COMPANION TO

EURIPIDES

METRICAL
TRIMETERS **3.0**

ΑΛΚΗΣΤΙΣ

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ

ΒΑΚΧΑΙ

ΕΚΑΒΗ

ΕΛΕΝΗ

ΗΛΕΚΤΡΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

ΗΡΑΚΛΗΣ

ΙΚΕΤΙΔΕΣ

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ

ΙΩΝ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΟΙΣ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

ΚΥΚΛΩΨ

ΜΗΔΕΙΑ

ΟΡΕΣΤΗΣ

ΡΗΣΟΣ

ΤΡΩΙΑΔΕΣ

ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ

TRANSCRIBED FROM MURRAY'S
1901 AND 1913 OCT EDITIONS.

BARD LINES .ORG
DIGITAL CLASSICS

LETTERS NOT UNDERLINED:
Murray (OCT 1911, 1913, 1913) and
Diggle (OCT 1984, 1981, 1994) agree.

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

	PDF PAGES	PAGES W/ TEXT	PAGES W/ 100 LL	METRICAL TRIMETERS
AESCH.	56	52	31	4,294
SOPH.	88	86	62	7,567
EUR.	214	211	143	18,118
TOTAL	358	349	236	29,979

This **UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT** of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

The **RESTRICTED INTERLEAVED LAYOUT** of this PUBLIC DOMAIN TEXT requires a license available only at SEAHANDPRESS.COM (LINK).

Notes

Notes

◆ τί δ' ἂν κρατήσας δεσπότην πλέον λάβοις;| 1
Eur. πώλους ἀπάξω κοιράνωι Τιρυνθίωι.|
Ἄλκηστις οὐκ εὐμαρὲς χαλινὸν ἐμβαλεῖν γνάθοις.|
εἰ μή γε πῦρ πνέουσι μυκτήρων ἄπο.|
ἀλλ' ἄνδρας ἀρταμοῦσι λαιψηραῖς γνάθοις.|
θηρῶν ὀρείων χόρτον, οὐχ ἵππων, λέγεις.|
φάτνας ἴδοις ἂν αἵμασιν πεφυρμένας.|
τίνος δ' ὁ θρέψας παῖς πατρὸς κομπάζεται;|
Ἄρεος, ζαχρύσου Θρῃκίας πέλτης ἄναξ.|
καὶ τόνδε τοὐμοῦ δαίμονος πόνον λέγεις·
σκληρὸς γὰρ αἰεὶ καὶ πρὸς αἶπος ἔρχεται·
εἰ χρή με παισὶν οἷς Ἄρης ἐγείνατο
μάχην συνάψαι, πρῶτα μὲν Λυκάονι,
αὖθις δὲ Κύκνωι, τόνδε δ' ἔρχομαι τρίτον
ἀγῶνα πώλοις δεσπότηι τε συμβαλῶν.
ἀλλ' οὔτις ἔστιν ὃς τὸν Ἀλκμήνης γόνον
τρέσαντα χεῖρα πολεμίαν ποτ' ὄψεται.|
καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς τῆσδε κοίρανος χθονὸς
Ἄδμητος ἔξω δωμάτων πορεύεται.|
χαῖρ', ὦ Διὸς παῖ Περσέως τ' ἀφ' αἵματος.|
Ἄδμητε, καὶ σὺ χαῖρε, Θεσσαλῶν ἄναξ.|
θέλοιμ' ἄν· εὔνουν δ' ὄντα σ' ἐξεπίσταμαι.|
τί χρῆμα κουρᾶι τῆιδε πενθίμωι πρέπεις;|
θάπτειν τιν' ἐν τῆιδ' ἡμέραι μέλλω νεκρόν.|
ἀπ' οὖν τέκνων σῶν πημονὴν εἴργοι θεός.|
L1[O] ζῶσιν κατ' οἴκους παῖδες οὓς ἔφυσ' ἐγώ.|
𝔸 πατήρ γε μὴν ὡραῖος, εἴπερ οἴχεται.|
κἀκεῖνος ἔστι χἠ τεκοῦσά μ', Ἡράκλεις.|
οὐ μὴν γυνή γ' ὄλωλεν Ἄλκηστις σέθεν;|
διπλοῦς ἐπ' αὐτῆι μῦθος ἔστι μοι λέγειν.|
πότερα θανούσης εἶπας ἢ ζώσης ἔτι;|
ἔστιν τε κοὐκέτ' ἔστιν, ἀλγύνει δ' ἐμέ.|
οὐδέν τι μᾶλλον οἶδ'. ἄσημα γὰρ λέγεις.|
οὐκ οἶσθα μοίρας ἧς τυχεῖν αὐτὴν χρεών;|
οἶδ', ἀντὶ σοῦ γε κατθανεῖν ὑφειμένην.|
πῶς οὖν ἔτ' ἔστιν, εἴπερ ἤινεσεν τάδε;|
526 ἆ, μὴ πρόκλαι' ἄκοιτιν, ἐς τότ' ἀμβαλοῦ.|
528 χωρὶς τό τ' εἶναι καὶ τὸ μὴ νομίζεται.|
σὺ τῆιδε κρίνεις, Ἡράκλεις, κείνηι δ' ἐγώ.|
τί δῆτα κλαίεις; τίς φίλων ὁ κατθανών;|
γυνή· γυναικὸς ἀρτίως μεμνήμεθα.|
ὀθνεῖος ἢ σοὶ συγγενὴς γεγῶσά τις;|
ὀθνεῖος, ἄλλως δ' ἦν ἀναγκαία δόμοις.|
πῶς οὖν ἐν οἴκοις σοῖσιν ὤλεσεν βίον;|
πατρὸς θανόντος ἐνθάδ' ὠρφανεύετο.|
εἴθ' ηὕρομέν σ', Ἄδμητε, μὴ λυπούμενον.|
ὡς δὴ τί δράσων τόνδ' ὑπορράπτεις λόγον;|
ξένων πρὸς ἄλλων ἑστίαν πορεύσομαι.|
οὐκ ἔστιν, ὦναξ· μὴ τοσόνδ' ἔλθοι κακόν.|
350 λυπουμένοις ὀχληρός, εἰ μόλοι, ξένος.| 3

E1

EXCLUDED:
321 οὐδ' ἐς τρίτην μοι †μηνὸς† ἔρχεται κακόν,
527 τέθνηχ' ὁ μέλλων κοὐκέτ' ἔσθ' ὁ κατθανών.
780 τὰ θνητὰ πράγματ' †οἶδας† ἣν ἔχει φύσιν;
818 [πένθος γὰρ ἡμῖν ἐστι· καὶ στολμοὺς βλέπεις
819 μελαμπέπλους κουρᾶν τε.| τίς δ' ὁ κατθανών;]
839 Ἠλεκτρύωνος γείνατ' Ἀλκμήνη Διί.
1153 ἀλλ' εὐτυχοίης, νόστιμον δ' ἔλθοις †δόμον.†
INCLUDED:
756 ποτῆρα δ' †ἐν χείρεσσι† κίσσινον λαβὼν

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	"PROBLEM PLAY"
438 BCE	2nd	Cretan Women	**Alcestis**
		Alcmaeon in Psophis	
		Telephus	

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E1

COMPANION TO

EURIPIDES

ΑΛΚΗΣΤΙΣ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-169	**1-100**		
170-327	**101-200**	729-837	**501-600**
328-489	**201-300**	838-1056	**601-700**
490-628	**301-400**	757-1157	**701-800**
629-728	**401-500**	1158	**801**

2L 𝔸 1-540 **3L 𝔹** 541-1158

PRINT TWO-SIDED: **3 to 12**

Ὦ ΔΩΜΑΤ' Ἀδμήτει', ἐν οἷς ἔτλην ἐγὼ
θῆσσαν τράπεζαν αἰνέσαι θεός περ ὤν.
Ζεὺς γὰρ κατακτὰς παῖδα τὸν ἐμὸν αἴτιος
Ἀσκληπιόν, στέρνοισιν ἐμβαλὼν φλόγα·
οὗ δὴ χολωθεὶς τέκτονας Δίου πυρὸς
κτείνω Κύκλωπας· καί με θητεύειν πατὴρ
θνητῶι παρ' ἀνδρὶ τῶνδ' ἄποιν' ἠνάγκασεν.
ἐλθὼν δὲ γαῖαν τήνδ' ἐβουφόρβουν ξένωι,
καὶ τόνδ' ἔσωιζον οἶκον ἐς τόδ' ἡμέρας.
ὁσίου γὰρ ἀνδρὸς ὅσιος ὢν ἐτύγχανον
παιδὸς Φέρητος, ὃν θανεῖν ἐρρυσάμην,
Μοίρας δολώσας· ἤινεσαν δέ μοι θεαὶ
Ἄδμητον ᾅδην τὸν παραυτίκ' ἐκφυγεῖν,
ἄλλον διαλλάξαντα τοῖς κάτω νεκρόν.
πάντας δ' ἐλέγξας καὶ διεξελθὼν φίλους,
[πατέρα γεραιάν θ' ἥ σφ' ἔτικτε μητέρα,]
οὐχ ηὗρε πλὴν γυναικὸς ὅστις ἤθελε_
θανὼν πρὸ κείνου μηκέτ' εἰσορᾶν φάος·
ἣ_ νῦν κατ' οἴκους ἐν χεροῖν βαστάζεται
ψυχορραγοῦσα_· τῆιδε γάρ σφ' ἐν ἡμέραι
θανεῖν πέπρωται καὶ μεταστῆναι βίου.
ἐγὼ δέ, μὴ μίασμά μ' ἐν δόμοις κίχηι,
λείπω μελάθρων τῶνδε φιλτάτην στέγην.
ἤδη δὲ τόνδε Θάνατον εἰσορῶ πέλας,
ἱερῆ θανόντων, ὅς νιν εἰς Ἅιδου δόμους
L1[I] μέλλει κατάξειν· συμμέτρως δ' ἀφίκετο,
A 27 φρουρῶν τόδ' ἦμαρ ὧι θανεῖν αὐτὴν χρεών.|
38 θάρσει· δίκην τοι καὶ λόγους κεδνοὺς ἔχω.|
τί δῆτα τόξων ἔργον, εἰ δίκην ἔχεις;|
σύνηθες αἰεὶ ταῦτα βαστάζειν ἐμοί.|
καὶ τοῖσδέ γ' οἴκοις ἐκδίκως προσωφελεῖν.|
φίλου γὰρ ἀνδρὸς συμφοραῖς βαρύνομαι.|
καὶ νοσφιεῖς με τοῦδε δευτέρου νεκροῦ;|
ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνον πρὸς βίαν σ' ἀφειλόμην.|
πῶς οὖν ὑπὲρ γῆς ἐστι κοὐ κάτω χθονός;|
δάμαρτ' ἀμείψας, ἣν σὺ νῦν ἥκεις μέτα.|
κἀπάξομαί γε νερτέρων ὑπὸ χθόνα.|
λαβὼν ἴθ'· οὐ γὰρ οἶδ' ἂν εἰ πείσαιμί σε.|
κτείνειν γ' ὃν ἂν χρῆι; τοῦτο γὰρ τετάγμεθα.|
οὔκ, ἀλλὰ τοῖς μέλλουσι θάνατον ἐμβαλεῖν.|
ἔχω λόγον δὴ καὶ προθυμίαν σέθεν.|
ἔστ' οὖν ὅπως Ἄλκηστις ἐς γῆρας μόλοι;|
οὐκ ἔστι· τιμαῖς κἀμὲ τέρπεσθαι δόκει.|
οὔτοι πλέον γ' ἂν ἢ μίαν ψυχὴν λάβοις.|
νέων φθινόντων μεῖζον ἄρνυμαι γέρας.|
κἂν γραῦς ὄληται, πλουσίως ταφήσεται.|
Eur. πρὸς τῶν ἐχόντων, Φοῖβε, τὸν νόμον τίθης.|
Ἄλκηστις πῶς εἶπας; ἀλλ' ἦ καὶ σοφὸς λέληθας ὤν;|
ὠνοῖντ' ἂν οἷς πάρεστι γηραιοὺς θανεῖν.|
50 οὔκουν δοκεῖ σοι τήνδε μοι δοῦναι χάριν;|

πολλή μ' ἀνάγκη, σοῦ γ' ἀπεστερημένοις.|
ὦ τέκν', ὅτε ζῆν χρῆν μ', ἀπέρχομαι κάτω.|
οἴμοι, τί δράσω δῆτα σοῦ μονούμενος;|
χρόνος μαλάξει σ'· οὐδέν ἐσθ' ὁ κατθανών.|
ἄγου με σὺν σοί, πρὸς θεῶν, ἄγου κάτω.|
ἀρκοῦμεν ἡμεῖς οἱ προθνήισκοντες σέθεν.|
ὦ δαῖμον, οἵας συζύγου μ' ἀποστερεῖς.|
καὶ μὴν σκοτεινὸν ὄμμα μου βαρύνεται.|
ἀπωλόμην ἄρ', εἴ με δὴ λείψεις, γύναι.|
ὡς οὐκέτ' οὖσαν οὐδὲν ἂν λέγοις ἐμέ.|
ὄρθου πρόσωπον, μὴ λίπηις παῖδας σέθεν.|
οὐ δῆθ' ἑκοῦσά γ', ἀλλὰ χαίρετ', ὦ τέκνα.|
βλέψον πρὸς αὐτοὺς βλέψον.|οὐδέν εἰμ' ἔτι.|
τί δρᾶις; προλείπεις;| χαῖρ'.| ἀπωλόμην τάλας.|
βέβηκεν, οὐκέτ' ἔστιν Ἀδμήτου γυνή.| 392
τὴν οὐ κλύουσαν οὐδ' ὁρῶσαν· ὥστ' ἐγὼ 404
καὶ σφὼ βαρείαι συμφορᾶι πεπλήγμεθα.| 405
Ἄδμητ', ἀνάγκη τάσδε συμφορὰς φέρειν· 416
οὐ γάρ τι πρῶτος οὐδὲ λοίσθιος βροτῶν
γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες· γίγνωσκε δὲ
ὡς πᾶσιν ἡμῖν κατθανεῖν ὀφείλεται.|
ἐπίσταμαί τοι, κοὐκ ἄφνω κακὸν τόδε
προσέπτατ'· εἰδὼς δ' αὔτ' ἐτειρόμην πάλαι.
ἀλλ', ἐκφορὰν γὰρ τοῦδε θήσομαι νεκροῦ,
πάρεστε καὶ μένοντες ἀντηχήσατε
παιᾶνα τῶι κάτωθεν ἀσπόνδωι θεῶι. L1[I]
πᾶσιν δὲ Θεσσαλοῖσιν ὧν ἐγὼ κρατῶ A
πένθους γυναικὸς τῆσδε κοινοῦσθαι λέγω
κουρᾶι ξυρήκει καὶ μελαμπέπλωι στολῆι·
τέθριππά θ' οἳ ζεύγνυσθε καὶ μονάμπυκας
πώλους, σιδήρωι τέμνετ' αὐχένων φόβην.
αὐλῶν δὲ μὴ κατ' ἄστυ, μὴ λύρας κτύπος
ἔστω σελήνας δώδεκ' ἐκπληρουμένας·
οὐ γάρ τιν' ἄλλον φίλτερον θάψω νεκρὸν
τοῦδ' οὐδ' ἀμείνον' εἰς ἔμ'· ἀξία δέ μοι
τιμῆς, ἐπεὶ τέθνηκεν ἀντ' ἐμοῦ μόνη.| 434
ξένοι, Φεραίας τῆσδε κωμῆται χθονός, 476
Ἄδμητον ἐν δόμοισιν ἆρα κιγχάνω;|
ἔστ' ἐν δόμοισι παῖς Φέρητος, Ἡράκλεις.
ἀλλ' εἰπὲ χρεία τίς σε Θεσσαλῶν χθόνα
πέμπει, Φεραῖον ἄστυ προσβῆναι τόδε.|
Τιρυνθίωι πράσσω τιν' Εὐρυσθεῖ πόνον.|
καὶ ποῖ πορεύηι; τῶι προσέζευξαι πλάνωι;|
Θρηικὸς τέτρωρον ἅρμα Διομήδους μέτα.|
πῶς οὖν δυνήσηι; μῶν ἄπειρος εἶ ξένου;|
ἄπειρος· οὔπω Βιστόνων ἦλθον χθόνα.|
οὐκ ἔστιν ἵππων δεσπόσαι σ' ἄνευ μάχης.| Eur.
ἀλλ' οὐδ' ἀπειπεῖν μὴν πόνους οἷόν τ' ἐμοί.| Ἄλκηστις
κτανὼν ἄρ' ἥξεις ἢ θανὼν αὐτοῦ μενεῖς.| 300
οὐ τόνδ' ἀγῶνα πρῶτον ἂν δράμοιμ' ἐγώ.| 489

ἔσται τάδ' ἔσται, μὴ τρέσηις· ἐπεί σ' ἐγὼ
καὶ ζῶσαν εἶχον καὶ θανοῦσ' ἐμὴ γυνὴ
μόνη κεκλήσηι, κοὔτις ἀντὶ σοῦ ποτε
τόνδ' ἄνδρα νύμφη Θεσσαλὶς προσφθέγξεται.
οὐκ ἔστιν οὕτως οὔτε πατρὸς εὐγενοῦς
οὔτ' εἶδος ἄλλως ἐκπρεπεστάτη γυνή.
ἅλις δὲ παίδων· τῶνδ' ὄνησιν εὔχομαι
θεοῖς γενέσθαι· σοῦ γὰρ οὐκ ὠνήμεθα.
οἴσω δὲ πένθος οὐκ ἐτήσιον τὸ σὸν
ἀλλ' ἔστ' ἂν αἰὼν οὑμὸς ἀντέχηι, γύναι,
στυγῶν μὲν ἥ μ' ἔτικτεν, ἐχθαίρων δ' ἐμὸν
πατέρα· λόγωι γὰρ ἦσαν οὐκ ἔργωι φίλοι.
σὺ δ' ἀντιδοῦσα τῆς ἐμῆς τὰ φίλτατα
ψυχῆς ἔσωσας. ἆρά μοι στένειν πάρα
τοιᾶσδ' ἁμαρτάνοντι συζύγου σέθεν;
παύσω δὲ κώμους συμποτῶν θ' ὁμιλίας
στεφάνους τε μοῦσάν θ' ἣ κατεῖχ' ἐμοὺς δόμους.
οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν βαρβίτου θίγοιμ' ἔτι
οὔτ' ἂν φρέν' ἐξάροιμι πρὸς Λίβυν λακεῖν
αὐλόν· σὺ γάρ μου τέρψιν ἐξείλου βίου.
σοφῆι δὲ χειρὶ τεκτόνων δέμας τὸ σὸν
εἰκασθὲν ἐν λέκτροισιν ἐκταθήσεται,
ὧι προσπεσοῦμαι καὶ περιπτύσσων χέρας
ὄνομα καλῶν σὸν τὴν φίλην ἐν ἀγκάλαις
δόξω γυναῖκα καίπερ οὐκ ἔχων ἔχειν·
L2[O] ψυχρὰν μέν, οἶμαι, τέρψιν, ἀλλ' ὅμως βάρος
𝔸 ψυχῆς ἀπαντλοίην ἄν. ἐν δ' ὀνείρασι
φοιτῶσά μ' εὐφραίνοις ἄν· ἡδὺ γὰρ φίλους
κἀν νυκτὶ λεύσσειν, ὅντιν' ἂν παρῆι χρόνον.
εἰ δ' Ὀρφέως μοι γλῶσσα καὶ μέλος παρῆν,
ὥστ' ἢ κόρην Δήμητρος ἢ κείνης πόσιν
ὕμνοισι κηλήσαντά σ' ἐξ Ἅιδου λαβεῖν,
κατῆλθον ἄν, καί μ' οὔθ' ὁ Πλούτωνος κύων
οὔθ' οὑπὶ κώπηι ψυχοπομπὸς ἂν Χάρων
ἔσχον, πρὶν ἐς φῶς σὸν καταστῆσαι βίον.
ἀλλ' οὖν ἐκεῖσε προσδόκα μ', ὅταν θάνω,
καὶ δῶμ' ἑτοίμαζ', ὡς συνοικήσουσά μοι.
ἐν ταῖσιν αὐταῖς γάρ μ' ἐπισκήψω κέδροις
σοὶ τούσδε θεῖναι πλευρά τ' ἐκτεῖναι πέλας
πλευροῖσι τοῖς σοῖς· μηδὲ γὰρ θανών ποτε
σοῦ χωρὶς εἴην τῆς μόνης πιστῆς ἐμοί.|
καὶ μὴν ἐγώ σοι πένθος ὡς φίλος φίλωι
λυπρὸν συνοίσω τῆσδε· καὶ γὰρ ἀξία.|
ὦ παῖδες, αὐτοὶ δὴ τάδ' εἰσηκούσατε
πατρὸς λέγοντος μὴ γαμεῖν ἄλλην ποτὲ
γυναῖκ' ἐφ' ὑμῖν μηδ' ἀτιμάσειν ἐμέ.|
καὶ νῦν γέ φημι καὶ τελευτήσω τάδε.|
ἐπὶ τοῖσδε παῖδας χειρὸς ἐξ ἐμῆς δέχου.|
δέχομαι, φίλον γε δῶρον ἐκ φίλης χερός.|
σύ νυν γενοῦ τοῖσδ' ἀντ' ἐμοῦ μήτηρ τέκνοις.|

οὐ δῆτ'· ἐπίστασαι δὲ τοὺς ἐμοὺς τρόπους.|
ἐχθρούς γε θνητοῖς καὶ θεοῖς στυγουμένους.|
οὐκ ἂν δύναιο πάντ' ἔχειν ἃ μή σε δεῖ.|
ἦ μὴν σὺ παύσηι καίπερ ὠμὸς ὢν ἄγαν·
τοῖος Φέρητος εἶσι πρὸς δόμους ἀνήρ,
Εὐρυσθέως πέμψαντος ἵππειον μετὰ
ὄχημα Θρήικης ἐκ τόπων δυσχειμέρων,
ὃς δὴ ξενωθεὶς τοῖσδ' ἐν Ἀδμήτου δόμοις
βίαι γυναῖκα τήνδε σ' ἐξαιρήσεται.
κοὔθ' ἡ παρ' ἡμῶν τοι γενήσεται χάρις
δράσεις θ' ὁμοίως ταῦτ', ἀπεχθήσηι τ' ἐμοί.|
πόλλ' ἂν σὺ λέξας οὐδὲν ἂν πλέον λάβοις·
ἡ δ' οὖν γυνὴ κάτεισιν εἰς Ἅιδου δόμους.
στείχω δ' ἐπ' αὐτήν, ὡς κατάρξωμαι ξίφει·
ἱερὸς γὰρ οὗτος τῶν κατὰ χθονὸς θεῶν
ὅτου τόδ' ἔγχος κρατὸς ἁγνίσηι τρίχα.| **76**
ἀλλ' ἥδ' ὀπαδῶν ἐκ δόμων τις ἔρχεται **136**
δακρυρροοῦσα, τίνα τύχην ἀκούσομαι;
πενθεῖν μέν, εἴ τι δεσπόταισι τυγχάνει,
συγγνωστόν· εἰ δ' ἔτ' ἐστὶν ἔμψυχος γυνὴ
εἴτ' οὖν ὄλωλεν εἰδέναι βουλοίμεθ' ἄν.|
καὶ ζῶσαν εἰπεῖν καὶ θανοῦσαν ἔστι σοι.|
καὶ πῶς ἂν αὑτὸς κατθάνοι τε καὶ βλέποι;|
ἤδη προνωπής ἐστι καὶ ψυχορραγεῖ.|
ὦ τλῆμον, οἵας οἷος ὢν ἁμαρτάνεις.|
οὔπω τόδ' οἶδε δεσπότης, πρὶν ἂν πάθηι.| L2[O]
ἐλπὶς μὲν οὐκέτ' ἐστὶ σώιζεσθαι βίον;| 𝔸
πεπρωμένη γὰρ ἡμέρα βιάζεται.|
οὔκουν ἐπ' αὐτῆι πράσσεται τὰ πρόσφορα;|
κόσμος γ' ἕτοιμος, ὧι σφε συνθάψει πόσις.|
ἴστω νυν εὐκλεής γε κατθανουμένη
γυνή τ' ἀρίστη τῶν ὑφ' ἡλίωι, μακρῶι.|
πῶς δ' οὐκ ἀρίστη; τίς δ' ἐναντιώσεται;
τί χρὴ λέγεσθαι τὴν ὑπερβεβλημένην
γυναῖκα; πῶς δ' ἂν μᾶλλον ἐνδείξαιτό τις
πόσιν προτιμῶσ' ἢ θέλουσ' ὑπερθανεῖν;
καὶ ταῦτα μὲν δὴ πᾶσ' ἐπίσταται πόλις·
ἃ δ' ἐν δόμοις ἔδρασε θαυμάσηι κλύων.
ἐπεὶ γὰρ ἤισθεθ' ἡμέραν τὴν κυρίαν
ἤκουσαν, ὕδασι ποταμίοις λευκὸν χρόα
ἐλούσατ', ἐκ δ' ἑλοῦσα κεδρίνων δόμων
ἐσθῆτα κόσμον τ' εὐπρεπῶς ἠσκήσατο,
καὶ στᾶσα πρόσθεν Ἑστίας κατηύξατο·
Δέσποιν', ἐγὼ γὰρ ἔρχομαι κατὰ χθονός,
πανύστατόν σε προσπίτνουσ' αἰτήσομαι
τέκν' ὀρφανεῦσαι τἀμά· καὶ τῶι μὲν φίλην
σύζευξον ἄλοχον, τῆι δὲ γενναῖον πόσιν·
μηδ' ὥσπερ αὐτῶν ἡ τεκοῦσ' ἀπόλλυμαι
θανεῖν ἀώρους παῖδας, ἀλλ' εὐδαίμονας
ἐν γῆι πατρώιαι τερπνὸν ἐκπλῆσαι βίον.

◆ πάντας δὲ βωμούς, οἳ κατ' Ἀδμήτου δόμους,
προσῆλθε κἀξέστεψε καὶ προσηύξατο,
πτόρθων ἀποσχίζουσα μυρσίνης φόβην,
ἄκλαυτος ἀστένακτος, οὐδὲ τοὐπιὸν
κακὸν μεθίστη χρωτὸς εὐειδῆ φύσιν.
κἄπειτα θάλαμον ἐσπεσοῦσα καὶ λέχος,
ἐνταῦθα δὴ 'δάκρυσε καὶ λέγει τάδε·
Ὦ λέκτρον, ἔνθα παρθένει' ἔλυσ' ἐγὼ
κορεύματ' ἐκ τοῦδ' ἀνδρός, οὗ θνήισκω πέρι,
χαῖρ'· οὐ γὰρ ἐχθαίρω σ'· ἀπώλεσας δ' ἐμὲ
μόνην· προδοῦναι γάρ σ' ὀκνοῦσα καὶ πόσιν
θνήισκω. σὲ δ' ἄλλη τις γυνὴ κεκτήσεται,
σώφρων μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως.
κυνεῖ δὲ προσπίτνουσα, πᾶν δὲ δέμνιον
ὀφθαλμοτέγκτωι δεύεται πλημμυρίδι.
ἐπεὶ δὲ πολλῶν δακρύων εἶχεν κόρον,
στείχει προνωπὴς ἐκπεσοῦσα δεμνίων,
καὶ πολλὰ θαλάμων ἐξιοῦσ' ἐπεστράφη
κἄρριψεν αὑτὴν αὖθις ἐς κοίτην πάλιν.
παῖδες δὲ πέπλων μητρὸς ἐξηρτημένοι
ἔκλαιον· ἣ δὲ λαμβάνουσ' ἐς ἀγκάλας
ἠσπάζετ' ἄλλοτ' ἄλλον, ὡς θανουμένη.
πάντες δ' ἔκλαιον οἰκέται κατὰ στέγας
δέσποιναν οἰκτίροντες· ἣ δὲ δεξιὰν
προύτειν' ἑκάστωι, κοὔτις ἦν οὕτω κακὸς
L2[I] ὃν οὐ προσεῖπε καὶ προσερρήθη πάλιν.
𝔸 τοιαῦτ' ἐν οἴκοις ἐστὶν Ἀδμήτου κακά.
καὶ κατθανών τἂν ὤλετ', ἐκφυγὼν δ' ἔχει
τοσοῦτον ἄλγος, οὔ ποτ' — οὐ λελήσεται.|
ἦ που στενάζει τοισίδ' Ἄδμητος κακοῖς,
ἐσθλῆς γυναικὸς εἰ στερηθῆναί σφε χρή;|
κλαίει γ' ἄκοιτιν ἐν χεροῖν φίλην ἔχων,
καὶ μὴ προδοῦναι λίσσεται, τἀμήχανα
ζητῶν· φθίνει γὰρ καὶ μαραίνεται νόσωι.
παρειμένη δέ, χειρὸς ἄθλιον βάρος,
{...} ὅμως δὲ καίπερ σμικρὸν ἐμπνέουσ' ἔτι
βλέψαι πρὸς αὐγὰς βούλεται τὰς ἡλίου
[ὡς οὔποτ' αὖθις, ἀλλὰ νῦν πανύστατον.
[ἀκτῖνα κύκλον θ' ἡλίου προσόψεται].
ἀλλ' εἶμι καὶ σὴν ἀγγελῶ παρουσίαν·
Eur. οὐ γάρ τι πάντες εὖ φρονοῦσι κοιράνοις,
Ἄλκηστις ὥστ' ἐν κακοῖσιν εὐμενεῖς παρεστάναι·
212 σὺ δ' εἶ παλαιὸς δεσπόταις ἐμοῖς φίλος.|
221 ♪ ἔξευρε μηχανάν τιν' Ἀδμήτωι κακῶν.
233 ♪ ἥδ' ἐκ δόμων δὴ καὶ πόσις πορεύεται.|
247 ὁρᾶι σὲ κἀμέ, δύο κακῶς πεπραγότας,
248 οὐδὲν θεοὺς δράσαντας ἀνθ' ὅτου θανῆι.|
250 ἔπαιρε σαυτήν, ὦ τάλαινα, μὴ προδῶις·
251 λίσσου δὲ τοὺς κρατοῦντας οἰκτῖραι θεούς.|
257 οἴμοι, πικράν γε τήνδε μοι ναυκληρίαν

4 (3C) ἔλεξας. ὦ δύσδαιμον, οἷα πάσχομεν.| 258
οἰκρτὰν φίλοισιν, ἐκ δὲ τῶν μάλιστ' ἐμοὶ 264
καὶ παισίν, οἷς δὴ πένθος ἐν κοινῶι τόδε.| 265
Ἄδμηθ', ὁρᾶις γὰρ τἀμὰ πράγμαθ' ὡς ἔχει, 280
λέξαι θέλω σοι πρὶν θανεῖν ἃ βούλομαι.
ἐγώ σε πρεσβεύουσα κἀντὶ τῆς ἐμῆς
ψυχῆς καταστήσασα φῶς τόδ' εἰσορᾶν,
θνήισκω, παρόν μοι μὴ θανεῖν, ὑπὲρ σέθεν,
ἀλλ' ἄνδρα τε σχεῖν Θεσσαλῶν ὃν ἤθελον,
καὶ δῶμα ναίειν ὄλβιον τυραννίδι.
οὐκ ἠθέλησα ζῆν ἀποσπασθεῖσά σου
σὺν παισὶν ὀρφανοῖσιν, οὐδ' ἐφεισάμην
ἥβης, ἔχουσ' ἐν οἷς ἐτερπόμην ἐγώ.
καίτοι σ' ὁ φύσας χἠ τεκοῦσα προύδοσαν,
καλῶς μὲν αὐτοῖς κατθανεῖν ἧκον βίου,
καλῶς δὲ σῶσαι παῖδα κεὐκλεῶς θανεῖν.
μόνος γὰρ αὐτοῖς ἦσθα, κοὔτις ἐλπὶς ἦν
σοῦ κατθανόντος ἄλλα φιτύσειν τέκνα.
κἀγώ τ' ἂν ἔζων καὶ σὺ τὸν λοιπὸν χρόνον,
κοὐκ ἂν μονωθεὶς σῆς δάμαρτος ἔστενες
καὶ παῖδας ὠρφάνευες. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
θεῶν τις ἐξέπραξεν ὥσθ' οὕτως ἔχειν.
εἶεν· σὺ νῦν μοι τῶνδ' ἀπόμνησαι χάριν·
αἰτήσομαι γάρ σ' — ἀξίαν μὲν οὔποτε·
ψυχῆς γὰρ οὐδέν ἐστι τιμιώτερον —
δίκαια δ', ὡς φήσεις σύ· τούσδε γὰρ φιλεῖς L2[I]
οὐχ ἧσσον ἢ 'γὼ παῖδας, εἴπερ εὖ φρονεῖς· 𝔸
τούτους ἀνάσχου δεσπότας ἐμῶν δόμων,
καὶ μὴ 'πιγήμηις τοῖσδε μητρυιὰν τέκνοις,
ἥτις κακίων οὖσ' ἐμοῦ γυνὴ φθόνωι
τοῖς σοῖσι κἀμοῖς παισὶ χεῖρα προσβαλεῖ.
μὴ δῆτα δράσηις ταῦτά γ', αἰτοῦμαί σ' ἐγώ·
ἐχθρὰ γὰρ ἡ 'πιοῦσα μητρυιὰ τέκνοις
τοῖς πρόσθ', ἐχίδνης οὐδὲν ἠπιωτέρα.
καὶ παῖς μὲν ἄρσην πατέρ' ἔχει πύργον μέγαν,
[ὃν καὶ προσεῖπε καὶ προσερρήθη πάλιν.]
σὺ δ', ὦ τέκνον μοι, πῶς κορευθήσηι καλῶς;
ποίας τυχοῦσα συζύγου τῶι σῶι πατρί;
μή σοί τιν' αἰσχρὰν προσβαλοῦσα κληδόνα
ἥβης ἐν ἀκμῆι σοὺς διαφθείρηι γάμους.
οὐ γάρ σε μήτηρ οὔτε νυμφεύσει ποτὲ
οὔτ' ἐν τόκοισι σοῖσι θαρσυνεῖ, τέκνον,
παροῦσ', ἵν' οὐδὲν μητρὸς εὐμενέστερον.
δεῖ γὰρ θανεῖν με· καὶ τόδ' οὐκ ἐς αὔριον 320
ἀλλ' αὐτίκ' ἐν τοῖς οὐκέτ' οὖσι λέξομαι. 322
χαίροντες εὐφραίνοισθε· καὶ σοὶ μέν, πόσι,
γυναῖκ' ἀρίστην ἔστι κομπάσαι λαβεῖν, Eur.
ὑμῖν δέ, παῖδες, μητρὸς ἐκπεφυκέναι.| Ἄλκηστις
θάρσει· πρὸ τούτου γὰρ λέγειν οὐχ ἅζομαι·
δράσει τάδ', εἴπερ μὴ φρενῶν ἁμαρτάνει.| 327

τεθνᾶσιν οἱ θανόντες· ἀλλ' ἴθ' ἐς δόμους.|
αἰσχρόν _ παρὰ κλαίουσι θοινᾶσθαι ξένους.|
χωρὶς ξενῶνές εἰσιν οἷ σ' ἐσάξομεν.|
μέθες με, καί σοι μυρίαν ἕξω χάριν.|
οὐκ ἔστιν ἄλλον σ' ἀνδρὸς ἑστίαν μολεῖν.
ἡγοῦ σὺ τῶιδε δωμάτων ἐξωπίους
ξενῶνας οἴξας, τοῖς τ' ἐφεστῶσιν φράσον
σίτων παρεῖναι πλῆθος· εὖ δὲ κλῄσατε
θύρας μεταύλους· οὐ πρέπει θοινωμένους
κλύειν στεναγμῶν οὐδὲ λυπεῖσθαι ξένους.|
τί δρᾶις; τοσαύτης συμφορᾶς προκειμένης,
Ἄδμητε, τολμᾶις ξενοδοκεῖν; τί μῶρος εἶ;|
ἀλλ' εἰ δόμων σφε καὶ πόλεως ἀπήλασα
ξένον μολόντα, μᾶλλον ἄν μ' ἐπῄνεσας;
οὐ δῆτ', ἐπεί μοι συμφορὰ μὲν οὐδὲν ἂν
μείων ἐγίγνετ', ἀξενώτερος δ' ἐγώ.
καὶ πρὸς κακοῖσιν ἄλλο τοῦτ' ἂν ἦν κακόν,
δόμους καλεῖσθαι τοὺς ἐμοὺς ἐχθροξένους.
αὐτὸς δ' ἀρίστου τοῦδε τυγχάνω ξένου,
ὅταν ποτ' Ἄργους διψίαν ἔλθω χθόνα.|
πῶς οὖν ἔκρυπτες τὸν παρόντα δαίμονα,
φίλου μολόντος ἀνδρός, ὡς αὐτὸς λέγεις;|
οὐκ ἄν ποτ' ἠθέλησεν εἰσελθεῖν δόμους,
εἰ τῶν ἐμῶν τι πημάτων ἐγνώρισε_.
καὶ τῶι μέν, οἶμαι, δρῶν τάδ' οὐ φρονεῖν δοκῶ,
οὐδ' αἰνέσει με· τἀμὰ δ' οὐκ ἐπίσταται
μέλαθρ' ἀπωθεῖν οὐδ' ἀτιμάζειν ξένους.| 567
ἀνδρῶν Φεραίων εὐμενὴς παρουσία, 606
νέκυν μὲν ἤδη πάντ' ἔχοντα πρόσπολοι
φέρουσιν ἄρδην πρὸς τάφον τε καὶ πυράν·
ὑμεῖς δὲ τὴν θανοῦσαν, ὡς νομίζεται,
προσείπατ' ἐξιοῦσαν ὑστάτην ὁδόν.|
καὶ μὴν ὁρῶ τὸν πατέρα γηραιῶι ποδὶ
στείχοντ', ὀπαδούς τ' ἐν χεροῖν δάμαρτι σῆι
κόσμον φέροντας, νερτέρων ἀγάλματα.|
ἥκω κακοῖσι σοῖσι συγκάμνων, τέκνον·
ἐσθλῆς γάρ, οὐδεὶς ἀντερεῖ, καὶ σώφρονος
γυναικὸς ἡμάρτηκας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
φέρειν ἀνάγκη καίπερ ὄντα δύσφορα.
δέχου δὲ κόσμον τόνδε, καὶ κατὰ χθονὸς
ἴτω. τὸ ταύτης σῶμα τιμᾶσθαι χρεών,
ἥτις γε τῆς σῆς προύθανε ψυχῆς, τέκνον,
καί μ' οὐκ ἄπαιδ' ἔθηκεν οὐδ' εἴασε σοῦ
στερέντα γήραι πενθίμωι καταφθίνειν,
πάσαις δ' ἔθηκεν εὐκλεέστερον βίον
γυναιξίν, ἔργον τλᾶσα γενναῖον τόδε.
ὦ τόνδε μὲν σώσασ', ἀναστήσασα δὲ
ἡμᾶς πίτνοντας, χαῖρε, κἀν Ἅιδου δόμοις
εὖ σοι γένοιτο. φημὶ τοιούτους γάμους
λύειν βροτοῖσιν, ἢ γαμεῖν οὐκ ἄξιον.| 628

L1[O]
𝔹

🎶 within song
🗞 spoken by messenger (none)
† crux †
| end of series of lines by same speaker
◆ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED:
first trimeter of new speaker.

Letters not underlined:
Murray (OCT I 1901) and
Diggle (OCT I 1984) agree.

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT I 1901)
typeface: Sea Hand Press 20

This **UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT** of this **PUBLIC DOMAIN TEXT** is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

EPICPOEM.ORG 🇺🇸 801 trimeters 3.0

Eur.
Ἄλκηστις

L1[O]
𝔹

οὔτ' ἦλθες ἐς τόνδ' ἐξ ἐμοῦ κληθεὶς τάφον,
οὔτ' ἐν φίλοισι σὴν παρουσίαν λέγω.
κόσμον δὲ τὸν σὸν οὔποθ' ἥδ' ἐνδύσεται·
οὐ γάρ τι τῶν σῶν ἐνδεὴς ταφήσεται.
τότε ξυναλγεῖν χρῆν σ' ὅτ' ὠλλύμην ἐγώ·
σὺ δ' ἐκποδὼν στὰς καὶ παρεὶς ἄλλωι θανεῖν
νέωι γέρων ὤν, τόνδ' ἀποιμώξηι νεκρόν;
οὐκ ἦσθ' ἄρ' ὀρθῶς τοῦδε σώματος πατήρ;
οὐδ' ἡ τεκεῖν φάσκουσα καὶ κεκλημένη
μήτηρ μ' ἔτικτε; δουλίου δ' ἀφ' αἵματος
μαστῶι γυναικὸς σῆς ὑπεβλήθην λάθραι;
ἔδειξας εἰς ἔλεγχον ἐξελθὼν ὃς εἶ,
καί μ' οὐ νομίζω παῖδα σὸν πεφυκέναι.
ἦ τἄρα πάντων διαπρέπεις ἀψυχίαι,
ὃς τηλικόσδ' ὢν κἀπὶ τέρμ' ἥκων βίου
οὐκ ἠθέλησας οὐδ' ἐτόλμησας θανεῖν
τοῦ σοῦ πρὸ παιδός, ἀλλὰ τήνδ' εἰάσατε
γυναῖκ' ὀθνείαν, ἣν ἐγὼ καὶ μητέρα
πατέρα τέ γ' ἐνδίκως ἂν ἡγοίμην μόνην.
καίτοι καλόν γ' ἂν τόνδ' ἀγῶν' ἠγωνίσω,
τοῦ σοῦ πρὸ παιδὸς κατθανών, βραχὺς δέ σοι
πάντως ὁ λοιπὸς ἦν βιώσιμος χρόνος.
[κἀγώ τ' ἂν ἔζων χἥδε τὸν λοιπὸν χρόνον,
κοὐκ ἂν μονωθεὶς ἔστενον κακοῖς ἐμοῖς.]
καὶ μὴν ὅσ' ἄνδρα χρὴ παθεῖν εὐδαίμονα
πέπονθας· ἥβησας μὲν ἐν τυραννίδι,
παῖς δ' ἦν ἐγώ σοι τῶνδε διάδοχος δόμων,
ὥστ' οὐκ ἄτεκνος κατθανὼν ἄλλοις δόμον
λείψειν ἔμελλες ὀρφανὸν διαρπάσαι.
οὐ μὴν ἐρεῖς γέ μ' ὡς ἀτιμάζοντα σὸν
γῆρας θανεῖν προὔδωκας, ὅστις αἰδόφρων
πρὸς σ' ἦ μάλιστα· κἀντὶ τῶνδέ μοι χάριν
τοιάνδε καὶ σὺ χἠ τεκοῦσ' ἠλλαξάτην.
τοιγὰρ φυτεύων παῖδας οὐκέτ' ἂν φθάνοις,
οἳ γηροβοσκήουσι καὶ θανόντα σε
περιστελοῦσι καὶ προθήσονται νεκρόν.
οὐ γάρ σ' ἔγωγε τῆιδ' ἐμῆι θάψω χερί·
τέθνηκα γὰρ δὴ τοὐπὶ σ'. εἰ δ' ἄλλου τυχὼν
σωτῆρος αὐγὰς εἰσορῶ, κείνου λέγω
καὶ παῖδά μ' εἶναι καὶ φίλον γηροτρόφον.
μάτην ἄρ' οἱ γέροντες εὔχονται θανεῖν,
γῆρας ψέγοντες καὶ μακρὸν χρόνον βίου·
ἢν δ' ἐγγὺς ἔλθηι θάνατος, οὐδεὶς βούλεται
θνήισκειν, τὸ γῆρας δ' οὐκέτ' ἔστ' αὐτοῖς βαρύ.|
παύσασθ'· ἅλις γὰρ ἡ παροῦσα συμφορά·
ὦ παῖ, πατρὸς δὲ μὴ παροξύνηις φρένας.|
ὦ παῖ, τίν' αὐχεῖς, πότερα Λυδὸν ἢ Φρύγα
κακοῖς ἐλαύνειν ἀργυρώνητον σέθεν;
οὐκ οἶσθα Θεσσαλόν με κἀπὸ Θεσσαλοῦ
πατρὸς γεγῶτα γνησίως ἐλεύθερον;

L1[I] 𝔹

Eur. Ἄλκηστις

◆ τοῦ πρόσθεν· οὐ γὰρ εὐτυχῶν ἀρνήσομαι.|

L2[O]
𝔹

ἄγαν ὑβρίζεις, καὶ νεανίας λόγους
ῥίπτων ἐς ἡμᾶς οὐ βαλὼν οὕτως ἄπει.
ἐγὼ δέ σ' οἴκων δεσπότην ἐγεινάμην
κἄθρεψ', ὀφείλω δ' οὐχ ὑπερθνῄσκειν σέθεν·
οὐ γὰρ πατρῷιον τόνδ' ἐδεξάμην νόμον,
παίδων προθνῄσκειν πατέρας, οὐδ' Ἑλληνικόν.
σαυτῶι γὰρ εἴτε δυστυχὴς εἴτ' εὐτυχὴς
ἔφυς· ἃ δ' ἡμῶν χρῆν σε τυγχάνειν, ἔχεις.
πολλῶν μὲν ἄρχεις, πολυπλέθρους δέ σοι γύας
λείψω· πατρὸς γὰρ ταὔτ' ἐδεξάμην πάρα.
τί δῆτά σ' ἠδίκηκα; τοῦ σ' ἀποστερῶ;
μὴ θνῆισχ' ὑπὲρ τοῦδ' ἀνδρός, οὐδ' ἐγὼ πρὸ σοῦ.
χαίρεις ὁρῶν φῶς· πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκεῖς;
ἦ μὴν πολύν γε τὸν κάτω λογίζομαι
χρόνον, τὸ δὲ ζῆν ˍμικρὸν ἀλλ' ὅμως γλυκύ.
σὺ γοῦν ἀναιδῶς διεμάχου τὸ μὴ θανεῖν,
καὶ ζῆις παρελθὼν τὴν πεπρωμένην τύχην,
ταύτην κατακτάς· εἶτ' ἐμὴν ἀψυχίαν
λέγεις, γυναικός, ὦ κάκισθ', ἡσσημένος,
ἣ τοῦ καλοῦ σοῦ προύθανεν νεανίου;
σοφῶς δ' ἐφηῦρες ὥστε μὴ θανεῖν ποτε,
εἰ τὴν παροῦσαν κατθανεῖν πείσεις ἀεὶ
γυναῖχ' ὑπὲρ σοῦ· κᾆιτ' ὀνειδίζεις φίλοις
τοῖς μὴ θέλουσι δρᾶν τάδ', αὐτὸς ὢν κακός;
σίγα· νόμιζε δ', εἰ σὺ τὴν σαυτοῦ φιλεῖς
ψυχήν, φιλεῖν ἅπαντας· εἰ δ' ἡμᾶς κακῶς
ἐρεῖς, ἀκούσηι πολλὰ κοὐ ψευδῆ κακά.|
πλείω λέλεκται νῦν τε καὶ τὸ πρὶν κακά·
παῦσαι δέ, πρέσβυ, παῖδα σὸν κακορροθῶν.|
λέγ', ὡς ἐμοῦ λέξαντος· εἰ δ' ἀλγεῖς κλύων
τἀληθές, οὐ χρῆν σ' εἰς ἔμ' ἐξαμαρτάνειν.
σοῦ δ' ἂν προθνῄσκων μᾶλλον ἐξημάρτανον.|
ταὐτὸν γὰρ ἡβῶντ' ἄνδρα καὶ πρέσβυν θανεῖν;|
ψυχῆι μιᾶι ζῆν, οὐ δυοῖν, ὀφείλομεν.|
καὶ μὴν Διός γε μείζονα ζώηις χρόνον.|
ἀρᾶι γονεῦσιν οὐδὲν ἔκδικον παθών;|
μακροῦ βίου γὰρ ἠισθόμην ἐρῶντά σε.|
ἀλλ' οὐ σὺ νεκρὸν ἀντὶ σοῦ τόνδ' ἐκφέρεις;|
σημεῖα τῆς σῆς ˍ, ὦ κάκιστ', ἀψυχίας.|
οὔτοι πρὸς ἡμῶν γ' ὤλετ'· οὐκ ἐρεῖς τόδε.|
εἴθ' ἀνδρὸς ἔλθοις τοῦδέ γ' ἐς χρείαν ποτέ.|
μνήστευε πολλάς, ὡς θάνωσι πλείονες.|
σοὶ τοῦτ' ὄνειδος· οὐ γὰρ ἤθελες θανεῖν.|
φίλον τὸ φέγγος τοῦτο τοῦ θεοῦ, φίλον.|
κακὸν τὸ λῆμα κοὐκ ἐν ἀνδράσιν τὸ σόν.|
οὐκ ἐγγελᾶις γέροντα βαστάζων νεκρόν.|
θανῆι γε μέντοι δυσκλεής, ὅταν θάνηις.|
κακῶς ἀκούειν οὐ μέλει θανόντι μοι.|
φεῦ φεῦ· τὸ γῆρας ὡς ἀναιδείας πλέων.|
ἥδ' οὐκ ἀναιδής· τήνδ' ἐφηῦρες ἄφρονα.|

L2[O]
𝔹

◆ ἄπελθε κἀμὲ τόνδ' ἔα θάψαι νεκρόν.|
ἄπειμι· θάψεις δ' αὐτὸς ὢν αὐτῆς φονεύς,
δίκας δὲ δώσεις σοῖσι κηδεσταῖς ἔτι·
ἦ τἄρ' Ἄκαστος οὐκέτ' ἔστ' ἐν ἀνδράσιν,
εἰ μή σ' ἀδελφῆς αἷμα τιμωρήσεται.|
ἔρρων νυν αὐτὸς χῇ ξυνοικήσασά σοι,
ἄπαιδε παιδὸς ὄντος, ὥσπερ ἄξιοι,
γηράσκετ'· οὐ γὰρ τῶιδ' ἔτ' ἐς ταὐτὸν στέγος
νεῖσθ'· εἰ δ' ἀπειπεῖν χρῆν με κηρύκων ὕπο
τὴν σὴν πατρῴαν ἑστίαν, ἀπεῖπον ἄν.
ἡμεῖς δέ—τοὐν ποσὶν γὰρ οἰστέον κακόν—
στείχωμεν, ὡς ἂν ἐν πυρᾶι θῶμεν νεκρόν.|
πολλοὺς μεν ἤδη κἀπὸ παντοίας χθονὸς
ξένους μολόντας οἶδ' ἐς Ἀδμήτου δόμους,
οἷς δεῖπνα προύθηκ'· ἀλλὰ τοῦδ' οὔπω ξένον
κακίον' ἐς τήνδ' ἑστίαν ἐδεξάμην.
ὃς πρῶτα μὲν πενθοῦντα δεσπότην ὁρῶν
ἐσῆλθε κἀτόλμησ' ἀμείψασθαι πύλας.
ἔπειτα δ' οὔτι σωφρόνως ἐδέξατο
τὰ προστυχόντα ξένια, συμφορὰν μαθών,
ἀλλ', εἴ τι μὴ φέροιμεν, ὤτρυνεν φέρειν.
ποτῆρα δ' †ἐν χείρεσσι† κίσσινον λαβὼν
πίνει μελαίνης μητρὸς εὔζωρον μέθυ,
ἕως ἐθέρμην' αὐτὸν ἀμφιβᾶσα φλὸξ
οἴνου. στέφει δὲ κρᾶτα μυρσίνης κλάδοις,
L2[I] ἄμουσ' ὑλακτῶν· δισσὰ δ' ἦν μέλη κλύειν·
𝔹 ὃ μὲν γὰρ ἦιδε, τῶν ἐν Ἀδμήτου κακῶν
οὐδὲν προτιμῶν, οἰκέται δ' ἐκλαίομεν
δέσποιναν· ὄμμα δ' οὐκ ἐδείκνυμεν ξένωι
τέγγοντες· Ἄδμητος γὰρ ὧδ' ἐφίετο.
καὶ νῦν ἐγὼ μὲν ἐν δόμοισιν ἑστιῶ
ξένον, πανοῦργον κλῶπα καὶ λῃστήν τινα,
ἣ δ' ἐκ δόμων βέβηκεν, οὐδ' ἐφεσπόμην
οὐδ' ἐξέτεινα χεῖρ', ἀποιμώζων ἐμὴν
δέσποιναν, ἣ 'μοὶ πᾶσί τ' οἰκέταισιν ἦν
μήτηρ· κακῶν γὰρ μυρίων ἐρρύετο,
ὀργὰς μαλάσσουσ' ἀνδρός. ἆρα τὸν ξένον
στυγῶ δικαίως, ἐν κακοῖς ἀφιγμένον;|
οὗτος, τί σεμνὸν καὶ πεφροντικὸς βλέπεις;
οὐ χρὴ σκυθρωπὸν τοῖς ξένοις τὸν πρόσπολον
εἶναι, δέχεσθαι δ' εὐπροσηγόρωι φρενί.
σὺ δ' ἄνδρ' ἑταῖρον δεσπότου παρόνθ' ὁρῶν,
στυγνῶι προσώπωι καὶ συνωφρυωμένωι
δέχηι, θυραίου πήματος σπουδὴν ἔχων.
δεῦρ' ἔλθ', ὅπως ἂν καὶ σοφώτερος γένηι.
οἶμαι μὲν οὔ· πόθεν γάρ; ἀλλ' ἄκουέ μου.
βροτοῖς ἅπασι κατθανεῖν ὀφείλεται,
κοὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἐξεπίσταται
τὴν αὔριον μέλλουσαν εἰ βιώσεται·
τὸ τῆς τύχης γὰρ ἀφανὲς οἷ προβήσεται,

8 (4C)

εἰδώς τι κἀγὼ τήνδ' ἔχω προθυμίαν.|
νίκα νυν· οὐ μὴν ἀνδάνοντά μοι ποιεῖς.|
ἀλλ' ἔσθ' ὅθ' ἡμᾶς αἰνέσεις· πιθοῦ μόνον.|
κομίζετ', εἰ χρὴ τήνδε δέξασθαι δόμοις.|
οὐκ ἂν μεθείην σοῖς γυναῖκα προσπόλοις.|
σὺ δ' αὐτὸς αὐτὴν εἴσαγ', εἰ βούλῃ, δόμους.|
ἐς σὰς μὲν οὖν ἔγωγε θήσομαι χέρας.|
οὐκ ἂν θίγοιμι· δῶμα δ' εἰσελθεῖν πάρα.|
τῆι σῆι πέποιθα χειρὶ δεξιᾶι μόνηι.|
ἄναξ, βιάζηι μ' οὐ θέλοντα δρᾶν τάδε.|
τόλμα προτεῖναι χεῖρα καὶ θιγεῖν ξένης.|
καὶ δὴ προτείνω, Γοργόν' ὡς καρατομῶν.|
ἔχεις;| ἔχω; ναί.| σῶιζέ νυν, καὶ τὸν Διὸς
φήσεις ποτ' εἶναι παῖδα γενναῖον ξένον.
βλέψον πρὸς αὐτήν, εἴ τι σῆι δοκεῖ πρέπειν
γυναικί· λύπης δ' εὐτυχῶν μεθίστασο.|
ὦ θεοί, τί λέξω—θαῦμ' ἀνέλπιστον τόδε—
γυναῖκα λεύσσων τήνδ';—ἐμὴν ἐτητύμως;
ἢ κέρτομός με _ θεοῦ τις ἐκπλήσσει χαρά;|
οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τήνδ' ὁρᾶις δάμαρτα σήν.|
ὅρα δὲ μή τι φάσμα νερτέρων τόδ' ἦι.|
οὐ ψυχαγωγὸν τόνδ' ἐποιήσω ξένον.|
ἀλλ' ἣν ἔθαπτον εἰσορῶ δάμαρτ' ἐμήν;|
σάφ' ἴσθ'· ἀπιστεῖν δ' οὔ σε θαυμάζω τύχην.|
θίγω, προσείπω ζῶσαν ὡς δάμαρτ' ἐμήν;|
πρόσειπ'. ἔχεις γὰρ πᾶν ὅσονπερ ἤθελες.| L2[I]
ὦ φιλτάτης γυναικὸς ὄμμα καὶ δέμας, 𝔹
ἔχω σ' ἀέλπτως, οὔποτ' ὄψεσθαι δοκῶν.|
ἔχεις· φθόνος δὲ μὴ γένοιτό τις θεῶν.|
ὦ τοῦ μεγίστου Ζηνὸς εὐγενὲς τέκνον,
εὐδαιμονοίης, καί σ' ὁ φιτύσας πατὴρ
σώιζοι· σὺ γὰρ δὴ τἄμ' ἀνώρθωσας μόνος.
πῶς τήνδ' ἔπεμψας νέρθεν ἐς φάος τόδε;|
μάχην συνάψας δαιμόνων τῶι κυρίωι.|
ποῦ τόνδε Θανάτωι φῂς ἀγῶνα συμβαλεῖν;|
τύμβον παρ' αὐτόν ἐκ λόχου μάρψας χεροῖν.|
τί γάρ ποθ' ἥδ' ἄναυδος ἕστηκεν γυνή;|
οὔπω θέμις σοι τῆσδε προσφωνημάτων
κλύειν, πρὶν ἂν θεοῖσι τοῖσι νερτέροις
ἀφαγνίσηται καὶ τρίτον μόληι φάος.
ἀλλ' εἴσαγ' εἴσω τήνδε· καὶ δίκαιος ὢν
τὸ λοιπόν, Ἄδμητ', εὐσέβει περὶ ξένους.
καὶ χαῖρ'· ἐγὼ δὲ τὸν προκείμενον πόνον
Σθενέλου τυράννωι παιδὶ πορσυνῶ μολών.|
μεῖνον παρ' ἡμῖν καὶ ξυνέστιος γενοῦ.|
αὖθις τόδ' ἔσται, νῦν δ' ἐπείγεσθαί με δεῖ.|
ἀστοῖς δὲ πάσηι τ' ἐννέπω τετραρχίαι,
χοροὺς ἐπ' ἐσθλαῖς συμφοραῖσιν ἱστάναι
βωμούς τε κνισᾶν βουθύτοισι προστροπαῖς.
νῦν γὰρ μεθηρμόσμεσθα βελτίω βίον

◆ Eur. Ἄλκηστις

διπλῆν φοβοῦμαι μέμψιν, ἔκ τε δημοτῶν,
μή τίς μ' ἐλέγξηι τὴν ἐμὴν εὐεργέτιν
προδόντ' ἐν ἄλλης δεμνίοις πίτνειν νέας,
καὶ τῆς θανούσης· ἀξία δέ μοι σέβειν·
πολλὴν πρόνοιαν δεῖ μ' ἔχειν. σὺ δ', ὦ γύναι,
ἥτις ποτ' εἶ σύ, ταὔτ' ἔχουσ' Ἀλκήστιδι
μορφῆς μέτρ' ἴσθι· καὶ προσήϊξαι δέμας.
οἴμοι. κόμιζε πρὸς θεῶν ἐξ ὀμμάτων
γυναῖκα τήνδε, μή μ' ἕληις ἠιρημένον.
δοκῶ γὰρ αὐτὴν εἰσορῶν γυναῖχ' ὁρᾶν
ἐμήν· θολοῖ δὲ καρδίαν, ἐκ δ' ὀμμάτων
πηγαὶ κατερρώγασιν· ὦ τλήμων ἐγώ,
ὡς ἄρτι πένθους τοῦδε γεύομαι πικροῦ.|
ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχοιμ' ἂν εὖ λέγειν τύχην·
χρὴ δ', ὅστις εἶ σύ, καρτερεῖν θεοῦ δόσιν.|
εἰ γὰρ τοσαύτην δύναμιν εἶχον ὥστε σὴν
ἐς φῶς πορεῦσαι νερτέρων ἐκ δωμάτων
γυναῖκα καί σοι τήνδε πορσῦναι χάριν.|
σάφ' οἶδα βούλεσθαί σ' ἄν. ἀλλὰ ποῦ τόδε;
οὐκ ἔστι τοὺς θανόντας ἐς φάος μολεῖν.|
μή νυν ὑπέρβαλλ', ἀλλ' ἐναισίμως φέρε.|
ῥᾶιον παραινεῖν ἢ παθόντα καρτερεῖν.|
τί δ' ἂν προκόπτοις, εἰ θέλοις ἀεὶ στένειν;|
ἔγνωκα καὐτός, ἀλλ' ἔρως τις ἐξάγει.|
τὸ γὰρ φιλῆσαι τὸν θανόντ' ἄγει δάκρυ.|

L3[O] 𝔹

ἀπώλεσέν με, κἄτι μᾶλλον ἢ λέγω.|
γυναικὸς ἐσθλῆς ἤμπλακες· τίς ἀντερεῖ;|
ὥστ' ἄνδρα τόνδε μηκέθ' ἥδεσθαι βίωι.|
χρόνος μαλάξει, νῦν δ' ἔθ' ἡβάσκει κακόν.|
χρόνον λέγοις ἄν, εἰ χρόνος τὸ κατθανεῖν.|
γυνή σε παύσει καὶ νέου γάμου πόθοι.|
σίγησον· οἷον εἶπας. οὐκ ἂν ὠιόμην.|
τί δ'; οὐ γαμεῖς γάρ, ἀλλὰ χηρεύσηι λέχος;|
οὐκ ἔστιν ἥτις τῶιδε συγκλιθήσεται.|
μῶν τὴν θανοῦσαν ὠφελεῖν τι προσδοκᾶις;|
κείνην ὅπουπερ ἔστι τιμᾶσθαι χρεών.|
αἰνῶ μὲν αἰνῶ· μωρίαν δ' ὀφλισκάνεις.|
[ὡς μήποτ' ἄνδρα τόνδε νυμφίον καλῶν.|
ἐπήινεσ' ἀλόχωι πιστὸς οὕνεκ' εἶ φίλος.]|
θάνοιμ' ἐκείνην καίπερ οὐκ οὖσαν προδούς.|
δέχου νυν εἴσω τήνδε γενναίως δόμων.|
μή, πρός σε τοῦ σπείραντος ἄντομαι Διός.|
καὶ μὴν ἁμαρτήσηι γε μὴ δράσας τάδε.|
καὶ δρῶν γε λύπηι καρδίαν δηχθήσομαι.|
πιθοῦ· τάχ' ἂν γὰρ ἐς δέον πέσοι χάρις.|
εἴθ' ἐξ ἀγῶνος τήνδε μὴ 'λαβές ποτε.|
νικῶντι μέντοι καὶ σὺ συννικᾶις ἐμοί.|
καλῶς ἔλεξας· ἡ γυνὴ δ' ἀπελθέτω.|
ἄπεισιν, εἰ χρή· πρῶτα δ' εἰ χρεὼν ἄθρει.|
χρή, σοῦ γε μὴ μέλλοντος ὀργαίνειν ἐμοί.|

Eur. Ἄλκηστις

κἄστ' οὐ διδακτὸν οὐδ' ἁλίσκεται τέχνηι.
ταῦτ' οὖν ἀκούσας καὶ μαθὼν ἐμοῦ πάρα,
εὔφραινε σαυτόν, πῖνε, τὸν καθ' ἡμέραν
βίον λογίζου σόν, τὰ δ' ἄλλα τῆς τύχης.
τίμα δὲ καὶ τὴν πλεῖστον ἡδίστην θεῶν
Κύπριν βροτοῖσιν· εὐμενὴς γὰρ ἡ θεός.
τὰ δ' ἄλλ' ἔασον ταῦτα καὶ πιθοῦ λόγοις
ἐμοῖσιν—εἴπερ ὀρθά σοι δοκῶ λέγειν.
οἶμαι μέν. οὔκουν τὴν ἄγαν λύπην ἀφεὶς
πίηι μεθ' ἡμῶν [τάσδ' ὑπερβαλὼν τύχας,
στεφάνοις πυκασθείς]; καὶ σάφ' οἶδ' ὁθούνεκα
τοῦ νῦν σκυθρωποῦ καὶ ξυνεστῶτος φρενῶν
μεθορμιεῖ σε πίτυλος ἐμπεσὼν σκύφου.
ὄντας δὲ θνητοὺς θνητὰ καὶ φρονεῖν χρεών·
ὡς τοῖς γε σεμνοῖς καὶ συνωφρυωμένοις
ἅπασίν ἐστιν, ὥς γ' ἐμοὶ χρῆσθαι κριτῆι,
οὐ βίος ἀληθῶς ὁ βίος, ἀλλὰ συμφορά.|
ἐπιστάμεσθα ταῦτα· νῦν δὲ πράσσομεν
οὐχ οἷα κώμου καὶ γέλωτος ἄξια.|
γυνὴ θυραῖος ἡ θανοῦσα· μὴ λίαν
πένθει· δόμων γὰρ ζῶσι τῶνδε δεσπόται.|
τί ζῶσιν; οὐ κάτοισθα τἀν δόμοις κακά;|
εἰ μή τι σός με δεσπότης ἐψεύσατο.|
ἄγαν ἐκεῖνός ἐστ' ἄγαν φιλόξενος.|
οὐ χρῆν μ' ὀθνείου γ' οὕνεκ' εὖ πάσχειν νεκροῦ;|

L3[O] 𝔹

ἦ κάρτα μέντοι καὶ λίαν θυραῖος ἦν.|
μῶν ξυμφοράν τιν' οὖσαν οὐκ ἔφραζέ μοι;|
χαίρων ἴθ'· ἡμῖν δεσποτῶν μέλει κακά.|
ὅδ' οὐ θυραίων πημάτων ἄρχει λόγος.|
οὐ γάρ τι κωμάζοντ' ἂν ἠχθόμην σ' ὁρῶν.|
ἀλλ' ἦ πέπονθα δείν' ὑπὸ ξένων ἐμῶν;|
οὐκ ἦλθες ἐν δέοντι δέξασθαι δόμοις.|
μῶν ἢ τέκνων τι φροῦδον ἢ γέρων πατήρ;|
γυνὴ μὲν οὖν ὄλωλεν Ἀδμήτου, ξένε.|
τί φήις; ἔπειτα δῆτά μ' ἐξενίζετε;|
ἠιδεῖτο γάρ σε τῶνδ' ἀπώσασθαι δόμων.|
ὦ σχέτλι', οἵας ἤμπλακες ξυναόρου.|
ἀπωλόμεσθα πάντες, οὐ κείνη μόνη.|
ἀλλ' ἠισθόμην μὲν ὄμμ' ἰδὼν δακρυρροοῦν
κουράν τε καὶ πρόσωπον· ἀλλ' ἔπειθέ με
λέγων θυραῖον κῆδος ἐς τάφον φέρειν.
βίαι δὲ θυμοῦ τάσδ' ὑπερβαλὼν πύλας
ἔπινον ἀνδρὸς ἐν φιλοξένου δόμοις,
πράσσοντος οὕτω. κἆιτ' ἐκώμαζον κάρα
στεφάνοις πυκασθείς; ἀλλὰ σοῦ τὸ μὴ φράσαι,
κακοῦ τοσούτου δώμασιν προκειμένου.
ποῦ καί σφε θάπτει; ποῖ νιν εὑρήσω μολών;|
ὀρθὴν παρ' οἶμον, ἣ 'πὶ Λαρίσαν φέρει,
τύμβον κατόψηι ξεστὸν ἐκ προαστίου.|
ὦ πολλὰ τλᾶσα καρδία καὶ χεὶρ ἐμή,

838 ✦ νῦν δεῖξον οἷον παῖδά σ' ἡ Τιρυνθία
840 δεῖ γάρ με σῶσαι τὴν θανοῦσαν ἀρτίως
γυναῖκα κἀς τόνδ' αὖθις ἱδρῦσαι δόμον
Ἄλκηστιν, Ἀδμήτωι θ' ὑπουργῆσαι χάριν.
ἐλθὼν δ' ἄνακτα τὸν μελάμπτερον νεκρῶν
Θάνατον φυλάξω, καί νιν εὑρήσειν δοκῶ
πίνοντα τύμβου πλησίον προσφαγμάτων.
κἄνπερ λοχαίας αὐτὸν ἐξ ἕδρας συθεὶς
μάρψω, κύκλον γε περιβάλω χεροῖν ἐμαῖν,
οὐκ ἔστιν ὅστις αὐτὸν ἐξαιρήσεται
μογοῦντα πλευρά, πρὶν γυναῖκ' ἐμοὶ μεθῆι.
ἢν δ' οὖν ἁμάρτω τῆσδ' ἄγρας, καὶ μὴ μόληι
πρὸς αἱματηρὸν πέλανον, εἶμι τῶν κάτω
Κόρης Ἄνακτός τ' εἰς ἀνηλίους δόμους
αἰτήσομαί τε· καὶ πέποιθ' ἄξειν ἄνω
Ἄλκηστιν, ὥστε χερσὶν ἐνθεῖναι ξένου,
ὅς μ' ἐς δόμους ἐδέξατ' οὐδ' ἀπήλασε,
καίπερ βαρείαι συμφορᾶι πεπληγμένος,
ἔκρυπτε δ' ὢν γενναῖος, αἰδεσθεὶς ἐμέ.
τίς τοῦδε μᾶλλον Θεσσαλῶν φιλόξενος,
τίς Ἑλλάδ' οἰκῶν; τοιγὰρ οὐκ ἐρεῖ κακὸν
860 εὐεργετῆσαι φῶτα γενναῖος γεγώς.|
935 φίλοι, γυναικὸς δαίμον' εὐτυχέστερον
τοὐμοῦ νομίζω, καίπερ οὐ δοκοῦνθ' ὅμως·
τῆς μὲν γὰρ οὐδὲν ἄλγος ἅψεταί ποτε,
L3[I] πολλῶν δὲ μόχθων εὐκλεὴς ἐπαύσατο.
𝔹 ἐγὼ δ', ὃν οὐ χρῆν ζῆν, παρεὶς τὸ μόρσιμον
λυπρὸν διάξω βίοτον· ἄρτι μανθάνω.
πῶς γὰρ δόμων τῶνδ' εἰσόδους ἀνέξομαι;
τίν' ἂν προσειπών, τοῦ δὲ προσρηθεὶς ὕπο,
τερπνῆς τύχοιμ' ἂν ἐξόδου; ποῖ τρέψομαι;
ἡ μὲν γὰρ ἔνδον ἐξελᾶι μ' ἐρημία,
γυναικὸς εὐνὰς εὖτ' ἂν εἰσίδω κενὰς
θρόνους τ' ἐν οἷσιν ἶζε, καὶ κατὰ στέγας
αὐχμηρὸν οὖδας, τέκνα δ' ἀμφὶ γούνασι
πίπτοντα κλαίηι μητέρ', οἱ δὲ δεσπότιν
στένωσιν οἵαν ἐκ δόμων ἀπώλεσαν.
τὰ μὲν κατ' οἴκους τοιάδ'· ἔξωθεν δέ με
γάμοι τ' ἐλῶσι Θεσσαλῶν καὶ ξύλλογοι
γυναικοπληθεῖς· οὐ γὰρ ἐξανέξομαι
λεύσσων δάμαρτος τῆς ἐμῆς ὁμήλικας.
ἐρεῖ δέ μ' ὅστις ἐχθρὸς ὢν κυρεῖ τάδε·
Ἰδοῦ τὸν αἰσχρῶς ζῶνθ', ὃς οὐκ ἔτλη θανεῖν,
ἀλλ' ἣν ἔγημεν ἀντιδοὺς ἀψυχίαι
πέφευγεν Ἅιδην· εἶτ' ἀνὴρ εἶναι δοκεῖ;
στυγεῖ δὲ τοὺς τεκόντας, αὐτὸς οὐ θέλων
Eur. θανεῖν. τοιάνδε πρὸς κακοῖσι κληδόνα
Ἄλκηστις ἕξω. τί μοι ζῆν δῆτα κέρδιον, φίλοι,
961 κακῶς κλύοντι καὶ κακῶς πεπραγότι;|
1006 —καὶ μὴν ὅδ', ὡς ἔοικεν, Ἀλκμήνης γόνος,

10 (6C) Ἄδμητε, πρὸς σὴν ἑστίαν πορεύεται.|
φίλον πρὸς ἄνδρα χρὴ λέγειν ἐλευθέρως,
Ἄδμητε, μομφὰς δ' οὐχ ὑπὸ σπλάγχνοις ἔχειν
σιγῶντ'. ἐγὼ δὲ σοῖς κακοῖσιν ἠξίουν
ἐγγὺς παρεστὼς ἐξετάζεσθαι φίλος·
σὺ δ' οὐκ ἔφραζες σῆς προκείμενον νέκυν
γυναικός, ἀλλά μ' ἐξένιζες ἐν δόμοις.
ὡς δὴ θυραίου πήματος σπουδὴν ἔχων.
κἄστεψα κρᾶτα καὶ θεοῖς ἐλειψάμην
σπονδὰς ἐν οἴκοις δυστυχοῦσι τοῖσι σοῖς.
καὶ μέμφομαι μέν, μέμφομαι, παθὼν τάδε,
οὐ μήν σε λυπεῖν ἐν κακοῖσι βούλομαι.
ὧν δ' οὕνεχ' ἥκω δεῦρ' ὑποστρέψας πάλιν
λέξω. γυναῖκα τήνδε μοι σῶισον λαβών,
ἕως ἂν ἵππους δεῦρο Θρηικίας ἄγων
ἔλθω, τύραννον Βιστόνων κατακτανών.
πράξας δ' ὃ μὴ τύχοιμι—νοστήσαιμι γάρ—
δίδωμι τήνδε σοῖσι προσπολεῖν δόμοις.
πολλῶι δὲ μόχθωι χεῖρας ἦλθεν εἰς ἐμάς·
ἀγῶνα γὰρ πάνδημον εὑρίσκω τινὰς
τιθέντας, ἀθληταῖσιν ἄξιον πόνον,
ὅθεν κομίζω τήνδε νικητήρια
λαβών. τὰ μὲν γὰρ κοῦφα τοῖς νικῶσιν ἦν
ἵππους ἄγεσθαι, τοῖσι δ' αὖ τὰ μείζονα
νικῶσι, πυγμὴν καὶ πάλην, βουφόρβια·
γυνὴ δ' ἐπ' αὐτοῖς εἵπετ'· ἐντυχόντι δὲ L3[I]
αἰσχρὸν παρεῖναι κέρδος ἦν τόδ' εὐκλεές. 𝔹
ἀλλ', ὥσπερ εἶπον, σοὶ μέλειν γυναῖκα χρή·
οὐ γὰρ κλοπαίαν, ἀλλὰ σὺν πόνωι λαβὼν
ἥκω· χρόνωι δὲ καὶ σύ μ' αἰνέσεις ἴσως.|
οὔτοι σ' ἀτίζων οὐδ' ἐν αἰσχροῖσιν τιθεὶς
ἔκρυψ' ἐμῆς γυναικὸς ἀθλίου τύχας·
ἀλλ' ἄλγος ἄλγει τοῦτ' ἂν ἦν προσκείμενον,
εἴ του πρὸς ἄλλου δώμαθ' ὡρμήθης ξένου·
ἅλις δὲ κλαίειν τοὐμὸν ἦν ἐμοὶ κακόν.
γυναῖκα δ', εἴ πως ἔστιν, αἰτοῦμαί σ', ἄναξ,
ἄλλον τιν' ὅστις μὴ πέπονθεν οἷ' ἐγὼ
σώιζειν ἄνωχθι Θεσσαλῶν· πολλοὶ δέ σοι
ξένοι Φεραίων· μή μ' ἀναμνήσηις κακῶν.
οὐκ ἂν δυναίμην τήνδ' ὁρῶν ἐν δώμασιν
ἄδακρυς εἶναι· μὴ νοσοῦντί μοι νόσον
προσθῆις· ἅλις γὰρ συμφορᾶι βαρύνομαι.
ποῦ καὶ τρέφοιτ' ἂν δωμάτων νέα γυνή;
νέα γάρ, ὡς ἐσθῆτι καὶ κόσμωι πρέπει.
πότερα κατ' ἀνδρῶν δῆτ' ἐνοικήσει στέγην;
καὶ πῶς ἀκραιφνὴς ἐν νέοις στρωφωμένη
ἔσται; τὸν ἡβῶνθ', Ἡράκλεις, οὐ ῥάιδιον Eur.
εἴργειν· ἐγὼ δὲ σοῦ προμηθίαν ἔχω. Ἄλκηστις
ἢ τῆς θανούσης θάλαμον ἐσβήσας τρέφω;
καὶ πῶς ἐπεσφρῶ τήνδε τῶι κείνης λέχει; 1056

Eur.
Ἀνδρο-
μάχη
◆

οἴμοι, πικρὰν κλήρωσιν αἵρεσίν τέ μοι
βίου καθίστης· καὶ λαχοῦσά γ' ἀθλία
καὶ μὴ λαχοῦσα δυστυχὴς καθίσταμαι.
  ὦ μεγάλα πράσσων αἰτίας _μικρᾶς πέρι,
πιθοῦ· τί καίνεις μ'; ἀντὶ τοῦ; ποίαν πόλιν
προύδωκα; τίνα σῶν ἔκτανον παίδων ἐγώ;
ποῖον δ' ἔπρησα δῶμ'; ἐκοιμήθην βίαι
σὺν δεσπόταισι· κἆιτ' ἔμ', οὐ κεῖνον κτενεῖς,
τὸν αἴτιον τῶνδ', ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν ἀφεὶς
πρὸς τὴν τελευτὴν ὑστέραν οὖσαν φέρηι;
οἴμοι κακῶν τῶνδ'. ὦ τάλαιν' ἐμὴ πατρίς,
ὡς δεινὰ πάσχω. τί δέ με καὶ τεκεῖν ἐχρῆν
ἄχθος τ' ἐπ' ἄχθει τῶιδε προσθέσθαι διπλοῦν;
[ἀτὰρ τί ταῦτα _δύρομαι, τὰ δ' ἐν ποσὶν
οὐκ ἐξικμάζω καὶ λογίζομαι κακά;]
ἥτις σφαγὰς μὲν Ἕκτορος τροχηλάτους
κατεῖδον οἰκτρῶς τ' Ἴλιον πυρούμενον,
αὐτὴ δὲ δούλη ναῦς ἔπ' Ἀργείων ἔβην
κόμης ἐπισπασθεῖσ'· ἐπεὶ δ' ἀφικόμην
Φθίαν, φονεῦσιν Ἕκτορος νυμφεύομαι.
τί δῆτ' ἐμοι ζῆν ἡδύ; πρὸς τί χρὴ βλέπειν;
πρὸς τὰς παρούσας ἢ παρελθούσας τύχας;
εἷς παῖς ὅδ' ἦν μοι λοιπὸς ὀφθαλμὸς βίου·
τοῦτον κτανεῖν μέλλουσιν οἷς δοκεῖ τάδε.
οὐ δῆτα τοὐμοῦ γ' εἵνεκ' ἀθλίου βίου·
L1[O] ἐν τῶιδε μὲν γὰρ ἐλπίς, εἰ σωθήσεται,
𝔸 ἐμοὶ δ' ὄνειδος μὴ θανεῖν ὑπὲρ τέκνου.
  ἰδού, προλείπω βωμὸν ἥδε χειρία
σφάζειν φονεύειν, δεῖν, ἀπαρτῆσαι δέρην.
ὦ τέκνον, ἡ τεκοῦσά σ', ὡς σὺ μὴ θάνηις,
στείχω πρὸς Ἅιδην· ἢν δ' ὑπεκδράμηις μόρον,
μέμνησο μητρός, οἷα τλᾶσ' ἀπωλόμην, 1
καὶ πατρὶ τῶι σῶι διὰ φιλημάτων ἰὼν
δάκρυά τε λείβων καὶ περιπτύσσων χέρας
λέγ' οἷ' ἔπραξα. πᾶσι δ' ἀνθρώποις ἄρ' ἦν
ψυχὴ τέκν'· ὅστις δ' αὔτ' ἄπειρος ὢν ψέγει,
ἧσσον μὲν ἀλγεῖ, δυστυχῶν δ' εὐδαιμονεῖ.|
ὤικτιρ' ἀκούσασ'· οἰκτρὰ γὰρ τὰ δυστυχῆ
βροτοῖς ἅπασι, κἂν θυραῖος ὢν κυρῆι. 1
εἰς ξύμβασιν δὲ _χρῆν σε παῖδα σὴν ἄγειν,
Μενέλαε, καὶ τήνδ', ὡς ἀπαλλαχθῆι πόνων.|
λάβεσθέ μοι τῆσδ', ἀμφελίξαντες χέρας,
δμῶες· λόγους γὰρ οὐ φίλους ἀκούσεται.
ἔχω σ', ἵν' ἁγνὸν βωμὸν ἐκλίποις θεᾶς,
προύτεινα παιδὸς θάνατον, ὧι σ' ὑπήγαγον
ἐς χεῖρας ἐλθεῖν τὰς ἐμὰς ἐπὶ σφαγήν.
καὶ τἀμφὶ σοῦ μὲν ὧδ' ἔχοντ' ἐπίστασο·
τὰ δ' ἀμφὶ παιδὸς τοῦδε παῖς ἐμὴ κρινεῖ,
ἤν τε κτανεῖν νιν ἤν τε μὴ κτανεῖν θέληι.
433 ἀλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους τούσδ', ἵν' εἰς ἐλευθέρους

E2

EXCLUDED:

195 †τύχηι θ' ὑπερθεῖ†, κἄμ' ἐλευθέραν ὁρᾶις;
231 φεύγειν τρόπους χρὴ τέκν', ≤ὅσ≥οις ἔνεστι νοῦς.|
232 δέσποιν', ὅσον σοι ῥαιδίως †προσίσταται†,
471 ♫ †οὐδὲ γὰρ ἐν_† πόλεσι δίπτυχοι τυραννίδες
593 ἄκληιστ' †ἄδουλα δῶμαθ' ἑστίας† λιπών,
650 ἣν χρῆν σ' ἐλαύνειν τήνδ' ὑπὲρ Νείλου ῥοὰς
883 ἔγνως· ἀτὰρ δὴ τίς <σὺ> πυνθάνηι _ τάδε;|
1114 τῶι δὲ †ξιφήρης_ἄρ'† ὑφειστήκει λόχος
1200 ♫ ὀττοτοτοτοῖ, διάδοχά δ' ὦ τάλας ἐγὼ|

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
427 - 423 BCE	?	?	?

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E2

COMPANION TO

EURIPIDES

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-100	**1-100**	664-763	**501-600**
101-248	**101-200**	764-934	**601-700**
249-389	**201-300**	935-1072	**701-800**
384-561	**301-400**	1073-1218	**801-900**
552-663	**401-500**	1221-1283	**901-955**

2L 𝔸 1-433 **2L** 𝔹 434-984 **2L** ℂ 985-1283

PRINT TWO-SIDED: **13** to **24**

ΑΣΙΆΤΙΔΟΣ γῆς σχῆμα, Θηβαία πόλι_,
ὅθεν ποθ' ἕδνων σὺν πολυχρύσωι χλιδῆι
Πριάμου τύραννον ἑστίαν ἀφικόμην
δάμαρ δοθεῖσα παιδοποιὸς Ἕκτορι,
◆ ζηλωτὸς ἔν γε τῶι πρὶν Ἀνδρομάχη χρόνωι,
νῦν δ', εἴ τις ἄλλη, δυστυχεστάτη γυνή·
[ἐμοῦ πέφυκεν ἢ γενήσεταί ποτε]
ἥτις πόσιν μὲν Ἕκτορ' ἐξ Ἀχιλλέως
θανόντ' ἐσεῖδον, παῖδά θ' ὃν τίκτω πόσει
ῥιφθέντα πύργων Ἀστυάνακτ' ἀπ' ὀρθίων,
ἐπεὶ τὸ Τροίας εἷλον Ἕλληνες πέδον·
αὐτὴ δὲ δούλη τῶν ἐλευθερωτάτων
οἴκων νομισθεῖσ' Ἑλλάδ' εἰσαφικόμην
τῶι νησιώτηι Νεοπτολέμωι δορὸς γέρας
δοθεῖσα λείας Τρωϊκῆς ἐξαίρετον.
Φθίας δὲ τῆσδε καὶ πόλεως Φαρσαλίας
σύγχορτα ναίω πεδί', ἵν' ἡ θαλασσία
Πηλεῖ ξυνώικει χωρὶς ἀνθρώπων Θέτις
φεύγουσ' ὅμιλον· Θεσσαλὸς δέ νιν λεὼς
Θετίδειον αὐδᾶι θεᾶς χάριν νυμφευμάτων.
ἔνθ' οἶκον ἔσχε τόνδε παῖς Ἀχιλλέως,
Πηλέα δ' ἀνάσσειν γῆς ἐᾶι Φαρσαλίας,
ζῶντος γέροντος σκῆπτρον οὐ θέλων λαβεῖν.
κἀγὼ δόμοις τοῖσδ' ἄρσεν' ἐντίκτω κόρον,
πλαθεῖσ' Ἀχιλλέως παιδί, δεσπότηι γ' ἐμῶι.
καὶ πρὶν μὲν ἐν κακοῖσι κειμένην ὅμως
ἐλπίς μ' ἀεὶ προῆγε σωθέντος τέκνου
ἀλκήν τιν' εὑρεῖν κἀπικούρησιν κακῶν·
ἐπεὶ δὲ τὴν Λάκαιναν Ἑρμιόνην γαμεῖ
τοὐμὸν παρώσας δεσπότης δοῦλον λέχος,
κακοῖς πρὸς αὐτῆς σχετλίοις ἐλαύνομαι.
λέγει γὰρ ὥς νιν φαρμάκοις κεκρυμμένοις
τίθημ' ἄπαιδα καὶ πόσει μισουμένην,
αὐτὴ δὲ ναίειν οἶκον ἀντ' αὐτῆς θέλω
τόνδ', ἐκβαλοῦσα λέκτρα τἀκείνης βίαι·
ἁγὼ τὸ πρῶτον οὐχ ἑκοῦσ' ἐδεξάμην,
νῦν δ' ἐκλέλοιπα· Ζεὺς τάδ' εἰδείη μέγας,
ὡς οὐχ ἑκοῦσα τῶιδ' ἐκοινώθην λέχει.
ἀλλ' οὔ σφε πείθω, βούλεται δέ με κτανεῖν,
πατήρ τε θυγατρὶ Μενέλεως συνδρᾶι τάδε.
καὶ νῦν κατ' οἴκους ἔστ', ἀπὸ Σπάρτης μολὼν
ἐπ' αὐτὸ τοῦτο· δειματουμένη δ' ἐγὼ
δόμων πάροικον Θέτιδος εἰς ἀνάκτορον
θάσσω τόδ' ἐλθοῦσ', ἤν με κωλύσηι θανεῖν.
Πηλεύς τε γάρ νιν ἔκγονοί τε Πηλέως
σέβουσιν, ἑρμήνευμα Νηρῆιδος γάμων.
ὃς δ' ἔστι παῖς μοι μόνος, ὑπεκπέμπω λάθραι
ἄλλους ἐς οἴκους, μὴ θάνηι φοβουμένη.
ὁ γὰρ φυτεύσας αὐτὸν οὔτ' ἐμοὶ πάρα
προσωφελῆσαι, παιδί τ' οὐδέν ἐστ', ἀπὼν

12 (7C)

τέθνηκα τῆι σῆι θυγατρὶ καί μ' ἀπώλεσε_·
μιαιφόνον μὲν οὐκέτ' ἂν φύγοι μύσος.
ἐν τοῖς δὲ πολλοῖς καὶ σὺ τόνδ' ἀγωνιῆι
φόνον· τὸ συνδρῶν γάρ σ' ἀναγκάσει χρέος.
ἢν δ' οὖν ἐγὼ μὲν μὴ θανεῖν ὑπεκδράμω,
τὸν παῖδά μου κτενεῖτε; κᾆιτα πῶς πατὴρ
τέκνου θανόντος ῥαιδίως ἀνέξεται;
οὐχ ὧδ' ἄνανδρον αὐτὸν ἡ Τροία καλεῖ·
ἀλλ' εἶσιν οἷ χρή—Πηλέως γὰρ ἄξια
πατρός τ' Ἀχιλλέως ἔργα δρῶν φανήσεται—
ὤσει δὲ σὴν παῖδ' ἐκ δόμων· σὺ δ' ἐκδιδοὺς
ἄλλωι τί λέξεις; πότερον ὡς κακὸν πόσιν
φεύγει τὸ ταύτης σῶφρον; ἀλλὰ _ πεύσεται.
γαμεῖ δὲ τίς νιν; ἤ σφ' ἄνανδρον ἐν δόμοις
χήραν καθέξεις πολιόν; ὦ τλήμων ἀνήρ,
κακῶν τοσούτων οὐχ ὁρᾶις ἐπιρροάς;
πόσας ἂν εὐνὰς θυγατέρ' ἠδικημένην
βούλοι' ἂν εὑρεῖν ἢ παθεῖν ἁγὼ λέγω;
οὐ χρὴ 'πὶ μικροῖς μεγάλα πορσύνειν κακὰ
οὐδ', εἰ γυναῖκές ἐσμεν ἀτηρὸν κακόν,
ἄνδρας γυναιξὶν ἐξομοιοῦσθαι φύσιν.
ἡμεῖς γὰρ εἰ σὴν παῖδα φαρμακεύομεν
καὶ νηδὺν ἐξαμβλοῦμεν, ὡς αὐτὴ λέγει,
ἑκόντες οὐκ ἄκοντες, οὐδὲ βώμιοι
πίτνοντες, αὐτοὶ τὴν δίκην ὑφέξομεν
ἐν σοῖσι γαμβροῖς, οἷσιν οὐκ ἐλάσσονα
βλάβην ὀφείλω προστιθεῖσ' ἀπαιδίαν.
ἡμεῖς μὲν οὖν τοιοίδε· τῆς δὲ σῆς φρενὸς—
ἕν σου δέδοικα· διὰ γυναικείαν ἔριν
καὶ τὴν τάλαιναν ὤλεσας Φρυγῶν πόλιν.|
ἄγαν ἔλεξας ὡς γυνὴ πρὸς ἄρσενας, {...}
2 (1C)
καί σου τὸ σῶφρον ἐξετόξευσεν φρενός.|
γύναι, τάδ' ἐστὶ σμικρὰ καὶ μοναρχίας
οὐκ ἄξι', ὡς φῄς, τῆς ἐμῆς οὐδ' Ἑλλάδος.
εὖ δ' ἴσθ', ὅτου τις τυγχάνει χρείαν ἔχων,
τοῦτ' ἔσθ' ἑκάστωι μεῖζον ἢ Τροίαν ἑλεῖν.
κἀγὼ θυγατρί—μεγάλα γὰρ κρίνω τάδε,
λέχους στέρεσθαι—σύμμαχος καθίσταμαι.
2
τὰ μὲν γὰρ ἄλλα δεύτερ' ἂν πάσχοι γυνή,
ἀνδρὸς δ' ἁμαρτάνουσ' ἁμαρτάνει βίου.
δούλων δ' ἐκεῖνον τῶν ἐμῶν ἄρχειν χρεὼν
καὶ τῶν ἐκείνου τοὺς ἐμούς, ἡμᾶς τε πρός·
φίλων γὰρ οὐδὲν ἴδιον, οἵτινες φίλοι
ὀρθῶς πεφύκασ', ἀλλὰ κοινὰ χρήματα.
μένων δὲ τοὺς ἀπόντας, εἰ μὴ θήσομαι
τἄμ' ὡς ἄριστα, φαῦλός εἰμι κοὐ σοφός.
ἀλλ' ἐξανίστω τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς·
ὡς, ἢν θάνηις σύ, παῖς ὅδ' ἐκφεύγει μόρον,
σοῦ δ' οὐ θελούσης κατθανεῖν, τόνδε κτενῶ.
δυοῖν δ' ἀνάγκη θατέρωι λιπεῖν βίον.|

ἦ καὶ πρόσω γὰρ τῶν ἐμῶν ψαύσεις κακῶν;|
Eur. ἰδοὺ σιωπῶ κἀπιλάζυμαι στόμα.|
Ἀνδρο- ἐκεῖνο λέξον, οὗπερ οὕνεκ' ἐστάλην.|
μάχη λέγω σ' ἐγὼ νοῦν οὐκ ἔχειν ὅσον σε δεῖ.|
✦ λείψεις τόδ' ἁγνὸν τέμενος ἐναλίας θεοῦ;|
εἰ μὴ θανοῦμαί γ'· εἰ δὲ μή, οὐ λείψω ποτέ.|
ὡς τοῦτ' ἄραρε, κοὐ μενῶ πόσιν μολεῖν.|
ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν πρόσθεν ἐκδώσω μέ σοι.|
πῦρ σοι προσοίσω, κοὐ τὸ σὸν προσκέψομαι—|
{...} σὺ δ' οὖν κάταιθε· θεοὶ γὰρ εἴσονται τάδε.|
καὶ χρωτὶ δεινῶν τραυμάτων ἀλγηδόνας.|
σφάζ', αἱμάτου θεᾶς βωμόν, ἣ μέτεισί σε.|
ὦ βάρβαρον σὺ θρέμμα καὶ σκληρὸν θράσος,
ἐγκαρτερεῖς δὴ θάνατον; ἀλλ' ἐγώ σ' ἕδρας
ἐκ τῆσδ' ἑκοῦσαν ἐξαναστήσω τάχα·
τοιόνδ' ἔχω σου δέλεαρ. ἀλλὰ γὰρ λόγους
κρύψω, τὸ δ' ἔργον αὐτὸ σημανεῖ τάχα.
κάθησ' ἑδραία· καὶ γὰρ εἰ πέριξ σ' ἔχοι
τηκτὸς μόλυβδος, ἐξαναστήσω σ' ἐγὼ
πρὶν ὧι πέποιθας παῖδ' Ἀχιλλέως μολεῖν.|
πέποιθα. δεινὸν δ' ἑρπετῶν μὲν ἀγρίων
ἄκη βροτοῖσι θεῶν καταστῆσαί τινα·
ὃ δ' ἔστ' ἐχίδνης καὶ πυρὸς περαιτέρω,
οὐδεὶς γυναικὸς φάρμακ' ἐξηύρηκέ πω
273 [κακῆς· τοσοῦτόν ἐσμεν ἀνθρώποις κακόν].|
L2[O] 309 ἥκω λαβὼν σὸν παῖδ', ὃν εἰς ἄλλους δόμους
𝔸 λάθραι θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπεξέθου.
σὲ μὲν γὰρ ηὗχεις θεᾶς βρέτας σώισειν τόδε,
τοῦτον δὲ τοὺς κρύψαντας· ἀλλ' ἐφηυρέθης
ἧσσον φρονοῦσα τοῦδε Μενέλεω, γύναι.
κεἰ μὴ τόδ' ἐκλιποῦσ' ἐρημώσεις πέδον,
ὅδ' ἀντὶ τοῦ σοῦ σώματος σφαγήσεται.
ταῦτ' οὖν λογίζου, πότερα κατθανεῖν θέλεις
ἢ τόνδ' ὀλέσθαι σῆς ἁμαρτίας ὕπερ,
ἣν εἰς ἔμ' εἴς τε παῖδ' ἐμὴν ἁμαρτάνεις.|
ὦ δόξα δόξα, μυρίοισι δὴ βροτῶν
οὐδὲν γεγῶσι βίοτον ὤγκωσας μέγαν.
[εὔκλεια δ' οἷς μέν ἐστ' ἀληθείας ὕπο,
εὐδαιμονίζω· τοὺς δ' ὑπὸ ψευδῶν, ἔχειν
οὐκ ἀξιώσω, πλὴν τύχηι φρονεῖν δοκεῖν.]
σὺ δὴ στρατηγῶν λογάσιν Ἑλλήνων ποτὲ
Τροίαν ἀφεῖλου Πρίαμον, ὧδε φαῦλος ὤν;
ὅστις θυγατρὸς ἀντίπαιδος ἐκ λόγων
τοσόνδ' ἔπνευσας, καὶ γυναικὶ δυστυχεῖ
δούληι κατέστης εἰς ἀγῶν'; οὐκ ἀξιῶ
οὔτ' οὖν σὲ Τροίας οὔτε σοῦ Τροίαν ἔτι.
[ἔξωθέν εἰσιν οἱ δοκοῦντες εὖ φρονεῖν
λαμπροί, τὰ δ' ἔνδον πᾶσιν ἀνθρώποις ἴσοι,
πλὴν εἴ τι πλούτωι· τοῦτο δ' ἰσχύει μέγα.]
333 Μενέλαε, φέρε δὴ διαπεράνωμεν λόγους·] {...}

13 (8C) Δελφῶν κατ' αἶαν, ἔνθα Λοξίαι δίκην
δίδωσι μανίας, ἧι ποτ' εἰς Πυθὼ μολὼν Eur.
ᾔτησε Φοῖβον πατρὸς οὗ κτείνει δίκην, Ἀνδρο-
εἴ πως τὰ πρόσθε σφάλματ' ἐξαιτούμενος μάχη
θεὸν παράσχοιτ' ἐς τὸ λοιπὸν εὐμενῆ.|
δέσποιν'—ἐγώ τοι τοὔνομ' οὐ φεύγω τόδε
καλεῖν σ', ἐπείπερ καὶ κατ' οἶκον ἠξίουν
τὸν σόν, τὸ Τροίας ἡνίκ' ᾠκοῦμεν πέδον,
εὔνους δὲ καὶ σοὶ ζῶντί τ' ἦ τῶι σῶι πόσει,
καὶ νῦν φέρουσά σοι νέους ἥκω λόγους,
φόβωι μέν, εἴ τις δεσποτῶν αἰσθήσεται,
οἴκτωι δὲ τῶι σῶι· δεινὰ γὰρ βουλεύεται
Μενέλαος εἰς σὲ παῖς θ', ἅ σοι φυλακτέα.|
ὦ φιλτάτη σύνδουλε—σύνδουλος γὰρ εἶ
τῆι πρόσθ' ἀνάσσηι τῆιδε, νῦν δὲ δυστυχεῖ—
τί δρῶσι; ποίας μηχανὰς πλέκουσιν αὖ,
κτεῖναι θέλοντες τὴν παναθλίαν ἐμέ;|
τὸν παῖδά σου μέλλουσιν, ὦ δύστηνε σύ,
κτείνειν, ὃν ἔξω δωμάτων ὑπεξέθου·
οἴμοι· πέπυσται τὸν ἐμὸν ἔκθετον γόνον;
πόθεν ποτ'; ὦ δύστηνος, ὡς ἀπωλόμην.|
οὐκ οἶδ', ἐκείνων δ' ᾐσθόμην ἐγὼ τάδε.|
φροῦδος δ' ἐπ' αὐτὸν Μενέλεως δόμων ἄπο.|
ἀπωλόμην ἄρ'. ὦ τέκνον, κτενοῦσί σε
δισσοὶ λαβόντες γῦπες· ὁ δὲ κεκλημένος
πατὴρ ἔτ' ἐν Δελφοῖσι τυγχάνει μένων.| L2[O]
δοκῶ γὰρ οὐκ ἂν ὧδέ σ' ἂν πράσσειν κακῶς 𝔸
κείνου παρόντος· νῦν δ' ἔρημος εἶ φίλων.|
οὐδ' ἀμφὶ Πηλέως ἦλθεν, ὡς ἥξοι, φάτις;|
γέρων ἐκεῖνος ὥστε σ' ὠφελεῖν παρών.|
καὶ μὴν ἔπεμψ' ἐπ' αὐτὸν οὐχ ἅπαξ μόνον.|
3 (2C) μῶν οὖν δοκεῖς σου φροντίσαι τιν' ἀγγέλων;|
πόθεν; θέλεις οὖν ἄγγελος σύ μοι μολεῖν;|
τί δῆτα φήσω χρόνιος οὖσ' ἐκ δωμάτων;|
πολλὰς ἂν εὕροις μηχανάς· γυνὴ γὰρ εἶ.|
κίνδυνος· Ἑρμιόνη γὰρ οὐ σμικρὸν φύλαξ.|
ὁρᾶις; ἀπαυδᾶις ἐν κακοῖς φίλοισι σοῖς.|
οὐ δῆτα· μηδὲν τοῦτ' ὀνειδίσηις ἐμοί.
3 ἀλλ' εἶμ', ἐπεί τοι κοὐ περίβλεπτος βίος
δούλης γυναικός, ἤν τι καὶ πάθω κακόν.|
χώρει νυν· ἡμεῖς δ', οἷσπερ ἐγκείμεσθ' ἀεὶ
θρήνοισι καὶ γόοισι καὶ δακρύμασι,
πρὸς αἰθέρ' ἐκτενοῦμεν· ἐμπέφυκε γὰρ
γυναιξὶ τέρψις τῶν παρεστώτων κακῶν
ἀνὰ στόμ' αἰεὶ καὶ διὰ γλώσσης ἔχειν.
πάρεστι δ' οὐχ ἓν ἀλλὰ πολλά μοι στένειν,
πόλιν πατρώιαν τὸν θανόντα θ' Ἕκτορα
στερρόν τε τὸν ἐμὸν δαίμον' ὧι συνεζύγην
δούλειον ἦμαρ ἐσπεσοῦσ' ἀναξίως.
15 χρὴ δ' οὔποτ' εἰπεῖν οὐδέν' ὄλβιον βροτῶν,

πρὶν ἂν θανόντος τὴν τελευταίαν ἴδηις
102 ὅπως περάσας ἡμέραν ἥξει κάτω.|
147 κόσμον μὲν ἀμφὶ κρατὶ χρυσέας χλιδῆς
στολμόν τε χρωτὸς τόνδε ποικίλων πέπλων
◆ οὐ τῶν Ἀχιλλέως οὐδὲ Πηλέως ἄπο
δόμων ἀπαρχὰς δεῦρ' ἔχουσ' ἀφικόμην,
ἀλλ' ἐκ Λακαίνης Σπαρτιάτιδος χθονὸς
Μενέλαος ἡμῖν ταῦτα δωρεῖται πατὴρ
πολλοῖς σὺν ἕδνοις, ὥστ' ἐλευθεροστομεῖν.
[ὑμᾶς μὲν οὖν τοῖσδ' ἀνταμείβομαι λόγοις·]
σὺ δ' οὖσα δούλη καὶ δορίκτητος γυνὴ
δόμους κατασχεῖν ἐκβαλοῦσ' ἡμᾶς θέλεις
τούσδε, στυγοῦμαι δ' ἀνδρὶ φαρμάκοισι σοῖς,
νηδὺς δ' ἀκύμων διὰ σέ μοι διόλλυται·
δεινὴ γὰρ ἠπειρῶτις ἐς τὰ τοιάδε
ψυχὴ γυναικῶν· ὧν ἐπισχήσω σ' ἐγώ,
κοὐδέν σ' ὀνήσει δῶμα Νηρῆιδος τόδε,
οὐ βωμὸς οὐδὲ ναός, ἀλλὰ κατθανῆι·
ἢν δ' οὖν βροτῶν τίς σ' ἢ θεῶν σῶισαι θέληι,
δεῖ σ' ἀντὶ τῶν πρὶν ὀλβίων φρονημάτων
πτῆξαι ταπεινὴν προσπεσεῖν τ' ἐμὸν γόνυ,
σαίρειν τε δῶμα τοὐμὸν ἐκ χρυσηλάτων
τευχέων χερὶ σπείρουσαν Ἀχελώιου δρόσον,
γνῶναί θ' ἵν' εἶ γῆς. οὐ γάρ ἐσθ' Ἕκτωρ τάδε,
οὐ Πρίαμος οὐδὲ χρυσός, ἀλλ' Ἑλλὰς πόλις.
L2[I] εἰς τοῦτο δ' ἥκεις ἀμαθίας, δύστηνε σύ,
𝔸 ἣ παιδὶ πατρός, ὃς σὸν ὤλεσεν πόσιν,
τολμᾶις ξυνεύδειν καὶ τέκν' αὐθέντου πάρα
τίκτειν. τοιοῦτον πᾶν τὸ βάρβαρον γένος·
πατήρ τε θυγατρὶ παῖς τε μητρὶ μίγνυται
κόρη τ' ἀδελφῶι, διὰ φόνου δ' οἱ φίλτατοι
χωροῦσι, καὶ τῶνδ' οὐδὲν ἐξείργει νόμος.
ἃ μὴ παρ' ἡμᾶς ἔσφερ'· οὐδὲ γὰρ καλὸν
δυοῖν γυναικοῖν ἄνδρ' ἕν' ἡνίας ἔχειν,
ἀλλ' εἰς μίαν βλέποντες εὐναίαν Κύπριν
στέργουσιν, ὅστις μὴ κακῶς οἰκεῖν θέλει.|
ἐπίφθονόν τι χρῆμα θηλείας φρενὸς
182 καὶ ξυγγάμοισι δυσμενὲς μάλιστ' ἀεί.|
184 κακόν γε θνητοῖς τὸ νέον ἔν τε τῶι νέωι
τὸ μὴ δίκαιον ὅστις ἀνθρώπων ἔχει.
ἐγὼ δὲ ταρβῶ μὴ τὸ δουλεύειν μέ σοι
λόγων ἀπώσηι πόλλ' ἔχουσαν ἔνδικα,
ἢν δ' αὖ κρατήσω, μὴ 'πὶ τῶιδ' ὄφλω βλάβην·
οἱ γὰρ πνέοντες μεγάλα τοὺς κρείσσους λόγους
πικρῶς φέρουσι τῶν ἐλασσόνων ὕπο·
Eur. ὅμως δ' ἐμαυτὴν οὐ προδοῦσ' ἁλώσομαι.
Ἀνδρο- εἴπ', ὦ νεᾶνι, τῶι σ' ἐχεγγύωι λόγωι
μάχη πεισθεῖσ' ἀπωθῶ γνησίων νυμφευμάτων;
194 ὡς ἡ Λάκαινα τῶν Φρυγῶν μείων πόλις,
196 ἢ τῶι νέωι τε καὶ σφριγῶντι σώματι

14 (9C) πόλεώς τε μεγέθει καὶ φίλοις ἐπηρμένη
οἶκον κατασχεῖν τὸν σὸν ἀντὶ σοῦ θέλω;
πότερον ἵν' αὐτὴ παῖδας ἀντὶ σοῦ τέκω
δούλους ἐμαυτῆι τ' ἀθλίαν ἐφολκίδα;
ἢ τοὺς ἐμούς τις παῖδας ἐξανέξεται
Φθίας τυράννους ὄντας, ἢν σὺ μὴ τέκηις;
φιλοῦσι γάρ μ' Ἕλληνες Ἕκτορός τ' ἄπο;
αὐτή τ' ἀμαυρὰ κοὐ τύραννος ἦ Φρυγῶν;
οὐκ ἐξ ἐμῶν σε φαρμάκων στυγεῖ πόσις,
ἀλλ' εἰ ξυνεῖναι μὴ 'πιτηδεία κυρεῖς.
φίλτρον δὲ καὶ τόδ'· οὐ τὸ κάλλος, ὦ γύναι,
ἀλλ' ἀρεταὶ τέρπουσι τοὺς ξυνευνέτας.
σὺ δ' ἤν τι κνισθῆις, ἡ Λάκαινα μὲν πόλις
μέγ' ἐστί, τὴν δὲ Σκῦρον οὐδαμοῦ τίθηις·
πλουτεῖς δ' ἐν οὐ πλουτοῦσι· Μενέλεως δέ σοι
μείζων Ἀχιλλέως. ταῦτά τοί σ' ἔχθει πόσις.
χρὴ γὰρ γυναῖκα, κἂν κακῶι πόσει δοθῆι,
στέργειν, ἅμιλλάν τ' οὐκ ἔχειν φρονήματος.
εἰ δ' ἀμφὶ Θρήικην χιόνι τὴν κατάρρυτον
τύραννον ἔσχες ἄνδρ', ἵν' ἐν μέρει λέχος
δίδωσι πολλαῖς εἷς ἀνὴρ κοινούμενος,
ἔκτεινας ἂν τάσδ'; εἶτ' ἀπληστίαν λέχους
πάσαις γυναιξὶ προστιθεῖσ' ἂν ηὑρέθης.
αἰσχρόν γε· καίτοι χείρον' ἀρσένων νόσον
ταύτην νοσοῦμεν, ἀλλὰ προύστημεν καλῶς.
ὦ φίλταθ' Ἕκτορ, ἀλλ' ἐγὼ τὴν σὴν χάριν L2[I]
σοὶ καὶ ξυνήρων, εἴ τί σε σφάλλοι Κύπρις, 𝔸
καὶ μαστὸν ἤδη πολλάκις νόθοισι σοῖς
ἐπέσχον, ἵνα σοι μηδὲν ἐνδοίην πικρόν.
καὶ ταῦτα δρῶσα τῆι ἀρετῆι προσηγόμην
πόσιν· σὺ δ' οὐδὲ ῥανίδ' ὑπαιθρίας δρόσου
4 (3C) τῶι σῶι προσίζειν ἀνδρὶ δειμαίνουσ' ἐᾶις.
μὴ τὴν τεκοῦσαν τῆι φιλανδρίαι, γύναι,
ζήτει παρελθεῖν· τῶν κακῶν γὰρ μητέρων| 230
τοσόνδε πείθου τῆιδε συμβῆναι λόγοις.| 233
τί σεμνομυθεῖς κεἰς ἀγῶν' ἔρχηι λόγων,
ὡς δὴ σὺ σώφρων, τἀμὰ δ' οὐχὶ σώφρονα;|
οὔκουν ἐφ' οἷς γε νῦν καθέστηκας λόγοις.|
4 ὁ νοῦς ὁ σός μοι μὴ ξυνοικοίη, γύναι.|
νέα πέφυκας καὶ λέγεις αἰσχρῶν πέρι.|
σὺ δ' οὐ λέγεις γε, δρᾶις δέ μ' εἰς ὅσον δύνηι.|
οὐκ αὖ σιωπῆι Κύπριδος ἀλγήσεις πέρι;|
τί δ'; οὐ γυναιξὶ ταῦτα πρῶτα πανταχοῦ;|
καλῶς γε χρωμέναισιν· εἰ δὲ μή, οὐ καλά.|
οὐ βαρβάρων νόμοισιν οἰκοῦμεν πόλιν.|
κἀκεῖ τά γ' αἰσχρὰ κἀνθάδ' αἰσχύνην ἔχει.| Eur.
σοφὴ σοφὴ σύ· κατθανεῖν δ' ὅμως σε δεῖ.| Ἀνδρο-
ὁρᾶις ἄγαλμα Θέτιδος εἰς σ' ἀποβλέπον;| μάχη
μισοῦν γε πατρίδα σὴν Ἀχιλλέως φόνωι.|
Ἑλένη νιν ὤλεσ', οὐκ ἐγώ, μήτηρ δὲ σή.| 248

Eur. Ἀνδρομάχη

◆

βλέπουσ' ἂν αὐγὰς τἄμ' ἐκαρποῦτ' ἂν λέχη.
  κἀγὼ κλύουσα τούσδε Σειρήνων λόγους,
[σοφῶν πανούργων ποικίλων λαλημάτων,]
ἐξηνεμώθην μωρίαι. τί γάρ μ' ἐχρῆν
πόσιν φυλάσσειν, ἧι παρῆν ὅσων ἔδει;
πολὺς μὲν ὄλβος· δωμάτων δ' ἠνάσσομεν·
παῖδας δ' ἐγὼ μὲν γνησίους ἔτικτον ἄν,
ἣ δ' ἡμιδούλους τοῖς ἐμοῖς νοθαγενεῖς.
ἀλλ' οὔποτ' οὔποτ'—οὐ γὰρ εἰσάπαξ ἐρῶ—
χρὴ τούς γε νοῦν ἔχοντας, οἷς ἔστιν γυνή,
πρὸς τὴν ἐν οἴκοις ἄλοχον ἐσφοιτᾶν ἐᾶν
γυναῖκας· αὗται γὰρ διδάσκαλοι κακῶν·
ἣ μέν τι κερδαίνουσα συμφθείρει λέχος,
ἣ δ' ἀμπλακοῦσα συννοσεῖν αὑτῆι θέλει,
πολλαὶ δὲ μαργότητι {…} κἀντεῦθεν δόμοι
νοσοῦσιν ἀνδρῶν. πρὸς τάδ' εὖ φυλάσσετε
κλῄθροισι καὶ μοχλοῖσι δωμάτων πύλας·
ὑγιὲς γὰρ οὐδὲν αἱ θύραθεν εἴσοδοι
δρῶσιν γυναικῶν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ κακά.|
ἄγαν ἐφῆκας γλῶσσαν εἰς τὸ σύμφυτον.
συγγνωστὰ μέν νυν σοὶ τάδ', ἀλλ' ὅμως χρεὼν
κοσμεῖν γυναῖκας τὰς γυναικείας νόσους.|
σοφόν τι χρῆμα τοῦ διδάξαντος βροτοὺς
λόγους ἀκούειν τῶν ἐναντίων πάρα.
ἐγὼ γὰρ εἰδὼς τῶνδε σύγχυσιν δόμων
L1[O] ἔριν τε τὴν σὴν καὶ γυναικὸς Ἕκτορος,
𝔹 φυλακὰς ἔχων ἔμιμνον, εἴτ' αὐτοῦ μενεῖς
εἴτ' ἐκφοβηθεῖσ' αἰχμαλωτίδος φόνωι
γυναικὸς οἴκων τῶνδ' ἀπηλλάχθαι θέλεις.
ἦλθον δὲ σὰς μὲν οὐ σέβων ἐπιστολάς,
εἰ δ' ἐνδιδοίης, ὥσπερ ἐνδίδως, λόγον,
πέμψων σ' ἀπ' οἴκων τῶνδ'. ἐμὴ γὰρ οὖσα πρὶν
σὺν τῶιδε ναίεις ἀνδρὶ σοῦ πατρὸς κάκηι,
ὃς πρὶν τὰ Τροίας εἰσβαλεῖν ὁρίσματα
γυναῖκ' ἐμοί σε δοὺς ὑπέσχεθ' ὕστερον
τῶι νῦν σ' ἔχοντι, Τρωιάδ' εἰ πέρσοι πόλιν.
ἐπεὶ δ' Ἀχιλλέως δεῦρ' ἐνόστησεν γόνος,
σῶι μὲν συνέγνων πατρί, τὸν δ' ἐλισσόμην
γάμους ἀφεῖναι σούς, ἐμὰς λέγων τύχας
καὶ τὸν παρόντα δαίμον', ὡς φίλων μὲν ἂν
γήμαιμ' ἀπ' ἀνδρῶν, ἔκτοθεν δ' οὐ ῥαιδίως,
φεύγων ἀπ' οἴκων ἃς ἐγὼ φεύγω φυγάς.
ὁ δ' ἦν ὑβριστὴς εἰς τ' ἐμῆς μητρὸς φόνον
τάς θ' αἱματωποὺς θεὰς ὀνειδίζων ἐμοί.
κἀγὼ ταπεινὸς ὢν τύχαις ταῖς οἴκοθεν
ἤλγουν μὲν ἤλγουν, συμφοραῖς δ' ἠνειχόμην,
σῶν δὲ στερηθεὶς ὠιχόμην ἄκων γάμων.
νῦν οὖν, ἐπειδὴ περιπετεῖς ἔχεις τύχας
καὶ ξυμφορὰν τήνδ' εἰσπεσοῦσ' ἀμηχανεῖς,
ἄξω σ' ἀπ' οἴκους καὶ πατρὸς δώσω χερί.

15 (10C)

δούλη γεγῶσα μήποθ' ὑβρίζειν μάθηις.|
οἴμοι· δόλωι μ' ὑπῆλθες, ἠπατήμεθα.|
κήρυσσ' ἅπασιν· οὐ γὰρ ἐξαρνούμεθα.|
ἦ ταῦτ' ἐν ὑμῖν τοῖς παρ' Εὐρώται σοφά;|
καὶ τοῖς γε Τροίαι, τοὺς παθόντας ἀντιδρᾶν.|
τὰ θεῖα δ' οὐ θεῖ' οὐδ' ἔχειν ἡγῆι δίκην;|
ὅταν τάδ' ἦι, τότ' οἴσομεν· σὲ δὲ κτενῶ.|
ἦ καὶ νεοσσὸν τόνδ', ὑπὸ πτερῶν σπάσας;|
οὐ δῆτα· θυγατρὶ δ', ἣν θέληι, δώσω κτανεῖν.|
οἴμοι· τί δῆτά σ' οὐ καταστένω, τέκνον;|
οὔκουν θρασεῖά γ' αὐτὸν ἐλπὶς ἀναμένει.|
ὦ πᾶσιν ἀνθρώποισιν ἔχθιστοι βροτῶν
Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια,
ψευδῶν ἄνακτες, μηχανορράφοι κακῶν,
ἑλικτὰ κοὐδὲν ὑγιὲς ἀλλὰ πᾶν πέριξ
φρονοῦντες, ἀδίκως εὐτυχεῖτ' ἀν' Ἑλλάδα.
τί δ' οὐκ ἐν ὑμῖν ἐστιν; οὐ πλεῖστοι φόνοι;
οὐκ αἰσχροκερδεῖς; οὐ λέγοντες ἄλλα μὲν
γλώσσηι, φρονοῦντες δ' ἄλλ' ἐφευρίσκεσθ' ἀεί;
ὄλοισθ'. ἐμοὶ μὲν θάνατος οὐχ οὕτω βαρὺς
ὡς σοὶ δέδοκται· κεῖνα γάρ μ' ἀπώλεσεν,
ὅθ' ἡ τάλαινα πόλις ἀνηλώθη Φρυγῶν
πόσις θ' ὁ κλεινός, ὅς σε πολλάκις δορὶ
ναύτην ἔθηκεν ἀντὶ χερσαίου κακόν.
νῦν δ' ἐς γυναῖκα γοργὸς ὁπλίτης φανεὶς
κτείνεις μ'· ἀπόκτειν'· ὡς ἀθώπευτόν γέ σε L1[O]
γλώσσης ἀφήσω τῆς ἐμῆς καὶ παῖδα σήν. 𝔹
ἐπεὶ σὺ μὲν πέφυκας ἐν Σπάρτηι μέγας,
ἡμεῖς δὲ Τροίαι γ'. εἰ δ' ἐγὼ πράσσω κακῶς,
μηδὲν τόδ' αὔχει· καὶ σὺ γὰρ πράξειας ἄν.| **463**
♪ οὐδέποτε δίδυμα λέκτρ' ἐπαινέσω βροτῶν **465**
5 (4C) ♪ πνοαὶ δ' ὅταν φέρωσι ναυτίλους θοαί, **479**
♪ ἔδειξεν ἡ Λάκαινα τοῦ στρτατηλάτα| **486**
καὶ μὴν δέδορκα τόνδε Πηλέα πέλας, **545**
σπουδῆι τιθέντα δεῦρο γηραιὸν πόδα.|
ὑμᾶς ἐρωτῶ τόν τ' ἐφεστῶτα σφαγῆι,
τί ταῦτα; πῶς ταῦτ'; ἐκ τίνος λόγου νοσεῖ
δόμος; τί πράσσετ' ἄκριτα μηχανώμενοι;
5 Μενέλα', ἐπίσχες· μὴ τάχυν' ἄνευ δίκης. {…}
ἡγοῦ σὺ θᾶσσον, οὐ γὰρ ὡς ἔοικέ μοι
σχολῆς τόδ' ἔργον, ἀλλ' ἀνηβητηρίαν
ῥώμην μ' ἐπαινῶ λαμβάνειν, εἴπερ ποτέ. {…}
πρῶτον μὲν οὖν κατ' οὖρον ὥσπερ ἱστίοις
ἐμπνεύσομαι τῆιδ'· εἰπέ, τίνι δίκηι χέρας
βρόχοισιν ἐκδήσαντες οἵδ' ἄγουσί σε
καὶ παῖδ'; ὕπαρνος γάρ τις οἷς ἀπόλλυται,
ἡμῶν ἀπόντων τοῦ τε κυρίου σέθεν.|
οἵδ', ὦ γεραιέ, σὺν τέκνωι θανουμένην
ἄγουσί μ' οὕτως ὡς ὁρᾶις. τί σοι λέγω;
οὐ γὰρ μιᾶς σε κληδόνος προθυμίαι

16 (11C)

μετῆλθον, ἀλλὰ μυρίων ὑπ' ἀγγέλων.
ἔριν δὲ τὴν κατ' οἶκον οἶσθά που κλύων
τῆς τοῦδε θυγατρός, ὧν τ' ἀπόλλυμαι χάριν.
καὶ νῦν με βωμοῦ Θέτιδος, ἣ τὸν εὐγενῆ
◆ ἔτικτέ σοι παῖδ', ἣν σὺ θαυμαστὴν σέβεις,
ἄγουσ' ἀποσπάσαντες, οὔτε τωι δίκηι
κρίναντες οὔτε τοὺς ἀπόντας ἐκ δόμων
μείναντες, ἀλλὰ τὴν ἐμὴν ἐρημίαν
γνόντες τέκνου τε τοῦδ', ὃν οὐδὲν αἴτιον
μέλλουσι σὺν ἐμοὶ τῆι ταλαιπώρωι κτανεῖν.
ἀλλ' ἀντιάζω σ', ὦ γέρον, τῶν σῶν πάρος
πίτνουσα γονάτων—χειρὶ δ' οὐκ ἔξεστί μοι
τῆς σῆς λαβέσθαι φιλτάτης γενειάδος—
ῥῦσαί με πρὸς θεῶν· εἰ δὲ μή, θανούμεθα
αἰσχρῶς μὲν ὑμῖν, δυστυχῶς δ' ἐμοί, γέρον.|
χαλᾶν κελεύω δεσμὰ πρὶν κλαίειν τινά,
καὶ τῆσδε χεῖρας διπτύχους ἀνιέναι.|
ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ, γ' ἄλλος _ οὐχ ἧσσων σέθεν
καὶ τῆσδε πολλῶι κυριώτερος γεγώς.|
πῶς; ἦ τὸν ἁμὸν οἶκον οἰκήσεις μολὼν
δεῦρ'; οὐχ ἅλις σοι τῶν κατὰ Σπάρτην κρατεῖν;|
εἷλόν νιν αἰχμάλωτον ἐκ Τροίας ἐγώ.|
οὑμὸς δέ γ' αὐτὴν ἔλαβε παῖς παιδὸς γέρας.|
οὔκουν ἐκείνου τἀμὰ τἀκείνου τ' ἐμά;|
δρᾶν εὖ, κακῶς δ' οὔ, μηδ' ἀποκτείνειν βίαι.|
L1[I] ὡς τήνδ' ἀπάξεις οὔποτ' ἐξ ἐμῆς χερός.|
𝔹 σκήπτρωι δὲ τῶιδε σὸν καθαιμάξω κάρα;|
ψαῦσόν γ', ἵν' εἰδῇς, καὶ πέλας πρόσελθέ _μου.|
σὺ γὰρ μετ' ἀνδρῶν, ὦ κάκιστε κἀκ κακῶν;
σοὶ ποῦ μέτεστιν ὡς ἐν ἀνδράσιν λόγου;
ὅστις πρὸς ἀνδρὸς Φρυγὸς ἀπηλλάγης λέχος,
ὡς δὴ γυναῖκα σώφρον' ἐν δόμοις ἔχων
πασῶν κακίστην. οὐδ' ἂν εἰ βούλοιτό τις
σώφρων γένοιτο Σπαρτιατίδων κόρη,
αἳ ξὺν νέοισιν ἐξερημοῦσαι δόμους
γυμνοῖσι μηροῖς καὶ πέπλοις ἀνειμένοις
δρόμους παλαίστρας τ' οὐκ ἀνασχετοὺς ἐμοὶ
κοινὰς ἔχουσι. κᾆτα θαυμάζειν χρεὼν
εἰ μὴ γυναῖκας σώφρονας παιδεύετε;
Ἑλένην ἐρέσθαι χρῆν τάδ', ἥτις ἐκ δόμων
τὸν σὸν λιποῦσα Φίλιον ἐξεκώμασε_
νεανίου μετ' ἀνδρὸς εἰς ἄλλην χθόνα.
κἄπειτ' ἐκείνης οὕνεχ' Ἑλλήνων ὄχλον
τοσόνδ' ἀθροίσας ἤγαγες πρὸς Ἴλιον;
ἣν χρῆν σ' ἀποπτύσαντα μὴ κινεῖν δόρυ,
κακὴν ἐφευρόντ', ἀλλ' ἐᾶν αὐτοῦ μένειν
μισθόν τε δόντα μήποτ' εἰς οἴκους λαβεῖν.
ἀλλ' οὔτι ταύτηι σὸν φρόνημ' ἐπούρισας,
ψυχὰς δὲ πολλὰς κἀγαθὰς ἀπώλεσας,
παίδων τ' ἄπαιδας γραῦς ἔθηκας ἐν δόμοις,

Eur. Ἀνδρομάχη 450

ὄνομα δ' Ὀρέστης· ἔρχομαι δὲ πρὸς Διὸς
μαντεῖα Δωδωναῖ'. ἐπεὶ δ' ἀφικόμην
Φθίαν, δοκεῖ μοι ξυγγενοῦς μαθεῖν πέρι
γυναικός, εἰ ζῆι κεὐτυχοῦσα τυγχάνει
ἡ Σπαρτιᾶτις Ἑρμιόνη· τηλουρὰ γὰρ
ναίουσ' ἀφ' ἡμῶν πεδί' ὅμως ἐστὶν φίλη.|
ὦ ναυτίλοισι χείματος λιμὴν φανεὶς
Ἀγαμέμνονος παῖ, πρός σε τῶνδε γουνάτων,
οἴκτιρον ἡμᾶς ὧν ἐπισκοπεῖς τύχας,
πράσσοντας οὐκ εὖ. στεμμάτων δ' οὐχ ἥσσονας
σοῖς προστίθημι γόνασιν ὠλένας ἐμάς.|
τί χρῆμα; μῶν ἐσφάλμεθ' ἢ σαφῶς ὁρῶ
δόμων ἄνασσαν τήνδε Μενέλεω κόρην;|
ἥνπερ μόνην γε Τυνδαρὶς τίκτει γυνὴ
Ἑλένη κατ' οἴκους πατρί· μηδὲν ἀγνόει.|
ὦ Φοῖβ' ἀκέστορ, πημάτων δοίης λύσιν.
τί χρῆμα; πρὸς θεῶν ἢ βροτῶν πάσχεις κακά;|
τὰ μὲν πρὸς ἡμῶν, τὰ δὲ πρὸς ἀνδρὸς ὅς μ' ἔχει,
τὰ δ' ἐκ θεῶν του· πανταχῆι δ' ὀλώλαμεν.|
τίς οὖν ἂν εἴη μὴ πεφυκότων γέ πω
παίδων γυναικὶ συμφορὰ πλὴν εἰς λέχος;|
τοῦτ' αὐτὸ καὶ νοσοῦμεν· εὖ μ' ὑπηγάγου.|
ἄλλην τιν' εὐνὴν ἀντὶ σοῦ στέργει πόσις;|
τὴν αἰχμάλωτον Ἕκτορος ξυνευνέτιν.|
κακόν γ' ἔλεξας, ἄνδρα δίσσ' _ ἔχειν λέχη.|
τοιαῦτα ταῦτα. κᾆιτ' ἔγωγ' ἠμυνάμην.| L1[I]
μῶν εἰς γυναῖκ' ἔρραψας οἷα δὴ γυνή;| 𝔹
φόνον γ' ἐκείνηι καὶ τέκνωι νοθαγενεῖ.|
κἄκτεινας, ἤ τις συμφορά σ' ἀφείλετο;|
γέρων γε Πηλεύς, τοὺς κακίονας σέβων.|
σοὶ δ' ἦν τις ὅστις τοῦδ' ἐκοινώνει φόνου;|
6 (5C)
πατήρ γ' ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ἀπὸ Σπάρτης μολών.|
κἄπειτα τοῦ γέροντος ἡσσήθη χερί;|
αἰδοῖ γε· καί μ' ἔρημον οἴχεται λιπών.|
συνῆκα· ταρβεῖς τοῖς δεδραμένοις πόσιν.|
ἔγνως· ὀλεῖ γάρ μ' ἐνδίκως. τί δεῖ λέγειν;
ἀλλ' ἄντομαί σε Δία καλοῦσ' ὁμόγνιον,
πέμψον με χώρας τῆσδ' ὅποι προσωτάτω
6
ἢ πρὸς πατρῶιον μέλαθρον· ὡς δοκοῦσί γε
δόμοι τ' ἐλαύνειν φθέγμ' ἔχοντες οἵδε με,
μισεῖ τε γαῖα Φθιάς. εἰ δ' ἥξει πάρος
Φοῖβον λιπὼν μαντεῖον εἰς δόμους πόσις,
κτενεῖ μ' ἐπ' αἰσχίστοισιν· ἢ δουλεύσομεν
νόθοισι λέκτροις ὧν ἐδέσποζον πρὸ τοῦ.
πῶς οὖν τάδ', ὡς εἴποι τις, ἐξημάρτανες;
κακῶν γυναικῶν εἴσοδοί μ' ἀπώλεσαν,
αἵ μοι λέγουσαι τούσδ' ἐχαύνωσαν λόγους·
Σὺ τὴν κακίστην αἰχμάλωτον ἐν δόμοις
δούλην ἀνέξηι σοι λέχους κοινουμένην;
μὰ τὴν ἄνασσαν, οὐκ ἂν ἔν γ' ἐμοῖς δόμοις

Eur. Ἀνδρομάχη 700

πολλῶν νέων γὰρ κἂν γέρων εὔψυχος ἦι
κρείσσων· τί γὰρ δεῖ δειλὸν ὄντ' εὐσωματεῖν;|
Eur. 802 ὦ φίλταται γυναῖκες, ὡς κακὸν κακῶι
Ἀνδρο- διάδοχον ἐν τῆιδ' ἡμέραι πορσύνεται.
μάχη ✦ δέσποινα γὰρ κατ' οἶκον, Ἑρμιόνην λέγω,
πατρός τ' ἐρημωθεῖσα συννοίαι θ' ἅμα,
οἷον δέδρακεν ἔργον Ἀνδρομάχην κτανεῖν
καὶ παῖδα βουλεύσασα, κατθανεῖν θέλει,
πόσιν τρέμουσα, μὴ ἀντὶ τῶν δεδραμένων
ἐκ τῶνδ' ἀτίμως δωμάτων ἀποσταλῆι,
[ἢ κατθάνηι κτείνουσα τοὺς οὐ χρὴ κτανεῖν].
μόλις δέ νιν θέλουσαν ἀρτῆσαι δέρην
εἴργουσι φύλακες δμῶες ἔκ τε δεξιᾶς
ξίφη καθαρπάζουσιν ἐξαιρούμενοι.
οὕτω μεταλγεῖ καὶ τὰ πρὶν δεδραμένα
ἔγνωκε πράξασ' οὐ καλῶς. ἐγὼ μὲν οὖν
δέσποιναν εἴργουσ' ἀγχόνης κάμνω, φίλαι·
ὑμεῖς δὲ βᾶσαι τῶνδε δωμάτων ἔσω
θανάτου νιν ἐκλύσασθε· τῶν γὰρ ἠθάδων
φίλων νέοι μολόντες εὐπιθέστεροι.|
καὶ μὴν ἐν οἴκοις προσπόλων ἀκούομεν
βοὴν ἐφ' οἷσιν ἦλθες ἀγγέλλουσα σύ.
δείξειν δ' ἔοικεν ἡ τάλαιν' ὅσον στένει
πράξασα δεινά· δωμάτων γὰρ ἐκπερᾶι
824 φεύγουσα χεῖρας προσπόλων πόθωι θανεῖν.|
L2[O] 828 ὦ παῖ, τί δράσεις; σῶμα σὸν καταικιῆι;|
𝔹 832 τέκνον κάλυπτε στέρνα, σύνδησαι πέπλους.|
836 ἀλγεῖς φόνον ῥάψασα συγγάμωι σέθεν;|
840 συγγνώσεταί σοι τήνδ' ἁμαρτίαν πόσις.|
845 ἀλλ' εἴ σ' ἀφείην μὴ φρονοῦσαν, ὡς θανηις;|
851 τί ταῦτα μοχθεῖς; συμφοραὶ θεήλατοι
852 πᾶσιν βροτοῖσιν ἢ τότ' ἦλθον ἢ τότε.|
866 ὦ παῖ, τὸ λίαν οὔτ' ἐκεῖν' ἐπήινεσα,
ὅτ' εἰς γυναῖκα Τρωιάδ' ἐξημάρτανες,
οὔτ' αὖ τὸ νῦν σου δεῖμ' ὃ δειμαίνεις ἄγαν.
οὐχ ὧδε κῆδος σὸν διώσεται πόσις
φαύλοις γυναικὸς βαρβάρου πεισθεὶς λόγοις.
οὐ γάρ τί σ' αἰχμάλωτον ἐκ Τροίας ἔχει,
ἀλλ' ἀνδρὸς ἐσθλοῦ παῖδα σὺν πολλοῖς λαβὼν
ἕδνοισι πόλεώς τ' οὐ μέσως εὐδαίμονος.
πατὴρ δέ σ' οὐχ ὧδ' ὡς σὺ δειμαίνεις, τέκνον,
προδοὺς ἐάσει δωμάτων τῶνδ' ἐκπεσεῖν.
ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω μηδὲ φαντάζου δόμων
πάροιθε τῶνδε, μή τιν' αἰσχύνην λάβηις,
[πρόσθεν μελάθρων τῶνδ' ὁρωμένη, τέκνον].|
καὶ μὴν ὅδ' ἀλλόχρως τις ἔκδημος ξένος
σπουδῆι πρὸς ἡμᾶς βημάτων πορεύεται.|
ξέναι γυναῖκες, ἦ τάδ' ἔστ' Ἀχιλλέως
882 παιδὸς μέλαθρα καὶ τυραννικαὶ στέγαι;|
884 Ἀγαμέμνονός τε καὶ Κλυταιμήστρας τόκος,

17 (12C) πολιούς τ' ἀφεῖλον πατέρας εὐγενῆ τέκνα.
ὧν εἷς ἐγὼ δύστηνος· αὐθέντην δέ σε Eur.
μιάστορ' ὥς τιν' ἐσδέδορκ' Ἀχιλλέως. Ἀνδρο-
ὃς οὐδὲ τρωθεὶς ἦλθες ἐκ Τροίας μόνος, μάχη
κάλλιστα τεύχη δ' ἐν καλοῖσι σάγμασιν
ὅμοι' ἐκεῖσε δεῦρό τ' ἤγαγες πάλιν.
κἀγὼ μὲν ηὔδων τῶι γαμοῦντι μήτε σοὶ
κῆδος συνάψαι μήτε δώμασιν λαβεῖν
κακῆς γυναικὸς πῶλον· ἐκφέρουσι γὰρ
μητρῶι' ὀνείδη. τοῦτο καὶ σκοπεῖτέ μοι,
μνηστῆρες, ἐσθλῆς θυγατέρ' ἐκ μητρὸς λαβεῖν.
πρὸς τοῖσδε δ' εἰς ἀδελφὸν οἷ' ἐφύβρισας,
σφάξαι κελεύσας θυγατέρ' εὐηθέστατα·
οὕτως ἔδεισας μὴ οὐ κακὴν δάμαρτ' ἔχηις;
ἑλὼν δὲ Τροίαν—εἶμι γὰρ κἀνταῦθά σοι—
οὐκ ἔκτανες γυναῖκα χειρίαν λαβών,
ἀλλ', ὡς ἐσεῖδες μαστόν, ἐκβαλὼν ξίφος
φίλημ' ἐδέξω, προδότιν αἰκάλλων κύνα,
ἥσσων πεφυκὼς Κύπριδος, ὦ κάκιστε σύ.
κἄπειτ' ἐς οἴκους τῶν ἐμῶν ἐλθὼν τέκνων
πορθεῖς ἀπόντων, καὶ γυναῖκα δυστυχῆ
κτείνεις ἀτίμως παῖδά θ', ὃς κλαίοντά σε
καὶ τὴν ἐν οἴκοις σὴν καταστήσει κόρην,
κεἰ τρὶς νόθος πέφυκε· πολλάκις δέ τοι
ξηρὰ βαθεῖαν γῆν ἐνίκησε σπορᾶι,
νόθοι τε πολλοὶ γνησίων ἀμείνονες. L2[O]
ἀλλ' ἐκκομίζου παῖδα. κύδιον βροτοῖς 𝔹
πένητα χρηστὸν ἢ κακὸν καὶ πλούσιον
γαμβρὸν πεπᾶσθαι καὶ φίλον· σὺ δ' οὐδὲν εἶ.|
σμικρᾶς ἀπ' ἀρχῆς νεῖκος ἀνθρώποις μέγα
γλῶσσ' ἐκπορίζει· τοῦτο δ' οἱ σοφοὶ βροτῶν
7 (6C) ἐξευλαβοῦνται, μὴ φίλοις τεύχειν ἔριν.|
τί δῆτ' ἂν εἴποις τοὺς γέροντας, ὡς σοφοί,
καὶ τοὺς φρονεῖν δοκοῦντας Ἑλλησίν ποτε;
ὅτ' ὢν σὺ Πηλεὺς καὶ πατρὸς κλεινοῦ γεγώς,
κῆδος συνάψας, αἰσχρὰ μὲν σαυτῶι λέγεις
ἡμῖν δ' ὀνείδη διὰ γυναῖκα βάρβαρον, 649
ὑπέρ τε Φᾶσιν, κἀμὲ παρακαλεῖν ἀεί, 651
7 οὖσαν μὲν ἠπειρῶτιν, οὗ πεσήματα
πλεῖσθ' Ἑλλάδος πέπτωκε δοριπετῆ νεκρῶν,
τοῦ σοῦ τε παιδὸς αἵματος κοινουμένην.
Πάρις γάρ, ὃς σὸν παῖδ' ἔπεφν' Ἀχιλλέα,
Ἕκτορος ἀδελφὸς ἦν, δάμαρ δ' ἥδ' Ἕκτορος.
καὶ τῆιδέ γ' εἰσέρχηι σὺ ταὐτὸν ἐς στέγος
καὶ ξυντράπεζον ἀξιοῖς ἔχειν βίον,
τίκτειν δ' ἐν οἴκοις παῖδας ἐχθίστους ἐᾶις.
ἁγὼ προνοίαι τῆι τε σῆι κἀμῆι, γέρον,
κτανεῖν θέλων τήνδ' ἐκ χερῶν ἁρπάζομαι.
καίτοι φέρ'· ἅψασθαι γὰρ οὐκ αἰσχρὸν λόγου·
ἢν παῖς μὲν ἡμὴ μὴ τέκηι, ταύτης δ' ἄπο 663

βλάστωσι παῖδες, τούσδε γῆς Φθιώτιδος
στήσεις τυράννους, βάρβαροι δ' ὄντες γένος
Ἕλλησιν ἄρξουσ'; εἶτ' ἐγὼ μὲν οὐ φρονῶ
μισῶν τὰ μὴ δίκαια, σοὶ δ' ἔνεστι νοῦς;
✦ [κἀκεῖνο νῦν ἄθρησον· εἰ σὺ παῖδα σὴν
δούς τωι πολιτῶν, εἶτ' ἔπασχε τοιάδε,
σιγῆι καθῆσ' ἄν; οὐ δοκῶ· ξένης δ' ὕπερ
τοιαῦτα λάσκεις τοὺς ἀναγκαίους φίλους;
καὶ μὴν ἴσον γ' ἀνήρ τε καὶ γυνὴ στένει
ἀδικουμένη πρὸς ἀνδρός· ὡς δ' αὔτως ἀνὴρ
γυναῖκα μωραίνουσαν ἐν δόμοις ἔχων.
καὶ τῶι μὲν ἔστιν ἐν χεροῖν μέγα σθένος,
τῆι δ' ἐν γονεῦσι καὶ φίλοις τὰ πράγματα.
οὔκουν δίκαιον τοῖς γ' ἐμοῖς ἐπωφελεῖν;]
γέρων γέρων εἶ. τὴν δ' ἐμὴν στρατηγίαν
λέγων ἔμ' ὠφελοῖς ἂν ἢ σιγῶν πλέον.
Ἑλένη δ' ἐμόχθησ' οὐχ ἑκοῦσ', ἀλλ' ἐκ θεῶν,
καὶ τοῦτο πλεῖστον ὠφέλησεν Ἑλλάδα·
ὅπλων γὰρ ὄντες καὶ μάχης ἀίστορες
ἔβησαν ἐς τἀνδρεῖον· ἡ δ' ὁμιλία
πάντων βροτοῖσι γίγνεται διδάσκαλος.
εἰ δ' ἐς πρόσοψιν τῆς ἐμῆς ἐλθὼν ἐγὼ
γυναικὸς ἔσχον μὴ κτανεῖν, ἐσωφρόνουν.
οὐδ' ἂν σὲ Φῶκον ἤθελον κατακτανεῖν.
ταῦτ' εὖ φρονῶν σ' ἐπῆλθον, οὐκ ὀργῆς χάριν·
L2[I] ἢν δ' ὀξυθυμῆις, σοὶ μὲν ἡ γλωσσαλγία
𝔹 μείζων, ἐμοὶ δὲ κέρδος ἡ προμηθία.|
παύσασθον ἤδη· λῷστα γὰρ μακρῶι τάδε·
λόγων ματαίων, μὴ δύο σφαλῆθ' ἅμα.|
οἴμοι, καθ' Ἑλλάδ' ὡς κακῶς νομίζεται·
ὅταν τροπαῖα πολεμίων στήσηι στρατός,
οὐ τῶν πονούντων τοὔργον ἡγοῦνται τόδε,
ἀλλ' ὁ στρατηγὸς τὴν δόκησιν ἄρνυται,
ὃς εἷς μετ' ἄλλων μυρίων πάλλων δόρυ,
οὐδὲν πλέον δρῶν ἑνός ἔχει πλείω λόγον.
[σεμνοὶ δ' ἐν ἀρχαῖς ἥμενοι κατὰ πτόλιν
φρονοῦσι δήμου μεῖζον, ὄντες οὐδένες·
οἱ δ' εἰσὶν αὐτῶν μυρίωι σοφώτεροι,
εἰ τόλμα προσγένοιτο βούλησίς θ' ἅμα.]
ὡς καὶ σὺ σός τ' ἀδελφὸς ἐξωγκωμένοι
Τροίαι κάθησθε τῆι τ' ἐκεῖ στρατηγίαι,
μόχθοισιν ἄλλων καὶ πόνοις ἐπηρμένοι.
δείξω δ' ἐγώ σοι μὴ τὸν Ἰδαῖον Πάριν
ἥσσω νομίζειν Πηλέως ἐχθρόν ποτε,
εἰ μὴ φθερῆι τῆσδ' ὡς τάχιστ' ἀπὸ στέγης
Eur. καὶ παῖς ἄτεκνος, ἣν ὅ γ' ἐξ ἡμῶν γεγὼς
Ἀνδρο- ἐλᾶι δι' οἴκων τῶνδ' ἐπισπάσας κόμης·
μάχη ἡ στερρὸς οὖσα μόσχος οὐκ ἀνέξεται
τίκτοντας ἄλλους, οὐκ ἔχουσ' αὐτὴ τέκνα.
550 ἀλλ', εἰ τὸ κείνης δυστυχεῖ παίδων πέρι,

18 (13C) ἄπαιδας ἡμᾶς δεῖ καταστῆναι τέκνων;
φθείρεσθε τῆσδε, δμῶες, ὡς ἂν ἐκμάθω
εἴ τίς με λύειν τῆσδε κωλύσει χέρας.
ἔπαιρε σαυτήν· ὡς ἐγὼ καίπερ τρέμων
πλεκτὰς ἱμάντων στροφίδας ἐξανήσομαι.
ὧδ', ὦ κάκιστε, τῆσδ' ἐλυμήνω χέρας;
βοῦν ἢ λέοντ' ἤλπιζες ἐντείνειν βρόχοις;
ἢ μὴ ξίφος λαβοῦσ' ἀμυνάθοιτό σε
ἔδεισας; ἕρπε δεῦρ' ὑπ' ἀγκάλας, βρέφος,
ξύλλυε μητρός δεσμόν· ἐν Φθίαι σ' ἐγὼ
θρέψω μέγαν τοῖσδ' ἐχθρόν. εἰ δ' ἀπῆν δορὸς
τοῖς Σπαρτιάταις δόξα καὶ μάχης ἀγών,
τἄλλ' ὄντες ἴστε μηδενὸς βελτίονες.|
ἀνειμένον τι χρῆμα πρεσβυτῶν γένος
καὶ δυσφύλακτον ὀξυθυμίας ὕπο.|
ἄγαν προνωπὴς ἐς τὸ λοιδορεῖν φέρηι·
ἐγὼ δὲ πρὸς βίαν μὲν ἐς Φθίαν μολὼν
οὔτ' οὖν τι δράσω φλαῦρον οὔτε πείσομαι.
καὶ νῦν μέν—οὐ γὰρ ἄφθονον σχολὴν ἔχω—
ἄπειμ' ἐς οἴκους· ἔστι γάρ τις οὐ πρόσω
Σπάρτης {...} πόλις τις, ἣ πρὸ τοῦ μὲν ἦν φίλη,
νῦν δ' ἐχθρὰ ποιεῖ· τῆιδ' ἐπεξελθεῖν θέλω
στρατηλατήσας χὐποχείριον λαβεῖν.
ὅταν δὲ τἀκεῖ θῶ κατὰ γνώμην ἐμήν,
ἥξω· παρὼν δὲ πρὸς παρόντας ἐμφανῶς
γαμβροὺς διδάξω καὶ διδάξομαι λόγους. L2[I]
κἂν μὲν κολάζηι τήνδε καὶ τὸ λοιπὸν ἦι 𝔹
σώφρων καθ' ἡμᾶς, σώφρον' ἀντιλήψεται·
θυμούμενος δὲ τεύξεται θυμουμένων,
[ἔργοισι δ' ἔργα διάδοχ' ἀντιλήψεται].
τοὺς σοὺς δὲ μύθους ῥαιδίως ἐγὼ φέρω·
8 (7C) σκιὰ γὰρ ἀντίστοιχος ὣς φωνὴν ἔχεις,
ἀδύνατος οὐδὲν ἄλλο πλὴν λέγειν μόνον.|
ἡγοῦ, τέκνον μοι δεῦρ' ὑπ' ἀγκάλαις σταθείς,
σύ τ', ὦ τάλαινα· χείματος γὰρ ἀγρίου
τυχοῦσα λιμένας ἦλθες εἰς εὐηνέμους.|
ὦ πρέσβυ, θεοί σοι δοῖεν εὖ καὶ τοῖσι σοῖς,
σώισαντι παῖδα κἀμὲ τὴν δυσδαίμονα.
8 ὅρα δὲ μὴ νῶιν εἰς ἐρημίαν ὁδοῦ
πτήξαντες οἵδε πρὸς βίαν ἄγωσί με,
γέροντα μὲν σ' ὁρῶντες, ἀσθενῆ δ' ἐμὲ
καὶ παῖδα τόνδε νήπιον· σκόπει τάδε,
μὴ νῦν φυγόντες εἶθ' ἁλῶμεν ὕστερον.|
οὐ μὴ γυναικῶν δειλὸν εἰσοίσεις λόγον·
χώρει· τίς ὑμῶν ἅψεται; κλαίων ἄρα
ψαύσει. θεῶν γὰρ οὕνεχ' ἱππικοῦ τ' ὄχλου Eur.
πολλῶν θ' ὁπλιτῶν ἄρχομεν Φθίαν κάτα· Ἀνδρο-
ἡμεῖς δ' ἔτ' ὀρθοὶ κοὐ γέροντες, ὡς δοκεῖς, μάχη
ἀλλ' εἴς γε τοιόνδ' ἄνδρ' ἀποβλέψας μόνον
τροπαῖον αὐτοῦ στήσομαι, πρέσβυς περ ὤν. 600

Eur.
Ἀνδρο-
μάχη

19 τὸ συγγενὲς γὰρ δεινόν, ἔν τε τοῖς κακοῖς
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρεῖσσον οἰκείου φίλου.|
νυμφευμάτων μὲν τῶν ἐμῶν πατὴρ ἐμὸς
μέριμναν ἕξει, κοὐκ ἐμὸν κρίνειν τόδε.
ἀλλ’ ὡς τάχιστα τῶνδέ μ’ ἔκπεμψον δόμων,
μὴ φθῆι με προσβὰς δῶμα καί μολὼν πόσις,
ἢ πρέσβυς οἴκους μ’ ἐξερημοῦσαν μαθὼν
Πηλεὺς μετέλθηι πωλικοῖς διώγμασιν.|
θάρσει γέροντος χεῖρα· τὸν δ’ Ἀχιλλέως
μηδὲν φοβηθῆις παῖδ’, ὅσ’ εἰς ἔμ’ ὕβρισε.
τοία γὰρ αὐτῶι μηχανὴ πεπλεγμένη
βρόχοις ἀκινήτοισιν ἕστηκεν φόνου
πρὸς τῆσδε χειρός· ἣν πάρος μὲν οὐκ ἐρῶ,
τελουμένων δὲ Δελφὶς εἴσεται πέτρα.
ὁ μητροφόντης δ’, ἢν δορυξένων ἐμῶν
μείνωσιν ὅρκοι Πυθικὴν ἀνὰ χθόνα,
δείξω γαμεῖν σφε μηδέν’ ὧν ἐχρὴν ἐμέ.
πικρῶς δὲ πατρὸς φόνιον αἰτήσει δίκην
ἄνακτα Φοῖβον· οὐδέ νιν μετάστασις
γνώμης ὀνήσει θεῶι διδόντα νῦν δίκας,
ἀλλ’ ἔκ τ’ ἐκείνου διαβολαῖς τε ταῖς ἐμαῖς
κακῶς ὀλεῖται· γνώσεται δ’ ἔχθραν ἐμήν.
ἐχθρῶν γὰρ ἀνδρῶν μοῖραν εἰς ἀναστροφὴν
δαίμων δίδωσι κοὐκ ἐᾶι φρονεῖν μέγα.| 1008
Φθιώτιδες γυναῖκες, ἱστοροῦντί μοι 1047
σημήνατ’· ἠισθόμην γὰρ οὐ σαφῆ λόγον
ὡς δώματ’ ἐκλιποῦσα Μενέλεω κόρη
φρούδη τάδ’· ἥκω δ’ ἐκμαθεῖν σπουδὴν ἔχων
εἰ ταῦτ’ ἀληθῆ· τῶν γὰρ ἐκδήμων φίλων
δεῖ τοὺς κατ’ οἶκον ὄντας ἐκπονεῖν τύχας.|
Πηλεῦ, σαφῶς ἤκουσας· οὐδ’ ἐμοὶ καλὸν
9 κρύπτειν ἐν οἷς παροῦσα τυγχάνω κακοῖς·
βασίλεια γὰρ τῶνδ’ οἴχεται φυγὰς δόμων.|
τίνος φόβου τυχοῦσα; διαπέραινέ μοι.|
πόσιν τρέμουσα, μὴ δόμων νιν ἐκβάληι.|
μῶν ἀντὶ παιδὸς θανασίμων βουλευμάτων;|
ναί, καὶ γυναικὸς αἰχμαλωτίδος φόβωι.|
σὺν πατρὶ δ’ οἴκους ἢ τίνος λείπει μέτα;|
9 Ἀγαμέμνονός νιν παῖς βέβηκ’ ἄγων χθονός.|
ποίαν περαίνων ἐλπίδ’; ἢ γῆμαι θέλων;|
καὶ σῶι γε παιδὸς παιδὶ πορσύνων μόρον.|
κρυπτὸς καταστὰς ἢ κατ’ ὄμμ’ ἐλθὼν μάχηι;|
ἁγνοῖς ἐν ἱεροῖς Λοξίου Δελφῶν μέτα.|
οἴμοι· τόδ’ ἤδη δεινόν. οὐχ ὅσον τάχος
χωρήσεταί τις Πυθικὴν πρὸς ἑστίαν
καὶ τἀνθάδ’ ὄντα τοῖς ἐκεῖ λέξει φίλοις,
πρὶν παῖδ’ Ἀχιλλέως κατθανεῖν ἐχθρῶν ὕπο;|
οἵας ὁ τλήμων ἀγγελῶν ἥκω τύχας
σοί τ’, ὦ γεραιέ, καὶ φίλοισι δεσπότου.|
21 αἰαῖ· πρόμαντις θυμὸς ὥς τι προσδοκᾶι.| 1072

Eur.
Ἀνδρο-
μάχη

L1[O]
ℂ

L1[O]
ℂ

♫ within song
spoken by messenger
† **crux** †
| end of series of lines by same speaker
✦ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED:
first trimeter of new speaker.

Letters not underlined:
Murray (OCT I 1901) and
Diggle (OCT I 1984) agree.

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT I 1901)
typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

οὐκ ἔστι σοι παῖς παιδός, ὡς μάθῃς, γέρον 20
Πηλεῦ· τοιάσδε φασγάνων πληγὰς ἔχει
Δελφῶν ὑπ' ἀνδρῶν καὶ Μυκηναίου ξένου.|
ἃ ἅ, τί δράσεις, ὦ γεραιέ; μὴ πέσῃς·
◆ ἔπαιρε σαυτόν.| οὐδέν εἰμ'. ἀπωλόμην.
φρούδη μὲν αὐδή, φροῦδα δ' ἄρθρα μου κάτω.|
ἄκουσον, εἰ καὶ σοῖς φίλοις ἀμυναθεῖν
χρῄζεις, τὸ πραχθέν, σὸν κατορθώσας δέμας.|
ὦ μοῖρα, γήρως ἐσχάτοις πρὸς τέρμασιν
οἵα με τὸν δύστηνον ἀμφιβᾶσ' ἔχεις.
πῶς δ' οἴχεταί μοι παῖς μόνου παιδὸς μόνος;
σήμαιν'· ἀκοῦσαι δ' οὐκ ἀκούσθ' ὅμως θέλω.|
ἐπεὶ τὸ κλεινὸν ἤλθομεν Φοίβου πέδον,
τρεῖς μὲν φαεννὰς ἡλίου διεξόδους
θέαι διδόντες ὄμματ' ἐξεπίμπλαμεν.
καὶ τοῦθ' ὕποπτον ἦν ἄρ'· εἴς τε συστάσεις
κύκλους τ' ἐχώρει λαὸς οἰκήτωρ θεοῦ.
Ἀγαμέμνονος δὲ παῖς διαστείχων πόλιν
ἐς οὖς ἑκάστωι δυσμενεῖς ηὔδα λόγους·
Ὁρᾶτε τοῦτον, ὃς διαστείχει θεοῦ
χρυσοῦ γέμοντα γύαλα, θησαυροὺς βροτῶν,
τὸ δεύτερον παρόνθ' ἐφ' οἷσι καὶ πάρος
δεῦρ' ἦλθε, Φοίβου ναὸν ἐκπέρσαι θέλων;
κἀκ τοῦδ' ἐχώρει ῥόθιον ἐν πόλει κακόν·
ἀρχαί τε, πληροῦντές τε βουλευτήρια,
L1[I] ἰδίαι θ' ὅσοι θεοῦ χρημάτων ἐφέστασαν, L1[I]
ℂ φρουρὰν ἐτάξαντ' ἐν περιστύλοις δόμοις. ℂ
ἡμεῖς δὲ μῆλα, φυλλάδος Παρνασίας
παιδεύματ', οὐδὲν τῶνδέ πω πεπυσμένοι,
λαβόντες ἦιμεν ἐσχάραις τ' ἐφέσταμεν
σὺν προξένοισι μάντεσίν τε Πυθικοῖς.
καί τις τόδ' εἶπεν· Ὦ νεανία, τί σοι 10
θεῶι κατευξώμεσθα; τίνος ἥκεις χάριν;
ὃ δ' εἶπε· Φοίβωι τῆς πάροιθ' ἁμαρτίας
δίκας παρασχεῖν βουλόμεσθ'· ἤιτησα γὰρ
πατρός ποτ' αὐτὸν αἵματος δοῦναι δίκην.
κἀνταῦθ' Ὀρέστου μῦθος ἰσχύων μέγα
ἐφαίνεθ', ὡς ψεύδοιτο δεσπότης ἐμός,
ἥκων ἐπ' αἰσχροῖς. ἔρχεται δ' ἀνακτόρων 10
κρηπῖδος ἐντός, ὡς πάρος χρηστηρίων
1113 εὔξαιτο Φοίβωι· τυγχάνει δ' ἐν ἐμπύροις·
1115 δάφνῃ σκιασθείς· ὧν Κλυταιμήστρας τόκος
εἷς ἦν ἁπάντων τῶνδε μηχανορράφος.
χὠ μὲν κατ' ὄμμα στὰς προτεύχεται θεῶι·
Eur. οἱ δ' ὀξυθήκτοις φασγάνοις ὡπλισμένοι
Ἀνδρο- κεντοῦσ' ἀτευχῆ παῖδ' Ἀχιλλέως λάθραι. Eur.
χωρεῖ δὲ πρύμναν· οὐ γὰρ ἐς καιρὸν τυπεὶς Ἀνδρο-
μάχη ἐτύγχαν'· ἐξέλκει δὲ καὶ παραστάδος μάχη
κρεμαστὰ τεύχη πασσάλων καθαρπάσας
1123 ἔστη 'πὶ βωμοῦ γοργὸς ὁπλίτης ἰδεῖν, 22

Eur. Ἀνδρο-μάχη

21 βοᾶι δὲ Δελφῶν παῖδας ἱστορῶν τάδε·
Τίνος μ᾽ ἕκατι κτείνετ᾽ εὐσεβεῖς ὁδοὺς
ἥκοντα; ποίας ὄλλυμαι πρὸς αἰτίας;—
τῶν δ᾽ οὐδὲν οὐδεὶς μυρίων ὄντων πέλας
ἐφθέγξατ᾽, ἀλλ᾽ ἔβαλλον ἐκ χειρῶν πέτροις.
πυκνῆι δὲ νιφάδι πάντοθεν σποδούμενος
προὔτεινε τεύχη κἀφυλάσσετ᾽ ἐμβολὰς
ἐκεῖσε κἀκεῖσ᾽ ἀσπίδ᾽ ἐκτείνων χερί.
ἀλλ᾽ οὐδὲν ἦνεν· ἀλλὰ πόλλ᾽ ὁμοῦ βέλη,
οἰστοί, μεσάγκυλ᾽ ἔκλυτοί τ᾽ ἀμφώβολοι,
σφαγῆς ἐχώρουν βουπόροι ποδῶν πάρος.
δεινὰς δ᾽ ἂν εἶδες πυρρίχας φρουρουμένου
βέλεμνα παιδός. ὡς δέ νιν περισταδὸν
κύκλωι κατεῖχον οὐ διδόντες ἀμπνοάς,
βωμοῦ κενώσας δεξίμηλον ἐσχάραν,
τὸ Τρωϊκὸν πήδημα πηδήσας ποδοῖν
χωρεῖ πρὸς αὐτούς· οἱ δ᾽ ὅπως πελειάδες
ἱέρακ᾽ ἰδοῦσαι πρὸς φυγὴν ἐνώτισαν.
πολλοὶ δ᾽ ἔπιπτον μιγάδες ἔκ τε τραυμάτων
αὐτοί θ᾽ ὑπ᾽ αὑτῶν στενοπόρους κατ᾽ ἐξόδους,
κραυγὴ δ᾽ ἐν εὐφήμοισι δύσφημος δόμοις
πέτραισιν ἀντέκλαγξ᾽· ἐν εὐδίαι δέ πως
ἔστη φαεννοῖς δεσπότης στίλβων ὅπλοις·
πρὶν δή τις ἀδύτων ἐκ μέσων ἐφθέγξατο
δεινόν τι καὶ φρικῶδες, ὦρσε δὲ στρατὸν
L2[O] στρέψας πρὸς ἀλκήν. ἔνθ᾽ Ἀχιλλέως πίτνει L2[O]
ℂ παῖς ὀξυθήκτωι πλευρὰ φασγάνωι τυπεὶς ℂ
[Δελφοῦ πρὸς ἀνδρός, ὅσπερ αὐτὸν ὤλεσε]
πολλῶν μετ᾽ ἄλλων· ὡς δὲ πρὸς γαῖαν πίτνει,
τίς οὐ σίδηρον προσφέρει, τίς οὐ πέτρον,
βάλλων ἀράσσων; πᾶν δ᾽ ἀνήλωται δέμας
11 τὸ καλλίμορφον τραυμάτων ὕπ᾽ ἀγρίων.
νεκρὸν δὲ δή νιν κείμενον βωμοῦ πέλας
ἐξέβαλον ἐκτὸς θυοδόκων ἀνακτόρων.
ἡμεῖς δ᾽ ἀναρπάσαντες ὡς τάχος χεροῖν
κομίζομέν νίν σοι κατοιμῶξαι γόοις
κλαῦσαί τε, πρέσβυ, γῆς τε κοσμῆσαι τάφωι.
τοιαῦθ᾽ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεσπίζων ἄναξ,
11 ὁ τῶν δικαίων πᾶσιν ἀνθρώποις κριτής,
δίκας διδόντα παῖδ᾽ ἔδρασ᾽ Ἀχιλλέως.
ἐμνημόνευσε δ᾽, ὥσπερ ἄνθρωπος κακός,
παλαιὰ νείκη· πῶς ἂν οὖν εἴη σοφός;| 1165
οὕτως ἂν ὡς ἐκ τῶνδ᾽ ἐτιμᾶτ᾽ ἄν, γέρον, 1184
θανών, τὸ σὸν δ᾽ ἦν ὧδ᾽ ἂν εὐτυχέστερον.| 1185
ὀττοτοτοτοῖ, θανόντα δεσπόταν γόοις| 1198
θεοῦ γὰρ αἶσα, θεὸς ἔκρανε συμφοράν.| 1204
θανεῖν θανεῖν σε, πρέσβυ, χρῆν πάρος τέκνων.| 1208
κάραι κτύπημα χειρὸς ὀλοόν; ὦ πόλις,| 1211
ὦ κακὰ παθὼν ἰδών τε δυστυχὴς γέρον,| 1214
23 μάτην δέ σ᾽ ἐν γάμοισιν ὤλβισαν θεοί.| 1218

1221 μόνος μόνοισιν ἐν δόμοις ἀναστρέφηι.| 22
1224 ♪♪ σύ τ', ὦ κατ' ἄντρα νύχια Νηρέως κόρῃ,|
1231 Πηλεῦ, χάριν σοι τῶν πάρος νυμφευμάτων
ἥκω Θέτις λιποῦσα Νηρέως δόμους.
✦ καὶ πρῶτα μέν τοι τοῖς παρεστῶσιν κακοῖς
μηδέν τι λίαν δυσφορεῖν παρήινεσα·
κἀγὼ γάρ, ἣν ἄκλαυτα χρῆν τίκτειν τέκνα,
ἀπώλεσ' ἐκ σοῦ παῖδα τὸν ταχὺν πόδας
Ἀχιλλέα τεκοῦσα πρῶτον Ἑλλάδος.
ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον σημανῶ, σὺ δ' ἐνδέχου.
τὸν μὲν θανόντα τόνδ' Ἀχιλλέως γόνον
θάψον πορεύσας Πυθικὴν πρὸς ἐσχάραν,
Δελφοῖς ὄνειδος, ὡς ἀπαγγέλληι τάφος
φόνον βίαιον τῆς Ὀρεστείας χερός·
γυναῖκα δ' αἰχμάλωτον, Ἀνδρομάχην λέγω,
Μολοσσίαν γῆν χρὴ κατοικῆσαι, γέρον,
Ἑλένωι συναλλαχθεῖσαν εὐναίοις γάμοις,
καὶ παῖδα τόνδε, τῶν ἀπ' Αἰακοῦ μόνον
λελειμμένον δή. βασιλέα δ' ἐκ τοῦδε χρὴ
ἄλλον δι' ἄλλου διαπερᾶν Μολοσσίας
εὐδαιμονοῦντας· οὐ γὰρ ὧδ' ἀνάστατον
γένος γενέσθαι δεῖ τὸ σὸν κἀμόν, γέρον,
Τροίας τε· καὶ γὰρ θεοῖσι κἀκείνης μέλει,
καίπερ πεσούσης Παλλάδος προθυμίαι.
σὲ δ', ὡς ἂν εἰδῆις τῆς ἐμῆς εὐνῆς χάριν,
L2[I] [θεὰ γεγῶσα καὶ θεοῦ πατρὸς τέκος,] L2[I]
ℂ κακῶν ἀπαλλάξασα τῶν βροτησίων ℂ
ἀθάνατον ἄφθιτόν τε ποιήσω θεόν.
κἄπειτα Νηρέως ἐν δόμοις ἐμοῦ μέτα
τὸ λοιπὸν ἤδη θεὸς συνοικήσεις θεᾶι·
ἔνθεν κομίζων ξηρὸν ἐκ πόντου πόδα
τὸν φίλτατόν σοι παῖδ' ἐμοί τ' Ἀχιλλέα 12
ὄψηι δόμους ναίοντα νησιωτικοὺς
Λευκὴν κατ' ἀκτὴν ἐντὸς Εὐξένου πόρου.
ἀλλ' ἕρπε Δελφῶν εἰς θεόδμητον πόλιν
νεκρὸν κομίζων τόνδε, καὶ κρύψας χθονὶ
ἐλθὼν παλαιᾶς χοιράδος κοῖλον μυχὸν
Σηπιάδος ἵζου· μίμνε δ', ἔστ' ἂν ἐξ ἁλὸς
λαβοῦσα **πεντήκοντα** Νηρῄδων χορὸν 12
ἔλθω κομιστήν σου· τὸ γὰρ πεπρωμένον
δεῖ σ' ἐκκομίζειν· Ζηνὶ γὰρ δοκεῖ τάδε.
παῦσαι δὲ λύπης τῶν τεθνηκότων ὕπερ·
πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισιν ἥδε πρὸς θεῶν
ψῆφος κέκρανται κατθανεῖν τ' ὀφείλεται.|
ὦ πότνι', ὦ γενναῖα συγκοιμήματα,
Eur. Νηρέως γένεθλον, χαῖρε· ταῦτα δ' ἀξίως Eur.
Ἀνδρο- σαυτῆς τε ποιεῖς καὶ τέκνων τῶν ἐκ σέθεν. Ἀνδρο-
μάχη παύω δὲ λύπην σοῦ κελευούσης, θεά, μάχη
καὶ τόνδε θάψας εἶμι Πηλίου πτυχάς,
950 1278 οὗπερ σὸν εἷλον χερσὶ κάλλιστον δέμας. 24 955

[κᾆιτ' οὐ γαμεῖν δῆτ' ἔκ τε γενναίων χρεὼν
δοῦναί τ' ἐς ἐσθλούς, ὅστις εὖ βουλεύεται,
κακῶν δὲ λέκτρων μὴ 'πιθυμίαν ἔχειν,
μηδ' εἰ ζαπλούτους οἴσεται φερνὰς δόμοις;
[οὐ γάρ ποτ' ἂν πράξειαν ἐκ θεῶν κακῶς.]| 1283

ὁρῶν ὁρῶντα, καὶ δίδωσιν ὄργια.| 23
Eur. τὰ δ' ὄργι' ἐστὶ τίν' ἰδέαν ἔχοντά σοι;|
Βάκχαι ἄρρητ' ἀβακχεύτοισιν εἰδέναι βροτῶν.|
ἔχει δ' ὄνησιν τοῖσι θύουσιν τίνα;|
οὐ θέμις ἀκοῦσαί σ', ἔστι δ' ἄξι' εἰδέναι.|
εὖ τοῦτ' ἐκιβδήλευσας, ἵν' ἀκοῦσαι θέλω.|
ἀσέβειαν ἀσκοῦντ' ὄργι' ἐχθαίρει θεοῦ.|
τὸν θεὸν ὁρᾶν γὰρ φὴις σαφῶς, ποῖός τις ἦν;|
ὁποῖος ἤθελ'· οὐκ ἐγὼ ̓τασσον τόδε.|
τοῦτ' αὖ παρωχέτευσας εὖ _κοὐδὲν λέγων.|
δόξει τις ἀμαθεῖ σοφὰ λέγων οὐκ εὖ φρονεῖν.|
ἦλθες δὲ πρῶτα δεῦρ' ἄγων τὸν δαίμονα;|
πᾶς ἀναχορεύει βαρβάρων τάδ' ὄργια.|
φρονοῦσι γὰρ κάκιον Ἑλλήνων πολύ.|
τάδ' εὖ γε μᾶλλον· οἱ νόμοι δὲ διάφοροι.|
τὰ δ' ἱερὰ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν τελεῖς;|
νύκτωρ τὰ πολλά· σεμνότητ' ἔχει σκότος.|
τοῦτ' ἐς γυναῖκας δόλιόν ἐστι καὶ σαθρόν.|
κἀν ἡμέραι τό γ' αἰσχρὸν ἐξεύροι τις ἄν.|
◆ δίκην σε δοῦναι δεῖ σοφισμάτων κακῶν.|
σὲ δ' ἀμαθίας γε κἀσεβοῦντ' ἐς τὸν θεόν.|
ὡς θρασὺς ὁ βάκχος κοὐκ ἀγύμναστος λόγων.|
εἴφ' ὅτι παθεῖν δεῖ· τί με τὸ δεινὸν ἐργάσηι;|
πρῶτον μὲν ἁβρὸν βόστρυχον τεμῶ σέθεν.|
ἱερὸς ὁ πλόκαμος· τῶι θεῶι δ' αὐτὸν τρέφω.|
L1[O] ἔπειτα θύρσον τόνδε παράδος ἐκ χεροῖν.|
𝔸 αὐτός μ' ἀφαιροῦ· τόνδε Διονύσου φορῶ.|
εἱρκταῖσί τ' ἔνδον σῶμα σὸν φυλάξομεν.|
λύσει μ' ὁ δαίμων αὐτός, ὅταν ἐγὼ θέλω.|
ὅταν γε καλέσηις αὐτὸν ἐν βάκχαις σταθείς.|
καὶ νῦν ἃ πάσχω πλησίον παρὼν ὁρᾶι.|
καὶ ποῦ 'στιν; οὐ γὰρ φανερὸς ὄμμασίν γ' ἐμοῖς.| 1
παρ' ἐμοί· σὺ δ' ἀσεβὴς αὐτὸς ὢν οὐκ εἰσορᾶις.|
λάζυσθε· καταφρονεῖ με καὶ Θήβας ὅδε.|
αὐδῶ με μὴ δεῖν σωφρονῶν οὐ σώφροσιν.|
ἐγὼ δὲ δεῖν γε, κυριώτερος σέθεν.|
506 οὐκ οἶσθ' †ὅ_τι ζῆς† οὐδ' ὃ δρᾶις, οὐδ' ὅστις εἶ.|
Πενθεύς, Ἀγαυῆς παῖς, πατρὸς δ' Ἐχίονος.|
ἐνδυστυχῆσαι τοὔνομ' ἐπιτήδειος εἶ.| 1
χώρει· καθείρξατ' αὐτὸν ἱππικαῖς πέλας
φάτναισιν, ὡς ἂν σκότιον εἰσορᾶι κνέφας.
ἐκεῖ χόρευε· τάσδε δ' ἃς ἄγων πάρει
κακῶν συνεργοὺς ἢ διεμπολήσομεν
ἢ χεῖρα δούπου τοῦδε καὶ βύρσης κτύπου
παύσας, ἐφ' ἱστοῖς δμωίδας κεκτήσομαι.|
στείχοιμ' ἄν· ὅ_τι γὰρ μὴ χρεών, οὔτοι χρεὼν
παθεῖν. ἀτάρ τοι τῶνδ' ἄποιν' ὑβρισμάτων
μέτεισι Διόνυσός σ', ὃν οὐκ εἶναι λέγεις·
518 ἡμᾶς γὰρ ἀδικῶν κεῖνον ἐς δεσμοὺς ἄγεις.|
350 **642** πέπονθα δεινά· διαπέφευγέ μ' ὁ ξένος, 25

E3

EXCLUDED:

1148 ἐγὼ μὲν οὖν <τῆιδ'> ἐκποδὼν τῆι ξυμφορᾶι
1297 ὕβριν <γ'> ὑβρισθείς· θεὸν γὰρ οὐχ ἡγεῖσθέ νιν.
1353 <πάντες,> σύ θ' ἡ τάλαινα σύγγονοί τε σαί,
1358 δράκων δρακαίνης <φύσιν> ἔχουσαν ἀγρίαν

INCLUDED:

151 ♫ †ἅμα δ' _ εὐάσμασιν τοιάδ' ἐπιβρέμει·†
506 οὐκ οἶσθ' †ὅτι ζῆς† οὐδ' ὃ δράις οὐδ' ὅστις εἶ.
954 γυναῖκας· ἐλάταισιν δ' ἐμὸν κρύψω δέμας.

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
405 BCE	1st	**Bacchae**	?
		Alcmaeon in Corinth	
		Iph. in Aulis	

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E3

COMPANION TO

EURIPIDES

BAKXAI

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-205	**1-100**	794-944	**501-600**
206-305	**101-200**	945-1099	**601-700**
306-469	**201-300**	1100-1244	**701-800**
470-693	**301-400**	1245-1345	**801-900**
694-793	**401-500**	1346-1367	**901-920**

2L 𝔸 1-642 **3L** 𝔹 643-1367

PRINT TWO-SIDED: **25 to 34**

ἭΚΩ Διὸς παῖς τήνδε Θηβαίαν χθόνα 24 (14C)
Διόνυσος, ὃν τίκτει ποθ' ἡ Κάδμου κόρη
Σεμέλη λοχευθεῖσ' ἀστραπηφόρωι πυρί·
μορφὴν δ' ἀμείψας ἐκ θεοῦ βροτησίαν
πάρειμι Δίρκης νάματ' Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ.
ὁρῶ δὲ μητρὸς μνῆμα τῆς κεραυνίας
τόδ' ἐγγὺς οἴκων καὶ δόμων ἐρείπια
τυφόμενα Δίου πυρὸς ἔτι ζῶσαν φλόγα,
ἀθάνατον Ἥρας μητέρ' εἰς ἐμὴν ὕβριν.
αἰνῶ δὲ Κάδμον, ἄβατον ὃς πέδον τόδε
τίθησι, θυγατρὸς σηκόν· ἀμπέλου δέ νιν
πέριξ ἐγὼ 'κάλυψα βοτρυώδει χλόηι.
λιπὼν δὲ Λυδῶν τοὺς πολυχρύσους γύας
Φρυγῶν τε, Περσῶν ἡλιοβλήτους πλάκας
Βάκτριά τε τείχη τήν τε δύσχιμον χθόνα
Μήδων ἐπελθὼν Ἀραβίαν τ' εὐδαίμονα
Ἀσίαν τε πᾶσαν, ἣ παρ' ἁλμυρὰν ἅλα
κεῖται μιγάσιν Ἕλλησι βαρβάροις θ' ὁμοῦ
πλήρεις ἔχουσα καλλιπυργώτους πόλεις,
✦ ἐς τήνδε πρώτην ἦλθον Ἑλλήνων πόλιν,
τἀκεῖ χορεύσας καὶ καταστήσας ἐμὰς
τελετάς, ἵν' εἴην ἐμφανὴς δαίμων βροτοῖς.
πρώτας δὲ Θήβας τάσδε γῆς Ἑλληνίδος
ἀνωλόλυξα, νεβρίδ' ἐξάψας χροὸς
θύρσον τε δοὺς ἐς χεῖρα, κίσσινον βέλος·
L1[I] ἐπεί μ' ἀδελφαὶ μητρός, ἃς ἥκιστα χρῆν,
𝔸 Διόνυσον οὐκ ἔφασκον ἐκφῦναι Διός,
Σεμέλην δὲ νυμφευθεῖσαν ἐκ θνητοῦ τινος
ἐς Ζῆν' ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχους,
Κάδμου σοφίσμαθ', ὧν νιν οὕνεκα κτανεῖν
Ζῆν' ἐξεκαυχῶνθ', ὅτι γάμους ἐψεύσατο.
τοιγάρ νιν αὐτὰς ἐκ δόμων ὤιστρησ' ἐγὼ 2 (1C)
μανίαις, ὄρος δ' οἰκοῦσι παράκοποι φρενῶν·
σκευήν τ' ἔχειν ἠνάγκασ' ὀργίων ἐμῶν,
καὶ πᾶν τὸ θῆλυ σπέρμα Καδμείων, ὅσαι
γυναῖκες ἦσαν, ἐξέμηνα δωμάτων·
ὁμοῦ δὲ Κάδμου παισὶν ἀναμεμειγμέναι
χλωραῖς ὑπ' ἐλάταις ἀνορόφοις ἧνται πέτραις.
δεῖ γὰρ πόλιν τήνδ' ἐκμαθεῖν, κεἰ μὴ θέλει, 2
ἀτέλεστον οὖσαν τῶν ἐμῶν βακχευμάτων,
Σεμέλης τε μητρὸς ἀπολογήσασθαί μ' ὕπερ
φανέντα θνητοῖς δαίμον' ὃν τίκτει Διί.
Κάδμος μὲν οὖν γέρας τε καὶ τυραννίδα
Πενθεῖ δίδωσι θυγατρὸς ἐκπεφυκότι,
ὃς θεομαχεῖ τὰ κατ' ἐμὲ καὶ σπονδῶν ἄπο
ὠθεῖ μ', ἐν εὐχαῖς τ' οὐδαμοῦ μνείαν ἔχει.
 ὧν οὕνεκ' αὐτῶι θεὸς γεγὼς ἐνδείξομαι
 πᾶσίν τε Θηβαίοισιν. ἐς δ' ἄλλην χθόνα,
τἀνθένδε θέμενος εὖ, μεταστήσω πόδα,
50 δεικνὺς ἐμαυτόν· ἢν δὲ Θηβαίων πόλις

δεῦρ' αὐτόν, ὡς ἂν λευσίμου δίκης τυχὼν
θάνηι, πικρὰν βάκχευσιν ἐν Θήβαις ἰδών.|
ὦ σχέτλι', ὡς οὐκ οἶσθα ποῦ ποτ' εἶ λόγων.
μέμηνας ἤδη· καὶ πρὶν ἐξεστὼς φρενῶν.
στείχωμεν ἡμεῖς, Κάδμε, κἀξαιτώμεθα
ὑπέρ τε τούτου καίπερ ὄντος ἀγρίου
ὑπέρ τε πόλεως τὸν θεὸν μηδὲν νέον
δρᾶν. ἀλλ' ἕπου μοι κισσίνου βάκτρου μέτα,
πειρῶ δ' ἀνορθοῦν σῶμ' ἐμόν, κἀγὼ τὸ σόν·
γέροντε δ' αἰσχρὸν δύο πεσεῖν· ἴτω δ' ὅμως,
τῶι Βακχίωι γὰρ τῶι Διὸς δουλευτέον.
Πενθεὺς δ' ὅπως μὴ πένθος εἰσοίσει δόμοις
τοῖς σοῖσι, Κάδμε· μαντικῆι μὲν οὐ λέγω,
τοῖς πράγμασιν δέ· μῶρα γὰρ μῶρος λέγει.| 369
Πενθεῦ, πάρεσμεν τήνδ' ἄγραν ἠγρευκότες 434
ἐφ' ἣν ἔπεμψας, οὐδ' ἄκρανθ' ὡρμήσαμεν.
ὁ θὴρ δ' ὅδ' ἡμῖν πρᾶος οὐδ' ὑπέσπασεν
φυγῆι πόδ', ἀλλ' ἔδωκεν οὐκ ἄκων χέρας
οὐκ ὠχρός, οὐδ' ἤλλαξεν οἰνωπὸν γένυν,
γελῶν δὲ καὶ δεῖν κἀπάγειν ἐφίετο
ἔμενέ τε, τοὐμὸν εὐτρεπὲς ποιούμενος.
κἀγὼ δι' αἰδοῦς εἶπον· Ὦ ξέν', οὐχ ἑκὼν
ἄγω σε, Πενθέως δ' ὅς μ' ἔπεμψ' ἐπιστολαῖς.
ἃς δ' αὖ σὺ βάκχας εἷρξας, ἃς συνήρπασας
κἄδησας ἐν δεσμοῖσι πανδήμου στέγης,
φροῦδαί γ' ἐκεῖναι λελυμέναι πρὸς ὀργάδας L1[I]
σκιρτῶσι Βρόμιον ἀνακαλούμεναι θεόν· 𝔸
αὐτόματα δ' αὐταῖς δεσμὰ διελύθη ποδῶν
κλῇδές τ' ἀνῆκαν θύρετρ' ἄνευ θνητῆς χερός.
πολλῶν δ' ὅδ' ἀνὴρ θαυμάτων ἥκει πλέως
ἐς τάσδε Θήβας. σοὶ δὲ τἄλλα χρὴ μέλειν.|
μέθεσθε χειρῶν τοῦδ'· ἐν ἄρκυσιν γὰρ ὢν
οὐκ ἔστιν οὕτως ὠκὺς ὥστε μ' ἐκφυγεῖν.
ἀτὰρ τὸ μὲν σῶμ' οὐκ ἄμορφος εἶ, ξένε,
ὡς ἐς γυναῖκας, ἐφ' ὅπερ ἐς Θήβας πάρει·
πλόκαμός τε γάρ σου ταναὸς οὐ πάλης ὕπο,
γένυν παρ' αὐτὴν κεχυμένος, πόθου πλέως·
λευκὴν δὲ χροιὰν ἐκ παρασκευῆς ἔχεις,
οὐχ ἡλίου βολαῖσιν, ἀλλ' ὑπὸ σκιᾶς,
τὴν Ἀφροδίτην καλλονῆι θηρώμενος.
πρῶτον μὲν οὖν μοι λέξον ὅστις εἶ γένος.|
οὐ κόμπος οὐδείς· ῥάιδιον δ' εἰπεῖν τόδε.
τὸν ἀνθεμώδη Τμῶλον οἶσθά που κλύων.|
οἶδ', ὃς τὸ Σάρδεων ἄστυ περιβάλλει κύκλωι.|
ἐντεῦθέν εἰμι, Λυδία δέ μοι πατρίς.|
πόθεν δὲ τελετὰς τάσδ' ἄγεις ἐς Ἑλλάδα;|
Διόνυσος αὐτός μ' εἰσέβησ', ὁ τοῦ Διός.| Eur.
Ζεὺς δ' ἔστ' ἐκεῖ τις, ὃς νέους τίκτει θεούς;| Βάκχαι
οὔκ, ἀλλ' ὁ Σεμέλην ἐνθάδε ζεύξας γάμοις.| 300
πότερα δὲ νύκτωρ σ' ἢ κατ' ὄμμ' ἠνάγκασεν;| 469

ἔτ' αὐτὸν ὄψηι κἀπὶ Δελφίσιν πέτραις 25 (15C)
πηδῶντα σὺν πεύκαισι δικόρυφον πλάκα,
πάλλοντα καὶ σείοντα βακχεῖον κλάδον,
μέγαν τ' ἀν' Ἑλλάδ'. ἀλλ' ἐμοί, Πενθεῦ, πιθοῦ·
μὴ τὸ κράτος αὔχει δύναμιν ἀνθρώποις ἔχειν,
μηδ', ἢν δοκῆις μέν, ἡ δὲ δόξα του νοσῆι,
φρονεῖν δόκει τι· τὸν θεὸν δ' ἐς γῆν δέχου
καὶ σπένδε καὶ βάκχευε καὶ στέφου κάρα.
οὐχ ὁ Διόνυσος σωφρονεῖν ἀναγκάσει
γυναῖκας ἐς τὴν Κύπριν, ἀλλ' ἐν τῆι φύσει
[τὸ σωφρονεῖν ἔνεστιν εἰς τὰ πάντ' ἀεί]
τοῦτο· σκοπεῖν χρή· καὶ γὰρ ἐν βακχεύμασιν
οὖσ' ἥ γε σώφρων οὐ διαφθαρήσεται.
ὁρᾶις, σὺ χαίρεις, ὅταν ἐφεστῶσιν πύλαις
πολλοί, τὸ Πενθέως δ' ὄνομα μεγαλύνηι πόλις·
κἀκεῖνος, οἶμαι, τέρπεται τιμώμενος.
ἐγὼ μὲν οὖν καὶ Κάδμος, ὃν σὺ διαγελᾶις,
κισσῶι τ' ἐρεψόμεσθα καὶ χορεύσομεν,
πολιὰ ξυνωρίς, ἀλλ' ὅμως χορευτέον,
κοὐ θεομαχήσω σῶν λόγων πεισθεὶς ὕπο.
μαίνηι γὰρ ὡς ἄλγιστα, κοὔτε φαρμάκοις
ἄκη λάβοις ἂν οὔτ' ἄνευ τούτων νόσεῖς.|
ὦ πρέσβυ, Φοῖβόν τ' οὐ καταισχύνεις λόγοις,
τιμῶν τε Βρόμιον σωφρονεῖς, μέγαν θεόν.|
ὦ παῖ, καλῶς σοι Τειρεσίας παρῄνεσεν.
L2[O] οἴκει μεθ' ἡμῶν, μὴ θύραζε τῶν νόμων.
A νῦν γὰρ πέτηι τε καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖς.
κεἰ μὴ γὰρ ἔστιν ὁ θεὸς οὗτος, ὡς σὺ φῄς,
παρὰ σοὶ λεγέσθω· καὶ καταψεύδου καλῶς
ὡς ἔστι, Σεμέλη_ θ' ἵνα δοκῆι θεὸν τεκεῖν,
ἡμῖν τε τιμὴ παντὶ τῶι γένει προσῆι.
ὁρᾶις τὸν Ἀκτέωνος ἄθλιον μόρον, 3 (2C)
ὃν ὠμόσιτοι σκύλακες ἃς ἐθρέψατο
διεσπάσαντο, κρείσσον' ἐν κυναγίαις
Ἀρτέμιδος εἶναι κομπάσαντ', ἐν ὀργάσιν.
ὃ μὴ πάθηις σύ· δεῦρό σου στέψω κάρα
κισσῶι· μεθ' ἡμῶν τῶι θεῶι τιμὴν δίδου.|
οὐ μὴ προσοίσεις χεῖρα, βακχεύσεις δ' ἰών,
μηδ' ἐξομόρξηι μωρίαν τὴν σὴν ἐμοί; 3
τῆς σῆς <δ'> ἀνοίας τόνδε τὸν διδάσκαλον
δίκην μέτειμι. στειχέτω τις ὡς τάχος,
ἐλθὼν δὲ θάκους τοῦδ' ἵν' οἰωνοσκοπεῖ
μοχλοῖς τριαίνου κἀνάτρεψον ἔμπαλιν,
ἄνω κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁμοῦ,
καὶ στέμματ' ἀνέμοις καὶ θυέλλαισιν μέθες.
μάλιστα γάρ νιν δήξομαι δράσας τάδε.
οἱ δ' ἀνὰ πόλιν στείχοντες ἐξιχνεύσατε
τὸν θηλύμορφον ξένον, ὃς ἐσφέρει νόσον
καινὴν γυναιξὶ καὶ λέχη λυμαίνεται.
κἄνπερ λάβητε, δέσμιον πορεύσατε

ὀργῆι σὺν ὅπλοις ἐξ ὄρους βάκχας ἄγειν
ζητῆι, ξυνάψω μαινάσι στρατηλατῶν.
ὧν οὕνεκ' εἶδος θνητὸν ἀλλάξας ἔχω
μορφήν τ' ἐμὴν μετέβαλον εἰς ἀνδρὸς φύσιν.
ἀλλ', ὦ λιποῦσαι Τμῶλον ἔρυμα Λυδίας,
θίασος ἐμός, γυναῖκες, ἃς ἐκ βαρβάρων
ἐκόμισα παρέδρους καὶ ξυνεμπόρους ἐμοί,
αἴρεσθε τἀπιχώρι' ἐν πόλει Φρυγῶν _
τύμπανα, Ῥέας τε μητρὸς ἐμά θ' εὑρήματα,
βασίλειά τ' ἀμφὶ δώματ' ἐλθοῦσαι τάδε
κτυπεῖτε Πενθέως, ὡς ὁρᾶι Κάδμου πόλις.
ἐγὼ δὲ βάκχαις, ἐς Κιθαιρῶνος πτυχὰς
ἐλθὼν ἵν' εἰσί, συμμετασχήσω χορῶν.| 63
♪ †ἅμα δ' _ εὐάσμασι_ τοιάδ' ἐπιβρέμει _·† 151
τίς ἐν πύλαισι; Κάδμον ἐκκάλει δόμων,
Ἀγήνορος παῖδ', ὃς πόλιν Σιδωνίαν
λιπὼν ἐπύργωσ' ἄστυ Θηβαίων τόδε.
ἴτω τις, εἰσάγγελλε Τειρεσίας ὅτι
ζητεῖ νιν· οἶδε δ' αὐτὸς ὧν ἥκω πέρι
ἅ τε ξυνεθέμην πρέσβυς ὢν γεραιτέρωι,
θύρσους ἀνάπτειν καὶ νεβρῶν δορὰς ἔχειν
στεφανοῦν τε κρᾶτα κισσίνοις βλαστήμασιν.|
ὦ φίλταθ', ὡς σὴν γῆρυν ἠισθόμην κλυὼν
σοφὴν σοφοῦ παρ' ἀνδρός, ἐν δόμοισιν ὤν.
ἥκω δ' ἕτοιμος τήνδ' ἔχων σκευὴν θεοῦ·
δεῖ γάρ νιν ὄντα παῖδα θυγατρὸς ἐξ ἐμῆς L2[O]
[Διόνυσον δε πέφηνεν ἀνθρώποις θεὸς] A
ὅσον καθ' ἡμᾶς δυνατὸν αὔξεσθαι μέγαν.
ποῖ δεῖ χορεύειν, ποῖ καθιστάναι πόδα
καὶ κρᾶτα σεῖσαι πολιόν; ἐξηγοῦ σύ μοι
γέρων γέροντι, Τειρεσία· σὺ γὰρ σοφός.
ὡς οὐ κάμοιμ' ἂν οὔτε νύκτ' οὔθ' ἡμέραν
θύρσωι κροτῶν γῆν· ἐπιλελήσμεθ' ἡδέως
γέροντες ὄντες. | ταὔτ' ἐμοὶ πάσχεις ἄρα·
κἀγὼ γὰρ ἡβῶ κἀπιχειρήσω χοροῖς.|
οὔκουν ὄχοισιν εἰς ὄρος περάσομεν;|
ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἂν ὁ θεὸς τιμὴν ἔχοι.|
γέρων γέροντα παιδαγωγήσω σ' ἐγώ.|
ὁ θεὸς ἀμοχθὶ κεῖσε νῶιν ἡγήσεται.|
μόνοι δὲ πόλεως Βακχίωι χορεύσομεν;|
μόνοι γὰρ εὖ φρονοῦμεν, οἱ δ' ἄλλοι κακῶς.|
μακρὸν τὸ μέλλειν· ἀλλ' ἐμῆς ἔχου χερός.|
ἰδού, ξύναπτε καὶ ξυνωρίζου χέρα.|
[οὐ καταφρονῶ 'γὼ τῶν θεῶν θνητὸς γεγώς.|
οὐδὲν σοφιζόμεσθα τοῖσι δαίμοσιν.
πατρίους παραδοχάς, ἅς θ' ὁμήλικας χρόνωι
κεκτήμεθ', οὐδεὶς αὐτὰ καταβαλεῖ λόγος,
οὐδ' εἰ δι' ἄκρων τὸ σοφὸν ηὕρηται φρενῶν.]|
ἐρεῖ τις ὡς τὸ γῆρας οὐκ αἰσχύνομαι,
μέλλων χορεύειν κρᾶτα κισσώσας ἐμόν;|

οὐ γὰρ διῄρηχ' ὁ θεός, οὔτε τὸν νέον
εἰ χρὴ χορεύειν οὔτε τὸν γεραίτερον,
ἀλλ' ἐξ ἁπάντων βούλεται τιμὰς ἔχειν
κοινάς, διαριθμῶν δ' οὐδέν' αὔξεσθαι θέλει.|
ἐπεὶ σὺ φέγγος, Τειρεσία, τόδ' οὐχ ὁρᾶις,
ἐγὼ προφήτης σοι λόγων γενήσομαι.
Πενθεὺς πρὸς οἴκους ὅδε διὰ σπουδῆς περᾶι,
Ἐχίονος παῖς, ὧι κράτος δίδωμι γῆς.
ὡς ἐπτόηται· τί ποτ' ἐρεῖ νεώτερον;|
ἔκδημος ὢν μὲν τῆσδ' ἐτύγχανον χθονός,
κλύω δὲ νεοχμὰ τήνδ' ἀνὰ πτόλιν κακά,
γυναῖκας ἡμῖν δώματ' ἐκλελοιπέναι
πλασταῖσι βακχείαισιν, ἐν δὲ δασκίοις
ὄρεσι θοάζειν, τὸν νεωστὶ δαίμονα
Διόνυσον, ὅστις ἔστι, τιμώσας χοροῖς·
πλήρεις δὲ θιάσοις ἐν μέσοισιν ἑστάναι
κρατῆρας, ἄλλην δ' ἄλλοσ' εἰς ἐρημίαν
πτώσσουσαν εὐναῖς ἀρσένων ὑπηρετεῖν,
πρόφασιν μὲν ὡς δὴ μαινάδας θυοσκόους,
✦ τὴν δ' Ἀφροδίτην πρόσθ' ἄγειν τοῦ Βακχίου.
ὅσας μὲν οὖν εἴληφα, δεσμίους χέρας
σώιζουσι πανδήμοισι πρόσπολοι στέγαις·
ὅσαι δ' ἄπεισιν, ἐξ ὄρους θηράσομαι,
[Ἰνώ τ' Ἀγαυήν θ', ἥ μ' ἔτικτ' Ἐχίονι,
Ἀκταίονός τε μητέρ', Αὐτονόην λέγω.]
L2[I] 𝔸
καί σφας σιδηραῖς ἁρμόσας ἐν ἄρκυσιν
παύσω κακούργου τῆσδε βακχείας τάχα.
λέγουσι δ' ὥς τις εἰσελήλυθε ξένος,
γόης ἐπωιδὸς Λυδίας ἀπὸ χθονός,
ξανθοῖσι βοστρύχοισιν εὔοσμος κόμην,
οἰνῶπας ὄσσοις χάριτας Ἀφροδίτης ἔχων,
ὃς ἡμέρας τε κεὐφρόνας συγγίγνεται
τελετὰς προτείνων εὐίους νεάνισιν.
εἰ δ' αὐτὸν εἴσω τῆσδε λήψομαι στέγης,
παύσω κτυποῦντα θύρσον ἀνασείοντά τε
κόμας, τράχηλον σώματος χωρὶς τεμών.
ἐκεῖνος εἶναί φησι Διόνυσον θεόν,
ἐκεῖνος ἐν μηρῶι ποτ' ἐρράφθαι Διός,
ὃς ἐκπυροῦται λαμπάσιν κεραυνίαις
σὺν μητρί, Δίους ὅτι γάμους ἐψεύσατο.
ταῦτ' οὐχὶ δεινῆς ἀγχόνης ἔστ' ἄξια,
ὕβρεις ὑβρίζειν, ὅστις ἔστιν ὁ ξένος;
ἀτὰρ τόδ' ἄλλο θαῦμα, τὸν τερασκόπον
ἐν ποικίλαισι νεβρίσι Τειρεσίαν ὁρῶ
πατέρα τε μητρὸς τῆς ἐμῆς—πολὺν γέλων—
νάρθηκι βακχεύοντ'· ἀναίνομαι, πάτερ,
τὸ γῆρας ὑμῶν εἰσορῶν νοῦν οὐκ ἔχον.
οὐκ ἀποτινάξεις κισσόν; οὐκ ἐλευθέραν
θύρσου μεθήσεις χεῖρ', ἐμῆς μητρὸς πάτερ;
σὺ ταῦτ' ἔπεισας, Τειρεσία· τόνδ' αὖ θέλεις

26 (16C)
τὸν δαίμον' ἀνθρώποισιν ἐσφέρων νέον
σκοπεῖν πτερωτὰ κἀμπύρων μισθοὺς φέρειν.
εἰ μή σε γῆρας πολιὸν ἐξερρύετο,
καθῆσ' ἂν ἐν βάκχαισι δέσμιος μέσαις,
τελετὰς πονηρὰς εἰσάγων· γυναιξὶ γὰρ
ὅπου βότρυος ἐν δαιτὶ γίγνεται γάνος,
οὐχ ὑγιὲς οὐδὲν ἔτι λέγω τῶν ὀργίων.|
τῆς δυσσεβείας. ὦ ξέν', οὐκ αἰδῆι θεοὺς
Κάδμον τε τὸν σπείραντα γηγενῆ στάχυν,
Ἐχίονος δ' ὢν παῖς καταισχυνεῖς γένος;|
ὅταν λάβηι τις τῶν λόγων ἀνὴρ σοφὸς
καλὰς ἀφορμάς, οὐ μέγ' ἔργον εὖ λέγειν·
σὺ δ' εὔτροχον μὲν γλῶσσαν ὡς φρονῶν ἔχεις,
ἐν τοῖς λόγοισι δ' οὐκ ἔνεισί σοι φρένες.
θράσει δὲ δυνατὸς καὶ λέγειν οἷός τ' ἀνὴρ
κακὸς πολίτης γίγνεται νοῦν οὐκ ἔχων.
οὗτος δ' ὁ δαίμων ὁ νέος, ὃν σὺ διαγελάις,
οὐκ ἂν δυναίμην μέγεθος ἐξειπεῖν ὅσος
καθ' Ἑλλάδ' ἔσται. δύο γάρ, ὦ νεανία,
τὰ πρῶτ' ἐν ἀνθρώποισι· Δημήτηρ θεά—
γῆ δ' ἐστίν, ὄνομα δ' ὁπότερον βούληι κάλει·
αὕτη μὲν ἐν ξηροῖσιν ἐκτρέφει βροτούς·
ὃς δ' ἦλθ' ἔπειτ', ἀντίπαλον ὁ Σεμέλης γόνος
βότρυος ὑγρὸν πῶμ' ηὗρε κεἰσηνέγκατο
θνητοῖς, ὃ παύει τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
λύπης, ὅταν πλησθῶσιν ἀμπέλου ῥοῆς,
ὕπνον τε λήθην τῶν καθ' ἡμέραν κακῶν
δίδωσιν, οὐδ' ἔστ' ἄλλο φάρμακον πόνων.
οὗτος θεοῖσι σπένδεται θεὸς γεγώς,
ὥστε διὰ τοῦτον τἀγάθ' ἀνθρώπους ἔχειν.
καὶ διαγελᾶις νιν, ὡς ἐνερράφη Διὸς
4 (3C) μηρῶι; διδάξω σ' ὡς καλῶς ἔχει τόδε.
ἐπεί νιν ἥρπασ' ἐκ πυρὸς κεραυνίου
Ζεύς, ἐς δ' Ὄλυμπον βρέφος ἀνήγαγεν θεόν,
Ἥρα νιν ἤθελ' ἐκβαλεῖν ἀπ' οὐρανοῦ·
Ζεὺς δ' ἀντεμηχανήσαθ' οἷα δὴ θεός.
ῥήξας μέρος τι τοῦ χθόν' ἐγκυκλουμένου
αἰθέρος, ἔδωκε τόνδ' ὅμηρον ἐκδιδούς, {…}
4 Διόνυσον Ἥρας νεικέων· χρόνωι δέ νιν
βροτοὶ ῥαφῆναί φασιν ἐν μηρῶι Διός,
ὄνομα μεταστήσαντες, ὅτι θεᾶι θεὸς
Ἥραι ποθ' ὡμήρευσε, συνθέντες λόγον.
μάντις δ' ὁ δαίμων ὅδε· τὸ γὰρ βακχεύσιμον
καὶ τὸ μανιῶδες μαντικὴν πολλὴν ἔχει·
ὅταν γὰρ ὁ θεὸς ἐς τὸ σῶμ' ἔλθηι πολύς,
λέγειν τὸ μέλλον τοὺς μεμηνότας ποιεῖ.
Ἄρεώς τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχει τινά·
στρατὸν γὰρ ἐν ὅπλοις ὄντα κἀπὶ τάξεσιν
φόβος διεπτόησε πρὶν λόγχης θιγεῖν·
μανία δὲ καὶ τοῦτ' ἐστὶ Διονύσου πάρα.

ἐγνώκαμεν ταῦτ᾽· ἀλλ᾽ ἐπεξέρχηι λίαν.|
Eur. καὶ γὰρ πρὸς ὑμῶν θεὸς γεγὼς ὑβριζόμην.|
Βάκχαι ὀργὰς πρέπει θεοὺς οὐχ ὁμοιοῦσθαι βροτοῖς.|
πάλαι τάδε Ζεὺς οὑμὸς ἐπένευσεν πατήρ.|
αἰαῖ, δέδοκται, πρέσβυ, τλήμονες φυγαί.|
τί δῆτα μέλλεθ᾽ ἅπερ ἀναγκαίως ἔχει;|
1352 ὦ τέκνον, ὡς ἐς δεινὸν ἤλθομεν κακὸν
1354 ἐγώ θ᾽ ὁ τλήμων· βαρβάρους ἀφίξομαι
γέρων μέτοικος· ἔτι δέ μοι τὸ θέσφατον
ἐς Ἑλλάδ᾽ ἀγαγεῖν μιγάδα βαρβάρων στρατόν.
1357 καὶ τὴν Ἄρεως παῖδ᾽ Ἁρμονίαν, δάμαρτ᾽ ἐμήν,
1359 ἄξω ᾽πὶ βωμοὺς καὶ τάφους Ἑλληνικούς,
ἡγούμενος λόγχαισιν· οὐδὲ παύσομαι
κακῶν ὁ τλήμων οὐδὲ τὸν καταιβάτην
Ἀχέροντα πλεύσας ἥσυχος γενήσομαι.|
ὦ πάτερ, ἐγὼ δὲ σοῦ στερεῖσα φεύξομαι.|
τί μ᾽ ἀμφιβάλλεις χερσίν, ὦ τάλαινα παῖ,
ὄρνις ὅπως κηφῆνα πολιόχρων κύκνος;|
ποῖ γὰρ τράπωμαι πατρίδος ἐκβεβλημένη;|
1367 ✦ οὐκ οἶδα, τέκνον· σμικρὸς ἐπίκουρος πατήρ.|

L1[O]
𝔹

within song
spoken by messenger
† **crux** †
| end of series of lines by same speaker
✦ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED:
first trimeter of new speaker.

Letters not underlined:
Murray (OCT III 1913) and
Diggle (OCT III 1994) agree.

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT III 1913)
typeface: Sea Hand Press 20

This **UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT** of this **PUBLIC DOMAIN TEXT** is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

ὃς ἄρτι δεσμοῖς ἦν κατηναγκασμένος. 643
ὅδ᾽ ἐστὶν ἀνήρ· τί τάδε; πῶς προνώπιος 645 Eur.
φαίνηι πρὸς οἴκοις τοῖς ἐμοῖς, ἔξω βεβώς;| Βάκχαι
στῆσον πόδ᾽, ὀργῆι δ᾽ ὑπόθες ἥσυχον πόδα.|
πόθεν σὺ δεσμὰ διαφυγὼν ἔξω περᾶις;|
οὐκ εἶπον—ἢ οὐκ ἤκουσας—ὅτι λύσει μέ τις;|
τίς; τοὺς λόγους γὰρ ἐσφέρεις καινοὺς ἀεί.|
ὃς τὴν πολύβοτρυν ἄμπελον φύει βροτοῖς.| {…}|
ὠνείδισας δὴ τοῦτο Διονύσωι καλόν.|
κλῄειν κελεύω πάντα πύργον ἐν κύκλωι.|
τί δ᾽; οὐχ ὑπερβαίνουσι καὶ τείχη θεοί;|
σοφὸς σοφὸς σύ, πλὴν ἃ δεῖ σ᾽ εἶναι σοφόν.|
ἃ δεῖ μάλιστα, ταῦτ᾽ ἔγωγ᾽ ἔφυν σοφός.
κείνου δ᾽ ἀκούσας πρῶτα τοὺς λόγους μάθε,
ὃς ἐξ ὄρους πάρεστιν ἀγγελῶν τί σοι·
ἡμεῖς δέ σοι μενοῦμεν, οὐ φευξούμεθα.|
Πενθεῦ κρατύνων τῆσδε Θηβαίας χθονός,
ἥκω Κιθαιρῶν᾽ ἐκλιπών, ἵν᾽ οὔποτε
λευκῆς χιόνος ἀνεῖσαν εὐαγεῖς βολαί.|
ἥκεις δὲ ποίαν προστιθεὶς σπουδὴν λόγου;|
βάκχας ποτνιάδας εἰσιδών, αἳ τῆσδε γῆς
οἴστροισι λευκὸν κῶλον ἐξηκόντισαν,
ἥκω φράσαι σοὶ καὶ πόλει χρῄζων, ἄναξ,
ὡς δεινὰ δρῶσι θαυμάτων τε κρείσσονα.
θέλω δ᾽ ἀκοῦσαι, πότερά σοι παρρησίαι
φράσω τὰ κεῖθεν ἢ λόγον στειλώμεθα· L1[O]
τὸ γὰρ τάχος σου τῶν φρενῶν δέδοικ᾽, ἄναξ, 𝔹
καὶ τοὐξύθυμον καὶ τὸ βασιλικὸν λίαν.|
λέγ᾽, ὡς ἀθῷος ἐξ ἐμοῦ πάντως ἔσηι·
[τοῖς γὰρ δικαίοις οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών.]
ὅσωι δ᾽ ἂν εἴπηις δεινότερα βακχῶν πέρι,
τοσῶιδε μᾶλλον τὸν ὑποθέντα τὰς τέχνας
γυναιξὶ τόνδε τῆι δίκηι προσθήσομεν.|
ἀγελαῖα μὲν βοσκήματ᾽ ἄρτι πρὸς λέπας
μόσχων ὑπεξήκριζον, ἡνίχ᾽ ἥλιος
ἀκτῖνας ἐξίησι θερμαίνων χθόνα.
ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν,
ὧν ἦρχ᾽ ἑνὸς μὲν Αὐτονόη, τοῦ δευτέρου
μήτηρ Ἀγαυὴ σή, τρίτου δ᾽ Ἰνὼ χοροῦ.
ηὗδον δὲ πᾶσαι σώμασιν παρειμέναι,
αἱ μὲν πρὸς ἐλάτης νῶτ᾽ ἐρείσασαι φόβην,
αἱ δ᾽ ἐν δρυὸς φύλλοισι πρὸς πέδωι κάρα
εἰκῆι βαλοῦσαι σωφρόνως, οὐχ ὡς σὺ φῂς
ὠινωμένας κρατῆρι καὶ λωτοῦ ψόφωι
θηρᾶν καθ᾽ ὕλην Κύπριν ἠρημωμένας.
ἡ σὴ δὲ μήτηρ ὠλόλυξεν ἐν μέσαις
σταθεῖσα βάκχαις, ἐξ ὕπνου κινεῖν δέμας,
μυκήμαθ᾽ ὡς ἤκουσε κεροφόρων βοῶν.
αἳ δ᾽ ἀποβαλοῦσαι θαλερὸν ὀμμάτων ὕπνον
ἀνῆιξαν ὀρθαί, θαῦμ᾽ ἰδεῖν εὐκοσμίας, 693

νέαι παλαιαὶ παρθένοι τ' ἔτ' ἄζυγες. 28 (17C)
καὶ πρῶτα μὲν καθεῖσαν εἰς ὤμους κόμας
νεβρίδας τ' ἀνεστείλανθ' ὅσαισιν ἁμμάτων
σύνδεσμ' ἐλέλυτο, καὶ καταστίκτους δορὰς
ὄφεσι κατεζώσαντο λιχμῶσιν γένυν.
αἳ δ' ἀγκάλαισι δορκάδ' ἢ σκύμνους λύκων
ἀγρίους ἔχουσαι λευκὸν ἐδίδοσαν γάλα,
ὅσαις νεοτόκοις μαστὸς ἦν σπαργῶν ἔτι
βρέφη λιπούσαις· ἐπὶ δ' ἔθεντο κισσίνους
στεφάνους δρυός τε μίλακός τ' ἀνθεσφόρου.
θύρσον δέ τις λαβοῦσ' ἔπαισεν ἐς πέτραν,
ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾶι νοτίς·
ἄλλη δὲ νάρθηκ' ἐς πέδον καθῆκε γῆς
καὶ τῆιδε κρήνην ἐξανῆκ' οἴνου θεός·
ὅσαις δὲ λευκοῦ πώματος πόθος παρῆν,
ἄκροισι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα
γάλακτος ἑσμοὺς εἶχον· ἐκ δὲ κισσίνων
θύρσων γλυκεῖαι μέλιτος ἔσταζον ῥοαί.
ὥστ', εἰ παρῆσθα, τὸν θεὸν τὸν νῦν ψέγεις
◆ εὐχαῖσιν ἂν μετῆλθες εἰσιδὼν τάδε.
ξυνήλθομεν δὲ βουκόλοι καὶ ποιμένες,
κοινῶν λόγων δώσοντες ἀλλήλοις ἔριν
[ὡς δεινὰ δρῶσι θαυμάτων τ' ἐπάξια].
καί τις πλάνης κατ' ἄστυ καὶ τρίβων λόγων
ἔλεξεν εἰς ἅπαντας· Ὦ σεμνὰς πλάκας
L1[I] ναίοντες ὀρέων, θέλετε θηρασώμεθα
𝔹 Πενθέως Ἀγαυὴν μητέρ' ἐκ βακχευμάτων
χάριν τ' ἄνακτι θώμεθ'; εὖ δ' ἡμῖν λέγειν
ἔδοξε, θάμνων δ' ἐλλοχίζομεν φόβαις
κρύψαντες αὑτούς. αἳ δὲ τὴν τεταγμένην
ὥραν ἐκίνουν θύρσον ἐς βακχεύματα,
Ἴακχον ἀθρόωι στόματι τὸν Διὸς γόνον 6 (4C)
Βρόμιον καλοῦσαι· πᾶν δὲ συνεβάκχευ' ὄρος
καὶ θῆρες, οὐδὲν δ' ἦν ἀκίνητον δρόμωι.
κυρεῖ δ' Ἀγαυὴ πλησίον θρώισκουσά μου·
κἀγὼ 'ξεπήδησ' ὡς συναρπάσαι θέλων,
λόχμην κενώσας ἔνθ' ἐκρυπτόμεν δέμας.
ἣ δ' ἀνεβόησεν· Ὦ δρομάδες ἐμαὶ κύνες,
θηρώμεθ' ἀνδρῶν τῶνδ' ὕπ'· ἀλλ' ἕπεσθέ μοι, 6
ἕπεσθε θύρσοις διὰ χερῶν ὡπλισμέναι.
ἡμεῖς μὲν οὖν φεύγοντες ἐξηλύξαμεν
βακχῶν σπαραγμόν, αἳ δὲ νεμομέναις χλόην
μόσχοις ἐπῆλθον χειρὸς ἀσιδήρου μέτα.
καὶ τὴν μὲν ἂν προσεῖδες εὔθηλον πόριν
μυκωμένην ἕλκουσαν ἐν χεροῖν δίχα,
ἄλλαι δὲ δαμάλας διεφόρουν σπαράγμασιν.
Eur. εἶδες δ' ἂν ἢ πλευρ' ἢ δίχηλον ἔμβασιν
Βάκχαι ῥιπτόμεν' ἄνω τε καὶ κάτω· κρεμαστὰ δὲ
ἔσταζ' ὑπ' ἐλάταις ἀναπεφυρμέν' αἵματι.
743 ταῦροι δ' ὑβρισταὶ κἀς κέρας θυμούμενοι 30

ἐμάνητε, πᾶσά τ' ἐξεβακχεύθη πόλις.|
Διόνυσος ἡμᾶς ὤλεσ', ἄρτι μανθάνω.| 1296
τὸ φίλτατον δὲ σῶμα ποῦ παιδός, πάτερ;| 1298
ἐγὼ μόλις νιν ἐξερευνήσας φέρω.|
ἦ πᾶν ἐν ἄρθροις συγκεκλημένον καλῶς;| {...}
Πενθεῖ δὲ τί μέρος ἀφροσύνης προσῆκ' ἐμῆς;|
ὑμῖν ἐγένεθ' ὅμοιος, οὐ σέβων θεόν.
τοιγὰρ συνῆψε πάντας ἐς μίαν βλάβην,
ὑμᾶς τε τόνδε θ', ὥστε διολέσαι δόμους
κἄμ', ὅστις ἄτεκνος ἀρσένων παίδων γεγὼς
τῆς σῆς τόδ' ἔρνος, ὦ τάλαινα, νηδύος
αἴσχιστα καὶ κάκιστα κατθανόνθ' ὁρῶ,
ὧι δῶμ' ἀνέβλεφ'—ὃς συνεῖχες, ὦ τέκνον,
τοὐμὸν μέλαθρον, παιδὸς ἐξ ἐμῆς γεγώς,
πόλει τε τάρβος ἦσθα· τὸν γέροντα δὲ
οὐδεὶς ὑβρίζειν ἤθελ' εἰσορῶν τὸ σὸν
κάρα. δίκην γὰρ ἀξίαν ἐλάμβανες.
νῦν δ' ἐκ δόμων ἄτιμος ἐκβεβλήσομαι
ὁ Κάδμος ὁ μέγας, ὃς τὸ Θηβαίων γένος
ἔσπειρα κἀξήμησα κάλλιστον θέρος.
ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν—καὶ γὰρ οὐκέτ' ὢν ὅμως
τῶν φιλτάτων ἔμοιγ' ἀριθμήσηι, τέκνον—
οὐκέτι γενείου τοῦδε θιγγάνων χερί,
τὸν μητρὸς αὐδῶν πατέρα προσπτύξηι, τέκνον,
λέγων· Τίς ἀδικεῖ, τίς σ' ἀτιμάζει, γέρον;
τίς σὴν ταράσσει καρδίαν λυπηρὸς ὤν; L1[I]
λέγ', ὡς κολάζω τὸν ἀδικοῦντά σ', ὦ πάτερ. 𝔹
νῦν δ' ἄθλιος μέν εἰμ' ἐγώ, τλήμων δὲ σύ,
οἰκτρὰ δὲ μήτηρ, τλήμονες δὲ σύγγονοι.
εἰ δ' ἔστιν ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ,
ἐς τοῦδ' ἀθρήσας θάνατον ἡγείσθω θεούς.|
τὸ μὲν σὸν ἀλγῶ, Κάδμε· σὸς δ' ἔχει δίκην
παῖς παιδὸς ἀξίαν μέν, ἀλγεινὴν δὲ σοί.|
ὦ πάτερ, ὁρᾶις γὰρ τἄμ' ὅσωι μετεστράφη {...}|
δράκων γενήσηι μεταβαλών, δάμαρ τε σὴ
ἐκθηριωθεῖσ' ὄφεος ἀλλάξει τύπον,
ἣν Ἄρεος ἔσχες Ἁρμονίαν θνητὸς γεγώς.
ὄχον δὲ μόσχων, χρησμὸς ὡς λέγει Διός,
ἐλᾶις μετ' ἀλόχου βαρβάρων ἡγούμενος.
πολλὰς δὲ πέρσεις ἀναρίθμωι στρατεύματι
πόλεις· ὅταν δὲ Λοξίου χρηστήριον
διαρπάσωσι, νόστον ἄθλιον πάλιν
σχήσουσι· σὲ δ' Ἄρης Ἁρμονίαν τε ῥύσεται
μακάρων τ' ἐς αἶαν σὸν καθιδρύσει βίον.
ταῦτ' οὐχὶ θνητοῦ πατρὸς ἐκγεγὼς λέγω
Διόνυσος ἀλλὰ Ζηνός· εἰ δὲ σωφρονεῖν
ἔγνωθ', ὅτ' οὐκ ἠθέλετε, τὸν Διὸς γόνον Eur.
εὐδαιμονεῖτ' ἂν σύμμαχον κεκτημένοι.| Βάκχαι
Διόνυσε, λισσόμεσθά σ', ἠδικήκαμεν.|
ὄψ' ἐμάθεθ' ἡμᾶς, ὅτε δ' ἐχρῆν, οὐκ ᾔδετε.|

Eur.
Βάκχαι

φόνον ταλαίναις χερσὶν ἐξειργασμένων.]
καλὸν τὸ θῦμα καταβαλοῦσα δαίμοσιν
ἐπὶ δαῖτα Θήβας τάσδε κἀμὲ παρακαλεῖς.
οἴμοι κακῶν μὲν πρῶτα σῶν, ἔπειτ' ἐμῶν·
ὡς ὁ θεὸς ἡμᾶς ἐνδίκως μέν, ἀλλ' ἄγαν,
Βρόμιος ἄναξ ἀπώλεσ' οἰκεῖος γεγώς.|
ὡς δύσκολον τὸ γῆρας ἀνθρώποις ἔφυ
ἔν τ' ὄμμασι σκυθρωπόν. εἴθε παῖς ἐμὸς
εὔθηρος εἴη, μητρὸς εἰκασθεὶς τρόποις,
†ὅτ' ἐν† νεανίαισι Θηβαίοις ἅμα
θηρῶν ὀριγνῷτ'. ἀλλὰ θεομαχεῖν μόνον
οἷός τ' ἐκεῖνος. νουθετητέος, πάτερ,
σοὔστίν. τίς αὐτὸν δεῦρ' ἂν ὄψιν εἰς ἐμὴν
καλέσειεν, ὡς ἴδηι με τὴν εὐδαίμονα;|
φεῦ φεῦ· φρονήσασαι μὲν οἷ' ἐδράσατε
ἀλγήσετ' ἄλγος δεινόν· εἰ δὲ διὰ τέλους
ἐν τῶιδ' ἀεὶ μενεῖτ' ἐν ὧι καθέστατε,
οὐκ εὐτυχοῦσαι δόξετ' οὐχὶ δυστυχεῖν.|
τί δ' οὐ καλῶς τῶνδ' ἢ τί λυπηρῶς ἔχει;|
◆ πρῶτον μὲν ἐς τόνδ' αἰθέρ' ὄμμα σὸν μέθες.|
ἰδού· τί μοι τόνδ' ἐξυπεῖπας εἰσορᾶν;|
ἔθ' αὑτὸς ἤ σοι μεταβολὰς ἔχειν δοκεῖ;|
λαμπρότερος ἢ πρὶν καὶ διειπετέστερος.|
τὸ δὲ πτοηθὲν τόδ' ἔτι σῆι ψυχῆι πάρα;|
οὐκ οἶδα τοὔπος τοῦτο· γίγνομαι δέ πως
L2[O] ἔννους, μετασταθεῖσα τῶν πάρος φρενῶν.|
𝔹 κλύοις ἂν οὖν τι κἀποκρίναι' ἂν σαφῶς;|
ὡς ἐκλέλησμαί γ' ἃ πάρος εἴπομεν, πάτερ.|
ἐς ποῖον ἦλθες οἶκον ὑμεναίων μέτα;|
Σπαρτῶι μ' ἔδωκας, ὡς λέγουσ', Ἐχίονι.|
τίς οὖν ἐν οἴκοις παῖς ἐγένετο σῶι πόσει;|
Πενθεύς, ἐμῆι τε καὶ πατρὸς κοινωνίαι.|
τίνος πρόσωπον δῆτ' ἐν ἀγκάλαις ἔχεις;|
λέοντος, ὥς γ' ἔφασκον αἱ θηρώμεναι.|
σκέψαι νυν ὀρθῶς· βραχὺς ὁ μόχθος εἰσιδεῖν.|
ἔα, τί λεύσσω; τί φέρομαι τόδ' ἐν χεροῖν;|
ἄθρησον αὐτὸ καὶ σαφέστερον μάθε.|
ὁρῶ μέγιστον ἄλγος ἡ τάλαιν' ἐγώ.|
μῶν τοι λέοντι φαίνεται προσεικέναι;|
οὔκ, ἀλλὰ Πενθέως ἡ τάλαιν' ἔχω κάρα.|
ὠιμωγμένον γε πρόσθεν ἢ σὲ γνωρίσαι.|
τίς ἔκτανέν νιν;—πῶς ἐμὰς ἦλθ' ἐς χέρας;|
δύστην' ἀλήθει', ὡς ἐν οὐ καιρῶι πάρει.|
λέγ', ὡς τὸ μέλλον καρδία πήδημ' ἔχει.|
σύ νιν κατέκτας καὶ κασίγνηται σέθεν.|
ποῦ δ' ὤλετ'; ἦ κατ' οἶκον, ἢ ποίοις τόποις;|
οὗπερ πρὶν Ἀκτέωνα διέλαχον κύνες.|
τί δ' ἐς Κιθαιρῶν' ἦλθε δυσδαίμων ὅδε;|
ἐκερτόμει θεὸν σάς τε βακχείας μολών.|
ἡμεῖς δ' ἐκεῖσε τίνι τρόπωι κατήραμεν;|

29 (18C) τὸ πρόσθεν ἐσφάλλοντο πρὸς γαῖαν δέμας,
μυριάσι χειρῶν ἀγόμενοι νεανίδων·
θᾶσσον δὲ διεφοροῦντο σαρκὸς ἐνδυτὰ
ἢ σὲ ξυνάψαι βλέφαρα βασιλείοις κόραις.
χωροῦσι δ' ὥστ' ὄρνιθες ἀρθεῖσαι δρόμωι
πεδίων ὑποτάσεις, αἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοαῖς
εὔκαρπον ἐκβάλλουσι Θηβαίοις στάχυν·
Ὑσιάς τ' Ἐρυθράς θ', αἳ Κιθαιρῶνος λέπας
νέρθεν κατωικήκασιν, ὥστε πολέμιοι
ἐπεσπεσοῦσαι πάντ' ἄνω τε καὶ κάτω
διέφερον· ἥρπαζον μὲν ἐκ δόμων τέκνα·
ὁπόσα δ' ἐπ' ὤμοις ἔθεσαν, οὐ δεσμῶν ὕπο
προσείχετ' οὐδ' ἔπιπτεν [ἐς μέλαν πέδον,
οὐ χαλκός, οὐ σίδηρος]· ἐπὶ δὲ βοστρύχοις
πῦρ ἔφερον, οὐδ' ἔκαιεν. οἱ δ' ὀργῆς ὕπο
ἐς ὅπλ' ἐχώρουν φερόμενοι βακχῶν ὕπο.
οὗπερ τὸ δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν, ἄναξ.
τοῖς μὲν γὰρ οὐχ ἥιμασσε λογχωτὸν βέλος,
κεῖναι δὲ θύρσους ἐξανιεῖσαι χερῶν
ἐτραυμάτιζον κἀπενώτιζον φυγῆι
γυναῖκες ἄνδρας οὐκ ἄνευ θεῶν τινος.
πάλιν δ' ἐχώρουν ὅθεν ἐκίνησαν πόδα
κρήνας ἐπ' αὐτὰς ἃς ἀνῆκ' αὐταῖς θεός,
νίψαντο δ' αἷμα, σταγόνα δ' ἐκ παρηίδων
γλώσσηι δράκοντες ἐξεφαίδρυνον χροός.
τὸν δαίμον' οὖν τόνδ', ὅστις ἔστ', ὦ δέσποτα, L2[O]
δέχου πόλει τῆιδ'· ὡς τά τ' ἄλλ' ἐστὶν μέγας, 𝔹
κἀκεῖνό φασιν αὐτόν, ὡς ἐγὼ κλύω,
τὴν παυσίλυπον ἄμπελον δοῦναι βροτοῖς.
οἴνου δὲ μηκέτ' ὄντος οὐκ ἔστιν Κύπρις
οὐδ' ἄλλο τερπνὸν οὐδὲν ἀνθρώποις ἔτι.|
7 ταρβῶ μὲν εἰπεῖν τοὺς λόγους ἐλευθέρους
πρὸς τὸν τύραννον, ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται·
Διόνυσος ἥσσων οὐδενὸς θεῶν ἔφυ.|
ἤδη τόδ' ἐγγὺς ὥστε πῦρ ὑφάπτεται
ὕβρισμα βακχῶν, ψόγος ἐς Ἕλληνας μέγας.
ἀλλ' οὐκ ὀκνεῖν δεῖ· στεῖχ' ἐπ' Ἠλέκτρας ἰὼν
πύλας· κέλευε πάντας ἀσπιδηφόρους
7 ἵππων τ' ἀπαντᾶν ταχυπόδων ἐπεμβάτας
πέλτας θ' ὅσοι πάλλουσι καὶ τόξων χερὶ
ψάλλουσι νευράς, ὡς ἐπιστρατεύσομεν
βάκχαισιν· οὐ γὰρ ἀλλ' ὑπερβάλλει τάδε,
εἰ πρὸς γυναικῶν πεισόμεσθ' ἃ πάσχομεν.|
πείθηι μὲν οὐδέν, τῶν ἐμῶν λόγων κλύων,
Πενθεῦ· κακῶς δὲ πρὸς σέθεν πάσχων ὅμως
οὔ φημι χρῆναί σ' ὅπλ' ἐπαίρεσθαι θεῶι,
ἀλλ' ἡσυχάζειν· Βρόμιος οὐκ ἀνέξεται
κινοῦντα βάκχας <σ'> εὐίων ὀρῶν ἄπο.|
οὐ μὴ φρενώσεις μ', ἀλλὰ δέσμιος φυγὼν
31 σώιζηι τόδ'; ἢ σοι πάλιν ἀναστρέψω δίκην.|

θύοιμ' ἂν αὐτῶι μᾶλλον ἢ θυμούμενος
πρὸς κέντρα λακτίζοιμι θνητὸς ὢν θεῶι.|
θύσω, φόνον γε θῆλυν, ὥσπερ ἄξιαι,
πολὺν ταράξας ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.|
φεύξεσθε πάντες· καὶ τόδ' αἰσχρόν, ἀσπίδας
θύρσοισι βάκχας ἐκτρέπειν χαλκηλάτους.|
ἀπόρωι γε τῶιδε συμπεπλέγμεθα ξένωι,
ὃς οὔτε πάσχων οὔτε δρῶν σιγήσεται.|
ὦ τᾶν, ἔτ' ἔστιν εὖ καταστῆσαι τάδε.|
τί δρῶντα; δουλεύοντα δουλείαις ἐμαῖς;|
ἐγὼ γυναῖκας δεῦρ' ὅπλων ἄξω δίχα.|
οἴμοι· τόδ' ἤδη δόλιον ἐς με μηχανᾶι.|
ποῖόν τι, σῶισαί σ' εἰ θέλω τέχναις ἐμαῖς;|
ξυνέθεσθε κοινῆι τάδ', ἵνα βακχεύητ' ἀεί.|
καὶ μὴν ξυνεθέμην—τοῦτό γ' ἔστι—τῶι θεῶι.|
809 ἐκφέρετέ μοι δεῦρ' ὅπλα, σὺ δὲ παῦσαι λέγων.|
811 βούληι σφ' ἐν ὄρεσι συγκαθημένας ἰδεῖν;|
μάλιστα, μυρίον γε δοὺς χρυσοῦ σταθμόν.|
τί δ' εἰς ἔρωτα τοῦδε πέπτωκας μέγαν;|
✦ λυπρῶς νιν εἰσίδοιμ' ἂν ἐξωινωμένας.|
ὅμως δ' ἴδοις ἂν ἡδέως ἅ σοι πικρά;|
σάφ' ἴσθι, σιγῆι γ' ὑπ' ἐλάταις καθήμενος.|
ἀλλ' ἐξιχνεύσουσίν σε, κἂν ἔλθηις λάθραι.|
ἀλλ' ἐμφανῶς· καλῶς γὰρ ἐξεῖπας τάδε.|
ἄγωμεν οὖν σε κἀπιχειρήσεις ὁδῶι;|
L2[I] ἄγ' ὡς τάχιστα, τοῦ χρόνου δέ σοι φθονῶ.|
𝔹 στεῖλαί νυν ἀμφὶ χρωτὶ βυσσίνους πέπλους.|
τί δὴ τόδ'; ἐς γυναῖκας ἐξ ἀνδρὸς τελῶ;|
μή σε κτάνωσιν, ἢν ἀνὴρ ὀφθῆις ἐκεῖ.|
εὖ γ' εἶπας αὖ τόδ'· ὥς τις εἶ πάλαι σοφός.|
Διόνυσος ἡμᾶς ἐξεμούσωσεν τάδε.|
πῶς οὖν γένοιτ' ἂν ἃ σύ με νουθετεῖς καλῶς;|
ἐγὼ στελῶ σε δωμάτων ἔσω μολών.|
τίνα στολήν; ἦ θῆλυν; ἀλλ' αἰδώς μ' ἔχει.|
οὐκέτι θεατὴς μαινάδων πρόθυμος εἶ.|
στολὴν δὲ τίνα φῂς ἀμφὶ χρῶτ' ἐμὸν βαλεῖν;|
κόμην μὲν ἐπὶ σῶι κρατὶ ταναὸν ἐκτενῶ.|
τὸ δεύτερον δὲ σχῆμα τοῦ κόσμου τί μοι;|
πέπλοι ποδήρεις· ἐπὶ κάραι δ' ἔσται μίτρα.|
ἦ καί τι πρὸς τοῖσδ' ἄλλο προσθήσεις ἐμοί;|
θύρσον γε χειρὶ καὶ νεβροῦ στικτὸν δέρας.|
οὐκ ἂν δυναίμην θῆλυν ἐνδῦναι στολήν.|
ἀλλ' αἷμα θήσεις συμβαλὼν βάκχαις μάχην.|
ὀρθῶς· μολεῖν χρὴ πρῶτον ἐς κατασκοπήν.|
σοφώτερον γοῦν ἢ κακοῖς θηρᾶν κακά.|
καὶ πῶς δι' ἄστεως εἶμι Καδμείους λαθών;|
Eur. ὁδοὺς ἐρήμους ἴμεν· ἐγὼ δ' ἡγήσομαι.|
Βάκχαι πᾶν κρεῖσσον ὥστε μὴ 'γγελᾶν βάκχας ἐμοί.|
ἐλθόντ' ἐς οἴκους {...} ἂν δοκῆι βουλεύσομαι.|
844 ἔξεστι· πάντηι τό γ' ἐμὸν εὐτρεπὲς πάρα.|

30 (19C)
8 (5C)
8

κάλλιστον· οἶμαι δ' αὐτὸ καὶ σοφώτατον
θνητοῖσιν εἶναι κτῆμα τοῖσι χρωμένοις.| 1152
ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ ἐς δόμους ὁρμωμένην 1165
Πενθέως Ἀγαυὴν μητέρ' ἐν διαστρόφοις
ὄσσοις, δέχεσθ' ἐς κῶμον εὐίου θεοῦ.| 1167
δεῖξόν νυν, ὦ τάλαινα, σὴν νικηφόρον 1200
ἀστοῖσιν ἄγραν ἣν φέρουσ' ἐλήλυθας.|
ὦ καλλίπυργον ἄστυ Θηβαίας χθονὸς
ναίοντες, ἔλθεθ' ὡς ἴδητε τήνδ' ἄγραν,
Κάδμου θυγατέρες θηρὸς ἣν ἠγρεύσαμεν,
οὐκ ἀγκυλωτοῖς Θεσσαλῶν στοχάσμασιν,
οὐ δικτύοισιν, ἀλλὰ λευκοπήχεσι
χειρῶν ἀκμαῖσι. κᾆτα κομπάζειν χρεὼν
καὶ λογχοποιῶν ὄργανα κτᾶσθαι μάτην;
ἡμεῖς δέ γ' αὐτῆι χειρὶ τόνδε θ' εἵλομεν,
χωρίς τε θηρὸς ἄρθρα διεφορήσαμεν.
ποῦ μοι πατὴρ ὁ πρέσβυς; ἐλθέτω πέλας.
Πενθεύς τ' ἐμὸς παῖς ποῦ 'στιν; αἰρέσθω λαβὼν
πηκτῶν πρὸς οἴκους κλιμάκων προσαμβάσεις,
ὡς πασσαλεύσηι κρᾶτα τριγλύφοις τόδε
λέοντος ὃν πάρειμι θηράσασ' ἐγώ.|
ἕπεσθέ μοι φέροντες ἄθλιον βάρος
Πενθέως, ἕπεσθε, πρόσπολοι, δόμων πάρος,
οὗ σῶμα μοχθῶν μυρίοις ζητήμασιν
φέρω τόδ', εὑρὼν ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς
διασπαρακτόν, κοὐδὲν ἐν ταὐτῶι πέδωι L2[I]
[λαβών, ἐν ὕληι κείμενον δυσευρέτωι]. 𝔹
ἤκουσα γάρ του θυγατέρων τολμήματα,
ἤδη κατ' ἄστυ τειχέων ἔσω βεβὼς
σὺν τῶι γέροντι Τειρεσίαι Βακχῶν πάρα·
πάλιν δὲ κάμψας εἰς ὄρος κομίζομαι
τὸν κατθανόντα παῖδα Μαινάδων ὕπο.
καὶ τὴν μὲν Ἀκτέων' Ἀρισταίωι ποτὲ
τεκοῦσαν εἶδον Αὐτονόην Ἰνώ θ' ἅμα
ἔτ' ἀμφὶ δρυμοὺς οἰστροπλῆγας ἀθλίας,
τὴν δ' εἶπέ τίς μοι δεῦρο βακχείωι ποδὶ
στείχειν Ἀγαυήν, οὐδ' ἄκραντ' ἠκούσαμεν·
λεύσσω γὰρ αὐτήν, ὄψιν οὐκ εὐδαίμονα.|
πάτερ, μέγιστον κομπάσαι πάρεστί σοι,
πάντων ἀρίστας θυγατέρας σπεῖραι μακρῶι
θνητῶν· ἁπάσας εἶπον, ἐξόχως δ' ἐμέ,
ἣ τὰς παρ' ἱστοῖς ἐκλιποῦσα κερκίδας
ἐς μείζον' ἥκω, θῆρας ἀγρεύειν χεροῖν.
φέρω δ' ἐν ὠλέναισιν, ὡς ὁρᾶις, τάδε
λαβοῦσα τἀριστεῖα, σοῖσι πρὸς δόμοις
ὡς ἀγκρεμασθῆι· σὺ δέ, πάτερ, δέξαι χεροῖν·
γαυρούμενος δὲ τοῖς ἐμοῖς ἀγρεύμασιν Eur.
κάλει φίλους ἐς δαῖτα· μακάριος γὰρ εἶ, Βάκχαι
μακάριος, ἡμῶν τοιάδ' ἐξειργασμένων.|
[ὦ πένθος οὐ μετρητὸν οὐδ' οἷόν τ' ἰδεῖν, 1244

Πενθέως, στόχον δύστηνον· ἀλλ' οὐκ ἤνυτον. 31 (20C)
Eur. κρεῖσσον γὰρ ὕψος τῆς προθυμίας ἔχων
Βάκχαι καθῆσθ' ὁ τλήμων, ἀπορίαι λελημμένος.
τέλος δὲ δρυΐνοις συνκεραυνοῦσαι κλάδους
ῥίζας ἀνεσπάρασσον ἀσιδήροις μοχλοῖς.
ἐπεὶ δὲ μόχθων τέρματ' οὐκ ἐξήνυτον,
ἔλεξ' Ἀγαυή· Φέρε, περιστᾶσαι κύκλωι
πτόρθου λάβεσθε, μαινάδες, τὸν ἀμβάτην
θῆρ' ὡς ἕλωμεν, μηδ' ἀπαγγείληι θεοῦ
χοροὺς κρυφαίους. αἱ δὲ μυρίαν χέρα
προσέθεσαν ἐλάτηι κἀξανέσπασαν χθονός.
ὑψοῦ δὲ θάσσων ὑψόθεν χαμαιριφὴς
πίπτει πρὸς οὖδας μυρίοις οἰμώγμασιν
Πενθεύς· κακοῦ γὰρ ἐγγὺς ὢν ἐμάνθανεν.
πρώτη δὲ μήτηρ ἦρξεν ἱερέα φόνου
καὶ προσπίτνει νιν· ὁ δὲ μίτραν κόμης ἄπο
ἔρριψεν, ὥς νιν γνωρίσασα μὴ κτάνοι
τλήμων Ἀγαυή, καὶ λέγει, παρήιδος
ψαύων· Ἐγώ τοι, μῆτερ, εἰμί, παῖς σέθεν
✦ Πενθεύς, ὃν ἔτεκες ἐν δόμοις Ἐχίονος·
οἴκτιρε δ' ὦ μῆτέρ με, μηδὲ ταῖς ἐμαῖς
ἁμαρτίαισι παῖδα σὸν κατακτάνηις.
ἡ δ' ἀφρὸν ἐξιεῖσα καὶ διαστρόφους
κόρας ἑλίσσουσ', οὐ φρονοῦσ' ἃ χρὴ φρονεῖν,
ἐκ Βακχίου κατείχετ', οὐδ' ἔπειθέ νιν.
L3[O] λαβοῦσα δ' ὠλένης ἀριστερὰν χέρα,
𝔹 πλευραῖσιν ἀντιβᾶσα τοῦ δυσδαίμονος
ἀπεσπάραξεν ὦμον, οὐχ ὑπὸ σθένους,
ἀλλ' ὁ θεὸς εὐμάρειαν ἐπεδίδου χεροῖν·
Ἰνὼ δὲ τἀπὶ θάτερ' ἐξηργάζετο,
ῥηγνῦσα σάρκας, Αὐτονόη τ' ὄχλος τε πᾶς
ἐπεῖχε βακχῶν· ἦν δὲ πᾶσ' ὁμοῦ βοή, 9 (6C)
ὁ μὲν στενάζων ὅσον ἐτύγχαν' ἐμπνέων,
αἱ δ' ἠλάλαζον. ἔφερε δ' ἡ μὲν ὠλένην,
ἡ δ' ἴχνος αὐταῖς ἀρβύλαις· γυμνοῦντο δὲ
πλευραὶ σπαραγμοῖς· πᾶσα δ' ἡιματωμένη
χεῖρας διεσφαίριζε σάρκα Πενθέως.
κεῖται δὲ χωρὶς σῶμα, τὸ μὲν ὑπὸ στύφλοις
πέτραις, τὸ δ' ὕλης ἐν βαθυξύλωι φόβηι, 9
οὐ ῥάιδιον ζήτημα· κρᾶτα δ' ἄθλιον,
ὅπερ λαβοῦσα τυγχάνει μήτηρ χεροῖν,
πήξασ' ἐπ' ἄκρον θύρσον ὡς ὀρεστέρου
φέρει λέοντος διὰ Κιθαιρῶνος μέσου,
λιποῦσ' ἀδελφὰς ἐν χοροῖσι μαινάδων.
χωρεῖ δὲ θήραι δυσπότμωι γαυρουμένη
τειχέων ἔσω τῶνδ', ἀνακαλοῦσα Βάκχιον
τὸν ξυγκύναγον, τὸν ξυνεργάτην ἄγρας,
1147 τὸν καλλίνικον, ὧι δάκρυα νικηφορεῖ.
1149 ἄπειμ', Ἀγαυὴν πρὶν μολεῖν πρὸς δώματα.
τὸ σωφρονεῖν δὲ καὶ σέβειν τὰ τῶν θεῶν 33

στείχοιμ' ἂν· ἢ γὰρ ὅπλ' ἔχων πορεύσομαι
ἢ τοῖσι σοῖσι πείσομαι βουλεύμασιν.| Eur.
ἥξει δὲ βάκχας, οὗ θανὼν δώσει δίκην. down one Βάκχαι
γυναῖκες, ἀνὴρ ἐς βόλον καθίσταται, up one
Διόνυσε, νῦν σὸν ἔργον· οὐ γὰρ εἶ πρόσω·
τεισώμεθ' αὐτόν. πρῶτα δ' ἔκστησον φρενῶν,
ἐνεὶς ἐλαφρὰν λύσσαν· ὡς φρονῶν μὲν εὖ
οὐ μὴ θελήσηι θῆλυν ἐνδῦναι στολήν,
ἔξω δ' ἐλαύνων τοῦ φρονεῖν ἐνδύσεται.
χρήιζω δέ νιν γέλωτα Θηβαίοις ὀφλεῖν
γυναικόμορφον ἀγόμενον δι' ἄστεως
ἐκ τῶν ἀπειλῶν τῶν πρίν, αἷσι δεινὸς ἦν.
ἀλλ' εἶμι κόσμον ὅνπερ εἰς Ἅιδου λαβὼν
ἄπεισι μητρὸς ἐκ χεροῖν κατασφαγείς,
Πενθεῖ προσάψων· γνώσεται δὲ τὸν Διὸς
Διόνυσον, ὃς πέφυκεν ἐν μέρει θεός,
δεινότατος, ἀνθρώποισι δ' ἠπιώτατος.| 861
σὲ τὸν πρόθυμον ὄνθ' ἃ μὴ χρεὼν ὁρᾶν 912
σπεύδοντά τ' ἀσπούδαστα, Πενθέα λέγω,
ἔξιθι πάροιθε δωμάτων, ὄφθητί μοι,
σκευὴν γυναικὸς μαινάδος βάκχης ἔχων,
μητρός τε τῆς σῆς καὶ λόχου κατάσκοπος·
πρέπεις δὲ Κάδμου θυγατέρων μορφὴν μιᾶι.|
καὶ μὴν ὁρᾶν μοι δύο μὲν ἡλίους δοκῶ,
δισσὰς δὲ Θήβας καὶ πόλισμ' ἑπτάστομον·
καὶ ταῦρος ἡμῖν πρόσθεν ἡγεῖσθαι δοκεῖς L3[O]
καὶ σῶι κέρατα κρατὶ προσπεφυκέναι. 𝔹
ἀλλ' ἦ ποτ' ἦσθα θήρ; τεταύρωσαι γὰρ οὖν.|
ὁ θεὸς ὁμαρτεῖ, πρόσθεν ὢν οὐκ εὐμενής,
ἔνσπονδος ἡμῖν· νῦν δ' ὁρᾶις ἃ χρή σ' ὁρᾶν.|
τί φαίνομαι δῆτ'; οὐχὶ τὴν Ἰνοῦς στάσιν
ἢ τὴν Ἀγαυῆς ἑστάναι, μητρός γ' ἐμῆς;|
αὐτὰς ἐκείνας εἰσορᾶν δοκῶ σ' ὁρῶν.
ἀλλ' ἐξ ἕδρας σοι πλόκαμος ἐξέστηχ' ὅδε,
οὐχ ὡς ἐγώ νιν ὑπὸ μίτραι καθήρμοσα.|
ἔνδον προσείων αὐτὸν ἀνασείων τ' ἐγὼ
καὶ βακχιάζων ἐξ ἕδρας μεθώρμισα.|
ἀλλ' αὐτὸν ἡμεῖς, οἷς σε θεραπεύειν μέλει,
πάλιν καταστελοῦμεν· ἀλλ' ὄρθου κάρα.|
ἰδού, σὺ κόσμει· σοὶ γὰρ ἀνακείμεσθα δή.|
ζῶναί τέ σοι χαλῶσι κοὐχ ἑξῆς πέπλων
στολίδες ὑπὸ σφυροῖσι τείνουσιν σέθεν.|
κἀμοὶ δοκοῦσι παρά γε δεξιὸν πόδα·
τἀνθένδε δ' ὀρθῶς παρὰ τένοντ' ἔχει πέπλος.|
ἦ πού με τῶν σῶν πρῶτον ἡγήσηι φίλων,
ὅταν παρὰ λόγον σώφρονας βάκχας ἴδηις.|
πότερα δὲ θύρσον δεξιᾶι λαβὼν χερὶ
ἢ τῆιδε, βάκχηι μᾶλλον εἰκασθήσομαι;|
ἐν δεξιᾶι χρὴ χἄμα δεξιῶι ποδὶ
αἴρειν νιν· αἰνῶ δ' ὅτι μεθέστηκας φρενῶν.| 944

ἆρ' ἂν δυναίμην τὰς Κιθαιρῶνος πτυχὰς
αὐταῖσι βάκχαις τοῖς ἐμοῖς ὤμοις φέρειν;|
δύναι' ἄν, εἰ βούλοιο· τὰς δὲ πρὶν φρένας
οὐκ εἶχες ὑγιεῖς, νῦν δ' ἔχεις οἵας σε δεῖ.|
μοχλοὺς φέρωμεν; ἢ χεροῖν ἀνασπάσω
κορυφαῖς ὑποβαλὼν ὦμον ἢ βραχίονα;|
μὴ σύ γε τὰ Νυμφῶν διολέσῃς ἱδρύματα
καὶ Πανὸς ἕδρας ἔνθ' ἔχει συρίγματα.|
καλῶς ἔλεξας· οὐ σθένει νικητέον
? γυναῖκας· _ ἐλάταισιν δ' ἐμὸν κρύψω δέμας.|
κρύψῃ σὺ κρύψιν ἥν σε κρυφθῆναι χρεών,
ἐλθόντα δόλιον μαινάδων κατάσκοπον.|
καὶ μὴν δοκῶ σφας ἐν λόχμαις ὄρνιθας ὣς
λέκτρων ἔχεσθαι φιλτάτοις ἐν ἕρκεσιν.|
οὔκουν ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ἀποστέλλῃ φύλαξ·
λήψῃ δ' ἴσως σφᾶς, ἢν σὺ μὴ ληφθῇς πάρος.|
κόμιζε διὰ μέσης με Θηβαίας χθονός·
μόνος γὰρ αὐτῶν εἰμ' ἀνὴρ τολμῶν τόδε.|
μόνος σὺ πόλεως τῆσδ' ὑπερκάμνεις, μόνος·
♦ τοιγάρ σ' ἀγῶνες ἀναμένουσιν οὓς ἐχρῆν.
ἕπου δέ· πομπὸς [δ'] εἶμ' ἐγὼ σωτήριος,
κεῖθεν δ' ἀπάξει σ' ἄλλος {...}| ἡ τεκοῦσά γε.|
ἐπίσημον ὄντα πᾶσιν.| ἐπὶ τόδ' ἔρχομαι.|
φερόμενος ἥξεις {...}| ἁβρότητ' ἐμὴν λέγεις.|
ἐν χερσὶ μητρός.| καὶ τρυφᾶν μ' ἀναγκάσεις.|
L3[I] τρυφάς γε τοιάσδ'.| ἀξίων μὲν ἅπτομαι.|
𝔹 δεινὸς σὺ δεινὸς κἀπὶ δείν' ἔρχῃ πάθη,
ὥστ' οὐρανῶι στηρίζον εὑρήσεις κλέος.
ἔκτειν', Ἀγαυή, χεῖρας αἵ θ' ὁμόσποροι
Κάδμου θυγατέρες· τὸν νεανίαν ἄγω
τόνδ' εἰς ἀγῶνα μέγαν, ὁ νικήσων δ' ἐγὼ
976 καὶ Βρόμιος ἔσται. τἄλλα δ' αὐτὸ σημανεῖ.|
1024 ὦ δῶμ' ὃ πρίν ποτ' εὐτύχεις ἀν' Ἑλλάδα,
[Σιδωνίου γέροντος, ὃς τὸ γηγενὲς
δράκοντος ἔσπειρ' Ὄφεος ἐν γαίαι θέρος],
ὥς σε στενάζω, δοῦλος ὢν μέν, ἀλλ' ὅμως
[χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ τὰ δεσποτῶν].|
τί δ' ἔστιν; ἐκ βακχῶν τι μηνύεις νέον;|
1030 Πενθεὺς ὄλωλεν, παῖς Ἐχίονος πατρός.|
1032 πῶς φῄς; τί τοῦτ' ἔλεξας; ἦ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς
1033 χαίρεις κακῶς πράσσουσι δεσπόταις, γύναι;|
1039 συγγνωστὰ μέν σοι, πλὴν ἐπ' ἐξειργασμένοις
1040 κακοῖσι χαίρειν, ὦ γυναῖκες, οὐ καλόν.|
1043 ἐπεὶ θεράπνας τῆσδε Θηβαίας χθονὸς
λιπόντες ἐξέβημεν Ἀσωποῦ ῥοάς,
λέπας Κιθαιρώνειον εἰσεβάλλομεν
Eur. Πενθεύς τε κἀγώ—δεσπότῃ γὰρ εἱπόμην—
Βάκχαι ξένος θ' ὃς ἡμῖν πομπὸς ἦν θεωρίας.
πρῶτον μὲν οὖν ποιηρὸν ἵζομεν νάπος,
650 1049 τά τ' ἐκ ποδῶν σιγηλὰ καὶ γλώσσης ἄπο

32 (21C) σῴζοντες, ὡς ὁρῷμεν οὐχ ὁρώμενοι.
ἦν δ' ἄγκος ἀμφίκρημνον, ὕδασι διάβροχον,
πεύκαισι συσκιάζον, ἔνθα μαινάδες
καθῆντ' ἔχουσαι χεῖρας ἐν τερπνοῖς πόνοις.
αἳ μὲν γὰρ αὐτῶν θύρσον ἐκλελοιπότα
κισσῶι κομήτην αὖθις ἐξανέστεφον,
αἳ δ' ἐκλιποῦσαι ποικίλ' ὡς πῶλοι ζυγά,
βακχεῖον ἀντέκλαζον ἀλλήλαις μέλος.
Πενθεὺς δ' ὁ τλήμων θῆλυν οὐχ ὁρῶν ὄχλον
ἔλεξε τοιάδ'· Ὦ ξέν', οὗ μὲν ἕσταμεν,
οὐκ ἐξικνοῦμαι μαινάδων ὄσσοις νόθων·
ὄχθων δ' ἔπ', ἀμβὰς ἐς ἐλάτην ὑψαύχενα,
ἴδοιμ' ἂν ὀρθῶς μαινάδων αἰσχρουργίαν.
τοὐντεῦθεν ἤδη τοῦ ξένου <τὸ> θαυμ' ὁρῶ·
λαβὼν γὰρ ἐλάτης οὐράνιον ἄκρον κλάδον
κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν ἐς μέλαν πέδον·
κυκλοῦτο δ' ὥστε τόξον ἢ κυρτὸς τροχὸς
τόρνωι γραφόμενος περιφορὰν ἕλκει δρόμον·
ὣς κλῶν' ὄρειον ὁ ξένος χεροῖν ἄγων
ἔκαμπτεν ἐς γῆν, ἔργματ' οὐχὶ θνητὰ δρῶν.
Πενθέα δ' ἱδρύσας ἐλατίνων ὄζων ἔπι,
ὀρθὸν μεθίει διὰ χερῶν βλάστημ' ἄνω
ἀτρέμα, φυλάσσων μὴ ἀναχαιτίσειέ νιν,
ὀρθὴ δ' ἐς ὀρθὸν αἰθέρ' ἐστηρίζετο,
ἔχουσα νώτοις δεσπότην ἐφήμενον·
ὤφθη δὲ μᾶλλον ἢ κατεῖδε μαινάδας. L3[I]
ὅσον γὰρ οὔπω δῆλος ἦν θάσσων ἄνω, 𝔹
καὶ τὸν ξένον μὲν οὐκέτ' εἰσορᾶν παρῆν,
ἐκ δ' αἰθέρος φωνή τις, ὡς μὲν εἰκάσαι
Διόνυσος, ἀνεβόησεν· Ὦ νεάνιδες,
ἄγω τὸν ὑμᾶς κἀμὲ τἀμά τ' ὄργια
10 (7C) γέλων τιθέμενον· ἀλλὰ τιμωρεῖσθέ νιν.
καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε καὶ πρὸς οὐρανὸν
καὶ γαῖαν ἐστήριξε φῶς σεμνοῦ πυρός.
σίγησε δ' αἰθήρ, σῖγα δ' ὕλιμος νάπη
φύλλ' εἶχε, θηρῶν δ' οὐκ ἂν ἤκουσας βοήν.
αἳ δ' ὠσὶν ἠχὴν οὐ σαφῶς δεδεγμέναι
ἔστησαν ὀρθαὶ καὶ διήνεγκαν κόρας.
10 ὃ δ' αὖθις ἐπεκέλευσεν· ὡς δ' ἐγνώρισαν
σαφῆ κελευσμὸν Βακχίου Κάδμου κόραι,
ἦιξαν πελείας ὠκύτητ' οὐχ ἥσσονες
[ποδῶν ἔχουσαι συντόνοις δρομήμασι,
μήτηρ Ἀγαυὴ σύγγονοί θ' ὁμόσποροι]
πᾶσαί τε βάκχαι· διὰ δὲ χειμάρρου νάπης
ἀγμῶν τ' ἐπήδων θεοῦ πνοαῖσιν ἐμμανεῖς.
ὡς δ' εἶδον ἐλάτῃ δεσπότην ἐφήμενον,
πρῶτον μὲν αὐτοῦ χερμάδας κραταιβόλους Eur.
ἔρριπτον, ἀντίπυργον ἐπιβᾶσαι πέτραν, Βάκχαι
ὄζοισί τ' ἐλατίνοισιν ἠκοντίζετο.
34 ἄλλαι δὲ θύρσους ἵεσαν δι' αἰθέρος 1099 700

ἀνίστασ', ὦ δύστηνε, καὶ μετάρσιον
Eur. πλευρὰν ἔπαιρε καὶ τὸ πάλλευκον κάρα.|
Ἑκάβη ἔα· τίς οὗτος σῶμα τοὐμὸν οὐκ ἐᾶι
κεῖσθαι; τί κινεῖς μ', ὅστις εἶ, λυπουμένην;|
Ταλθύβιος ἥκω Δαναϊδῶν ὑπηρέτης,
[Ἀγαμέμνονος πέμψαντος, ὦ γύναι, μέτα].|
ὦ φίλτατ', ἆρα κἄμ' ἐπισφάξαι τάφωι
δοκοῦν Ἀχαιοῖς ἦλθες; ὡς φίλ' ἂν λέγοις.
σπεύδωμεν, ἐγκονῶμεν· ἡγοῦ μοι, γέρον.|
σὴν παῖδα κατθανοῦσαν ὡς θάψηις, γύναι,
ἥκω μεταστείχων σε· πέμπουσιν δέ με
δισσοί τ' Ἀτρεῖδαι καὶ λεὼς Ἀχαιικός.|
οἴμοι, τί λέξεις; οὐκ ἄρ' ὡς θανουμένους
μετῆλθες ἡμᾶς, ἀλλὰ σημανῶν κακά;
ὄλωλας, ὦ παῖ, μητρὸς ἁρπασθεῖσ' ἄπο·
ἡμεῖς δ' ἄτεκνοι τοὐπὶ σ'. ὦ τάλαιν' ἐγώ.
πῶς καί νιν ἐξεπράξατ'; ἆρ' αἰδούμενοι;
ἢ πρὸς τὸ δεινὸν ἤλθεθ' ὡς ἐχθράν, γέρον,
κτείνοντες; εἰπέ, καίπερ οὐ λέξων φίλα.|
διπλᾶ με χρήιζεις δάκρυα κερδᾶναι, γύναι,
σῆς παιδὸς οἴκτωι· νῦν τε γὰρ λέγων κακὰ
τέγξω τόδ' ὄμμα, πρὸς τάφωι θ' ὅτ' ὤλλυτο.
παρῆν μὲν ὄχλος πᾶς Ἀχαιικοῦ στρατοῦ
πλήρης πρὸ τύμβου σῆς κόρης ἐπὶ σφαγάς·
λαβὼν δ' Ἀχιλλέως παῖς Πολυξένην χερὸς
L1[O] ἔστησ' ἐπ' ἄκρου χώματος, πέλας δ' ἐγώ·
𝔸 λεκτοί τ' Ἀχαιῶν ἔκκριτοι νεανίαι,
σκίρτημα μόσχου σῆς καθέξοντες χεροῖν,
ἕσποντο. πλῆρες δ' ἐν χεροῖν λαβὼν δέπας
◆ πάγχρυσον αἴρει χειρὶ παῖς Ἀχιλλέως
χοὰς θανόντι πατρί· σημαίνει δέ μοι
σιγὴν Ἀχαιῶν παντὶ κηρῦξαι στρατῶι. 1
κἀγὼ καταστὰς εἶπον ἐν μέσοις τάδε·
Σιγᾶτ', Ἀχαιοί, σῖγα πᾶς ἔστω λεώς,
σῖγα σιώπα. νήνεμον δ' ἔστησ' ὄχλον.
ὁ δ' εἶπεν· Ὦ παῖ Πηλέως, πατὴρ δ' ἐμός,
δέξαι χοάς μοι τάσδε κηλητηρίους,
νεκρῶν ἀγωγούς· ἐλθὲ δ', ὡς πίηις μέλαν
κόρης ἀκραιφνὲς αἷμ', ὅ σοι δωρούμεθα 1
στρατός τε κἀγώ· πρευμενὴς δ' ἡμῖν γενοῦ
λῦσαί τε πρύμνας καὶ χαλινωτήρια
νεῶν δὸς ἡμῖν †πρευμενοῦς† τ' ἀπ' Ἰλίου
νόστου τυχόντας πάντας ἐς πάτραν μολεῖν.
τοσαῦτ' ἔλεξε, πᾶς δ' ἐπηύξατο στρατός.
εἶτ' ἀμφίχρυσον φάσγανον κώπης λαβὼν
ἐξεῖλκε κολεοῦ, λογάσι δ' Ἀργείων στρατοῦ
νεανίαις ἔνευσε παρθένον λαβεῖν.
ἣ δ', ὡς ἐφράσθη, τόνδ' ἐσήμηνεν λόγον·
Ὦ τὴν ἐμὴν πέρσαντες Ἀργεῖοι πόλιν,
ἑκοῦσα θνήισκω· μή τις ἅψηται χροὸς

E4

within song (none)
spoken by messenger (none)
† crux †
| end of series of lines by same speaker
◆ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED: first trimeter of new speaker.

Letters not underlined: Murray (OCT I 1901) and Diggle (OCT I 1984) agree.

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
~424 BCE	?	?	?

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E4

COMPANION TO

EURIPIDES

ΕΚΑΒΗ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-258	**1-100**	757-856	**501-600**
259-358	**101-200**	857-1004	**601-700**
359-498	**201-300**	1005-1162	**701-800**
499-598	**301-400**	1163-1262	**801-900**
599-756	**401-500**	1263-1292	**901-920**

2L 𝔸 1-548 **3L** 𝔹 549-1292

PRINT TWO-SIDED: **35** to **44**

Ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας
λιπών, ἵν' Ἅιδης χωρὶς ᾤκισται θεῶν,
Πολύδωρος, Ἑκάβης παῖς γεγὼς τῆς Κισσέως
Πριάμου τε πατρός, ὅς μ', ἐπεὶ Φρυγῶν πόλιν
κίνδυνος ἔσχε δορὶ πεσεῖν Ἑλληνικῶι,
δείσας ὑπεξέπεμψε Τρωϊκῆς χθονὸς
Πολυμήστορος πρὸς δῶμα Θρηικίου ξένου,
ὃς τήνδ' ἀρίστην Χερσονησίαν πλάκα
σπείρει, φίλιππον λαὸν εὐθύνων δορί.
πολὺν δὲ σὺν ἐμοὶ χρυσὸν ἐκπέμπει λάθραι
πατήρ, ἵν', εἴ ποτ' Ἰλίου τείχη πέσοι,
τοῖς ζῶσιν εἴη παισὶ μὴ σπάνις βίου.
νεώτατος δ' ἦ Πριαμιδῶν, ὃ καί με γῆς
ὑπεξέπεμψεν· οὔτε γὰρ φέρειν ὅπλα
οὔτ' ἔγχος οἷός τ' ἦ νέωι βραχίονι.
ἕως μὲν οὖν γῆς ὄρθ' ἔκειθ' ὁρίσματα
πύργοι τ' ἄθραυστοι Τρωϊκῆς ἦσαν χθονὸς
Ἕκτωρ τ' ἀδελφὸς οὑμὸς εὐτύχει δορί,
καλῶς παρ' ἀνδρὶ Θρηικὶ πατρώιωι ξένωι
τροφαῖσιν ὥς τις πτόρθος ηὐξόμην, τάλας·
ἐπεὶ δὲ Τροία θ' Ἕκτορός τ' ἀπόλλυται
ψυχή, πατρώια θ' ἑστία κατεσκάφη,
αὐτὸς δὲ βωμῶι πρὸς θεοδμήτωι πίτνει
σφαγεὶς Ἀχιλλέως παιδὸς ἐκ μιαιφόνου,
κτείνει με χρυσοῦ τὸν ταλαίπωρον χάριν
L1[I] ξένος πατρῷιος καὶ κτανὼν ἐς οἶδμ' ἁλὸς
𝔸 μεθῆχ', ἵν' αὐτὸς χρυσὸν ἐν δόμοις ἔχηι.
κεῖμαι δ' ἐπ' ἀκταῖς, ἄλλοτ' ἐν πόντου σάλωι,
πολλοῖς διαύλοις κυμάτων φορούμενος,
✦ ἄκλαυτος ἄταφος· νῦν δ' ὑπὲρ μητρὸς φίλης
Ἑκάβης ἀίσσω, σῶμ' ἐρημώσας ἐμόν,
τριταῖον ἤδη φέγγος αἰωρούμενος,
ὅσονπερ ἐν γῆι τῆιδε Χερσονησίαι
μήτηρ ἐμὴ δύστηνος ἐκ Τροίας πάρα.
πάντες δ' Ἀχαιοὶ ναῦς ἔχοντες ἥσυχοι
θάσσουσ' ἐπ' ἀκταῖς τῆσδε Θρηικίας χθονός.
ὁ Πηλέως γὰρ παῖς ὑπὲρ τύμβου φανεὶς
κατέσχ' Ἀχιλλεὺς πᾶν στράτευμ' Ἑλληνικόν,
πρὸς οἶκον εὐθύνοντας ἐναλίαν πλάτην·
αἰτεῖ δ' ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν Πολυξένην
τύμβωι φίλον πρόσφαγμα καὶ γέρας λαβεῖν.
καὶ τεύξεται τοῦδ', οὐδ' ἀδώρητος φίλων
ἔσται πρὸς ἀνδρῶν· ἡ πεπρωμένη δ' ἄγει
θανεῖν ἀδελφὴν τῶιδ' ἐμὴν ἐν ἤματι.
δυοῖν δὲ παίδοιν δύο νεκρὼ κατόψεται
μήτηρ, ἐμοῦ τε τῆς τε δυστήνου κόρης.
Eur. φανήσομαι γάρ, ὡς τάφου τλήμων τύχω,
Ἑκάβη δούλης ποδῶν πάροιθεν ἐν κλυδωνίωι.
τοὺς γὰρ κάτω σθένοντας ἐξῃτησάμην
τύμβου κυρῆσαι κἀς χέρας μητρὸς πεσεῖν.

34 (22C) ἀλλ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἡδίστην χέρα
δὸς καὶ παρειὰν προσβαλεῖν παρηίδι·
ὡς οὔποτ' αὖθις ἀλλὰ νῦν πανύστατον
ἀκτῖνα κύκλον θ' ἡλίου προσόψομαι.
τέλος δέχηι δὴ τῶν ἐμῶν προσφθεγμάτων·
ὦ μῆτερ, ὦ τεκοῦσ', ἄπειμι δὴ κάτω.|
ὦ θύγατερ, ἡμεῖς δ' ἐν φάει δουλεύσομεν.|
ἄνυμφος ἀνυμέναιος ὧν μ' ἐχρῆν τυχεῖν.|
οἰκτρὰ σύ, τέκνον, ἀθλία δ' ἐγὼ γυνή.|
ἐκεῖ δ' ἐν Ἅιδου κείσομαι χωρὶς σέθεν.|
οἴμοι· τί δράσω; ποῖ τελευτήσω βίον;|
δούλη θανοῦμαι, πατρὸς οὖσ' ἐλευθέρου.| {...}
ἡμεῖς δὲ πεντήκοντά γ' ἄμμοροι τέκνων.|
τί σοι πρὸς Ἕκτορ' ἢ γέροντ' εἴπω πόσιν;|
ἄγγελλε πασῶν ἀθλιωτάτην ἐμέ.|
ὦ στέρνα μαστοί θ', οἵ μ' ἐθρέψαθ' ἡδέως.|
ὦ τῆς ἀώρου θύγατερ ἀθλία τύχης.|
χαῖρ', ὦ τεκοῦσα, χαῖρε Κασσάνδρα τ' ἐμοί,| {...}
χαίρουσιν ἄλλοι, μητρὶ δ' οὐκ ἔστιν τόδε.|
ὅ τ' ἐν φιλίπποις Θρηιξὶ Πολύδωρος κάσις.|
εἰ ζῆι γ'· ἀπιστῶ δ'· ὧδε πάντα δυστυχῶ.|
ζῆι καὶ θανούσης ὄμμα συγκλῄσει τὸ σόν.|
τέθνηκ' ἔγωγε πρὶν θανεῖν κακῶν ὕπο.|
κόμιζ', Ὀδυσσεῦ, μ' ἀμφιθεὶς κάρα_ πέπλοις,
ὡς πρὶν σφαγῆναί γ' ἐκτέτηκα καρδίαν
θρήνοισι μητρὸς τήνδε τ' ἐκτήκω γόοις. L1[I]
ὦ φῶς· προσειπεῖν γὰρ σὸν ὄνομ' ἔξεστί μοι, 𝔸
μέτεστι δ' οὐδὲν πλὴν ὅσον χρόνον ξίφους
βαίνω μεταξὺ καὶ πυρᾶς Ἀχιλλέως.|
οἲ 'γώ, προλείπω· λύεται δέ μου μέλη.
ὦ θύγατερ, ἅψαι μητρός, ἔκτεινον χέρα,
2 (1C) δός· μὴ λίπῃς μ' ἄπαιδ'. ἀπωλόμην, φίλαι. {...}
[ὣς τὴν Λάκαιναν σύγγονον Διοσκόροιν
Ἑλένην ἴδοιμι· διὰ καλῶν γὰρ ὀμμάτων
αἴσχιστα Τροίαν εἷλε τὴν εὐδαίμονα.] 443
ποῦ τὴν ἄνασσαν δή ποτ' οὖσαν Ἰλίου 484
Ἑκάβην ἂν ἐξεύροιμι, Τρωιάδες κόραι;|
αὕτη πέλας σοῦ νῶτ' ἔχουσ' ἐπὶ χθονί,
2 Ταλθύβιε, κεῖται ξυγκεκλιμένη πέπλοις.|
ὦ Ζεῦ, τί λέξω; πότερά σ' ἀνθρώπους ὁρᾶν;
ἢ δόξαν ἄλλως τήνδε κεκτῆσθαι μάτην,
[ψευδῆ, δοκοῦντας δαιμόνων εἶναι γένος]
τύχην δὲ πάντα τἀν βροτοῖς ἐπισκοπεῖν;
οὐχ ἥδ' ἄνασσα τῶν πολυχρύσων Φρυγῶν,
οὐχ ἥδε Πριάμου τοῦ μέγ' ὀλβίου δάμαρ;
καὶ νῦν πόλις μὲν πᾶσ' ἀνέστηκεν δορί,
αὐτὴ δὲ δούλη γραῦς ἄπαις ἐπὶ χθονὶ Eur.
κεῖται, κόνει φύρουσα δύστηνον κάρα. Ἑκάβη
φεῦ φεῦ· γέρων μέν εἰμ', ὅμως δέ μοι θανεῖν
εἴη πρὶν αἰσχρᾶι περιπεσεῖν τύχηι τινί. 498

35 (23C)

Eur. Ἑκάβη

ἔπειτ' ἴσως ἂν δεσποτῶν ὠμῶν φρένας
τύχοιμ' ἄν, ὅστις ἀργύρου μ' ὠνήσεται,
τὴν Ἕκτορός τε χἀτέρων πολλῶν κάσιν,
προσθεὶς δ' ἀνάγκην σιτοποιὸν ἐν δόμοις,
σαίρειν τε δῶμα κερκίσιν τ' ἐφεστάναι
λυπρὰν ἄγουσαν ἡμέραν μ' ἀναγκάσει·
λέχη δὲ τἀμὰ δοῦλος ὠνητός ποθεν
χρανεῖ, τυράννων πρόσθεν ἠξιωμένα.
οὐ δῆτ'. ἀφίημ' ὀμμάτων ἐλευθέρων
φέγγος τόδ', Ἅιδηι προστιθεῖσ' ἐμὸν δέμας.
ἄγου μ', Ὀδυσσεῦ, καὶ διέργασαί μ' ἄγων·
οὔτ' ἐλπίδος γὰρ οὔτε του δόξης ὁρῶ
θάρσος παρ' ἡμῖν ὥς ποτ' εὖ πρᾶξαί με χρή.
μῆτερ, σὺ δ' ἡμῖν μηδὲν ἐμποδὼν γένηι
λέγουσα μηδὲ δρῶσα, συμβούλου δέ μοι
θανεῖν πρὶν αἰσχρῶν μὴ κατ' ἀξίαν τυχεῖν.
ὅστις γὰρ οὐκ εἴωθε γεύεσθαι κακῶν
φέρει μέν, ἀλγεῖ δ' αὐχέν' ἐντιθεὶς ζυγῶι·
θανὼν δ' ἂν εἴη μᾶλλον εὐτυχέστερος
ἢ ζῶν· τὸ γὰρ ζῆν μὴ καλῶς μέγας πόνος.|
δεινὸς χαρακτὴρ κἀπίσημος ἐν βροτοῖς
ἐσθλῶν γενέσθαι, κἀπὶ μεῖζον ἔρχεται
τῆς εὐγενείας ὄνομα τοῖσιν ἀξίοις.|
καλῶς μὲν εἶπας, θύγατερ, ἀλλὰ τῶι καλῶι
λύπη πρόσεστιν. εἰ δὲ δεῖ τῶι Πηλέως
L2[O] χάριν γενέσθαι παιδὶ καὶ ψόγον φυγεῖν
A ὑμᾶς, Ὀδυσσεῦ, τήνδε μὲν μὴ κτείνετε,
ἡμᾶς δ' ἄγοντες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως
κεντεῖτε, μὴ φείδεσθ'· ἐγὼ ’τεκον Πάριν,
✦ ὃς παῖδα Θέτιδος ὤλεσεν τόξοις βαλών.|
οὐ σ', ὦ γεραιά, κατθανεῖν Ἀχιλλέως
φάντασμ' Ἀχαιούς, ἀλλὰ τήνδ', ᾐτήσατο.| 3 (2C)
ὑμεῖς δέ μ' ἀλλὰ θυγατρὶ συμφονεύσατε,
καὶ δὶς τόσον πῶμ' αἵματος γενήσεται
γαίαι νεκρῶι τε τῶι τάδ' ἐξαιτουμένωι.|
ἅλις κόρης σῆς θάνατος, οὐ προσοιστέος
ἄλλος πρὸς ἄλλωι· μηδὲ τόνδ' ὠφείλομεν.|
πολλή γ' ἀνάγκη θυγατρὶ συνθανεῖν ἐμέ.|
πῶς; οὐ γὰρ οἶδα δεσπότας κεκτημένος.| 3
ὁποῖα· κισσὸς δρυός, ὅπως τῆσδ' ἕξομαι.|
οὔκ, ἤν γε πείθηι τοῖσι σοῦ σοφωτέροις.|
ὡς τῆσδ' ἑκοῦσα παιδὸς οὐ μεθήσομαι.|
ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν τήνδ' ἄπειμ' αὐτοῦ λιπών.|
μῆτερ, πιθοῦ μοι· καὶ σύ, παῖ Λαερτίου,
χάλα τοκεῦσιν εἰκότως θυμουμένοις,
σύ τ', ὦ τάλαινα, τοῖς κρατοῦσι μὴ μάχου.
βούληι πεσεῖν πρὸς οὖδας ἑλκῶσαί τε σὸν
γέροντα χρῶτα πρὸς βίαν ὠθουμένη,
ἀσχημονῆσαί τ' ἐκ νέου βραχίονος
250 408 σπασθεῖσ', ἃ πείσηι; μὴ σύ γ'· οὐ γὰρ ἄξιον.

Eur. Ἑκάβη

τοὐμὸν μὲν οὖν ὅσονπερ ἤθελον τυχεῖν
ἔσται· γεραιᾶι δ' ἐκποδὼν χωρήσομαι
Ἑκάβηι· περᾶι γὰρ ἥδ' ὑπὸ σκηνῆς πόδα
Ἀγαμέμνονος, φάντασμα δειμαίνουσ' ἐμόν.
ὦ μῆτερ ἥτις ἐκ τυραννικῶν δόμων
δούλειον ἦμαρ εἶδες, ὡς πράσσεις κακῶς
ὅσονπερ εὖ ποτ'· ἀντισηκώκας δέ σε
φθείρει θεῶν τις τῆς πάροιθ' εὐπραξίας. 58
καὶ μὴν Ὀδυσσεὺς ἔρχεται σπουδῆι ποδός, 216
Ἑκάβη, νέον τι πρὸς σὲ σημανῶν ἔπος.|
γύναι, δοκῶ μέν σ' εἰδέναι γνώμην στρατοῦ
ψῆφόν τε τὴν κρανθεῖσαν· ἀλλ' ὅμως φράσω.
ἔδοξ' Ἀχαιοῖς παῖδα σὴν Πολυξένην
σφάξαι πρὸς ὀρθὸν χῶμ' Ἀχιλλείου τάφου.
ἡμᾶς δὲ πομποὺς καὶ κομιστῆρας κόρης
τάσσουσιν εἶναι· θύματος δ' ἐπιστάτης
ἱερεύς τ' ἐπέσται τοῦδε παῖς Ἀχιλλέως.
οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; μήτ' ἀποσπασθῆις βίαι
μήτ' ἐς χερῶν ἅμιλλαν ἐξέλθηις ἐμοί,
γίγνωσκε δ' ἀλκὴν καὶ παρουσίαν κακῶν
τῶν σῶν· σοφόν τοι κἀν κακοῖς ἃ δεῖ φρονεῖν.
αἰαῖ· παρέστηχ', ὡς ἔοικ', ἀγὼν μέγας,
πλήρης στεναγμῶν οὐδὲ δακρύων κενός.
κἄγωγ' ἄρ' οὐκ ἔθνῃσκον οὗ μ' ἐχρῆν θανεῖν,
οὐδ' ὤλεσέν με Ζεύς, τρέφει δ', ὅπως ὁρῶ
κακῶν κάκ' ἄλλα μείζον' ἡ τάλαιν' ἐγώ. L2[O]
εἰ δ' ἔστι τοῖς δούλοισι τοὺς ἐλευθέρους A
μὴ λυπρὰ μηδὲ καρδίας δηκτήρια 235
ἡμᾶς δ' ἀκοῦσαι τοὺς ἐρωτῶντας τάδε.| 237
ἔξεστ', ἐρώτα· τοῦ χρόνου γὰρ οὐ φθονῶ.|
οἶσθ' ἡνίκ' ἦλθες Ἰλίου κατάσκοπος,
δυσχλαινίαι τ' ἄμορφος, ὀμμάτων τ' ἄπο
φόνου σταλαγμοὶ σὴν κατέσταζον γένυν;|
οἶδ'· οὐ γὰρ ἄκρας καρδίας ἔψαυσέ μου.|
ἔγνω δέ σ' Ἑλένη καὶ μόνηι κατεῖπ' ἐμοί;|
μεμνήμεθ' ἐς κίνδυνον ἐλθόντες μέγαν.|
ἥψω δὲ γονάτων τῶν ἐμῶν ταπεινὸς ὤν;|
ὥστ' ἐνθανεῖν γε σοῖς πέπλοισι χεῖρ' ἐμήν.|
ἔσωσα δῆτά σ' ἐξέπεμψά τε χθονός;|
ὥστ' εἰσορᾶν γε φέγγος ἡλίου τόδε.|
τί δῆτ' ἔλεξας δοῦλος ὢν ἐμὸς τότε;|
πολλῶν λόγων εὑρήμαθ', ὥστε μὴ θανεῖν.|
οὔκουν κακύνηι τοῖσδε τοῖς βουλεύμασιν,
ὃς ἐξ ἐμοῦ μὲν ἔπαθες οἷα φῂς παθεῖν,
δρᾶις δ' οὐδὲν ἡμᾶς εὖ, κακῶς δ' ὅσον δύνηι;
ἀχάριστον ὑμῶν σπέρμ', ὅσοι δημηγόρους
ζηλοῦτε τιμάς· μηδὲ γιγνώσκοισθέ μοι,
οἳ τοὺς φίλους βλάπτοντες οὐ φροντίζετε,
ἣν τοῖσι πολλοῖς πρὸς χάριν λέγητέ τι.
ἀτὰρ τί δὴ σόφισμα τοῦθ' ἡγούμενοι 258 100

36 (24C) ἐς τήνδε παῖδα ψῆφον ὥρισαν φόνου;
πότερα τὸ χρῆν σφ' ἐπήγαγ' ἀνθρωποσφαγεῖν
πρὸς τύμβον, ἔνθα βουθυτεῖν μᾶλλον πρέπει;
ἢ τοὺς κτανόντας ἀνταποκτεῖναι θέλων
ἐς τήνδ' Ἀχιλλεὺς ἐνδίκως τείνει φόνον;
ἀλλ' οὐδὲν αὐτὸν ἥδε γ' εἴργασται κακόν.
Ἑλένην νιν αἰτεῖν χρῆν τάφωι προσφάγματα·
κείνη γὰρ ὤλεσέν νιν ἐς Τροίαν τ' ἄγει.
εἰ δ' αἰχμαλώτων χρή τιν' ἔκκριτον θανεῖν
κάλλει θ' ὑπερφέρουσαν, οὐχ ἡμῶν τόδε·
ἡ Τυνδαρὶς γὰρ εἶδος ἐκπρεπεστάτη,
ἀδικοῦσά θ' ἡμῶν οὐδὲν ἧσσον ηὑρέθη.
τῶι μὲν δικαίωι τόνδ' ἁμιλλῶμαι λόγον·
ἃ δ' ἀντιδοῦναι δεῖ σ' ἀπαιτούσης ἐμοῦ,
ἄκουσον. ἥψω τῆς ἐμῆς, ὡς φήις, χερὸς
καὶ τῆσδε γραίας προσπίτνων παρηίδος·
ἀνθάπτομαί σου τῶνδε τῶν αὐτῶν ἐγὼ
χάριν τ' ἀπαιτῶ τὴν τόθ' ἱκετεύω τέ σε,
μή μου τὸ τέκνον ἐκ χερῶν ἀποσπάσηις,
μηδὲ κτάνητε· τῶν τεθνηκότων ἅλις.
ταύτηι γέγηθα κἀπιλήθομαι κακῶν·
ἥδ' ἀντὶ πολλῶν ἐστί μοι παραψυχή,
πόλις, τιθήνη, βάκτρον, ἡγεμὼν ὁδοῦ.
οὐ τοὺς κρατοῦντας χρὴ κρατεῖν ἃ μὴ χρεών,
οὐδ' εὐτυχοῦντας εὖ δοκεῖν πράξειν ἀεί·
L2[I] κἀγὼ γὰρ ἦ ποτ', ἀλλὰ νῦν οὐκ εἴμ' ἔτι,
𝔸 τὸν πάντα δ' ὄλβον ἦμαρ ἕν μ' ἀφείλετο.
ἀλλ', ὦ φίλον γένειον, αἰδέσθητί με,
οἴκτιρον· ἐλθὼν δ' εἰς Ἀχαιικὸν στρατὸν
✦ παρηγόρησον, ὡς ἀποκτείνειν φθόνος
γυναῖκας, ἃς τὸ πρῶτον οὐκ ἐκτείνατε
4 (3C) βωμῶν ἀποσπάσαντες ἀλλ' ᾠκτίρατε.
νόμος δ' ἐν ὑμῖν τοῖς τ' ἐλευθέροις ἴσος
καὶ τοῖσι δούλοις αἵματος κεῖται πέρι.
τὸ δ' ἀξίωμα, κἂν κακῶς λέγηι, τὸ σὸν
πείσει· λόγος γὰρ ἔκ τ' ἀδοξούντων ἰὼν
κἀκ τῶν δοκούντων αὑτὸς οὐ ταὐτὸν σθένει.|
οὐκ ἔστιν οὕτω στερρὸς ἀνθρώπου φύσις,
4 ἥτις γόων σῶν καὶ μακρῶν ὀδυρμάτων
κλύουσα θρήνους οὐκ ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.|
Ἑκάβη, διδάσκου, μηδὲ τῶι θυμουμένωι
τὸν εὖ λέγοντα δυσμενῆ ποιοῦ φρενός.
ἐγὼ τὸ μὲν σὸν σῶμ' ὑφ' οὗπερ ηὐτύχουν
σώιζειν ἕτοιμός εἰμι κοὐκ ἄλλως λέγω·
ἃ δ' εἶπον εἰς ἅπαντας οὐκ ἀρνήσομαι,
Τροίας ἁλούσης ἀνδρὶ τῶι πρώτωι στρατοῦ
σὴν παῖδα δοῦναι σφάγιον ἐξαιτουμένωι.
ἐν τῶιδε γὰρ κάμνουσιν αἱ πολλαὶ πόλεις,
ὅταν τις ἐσθλὸς καὶ πρόθυμος ὢν ἀνὴρ
μηδὲν φέρηται τῶν κακιόνων πλέον.

ἡμῖν δ' Ἀχιλλεὺς ἄξιος τιμῆς, γύναι,
θανὼν ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος κάλλιστ' ἀνήρ.
οὔκουν τόδ' αἰσχρόν, εἰ βλέποντι μὲν φίλωι
χρώμεσθ', ἐπεὶ δ' ὄλωλε, μὴ χρώμεσθ' ἔτι;
εἶεν· τί δῆτ' ἐρεῖ τις, ἤν τις αὖ φανῆι
στρατοῦ τ' ἄθροισις πολεμίων τ' ἀγωνία;
πότερα μαχούμεθ' ἢ φιλοψυχήσομεν,
τὸν κατθανόνθ' ὁρῶντες οὐ τιμώμενον;
καὶ μὴν ἔμοιγε ζῶντι μέν, καθ' ἡμέραν
κεἰ σμίκρ' ἔχοιμι, πάντ' ἂν ἀρκούντως ἔχοι·
τύμβον δὲ βουλοίμην ἂν ἀξιούμενον
τὸν ἐμὸν ὁρᾶσθαι· διὰ μακροῦ γὰρ ἡ χάρις
εἰ δ' οἰκτρὰ πάσχειν φήις, τάδ' ἀντάκουέ μου·
εἰσὶν παρ' ἡμῖν οὐδὲν ἧσσον ἄθλιαι
γραῖαι γυναῖκες ἠδὲ πρεσβῦται σέθεν,
νύμφαι τ' ἀρίστων νυμφίων τητώμεναι,
ὧν ἥδε κεύθει σώματ' Ἰδαία κόνις.
τόλμα τάδ'. ἡμεῖς δ', εἰ κακῶς νομίζομεν
τιμᾶν τὸν ἐσθλόν, ἀμαθίαν ὀφλήσομεν·
οἱ βάρβαροι δὲ μήτε τοὺς φίλους φίλους
ἡγεῖσθε, μήτε τοὺς καλῶς τεθνηκότας
θαυμάζεθ', ὡς ἂν ἡ μὲν Ἑλλὰς εὐτυχῆι,
ὑμεῖς δ' ἔχηθ' ὅμοια τοῖς βουλεύμασιν.|
αἰαῖ· τὸ δοῦλον ὡς κακὸν πέφυκ' ἀεὶ
τολμᾶι θ' ἃ μὴ χρή, τῆι βίαι νικώμενον.|
ὦ θύγατερ, οὑμοὶ μὲν λόγοι πρὸς αἰθέρα L2[I]
φροῦδοι μάτην ῥιφθέντες ἀμφὶ σοῦ φόνου· 𝔸
σὺ δ', εἴ τι μείζω δύναμιν ἢ μήτηρ ἔχεις,
σπούδαζε πάσας ὥστ' ἀηδόνος στόμα
φθογγὰς ἱεῖσα, μὴ στερηθῆναι βίου.
πρόσπιπτε δ' οἰκτρῶς τοῦδ' Ὀδυσσέως γόνυ
καὶ πεῖθ'—ἔχεις δὲ πρόφασιν· ἔστι γὰρ τέκνα
καὶ τῶιδε—τὴν σὴν ὥστ' ἐποικτῖραι τύχην.|
ὁρῶ σ', Ὀδυσσεῦ, δεξιὰν ὑφ' εἵματος
κρύπτοντα χεῖρα καὶ πρόσωπον ἔμπαλιν
στρέφοντα, μή σου προσθίγω γενειάδος.
θάρσει· πέφευγας τὸν ἐμὸν Ἱκέσιον Δία·
ὡς ἕψομαί γε τοῦ τ' ἀναγκαίου χάριν
θανεῖν τε χρήιζουσ'· εἰ δὲ μὴ βουλήσομαι,
κακὴ φανοῦμαι καὶ φιλόψυχος γυνή.
τί γάρ με δεῖ ζῆν; ἧι πατὴρ μὲν ἦν ἄναξ
Φρυγῶν ἁπάντων· τοῦτό μοι πρῶτον βίου·
ἔπειτ' ἐθρέφθην ἐλπίδων καλῶν ὕπο
βασιλεῦσι νύμφη, ζῆλον οὐ σμικρὸν γάμων
ἔχουσ', ὅτου δῶμ' ἑστίαν τ' ἀφίξομαι·
δέσποινα δ' ἡ δύστηνος Ἰδαίαισιν ἦ
γυναιξὶ †παρθένοις τ' ἀπόβλεπτος μέτα,†
ἴση θεοῖσι πλὴν τὸ κατθανεῖν μόνον·
νῦν δ' εἰμὶ δούλη. πρῶτα μέν με τοὔνομα
θανεῖν ἐρᾶν τίθησιν οὐκ εἰωθὸς ὄν·

αὐτὴ πρὸς ἱστὸν ναὸς ἀμβήσηι ποδί.|
ὑποπτέροις νώτοισιν ἢ ποίωι τρόπωι;|
κύων γενήσηι πύρσ' ἔχουσα δέργματα.|
πῶς δ' οἶσθα μορφῆς τῆς ἐμῆς μετάστασιν;|
ὁ Θρηιξὶ μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε.|
σοὶ δ' οὐκ ἔχρησεν οὐδὲν ὧν ἔχεις κακῶν;|
οὐ γάρ ποτ' ἂν σύ μ' εἷλες ὧδε σὺν δόλωι.|
θανοῦσα δ' ἢ ζῶσ' ἐνθάδ' ἐκπλήσω †βιον†;|
θανοῦσα· τύμβωι δ' ὄνομα σῶι κεκλήσεται|
{…} μορφῆς ἐπωιδόν, ἢ τί, τῆς ἐμῆς ἐρεῖς;|
κυνὸς ταλαίνης σῆμα, ναυτίλοις τέκμαρ.|
οὐδὲν μέλει μοι σοῦ γέ μοι δόντος δίκην.|
καὶ σήν γ' ἀνάγκη παῖδα Κασάνδραν θανεῖν.|
ἀπέπτυσ'· αὐτῶι ταῦτα σοὶ δίδωμ' ἔχειν.|
κτενεῖ νιν ἡ τοῦδ' ἄλοχος, οἰκουρὸς πικρά.|
μήπω μανείη Τυνδαρὶς τοσόνδε παῖς.|
καὐτόν γε τοῦτον, πέλεκυν ἐξάρασ' ἄνω.|
οὗτος σύ, μαίνηι καὶ κακῶν ἐρᾶις τυχεῖν;|
κτεῖν', ὡς ἐν Ἄργει φόνια λουτρά σ' ἀμμένει.|
οὐχ ἕλξετ' αὐτόν, δμῶες, ἐκποδὼν βίαι;|
ἀλγεῖς ἀκούων;| οὐκ ἐφέξετε στόμα;|
ἐγκλῄετ'· εἴρηται γάρ.| οὐχ ὅσον τάχος
νήσων ἐρήμων αὐτὸν ἐκβαλεῖτέ που,
ἐπείπερ οὕτω καὶ λίαν θρασυστομεῖ;
Ἑκάβη, σὺ δ', ὦ τάλαινα, διπτύχους νεκροὺς
L1[O] στείχουσα θάπτε· δεσποτῶν δ' ὑμᾶς χρεὼν
𝔹 σκηναῖς πελάζειν, Τρωιάδες· καὶ γὰρ πνοὰς
πρὸς οἶκον ἤδη τάσδε πομπίμους ὁρῶ.
εὖ δ' ἐς πάτραν πλεύσαιμεν, εὖ δὲ τὰν δόμοις
◆ ἔχοντ' ἴδοιμεν τῶνδ' ἀφειμένοι πόνων.

EXCLUDED:
236 ἐξιστορῆσαι, †σοὶ μὲν εἰρῆσθαι† χρεών,

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT I 1901)
typeface: Sea Hand Press 20

This **UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT** of this **PUBLIC DOMAIN TEXT** is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

τοὐμοῦ· παρέξω γὰρ δέρην εὐκαρδίως.
ἐλευθέραν δέ μ', ὡς ἐλευθέρα θάνω,
πρὸς θεῶν, μεθέντες κτείνατ'· ἐν νεκροῖσι γὰρ
δούλη κεκλῆσθαι βασιλὶς οὖσ' αἰσχύνομαι.
λαοὶ δ' ἐπερρόθησαν, Ἀγαμέμνων τ' ἄναξ
εἶπεν μεθεῖναι παρθένον νεανίαις.
[οἳ δ', ὡς τάχιστ' ἤκουσαν ὑστάτην ὄπα,
μεθῆκαν, οὗπερ καὶ μέγιστον ἦν κράτος.]
κἀπεὶ τόδ' εἰσήκουσε δεσποτῶν ἔπος,
λαβοῦσα πέπλους ἐξ ἄκρας ἐπωμίδος
ἔρρηξε λαγόνας ἐς μέσας παρ' ὀμφαλόν,
μαστούς τ' ἔδειξε στέρνα θ' ὡς ἀγάλματος
κάλλιστα, καὶ καθεῖσα πρὸς γαῖαν γόνυ
ἔλεξε πάντων τλημονέστατον λόγον·
Ἰδού, τόδ', εἰ μὲν στέρνον, ὦ νεανία,
παίειν προθυμῆι, παῖσον, εἰ δ' ὑπ' αὐχένα
χρῄζεις πάρεστι λαιμὸς εὐτρεπὴς ὅδε.
ὃ δ' οὐ θέλων τε καὶ θέλων οἴκτωι κόρης,
τέμνει σιδήρωι πνεύματος διαρροάς·
κρουνοὶ δ' ἐχώρουν. ἣ δὲ καὶ θνήισκουσ' ὅμως
πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμων πεσεῖν,
κρύπτουσ' ἃ κρύπτειν ὄμματ' ἀρσένων χρεών.
ἐπεὶ δ' ἀφῆκε πνεῦμα θανασίμωι σφαγῆι,
οὐδεὶς τὸν αὐτὸν εἶχεν Ἀργείων πόνον·
ἀλλ' οἳ μὲν αὐτῶν τὴν θανοῦσαν ἐκ χερῶν
φύλλοις ἔβαλλον, οἳ δὲ πληροῦσιν πυρὰν L1[O]
κορμοὺς φέροντες πευκίνους, ὁ δ' οὐ φέρων 𝔹
πρὸς τοῦ φέροντος τοιάδ' ἤκουεν κακά·
Ἕστηκας, ὦ κάκιστε, τῆι νεάνιδι
οὐ πέπλον οὐδὲ κόσμον ἐν χεροῖν ἔχων;
οὐκ εἶ τι δώσων τῆι περίσσ' εὐκαρδίωι
ψυχήν τ' ἀρίστηι; τοιάδ' ἀμφὶ σῆς λέγων
παιδὸς θανούσης, εὐτεκνωτάτην τέ σε
πασῶν γυναικῶν δυστυχεστάτην θ' ὁρῶ.|
δεινόν τι πῆμα Πριαμίδαις ἐπέζεσεν
πόλει τε τἠμῆι θεῶν ἀνάγκαισιν τόδε.|
ὦ θύγατερ, οὐκ οἶδ' εἰς ὅ τι βλέψω κακῶν,
πολλῶν παρόντων· ἢν γὰρ ἅψωμαί τινος,
τόδ' οὐκ ἐᾶι με, παρακαλεῖ δ' ἐκεῖθεν αὖ
λύπη τις ἄλλη διάδοχος κακῶν κακοῖς.
καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν ὥστε μὴ στένειν πάθος
οὐκ ἂν δυναίμην ἐξαλείψασθαι φρενός·
τὸ δ' αὖ λίαν παρεῖλες ἀγγελθεῖσά μοι
γενναῖος. οὔκουν δεινόν, εἰ γῆ μὲν κακὴ
τυχοῦσα καιροῦ θεόθεν εὖ στάχυν φέρει,
χρηστὴ δ' ἁμαρτοῦσ' ὧν χρεὼν αὐτὴν τυχεῖν
κακὸν δίδωσι καρπόν, ἄνθρωποις δ' ἀεὶ
ὁ μὲν πονηρὸς οὐδὲν ἄλλο πλὴν κακός,
ὁ δ' ἐσθλὸς ἐσθλός, οὐδὲ συμφορᾶς ὕπο
φύσιν διέφθειρ', ἀλλὰ χρηστός ἐστ' ἀεί;

[ἆρ' οἱ τεκόντες διαφέρουσιν ἢ τροφαί;
ἔχει γε μέντοι καὶ τὸ θρεφθῆναι καλῶς
δίδαξιν ἐσθλοῦ· τοῦτο δ' ἤν τις εὖ μάθηι,
οἶδεν τό γ' αἰσχρόν, κανόνι τοῦ καλοῦ μαθών.]
καὶ ταῦτα μὲν δὴ νοῦς ἐτόξευσεν μάτην·
σὺ δ' ἐλθὲ καὶ σήμηνον Ἀργείοις τάδε,
μὴ θιγγάνειν μοι μηδέν', ἀλλ' εἴργειν ὄχλον,
τῆς παιδός. ἔν τοι μυρίωι στρατεύματι
ἀκόλαστος ὄχλος ναυτική τ' ἀναρχία
κρείσσων πυρός, κακὸς δ' ὁ μή τι δρῶν κακόν.
σὺ δ' αὖ λαβοῦσα τεῦχος, ἀρχαία λάτρι,
βάψασ' ἔνεγκε δεῦρο ποντίας ἁλός,
ὡς παῖδα λουτροῖς τοῖς πανυστάτοις ἐμήν,
νύμφην τ' ἄνυμφον παρθένον τ' ἀπάρθενον,
λούσω προθῶμαί θ' — ὡς μὲν ἀξία, πόθεν;
οὐκ ἂν δυναίμην· ὡς δ' ἔχω — τί γὰρ πάθω; —
κόσμον γ' ἀγείρασ' αἰχμαλωτίδων πάρα,
αἵ μοι πάρεδροι τῶνδ' ἔσω σκηνωμάτων
ναίουσιν, εἴ τις τοὺς νεωστὶ δεσπότας
λαθοῦσ' ἔχει τι κλέμμα τῶν αὑτῆς δόμων.
ὦ σχήματ' οἴκων, ὦ ποτ' εὐτυχεῖς δόμοι,
ὦ πλεῖστ' ἔχων κάλλιστά τ', εὐτεκνώτατε
Πρίαμε, γεραιά θ' ἥδ' ἐγὼ μήτηρ τέκνων,
ὡς ἐς τὸ μηδὲν ἥκομεν, φρονήματος
τοῦ πρὶν στερέντες. εἶτα δῆτ' ὀγκούμεθα,
L1[I] ὁ μέν τις ἡμῶν πλουσίοις ἐν δώμασιν,
𝔹 ὁ δ' ἐν πολίταις τίμιος κεκλημένος.
τὰ δ' οὐδὲν ἄλλως, φροντίδων βουλεύματα
γλώσσης τε κόμποι. κεῖνος ὀλβιώτατος,
◆ ὅτωι κατ' ἦμαρ τυγχάνει μηδὲν κακόν.
γυναῖκες, Ἑκάβη ποῦ ποθ' ἡ παναθλία,
ἡ πάντα νικῶσ' ἄνδρα καὶ θῆλυν σπορὰν
κακοῖσιν; οὐδεὶς στέφανον ἀνθαιρήσεται.|
τί δ', ὦ τάλαινα σῆς κακογλώσσου βοῆς;
ὡς οὔποθ' εὕδει λυπρά μοι κηρύγματα.|
Ἑκάβηι φέρω τόδ' ἄλγος· ἐν κακοῖσι δὲ
οὐ ῥάιδιον βροτοῖσιν εὐφημεῖν στόμα.|
καὶ μὴν περῶσα τυγχάνει δόμων ὕπερ
ἥδ', ἐς δὲ καιρὸν σοῖσι φαίνεται λόγοις.|
ὦ παντάλαινα κἄτι μᾶλλον ἢ λέγω,
δέσποιν', ὄλωλας κοὐκέτ' εἶ, βλέπουσα φῶς,
ἄπαις ἄνανδρος ἄπολις ἐξεφθαρμένη.|
οὐ καινὸν εἶπας, εἰδόσιν δ' ὠνείδισας.
ἀτὰρ τί νεκρὸν τόνδε μοι Πολυξένης
ἥκεις κομίζουσ', ἧς ἀπηγγέλθη τάφος
πάντων Ἀχαιῶν διὰ χερὸς σπουδὴν ἔχειν;|
Eur. ἥδ' οὐδὲν οἶδεν, ἀλλά μοι Πολυξένην
Ἑκάβη θρηνεῖ, νέων δὲ πημάτων οὐχ ἅπτεται.|
οἳ 'γὼ τάλαινα· μῶν τὸ βακχεῖον κάρα
τῆς θεσπιωιδοῦ δεῦρο Κασάνδρας φέρεις;

38 (25C) ἔκτεινας ἢ ζῶντ' ἦλθες Ἀργείοις ἄγων;
ἀλλ' ἡνίχ' ἡμεῖς οὐκέτ' ἦμεν ἐν φάει —
καπνῶι δ' ἐσήμην' ἄστυ — πολεμίων ὕπο,
ξένον κατέκτας σὴν μολόντ' ἐφ' ἑστίαν.
πρὸς τοῖσδε νῦν ἄκουσον, ὡς φανῆις κακός·
χρῆν σ', εἴπερ ἦσθα τοῖς Ἀχαιοῖσιν φίλος,
τὸν χρυσὸν ὃν φῂς οὐ σὸν ἀλλὰ τοῦδ' ἔχειν
δοῦναι φέροντα πενομένοις τε καὶ χρόνον
πολὺν πατρῴας γῆς ἀπεξενωμένοις·
σὺ δ' οὐδὲ νῦν πω σῆς ἀπαλλάξαι χερὸς
τολμᾶις, ἔχων δὲ καρτερεῖς ἔτ' ἐν δόμοις.
καὶ μὴν τρέφων μὲν ὥς σε παῖδ' ἐχρῆν τρέφειν
σώσας τε τὸν ἐμόν, εἶχες ἂν καλὸν κλέος·
ἐν τοῖς κακοῖς γὰρ ἀγαθοὶ σαφέστατοι
φίλοι· τὰ χρηστὰ δ' αὔθ' ἕκαστ' ἔχει φίλους.
εἰ δ' ἐσπάνιζες χρημάτων, ὁ δ' εὐτύχει,
θησαυρὸς ἄν σοι παῖς ὑπῆρχ' οὑμὸς μέγας·
νῦν δ' οὔτ' ἐκεῖνον ἄνδρ' ἔχεις σαυτῶι φίλον,
χρυσοῦ τ' ὄνησις οἴχεται παῖδές τε σοί,
αὐτός τε πράσσεις ὧδε. σοὶ δ' ἐγὼ λέγω,
Ἀγάμεμνον, εἰ τῶιδ' ἀρκέσεις, κακὸς φανῆι·
οὔτ' εὐσεβῆ γὰρ οὔτε πιστὸν οἷς ἐχρῆν,
οὐχ ὅσιον, οὐ δίκαιον εὖ δράσεις ξένον·
αὐτὸν δὲ χαίρειν τοῖς κακοῖς σε φήσομεν
τοιοῦτον ὄντα {...} δεσπότας δ' οὐ λοιδορῶ.|
φεῦ φεῦ· βροτοῖσιν ὡς τὰ χρηστὰ πράγματα L1[I]
χρηστῶν ἀφορμὰς ἐνδίδωσ' ἀεὶ λόγων.| 𝔹
ἀχθεινὰ μέν μοι τἀλλότρια κρίνειν κακά,
ὅμως δ' ἀνάγκη· καὶ γὰρ αἰσχύνην φέρει,
πρᾶγμ' ἐς χέρας λαβόντ' ἀπώσασθαι τόδε.
ἐμοὶ δ', ἵν' εἰδῆις, οὔτ' ἐμὴν δοκεῖς χάριν
6 (4C) οὔτ' οὖν Ἀχαιῶν ἄνδρ' ἀποκτεῖναι ξένον,
ἀλλ' ὡς ἔχηις τὸν χρυσὸν ἐν δόμοισι σοῖς.
λέγεις δὲ σαυτῶι πρόσφορ' ἐν κακοῖσιν ὤν.
τάχ' οὖν παρ' ὑμῖν ῥάιδιον ξενοκτονεῖν·
ἡμῖν δέ γ' αἰσχρὸν τοῖσιν Ἕλλησιν τόδε.
πῶς οὖν σε κρίνας μὴ ἀδικεῖν φύγω ψόγον;
οὐκ ἂν δυναίμην. ἀλλ' ἐπεὶ τὰ μὴ καλὰ
6 πράσσειν ἐτόλμας, τλῆθι καὶ τὰ μὴ φίλα.|
οἴμοι, γυναικός, ὡς ἔοιχ', ἡσσώμενος
δούλης ὑφέξω τοῖς κακίοσιν δίκην.|
οὔκουν δικαίως, εἴπερ εἰργάσω κακά;|
οἴμοι τέκνων τῶνδ' ὀμμάτων τ' ἐμῶν, τάλας.|
ἀλγεῖς· τί δ'; ἢ 'μὲ παιδὸς οὐκ ἀλγεῖν δοκεῖς;|
χαίρεις ὑβρίζουσ' εἰς ἔμ', ὦ πανοῦργε σύ;|
οὐ γάρ με χαίρειν χρή σε τιμωρουμένην;|
ἀλλ' οὐ τάχ', ἡνίκ' ἄν σε ποντία νοτὶς — | {...} Eur.
μῶν ναυστολήσηι γῆς ὅρους Ἑλληνίδος;| Ἑκάβη
κρύψηι μὲν οὖν πεσοῦσαν ἐκ καρχησίων.|
πρὸς τοῦ βιαίων τυγχάνουσαν ἁλμάτων;|

Eur.
Ἑκάβη

ξυναρπάσασαι τὰς ἐμὰς εἶχον χέρας
καὶ κῶλα· παισὶ δ' ἀρκέσαι χρῄζων ἐμοῖς,
εἰ μὲν πρόσωπον ἐξανισταίην ἐμόν
κόμης κατεῖχον, εἰ δὲ κινοίην χέρας,
πλήθει γυναικῶν οὐδὲν ἤνυον τάλας.
τὸ λοίσθιον δέ, πῆμα πήματος πλέον,
ἐξειργάσαντο δείν'· ἐμῶν γὰρ ὀμμάτων,
πόρπας λαβοῦσαι, τὰς ταλαιπώρους κόρας
κεντοῦσιν αἱμάσσουσιν· εἶτ' ἀνὰ στέγας
φυγάδες ἔβησαν. ἐκ δὲ πηδήσας ἐγὼ
θὴρ ὣς διώκω τὰς μιαιφόνους κύνας,
ἅπαντ' ἐρευνῶν †τοῖχον ὡς κυνηγέτης†
βάλλων ἀράσσων. τοιάδε σπεύδων χάριν
πέπονθα τὴν σὴν πολέμιόν γε σὸν κτανών,
Ἀγάμεμνον. ὡς δὲ μὴ μακροὺς τείνω λόγους,
εἴ τις γυναῖκας τῶν πρὶν εἴρηκεν κακῶς
ἢ νῦν λέγων ἔστιν τις ἢ μέλλει λέγειν,
ἅπαντα ταῦτα συντεμὼν ἐγὼ φράσω·
γένος γὰρ οὔτε πόντος οὔτε γῆ τρέφει
τοιόνδ'· ὁ δ' αἰεὶ ξυντυχὼν ἐπίσταται.|
μηδὲν θρασύνου μηδὲ τοῖς σαυτοῦ κακοῖς
τὸ θῆλυ συνθεὶς ὧδε πᾶν μέμψηι γένος.
[πολλαὶ γὰρ ἡμῶν, αἳ μέν εἰσ' ἐπίφθονοι,
αἳ δ' εἰς ἀριθμὸν τῶν κακῶν πεφύκαμεν.]|
Ἀγάμεμνον, ἀνθρώποισιν οὐκ ἐχρῆν ποτε
L2[O] 𝔅 τῶν πραγμάτων τὴν γλῶσσαν ἰσχύειν πλέον·
ἀλλ', εἴτε χρήστ' ἔδρασε, χρήστ' ἔδει λέγειν,
εἴτ' αὖ πονηρά, τοὺς λόγους εἶναι σαθρούς,
καὶ μὴ δύνασθαι τἄδικ' εὖ λέγειν ποτέ.
✦ σοφοὶ μὲν οὖν εἴσ' οἱ τάδ' ἠκριβωκότες,
ἀλλ' οὐ δύνανται διὰ τέλους εἶναι σοφοί,
κακῶς δ' ἀπώλοντ'· οὔτις ἐξήλυξέ πω.
καί μοι τὸ μὲν σὸν ὧδε φροιμίοις ἔχει·
πρὸς τόνδε δ' εἶμι καὶ λόγοις ἀμείψομαι·
ὃς φῂς Ἀχαιῶν πόνον ἀπαλλάσσων διπλοῦν
Ἀγαμέμνονός θ' ἕκατι παῖδ' ἐμὸν κτανεῖν.
ἀλλ', ὦ κάκιστε, πρῶτον οὔποτ' ἂν φίλον
τὸ βάρβαρον γένοιτ' ἂν Ἕλλησιν γένος
οὐδ' ἂν δύναιτο. τίνα δὲ καὶ σπεύδων χάριν
πρόθυμος ἦσθα; πότερα κηδεύσων τινὰ
ἢ συγγενὴς ὤν, ἢ τίν' αἰτίαν ἔχων;
ἢ σῆς ἔμελλον γῆς τεμεῖν βλαστήματα
πλεύσαντες αὖθις; τίνα δοκεῖς πείσειν τάδε;
ὁ χρυσός, εἰ βούλοιο τἀληθῆ λέγειν,
ἔκτεινε τὸν ἐμὸν παῖδα καὶ κέρδη τὰ σά.
ἐπεὶ δίδαξον τοῦτο· πῶς, ὅτ' εὐτύχει
Τροία, πέριξ δὲ πύργος εἶχ' ἔτι πτόλιν,
ἔζη τε Πρίαμος Ἕκτορός τ' ἤνθει δόρυ,
τί οὐ τότ', εἴπερ τῶιδ' ἐβουλήθης χάριν
θέσθαι, τρέφων τὸν παῖδα κἀν δόμοις ἔχων

39 (26C)
7 (5C)
7

Eur.
Ἑκάβη

ζῶσαν λέλακας, τὸν θανόντα δ' οὐ στένεις
τόνδ'· ἀλλ' ἄθρησον σῶμα γυμνωθὲν νεκροῦ,
εἴ σοι φανεῖται θαῦμα καὶ παρ' ἐλπίδας.|
οἴμοι, βλέπω δὴ παῖδ' ἐμὸν τεθνηκότα,
Πολύδωρον, ὅν μοι Θρῇξ ἔσωιζ' οἴκοις ἀνήρ.
ἀπωλόμην δύστηνος, οὐκέτ' εἰμὶ δή.| 683
ἔγνως γὰρ ἄτην παιδός, ὦ δύστηνε σύ;| 688
ἄπιστ' ἄπιστα, καινὰ καινὰ δέρκομαι.| 689
δείν', ὦ τάλαινα, δεινὰ πάσχομεν κακά.| 693
οὐκ οἶδ'. ἐπ' ἀκταῖς νιν κυρῶ θαλασσίαις.| {...} 698
ἔκβλητον, ἢ πέσημα φοινίου δορός,| 699
πόντου νιν ἐξήνεγκε πελάγιος κλύδων.| 701
τίς γάρ νιν ἔκτειν'; οἶσθ' ὀνειρόφρων φράσαι;| 709
οἴμοι, τί λέξεις; χρυσὸν ὡς ἔχοι κτανών;| 713
ἄρρητ' ἀνωνόμαστα, θαυμάτων πέρα,| 714
ὦ τλῆμον, ὥς σε πολυπονωτάτην βροτῶν 721
δαίμων ἔθηκεν ὅστις ἐστί σοι βαρύς.
ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τοῦδε δεσπότου δέμας
Ἀγαμέμνονος, τοὐνθένδε σιγῶμεν, φίλαι.|
Ἑκάβη, τί μέλλεις παῖδα σὴν κρύπτειν τάφωι
ἐλθοῦσ', ἐφ' οἷσπερ Ταλθύβιος ἤγγειλέ μοι
μὴ θιγγάνειν σῆς μηδέν' Ἀργείων κόρης;
ἡμεῖς μὲν οὖν εἰῶμεν οὐδ' ἐψαύομεν·
σὺ δὲ σχολάζεις, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ.
ἥκω δ' ἀποστελῶν σε· τἀκεῖθεν γὰρ εὖ
πεπραγμέν' ἐστίν—εἴ τι τῶνδ' ἐστὶν καλῶς. L2[O] 𝔅
ἔα· τίν' ἄνδρα τόνδ' ἐπὶ σκηναῖς ὁρῶ
θανόντα Τρώων; οὐ γὰρ Ἀργεῖον πέπλοι
δέμας περιπτύσσοντες ἀγγέλλουσί μοι.|
δύστην', ἐμαυτὴν γὰρ λέγω λέγουσα σέ,
Ἑκάβη, τί δράσω; πότερα προσπέσω γόνυ
Ἀγαμέμνονος τοῦδ' ἢ φέρω σιγῆι κακά;|
τί μοι προσώπωι νῶτον ἐγκλίνασα σὸν
δύρηι, τὸ πραχθὲν δ' οὐ λέγεις;—τίς ἔσθ' ὅδε;|
ἀλλ' εἴ με δούλην πολεμίαν θ' ἡγούμενος
γονάτων ἀπώσαιτ', ἄλγος ἂν προσθείμεθ' ἄν.|
οὔτοι πέφυκα μάντις, ὥστε μὴ κλύων
ἐξιστορῆσαι σῶν ὁδὸν βουλευμάτων.|
ἆρ' ἐκλογίζομαί γε πρὸς τὸ δυσμενὲς
μᾶλλον φρένας τοῦδ', ὄντος οὐχὶ δυσμενοῦς;|
εἴ τοί με βούληι τῶνδε μηδὲν εἰδέναι,
ἐς ταὐτὸν ἥκεις· καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ κλύειν.|
οὐκ ἂν δυναίμην τοῦδε τιμωρεῖν ἄτερ
τέκνοισι τοῖς ἐμοῖσι. τί στρέφω τάδε;
τολμᾶν ἀνάγκη, κἂν τύχω κἂν μὴ τύχω.—
Ἀγάμεμνον, ἱκετεύω σε τῶνδε γουνάτων
καὶ σοῦ γενείου δεξιᾶς τ' εὐδαίμονος.| {...}
τί χρῆμα μαστεύουσα; μῶν ἐλεύθερον
αἰῶνα θέσθαι; ῥάιδιον γάρ ἐστί σοι.|
[οὐ δῆτα· τοὺς κακοὺς δὲ τιμωρουμένη

αἰῶνα τὸν σύμπαντα δουλεύειν θέλω.]|
καὶ δὴ τίν' ἡμᾶς εἰς ἐπάρκεσιν καλεῖς;|
οὐδέν τι τούτων ὧν σὺ δοξάζεις, ἄναξ.—
ὁρᾶις νεκρὸν τόνδ', οὗ καταστάζω δάκρυ;|
ὁρῶ· τὸ μέντοι μέλλον οὐκ ἔχω μαθεῖν.|
τοῦτόν ποτ' ἔτεκον κἄφερον ζώνης ὕπο.|
ἔστιν δὲ τίς σῶν οὗτος, ὦ τλῆμον, τέκνων;|
οὐ τῶν θανόντων Πριαμιδῶν ὑπ' Ἰλίωι.|
ἦ γάρ τιν' ἄλλον ἔτεκες ἢ κείνους, γύναι;|
ἀνόνητά γ', ὡς ἔοικε, τόνδ' ὃν εἰσορᾶις.|
ποῦ δ' ὢν ἐτύγχαν', ἡνίκ' ὤλλυτο πτόλις;|
πατήρ νιν ἐξέπεμψεν ὀρρωδῶν θανεῖν.|
ποῖ τῶν τότ' ὄντων χωρίσας τέκνων μόνον;|
ἐς τήνδε χώραν, οὗπερ ηὑρέθη θανών.|
πρὸς ἄνδρ' ὃς ἄρχει τῆσδε Πολυμήστωρ χθονός;|
ἐνταῦθ' ἐπέμφθη πικροτάτου χρυσοῦ φύλαξ.|
θνήισκει δὲ πρὸς τοῦ καὶ τίνος πότμου τυχών;|
τίνος γ' ὑπ' ἄλλου; Θρήιξ νιν ὤλεσε ξένος.|
ὦ τλῆμον· ἦ που χρυσὸν ἠράσθη λαβεῖν;|
τοιαῦτ', ἐπειδὴ συμφορὰν ἔγνω Φρυγῶν.|
ηὗρες δὲ ποῦ νιν; ἢ τίς ἤνεγκεν νεκρόν;|
ἥδ', ἐντυχοῦσα ποντίας ἀκτῆς ἔπι.|
τοῦτον ματεύουσ' ἢ πονοῦσ' ἄλλον πόνον;|
λούτρ' ὤιχετ' οἴσουσ' ἐξ ἁλὸς Πολυξένηι.|
κτανών νιν, ὡς ἔοικεν, ἐκβάλλει ξένος.|
L2[I] θαλασσόπλαγκτόν γ', ὧδε διατεμὼν χρόα.|
𝔹 ὦ σχετλία σὺ τῶν ἀμετρήτων πόνων.|
ὄλωλα κοὐδὲν λοιπόν, Ἀγάμεμνον, κακῶν.|
φεῦ φεῦ· τίς οὕτω δυστυχὴς ἔφυ γυνή;|
✦ οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ τὴν Τύχην αὐτὴν λέγοις.
ἀλλ' ὧνπερ οὕνεκ' ἀμφὶ σὸν πίπτω γόνυ
ἄκουσον. εἰ μὲν ὅσιά σοι παθεῖν δοκῶ,
στέργοιμ' ἄν· εἰ δὲ τοὔμπαλιν, σύ μοι γενοῦ
τιμωρὸς ἀνδρός, ἀνοσιωτάτου ξένου,
ὃς οὔτε τοὺς γῆς νέρθεν οὔτε τοὺς ἄνω
δείσας δέδρακεν ἔργον ἀνοσιώτατον,
[κοινῆς τραπέζης πολλάκις τυχὼν ἐμοί,
ξενίας τ' ἀριθμῶι πρῶτ' ἔχων ἐμῶν φίλων,
τυχὼν δ' ὅσων δεῖ—. καὶ λαβὼν προμηθίαν
ἔκτεινε· τύμβου δ', εἰ κτανεῖν ἐβούλετο,
οὐκ ἠξίωσεν, ἀλλ' ἀφῆκε πόντιον].
ἡμεῖς μὲν οὖν δοῦλοί τε κἀσθενεῖς ἴσως·
ἀλλ' οἱ θεοὶ σθένουσι χὠ κείνων κρατῶν
Νόμος· νόμωι γὰρ τοὺς θεοὺς ἡγούμεθα
καὶ ζῶμεν ἄδικα καὶ δίκαι' ὡρισμένοι·
ὃς ἐς σ' ἀνελθὼν εἰ διαφθαρήσεται,
Eur. καὶ μὴ δίκην δώσουσιν οἵτινες ξένους
Ἑκάβη κτείνουσιν ἢ θεῶν ἱερὰ τολμῶσιν φέρειν,
οὐκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἴσον.
ταῦτ' οὖν ἐν αἰσχρῶι θέμενος αἰδέσθητί με·

40 (27C) φόβον παρέσχεν οὐ μέσως ὅδε κτύπος.|
ὦ φίλτατ'· ἠισθόμην γάρ, Ἀγάμεμνον, σέθεν
φωνῆς ἀκούσας· εἰσορᾶις ἃ πάσχομεν;|
Πολυμῆστορ· ὦ δύστηνε, τίς σ' ἀπώλεσεν;
τίς ὄμμ' ἔθηκε τυφλὸν αἱμάξας κόρας,
παῖδάς τε τούσδ' ἔκτεινεν; ἦ μέγαν χόλον
σοὶ καὶ τέκνοισιν εἶχεν ὅστις ἦν ἄρα.|
Ἑκάβη με σὺν γυναιξὶν αἰχμαλωτίσιν
ἀπώλεσ'—οὐκ ἀπώλεσ' ἀλλὰ μειζόνως.|
τί φήις; σὺ τοὔργον εἴργασαι τόδ', ὡς λέγει;
σὺ τόλμαν, Ἑκάβη, τήνδ' ἔτλης ἀμήχανον;|
ὤμοι, τί λέξεις; ἦ γὰρ ἐγγύς ἐστί που;
σήμηνον, εἰπὲ ποῦ 'σθ', ἵν' ἁρπάσας χεροῖν
διασπάσωμαι καὶ καθαιμάξω χρόα.|
οὗτος, τί πάσχεις;| πρὸς θεῶν σε λίσσομαι,
μέθες μ' ἐφεῖναι τῆιδε μαργῶσαν χέρα.|
ἴσχ'· ἐκβαλὼν δὲ καρδίας τὸ βάρβαρον
λέγ', ὡς ἀκούσας σοῦ τε τῆσδέ τ' ἐν μέρει
κρίνω δικαίως ἀνθ' ὅτου πάσχεις τάδε.|
λέγοιμ' ἄν. ἦν τις Πριαμιδῶν νεώτατος,
Πολύδωρος, Ἑκάβης παῖς, ὃν ἐκ Τροίας ἐμοὶ
πατὴρ δίδωσι Πρίαμος ἐν δόμοις τρέφειν,
ὕποπτος ὢν δὴ Τρωϊκῆς ἁλώσεως.
τοῦτον κατέκτειν'· ἀνθ' ὅτου δ' ἔκτεινά νιν
ἄκουσον, ὡς εὖ καὶ σοφῆι προμηθίαι.
ἔδεισα μή σοι πολέμιος λειφθεὶς ὁ παῖς L2[I]
Τροίαν ἀθροίσηι καὶ ξυνοικίσηι πάλιν, 𝔹
γνόντες δ' Ἀχαιοὶ ζῶντα Πριαμιδῶν τινα
Φρυγῶν ἐς αἶαν αὖθις ἄρειαν στόλον,
κἄπειτα Θρήικης πεδία τρίβοιεν τάδε
λεηλατοῦντες, γείτοσιν δ' εἴη κακὸν
8 (6C) Τρώων, ἐν ὧιπερ νῦν, ἄναξ, ἐκάμνομεν.
Ἑκάβη δὲ παιδὸς γνοῦσα θανάσιμον μόρον
λόγωι με τοιῶιδ' ἤγαγ', ὡς κεκρυμμένας
θήκας φράσουσα Πριαμιδῶν ἐν Ἰλίωι
χρυσοῦ· μόνον δὲ σὺν τέκνοισί μ' εἰσάγει
δόμους, ἵν' ἄλλος μή τις εἰδείη τάδε.
ἵζω δὲ κλίνης ἐν μέσωι κάμψας γόνυ·
8 πολλαὶ δέ χεῖρες, αἱ μὲν ἐξ ἀριστερᾶς,
αἱ δ' ἔνθεν, ὡς δὴ παρὰ φίλωι, Τρώων κόραι
θάκους ἔχουσαι, κερκίδ' Ἠδωνῆς χερὸς
ἤινουν, ὑπ' αὐγὰς τούσδε λεύσσουσαι πέπλους·
ἄλλαι δὲ κάμακα Θρηικίαν θεώμεναι
γυμνόν μ' ἔθηκαν διπτύχου στολίσματος.
ὅσαι δὲ τοκάδες ἦσαν, ἐκπαγλούμεναι
τέκν' ἐν χεροῖν ἔπαλλον, ὡς πρόσω πατρὸς
γένοιντο, διαδοχαῖσ' ἀμείβουσαι χερῶν. Eur.
κἆιτ' ἐκ γαληνῶν—πῶς δοκεῖς;—προσφθεγμάτων Ἑκάβη
εὐθὺς λαβοῦσαι φάσγαν' ἐκ πέπλων ποθὲν
κεντοῦσι παῖδας, αἱ δὲ πολεμίων δίκην

τί δῆτα τέκνων τῶνδε δεῖ παρουσίας;|
Eur. ἄμεινον, ἢν σὺ κατθάνηις, τούσδ' εἰδέναι.|
Ἑκάβη καλῶς ἔλεξας· τῆιδε καὶ σοφώτερον.|
οἶσθ' οὖν Ἀθάνας Ἰλιάς ἵνα στέγαι;|
ἐνταῦθ' ὁ χρυσός ἐστι; σημεῖον δὲ τί;
μέλαινα πέτρα γῆς ὑπερτέλλουσ' ἄνω.|
ἔτ' οὖν τι βούληι τῶν ἐκεῖ φράζειν ἐμοί;|
σῶσαί σε χρήμαθ' οἷς συνεξῆλθον θέλω.|
ποῦ δῆτα; πέπλων ἐντὸς ἢ κρύψασ' ἔχεις;|
σκύλων ἐν ὄχλωι ταῖσδε σώιζεται στέγαις.|
ποῦ δ'; αἵδ' Ἀχαιῶν ναύλοχοι περιπτυχαί.|
ἴδιαι γυναικῶν αἰχμαλωτίδων στέγαι.|
τἄνδον δὲ πιστὰ κἀρσένων ἐρημία;|
οὐδεὶς Ἀχαιῶν ἔνδον, ἀλλ' ἡμεῖς μόναι.
ἀλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους· καὶ γὰρ Ἀργεῖοι νεῶν
λῦσαι ποθοῦσιν οἴκαδ' ἐκ Τροίας πόδα·
ὡς πάντα πράξας ὧν σε δεῖ στείχηις πάλιν
ξὺν παισὶν οὗπερ τὸν ἐμὸν ᾤκισας γόνον.|
1024 οὔπω δέδωκας ἀλλ' ἴσως δώσεις δίκην·
1031 ψεύσει σ' ὁδοῦ τῆσδ' ἐλπὶς ἥ σ' ἐπήγαγεν
1035 ὤμοι, τυφλοῦμαι φέγγος ὀμμάτων τάλας.|
ἠκούσατ' ἀνδρὸς Θρηικὸς οἰμωγήν, φίλαι;|
ὤμοι μάλ' αὖθις, τέκνα, δυστήνου σφαγῆς.
φίλαι, πέπρακται καίν' ἔσω δόμων κακά.|
ἀλλ' οὔτι μὴ φύγητε λαιψηρῶι ποδί·
L3[O] βάλλων γὰρ οἴκων τῶνδ' ἀναρρήξω μυχούς.|
𝔹 ἰδού, βαρείας χειρὸς ὁρμᾶται βέλος.
—βούλεσθ' ἐπεσπέσωμεν; ὡς ἀκμὴ καλεῖ
Ἑκάβηι παρεῖναι Τρωιάσιν τε συμμάχους.|
✦ ἄρασσε, φείδου μηδέν, ἐκβάλλων πύλας·
1045 οὐ γάρ ποτ' ὄμμα λαμπρὸν ἐνθήσεις κόραις,
οὐ παῖδας ὄψηι ζῶντας οὓς ἔκτειν' ἐγώ.|
ἦ γὰρ καθεῖλες Θρῆικα, καὶ κρατεῖς, ξένον,
δέσποινα, καὶ δέδρακας οἷάπερ λέγεις;|
ὄψηι νιν αὐτίκ' ὄντα δωμάτων πάρος
τυφλὸν τυφλῶι στείχοντα παραφόρωι ποδί,
παίδων τε δισσῶν σώμαθ', οὓς ἔκτειν' ἐγὼ
σὺν ταῖσδ' ἀρίσταις Τρωιάσιν· δίκην δέ μοι
δέδωκε. χωρεῖ δ', ὡς ὁρᾶις, ὅδ' ἐκ δόμων.
ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπειμι κἀποστήσομαι
1055 θυμῶι ζέοντι Θρηικὶ δυσμαχωτάτωι.|
1085 ὦ τλῆμον, ὥς σοι δύσφορ' εἴργασται κακά·
δράσαντι δ' αἰσχρὰ δεινὰ τἀπιτίμια
1087 [δαίμων ἔδωκεν ὅστις ἐστί σοι βαρύς].|
1107 συγγνώσθ', ὅταν τις κρείσσον' ἢ φέρειν κακὰ
πάθηι, ταλαίνης ἐξαπαλλάξαι ζόης.|
κραυγῆς ἀκούσας ἦλθον· οὐ γὰρ ἥσυχος
πέτρας ὀρείας παῖς λέλακ' ἀνὰ στρατὸν
Ἠχὼ διδοῦσα θόρυβον· εἰ δὲ μὴ Φρυγῶν
750 1112 πύργους πεσόντας ᾔσμεν Ἑλλήνων δορί,

41 (28C) οἴκτιρον ἡμᾶς, ὡς †γραφεύς† τ' ἀποσταθεὶς
ἰδοῦ με κἀνάθρησον οἷ' ἔχω κακά. Eur.
τύραννος ἦ ποτ', ἀλλὰ νῦν δούλη σέθεν, Ἑκάβη
εὔπαις ποτ' οὖσα, νῦν δὲ γραῦς ἄπαις θ' ἅμα,
ἄπολις ἔρημος, ἀθλιωτάτη βροτῶν {...}
οἴμοι τάλαινα, ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα;
ἔοικα πράξειν οὐδέν· ὦ τάλαιν' ἐγώ.
τί δῆτα θνητοὶ τἄλλα μὲν μαθήματα
μοχθοῦμεν ὡς χρὴ πάντα καὶ ματεύομεν,
Πειθὼ δὲ τὴν τύραννον ἀνθρώποις μόνην
οὐδέν τι μᾶλλον ἐς τέλος σπουδάζομεν
μισθοὺς διδόντες μανθάνειν, ἵν' ἦν ποτε
πείθειν ἅ τις βούλοιτο τυγχάνειν θ' ἅμα;
πῶς οὖν ἔτ' ἄν τις ἐλπίσαι πράξειν καλῶς;
οἱ μὲν γὰρ ὄντες παῖδες οὐκέτ' εἰσί μοι,
αὕτη δ' ἐπ' αἰσχροῖς αἰχμάλωτος οἴχομαι·
καπνὸν δὲ πόλεως τόνδ' ὑπερθρώισκονθ' ὁρῶ.
καὶ μήν—ἴσως μὲν τοῦ λόγου ξένον τόδε,
Κύπριν προβάλλειν· ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται·
πρὸς σοῖσι πλευροῖς παῖς ἐμὴ κοιμίζεται
ἡ φοιβάς, ἣν καλοῦσι Κασάνδραν Φρύγες.
ποῦ τὰς φίλας δῆτ' εὐφρόνας δείξεις, ἄναξ,
ἢ τῶν ἐν εὐνῆι φιλτάτων ἀσπασμάτων
χάριν τιν' ἕξει παῖς ἐμή, κείνης δ' ἐγώ;
[ἐκ τοῦ σκότου τε τῶν τε νυκτερησίων
φίλτρων μεγίστη γίγνεται βροτοῖς χάρις.] L3[O]
ἄκουε δή νυν. τὸν θανόντα τόνδ' ὁρᾶις; 𝔹
τοῦτον καλῶς δρῶν ὄντα κηδεστὴν σέθεν
δράσεις. ἑνός μοι μῦθος ἐνδεὴς ἔτι.
εἴ μοι γένοιτο φθόγγος ἐν βραχίοσι_
καὶ χερσὶ καὶ κόμαισι καὶ ποδῶν βάσει
9 (7C) ἢ Δαιδάλου τέχναισιν ἢ θεῶν τινος,
ὡς πάνθ' ἁμαρτῆι σῶν ἔχοιτο γουνάτων
κλαίοντ', ἐπισκήπτοντα παντοίους λόγους.
ὦ δέσποτ', ὦ μέγιστον Ἕλλησιν φάος,
πιθοῦ, παράσχες χεῖρα τῆι πρεσβύτιδι
τιμωρόν, εἰ καὶ μηδέν ἐστιν, ἀλλ' ὅμως.
ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς τῆι δίκηι θ' ὑπηρετεῖν
9 καὶ τοὺς κακοὺς δρᾶν πανταχοῦ κακῶς ἀεί.|
δεινόν γε, θνητοῖς ὡς ἅπαντα συμπίτνει,
καὶ τῆς ἀνάγκης οἱ νόμοι διώρισαν,
φίλους τιθέντες τούς γε πολεμιωτάτους
ἐχθρούς τε τοὺς πρὶν εὐμενεῖς ποιούμενοι.|
ἐγώ σε καὶ σὸν παῖδα καὶ τύχας σέθεν,
Ἑκάβη, δι' οἴκτου χεῖρά θ' ἱκεσίαν ἔχω,
καὶ βούλομαι θεῶν θ' οὕνεκ' ἀνόσιον ξένον
καὶ τοῦ δικαίου τήνδε σοι δοῦναι δίκην,
εἴ πως φανείη γ' ὥστε σοί τ' ἔχειν καλῶς,
στρατῶι τε μὴ δόξαιμι Κασάνδρας χάριν
Θρήικης ἄνακτι τόνδε βουλεῦσαι φόνον. 856 600

ἔστιν γὰρ ἧι ταραγμὸς ἐμπέπτωκέ μοι· 42 (29C)
—τὸν ἄνδρα τοῦτον φίλιον ἡγεῖται στρατός,
τὸν κατθανόντα δ' ἐχθρόν· εἰ δὲ σοὶ φίλος
ὅδ' ἐστί, χωρὶς τοῦτο κοὐ κοινὸν στρατῶι.—
πρὸς ταῦτα φρόντιζ'· ὡς θέλοντα μέν μ' ἔχεις
σοὶ ξυμπονῆσαι καὶ ταχὺν προσαρκέσαι,
βραδὺν δ', Ἀχαιοῖς εἰ διαβληθήσομαι.|
οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἔστ' ἐλεύθερος·
ἢ χρημάτων γὰρ δοῦλός ἐστιν ἢ τύχης,
ἢ πλῆθος αὐτὸν πόλεος ἢ νόμων γραφαὶ
εἴργουσι χρῆσθαι μὴ κατὰ γνώμην τρόποις.
ἐπεὶ δὲ ταρβεῖς τῶι τ' ὄχλωι πλέον νέμεις,
ἐγώ σε θήσω τοῦδ' ἐλεύθερον φόβου.
σύνισθι μὲν γάρ, ἤν τι βουλεύσω κακὸν
τῶι τόνδ' ἀποκτείναντι, συνδράσηις δὲ μή.
ἢν δ' ἐξ Ἀχαιῶν θόρυβος ἢ 'πικουρία
πάσχοντος ἀνδρὸς Θρηικὸς οἷα πείσεται
φανῆι τις, εἶργε μὴ δοκῶν ἐμὴν χάριν.
τὰ δ' ἄλλα—θάρσει—πάντ' ἐγὼ θήσω καλῶς.|
πῶς οὖν; τί δράσεις; πότερα φάσγανον χερὶ
λαβοῦσα γραίαι φῶτα βάρβαρον κτενεῖς,
ἢ φαρμάκοισιν ἢ 'πικουρίαι τίνι;
τίς τοι ξυνέσται χείρ; πόθεν κτήσηι φίλους;|
στέγαι κεκεύθασ' αἵδε Τρωιάδων ὄχλον.|
τὰς αἰχμαλώτους εἶπας, Ἑλλήνων ἄγραν;|
L3[I] σὺν ταῖσδε τὸν ἐμὸν φονέα τιμωρήσομαι.|
𝔹 καὶ πῶς γυναιξὶν ἀρσένων ἔσται κράτος;|
δεινὸν τὸ πλῆθος σὺν δόλωι τε δύσμαχον.|
δεινόν· τὸ μέντοι θῆλυ μέμφομαι γένος.
✦ τί δ'; οὐ γυναῖκες εἷλον Αἰγύπτου τέκνα
καὶ Λῆμνον ἄρδην ἀρσένων ἐξῴκισαν;
ἀλλ' ὣς γενέσθω· τόνδε μὲν μέθες λόγον, 10 (8C)
πέμψον δέ μοι τήνδ' ἀσφαλῶς διὰ στρατοῦ
γυναῖκα.—καὶ σὺ Θρηικὶ πλαθεῖσα ξένωι
λέξον· Καλεῖ σ' ἄνασσα δή ποτ' Ἰλίου
Ἑκάβη, σὸν οὐκ ἔλασσον ἢ κείνης χρέος,
καὶ παῖδας· ὡς δεῖ καὶ τέκν' εἰδέναι λόγους
τοὺς ἐξ ἐκείνης.—τὸν δὲ τῆς νεοσφαγοῦς
Πολυξένης ἐπίσχες, Ἀγάμεμνον, τάφον, 10
ὡς τώδ' ἀδελφὼ πλησίον μιᾶι φλογί,
δισσὴ μέριμνα μητρί, κρυφθῆτον χθονί.|
ἔσται τάδ' οὕτω· καὶ γὰρ εἰ μὲν ἦν στρατῶι
πλοῦς, οὐκ ἂν εἶχον τήνδε σοι δοῦναι χάριν·
νῦν δ', οὐ γὰρ ἵησ' οὐρίους πνοὰς θεός,
μένειν ἀνάγκη πλοῦν ὁρῶντ' ἐς ἡσύχον.
Eur. γένοιτο δ' εὖ πως· πᾶσι γὰρ κοινὸν τόδε,
Ἑκάβη ἰδίαι θ' ἑκάστωι καὶ πόλει, τὸν μὲν κακὸν
904 κακόν τι πάσχειν, τὸν δὲ χρηστὸν εὐτυχεῖν.|
953 ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Πρίαμε, φιλτάτη δὲ σύ,
954 Ἑκάβη, δακρύω σ' εἰσορῶν πόλιν τε σὴν

τήν τ' ἀρτίως θανοῦσαν ἔκγονον σέθεν.
οὐκ ἔστι πιστὸν οὐδέν, οὔτ' εὐδοξία
οὔτ' αὖ καλῶς πράσσοντα μὴ πράξειν κακῶς.
φύρουσι δ' αὐτοὶ θεοὶ πάλιν τε καὶ πρόσω
ταραγμὸν ἐντιθέντες, ὡς ἀγνωσίαι
σέβωμεν αὐτούς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ
θρηνεῖν, προκόπτοντ' οὐδὲν ἐς πρόσθεν κακῶν;
σὺ δ', εἴ τι μέμφηι τῆς ἐμῆς ἀπουσίας,
σχές· τυγχάνω γὰρ ἐν μέσοις Θρήικης ὅροις
ἀπών, ὅτ' ἦλθες δεῦρ'· ἐπεὶ δ' ἀφικόμην,
ἤδη πόδ' ἔξω δωμάτων αἴροντί μοι
ἐς ταὐτὸν ἥδε συμπίτνει δμωὶς σέθεν,
λέγουσα μύθους, ὧν κλύων ἀφικόμην.|
αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν ἐναντίον,
Πολυμῆστορ, ἐν τοιοῖσδε κειμένη κακοῖς.
ὅτωι γὰρ ὤφθην εὐτυχοῦσ', αἰδώς μ' ἔχει
ἐν τῶιδε πότμωι τυγχάνουσ' ἵν' εἰμὶ νῦν
κοὐκ ἂν δυναίμην προσβλέπειν ὀρθαῖς κόραις·
ἀλλ' αὐτὸ μὴ δύσνοιαν ἡγήσηι σέθεν,
[Πολυμῆστορ· ἄλλως δ' αἴτιόν τι καὶ νόμος,
γυναῖκας ἀνδρῶν μὴ βλέπειν ἐναντίον].|
καὶ θαῦμά γ' οὐδέν. ἀλλὰ τίς χρεία σ' ἐμοῦ;
τί χρῆμ' ἐπέμψω τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα;|
ἴδιον ἐμαυτῆς δή τι πρὸς σὲ βούλομαι
καὶ παῖδας εἰπεῖν σούς· ὀπάονας δέ μοι
χωρὶς κέλευσον τῶνδ' ἀποστῆναι δόμων.| L3[I]
χωρεῖτ'· ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἥδ' ἐρημία. 𝔹
φίλη μὲν εἶ σύ, προσφιλὲς δέ μοι τόδε
στράτευμ' Ἀχαιῶν. ἀλλὰ σημαίνειν σε χρῆν·
τί χρὴ τὸν εὖ πράσσοντα μὴ πράσσουσιν εὖ
φίλοις ἐπαρκεῖν; ὡς ἕτοιμός εἰμ' ἐγώ.|
πρῶτον μὲν εἰπὲ παῖδ' ὃν ἐξ ἐμῆς χερὸς
Πολύδωρον ἔκ τε πατρὸς ἐν δόμοις ἔχεις,
εἰ ζῆι· τὰ δ' ἄλλα δεύτερόν σ' ἐρήσομαι.|
μάλιστα· τοὐκείνου μὲν εὐτυχεῖς μέρος.|
ὦ φίλταθ', ὡς εὖ κἀξίως λέγεις σέθεν.|
τί δῆτα βούληι δεύτερον μαθεῖν ἐμοῦ;|
εἰ τῆς τεκούσης τῆσδε {...} μέμνηταί τί μου;|
καὶ δεῦρό γ' ὡς σὲ κρύφιος ἐζήτει μολεῖν.|
χρυσὸς δὲ σῶς ὃν ἦλθεν ἐκ Τροίας ἔχων;|
σῶς, ἐν δόμοις γε τοῖς ἐμοῖς φρουρούμενος.|
σῶσόν νυν αὐτὸν μηδ' ἔρα τῶν πλησίον.|
ἥκιστ'· ὀναίμην τοῦ παρόντος, ὦ γύναι.|
οἶσθ' οὖν ἃ λέξαι σοί τε καὶ παισὶν θέλω;|
οὐκ οἶδα· τῶι σῶι τοῦτο σημανεῖς λόγωι.|
ἔστ', ὦ φιληθεὶς ὡς σὺ νῦν ἐμοὶ φιλῆι| {...}
τί χρῆμ' ὃ κἀμὲ καὶ τέκν' εἰδέναι χρεών;| Eur.
χρυσοῦ παλαιαὶ Πριαμιδῶν κατώρυχες.| Ἑκάβη
ταῦτ' ἔσθ' ἃ βούληι παιδὶ σημῆναι σέθεν;|
μάλιστα, διὰ σοῦ γ'· εἶ γὰρ εὐσεβὴς ἀνήρ.| 1004

ὀχληρὸς ἴσθ' ὤν· καὶ τάχ' ὠσθήσηι βίαι.|
Eur. αἰαῖ· τὰ κλεινὰ ποῦ 'στί μοι στρατεύματα;|
Ἑλένη οὐκοῦν ἐκεῖ που σεμνὸς ἦσθ', οὐκ ἐνθάδε.|
ὦ δαῖμον, ὡς ἀνάξι' ἠτιμώμεθα.|
τί βλέφαρα τέγγεις δάκρυσι; πρὸς τίν' οἰκτρὸς εἶ;|
πρὸς τὰς πάροιθε συμφορὰς εὐδαίμονας.|
οὔκουν ἀπελθὼν δάκρυα σοῖς δώσεις φίλοις;|
τίς δ' ἥδε χώρα; τοῦ δὲ βασίλειοι δόμοι;|
Πρωτέως τάδ' οἰκεῖ δώματ', Αἴγυπτος δὲ γῆ.|
Αἴγυπτος; ὦ δύστηνος, οἷ πέπλευκ' ἄρα.|
τί δὴ τὸ Νείλου μεμπτόν ἐστί σοι γάνος;|
οὐ τοῦτ' ἐμέμφθην· τὰς ἐμὰς στένω τύχας.|
πολλοὶ κακῶς πράσσουσιν, οὐ σὺ δὴ μόνος.|
ἔστ' οὖν ἐν οἴκοις ὅντιν' ὀνομάζεις ἄναξ;|
τόδ' ἐστὶν αὐτοῦ μνῆμα, παῖς δ' ἄρχει χθονός.|
ποῦ δῆτ' ἂν εἴη; πότερον ἐκτὸς ἢ 'ν δόμοις;|
οὐκ ἔνδον· Ἕλλησιν δὲ πολεμιώτατος.|
τίν' αἰτίαν σχὼν ἧς ἐπηυρόμην ἐγώ;|
Ἑλένη κατ' οἴκους ἐστὶ τούσδ' ἡ τοῦ Διός.|
πῶς φῄς; τίν' εἶπας μῦθον; αὖθίς μοι φράσον.|
ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἣ κατὰ Σπάρτην ποτ' ἦν.|
πόθεν μολοῦσα; τίνα τὸ πρᾶγμ' ἔχει λόγον;|
Λακεδαίμονος γῆς δεῦρο νοστήσασ' ἄπο.|
πότ'; οὔ τί που λελῄσμεθ' ἐξ ἄντρων λέχος;|
πρὶν τοὺς Ἀχαιούς, ὦ ξέν', ἐς Τροίαν μολεῖν.
L1[O] ἀλλ' ἕρπ' ἀπ' οἴκων· ἔστι γάρ τις ἐν δόμοις
𝔸 τύχη, τύραννος ἧι ταράσσεται δόμος.
καιρὸν γὰρ οὐδέν' ἦλθες· ἢν δὲ δεσπότης
λάβηι σε, θάνατος ξένιά σοι γενήσεται.
εὔνους γάρ εἰμ' Ἕλλησιν, οὐχ ὅσον πικροὺς
λόγους ἔδωκα δεσπότην φοβουμένη.|
τί φῶ; τί λέξω; συμφορὰς γὰρ ἀθλίας
ἐκ τῶν πάροιθεν τὰς παρεστώσας κλύω,
εἰ τὴν μὲν αἱρεθεῖσαν ἐκ Τροίας ἄγων
✦ ἥκω δάμαρτα καὶ κατ' ἄντρα σώιζεται,
ὄνομα δὲ ταὐτὸν τῆς ἐμῆς ἔχουσά τις
δάμαρτος ἄλλη τοισίδ' ἐνναίει δόμοις.
Διὸς δ' ἔλεξε παῖδά νιν πεφυκέναι·
ἀλλ' ἦ τις ἔστι Ζηνὸς ὄνομ' ἔχων ἀνὴρ
Νείλου παρ' ὄχθας; εἷς γὰρ ὅ γε κατ' οὐρανόν.
Σπάρτη δὲ ποῦ γῆς ἔστι πλὴν ἵνα ῥοαὶ
τοῦ καλλιδόνακός εἰσιν Εὐρώτα μόνον;
ἁπλοῦν δὲ Τυνδάρειον ὄνομα κλῄζεται.
Λακεδαίμονος δὲ γαῖά τις ξυνώνυμος
Τροίας τε; ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω τί χρὴ λέγειν.
πολλοὶ γάρ, ὡς εἴξασιν, ἐν πολλῆι χθονὶ
ὀνόματα ταὔτ' ἔχουσι καὶ πόλις πόλει
γυνὴ γυναικί τ'· οὐδὲν οὖν θαυμαστέον.
οὐδ' αὖ τὸ δεινὸν προσπόλου φευξούμεθα·
501 ἀνὴρ γὰρ οὐδεὶς ὧδε βάρβαρος φρένας,

E5

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
412 BCE	?	Andromeda	?
		Ion?	
		Helen	

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E5

COMPANION TO

EURIPIDES

ΕΛΕΝΗ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-102	**1-100**	825-925	**601-700**
103-290	**101-200**	926-1029	**701-800**
291-451	**201-300**	1030-1190	**801-900**
452-565	**301-400**	1191-1292	**901-1000**
566-722	**401-500**	1293-1525	**1001-1100**
723-824	**501-600**	1526-1650	**1101-1200**
		1651-1687	**1201-1235**

2L 𝔸 1-501
2L 𝔹 502-979
3L ℂ 980-1687

PRINT TWO-SIDED:
45 to **58**

ΝΕΊΛΟΥ μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαί, 44 (30C)
ὃς ἀντὶ δίας ψακάδος Αἰγύπτου πέδον
λευκῆς τακείσης χιόνος ὑγραίνει γύας.
Πρωτεὺς δ' ὅτ' ἔζη τῆσδε γῆς τύραννος ἦν,
Φάρον μὲν οἰκῶν νῆσον, Αἰγύπτου δ' ἄναξ,
ὃς τῶν κατ' οἶδμα παρθένων μίαν γαμεῖ,
Ψαμάθην, ἐπειδὴ λέκτρ' ἀφῆκεν Αἰακοῦ.
τίκτει δὲ τέκνα δισσὰ τοῖσδ' ἐν δώμασι⸥,
βίον διήνεγκ'⸤ εὐγενῆ τε παρθένον
Εἰδώ, τὸ μητρὸς ἀγλάισμ', ὅτ' ἦν βρέφος·
ἐπεὶ δ' ἐς ἥβην ἦλθεν ὡραίαν γάμων,
καλοῦσιν αὐτὴν Θεονόην· τὰ θεῖα γὰρ
τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα πάντ' ἠπίστατο,
προγόνου λαβοῦσα Νηρέως τιμὰς πάρα.
ἡμῖν δὲ γῆ μὲν πατρὶς οὐκ ἀνώνυμος
Σπάρτη, πατὴρ δὲ Τυνδάρεως· ἔστιν δὲ δὴ
λόγος τις ὡς Ζεὺς μητέρ' ἔπτατ' εἰς ἐμὴν
Λήδαν κύκνου μορφώματ' ὄρνιθος λαβών,
ὃς δόλιον εὐνὴν ἐξέπραξ' ὑπ' αἰετοῦ
δίωγμα φεύγων, εἰ σαφὴς οὗτος λόγος·
Ἑλένη δ' ἐκλήθην. ἃ δὲ πεπόνθαμεν κακὰ
λέγοιμ' ἄν. ἦλθον τρεῖς θεαὶ κάλλους πέρι
Ἰδαῖον ἐς κευθμῶν' Ἀλέξανδρον πάρα,
Ἥρα Κύπρις τε διογενής τε παρθένος,
μορφῆς θέλουσαι διαπεράνασθαι κρίσιν.
L1[I] τοὐμὸν δὲ κάλλος, εἰ καλὸν τὸ δυστυχές,
A Κύπρις προτείνασ' ὡς Ἀλέξανδρος γαμεῖ,
νικᾶι. λιπὼν δὲ βούσταθμ' Ἰδαῖος Πάρις
Σπάρτην ἀφίκεθ' ὡς ἐμὸν σχήσων λέχος.
Ἥρα δὲ μεμφθεῖσ' οὕνεκ' οὐ νικᾶι θεάς,
ἐξηνέμωσε τἄμ' Ἀλεξάνδρωι λέχη,
δίδωσι δ' οὐκ ἔμ', ἀλλ' ὁμοιώσασ' ἐμοὶ
εἴδωλον ἔμπνουν οὐρανοῦ ξυνθεῖσ' ἄπο,
Πριάμου τυράννου παιδί· καὶ δοκεῖ μ' ἔχειν —
✦ κενὴν δόκησιν, οὐκ ἔχων. τὰ δ' αὖ Διὸς
βουλεύματ' ἄλλα τοῖσδε συμβαίνει κακοῖς·
πόλεμον γὰρ εἰσήνεγκεν Ἑλλήνων χθονὶ
καὶ Φρυξὶ δυστήνοισιν, ὡς ὄχλου βροτῶν
πλήθους τε κουφίσειε μητέρα χθόνα
γνωτόν τε θείη τὸν κράτιστον Ἑλλάδος.
Φρυγῶν δ' ἐς ἀλκὴν προυτέθην ἐγὼ μὲν οὔ,
τὸ δ' ὄνομα τοὐμόν, ἆθλον Ἕλλησιν δορός.
λαβὼν δέ μ' Ἑρμῆς ἐν πτυχαῖσιν αἰθέρος
νεφέληι καλύψας — οὐ γὰρ ἠμέλησέ μου
Ζεύς — τόνδ' ἐς οἶκον Πρωτέως ἱδρύσατο,
πάντων προκρίνας σωφρονέστατον βροτῶν,
Eur. ἀκέραιον ὡς σώιsαιμι Μενέλεωι λέχος.
Ἑλένη κἀγὼ μὲν ἐνθάδ' εἴμ', ὁ δ' ἄθλιος πόσις
στράτευμ' ἀθροίσας τὰς ἐμὰς ἀναρπαγὰς
θηρᾶι πορευθεὶς Ἰλίου πυργώματα.

ἐγὼ δ' ἐπ' οἶδμα πόντιον γλαυκῆς ἁλὸς
τλήμων ἀλῶμαι χρόνον ὅσονπερ Ἰλίου
πύργους ἔπερσα, κἂς πάτραν χρῄζων μολεῖν
οὐκ ἀξιοῦμαι τοῦδε πρὸς θεῶν τυχεῖν.
Λιβύης δ' ἐρήμους ἀξένους τ' ἐπιδρομὰς
πέπλευκα πάσας· χὤταν ἐγγὺς ὦ πάτρας,
πάλιν μ' ἀπωθεῖ πνεῦμα, κοὔποτ' οὔριον
ἐσῆλθε λαῖφος ὥστε μ' ἐς πάτραν μολεῖν.
καὶ νῦν τάλας ναυαγὸς ἀπολέσας φίλους
ἐξέπεσον ἐς γῆν τήνδε· ναῦς δὲ πρὸς πέτρας
πολλοὺς ἀριθμοὺς ἄγνυται ναυαγίων.
τρόπις δ' ἐλείφθη ποικίλων ἁρμοσμάτων,
ἐφ' ἧς ἐσώθην μόλις ἀνελπίστωι τύχηι
Ἑλένη τε, Τροίας ἣν ἀποσπάσας ἔχω.
ὄνομα δὲ χώρας ἥτις ἥδε καὶ λεὼς
οὐκ οἶδα· ὄχλον γὰρ ἐσπεσεῖν ἠισχυνόμην
ὥσθ' ἱστορῆσαι, τὰς ἐμὰς δυσχλαινίας
κρύπτων ὑπ' αἰδοῦς τῆς τύχης. ὅταν δ' ἀνὴρ
πράξηι κακῶς ὑψηλός, εἰς ἀηθίαν
πίπτει κακίω τοῦ πάλαι δυσδαίμονος.
χρεία δὲ τείρει μ'· οὔτε γὰρ σῖτος πάρα
οὔτ' ἀμφὶ χρῶτ' ἐσθῆτες· αὐτὰ δ' εἰκάσαι
πάρεστι ναὸς ἐκβόλοις ἃ ἀμπίσχομαι.
πέπλους δὲ τοὺς πρὶν λαμπρά τ' ἀμφιβλήματα
χλιδάς τε πόντος ἥρπασ'· ἐν δ' ἄντρου μυχοῖς
κρύψας γυναῖκα τὴν κακῶν πάντων ἐμοὶ L1[I]
ἄρξασαν ἥκω τούς γε περιλελειμμένους A
φίλων φυλάσσειν τἄμ' ἀναγκάσας λέχη.
μόνος δὲ νοστῶ, τοῖς ἐκεῖ ζητῶν φίλοις
τὰ πρόσφορ' ἤν πως ἐξερευνήσας λάβω.
ἰδὼν δὲ δῶμα περιφερὲς θριγκοῖς τόδε
1 (1C) πύλας τε σεμνὰς ἀνδρὸς ὀλβίου τινός,
προσῆλθον· ἐλπὶς δ' ἔκ γε πλουσίων δόμων
λαβεῖν τι ναύταις· ἐκ δὲ μὴ ἐχόντων βίον —
οὐδ' εἰ θέλοιεν, ὠφελεῖν ἔχοιεν ἄν.
ὠή· τίς ἂν πυλωρὸς ἐκ δόμων μόλοι,
ὅστις διαγγείλειε τἄμ' ἔσω κακά;|
τίς πρὸς πύλαισιν; οὐκ ἀπαλλάξηι δόμων
3 καὶ μὴ πρὸς αὐλείοισιν ἑστηκὼς πύλαις
ὄχλον παρέξεις δεσπόταις; ἢ κατθανῆι
Ἕλλην πεφυκώς, οἷσιν οὐκ ἐπιστροφαί.|
ἔξεστι, πείσομαι γάρ· ἀλλ' ἄνες λόγον.|
ἄπελθ'· ἐμοὶ γὰρ τοῦτο πρόσκειται, ξένε,
μηδένα πελάζειν τοισίδ' Ἑλλήνων δόμοις.|
ἆ· μὴ πρόσειλει χεῖρα μηδ' ὤθει βίαι.|
πείθηι γὰρ οὐδὲν ὧν λέγω, σὺ δ' αἴτιος.|
ἄγγειλον εἴσω δεσπόταισι τοῖσι σοῖς.| {...} Eur.
ναυαγὸς ἥκω ξένος, ἀσύλητον γένος.| Ἑλένη
οἶκον πρὸς ἄλλον νύν τιν' ἀντὶ τοῦδ' ἴθι.|
οὐκ, ἀλλ' ἔσω πάρειμι· καὶ σύ μοι πιθοῦ.|

ἐλθόντες, ἃ φανερ' ἦν μόνοις, ἐς ξύμβολα. 45 (31C)
Eur. νῦν δ' οὔτε τοῦτ' ἔστ' οὔτε μὴ σωθῆι ποτε.
Ἑλένη τί δῆτ' ἔτι ζῶ; τίν' ὑπολείπομαι τύχην;
γάμους ἑλομένη τῶν κακῶν ὑπαλλαγάς,
μετ' ἀνδρὸς οἰκεῖν βαρβάρου πρὸς πλουσίαν
τράπεζαν ἵζουσ'; ἀλλ' ὅταν πόσις πικρὸς
ξυνῆι γυναικί, καὶ τὸ σῶμ' ἐστιν πικρόν.
[θανεῖν κράτιστον· πῶς θάνοιμ' ἂν οὐ καλῶς;
[ἀσχήμονες μὲν ἀγχόναι μετάρσιοι,
κἀν τοῖσι δούλοις δυσπρεπὲς νομίζεται·
301 σφαγαὶ δ' ἔχουσιν εὐγενές τι καὶ καλόν,]
303 ἐς γὰρ τοσοῦτον ἤλθομεν βάθος κακῶν·
αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι διὰ τὸ κάλλος εὐτυχεῖς
γυναῖκες, ἡμᾶς δ' αὐτὸ τοῦτ' ἀπώλεσεν.|
Ἑλένη, τὸν ἐλθόνθ', ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος,
μὴ πάντ' ἀληθῆ δοξάσηις εἰρηκέναι.|
καὶ μὴν σαφῶς γ' ἔλεξ' ὀλωλέναι πόσιν.|
πόλλ' ἂν γένοιτο καὶ διὰ ψευδῶν ἔπη.|
καὶ τἄμπαλίν γε τῶνδ' ἀληθείαι σαφῆ.|
ἐς ξυμφορὰν γὰρ ἀντὶ τἀγαθοῦ φέρηι.|
φόβος γὰρ ἐς τὸ δεῖμα περιβαλών μ' ἄγει.|
πῶς δ' εὐμενείας τοισίδ' ἐν δόμοις ἔχεις;|
πάντες φίλοι μοι πλὴν ὁ θηρεύων γάμους.|
οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον· μνήματος λιποῦσ' ἕδραν—|
{...} ἐς ποῖον ἕρπεις μῦθον ἢ παραίνεσιν;|
L2[O] ἐλθοῦσ' ἐς οἴκους, ἣ τὰ πάντ' ἐπίσταται,
𝔸 τῆς ποντίας Νηρῆιδος ἐκγόνου κόρης,
πυθοῦ πόσιν σὸν Θεονόης, εἴτ' ἔστ' ἔτι
εἴτ' ἐκλέλοιπε φέγγος· ἐκμαθοῦσα δ' εὖ
πρὸς τὰς τύχας τὸ χάρμα τοὺς γόους τ' ἔχε.
πρὶν δ' οὐδὲν ὀρθῶς εἰδέναι, τί σοι πλέον
λυπουμένηι γένοιτ' ἄν; ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ· 2 (2C)
τάφον λιποῦσα τόνδε σύμμειξον κόρηι·
ὅθενπερ εἴσηι πάντα τἀληθῆ φράσαι
◆ ἔχουσ' ἐν οἴκοις τοῖσδε, τί βλέπεις πρόσω;
θέλω δὲ κἀγὼ σοὶ συνεισελθεῖν δόμους
καὶ συμπυθέσθαι παρθένου θεσπίσματα·
329 γυναῖκα γὰρ δὴ συμπονεῖν γυναικὶ χρή.|
386 ὦ τὰς τεθρίππους Οἰνομάωι Πῖσαν κάτα 4
387 Πέλοψ ἁμίλλας ἐξαμιλληθείς ποτε,
390 πρὶν τὸν ἐμὸν Ἀτρέα πατέρα γεννῆσαί ποτε,
ὃς ἐξέφυσεν Ἀερόπης λέκτρων ἄπο
Ἀγαμέμνον' ἐμέ τε Μενέλεων, κλεινὸν ζυγόν·
πλεῖστον γὰρ οἶμαι—καὶ τόδ' οὐ κόμπωι λέγω—
στράτευμα κώπηι διορίσαι Τροίαν ἔπι,
τύραννος οὐδὲ πρὸς βίαν στρατηλατῶν,
ἑκοῦσι δ' ἄρξας Ἑλλάδος νεανίαις.
καὶ τοὺς μὲν οὐκέτ' ὄντας ἀριθμῆσαι πάρα,
τοὺς δ' ἐκ θαλάσσης ἀσμένους πεφευγότας,
389 νεκρῶν φέροντας ὀνόματ' εἰς οἴκους πάλιν. 47

ψυχαὶ δὲ πολλαὶ δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίοις
ῥοαῖσιν ἔθανον· ἡ δὲ πάντα τλάσ' ἐγὼ Eur.
κατάρατός εἰμι καὶ δοκῶ προδοῦσ' ἐμὸν Ἑλένη
πόσιν συνάψαι πόλεμον Ἕλλησιν μέγαν.
τί δῆτ' ἔτι ζῶ; θεοῦ τόδ' εἰσήκουσ' ἔπος
Ἑρμοῦ, τὸ κλεινὸν ἔτι κατοικήσειν πέδον
Σπάρτης σὺν ἀνδρί, γνόντος ὡς ἐς Ἴλιον
οὐκ ἦλθον, ἵνα μὴ λέκτρ' ὑποστρώσω τινί.
ἕως μὲν οὖν φῶς ἡλίου τόδ' ἔβλεπεν
Πρωτεύς, ἄσυλος ἦ γάμων· ἐπεὶ δὲ γῆς
σκότωι κέκρυπται, παῖς ὁ τοῦ τεθνηκότος
θηρᾶι γαμεῖν με. τὸν πάλαι δ' ἐγὼ πόσιν
τιμῶσα Πρωτέως μνῆμα προσπίτνω τόδε
ἱκέτις, ἵν' ἀνδρὶ τἀμὰ διασώισηι λέχη,
ὡς, εἰ καθ' Ἑλλάδ' ὄνομα δυσκλεὲς φέρω,
μή μοι τὸ σῶμά γ' ἐνθάδ' αἰσχύνην ὄφληι.|
τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος;
Πλούτου γὰρ οἶκος ἄξιος προσεικάσαι,
βασίλειά τ' ἀμφιβλήματ' εὔθριγκοί θ' ἕδραι. 70
ὦ θεοί, τίν' εἶδον ὄψιν; ἐχθίστην ὁρῶ 72
γυναικὸς εἰκὼ φόνιον, ἥ μ' ἀπώλεσεν
πάντας τ' Ἀχαιούς. θεοί σ', ὅσον μίμημ' ἔχεις
Ἑλένης, ἀποπτύσειαν. εἰ δὲ μὴ 'ν ξένηι
γαίαι πόδ' εἶχον, τῶιδ' ἂν εὐστόχωι πτερῶι
ἀπόλαυσιν εἰκοῦς ἔθανες ἂν Διὸς κόρης.|
τί δ', ὦ ταλαίπωρ'—ὅστις ὢν μ' ἀπεστράφης L2[O]
καὶ ταῖς ἐκείνης συμφοραῖς ἐμὲ στυγεῖς;| 𝔸
ἥμαρτον· ὀργῆι δ' εἶξα μᾶλλον ἢ με χρῆν·
μισεῖ γὰρ Ἑλλὰς πᾶσα τὴν Διὸς κόρην.
σύγγνωθι δ' ἡμῖν τοῖς λελεγμένοις, γύναι.|
τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπεστράφης πέδον;|
εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὦ γύναι, τῶν ἀθλίων.| {...}
οὔ τἄρα σ' Ἑλένην εἰ στυγεῖς θαυμαστέον.
ἀτὰρ τίς εἶ πόθεν; τίνος δ' αὐδᾶν σε χρή;|
ὄνομα μὲν ἡμῖν Τεῦκρος, ὁ δὲ φύσας πατὴρ
Τελαμών, Σαλαμὶς δὲ πατρὶς ἡ θρέψασά με.|
τί δῆτα Νείλου τούσδ' ἐπιστρέφηι γύας;|
φυγὰς πατρῴας ἐξελήλαμαι χθονός.|
τλήμων ἂν εἴης· τίς δέ σ' ἐκβάλλει πάτρας;|
Τελαμὼν ὁ φύσας· τίν' ἂν ἔχοις μᾶλλον φίλον;|
ἐκ τοῦ; τὸ γάρ τοι πρᾶγμα συμφορὰν ἔχει.|
Αἴας μ' ἀδελφὸς ὤλεσ' ἐν Τροίαι θανών.|
πῶς; οὔ τί που σῶι φασγάνωι βίον στερείς;|
οἰκεῖον αὐτὸν ὤλεσ' ἅλμ' ἐπὶ ξίφος.|
μανέντ'; ἐπεὶ τίς σωφρονῶν τλαίη τάδ' ἄν;|
τὸν Πηλέως τιν' οἶσθ' Ἀχιλλέα γόνον;|
μνηστήρ ποθ' Ἑλένης ἦλθεν, ὡς ἀκούομεν.|
θανὼν ὅδ' ὅπλων ἔριν ἔθηκε συμμάχοις.|
καὶ δὴ τί τοῦτ' Αἴαντι γίγνεται κακόν;|
ἄλλου λαβόντος ὅπλ' ἀπηλλάχθη βίον.| 102

46 (32C) σὺ τοῖς ἐκείνου δῆτα πήμασιν νοσεῖς;|
ὁθούνεκ' αὐτῶι <γ'> οὐ ξυνωλόμην ὁμοῦ.|
ἦλθες γάρ, ὦ ξέν', Ἰλίου κλεινὴν πόλιν;|
καὶ ξύν γε πέρσας αὐτὸς ἀνταπωλόμην.|
ἤδη γὰρ ἧπται καὶ κατείργασται πυρί;|
ὥστ' οὐδ' ἴχνος γε τειχέων εἶναι σαφές.|
ὦ τλῆμον Ἑλένη, διὰ σ' ἀπόλλυνται Φρύγες.|
καὶ πρός γ' Ἀχαιοί· μεγάλα δ' εἴργασται κακά.|
πόσον χρόνον γὰρ διαπεπόρθηται πόλις;|
ἑπτὰ σχεδόν τι καμπίμους ἐτῶν κύκλους.|
χρόνον δ' ἐμείνατ' ἄλλον ἐν Τροίαι πόσον;|
πολλὰς σελήνας, δέκα διελθούσας ἔτη.|
ἦ καὶ γυναῖκα Σπαρτιᾶτιν εἵλετε;|
Μενέλαος αὐτὴν ἦγ' ἐπισπάσας κόμης.|
εἶδες σὺ τὴν δύστηνον; ἢ κλυὼν λέγεις;|
ὥσπερ γε σέ, οὐδὲν ἧσσον, ὀφθαλμοῖς ὁρῶ.|
σκοπεῖτε _ μὴ δόκησιν εἴχετ' ἐκ θεῶν.|
ἄλλου λόγου μέμνησο, μὴ κείνης ἔτι.|
οὕτω δοκεῖτε τὴν δόκησιν ἀσφαλῆ;|
αὐτὸς γὰρ ὄσσοις εἰδόμην· καὶ νοῦς ὁρᾶι.|
ἤδη δ' ἐν οἴκοις σὺν δάμαρτι Μενέλεως;|
οὔκουν ἐν Ἄργει <γ'> οὐδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοαῖς.|
αἰαῖ· κακὸν τόδ' εἶπας οἷς κακὸν λέγεις.|
ὡς κεῖνος ἀφανὴς σὺν δάμαρτι κλῄζεται.|
οὐ πᾶσι πορθμὸς αὐτὸς Ἀργείοισιν ἦν;|
L2[I] ἦν, ἀλλὰ χειμὼν ἄλλοσ' ἄλλον ὥρισεν.|
𝔸 ποίοισιν ἐν νώτοισι ποντίας ἁλός;|
μέσον περῶσι πέλαγος Αἰγαίου πόρου.|
κἀκ τοῦδε Μενέλεων οὔτις εἶδ' ἀφιγμένον;|
οὐδείς· θανὼν δὲ κλῄζεται καθ' Ἑλλάδα.|
ἀπωλόμεσθα· Θεστιὰς δ' ἔστιν κόρη;|
3 (3C) Λήδαν ἔλεξας; οἴχεται θανοῦσα δή.|
οὔ πού νιν Ἑλένης αἰσχρὸν ὤλεσεν κλέος;|
φασίν, βρόχωι γ' ἅψασαν εὐγενῆ δέρην.|
◆ οἱ Τυνδάρειοι δ' εἰσὶν ἢ οὐκ εἰσὶν κόροι;|
τεθνᾶσι καὶ οὐ τεθνᾶσι· δύο δ' ἐστὸν λόγω.|
πότερος ὁ κρείσσων; ὦ τάλαιν' ἐγὼ κακῶν.|
ἄστροις σφ' ὁμοιωθέντε φάσ' εἶναι θεώ.|
5 καλῶς ἔλεξας τοῦτο· θάτερον δὲ τί;|
σφαγαῖς ἀδελφῆς οὕνεκ' ἐκπνεῦσαι βίον.
ἅλις δὲ μύθων· οὐ διπλᾶ χρῄζω στένειν.
ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον τούσδε βασιλείους δόμους,
τὴν θεσπιωιδὸν Θεονόην χρῄζων ἰδεῖν,
σὺ προξένησον, ὡς τύχω μαντευμάτων
ὅπηι νεὼς στείλαιμ' ἂν οὔριον πτερὸν
ἐς γῆν ἐναλίαν Κύπρον, οὗ μ' ἐθέσπισεν
οἰκεῖν Ἀπόλλων, ὄνομα νησιωτικὸν
Σαλαμῖνα θέμενον τῆς ἐκεῖ χάριν πάτρας.|
πλοῦς, ὦ ξέν', αὐτὸς σημανεῖ· σὺ δ' ἐκλιπὼν
152 γῆν τήνδε φεῦγε πρίν σε παῖδα Πρωτέως

ἰδεῖν, ὃς ἄρχει τῆσδε γῆς· ἄπεστι δὲ
κυσὶν πεποιθὼς ἐν φοναῖς θηροκτόνοις·
κτείνει γὰρ Ἕλλην' ὅντιν' ἂν λάβηι ξένον.
ὅτου δ' ἕκατι, μήτε σὺ ζήτει μαθεῖν
ἐγώ τε σιγῶ· τί γὰρ ἂν ὠφελοῖμί σε;|
καλῶς ἔλεξας, ὦ γύναι· θεοὶ δέ σοι
ἐσθλῶν ἀμοιβὰς ἀντιδωρησαίατο.
Ἑλένηι δ' ὅμοιον σῶμ' ἔχουσ' οὐ τὰς φρένας
ἔχεις ὁμοίας ἀλλὰ διαφόρους πολύ.
κακῶς ὄλοιτο μηδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοὰς
ἔλθοι· σὺ δ' εἴης εὐτυχὴς ἀεί, γύναι.| 163
δάκρυσιν ἢ θρήνοις ἢ πένθεσιν; αἰαῖ.| 166
ἔχεις μὲν ἀλγεῖν', οἶδα· σύμφορον δέ τοι 253
ὡς ῥᾷστα τἀναγκαῖα τοῦ βίου φέρειν.|
φίλαι γυναῖκες, τίνι πότμωι συνεζύγην;
ἆρ' ἡ τεκοῦσά μ' ἔτεκεν ἀνθρώποις τέρας;
γυνὴ γὰρ οὔθ' Ἑλληνὶς οὔτε βάρβαρος
τεῦχος νεοσσῶν λευκὸν ἐκλοχεύεται,
ἐν ὧι με Λήδαν φασὶν ἐκ Διὸς τεκεῖν.
τέρας γὰρ ὁ βίος καὶ τὰ πράγματ' ἐστί μου,
τὰ μὲν δι' Ἥραν, τὰ δὲ τὸ κάλλος αἴτιον.
εἴθ' ἐξαλειφθεῖσ' ὡς ἄγαλμ' αὖθις πάλιν
αἴσχιον εἶδος ἔλαβον ἀντὶ τοῦ καλοῦ,
καὶ τὰς τύχας μὲν τὰς κακὰς ἃς νῦν ἔχω
Ἕλληνες ἐπελάθοντο, τὰς δὲ μὴ κακὰς
ἔσωιζον ὥσπερ τὰς κακὰς σώιζουσί μου. L2[I]
ὅστις μὲν οὖν ἐς μίαν ἀποβλέπων τύχην 𝔸
πρὸς θεῶν κακοῦται, βαρὺ μέν, οἰστέον δ' ὅμως·
ἡμεῖς δὲ πολλαῖς συμφοραῖς ἐγκείμεθα.
πρῶτον μὲν οὐκ οὖσ' ἄδικος, εἰμι δυσκλεής·
καὶ τοῦτο μεῖζον τῆς ἀληθείας κακόν,
ὅστις τὰ μὴ προσόντα κέκτηται κακά.
ἔπειτα πατρίδος θεοί μ' ἀφιδρύσαντο γῆς
ἐς βάρβαρ' ἤθη, καὶ φίλων τητωμένη
δούλη καθέστηκ' οὖσ' ἐλευθέρων ἄπο·
τὰ βαρβάρων γὰρ δοῦλα πάντα πλὴν ἑνός.
ἄγκυρα δ' ἥ μου τὰς τύχας ὤχει μόνη,
πόσιν ποθ' ἥξειν καί μ' ἀπαλλάξειν κακῶν—
οὗτος τέθνηκεν, οὗτος, οὐκέτ' ἔστι δή.
μήτηρ δ' ὄλωλε, καὶ φονεὺς αὐτῆς ἐγώ,
ἀδίκως μέν, ἀλλὰ τἄδικον τοῦτ' ἔστ' ἐμόν·
ὃ δ' ἀγλάισμα δωμάτων ἐμόν τ' ἔφυ,
θυγάτηρ ἄνανδρος πολιὰ παρθενεύεται·
τὼ τοῦ Διὸς δὲ λεγομένω Διοσκόρω
οὐκ ἐστόν. ἀλλὰ πάντ' ἔχουσα δυστυχῆ
τοῖς πράγμασιν τέθνηκα, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.
τὸ δ' ἔσχατον τοῦτ', εἰ μόλοιμεν ἐς πάτραν,
κλῄθροις ἂν εἰργοίμεσθα—τὴν ὑπ' Ἰλίωι
δοκοῦντες Ἑλένην Μενέλεώ μ' ἐλθεῖν μέτα.
εἰ μὲν γὰρ ἔζη πόσις, ἀνεγνώσθημεν ἄν,

Eur. Ἑλένη

Ἑλένην γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐ στυγεῖ βροτῶν·
Eur. ἢ κληίζομαι καθ' Ἑλλάδ' ὡς προδοῦσ' ἐμὸν
Ἑλένη 928 πόσιν Φρυγῶν ᾤκησα πολυχρύσους δόμους.
κλύοντες εἰσιδόντες ὡς τέχναις θεῶν
ὤλοντ', ἐγὼ δὲ προδότις οὐκ ἄρ' ἦ φίλων,
πάλιν μ' ἀνάξουσ' ἐπὶ τὸ σῶφρον αὖθις αὖ,
ἐδνώσομαί τε θυγατέρ', ἣν οὐδεὶς γαμεῖ,
τὴν δ' ἐνθάδ' ἐκλιποῦσ' ἀλητείαν πικρὰν
ὄντων ἐν οἴκοις χρημάτων ὀνήσομαι.
937 πρόσω σφ' ἀπόντα δακρύοις ἂν ἠγάπων·
νῦν δ' ὄντα καὶ σωθέντ' ἀφαιρεθήσομαι;
μὴ δῆτα, παρθέν', ἀλλά σ' ἱκετεύω τόδε·
δὸς τὴν χάριν μοι τήνδε καὶ μιμοῦ τρόπους
πατρὸς δικαίου· παισὶ γὰρ κλέος τόδε
κάλλιστον, ὅστις ἐκ πατρὸς χρηστοῦ γεγὼς
ἐς ταὐτὸν ἦλθε τοῖς τεκοῦσι τοὺς τρόπους.|
οἰκτρὸν μὲν οἱ παρόντες ἐν μέσωι λόγοι,
οἰκτρὰ δὲ καὶ σύ. τοὺς δὲ Μενέλεω ποθῶ
λόγους ἀκοῦσαι τίνας ἐρεῖ ψυχῆς πέρι.|
ἐγὼ σὸν οὔτ' ἂν προσπεσεῖν τλαίην γόνυ
οὔτ' ἂν δακρῦσαι βλέφαρα· τὴν Τροίαν γὰρ ἂν
δειλοὶ γενόμενοι πλεῖστον αἰσχύνοιμεν ἄν.
καίτοι λέγουσιν ὡς πρὸς ἀνδρὸς εὐγενοῦς
ἐν ξυμφοραῖσι δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν βαλεῖν.
ἀλλ' οὐχὶ τοῦτο τὸ καλόν, εἰ καλὸν τόδε,
L1[O] αἱρήσομαι 'γὼ πρόσθε τῆς εὐψυχίας.
𝔹 ἀλλ', εἰ μὲν ἄνδρα σοι δοκεῖ σῶισαι ξένον
ζητοῦντά γ' ὀρθῶς ἀπολαβεῖν δάμαρτ' ἐμήν,
ἀπόδος τε καὶ πρὸς σῶισον· εἰ δὲ μὴ δοκεῖ,
ἐγὼ μὲν οὐ νῦν πρῶτον ἀλλὰ πολλάκις
ἄθλιος ἂν εἴην, σὺ δὲ γυνὴ κακὴ φανῆι.
ἃ δ' ἄξι' ἡμῶν καὶ δίκαι' ἡγούμεθα
καὶ σῆς μάλιστα καρδίας ἀνθάψεται,
λέξω τάδ' ἀμφὶ μνῆμα σοῦ πατρὸς πόθωι·
◆ Ὦ γέρον, ὃς οἰκεῖς τόνδε λάινον τάφον,
ἀπόδος, ἀπαιτῶ τὴν ἐμὴν δάμαρτά σε,
ἣν Ζεὺς ἔπεμψε δεῦρό σοι σώιζειν ἐμοί.
οἶδ' οὕνεχ' ἡμῖν οὔποτ' ἀποδώσεις θανών·
ἀλλ' ἥδε πατέρα νέρθεν ἀνακαλούμενον
οὐκ ἀξιώσει τὸν πρὶν εὐκλεέστατον
κακῶς ἀκοῦσαι· κυρία γάρ ἐστι νῦν.
ὦ νέρτερ' Ἅιδη, καὶ σὲ σύμμαχον καλῶ,
ὃς πόλλ' ἐδέξω τῆσδ' ἕκατι σώματα
πεσόντα τὠμῶι φασγάνωι, μισθὸν δ' ἔχεις·
972 ἢ νῦν ἐκείνους ἀπόδος ἐμψύχους πάλιν,
975 εἰ δ' ἐμὲ γυναῖκα τὴν ἐμὴν συλήσετε,
ἅ σοι παρέλιπεν ἥδε τῶν λόγων, φράσω.
ὅρκοις κεκλήιμεθ', ὡς μάθηις, ὦ παρθένε,
πρῶτον μὲν ἐλθεῖν διὰ μάχης σῶι συγγόνωι·
979 κἀκεῖνον ἢ 'μὲ δεῖ θανεῖν· ἁπλοῦς λόγος.

47 (33C) ὃς ὄνομ' ἀκούσας τοὐμὸν οὐ δώσει βοράν.
κλεινὸν τὸ Τροίας πῦρ ἐγώ θ' ὃς ἧψά νιν, Eur.
Μενέλαος, οὐκ ἄγνωστος ἐν πάσηι χθονί. Ἑλένη
δόμων ἄνακτα προσμενῶ· δισσὰς δέ μοι
ἔχει φυλάξεις· ἢν μὲν ὠμόφρων τις ἦι,
κρύψας ἐμαυτὸν εἶμι πρὸς ναυάγια·
ἢν δ' ἐνδιδῶι τι μαλθακόν, τὰ πρόσφορα
τῆς νῦν παρούσης συμφορᾶς αἰτήσομαι.
κακῶν τόδ' ἡμῖν ἔσχατον τοῖς ἀθλίοις,
ἄλλους τυράννους αὐτὸν ὄντα βασιλέα
βίον προσαιτεῖν· ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει.
λόγος γάρ ἐστιν οὐκ ἐμός, σοφῶν δ' ἔπος,
δεινῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἰσχύειν πλέον.| 514
ἥδ' αὖ τάφου τοῦδ' εἰς ἕδρας ἐγὼ πάλιν 528
στείχω, μαθοῦσα Θεονόης φίλους λόγους,
ἣ πάντ' ἀληθῶς οἶδε· φησὶ δ' ἐν φάει
πόσιν τὸν ἀμὸν ζῶντα φέγγος εἰσορᾶν,
πορθμοὺς δ' ἀλᾶσθαι μυρίους πεπλωκότα
ἐκεῖσε κἀκεῖσ' οὐδ' ἀγύμναστον πλάνοις,
ἥξειν <δ'> ὅταν δὴ πημάτων λάβηι τέλος.
ἓν δ' οὐκ ἔλεξεν, εἰ μολὼν σωθήσεται.
ἐγὼ δ' ἀπέστην τοῦτ' ἐρωτῆσαι σαφῶς,
ἡσθεῖσ' ἐπεί νιν εἶπέ μοι σεσωισμένον.
ἐγγὺς δέ νίν που τῆσδ' ἔφασκ' εἶναι χθονός,
ναυαγὸν ἐκπεσόντα σὺν παύροις φίλοις.
ὤμοι, πόθ' ἥξεις; ὡς ποθεινὸς ἂν μόλοις. L1[O]
ἔα, τίς οὗτος; οὔ τί που κρυπτεύομαι 𝔹
Πρωτέως ἀσέπτου παιδὸς ἐκ βουλευμάτων;
οὐχ ὡς δρομαία πῶλος ἢ Βάκχη θεοῦ
τάφωι ξυνάψω κῶλον; ἄγριος δέ τις
μορφὴν ὅδ' ἐστίν, ὅς με θηρᾶται λαβεῖν.|
4 (4C) σὲ τὴν ὄρεγμα δεινὸν ἡμιλλημένην
τύμβου 'πὶ κρηπῖδ' ἐμπύρους τ' ὀρθοστάτας,
μεῖνον· τί φεύγεις; ὡς δέμας δείξασα σὸν
ἔκπληξιν ἡμῖν ἀφασίαν τε προστίθης.|
ἀδικούμεθ', ὦ γυναῖκες· εἰργόμεσθα γὰρ
τάφου πρὸς ἀνδρὸς τοῦδε, καί μ' ἑλὼν θέλει
δοῦναι τυράννοις ὧν ἐφεύγομεν γάμους.|
6 οὐ κλῶπές ἐσμεν, οὐχ ὑπηρέται κακῶν.|
καὶ μὴν στολήν γ' ἄμορφον ἀμφὶ σῶμ' ἔχεις.|
στῆσον, φόβον μεθεῖσα, λαιψηρὸν πόδα.|
ἵστημ', ἐπεί γε τοῦδ' ἐφάπτομαι τόπου.|
τίς εἶ; τίν' ὄψιν σήν, γύναι, προσδέρκομαι;|
σὺ δ' εἶ τίς; αὐτὸς γάρ σε κἄμ' ἔχει λόγος.|
οὐπώποτ' εἶδον προσφερέστερον δέμας.|
ὦ θεοί· θεὸς γὰρ καὶ τὸ γιγνώσκειν φίλους.
Ἑλληνίς· ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν.| 562
Ἑλένηι σ' ὁμοίαν δὴ μάλιστ' εἶδον, γύναι.|
ἐγὼ δὲ Μενέλεωι γε σέ· οὐδ' ἔχω τί φῶ.|
ἔγνως γὰρ ὀρθῶς ἄνδρα δυστυχέστατον.|

ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χέρας.|
ποίας δάμαρτος; μὴ θίγῃς ἐμῶν πέπλων.|
ἥν σοι δίδωσι Τυνδάρεως, ἐμὸς πατήρ.|
ὦ φωσφόρ' Ἑκάτη, πέμπε φάσματ' εὐμενή.|
οὐ νυκτίφαντον πρόπολον Ἐνοδίας μ' ὁρᾶις.|
οὐ μὴν γυναικῶν γ' εἷς δυοῖν ἔφυν πόσις.|
ποίων δὲ λέκτρων δεσπότης ἄλλων ἔφυς;|
ἣν ἄντρα κεύθει κἀκ Φρυγῶν κομίζομαι.|
οὐκ ἔστιν ἄλλη σή τις ἀντ' ἐμοῦ γυνή.|
οὔ που φρονῶ μὲν εὖ, τὸ δ' ὄμμα μου νοσεῖ;|
οὐ γάρ με λεύσσων σὴν δάμαρθ' ὁρᾶν δοκεῖς;|
577 τὸ σῶμ' ὅμοιον, τὸ δὲ σαφές μ' ἀποστερεῖ.
579 ἔοικας· οὔτοι τοῦτό γ' ἐξαρνήσομαι.|
τίς οὖν διδάξει σ' ἄλλος ἢ τὰ σ' ὄμματα;|
ἐκεῖ νοσοῦμεν, ὅτι δάμαρτ' ἄλλην ἔχω.||
οὐκ ἦλθον ἐς γῆν Τρωιάδ', ἀλλ' εἴδωλον ἦν.|
καὶ τίς βλέποντα σώματ' ἐξεργάζεται;|
αἰθήρ, ὅθεν σὺ θεοπόνητ' ἔχεις λέχη.|
τίνος πλάσαντος θεῶν; ἄελπτα γὰρ λέγεις.|
586 Ἥρας, διάλλαγμ', ὡς Πάρις με μὴ λάβοι.
588 τοὔνομα γένοιτ' ἂν πολλαχοῦ, τὸ σῶμα δ' οὔ.|
μέθες με, λύπης ἅλις ἔχων ἐλήλυθα.|
λείψεις γὰρ ἡμᾶς, τὰ δὲ κέν' ἐξάξεις λέχη;|
καὶ χαῖρέ γ', Ἑλένῃ προσφερὴς ὁθούνεκ' εἶ.|
ἀπωλόμην· λαβοῦσά σ' οὐχ ἕξω πόσιν.|
L1[I] τοὐκεῖ με μέγεθος τῶν κακῶν πείθει, σὺ δ' οὔ.|
𝔹 οἲ ἐγώ· τίς ἡμῶν ἐγένετ' ἀθλιωτέρα;
οἱ φίλτατοι λείπουσί μ' οὐδ' ἀφίξομαι
Ἕλληνας οὐδὲ πατρίδα τὴν ἐμήν ποτε.|
Μενέλαε, μαστεύων σε κιγχάνω μόλις
πᾶσαν πλανηθεὶς τήνδε βάρβαρον χθόνα,
πεμφθεὶς ἑταίρων τῶν λελειμμένων ὕπο.|
τί δ' ἔστιν; οὔ που βαρβάρων συλᾶσθ' ὕπο;|
θαυμ' ἔστ', ἔλασσον τοὔνομ' ἢ τὸ πρᾶγμ' ἔχον.|
λέγ'· ὡς φέρεις τι τῇιδε τῆι σπουδῆι νέον.|
λέγω πόνους σε μυρίους τλῆναι μάτην.|
παλαιὰ θρηνεῖς πήματ'· ἀγγέλλεις δὲ τί;|
βέβηκεν ἄλοχος σὴ πρὸς αἰθέρος πτυχὰς
ἀρθεῖσ' ἄφαντος· οὐρανῶι δὲ κρύπτεται
λιποῦσα σεμνὸν ἄντρον οὗ σφ' ἐσώιζομεν,
τοσόνδε λέξασ'· Ὦ ταλαίπωροι Φρύγες
πάντες τ' Ἀχαιοί, δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίοις
ἀκταῖσιν Ἥρας μηχαναῖς ἐθνῄσκετε,
δοκοῦντες Ἑλένην οὐκ ἔχοντ' ἔχειν Πάριν.
ἐγὼ δ', ἐπειδὴ χρόνον ἔμειν' ὅσον με χρῆν,
τὸ μόρσιμον σώισασα, πατέρ' ἐς οὐρανὸν
Eur. ἄπειμι· φήμας δ' ἡ τάλαινα Τυνδαρὶς
Ἑλένη ἄλλως κακὰς ἤκουσεν οὐδὲν αἰτία.
ὦ χαῖρε, Λήδας θύγατερ, ἐνθάδ' ἦσθ' ἄρα;
617 ἐγὼ δέ σ' ἄστρων ὡς βεβηκυῖαν μυχοὺς

48 (34C) νεῶν στερηθεὶς τοῦ τε σοῦ μιμήματος.
ὦ τλῆμον, οἵους διαφυγὼν ἦλθες πόνους,
οὐδ' οἶσθα νόστον οἴκαδ' εἴτ' αὐτοῦ μενεῖς·
ἔρις γὰρ ἐν θεοῖς σύλλογός τε σοῦ πέρι
ἔσται πάρεδρος Ζηνὶ τῶιδ' ἐν ἤματι.
Ἥρα μέν, ἣ σοι δυσμενὴς πάροιθεν ἦν,
νῦν ἐστιν εὔνους κἀς πάτραν σῶισαι θέλει
ξὺν τῆιδ', ἵν' Ἑλλὰς τοὺς Ἀλεξάνδρου γάμους,
δώρημα Κύπριδος ψευδονύμφευτους μάθηι·
Κύπρις δὲ νόστον σὸν διαφθεῖραι θέλει,
ὡς μὴ 'ξελεγχθῆι μηδὲ πριαμένη φανῆι
τὸ κάλλος, Ἑλένης οὕνεκ', ἀνονήτοις γάμοις.
τέλος δ' ἐφ' ἡμῖν, εἴθ', ἃ βούλεται Κύπρις,
λέξασ' ἀδελφῶι <σ'> ἐνθάδ' ὄντα διολέσω,
εἴτ' αὖ μεθ' Ἥρας στᾶσα σὸν σώσω βίον,
κρύψασ' ὅμαιμον, ὅς με προστάσσει τάδε
εἰπεῖν, ὅταν γῆν τήνδε νοστήσας τύχῃς. {…}
τίς εἶσ' ἀδελφῶι τόνδε σημανῶν ἐμῶι
παρόνθ', ὅπως ἂν τοὐμὸν ἀσφαλῶς ἔχῃ;|
ὦ παρθέν', ἱκέτις ἀμφὶ σὸν πίτνω γόνυ
καὶ προσκαθίζω θᾶκον οὐκ εὐδαίμονα
ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς τοῦδέ θ', ὃν μόλις ποτὲ
λαβοῦσ' ἐπ' ἀκμῆς εἰμι κατθανόντ' ἰδεῖν·
μή μοι κατείπῃς σῶι κασιγνήτωι πόσιν
τόνδ' εἰς ἐμὰς ἥκοντα φίλτατον χέρας,
σῶισον δέ, λίσσομαί σε· συγγόνωι δὲ σῶι L1[I]
τὴν εὐσέβειαν μὴ προδῶις τὴν σήν ποτε, 𝔹
χάριτας πονηρὰς κἀδίκους ὠνουμένη.
μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὴν βίαν, τὰ κτητὰ δὲ
κτᾶσθαι κελεύει πάντας οὐκ ἐς ἁρπαγάς. 904
κοινὸς γάρ ἐστιν οὐρανὸς πᾶσιν βροτοῖς 906
5 (5C) καὶ γαῖ', ἐν ἧι χρὴ δώματ' ἀναπληρουμένους
τἀλλότρια μὴ σχεῖν μηδ' ἀφαιρεῖσθαι βίαι.
ἡμᾶς δὲ μακαρίως μέν, ἀθλίως δ' ἐμοί,
Ἑρμῆς ἔδωκε πατρὶ σῶι σώιζειν πόσει
τῶιδ' ὃς πάρεστι κἀπολάζυσθαι θέλει.
πῶς οὖν θανὼν ἂν ἀπολάβοι; κεῖνος δὲ πῶς
τὰ ζῶντα τοῖς θανοῦσιν ἀποδοίη ποτ' ἄν;
7 ἤδη τὰ τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τοῦ πατρὸς σκόπει·
πότερον ὁ δαίμων χὠ θανὼν τὰ τῶν πέλας
βούλοιντ' ἂν ἢ <οὐ> βούλοιντ' ἂν ἀποδοῦναι πάλιν;
δοκῶ μέν. οὔκουν χρή σε συγγόνωι πλέον
νέμειν ματαίωι μᾶλλον ἢ χρηστῶι πατρί.
εἰ δ' οὖσα μάντις καὶ τὰ θεῖ' ἡγουμένη
τὸ μὲν δίκαιον τοῦ πατρὸς διαφθερεῖς,
τῶι δ' οὐ δικαίωι συγγόνωι σώσεις δίκην,
αἰσχρὸν τὰ μέν σε θεῖα πάντ' ἐξειδέναι, Eur.
τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα, τὰ δὲ δίκαια μή. Ἑλένη
τὴν δ' ἀθλίαν ἔμ', οἷσιν ἔγκειμαι κακοῖς,
ῥῦσαι, πάρεργον δοῦσα τοῦτο τῆς τύχης·

ἴσως ἂν ἀναπείσαιμεν ἱκετεύοντέ νιν—|
Eur. {…} τί χρῆμα δρᾶσαι; τίν' ὑπάγεις μ' ἐς ἐλπίδα;|
Ἑλένη παρόντα γαίαι μὴ φράσαι σε συγγόνωι.|
πείσαντε δ' ἐκ γῆς διορίσαιμεν ἂν πόδα;|
κοινῆι γ' ἐκείνηι ραιδίως, λάθραι δ' ἂν οὔ.|
σὸν ἔργον, ὡς γυναικὶ πρόσφορον γυνή.|
ὡς οὐκ ἄχρωστα γόνατ' ἐμῶν ἕξει χερῶν.|
φέρ', ἢν δὲ δὴ νῶιν μὴ ἀποδέξηται λόγους;|
θανῆι· γαμοῦμαι δ' ἡ τάλαιν' ἐγὼ βίαι.|
προδότις ἂν εἴης· τὴν βίαν σκήψασ' ἔχεις.|
ἀλλ' ἁγνὸν ὅρκον σὸν κάρα κατώμοσα|
{…} τί φήις; θανεῖσθαι; κοὔποτ' ἀλλάξεις λέχη;|
ταὐτῶι ξίφει γε· κείσομαι δὲ σοῦ πέλας.|
ἐπὶ τοῖσδε τοίνυν δεξιᾶς ἐμῆς θίγε.|
ψαύω, θανόντος σοῦ τόδ' ἐκλείψειν φάος.|
κἀγὼ στερηθεὶς σοῦ τελευτήσειν βίον.|
πῶς οὖν θανούμεθ' ὥστε καὶ δόξαν λαβεῖν;|
τύμβου 'πὶ νώτωι σὲ κτανὼν ἐμὲ κτενῶ.
πρῶτον δ' ἀγῶνα μέγαν ἀγωνιούμεθα
λέκτρων ὑπὲρ σῶν· ὁ δὲ θέλων ἴτω πέλας·
τὸ Τρωϊκὸν γὰρ οὐ καταισχυνῶ κλέος
οὐδ' Ἑλλάδ' ἐλθὼν λήψομαι πολὺν ψόγον,
ὅστις Θέτιν μὲν ἐστέρησ' Ἀχιλλέως,
Τελαμωνίου δ' Αἴαντος εἰσεῖδον σφαγάς,
τὸν Νηλέως τ' ἄπαιδα· διὰ δὲ τὴν ἐμὴν
L2[O] οὐκ ἀξιώσω κατθανεῖν δάμαρτ' ἐγώ;
𝔹 μάλιστά γε· εἰ γὰρ εἰσιν οἱ θεοὶ σοφοί,
εὔψυχον ἄνδρα πολεμίων θανόνθ' ὕπο
κούφηι καταμπίσχουσιν ἐν τύμβωι χθονί,
κακοὺς δ' ἐφ' ἕρμα στερεὸν ἐκβάλλουσι γῆς.|
ὦ θεοί, γενέσθω δή ποτ' εὐτυχὲς γένος
τὸ Ταντάλειον καὶ μεταστήτω κακῶν.|
οἳ 'γὼ τάλαινα. τῆς τύχης γὰρ ὧδ' ἔχω·
Μενέλαε, διαπεπράγμεθ'. ἐκβαίνει δόμων
✦ ἡ θεσπιωιδὸς Θεονόη· κτυπεῖ δόμος
κλήιθρων λυθέντων. φεῦγ'· ἀτὰρ τί φευκτέον;
ἀποῦσα γάρ σε καὶ παροῦσ' ἀφιγμένον
δεῦρ' οἶδεν. ὦ δύστηνος, ὡς ἀπωλόμην.
Τροίας δὲ σωθεὶς κἀπὸ βαρβάρου χθονὸς
βάρβαρ' ἐλθὼν φάσγαν' αὖθις ἐμπεσῆι.|
ἡγοῦ σύ μοι φέρουσα λαμπτήρων σέλας
θεῖόν τε, σεμνὸν θεσμὸν αἰθέρος, μυχῶν,
ὡς πνεῦμα καθαρὸν οὐρανοῦ δεξώμεθα·
σὺ δ' αὖ κέλευθον εἴ τις ἔβλαψεν ποδὶ
στείβων ἀνοσίωι, δὸς καθαρσίωι φλογί,
κροῦσον δὲ πεύκην, ἵνα διεξέλθω, πυρός.
νόμον δὲ τὸν ἐμὸν θεοῖσιν ἀποδοῦσαι πάλιν
ἐφέστιον φλόγ' ἐς δόμους κομίζετε.
Ἑλένη, τί τἀμά—πῶς ἔχει;—θεσπίσματα;
650 ἥκει πόσις σὸς Μενέλεως ὅδ' ἐμφανής,

49 (35C)

ἤγγελλον εἰδὼς οὐδὲν ὡς ὑπόπτερον
δέμας φοροίης. οὐκ ἐῶ σε κερτομεῖν Eur.
ἡμᾶς τόδ' αὖθις, ὡς ἄδην ἐν Ἰλίωι Ἑλένη
πόνους παρεῖχες σῶι πόσει καὶ συμμάχοις.|
τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο· ξυμβεβᾶσιν οἱ λόγοι
οἱ τῆσδ' ἀληθεῖς. ὦ ποθεινὸς ἡμέρα,
ἥ σ' εἰς ἐμὰς ἔδωκεν ὠλένας λαβεῖν.|
ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Μενέλεως, ὁ μὲν χρόνος
παλαιός, ἡ δὲ τέρψις ἀρτίως πάρα.| 626
κἀγὼ σέ· πολλοὺς δ' ἐν μέσωι λόγους ἔχων 630
οὐκ οἶδ' ὁποίου πρῶτον ἄρξωμαι τὰ νῦν.| 631
τὸ πρόσθεν, ἐκ δόμων δὲ νοσφίσας σ' ἐμοῦ| 641
ὄναιο δῆτα· ταὐτὰ δὲ ξυνεύχομαι· 646
δυοῖν γὰρ ὄντοιν οὐχ ὃ μὲν τλήμων, ὃ δ' οὔ.| 647
ἔχεις, ἔχω τε σέ· ἡλίους δὲ μυρίους 652
μόλις διελθὼν ἠισθόμην τὰ τῆς θεοῦ. 653
τί φῶ; τίς ἂν τάδ' ἤλπισεν βροτῶν ποτε;| 656
κἀγὼ σέ τὴν δοκοῦσαν Ἰδαίαν πόλιν 658
πρὸς θεῶν, δόμων πῶς τῶν ἐμῶν ἀπεστάλης;| 660
λέγ', ὡς ἀκουστὰ πάντα δῶρα δαιμόνων.| 663
ὅμως δὲ λέξον· ἡδύ τοι μόχθων κλύειν.| 665
θαυμαστά· τοῦ πέμψαντος; ὦ δεινοὶ λόγοι.| 672
Ἥρα; τί νῶιν χρήιζουσα προσθεῖναι κακόν; 675
εἶτ' ἀντέδωκ' εἴδωλον, ὡς σέθεν κλύω.| 683
ὤμοι· θυγατρὸς δ' Ἑρμιόνης ἔστιν βίος;| 688
ὦ πᾶν κατ' ἄκρας δῶμ' ἐμὸν πέρσας Πάρις,| 691 L2[O]
εἰ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς τύχης εὐδαίμονος 698 𝔹
τύχοιτε, πρὸς τὰ πρόσθεν ἀρκέσειεν ἄν.|
Μενέλαε, κἀμοὶ πρόσδοτον τῆς ἡδονῆς,
ἣν μανθάνω μὲν καὐτός, οὐ σαφῶς δ' ἔχω.|
ἀλλ', ὦ γεραιέ, καὶ σὺ κοινώνει λόγων.|
6 (6C) οὐχ ἥδε μόχθων τῶν ἐν Ἰλίωι βραβεύς;|
οὐχ ἥδε· πρὸς θεῶν δ' ἦμεν ἠπατημένοι,
[νεφέλης ἄγαλμ' ἔχοντες ἐν χεροῖν [λυγρόν.]| 705
νεφέλης ἄρ' ἄλλως εἴχομεν πόνους πέρι;| 707
Ἥρας τάδ' ἔργα καὶ θεῶν τρισσῶν ἔρις.|
ἡ δ' οὖσ' ἀληθῶς ἐστιν ἥδε σὴ δάμαρ;|
αὕτη· λόγοις [δ'] ἐμοῖσι πίστευσον τάδε.|
8 ὦ θύγατερ, ὁ θεὸς ὡς ἔφυ τι ποικίλον
καὶ δυστέκμαρτον. εὖ δέ πως πάντα στρέφει
ἐκεῖσε κἀκεῖσ' ἀναφέρων· ὃ μὲν πονεῖ,
ὃ δ' οὐ πονήσας αὖθις ὄλλυται κακῶς,
βέβαιον οὐδὲν τῆς ἀεὶ τύχης ἔχων.
σὺ γὰρ πόσις τε σὸς πόνων μετέσχετε,
σὺ μὲν λόγοισιν, ὃ δὲ δορὸς προθυμίαι.
σπεύδων δ' ὅτ' ἔσπευδ' οὐδὲν εἶχε· νῦν δ' ἔχει
αὐτόματα πράξας τἀγάθ' εὐτυχέστατα.
οὐκ ἄρα γέροντα πατέρα καὶ Διοσκόρω
ἤισχυνας, οὐδ' ἔδρασας οἷα κλήιζεται.
νῦν ἀνανεοῦμαι τὸν σὸν ὑμέναιον πάλιν 500

καὶ λαμπάδων μεμνήμεθ' ἃς τετραόροις
ἵπποις τροχάζων παρέφερον· σὺ δ' ἐν δίφροις
ξὺν τῶιδε νύμφη δῶμ' ἔλειπες ὄλβιον.
κακὸς γὰρ ὅστις μὴ σέβει τὰ δεσποτῶν
καὶ ξυγγέγηθε καὶ συνωδίνει κακοῖς.
ἐγὼ μὲν εἴην, κεἰ πέφυχ' ὅμως λάτρις,
ἐν τοῖσι γενναίοισιν ἠριθμημένος
δούλοισι, τοὔνομ' οὐκ ἔχων ἐλεύθερον,
τὸν νοῦν δέ· κρεῖσσον γὰρ τόδ' ἢ δυοῖν κακοῖν
ἕν' ὄντα χρῆσθαι, τὰς φρένας τ' ἔχειν κακὰς
ἄλλων τ' ἀκούειν δοῦλον ὄντα τῶν πέλας.|
ἄγ', ὦ γεραιέ, πολλὰ μὲν παρ' ἀσπίδα
μοχθήματ' ἐξέπλησας ἐκπονῶν ἐμοί,
καὶ νῦν μετασχὼν τῆς ἐμῆς εὐπραξίας
ἄγγειλον ἐλθὼν τοῖς λελειμμένοις φίλοις
τάδ' ὡς ἔχονθ' ηὕρηκας οὗ τ' ἐσμὲν τύχης,
μένειν τ' ἐπ' ἀκταῖς τούς τ' ἐμοὺς καραδοκεῖν
ἀγῶνας οἳ μένουσί μ', ὡς ἐλπίζομεν,
κεἰ τήνδε πως δυναίμεθ' ἐκκλέψαι χθονός,
φρουρεῖν ὅπως ἂν εἰς ἓν ἐλθόντες τύχης
ἐκ βαρβάρων σωθῶμεν, ἢν δυνώμεθα.|
ἔσται τάδ', ὦναξ. ἀλλά τοι τὰ μάντεων
ἐσεῖδον ὡς φαῦλ' ἐστὶ καὶ ψευδῶν πλέα.
οὐδ' ἦν ἄρ' ὑγιὲς οὐδὲν ἐμπύρου φλογὸς
οὐδὲ πτερωτῶν φθέγματ'· εὔηθες δέ τοι
L2[I] τὸ καὶ δοκεῖν ὄρνιθας ὠφελεῖν βροτούς.
𝔹 Κάλχας γὰρ οὐκ εἶπ' οὐδ' ἐσήμηνε στρατῶι
νεφέλης ὑπερθνήισκοντας εἰσορῶν φίλους
οὐδ' Ἕλενος, ἀλλὰ πόλις ἀνηρπάσθη μάτην.
εἴποις ἄν· οὕνεχ' ὁ θεὸς οὐκ ἠβούλετο;
τί δῆτα μαντευόμεθα; τοῖς θεοῖσι χρὴ
θύοντας αἰτεῖν ἀγαθά, μαντείας δ' ἐᾶν·
βίου γὰρ ἄλλως δέλεαρ ηὑρέθη τόδε,
κοὐδεὶς ἐπλούτησ' ἐμπύροισιν ἀργὸς ὤν·
✦ γνώμη δ' ἀρίστη μάντις ἥ τ' εὐβουλία.|
ἐς ταὐτὸ κἀμοὶ δόξα μαντειῶν πέρι
χωρεῖ γέροντι· τοὺς θεοὺς ἔχων τις ἂν
φίλους ἀρίστην μαντικὴν ἔχοι δόμοις.|
εἶέν· τὰ μὲν δὴ δεῦρ' ἀεὶ καλῶς ἔχει.
ὅπως δ' ἐσώθης, ὦ τάλας, Τροίας ἄπο
κέρδος μὲν οὐδὲν εἰδέναι, πόθος δέ τις
τὰ τῶν φίλων φίλοισιν αἰσθέσθαι κακά.|
ἦ πόλλ' ἀνήρου μ' ἑνὶ λόγωι μιᾶι θ' ὁδῶι.
τί σοι λέγοιμ' ἂν τὰς ἐν Αἰγαίωι φθορὰς
τὰ Ναυπλίου τ' Εὐβοικὰ πυρπολήματα
Κρήτης τε Λιβύης θ' ἃς ἐπεστράφην πόλεις,
μύθων, λέγων δ' ἄν σοι κάκ' ἀλγοίην ἔτι,
πάσχων τ' ἔκαμνον· δὶς δὲ λυπηθεῖμεν ἄν.|
κάλλιον εἶπας ἤ σ' ἀνηρόμην ἐγώ.
ἓν δ' εἰπὲ τἄλλα παραλιπών, πόσον χρόνον

50 (36C) πόντου 'πὶ νώτοις ἅλιον ἐφθείρου πλάνον;|
ἐν ναυσὶν ὢν πρὸς τοῖσιν ἐν Τροίαι δέκα
ἔτεσι διῆλθον ἑπτὰ περιδρομὰς ἐτῶν.|
φεῦ φεῦ· μακρόν γ' ἔλεξας, ὦ τάλας, χρόνον
σωθεὶς δ' ἐκεῖθεν ἐνθάδ' ἦλθες ἐς σφαγάς.|
πῶς φήις; τί λέξεις; ὥς μ' ἀπώλεσας, γύναι.|
φεῦγ' ὡς τάχιστα τῆσδ' ἀπαλλαχθεὶς χθονός.
θανῆι πρὸς ἀνδρὸς οὗ τάδ' ἐστὶ δώματα.|
τί χρῆμα δράσας ἄξιον τῆς συμφορᾶς;|
ἥκεις ἄελπτος ἐμποδὼν ἐμοῖς γάμοις.|
ἦ γὰρ γαμεῖν τις τἄμ' ἐβουλήθη λέχη;|
ὕβριν γ' ὑβρίζων εἰς ἔμ', ἣν ἔτλην ἐγώ.|
ἰδίαι σθένων τις ἢ τυραννεύων χθονός;|
ὃς γῆς ἀνάσσει τῆσδε Πρωτέως γόνος.|
τόδ' ἔστ' ἐκεῖν' αἴνιγμ' ὃ προσπόλου κλύω.|
ποίοις ἐπιστὰς βαρβάροις πυλώμασιν;|
τοῖσδ', ἔνθεν ὥσπερ πτωχὸς ἐξηλαυνόμην.|
οὔ που προσῄτεις βίοτον; ὦ τάλαιν' ἐγώ.|
τοὔργον μὲν ἦν τοῦτ', ὄνομα δ' οὐκ εἶχεν τόδε.|
πάντ' οἶσθ' ἄρ', ὡς ἔοικας, ἀμφ' ἐμῶν γάμων.|
οἶδ'· εἰ δὲ λέκτρα διέφυγες τάδ' οὐκ ἔχω.|
ἄθικτον εὐνὴν ἴσθι σοι σεσωισμένην.|
τίς τοῦδε πειθώ; φίλα γάρ, εἰ σαφῆ λέγεις.|
ὁρᾶις τάφου τοῦδ' ἀθλίους ἕδρας ἐμάς;|
ὁρῶ, τάλαινα, στιβάδας, ὧν τί σοι μέτα;|
ἐνταῦθα λέκτρων ἱκετεύομεν φυγάς.| L2[I]
βωμοῦ σπανίζουσ' ἢ νόμοισι βαρβάροις;| 𝔹
ἐρρύεθ' ἡμᾶς τοῦτ' ἴσον ναοῖς θεῶν.|
οὐδ' ἄρα πρὸς οἴκους ναυστολεῖν <σ'> ἔξεστί μοι;|
ξίφος μένει σε μᾶλλον ἢ τοὐμὸν λέχος.|
οὕτως ἂν εἴην ἀθλιώτατος βροτῶν.|
7 (7C) μή νυν καταιδοῦ, φεῦγε δ' ἐκ τῆσδε χθονός.|
λιπὼν σέ; Τροίαν ἐξέπερσα σὴν χάριν.|
κρεῖσσον γὰρ ἤ σε τἄμ' ἀποκτεῖναι λέχη.|
ἄνανδρά γ' εἶπας Ἰλίου τ' οὐκ ἄξια.|
οὐκ ἂν κτάνοις τύραννον, ὃ σπεύδεις ἴσως.|
οὕτω σιδήρωι τρωτὸν οὐκ ἔχει δέμας;|
εἴσηι· τὸ τολμᾶν δ' ἀδύνατ' ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ.|
9 σιγῆι παράσχω δῆτ' ἐμὰς δῆσαι χέρας;|
ἐς ἄπορον ἥκεις· δεῖ δὲ μηχανῆς τινος.|
δρῶντας γὰρ ἢ μὴ δρῶντας ἥδιον θανεῖν.|
μί' ἔστιν ἐλπίς, ἧι μόνηι σωθεῖμεν ἄν.|
ὠνητὸς ἢ τολμητὸς ἢ λόγων ὕπο;|
εἰ μὴ τύραννός <σ'> ἐκπύθοιτ' ἀφιγμένον.
ἔστ' ἔνδον αὐτῶι ξύμμαχος θεοῖς ἴση.|
φήμη τις οἴκων ἐν μυχοῖς ἱδρυμένη;|
οὔκ, ἀλλ' ἀδελφή· Θεονόην καλοῦσί νιν.|
χρηστήριον μὲν τοὔνομ'· ὅ τι δὲ δρᾶι φράσον.|
πάντ' οἶδ', ἐρεῖ τε συγγόνωι παρόντα σε.|
θνήισκοιμεν ἄν· λαθεῖν γὰρ οὐχ οἷόν τέ μοι.|

EXCLUDED: 51

9 Θεοκλύμενον ἄρσεν' †ὅτι δὴ† θεοὺς σέβων
302 σμικρὸν δ' ὁ καιρὸς σάρκ' ἀπαλλάξαι βίον.
388 εἴθ' ὤφελες †τόθ', ἡνίκ' ἔρανον εἰς θεοὺς
389 πεισθεὶς ἐποίεις, ἐν θεοῖς† λιπεῖν βίον,
441 ὦ γραῖα, †ταῦτα, ταῦτ'· ἔπη καλῶς λέγεις.†
448 πικρῶς †ἄρ' οἶμαί γ' ἀγγελεῖν† τοὺς σοὺς λόγους.
561 <Ἑλληνὶς εἶ τις ἢ ἐπιχωρία γυνή;>
578 σκέψαι· τί σοὐνδεῖ; τίς ἔστι σοῦ σοφώτερος;
587 πῶς οὖν; ἅμ' ἐνθάδ' ἦσθά <τ'> ἐν Τροίαι θ' ἅμα;
654 ἐμὰ δὲ χαρμονᾷ δάκρυα· πλέον ἔχει|
679 †τὰ δ' εἰς κρίσιν σοι τῶνδ' ἔθηχ' Ἥρα κακῶν;† {…}
769 σκοπιάς τε Περσέως; οὐ γὰρ ἐμπλήσαιμί σ' <ἂν>
818 ἐρεῖ δὲ τίς μ'; οὐ γνώσεταί γ' ὅς εἰμ', ἐγώ·
905 ἑατέος δ' ὁ πλοῦτος †ἄδικός τις ὤν†
929 ἢν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω κἀπιβῶ Σπάρτης <πάλιν>,
936 κεἰ μὲν θανὼν ὅδ' ἐν πυρᾶι †κατεσφάγη†,
973 ἢ τήνδε πατρὸς εὐσεβοῦς ἀνάγκασον
974 κρείσσω φανεῖσαν †τἀμὰ ἀποδοῦναι† λέχη. FAULT LINE
1041 πείσαιμ' <ἄν>· ἀλλὰ τίνα φυγὴν φευξούμεθα
1045 οὐκ ἄν <σ'> ἀνάσχοιτ' οὐδὲ σιγήσειεν ἂν
1089 παρῇδί τ' ὄνυχα φόνιον ἐμβαλῶ †χροός†.
1220 ὦ Πρίαμε καὶ γῆ Τρωιάς, <ὡς> ἔρρεις μάτην. see 992!
1225 φίλος γάρ †ἔστιν ὅς ποτ' ἐστὶν, ἐνθάδ' ὤν†.
1374 κάλλιστα †δῆτ' ἀνήρπασ' ἐν τύχῃ† πόσις·
L1[O] 1417 αὖθις κελεύω καὶ τρίτον <γ'>, εἴ σοι φίλον.
ℂ 1422 †ἔστιν τι κἀκεῖ κἀνθάδ' ὧν ἐγὼ λέγω.†
1515 †ἄναξ,
1535 †ταρσόν τε χειρὶ† λευκά θ' ἱστί' †εἰς ἓν ἦν,†
1560 πάλιν πλέωμεν· †δεξιὰν† κέλευε σύ,
1563 ἐς πρῷραν ἐμβαλεῖτε, †φάσγανόν θ' ἅμα
1564 πρόχειρον ὤσει† σφάγια τῶι τεθνηκότι; 8 (8C)
1679 τῶν δ' ἀναριθμήτων μᾶλλον †εἴσιν οἱ πόνοι†.
1685 †γεγῶτ' ἀδελφῆς ὁμογενοῦς ἀφ' αἵματος†.

Eur.
Ἑλένη

10

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT III 1913)
typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

ἢν δ' ἐς μὲν ἀλκὴν μὴ πόδ' ἀντιθῆι ποδί,
λιμῶι δὲ θηρᾶι τύμβον ἱκετεύοντε νώ, Eur.
κτανεῖν δέδοκται τήνδε μοι κἄπειτ' ἐμὸν Ἑλένη
πρὸς ἧπαρ ὦσαι δίστομον ξίφος τόδε
τύμβου 'πὶ νώτοις τοῦδ', ἵν' αἵματος ῥοαὶ
τάφου καταστάζωσι· κεισόμεσθα δὲ
νεκρὼ δύ' ἑξῆς τῶιδ' ἐπὶ ξεστῶι τάφωι,
ἀθάνατον ἄλγος σοί, ψόγον δὲ σῶι πατρί.
οὐ γὰρ γαμεῖ τήνδ' οὔτε σύγγονος σέθεν
οὔτ' ἄλλος οὐδείς· ἀλλ' ἐγώ σφ' ἀπάξομαι,
εἰ μὴ πρὸς οἴκους δυνάμεθ', ἀλλὰ πρὸς νεκρούς.
τί ταῦτα; δακρύοις εἰς τὸ θῆλυ τρεπόμενος
ἐλεινὸς ἦν ἂν μᾶλλον ἢ δραστήριος.
κτεῖν', εἰ δοκεῖ σοι· δυσκλεᾶς γὰρ οὐ κτενεῖς·
μᾶλλόν γε μέντοι τοῖς ἐμοῖς πείθου λόγοις,
ἵν' ἦις δικαία καὶ δάμαρτ' ἐμὴν λάβω.|
ἐν σοὶ βραβεύειν, ὦ νεᾶνι, τοὺς λόγους·
οὕτω δὲ κρῖνον, ὡς ἅπασιν ἁνδάνηις.|
ἐγὼ πέφυκά τ' εὐσεβεῖν καὶ βούλομαι,
φιλῶ τ' ἐμαυτήν, καὶ κλέος τοὐμοῦ πατρὸς
οὐκ ἂν μιάναιμ', οὐδὲ συγγόνωι χάριν
δοίην ἂν ἐξ ἧς δυσκλεὴς φανήσομαι.
ἔνεστι δ' ἱερὸν τῆς δίκης ἐμοὶ μέγα
ἐν τῆι φύσει· καὶ τοῦτο Νηρέως πάρα
ἔχουσα σώιζειν, Μενέλεως, πειράσομαι.
Ἥραι δ', ἐπείπερ βούλεταί σ' εὐεργετεῖν, L1[O]
ἐς ταὐτὸν οἴσω ψῆφον· ἡ Χάρις δ' ἐμοὶ ℂ
ἵλεως μὲν εἴη, ξυμβέβηκε δ' οὐδαμοῦ·
πειράσομαι δὲ παρθένος μένειν ἀεί.
ἃ δ' ἀμφὶ τύμβωι τῶιδ' ὀνειδίζεις πατρί,
ἡμῖν ὅδ' αὑτὸς μῦθος. ἀδικοίημεν ἄν,
εἰ μὴ ἀποδώσω· καὶ γὰρ ἂν κεῖνος βλέπων
ἀπέδωκεν ἂν σοὶ τήνδ' ἔχειν, ταύτηι δὲ σέ.
καὶ γὰρ τίσις τῶνδ' ἐστὶ τοῖς τε νερτέροις
καὶ τοῖς ἄνωθεν πᾶσιν ἀνθρώποις· ὁ νοῦς
τῶν κατθανόντων ζῆι μὲν οὔ, γνώμην δ' ἔχει
ἀθάνατον εἰς ἀθάνατον αἰθέρ' ἐμπεσών.
ὡς οὖν περαίνω μὴ μακράν, σιγήσομαι
ἅ μου καθικετεύσατ', οὐδὲ μωρίαι
ξύμβουλος ἔσομαι τῆι κασιγνήτου ποτέ.
εὐεργετῶ γὰρ κεῖνον οὐ δοκοῦσ' ὅμως,
ἐκ δυσσεβείας ὅσιον εἰ τίθημί νιν.
αὐτοὶ μὲν οὖν ὁδόν τιν' ἐξευρίσκετε,
ἐγὼ δ' ἀποστᾶσ' ἐκποδὼν σιγήσομαι.
ἐκ τῶν θεῶν δ' ἄρχεσθε χἰκετεύετε
τὴν μέν σ' ἐᾶσαι πατρίδα νοστῆσαι Κύπριν,
Ἥρας δὲ τὴν ἔννοιαν ἐν ταὐτῶι μένειν
ἣν ἐς σὲ καὶ σὸν πόσιν ἔχει σωτηρίας.
σὺ δ', ὦ θανών μοι πάτερ, ὅσον γ' ἐγὼ σθένω,
οὔποτε κεκλήσῃ δυσσεβὴς ἀντ' εὐσεβοῦς.|

οὐδείς ποτ’ εὐτύχησεν ἔκδικος γεγώς, 52
ἐν τῶι δικαίωι δ’ ἐλπίδες σωτηρίας.|
Μενέλαε, πρὸς μὲν παρθένου σεσώισμεθα·
τοὐνθένδε δὴ σὲ τοὺς λόγους φέροντα χρὴ
κοινὴν ξυνάπτειν μηχανὴν σωτηρίας.|
ἄκουε δή νυν· χρόνιος εἶ κατὰ στέγας
καὶ συντέθραψαι προσπόλοισι βασιλέως.|
τί τοῦτ’ ἔλεξας; ἐσφέρεις γὰρ ἐλπίδας
ὡς δή τι δράσων χρηστὸν ἐς κοινόν γε νῶιν.|
πείσειας ἄν τιν’ οἵτινες τετραζύγων
ὄχων ἀνάσσουσ’, ὥστε νῶιν δοῦναι δίφρους;|
πεδίων ἄπειροι βαρβάρου γ’ ὄντες χθονός;|
ἀδύνατον εἶπας. φέρε, τί δ’, εἰ κρυφθεὶς δόμοις
κτάνοιμ’ ἄνακτα τῶιδε διστόμωι ξίφει;|
μέλλοντ’ ἀδελφὴ σύγγονον κατακτανεῖν.|
ἀλλ’ οὐδὲ μὴν ναῦς ἔστιν ἧι σωθεῖμεν ἂν
φεύγοντες· ἣν γὰρ εἴχομεν θάλασσ’ ἔχει.|
ἄκουσον, ἤν τι καὶ γυνὴ λέξηι σοφόν.
βούληι λέγεσθαι, μὴ θανών, λόγωι θανεῖν;|
κακὸς μὲν ὄρνις· εἰ δὲ κερδανῶ, λέγειν.
ἕτοιμός εἰμι μὴ θανὼν λόγωι θανεῖν.|
καὶ μὴν γυναικείοις <σ’> ἂν οἰκτισαίμεθα
κουραῖσι καὶ θρήνοισι πρὸς τὸν ἀνόσιον.|
σωτηρίας δὲ τοῦτ’ ἔχει τί νῶιν ἄκος;
παλαιότης γὰρ τῶι λόγωι γ’ ἔνεστί τις.|
L1[I] ὡς δὴ θανόντα σ’ ἐνάλιον κενῶι τάφωι L1[I]
ℂ θάψαι τύραννον τῆσδε γῆς αἰτήσομαι.| ℂ
καὶ δὴ παρεῖκεν· εἶτα πῶς ἄνευ νεὼς
σωθησόμεσθα κενοταφοῦντ’ ἐμὸν δέμας;|
δοῦναι κελεύσω πορθμίδ’, ἧι καθήσομαι
κόσμον τάφωι σῶι πελαγίους ἐς ἀγκάλας.|
ὡς εὖ τόδ’ εἶπας πλὴν ἕν· εἰ χέρσωι ταφὰς 9 (9C)
θεῖναι κελεύσει σ’, οὐδὲν ἡ σκῆψις φέρει.|
ἀλλ’ οὐ νομίζειν φήσομεν καθ’ Ἑλλάδα
✦ χέρσωι καλύπτειν τοὺς θανόντας ἐναλίους.|
τοῦτ’ αὖ κατορθοῖς· εἶτ’ ἐγὼ συμπλεύσομαι
καὶ συγκαθήσω κόσμον ἐν ταὐτῶι σκάφει.|
σὲ καὶ παρεῖναι δεῖ μάλιστα τούς τε σοὺς
πλωτῆρας οἵπερ ἔφυγον ἐκ ναυαγίας.| 11
καὶ μὴν ἐάνπερ ναῦν ἐπ’ ἀγκύρας λάβω,
ἀνὴρ παρ’ ἄνδρα στήσεται ξιφηφόρος.|
σὲ χρὴ βραβεύειν πάντα· πόμπιμοι μόνον
λαίφει πνοαὶ γένοιντο καὶ νεὼς δρόμος.|
ἔσται· πόνους γὰρ δαίμονες παύσουσί μου.
ἀτὰρ θανόντα τοῦ μ’ ἐρεῖς πεπυσμένη;|
σοῦ· καὶ μόνος γε φάσκε διαφυγεῖν μόρον
Ἀτρέως πλέων σὺν παιδὲ καὶ θανόνθ’ ὁρᾶν.|
καὶ μὴν τάδ’ ἀμφίβληστρα σώματος ῥάκη
ξυμμαρτυρήσει ναυτικῶν ἐρειπίων.|
ἐς καιρὸν ἦλθε, τότε δ’ ἄκαιρ’ ἀπώλλυτο· 54

♫ within song (none)
spoken by messenger
† crux †
| end of series of lines by same speaker
✦ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED:
first trimeter of new speaker.

Letters not underlined:
Murray (OCT III 1913) and
Diggle (OCT III 1994) agree.

Eur. Ἑλένη

κείνην κατοικεῖν σοῖσιν ἐν δόμοις ἐχρῆν·
Eur. ἐπεὶ δὲ Τροίας ἐξανεστάθη βάθρα,
Ἑλένη καὶ τοῖς θεοῖς παρέσχε τοὔνομ', οὐκέτι·
ἐν τοῖσι δ' αὐτοῖς δεῖ νιν ἐζεῦχθαι γάμοις
ἐλθεῖν τ' ἐς οἴκους καὶ συνοικῆσαι πόσει.
ἀλλ' ἴσχε μὲν σῆς συγγόνου μέλαν ξίφος,
νόμιζε δ' αὐτὴν σωφρόνως πράσσειν τάδε.
πάλαι δ' ἀδελφὴν κἂν πρὶν ἐξεσώσαμεν,
ἐπείπερ ἡμᾶς Ζεὺς ἐποίησεν θεούς·
ἀλλ' ἥσσον' ἦμεν τοῦ πεπρωμένου θ' ἅμα
καὶ τῶν θεῶν, οἷς ταῦτ' ἔδοξεν ὧδ' ἔχειν.
σοὶ μὲν τάδ' αὐδῶ, συγγόνωι δ' ἐμῆι λέγω·
πλεῖ ξὺν πόσει σῶι· πνεῦμα δ' ἕξετ' οὔριον·
σωτῆρε δ' ἡμεῖς σὼ κασιγνήτω διπλῶ
πόντον παριππεύοντε πέμψομεν πάτραν.
ὅταν δὲ κάμψηις καὶ τελευτήσηις βίον,
θεὸς κεκλήσηι καὶ Διοσκόρων μέτα
σπονδῶν μεθέξεις ξένιά τ' ἀνθρώπων πάρα
ἕξεις μεθ' ἡμῶν· Ζεὺς γὰρ ὧδε βούλεται.
οὗ δ' ὥρμισέν σε πρῶτα Μαιάδος τόκος,
Σπάρτης ἀπάρας, τὸν κατ' οὐρανὸν δρόμον,
κλέψας δέμας σὸν μὴ Πάρις γήμειέ σε,
—φρουρὸν παρ' Ἀκτὴν τεταμένην νῆσον λέγω—
Ἑλένη τὸ λοιπὸν ἐν βροτοῖς κεκλήσεται,
ἐπεὶ κλοπαίαν σ' ἐκ δόμων ἐδέξατο.
L2[O] καὶ τῶι πλανήτηι Μενέλεωι θεῶν πάρα
ℂ μακάρων κατοικεῖν νῆσόν ἐστι μόρσιμον·
1678 τοὺς εὐγενεῖς γὰρ οὐ στυγοῦσι δαίμονες,|
1680 ὦ παῖδε Λήδας καὶ Διός, τὰ μὲν πάρος
νείκη μεθήσω σφῶιν κασιγνήτης πέρι·
ἐγὼ δ' ἀδελφὴν οὐκέτ' ἂν κτάνοιμ' ἐμήν.
κείνη δ' ἴτω πρὸς οἶκον, εἰ θεοῖς δοκεῖ.
1684 ἴστον δ' ἀρίστης σωφρονεστάτης θ' ἅμα
1686 καὶ χαίρεθ' Ἑλένης οὕνεκ' εὐγενεστάτης
1687 ✦ γνώμης, ὃ πολλαῖς ἐν γυναιξὶν οὐκ ἔνι.|

53 τὸ δ' ἄθλιον κεῖν' εὐτυχὲς τάχ' ἂν πέσοι.|
πότερα δ' ἐς οἴκους σοι συνεισελθεῖν με χρὴ Eur.
ἢ πρὸς τάφωι τῶιδ' ἥσυχοι καθώμεθα;| Ἑλένη
αὐτοῦ μέν'· ἢν γάρ καί τι πλημμελές σε δρᾶι,
τάφος σ' ὅδ' ἂν ῥύσαιτο φάσγανόν τε σόν.
ἐγὼ δ' ἐς οἴκους βᾶσα βοστρύχους τεμῶ
πέπλων τε λευκῶν μέλανας ἀνταλλάξομαι 1088
μέγας γὰρ ἁγών, καὶ βλέπω δύο ῥοπάς· 1090
ἢ γὰρ θανεῖν δεῖ μ', ἢν ἁλῶ τεχνωμένη,
ἢ πατρίδα τ' ἐλθεῖν καὶ σὸν ἐκσῶισαι δέμας.
ὦ πότνι' ἣ Δίοισιν ἐν λέκτροις πίτνεις
Ἥρα, δύ' οἰκτρὼ φῶτ' ἀνάψυξον πόνων,
αἰτούμεθ' ὀρθὰς ὠλένας πρὸς οὐρανὸν
ῥίπτονθ', ἵν' οἰκεῖς ἀστέρων ποικίλματα.
σύ θ', ἣ 'πὶ τὠμῶι κάλλος ἐκτήσω γάμωι,
κόρη Διώνης Κύπρι, μή μ' ἐξεργάσηι.
ἅλις δὲ λύμης ἣν μ' ἐλυμήνω πάρος
τοὔνομα παρασχοῦσ', οὐ τὸ σῶμ', ἐν βαρβάροις.
θανεῖν δ' ἔασόν μ', εἰ κατακτεῖναι θέλεις,
ἐν γῆι πατρώιαι. τί ποτ' ἄπληστος εἶ κακῶν,
ἔρωτας ἀπάτας δόλιά τ' ἐξευρήματα
ἀσκοῦσα φίλτρα θ' αἱματηρὰ δωμάτων;
εἰ δ' ἦσθα μετρία, τἆλλα γ' ἡδίστη θεῶν
πέφυκας ἀνθρώποισιν· οὐκ ἄλλως λέγω.| 1106
ὦ χαῖρε, πατρὸς μνῆμ'· ἐπ' ἐξόδοισι γὰρ 1165
ἔθαψα Πρωτεῦ, σ' ἕνεκ' ἐμῆς προσρήσεως· L2[O]
ἀεὶ δέ σ' ἐξιών τε κἀσιὼν δόμους ℂ
Θεοκλύμενος παῖς ὅδε προσεννέπει, πάτερ.
ὑμεῖς μὲν οὖν κύνας τε καὶ θηρῶν βρόχους,
δμῶες, κομίζετ' ἐς δόμους τυραννικούς·
ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν πόλλ' ἐλοιδόρησα δή·
10 (10C) οὐ γάρ τι θανάτωι τοὺς κακοὺς κολάζομεν;
καὶ νῦν πέπυσμαι φανερὸν Ἑλλήνων τινὰ
ἐς γῆν ἀφῖχθαι καὶ λεληθέναι σκοπούς,
ἤτοι κατόπτην ἢ κλοπαῖς θηρώμενον
Ἑλένην· θανεῖται δ', ἤν γε δὴ ληφθῆι μόνον.
ἀλλ', ὡς ἔοικε, πάντα διαπεπραγμένα
ηὕρηκα· τύμβου γὰρ κενὰς λιποῦσ' ἕδρας
12 ἡ Τυνδαρὶς παῖς ἐκπεπόρθμευται χθονός.
ὠή, χαλᾶτε κλῆιθρα, λύεθ' ἱππικὰ
φάτνης, ὀπαδοί, κἀκκομίζεθ' ἅρματα,
ὡς ἂν πόνου γ' ἕκατι μὴ λάθηι με γῆς
τῆσδ' ἐκκομισθεῖσ' ἄλοχος, ἧς ἐφίεμαι.—
ἐπίσχετ'· εἰσορῶ γὰρ οὓς διώκομεν
παρόντας ἐν δόμοισι κοὐ πεφευγότας.
αὕτη, τί πέπλους μέλανας ἐξῆψω χροὸς
λευκῶν ἀμείψασ' ἔκ τε κρατὸς εὐγενοῦς
κόμας σίδηρον ἐμβαλοῦσ' ἀπέθρισας
χλωροῖς τε τέγγεις δάκρυσι σὴν παρηίδα
55 κλαίουσα; πότερον ἐννύχοις πεπεισμένη

στένεις ὀνείροις, ἢ φάτιν τιν' οἴκοθεν
κλυοῦσα λύπηι σὰς διέφθαρσαι φρένας;|
ὦ δέσποτ'—ἤδη γὰρ τόδ' ὀνομάζω σ' ἔπος—
ὄλωλα· φροῦδα τἀμὰ κοὐδέν εἰμ' ἔτι.|
ἐν τῶι δὲ κεῖσαι συμφορᾶς; τίς ἡ τύχη;|
Μενέλαος—οἴμοι, πῶς φράσω;—τέθνηκέ μοι.|
οὐδέν τι χαίρω σοῖς λόγοις, τὰ δ' εὐτυχῶ.
πῶς <δ'> οἶσθα; μῶν σοι Θεονόη λέγει τάδε;|
κείνη τε φησὶν ὅ τε παρὼν ὅτ' ὤλλυτο.|
ἥκει γὰρ ὅστις καὶ τάδ' ἀγγέλλει σαφῆ;|
ἥκει· μόλοι γὰρ οἷ σφ' ἐγὼ χρῄζω μολεῖν.|
τίς ἐστι; ποῦ 'στιν; ἵνα σαφέστερον μάθω.|
ὅδ' ὃς κάθηται τῶιδ' ὑποπτήξας τάφωι.|
Ἄπολλον, ὡς ἐσθῆτι δυσμόρφωι πρέπει.|
οἴμοι, δοκῶ μὲν κἀμὸν ὧδ' ἔχειν πόσιν.|
ποδαπὸς δ' ὅδ' ἀνὴρ καὶ πόθεν κατέσχε γῆν;|
Ἕλλην, Ἀχαιῶν εἷς ἐμῶι σύμπλους πόσει.|
θανάτωι δὲ ποίωι φησὶ Μενέλεων θανεῖν;|
οἰκτρόταθ', ὑγροῖσιν ἐν κλυδωνίοις ἁλός.|
ποῦ βαρβάροισι πελάγεσιν ναυσθλούμενον;|
Λιβύης ἀλιμένοις ἐκπεσόντα πρὸς πέτραις.|
καὶ πῶς ὅδ' οὐκ ὄλωλε κοινωνῶν πλάτης;|
ἐσθλῶν κακίους ἐνίοτ' εὐτυχέστεροι.|
λιπὼν δὲ ναὸς ποῦ πάρεστιν ἔκβολα;|
ὅπου κακῶς ὄλοιτο, Μενέλεως δὲ μή.|
L2[I] ὄλωλ' ἐκεῖνος. ἦλθε δ' ἐν ποίωι σκάφει;|
ℂ ναῦταί σφ' ἀνείλοντ' ἐντυχόντες, ὡς λέγει.|
ποῦ δὴ τὸ πεμφθὲν ἀντὶ σοῦ Τροίαι κακόν;|
1219 νεφέλης λέγεις ἄγαλμ'; ἐς αἰθέρ' οἴχεται.|
1221 κἀγὼ μετέσχον Πριαμίδαις δυσπραξίας.|
πόσιν δ' ἄθαπτον ἔλιπεν ἢ κρύπτει χθονί;|
ἄθαπτον· οἲ ἐγὼ τῶν ἐμῶν τλήμων κακῶν.|
1224 τῶνδ' οὕνεκ' ἔταμες βοστρύχους ξανθῆς κόμης·|
1226 ὀρθῶς μὲν ἥδε συμφορὰ δακρύεται.|
✦ {…} ἐν εὐμαρεῖ γοῦν σὴν κασιγνήτην λαθεῖν.|
οὐ δῆτα. πῶς οὖν; τόνδ' ἔτ' οἰκήσεις τάφον;|
τί κερτομεῖς με, τὸν θανόντα δ' οὐκ ἐᾶις;|
πιστὴ γάρ εἶ σὺ σῶι πόσει φεύγουσά με.|
ἀλλ' οὐκέτ'· ἤδη δ' ἄρχε τῶν ἐμῶν γάμων.|
χρόνια μὲν ἦλθεν, ἀλλ' ὅμως αἰνῶ τάδε.|
οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; τῶν πάρος λαθώμεθα.|
ἐπὶ τῶι; χάρις γὰρ ἀντὶ χάριτος ἐλθέτω.|
σπονδὰς τέμωμεν καὶ διαλλάχθητί μοι.|
μεθίημι νεῖκος τὸ σόν, ἴτω δ' ὑπόπτερον.|
πρός νύν σε γονάτων τῶνδ', ἐπείπερ εἶ φίλος—|
Eur. {…} τί χρῆμα θηρῶσ' ἱκέτις ὠρέχθης ἐμοῦ;|
Ἑλένη τὸν κατθανόντα πόσιν ἐμὸν θάψαι θέλω.|
τί δ'; ἔστ' ἀπόντων τύμβος; ἢ θάψεις σκιάν;|
Ἕλλησίν ἐστι νόμος, ὃς ἂν πόντωι θάνηι—| {…}
950 1242 τί δρᾶν; σοφοί τοι Πελοπίδαι τὰ τοιάδε.|

54 (37C)
Ἔτ', ὦ ξέν', ἐς τὸ πρόσθεν—ἢ καλῶς ἔχει—
πλεύσωμεν; ἀρχαὶ γὰρ νεὼς μέλουσι σοί.
ὁ δ' εἶφ'· Ἅλις μοι. δεξιᾶι δ' ἑλὼν ξίφος
ἐς πρῶιραν εἷρπε κἀπὶ ταυρείωι σφαγῆι
σταθεὶς νεκρῶν μὲν οὐδενὸς μνήμην ἔχων,
τέμνων δὲ λαιμὸν ηὔχετ'· Ὦ ναίων ἅλα
πόντιε Πόσειδον Νηρέως θ' ἁγναὶ κόραι,
σώσατέ μ' ἐπ' ἀκτὰς Ναυπλίας δάμαρτά τε
ἄσυλον ἐκ γῆς. αἵματος δ' ἀπορροαὶ
ἐς οἶδμ' ἐσηκόντιζον οὔριοι ξένωι.
καί τις τόδ' εἶπε· Δόλιος ἡ ναυκληρία. 1589
σὺ δὲ στρέφ' οἴακ'. ἐκ δὲ ταυρείου φόνου 1591
Ἀτρέως σταθεὶς παῖς ἀνεβόησε συμμάχους·
Τί μέλλετ', ὦ γῆς Ἑλλάδος λωτίσματα,
σφάζειν φονεύειν βαρβάρους νεώς τ' ἄπο
ῥίπτειν ἐς οἶδμα; ναυβάταις δὲ τοῖσι σοῖς
βοᾶι κελευστὴς τὴν ἐναντίαν ὄπα·
Οὐχ εἶ' ὃ μέν τις λοῖσθον ἀρεῖται δόρυ,
ὃ δὲ ζύγ' ἄξας, ὃ δ' ἀφελὼν σκαλμοῦ πλάτην
καθαιματώσει κρᾶτα πολεμίων ξένων;
ὀρθοὶ δ' ἀνῇξαν πάντες, οἳ μὲν ἐν χεροῖν
κορμοὺς ἔχοντες ναυτικούς, οἳ δὲ ξίφη·
φόνωι δὲ ναῦς ἐρρεῖτο. παρακέλευσμα δ' ἦν
πρύμνηθεν Ἑλένης· Ποῦ τὸ Τρωϊκὸν κλέος;
δείξατε πρὸς ἄνδρας βαρβάρους. σπουδῆς δ' ὕπο
ἔπιπτον, οἳ δ' ὠρθοῦντο, τοὺς δὲ κειμένους L2[I]
νεκροὺς ἂν εἶδες. Μενέλεως δ' ἔχων ὅπλα, ℂ
ὅποι νοσοῖεν ξύμμαχοι κατασκοπῶν,
ταύτηι προσῆγε χειρὶ δεξιᾶι ξίφος,
ὥστ' ἐκκολυμβᾶν ναός· ἠρήμωσε δὲ
σῶν ναυβατῶν ἐρετμά· ἐπ' οἰάκων δὲ βὰς
11 (11C) ἄνακτ' ἐς Ἑλλάδ' εἶπεν εὐθύνειν δόρυ.
οἳ δ' ἱστὸν ἦιρον, οὔριαι δ' ἧκον πνοαί.
βεβᾶσι δ' ἐκ γῆς. διαφυγὼν δ' ἐγὼ φόνον
καθῆκ' ἐμαυτὸν εἰς ἅλ' ἄγκυραν πάρα·
ἤδη δὲ κάμνονθ' ὁρμιατόνων μέ τις
ἀνείλετ', ἐς δὲ γαῖαν ἐξέβησέ σοι
τάδ' ἀγγελοῦντα. σώφρονος δ' ἀπιστίας
13 οὐκ ἔστιν οὐδὲν χρησιμώτερον βροτοῖς.|
οὐκ ἄν ποτ' ηὔχουν οὔτε σ' οὔθ' ἡμᾶς λαθεῖν
Μενέλαον, ὦναξ, ὡς ἐλάνθανεν παρών.| 1620
ἐπίσχες ὀργὰς αἷσιν οὐκ ὀρθῶς φέρηι, 1642
Θεοκλύμενε, γαίας τῆσδ' ἄναξ· δισσοὶ δέ σε
Διόσκοροι καλοῦμεν, οὓς Λήδα ποτὲ
ἔτικτεν Ἑλένην θ', ἣ πέφευγε σοὺς δόμους·
οὐ γὰρ πεπρωμένοισιν ὀργίζηι γάμοις,
οὐδ' ἡ θεᾶς Νηρῇδος ἔκγονος κόρη Eur.
ἀδικεῖ σ' ἀδελφὴ Θεονόη, τὰ τῶν θεῶν Ἑλένη
τιμῶσα πατρός τ' ἐνδίκους ἐπιστολάς.
ἐς μὲν γὰρ αἰεὶ τὸν παρόντα νῦν χρόνον 1200

ἐπεὶ λιποῦσα τούσδε βασιλείους δόμους
ἡ τοῦ Διὸς παῖς πρὸς θάλασσαν ἐστάλη_
σοφώταθ' ἁβρὸν πόδα τιθεῖσ' ἀνέστενε_
πόσιν πέλας παρόντα κοὐ τεθνηκότα.
ὡς δ' ἤλθομεν σῶν περίβολον νεωρίων,
Σιδωνίαν ναῦν πρωτόπλουν καθείλκομεν
ζυγῶν τε πεντήκοντα κἀρετμῶν μέτρα
ἔχουσαν. ἔργου δ' ἔργον ἐξημείβετο·
ὃ μὲν γὰρ ἱστόν, ὃ δὲ πλάτην καθίστατο
πηδάλιά τε ζεύγλαισι παρακαθίετο.
κἀν τῶιδε μόχθωι, τοῦτ' ἄρα σκοπούμενοι,
Ἕλληνες ἄνδρες Μενέλεωι ξυνέμποροι
προσῆλθον ἀκτὰς ναυφθόροις ἠσκημένοι
πέπλοισιν, εὐειδεῖς μέν, αὐχμηροὶ δ' ὁρᾶν.
ἰδὼν δέ νιν παρόντας Ἀτρέως γόνος
προσεῖπε δόλιον οἶκτον ἐς μέσον φέρων·
Ὦ τλήμονες, πῶς ἐκ τίνος νεώς ποτε
Ἀχαιίδος θραύσαντες ἥκετε σκάφος;
ἆρ' Ἀτρέως παῖδ' ὀλόμενον συνθάπτετε,
ὃν Τυνδαρὶς παῖς ἥδ' ἀπόντα κενοταφεῖ.
οἳ δ' ἐκβαλόντες δάκρυα ποιητῶι τρόπωι,
ἐς ναῦν ἐχώρουν Μενέλεωι ποντίσματα
φέροντες. ἡμῖν δ' ἦν μὲν ἥδ' ὑποψία
λόγος τ' ἐν ἀλλήλοισι, τῶν ἐπεσβατῶν
ὡς πλῆθος εἴη· διεσιωπῶμεν δ' ὅμως
L3[O] τοὺς σοὺς λόγους σώιζοντες· ἄρχειν γὰρ νεὼς
© ξένον κελεύσας πάντα συνέχεας τάδε.
καὶ τἄλλα μὲν δὴ ῥαιδίως ἔσω νεὼς
ἐθέμεθα κουφίζοντα· ταύρειος δὲ ποὺς
οὐκ ἤθελ' ὀρθὸς σανίδα προσβῆναι κάτα,
ἀλλ' ἐξεβρυχᾶτ' ὄμμ' ἀναστρέφων κύκλωι
κυρτῶν τε νῶτα κἀς κέρας παρεμβλέπων
μὴ θιγγάνειν ἀπεῖργεν. ὁ δ' Ἑλένης πόσις
ἐκάλεσεν· Ὦ πέρσαντες Ἰλίου πόλιν,
✦ οὐκ εἶ' ἀναρπάσαντες Ἑλλήνων νόμωι
νεανίαις ὤμοισι ταύρειον δέμας
οἳ δ' ἐς κέλευσμ' ἐλθόντες ἐξανήρπασαν
ταῦρον φέροντές τ' εἰσέθεντο σέλματα.
μονάμπυκον δὲ Μενέλεως ψήχων δέρην
μέτωπά τ' ἐξέπεισεν ἐσβῆναι δόρυ.
τέλος δ', ἐπειδὴ ναῦς τὰ πάντ' ἐδέξατο,
πλήσασα κλιμακτῆρας εὐσφύρου ποδὸς
Ἑλένη καθέζετ' ἐν μέσοις ἑδωλίοις,
ὅ τ' οὐκέτ' ὢν λόγοισι Μενέλεως πέλας·
ἄλλοι δὲ τοίχους δεξιοὺς λαιούς τ' ἴσοι
ἀνὴρ παρ' ἄνδρ' ἕζονθ', ὑφ' εἵμασι ξίφη
λαθραῖ' ἔχοντες, ῥόθιά τ' ἐξεπίμπλατο
βοῆς, κελευστοῦ φθέγμαθ' ὡς ἠκούσαμεν.
ἐπεὶ δὲ γαίας ἦμεν οὔτ' ἄγαν πρόσω
οὔτ' ἐγγύς, οὕτως ἤρετ' οἰάκων φύλαξ·

55 (38C)

κενοῖσι θάπτειν ἐν πέπλων ὑφάσμασιν.|
κτέριζ'· ἀνίστη τύμβον οὗ χρήιζεις χθονός.|
οὐχ ὧδε ναύτας ὀλομένους τυμβεύομεν.|
πῶς δαί; λέλειμμαι τῶν ἐν Ἕλλησιν νόμων.|
ἐς πόντον ὅσα χρὴ νέκυσιν ἐξορμίζομεν.|
τί σοι παράσχω δῆτα τῶι τεθνηκότι;|
ὅδ' οἶδ', ἐγὼ δ' ἄπειρος, εὐτυχοῦσα πρίν.|
ὦ ξένε, λόγων μὲν κληδόν' ἤνεγκας φίλην.|
οὔκουν ἐμαυτῶι γ' οὐδὲ τῶι τεθνηκότι.|
πῶς τοὺς θανόντας θάπτετ' ἐν πόντωι νεκρούς;|
ὡς ἂν παρούσης οὐσίας ἕκαστος ἦι.|
πλούτου λέγ' οὕνεχ' ὅ τι θέλεις ταύτης χάριν.|
προσφάζεται μὲν αἷμα πρῶτα νερτέροις.|
τίνος; σύ μοι σήμαινε, πείσομαι δ' ἐγώ.|
αὐτὸς σὺ γίγνωσκ'· ἀρκέσει γὰρ ἂν διδῶις.|
ἐν βαρβάροις μὲν ἵππον ἢ ταῦρον νόμος.|
διδούς γε μὲν δὴ δυσγενὲς μηδὲν δίδου.|
οὐ τῶνδ' ἐν ἀγέλαις ὀλβίαις σπανίζομεν.|
καὶ στρωτὰ φέρεται λέκτρα σώματος κενά.|
ἔσται· τί δ' ἄλλο προσφέρειν νομίζεται;|
χαλκήλαθ' ὅπλα· καὶ γὰρ ἦν φίλος δορί.|
ἄξια τάδ' ἔσται Πελοπιδῶν ἃ δώσομεν.|
καὶ τἄλλ' ὅσα χθὼν καλὰ φέρει βλαστήματα.|
πῶς οὖν; ἐς οἶδμα τίνι τρόπωι καθίετε;|
ναῦν δεῖ παρεῖναι κἀρετμῶν ἐπιστάτας.|
πόσον δ' ἀπείργειν μῆκος ἐκ γαίας δόρυ;| L3[O]
ὥστ' ἐξορᾶσθαι ῥόθια χερσόθεν μόλις.| ©
τί δή; τόδ' Ἑλλὰς νόμιμον ἐκ τίνος σέβει;|
ὡς μὴ πάλιν γῆι λύματ' ἐκβάληι κλύδων.|
Φοίνισσα κώπη ταχύπορος γενήσεται.|
καλῶς ἂν εἴη Μενέλεώι τε πρὸς χάριν.|
12 (12C) οὔκουν σὺ χωρὶς τῆσδε δρῶν ἀρκεῖς τάδε;|
μητρὸς τόδ' ἔργον ἢ γυναικὸς ἢ τέκνων.|
ταύτης ὁ μόχθος, ὡς λέγεις, θάπτειν πόσιν.|
ἐν εὐσεβεῖ γοῦν νόμιμα μὴ κλέπτειν νεκρῶν.|
ἴτω· πρὸς ἡμῶν ἄλοχον εὐσεβῆ τρέφειν.
ἐλθὼν δ' ἐς οἴκους ἐξελοῦ κόσμον νεκρῶι· {...}
καί σ' οὐ κεναῖσι χερσὶ γῆς ἀποστελῶ,
14 δράσαντα τῆιδε πρὸς χάριν· φήμας δ' ἐμοὶ
ἐσθλὰς ἐνεγκὼν ἀντὶ τῆς ἀχλαινίας
ἐσθῆτα λήψηι σῖτά θ', ὥστε σ' ἐς πάτραν
ἐλθεῖν, ἐπεὶ νῦν γ' ἀθλίως ἔχονθ' ὁρῶ.
σὺ δ', ὦ τάλαινα, μὴ 'πὶ τοῖς ἀνηνύτοις
τρύχουσα σαυτὴν {...} Μενέλεως δ' ἔχει πότμον,
κοὐκ ἂν δύναιτο ζῆν ὁ κατθανὼν πόσις.|
σὸν ἔργον, ὦ νεᾶνι· τὸν παρόντα μὲν
στέργειν πόσιν χρή, τὸν δὲ μηκέτ' ὄντ' ἐᾶν·
ἄριστα γάρ σοι ταῦτα πρὸς τὸ τυγχάνον.
ἢν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω καὶ τύχω σωτηρίας,
παύσω ψόγου σε τοῦ πρίν, ἢν γυνὴ γένηι

οἵαν γενέσθαι χρή σε σῶι ξυνευνέτηι.|
ἔσται τάδ'. οὐδὲ μέμψεται πόσις ποτὲ
ἡμῖν· σὺ δ' αὐτὸς ἐγγὺς ὢν εἴσηι τάδε.
  ἀλλ', ὦ τάλας, εἴσελθε καὶ λουτρῶν τύχε
ἐσθῆτά τ' ἐξάλλαξον. οὐκ ἐς ἀμβολὰς
εὐεργετήσω σ'· εὐμενέστερον γὰρ ἂν
τῶι φιλτάτωι μοι Μενέλεωι τὰ πρόσφορα
1300 δρώιης ἄν, ἡμῶν τυγχάνων οἵων σε χρή.|
1369 τὰ μὲν κατ' οἴκους εὐτυχοῦμεν, ὦ φίλαι·
ἡ γὰρ συνεκκλέπτουσα Πρωτέως κόρη
πόσιν παρόντα τὸν ἐμὸν ἱστορουμένη
οὐκ εἶπ' ἀδελφῶι· κατθανόντα δ' ἐν χθονὶ
1373 οὔ φησιν αὐγὰς εἰσορᾶν ἐμὴν χάριν.
1375 {...} ἃ γὰρ καθήσειν ὅπλ' ἔμελλεν εἰς ἅλα,
ταῦτ' ἐμβαλὼν πόρπακι γενναίαν χέρα
αὐτὸς κομίζει δόρυ τε δεξιᾶι λαβών,
ὡς τῶι θανόντι χάριτα δὴ συνεκπονῶν.
προύργου δ' ἐς ἀλκὴν σῶμ' ὅπλοις ἠσκήσατο,
ὡς βαρβάρων τροπαῖα μυρίων χερὶ
θήσων, ὅταν κωπῆρες ἐσβῶμεν σκάφος,
πέπλους δ' ἀμείψας' ἀντὶ ναυφθόρου στολῆς
ἐγώ νιν ἐξήσκησα, καὶ λουτροῖς χρόα
ἔδωκα, χρόνια νίπτρα ποταμίας δρόσου.
ἀλλ', ἐκπερᾶι γὰρ δωμάτων ὁ τοὺς ἐμοὺς
γάμους ἑτοίμους ἐν χεροῖν ἔχειν δοκῶν,
L3[I] σιγητέον μοι· καὶ σὲ προσποιούμεθα
ℂ {...} εὔνουν κρατεῖν τε στόματος, ἣν δυνώμεθα
σωθέντες αὐτοὶ καὶ σὲ συνσῶσαί ποτε.|
χωρεῖτ' ἐφεξῆς, ὡς ἔταξεν ὁ ξένος,
δμῶες, φέροντες ἐνάλια κτερίσματα.
Ἑλένη, σὺ δ', ἤν σοι μὴ κακῶς δόξω λέγειν,
πείθου, μέν' αὐτοῦ· ταὐτὰ γὰρ παροῦσά τε
πράξεις τὸν ἄνδρα τὸν σὸν ἤν τε μὴ παρῇς.
δέδοικα γάρ σε μή τις ἐμπεσὼν πόθος
✦ πείσηι μεθεῖναι σῶμ' ἐς οἶδμα πόντιον
τοῦ πρόσθεν ἀνδρὸς χάρισιν ἐκπεπληγμένην·
ἄγαν γὰρ αὐτὸν οὐ παρόνθ' ὅμως στένεις.|
ὦ καινὸς ἡμῖν πόσις, ἀναγκαίως ἔχει
τὰ πρῶτα λέκτρα νυμφικάς θ' ὁμιλίας
τιμᾶν· ἐγὼ δὲ διὰ τὸ μὲν στέργειν πόσιν
καὶ ξυνθάνοιμ' ἄν· ἀλλὰ τίς κείνωι χάρις
ξὺν κατθανόντι κατθανεῖν; ἔα δέ με
αὐτὴν μολοῦσαν ἐντάφια δοῦναι νεκρῶι.
θεοὶ δέ σοί τε δοῖεν οἷ' ἐγὼ θέλω,
καὶ τῶι ξένωι τῶιδ', ὅτι συνεκπονεῖ τάδε.
ἕξεις δέ μ' οἵαν χρή σ' ἔχειν ἐν δώμασι
γυναῖκ', ἐπειδὴ Μενέλεων εὐεργετεῖς
κἄμ'. ἔρχεται γὰρ δή τιν' ἐς τύχην τάδε.
ὅστις δὲ δώσει ναῦν ἐν ἧι τάδ' ἄξομεν,
1411 πρόσταξον, ὡς ἂν τὴν χάριν πλήρη λάβω.|

56 (39C) χώρει σὺ καὶ ναῦν τοῖσδε πεντηκόντερον
Σιδωνίαν δὸς κἀρετμῶν ἐπιστάτας.|
οὔκουν ὅδ' ἄρξει ναὸς ὃς κοσμεῖ τάφον;|
μάλιστ'· ἀκούειν τοῦδε χρὴ ναύτας ἐμούς.|
αὖθις κέλευσον, ἵνα σαφῶς μάθωσί σου.| 1416
ὄναιο· κἀγὼ τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.| 1418
μή νυν ἄγαν σὸν δάκρυσιν ἐκτήξῃς χρόα.|
ἥδ' ἡμέρα σοι τὴν ἐμὴν δείξει χάριν.|
τὰ τῶν θανόντων οὐδέν, ἀλλ' ἄλλως πόνος.| 1421
οὐδὲν κακίω Μενέλεώ μ' ἕξεις πόσιν.| 1423
οὐδὲν σὺ μεμπτός· τῆς τύχης με δεῖ μόνον.|
ἐν σοὶ τόδ', ἢν τὴν εἰς ἔμ' εὔνοιαν διδῶις.|
οὐ νῦν διδαξόμεσθα τοὺς φίλους φιλεῖν.|
βούληι ξυνεργῶν αὐτὸς ἐκπέμψω στόλον;|
ἥκιστα· μὴ δούλευε σοῖς δούλοις, ἄναξ.|
ἀλλ' εἶα· τοὺς μὲν Πελοπιδῶν ἐῶ νόμους·
καθαρὰ γὰρ ἡμῖν δώματ'· οὐ γὰρ ἐνθάδε
ψυχὴν ἀφῆκε Μενέλεως. ἴτω δέ τις
φράσων ὑπάρχοις τοῖς ἐμοῖς φέρειν γάμων
ἀγάλματ' οἴκους εἰς ἐμούς· πᾶσαν δὲ χρὴ
γαῖαν βοᾶσθαι μακαρίαις ὑμνωιδίαις,
ὑμέναιος Ἑλένης κἀμόν, ὡς ζηλωτὸς ἦι.
  σὺ δ', ὦ ξέν', ἐλθών, πελαγίους ἐς ἀγκάλας
τῶι τῆσδε πρίν ποτ' ὄντι δοὺς πόσει τάδε,
πάλιν πρὸς οἴκους σπεῦδ' ἐμὴν δάμαρτ' ἔχων,
ὡς τοὺς γάμους τοὺς τῆσδε συνδαίσας ἐμοὶ L3[I]
στέλληι πρὸς οἴκους ἢ μένων εὐδαιμονῇς.| ℂ
ὦ Ζεῦ, πατήρ τε καὶ σοφὸς κλήιζηι θεός,
βλέψον πρὸς ἡμᾶς καὶ μετάστησον κακῶν.
ἕλκουσι δ' ἡμῖν πρὸς λέπας τὰς συμφορὰς
σπουδῆι σύναψαι· κἂν ἄκραι θίγῃς χερί,
13 ἥξομεν ἵν' ἐλθεῖν βουλόμεσθα τῆς τύχης.
ἅλις δὲ μόχθων οὓς ἐμοχθοῦμεν πάρος.
κέκλησθέ τοι, θεοί, πόλλά, χρήστ' ὁμοῦ κλύειν
καὶ λύπρ'· ὀφείλω δ' οὐκ ἀεὶ πράσσειν κακῶς,
ὀρθῶι δὲ βῆναι ποδί· μίαν δέ μοι χάριν
δόντες τὸ λοιπὸν εὐτυχῆ με θήσετε.| 1450
ὡς καίν' ἀκούσηι πήματ' ἐξ ἐμοῦ τάχα.| 1513
15 τί δ' ἔστιν;| ἄλλης ἐκπόνει μνηστεύματα
γυναικός· Ἑλένη γὰρ βέβηκ' ἔξω χθονός.|
πτεροῖσιν ἀρθεῖσ' ἢ πεδοστιβεῖ ποδί;|
Μενέλαος αὐτὴν ἐκπεπόρθμευται χθονός,
ὃς αὐτὸς αὑτὸν ἦλθεν ἀγγέλλων θανεῖν.|
ὦ δεινὰ λέξας· τίς δέ νιν ναυκληρία
ἐκ τῆσδ' ἀπῆρε χθονός; ἄπιστα γὰρ λέγεις.|
ἥν γε ξένωι δίδως σύ· τούς τε σοὺς ἔχων
ναύτας βέβηκεν, ὡς ἂν ἐν βραχεῖ μάθῃς.
πῶς; εἰδέναι πρόθυμος· οὐ γὰρ ἐλπίδων
ἔσω βέβηκε μίαν ὑπερδραμεῖν χέρα
τοσούσδε ναύτας, ὧν ἀπεστάλης μέτα.|

θερμαινόμεσθα καρδίαν· ἴσως γὰρ ἂν 57
Eur. μόλις προβαίνουσ’ ἡ τύχη σταίη καλῶς.|
Ἠλέκ. ὦ τλῆμον, εἰδὼς δωμάτων χρείαν σέθεν
τί τούσδ’ ἐδέξω μείζονας σαυτοῦ ξένους;|
τί δ’; εἴπερ εἰσὶν ὡς δοκοῦσιν εὐγενεῖς,
οὐκ ἔν τε μικροῖς ἔν τε μὴ στέρξουσ’ ὁμῶς;|
ἐπεί νυν ἐξήμαρτες ἐν σμικροῖσιν ὤν,
ἔλθ’ ὡς παλαιὸν τροφὸν ἐμοῦ φίλον πατρός,
ὃς ἀμφὶ ποταμὸν Τάναον Ἀργείας ὅρους
τέμνοντα γαίας Σπαρτιάτιδός τε γῆς
412 ποίμναις ὁμαρτεῖ πόλεος ἐκβεβλημένος·
414 ἐλθεῖν ξένιά τ’ ἐς δαῖτα πορσῦναί τινα.
ἡσθήσεταί τοι καὶ προσεύξεται θεοῖς,
ζῶντ’ εἰσακούσας παῖδ’ ὃν ἐκσῴζει ποτέ.
οὐ γὰρ πατρῴων ἐκ δόμων μητρὸς πάρα
λάβοιμεν ἄν τι· πικρὰ δ’ ἀγγείλαιμεν ἄν,
εἰ ζῶντ’ Ὀρέστην ἡ τάλαιν’ αἴσθοιτ’ ἔτι.|
ἀλλ’, εἰ δοκεῖ σοι, τούσδ’ ἀπαγγελῶ λόγους
γέροντι· χώρει δ’ ἐς δόμους ὅσον τάχος
καὶ τἄνδον ἐξάρτυε. πολλά τοι γυνὴ
χρῄζουσ’ ἂν εὕροι δαιτὶ προσφορήματα.
ἔστιν δὲ δὴ τοσαῦτά γ’ ἐν δόμοις ἔτι,
ὥσθ’ ἕν γ’ ἐπ’ ἦμαρ τούσδε πληρῶσαι βορᾶς.
ἐν τοῖς τοιούτοις δ’ ἡνίκ’ ἂν γνώμης πέσω,
σκοπῶ τὰ χρήμαθ’ ὡς ἔχει μέγα σθένος,
L1[O] ξένοις τε δοῦναι σῶμά τ’ ἐς νόσους πεσὸν
𝔸 δαπάναισι σῶσαι· τῆς δ’ ἐφ’ ἡμέραν βορᾶς
ἐς σμικρὸν ἥκει· πᾶς γὰρ ἐμπλησθεὶς ἀνὴρ
431 ✦ ὁ πλούσιός τε χὠ πένης ἴσον φέρει.|
487 ποῦ ποῦ νεᾶνις πότνι’ ἐμὴ δέσποινά τε,
Ἀγαμέμνονος παῖς, ὅν ποτ’ ἐξέθρεψ’ ἐγώ;
ὡς πρόσβασιν τῶνδ’ ὀρθίαν οἴκων ἔχει 1
ῥυσῶι γέροντι τῶιδε προσβῆναι ποδί.
ὅμως δὲ πρός γε τοὺς φίλους ἐξελκτέον
διπλῆν ἄκανθαν καὶ παλίρροπον γόνυ.
ὦ θύγατερ—ἄρτι γάρ σε πρὸς δόμοις ὁρῶ—
ἥκω φέρων σοι τῶν ἐμῶν βοσκημάτων
ποίμνης νεογνὸν θρέμμ’ ὑποσπάσας τόδε
στεφάνους τε τευχέων τ’ ἐξελὼν τυρεύματα, 1
πολιόν τε θησαύρισμα Διονύσου τόδε
ὀσμῆι κατῆρες, μικρόν, ἀλλ’ ἐπεσβαλεῖν
ἡδὺ σκύφον τοῦδ’ ἀσθενεστέρωι ποτῶι.
ἴτω φέρων τις τοῖς ξένοις τάδ’ ἐς δόμους·
ἐγὼ δὲ τρύχει τῶιδ’ ἐμῶν πέπλων κόρας
δακρύοισι τέγξας ἐξομόρξασθαι θέλω.|
τί δ’, ὦ γεραιέ, διάβροχον τόδ’ ὄμμ’ ἔχεις;
μῶν τἀμὰ διὰ χρόνου σ’ ἀνέμνησεν κακῶν;
ἢ τὰς Ὀρέστου τλήμονας φυγὰς στένεις
καὶ πατέρα τὸν ἐμόν, ὅν ποτ’ ἐν χεροῖν ἔχων
350 507 ἀνόνητ’ ἔθρεψάς σοί τε καὶ τοῖς σοῖς φίλοις;| 59

E6

KEY:
- 🎶 within song
- spoken by messenger
- † crux †
- | end of series of lines by same speaker
- ✦ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED: first trimeter of new speaker.

Letters not underlined: Murray (OCT II 1913) and Diggle (OCT II 1981) agree.

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
420 - 419 BCE	?	?	?

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E6 (974 lines)

COMPANION TO

EURIPIDES

ΗΛΕΚΤΡΑ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-100	**1-100**	669-816	**501-600**
101-301	**101-200**	817-930	**601-700**
302-401	**201-300**	931-1040	**701-800**
402-557	**301-400**	1041-1140	**801-900**
558-668	**401-500**	1141-1291	**901-974**

2L 𝔸 1-507
2L 𝔹 508-980
2L ℂ 981-1291

PRINT TWO-SIDED:
59 to 70

Ὦ γῆς †παλαιὸν ἄργος†, Ἰνάχου ῥοαί,
ὅθεν ποτ' ἄρας ναυσὶ χιλίαις Ἄρη
ἐς γῆν ἔπλευσε Τρῳάδ' Ἀγαμέμνων ἄναξ.
κτείνας δὲ τὸν κρατοῦντ' ἐν Ἰλιάδι χθονὶ
Πρίαμον, ἑλών τε Δαρδάνου κλεινὴν πόλιν,
ἀφίκετ' ἐς τόδ' Ἄργος, ὑψηλῶν δ' ἐπὶ
ναῶν ἔθηκε σκῦλα πλεῖστα βαρβάρων.
κἀκεῖ μὲν εὐτύχησεν· ἐν δὲ δώμασι
θνῄσκει γυναικὸς πρὸς Κλυταιμήστρας δόλωι
καὶ τοῦ Θυέστου παιδὸς Αἰγίσθου χερί.
χὼ μὲν παλαιὰ σκῆπτρα Ταντάλου λιπὼν
ὄλωλεν, Αἴγισθος δὲ βασιλεύει χθονός,
ἄλοχον ἐκείνου Τυνδαρίδα κόρην ἔχων.
οὓς δ' ἐν δόμοισιν ἔλιφ' ὅτ' ἐς Τροίαν ἔπλει,
ἄρσενά τ' Ὀρέστην θῆλύ τ' Ἠλέκτρας θάλος,
τὸν μὲν πατρὸς γεραιὸς ἐκκλέπτει τροφεὺς
μέλλοντ' Ὀρέστην χερὸς ὕπ' Αἰγίσθου θανεῖν
Στροφίωι τ' ἔδωκε Φωκέων ἐς γῆν τρέφειν·
ἣ δ' ἐν δόμοις ἔμεινεν Ἠλέκτρα πατρός,
ταύτην ἐπειδὴ θαλερὸς εἶχ' ἥβης χρόνος,
μνηστῆρες ᾔτουν Ἑλλάδος πρῶτοι χθονός.
δείσας δὲ μή τωι παῖδ' ἀριστέων τέκοι
Ἀγαμέμνονος ποινάτορ', εἶχεν ἐν δόμοις
Αἴγισθος οὐδ' ἥρμοζε νυμφίωι τινί.
ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτ' ἦν φόβου πολλοῦ πλέων,
μή τωι λαθραίως τέκνα γενναίωι τέκοι,
κτανεῖν σφε βουλεύσαντος, ὠμόφρων ὅμως
μήτηρ νιν ἐξέσωσεν Αἰγίσθου χερός.
ἐς μὲν γὰρ ἄνδρα σκῆψιν εἶχ' ὀλωλότα,
παίδων δ' ἔδεισε μὴ φθονηθείη φόνωι.
ἐκ τῶνδε δὴ τοιόνδ' ἐμηχανήσατο
Αἴγισθος· ὃς μὲν γῆς ἀπηλλάχθη φυγὰς
Ἀγαμέμνονος παῖς, χρυσὸν εἶφ' ὃς ἂν κτάνηι,
ἡμῖν δὲ δὴ δίδωσιν Ἠλέκτραν ἔχειν
δάμαρτα, πατέρων μὲν Μυκηναίων ἄπο
γεγῶσιν — οὐ δὴ τοῦτό γ' ἐξελέγχομαι·
λαμπροὶ γὰρ ἐς γένος γε, χρημάτων δὲ δὴ
πένητες, ἔνθεν ηὑγένει' ἀπόλλυται —
ὡς ἀσθενεῖ δοὺς ἀσθενῆ λάβοι φόβον.
εἰ γάρ νιν ἔσχεν ἀξίωμ' ἔχων ἀνήρ,
εὕδοντ' ἂν ἐξήγειρε τὸν Ἀγαμέμνονος
φόνον δίκη τ' ἂν ἦλθεν Αἰγίσθωι τότε.
ἣν οὔποθ' ἁνὴρ ὅδε — σύνοιδέ μοι Κύπρις —
ἤισχυνεν εὐνῆι· παρθένος δ' ἔτ' ἐστὶ δή.
αἰσχύνομαι γὰρ ὀλβίων ἀνδρῶν τέκνα
λαβὼν ὑβρίζειν, οὐ κατάξιος γεγώς.
στένω δὲ τὸν λόγοισι κηδεύοντ' ἐμοὶ
ἄθλιον Ὀρέστην, εἴ ποτ' εἰς Ἄργος μολὼν
γάμους ἀδελφῆς δυστυχεῖς ἐσόψεται.
ὅστις δέ μ' εἶναί φησι μῶρον, εἰ λαβὼν

ἐν ἐλπίσιν ταῦτ'· ἀσθενὴς φεύγων ἀνήρ.
ἦλθον δ' Ὀρέστου τίνα πορεύοντες λόγον;
σκοποὺς ἔπεμψε τούσδε τῶν ἐμῶν κακῶν.
οὔκουν τὰ μὲν λεύσσουσι, τὰ δὲ σύ που λέγεις.
ἴσασιν, οὐδὲν τῶνδ' ἔχουσιν ἐνδεές.
οὔκουν πάλαι χρῆν τοῖσδ' ἀνεπτύχθαι πύλας;
χωρεῖτ' ἐς οἴκους· ἀντὶ γὰρ χρηστῶν λόγων
ξενίων κυρήσεθ', οἷ' ἐμὸς κεύθει δόμος.
[αἴρεσθ', ὀπαδοί, τῶνδ' ἔσω τεύχη δόμων.]
καὶ μηδὲν ἀντείπητε, παρὰ φίλου φίλοι
μολόντες ἀνδρός· καὶ γὰρ εἰ πένης ἔφυν,
οὔτοι τό γ' ἦθος δυσγενὲς παρέξομαι.
πρὸς θεῶν, ὅδ' ἁνὴρ ὃς συνεκκλέπτει γάμους
τοὺς σούς, Ὀρέστην οὐ καταισχύνειν θέλων;
οὗτος κέκληται πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας.
οὐκ ἔστ' ἀκριβὲς οὐδὲν εἰς εὐανδρίαν·
ἔχουσι γὰρ ταραγμὸν αἱ φύσεις βροτῶν.
ἤδη γὰρ εἶδον ἄνδρα γενναίου πατρὸς
τὸ μηδὲν ὄντα, χρηστὰ δ' ἐκ κακῶν τέκνα,
λιμόν τ' ἐν ἀνδρὸς πλουσίου φρονήματι,
γνώμην δὲ μεγάλην ἐν πένητι σώματι.
[πῶς οὖν τις αὐτὰ διαλαβὼν ὀρθῶς κρινεῖ;
πλούτωι; πονηρῶι γ' ἆρα χρήσεται κριτῆι.
ἢ τοῖς ἔχουσι μηδέν; ἀλλ' ἔχει νόσον
πενία, διδάσκει δ' ἄνδρα τῆι χρείαι κακόν.
ἀλλ' εἰς ὅπλ' ἔλθω; τίς δὲ πρὸς λόγχην βλέπων
μάρτυς γένοιτ' ἂν ὅστις ἐστὶν ἀγαθός;
κράτιστον εἰκῆι ταῦτ' ἐᾶν ἀφειμένα.]
οὗτος γὰρ ἁνὴρ οὔτ' ἐν Ἀργείοις μέγας
οὔτ' αὖ δοκήσει δωμάτων ὠγκωμένος,
ἐν τοῖς δὲ πολλοῖς ὤν, ἄριστος ηὑρέθη.
οὐ μὴ φρονήσεθ', οἳ κενῶν δοξασμάτων
πλήρεις πλανᾶσθε, τῆι δ' ὁμιλίαι βροτοὺς
κρινεῖτε καὶ τοῖς ἤθεσιν τοὺς εὐγενεῖς;
[οἱ γὰρ τοιοῦτοι τὰς πόλεις οἰκοῦσιν εὖ
καὶ δώμαθ'· αἱ δὲ σάρκες αἱ κεναὶ φρενῶν
ἀγάλματ' ἀγορᾶς εἰσιν. οὐδὲ γὰρ δόρυ
μᾶλλον βραχίων σθεναρὸς ἀσθενοῦς μένει·
ἐν τῆι φύσει δὲ τοῦτο κἀν εὐψυχίαι.]
ἀλλ' — ἄξιος γὰρ ὅ τε παρὼν ὅ τ' οὐ παρὼν
Ἀγαμέμνονος παῖς, οὗπερ οὕνεχ' ἥκομεν —
δεξώμεθ' οἴκων καταλύσεις. χωρεῖν χρεών,
δμῶες, δόμων τῶνδ' ἐντός. ὡς ἐμοὶ πένης
εἴη πρόθυμος πλουσίου μᾶλλον ξένος.
αἰνῶ μὲν οὖν τοῦδ' ἀνδρὸς ἐσδοχὰς δόμων,
ἐβουλόμην δ' ἄν, εἰ κασίγνητός με σὸς
ἐς εὐτυχοῦντας ἦγεν εὐτυχῶν δόμους.
ἴσως δ' ἂν ἔλθοι· Λοξίου γὰρ ἔμπεδοι
χρησμοί, βροτῶν δὲ μαντικὴν χαίρειν ἐῶ.
νῦν ἢ πάροιθεν μᾶλλον, Ἠλέκτρα, χαρᾶι

ἐπεὶ δὲ κινεῖς μῦθον, ἱκετεύω, ξένε,
Eur. ἄγγελλ' Ὀρέστηι τἀμὰ καὶ κείνου κακά,
Ἠλέκ. πρῶτον μὲν οἵοις ἐν πέπλοις αὐλίζομαι,
πίνωι θ' ὅσωι βέβριθ', ὑπὸ στέγαισί τε
οἵαισι ναίω βασιλικῶν ἐκ δωμάτων,
αὐτὴ μὲν ἐκμοχθοῦσα κερκίσιν πέπλους,
ἢ γυμνὸν ἕξω σῶμα κἀστερήσομαι,
{…} αὐτὴ δὲ πηγὰς ποταμίους φορουμένη,
ἀνέορτος ἱερῶν καὶ χορῶν τητωμένη.
ἀναίνομαι γυναῖκας οὖσα παρθένος,
ἀναίνομαι δὲ Κάστορ', ὧι πρὶν ἐς θεοὺς
ἐλθεῖν ἔμ' ἐμνήστευον, οὖσαν ἐγγενῆ.
μήτηρ δ' ἐμὴ Φρυγίοισιν ἐν σκυλεύμασιν
θρόνωι κάθηται, πρὸς δ' ἕδραισιν Ἀσίδες
δμωαὶ στατίζουσ', ἃς ἔπερσ' ἐμὸς πατήρ,
Ἰδαῖα φάρη χρυσέαις ἐζευγμέναι
πόρπαισιν. αἷμα δ' ἔτι πατρὸς κατὰ στέγας
μέλαν σέσηπεν, ὃς δ' ἐκεῖνον ἔκτανεν,
ἐς ταὐτὰ βαίνων ἅρματ' ἐκφοιτᾶι πατρί,
καὶ σκῆπτρ' ἐν οἷς Ἕλλησιν ἐστρατηλάτει
μιαιφόνοισι χερσὶ γαυροῦται λαβών.
Ἀγαμέμνονος δὲ τύμβος ἠτιμασμένος
οὔπω χοάς ποτ' οὐδὲ κλῶνα μυρσίνης
ἔλαβε, πυρὰ δὲ χέρσος ἀγλαϊσμάτων.
μέθηι δὲ βρεχθεὶς τῆς ἐμῆς μητρὸς πόσις
L2[O] ὁ κλεινός, ὡς λέγουσιν, ἐνθρώισκει τάφωι
A πέτροις τε λεύει μνῆμα λάινον πατρός,
◆ καὶ τοῦτο τολμᾶι τοὔπος εἰς ἡμᾶς λέγειν·
Ποῦ παῖς Ὀρέστης; ἆρά σοι τύμβωι καλῶς
παρὼν ἀμύνει;—ταῦτ' ἀπὼν ὑβρίζεται.
  ἀλλ', ὦ ξέν', ἱκετεύω σ', ἀπάγγειλον τάδε.
πολλοὶ δ' ἐπιστέλλουσιν, ἑρμηνεὺς δ' ἐγώ,
αἱ χεῖρες ἡ γλῶσσ' ἡ ταλαίπωρός τε φρήν,
κάρα τ' ἐμὸν ξυρῆκες, ὅ τ' ἐκεῖνον τεκών.
αἰσχρὸν γάρ, εἰ πατὴρ μὲν ἐξεῖλεν Φρύγας,
ὁ δ' ἄνδρ' ἕν' εἷς ὢν οὐ δυνήσεται κτανεῖν,
νέος πεφυκὼς κἀξ ἀμείνονος πατρός.|
καὶ μὴν δέδορκα τόνδε, σὸν λέγω πόσιν,
λήξαντα μόχθου πρὸς δόμους ὡρμώμενον.|
ἔα· τίνας τούσδ' ἐν πύλαις ὁρῶ ξένους;
τίνος δ' ἕκατι τάσδ' ἐπ' ἀγραύλους πύλας
προσῆλθον; ἦ 'μοῦ δεόμενοι; γυναικί τοι
αἰσχρὸν μετ' ἀνδρῶν ἑστάναι νεανιῶν.|
ὦ φίλτατ', εἰς ὕποπτα μὴ μόληις ἐμοί·
τὸν ὄντα δ' εἴσηι μῦθον· οἵδε γὰρ ξένοι
ἥκουσ' Ὀρέστου πρός με κήρυκες λόγων.
  ἀλλ', ὦ ξένοι, σύγγνωτε τοῖς εἰρημένοις.|
τί φασίν; ἀνὴρ ἔστι καὶ λεύσσει φάος;|
ἔστιν λόγωι γοῦν, φασὶ δ' οὐκ ἄπιστ' ἐμοί.|
ἦ καί τι πατρὸς σῶν τε μέμνηται κακῶν;|

59 (41C) νέαν ἐς οἴκους παρθένον μὴ θιγγάνω,
γνώμης πονηροῖς κανόσιν ἀναμετρούμενος Eur.
τὸ σῶφρον, ἴστω καὐτὸς αὖ τοιοῦτος ὤν.| Ἠλέκ.
ὦ νὺξ μέλαινα, χρυσέων ἄστρων τροφέ,
ἐν ἧι τόδ' ἄγγος τῶιδ' ἐφεδρεῦον κάραι
φέρουσα πηγὰς ποταμίας μετέρχομαι—
οὐ δή τι χρείας ἐς τοσόνδ' ἀφιγμένη,
ἀλλ' ὡς ὕβριν δείξωμεν Αἰγίσθου θεοῖς—
γόους τ' ἀφίημ' αἰθέρ' ἐς μέγαν πατρί.
ἡ γὰρ πανώλης Τυνδαρίς, μήτηρ ἐμή,
ἐξέβαλέ μ' οἴκων, χάριτα τιθεμένη πόσει·
τεκοῦσα δ' ἄλλους παῖδας Αἰγίσθωι πάρα
πάρεργ' Ὀρέστην κἀμὲ ποιεῖται δόμων.| {…}
τί γὰρ τάδ', ὦ δύστην', ἐμὴν μοχθεῖς χάριν
πόνους ἔχουσα, πρόσθεν εὖ τεθραμμένη,
καὶ ταῦτ' ἐμοῦ λέγοντος οὐκ ἀφίστασαι;|
ἐγώ σ' ἴσον θεοῖσιν ἡγοῦμαι φίλον·
ἐν τοῖς ἐμοῖς γὰρ οὐκ ἐνύβρισας κακοῖς.
μεγάλη δὲ θνητοῖς μοῖρα συμφορᾶς κακῆς
ἰατρὸν εὑρεῖν, ὡς ἐγὼ σὲ λαμβάνω.
δεῖ δή με κἀκέλευστον εἰς ὅσον σθένω
μόχθου 'πικουφίζουσαν, ὡς ῥᾶιον φέρηις,
συνεκκομίζειν σοι πόνους. ἅλις δ' ἔχεις
τἄξωθεν ἔργα· τὰν δόμοις δ' ἡμᾶς χρεὼν
ἐξευτρεπίζειν. εἰσιόντι δ' ἐργάτηι
θύραθεν ἡδὺ τἄνδον εὑρίσκειν καλῶς.| L2[O]
εἴ τοι δοκεῖ σοι, στεῖχε· καὶ γὰρ οὐ πρόσω A
πηγαὶ μελάθρων τῶνδ'. ἐγὼ δ' ἅμ' ἡμέραι
βοῦς εἰς ἀρούρας ἐσβαλὼν σπερῶ γύας.
ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς θεοὺς ἔχων ἀνὰ στόμα
βίον δύναιτ' ἂν ξυλλέγειν ἄνευ πόνου.|
3 (2C) Πυλάδη, σὲ γὰρ δὴ πρῶτον ἀνθρώπων ἐγὼ
πιστὸν νομίζω καὶ φίλον ξένον τ' ἐμοί·
μόνος δ' Ὀρέστην τόνδ' ἐθαύμαζες φίλων,
πράσσονθ' ἃ πράσσω δείν' ὑπ' Αἰγίσθου παθών,
ὅς μου κατέκτα πατέρα {…} χἠ πανώλεθρος
μήτηρ. ἀφῖγμαι δ' ἐκ θεοῦ μυστηρίων
Ἀργεῖον οὖδας οὐδενὸς ξυνειδότος,
3 φόνον φονεῦσι πατρὸς ἀλλάξων ἐμοῦ.
νυκτὸς δὲ τῆσδε πρὸς τάφον μολὼν πατρὸς
δάκρυά τ' ἔδωκα καὶ κόμης ἀπηρξάμην
πυρᾶι τ' ἐπέσφαξ' αἷμα μηλείου φόνου,
λαθὼν τυράννους οἳ κρατοῦσι τῆσδε γῆς.
καὶ τειχέων μὲν ἐντὸς οὐ βαίνω πόδα,
δυοῖν δ' ἅμιλλαν ξυντιθεὶς ἀφικόμην
πρὸς τέρμονας γῆς τῆσδ', ἵν' ἐκβάλω ποδὶ
ἄλλην ἐπ' αἶαν, εἴ μέ τις γνοίη σκοπῶν,
ζητῶν τ' ἀδελφήν· φασὶ γάρ νιν ἐν γάμοις
ζευχθεῖσαν οἰκεῖν οὐδὲ παρθένον μένειν·
ὡς συγγένωμαι καὶ φόνου ξυνεργάτιν

λαβὼν τά γ' εἴσω τειχέων σαφῶς μάθω.
νῦν οὖν—Ἕως γὰρ λευκὸν ὄμμ' ἀναίρεται—
ἔξω τρίβου τοῦδ' ἴχνος ἀλλαξώμεθα.
ἢ γάρ τις ἀροτὴρ ἤ τις οἰκέτις γυνὴ
φανήσεται νῶιν, ἥντιν' ἱστορήσομεν
εἰ τούσδε ναίει σύγγονος τόπους ἐμή.
ἀλλ'—εἰσορῶ γὰρ τήνδε πρόσπολόν τινά,
πηγαῖον ἄχθος ἐν κεκαρμένωι κάραι
φέρουσαν—ἑζώμεσθα κἀκπυθώμεθα
δούλης γυναικός, ἤν τι δεξώμεσθ' ἔπος
111 ἐφ' οἷσι, Πυλάδη, τήνδ' ἀφίγμεθα χθόνα.|
213 πολλῶν κακῶν Ἕλλησιν αἰτίαν ἔχει
σῆς μητρὸς Ἑλένη σύγγονος δόμοις τε σοῖς.|
οἴμοι, γυναῖκες, ἐξέβην θρηνημάτων.
ξένοι τινὲς παρ' οἶκον οἵδ' ἐφεστίους
εὐνὰς ἔχοντες ἐξανίστανται λόχου·
φυγῆι σὺ μὲν κατ' οἶμον, ἐς δόμους δ' ἐγὼ
φῶτας κακούργους ἐξαλύξωμεν ποδί.|
μέν', ὦ τάλαινα· μὴ τρέσηις ἐμὴν χέρα.|
ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, προσπίτνω σε μὴ θανεῖν.|
ἄλλους κτάνοιμι μᾶλλον ἐχθίους σέθεν.|
ἄπελθε, μὴ ψαῦ' ὧν σε μὴ ψαύειν χρεών.|
οὐκ ἔσθ' ὅτου θίγοιμ' ἂν ἐνδικώτερον.|
✦ καὶ πῶς ξιφήρης πρὸς δόμοις λοχᾶις ἐμοῖς;|
μείνασ' ἄκουσον, καὶ τάχ' οὐκ ἄλλως ἐρεῖς.|
L2[I] ἕστηκα· πάντως δ' εἰμὶ σή· κρείσσων γὰρ εἶ.|
𝔸 ἥκω φέρων σοι σοῦ κασιγνήτου λόγους.|
ὦ φίλτατ', ἆρα ζῶντος ἢ τεθνηκότος;|
ζῆι· πρῶτα γάρ σοι τἀγάθ' ἀγγέλλειν θέλω.|
εὐδαιμονοίης, μισθὸν ἡδίστων λόγων.|
κοινῆι δίδωμι τοῦτο νῶιν ἀμφοῖν ἔχειν.|
ποῦ γῆς ὁ τλήμων τλήμονας φυγὰς ἔχων;|
οὐχ ἕνα νομίζων φθείρεται πόλεως νόμον.|
οὔ που σπανίζων τοῦ καθ' ἡμέραν βίου;|
ἔχει μέν, ἀσθενὴς δὲ δὴ φεύγων ἀνήρ.|
λόγον δὲ δὴ τίν' ἦλθες ἐκ κείνου φέρων;|
εἰ ζῆις, ὅπου τε ζῶσα συμφορᾶς ἔχεις.|
οὔκουν ὁρᾶις μου πρῶτον ὡς ξηρὸν δέμας.|
λύπαις γε συντετηκός, ὥστε με στένειν.|
καὶ κρᾶτα πλόκαμόν τ' ἐσκυθισμένον ξυρῶι.|
δάκνει σ' ἀδελφὸς ὅ τε θανὼν ἴσως πατήρ.|
οἴμοι, τί γάρ μοι τῶνδέ γ' ἐστὶ φίλτερον;|
φεῦ φεῦ· τί δαὶ σὺ σῶι κασιγνήτωι, δοκεῖς;|
ἀπὼν ἐκεῖνος, οὐ παρὼν ἡμῖν φίλος.|
ἐκ τοῦ δὲ ναίεις ἐνθάδ' ἄστεως ἑκάς;|
ἐγημάμεσθ', ὦ ξεῖνε, θανάσιμον γάμον.|
Eur. ὤιμωξ' ἀδελφὸν σόν. Μυκηναίων τίνι;|
Ἠλέκ. οὐχ ὧι πατήρ μ' ἤλπιζεν ἐκδώσειν ποτέ.|
εἴφ', ὡς ἀκούσας σῶι κασιγνήτωι λέγω.|
150 251 ἐν τοῖσδ' ἐκείνου τηλορὸς ναίω δόμοις.|

60 (42C) σκαφεύς τις ἢ βουφορβὸς ἄξιος δόμων.|
πένης ἀνὴρ γενναῖος ἔς τ' ἔμ' εὐσεβής.|
ἡ δ' εὐσέβεια τίς πρόσεστι σῶι πόσει;|
οὐπώποτ' εὐνῆς τῆς ἐμῆς ἔτλη θιγεῖν.|
ἅγνευμ' ἔχων τι θεῖον ἤ σ' ἀπαξιῶν;|
γονέας ὑβρίζειν τοὺς ἐμοὺς οὐκ ἠξίου.|
καὶ πῶς γάμον τοιοῦτον οὐχ ἥσθη λαβών;|
οὐ κύριον τὸν δόντα μ' ἡγεῖται, ξένε.|
ξυνῆκ'· Ὀρέστηι μή ποτ' ἐκτείσηι δίκην.|
τοῦτ' αὐτὸ ταρβῶν, πρὸς δὲ καὶ σώφρων ἔφυ.
γενναῖον ἄνδρ' ἔλεξας, εὖ τε δραστέον.|
εἰ δή ποθ' ἥξει γ' ἐς δόμους ὁ νῦν ἀπών.|
μήτηρ δέ σ' ἡ τεκοῦσα ταῦτ' ἠνέσχετο;|
γυναῖκες ἀνδρῶν, ὦ ξέν', οὐ παίδων φίλαι.|
τίνος δέ σ' οὕνεχ' ὕβρισ' Αἴγισθος τάδε;|
τεκεῖν μ' ἐβούλετ' ἀσθενῆ, τοιῶιδε δούς.|
ὡς δῆθε παῖδας μὴ τέκοις ποινάτορας;|
τοιαῦτ' ἐβούλευσ'· ὧν ἐμοὶ δοίη δίκην.|
οἶδεν δέ σ' οὖσαν παρθένον μητρὸς πόσις;|
οὐκ οἶδε· σιγῆι τοῦθ' ὑφαιρούμεσθά νιν.|
αἵδ' οὖν φίλαι σοι τούσδ' ἀκούουσιν λόγους;|
ὥστε στέγειν γε τἀμὰ καὶ σ' ἔπη καλῶς.|
τί δῆτ' Ὀρέστης πρὸς τάδ', Ἄργος ἢν μόληι;|
ἤρου τόδ'; αἰσχρόν γ' εἶπας· οὐ γὰρ νῦν ἀκμή;|
ἐλθὼν δὲ δὴ πῶς φονέας ἂν κτάνοι πατρός;|
τολμῶν ὑπ' ἐχθρῶν οἷ' ἐτολμήθη †πατήρ†.| L2[I]
ἦ καὶ μετ' αὐτοῦ μητέρ' ἂν τλαίης κτανεῖν;| 𝔸
ταὐτῶι γε πελέκει τῶι πατὴρ ἀπώλετο.|
λέγω τάδ' αὐτῶι, καὶ βέβαια τἀπὸ σοῦ;|
θάνοιμι μητρὸς αἷμ' ἐπισφάξασ' ἐμῆς.|
εἴθ' ἦν Ὀρέστης πλησίον κλύων τάδε.|
4 (3C) ἀλλ', ὦ ξέν', οὐ γνοίην ἂν εἰσιδοῦσά νιν.|
νέα γάρ, οὐδὲν θαῦμ', ἀπεζεύχθης νέου.|
εἷς ἂν μόνος νιν τῶν ἐμῶν γνοίη φίλων.|
ἆρ' ὃν λέγουσιν αὐτὸν ἐκκλέψαι φόνου;|
πατρός γε παιδαγωγὸς ἀρχαῖος γέρων.|
ὁ κατθανὼν δὲ σὸς πατὴρ τύμβου κυρεῖ;|
ἔκυρσεν ὡς ἔκυρσεν, ἐκβληθεὶς δόμων.|
4 οἴμοι, τόδ' οἷον εἶπας· {...} αἴσθησεις γὰρ οὖν
κἀκ τῶν θυραίων πημάτων δάκνει βροτούς.
λέξον δ', ἵν' εἰδὼς σῶι κασιγνήτωι φέρω
λόγους ἀτερπεῖς, ἀλλ' ἀναγκαίους κλύειν.
ἔνεστι δ' οἶκτος ἀμαθίαι μὲν οὐδαμοῦ,
σοφοῖσι δ' ἀνδρῶν· καὶ γὰρ οὐδ' ἀζήμιον
γνώμην ἐνεῖναι τοῖς σοφοῖς λίαν σοφήν.|
κἀγὼ τὸν αὐτὸν τῶιδ' ἔρον ψυχῆς ἔχω.
πρόσω γὰρ ἄστεως οὖσα τἀν πόλει κακὰ Eur.
οὐκ οἶδα, νῦν δὲ βούλομαι κἀγὼ μαθεῖν.| Ἠλέκ.
λέγοιμ' ἄν, εἰ χρή—χρὴ δὲ πρὸς φίλον λέγειν—
τύχας βαρείας τὰς ἐμὰς κἀμοῦ πατρός. 301 200

Ὁ τῆς γυναικός—οὐχὶ τἀνδρὸς ἡ γυνή.
Eur. καίτοι τόδ' αἰσχρόν, προστατεῖν γε δωμάτων
Ἠλέκ. γυναῖκα, μὴ τὸν ἄνδρα· κἀκείνους στυγῶ
τοὺς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς
οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει.
ἐπίσημα γὰρ γήμαντι καὶ μείζω λέχη
τἀνδρὸς μὲν οὐδείς, τῶν δὲ θηλειῶν λόγος.
ὃ δ' ἠπάτα σε πλεῖστον οὐκ ἐγνωκότα,
ηὔχεις τις εἶναι τοῖσι χρήμασι σθένων·
τὰ δ' οὐδὲν εἰ μὴ βραχὺν ὁμιλῆσαι χρόνον.
ἡ γὰρ φύσις βέβαιος, οὐ τὰ χρήματα.
ἣ μὲν γὰρ αἰεὶ παραμένουσ' αἴρει κακά·
ὁ δ' ὄλβος ἀδίκως καὶ μετὰ σκαιῶν ξυνὼν
ἐξέπτατ' οἴκων, σμικρὸν ἀνθήσας χρόνον.
ἃ δ' ἐς γυναῖκας—παρθένωι γὰρ οὐ καλὸν
λέγειν—σιωπῶ, γνωρίμως δ' αἰνίξομαι.
ὕβριζες, ὡς δὴ βασιλικοὺς ἔχων δόμους
κάλλει τ' ἀραρώς. ἀλλ' ἔμοιγ' εἴη πόσις
μὴ παρθενωπός, ἀλλὰ τἀνδρείου τρόπου.
τὰ γὰρ τέκν' αὐτῶν Ἄρεος ἐκκρεμάννυται,
τὰ δ' εὐπρεπῆ δὴ κόσμος ἐν χοροῖς μόνον.
ἔρρ', οὐδὲν εἰδὼς ὧν ἐφευρεθεὶς χρόνωι
δίκην δέδωκας.—ὧδέ τις κακοῦργος ὢν
✦ μή μοι τὸ πρῶτον βῆμ' ἐὰν δράμηι καλῶς,
νικᾶν δοκείτω τὴν Δίκην, πρὶν ἂν πέλας
L1[O] γραμμῆς ἵκηται καὶ τέλος κάμψηι βίου.|
𝔹 ἔπραξε δεινά, δεινὰ δ' ἀντέδωκε σοὶ
καὶ τῶιδ'· ἔχει γὰρ ἡ Δίκη μέγα σθένος.|
εἶέν· κομίζειν τοῦδε σῶμ' ἔσω χρεὼν
σκότωι τε δοῦναι, δμῶες, ὡς, ὅταν μόληι
μήτηρ, σφαγῆς πάροιθε μὴ εἰσίδηι νεκρόν.|
ἐπίσχες· ἐμβάλωμεν εἰς ἄλλον λόγον.|
τί δ'; ἐκ Μυκηνῶν μῶν βοηδρόμους ὁρῶ;|
οὔκ, ἀλλὰ τὴν τεκοῦσαν ἥ μ' ἐγείνατο.|
καλῶς ἄρ' ἄρκυν ἐς μέσην πορεύεται
{…} καὶ μὴν ὄχοις γε καὶ στολῆι λαμπρύνεται.|
τί δῆτα δρῶμεν μητέρ'; ἦ φονεύσομεν;|
μῶν σ' οἶκτος εἷλε, μητρὸς ὡς εἶδες δέμας;|
πῶς γὰρ κτάνω νιν, ἥ μ' ἔθρεψε κἄτεκεν;|
ὥσπερ πατέρα σὸν ἥδε κἀμὸν ὤλεσεν.|
ὦ Φοῖβε, πολλήν γ' ἀμαθίαν ἐθέσπισας|
{…} ὅπου δ' Ἀπόλλων σκαιὸς ἦι, τίνες σοφοί;|
ὅστις μ' ἔχρησας μητέρ', ἣν οὐ χρῆν, κτανεῖν.|
βλάπτηι δὲ δὴ τί πατρὶ τιμωρῶν σέθεν;|
μητροκτόνος νῦν φεύξομαι, τόθ' ἁγνὸς ὤν.|
καὶ μή γ' ἀμύνων πατρὶ δυσσεβὴς ἔσηι.|
ἐγὼ δὲ μητρὸς—; τῶι φόνου δώσω δίκας;|
τῶι δ' ἣν πατρῴαν διαμεθῆις τιμωρίαν;|
ἆρ' αὔτ' ἀλάστωρ εἶπ' ἀπεικασθεὶς θεῶι;
ἱερὸν καθίζων τρίποδ'; ἐγὼ μὲν οὐ δοκῶ.|

61 (43c) ἀνόνηθ'· ὅμως δ' οὖν τοῦτό γ' οὐκ ἠνεσχόμην.
ἦλθον γὰρ αὐτοῦ πρὸς τάφον πάρεργ' ὁδοῦ Eur.
καὶ προσπεσὼν ἔκλαυσ' ἐρημίας τυχών, Ἠλέκ.
σπονδάς τε, λύσας ἀσκὸν ὃν φέρω ξένοις,
ἔσπεισα, τύμβωι δ' ἀμφέθηκα μυρσίνας.
πυρᾶς δ' ἔπ' αὐτῆς οἶν μελάγχιμον πόκωι
σφάγιον ἐσεῖδον αἷμά τ' οὐ πάλαι χυθὲν
ξανθῆς τε χαίτης βοστρύχους κεκαρμένους.
κἀθαύμασ', ὦ παῖ, τίς ποτ' ἀνθρώπων ἔτλη
πρὸς τύμβον ἐλθεῖν· οὐ γὰρ Ἀργείων γέ τις.
ἀλλ' ἦλθ' ἴσως που σὸς κασίγνητος λάθραι,
μολὼν δ' ἐθαύμασ' ἄθλιον τύμβον πατρός.
σκέψαι δὲ χαίτην προστιθεῖσα σῆι κόμηι,
εἰ χρῶμα ταὐτὸν κουρίμης ἔσται τριχός·
φιλεῖ γάρ, αἷμα ταὐτὸν οἷς ἂν ἦι πατρός,
τὰ πόλλ' ὅμοια σώματος πεφυκέναι.|
οὐκ ἄξι' ἀνδρός, ὦ γέρον, σοφοῦ λέγεις,
εἰ κρυπτὸν ἐς γῆν τήνδ' ἂν Αἰγίσθου φόβωι
δοκεῖς ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν εὐθαρσῆ μολεῖν.
ἔπειτα χαίτης πῶς συνοίσεται πλόκος,
ὁ μὲν παλαίστραις ἀνδρὸς εὐγενοῦς τραφείς,
ὁ δὲ κτενισμοῖς θῆλυς; ἀλλ' ἀμήχανον.
πολλοῖς δ' ἂν εὕροις βοστρύχους ὁμοπτέρους
καὶ μὴ γεγῶσιν αἵματος ταὐτοῦ, γέρον.|
σὺ δ' εἰς ἴχνος βᾶσ' ἀρβύλης σκέψαι βάσιν
εἰ σύμμετρος σῶι ποδὶ γενήσεται, τέκνον.| L1[O]
πῶς δ' ἂν γένοιτ' ἂν ἐν κραταιλέωι πέδωι 𝔹
γαίας ποδῶν ἔκμακτρον; εἰ δ' ἔστιν τόδε,
δυοῖν ἀδελφοῖν ποὺς ἂν οὐ γένοιτ' ἴσος
ἀνδρός τε καὶ γυναικός, ἀλλ' ἄρσην κρατεῖ.
οὐκ ἔστιν, εἰ καὶ γῆν κασίγνητος μολών, {…}
5 (4c) κερκίδος ὅτωι γνοίης ἂν ἐξύφασμα σῆς,
ἐν ὧι ποτ' αὐτὸν ἐξέκλεψα μὴ θανεῖν;|
οὐκ οἶσθ', Ὀρέστης ἡνίκ' ἐκπίπτει χθονός,
νέαν μ' ἔτ' οὖσαν; εἰ δὲ κἄκρεκον πέπλους,
πῶς ἂν τότ' ὢν παῖς ταὐτὰ νῦν ἔχοι φάρη,
εἰ μὴ ξυναύξοινθ' οἱ πέπλοι τῶι σώματι;
ἀλλ' ἤ τις αὐτοῦ τάφον ἐποικτίρας ξένος
5 †ἐκείρατ', ἢ τῆσδε σκοποὺς λαβὼν χθονός†|{…}
οἱ δὲ ξένοι ποῦ; βούλομαι γὰρ εἰσιδὼν
αὐτοὺς ἐρέσθαι σοῦ κασιγνήτου πέρι.|
οἵδ' ἐκ δόμων βαίνουσι λαιψηρῶι ποδί.|
ἀλλ' εὐγενεῖς μέν, ἐν δὲ κιβδήλωι τόδε·
πολλοὶ γὰρ ὄντες εὐγενεῖς εἰσιν κακοί.
ὅμως δὲ.—χαίρειν τοὺς ξένους προσεννέπω.|
χαῖρ', ὦ γεραιέ.—τοῦ ποτ', Ἠλέκτρα, τόδε
παλαιὸν ἀνδρὸς λείψανον φίλων κυρεῖ;|
οὗτος τὸν ἁμὸν πατέρ' ἔθρεψεν, ὦ ξένε.|
τί φῄς; ὅδ' ὃς σὸν ἐξέκλεψε σύγγονον;|
ὅδ' ἔσθ' ὁ σώσας κεῖνον, εἴπερ ἔστ' ἔτι.|

τί μ' ἐσδέδορκεν ὥσπερ ἀργύρου σκοπῶν
λαμπρὸν χαρακτῆρ'; ἦ προσεικάζει μέ τωι;|
ἴσως Ὀρέστου σ' ἥλιχ' ἥδεται βλέπων.|
φίλου γε φωτός. τί δὲ κυκλεῖ πέριξ πόδα;|
καὐτὴ τόδ' εἰσορῶσα θαυμάζω, ξένε.|
ὦ πότνι', εὔχου, θύγατερ Ἠλέκτρα, θεοῖς.|
τί τῶν ἀπόντων ἢ τί τῶν ὄντων πέρι;|
λαβεῖν φίλον θησαυρόν, ὃν φαίνει θεός.|
ἰδού· καλῶ θεούς. ἢ τί δὴ λέγεις, γέρον;|
βλέψον νυν ἐς τόνδ', ὦ τέκνον, τὸν φίλτατον.|
πάλαι δέδορκα, μὴ σύ γ' οὐκέτ' εὖ φρονῇς.|
οὐκ εὖ φρονῶ 'γὼ σὸν κασίγνητον βλέπων;|
πῶς εἶπας, ὦ γεραί', ἀνέλπιστον λόγον;|
ὁρᾶν Ὀρέστην τόνδε τὸν Ἀγαμέμνονος.|
ποῖον χαρακτῆρ' εἰσιδών, ὧι πείσομαι;|
οὐλὴν παρ' ὀφρύν, ἥν ποτ' ἐν πατρὸς δόμοις
νεβρὸν διώκων σοῦ μέθ' ᾑμάχθη πεσών.|
πῶς φῄς; ὁρῶ μὲν πτώματος τεκμήριον.|
ἔπειτα μέλλεις προσπίτνειν τοῖς φιλτάτοις;|
ἀλλ' οὐκέτ', ὦ γεραιέ· συμβόλοισι γὰρ
τοῖς σοῖς πέπεισμαι θυμόν.—ὦ χρόνωι φανείς,
ἔχω σ' ἀέλπτως {...}| κἀξ ἐμοῦ γ' ἔχηι χρόνωι.|
οὐδέποτε δόξασ'_.| οὐδ' ἐγὼ γὰρ ἤλπισα.|
✦ ἐκεῖνος εἶ σύ;| σύμμαχός γέ σοι μόνος.
ἢν δ' ἀνσπάσωμαί γ' ὃν μετέρχομαι βόλον
L1[I] {...} πέποιθα δ'. ἢ χρὴ μηκέθ' ἡγεῖσθαι θεούς,
𝔹 584 εἰ τἄδικ' ἔσται τῆς δίκης ὑπέρτερα.|
596 εἶέν. φίλας μὲν ἡδονὰς ἀσπασμάτων
ἔχω, χρόνωι δὲ καῦθις αὐτὰ δώσομεν.
σὺ δ', ὦ γεραιέ—καίριος γὰρ ἤλυθες—
λέξον, τί δρῶν ἂν φονέα τεισαίμην πατρός;
[μητέρα τε <τὴν> κοινωνὸν ἀνοσίων γάμων;]
ἔστιν τί μοι κατ' Ἄργος εὐμενὲς φίλων;
ἢ πάντ' ἀνεσκευάσμεθ', ὥσπερ αἱ τύχαι;
τῶι ξυγγένωμαι; νύχιος ἢ καθ' ἡμέραν;
ποίαν ὁδὸν τραπώμεθ' εἰς ἐχθροὺς ἐμούς;|
ὦ τέκνον, οὐδεὶς δυστυχοῦντί σοι φίλος.
εὕρημα γάρ τοι χρῆμα γίγνεται τόδε,
κοινῆι μετασχεῖν τἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.
σὺ δ'—ἐκ βάθρων γὰρ πᾶς ἀνῄρησαι φίλοις
οὐδ' ἐλλέλοιπας ἐλπίδ'—ἴσθι μου κλύων,
ἐν χειρὶ τῆι σῆι πάντ' ἔχεις καὶ τῆι τύχηι,
πατρῷιον οἶκον καὶ πόλιν λαβεῖν σέθεν.|
τί δῆτα δρῶντες τοῦδ' ἂν ἐξικοίμεθα;|
κτανὼν Θυέστου παῖδα σήν τε μητέρα.|
ἥκω 'πὶ τόνδε στέφανον· ἀλλὰ πῶς λάβω;|
τειχέων μὲν ἐλθὼν ἐντὸς οὐδ' ἂν εἰ θέλοις.|
φρουραῖς κέκασται δεξιαῖς τε δορυφόρων;|
ἔγνως· φοβεῖται γάρ σε κοὐχ εὕδει σαφῶς.|
εἶέν· σὺ δὴ τοὐνθένδε βούλευσον, γέρον.|

62 (44C) γεγώς, Ὀρέστα, τῆς ὑπ' Ἰλίωι μάχης,
δέξαι κόμης σῆς βοστρύχων ἀνδήματα.
ἥκεις γὰρ οὐκ ἀχρεῖον ἔκπλεθρον δραμὼν
ἀγῶν' ἐς οἴκους, ἀλλὰ πολέμιον κτανὼν
Αἴγισθον, ὃς σὸν πατέρα κἀμὸν ὤλεσε_.
σύ τ', ὦ παρασπίστ', ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου
παίδευμα Πυλάδη, στέφανον ἐξ ἐμῆς χερὸς
δέχου· φέρηι γὰρ καὶ σὺ τῶιδ' ἴσον μέρος
ἀγῶνος· αἰεὶ δ' εὐτυχεῖς φαίνοισθέ μοι.|
θεοὺς μὲν ἡγοῦ πρῶτον, Ἠλέκτρα, τύχης
ἀρχηγέτας τῆσδ', εἶτα κἄμ' ἐπαίνεσον
τὸν τῶν θεῶν τε τῆς τύχης θ' ὑπηρέτην.
ἥκω γὰρ οὐ λόγοισιν ἀλλ' ἔργοις κτανὼν
Αἴγισθον· †ὡς δὲ τῶι σάφ' εἰδέναι τάδε
προσθῶμεν†, αὐτὸν τὸν θανόντα σοι φέρω,
ὃν εἴτε χρῄζεις θηρσὶν ἁρπαγὴν πρόθες,
ἢ σκῦλον οἰωνοῖσιν, αἰθέρος τέκνοις,
πήξασ' ἔρεισον σκόλοπι· σὸς γάρ ἐστι νῦν
[δοῦλος, πάροιθε δεσπότης κεκλημένος.|]
αἰσχύνομαι μέν, βούλομαι δ' εἰπεῖν ὅμως.|
τί χρῆμα; λέξον· ὡς φόβου γ' ἔξωθεν εἶ.|
νεκροὺς ὑβρίζειν, μή μέ τις φθόνωι βάληι.|
οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις ἂν μέμψαιτό σε.|
δυσάρεστος ἡμῶν καὶ φιλόψογος πόλις.|
λέγ' εἴ τι χρῄζεις, σύγγον'· ἀσπόνδοισι γὰρ
νόμοισιν ἔχθραν τῶιδε συμβεβλήκαμεν.| L1[I]
εἶέν· τίν' ἀρχὴν πρῶτά σ' ἐξείπω κακῶν, 𝔹
ποίας τελευτάς; τίνα μέσον τάξω λόγον;
καὶ μὴν δι' ὄρθρων γ' οὔποτ' ἐξελίμπανον
θρυλοῦσ' ἅ γ' εἰπεῖν ἤθελον κατ' ὄμμα σόν,
εἰ δὴ γενοίμην δειμάτων ἐλευθέρα
6 (5C) τῶν πρόσθε. νῦν οὖν ἔσμεν· ἀποδώσω δέ σοι
ἐκεῖν' ἅ σε ζῶντ' ἤθελον λέξαι κακά.
ἀπώλεσάς με κὠρφανὴν φίλου πατρὸς
καὶ τόνδ' ἔθηκας, οὐδὲν ἠδικημένος,
κἄγημας αἰσχρῶς μητέρ' ἄνδρα τ' ἔκτανες
στρατηλατοῦνθ' Ἕλλησιν, οὐκ ἐλθὼν Φρύγας.
ἐς τοῦτο δ' ἦλθες ἀμαθίας ὥστ' ἤλπισας
6 ὡς ἐς σὲ ἐμὴν δὴ μητέρ' οὐχ ἕξοις κακὴν
γήμας, ἐμοῦ δὲ πατρὸς ἠδίκεις λέχη.
ἴστω δ', ὅταν τις διολέσας δάμαρτά του
κρυπταῖσιν εὐναῖς εἶτ' ἀναγκασθῆι λαβεῖν,
δύστηνός ἐστιν, εἰ δοκεῖ τὸ σωφρονεῖν
ἐκεῖ μὲν αὑτὴν οὐκ ἔχειν, παρ' οἷ δ' ἔχειν.
ἄλγιστα δ' ᾤκεις, οὐ δοκῶν οἰκεῖν κακῶς·
ᾔδησθα γὰρ δῆτ' ἀνόσιον γήμας γάμον,
μήτηρ δὲ σ' ἄνδρα δυσσεβῆ κεκτημένη.
ἄμφω πονηρὼ δ' ὄντ' ἀφαιρεῖσθον τύχην
†κείνη τε τὴν σὴν καὶ σὺ τοὐκείνης κακόν.†
πᾶσιν δ' ἐν Ἀργείοισιν ἤκουες τάδε·

ἵππους τ' ὀχμάζει· λαβὲ σίδηρον, ὦ ξένε,
Eur. δεῖξόν τε φήμην ἔτυμον ἀμφὶ Θεσσαλῶν.
Ἠλέκ. ὁ δ' εὐκρότητον Δωρίδ' ἁρπάσας χεροῖν,
ῥίψας ἀπ' ὤμων εὐπρεπῆ πορπάματα,
Πυλάδην μὲν εἵλετ' ἐν πόνοις ὑπηρέτην,
δμῶας δ' ἀπωθεῖ· καὶ λαβὼν μόσχου πόδα,
λευκὰς ἐγύμνου σάρκας ἐκτείνων χέρα·
θᾶσσον δὲ βύρσαν ἐξέδειρεν ἢ δρομεὺς
δισσοὺς διαύλους ἵππιος διήνυσε,
κἀνεῖτο λαγόνας. ἱερὰ δ' ἐς χεῖρας λαβὼν
Αἴγισθος ἤθρει. καὶ λοβὸς μὲν οὐ προσῆν
σπλάγχνοις, πύλαι δὲ καὶ δοχαὶ χολῆς πέλας
κακὰς ἔφαινον τῶι σκοποῦντι προσβολάς.
χὠ μὲν σκυθράζει, δεσπότης δ' ἀνιστορεῖ·
Τί χρῆμ' ἀθυμεῖς;—Ὦ ξέν', ὀρρωδῶ τινα
δόλον θυραῖον. ἔστι δ' ἔχθιστος βροτῶν
Ἀγαμέμνονος παῖς πολέμιός τ' ἐμοῖς δόμοις.
ὁ δ' εἶπε· Φυγάδος δῆτα δειμαίνεις δόλον,
πόλεως ἀνάσσων; οὐχ, ὅπως παστήρια
θοινασόμεσθα, Φθιάδ' ἀντὶ Δωρικῆς
οἴσει τις ἡμῖν κοπίδ', ἀναρρῆξαι χέλυν;
λαβὼν δὲ κόπτει. σπλάγχνα δ' Αἴγισθος λαβὼν
ἤθρει διαιρῶν. τοῦ δὲ νεύοντος κάτω
ὄνυχας ἐπ' ἄκρους στὰς κασίγνητος σέθεν
ἐς σφονδύλους ἔπαισε, νωτιαῖα δὲ
L2[O] ἔρρηξεν ἄρθρα· πᾶν δὲ σῶμ' ἄνω κάτω
𝔹 ἤσπαιρεν ἠλάλαζε δυσθνήισκων φόνωι.
◆ δμῶες δ' ἰδόντες εὐθὺς ἧιξαν ἐς δόρυ,
πολλοὶ μάχεσθαι πρὸς δύ'· ἀνδρείας δ' ὕπο
ἔστησαν ἀντίπρωιρα σείοντες βέλη
Πυλάδης Ὀρέστης τ'. εἶπε δ'· Οὐχὶ δυσμενὴς
ἥκω πόλει τῆιδ' οὐδ' ἐμοῖς ὀπάοσιν,
φονέα δὲ πατρὸς ἀντετιμωρησάμην
τλήμων Ὀρέστης· ἀλλὰ μή με καίνετε,
πατρὸς παλαιοὶ δμῶες. οἱ δ', ἐπεὶ λόγων
ἤκουσαν, ἔσχον κάμακας· ἐγνώσθη δ' ὑπὸ
γέροντος ἐν δόμοισιν ἀρχαίου τινός.
στέφουσι δ' εὐθὺς σοῦ κασιγνήτου κάρα
χαίροντες ἀλαλάζοντες. ἔρχεται δὲ σοὶ
κάρα 'πιδείξων οὐχὶ Γοργόνος φέρων,
ἀλλ' ὃν στυγεῖς Αἴγισθον· αἷμα δ' αἵματος
858 πικρὸς δανεισμὸς ἦλθε τῶι θανόντι νῦν.|
866 ὦ φέγγος, ὦ τέθριππον ἡλίου σέλας,
ὦ γαῖα καὶ νὺξ ἣν ἐδερκόμην πάρος,
νῦν ὄμμα τοὐμὸν ἀμπτυχαί τ' ἐλεύθεροι,
ἐπεὶ πατρὸς πέπτωκεν Αἴγισθος φονεύς.
φέρ', οἷα δὴ 'χω καὶ δόμοι κεύθουσί μου
κόμης ἀγάλματ' ἐξενέγκωμεν, φίλαι,
650 872 στέψω τ' ἀδελφοῦ κρᾶτα τοῦ νικηφόρου.|
880 ὦ καλλίνικε, πατρὸς ἐκ νικηφόρου

63 (45C) κἀμοῦ γ' ἄκουσον· ἄρτι γάρ μ' ἐσῆλθέ τι.|
ἐσθλόν τι μηνύσειας, αἰσθοίμην δ' ἐγώ.| Eur.
Αἴγισθον εἶδον, ἡνίχ' εἷρπον ἐνθάδε.| Ἠλέκ.
προσηκάμην τὸ ῥηθέν. ἐν ποίοις τόποις;|
ἀγρῶν πέλας τῶνδ' ἱπποφορβίων ἔπι.|
τί δρῶνθ'; ὁρῶ γὰρ ἐλπίδ' ἐξ ἀμηχάνων.|
Νύμφαις ἐπόρσυν' ἔροτιν, ὡς ἔδοξέ μοι.|
τροφεῖα παίδων ἢ πρὸ μέλλοντος τόκου;|
οὐκ οἶδα πλὴν ἕν· βουσφαγεῖν ὡπλίζετο.|
πόσων μετ' ἀνδρῶν; ἢ μόνος δμώων μέτα;|
οὐδεὶς παρῆν Ἀργεῖος, οἰκεία δὲ χείρ.|
οὔ πού τις ὅστις γνωριεῖ μ' ἰδών, γέρον;|
δμῶες μέν εἰσιν, οἳ σέ γ' οὐκ εἶδόν ποτε.|
ἡμῖν ἂν εἶεν, εἰ κρατοῖμεν, εὐμενεῖς;|
δούλων γὰρ ἴδιον τοῦτο, σοὶ δὲ σύμφορον.|
πῶς οὖν ἂν αὐτῶι πλησιασθείην ποτέ;|
στείχων ὅθεν σε βουθυτῶν ἐσόψεται.|
ὁδὸν παρ' αὐτήν, ὡς ἔοικ', ἀγροὺς ἔχει;|
ὅθεν ≤γ'≥ ἰδών σε δαιτὶ κοινωνὸν καλεῖ.|
πικρόν γε συνθοινάτορ', ἢν θεὸς θέληι.|
τοὐνθένδε πρὸς τὸ πῖπτον αὐτὸς ἐννόει.|
καλῶς ἔλεξας.—ἡ τεκοῦσα δ' ἐστὶ ποῦ;|
Ἄργει· παρέσται δ' οὖν πόσει θοίνην ἔπι.|
τί δ' οὐχ ἅμ' ἐξωρμᾶτ' ἐμὴ μήτηρ πόσει;|
ψόγον τρέμουσα δημοτῶν ἐλείπετο.|
ξυνῆχ'· ὕποπτος οὖσα γιγνώσκει πόλει.| L2[O]
τοιαῦτα· μισεῖται γὰρ ἀνόσιος γυνή.| 𝔹
πῶς οὖν ἐκείνην τόνδε τ' ἐν ταὐτῶι κτενῶ;|
ἐγὼ φόνον γε μητρὸς ἐξαρτύσομαι.|
καὶ μὴν ἐκεῖνά γ' ἡ τύχη θήσει καλῶς.|
ὑπηρετείτω μὲν δυοῖν ὄντοιν ὅδε.|
7 (6C) ἔσται τάδ'· εὑρίσκεις δὲ μητρὶ πῶς φόνον;|
λέγ', ὦ γεραιέ, τάδε Κλυταιμήστραι μολών·{...}
λεχώ μ' ἀπάγγελλ' οὖσαν ἄρσενος τόκωι.|
πότερα πάλαι τεκοῦσαν ἢ νεωστὶ δή;|
δέχ' ἡλίους, ἐν οἷσιν ἁγνεύει λεχώ.|
καὶ δὴ τί τοῦτο μητρὶ προσβάλλει φόνον;|
ἥξει κλύουσα λόχιά μου νοσήματα.|
7 πόθεν; †τί δ'† αὐτῆι σοῦ μέλειν δοκεῖς, τέκνον;|
ναί· καὶ δακρύσει γ' ἀξίωμ' ἐμῶν τόκων.|
ἴσως· πάλιν μοι μῦθον ἐς καμπὴν ἄγε.|
ἐλθοῦσα μέντοι δῆλον ὡς ἀπόλλυται.|
καὶ μὴν ἐπ' αὐτάς γ' εἶσι σῶν δόμων πύλας.|
οὔκουν τραπέσθαι σμικρὸν εἰς Ἅιδου τόδε;|
εἰ γὰρ θάνοιμι τοῦτ' ἰδὼν ἐγώ ποτε.|
πρώτιστα μέν νυν τῶιδ' ὑφήγησαι, γέρον.| {...}
Αἴγισθος ἔνθα νῦν θυηπολεῖ θεοῖς;|
ἔπειτ' ἀπαντῶν μητρὶ τἄπ' ἐμοῦ φράσον.|
ὥστ' αὐτά γ' ἐκ σοῦ στόματος εἰρῆσθαι δοκεῖν.|
65 σὸν ἔργον ἤδη· πρόσθεν εἴληχας φόνου.| 668 500

στείχοιμ' ἄν, εἴ τις ἡγεμὼν γίγνοιθ' ὁδοῦ.|
καὶ μὴν ἐγὼ πέμποιμ' ἂν οὐκ ἀκουσίως.|
ὦ Ζεῦ πατρῷιε, καὶ Τροπαῖ' ἐχθρῶν γενοῦ|
{…} οἴκτιρέ γ' ἡμᾶς· οἰκτρὰ γὰρ πεπόνθαμεν|
{…} οἴκτιρε δῆτα σοῦ γε φύντας ἐκγόνους.|
Ἥρα τε, βωμῶν ἣ Μυκηναίων κρατεῖς|
{…} νίκην δὸς ἡμῖν, εἰ δίκαι' αἰτούμεθα.|
δὸς δῆτα πατρὸς τοῖσδε τιμωρὸν δίκην.|
σύ τ' ὦ κάτω γῆς ἀνοσίως οἰκῶν πάτερ|
{…} καὶ Γαῖ' ἄνασσα, χεῖρας ἧι δίδωμ' ἐμὰς|
{…} ἄμυν' ἄμυνε τοῖσδε φιλτάτοις τέκνοις.|
νῦν πάντα νεκρὸν ἐλθὲ σύμμαχον λαβών.|
οἵπερ γε σὺν σοὶ Φρύγας ἀνήλωσαν δορὶ|{…}
down one ἤκουσας, ὦ δεῖν' ἐξ ἐμῆς μητρὸς παθών;|
up one χῶσοι στυγοῦσιν ἀνοσίους μιάστορας.|
πάντ', οἶδ', ἀκούει τάδε πατήρ· στείχειν δ' ἀκμή.|
[καί σοι προφωνῶ πρὸς τάδ' Αἴγισθον θανεῖν·
ὡς εἰ παλαισθεὶς πτῶμα θανάσιμον πεσῆι,
τέθνηκα κἀγώ, μηδέ με ζῶσαν λέγε·
παίσω γὰρ ἧπαρ τοὐμὸν ἀμφήκει ξίφει.
δόμων ἔσω βᾶσ' εὐτρεπὲς ποιήσομαι.]
ὡς ἢν μὲν ἔλθηι πύστις εὐτυχὴς σέθεν,
ὀλολύξεται πᾶν δῶμα· θνήισκοντος δέ σου
τἀναντί' ἔσται τῶνδε· ταῦτα σοὶ λέγω.|
πάντ' οἶδα.| πρὸς τάδ' ἄνδρα γίγνεσθαί σε χρή.|
L2[I] ὑμεῖς δέ μοι, γυναῖκες, εὖ πυρσεύετε
𝔹 κραυγὴν ἀγῶνος τοῦδε· φρουρήσω δ' ἐγὼ
◆ πρόχειρον ἔγχος χειρὶ βαστάζουσ' ἐμῆι.
οὐ γάρ ποτ' ἐχθροῖς τοῖς ἐμοῖς νικωμένη
698 δίκην ὑφέξω, σῶμ' ἐμὸν καθυβρίσαι.|
747 φίλαι, βοῆς ἠκούσατ'—ἢ δοκὼ κενὴ
ὑπῆλθέ μ';—ὥστε νερτέρα_ βροντῆ Διός;
ἰδού, τάδ' οὐκ ἄσημα πνεύματ' αἴρεται·
δέσποιν', ἄμειψον δώματ', Ἠλέκτρα, τάδε.|
φίλαι, τί χρῆμα; πῶς ἀγῶνος ἥκομεν;|
οὐκ οἶδα πλὴν ἕν· φόνιον οἰμωγὴν κλύω.|
ἤκουσα κἀγώ, τηλόθεν μέν, ἀλλ' ὅμως.|
μακρὰν γὰρ ἕρπει γῆρυς, ἐμφανής γε μήν.|
Ἀργεῖος ὁ στεναγμὸς· ἢ φίλων ἐμῶν;|
οὐκ οἶδα· πᾶν γὰρ μείγνυται μέλος βοῆς.|
σφαγὴν ἀυτεῖς τήνδε μοι· τί μέλλομεν;|
ἔπισχε, τρανῶς ὡς μάθηις τύχας σέθεν.|
οὐκ ἔστι· νικώμεσθα· ποῦ γὰρ ἄγγελοι;|
ἥξουσιν· οὔτοι βασιλέα φαῦλον κτανεῖν.|
ὦ καλλίνικοι παρθένοι Μυκηνίδες,
νικῶντ' Ὀρέστην πᾶσιν ἀγγέλλω φίλοις,
Eur. Ἀγαμέμνονος δὲ φονέα κείμενον πέδωι
Ἠλέκ. Αἴγισθον· ἀλλὰ θεοῖσιν εὔχεσθαι χρεών.|
τίς δ' εἶ σύ; πῶς μοι πιστὰ σημαίνεις τάδε;|
766 οὐκ οἶσθ' ἀδελφοῦ μ' εἰσορῶσα πρόσπολον;|

64 (46C) ὦ φίλτατ', ἔκ τοι δείματος δυσγνωσίαν
εἶχον προσώπου· νῦν δὲ γιγνώσκω σε δή.
τί φήις; τέθνηκε πατρὸς ἐμοῦ στυγνὸς φονεύς;|
τέθνηκε· δίς σοι ταὔθ', ἃ γοῦν βούληι, λέγω.|
ὦ θεοί, Δίκη τε πάνθ' ὁρῶσ', ἦλθές ποτε.
ποίωι τρόπωι δὲ καὶ τίνι ῥυθμῶι φόνον
κτείνει Θυέστου παῖδα; βούλομαι μαθεῖν.|
ἐπεὶ μελάθρων τῶνδ' ἀπήραμεν πόδα,
ἐσβάντες ἦιμεν δίκροτον εἰς ἁμαξιτὸν
ἔνθ' ἦν ὁ καινὸς τῶν Μυκηναίων ἄναξ.
κυρεῖ δὲ κήποις ἐν καταρρύτοις βεβώς,
δρέπων τερείνης μυρσίνης κάραι πλόκους·
ἰδὼν δ' ἀυτεῖ· Χαίρετ', ὦ ξένοι· τίνες
πόθεν πορεύεσθ'; ἔστε τ' ἐκ ποίας χθονός;
ὁ δ' εἶπ' Ὀρέστης· Θεσσαλοί· πρὸς δ' Ἀλφεὸν
θύσοντες ἐρχόμεσθ' Ὀλυμπίωι Διί.
κλύων δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐννέπει τάδε·
Νῦν μὲν παρ' ἡμῖν χρὴ συνεστίους ἐμοὶ
θοίνης γενέσθαι· τυγχάνω δὲ βουθυτῶν
Νύμφαις· ἑῶιοι δ' ἐξαναστάντες λέχους
ἐς ταὐτὸν ἥξετ'. ἀλλ' ἴωμεν ἐς δόμους—
καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε καὶ χερὸς λαβὼν
παρῆγεν ἡμᾶς—οὐδ' ἀπαρνεῖσθαι χρεών·
[ἐπεὶ δ' ἐν οἴκοις ἦμεν, ἐννέπει τάδε·]
λούτρ' ὡς τάχιστα τοῖς ξένοις τις αἰρέτω,
ὡς ἀμφὶ βωμὸν στῶσι χερνίβων πέλας. L2[I]
ἀλλ' εἶπ' Ὀρέστης· Ἀρτίως ἡγνίσμεθα 𝔹
λουτροῖσι καθαροῖς ποταμίων ῥείθρων ἄπο.
εἰ δὲ ξένους ἀστοῖσι συνθύειν χρεών,
Αἴγισθ', ἕτοιμοι κοὐκ ἀπαρνούμεσθ', ἄναξ.
τοῦτον μὲν οὖν μεθεῖσαν ἐκ μέσου λόγον·
8 (7C) λόγχας δὲ θέντες δεσπότου φρουρήματα
δμῶες πρὸς ἔργον πάντες ἵεσαν χέρας·
οἱ μὲν σφαγεῖον ἔφερον, οἱ δ' ἦιρον κανᾶ,
ἄλλοι δὲ πῦρ ἀνῆπτον ἀμφί τ' ἐσχάρας
λέβητας ὤρθουν· πᾶσα δ' ἐκτύπει στέγη.
λαβὼν δὲ προχύτας μητρὸς εὐνέτης σέθεν
ἔβαλλε βωμούς, τοιάδ' ἐννέπων ἔπη·
8 Νύμφαι πετραῖαι, πολλάκις με βουθυτεῖν
καὶ τὴν κατ' οἴκους Τυνδαρίδα δάμαρτ' ἐμὴν
πράσσοντας ὡς νῦν, τοὺς δ' ἐμοὺς ἐχθροὺς κακῶς
—λέγων Ὀρέστην καὶ σέ. δεσπότης δ' ἐμὸς
τἀναντί' ηὔχετ', οὐ γεγωνίσκων λόγους,
λαβεῖν πατρῷα δώματ'. ἐκ κανοῦ δ' ἑλὼν
Αἴγισθος ὀρθὴν σφαγίδα, μοσχείαν τρίχα
τεμὼν ἐφ' ἁγνὸν πῦρ ἔθηκε δεξιᾶι,
κἄσφαξ' ἐπ' ὤμων μόσχον ὡς ἦραν χεροῖν Eur.
δμῶες, λέγει δὲ σῶι κασιγνήτωι τάδε· Ἠλέκ.
Ἓν τῶν καλῶν κομποῦσι τοῖσι Θεσσαλοῖς
εἶναι τόδ', ὅστις ταῦρον ἀρταμεῖ καλῶς 816

65 οὔδ' ἂν πιθοίμην εὖ μεμαντεῦσθαι τάδε.|
οὐ μὴ κακισθεὶς εἰς ἀνανδρίαν πεσῆι.|
ἀλλ' ἦ τὸν αὐτὸν τῇδ' ὑποστήσω_ δόλον;|
ὧι καὶ πόσιν καθεῖλες, †Αἴγισθον κτανών†.|
ἔσειμι· δεινοῦ δ' ἄρχομαι προβήματος
καὶ δεινὰ δράσω γ'.—εἰ θεοῖς δοκεῖ τάδε,
ἔστω· πικρὸν δὲ χἡδὺ τἀγώνισμά μοι.| 987
ἔκβητ' ἀπήνης, Τρωιάδες, χειρὸς δ' ἐμῆς 998
λάβεσθ', ἵν' ἔξω τοῦδ' ὄχου στήσω πόδα.
σκύλοισι μὲν γὰρ θεῶν κεκόσμηνται δόμοι
Φρυγίοις, ἐγὼ δὲ τάσδε, Τρωιάδος χθονὸς
ἐξαίρετ', ἀντὶ παιδὸς ἣν ἀπώλεσα
σμικρὸν γέρας, καλὸν δὲ κέκτημαι δόμοις.|
οὔκουν ἐγώ—δούλη γὰρ ἐκβεβλημένη
δόμων πατρώιων δυστυχεῖς οἰκῶ δόμους—
μῆτερ, λάβωμαι μακαρίας τῆς σῆς χερός;|
δοῦλαι πάρεισιν αἵδε, μὴ σύ μοι πόνει.|
τί δ'; αἰχμάλωτόν τοί μ' ἀπώικισας δόμων,
ἠιρημένων δὲ δωμάτων ἠιρήμεθα,
ὡς αἵδε, πατρὸς ὀρφαναὶ λελειμμέναι.|
τοιαῦτα μέντοι σὸς πατὴρ βουλεύματα
ἐς οὓς ἐχρῆν ἥκιστ' ἐβούλευσεν φίλων.
λέξω δὲ {...} καίτοι δόξ' ὅταν λάβηι κακὴ
γυναῖκα, γλώσσηι πικρότης ἔνεστί τις.
ὡς μὲν παρ' ἡμῖν, οὐ καλῶς· τὸ πρᾶγμα δὲ
L1[O] μαθόντας, ἢν μὲν ἀξίως μισεῖν ἔχηις, L1[O]
ℂ στυγεῖν δίκαιον· εἰ δὲ μή, τί δεῖ στυγεῖν; ℂ
ἡμᾶς δ' ἔδωκε Τυνδάρεως τῶι σῶι πατρί,
οὐχ ὥστε θνήισκειν, οὐδ' ἃ γειναίμην ἐγώ.
κεῖνος δὲ παῖδα τὴν ἐμὴν Ἀχιλλέως
λέκτροισι πείσας ὤιχετ' ἐκ δόμων ἄγων
9 πρυμνοῦχον Αὖλιν, ἔνθ' ὑπερτείνας πυρᾶς
λευκὴν διήμησ' Ἰφιγόνης παρηΐδα.
κεἰ μὲν πόλεως ἅλωσιν ἐξιώμενος,
ἢ δῶμ' ὀνήσων τἄλλα τ' ἐκσώιζων τέκνα,
ἔκτεινε πολλῶν μίαν ὕπερ, συγγνώστ' ἂν ἦν·
νῦν δ' οὕνεχ' Ἑλένη μάργος ἦν ὅ τ' αὖ λαβὼν
ἄλοχον κολάζειν προδότιν οὐκ ἠπίστατο,
9 τούτων ἕκατι παῖδ' ἐμὴν διώλεσεν.
ἐπὶ τοῖσδε τοίνυν καίπερ ἠδικημένη
οὐκ ἠγριώμην οὐδ' ἂν ἔκτανον πόσιν.
ἀλλ' ἦλθ' ἔχων μοι μαινάδ' ἔνθεον κόρην
λέκτροις τ' ἐπεισέφρηκε, καὶ νύμφα δύο
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δώμασιν κατείχομεν.
μῶρον μὲν οὖν γυναῖκες, οὐκ ἄλλως λέγω·
ὅταν δ', ὑπόντος τοῦδ', ἁμαρτάνηι πόσις
τἄνδον παρώσας λέκτρα, μιμεῖσθαι θέλει
γυνὴ τὸν ἄνδρα χἄτερον κτᾶσθαι φίλον.
κἄπειτ' ἐν ἡμῖν ὁ ψόγος λαμπρύνεται,
67 οἱ δ' αἴτιοι τῶνδ' οὐ κλύουσ' ἄνδρες κακῶς.

EXCLUDED
413 κέλευε δ' †αὐτὸν τῶνδ' ἐμοὐσαφιγμένων†

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT II 1913)
typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

εἰ δ’ ἐκ δόμων ἥρπαστο Μενέλεως λάθραι, 66
κτανεῖν μ’ Ὀρέστην χρῆν, κασιγνήτης πόσιν
Μενέλαον ὡς σώσαιμι; σὸς δὲ πῶς πατὴρ
ἠνέσχετ’ ἂν ταῦτ’; εἶτα τὸν μὲν οὐ θανεῖν
κτείνοντα χρῆν τἄμ’, ἐμὲ δὲ πρὸς κείνου παθεῖν;
ἔκτειν’, ἐτρέφθην ἥνπερ ἦν πορεύσιμον
πρὸς τοὺς ἐκείνωι πολεμίους. φίλων γὰρ ἂν
τίς ἂν πατρὸς σοῦ φόνον ἐκοινώνησέ μοι;
  λέγ’ εἴ τι χρήιζεις, κἀντίθες παρρησίαι,
ὅπως τέθνηκε σὸς πατὴρ οὐκ ἐνδίκως.|
δίκαι’ ἔλεξας· ἡ δίκη δ’ αἰσχρῶς ἔχει.
γυναῖκα γὰρ χρὴ πάντα συγχωρεῖν πόσει,
ἥτις φρενήρης· ἧι δὲ μὴ δοκεῖ τάδε,
οὐδ’ εἰς ἀριθμὸν τῶν ἐμῶν ἥκει λόγων.|
μέμνησο, μῆτερ, οὓς ἔλεξας ὑστάτους
λόγους, διδοῦσα πρὸς σέ μοι παρρησίαν.|
καὶ νῦν γέ φημι κοὐκ ἀπαρνοῦμαι, τέκνον.|
†ἆρα† κλύουσα, μῆτερ, εἶτ’ ἔρξαις κακῶς;|
†οὐκ ἔστι, τῆι σῆι δ’ ἡδὺ προσθήσω φρενί.†|
λέγοιμ’ ἄν· ἀρχὴ δ’ ἥδε μοι προοιμίου·
εἴθ’ εἶχες, ὦ τεκοῦσα, βελτίους φρένας.
τὸ μὲν γὰρ εἶδος αἶνον ἄξιον φέρειν
Ἑλένης τε καὶ σοῦ, δύο δ’ ἔφυτε συγγόνω,
✦ ἄμφω ματαίω Κάστορός τ’ οὐκ ἀξίω.
ἣ μὲν γὰρ ἁρπασθεῖσ’ ἑκοῦσ’ ἀπώλετο,
L1[I] σὺ δ’ ἄνδρ’ ἄριστον Ἑλλάδος διώλεσας, L1[I]
ℂ σκῆψιν προτείνουσ’, ὡς ὑπὲρ τέκνου πόσιν ℂ
ἔκτεινας· οὐ γάρ <σ’> ὡς ἔγωγ’ ἴσασιν εὖ.
  ἥτις, θυγατρὸς πρὶν κεκυρῶσθαι σφαγάς,
νέον τ’ ἀπ’ οἴκων ἀνδρὸς ἐξωρμημένου,
ξανθὸν κατόπτρωι πλόκαμον ἐξήσκεις κόμης.
γυνὴ δ’, ἀπόντος ἀνδρός, ἥτις ἐκ δόμων 10
ἐς κάλλος ἀσκεῖ, διάγραφ’ ὡς οὖσαν κακήν.
οὐδὲν γὰρ αὐτὴν δεῖ θύρασιν εὐπρεπὲς
φαίνειν πρόσωπον, ἤν τι μὴ ζητῆι κακόν.
μόνη_ δὲ πασῶν οἶδ’ ἐγὼ σ’ Ἑλληνίδων,
εἰ μὲν τὰ Τρώων εὐτυχοῖ, κεχαρμένην,
εἰ δ’ ἥσσον’ εἴη, συννέφουσαν ὄμματα,
Ἀγαμέμνον’ οὐ χρήιζουσαν ἐκ Τροίας μολεῖν. 10
καίτοι καλῶς γε σωφρονεῖν παρεῖχέ σοι·
ἄνδρ’ εἶχες οὐ κακίον’ Αἰγίσθου πόσιν,
ὃν Ἑλλὰς αὑτῆς εἵλετο στρατηλάτην·
Ἑλένης δ’ ἀδελφῆς τοιάδ’ ἐξειργασμένης
ἐξῆν κλέος σοι μέγα λαβεῖν· τὰ γὰρ κακὰ
παράδειγμα τοῖς ἐσθλοῖσιν εἴσοψίν τ’ ἔχει.
  εἰ δ’, ὡς λέγεις, σὴν θυγατέρ’ ἔκτεινεν πατήρ,
Eur. ἐγὼ τί σ’ ἠδίκησ’ ἐμός τε σύγγονος; Eur.
Ἠλέκ. πῶς οὐ πόσιν κτείνασα πατρώιους δόμους Ἠλέκ.
ἡμῖν προσῆψας, ἀλλ’ ἐπηνέγκω λέχει
τἀλλότρια, μισθοῦ τοὺς γάμους ὠνουμένη; 68

Eur.
Ἠλέκ.

κοὔτ’ ἀντιφεύγει παιδὸς ἀντὶ σοῦ πόσις,
οὔτ’ ἀντ’ ἐμοῦ τέθνηκε, δὶς τόσως ἐμὲ
κτείνας ἀδελφῆς ζῶσαν. εἰ δ’ ἀμείψεται
φόνον δικάζων φόνος, ἀποκτενῶ σ’ ἐγὼ
καὶ παῖς Ὀρέστης πατρὶ τιμωρούμενοι·
εἰ γὰρ δίκαι’ ἐκεῖνα, καὶ τάδ’ ἔνδικα.
[ὅστις δὲ πλοῦτον ἢ εὐγένειαν εἰσιδὼν
γαμεῖ πονηράν, μῶρός ἐστι· μικρὰ γὰρ
μεγάλων ἀμείνω σώφρον’ ἐν δόμοις λέχη.|
τύχη γυναικῶν ἐς γάμους. τὰ μὲν γὰρ εὖ,
τὰ δ’ οὐ καλῶς πίπτοντα δέρκομαι βροτῶν.]|
ὦ παῖ, πέφυκας πατέρα σὸν στέργειν ἀεί.
ἔστιν δὲ καὶ τόδ’· οἱ̱ μέν εἰσιν ἀρσένων,
οἱ̱ δ’ αὖ φιλοῦσι μητέρας μᾶλλον πατρός.
συγγνώσομαί σοι· καὶ γὰρ οὐχ οὕτως ἄγαν
χαίρω τι, τέκνον, τοῖς δεδραμένοις ἐμοί.
σὺ δ’ ὧδ’ ἄλουτος καὶ δυσείματος χρόα
λεχὼ νεογνῶν ἐκ τόκων πεπαυμένη;
οἴμοι τάλαινα τῶν ἐμῶν βουλευμάτων·
ὡς μᾶλλον ἢ χρῆν ἤλασ’ εἰς ὀργὴν πόσιν.|
ὀψὲ στενάζεις, ἡνίκ’ οὐκ ἔχεις ἄκη.
πατὴρ μὲν οὖν τέθνηκε· τὸν δ’ ἔξω χθονὸς
πῶς οὐ κομίζηι παῖδ’ ἀλητεύοντα σόν;|
δέδοικα· τοὐμὸν δ’, οὐχὶ τοὐκείνου, σκοπῶ.
πατρὸς γάρ, ὡς λέγουσι, θυμοῦται φόνωι.|
L2[O] ℂ τί δαὶ πόσιν σὸν ἄγριον εἰς ἡμᾶς ἔχεις;| L2[O] ℂ
τρόποι τοιοῦτοι· καὶ σὺ δ’ αὐθάδης ἔφυς.|
ἀλγῶ γάρ· ἀλλὰ παύσομαι θυμουμένη.|
καὶ μὴν ἐκεῖνος οὐκέτ’ ἔσται σοι βαρύς.|
φρονεῖ μέγ’· ἐν γὰρ τοῖς ἐμοῖς ναίει δόμοις.|
ὁρᾶις; ἀν’ αὖ σὺ ζωπυρεῖς νείκη νέα.|
11 σιγῶ· δέδοικα γάρ νιν ὡς δέδοικ’ ἐγώ.|
παῦσαι λόγων τῶνδ’. ἀλλὰ τί μ’ ἐκάλεις, τέκνον;|
ἤκουσας, οἶμαι, τῶν ἐμῶν λοχευμάτων·
τούτων ὕπερ μοι θῦσον—οὐ γὰρ οἶδ’ ἐγώ—
δεκάτηι̱ σελήνηι̱ παιδὸς ὡς νομίζεται.
τρίβων γὰρ οὐκ εἴμ’, ἄτοκος οὖσ’ ἐν τῶι πάρος.|
ἄλλης τόδ’ ἔργον, ἥ σ’ ἔλυσεν ἐκ τόκων.|
11 αὐτὴ ’λόχευον κἄτεκον μόνη βρέφος.|
οὕτως ἀγείτων οἶκος ἵδρυται φίλων;|
πένητας οὐδεὶς βούλεται κτᾶσθαι φίλους.|
ἀλλ’ εἶμι, παιδὸς ἀριθμὸν ὡς τελεσφόρον
θύσω θεοῖσι. σοὶ δ’ ὅταν πράξω χάριν
τήνδ’, εἶμ’ ἐπ’ ἀγρὸν οὗ πόσις θυηπολεῖ
Νύμφαισιν. ἀλλὰ τούσδ’ ὄχους, ὀπάονες,
φάτναις ἄγοντες πρόσθεθ’· ἡνίκ’ ἂν δέ με
δοκῆτε θυσίας τῆσδ’ ἀπηλλάχθαι θεοῖς,
πάρεστε· δεῖ γὰρ καὶ πόσει δοῦναι χάριν.|
χώρει πένητας ἐς δόμους· φρούρει δέ μοι
μή σ’ αἰθαλώσηι πολύκαπνον στέγος πέπλους.

θύσεις γὰρ οἷα χρή σε δαίμοσιν θύῃ.
κανοῦν δ' ἐνῆρκται καὶ τεθηγμένη σφαγίς,
ἥπερ καθεῖλε ταῦρον, οὗ πέλας πεσῇ
πληγεῖσα· νυμφεύσῃ δὲ κἀν Ἅιδου δόμοις
ὧιπερ ξυνηῦδες ἐν φάει. τοσήνδ' ἐγὼ
1146 δώσω χάριν σοι, σὺ δὲ δίκην ἐμοὶ πατρός.|
1168 ♪ ὤιμωξα κἀγὼ πρὸς τέκνων χειρουμένης.
1172 ♪ ἀλλ' οἵδε μητρὸς νεοφόνοις ἐν αἵμασι
♪ πεφυρμένοι βαίνουσιν ἐξ οἴκων πόδα,
♪ τροπαῖα δείγματ' ἀθλίων προσφαγμάτων.
♪ οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οἶκος ἀθλιώτερος
1176 ♪ τῶν Ταντὰλείων οὐδ' ἔφυ ποτ' ἐκγόνων.|
1182 ♪ δακρύτ' ἄγαν, ὦ σύγγον', αἰτία δ' ἐγώ.
1183 ♪ διὰ πυρὸς ἔμολον ἁ τάλαινα ματρὶ τᾶιδ',|
1198 ἰὼ ἰώ μοι. ποῖ δ' ἐγώ, τίν' 'ἐς χορόν,
1199 τίνα γάμον εἶμι; τίς πόσις με δέξεται|
1206 ♪ κατεῖδες, οἷον ἁ τάλαιν' ἔξω πέπλων|
1214 ♪ βοὰν δ' ἔλασκε τάνδε, πρὸς γένυν ἐμὰν
1216 ♪ ἐκρίμναθ', ὥστε χέρας ἐμὰς λιπεῖν βέλος.|
1221 ♪ ἐγὼ μὲν ἐπιβαλὼν φάρη κόραις ἐμαῖς|
1238 Ἀγαμέμνονος παῖ, κλῦθι· δίπτυχοι δέ σε
καλοῦσι μητρὸς σύγγονοι Διόσκοροι,
Κάστωρ κασίγνητός τε Πολυδεύκης ὅδε.
✦ δεινὸν δὲ ναὸς ἀρτίως πόντου σάλον
παύσαντ' ἀφίγμεθ' Ἄργος, ὡς ἐσείδομεν
L2[I] σφαγὰς ἀδελφῆς τῆσδε, μητέρος δὲ σῆς.
ℂ δίκαια μέν νυν ἥδ' ἔχει, σὺ δ' οὐχὶ δρᾷς·
Φοῖβός τε, Φοῖβος—ἀλλ' ἄναξ γάρ ἐστ' ἐμός,
σιγῶ· σοφὸς δ' ὢν οὐκ ἔχρησέ σοι σοφά.
αἰνεῖν δ' ἀνάγκη ταῦτα· τἀντεῦθεν δὲ χρὴ
πράσσειν ἃ Μοῖρα Ζεύς τ' ἔκρανε σοῦ πέρι.
Πυλάδῃ μὲν Ἠλέκτραν δὸς ἄλοχον ἐς δόμους, 12
σὺ δ' Ἄργος ἔκλιπ'· οὐ γὰρ ἔστι σοὶ πόλιν
τήνδ' ἐμβατεύειν, μητέρα κτείναντι σήν.
δειναὶ δὲ κῆρές <σ'> αἱ κυνώπιδες θεαὶ
τροχηλατήσουσ' ἐμμανῆ πλανώμενον.
ἐλθὼν δ' Ἀθήνας Παλλάδος σεμνὸν βρέτας
πρόσπτυξον· εἵρξει γάρ νιν ἐπτοημένας
δεινοῖς δράκουσιν ὥστε μὴ ψαύειν σέθεν, 12
γοργῶφ' ὑπερτείνουσα σῶι κάραι κύκλον.
ἔστιν δ' Ἄρεώς τις ὄχθος, οὗ πρῶτον θεοὶ
ἕζοντ' ἐπὶ ψήφοισιν αἵματος πέρι,
Ἁλιρρόθιον ὅτ' ἔκταν' ὠμόφρων Ἄρης,
μῆνιν θυγατρὸς ἀνοσίων νυμφευμάτων,
πόντου κρέοντος παῖδ', ἵν' εὐσεβεστάτη
ψῆφος βεβαία τ' ἐστὶν †ἔκ τε τοῦ† θεοῖς.
Eur. ἐνταῦθα καὶ σὲ δεῖ δραμεῖν φόνου πέρι.
Ἠλέκ. ἴσαι δέ σ' ἐκσώζουσι μὴ θανεῖν δίκῃ
ψῆφοι τεθεῖσαι· Λοξίας γὰρ αἰτίαν
950 1267 ἐς αὑτὸν οἴσει, μητέρος χρήσας φόνον.

68 καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται,
νικᾶν ἴσαις ψήφοισι τὸν φεύγοντ' ἀεί.
δειναὶ μὲν οὖν θεαὶ τῶιδ' ἄχει πεπληγμέναι
πάγον παρ' αὐτὸν χάσμα δύσονται χθονός,
σεμνὸν βροτοῖσιν εὐσεβὲς χρηστήριον·
σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς
οἰκεῖν Λυκαίου πλησίον σηκώματος·
ἐπώνυμος δὲ σοῦ πόλις κεκλήσεται.
σοὶ μὲν τάδ' εἶπον· τόνδε δ' Αἰγίσθου νέκυν
Ἄργους πολῖται γῆς καλύψουσιν τάφωι.
μητέρα δὲ τὴν σὴν ἄρτι Ναυπλίαν παρὼν
Μενέλαος, ἐξ οὗ Τρωϊκὴν εἷλε χθόνα,
Ἑλένη τε θάψει· Πρωτέως γὰρ ἐκ δόμων
ἥκει λιποῦσ' Αἴγυπτον οὐδ' ἦλθεν Φρύγας·
Ζεὺς δ', ὡς ἔρις γένοιτο καὶ φόνος βροτῶν,
εἴδωλον Ἑλένης ἐξέπεμψ' ἐς Ἴλιον.
Πυλάδης μὲν οὖν κόρην τε καὶ δάμαρτ' ἔχων
Ἀχαιίδος γῆς οἴκαδ' ἐκπορευέτω,
καὶ τὸν λόγωι σὸν πενθερὸν κομιζέτω
Φωκέων ἐς αἶαν καὶ δότω πλούτου βάρος·
σὺ δ' Ἰσθμίας γῆς αὐχέν' ἐμβαίνων ποδὶ
χώρει πρὸς ὄχθον Κεκροπίας εὐδαίμονα.
πεπρωμένην γὰρ μοῖραν ἐκπλήσας φόνου
εὐδαιμονήσεις τῶνδ' ἀπαλλαχθεὶς πόνων. 1291

L2[I] ℂ

εὕροις ἂν ὅστις ἐστὶ μὴ χείρων πατρός.| 69
Eur. ἀεί ποθ' ἥδε γαῖα τοῖς ἀμηχάνοις
Ἡρα- σὺν τῶι δικαίωι βούλεται προσωφελεῖν.
κλεῖδαι τοιγὰρ πόνους δὴ μυρίους ὑπὲρ φίλων
ἤνεγκε καὶ νῦν τόνδ' ἀγῶν' ὁρῶ πέλας.|
σοί τ' εὖ λέλεκται, καὶ τὰ τῶνδ' αὐχῶ, γέρον,
τοιαῦτ' ἔσεσθαι· μνημονεύσεται χάρις.
κἀγὼ μὲν ἀστῶν σύλλογον ποιήσομαι,
τάξω δ' ὅπως ἂν τὸν Μυκηναίων στρατὸν
πολλῆι δέχωμαι χειρί· πρῶτα μὲν σκοποὺς
πέμψω πρὸς αὐτόν, μὴ λάθηι με προσπεσών·
ταχὺς γὰρ Ἄργει πᾶς ἀνὴρ βοηδρόμος·
μάντεις τ' ἀθροίσας θύσομαι. σὺ δ' ἐς δόμους
σὺν παισὶ χώρει, Ζηνὸς ἐσχάραν λιπών.
εἰσὶν γὰρ οἵ σου, κἂν ἐγὼ θυραῖος ὦ,
μέριμναν ἕξουσ'. ἀλλ' ἴθ' ἐς δόμους, γέρον.|
οὐκ ἂν λίποιμι βωμόν· ἑζόμεσθα δὴ
ἱκέται μένοντες ἐνθάδ' εὖ πρᾶξαι πόλιν·
ὅταν δ' ἀγῶνος τοῦδ' ἀπαλλαχθῇς καλῶς,
ἴμεν πρὸς οἴκους. θεοῖσι δ' οὐ κακίοσιν
χρώμεσθα συμμάχοισιν Ἀργείων, ἄναξ·
τῶν μὲν γὰρ Ἥρα προστατεῖ, Διὸς δάμαρ,
ἡμῶν δ' Ἀθάνα. φημὶ δ' εἰς εὐπραξίαν
καὶ τοῦθ' ὑπάρχειν, θεῶν ἀμεινόνων τυχεῖν·
352 νικωμένη γὰρ Παλλὰς οὐκ ἀνέξεται.|
L1[O] 381 ὦ παῖ, τί μοι σύννοιαν ὄμμασιν φέρων
𝔸 ἥκεις; νέον τι πολεμίων λέξεις πέρι;
μέλλουσιν ἢ πάρεισιν ἢ τί πυνθάνηι;
οὐ γάρ τι μὴ ψεύσηις γε κήρυκος λόγους·
ὁ γὰρ στρατηγὸς εὐτυχὴς τὰ πρὸς θεῶν
εἶσιν, σάφ' οἶδα, καὶ μάλ' οὐ σμικρὸν φρονῶν
ἐς τὰς Ἀθήνας. ἀλλά τοι φρονημάτων 1
ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων.|
ἥκει στράτευμ' Ἀργεῖον Εὐρυσθεύς τ' ἄναξ·
ἐγώ νιν αὐτὸς εἶδον. ἄνδρα γὰρ χρεών,
ὅστις στρατηγεῖν φησ' ἐπίστασθαι καλῶς,
οὐκ ἀγγέλοισι τοὺς ἐναντίους ὁρᾶν.
πεδία μὲν οὖν γῆς ἐς τάδ' οὐκ ἐφῆκέ πω
στρατόν, λεπαίαν δ' ὀφρύην καθήμενος 1
σκοπεῖ—δόκησιν δὴ τόδ' ἂν λέγοιμί σοι—
396 †ποίαι προσάξει στρατόπεδον †τὰ νῦν δορὸς†
397 ἐν ἀσφαλεῖ τε τῆσδ' ἱδρύσεται χθονός.†
καὶ τἀμὰ μέντοι πάντ' ἄραρ' ἤδη καλῶς·
πόλις τ' ἐν ὅπλοις, σφάγιά θ' ἡτοιμασμένα
ἕστηκεν οἷς χρὴ ταῦτα τέμνεσθαι θεῶν,
down one θυηπολεῖται δ' ἄστυ μάντεων ὕπο.
✦ τροπαῖά τ' ἐχθρῶν καὶ πόλει σωτηρία_,
χρησμῶν δ' ἀοιδοὺς πάντας εἰς ἓν ἁλίσας
ἤλεγξα καὶ βέβηλα καὶ κεκρυμμένα
350 [λόγια παλαιά, τῆιδε γῆι σωτήρια.]

E7

KEY:
- 🎶 within song
- spoken by messenger
- † crux †
- | end of series of lines by same speaker
- ✦ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED: first trimeter of new speaker.

Letters not underlined: Murray (OCT I 1901) and Diggle (OCT I 1984) agree.

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
~ 430 BCE	?	?	?

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E7

COMPANION TO

EURIPIDES

ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-118	**1-100**		
119-218	**101-200**	557-678	**501-600**
219-327	**201-300**	679-821	**601-700**
328-455	**301-400**	822-955	**701-800**
456-556	**401-500**	956-1052	**801-897**

2L 𝔸 1-405
1L 𝔹 406-606
2L ℂ 607-1052

PRINT TWO-SIDED: **71 to 80**

70 (47c)

Πάλαι ποτ' ἐστὶ τοῦτ' ἐμοὶ δεδογμένον·
ὁ μὲν δίκαιος τοῖς πέλας πέφυκ' ἀνήρ,
ὁ δ' ἐς τὸ κέρδος λῆμ' ἔχων ἀνειμένον
πόλει τ' ἄχρηστος καὶ συναλλάσσειν βαρύς,
αὑτῶι δ' ἄριστος· οἶδα δ' οὐ λόγωι μαθών.
ἐγὼ γὰρ αἰδοῖ καὶ τὸ συγγενὲς σέβων,
ἐξὸν κατ' Ἄργος ἡσύχως ναίειν, πόνων
πλείστων μετέσχον εἷς ἀνὴρ Ἡρακλέει,
ὅτ' ἦν μεθ' ἡμῶν· νῦν δ', ἐπεὶ κατ' οὐρανὸν
ναίει, τὰ κείνου τέκν' ἔχων ὑπὸ πτεροῖς
σώιζω τάδ' αὐτὸς δεόμενος σωτηρίας.
ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν γῆς ἀπηλλάχθη πατήρ,
πρῶτον μὲν ἡμᾶς ἤθελ' Εὐρυσθεὺς κτανεῖν·
ἀλλ' ἐξέδραμεν, καὶ πόλις μὲν οἴχεται,
ψυχὴ δ' ἐσώθη. φεύγομεν δ' ἀλώμενοι
ἄλλην ἀπ' ἄλλης ἐξοριζόντων πόλιν.
πρὸς τοῖς γὰρ ἄλλοις καὶ τόδ' Εὐρυσθεὺς κακοῖς
ὕβρισμ' ἐς ἡμᾶς ἠξίωσεν ὑβρίσαι·
πέμπων ὅπου γῆς πυνθάνοιθ' ἱδρυμένους
κήρυκας ἐξαιτεῖ τε κἀξείργει χθονός,
πόλιν προτείνων Ἄργος οὐ σμικρὸν φίλην
ἐχθράν τε θέσθαι, χαὐτὸν εὐτυχοῦνθ' ἅμα.
οἱ δ' ἀσθενῆ μὲν τἀπ' ἐμοῦ δεδορκότες,
σμικροὺς δὲ τούσδε καὶ πατρὸς τητωμένους,
τοὺς κρείσσονας σέβοντες ἐξείργουσι γῆς.
L1[I] ἐγὼ δὲ σὺν φεύγουσι συμφεύγω τέκνοις
A καὶ σὺν κακῶς πράσσουσι συμπράσσω κακῶς,
ὀκνῶν προδοῦναι, μή τις ὧδ' εἴπηι βροτῶν·
Ἴδεσθ', ἐπειδὴ παισὶν οὐκ ἔστιν πατήρ,
Ἰόλαος οὐκ ἤμυνε συγγενὴς γεγώς.
πάσης δὲ χώρας Ἑλλάδος τητώμενοι
Μαραθῶνα καὶ σύγκληρον ἐλθόντες χθόνα
ἱκέται καθεζόμεσθα βώμιοι θεῶν
προσωφελῆσαι· πεδία γὰρ τῆσδε χθονὸς
δισσοὺς κατοικεῖν Θησέως παῖδας λόγος
κλήρωι λαχόντας ἐκ γένους Πανδίονος,
τοῖσδ' ἐγγὺς ὄντας· ὧν ἕκατι τέρμονας
κλεινῶν Ἀθηνῶν τήνδ' ἀφικόμεσθ' ὁδόν.
δυοῖν γερόντοιν δὲ στρατηγεῖται φυγή·
ἐγὼ μὲν ἀμφὶ τοῖσδε καλχαίνων τέκνοις,
ἡ δ' αὖ τὸ θῆλυ παιδὸς Ἀλκμήνη γένος
ἔσωθε ναοῦ τοῦδ' ὑπηγκαλισμένη
σώιζει· νέας γὰρ παρθένους αἰδούμεθα
ὄχλωι πελάζειν κἀπιβωμιοστατεῖν.
Ὕλλος δ' ἀδελφοί θ' οἷσι πρεσβεύει γένος
Eur. ζητοῦσ' ὅπου γῆς πύργον οἰκιούμεθα,
Ἡρακλεῖδαι ✦ ἢν τῆσδ' ἀπωθώμεσθα πρὸς βίαν χθονός.
ὦ τέκνα τέκνα, δεῦρο, λαμβάνεσθ' ἐμῶν
πέπλων· ὁρῶ κήρυκα τόνδ' Εὐρυσθέως
στείχοντ' ἐφ' ἡμᾶς, οὗ διωκόμεσθ' ὕπο

πειρώμενος δὴ τοῦτό γ' αὐτίκ' εἴσομαι.|
κλαίων ἄρ' ἄψηι τῶνδε κοὐκ ἐς ἀμβολάς.|
μὴ πρὸς θεῶν κήρυκα τολμήσηις θενεῖν.|
εἰ μή γ' ὁ κῆρυξ σωφρονεῖν μαθήσεται.|
ἄπελθε· καὶ σὺ τοῦδε μὴ θίγηις, ἄναξ.|
στείχω· μιᾶς γὰρ χειρὸς ἀσθενὴς μάχη.
ἥξω δὲ πολλὴν Ἄρεος Ἀργείου λαβὼν
πάγχαλκον αἰχμὴν δεῦρο. μυρίοι δέ με
μένουσιν ἀσπιστῆρες Εὐρυσθεύς τ' ἄναξ
αὐτὸς στρατηγῶν· Ἀλκάθου δ' ἐπ' ἐσχάτοις
καραδοκῶν τἀνθένδε τέρμασιν μένει.
λαμπρὸς δ' ἀκούσας σὴν ὕβριν φανήσεται
σοὶ καὶ πολίταις γῆι τε τῆιδε καὶ φυτοῖς·
μάτην γὰρ ἥβην ὧδέ γ' ἂν κεκτήιμεθα
πολλὴν ἐν Ἄργει, μή σε τιμωρούμενοι.|
φθείρου· τὸ σὸν γὰρ Ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγώ.
ἐνθένδε δ' οὐκ ἔμελλες αἰσχύνας ἐμὲ
ἄξειν βίαι τούσδ'· οὐ γὰρ Ἀργείων πόλει
ὑπήκοον τήνδ' ἀλλ' ἐλευθέραν ἔχω.| 287
οὐκ ἔστι τοῦδε παισὶ κάλλιον γέρας, 297
ἢ πατρὸς ἐσθλοῦ κἀγαθοῦ πεφυκέναι
[γαμεῖν τ' ἀπ' ἐσθλῶν· ὃς δὲ νικηθεὶς πόθωι
κακοῖς ἐκοινώνησεν, οὐκ ἐπαινέσω,
τέκνοις ὄνειδος οὕνεχ' ἡδονῆς λιπεῖν.]
τὸ δυστυχὲς γὰρ ηὑγένει' ἀμύνεται
τῆς δυσγενείας μᾶλλον· ἡμεῖς γὰρ κακῶν L1[I]
ἐς τοὔσχατον πεσόντες ηὕρομεν φίλους A
καὶ ξυγγενεῖς τούσδ', οἳ τοσῆσδ' οἰκουμένης
Ἑλληνίδος γῆς τῶνδε προύστησαν μόνοι.
δότ', ὦ τέκν', αὐτοῖς χεῖρα δεξιάν, δότε·
ὑμεῖς τε παισί, καὶ πέλας προσέλθετε.

2 (1c)

ὦ παῖδες, ἐς μὲν πεῖραν ἤλθομεν φίλων·
ἢν δ' οὖν ποθ' ὑμῖν νόστος ἐς πάτραν φανῆι
καὶ δώματ' οἰκήσητε καὶ τιμὰς πατρός {…}
σωτῆρας αἰεὶ καὶ φίλους νομίζετε,
καὶ μήποτ' ἐς γῆν ἐχθρὸν αἴρεσθαι δόρυ
μέμνησθέ μοι τήνδ', ἀλλὰ φιλτάτην πόλιν
πασῶν νομίζετ'. ἄξιοι δ' ὑμῖν σέβειν

2

οἳ γῆν τοσήνδε καὶ Πελασγικὸν λεὼν
ἡμῶν ἀπηλλάξαντο πολεμίους ἔχειν,
πτωχοὺς ἀλήτας εἰσορῶντες· ἀλλ' ὅμως
[οὐκ ἐξέδωκαν οὐδ' ἀπήλασαν χθονός].
ἐγὼ δὲ καὶ ζῶν καὶ θανών, ὅταν θάνω,
πολλῶι σ' ἐπαίνωι Θησέως, ὦ τᾶν, πέλας
ὑψηλὸν ἀρῶ καὶ λέγων τάδ' εὐφρανῶ,
ὡς εὖ τ' ἐδέξω καὶ τέκνοισιν ἤρκεσας Eur.
τοῖς Ἡρακλείοις, εὐγενὴς δ' ἀν' Ἑλλάδα Ἡρακλεῖδαι
σώιζεις πατρώιαν δόξαν, ἐξ ἐσθλῶν δὲ φὺς
οὐδὲν κακίων τυγχάνεις γεγὼς πατρός,
παύρων μετ' ἄλλων· ἕνα γὰρ ἐν πολλοῖς ἴσως 327

πατέρα σόν· Ἑλλὰς πᾶσα τοῦτο μαρτυρεῖ.
Eur. ὧν ἀντιδοῦναί σ' οἴδ' ἀπαιτοῦσιν χάριν,
Ἡρα- μήτ' ἐκδοθῆναι μήτε πρὸς βίαν θεῶν
κλεῖδαι τῶν σῶν ἀποσπασθέντες ἐκπεσεῖν χθονός.
223 σοὶ γὰρ τόδ' αἰσχρὸν †χωρὶς, ἔν τε πόλει κακόν,†
ἱκέτας ἀλήτας συγγενεῖς, οἴμοι, κακῶς—
βλέψον πρὸς αὐτοὺς βλέψον·—ἕλκεσθαι βίαι.
ἀλλ' ἄντομαί σε καὶ καταστέφων χεροῖν,
καὶ {...} πρὸς γενείου, μηδαμῶς ἀτιμάσῃς
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐς χέρας λαβών·
γενοῦ δὲ τοῖσδε συγγενής, γενοῦ φίλος
πατὴρ ἀδελφὸς δεσπότης· ἅπαντα γὰρ
τἄλλ' ἐστὶ κρείσσω πλὴν ὑπ' Ἀργείοις πεσεῖν.|
ᾤκτιρ' ἀκούσας τούσδε συμφορᾶς, ἄναξ.
τὴν δ' εὐγένειαν τῆς τύχης νικωμένην
νῦν δὴ μάλιστ' ἐσεῖδον· οἵδε γὰρ πατρὸς
ἐσθλοῦ γεγῶτες δυστυχοῦσ' ἀναξίως.|
τρισσαί μ' ἀναγκάζουσι συμφορᾶς ὁδοί,
Ἰόλαε, τοὺς σοὺς μὴ παρώσασθαι ξένους·
τὸ μὲν μέγιστον Ζεὺς ἐφ' οὗ σὺ βώμιος
θακεῖς νεοσσῶν τήνδ' ἔχων πανήγυριν·
τὸ συγγενές τε καὶ τὸ προυφείλειν καλῶς
πράσσειν παρ' ἡμῶν τούσδε πατρῴαν χάριν·
τό τ' αἰσχρόν, οὗπερ δεῖ μάλιστα φροντίσαι·
εἰ γὰρ παρήσω τόνδε συλᾶσθαι βίαι
L2[O] ξένου πρὸς ἀνδρὸς βωμόν, οὐκ ἐλευθέραν
οἰκεῖν δοκήσω γαῖαν, Ἀργείων δ' ὄκνωι
ἱκέτας προδοῦναι· καὶ τάδ' ἀγχόνης πέλας.
ἀλλ' ὤφελες μὲν εὐτυχέστερος μολεῖν,
ὅμως δὲ καὶ νῦν μὴ τρέσῃς ὅπως σέ τις
σὺν παισὶ βωμοῦ τοῦδ' ἀποσπάσει βίαι.
σὺ δ' Ἄργος ἐλθὼν ταῦτά τ' Εὐρυσθεῖ φράσον,
πρὸς τοῖσδέ τ', εἴ τι τοισίδ' ἐγκαλεῖ ξένοις,
δίκης κυρήσειν· τούσδε δ' οὐκ ἄξεις ποτέ.|
οὐκ ἦν δίκαιον ἧι τι καὶ νικῶ λόγωι;|
καὶ πῶς δίκαιον τὸν ἱκέτην ἄγειν βίαι;|
οὔκ_οὖν ἐμοὶ τόδ' αἰσχρὸν, ἀλλ' <οὐ> σοὶ βλάβος;|
ἐμοί γ', ἐάν σοι τούσδ' ἐφέλκεσθαι μεθῶ.|
σὺ δ' ἐξόριζε, κᾆιτ' ἐκεῖθεν ἄξομεν.|
σκαιὸς πέφυκας τοῦ θεοῦ πλείω φρονῶν.|
δεῦρ', ὡς ἔοικε, τοῖς κακοῖσι φευκτέον.|
ἅπασι κοινὸν ῥῦμα δαιμόνων ἕδρα.|
ταῦτ' οὐ δοκήσει τοῖς Μυκηναίοις ἴσως.|
οὐκ_οὖν ἐγὼ τῶν ἐνθάδ' εἰμὶ κύριος;|
βλάπτων <γ'> ἐκείνους μηδέν, ἢν σὺ σωφρονῇς.|
βλάπτεσθ', ἐμοῦ γε μὴ μιαίνοντος θεούς.|
✦ οὐ βούλομαί σε πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν.|
κἀγὼ τοιοῦτος· τῶνδε δ' οὐ μεθήσομαι.|
ἄξω γε μέντοι τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ λαβών.|
268 οὐκ ἆρ' ἐς Ἄργος ῥαιδίως ἄπει πάλιν.|

71 (48C) πάσης ἀλῆται γῆς ἀπεστερημένοι.
ὦ μῖσος, εἴθ' ὄλοιο χὠ πέμψας <σ'> ἀνήρ, Eur.
ὡς πολλὰ δὴ καὶ τῶνδε γενναίωι πατρὶ Ἡρα-
ἐκ τοῦδε ταὐτοῦ στόματος ἤγγειλας κακά.| κλεῖδαι
ἦ που καθῆσθαι τήνδ' ἕδραν καλὴν δοκεῖς
πόλιν τ' ἀφῖχθαι σύμμαχον, κακῶς φρονῶν·
οὐ γάρ τις ἔστιν ὃς πάροιθ' αἱρήσεται
τὴν σὴν ἀχρεῖον δύναμιν ἀντ' Εὐρυσθέως.
χώρει· τί μοχθεῖς ταῦτ'; ἀνίστασθαί σε χρὴ
ἐς Ἄργος, οὗ σε λεύσιμος μένει δίκη.|
οὐ δῆτ', ἐπεί μοι βωμὸς ἀρκέσει θεοῦ,
ἐλευθέρα τε γαῖ' ἐν ἧι βεβήκαμεν.|
βούλῃ πόνον μοι τῇδε προσθεῖναι χερί;|
οὔτοι βίαι γέ μ' οὐδὲ τούσδ' ἄξεις λαβών.|
γνώσῃ σύ· μάντις δ' ἦσθ' ἄρ' οὐ καλὸς τάδε.|
οὐκ ἂν γένοιτο τοῦτ' ἐμοῦ ζῶντός ποτε.|
ἄπαιρ'· ἐγὼ δὲ τούσδε, κἂν σὺ μὴ θέλῃς,
ἄξω νομίζων οὗπέρ εἰσ' Εὐρυσθέως.|
ὦ τὰς Ἀθήνας δαρὸν οἰκοῦντες χρόνον,
ἀμύνεθ'. ἱκέται δ' ὄντες ἀγοραίου Διὸς
βιαζόμεσθα καὶ στέφη μιαίνεται,
πόλει τ' ὄνειδος καὶ θεῶν ἀτιμίαν.| 72
ἔα ἔα· τίς ἡ βοὴ βωμοῦ πέλας 73
ἕστηκε; ποίαν συμφορὰν δείξει τάχα; 74
πρὸς τοῦ ποτ' ἐν γῆι πτῶμα δύστηνον πίτνεις; 77
ὅδ' ὦ ξένοι με σοὺς ἀτιμάζων θεοὺς L2[O]
ἕλκει βιαίως Ζηνὸς ἐκ προβωμίων.
σὺ δ' ἐκ τίνος γῆς, ὦ γέρον, τετράπτολιν 80
οὐ νησιώτην, ὦ ξένοι, τρίβω βίον, 84
ἀλλ' ἐκ Μυκηνῶν σὴν ἀφίγμεθα χθόνα.| 85
τὸν Ἡράκλειον ἴστε που παραστάτην 88
3 (2C) Ἰόλαον; οὐ γὰρ σῶμ' ἀκήρυκτον τόδε.|
οἶδ' εἰσακούσας καὶ πρίν· ἀλλὰ τοῦ ποτε| 90
μήτ' ἐκδοθῆναι μήτε πρὸς βίαν θεῶν 97
τῶν σῶν ἀποσπασθέντες εἰς Ἄργος μολεῖν.|
ἀλλ' οὔτι τοῖς σοῖς δεσπόταις τάδ' ἀρκέσει,
οἳ σοῦ κρατοῦντες ἐνθάδ' εὑρίσκουσί σε.|
εἰκὸς θεῶν ἱκτῆρας αἰδεῖσθαι, ξένε,| 101
3 ἔκπεμπέ νυν γῆς τούσδε τοὺς Εὐρυσθέως,| 105
κοὐδὲν βιαίωι τῇδε χρήσομαι χερί.| 106
καλὸν δέ γ' ἔξω πραγμάτων ἔχειν πόδα, 109
εὐβουλίας τυχόντα τῆς ἀμείνονος. {...}|
οὔκουν τυράννωι τῆσδε γῆς φράσαντά σε
χρῆν ταῦτα τολμᾶν, ἀλλὰ μὴ βίαι ξένους
θεῶν ἀφέλκειν, γῆν σέβοντ' ἐλευθέραν;|
τίς δ' ἐστὶ χώρας τῆσδε καὶ πόλεως ἄναξ;|
ἐσθλοῦ πατρὸς παῖς Δημοφῶν ὁ Θησέως.|
πρὸς τοῦτον ἀγὼν ἆρα τοῦδε τοῦ λόγου
μάλιστ' ἂν εἴη· τἄλλα δ' εἴρηται μάτην.|
καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς ἔρχεται σπουδὴν ἔχων 118

Ἀκάμας τ' ἀδελφός, τῶνδ' ἐπήκοοι λόγων.|
ἐπείπερ ἔφθης πρέσβυς ὢν νεωτέρους
βοηδρομήσας τήνδ' ἐπ' ἐσχάραν Διός,
λέξον, τίς ὄχλον τόνδ' ἀθροίζεται τύχη;|
ἱκέται κάθηνται παῖδες οἵδ' Ἡρακλέους
βωμὸν καταστέψαντες, ὡς ὁρᾶις, ἄναξ,
πατρός τε πιστὸς Ἰόλεως παραστάτης.|
τί δῆτ' ἰυγμῶν ἥδ' ἐδεῖτο συμφορά;|
βίαι νιν οὗτος τῆσδ' ἀπ' ἐσχάρας ἄγειν
ζητῶν βοὴν ἔστησε κἄσφηλεν γόνυ
γέροντος, ὥστε μ' ἐκβαλεῖν οἴκτωι δάκρυ.|
καὶ μὴν στολήν γ' Ἕλληνα καὶ ῥυθμὸν πέπλων
ἔχει, τὰ δ' ἔργα βαρβάρου χερὸς τάδε.
σὸν δὴ τὸ φράζειν ἐστί, μὴ μέλλειν <τ'>, ἐμοὶ
ποίας ἀφῖξαι δεῦρο γῆς ὅρους λιπών;|
Ἀργεῖός εἰμι· τοῦτο γὰρ θέλεις μαθεῖν·
ἐφ' οἷσι δ' ἥκω καὶ παρ' οὗ λέγειν θέλω.
πέμπει Μυκηνῶν δεῦρό μ' Εὐρυσθεὺς ἄναξ
ἄξοντα τούσδε· πολλὰ δ' ἦλθον, ὦ ξένε,
δίκαι' ὁμαρτῆι δρᾶν τε καὶ λέγειν ἔχων.
Ἀργεῖος ὢν γὰρ αὐτὸς Ἀργείους ἄγω
ἐκ τῆς ἐμαυτοῦ τούσδε δραπέτας ἔχων,
νόμοισι τοῖς ἐκεῖθεν ἐψηφισμένους
θανεῖν· δίκαιοι δ' ἐσμὲν οἰκοῦντες πόλιν
αὐτοὶ καθ' αὑτῶν κυρίους κραίνειν δίκας.
πολλῶν δὲ κἄλλων ἑστίας ἀφιγμένοι
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοισίδ' ἔσταμεν λόγοις,
κοὐδεὶς ἐτόλμησ' ἴδια προσθέσθαι κακά.
ἀλλ' ἤ τιν' ἐς σὲ μωρίαν ἐσκεμμένοι
δεῦρ' ἦλθον ἢ κίνδυνον ἐξ ἀμηχάνων
ῥίπτοντες, εἴτ' οὖν εἴτε μὴ γενήσεται·
οὐ γὰρ φρενήρη γ' ὄντα σ' ἐλπίζουσί που
μόνον τοσαύτης ἣν ἐπῆλθον Ἑλλάδος
τὰς τῶνδ' ἀβούλως συμφορὰς κατοικτιεῖν.
φέρ' ἀντίθες γάρ· τούσδε τ' ἐς γαῖαν παρεὶς
ἡμᾶς τ' ἐάσας ἐξάγειν, τί κερδανεῖς;
τὰ μὲν παρ' ἡμῶν τοιάδ' ἔστι τοι λαβεῖν,
Ἄργους τοσήνδε χεῖρα τήν τ' Εὐρυσθέως
ἰσχὺν ἅπασαν τῆιδε προσθέσθαι πόλει.
ἢν δ' ἐς λόγους τε καὶ τὰ τῶνδ' οἰκτίσματα
βλέψας πεπανθῆις, ἐς πάλην καθίσταται
δορὸς τὸ πρᾶγμα· μὴ γὰρ ὡς μεθήσομεν
δόξηις ἀγῶνα τόνδ' ἄτερ χαλυβδικοῦ.
τί δῆτα φήσεις, ποῖα πεδί' ἀφαιρεθείς,
τί ῥυσιασθείς, πόλεμον Ἀργείοις ἔχειν;
ποίοις δ' ἀμύνων συμμάχοις, τίνος δ' ὕπερ
θάψεις νεκροὺς πεσόντας; ἦ κακὸν λόγον
κτήσηι πρὸς ἀστῶν, εἰ γέροντος οὕνεκα,
τύμβου, τὸ μηδὲν ὄντος, ὡς εἰπεῖν ἔπος,
παίδων <τε> τῶνδ', ἐς ἄντλον ἐμβήσηι πόδα.
†ἐρεῖς τὸ λῶιστον ἐλπίδ' εὑρήσειν μόνον†.
καὶ τοῦτο πολλῶι τοῦ παρόντος ἐνδεές·
κακῶς γὰρ Ἀργείοισιν οἵδ' ὡπλισμένοις
μάχοιντ' ἂν ἡβήσαντες, εἴ <τι> τοῦτό σε
ψυχὴν ἐπαίρει· χοὖν μέσωι πολὺς χρόνος
ἐν ὧι διεργασθεῖτ' ἄν. ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ·
δοὺς μηδὲν ἀλλὰ τἄμ' ἐῶν ἄγειν ἐμὲ
κτῆσαι Μυκήνας, μηδ' ὅπερ φιλεῖτε δρᾶν
πάθηις σὺ τοῦτο, τοὺς ἀμείνονας παρὸν
φίλους ἑλέσθαι, τοὺς κακίονας λαβῆις.|
τίς ἂν δίκην κρίνειεν ἢ γνοίη λόγον,
πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθηι σαφῶς;|
ἄναξ—ὑπάρχει γὰρ τόδ' ἐν τῆι σῆι χθονί—
εἰπεῖν ἀκοῦσαί τ' ἐν μέρει πάρεστί μοι,
κοὐδείς μ' ἀπώσει πρόσθεν, ὥσπερ ἄλλοθεν.
ἡμῖν δὲ καὶ τῶιδ' οὐδέν ἐστιν ἐν μέρει·
ἐπεὶ γὰρ Ἄργους οὐ μέτεσθ' ἡμῖν ἔτι,
ψήφωι δοκῆσαν, ἀλλὰ φεύγομεν πάτραν,
πῶς ἂν δικαίως ὡς Μυκηναίους ἄγοι
ὧδ' ὄντας ἡμᾶς, οὓς ἀπήλασαν χθονός;
ξένοι γάρ ἐσμεν. ἢ τὸν Ἑλλήνων ὅρον
φεύγειν δικαιοῦθ' ὅστις ἂν τἄργος φύγηι;
οὔκουν Ἀθήνας γ'· οὐ γὰρ Ἀργείων φόβωι
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελῶσι γῆς.
οὐ γάρ τι Τραχίς ἐστιν οὐδ' Ἀχαιικὸν
πόλισμ', ὅθεν σὺ τούσδε, τῆι δίκηι μὲν οὔ,
τὸ δ' Ἄργος ὀγκῶν, οἷάπερ καὶ νῦν λέγεις,
ἤλαυνες ἱκέτας βωμίους καθημένους.
εἰ γὰρ τόδ' ἔσται καὶ λόγους κρινοῦσι σούς,
οὐκ οἶδ' Ἀθήνας τάσδ' ἐλευθέρας ἔτι.
ἀλλ' οἶδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα καὶ φύσιν·
θνήισκειν θελήσουσ'· ἡ γὰρ αἰσχύνη <πάρος>
τοῦ ζῆν παρ' ἐσθλοῖς ἀνδράσιν νομίζεται.
πόλει μὲν ἀρκεῖ· καὶ γὰρ οὖν ἐπίφθονον
λίαν ἐπαινεῖν ἐστι, πολλάκις δὲ δὴ
καὐτὸς βαρυνθεὶς οἶδ' ἄγαν αἰνούμενος.
σοὶ δ' ὡς ἀνάγκη τούσδε βούλομαι φράσαι
σώιζειν, ἐπείπερ τῆσδε προστατεῖς χθονός.
Πιτθεὺς μέν ἐστι Πέλοπος, ἐκ δὲ Πιτθέως
Αἴθρα, πατὴρ δ' ἐκ τῆσδε γεννᾶται σέθεν
Θησεύς. πάλιν δὲ τῶνδ' ἄνειμί σοι γένος·
Ἡρακλέης ἦν Ζηνὸς Ἀλκμήνης τε παῖς,
κείνη δὲ Πέλοπος θυγατρός· αὐτανεψίων
πατὴρ ἂν εἴη σός τε χὠ τούτων γεγώς.
γένους μὲν ἥκεις ὧδε τοῖσδε, Δημοφῶν·
ἃ δ' ἐκτὸς ἤδη τοῦ προσήκοντός σε δεῖ
τεῖσαι λέγω σοι παισί. φημὶ γάρ ποτε
σύμπλους γενέσθαι τῶνδ' ὑπασπίζων πατρὶ
ζωστῆρα Θησεῖ τὸν πολυκτόνον μέτα· {…}
Ἅιδου τ' ἐρυμνῶν ἐξανήγαγεν μυχῶν

Eur. 558 Heracleidae

θνήισκειν σ'· ἀδελφοὺς <δ'> ὠφελεῖς θανοῦσα σούς.|
σοφῶς †κελεύεις†· μὴ τρέσηις μιάσματος
τοὐμοῦ μετασχεῖν, ἀλλ' ἐλευθέρως θάνω,
ἕπου δέ, πρέσβυ· σῆι γὰρ ἐνθανεῖν χερὶ
θέλω· πέπλοις δὲ σῶμ' ἐμὸν κρύψον παρών.
ἐπεὶ σφαγῆς γε πρὸς τὸ δεινὸν εἶμ' ἐγώ,
εἴπερ πέφυκα πατρὸς οὗπερ εὔχομαι.|
οὐκ ἂν δυναίμην σῶι παρεστάναι μόρωι.|
σὺ δ' ἀλλὰ τοῦδε χρῆιζε, μή μ' ἐν ἀρσένων,
ἀλλ' ἐν γυναικῶν, χερσὶν ἐκπνεῦσαι βίον.|
ἔσται τάδ', ὦ τάλαινα παρθένων, ἐπεὶ
κἀμοὶ τόδ' αἰσχρόν, μή σε κοσμεῖσθαι καλῶς,
πολλῶν ἕκατι, τῆς τε σῆς εὐψυχίας
καὶ τοῦ δικαίου. τλημονεστάτην δὲ σὲ
πασῶν γυναικῶν εἶδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
ἀλλ', εἴ τι βούληι, τούσδε τὸν γέροντά τε
χώρει προτειποῦσ' ὑστάτοις προσφθέγμασιν.|
ὦ χαῖρε, πρέσβυ, χαῖρε καὶ δίδασκέ μοι
τοιούσδε τούσδε παῖδας, ἐς τὸ πᾶν σοφούς,
ὥσπερ σύ, μηδὲν μᾶλλον· ἀρκέσουσι γάρ.
πειρῶ δὲ σῶσαι μὴ θανεῖν, πρόθυμος ὤν·
σοὶ παῖδές ἐσμεν, σαῖν χεροῖν τεθράμμεθα·
ὁρᾶις δὲ κἀμὲ τὴν ἐμὴν ὥραν γάμου
διδοῦσαν, ἀντὶ τῶνδε κατθανουμένην.
ὑμεῖς τ', ἀδελφῶν ἡ παροῦσ' ὁμιλία,
εὐδαιμονοῖτε, καὶ γένοιθ' ὑμῖν ὅσων
ἡμὴ πάροιθε καρδία σφαγήσεται.
καὶ τὸν γέροντα τήν τ' ἔσω γραῖαν δόμων
τιμᾶτε πατρὸς μητέρ' Ἀλκμήνην ἐμοῦ
ξένους τε τούσδε. κἂν ἀπαλλαγὴ πόνων
καὶ νόστος ὑμῖν εὑρεθῆι ποτ' ἐκ θεῶν,
μέμνησθε τὴν σώτειραν ὡς θάψαι χρεών.
κάλλιστά τοι δίκαιον· οὐ γὰρ ἐνδεὴς
ὑμῖν παρέστην ἀλλὰ προύθανον γένους.
τάδ' ἀντὶ παίδων ἐστί μοι κειμήλια
καὶ παρθενείας, εἴ τι δὴ κατὰ χθονός·
εἴη γε μέντοι μηδέν· εἰ γὰρ ἕξομεν
κἀκεῖ μερίμνας οἱ θανούμενοι βροτῶν,
οὐκ οἶδ' ὅποι τις τρέψεται· τὸ γὰρ θανεῖν
κακῶν μέγιστον φάρμακον νομίζεται.|
ἀλλ', ὦ μέγιστον ἐκπρέπουσ' εὐψυχίαι
πασῶν γυναικῶν, ἴσθι, τιμιωτάτη
καὶ ζῶσ' ὑφ' ἡμῶν καὶ θανοῦσ' ἔσηι πολύ.
καὶ χαῖρε· δυσφημεῖν γὰρ ἅζομαι θεὰν,
ἧι σὸν κατῆρκται σῶμα, Δήμητρος κόρην.
ὦ παῖδες, οἰχόμεσθα· λύεται μέλη
λύπηι· λάβεσθε κεἰς ἕδραν μ' ἐρείσατε
αὐτοῦ πέπλοισι τοῖσδε κρύψαντες, τέκνα.
ὡς οὔτε τούτοις ἥδομαι πεπραγμένοις,
χρησμοῦ τε μὴ κρανθέντος οὐ βιώσιμον·

Eur. Ἡρακλεῖδαι

καὶ τῶν μὲν ἄλλων διάφορ' ἐστὶ θεσφάτοις
πόλλ'· ἐν δὲ πᾶσι γνῶμα ταὐτὸν ἐμπρέπει·
σφάξαι κελεύουσίν με παρθένον Κόρηι
Δήμητρος, ἥτις ἐστὶ πατρὸς εὐγενοῦς.
ἐγὼ δ' ἔχω μέν, ὡς ὁρᾶις, προθυμίαν
τοσήνδ' ἐς ὑμᾶς· παῖδα δ' οὔτ' ἐμὴν κτενῶ
οὔτ' ἄλλον ἀστῶν τῶν ἐμῶν ἀναγκάσω
ἄκονθ'· ἑκὼν δὲ τίς κακῶς οὕτω φρονεῖ,
ὅστις τὰ φίλτατ' ἐκ χερῶν δώσει τέκνα;
καὶ νῦν πυκνὰς ἂν συστάσεις ἂν εἰσίδοις,
τῶν μὲν λεγόντων ὡς δίκαιον ἦν ξένοις
ἱκέταις ἀρήγειν, τῶν δὲ μωρίαν ἐμὴν
κατηγορούντων· εἰ δὲ δὴ δράσω τόδε,
οἰκεῖος ἤδη πόλεμος ἐξαρτύεται.
ταῦτ' οὖν ὅρα σὺ καὶ συνεξεύρισχ' ὅπως
αὐτοί τε σωθήσεσθε καὶ πέδον τόδε,
κἀγὼ πολίταις μὴ διαβληθήσομαι.
οὐ γὰρ τυραννίδ' ὥστε βαρβάρων ἔχω·
ἀλλ', ἢν δίκαια δρῶ, δίκαια πείσομαι.|
ἀλλ' ἦ πρόθυμον οὖσαν οὐκ ἐᾶι θεὸς
ξένοις ἀρήγειν τήνδε χρήιζουσιν πόλιν;|
ὦ τέκν', ἔοιγμεν ναυτίλοισιν, οἵτινες
χειμῶνος ἐκφυγόντες ἄγριον μένος
ἐς χεῖρα γῆι συνῆψαν, εἶτα χερσόθεν
πνοαῖσιν ἠλάθησαν ἐς πόντον πάλιν.
οὕτω δὲ χἠμεῖς τῆσδ' ἀπωθούμεσθα γῆς
ἤδη πρὸς ἀκταῖς ὄντες ὡς σεσωισμένοι.
οἴμοι· τί δῆτ' ἔτερψας ὦ τάλαινά με
ἐλπὶς τότ', οὐ μέλλουσα διατελεῖν χάριν;
συγγνωστὰ γάρ τοι καὶ τὰ τοῦδ', εἰ μὴ θέλει
κτείνειν πολιτῶν παῖδας· αἰνέσαι δ' ἔχω
καὶ τἀνθάδ'· εἰ θεοῖσι δὴ δοκεῖ τάδε
πράσσειν ἔμ', οὔτοι σοί γ' ἀπόλλυται χάρις.
ὦ παῖδες, ὑμῖν δ' οὐκ ἔχω τί χρήσομαι.
ποῖ τρεψόμεσθα; τίς γὰρ ἄστεπτος θεῶν;
ποῖον δὲ γαίας ἕρκος οὐκ ἀφίγμεθα;
ὀλούμεθ', ὦ τέκν'· ἐκδοθησόμεσθα δή.
κἀμοῦ μὲν οὐδὲν εἴ με χρὴ θανεῖν μέλει,
πλὴν εἴ τι τέρψω τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς θανών·
ὑμᾶς δὲ κλαίω καὶ κατοικτίρω, τέκνα,
καὶ τὴν γεραιὰν μητέρ' Ἀλκμήνην πατρός.
ὦ δυστάλαινα τοῦ μακροῦ βίου σέθεν,
τλήμων δὲ κἀγὼ πολλὰ μοχθήσας μάτην.
χρῆν χρῆν ἄρ' ἡμᾶς ἀνδρὸς εἰς ἐχθροῦ χέρας
πεσόντας αἰσχρῶς καὶ κακῶς λιπεῖν βίον.
ἀλλ' οἶσθ' ὅ μοι σύμπραξον; οὐχ ἅπασα γὰρ
πέφευγεν ἐλπὶς τῶνδέ μοι σωτηρίας·
ἔμ' ἔκδος Ἀργείοισιν ἀντὶ τῶνδ', ἄναξ,
καὶ μήτε κινδύνευε, σωθήτω τέ μοι
τέκν'· οὐ φιλεῖν δεῖ τὴν ἐμὴν ψυχήν· ἴτω.

μάλιστα δ’ Εὐρυσθεύς με βούλοιτ’ ἂν λαβὼν
τὸν Ἡράκλειον σύμμαχον καθυβρίσαι·
σκαιὸς γὰρ ἀνήρ. τοῖς σοφοῖς δ’ εὐκτὸν σοφῶι
ἔχθραν συνάπτειν, μὴ ἀμαθεῖ φρονήματι·
πολλῆς γὰρ αἰδοῦς καὶ δίκης τις ἂν τύχοι.|
ὦ πρέσβυ, μή νυν τήνδ’ ἐπαιτιῶ πόλιν·
τάχ’ ἂν γὰρ ἡμῖν ψευδὲς ἀλλ’ ὅμως κακὸν
γένοιτ’ ὄνειδος ὡς ξένους προυδώκαμεν.|
γενναῖα μὲν τάδ’ εἶπας, ἀλλ’ ἀμήχανα.
οὐ σοῦ χατίζων δεῦρ’ ἄναξ στρατηλατεῖ·
τί γὰρ γέροντος ἀνδρὸς Εὐρυσθεῖ πλέον
θανόντος; ἀλλὰ τούσδε βούλεται κτανεῖν.
δεινὸν γὰρ ἐχθροῖς βλαστάνοντες εὐγενεῖς,
νεανίαι τε καὶ πατρὸς μεμνημένοι
λύμας· ἃ κεῖνον πάντα προσκοπεῖν χρεών.
ἀλλ’ εἴ τιν’ ἄλλην οἶσθα καιριωτέραν
βουλὴν ἑτοίμαζ’, ὡς ἔγωγ’ ἀμήχανος
χρησμῶν ἀκούσας εἰμὶ καὶ φόβου πλέως.|
ξένοι, θράσος μοι μηδὲν ἐξόδοις ἐμαῖς
προσθῆτε· πρῶτον γὰρ τόδ’ ἐξαιτήσομαι·
γυναικὶ γὰρ σιγή τε καὶ τὸ σωφρονεῖν
κάλλιστον, εἴσω θ’ ἥσυχον μένειν δόμων.
τῶν σῶν δ’ ἀκούσας, Ἰόλεως, στεναγμάτων
ἐξῆλθον, οὐ ταχθεῖσα πρεσβεύειν γένους.
ἀλλ’, εἰμὶ γάρ πως πρόσφορος, μέλει δέ μοι
μάλιστ’ ἀδελφῶν, τῶνδε κἀμαυτῆς πέρι,
θέλω πυθέσθαι, μὴ ’πὶ τοῖς πάλαι κακοῖς
προσκείμενόν τι πῆμα σὴν δάκνει φρένα.|
ὦ παῖ, μάλιστα σ’ οὐ νεωστὶ δὴ τέκνων
τῶν Ἡρακλείων ἐνδίκως αἰνεῖν ἔχω.
ἡμῖν δὲ δόξας εὖ προχωρῆσαι δρόμος
πάλιν μεθέστηκ’ αὖθις ἐς τἀμήχανον·
χρησμῶν γὰρ ὠιδούς φησι σημαίνειν ὅδε,
οὐ ταῦρον οὐδὲ μόσχον, ἀλλὰ παρθένον
σφάξαι κόρηι Δήμητρος ἥτις εὐγενής,
εἰ χρὴ μὲν ἡμᾶς, χρὴ δὲ τήνδ’ εἶναι πόλιν.
ταῦτ’ οὖν ἀμηχανοῦμεν· οὔτε γὰρ τέκνα
σφάξειν ὅδ’ αὑτοῦ φησιν οὔτ’ ἄλλου τινός.
κἀμοὶ λέγει μὲν οὐ σαφῶς, λέγει δέ πως,
εἰ μή τι τούτων ἐξαμηχανήσομεν,
ἡμᾶς μὲν ἄλλην γαῖαν εὑρίσκειν τινά,
αὐτὸς δὲ σῶσαι τήνδε βούλεται χθόνα.|
ἐν τῶιδε κἀχόμεσθα σωθῆναι λόγωι;|
ἐν τῶιδε, τἄλλα γ’ εὐτυχῶς πεπραγότες.|
μή νυν τρέσηις ἔτ’ ἐχθρὸν Ἀργείων δόρυ·
ἐγὼ γὰρ αὐτὴ πρὶν κελευσθῆναι, γέρον,
θνήισκειν ἑτοίμη καὶ παρίστασθαι σφαγῆι.
τί φήσομεν γάρ, εἰ πόλις μὲν ἀξιοῖ
κίνδυνον ἡμῶν οὕνεκ’ αἴρεσθαι μέγαν,
αὐτοὶ δὲ προστιθέντες ἄλλοισιν πόνους,
παρόν σφε σῶσαι, φευξόμεσθα μὴ θανεῖν;
οὐ δῆτ’, ἐπεί τοι καὶ γέλωτος ἄξια,
στένειν μὲν ἱκέτας δαιμόνων καθημένους,
πατρὸς δ’ ἐκείνου φύντας οὗ πεφύκαμεν
κακοὺς ὁρᾶσθαι· ποῦ τάδ’ ἐν χρηστοῖς πρέπει;
κάλλιον, οἶμαι, τῆσδ’—ἃ μὴ τύχοι ποτέ—
πόλεως ἁλούσης χεῖρας εἰς ἐχθρῶν πεσεῖν,
†κἄπειτα τινὰ† πατρὸς οὖσαν εὐγενοῦς
παθοῦσαν Ἅιδην μηδὲν ἧσσον εἰσιδεῖν.
ἀλλ’ ἐκπεσοῦσα τῆσδ’ ἀλητεύσω χθονός;
κοὐκ αἰσχυνοῦμαι δῆτ’, ἐὰν δή τις λέγηι·
Τί δεῦρ’ ἀφίκεσθ’ ἱκεσίοισι σὺν κλάδοις
αὐτοὶ φιλοψυχοῦντες; ἔξιτε χθονός·
κακοὺς γὰρ ἡμεῖς οὐ προσωφελήσομεν.
ἀλλ’ οὐδὲ μέντοι, τῶνδε μὲν τεθνηκότων,
αὐτὴ δὲ σωθεῖσ’, ἐλπίδ’ εὖ πράξειν ἔχω·
—πολλοὶ γὰρ ἤδη τῆιδε προύδοσαν φίλους.—
τίς γὰρ κόρην ἔρημον ἢ δάμαρτ’ ἔχειν,
ἢ παιδοποιεῖν ἐξ ἐμοῦ βουλήσεται;
οὔκ οὖν θανεῖν ἄμεινον ἢ τούτων τυχεῖν
ἀναξίαν; ἄλληι δὲ κἂν πρέποι τινὶ
μᾶλλον τάδ’, ἥτις μὴ ’πίσημος ὡς ἐγώ.
ἡγεῖσθ’ ὅπου δεῖ σῶμα κατθανεῖν τόδε
καὶ στεμματοῦτε καὶ †κατάρχεσθ’ εἰ δοκεῖ†·
νικᾶτε δ’ ἐχθρούς· ἥδε γὰρ ψυχὴ πάρα
ἑκοῦσα κοὐκ ἄκουσα· κἀξαγγέλλομαι
θνήισκειν ἀδελφῶν τῶνδε κἀμαυτῆς ὕπερ.
εὕρημα γάρ τοι μὴ φιλοψυχοῦσ’ ἐγὼ
κάλλιστον ηὕρηκ’, εὐκλεῶς λιπεῖν βίον.|
φεῦ φεῦ, τί λέξω παρθένου μέγαν λόγον
κλύων, ἀδελφῶν ἣ πάρος θέλει θανεῖν;
τούτων τίς ἂν λέξειε γενναίους λόγους
μᾶλλον, τίς ἂν δράσειεν ἀνθρώπων ἔτι;|
ὦ τέκνον, οὐκ ἔστ’ ἄλλοθεν τὸ σὸν κάρα,
ἀλλ’ ἐξ ἐκείνου· σπέρμα τῆς θείας φρενὸς
πέφυκας Ἡράκλειον· οὐδ’ αἰσχύνομαι
τοῖς σοῖς λόγοισι, τῆι τύχηι δ’ ἀλγύνομαι.
ἀλλ’ ἧι γένοιτ’ ἂν ἐνδικωτέρως φράσω·
πάσας ἀδελφὰς τῆσδε δεῦρο χρὴ καλεῖν,
κἆιθ’ ἡ λαχοῦσα θνηισκέτω γένους ὕπερ·
σὲ δ’ οὐ δίκαιον κατθανεῖν ἄνευ πάλου.|
οὐκ ἂν θάνοιμι τῆι τύχηι λαχοῦσ’ ἐγώ·
χάρις γὰρ οὐ πρόσεστι· μὴ λέξηις, γέρον.
ἀλλ’, εἰ μὲν ἐνδέχεσθε καὶ βούλεσθέ μοι
χρῆσθαι προθύμωι, τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ
δίδωμ’ ἑκοῦσα τοῖσδ’, ἀναγκασθεῖσα δ’ οὔ.|
ὅδ’ αὖ λόγος σοι τοῦ πρὶν εὐγενέστερος·
κἀκεῖνος ἦν ἄριστος· ἀλλ’ ὑπερφέρεις
τόλμηι τε τόλμαν καὶ λόγωι χρηστῶι λόγον.
οὐ μὴν κελεύω γ’ οὐδ’ ἀπεννέπω, τέκνον,

75 μείζων γὰρ ἄτη· συμφορὰ δὲ καὶ τάδε.| 607
ὦ τέκνα, χαίρετ'· Ἰόλεως δὲ ποῦ γέρων
μήτηρ τε πατρὸς τῆσδ' ἕδρας ἀποστατεῖ;|
πάρεσμεν, οἵα δή γ' ἐμοῦ παρουσία.|
τί χρῆμα κεῖσαι καὶ κατηφὲς ὄμμ' ἔχεις;|
φροντίς τις ἦλθ' οἰκεῖος, ἧι συνειχόμην.|
ἔπαιρέ νυν σεαυτόν, ὄρθωσον κάρα.|
γέροντές ἐσμεν κοὐδαμῶς ἐρρώμεθα.|
ἥκω γε μέντοι χάρμα σοι φέρων μέγα.|
τίς δ' εἶ σύ; ποῦ σοι συντυχὼν ἀμνημονῶ;|
Ὕλλου πενέστης· οὔ με γιγνώσκεις ὁρῶν;|
ὦ φίλταθ', ἥκεις ἆρα σωτὴρ νῶιν βλάβης;|
μάλιστα· καὶ πρός γ' εὐτυχεῖς τὰ νῦν τάδε.|
ὦ μῆτερ ἐσθλοῦ παιδός, Ἀλκμήνην λέγω,
ἔξελθ', ἄκουσον τοῦδε φιλτάτους λόγους.
πάλαι γὰρ ὠδίνουσα τῶν ἀφιγμένων
ψυχὴν ἐτήκου νόστος εἰ γενήσεται.|
τί χρῆμ' αὐτῆς πᾶν τόδ' ἐπλήσθη στέγος,
Ἰόλαε; μῶν τίς σ' αὖ βιάζεται παρὼν
κῆρυξ ἀπ' Ἄργους; ἀσθενὴς μὲν ἥ γ' ἐμὴ
ῥώμη, τοσόνδε δ' εἰδέναι σ' ἐχρῆν, ξένε,
οὐκ ἔστ' ἄγειν σε τούσδ' ἐμοῦ ζώτης ποτέ.
ἦ τἄρ' ἐκείνου μὴ νομιζοίμην ἐγὼ
μήτηρ ἔτ'· εἰ δὲ τῶνδε προσθίξηι χερί,
δυοῖν γερόντοιν οὐ καλῶς ἀγωνιῆι.|
L1[O] ℂ θάρσει, γεραιά, μὴ τρέσηις· οὐκ Ἀργόθεν
κῆρυξ ἀφῖκται πολεμίους λόγους ἔχων.|
τί γὰρ βοὴν ἔστησας ἄγγελον φόβου;|
σέ, πρόσθε ναοῦ τοῦδ' ὅπως βαίης πέλας.|
οὐκ ἴσμεν ἡμεῖς ταῦτα· τίς γάρ ἐσθ' ὅδε;|
ἥκοντα παῖδα παιδὸς ἀγγέλλει σέθεν.|
7 ὦ χαῖρε καὶ σὺ τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασιν.
ἀτὰρ τί χώραι τῆιδε προσβαλὼν πόδα
ποῦ νῦν ἄπεστι; τίς νιν εἶργε συμφορὰ
σὺν σοὶ φανέντα δεῦρ' ἐμὴν τέρψαι φρένα;|
στρατὸν καθίζει τάσσεταί θ' ὃν ἦλθ' ἔχων.|
τοῦδ' οὐκέθ' ἡμῖν τοῦ λόγου μέτεστι δή.|
μέτεστιν· ἡμῶν δ' ἔργον ἱστορεῖν τάδε.|
7 τί δῆτα βούληι τῶν πεπραγμένων μαθεῖν;|
πόσον τι πλῆθος συμμάχων πάρεστ' ἔχων;|
πολλούς· ἀριθμὸν δ' ἄλλον οὐκ ἔχω φράσαι.|
ἴσασιν, οἶμαι, ταῦτ' Ἀθηναίων πρόμοι.|
ἴσασι· καὶ δὴ λαιὸν ἕστηκεν κέρας.|
ἤδη γὰρ ὡς ἐς ἔργον ὥπλισται στρατός;|
καὶ δὴ παρῆκται σφάγια τάξεων ἕκας.|
πόσον τι δ' ἔστ' ἄπωθεν Ἀργεῖον δόρυ;|
ὥστ' ἐξορᾶσθαι τὸν στρατηγὸν ἐμφανῶς.|
τί δρῶντα; μῶν τάσσοντα πολεμίων στίχας;|
ἠικάζομεν ταῦτ'· οὐ γὰρ ἐξηκούομεν.
77 ἀλλ' εἶμ'. ἐρήμους δεσπότας τοὐμὸν μέρος

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT I 1901)
typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

οὐκ ἂν θέλοιμι πολεμίοισι συμβαλεῖν.|
κἄγωγε σὺν σοί· ταὐτὰ γὰρ φροντίζομεν,
φίλοις παρόντες, ὡς ἔοιγμεν, ὠφελεῖν.|
ἥκιστα πρὸς σοῦ μῶρον ἦν εἰπεῖν ἔπος.|
καὶ μὴ μετασχεῖν γ' ἀλκίμου μάχης φίλοις.|
οὐκ ἔστ' ἐν ὄψει τραῦμα μὴ δρώσης χερός.|
τί δ'; οὐ σθένοιμι κἂν ἐγὼ δι' ἀσπίδος;|
_θένοις ἄν, ἀλλὰ πρόσθεν αὐτὸς ἂν πέσοις.|
οὐδεὶς ἔμ' ἐχθρῶν προσβλέπων ἀνέξεται.|
οὐκ ἔστιν, ὦ τᾶν, ἥ ποτ' ἦν ῥώμη σέθεν.|
ἀλλ' οὖν μαχοῦμαί γ' ἀριθμὸν οὐκ ἐλάσσοσι_.|
σμικρὸν τὸ σὸν σήκωμα προστίθης φίλοις.|
μή τοί μ' ἔρυκε δρᾶν παρεσκευασμένον.|
δρᾶν μὲν σύ γ' οὐχ οἷός τε, βούλεσθαι δ' ἴσως.|
ὡς μὴ μενοῦντι τἄλλα σοι λέγειν πάρα.|
πῶς οὖν ὁπλίταις τευχέων ἄτερ φανῆι;|
ἔστ' ἐν δόμοισιν ἔνδον αἰχμάλωθ' ὅπλα,
τοῖς_δ' οὖσι χρησόμεσθα· κἀποδώσομεν
ζῶντες, θανόντας δ' οὐκ ἀπαιτήσει θεός.
ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω κἀπὸ πασσάλων ἑλὼν
ἔνεγχ' ὁπλίτην **κόσμον ὡς τάχιστά** μοι.
αἰσχρὸν γὰρ οἰκούρημα γίγνεται τόδε,
701 τοὺς μὲν μάχεσθαι, τοὺς δὲ δειλίαι μένειν.|
709 τί χρῆμα μέλλεις σῶν φρενῶν οὐκ ἔνδον ὢν
710 ? λιπεῖν μ' ἔρημον σὺν <τέκνοις> _ ἐμοῖς;|{…}
L1[I] 711 ἀνδρῶν γὰρ ἀλκή· σοὶ δὲ χρὴ τούτων μέλειν.|
© τί δ'; ἢν θάνηις σύ, πῶς ἐγὼ σωθήσομαι;|
παιδὸς μελήσει παισὶ τοῖς λελειμμένοις.|
ἢν δ' οὖν, ὃ μὴ γένοιτο, χρήσωνται τύχηι;|
οἴδ' οὐ προδώσουσίν σε, μὴ τρέσηις, ξένοι.|
τοσόνδε γάρ τοι θάρσος, οὐδὲν ἄλλ' ἔχω.|
καὶ Ζηνὶ τῶν σῶν, οἶδ' ἐγώ, μέλει πόνων.| 8
Ζεὺς ἐξ ἐμοῦ μὲν οὐκ ἀκούσεται κακῶς·
εἰ δ' ἐστὶν ὅσιος αὐτὸς οἶδεν εἰς ἐμέ.|
ὅπλων μὲν ἤδη τήνδ' ὁρᾶις παντευχίαν,
φθάνοις δ' ἂν οὐκ ἂν τοῖσδε συγκρύπτων δέμας·
ὡς ἐγγὺς ἀγών, καὶ μάλιστ' Ἄρης στυγεῖ
μέλλοντας· εἰ δὲ τευχέων φοβῆι βάρος,
νῦν μὲν πορεύου γυμνός, ἐν δὲ τάξεσιν 8
κόσμωι πυκάζου τῷιδ'· ἐγὼ δ' οἴσω τέως.|
καλῶς ἔλεξας· ἀλλ' ἐμοὶ πρόχειρ' ἔχων
τεύχη κόμιζε, χειρὶ δ' ἔνθες ὀξύην,
λαιόν τ' ἔπαιρε πῆχυν, **εὐθύνων πόδα**.|
ἦ παιδαγωγεῖν γὰρ τὸν ὁπλίτην χρεών;|
ὄρνιθος οὕνεκ' ἀσφαλῶς πορευτέον.|
Eur. εἴθ' ἦσθα δυνατὸς δρᾶν ὅσον πρόθυμος εἶ.|
Ἡρα- ◆ ἔπειγε· λειφθεὶς δεινὰ πείσομαι μάχης.|
κλεῖδαι σύ τοι βραδύνεις, οὐκ ἐγώ, δοκῶ_ τι δρᾶν.|
οὔκουν ὁρᾶις μου κῶλον ὡς ἐπείγεται;|
ὁρῶ δοκοῦντα μᾶλλον ἢ σπεύδοντά σε.|

ἐχθροῦ λέοντος δυσμενῆ βλαστήματα
ἤλαυνες ἂν κακοῖσιν, ἀλλὰ σωφρόνως
εἴασας οἰκεῖν Ἄργος; οὔτιν' ἂν πίθοις.
νῦν οὖν ἐπειδή μ' οὐ διώλεσαν τότε
πρόθυμον ὄντα, τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις
οὐχ ἁγνός εἰμι τῶι κτανόντι κατθανών·
πόλις τ' ἀφῆκε σωφρονοῦσα, τὸν θεὸν
μεῖζον τίουσα τῆς ἐμῆς ἔχθρας πολύ.
προσεῖπας, ἀντήκουσας· ἐντεῦθεν δὲ χρὴ
τὸν προστρόπαιον †τόν τε γενναῖον† καλεῖν.
οὕτω γε μέντοι τἄμ' ἔχει· θανεῖν μὲν οὐ
χρήιζω, λιπὼν δ' ἂν οὐδὲν ἀχθοίμην βίον.{…}
παραινέσαι σοι σμικρόν, Ἀλκμήνη, θέλω,
τὸν ἄνδρ' ἀφεῖναι τόνδ', ἐπεὶ δοκεῖ πόλει.|
τί δ', ἢν θάνηι τε καὶ πόλει πιθώμεθα;
τὰ λῷστ' ἂν εἴη· πῶς τάδ' οὖν γενήσεται;|
ἐγὼ διδάξω ῥαιδίως· κτανοῦσα γὰρ
τόνδ' εἶτα νεκρὸν τοῖς μετελθοῦσιν φίλων
δώσω· τὸ γὰρ σῶμ' οὐκ ἀπιστήσω χθονί,
οὗτος δὲ δώσει τὴν δίκην θανὼν ἐμοί.|
κτεῖν', οὐ παραιτοῦμαί σε· τήνδε δὲ πτόλιν,
ἐπεί μ' ἀφῆκε καὶ κατηιδέσθη κτανεῖν,
χρησμῶι παλαιῶι Λοξίου δωρήσομαι,
ὃς ὠφελήσει μείζον' ἢ δοκεῖ χρόνωι.
θανόντα γάρ με θάψεθ' οὗ τὸ μόρσιμον,
δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος· L1[I]
καὶ σοὶ μὲν εὔνους καὶ πόλει σωτήριος ©
μέτοικος αἰεὶ κείσομαι κατὰ χθονός,
τοῖς τῶνδε δ' ἐκγόνοισι πολεμιώτατος,
ὅταν μόλωσι δεῦρο σὺν πολλῆι χερὶ
χάριν προδόντες τήνδε· τοιούτων ξένων
προύστητε. πῶς οὖν ταῦτ' ἐγὼ πεπυσμένος
δεῦρ' ἦλθον, ἀλλ' οὐ χρησμὸν ἠρόμην θεοῦ;
Ἥραν νομίζων θεσφάτων κρείσσω πολὺ
κοὐκ ἂν προδοῦναί μ'. ἀλλὰ μήτε μοι χοὰς
μήθ' αἷμ' ἐάσηις εἰς ἐμὸν στάξαι τόπον.
κακὸν γὰρ αὐτοῖς νόστον ἀντὶ τῶνδ' ἐγὼ
δώσω· **διπλοῦν δὲ κέρδος** ἕξετ' ἐξ ἐμοῦ,
ὑμᾶς τ' ὀνήσω τούσδε τε βλάψω θανών.|
τί δῆτα μέλλετ', εἰ πόλει σωτηρίαν
κατεργάσασθαι τοῖσί τ' ἐξ ἡμῶν χρεών,
κτείνειν τὸν ἄνδρα τόνδ', ἀκούοντες τάδε;
δείκνυσι γὰρ κέλευθον ἀσφαλεστάτην·
ἐχθρὸς μὲν ἀνήρ, ὠφελεῖ δὲ κατθανών.
κομίζετ' αὐτόν, δμῶες· εἶτα χρὴ κυσὶν
δοῦναι κτανόντας· μὴ γὰρ ἐλπίσηις ὅπως Eur.
αὖθις πατρώιας ζῶν ἔμ' ἐκβαλεῖς χθονός.| 1052 Ἡρα-
κλεῖδαι

τοὺς μὲν γέροντας, τοὺς δὲ νηπίους ἔτι.
Eur. ἀλλ’ ηὗρες ἄνδρας καὶ πόλισμ’ ἐλεύθερον,
Ἡρα- οἵ σ’ οὐκ ἔδεισαν. δεῖ σε κατθανεῖν κακῶς,
κλεῖδαι καὶ κερδανεῖς ἅπαντα· χρῆν γὰρ οὐχ ἅπαξ
θνήισκειν σε πολλὰ πήματ’ ἐξειργασμένον.|
οὐκ ἔστ’ ἀνυστὸν τόνδε σοι κατακτανεῖν.|
ἄλλως ἄρ’ αὐτὸν αἰχμάλωτον εἵλομεν.|
εἴργει δὲ δὴ τίς τόνδε μὴ θνήισκειν νόμος;|
τοῖς τῆσδε χώρας προστάταισιν οὐ δοκεῖ.|
τί δὴ τόδ’; ἐχθροὺς τοισίδ’ οὐ καλὸν κτανεῖν;|
οὐχ ὅντιν’ ἄν γε ζῶνθ’ ἕλωσιν ἐν μάχηι.|
καὶ ταῦτα δόξανθ’ Ὕλλος ἐξηνέσχετο;|
χρῆν δ’ αὐτόν, οἶμαι, τῆιδ’ ἀπιστῆσαι χθονί;|
969 χρῆν τόνδε μὴ ζῆν μηδ’ †ὁρᾶν †φάος ἔτι.†|
τότ’ ἠδικήθη πρῶτον οὐ θανὼν ὅδε.|
οὐκ οὖν ἔτ’ ἐστὶν ἐν καλῶι δοῦναι δίκην;|
οὐκ ἔστι τοῦτον ὅστις ἂν κατακτάνοι.|
ἔγωγε· καίτοι φημὶ κἄμ’ εἶναί τινα.|
πολλὴν ἄρ’ ἕξεις μέμψιν, εἰ δράσεις τόδε.|
φιλῶ πόλιν τήνδ’· οὐδὲν ἀντιλεκτέον.
τοῦτον δ’, ἐπείπερ χεῖρας ἦλθεν εἰς ἐμάς,
οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἐξαιρήσεται.
πρὸς ταῦτα τὴν θρασεῖαν ὅστις ἂν θέληι
καὶ τὴν φρονοῦσαν μεῖζον ἢ γυναῖκα χρὴ
λέξει· τὸ δ’ ἔργον τοῦτ’ ἐμοὶ πεπράξεται.|
L2[O] δεινόν τι καὶ συγγνωστόν, ὦ γύναι, σ’ ἔχει
ℂ νεῖκος πρὸς ἄνδρα τόνδε, γιγνώσκω καλῶς.|
γύναι, σάφ’ ἴσθι μή με θωπεύσοντά σε
μηδ’ ἄλλο μηδὲν τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι
λέξονθ’ ὅθεν χρὴ δειλίαν ὀφλεῖν τινα.
ἐγὼ δὲ νεῖκος οὐχ ἑκὼν τόδ’ ἠράμην·
ἤιδη γε σοὶ μὲν αὐτανέψιος γεγώς,
τῶι σῶι δὲ παιδὶ συγγενὴς Ἡρακλέει.
ἀλλ’ εἴτ’ ἔχρηιζον εἴτε μή—θεὸς γὰρ ἦν—
Ἥρα με κάμνειν τήνδ’ ἔθηκε τὴν νόσον.
ἐπεὶ δ’ ἐκείνωι δυσμένειαν ἠράμην
κἄγνων ἀγῶνα τόνδ’ ἀγωνιούμενος,
πολλῶν σοφιστὴς πημάτων ἐγιγνόμην
καὶ πόλλ’ ἔτικτον νυκτὶ συνθακῶν ἀεί,
ὅπως διώσας καὶ κατακτείνας ἐμοὺς
ἐχθροὺς τὸ λοιπὸν μὴ συνοικοίην φόβωι,
εἰδὼς μὲν οὐκ ἀριθμὸν ἀλλ’ ἐτητύμως
ἄνδρ’ ὄντα τὸν σὸν παῖδα· καὶ γὰρ ἐχθρὸς ὢν
999 ? ἀκούσεται <’μοι> †γ’ ἐσθλὰ† χρηστὸς ὢν ἀνήρ.
κείνου δ’ ἀπαλλαχθέντος οὐκ ἐχρῆν μ’ ἄρα,
μισούμενον πρὸς τῶνδε καὶ ξυνειδότα
◆ ἔχθραν πατρώιαν, πάντα κινῆσαι πέτρον
κτείνοντα κἀκβάλλοντα καὶ τεχνώμενον;
τοιαῦτα δρῶντι τἄμ’ ἐγίγνετ’ ἀσφαλῆ.
οὔκουν σύ γ’ ἀναλαβοῦσα τὰς ἐμὰς τύχας

77 (52C) οὐ ταῦτα λέξεις ἡνίκ’ ἂν λεύσσηις μ’ ἐκεῖ| {…}
τί δρῶντα; βουλοίμην δ’ ἂν εὐτυχοῦντά γε.| Eur.
δι’ ἀσπίδος θείνοντα πολεμίων τινά.| Ἡρα-
εἰ δή ποθ’ ἥξομέν γε· τοῦτο γὰρ φόβος.| κλεῖδαι
εἴθ’, ὦ βραχίων, οἷον ἡβήσαντά σε
μεμνήμεθ’ ἡμεῖς, ἡνίκα ξὺν Ἡρακλεῖ
Σπάρτην ἐπόρθεις, σύμμαχος γένοιό μοι
τοιοῦτος· οἵαν ἂν τροπὴν Εὐρυσθέως
θείμην· ἐπεί τοι καὶ κακὸς μένειν δόρυ.
ἔστιν δ’ ἐν ὄλβωι καὶ τόδ’ οὐκ ὀρθῶς ἔχον,
εὐψυχίας δόκησις· οἰόμεσθα γὰρ
τὸν εὐτυχοῦντα πάντ’ ἐπίστασθαι καλῶς.| 747
δέσποινα, μύθους σοί τε †συντομωτάτους 784
†κλύειν ἐμοί τε τῶιδε καλλίστους φέρω†· 785
νικῶμεν ἐχθροὺς καὶ τροπαῖ’ ἱδρύεται
παντευχίαν ἔχοντα πολεμίων σέθεν.|
ὦ φίλταθ’, ἥδε σ’ ἡμέρα †διήλασεν†· 788
ἐλευθέρωσαι τοῖσδε τοῖς ἀγγέλμασιν.
μιᾶς δ’ ἔμ’ οὔπω συμφορᾶς ἐλευθεροῖς·
φόβος γὰρ εἴ μοι ζῶσιν οὓς ἐγὼ θέλω.|
ζῶσιν, μέγιστόν γ’ εὐκλεεῖς κατὰ στρατόν.|
ὁ μὲν γέρων †οὐκ ἔστιν Ἰόλεως ὅδε†;| 792
μάλιστα, πράξας δ’ ἐκ θεῶν κάλλιστα δή.|
τί δ’ ἔστι; μῶν τι κεδνὸν ἠγωνίζετο;|
νέος μεθέστηκ’ ἐκ γέροντος αὖθις αὖ.|
θαυμάστ’ ἔλεξας· ἀλλά σ’ εὐτυχῆ φίλων L2[O]
μάχης ἀγῶνα πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω.| ℂ
εἷς μου λόγος τοι πάντα σημανεῖ τάδε.
ἐπεὶ γὰρ ἀλλήλοισιν ὁπλίτην στρατὸν
κατὰ στόμ’ ἐκτείνοντες ἀντετάξαμεν,
ἐκβὰς τεθρίππων Ὕλλος ἁρμάτων πόδα
9 (6C) ἔστη μέσοισιν ἐν μεταιχμίοις δορός.
κἄπειτ’ ἔλεξεν· Ὦ στρατήγ’ ὃς Ἀργόθεν
ἥκεις, τί τήνδε γαῖαν οὐκ εἰάσαμεν {…}
καὶ τὰς Μυκήνας οὐδὲν ἐργάσηι κακὸν
ἀνδρὸς στερήσας· ἀλλ’ ἐμοὶ μόνος μόνωι
μάχην συνάψας, ἢ κτανὼν ἄγου λαβὼν
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἢ θανὼν ἐμοὶ
9 τιμὰς πατρώιους καὶ δόμους ἔχειν ἄφες.
στρατὸς δ’ ἐπήινεσ’, ἔς τ’ ἀπαλλαγὰς πόνων
καλῶς λελέχθαι μῦθον ἔς τ’ εὐψυχίαν.
ὁ δ’ οὔτε τοὺς κλύοντας αἰδεσθεὶς λόγων
οὔτ’ αὐτὸς αὑτοῦ δειλίαν στρατηγὸς ὢν
ἐλθεῖν ἐτόλμησ’ ἐγγὺς ἀλκίμου δορός,
ἀλλ’ ἦν κάκιστος· εἶτα τοιοῦτος γεγὼς
τοὺς Ἡρακλείους ἦλθε δουλώσων γόνους.
Ὕλλος μὲν οὖν ἀπώιχετ’ ἐς τάξιν πάλιν·
μάντεις δ’, ἐπειδὴ μονομάχου δι’ ἀσπίδος
διαλλαγὰς ἔγνωσαν οὐ τελουμένας,
ἔσφαζον, οὐκ ἔμελλον, ἀλλ’ ἀφίεσαν 821

78 (53c)

λαιμῶν †βροτείων† εὐθὺς οὔριον φόνον.
οἱ δ' ἅρματ' εἰσέβαινον, οἱ δ' ὑπ' ἀσπίδων
πλευροῖς ἔκρυπτον πλεύρ'· Ἀθηναίων δ' ἄναξ
στρατῶι παρήγγελλ' οἷα χρὴ τὸν εὐγενῆ·
Ὦ ξυμπολῖται, τῆι τε βοσκούσηι χθονὶ
καὶ τῆι τεκούσηι νῦν τιν' ἀρκέσαι χρεών.
ὁ δ' αὖ τό τ' Ἄργος μὴ καταισχῦναι θέλειν
καὶ τὰς Μυκήνας συμμάχους ἐλίσσετο.
ἐπεὶ δ' ἐσήμην' ὄρθιον Τυρσηνικῆι
σάλπιγγι καὶ συνῆψαν ἀλλήλοις μάχην,
πόσον τιν' αὐχεῖς πάταγον ἀσπίδων βρέμειν,
πόσον τινὰ στεναγμὸν οἰμωγήν θ' ὁμοῦ;
τὰ πρῶτα μέν νυν πίτυλος Ἀργείου δορὸς
ἐρρήξαθ' ἡμᾶς· εἶτ' ἐχώρησαν πάλιν.
τὸ δεύτερον δὲ ποὺς ἐπαλλαχθεὶς ποδί,
ἀνὴρ δ' ἐπ' ἀνδρὶ στάς, ἐκαρτέρει μάχη·
838 πολλοὶ δ' ἔπιπτον. ἦν δὲ †τοῦ κελεύματος†
Ὦ τὰς Ἀθήνας—Ὦ τὸν Ἀργείων γύην
σπείροντες—οὐκ ἀρήξετ' αἰσχύνην πόλει;
μόλις δὲ πάντα δρῶντες οὐκ ἄτερ πόνων
ἐτρεψάμεσθ' Ἀργεῖον ἐς φυγὴν δόρυ.
κἀνταῦθ' ὁ πρέσβυς Ὕλλον ἐξορμώμενον
ἰδών, ὀρέξας ἱκέτευσε δεξιὰν
Ἰόλαος ἐμβῆσαί νιν ἵππειον δίφρον.
λαβὼν δὲ χεροῖν ἡνίας Εὐρυσθέως
L2[I] πώλοις ἐπεῖχε. τἀπὸ τοῦδ' ἤδη κλύων
ℂ λέγοιμ' ἂν ἄλλων, δεῦρό γ' αὐτὸς εἰσιδών.
Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον
δίας Ἀθάνας, ἅρμ' ἰδὼν Εὐρυσθέως,
ἠράσθ' Ἥβηι Ζηνί θ', ἡμέραν μίαν
νέος γενέσθαι κἀποτείσασθαι δίκην
ἐχθρούς. κλύειν δὴ θαύματος πάρεστί σοι·
δισσὼ γὰρ ἀστέρ' ἱππικοῖς ἐπὶ ζυγοῖς
σταθέντ' ἔκρυψαν ἅρμα λυγαίωι νέφει·
σὸν δὴ λέγουσι παῖδά γ' οἱ σοφώτεροι
Ἥβην θ'· ὁ δ' ὄρφνης ἐκ δυσαιθρίου νέων
βραχιόνων ἔδειξεν ἡβητὴν τύπον.
αἱρεῖ δ' ὁ κλεινὸς Ἰόλεως Εὐρυσθέως
τέτρωρον ἅρμα πρὸς πέτραις Σκιρωνίσιν,
δεσμοῖς τε δήσας χεῖρας ἀκροθίνιον
κάλλιστον ἥκει τὸν στρατηλάτην ἄγων
τὸν ὄλβιον πάροιθε. τῆι δὲ νῦν τύχηι
βροτοῖς ἅπασι λαμπρὰ κηρύσσει μαθεῖν,
τὸν εὐτυχεῖν δοκοῦντα μὴ ζηλοῦν, πρὶν ἂν
θανόντ' ἴδηι τις· ὡς ἐφήμεροι τύχαι.|
Eur. ὦ Ζεῦ τροπαῖε, νῦν ἐμοὶ δεινοῦ φόβου
Ἡρα- ◆ ἐλεύθερον πάρεστιν ἦμαρ εἰσιδεῖν.|
κλεῖδαι ὦ Ζεῦ, χρόνωι μὲν τἄμ' ἐπεσκέψω κακά,
χάριν δ' ὅμως σοι τῶν πεπραγμένων ἔχω·
καὶ παῖδα τὸν ἐμὸν πρόσθεν οὐ δοκοῦσ' ἐγὼ
θεοῖς ὁμιλεῖν νῦν ἐπίσταμαι σαφῶς.
ὦ τέκνα, νῦν δὴ νῦν ἐλεύθεροι πόνων,
ἐλεύθεροι δὲ τοῦ κακῶς ὀλουμένου
Εὐρυσθέως ἔσεσθε καὶ πόλιν πατρὸς
ὄψεσθε, κλήρους δ' ἐμβατεύσετε χθονὸς
καὶ θεοῖς πατρώιοις θύσεθ', ὧν ἀπειργμένοι
ξένοι πλανήτην εἴχετ' ἄθλιον βίον.
ἀτὰρ τί κεύθων Ἰόλεως σοφόν ποτε
Εὐρυσθέως ἐφείσαθ' ὥστε μὴ κτανεῖν;
λέξον· παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ οὐ σοφὸν τόδε,
ἐχθροὺς λαβόντα μὴ ἀποτείσασθαι δίκην.|
τὸ σὸν προτιμῶν, ὥς νιν ὀφθαλμοῖς ἴδοις
†κρατοῦντα† καὶ σῆι δεσποτούμενον χερί. 884
οὐ μὴν ἑκόντα γ' αὐτόν, ἀλλὰ πρὸς βίαν
ἔζευξ' ἀνάγκηι· καὶ γὰρ οὐκ ἐβούλετο
ζῶν ἐς σὸν ἐλθεῖν ὄμμα καὶ δοῦναι δίκην.
ἀλλ', ὦ γεραιά, χαῖρε καὶ μέμνησό μοι
ὃ πρῶτον εἶπας, ἡνίκ' ἠρχόμην λόγου,
ἐλευθερώσειν μ'· ἐν δὲ τοῖς τοιοῖσδε χρὴ
ἀψευδὲς εἶναι τοῖσι γενναίοις στόμα.| 891
♫ Ἐμοὶ χορὸς μὲν ἡδύς, εἰ λίγεια λω-| 892
♫ ἔχεις ὁδόν τιν', ὦ πόλις, δίκαιον—οὐ| 901
δέσποιν', ὁρᾶις μέν, ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται, 928
Εὐρυσθέα σοι τόνδ' ἄγοντες ἥκομεν,
ἄελπτον ὄψιν, τῶιδέ τ' οὐχ ἧσσον τύχην·
οὐ γάρ ποτ' ηὔχει χεῖρας ἵξεσθαι σέθεν, L2[I]
ὅτ' ἐκ Μυκηνῶν πολυπόνωι σὺν ἀσπίδι ℂ
ἔστειχε μείζω τῆς δίκης φρονῶν, πόλιν
πέρσων Ἀθάνας. ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν
δαίμων ἔθηκε καὶ μετέστησεν τύχην.
10 (7c)
Ὕλλος μὲν οὖν ὅ τ' ἐσθλὸς Ἰόλεως βρέτας
Διὸς τροπαῖον καλλίνικον ἵστασαν·
ἐμοὶ δὲ πρὸς σὲ τόνδ' ἐπιστέλλουσ' ἄγειν,
τέρψαι θέλοντες σὴν φρέν'· ἐκ γὰρ εὐτυχοῦς
ἥδιστον ἐχθρὸν ἄνδρα δυστυχοῦνθ' ὁρᾶν.|
ὦ μῖσος, ἥκεις; εἷλέ σ' ἡ Δίκη χρόνωι;
πρῶτον μὲν οὖν μοι δεῦρ' ἐπίστρεψον κάρα
καὶ τλῆθι τοὺς σοὺς προσβλέπειν ἐναντίον
ἐχθρούς· κρατῆι γὰρ νῦν γε κοὐ κρατεῖς ἔτι.
ἐκεῖνος εἶ σύ—βούλομαι γὰρ εἰδέναι—
ὃς πολλὰ μὲν τὸν ὄνθ' ὅπου 'στὶ νῦν ἐμὸν
παῖδ' ἀξιώσας, ὦ πανοῦργ', ἐφυβρίσαι;
τί γὰρ σὺ κεῖνον οὐκ ἔτλης καθυβρίσαι;
ὃς καὶ παρ' Ἅιδην ζῶντά νιν κατήγαγες,
ὕδρας λέοντάς τ' ἐξαπολλύναι λέγων
ἔπεμπες. ἄλλα δ' οἷ' ἐμηχανῶ κακὰ Eur.
σιγῶ· μακρὸς γὰρ μῦθος ἂν γένοιτό μοι. Ἡρα-
κοὐκ ἤρκεσέν σοι ταῦτα τολμῆσαι μόνον, κλεῖδαι
ἀλλ' ἐξ ἁπάσης κἀμὲ καὶ τέκν' Ἑλλάδος
ἤλαυνες ἱκέτας δαιμόνων καθημένους,

κοσμεῖσθε σῶμα καὶ νεκρῶν ἀγάλμασιν. 79

Eur. Ἡρακλῆς

ἀλλ' εἶα παῖδας καὶ δάμαρθ' Ἡρακλέους
ἔξω κέλευε τῶνδε φαίνεσθαι δόμων,
ἐφ' οἷς ὑπέστητ' αὐτεπάγγελτοι θανεῖν.|
ἄναξ, διώκεις μ' ἀθλίως πεπραγότα
ὕβριν θ' ὑβρίζεις ἐπὶ θανοῦσι τοῖς ἐμοῖς·
ἃ χρῆν σε μετρίως, κεἰ κρατεῖς, σπουδὴν ἔχειν.
ἐπεὶ δ' ἀνάγκην προστίθης ἡμῖν θανεῖν,
στέργειν ἀνάγκη· δραστέον δ' ἃ σοὶ δοκεῖ.|
ποῦ δῆτα Μεγάρα; ποῦ τέκν' Ἀλκμήνης γόνου;|
δοκῶ μὲν αὐτήν, ὡς θύραθεν εἰκάσαι—|
τί χρῆμα; δόξης τίνος ἔχεις τεκμήριον;|
ἱκέτιν πρὸς ἁγνοῖς Ἑστίας θάσσειν βάθροις|
{...} ἀνόνητά γ' ἱκετεύουσαν ἐκσῶσαι βίον.|
καὶ τὸν θανόντα γ' ἀνακαλεῖν μάτην πόσιν.|
ὁ δ' οὐ πάρεστιν οὐδὲ μὴ μόληι ποτέ.|
οὔκ, εἴ γε μή τις θεῶν ἀναστήσειέ νιν.|
χώρει πρὸς αὐτὴν κἀκκόμιζε δωμάτων.|
μέτοχος ἂν εἴην τοῦ φόνου δράσας τόδε.|
ἡμεῖς _, ἐπειδὴ σοὶ τόδ' ἔστ' ἐνθύμιον,
οἳ δειμάτων ἔξωθεν ἐκπορεύσομεν
σὺν μητρὶ παῖδας. δεῦρ' ἕπεσθε, πρόσπολοι,
ὡς ἂν σχολὴν λύσωμεν ἄσμενοι πόνων.|
σὺ δ' οὖν ἴθ', ἔρχηι δ' οἷ χρεών· τὰ δ' ἄλλ' ἴσως
ἄλλωι μελήσει. προσδόκα δὲ δρῶν κακῶς
L1[O] κακόν τι πράξειν. ὦ γέροντες, ἐς καλὸν
A στείχει, βρόχοισι δ' ἀρκύων γενήσεται
◆ ξιφηφόροισι, τοὺς πέλας δοκῶν κτενεῖν
ὁ παγκάκιστος. εἶμι δ', ὡς ἴδω νεκρὸν
πίπτοντ'· ἔχει γὰρ ἡδονὰς θνήισκων ἀνὴρ
733 ἐχθρὸς τίνων τε τῶν δεδραμένων δίκην.|
740 ♫ ἦλθες χρόνωι μὲν οὗ δίκην δώσεις θανών, 1
741 ♫ ὕβρεις ὑβρίζων εἰς ἀμείνονας σέθεν.|
747 ♫ ἀλλ', ὦ γεραιοί, καὶ τὰ δωμάτων ἔσω
748 ♫ σκοπῶμεν, εἰ πράσσει τις ὡς ἐγὼ θέλω.|
754 ♫ ὦ πᾶσα Κάδμου γαῖ', ἀπόλλυμαι δόλωι.|
♫ καὶ γὰρ διώλλυς· ἀντίποινα δ' ἐκτίνων
756 ♫ τόλμα, διδούς γε τῶν δεδραμένων δίκην.|
760 ♫ γέροντες, οὐκέτ' ἔστι δυσσεβὴς ἀνήρ.| 1
♫ σιγᾶι μέλαθρα· πρὸς χοροὺς τραπώμεθα.|
762 ♫ [φίλοι γὰρ εὐτυχοῦσιν οὓς ἐγὼ θέλω.]|
769 ♫ βέβακ' ἄναξ ὁ καινός, ὁ δὲ παλαίτερος
770 ♫ κρατεῖ, λιμένα λιπών γε τὸν Ἀχερόντιον.|
778 ♫ †Χρόνου γὰρ οὔτις _ τὸ πάλιν εἰσορᾶν ἔτλα·†
779 ♫ νόμον παρέμενος, ἀνομίαι χάριν διδοὺς|
816 ♫ ἆρ' ἐς τὸν πίτυλον ἥκομεν φόβου,
817 ♫ γέροντες, οἷον φάσμ' ὑπὲρ δόμων ὁρῶ;|
822 Θαρσεῖτε Νυκτὸς τήνδ' ὁρῶντες ἔκγονον
Λύσσαν, γέροντες, κἀμὲ τὴν θεῶν λάτριν
550 824 Ἶριν· πόλει γὰρ οὐδὲν ἥκομεν βλάβος, 81

E8

KEY:
- ♫ within song
- spoken by messenger
- † **crux** †
- | end of series of lines by same speaker
- ◆ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED: first trimeter of new speaker.

Letters not underlined: Murray (OCT II 1913) and Diggle (OCT II 1981) agree.

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
416 - 415 BCE	?	?	?

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E8

COMPANION TO

EURIPIDES

ΗΡΑΚΛΗΣ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART, WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-100	**1-100**	703-940	**501-600**
101-232	**101-200**	941-1108	**601-700**
233-333	**201-300**	1109-1242	**701-800**
334-537	**301-400**	1243-1346	**801-900**
538-702	**401-500**	1347-1426	**901-978**

3L A 1-824

3L B 825-1426

PRINT TWO-SIDED:
81 to 92

Τίς τὸν Διὸς σύλλεκτρον οὐκ οἶδεν βροτῶν, 80 (54C)
Ἀργεῖον Ἀμφιτρύων', ὃν Ἀλκαῖός ποτε
ἔτιχθ' ὁ Περσέως, πατέρα τόνδ' Ἡρακλέους;
ὃς τάσδε Θήβας ἔσχον, ἔνθ' ὁ γηγενὴς
σπαρτῶν στάχυς ἔβλαστεν, ὧν γένους Ἄρης
ἔσωσ' ἀριθμὸν ὀλίγον, οἳ Κάδμου πόλιν
τεκνοῦσι παίδων παισίν· ἔνθεν ἐξέφυ
Κρέων Μενοικέως παῖς, ἄναξ τῆσδε χθονός.
Κρέων δὲ Μεγάρας τῆσδε γίγνεται πατήρ,
ἣν πάντες ὑμεναίοισι Καδμεῖοί ποτε
λωτῶι συνηλάλαξαν, ἡνίκ' εἰς ἐμοὺς
δόμους ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς νιν ἤγετο.
λιπὼν δὲ Θήβας, οὗ κατωικίσθην ἐγώ,
Μεγάραν τε τήνδε πενθερούς τε παῖς ἐμὸς
Ἀργεῖα τείχη καὶ Κυκλωπίαν πόλιν
ὠρέξατ' οἰκεῖν, ἣν ἐγὼ φεύγω κτανὼν
Ἠλεκτρύωνα. συμφορὰς δὲ τὰς ἐμὰς
ἐξευμαρίζων καὶ πάτραν οἰκεῖν θέλων,
καθόδου δίδωσι μισθὸν Εὐρυσθεῖ μέγαν,
ἐξημερῶσαι γαῖαν, εἴθ' Ἥρας ὕπο
κέντροις δαμασθεὶς εἴτε τοῦ χρεὼν μέτα.
καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἐξεμόχθησεν πόνους,
τὸ λοίσθιον δὲ Ταινάρου διὰ στόμα
βέβηκ' ἐς Ἅιδου τὸν τρισώματον κύνα
ἐς φῶς ἀνάξων, ἔνθεν οὐχ ἥκει πάλιν.
L1[I] γέρων δὲ δή τις ἔστι Καδμείων λόγος
𝔸 ὡς ἦν πάρος Δίρκης τις εὐνήτωρ Λύκος
◆ τὴν ἑπτάπυργον τήνδε δεσπόζων πόλιν,
τὼ λευκοπώλω πρὶν τυραννῆσαι χθονὸς
Ἀμφίον' ἠδὲ Ζῆθον, ἐκγόνω Διός.
οὗ ταὐτὸν ὄνομα παῖς πατρὸς κεκλημένος,
Καδμεῖος οὐκ ὤν, ἀλλ' ἀπ' Εὐβοίας μολών, 2 (1C)
κτείνει Κρέοντα καὶ κτανὼν ἄρχει χθονός,
στάσει νοσοῦσαν τήνδ' ἐπεσπεσὼν πόλιν.
ἡμῖν δὲ κῆδος ἐς Κρέοντ' ἀνημμένον
κακὸν μέγιστον, ὡς ἔοικε, γίγνεται.
τοὐμοῦ γὰρ ὄντος παιδὸς ἐν μυχοῖς χθονὸς
ὁ καινὸς οὗτος τῆσδε γῆς ἄρχων Λύκος
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελεῖν θέλει 2
κτανὼν δάμαρτά <θ'>, ὡς φόνωι σβέσηι φόνον,
κἄμ' — εἴ τι δὴ χρὴ κἄμ' ἐν ἀνδράσιν λέγειν,
γέροντ' ἀχρεῖον — μή ποθ' οἵδ' ἠνδρωμένοι
μήτρωσιν ἐκπράξωσιν αἵματος δίκην.
ἐγὼ δέ — λείπει γάρ με τοῖσδ' ἐν δώμασιν
τροφὸν τέκνων οἰκουρόν, ἡνίκα χθονὸς
Eur. μέλαιναν ὄρφνην εἰσέβαινε, παῖς ἐμός —
Ἡρα- σὺν μητρί, τέκνα μὴ θάνωσ' Ἡρακλέους,
κλῆς βωμὸν καθίζω τόνδε σωτῆρος Διός,
ὃν καλλινίκου δορὸς ἄγαλμ' ἱδρύσατο
50 Μινύας κρατήσας οὑμὸς εὐγενὴς τόκος. 82

πολλοὺς πένητας, ὀλβίους δὲ τῶι λόγωι
δοκοῦντας εἶναι συμμάχους ἄναξ ἔχει,
οἳ στάσιν ἔθηκαν καὶ διώλεσαν πόλιν
ἐφ' ἁρπαγαῖσι τῶν πέλας, τὰ δ' ἐν δόμοις
δαπάναισι φροῦδα διαφυγόνθ' ὑπ' ἀργίας.
ὤφθης <δ'> ἐσελθὼν πόλιν· ἐπεὶ δ' ὤφθης, ὅρα
ἐχθροὺς ἀθροίσας μὴ παρὰ γνώμην πέσηις.|
μέλει μὲν οὐδὲν εἴ με πᾶσ' εἶδεν πόλις·
ὄρνιν δ' ἰδών τιν' οὐκ ἐν αἰσίοις ἕδραις
ἔγνων πόνον τιν' ἐς δόμους πεπτωκότα·
ὥστ' ἐκ προνοίας κρύφιος εἰσῆλθον χθόνα.|
καλῶς· παρελθὼν νῦν πρόσειπέ θ' ἑστίαν
καὶ δὸς πατρώιοις δώμασιν σὸν ὄμμ' ἰδεῖν.
ἥξει γὰρ αὐτὸς σὴν δάμαρτα καὶ τέκνα
ἕλξων φονεύσων κἄμ' ἐπισφάξων ἄναξ·
μένοντι δ' αὐτοῦ πάντα σοι γενήσεται
τῆι τ' ἀσφαλείαι κερδανεῖς· πόλιν δὲ σὴν
μὴ πρὶν ταράξηις πρὶν τόδ' εὖ θέσθαι, τέκνον.|
δράσω τάδ'· εὖ γὰρ εἶπας· εἶμ' ἔσω δόμων.
χρόνωι δ' ἀνελθὼν ἐξ ἀνηλίων μυχῶν
Ἅιδου Κόρης <τ'> ἔνερθεν, οὐκ ἀτιμάσω
θεοὺς προσειπεῖν πρῶτα τοὺς κατὰ στέγας.|
ἦλθες γὰρ ὄντως δώματ' εἰς Ἅιδου, τέκνον;|
καὶ θῆρά γ' ἐς φῶς τὸν τρίκρανον ἤγαγον.|
μάχηι κρατήσας ἢ θεᾶς δωρήμασιν;|
μάχηι· τὰ μυστῶν δ' ὄργι' εὐτύχησ' ἰδών.| L1[I]
ἦ καὶ κατ' οἴκους ἐστὶν Εὐρυσθέως ὁ θήρ;| 𝔸
Χθονίας νιν ἄλσος Ἑρμιών τ' ἔχει πόλις.|
οὐδ' οἶδεν Εὐρυσθεύς σε γῆς ἥκοντ' ἄνω;|
οὐκ οἶδ', ἵν' ἐλθὼν τἀνθάδ' εἰδείην πάρος.|
χρόνον δὲ πῶς τοσοῦτον ἦσθ' ὑπὸ χθονί;| 618
καὶ ποῦ 'στιν; ἢ γῆς πατρίδος οἴχεται πέδον;| 620
βέβηκ' Ἀθήνας νέρθεν ἄσμενος φυγών.
ἀλλ' εἶ', ὁμαρτεῖτ', ὦ τέκν', ἐς δόμους πατρί·
καλλίονές τἄρ' εἴσοδοι τῶν ἐξόδων
πάρεισιν ὑμῖν. ἀλλὰ θάρσος ἴσχετε
καὶ νάματ' ὄσσων μηκέτ' ἐξανίετε·
σύ τ', ὦ γύναι μοι, σύλλογον ψυχῆς λαβὲ
τρόμου τε παῦσαι, καὶ μέθεσθ' ἐμῶν πέπλων·
οὐ γὰρ πτερωτὸς οὐδὲ φευξείω φίλους.
οἵδ' οὐκ ἀφιᾶσ', ἀλλ' ἀνάπτονται πέπλων
τοσῶιδε μᾶλλον· ὧδ' ἔβητ' ἐπὶ ξυροῦ;
ἄξω λαβών γε τούσδ' ἐφολκίδας χεροῖν,
ναῦς δ' ὣς ἐφέλξω· καὶ γὰρ οὐκ ἀναίνομαι
θεράπευμα τέκνων. πάντα τἀνθρώπων ἴσα·
φιλοῦσι παῖδας οἵ τ' ἀμείνονες βροτῶν Eur.
οἵ τ' οὐδὲν ὄντες· χρήμασιν δὲ διάφοροι· Ἡρα-
ἔχουσιν, οἱ δ' οὔ· πᾶν δὲ φιλότεκνον γένος.| 636 κλῆς
ἐς καιρὸν οἴκων Ἀμφιτρύων ἔξω περᾶι· 701
χρόνος γὰρ ἤδη βαρὸς ἐξ ὅτου πέπλοις 702 500

Eur. Ἡρακλῆς

Ἄπολλον, οἵοις φροιμίοις ἄρχηι λόγου.|
τεθνᾶσ' ἀδελφοὶ καὶ πατὴρ οὑμὸς γέρων.|
πῶς φῄς; τί δράσας ἢ δορὸς ποίου τυχών;|
Λύκος σφ' ὁ καινὸς γῆς ἄναξ διώλεσεν.|
ὅπλοις ἀπαντῶν ἢ νοσησάσης χθονός;|
στάσει· τὸ Κάδμου δ' ἑπτάπυλον ἔχει κράτος.|
τί δῆτα πρὸς σὲ καὶ γέροντ' ἦλθεν φόβος;|
κτείνειν ἔμελλε πατέρα κἀμὲ καὶ τέκνα.|
τί φῄς; τί ταρβῶν ὀρφάνευμ' ἐμῶν τέκνων;|
μή ποτε Κρέοντος θάνατον ἐκτεισαίατο.|
κόσμος δὲ παίδων τίς ὅδε νερτέροις πρέπων;|
θανάτου τάδ' ἤδη περιβόλαι' ἀνήμμεθα.|
καὶ πρὸς βίαν ἐθνῄσκετ'; ὦ τλήμων ἐγώ.|
φίλων <γ'> ἔρημοι· σὲ δὲ θανόντ' ἠκούομεν.|
πόθεν δ' ἐς ὑμᾶς ἥδ' ἐσῆλθ' ἀθυμία;|
Εὐρυσθέως κήρυκες ἤγγελλον τάδε.|
τί δ' ἐξελείπετ' οἶκον ἑστίαν τ' ἐμήν;|
βίαι, πατὴρ μὲν ἐκπεσὼν στρωτοῦ λέχους|
{...} κοὐκ ἔσχεν αἰδὼς τὸν γέροντ' ἀτιμάσαι;|
αἰδώς γ' ἀποικεῖ τῆσδε τῆς θεοῦ πρόσω.|
οὕτω δ' ἀπόντες ἐσπανίζομεν φίλων;|
φίλοι γὰρ εἰσιν ἀνδρὶ δυστυχεῖ τίνες;|
μάχας δὲ Μινυῶν ἃς ἔτλην ἀπέπτυσαν;|
ἄφιλον, ἵν' αὖθίς σοι λέγω, τὸ δυστυχές.|
οὐ ῥίψεθ' Ἅιδου τάσδε περιβολὰς κόμης
L2[O] καὶ φῶς ἀναβλέψεσθε, τοῦ κάτω σκότου
𝔸 φίλας ἀμοιβὰς ὄμμασιν δεδορκότες;
◆ ἐγὼ δέ—νῦν γὰρ τῆς ἐμῆς ἔργον χερός—
πρῶτον μὲν εἶμι καὶ κατασκάψω δόμους
καινῶν τυράννων, κρᾶτα δ' ἀνόσιον τεμὼν
ῥίψω κυνῶν ἕλκημα· Καδμείων δ' ὅσους
κακοὺς ἐφηῦρον εὖ παθόντας ἐξ ἐμοῦ,
τῶι καλλινίκωι τῶιδ' ὅπλωι χειρώσομαι·
τοὺς δὲ πτερωτοῖς διαφορῶν τοξεύμασι_
νεκρῶν ἅπαντ' Ἰσμηνὸν ἐμπλήσω φόνου,
Δίρκης τε νᾶμα λευκὸν αἱμαχθήσεται.
τῶι γάρ μ' ἀμύνειν μᾶλλον ἢ δάμαρτι χρὴ
καὶ παισὶ καὶ {...} γέροντι; χαιρόντων πόνοι·
μάτην γὰρ αὐτοὺς τῶνδε μᾶλλον ἤνυσα.
καὶ δεῖ μ' ὑπὲρ τῶνδ', εἴπερ οἵδ' ὑπὲρ πατρός,
θνῄσκειν ἀμύνοντ'· ἢ τί φήσομεν καλὸν
ὕδραι μὲν ἐλθεῖν ἐς μάχην λέοντί τε
Εὐρυσθέως πομπαῖσι, τῶν δ' ἐμῶν τέκνων
οὐκ ἐκπονήσω θάνατον; οὐκ ἄρ' Ἡρακλῆς
ὁ καλλίνικος ὡς πάροιθε λέξομαι.|
δίκαια τοὺς τεκόντας ὠφελεῖν τέκνα,
πατέρα τε πρέσβυν τήν τε κοινωνὸν γάμων.|
πρὸς σοῦ μέν, ὦ παῖ, τοῖς φίλοις <τ'> εἶναι φίλον
τά τ' ἐχθρὰ μισεῖν· ἀλλὰ μὴ 'πείγου λίαν.|
τί δ' ἐστὶ τῶνδε θᾶσσον ἢ χρεών, πάτερ;|

81 (55C)

πάντων δὲ χρεῖοι τάσδ' ἕδρας φυλάσσομεν,
σίτων ποτῶν ἐσθῆτος, ἀστρώτωι πέδωι
πλευρὰς τιθέντες· ἐκ γὰρ ἐσφραγισμένοι
δόμων καθήμεθ' ἀπορίαι σωτηρίας.
φίλων δὲ τοὺς μὲν οὐ σαφεῖς ὁρῶ φίλους,
οἱ δ' ὄντες ὀρθῶς ἀδύνατοι προσωφελεῖν.
τοιοῦτον ἀνθρώποισιν ἡ δυσπραξία·
ἧς μήποθ' ὅστις καὶ μέσως εὔνους ἐμοὶ
τύχοι, φίλων ἔλεγχον ἀψευδέστατον.|
ὦ πρέσβυ, Ταφίων ὅς ποτ' ἐξεῖλες πόλιν
στρατηλατήσας κλεινὰ Καδμείων δορός,
ὡς οὐδὲν ἀνθρώποισι τῶν θείων σαφές.
ἐγὼ γὰρ οὔτ' ἐς πατέρ' ἀπηλάθην τύχης,
ὃς οὕνεκ' ὄλβου μέγας ἐκομπάσθη ποτὲ
ἔχων τυραννίδ', ἧς μακραὶ λόγχαι πέρι
πηδῶσ' ἔρωτι σώματ' εἰς εὐδαίμονα,
ἔχων δὲ τέκνα· κἄμ' ἔδωκε παιδὶ σῶι,
ἐπίσημον εὐνὴν Ἡρακλεῖ συνοικίσας.
καὶ νῦν ἐκεῖνα μὲν θανόντ' ἀνέπτατο,
ἐγὼ δὲ καὶ σὺ μέλλομεν θνῄσκειν, γέρον,
οἵ θ' Ἡράκλειοι παῖδες, οὓς ὑπὸ πτεροῖς
σώιζω νεοσσοὺς ὄρνις ὣς ὑφειμένη.
οἱ δ' εἰς ἔλεγχον ἄλλος ἄλλοθεν πίτνων,
Ὦ μῆτερ, αὐδᾶι, ποῖ πατὴρ ἄπεστι γῆς;
τί δρᾶι, πόθ' ἥξει; τῶι νέωι δ' ἐσφαλμένοι
ζητοῦσι τὸν τεκόντ'· ἐγὼ δὲ διαφέρω
λόγοισι, μυθεύουσα. θαυμάζων δ' ὅταν
πύλαι ψοφῶσι, πᾶς ἀνίστησιν πόδα,
ὡς πρὸς πατρῷιον προσπεσούμενοι γόνυ.
νῦν οὖν τίν' ἐλπίδ' ἢ πόρον σωτηρίας
ἐξευμαρίζηι, πρέσβυ; πρὸς σὲ γὰρ βλέπω.
3 (2C) ὡς οὔτε γαίας ὅρι' ἂν ἐκβαῖμεν λάθραι·
φυλακαὶ γὰρ ἡμῶν κρείσσονες κατ' ἐξόδους·
οὔτ' ἐν φίλοισιν ἐλπίδες σωτηρίας
ἔτ' εἰσὶν ἡμῖν. ἥντιν' οὖν γνώμην ἔχεις
λέγ' ἐς τὸ κοινόν, μὴ θανεῖν ἕτοιμον ἦι.|
χρόνον δὲ μηκύνωμεν ὄντες ἀσθενεῖς.| down two
ὦ θύγατερ, οὔτοι ῥάιδιον τὰ τοιάδε
3 φαύλως παραινεῖν, σπουδάσαντ' ἄνευ πόνου·
λύπης τι προσδεῖς ἢ φιλεῖς οὕτω φάος;|
καὶ τῶιδε χαίρω καὶ φιλῶ τὰς ἐλπίδας.|
κἀγώ· δοκεῖν δὲ τἀδόκητ' οὐ χρή, γέρον.|
ἐν ταῖς ἀναβολαῖς τῶν κακῶν ἔνεστ' ἄκη.|
ὁ δ' ἐν μέσωι γε λυπρὸς ὢν δάκνει χρόνος.|
ἔτ' ἂν γένοιτ', ὦ θύγατερ, οὔριος δρόμος
ἐκ τῶν παρόντων τῶνδ' ἐμοὶ καὶ σοὶ κακῶν,
ἔλθοι τ' ἔτ' ἂν παῖς οὑμός, εὐνήτωρ δὲ σός.
ἀλλ' ἡσύχαζε καὶ δακρυρρόους τέκνων
πηγὰς ἀφαίρει καὶ παρευκήλει λόγοις,
83 κλέπτουσα μύθοις ἀθλίους κλοπὰς ὅμως.

κάμνουσι γάρ τοι καὶ βροτῶν αἱ συμφοραί,
καὶ πνεύματ' ἀνέμων οὐκ ἀεὶ ῥώμην ἔχει·
οἵ τ' εὐτυχοῦντες διὰ τέλους οὐκ εὐτυχεῖς·
ἐξίσταται γὰρ πάντ' ἀπ' ἀλλήλων δίχα.
οὗτος δ' ἀνὴρ ἄριστος ὅστις ἐλπίσι_
106 πέποιθεν αἰεί· τὸ δ' ἀπορεῖν ἀνδρὸς κακοῦ.|
133 ♪♪ τὸ δὲ κακοτυχὲς οὐ λέλοιπεν ἐκ τέκνων|
138 ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τῆσδε κοίρανον χθονὸς
Λύκον περῶντα τῶνδε δωμάτων πέλας.|
τὸν Ἡράκλειον πατέρα καὶ ξυνάορον,
εἰ χρή μ', ἐρωτῶ· χρὴ δ', ἐπεί γε δεσπότης
ὑμῶν καθέστηχ', ἱστορεῖν ἃ βούλομαι.
τίν' ἐς χρόνον ζητεῖτε μηκῦναι βίον;
τίν' ἐλπίδ' ἀλκήν τ' εἰσορᾶτε μὴ θανεῖν;
ἢ τὸν παρ' Ἅιδηι πατέρα τῶνδε κείμενον
πιστεύεθ' ἥξειν; ὡς ὑπὲρ τὴν ἀξίαν
τὸ πένθος αἴρεσθ', εἰ θανεῖν ὑμᾶς χρεών,
σὺ μὲν καθ' Ἑλλάδ' ἐκβαλὼν κόμπους κενούς,
ὡς σύγγαμός σοι Ζεὺς τέκ<νου τε κ>οινεών,
σὺ δ' ὡς ἀρίστου φωτὸς ἐκλήθης δάμαρ.
τί δὴ τὸ σεμνὸν σῶι κατείργασται πόσει,
ὕδραν ἕλειον εἰ διώλεσε κτανὼν
ἢ τὸν Νέμειον θῆρα; ὃν ἐν βρόχοις ἑλὼν
βραχίονός φησ' ἀγχόναισιν ἐξελεῖν;
τοῖσδ' ἐξαγωνίζεσθε; τῶνδ' ἄρ' οὕνεκα
L2[I] τοὺς Ἡρακλείους παῖδας οὐ θνήισκειν χρεών;
A ὃς _ ἔσχε δόξαν οὐδὲν ὢν εὐψυχίας
◆ θηρῶν ἐν αἰχμῆι, τἄλλα δ' οὐδὲν ἄλκιμος,
ὃς οὔποτ' ἀσπίδ' ἔσχε πρὸς λαιᾶι χερὶ
οὐδ' ἦλθε λόγχης ἐγγὺς ἀλλὰ τόξ' ἔχων,
κάκιστον ὅπλον, τῆι φυγῆι πρόχειρος ἦν.
ἀνδρὸς δ' ἔλεγχος οὐχὶ τόξ' εὐψυχίας,
ἀλλ' ὃς μένων βλέπει τε κἀντιδέρκεται
δορὸς ταχεῖαν ἄλοκα τάξιν ἐμβεβώς.
ἔχει δὲ τοὐμὸν οὐκ ἀναίδειαν, γέρον,
ἀλλ' εὐλάβειαν· οἶδα γὰρ κατακτανὼν
Κρέοντα πατέρα τῆσδε καὶ θρόνους ἔχων.
οὔκουν τραφέντων τῶνδε τιμωροὺς ἐμοὺς
χρήιζω λιπέσθαι τῶν δεδραμένων δίκην.|
τῶι τοῦ Διὸς μὲν Ζεὺς ἀμυνέτω μέρει
παιδός· τὸ δ' εἰς ἔμ', Ἡράκλεις, ἐμοὶ μέλει
λόγοισι τὴν τοῦδ' ἀμαθίαν ὑπὲρ σέθεν
δεῖξαι· κακῶς γάρ σ' οὐκ ἐατέον κλύειν.
πρῶτον μὲν οὖν τἄρρητ' — ἐν ἀρρήτοισι γὰρ
τὴν σὴν νομίζω δειλίαν, Ἡράκλεες —
Eur. σὺν μάρτυσιν θεοῖς δεῖ μ' ἀπαλλάξαι σέθεν.
Ἡρα- Διὸς κεραυνὸν τ' ἠρόμην τέθριππά τε,
κλῆς ἐν οἷς βεβηκὼς τοῖσι γῆς βλαστήμασιν
Γίγασι πλευροῖς πτήν' ἐναρμόσας βέλη
τὸν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκώμασεν·

82 (56C)

μέλισσα συνενέγκαιμ' ἂν ἐκ πάντων γόους,
ἐς ἓν δ' ἐνεγκοῦσ' ἀθρόον ἀποδοίην δάκρυ;
ὦ φίλτατ', εἴ τις φθόγγος εἰσακούεται
θνητῶν παρ' Ἅιδηι, σοὶ τάδ', Ἡράκλεις, λέγω·
θνήισκει πατὴρ σὸς καὶ τέκν', ὄλλυμαι δ' ἐγώ,
ἣ πρὶν μακαρία διὰ σ' ἐκληιζόμην βροτοῖς.
ἄρηξον, ἐλθέ· καὶ σκιὰ φάνηθί μοι.
ἅλις γὰρ ἐλθὼν κἂν ὄναρ γένοιο σύ·
κακοὶ γὰρ εἰσιν οἳ τέκνα κτείνουσι σά.|
σὺ μὲν τὰ νέρθεν εὐτρεπῆ ποιοῦ, γύναι·
ἐγὼ δὲ σέ, ὦ Ζεῦ, χεῖρ' ἐς οὐρανὸν δικὼν
αὐδῶ, τέκνοισιν εἴ τι τοισίδ' ὠφελεῖν
μέλλεις, ἀμύνειν, ὡς τάχ' οὐδὲν ἀρκέσεις.
καίτοι κέκλησαι πολλάκις· μάτην πονῶ·
θανεῖν γάρ, ὡς ἔοικ', ἀναγκαίως ἔχει.
ἀλλ', ὦ γέροντες, σμικρὰ μὲν τὰ τοῦ βίου,
τοῦτον δ' ὅπως ἥδιστα διαπεράσετε
ἐξ ἡμέρας ἐς νύκτα μὴ λυπούμενοι.
ὡς ἐλπίδας μὲν ὁ χρόνος οὐκ ἐπίσταται
σώιζειν, τὸ δ' αὑτοῦ σπουδάσας διέπτατο.
ὁρᾶτ' ἔμ' ὅσπερ ἦ περίβλεπτος βροτοῖς
ὀνομαστὰ πράσσων, καί μ' ἀφείλεθ' ἡ τύχη
ὥσπερ πτερὸν πρὸς αἰθέρ' ἡμέραι μιᾶι.
ὁ δ' ὄλβος ὁ μέγας ἥ τε δόξ' οὐκ οἶδ' ὅτωι
βέβαιός ἐστι. χαίρετ'· ἄνδρα γὰρ φίλον
πανύστατον νῦν, ἥλικες, δεδόρκατε.| L2[I]
ὦ πρέσβυ, λεύσσω τἀμὰ φίλτατ', ἢ τί φῶ;| A
οὐκ οἶδα, θύγατερ· ἀφασία δὲ κἄμ' ἔχει.|
ὅδ' ἐστὶν ὃν γῆς νέρθεν εἰσηκούομεν,
εἰ μή γ' ὄνειρον ἐν φάει τι λεύσσομεν.
τί φημί; ποῖ' ὄνειρα κηραίνουσ' ὁρῶ;
4 (3C) οὐκ ἔσθ' ὅδ' ἄλλος ἀντὶ σοῦ παιδός, γέρον.
δεῦρ', ὦ τέκν', ἐκκρίμνασθε πατρώιων πέπλων,
ἴτ' ἐγκονεῖτε, μὴ μεθῆτ', ἐπεὶ Διὸς
σωτῆρος ὑμῖν οὐδέν ἐσθ' ὅδ' ὕστερος.|
ὦ χαῖρε μέλαθρον πρόπυλά θ' ἑστίας ἐμῆς,
ὡς ἄσμενός σ' ἐσεῖδον ἐς φάος μολών.
ἔα· τί χρῆμα; τέκν' ὁρῶ πρὸ δωμάτων
4 στολμοῖσι νεκρῶν κρᾶτας ἐξεστεμμένα,
ὄχλωι τ' ἐν ἀνδρῶν τὴν ἐμὴν ξυνάορον,
πατέρα τε δακρύοντα — συμφορὰς τίνας;
φέρ' ἐκπύθωμαι τῶνδε πλησίον σταθείς·
γύναι, τί καινὸν ἦλθε δώμασιν χρέος;|
ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν<|> {…} ὦ φάος μολὼν πατρί| {…}
ἥκεις, ἐσώθης εἰς ἀκμὴν ἐλθὼν φίλοις;|
τί φῄς; τίν' ἐς ταραγμὸν ἥκομεν, πάτερ;| Eur.
διολλύμεσθα· σὺ δέ, γέρον, σύγγνωθί μοι, Ἡρα-
εἰ πρόσθεν ἥρπασ' ἃ σὲ λέγειν πρὸς τόνδ' ἐχρῆν· κλῆς
τὸ θῆλυ γάρ πως μᾶλλον οἰκτρὸν ἀρσένων,
καὶ τἄμ' ἔθνησκε τέκν', ἀπωλλύμην δ' ἐγώ.| 537

ὅταν δὲ κόσμον περιβάλησθε σώμασιν,
Eur. ἥξω πρὸς ὑμᾶς νερτέραι δώσων χθονί.|
Ἡρα- ὦ τέκν', ὁμαρτεῖτ' ἀθλίωι μητρὸς ποδὶ
κλῆς πατρῶιον ἐς μέλαθρον, οὗ τῆς οὐσίας
ἄλλοι κρατοῦσι, τὸ δ' ὄνομ' ἔσθ' ἡμῶν ἔτι.|
ὦ Ζεῦ, μάτην ἄρ' ὁμόγαμόν σ' ἐκτησάμην,
μάτην δὲ παιδὸς κοινεῶν' ἐκλῄιζομεν·
σὺ δ' ἦσθ' ἄρ' ἧσσον ἢ 'δόκεις εἶναι φίλος.
ἀρετῆι σε νικῶ θνητὸς ὢν θεὸν μέγαν·
παῖδας γὰρ οὐ προύδωκα τοὺς Ἡρακλέους.
σὺ δ' ἐς μὲν εὐνὰς κρύφιος ἠπίστω μολεῖν,
τἀλλότρια λέκτρα δόντος οὐδενὸς λαβών,
σώιζειν δὲ τοὺς σοὺς οὐκ ἐπίστασαι φίλους.
347 ἀμαθής τις εἶ θεός, ἢ δίκαιος οὐκ ἔφυς.|
451 εἶέν· τίς ἱερεύς, τίς σφαγεὺς τῶν δυσπότμων;
[ἢ τῆς ταλαίνης τῆς ἐμῆς ψυχῆς φονεύς;]
ἕτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ' εἰς Ἅιδου τάδε.
ὦ τέκν', ἀγόμεθα ζεῦγος οὐ καλὸν νεκρῶν,
ὁμοῦ γέροντες καὶ νέοι καὶ μητέρες.
ὦ μοῖρα δυστάλαιν' ἐμή τε καὶ τέκνων
τῶνδ', οὓς πανύστατ' ὄμμασιν προσδέρκομαι.
{...} ἐτέκον μὲν ὑμᾶς, πολεμίοις δ' ἐθρεψάμην
ὕβρισμα κἀπίχαρμα καὶ διαφθοράν.
ἦ πολύ γε δόξης ἐξέπαισαν ἐλπίδες,
ἣν πατρὸς ὑμῶν ἐκ λόγων ποτ' ἤλπισα.
L3[O] σοὶ μὲν γὰρ Ἄργος ἔνεμ' ὁ κατθανὼν πατήρ,
𝔸 Εὐρυσθέως δ' ἔμελλες οἰκήσειν δόμους
◆ τῆς καλλικάρπου κράτος ἔχων Πελασγίας,
στολήν τε θηρὸς ἀμφέβαλλε σῶι κάραι
λέοντος, ἧιπερ αὐτὸς ἐξωπλίζετο.
σὺ δ' ἦσθα Θηβῶν τῶν φιλαρμάτων ἄναξ,
ἔγκληρα πεδία τἀμὰ γῆς κεκτημένος,
ὡς ἐξέπειθες τὸν κατασπείραντά σε·
ἐς δεξιάν τε σὴν ἀλεξητήριον
ξύλον καθίει δαίδαλον, ψευδῆ δόσιν.
σοὶ δ' ἣν ἔπερσε τοῖς ἑκηβόλοις ποτὲ
473 τόξοισι δώσειν Οἰχαλίαν ὑπέσχετο.
475 πατὴρ ἐπύργου, μέγα φρονῶν εὐανδρίαι·
ἐγὼ δὲ νύμφας ἠκροθινιαζόμην,
κήδη συνάψουσ', ἔκ τ' Ἀθηναίων χθονὸς
Σπάρτης τε Θηβῶν θ', ὡς ἀνημμένοι κάλωις
πρυμνησίοισι βίον ἔχοιτ' εὐδαίμονα.
καὶ ταῦτα φροῦδα. μεταβαλοῦσα δ' ἡ τύχη
νύμφας μὲν ὑμῖν Κῆρας ἀντέδωκ' ἔχειν,
ἐμοὶ δὲ δάκρυα λουτρὰ—δυστήνος φρενῶν.
πατὴρ δὲ πατρὸς ἑστιᾶι γάμους ὅδε,
Ἅιδην νομίζων πενθερόν, κῆδος πατρός.
ὤμοι, τίν' ὑμῶν πρῶτον ἢ τίν' ὕστατον
πρὸς στέρνα θῶμαι; τῶι προσαρμόσω στόμα;
487 τίνος λάβωμαι; πῶς ἂν ὡς ξουθόπτερος

83 (57C) τετρασκελές θ' ὕβρισμα, Κενταύρων γένος,
Φολόην ἐπελθών, ὦ κάκιστε βασιλέων, Eur.
ἐροῦ τίν' ἄνδρ' ἄριστον ἐγκρίνειαν ἄν· Ἡρα-
ἢ οὐ παῖδα τὸν ἐμόν, ὃν σὺ φῂις εἶναι δοκεῖν; κλῆς
Δίρφυν τ' ἐρωτῶν ἥ σ' ἔθρεψ' Ἀβαντίδα, {...} 185
ἐσθλόν τι δράσας μάρτυρ' ἂν λάβοις πάτραν. 187
τὸ πάνσοφον δ' εὕρημα, τοξήρη σαγήν,
μέμφηι· κλύων νῦν τἀπ' ἐμοῦ σοφὸς γενοῦ.
ἀνὴρ ὁπλίτης δοῦλός ἐστι τῶν ὅπλων
καὶ τοῖσι συνταχθεῖσιν οὖσι μὴ ἀγαθοῖς
αὐτὸς τέθνηκε δειλίαι τῆι τῶν πέλας,
θραύσας τε λόγχην οὐκ ἔχει τῶι σώματι
θάνατον ἀμῦναι, μίαν ἔχων ἀλκὴν μόνον·
ὅσοι δὲ τόξοις χεῖρ' ἔχουσιν εὔστοχον,
ἓν μὲν τὸ λῶιστον, μυρίους οἰστοὺς ἀφεὶς
ἄλλοις τὸ σῶμα ῥύεται μὴ κατθανεῖν,
ἑκὰς δ' ἀφεστὼς πολεμίους ἀμύνεται
τυφλοῖς ὁρῶντας οὐτάσας τοξεύμασιν
τὸ σῶμά τ' οὐ δίδωσι τοῖς ἐναντίοις,
ἐν εὐφυλάκτωι δ' ἐστί. τοῦτο δ' ἐν μάχηι
σοφὸν μάλιστα, δρῶντα πολεμίους κακῶς
σώιζειν τὸ σῶμα, μὴ 'κ τύχης ὡρμισμένον.
λόγοι μὲν οἵδε τοῖσι σοῖς ἐναντίαν
γνώμην ἔχουσι τῶν καθεστώτων πέρι.
παῖδας δὲ δὴ τί τούσδ' ἀποκτεῖναι θέλεις;
τί σ' οἵδ' ἔδρασαν; ἕν τί σ' ἡγοῦμαι σοφόν, L3[O]
εἰ τῶν ἀρίστων τἄκγον' αὐτὸς ὢν κακὸς 𝔸
δέδοικας. ἀλλὰ τοῦθ' ὅμως ἡμῖν βαρύ,
εἰ δειλίας σῆς κατθανούμεθ' εἵνεκα,
ὃ χρῆν σ' ὑφ' ἡμῶν τῶν ἀμεινόνων παθεῖν,
εἰ Ζεὺς δικαίας εἶχεν εἰς ἡμᾶς φρένας.
5 (4C) εἰ δ' οὖν ἔχειν γῆς σκῆπτρα τῆσδ' αὐτὸς θέλεις,
ἔασον ἡμᾶς φυγάδας ἐξελθεῖν χθονός·
βίαι δὲ δράσηις μηδέν, ἢ πείσηι βίαν,
ὅταν θεοῦ σοι πνεῦμα μεταβαλὸν τύχηι.
ὦ γαῖα Κάδμου· καὶ γὰρ ἐς σὲ ἀφίξομαι
λόγους ὀνειδιστῆρας ἐνδατούμενος·
τοιαῦτ' ἀμύνεθ' Ἡρακλεῖ τέκνοισί τε;
5 ὃς εἷς Μινύαισι πᾶσι διὰ μάχης μολὼν
Θήβαις ἔθηκεν ὄμμ' ἐλεύθερον βλέπειν.
οὐδ' Ἑλλάδ' ἤινεσ'—οὐδ' ἀνέξομαί ποτε
σιγῶν—κακίστην λαμβάνων ἐς παῖδ' ἐμόν,
ἣν χρῆν νεοσσοῖς τοῖσδε πῦρ λόγχας ὅπλα
φέρουσαν ἐλθεῖν, ποντίων καθαρμάτων 225
τὰ δ', ὦ τέκν', ὑμῖν οὔτε Θηβαίων πόλις 227
οὔθ' Ἑλλὰς ἀρκεῖ· πρὸς δ' ἔμ' ἀσθενῆ φίλον
δεδόρκατ', οὐδὲν ὄντα πλὴν γλώσσης ψόφον.
ῥώμη γὰρ ἐκλέλοιπεν ἣν πρὶν εἴχομεν,
γήραι δὲ τρομερὰ γυῖα κἀμαυρὸν σθένος.
εἰ δ' ἦ νέος τε κἄτι σώματος κρατῶν, 232

84 (58C) λαβὼν ἂν ἔγχος τοῦδε τοὺς ξανθοὺς πλόκους
καθημάτωσ' ἄν, ὥστ' Ἀτλαντικῶν πέραν
φεύγειν ὅρων ἂν δειλίαι τοὐμὸν δόρυ.|
ἆρ' οὐκ ἀφορμὰς τοῖς λόγοισιν ἀγαθοὶ
θνητῶν ἔχουσι, κἂν βραδύς τις ἦι λέγειν;|
σὺ μὲν λέγ' ἡμᾶς οἷς πεπύργωσαι λόγοις,
ἐγὼ δὲ δράσω σ' ἀντὶ τῶν λόγων κακῶς.
ἄγ', οἱ μὲν Ἑλικῶν', οἱ δὲ Παρνασοῦ πτυχὰς
τέμνειν ἄνωχθ' ἐλθόντες ὑλουργοὺς δρυὸς
κορμούς· ἐπειδὰν δ' ἐσκομισθῶσιν πόλει,
βωμὸν πέριξ νήσαντες ἀμφήρη ξύλα
ἐμπίμπρατ' αὐτῶν καὶ πυροῦτε σώματα
πάντων, ἵν' εἰδῶσ' οὕνεκ' οὐχ ὁ κατθανὼν
κρατεῖ χθονὸς τῆσδ', ἀλλ' ἐγὼ τὰ νῦν τάδε.
ὑμεῖς δέ, πρέσβεις, ταῖς ἐμαῖς ἐναντίοι
γνώμαισιν ὄντες, οὐ μόνον στενάξετε
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἀλλὰ καὶ δόμου
τύχας, ὅταν πάσχηι τι, μεμνήσεσθε δὲ
δοῦλοι γεγῶτες τῆς ἐμῆς τυραννίδος.|
ὦ γῆς λοχεύμαθ', οὓς Ἄρης σπείρει ποτὲ
λάβρον δράκοντος ἐξερημώσας γένυν,
οὐ σκῆπτρα, χειρὸς δεξιᾶς ἐρείσματα,
ἀρεῖτε καὶ τοῦδ' ἀνδρὸς ἀνόσιον κάρα
καθαιματώσεθ', ὅστις οὐ Καδμεῖος ὢν
ἄρχει κάκιστος τῶν νέων ἔπηλυς ὤν;
ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ γε δεσπόσεις χαίρων ποτέ.|
οὐδ' ἁπόνησα πόλλ' ἐγὼ καμὼν χερὶ
ἕξεις. ἀπέρρων δ' ἔνθεν ἦλθες ἐνθάδε,
ὕβριζ'. ἐμοῦ γὰρ ζῶντος οὐ κτενεῖς ποτε
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας· οὐ τοσόνδε γῆς
ἔνερθ' ἐκεῖνος κρύπτεται λιπὼν τέκνα.|
6 (5C) ἐπεὶ σὺ μὲν γῆν τήνδε διολέσας ἔχεις,
ὃ δ' ὠφελήσας ἀξίων οὐ τυγχάνει.|
κἄπειτα πράσσω πόλλ' ἐγώ, φίλους ἐμοὺς
θανόντας εὖ δρῶν, οὗ φίλων μάλιστα δεῖ;|
ὦ δεξιὰ χείρ, ὡς ποθεῖς λαβεῖν δόρυ,
ἐν δ' ἀσθενείαι τὸν πόθον διώλεσας.
ἐπεί σ' ἔπαυσ' ἂν δοῦλον ἐννέποντά με
6 καὶ τάσδε Θήβας εὐκλεῶς ὠικήσαμεν.
ἐν αἷς σὺ χαίρεις. οὐ γὰρ εὖ φρονεῖ πόλις
στάσει νοσοῦσα καὶ κακοῖς βουλεύμασιν·
οὐ γάρ ποτ' ἂν σὲ δεσπότην ἐκτήσατο.|
γέροντες, αἰνῶ· τῶν φίλων γὰρ οὕνεκα
ὀργὰς δικαίας τοὺς φίλους ἔχειν χρεών·
ἡμῶν δ' ἕκατι δεσπόταις θυμούμενοι
πάθητε μηδέν. τῆς δ' ἐμῆς, Ἀμφιτρύων,
γνώμης ἄκουσον, ἤν τί σοι δοκῶ λέγειν.
ἐγὼ φιλῶ μὲν τέκνα· πῶς γὰρ οὐ φιλῶ
ἅτικτον, ἁμόχθησα; καὶ τὸ κατθανεῖν
δεινὸν νομίζω· τῶι δ' ἀναγκαίωι τρόπωι
ὃς ἀντιτείνει σκαιὸν ἡγοῦμαι βροτῶν.
ἡμᾶς δ', ἐπειδὴ δεῖ θανεῖν, θνήισκειν χρεὼν
μὴ πυρὶ καταξανθέντας, ἐχθροῖσιν γέλων
διδόντας, οὑμοὶ τοῦ θανεῖν μεῖζον κακόν.
ὀφείλομεν γὰρ πολλὰ δώμασιν καλά·
σὲ μὲν δόκησις ἔλαβεν εὐκλεὴς δορός,
ὥστ' οὐκ ἀνεκτὸν δειλίας θανεῖν σ' ὕπο·
οὑμὸς δ' ἀμαρτύρητος εὐκλεὴς πόσις,
ὡς τούσδε παῖδας οὐκ ἂν ἐκσῶσαι θέλοι
δόξαν κακὴν λαβόντας· οἱ γὰρ εὐγενεῖς
κάμνουσι τοῖς αἰσχροῖσι τῶν τέκνων ὕπερ,
ἐμοί τε μίμημ' ἀνδρὸς οὐκ ἀπωστέον.
σκέψαι δὲ τὴν σὴν ἐλπίδ' ἧι λογίζομαι·
ἥξειν νομίζεις παῖδα σὸν γαίας ὕπο;
καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ Ἅιδου πάλιν;
ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδε μαλθάξαιμεν ἄν;
ἥκιστα· φεύγειν σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεών,
σοφοῖσι δ' εἴκειν καὶ τεθραμμένοις καλῶς·
ῥᾶιον γὰρ αἰδοῦς ὑπολαβὼν φίλ' ἂν τέμοις.
ἤδη δ' ἐσῆλθέ μ' εἰ παραιτησαίμεθα
φυγὰς τέκνων τῶνδ'· ἀλλὰ καὶ τόδ' ἄθλιον,
πενίαι σὺν οἰκτρᾶι περιβαλεῖν σωτηρίαν·
ὡς τὰ ξένων πρόσωπα φεύγουσιν φίλοις
ἓν ἦμαρ ἡδὺ βλέμμ' ἔχειν φασὶν μόνον.
τόλμα μεθ' ἡμῶν θάνατον, ὃς μένει σ' ὅμως.
προκαλούμεθ' εὐγένειαν, ὦ γέρον, σέθεν·
τὰς τῶν θεῶν γὰρ ὅστις ἐκμοχθεῖ τύχας,
πρόθυμός ἐστιν, ἡ προθυμία δ' ἄφρων·
ὃ χρὴ γὰρ οὐδεὶς μὴ χρεὼν θήσει ποτέ.|
εἰ μὲν σθενόντων τῶν ἐμῶν βραχιόνων
ἦν τίς σ' ὑβρίζων, ῥαιδίως ἔπαυσάτ' ἄν·
νῦν δ' οὐδέν ἐσμεν. σὸν δὲ τοὐντεῦθεν σκοπεῖν
ὅπως διώσηι τὰς τύχας, Ἀμφιτρύων.|
οὔτοι τὸ δειλὸν οὐδὲ τοῦ βίου πόθος
θανεῖν ἐρύκει μ', ἀλλὰ παιδὲ βούλομαι
σῶσαι τέκν'· ἄλλως δ' ἀδυνάτων ἔοικ' ἐρᾶν.
ἰδοὺ πάρεστιν ἥδε φασγάνωι δέρη
κεντεῖν φονεύειν, ἱέναι πέτρας ἄπο.
μίαν δὲ νῶιν δὸς χάριν, ἄναξ, ἱκνούμεθα·
κτεῖνόν με καὶ τήνδ' ἀθλίαν παίδων πάρος,
ὡς μὴ τέκν' εἰσίδωμεν, ἀνόσιον θέαν,
ψυχορραγοῦντα καὶ καλοῦντα μητέρα
πατρός τε πατέρα. τἆλλα δ', εἰ πρόθυμος εἶ,
πρᾶσσ'· οὐ γὰρ ἀλκὴν ἔχομεν ὥστε μὴ θανεῖν.|
κἀγώ σ' ἱκνοῦμαι χάριτι προσθεῖναι χάριν,
κόσμον πάρες μοι παισὶ προσθεῖναι νεκρῶν,
δόμους ἀνοίξας—νῦν γὰρ ἐκκεκλήιμεθα—
ὡς ἀλλὰ ταῦτά γ' ἀπολάχωσ' οἴκων πατρός.|
ἔσται τάδ'· οἴγειν κλῆιθρα προσπόλοις λέγω.
κοσμεῖσθ' ἔσω μολόντες· οὐ φθονῶ πέπλων.

EXCLUDED:

186 οὐκ ἄν <σ'> ἐπαινέσειεν· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου
226 χέρσου τ' ἀμοιβάς—ὧν †ἐμόχθησας χάριν†.
328 <ἡμῖν> ἵν' ἀμποῖν εἷς ὑπουργήσηις διπλᾶ·
474 τρεῖς δ' ὄντας <ὑμας> τριπτύχας τυραννίσιν
619 Θησέα κομίζων ἐχρόνισ' <ἐξ> Ἅιδου, πάτερ.
845 †τιμάς τ' ἔχω τάσδ' οὐκ ἀγασθῆναι φίλοις†
924 <ἐξέβαλε> τῶνδε δωμάτων Ἡρακλέης·
942 τίς μοι δίδωσι τόξα; τίς <δ'> ὅπλον χερός;
1003 Παλλάς, κραδαίνουσ' ἔγχος †ἐπὶ λόφῳ κέαρ†,
1060 σῖγα, πνοὰς μάθω· φέρε, πρὸς οὖς βάλω
L1[O] 1142 ἦ γὰρ συνήραξ' οἶκον †ἢ βάκχευσ' ἐμόν†;
𝔹 1151 ἢ σάρκα †τὴν ἐμὴν† ἐμπρήσας πυρὶ
1159 φερ', ἀμφὶ κρατὶ περιβάλω σκότον < >
1228 φέρει †τὰ γ' ἐκ θεῶν γε† πτώματ' οὐδ' ἀναίνεται.
1254 οὐκ ἂν <σ'> ἀνάσχοιθ' Ἑλλὰς ἀμαθίαι θανεῖν
1288 γλώσσης πικροῖς κέντροισι †κληιδουχούμενοι†·
1304 †κρόουσ' Ὀλυμπίου† Ζηνὸς ἀρβύληι πόδα†.
1340 οἴμοι· πάρεργα <μὲν> τάδ' ἔστ' ἐμῶν κακῶν·
1417 πῶς οὖν †ἔτ'†εἴπης† ὅτι συνέσταλμαι κακοῖς;
1420 ἐγώ.| πότ' ἐλθών;| ἡνίκ' ἂν †θάψηις τέκνα†.

7

INTERLEAVABLE LAYOUT

7

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT II 1913)
typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

ἑνὸς δ' ἐπ' ἀνδρὸς σῶμα_ συστρατεύομεν,
ὅν φασιν εἶναι Ζηνὸς Ἀλκμήνης τ' ἄπο.
πρὶν μὲν γὰρ ἄθλους ἐκτελευτῆσαι πικρούς,
τὸ χρή νιν ἐξέσωιζεν, οὐδ' εἴα πατὴρ
Ζεύς νιν κακῶς δρᾶν οὔτ' ἐμ' οὔθ' Ἥραν ποτέ·
ἐπεὶ δὲ μόχθους διεπέρασ' Εὐρυσθέως,
Ἥρα προσάψαι καινὸν αἷμ' αὐτῶι θέλει
παῖδας κατακτείναντι, συνθέλω δ' ἐγώ.
ἀλλ' εἶ', ἄτεγκτον συλλαβοῦσα καρδίαν,
Νυκτὸς κελαινῆς ἀνυμέναιε παρθένε,
μανίας τ' ἐπ' ἀνδρὶ τῶιδε καὶ παιδοκτόνους
φρενῶν ταραγμοὺς καὶ ποδῶν σκιρτήματα
ἔλαυνε, κίνει, φόνιον ἐξίει κάλων,
ὡς ἂν πορεύσας δι' Ἀχερούσιον πόρον
τὸν καλλίπαιδα στέφανον αὐθέντηι φόνωι
γνῶι μὲν τὸν Ἥρας οἷός ἐστ' αὐτῶι χόλος,
μάθηι δὲ τὸν ἐμόν· ἢ θεοὶ μὲν οὐδαμοῦ,
τὰ θνητὰ δ' ἔσται μεγάλα, μὴ δόντος δίκην.|
ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρὸς ἔκ τε μητέρος
πέφυκα, Νυκτὸς Οὐρανοῦ τ' ἀφ' αἵματος· 844
οὐδ' ἥδομαι φοιτῶσ' ἐπ' ἀνθρώπων φίλους, 846
παραινέσαι δέ, πρὶν σφαλεῖσαν εἰσιδεῖν,
Ἥραι θέλω σοί τ', ἢν πίθησθ' ἐμοῖς λόγοις.
ἀνὴρ ὅδ' οὐκ ἄσημος οὔτ' ἐπὶ χθονὶ
οὔτ' ἐν θεοῖσιν, οὗ σύ μ' ἐσπέμπεις δόμους·
ἄβατον δὲ χώραν καὶ θάλασσαν ἀγρίαν L1[O]
ἐξημερώσας, θεῶν ἀνέστησεν μόνος 𝔹
τιμὰς πιτνούσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὕπο {...}
σοί τ' οὐ παραινῶ μεγάλα βουλεῦσαι κακά.| 854
ὢ λευκὰ γήραι σώματ' {...}<|> ἀνακαλεῖς με τίνα 910
βοάν;| ἄλαστα τάν δόμοισι.<|> μάντιν οὐχ| 911
οὐκ ἄν τις εἴποι μᾶλλον ἢ πεπόνθαμεν.| 916
ἱερὰ μὲν ἦν πάροιθεν ἐσχάρας Διὸς 922
καθάρσι' οἴκων, γῆς ἄνακτ' ἐπεὶ κτανὼν 923
χορὸς δὲ καλλίμορφος εἱστήκει τέκνων 925
πατήρ τε Μεγάρα τ'· ἐν κύκλωι δ' ἤδη κανοῦν
εἵλικτο βωμοῦ, φθέγμα δ' ὅσιον εἴχομεν.
μέλλων δὲ δαλὸν χειρὶ δεξιᾶι φέρειν,
ἐς χέρνιβ' ὡς βάψειεν, Ἀλκμήνης τόκος
ἔστη σιωπῆι. καὶ χρονίζοντος πατρὸς
παῖδες προσέσχον ὄμμ'· ὁ δ' οὐκέθ' αὑτὸς ἦν,
ἀλλ' ἐν στροφαῖσιν ὀμμάτων ἐφθαρμένος
ῥίζας τ' ἐν ὄσσοις αἱματῶπας ἐκβαλὼν
ἀφρὸν κατέσταζ' εὐτρίχου γενειάδος.
ἔλεξε δ' ἅμα γέλωτι παραπεπληγμένωι·
Πάτερ, τί θύω πρὶν κτανεῖν Εὐρυσθέα
καθάρσιον πῦρ, καὶ πόνους διπλοῦς ἔχω;
ἔργον μιᾶς μοι χειρὸς εὖ θέσθαι τάδε·
ὅταν δ' ἐνέγκω δεῦρο κρᾶτ' Εὐρυσθέως,
ἐπὶ τοῖσι νῦν θανοῦσιν ἁγνιῶ χέρας.

Eur. Ἡρα-κλῆς

ἐκχεῖτε πηγάς, ῥίπτετ᾽ ἐκ χειρῶν κανᾶ. 86
πρὸς τὰς Μυκήνας εἶμι· λάζυσθαι χρεὼν
μοχλοὺς δικέλλας θ᾽, ὥστε Κυκλώπων βάθρα
φοίνικι κανόνι καὶ τύκοις ἡρμοσμένα
στρεπτῶι σιδήρωι συντριαινῶσαι πάλιν.
αὐτοῦ δὲ βαίνων ἅρματ᾽ οὐκ ἔχων ἔχειν
ἔφασκε δίφρου δ᾽ εἰσέβαινεν ἄντυγας
κἄθεινε, κέντρον δῆθεν ὡς ἔχων, χερί.
διπλοῦς δ᾽ ὀπαδοῖς ἦν γέλως φόβος θ᾽ ὁμοῦ.
καί τις τόδ᾽ εἶπεν, ἄλλος εἰς ἄλλον δρακών·
Παίζει πρὸς ἡμᾶς δεσπότης ἢ μαίνεται;
ὁ δ᾽ εἷρπ᾽ ἄνω τε καὶ κάτω κατὰ στέγας,
μέσον δ᾽ ἐς ἀνδρῶν᾽ ἐσπεσὼν Νίσου πόλιν
ἥκειν ἔφασκε· δωμάτων τ᾽ ἔσω βεβὼς
κλιθεὶς ἐς οὖδας, ὡς ἔχει, σκευάζεται
θοίνην. διελθὼν δ᾽ ὡς βραχὺν χρόνον μονῆς
Ἰσθμοῦ ναπαίας ἔλεγε προσβαίνειν πλάκας.
κἀνταῦθα γυμνὸν σῶμα θεὶς πορπαμάτων,
πρὸς οὐδέν᾽ ἡμιλλᾶτο κἀκηρύσσετο
αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ καλλίνικος οὐδενός,
ἀκοὴν ὑπειπών. δεινὰ δ᾽ Εὐρυσθεῖ βρέμων
ἦν ἐν Μυκήναις τῶι λόγωι. πατὴρ δέ νιν
θιγὼν κραταιᾶς χειρὸς ἐννέπει τάδε·
Ὦ παῖ, τί πάσχεις; τίς ὁ τρόπος ξενώσεως
τῆσδ᾽; οὔ τί που φόνος σ᾽ ἐβάκχευσεν νεκρῶν,
L1[I] οὓς ἄρτι καίνεις; ὁ δέ νιν Εὐρυσθέως δοκῶν L1[I]
𝔹 πατέρα προταρβοῦνθ᾽ ἱκέσιον ψαύειν χερὸς, 𝔹
✦ ὠθεῖ, φαρέτραν δ᾽ εὐτρεπῆ σκευάζεται
καὶ τόξ᾽ ἑαυτοῦ παισί, τοὺς Εὐρυσθέως
δοκῶν φονεύσιν. οἱ δὲ ταρβοῦντες φόβωι
ὤρουον ἄλλος ἄλλοσ᾽, ἐς πέπλους ὁ μὲν
μητρὸς ταλαίνης, ὁ δ᾽ ὑπὸ κίονος σκιάν, 8
ἄλλος δὲ βωμὸν ὄρνις ὣς ἔπτηξ᾽ ὕπο.
βοᾶι δὲ μήτηρ· Ὦ τεκών, τί δρᾶις; τέκνα
κτείνεις; βοᾶι δὲ πρέσβυς οἰκετῶν τ᾽ ὄχλος.
ὁ δ᾽ ἐξελίσσων παῖδα κίονος κύκλωι,
τόρνευμα δεινὸν ποδός, ἐναντίον σταθεὶς
βάλλει πρὸς ἧπαρ· ὕπτιος δὲ λαΐνους
ὀρθοστάτας ἔδευσεν ἐκπνέων βίον. 8
ὁ δ᾽ ἠλάλαξε κἀπεκόμπασεν τάδε·
Εἷς μὲν νεοσσὸς ὅδε θανὼν Εὐρυσθέως
ἔχθραν πατρώιαν ἐκτίνων πέπτωκέ μοι.
ἄλλωι δ᾽ ἐπεῖχε τόξ᾽, ὃς ἀμφὶ βωμίαν
ἔπτηξε κρηπῖδ᾽ ὡς λεληθέναι δοκῶν.
φθάνει δ᾽ ὁ τλήμων γόνασι προσπεσὼν πατρὸς,
Eur. καὶ πρὸς γένειον χεῖρα καὶ δέρην βαλών, Eur.
Ἡρα- Ὦ φίλτατ᾽, αὐδᾶι, μή μ᾽ ἀποκτείνῃς, πάτερ· Ἡρα-
κλῆς σός εἰμι, σὸς παῖς· οὐ τὸν Εὐρυσθέως ὀλεῖς. κλῆς
ὁ δ᾽ ἀγριωπὸν ὄμμα Γοργόνος στρέφων,
650 ὡς ἐντὸς ἔστη παῖς λυγροῦ τοξεύματος,

Eur. Ἡρα- κλῆς

87 μυδροκτύπον μίμημ', ὑπὲρ κάρα βαλὼν
ξύλον καθῆκε παιδὸς ἐς ξανθὸν κάρα,
ἔρρηξε δ' ὀστᾶ. δεύτερον δὲ παῖδ' ἑλὼν
χωρεῖ τρίτον θῦμ' ὡς ἐπισφάξων δυοῖν.
ἀλλὰ φθάνει νιν ἡ τάλαιν' ἔσω δόμων
μήτηρ ὑπεκλαβοῦσα, καὶ κλῄει πύλας.
ὁ δ' ὡς ἐπ' αὐτοῖς δὴ Κυκλωπίοισιν ὢν
σκάπτει μοχλεύει θύρετρα, κἀκβαλὼν σταθμὰ
δάμαρτα καὶ παῖδ' ἑνὶ κατέστρωσεν βέλει.
κἀνθένδε πρὸς γέροντος ἱππεύει φόνον·
ἀλλ' ἦλθεν εἰκών, ὡς ὁρᾶν ἐφαίνετο, **1002**
κἄρριψε πέτρον στέρνον εἰς Ἡρακλέους, **1004**
ὅς νιν φόνου μαργῶντος ἔσχε, κ<u>εἰ</u>ς ὕπνον
καθῆκε· πίτνει δ' ἐς πέδον, πρὸς κίονα
νῶτον πατάξας, ὃς πεσήμασι στέγης
διχορραγὴς ἔκειτο κρηπίδων ἔπι.
σὺν τῶι γέροντι δεσμὰ σειραίων βρόχω<u>ν</u> down one
ἡμεῖς δ' ἐλευθεροῦντες ἐκ δρασμῶν πόδα up one
ἀνήπτομεν πρὸς κίον', ὡς λήξας ὕπνου
μηδὲν προσεργάσαιτο τοῖς δεδραμένοις.
εὕδει δ' ὁ τλήμων ὕπνον οὐκ εὐδαίμονα,
παῖδας φονεύσας καὶ δάμαρτ'. ἐγὼ μὲν οὖν
οὐκ οἶδα θνητῶν ὅστις ἀθλιώτερος.| **1015**
εὕδοντος ὕπνον δεινὸν ἐκ παίδων φόνου.| **1034**
ὁ δ' ὥς τις ὄρνις ἄπτερον καταστένων **1039**
L2[O] ὠδῖνα τέκνων, πρέσβυς ὑστέρωι ποδὶ L2[O]
𝔹 πικρὰν διώκων ἤλυσιν πάρεσθ' ὅδε.| **1041** 𝔹
ἀδύνατ' ἀδύνατά μοι.| σῖγα, πνοὰς μάθω·| **1057**
ὦ Ζεῦ, τί παῖδ' ἤχθηρας ὧδ' ὑπερκότως **1087**
τὸν σόν, κακῶν δὲ πέλαγος ἐς τόδ' ἤγαγες;|
ἔμπνους μέν εἰμι καὶ δέδορχ' ἅπερ με δεῖ,
9 αἰθέρα τε καὶ γῆν τόξα θ' <u>Ἡ</u>λίου τάδε. <u>{…}</u>
ὡς _ ἐν κλύδωνι καὶ φρενῶν ταράγματι
πέπτωκα δεινῶι καὶ πνοὰς θερμὰς πνέω
μετάρσι', οὐ βέβαια, πλευμόνων ἄπο.
ἰδού, τί δεσμοῖς ναῦς ὅπως ὡρμισμένος
νεανίαν θώρακα καὶ βραχίονα,
πρὸς ἡμιθραύστωι λαΐνωι τυκίσματι
9 ἧμαι, νεκροῖσι γείτονας θάκους ἔχων;
πτερωτὰ δ' ἔγχη· τόξα τ' ἔσπαρται πέδωι,
ἃ πρὶν παρασπίζοντ' ἐμοῖς βραχίοσιν
ἔσωιζε πλευρὰς ἐξ ἐμοῦ τ' ἐσώιζετο.
οὔ που κατῆλθον αὖθις εἰς Ἅιδου πάλιν,
Εὐρυσθέως δίαυλον; <u>εἰς</u> Ἅιδου; <u>πόθεν</u>;
ἀλλ' οὔτε Σισύφειον εἰσορῶ πέτρον
Πλούτωνά τ', οὐδὲ σκῆπτρα Δήμητρος κόρης.
◆ ἔκ τοι πέπληγμαι· ποῦ ποτ' ὢν ἀμηχανῶ;
ὠή, τίς ἐγγὺς ἢ πρόσω φίλων ἐμῶν,
δύσγνοιαν ὅστις τὴν ἐμὴν ἰάσεται;
89 σαφῶς γὰρ οὐδὲν οἶδα τῶν εἰωθότων.| 1108

700

γέροντες, ἔλθω τῶν ἐμῶν κακῶν πέλας;| 88
κἀγώ γε σὺν σοί, μὴ προδοὺς τὰς συμφοράς.|
πάτερ, τί κλαίεις καὶ συναμπίσχηι κόρας,
τοῦ φιλτάτου σοι τηλόθεν παιδὸς βεβώς;|
ὦ τέκνον· εἶ γὰρ καὶ κακῶς πράσσων ἐμός.|
πράσσω δ' ἐγὼ τί λυπρόν, οὗ δακρυρροεῖς;|
ἃ κἂν θεῶν τις, εἰ μάθοι, καταστένοι.|
μέγας γ' ὁ κόμπος, τὴν τύχην δ' οὔπω λέγεις.|
ὁρᾶις γὰρ αὐτός, εἰ φρονῶν ἤδη κυρεῖς.|
εἴπ', εἴ τι καινὸν ὑπογράφηι τὢμῶι βίωι.|
εἰ μηκέθ' Ἅιδου βάκχος εἶ, φράσαιμεν ἄν.|
παπαῖ, τόδ' ὡς ὕποπτον ἠινίξω πάλιν.|
καί σ' εἰ βεβαίως εὖ φρονεῖς ἤδη σκοπῶ.|
οὐ γάρ τι βακχεύσας γε μέμνημαι φρένας.|
λύσω, γέροντες, δεσμὰ παιδός, ἢ τί δρῶ;|
καὶ τόν γε δήσαντ' εἴπ'· ἀναινόμεσθα γάρ.|
τοσοῦτον ἴσθι τῶν κακῶν· τὰ δ' ἄλλ' ἔα.|
ἀρκεῖ σιωπὴ γὰρ μαθεῖν ὃ βούλομαι;|
ὦ Ζεῦ, παρ' Ἥρας ἆρ' ὁρᾶις θρόνων τάδε;|
ἀλλ' ἦ τι κεῖθεν πολέμιον πεπόνθαμεν;|
τὴν θεὸν ἐάσας τὰ σὰ περιστέλλου κακά.|
ἀπωλόμεσθα· συμφορὰν λέξεις τινά.|
ἰδού, θέασαι τάδε τέκνων πεσήματα.|
οἴμοι· τίν' ὄψιν τήνδε δέρκομαι τάλας;|
ἀπόλεμον, ὦ παῖ, πόλεμον ἔσπευσας τέκνοις.|
L2[I] τί πόλεμον εἶπας; τούσδε τίς διώλεσε_;|
𝔹 σὺ καὶ σὰ τόξα καὶ θεῶν ὃς αἴτιος.|
◆ τί φής; τί δράσας; ὦ κάκ' ἀγγέλλων πάτερ.|
μανείς· ἐρωτᾶις δ' ἄθλι' ἑρμηνεύματα.|
ἦ καὶ δάμαρτός εἰμ' ἐγὼ φονεὺς ἐμῆς;|
μιᾶς ἅπαντα χειρὸς ἔργα σῆς τάδε.|
αἰαῖ· στεναγμῶν γάρ με περιβάλλει νέφος.| 10
1141 τούτων ἕκατι σὰς καταστένω τύχας.|
1143 οὐκ οἶδα πλὴν ἕν· πάντα δυστυχεῖ τὰ σά.|
ποῦ δ' οἶστρος ἡμᾶς ἔλαβε; ποῦ διώλεσεν;|
ὅτ' ἀμφὶ βωμὸν χεῖρας ἡγνίζου πυρί.|
οἴμοι· τί δῆτα φείδομαι ψυχῆς ἐμῆς
τῶν φιλτάτων μοι γενόμενος παίδων φονεύς;
κοὐκ εἶμι πέτρας λισσάδος πρὸς ἅλματα 10
ἢ φάσγανον πρὸς ἧπαρ ἐξακοντίσας
1150 τέκνοις δικαστὴς αἵματος γενήσομαι;
1152 δύσκλειαν ἢ μένει μ' ἀπώσομαι βίου;
ἀλλ' ἐμποδών μοι θανασίμων βουλευμάτων
Θησεὺς ὅδ' ἕρπει συγγενὴς φίλος τ' ἐμός.
ὀφθησόμεσθα, καὶ τεκνοκτόνον μύσος
Eur. ἐς ὄμμαθ' ἥξει φιλτάτωι ξένων ἐμῶν.
Ἡρα- οἴμοι, τί δράσω; ποῖ κακῶν ἐρημίαν
κλῆς 1158 εὕρω, πτερωτὸς ἢ κατὰ χθονὸς μολών;
1160 αἰσχύνομαι γὰρ τοῖς δεδραμένοις κακοῖς·
750 1161 καὶ τῶνδε προστρόπαιον αἷμα προσλαβὼν 90

αὐτοῦ γενοίμην πέτρος ἀμνήμων κακῶν.|
παῦσαι· δίδου δὲ χεῖρ' ὑπηρέτηι φίλωι.|
ἀλλ' αἷμα μὴ σοῖς ἐξομόρξωμαι πέπλοις.|
ἔκμασσε, φείδου μηδέν'· οὐκ ἀναίνομαι.|
παίδων στερηθεὶς παῖδ' ὅπως ἔχω σ' ἐμόν.|
δίδου δέρηι σὴν χεῖρ', ὁδηγήσω δ' ἐγώ.|
ζεῦγός γε φίλιον· ἅτερος δὲ δυστυχής.
ὦ πρέσβυ, τοιόνδ' ἄνδρα χρὴ κτᾶσθαι φίλον.|
ἡ γὰρ τεκοῦσα τόνδε πατρὶς εὔτεκνος.|
Θησεῦ, πάλιν με στρέψον, ὡς ἴδω τέκνα.|
ὡς δὴ τί; φίλτρον τοῦτ' ἔχων ῥάιων ἔσηι;|
ποθῶ· πατρός τε στέρνα προσθέσθαι θέλω.|
ἰδοὺ τάδ', ὦ παῖ· τἀμὰ γὰρ σπεύδεις φίλα.|
οὕτω πόνων σῶν οὐκέτι μνήμην ἔχεις;|
ἅπαντ' ἐλάσσω κεῖνα τῶνδ' ἔτλην κακά.|
εἴ σ' ὄψεταί τις θῆλυν ὄντ', οὐκ αἰνέσει.|
ζῶ σοι ταπεινός; ἀλλὰ πρόσθεν οὐ δοκῶ.|
ἄγαν γ'· ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς οὐκ εἶ νοσῶν.|
σὺ ποῖος ἦσθα νέρθεν ἐν κακοῖσιν ὤν;|
ὡς ἐς τὸ λῆμα παντὸς ἦν ἥσσων ἀνήρ.| 1416
πρόβαινε.| χαῖρ', ὦ πρέσβυ.| καὶ σύ μοι, τέκνον.| 1418
θάφθ' ὥσπερ εἶπον παῖδας.| ἐμὲ δὲ τίς, τέκνον;| 1419
πῶς;| εἰς Ἀθήνας πέμψομαι Θηβῶν ἄπο.] 1421
ἀλλ' ἐσκόμιζε τέκνα δυσκόμιστα γῆι·
ἡμεῖς δ' ἀναλώσαντες αἰσχύναις δόμον,
Θησεῖ πανώλεις ἑψόμεσθ' ἐφολκίδες. L2[I]
ὅστις δὲ πλοῦτον ἢ σθένος μᾶλλον φίλων 𝔹
ἀγαθῶν πεπᾶσθαι βούλεται, κακῶς φρονεῖ.| 1426

Eur. Ἡρακλῆς 978

ἐσκεψάμην δὲ καίπερ ἐν κακοῖσιν ὤν,
Eur. μὴ δειλίαν ὄφλω τιν' ἐκλιπὼν φάος·
Ἡρα- ταῖς συμφοραῖς γὰρ ὅστις οὐχ ὑφίσταται,
κλῆς οὐδ' ἀνδρὸς ἂν δύναιθ' ὑποστῆναι βέλος.
ἐγκαρτερήσω βίοτον· εἶμι δ' ἐς πόλιν
τὴν σήν, χάριν τε μυρίαν δώρων ἔχω.
ἀτὰρ πόνων δὴ μυρίων ἐγευσάμην·
ὧν οὔτ' ἀπεῖπον οὐδέν' οὔτ' ἀπ' ὀμμάτων
ἔσταξα πηγάς, οὐδ' ἂν ᾠόμην ποτὲ
ἐς τοῦθ' ἱκέσθαι, δάκρυ' ἀπ' ὀμμάτων βαλεῖν·
νῦν δ', ὡς ἔοικε, τῆι τύχηι δουλευτέον.
εἶεν· γεραιέ, τὰς ἐμὰς φυγὰς ὁρᾶις,
ὁρᾶις δὲ παίδων ὄντα μ' αὐθέντην ἐμῶν·
δὸς τούσδε τύμβωι καὶ περίστειλον νεκροὺς
δακρύοισι τιμῶν—ἐμὲ γὰρ οὐκ ἐᾶι νόμος—
πρὸς στέρν' ἐρείσας μητρὶ δούς τ' ἐς ἀγκάλας,
κοινωνίαν δύστηνον, ἣν ἐγὼ τάλας
διώλεσ' ἄκων. γῆι δ' ἐπὴν κρύψηις νεκρούς,
οἴκει πόλιν τήνδ', ἀθλίως μέν, ἀλλ' ὅμως
[ψυχὴν βιάζου τἀμὰ συμφέρειν κακά.]
ὦ τέκν', ὁ φύσας καὶ τεκὼν ὑμᾶς πατὴρ
ἀπώλεσ', οὐδ' ὤνασθε τῶν ἐμῶν καλῶν,
ἁγὼ παρεσκεύαζον ἐκμοχθῶν βίαι
εὔκλειαν ὑμῖν, πατρὸς ἀπόλαυσιν καλήν.
σέ τ' οὐχ ὁμοίως, ὦ τάλαιν', ἀπώλεσα
L3[O] ὥσπερ σὺ τἀμὰ λέκτρ' ἔσωιζες ἀσφαλῶς,
𝔹 μακρὰς διαντλοῦσ' ἐν δόμοις οἰκουρίας.
✦ οἴμοι δάμαρτος καὶ τέκνων, οἴμοι δ' ἐμοῦ,
ὡς ἀθλίως πέπραγα κἀποζεύγνυμαι
τέκνων γυναικός τ'. ὦ λυγραὶ φιλημάτων
τέρψεις, λυγραὶ δὲ τῶνδ' ὅπλων κοινωνίαι.
ἀμηχανῶ γὰρ πότερ' ἔχω τάδ' ἢ μεθῶ,
ἃ πλευρὰ τἀμὰ προσπίτνοντ' ἐρεῖ τάδε·
Ἡμῖν τέκν' εἷλες καὶ δάμαρθ'· ἡμᾶς ἔχεις
παιδοκτόνους σούς. εἶτ' ἐγὼ τάδ' ὠλέναις
οἴσω; τί φάσκων; ἀλλὰ γυμνωθεὶς ὅπλων,
ξὺν οἷς τὰ κάλλιστ' ἐξέπραξ' ἐν Ἑλλάδι,
ἐχθροῖς ἐμαυτὸν ὑποβαλὼν αἰσχρῶς θάνω;
οὐ λειπτέον τάδ', ἀθλίως δὲ σωιστέον.
ἕν μοί τι, Θησεῦ, σύγκαμ'· ἀγρίου κυνὸς
κόμιστρ' ἐς Ἄργος συγκατάστησον μολών,
λύπηι τι παίδων μὴ πάθω μονούμενος.
ὦ γαῖα Κάδμου πᾶς τε Θηβαῖος λεώς,
κείρασθε, συμπενθήσατ', ἔλθετ' ἐς τάφον
παίδων· ἅπαντας δ' ἑνὶ λόγωι πενθήσετε
νεκρούς τε κἀμέ· πάντες ἐξολώλαμεν
Ἥρας μιᾶι πληγέντες ἄθλιοι τύχηι.|
ἀνίστασ', ὦ δύστηνε· δακρύων ἅλις.|
οὐκ ἂν δυναίμην· ἄρθρα γὰρ πέπηγέ μου.|
1396 καὶ τοὺς σθένοντας γὰρ καθαιροῦσιν τύχαι.|

89 (59C) οὐδὲν κακῶσαι τοὺς ἀναιτίους θέλω.|
ἥκω σὺν ἄλλοις, οἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοὰς Eur.
μένουσιν, ἔνοπλοι γῆς Ἀθηναίων κόροι, Ἡρα-
σῶι παιδί, πρέσβυ, σύμμαχον φέρων δόρυ. κλῆς
κληδὼν γὰρ ἦλθεν εἰς Ἐρεχθειδῶν πόλιν
ὡς σκῆπτρα χώρας τῆσδ' ἀναρπάσας Λύκος
ἐς πόλεμον ὑμῖν καὶ μάχην καθίσταται.
τίνων δ' ἀμοιβὰς ὧν ὑπῆρξεν Ἡρακλῆς
σώσας με νέρθεν, ἦλθον, εἴ τι δεῖ, γέρον,
ἢ χειρὸς ὑμᾶς τῆς ἐμῆς ἢ συμμάχων.
ἔα· τί νεκρῶν τῶνδε πληθύει πέδον;
οὔ που λέλειμμαι καὶ νεωτέρων κακῶν
ὕστερος ἀφῖγμαι; τίς τάδ' ἔκτεινεν τέκνα;
τίνος γεγῶσαν τήνδ' ὁρῶ ξυνάορον;
οὐ γὰρ δορός γε παῖδες ἵστανται πέλας,
ἀλλ' ἄλλο πού τι καινὸν εὑρίσκω κακόν.| 1177
τί χρῆμά μ' οἰκτροῖς ἐκάλεσας προοιμίοις;| 1179
οἱ παῖδες οἵδε τίνος, ἐφ' οἷς δακρυρροεῖς;| 1181
Ἥρας ὅδ' ἀγών· τίς δ' ὅδ' οὑν νεκροῖς, γέρον;| 1191
φεῦ φεῦ· τίς ἀνδρῶν ὧδε δυσδαίμων ἔφυ;| 1195
τί γὰρ πέπλοισιν ἄθλιον κρύπτει κάρα;| 1198
ἀλλ', εἰ συναλγῶν γ' ἦλθον, ἐκκάλυπτέ νιν| 1203
εἶεν· σὲ τὸν θάσσοντα δυστήνους ἕδρας 1214
αὐδῶ φίλοισιν ὄμμα δεικνύναι τὸ σόν.
οὐδεὶς σκότος γὰρ ὧδ' ἔχει μέλαν νέφος
ὅστις κακῶν σῶν συμφορὰν κρύψειεν ἄν. L3[O]
τί μοι προσείων χεῖρα σημαίνεις φόβον; 𝔹
ὡς μὴ μύσος με σῶν βάληι προσφθεγμάτων;
οὐδὲν μέλει μοι σύν γε σοὶ πράσσειν κακῶς·
καὶ γάρ ποτ' εὐτύχησα. ἐκεῖσ' ἀνοιστέον,
ὅτ' ἐξέσωσάς μ' ἐς φάος νεκρῶν πάρα.
11 (6C) χάριν δὲ γηράσκουσαν ἐχθαίρω φίλων,
καὶ τῶν καλῶν μὲν ὅστις ἀπολαύειν θέλει,
συμπλεῖν δὲ τοῖς φίλοισι δυστυχοῦσιν οὔ.
ἀνίστασ', ἐκκάλυψον ἄθλιον κάρα,
βλέψον πρὸς ἡμᾶς. ὅστις εὐγενὴς βροτῶν,| 1227
Θησεῦ, δέδορκας τόνδ' ἀγῶν' ἐμῶν τέκνων;| 1229
ἤκουσα, καὶ βλέποντι σημαίνεις κακά.|
11 τί δῆτά μου κρᾶτ' ἀνεκάλυψας ἡλίωι;|
τί δ'; οὐ μιαίνεις θνητὸς ὢν τὰ τῶν θεῶν.|
φεῦγ', ὦ ταλαίπωρ', ἀνόσιον μίασμ' ἐμόν.|
οὐδεὶς ἀλάστωρ τοῖς φίλοις ἐκ τῶν φίλων.|
ἐπήινεσ'· εὖ δράσας δέ σ' οὐκ ἀναίνομαι.|
ἐγὼ δὲ πάσχων εὖ τότ' οἰκτίρω σε νῦν.|
οἰκτρὸς γάρ εἰμι τἄμ' ἀποκτείνας τέκνα;|
κλαίω χάριν σὴν ἐφ' ἑτέραισι συμφοραῖς.|
ηὗρες δέ γ' ἄλλους ἐν κακοῖσι μείζοσιν;|
ἅπτηι κάτωθεν οὐρανοῦ δυσπραξίαι.|
τοιγὰρ παρεσκευάσμεθ' ὥστε κατθανεῖν.| {...}
δοκεῖς ἀπειλῶν σεῶν μέλειν τι δαίμοσιν;| 1242

αὔθαδες ὁ θεός, πρὸς δὲ τοὺς θεοὺς ἐγώ.|
ἴσχε στόμ᾽, ὡς μὴ μέγα λέγων μεῖζον πάθηις.|
γέμω κακῶν δή, κοὐκέτ᾽ ἔσθ᾽ ὅπηι τεθῆι.|
δράσεις δὲ δὴ τί; ποῖ φέρηι θυμούμενος;|
θανών, ὅθενπερ ἦλθον, εἶμι γῆς ὕπο.|
εἴρηκας ἐπιτυχόντος ἀνθρώπου λόγους.|
σὺ δ᾽ ἐκτὸς ὢν γε συμφορᾶς με νουθετεῖς.|
ὁ πολλὰ δὴ τλὰς Ἡρακλῆς λέγει τάδε;|
οὐκ οὖν τοσαῦτά γ᾽, ἐν μέτρωι μοχθητέον.|
εὐεργέτης βροτοῖσι καὶ μέγας φίλος;|
οἱ δ᾽ οὐδὲν ὠφελοῦσί μ᾽, ἀλλ᾽ Ἥρα κρατεῖ.|
ἄκουε δή νυν, ὡς ἁμιλληθῶ λόγοις
πρὸς νουθετήσεις σάς· ἀναπτύξω δέ σοι
ἀβίωτον ἡμῖν νῦν τε καὶ πάροιθεν ὄν.
πρῶτον μὲν ἐκ τοῦδ᾽ ἐγενόμην, ὅστις κτανὼν
μητρὸς γεραιὸν πατέρα προστρόπαιος ὢν
ἔγημε τὴν τεκοῦσαν Ἀλκμήνην ἐμέ.
ὅταν δὲ κρηπὶς μὴ καταβληθῆι γένους
ὀρθῶς, ἀνάγκη δυστυχεῖν τοὺς ἐκγόνους.
Ζεὺς δ᾽—ὅστις ὁ Ζεύς—πολέμιόν μ᾽ ἐγείνατο
Ἥραι—σὺ μέντοι μηδὲν ἀχθεσθῆις, γέρον·
πατέρα γὰρ ἀντὶ Ζηνὸς ἡγοῦμαι σε ἐγώ·
ἔτ᾽ ἐν γάλακτί τ᾽ ὄντι γοργωποὺς ὄφεις
ἐπεισέφρησε σπαργάνοισι τοῖς ἐμοῖς
ἡ τοῦ Διὸς σύλλεκτρος, ὡς ὀλοίμεθα.
L3[I] ἐπεὶ δὲ σαρκὸς περιβόλαι᾽ ἐκτησάμην
𝔹 ἡβῶντα, μόχθους οὓς ἔτλην τί δεῖ λέγειν;
✦ ποίους ποτ᾽ ἢ λέοντας ἢ τρισωμάτους
Τυφῶνας ἢ Γίγαντας ἢ τετρασκελῆ
κενταυροπληθῆ πόλεμον οὐκ ἐξήνυσα;
τήν τ᾽ ἀμφίκρανον καὶ παλιμβλαστῆ κύνα
ὕδραν φονεύσας μυρίων τ᾽ ἄλλων πόνων
διῆλθον ἀγέλας κἀς νεκροὺς ἀφικόμην,
Ἅιδου πυλωρὸν κύνα τρίκρανον ἐς φάος
ὅπως πορεύσαιμ᾽ ἐντολαῖς Εὐρυσθέως.
τὸν λοίσθιον δὲ τόνδ᾽ ἔτλην τάλας πόνον,
παιδοκτονήσας δῶμα θριγκῶσαι κακοῖς.
ἥκω δ᾽ ἀνάγκης ἐς τόδ᾽· οὔτ᾽ ἐμαῖς φίλαις
Θήβαις ἐνοικεῖν ὅσιον· ἢν δὲ καὶ μένω,
ἐς ποῖον ἱερὸν ἢ πανήγυριν φίλων
εἶμ᾽; οὐ γὰρ ἄτας εὐπροσηγόρους ἔχω.
ἀλλ᾽ Ἄργος ἔλθω; πῶς, ἐπεὶ φεύγω πάτραν;
φέρ᾽ ἀλλ᾽ ἐς ἄλλην δή τιν᾽ ὁρμήσω πόλιν;
κἄπειθ᾽ ὑποβλεπώμεθ᾽ ὡς ἐγνωσμένοι,
Οὐχ οὗτος ὁ Διός, ὃς τέκν᾽ ἔκτεινέν ποτε
δάμαρτά τ᾽; οὐ γῆς τῆσδ᾽ ἀποφθαρήσεται;
[κεκλημένωι δὲ φωτὶ μακαρίωι ποτὲ
αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν· ὧι δ᾽ ἀεὶ κακῶς
ἔστ᾽, οὐδὲν ἀλγεῖ συγγενῶς δύστηνος ὤν.]
ἐς τοῦτο δ᾽ ἥξειν συμφορᾶς οἶμαί ποτε·

90 (60c) φωνὴν γὰρ ἥσει χθὼν ἀπεννέπουσά με
μὴ θιγγάνειν γῆς καὶ θάλασσα μὴ περᾶν
πηγαί τε ποταμῶν, καὶ τὸν ἁρματήλατον
Ἰξίον᾽ ἐν δεσμοῖσιν ἐκμιμήσομαι.
[καὶ ταῦτ᾽ ἄριστα μηδέν᾽ Ἑλλήνων μ᾽ ὁρᾶν,
ἐν οἷσιν εὐτυχοῦντες ἦμεν ὄλβιοι.]
τί δῆτά με ζῆν δεῖ; τί κέρδος ἕξομεν
βίον γ᾽ ἀχρεῖον ἀνόσιον κεκτημένοι;
χορευέτω δὴ Ζηνὸς ἡ κλεινὴ δάμαρ
ἔπραξε γὰρ βούλησιν ἣν ἐβούλετο
ἄνδρ᾽ Ἑλλάδος τὸν πρῶτον αὐτοῖσιν βάθροις
ἄνω κάτω στρέψασα.—τοιαύτηι θεῶι
τίς ἂν προσεύχοιθ᾽; ἣ γυναικὸς οὕνεκα
λέκτρων φθονοῦσα Ζηνὶ τοὺς εὐεργέτας
Ἑλλάδος ἀπώλεσ᾽ οὐδὲν ὄντας αἰτίους.|
οὐκ ἔστιν ἄλλου δαιμόνων ἀγὼν ὅδε
ἢ τῆς Διὸς δάμαρτος· εὖ τόδ᾽ αἰσθάνηι.| {…}
παραινέσαιμ᾽ ἂν μᾶλλον ἢ πάσχειν κακῶς.
οὐδεὶς δὲ θνητῶν ταῖς τύχαις ἀκήρατος,
οὐ θεῶν, ἀοιδῶν εἴπερ οὐ ψευδεῖς λόγοι.
οὐ λέκτρ᾽ ἐν ἀλλήλοισιν, ὧν οὐδεὶς νόμος,
συνῆψαν; οὐ δεσμοῖσι διὰ τυραννίδας
πατέρας ἐκηλίδωσαν; ἀλλ᾽ οἰκοῦσ᾽ ὅμως
Ὄλυμπον ἠνέσχοντό θ᾽ ἡμαρτηκότες.
καίτοι τί φήσεις, εἰ σὺ μὲν θνητὸς γεγὼς
φέρεις ὑπέρφευ τὰς τύχας, θεοὶ δὲ μή; L3[I]
Θήβας μὲν οὖν ἔκλειπε τοῦ νόμου χάριν, 𝔹
ἕπου δ᾽ ἅμ᾽ ἡμῖν πρὸς πόλισμα Παλλάδος.
ἐκεῖ χέρας σὰς ἁγνίσας μιάσματος,
δόμους τε δώσω χρημάτων τ᾽ ἐμῶν μέρος.
ἃ δ᾽ ἐκ πολιτῶν δῶρ᾽ ἔχω σώσας κόρους
12 (7c) δὶς ἑπτά, ταῦρον Κνώσιον κατακτανών,
σοὶ ταῦτα δώσω. πανταχοῦ δέ μοι χθονὸς
τεμένη δέδασται· ταῦτ᾽ ἐπωνομασμένα
σέθεν τὸ λοιπὸν ἐκ βροτῶν κεκλήσεται
ζῶντος· θανόντα δ᾽, εὖτ᾽ ἂν εἰς Ἅιδου μόληις,
θυσίαισι λαΐνοισί τ᾽ ἐξογκώμασι
τίμιον ἀνάξει πᾶσ᾽ Ἀθηναίων πόλις.
12 καλὸς γὰρ ἀστοῖς στέφανος Ἑλλήνων ὕπο
ἄνδρ᾽ ἐσθλὸν ὠφελοῦντας εὐκλείας τυχεῖν.
κἀγὼ χάριν σοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
τήνδ᾽ ἀντιδώσω· νῦν γὰρ εἶ χρεῖος φίλων.
[θεοὶ δ᾽ ὅταν τιμῶσιν, οὐδὲν δεῖ φίλων·
ἅλις γὰρ ὁ θεὸς ὠφελῶν, ὅταν θέληι.]|
ἐγὼ δὲ τοὺς θεοὺς οὔτε λέκτρ᾽ ἃ μὴ θέμις
στέργειν νομίζω, δεσμά τ᾽ ἐξάπτειν χεροῖν
οὔτ᾽ ἠξίωσα πώποτ᾽ οὔτε πείσομαι,
οὐδ᾽ ἄλλον ἄλλου δεσπότην πεφυκέναι.
δεῖται γὰρ ὁ θεός, εἴπερ ἔστ᾽ ὀρθῶς θεός,
οὐδενός· ἀοιδῶν οἵδε δύστηνοι λόγοι.

θάψω νεκροὺς γῆς ἐξελὼν Ἀσωπίας.|
Eur. ἐν ἀσπίσιν σοι πρῶτα κινδυνευτέον.|
Ἱκέτιδες πολλοὺς ἔτλην δὴ †χἀτέροις ἄλλους πόνους†.|
ἦ πᾶσιν οὖν <σ'> ἔφυσεν ἐξαρκεῖν πατήρ;|
ὅσοι γ' ὑβρισταί· χρηστὰ δ' οὐ κολάζομεν.|
πράσσειν σὺ πόλλ' εἴωθας ἥ τε σὴ πόλις.|
τοιγὰρ πονοῦσα πολλὰ πόλλ' εὐδαιμονεῖ.|
ἔλθ', ὥς σε λόγχη σπαρτὸς ἐν πόλει λάβηι.|
τίς δ' ἐκ δράκοντος θοῦρος ἂν γένοιτ' Ἄρης;|
γνώσηι σὺ πάσχων· νῦν δ' ἔτ' εἶ νεανίας.|
οὔτοι μ' ἐπαρεῖς ὥστε θυμῶσαι φρένας
τοῖς σοῖσι κόμποις· ἀλλ' ἀποστέλλου χθονός,
λόγους ματαίους οὕσπερ ἠνέγκω λαβών·
περαίνομεν γὰρ οὐδέν. ὁρμᾶσθαι χρεὼν
πάντ' ἄνδρ' ὁπλίτην ἁρμάτων τ' ἐπεμβάτην
μοναμπύκων τε φάλαρα κινεῖσθαι †στόμα†
ἀφρῶι καταστάζοντα Καδμείαν χθόνα.
χωρήσομαι γὰρ ἑπτὰ πρὸς Κάδμου πύλας
down one αὐτός τε κῆρυξ. σοὶ δὲ προστάσσω μένειν,
αὐτὸς σίδηρον ὀξὺν ἐν χεροῖν ἔχων
Ἄδραστε, κἀμοὶ μὴ ἀναμείγνυσθαι τύχας
τὰς σάς. ἐγὼ γὰρ δαίμονος τοὐμοῦ μέτα
στρατηλατήσω καινὸς ἐν καινῶι δορί.
ἓν δεῖ μόνον μοι· τοὺς θεοὺς ἔχειν ὅσοι
δίκην σέβονται. ταῦτα γὰρ ξυνόνθ' ὁμοῦ
L1[O] νίκην δίδωσιν· ἀρετὴ δ' οὐδὲν λέγει
𝔸 597 βροτοῖσιν, ἢν μὴ τὸν θεὸν χρήιζοντ' ἔχηι.|
604 †φόνοι μάχαι στερνοτυπεῖς γ' ἀνὰ τόπον πάλιν
605 κτύποι φανήσονται† τάλαινα τίνα λόγον,|
614 δίκα δίκαν δ' ἐκάλεσε καὶ φόνος φόνον,
615 κακῶν δ' ἀναψυχὰς θεοὶ βροτοῖς νέμου-|
617 —τὰ καλλίπυργα πεδία πῶς ἱκοίμεθ' ἄν,|
626 —κεκλημένους μὲν ἀνακαλούμεθ' αὖ θεούς·|
634 γυναῖκες, ἥκω πόλλ' ἔχων λέγειν φίλα,
αὐτός τε σωθείς· ἡιρέθην γὰρ ἐν μάχηι,
ἣν οἱ θανόντων ἑπτὰ δεσποτῶν λόχοι
ἠγωνίσαντο ῥεῦμα Διρκαῖον πάρα·
νίκην τε Θησέως ἀγγελῶν. λόγου δέ σε
μακροῦ ἀποπαύσω· Καπανέως γὰρ ἦ λάτρις,
ὃν Ζεὺς κεραυνῶι πυρπόλωι καταιθαλοῖ.|
ὦ φίλτατ', εὖ μὲν νόστον ἀγγέλλεις σέθεν
τήν τ' ἀμφὶ Θησέως βάξιν· εἰ δὲ καὶ στρατὸς
σῶς ἐστ' Ἀθηνῶν, πάντ' ἂν ἀγγέλλοις φίλα.|
σῶς, καὶ πέπραγεν ὡς Ἄδραστος ὤφελεν
πρᾶξαι ξὺν Ἀργείοισιν, οὓς ἀπ' Ἰνάχου
στείλας ἐπεστράτευσε Καδμείων πόλιν.|
◆ πῶς γὰρ τροπαῖα Ζηνὸς Αἰγέως τόκος
ἔστησεν οἵ τε συμμετασχόντες δορός;
λέξον· παρὼν γὰρ οὐ παρόντας εὐφρανεῖς.|
550 λαμπρὰ μὲν ἀκτὶς ἡλίου, κανὼν σαφής,

E9

Letters not underlined:
Murray (OCT II 1913) and
Diggle (OCT II 1981) agree.

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
425 - 416 BCE	?	?	?

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E9

COMPANION TO

EURIPIDES

ΙΚΕΤΙΔΕΣ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

language: Greek (tragic trimeters)

copy text: Murray (OCT II 1913)
typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

EPICPOEM.ORG 🇺🇸 947 trimeters 3.0

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-145	**1-100**	571-700	**501-600**
146-245	**101-200**	701-858	**601-700**
246-360	**201-300**	859-1037	**701-800**
361-470	**301-400**	1038-1184	**801-900**
471-570	**401-500**	1185-1231	**901-947**

3L 𝔸 1-650
2L 𝔹 651-1231

PRINT TWO-SIDED: **93 to 102**

Δήμητερ ἑστιοῦχ' Ἐλευσῖνος χθονὸς
τῆσδ'. οἵ τε ναοὺς ἔχετε πρόσπολοι θεᾶς,
εὐδαιμονεῖν με Θησέα τε παῖδ' ἐμὸν
πόλιν τ' Ἀθηνῶν τήν τε Πιτθέως χθόνα,
ἐν ἧι με θρέψας ὀλβίοις ἐν δώμασιν
Αἴθραν πατὴρ δίδωσι τῶι Πανδίονος
Αἰγεῖ δάμαρτα, Λοξίου μαντεύμασιν.
ἐς τάσδε γὰρ βλέψασ' ἐπηυξάμην τάδε
γραῦς, αἳ λιποῦσαι δώματ' Ἀργείας χθονὸς
ἱκτῆρι θαλλῶι προσπίτνουσ' ἐμὸν γόνυ,
πάθος παθοῦσαι δεινόν· ἀμφὶ γὰρ πύλας
Κάδμου θανόντων ἑπτὰ γενναίων τέκνων
ἄπαιδές εἰσιν, οὕς ποτ' Ἀργείων ἄναξ
Ἄδραστος ἤγαγ', Οἰδίπου παγκληρίας
μέρος κατασχεῖν φυγάδι Πολυνείκει θέλων
γαμβρῶι. νεκροὺς δὲ τοὺς ὀλωλότας δορὶ
θάψαι θελουσῶν τῶνδε μητέρων χθονὶ
εἴργουσιν οἱ κρατοῦντες οὐδ' ἀναίρεσιν
δοῦναι θέλουσι, νόμιμ' ἀτίζοντες θεῶν.
κοινὸν δὲ φόρτον ταῖσδ' ἔχων χρείας ἐμῆς
Ἄδραστος ὄμμα δάκρυσιν τέγγων ὅδε
κεῖται, τό τ' ἔγχος τήν τε δυστυχεστάτην
στένων στρατείαν ἣν ἔπεμψεν ἐκ δόμων·
ὅς μ' ἐξοτρύνει παῖδ' ἐμὸν πεῖσαι λιταῖς
νεκρῶν κομιστὴν ἢ λόγοισιν ἢ δορὸς
L1[I] ῥώμηι γενέσθαι καὶ τάφου μεταίτιον,
𝔸 μόνον τόδ' ἔργον προστιθεὶς ἐμῶι τέκνωι
πόλει τ' Ἀθηνῶν. τυγχάνω δ' ὑπὲρ χθονὸς
ἀρότου προθύουσ', ἐκ δόμων ἐλθοῦσ' ἐμῶν
πρὸς τόνδε σηκόν, ἔνθα πρῶτα φαίνεται
φρίξας ὑπὲρ γῆς τῆσδε κάρπιμος στάχυς.
δεσμὸν δ' ἄδεσμον τόνδ' ἔχουσα φυλλάδος
μένω πρὸς ἁγναῖς ἐσχάραις δυοῖν θεαῖν
Κόρης τε καὶ Δήμητρος, οἰκτίρουσα μὲν
πολιὰς ἄπαιδας τάσδε μητέρας τέκνων,
σέβουσα δ' ἱερὰ στέμματ'. οἴχεται δέ μοι
κῆρυξ πρὸς ἄστυ δεῦρο Θησέα καλῶν,
ὡς ἢ τὸ τούτων λυπρὸν ἐξέληι χθονός,
ἢ τάσδ' ἀνάγκας ἱκεσίους λύσηι, θεοὺς
ὅσιόν τι δράσας· πάντα γὰρ δι' ἀρσένων
41 γυναιξὶ πράσσειν εἰκός, αἵτινες σοφαί.|
87 τίνων γόους ἤκουσα καὶ στέρνων κτύπον
νεκρῶν τε θρήνους, τῶνδ' ἀνακτόρων ἄπο
ἠχοῦς ἰούσης; ὡς φόβος μ' ἀναπτεροῖ
μή μοί τι μήτηρ, ἣν μεταστείχω ποδί,
χρονίαν ἀποῦσαν ἐκ δόμων, ἔχηι νέον.
Eur. ✦ τί χρῆμα; καινὰς ἐσβολὰς ὁρῶ λόγων·
Ἱκέτιδες μητέρα γεραιὰν βωμίαν ἐφημένην
ξένους θ' ὁμοῦ γυναῖκας, οὐχ ἕνα ῥυθμὸν
κακῶν ἐχούσας· ἔκ τε γὰρ γερασμίων

92 (61C) τὰ πράγμαθ', οὕτως εἰ 'πιταξόμεσθα δή.
πόλεμον δὲ τοῦτον οὐκ ἐγὼ καθίσταμαι,
ὃς οὐδὲ σὺν τοῖσδ' ἦλθον ἐς Κάδμου χθόνα·
νεκροὺς δὲ τοὺς θανόντας, οὐ βλάπτων πόλιν
οὐδ' ἀνδροκμῆτας προσφέρων ἀγωνίας,
θάψαι δικαιῶ, τὸν Πανελλήνων νόμον
σώιζων. τί τούτων ἐστὶν οὐ καλῶς ἔχον;
εἰ γάρ τι καὶ πεπόνθατ' Ἀργείων ὕπο,
τεθνᾶσιν, ἠμύνασθε πολεμίους καλῶς,
αἰσχρῶς δ' ἐκείνοις, χἠ δίκη διοίχεται.
ἐάσατ' ἤδη γῆι καλυφθῆναι νεκρούς,
ὅθεν δ' ἕκαστον ἐς τὸ φῶς ἀφίκετο,
ἐνταῦθ' ἀπελθεῖν, πνεῦμα μὲν πρὸς αἰθέρα,
τὸ σῶμα δ' ἐς γῆν· οὔτι γὰρ κεκτήμεθα
ἡμέτερον αὐτὸ πλὴν ἐνοικῆσαι βίον,
κἄπειτα τὴν θρέψασαν αὐτὸ δεῖ λαβεῖν.
δοκεῖς κακουργεῖν Ἄργος οὐ θάπτων νεκρούς;
ἥκιστα· πάσης Ἑλλάδος κοινὸν τόδε,
εἰ τοὺς θανόντας νοσφίσας ὧν χρῆν λαχεῖν
ἀτάφους τις ἕξει· δειλίαν γὰρ ἐσφέρει
τοῖς ἀλκίμοισιν οὗτος ἢν τεθῆι νόμος.
κἀμοὶ μὲν ἦλθες δείν' ἀπειλήσων ἔπη,
νεκροὺς δὲ ταρβεῖτ', εἰ κρυφήσονται χθονί;
τί μὴ γένηται; μὴ κατασκάψωσι γῆν
ταφέντες ὑμῶν; ἢ τέκν' ἐν μυχοῖς χθονὸς
φύσωσιν, ἐξ ὧν εἶσί τις τιμωρία; L1[I]
σκαιόν γε τἀνάλωμα τῆς γλώσσης τόδε, 𝔸
φόβους πονηροὺς καὶ κενοὺς δεδοικέναι.
ἀλλ', ὦ μάταιοι, γνῶτε τἀνθρώπων κακά·
παλαίσμαθ' ἡμῶν ὁ βίος· εὐτυχοῦσι δὲ
οἱ μὲν τάχ', οἱ δ' ἐσαῦθις, οἱ δ' ἤδη βροτῶν,
2 (1C) τρυφᾶι δ' ὁ δαίμων· πρός τε γὰρ τοῦ δυστυχοῦς,
ὡς εὐτυχήσηι, τίμιος γεραίρεται,
ὅ τ' ὄλβιός νιν πνεῦμα δειμαίνων λιπεῖν
ὑψηλὸν αἴρει. γνόντας οὖν χρεὼν τάδε
ἀδικουμένους τε μέτρια μὴ θυμῶι φέρειν
ἀδικεῖν τε τοιαῦθ' οἷα μὴ βλάψει πόλιν.
πῶς οὖν ἂν εἴη; τοὺς ὀλωλότας νεκροὺς
2 θάψαι δὸς ἡμῖν τοῖς θέλουσιν εὐσεβεῖν.
ἢ δῆλα τἀνθένδ'· εἶμι καὶ θάψω βίαι.
οὐ γάρ ποτ' εἰς Ἕλληνας ἐξοισθήσεται
ὡς εἰς ἔμ' ἐλθὼν καὶ πόλιν Πανδίονος
νόμος παλαιὸς δαιμόνων διεφθάρη.|
θάρσει· τὸ γάρ τοι τῆς Δίκης σώιζων φάος
πολλοὺς ὑπεκφύγοις ἂν ἀνθρώπων ψόγους.|
βούληι συνάψω μῦθον ἐν βραχεῖ †σέθεν†;|
λέγ', εἴ τι βούληι· καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.| Eur.
οὐκ ἄν ποτ' ἐκ γῆς παῖδας Ἀργείων λάβοις.| Ἱκέτιδες
κἀμοῦ νυν ἀντάκουσον, εἰ βούληι, πάλιν.|
94 κλύοιμ' ἄν· οὐ γὰρ ἄλλα δεῖ δοῦναι μέρος.|

τῆσδ' ἐξελαύνειν, μηδ' ἀναιρεῖσθαι νεκροὺς
βίαι, προσήκοντ' οὐδὲν Ἀργείων πόλει.
κἂν μὲν πίθηι μοι, κυμάτων ἄτερ πόλιν
σὴν ναυστολήσεις· εἰ δὲ μή, πολὺς κλύδων
ἡμῖν τε καὶ σοὶ συμμάχοις τ' ἔσται δορός.
σκέψαι δέ, καὶ μὴ τοῖς ἐμοῖς θυμούμενος
λόγοισιν, ὡς δὴ πόλιν ἐλευθέραν ἔχων,
σφριγῶντ' ἀμείψηι μῦθον ἐκ βραχιόνων·
ἐλπὶς γάρ ἐστ' ἄπιστον, ἣ πολλὰς πόλεις
συνῆψ', ἄγουσα θυμὸν εἰς ὑπερβολάς.
ὅταν γὰρ ἔλθηι πόλεμος ἐς ψῆφον λεώ,
οὐδεὶς ἔθ' αὑτοῦ θάνατον ἐκλογίζεται,
τὸ δυστυχὲς δὲ τοῦτ' ἐς ἄλλον ἐκτρέπει·
εἰ δ' ἦν παρ' ὄμμα θάνατος ἐν ψήφου φορᾶι,
οὐκ ἄν ποθ' Ἑλλὰς δοριμανὴς ἀπώλλυτο.
καίτοι δυοῖν γε πάντες ἄνθρωποι λόγοιν
τὸν κρείσσον' ἴσμεν, καὶ τὰ χρηστὰ καὶ κακά,
ὅσωι τε πολέμου κρεῖσσον εἰρήνη βροτοῖς·
ἣ πρῶτα μὲν Μούσαισι προσφιλεστάτη,
Ποιναῖσι δ' ἐχθρά, τέρπεται τ' εὐπαιδίαι,
χαίρει δὲ πλούτωι. ταῦτ' ἀφέντες οἱ κακοὶ
πολέμους ἀναιρούμεσθα καὶ τὸν ἥσσονα
δουλούμεθ', ἄνδρες ἄνδρα καὶ πόλις πόλιν.
σὺ δ' ἄνδρας ἐχθροὺς καὶ θανόντας ὠφελεῖς,
θάπτων κομίζων θ' ὕβρις οὓς ἀπώλεσεν;
L2[O] οὔ τἄρ' ἔτ' ὀρθῶς Καπανέως κεραύνιον
δέμας καπνοῦται, κλιμάκων ὀρθοστάτας
ὃς προσβαλὼν πύληισιν ὤμοσεν πόλιν
πέρσειν θεοῦ θέλοντος ἤν τε μὴ θέληι;
οὐδ' ἥρπασεν χάρυβδις οἰωνοσκόπον,
τέθριππον ἅρμα περιβαλοῦσα χάσματι,
ἄλλοι τε κεῖνται πρὸς πύλαις λοχαγέται
πέτροις καταξανθέντες ὀστέων ῥαφάς;
ἤ νυν φρονεῖν ἄμεινον ἐξαύχει Διός,
ἢ θεοὺς δικαίως τοὺς κακοὺς ἀπολλύναι.
φιλεῖν μὲν οὖν χρὴ τοὺς σοφοὺς πρῶτον τέκνα,
ἔπειτα τοκέας πατρίδα θ', ἣν αὔξειν χρεὼν
καὶ μὴ καταξαι. σφαλερὸν ἡγεμὼν θρασύς·
νεώς τε ναύτης ἥσυχος, καιρῶι σοφός.
καὶ τοῦτ' ἐμοὶ τἀνδρεῖον, ἡ προμηθία.|
ἐξαρκέσας ἦν Ζεὺς ὁ τιμωρούμενος,
ὑμᾶς δ' ὑβρίζειν οὐκ ἐχρῆν τοιάνδ' ὕβριν.|
ὦ παγκάκιστε| σῖγ', Ἄδραστ', ἔχε στόμα,
καὶ μὴ 'πίπροσθεν τῶν ἐμῶν τοὺς σοὺς λόγους
θῆις· οὐ γὰρ ἥκει πρὸς σὲ κηρύσσων ὅδε,
ἀλλ' ὡς ἔμ'· ἡμᾶς κἀποκρίνασθαι χρεών.
✦ καὶ πρῶτα μέν σε πρὸς τὰ πρῶτ' ἀμείψομαι.
οὐκ οἶδ' ἐγὼ Κρέοντα δεσπόζοντ' ἐμοῦ
οὐδὲ σθένοντα μεῖζον, ὥστ' ἀναγκάσαι
δρᾶν τὰς Ἀθήνας ταῦτ'· ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι

93 (62C) ὅσσων ἐλαύνουσ' οἰκτρὸν ἐς γαῖαν δάκρυ,
κουραί τε καὶ πεπλώματ' οὐ θεωρικά.
τί ταῦτα, μῆτερ; σὸν τὸ μηνύειν ἐμοί,
ἡμῶν δ' ἀκούειν· προσδοκῶ τι γὰρ νέον.|
ὦ παῖ, γυναῖκες αἵδε μητέρες τέκνων
τῶν κατθανόντων ἀμφὶ Καδμείας πύλας
ἑπτὰ στρατηγῶν· ἱκεσίοις δὲ σὺν κλάδοις
φρουροῦσί μ', ὡς δέδορκας, ἐν κύκλωι, τέκνον.|
τίς δ' ὁ στενάζων οἰκτρὸν ἐν πύλαις ὅδε;|
Ἄδραστος, ὡς λέγουσιν, Ἀργείων ἄναξ.|
οἱ δ' ἀμφὶ τόνδε παῖδες; ἦ τούτων τέκνα;|
οὔκ, ἀλλὰ νεκρῶν τῶν ὀλωλότων κόροι.|
τί γὰρ πρὸς ἡμᾶς ἦλθον ἱκεσίαι χερί;|
οἶδ'. ἀλλὰ τῶνδε μῦθος οὑντεῦθεν, τέκνον.|
σὲ τὸν κατήρη χλανιδίοις ἀνιστορῶ.
λέγ' ἐκκαλύψας κρᾶτα καὶ πάρες γόον·
πέρας γὰρ οὐδὲν μὴ διὰ γλώσσης ἰόν.|
ὦ καλλίνικε γῆς Ἀθηναίων ἄναξ,
Θησεῦ, σὸς ἱκέτης καὶ πόλεως ἥκω σέθεν.|
τί χρῆμα θηρῶν καὶ τίνος χρείαν ἔχων;|
οἶσθ' ἣν στρατείαν ἐστράτευσ' ὀλεθρίαν;|
οὐ γάρ τι σιγῆι διεπέρασας Ἑλλάδα.|
ἐνταῦθ' ἀπώλεσ' ἄνδρας Ἀργείων ἄκρους.|
τοιαῦθ' ὁ τλήμων πόλεμος ἐξεργάζεται.|
τούτους θανόντας ἦλθον ἐξαιτῶν πόλιν.|
κήρυξιν Ἑρμοῦ πίσυνος, ὡς θάψηις νεκρούς;| L2[O]
κἄπειτά γ' οἱ κτανόντες οὐκ ἐῶσί με.|
τί γὰρ λέγουσιν, ὅσια χρῄζοντος σέθεν;|
τί δ'; εὐτυχοῦντες οὐκ ἐπίστανται φέρειν.|
ξύμβουλον οὖν μ' ἐπῆλθες; ἢ τίνος χάριν;|
κομίσαι σε, Θησεῦ, παῖδας Ἀργείων θέλων.|
3 (2C) τὸ δ' Ἄργος ἡμῖν ποῦ 'στιν; ἢ κόμποι μάτην;|
σφαλέντες οἰχόμεσθα· πρὸς σὲ δ' ἥκομεν.|
ἰδίαι δοκῆσάν σοι τόδ' ἢ πάσηι πόλει;|
πάντες <σ'> ἱκνοῦνται Δαναΐδαι θάψαι νεκρούς.|
ἐκ τοῦ δ' ἐλαύνεις ἑπτὰ πρὸς Θήβας λόχους;|
δισσοῖσι γαμβροῖς τήνδε πορσύνων χάριν.|
τῶι δ' ἐξέδωκας παῖδας Ἀργείων σέθεν;|
3 οὐκ ἐγγενῆ συνῆψα κηδείαν δόμοις.|
ἀλλὰ ξένοις ἔδωκας Ἀργείας κόρας;|
Τυδεῖ <γε> Πολυνείκει τε τῶι Θηβαιγενεῖ.|
τίν' εἰς ἔρωτα τῆσδε κηδείας μολών;|
Φοίβου μ' ὑπῆλθε δυστόπαστ' αἰνίγματα.|
τί δ' εἶπ' Ἀπόλλων παρθένοις κραίνων γάμον;|
κάπρωι με δοῦναι καὶ λέοντι παῖδ' ἐμώ.|
σὺ δ' ἐξελίσσεις πῶς θεοῦ θεσπίσματα;|
ἐλθόντε φυγάδε νυκτὸς εἰς ἐμὰς πύλας—|
τίς καὶ τίς; εἰπέ· δύο γὰρ ἐξαυδᾶις ἅμα.|
Τυδεὺς μάχην ξυνῆψε Πολυνείκης θ' ἅμα.|
ἦ τοῖσδ' ἔδωκας θηρσὶν ὣς κόρας σέθεν;|

μάχην γε δισσοῖν κνωδάλοιν ἀπεικάσας.|
ἦλθον δὲ δὴ πῶς πατρίδος ἐκλιπόνθ’ ὅρους;|
Τυδεὺς μὲν αἷμα συγγενὲς φεύγων χθονός.|
? ὁ δ’ Οἰδίπου <τί> τίνι τρόπωι Θήβας λιπών;|
ἀραῖς πατρῴαις, μὴ κασίγνητον κτάνοι.|
σοφήν γ’ ἔλεξας τήνδ’ ἑκούσιον φυγήν.|
ἀλλ’ οἱ μένοντες τοὺς ἀπόντας ἠδίκουν.|
οὔ πού σφ’ ἀδελφὸς χρημάτων νοσφίζεται;|
ταύτηι δικάζων ἦλθον· εἶτ’ ἀπωλόμην.|
μάντεις δ’ ἐπῆλθες ἐμπύρων τ’ εἶδες φλόγα;|
οἴμοι· διώκεις μ’ ἧι μάλιστ’ ἐγὼ ’σφάλην.|
οὐκ ἦλθες, ὡς ἔοικεν, εὐνοίαι θεῶν.|
τὸ δὲ πλέον, ἦλθον Ἀμφιάρεώ γε πρὸς βίαν.||
οὕτω τὸ θεῖον ῥαιδίως ἀπεστράφης;|
νέων γὰρ ἀνδρῶν θόρυβος ἐξέπλησσέ με.|
εὐψυχίαν ἔσπευσας ἀντ’ εὐβουλίας.|
[ὃ δή γε πολλοὺς ὤλεσε στρατηλάτας.]
ἀλλ’, ὦ καθ’ Ἑλλάδ’ ἀλκιμώτατον κάρα,
ἄναξ Ἀθηνῶν, ἐν μὲν αἰσχύναις ἔχω
πίτνων πρὸς οὖδας γόνυ σὸν ἀμπίσχειν χερί,
πολιὸς ἀνὴρ τύραννος εὐδαίμων πάρος·
ὅμως δ’ ἀνάγκη συμφοραῖς εἴκειν ἐμαῖς.
σῶσον νεκρούς μοι, τἀμά τ’ οἰκτίρας κακὰ
καὶ τῶν θανόντων τάσδε μητέρας τέκνων,
αἷς γῆρας ἥκει πολιὸν εἰς ἀπαιδίαν,
L2[I] ἐλθεῖν δ’ ἔτλησαν δεῦρο καὶ ξένον πόδα
𝔸 θεῖναι μόλις γεραιὰ κινοῦσαι μέλη,
πρεσβεύματ’ οὐ Δήμητρος ἐς μυστήρια,
ἀλλ’ ὡς νεκροὺς θάψωσιν, ἃς αὐτὰς ἐχρῆν
κείνων ταφείσας χερσὶν ὡραίων τυχεῖν.
σοφὸν δὲ πενίαν τ’ εἰσορᾶν τὸν ὄλβιον,
πένητά τ’ εἰς τοὺς πλουσίους ἀποβλέπειν
ζηλοῦνθ’, ἵν’ αὐτὸν χρημάτων ἔρως ἔχηι,
τά τ’ οἰκτρὰ τοὺς μὴ δυστυχεῖς δεδορκέναι.
{…} τόν θ’ ὑμνοποιὸν αὐτὸς ἂν τίκτηι μέλη
χαίροντα τίκτειν· ἢν δὲ μὴ πάσχηι τόδε,
οὔτοι δύναιτ’ ἂν οἴκοθέν γ’ ἀτώμενος
τέρπειν ἂν ἄλλους· οὐδὲ γὰρ δίκην ἔχει.
τάχ’ οὖν ἂν εἴποις· Πελοπίαν παρεὶς χθόνα
πῶς ταῖς Ἀθήναις τόνδε προστάσσεις πόνον;
ἐγὼ δίκαιός εἰμ’ ἀφηγεῖσθαι τάδε.
Σπάρτη μὲν ὠμὴ καὶ πεποίκιλται τρόπους,
τὰ δ’ ἄλλα μικρὰ κἀσθενῆ· πόλις δὲ σὴ
μόνη δύναιτ’ ἂν τόνδ’ ὑποστῆναι πόνον·
τά τ’ οἰκτρὰ γὰρ δέδορκε καὶ νεανίαν
ἔχει σε ποιμέν’ ἐσθλόν· οὗ χρείαι πόλεις
Eur. ✦ πολλαὶ διώλοντ’, ἐνδεεῖς στρατηλάτου.|
Ἱκέτιδες κἀγὼ τὸν αὐτὸν τῶιδέ σοι λόγον λέγω,
Θησεῦ, δι’ οἴκτου τὰς ἐμὰς λαβεῖν τύχας.|
ἄλλοισι δὴ ’πόνησ’ ἀμιλληθεὶς λόγωι

94 (63C) εἰ καὶ γένοιτο μὴ ἀμαθής, ἔργων ὕπο
οὐκ ἂν δύναιτο πρὸς τὰ κοίν’ ἀποβλέπειν.
ἦ δὴ νοσῶδες τοῦτο τοῖς ἀμείνοσιν,
ὅταν πονηρὸς ἀξίωμ’ ἀνὴρ ἔχηι
γλώσσηι κατασχὼν δῆμον, οὐδὲν ὢν τὸ πρίν.|
κομψός γ’ ὁ κῆρυξ καὶ παρεργάτης λόγων.
ἐπεὶ δ’ ἀγῶνα καὶ σὺ τόνδ’ ἠγωνίσω,
ἄκου’· ἅμιλλαν γὰρ σὺ προύθηκας λόγων.
οὐδὲν τυράννου δυσμενέστερον πόλει,
ὅπου τὸ μὲν πρώτιστον οὐκ εἰσὶν νόμοι
κοινοί, κρατεῖ δ’ εἷς τὸν νόμον κεκτημένος
αὐτὸς παρ’ αὑτῶι· καὶ τόδ’ οὐκέτ’ ἔστ’ ἴσον.
γεγραμμένων δὲ τῶν νόμων ὅ τ’ ἀσθενὴς
ὁ πλούσιός τε τὴν δίκην ἴσην ἔχει,
ἔστιν δ’ ἐνισπεῖν τοῖσιν ἀσθενεστέροις
τὸν εὐτυχοῦντα ταὔθ’, ὅταν κλύηι κακῶς,
νικᾶι δ’ ὁ μείων τὸν μέγαν δίκαι’ ἔχων.
τοὐλεύθερον δ’ ἐκεῖνο· τίς θέλει πόλει
χρηστόν τι βούλευμ’ ἐς μέσον φέρειν ἔχων;
καὶ ταῦθ’ ὁ χρῄζων λαμπρός ἐσθ’, ὁ μὴ θέλων
σιγᾶι. τί τούτων ἔστ’ ἰσαίτερον πόλει;
καὶ μὴν ὅπου γε δῆμος αὐθέντης χθονός,
ὑποῦσιν ἀστοῖς ἥδεται νεανίαις·
ἀνὴρ δὲ βασιλεὺς ἐχθρὸν ἡγεῖται τόδε,
καὶ τοὺς ἀρίστους οὓς <τ’> ἂν ἡγῆται φρονεῖν
κτείνει, δεδοικὼς τῆς τυραννίδος πέρι. L2[I]
πῶς οὖν ἔτ’ ἂν γένοιτ’ ἂν ἰσχυρὰ πόλις, 𝔸
ὅταν τις ὡς λειμῶνος ἠρινοῦ στάχυν
τόλμας ἀφαιρῆι κἀπολωτίζηι νέους;
κτᾶσθαι δὲ πλοῦτον καὶ βίον τί δεῖ τέκνοις
ὡς τῶι τυράννωι πλεῖον’ ἐκμοχθῆι βίον;
4 (3C) ἢ παρθενεύειν παῖδας ἐν δόμοις καλῶς,
τερπνάς, τύραννος ἡδονὰς ὅταν θέληι,
δάκρυα δ’ ἑτοιμάζουσι; μὴ ζῴην ἔτι,
εἰ τἀμὰ τέκνα πρὸς βίαν νυμφεύσεται.
καὶ ταῦτα μὲν δὴ πρὸς τὰ σ’ ἐξηκόντισα.
ἥκεις δὲ δὴ τί τῆσδε γῆς κεχρημένος;
κλαίων γ’ ἂν ἦλθες, εἴ σε μὴ ’πεμψεν πόλις,
4 περισσὰ φωνῶν· τὸν γὰρ ἄγγελον χρεὼν
λέξανθ’ ὅσ’ ἂν τάξηι τις ὡς τάχος πάλιν
χωρεῖν. τὸ λοιπὸν δ’ εἰς ἐμὴν πόλιν Κρέων
ἧσσον λάλον σου πεμπέτω τιν’ ἄγγελον.|
φεῦ φεῦ· κακοῖσιν ὡς ὅταν δαίμων διδῶι
καλῶς, ὑβρίζους’ ὡς ἀεὶ πράξοντες εὖ.|
λέγοιμ’ ἂν ἤδη. τῶν μὲν ἠγωνισμένων
σοὶ μὲν δοκείτω ταῦτ’, ἐμοὶ δὲ τἀντία.
ἐγὼ δ’ ἀπαυδῶ πᾶς τε Καδμεῖος λεὼς Eur.
Ἄδραστον ἐς γῆν τήνδε μὴ παριέναι· Ἱκέτιδες
εἰ δ’ ἔστιν ἐν γῆι, πρὶν θεοῦ δῦναι σέλας,
λύσαντα σεμνὰ στεμμάτων μυστήρια

φίλην προσάψας χεῖρα· τοῖς τεκοῦσι γὰρ
Eur. δύστηνος ὅστις μὴ ἀντιδουλεύει τέκνων—
Ἱκέτιδες κάλλιστον ἔρανον· δοὺς γὰρ ἀντιλάζυται
364 παίδων παρ' αὐτοῦ τοιάδ' ἂν τοκεῦσι δῶι.|
365 ἱππόβοτον Ἄργος, ὦ πάτριον ἐμὸν πέδον,|
369 εἰ γὰρ ἐπι τερμα καὶ το πλέον ἐμῶν κακῶν|
373 καλὸν <δ'> ἄγαλμα πόλεσιν εὐσεβὴς πόνος
375 τί μοι πόλις κρανεῖ ποτ'; ἆρα φίλιά μοι _|
377 ἄμυνε ματρί, πόλις ἄμυνε, Παλλάδος,
379 σύ τοι σέβεις δίκαν, τὸ δ' ἧσσον ἀδικίαι _|
381 τέχνην μὲν αἰεὶ τήνδ' ἔχων ὑπηρετεῖς
πόλει τε κἀμοί, διαφέρων κηρύγματα·
ἐλθὼν δ' ὑπέρ τ' Ἀσωπὸν Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ
σεμνῶι τυράννωι φράζε Καδμείων τάδε·
Θησεύς σ' ἀπαιτεῖ πρὸς χάριν θάψαι νεκρούς,
συγγείτον' οἰκῶν γαῖαν, ἀξιῶν τυχεῖν,
φίλον τε θέσθαι πάντ' Ἐρεχθειδῶν λεών.
κἂν μὲν θέλωσιν, αἰνέσας παλίσσυτος
στεῖχ'· ἢν δ' ἀπιστῶσ', οἵδε δεύτεροι λόγοι·
Κῶμον δέχεσθαι τὸν ἐμὸν ἀσπιδηφόρον.
στρατὸς δὲ θάσσει κἀξετάζεται παρὼν
Καλλίχορον ἀμφὶ σεμνὸν εὐτρεπὴς ὅδε.
καὶ μὴν ἑκοῦσά γ' ἀσμένη τ' ἐδέξατο
πόλις πόνον τόνδ', ὡς θέλοντά μ' ᾔσθετο.
ἔα· λόγων τίς ἐμποδὼν ὅδ' ἔρχεται;
L3[O] Καδμεῖος, ὡς ἔοικεν οὐ σάφ' εἰδότι,
A κῆρυξ. ἐπίσχες, ἤν σ' ἀπαλλάξηι πόνου
μολὼν ὕπαντα τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασιν.|
τίς γῆς τύραννος; πρὸς τίν' ἀγγεῖλαί με χρὴ
λόγους Κρέοντος, ὃς κρατεῖ Κάδμου χθονὸς
Ἐτεοκλέους θανόντος ἀμφ' ἑπταστόμους
πύλας ἀδελφῆι χειρὶ Πολυνείκους ὕπο;|
πρῶτον μὲν ἤρξω τοῦ λόγου ψευδῶς, ξένε,
ζητῶν τύραννον ἐνθάδ'· οὐ γὰρ ἄρχεται
ἑνὸς πρὸς ἀνδρός, ἀλλ' ἐλευθέρα πόλις.
δῆμος δ' ἀνάσσει διαδοχαῖσιν ἐν μέρει
ἐνιαυσίαισιν, οὐχὶ τῶι πλούτωι διδοὺς
τὸ πλεῖστον, ἀλλὰ χὠ πένης ἔχων ἴσον.|
ἓν μὲν τόδ' ἡμῖν ὥσπερ ἐν πεσσοῖς δίδως
κρεῖσσον· πόλις γὰρ ἧς ἐγὼ πάρειμ' ἄπο
ἑνὸς πρὸς ἀνδρός, οὐκ ὄχλωι κρατύνεται·
οὐδ' ἔστιν αὐτὴν ὅστις ἐκχαυνῶν λόγοις
πρὸς κέρδος ἴδιον ἄλλοτ' ἄλλοσε στρέφει,
τὸ δ' αὐτίχ' ἡδὺς καὶ διδοὺς πολλὴν χάριν
ἐσαῦθις ἔβλαψ', εἶτα διαβολαῖς νέαις
κλέψας τὰ πρόσθε σφάλματ' ἐξέδυ δίκης.
✦ ἄλλως τε πῶς ἂν μὴ διορθεύων λόγους
ὀρθῶς δύναιτ' ἂν δῆμος εὐθύνειν πόλιν;
ὁ γὰρ χρόνος μάθησιν ἀντὶ τοῦ τάχους
350 κρείσσω δίδωσι. γαπόνος δ' ἀνὴρ πένης,

95 (64C) τοιῶιδ'· ἔλεξε γάρ τις ὡς τὰ χείρονα
πλείω βροτοῖσίν ἐστι τῶν ἀμεινόνων· Eur.
ἐγὼ δὲ τούτοις ἀντίαν γνώμην ἔχω, Ἱκέτιδες
πλείω τὰ χρηστὰ τῶν κακῶν εἶναι βροτοῖς·
εἰ μὴ γὰρ ἦν τόδ', οὐκ ἂν ἦμεν ἐν φάει.
αἰνῶ δ' ὃς ἡμῖν βίοτον ἐκ πεφυρμένου
καὶ θηριώδους θεῶν διεσταθμήσατο,
πρῶτον μὲν ἐνθεὶς σύνεσιν, εἶτα δ' ἄγγελον
γλῶσσαν λόγων δούς, ὥστε γιγνώσκειν ὄπα,
τροφήν τε καρποῦ τῆι τροφῆι τ' ἀπ' οὐρανοῦ
σταγόνας ὑδρηλάς, ὡς τά γ' ἐκ γαίας τρέφηι
ἄρδηι τε νηδύν· πρὸς δὲ τοῖσι χείματος
προβλήματ', αἶθρον < > ἐξαμύνασθαι θεοῦ,
πόντου τε ναυστολήμαθ', ὡς διαλλαγὰς
ἔχοιμεν ἀλλήλοισιν ὧν πένοιτο γῆ.
ἃ δ' ἔστ' ἄσημα κοὐ σαφῶς γιγνώσκομεν,
ἐς πῦρ βλέποντες καὶ κατὰ σπλάγχνων πτυχὰς
μάντεις προσημαίνουσιν οἰωνῶν τ' ἄπο.
ἆρ' οὐ τρυφῶμεν θεοῦ κατασκευὴν βίωι
δόντος τοιαύτην, οἷσιν οὐκ ἀρκεῖ τάδε;
ἀλλ' ἡ φρόνησις τοῦ θεοῦ μεῖζον σθένειν
ζητεῖ, τὸ γαῦρον δ' ἐν φρεσὶν κεκτημένοι
δοκοῦμεν εἶναι δαιμόνων σοφώτεροι.
ἧς καὶ σὺ φαίνηι δεκάδος, οὐ σοφὸς γεγώς,
ὅστις κόρας μὲν θεσφάτοις Φοίβου ζυγεὶς
ξένοισιν ὧδ' ἔδωκας ὡς δόντων θεῶν, L3[O]
λαμπρὸν δὲ θολερῶι δῶμα συμμείξας τὸ σὸν A
ἥλκωσας οἴκους· χρὴ γὰρ οὔτε σώματα
ἄδικα δικαίοις τὸν σοφὸν συμμειγνύναι,
εὐδαιμονοῦντάς δ' ἐς δόμους κτᾶσθαι φίλους.
κοινὰς γὰρ ὁ θεὸς τὰς τύχας ἡγούμενος
5 (4C) τοῖς τοῦ νοσοῦντος πήμασιν διώλεσε_
τὸν συννοσοῦντα κοὐδὲν ἠδικηκότα.
ἐς δὲ στρατείαν πάντας Ἀργείους ἄγων,
μάντεων λεγόντων θέσφατ', εἶτ' ἀτιμάσας,
βίαι παρελθὼν θεοὺς ἀπώλεσας πόλιν,
νέοις παραχθείς, οἵτινες τιμώμενοι
χαίρουσι πολέμους τ' αὐξάνουσ' ἄνευ δίκης,
5 φθείροντες ἀστούς, ὁ μὲν ὅπως στρατηλατῆι,
ὁ δ' ὡς ὑβρίζηι δύναμιν ἐς χεῖρας λαβών,
ἄλλος δὲ κέρδους οὕνεκ', οὐκ ἀποσκοπῶν
τὸ πλῆθος εἴ τι βλάπτεται πάσχον τάδε.
τρεῖς γὰρ πολιτῶν μερίδες· οἱ μὲν ὄλβιοι
ἀνωφελεῖς τε πλειόνων τ' ἐρῶσ' ἀεί·
οἱ δ' οὐκ ἔχοντες καὶ σπανίζοντες βίου
δεινοί, νέμοντες τῶι φθόνωι πλέον μέρος,
ἐς τούς < > ἔχοντας κέντρ' ἀφιᾶσιν κακά,
γλώσσαις πονηρῶν προστατῶν φηλούμενοι·
τριῶν δὲ μοιρῶν ἡ 'ν μέσωι σώιζει πόλεις,
κόσμον φυλάσσουσ' ὅντιν' ἂν τάξηι πόλις. 200

κἄπειτ' ἐγώ σοι σύμμαχος γενήσομαι;
τί πρὸς πολίτας τοὺς ἐμοὺς λέγων καλόν;
χαίρων ἴθ'· εἰ γὰρ μὴ βεβούλευσαι καλῶς,
249 †αὐτὸς πιέζειν τὴν τύχην, ἡμᾶς δ' ἐᾶν†.|
ἥμαρτεν· ἐν νέοισι δ' ἀνθρώπων τόδε
ἔνεστι· συγγνώμην δὲ τῶιδ' ἔχειν χρεών.
[ἀλλ' ὡς ἰατρὸν τῶνδ', ἄναξ, ἀφίγμεθα.]|
οὔτοι δικαστήν <σ'> εἱλόμην ἐμῶν κακῶν
οὐδ', εἴ τι πράξας μὴ καλῶς εὑρίσκομαι,
τούτων κολαστὴν κἀπιτιμητήν, ἄναξ,
ἀλλ' ὡς ὀναίμην. εἰ δὲ μὴ βούληι τάδε,
στέργειν ἀνάγκη τοῖσι σοῖς· τί γὰρ πάθω;
ἄγ', ὦ γεραιαί, στείχετε, γλαυκὴν χλόην
αὐτοῦ λιποῦσαι φυλλάδος καταστροφῆι,
θεούς τε καὶ γῆν τήν τε πυρφόρον θεὰν
Δήμητρα θέμεναι μάρτυρ' ἡλίου τε φῶς,
ὡς οὐδὲν ἡμῖν ἤρκεσαν λιταὶ θεῶν.|
{…} ὃς Πέλοπος ἦν παῖς, Πελοπίας δ' ἡμεῖς χθονὸς
ταὐτὸν πατρῶιον αἷμα σοὶ κεκτήμεθα.
τί δρᾶις; προδώσεις ταῦτα κἀκβαλεῖς χθονὸς
γραῦς οὐ τυχούσας οὐδὲν ὧν αὐτὰς ἐχρῆν;
μὴ δῆτ'· ἔχει γὰρ καταφυγὴν θὴρ μὲν πέτραν,
δοῦλος δὲ βωμοὺς θεῶν, πόλις δὲ πρὸς πόλιν
ἔπτηξε χειμασθεῖσα· τῶν γὰρ ἐν βροτοῖς
270 οὐκ ἔστιν οὐδὲν διὰ τέλους εὐδαιμονοῦν.|
L3[I] 286 μῆτερ, τί κλαίεις λέπτ' ἐπ' ὀμμάτων φάρη
A βαλοῦσα τῶν σῶν; ἆρα δυστήνους γόους
κλύουσα τῶνδε; κἀμὲ γὰρ διῆλθέ τι.
ἔπαιρε λευκὸν κρᾶτα, μὴ δακρυρρόει
σεμναῖσι Δηοῦς ἐσχάραις παρημένη.|
αἰαῖ.| τὰ τούτων οὐχὶ σοὶ στενακτέον.|
ὦ τλήμονες γυναῖκες.| οὐ σὺ τῶνδ' ἔφυς.|
εἴπω τι, τέκνον, σοί τε καὶ πόλει καλόν;|
ὡς πολλά γ' ἐστὶ κἀπὸ θηλειῶν σοφά.|
ἀλλ' εἰς ὄκνον μοι μῦθος ὃν κεύθω φέρει.|
αἰσχρόν γ' ἔλεξας, χρήστ' ἔπη κρύπτειν φίλους.|
οὔτοι σιωπῶσ' εἶτα μέμψομαί ποτε
τὴν νῦν σιωπὴν ὡς ἐσιγήθη κακῶς,
οὐδ' ὡς ἀχρεῖον τὰς γυναῖκας εὖ λέγειν
δείσασ' ἀφήσω τῶι φόβωι τοὐμὸν καλόν.
ἐγὼ δέ σ', ὦ παῖ, πρῶτα μὲν τὰ τῶν θεῶν
σκοπεῖν κελεύω μὴ σφαλῆις ἀτιμάσας·
303 [τἄλλ' εὖ φρονῶν γάρ, ἐν μόνωι τούτωι 'σφάλης.]
πρὸς τοῖσδε δ', εἰ μὲν μὴ ἀδικουμένοις ἐχρῆν
τολμηρὸν εἶναι, κάρτ' ἂν εἶχον ἡσύχως·
νῦν δ' ἴσθι σοί τε τοῦθ' ὅσην τιμὴν φέρει,
κἀμοὶ παραινεῖν οὐ φόβον φέρει, τέκνον,
ἄνδρας βιαίους καὶ κατείργοντας νεκροὺς
τάφου τε μοίρας καὶ κτερισμάτων λαχεῖν
ἐς τήνδ' ἀνάγκην σῆι καταστῆσαι χερί,

96 (65C) νόμιμά τε πάσης συγχέοντας Ἑλλάδος
παῦσαι· τὸ γάρ τοι συνέχον ἀνθρώπων πόλεις
τοῦτ' ἔσθ', ὅταν τις τοὺς νόμους σώιζηι καλῶς.
ἐρεῖ δὲ δή τις ὡς ἀνανδρίαι χερῶν,
πόλει παρόν σοι στέφανον εὐκλείας λαβεῖν,
δείσας ἀπέστης, καὶ συὸς μὲν ἀγρίου
ἀγῶνος ἥψω φαῦλον ἀθλήσας πόνον,
οὗ δ' ἐς κράνος βλέψαντα καὶ λόγχης ἀκμὴν
χρῆν ἐκπονῆσαι, δειλὸς ὢν ἐφηυρέθης.
μὴ δῆτ' ἐμός γ' ὤν, ὦ τέκνον, δράσηις τάδε.
ὁρᾶις ἄβουλος ὡς κεκερτομημένη
τοῖς κερτομοῦσι γοργὸν ὄμμ' ἀναβλέπει
σὴ πατρίς; ἐν γὰρ τοῖς πόνοισιν αὔξεται·
αἱ δ' ἥσυχοι σκοτεινὰ πράσσουσαι πόλεις
σκοτεινὰ καὶ βλέπουσιν εὐλαβούμεναι.
οὐκ εἶ νεκροῖσι καὶ γυναιξὶν ἀθλίαις
προσωφελήσων, ὦ τέκνον, κεχρημέναις;
ὡς οὔτε ταρβῶ σὺν δίκηι σ' ὁρμώμενον,
Κάδμου θ' ὁρῶσα λαὸν εὖ πεπραγότα,
ἔτ' αὐτὸν ἄλλα βλήματ' ἐν κύβοις βαλεῖν
πέποιθ'· ὁ γὰρ θεὸς πάντ' ἀναστρέφει πάλιν.|
ὦ φιλτάτη μοι, τῶιδέ τ' εἴρηκας καλῶς
κἀμοί· διπλοῦν δὲ χάρμα γίγνεται τόδε.|
ἐμοὶ λόγοι μέν, μῆτερ, οἱ λελεγμένοι
ὀρθῶς ἔχουσ' ἐς τόνδε, κἀπεφηνάμην
γνώμην ὑφ' οἵων ἐσφάλη βουλευμάτων· L3[I]
ὁρῶ δὲ κἀγὼ ταῦθ' ἅπερ με νουθετεῖς, A
ὡς τοῖς ἐμοῖσιν οὐχὶ πρόσφορον τρόποις
φεύγειν τὰ δεινά. πολλὰ γὰρ δράσας καλὰ
ἔθος τόδ' εἰς Ἕλληνας ἐξελεξάμην,
ἀεὶ κολαστὴς τῶν κακῶν καθεστάναι.
6 (5C) οὔκουν ἀπαυδᾶν δυνατόν ἐστί μοι πόνους.
τί γάρ μ' ἐροῦσιν οἵ γε δυσμενεῖς βροτῶν,
ὅθ' ἡ τεκοῦσα χὑπερορρωδοῦσ' ἐμοῦ
πρώτη κελεύεις τόνδ' ὑποστῆναι πόνον;
δράσω τάδ'· εἶμι καὶ νεκροὺς ἐκλύσομαι
λόγοισι πείθων· εἰ δὲ μή, βίαι δορὸς
ἤδη τόδ' ἔσται κοὐχὶ σὺν φθόνωι θεῶν.
6 δόξαι δὲ χρῄζω καὶ πόλει πάσηι τόδε.
δόξει δ' ἐμοῦ θέλοντος· ἀλλὰ τοῦ λόγου
προσδοὺς ἔχοιμ' ἂν δῆμον εὐμενέστερον.
καὶ γὰρ κατέστησ' αὐτὸν ἐς μοναρχίαν
ἐλευθερώσας τήνδ' ἰσόψηφον πόλιν.
λαβὼν δ' Ἄδραστον δεῖγμα τῶν ἐμῶν λόγων
ἐς πλῆθος ἀστῶν εἶμι· καὶ πείσας τάδε,
λεκτοὺς ἀθροίσας δεῦρ' Ἀθηναίων κόρους
ἥξω· παρ' ὅπλοις θ' ἥμενος πέμψω λόγους
Κρέοντι νεκρῶν σώματ' ἐξαιτούμενος.
ἀλλ', ὦ γεραιαί, σέμν' ἀφαιρεῖτε στέφη
μητρός, πρὸς οἴκους ὥς νιν Αἰγέως ἄγω

μὴ δῶις τάδ' ὀστᾶ τοῖσδ' ἐς Ἀργείαν χθόνα
παισὶν κομίζειν ῥαιδίως οὕτω μεθείς,
ἀλλ' ἀντὶ τῶν σῶν καὶ πόλεως μοχθημάτων
πρῶτον λάβ' ὅρκον. τόνδε δ' ὀμνύναι χρεὼν
Ἄδραστον. οὗτος κύριος, τύραννος ὤν,
πάσης ὑπὲρ γῆς Δαναϊδῶν ὁρκωμοτεῖν.
ὁ δ' ὅρκος ἔσται, μήποτ' Ἀργείους χθόνα
ἐς τήνδ' ἐποίσειν πολέμιον παντευχίαν,
ἄλλων τ' ἰόντων ἐμποδὼν θήσειν δόρυ.
ἢν δ' ὅρκον ἐκλιπόντες ἔλθωσιν, πάλιν
κακῶς ὀλέσθαι πρόστρεπ' Ἀργείων χθόνα.
ἐν ὧι δὲ τέμνειν σφάγια χρή σ', ἄκουέ μου.
ἔστιν τρίπους σοι χαλκόπους ἔσω δόμων,
ὃν Ἰλίου ποτ' ἐξαναστήσας βάθρα
σπουδὴν ἐπ' ἄλλην Ἡρακλῆς ὁρμώμενος
στῆσαί σ' ἐφεῖτο Πυθικὴν πρὸς ἐσχάραν.
ἐν τῶιδε λαιμοὺς τρεῖς τριῶν μήλων τεμὼν
ἔγγραψον ὅρκους τρίποδος ἐν κοίλωι κύτει,
κἄπειτα σώιζειν θεῶι δὸς ὧι Δελφῶν μέλει,
μνημεῖά θ' ὅρκων μαρτύρημά θ' Ἑλλάδι.
ἧι δ' ἂν διοίξηις σφάγια καὶ τρώσηις φόνον
ὀξύστομον μάχαιραν ἐς γαίας μυχοὺς
κρύψον παρ' αὐτὰς ἑπτὰ πυρκαιὰς νεκρῶν·
φόβον γὰρ αὐτοῖς, ἤν ποτ' ἔλθωσιν πόλιν,
δειχθεῖσα θήσει καὶ κακὸν νόστον πάλιν.
L1[O] δράσας δὲ ταῦτα πέμπε γῆς ἔξω νεκρούς.
𝔹 τεμένη δ', ἵν' αὐτῶν σώμαθ' ἡγνίσθη πυρί,
μέθες παρ' αὐτὴν τρίοδον Ἰσθμίαν θεοῦ·
σοὶ μὲν τάδ' εἶπον· παισὶ δ' Ἀργείων λέγω·
πορθήσεθ' ἡβήσαντες Ἰσμηνοῦ πόλιν,
πατέρων θανόντων ἐκδικάζοντες φόνον,
σύ τ' ἀντὶ πατρός, Αἰγιαλεῦ, στρατηλάτης
νέος καταστὰς, παῖς τ' ἀπ' Αἰτωλῶν μολὼν
Τυδέως, ὃν ὠνόμαζε Διομήδην πατήρ.
ἀλλ' οὐ φθάνειν χρὴ συσκιάζοντας γένυν
καὶ χαλκοπληθῆι Δαναϊδῶν ὁρμᾶν στρατὸν
ἑπτάστομον πύργωμα Καδμείων ἔπι·
πικροὶ γὰρ αὐτοῖς ἥξετ', ἐκτεθραμμένοι
σκύμνοι λεόντων, πόλεος ἐκπορθήτορες.
κοὐκ ἔστιν ἄλλως· Ἔκγονοι δ' ἀν' Ἑλλάδα
κληθέντες ὠιδὰς ὑστέροισι θήσετε·
τοῖον στράτευμα σὺν θεῶι πορεύσετε.|
δέσποιν' Ἀθάνα, πείσομαι λόγοισι σοῖς·
σὺ γάρ μ' ἀνορθοῖς, ὥστε μὴ 'ξαμαρτάνειν·
καὶ τόνδ' ἐν ὅρκοις ζεύξομαι· μόνον σύ με
ἐς ὀρθὸν ἵστη· σοῦ γὰρ εὐμενοῦς πόλει
οὔσης τὸ λοιπὸν ἀσφαλῶς οἰκήσομεν.|

97

ἔβαλλε γαῖαν· ἀμφὶ δ' Ἠλέκτρας πύλας
ἔστην θεατὴς πύργον εὐαγῆι λαβών.
ὁρῶ δὲ φῦλα τρία τριῶν στρατευμάτων·
τευχεσφόρον μὲν λαὸν ἐκτείνοντ' ἄνω
Ἰσμήνιον πρὸς ὄχθον, ὡς μὲν ἦν λόγος,
αὐτόν τ' ἄνακτα, παῖδα κλεινὸν Αἰγέως,
καὶ τοὺς σὺν αὐτῶι, δεξιὸν τεταγμένους
κέρας, παλαιᾶς Κεκροπίας τ' οἰκήτορας,
†αὐτὸν† δὲ Πάραλον ἐστολισμένον δορὶ
κρήνην παρ' αὐτὴν Ἄρεος· ἱππότην ≤δ'≥ ὄχλον
πρὸς κρασπέδοισι στρατοπέδου τεταγμένον.
ἴσους ἀριθμόν· ἁρμάτων δ' ὀχήματα
ἔνερθε σεμνῶν μνημάτων Ἀμφίονος.
Κάδμου δὲ λαὸς ἧστο πρόσθε τειχέων,
νεκροὺς ὄπισθεν θέμενος, ὧν ἔκειτ' ἀγών,
ἱππεῦσι δ' ἱππῆς ἦσαν ἀνθωπλισμένοι
τετραόροισί τ' ἀντί' ἅρμαθ' ἅρμασιν.
κῆρυξ δὲ Θησέως εἶπεν ἐς πάντας τάδε·
Σιγᾶτε, λαοί· σῖγα, Καδμείων στίχες,
ἀκούσαθ'· ἡμεῖς ἥκομεν νεκροὺς μέτα,
θάψαι θέλοντες, τὸν Πανελλήνων νόμον
σώιζοντες, οὐδὲν δεόμενοι τεῖναι φόνον.
κοὐδὲν Κρέων τοῖσδ' ἀντεκήρυξεν λόγοις,
ἀλλ' ἧστ' ἐφ' ὅπλοις σῖγα. ποιμένες δ' ὄχων
τετραόρων κατῆρχον ἐντεῦθεν μάχης·
L1[O] πέραν δὲ διελάσαντες ἀλλήλων ὄχους,
𝔹 παραιβάτας ἔστησαν ἐς τάξιν δορός.
χοἳ μὲν σιδήρωι διεμάχονθ', οἳ δ' ἔστρεφον
πώλους ἐς ἀλκὴν αὖθις ἐς παραιβάτας.
ἰδὼν δὲ Φόρβας, ὃς μοναμπύκων ἄναξ
ἦν τοῖς Ἐρεχθείδαισιν, ἁρμάτων ὄχλον,
7 οἵ τ' αὖ τὸ Κάδμου διεφύλασσον ἱππικόν,
συνῆψαν ἀλκὴν κἀκράτουν ἡσσῶντό τε.
λεύσσων δὲ ταῦτα κοὐ κλύων — ἐκεῖ γὰρ ἦ
ἔνθ' ἅρματ' ἠγωνίζεθ' οἵ τ' ἐπεμβάται —
τἀκεῖ παρόντα πολλὰ πήματ', οὐκ ἔχω
τί πρῶτον εἴπω, πότερα τὴν ἐς οὐρανὸν
κόνιν προσαντέλλουσαν, ὡς πολλὴ παρῆν,
7 ἢ τοὺς ἄνω τε καὶ κάτω φορουμένους
ἱμᾶσιν, αἵματός τε φοινίου ῥοάς,
τῶν μὲν πιτνόντων, τῶν δὲ θραυσθέντων δίφρων
ἐς κρᾶτα πρὸς γῆν ἐκκυβιστώντων βίαι
πρὸς ἁρμάτων τ' ἀγαῖσι λειπόντων βίον;
νικῶντα δ' ἵπποις ὡς ὑπείδετο στρατὸν
Κρέων τὸν ἐνθένδ', ἰτέαν λαβὼν χερὶ
χωρεῖ, πρὶν ἐλθεῖν ξυμμάχοις δυσθυμίαν.
καὶ μὴν τὰ Θησέως γ' οὐκ ὄκνωι διεφθάρη,
ἀλλ' ἵετ' εὐθὺς λάμπρ' ἀναρπάσας ὅπλα·
καὶ μέσον συμπατάξαντες πάντα στρατὸν
ἔκτεινον ἐκτείνοντο, καὶ παρηγγύων

κελευσμὸν ἀλλήλοισι σὺν πολλῆι βοῆι·
Θεῖν'· ἀντέρειδε τοῖς Ἐρεχθείδαις δόρυ.
λόχος δ' ὀδόντων ὄφεος ἐξηνδρωμένος
δεινὸς παλαιστὴς ἦν· ἔκλινε γὰρ κέρας
τὸ λαιὸν ἡμῶν· δεξιοῦ δ' ἡσσώμενον
φεύγει τὸ κείνων· ἦν δ' ἀγὼν ἰσόρροπος.
κἀν τῶιδε τὸν στρατηγὸν αἰνέσαι παρῆν·
οὐ γὰρ τὸ νικῶν τοῦτ' ἐκέρδαινεν μόνον,
ἀλλ' ὤιχετ' ἐς τὸ κάμνον οἰκείου στρατοῦ.
ἔρρηξε δ' αὐδήν, ὥσθ' ὑπηχῆσαι χθόνα·
Ὦ παῖδες, εἰ μὴ σχήσετε στερρὸν δόρυ
σπαρτῶν τόδ' ἀνδρῶν, οἴχεται τὰ Παλλάδος.
θάρσος δ' ἐνῶρσε παντὶ Κραναϊδῶν στρατῶι.
αὐτός θ' ὅπλισμα τοὐπιδαύριον λαβὼν
δεινῆς κορύνης διαφέρων ἐσφενδόνα
ὁμοῦ τραχήλους κἀπικειμένον κάρα,
κυνέας θερίζων κἀποκαυλίζων ξύλωι.
μόλις δέ πως ἔτρεψαν ἐς φυγὴν πόδα.
ἐγὼ δ' ἀνηλάλαξα κἀνωρχησάμην
κἄκρουσα χεῖρας. οἱ δ' ἔτεινον ἐς πύλας.
βοὴ δὲ καὶ κωκυτὸς ἦν ἀνὰ πτόλιν
νέων γερόντων, ἱερά τ' ἐξεπίμπλασαν
φόβωι. παρὸν δὲ τειχέων ἔσω μολεῖν,
Θησεὺς ἐπέσχεν· οὐ γὰρ ὡς πέρσων πόλιν
μολεῖν ἔφασκεν, ἀλλ' ἀπαιτήσων νεκρούς.
L1[I] τοιόνδε τοι στρατηγὸν αἱρεῖσθαι χρεών,
𝔹 ὃς ἔν τε τοῖς δεινοῖσίν ἐστιν ἄλκιμος
μισεῖ θ' ὑβριστὴν λαόν, ὃς πράσσων καλῶς
ἐς ἄκρα βῆναι κλιμάκων ἐνήλατα
ζητῶν ἀπώλεσ' ὄλβον ὧι χρῆσθαι παρῆν.|
νῦν τήνδ' ἄελπτον ἡμέραν ἰδοῦσ' ἐγὼ
θεοὺς νομίζω, καὶ δοκῶ τῆς συμφορᾶς
ἔχειν ἐλάσσον, τῶνδε τεισάντων δίκην.|
ὦ Ζεῦ, τί δῆτα τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
φρονεῖν λέγουσι; σοῦ γὰρ ἐξηρτήμεθα
δρῶμέν τε τοιαῦθ' ἂν σὺ τυγχάνηις θέλων.
ἡμῖν γὰρ ἦν τό τ' Ἄργος οὐχ ὑποστατόν,
αὐτοί τε πολλοὶ καὶ νέοι βραχίοσιν·
Ἐτεοκλέους δὲ σύμβασιν ποιουμένου,
μέτρια θέλοντος, οὐκ ἐχρῄζομεν λαβεῖν,
κἄπειτ' ἀπωλόμεσθ'· ὁ δ' αὖ τότ' εὐτυχής,
λαβὼν πένης ὡς ἀρτίπλουτα χρήματα,
ὕβριζ', ὑβρίζων τ' αὖθις ἀνταπώλετο
Κάδμου κακόφρων λαός. ὦ καιροῦ πέρα,
†τὸ τόξον ἐντείνοντες· ὦ κενοὶ βροτῶν,†
καὶ πρὸς δίκης γε πολλὰ πάσχοντες κακά,
φίλοις μὲν οὐ πείθεσθε, τοῖς δὲ πράγμασιν·
πόλεις τ', ἔχουσαι διὰ λόγου κάμψαι κακά,
φόνωι καθαιρεῖσθ', οὐ λόγωι, τὰ πράγματα.
ἀτὰρ τί ταῦτα; κεῖνο βούλομαι μαθεῖν,

98 (66C)
εἶέν· τί δὴ χρὴ τὸν ταλαίπωρόν με δρᾶν;
στείχειν πρὸς οἴκους; κἆιτ' ἐρημίαν ἴδω
πολλὴν μελάθρων ἀπορίαν τ' ἐμῶι βίωι;
ἢ πρὸς μέλαθρα τοῦδε Καπανέως μόλω;
ἥδιστα πρίν γε δῆθ', ὅτ' ἦν παῖς ἥδε μοι.
ἀλλ' οὐκέτ' ἔστιν, ἥ γ' ἐμὴν γενειάδα
προσήγετ' αἰεὶ στόματι καὶ κάρα τόδε
κατεῖχε χειρί. πατρὶ δ' οὐδὲν †ἥδιον†
γέροντι θυγατρός· ἀρσένων δὲ μείζονες
ψυχαί, γλυκεῖαι δ' ἧσσον ἐς θωπεύματα.
οὐχ ὡς τάχιστα δῆτά μ' ἄξετ' ἐς δόμους
σκότωι τε δώσετ'· ἔνθ' ἀσιτίαις ἐμὸν
δέμας γεραιὸν συντακεὶς ἀποφθερῶ.
τί μ' ὠφελήσει παιδὸς ὀστέων θιγεῖν;
ὦ δυσπάλαιστον γῆρας, ὡς μισῶ σ' ἔχων,
μισῶ δ' ὅσοι χρῄζουσιν ἐκτείνειν βίον,
βρωτοῖσι καὶ ποτοῖσι καὶ μαγεύμασι
παρεκτρέποντες ὀχετὸν ὥστε μὴ θανεῖν·
οὓς χρῆν, ἐπειδὰν μηδὲν ὠφελῶσι γῆν,
θανόντας ἔρρειν κἀκποδὼν εἶναι νέοις.| **1113**
τάλαινα μᾶτερ, ἐκ πυρᾶς πατρὸς μέλη, **1124**
βάρος μὲν οὐκ ἀβριθὲς ἀλγέων ὕπερ,| **1125**
σποδοῦ τε πλῆθος ὀλίγον ἀντὶ σωμάτων| **1130**
ἐγὼ δ' ἔρημος ἀθλίου πατρὸς τάλας **1132**
ἔρημον οἶκον ὀρφανεύσομαι λαβών,| **1133**
τροφαί τε ματρὸς ἄυπνά τ' ὀμμάτων τέλη| **1137** L1[I]
ἆρ' ἀσπιδοῦχος ἔτι ποτ' ἀντιτάσσομαι| **1143/4** 𝔹
ἔτ' εἰσορᾶν σε, πάτερ, ἐπ' ὀμμάτων δοκῶ| {...} **1153**
φίλον φίλημα παρὰ γένυν τιθέντα σόν.| **1154**
ἔχω τοσόνδε βάρος ὅσον μ' ἀπώλεσεν.| **1159**
Ἄδραστε καὶ γυναῖκες Ἀργεῖαι γένος, **1165**
8 (6C)
ὁρᾶτε παῖδας τούσδ' ἔχοντας ἐν χεροῖν
πατέρων ἀρίστων σώμαθ' ὧν ἀνειλόμην·
τούτοις ἐγώ σφε καὶ πόλις δωρούμεθα.
ὑμᾶς δὲ τῶνδε χρὴ χάριν μεμνημένους
σώιζειν, ὁρῶντας ὧν ἐκύρσατ' ἐξ ἐμοῦ,
παισίν θ' ὑπειπεῖν τοῖσδε τοὺς αὐτοὺς λόγους,
τιμᾶν πόλιν τήνδ', ἐκ τέκνων ἀεὶ τέκνοις
8
μνήμην παραγγέλλοντας ὧν ἐκύρσατε.
Ζεὺς δὲ ξυνίστωρ οἵ τ' ἐν οὐρανῶι θεοὶ
οἵων ὑφ' ἡμῶν στείχετ' ἠξιωμένοι.|
Θησεῦ, ξύνισμεν πάνθ' ὅσ' Ἀργείαν χθόνα
δέδρακας ἐσθλὰ δεομένην εὐεργετῶν,
χάριν τ' ἀγήρων ἕξομεν· γενναῖα γὰρ
παθόντες ὑμᾶς ἀντιδρᾶν ὀφείλομεν.|
τί δῆτ' ἔθ' ὑμῖν ἄλλ' ὑπουργῆσαί με χρή;|
χαῖρ'· ἄξιος γὰρ καὶ σὺ καὶ πόλις σέθεν.|
ἔσται τάδ'. ἀλλὰ καὶ σὺ τῶν αὐτῶν τύχοις.|
ἄκουε, Θησεῦ, τούσδ' Ἀθηναίας λόγους,
ἃ χρή σε δρᾶσαι, δρῶντα δ' ὠφελεῖν †τάδε†. 1184

Eur. Ἱκέτ.

ζητῶν τ' ἐμὴν παῖδ', ἣ δόμων ἐξώπιος
βέβηκε πηδήσασα Καπανέως δάμαρ,
θανεῖν ἐρῶσα σὺν πόσει. χρόνον μὲν οὖν
τὸν πρόσθ' ἐφρουρεῖτ' ἐν δόμοις· ἐπεὶ δ' ἐγὼ
φυλακὰς ἀνῆκα τοῖς παρεστῶσιν κακοῖς,
βέβηκεν. ἀλλὰ τῇδέ νιν δοξάζομεν
μάλιστ' ἂν εἶναι. φράζετ' εἰ κατείδετε.|
τί τάσδ' ἐρωτᾶις; ἥδ' ἐγὼ πέτρας ἔπι
ὄρνις τις ὡσεὶ Καπανέως ὑπὲρ πυρᾶς
δύστηνον αἰώρημα κουφίζω, πάτερ.|
τέκνον, τίς αὔρα; τίς στόλος; τίνος χάριν
δόμων ὑπεκβᾶσ' ἦλθες ἐς τήνδε χθόνα;|
ὀργὴν λάβοις ἂν τῶν ἐμῶν βουλευμάτων
κλύων· ἀκοῦσαι δ' οὔ σε βούλομαι, πάτερ.|
τί δ'; οὐ δίκαιον πατέρα τὸν σὸν εἰδέναι;|
κριτὴς ἂν εἴης οὐ σοφὸς γνώμης ἐμῆς.|
σκευῆι δὲ τῇιδε τοῦ χάριν κοσμεῖς δέμας;|
θέλει τι κλεινὸν οὗτος ὁ στολμός, πάτερ.|
ὡς οὐκ ἐπ' ἀνδρὶ πένθιμος πρέπεις ὁρᾶν.|
ἐς γάρ τι πρᾶγμα νεοχμὸν ἐσκευάσμεθα.|
κἄπειτα τύμβωι καὶ πυρᾶι φαίνηι πέλας;|
ἐνταῦθα γὰρ δὴ καλλίνικος ἔρχομαι.|
νικῶσα νίκην τίνα; μαθεῖν χρήιζω σέθεν.|
πάσας γυναῖκας ἃς δέδορκεν ἥλιος.|
ἔργοις Ἀθάνας ἢ φρενῶν εὐβουλίαι;|
L2[O] ἀρετῆι· πόσει γὰρ συνθανοῦσα κείσομαι.|
𝔹 τί φῄς; τί τοῦτ' αἴνιγμα σημαίνει σαθρόν;|
ἄισσω θανόντος Καπανέως τήνδ' ἐς πυράν.|
ὦ θύγατερ, οὐ μὴ μῦθον ἐς πολλοὺς ἐρεῖς;|
τοῦτ' αὐτὸ χρήιζω, πάντας Ἀργείους μαθεῖν.|
ἀλλ' οὐδέ τοι σοὶ πείσομαι δρώσηι τάδε.|
ὅμοιον· οὐ γὰρ μὴ κίχηις μ' ἑλὼν χερί.|
καὶ δὴ παρεῖται σῶμα — σοὶ μὲν οὐ φίλον,
1071 ἡμῖν δὲ καὶ τῶι συμπυρουμένωι πόσει.|
1073 ἀπωλόμην δύστηνος, Ἀργείων κόραι.|
1075 οὐκ ἄν τιν' εὕροιτ' ἄλλον ἀθλιώτερον.|
1080 οἴμοι· τί δὴ βροτοῖσιν οὐκ ἔστιν τόδε,
νέους δὶς εἶναι καὶ γέροντας αὖ πάλιν;
ἀλλ' ἐν δόμοις μὲν ἤν τι μὴ καλῶς ἔχηι,
γνώμαισιν ὑστέραισιν ἐξορθούμεθα,
αἰῶνα δ' οὐκ ἔξεστιν. εἰ δ' ἦμεν νέοι
δὶς καὶ γέροντες, εἴ τις ἐξημάρτανε,
διπλοῦ βίου λαχόντες ἐξωρθούμεθ' ἄν.
ἐγὼ γὰρ ἄλλους εἰσορῶν τεκνουμένους
παίδων ἐραστὴς ἦ πόθωι τ' ἀπωλλύμην.
†εἰ δ' ἐς τόδ' ἦλθον κἀξεπειράθην †τέκνων†
◆ οἷον στέρεσθαι πατέρα γίγνεται τέκνων,
οὐκ ἄν ποτ' ἐς τόδ' ἦλθον εἰς ὃ νῦν κακόν·†
[ὅστις φυτεύσας καὶ νεανίαν τεκὼν
1093 ἄριστον, εἶτα τοῦδε νῦν στερίσκομαι.]

850

99 (67C)

Eur. Ἱκέτιδες

πῶς ἐξεσώθης· εἶτα τἄλλ' ἐρήσομαι.|
ἐπεὶ ταραγμὸς πόλιν ἐκίνησεν δορί,
πύλας διῆλθον, ᾗπερ εἰσήιει στρατός.|
ὧν δ' οὕνεχ' ἀγὼν ἦν, νεκροὺς κομίζετε;|
ὅσοι γε κλεινοῖς ἔπτ' ἐφέστασαν δόμοις.|
πῶς φῄς; ὁ δ' ἄλλος ποῦ κεκμηκότων ὄχλος;|
τάφωι δέδονται πρὸς Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.|
τοὐκεῖθεν ἢ τοὐνθένδε; τίς δ' ἔθαψέ νιν;|
Θησεύς, σκιώδης ἔνθ' Ἐλευθερὶς πέτρα.|
οὓς δ' οὐκ ἔθαψε ποῦ νεκροὺς ἥκεις λιπών;|
ἐγγύς· πέλας γὰρ πᾶν ὅτι σπουδάζεται.|
ἦ που πικρῶς νιν θέραπες ἦγον ἐκ φόνου;|
οὐδεὶς ἐπέστη τῶιδε δοῦλος ὢν πόνωι.|{...}
φαίης ἂν εἰ παρῆσθ' ὅτ' ἠγάπα νεκρούς.|
ἔνιψεν αὐτὸς τῶν ταλαιπώρων σφαγάς;|
κἄστρωσέ γ' εὐνὰς κἀκάλυψε σώματα.|
δεινὸν μὲν ἦν βάσταγμα κἀισχύνην ἔχον.|
τί δ' αἰσχρὸν ἀνθρώποισι τἀλλήλων κακά;|
οἴμοι· πόσωι σφιν συνθανεῖν ἂν ἤθελον.|
ἄκραντ' ὀδύρηι ταῖσδέ τ' ἐξάγεις δάκρυ.|
δοκῶ μέν, αὐταί γ' εἰσὶν αἱ διδάσκαλοι.
ἀλλ' εἶέν· αἴρω χεῖρ' ἀπαντήσας νεκροῖς
Ἅιδου τε μολπὰς ἐκχέω δακρυρρόους,
φίλους προσαυδῶν, ὧν λελειμμένος τάλας
ἔρημα κλαίω. τοῦτο γὰρ μόνον βροτοῖς
οὐκ ἔστι τἀνάλωμ' ἀναλωθὲν λαβεῖν, L2[O]
ψυχὴν βροτείαν· χρημάτων δ' εἰσὶν πόροι.| 777 𝔹
κατὰ μὲν ὄνυξιν ἠλοκίσμεθ', ἀμφὶ δὲ| **826**
πυρός τε φλογμὸς ὁ Διὸς ἐν κάραι πέσοι.| **831**
μέλλων σ' ἐρωτᾶν †ἡνίκ' ἐξήντλεις στρατῶι **838**
γόους ἀφήσω·† τοὺς ἐκεῖ μὲν ἐκλιπὼν
9 (7C) εἴασα μύθους, νῦν δ', Ἄδραστον εἰσορῶ·
πόθεν ποθ' οἵδε διαπρεπεῖς εὐψυχίαι
θνητῶν ἔφυσαν; εἰπέ γ' ὡς σοφώτερος
νέοισιν ἀστῶν τῶνδ'· ἐπιστήμων γὰρ εἶ.
εἶδον γὰρ αὐτῶν κρείσσον' ἢ λέξαι λόγωι
τολμήμαθ', οἷς ἤλπιζον αἱρήσειν πόλιν.
ἓν δ' οὐκ ἐρήσομαί σε, μὴ γέλωτ' ὄφλω,
9 ὅτωι ξυνέστη τῶνδ' ἕκαστος ἐν μάχηι
ἢ τραῦμα λόγχης πολεμίων ἐδέξατο.
κενοὶ γὰρ οὗτοι τῶν τ' ἀκουόντων λόγοι
καὶ τοῦ λέγοντος, ὅστις ἐν μάχηι βεβὼς
λόγχης ἰούσης πρόσθεν ὀμμάτων πυκνῆς
σαφῶς ἀπήγγειλ' ὅστις ἐστὶν ἀγαθός.
οὐκ ἂν δυναίμην οὔτ' ἐρωτῆσαι τάδε
οὔτ' αὖ πιθέσθαι τοῖσι τολμῶσιν λέγειν·
μόλις γὰρ ἄν τις αὐτὰ τἀναγκαῖ' ὁρᾶν
δύναιτ' ἂν ἑστὼς πολεμίοις ἐναντίος.|
ἄκουε δή νυν· καὶ γὰρ οὐκ ἄκοντί μοι
δίδως ἔπαινον ὧν ἔγωγε βούλομαι 858

700

100 (68C)

φίλων ἀληθῆ καὶ δίκαι' εἰπεῖν πέρι.
ὁρᾶις τὸ ἁβρόν, οὗ βέλος διέπτατο;
Καπανεὺς ὅδ' ἐστίν· ὧι βίος μὲν ἦν πολύς,
ἥκιστα δ' ὄλβωι γαῦρος ἦν· φρόνημα δὲ
οὐδέν τι μεῖζον εἶχεν ἢ πένης ἀνήρ,
φεύγων τραπέζαις ὅστις ἐξογκοῖτ' ἄγαν
τἀρκοῦντ' ἀτίζων· οὐ γὰρ ἐν γαστρὸς βορᾶι
τὸ χρηστὸν εἶναι, μέτρια δ' ἐξαρκεῖν ἔφη.
φίλοις τ' ἀληθὴς ἦν φίλος, παροῦσί τε
καὶ μὴ παροῦσιν· ὧν ἀριθμὸς οὐ πολύς.
ἀψευδὲς ἦθος, εὐπροσήγορον στόμα,
ἄκρατον οὐδὲν οὔτ' ἐς οἰκέτας ἔχων
οὔτ' ἐς πολίτας. τὸν δὲ δεύτερον λέγω
Ἐτέοκλον, ἄλλην χρηστότητ' ἠσκηκότα·
νεανίας ἦν τῶι βίωι μὲν ἐνδεής,
πλείστας δὲ τιμὰς ἔσχ' ἐν Ἀργείαι χθονί.
φίλων δὲ χρυσὸν πολλάκις δωρουμένων
οὐκ εἰσεδέξατ' οἶκον ὥστε τοὺς τρόπους
δούλους παρασχεῖν χρημάτων ζευχθεὶς ὕπο.
τοὺς δ' ἐξαμαρτάνοντας, οὐχὶ τὴν πόλιν
ἤχθαιρ'. ἐπεί τοι κοὐδὲν αἰτία πόλις
κακῶς κλύουσα διὰ κυβερνήτην κακόν.
ὁ δ' αὖ τρίτος τῶνδ' Ἱππομέδων τοιόσδ' ἔφυ·
παῖς ὢν ἐτόλμησ' εὐθὺς οὐ πρὸς ἡδονὰς
Μουσῶν τραπέσθαι πρὸς τὸ μαλθακὸν βίου,
L2[I] ἀγροὺς δὲ ναίων, σκληρὰ τῆι φύσει διδοὺς
𝔹 ἔχαιρε πρὸς τἀνδρεῖον, ἔς τ' ἄγρας ἰὼν
ἵπποις τε χαίρων τόξα τ' ἐντείνων χεροῖν,
πόλει παρασχεῖν σῶμα χρήσιμον θέλων.
ὁ τῆς κυναγοῦ δ' ἄλλος Ἀταλάντης γόνος
[παῖς] Παρθενοπαῖος, εἶδος ἐξοχώτατος,
10 (8C) Ἀρκὰς μὲν ἦν, ἐλθὼν δ' ἐπ' Ἰνάχου ῥοὰς
παιδεύεται κατ' Ἄργος. ἐκτραφεὶς δ' ἐκεῖ
πρῶτον μέν, ὡς χρὴ τοὺς μετοικοῦντας ξένους,
λυπηρὸς οὐκ ἦν οὐδ' ἐπίφθονος πόλει
οὐδ' ἐξεριστὴς τῶν λόγων, ὅθεν βαρὺς
μάλιστ' ἂν εἴη δημότης τε καὶ ξένος.
λόχοις δ' ἐνεστὼς ὥσπερ Ἀργεῖος γεγὼς
10 ἤμυνε χώραι, χὠπότ' εὖ πράσσοι πόλις,
ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴ τι δυστυχοῖ.
πολλοὺς δ' ἐραστὰς κἀπὸ θηλειῶν †ὅσας†
ἔχων ἐφρούρει μηδὲν ἐξαμαρτάνειν.
Τυδέως δ' ἔπαινον ἐν βραχεῖ θήσω μέγαν·
[οὐκ ἐν λόγοις ἦν λαμπρός, ἀλλ' ἐν ἀσπίδι
δεινὸς σοφιστής, πολλά τ' ἐξευρεῖν σοφά.]
[γνώμηι δ' ἀδελφοῦ Μελεάγρου λελειμμένος,
ἴσον παρέσχεν ὄνομα διὰ τέχνης δορός,
εὑρὼν ἀκριβῆ μουσικὴν ἐν ἀσπίδι·]
φιλότιμον ἦθος πλούσιον, φρόνημα δὲ
ἐν τοῖσιν ἔργοις, οὐχὶ τοῖς λόγοις, ἴσον.

ἐκ τῶνδε μὴ θαύμαζε τῶν εἰρημένων,
Θησεῦ, πρὸ πύργων τούσδε τολμῆσαι θανεῖν.
τὸ γὰρ τραφῆναι μὴ κακῶς αἰδῶ φέρει·
αἰσχύνεται δὲ τἀγάθ' ἀσκήσας ἀνὴρ
κακὸς γενέσθαι πᾶς τις. ἡ δ' εὐανδρία
διδακτός, εἴπερ καὶ βρέφος διδάσκεται
λέγειν ἀκούειν θ' ὧν μάθησιν οὐκ ἔχει.
ἃ δ' ἂν μάθηι τις, ταῦτα σώιζεσθαι φιλεῖ
πρὸς γῆρας. οὕτω παῖδας εὖ παιδεύετε.|
♪ ἐγὼ δὲ γηροβοσκὸν οὐκ ἔχω, τεκοῦσ'|
καὶ μὴν τὸν Οἰκλέους γε γενναῖον τόκον
θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες ἐς μυχοὺς χθονὸς
αὐτοῖς τεθρίπποις εὐλογοῦσιν ἐμφανῶς.
τὸν Οἰδίπου τε παῖδα, Πολυνείκην λέγω,
ἡμεῖς ἐπαινέσαντες οὐ ψευδοίμεθ' ἄν.
ξένος γὰρ ἦν μοι πρὶν λιπὼν Κάδμου πόλιν
φυγῆι πρὸς Ἄργος διαβαλεῖν αὐθαίρετος.
ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσαι βούλομαι τούτων πέρι;|
οὐκ οἶδα πλὴν ἕν, σοῖσι πείθεσθαι λόγοις.|
τὸν μὲν Διὸς πληγέντα Καπανέα πυρὶ| {...}
ἦ χωρὶς ἱερὸν ὡς νεκρὸν θάψαι θέλεις;|
ναί· τοὺς δέ γ' ἄλλους πάντας ἐν μιᾶι πυρᾶι.|
ποῦ δῆτα θήσεις μνῆμα τῶιδε χωρίσας;|
αὐτοῦ παρ' οἴκους τούσδε συμπήξας τάφον.|
οὗτος μὲν ἤδη δμωσὶν ἂν μέλοι πόνος.|
ἡμῖν δέ γ' οἵδε· στειχέτω δ' ἄχθη νεκρῶν.| L2[I]
ἴτ', ὦ τάλαιναι μητέρες, τέκνων πέλας.| 𝔹
ἥκιστ', Ἄδραστε, τοῦτο πρόσφορον λέγεις.|
πῶς; τὰς τεκούσας οὐ χρεὼν ψαῦσαι τέκνων;|
ὄλοιντ' ἰδοῦσαι τούσδ' ἂν ἠλλοιωμένους.|
πικρὰ γὰρ ὄψις αἷμα κὠτειλαὶ νεκρῶν.|
τί δῆτα λύπην ταῖσδε προσθεῖναι θέλεις;|
νικᾶις. μένειν χρὴ τλημόνως· λέγει γὰρ εὖ
Θησεύς. ὅταν δὲ τούσδε προσθῶμεν πυρί,
ὀστᾶ προσάξεσθ'. ὦ ταλαίπωροι βροτῶν,
τί κτᾶσθε λόγχας καὶ κατ' ἀλλήλων φόνους
τίθεσθε; παύσασθ', ἀλλὰ λήξαντες πόνων
ἄστη φυλάσσεθ' ἥσυχοι μεθ' ἡσύχων.
σμικρὸν τὸ χρῆμα τοῦ βίου· τοῦτον δὲ χρὴ
ὡς ῥᾶιστα καὶ μὴ σὺν πόνοις διεκπερᾶν.|
καὶ μὴν ὁρᾶις τήνδ' ἧς ἐφέστηκας πέλας
πυράν, Διὸς θησαυρόν, ἔνθ' ἔνεστι σὸς
πόσις δαμασθεὶς λαμπάσιν κεραυνίοις.|
καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς σὸς πατὴρ βαίνει πέλας
γεραιὸς Ἶφις ἐς νεωτέρους λόγους,
οὓς οὐ κατειδὼς πρόσθεν ἀλγήσει κλύων.|
ὦ δυστάλαιναι, δυστάλας δ' ἐγὼ γέρων,
ἥκω διπλοῦν πένθημ' ὁμαιμόνων ἔχων,
τὸν μὲν θανόντα παῖδα Καδμείων δορὶ
Ἐτέοκλον ἐς γῆν πατρίδα ναυσθλώσων νεκρόν,

ἐγὼ μὲν οὖν σοι καὶ συνεκπονεῖν θέλω, 101
Eur. καὶ συμφονεύειν παῖδ' ἐπεισελθὼν δόμους
Ἴων οὗ δαῖθ' ὁπλίζει, καὶ τροφεῖα δεσπόταις
ἀποδοὺς θανεῖν τε ζῶν τε φέγγος εἰσορᾶν.
ἓν γάρ τι τοῖς δούλοισιν αἰσχύνην φέρει,
τοὔνομα· τὰ δ' ἄλλα πάντα τῶν ἐλευθέρων
οὐδὲν κακίων δοῦλος, ὅστις ἐσθλὸς ᾖ.|
κἀγώ, φίλη δέσποινα, συμφορὰν θέλω
858 κοινουμένη τήνδ' ἢ θανεῖν ἢ ζῆν καλῶς.]|
923 οἴμοι, μέγας θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται
924 κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.|
926 πρόσωπον, ἔξω δ' ἐγενόμην γνώμης ἐμῆς.
κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενί,
πρύμνηθεν αἱρεῖ μ' ἄλλο σῶν λόγων ὕπο,
οὓς ἐκβαλοῦσα τῶν παρεστώτων κακῶν
μετῆλθες ἄλλων πημάτων κακὰς ὁδούς.
τί φῄς; τίνα λόγον Λοξίου κατηγορεῖς;
ποῖον τεκεῖν φῂς παῖδα; ποῦ _θεῖναι πόλεως
θηρσὶν φίλον τύμβευμ'; ἄνελθέ μοι πάλιν.|
αἰσχύνομαι μέν σ', ὦ γέρον, λέξω δ' ὅμως.|
ὡς συστενάζειν γ' οἶδα γενναίως φίλοις.|
ἄκουε τοίνυν· οἶσθα Κεκροπίας πέτρας
πρόσβορρον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν;|
οἶδ', ἔνθα Πανὸς ἄδυτα καὶ βωμοὶ πέλας.|
ἐνταῦθ' ἀγῶνα δεινὸν ἠγωνίσμεθα.|
L1[O] τίν'; ὡς ἀπαντᾶι δάκρυά μοι τοῖς σοῖς λόγοις.|
𝔸 Φοίβωι ξυνῆψ' ἄκουσα δύστηνον γάμον.|
ὦ θύγατερ, ἆρ' ἦν ταῦθ' ἅ γ' ᾐσθόμην ἐγώ;|
οὐκ οἶδ'. ἀληθῆ δ' εἰ λέγεις φαίημεν ἄν.|
νόσον κρυφαίαν ἡνίκ' ἔστενες λάθρα_;|
τότ' ἦν ἃ νῦν σοι φανερὰ σημαίνω κακά.|
κᾆιτ' ἐξέκλεψας πῶς Ἀπόλλωνος γάμους;| 1
ἔτεκον {...} ἀνάσχου ταῦτ' ἐμοῦ κλύων, γέρον.|
ποῦ; τίς λοχεύει σ'; ἢ μόνη μοχθεῖς τάδε;|
μόνη κατ' ἄντρον οὗπερ ἐζεύχθην γάμοις.|
ὁ παῖς δὲ ποῦ 'στιν, ἵνα σὺ μηκέτ' ἦις ἄπαις;|
τέθνηκεν, ὦ γεραιέ, θηρσὶν ἐκτεθείς.|
τέθνηκ'; Ἀπόλλων δ' ὁ κακὸς οὐδὲν ἤρκεσεν;|
οὐκ ἤρκεσ'· Ἅιδου δ' ἐν δόμοις παιδεύεται.| 1
τίς γάρ νιν ἐξέθηκεν; οὐ γὰρ δὴ σύ γε;|
ἡμεῖς, ἐν ὄρφνηι σπαργανώσαντες πέπλοις.|
οὐδὲ ξυνῄδει σοί τις ἔκθεσιν τέκνου;|
αἱ ξυμφοραί γε καὶ τὸ λανθάνειν μόνον.|
◆ καὶ πῶς ἐν ἄντρωι παῖδα τὸν λιπεῖν ἔτλης;|
πῶς; οἰκτρὰ πολλὰ στόματος ἐκβαλοῦσ' ἔπη|
{...} τλήμων σὺ τόλμης, ὁ δὲ θεὸς μᾶλλον σέθεν.|
εἰ παῖδά γ' εἶδες χεῖρας ἐκτείνοντά μοι.|
μαστὸν διώκοντ' ἢ πρὸς ἀγκάλαις πεσεῖν;|
ἐνταῦθ', ἵν' οὐκ ὢν ἄδικ' ἔπασχεν ἐξ ἐμοῦ.|
550 964 σοὶ δ' ἐς τί δόξ' ἐσῆλθεν ἐκβαλεῖν τέκνον;| 103

E10

KEY:
- ♪♪ within song
- spoken by messenger (none)
- † crux †
- | end of series of lines by same speaker
- ◆ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED: first trimeter of new speaker.

Letters not underlined: Murray (OCT II 1913) and Diggle (OCT II 1981) agree.

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
418 - 412 BCE	?	?	?

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E10

COMPANION TO

EURIPIDES

ΙΩΝ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART, WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-256	**1-100**		
257-358	**101-200**	1015-1174	**601-700**
359-575	**201-300**	1175-1307	**701-800**
576-726	**301-400**	1308-1408	**801-900**
727-849	**401-500**	1409-1561	**901-1000**
850-1014	**501-600**	1562-1605	**1001-1044**

3L 𝔸 1-627

3L 𝔹 628-1605

PRINT TWO-SIDED: **103 to 114**

ἌΤΛΑΣ, ὁ χαλκέοισιν †νώτοις οὐρανὸν 102 (69C)
θεῶν παλαιὸν οἶκον ἐκτρίβων, θεῶν
μιᾶς† ἔφυσε Μαῖαν, ἣ ᾽μ᾽ ἐγείνατο
Ἑρμῆν μεγίστωι Ζηνί, δαιμόνων λάτριν.
ἥκω δὲ Δελφῶν τήνδε γῆν, ἵν᾽ ὀμφαλὸν
μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνωιδεῖ βροτοῖς
τά τ᾽ ὄντα καὶ μέλλοντα θεσπίζων ἀεί.
ἔστιν γὰρ οὐκ ἄσημος Ἑλλήνων πόλις,
τῆς χρυσολόγχου Παλλάδος κεκλημένη,
οὗ παῖδ᾽ Ἐρεχθέως Φοῖβος ἔζευξεν γάμοις
βίαι Κρέουσαν, ἔνθα προσβόρρους πέτρας
Παλλάδος ὑπ᾽ ὄχθωι τῆς Ἀθηναίων χθονὸς
Μακρὰς καλοῦσι γῆς ἄνακτες Ἀτθίδος.
ἀγνὼς δὲ πατρὶ—τῶι θεῶι γὰρ ἦν φίλον—
γαστρὸς διήνεγκ᾽ ὄγκον. ὡς δ᾽ ἦλθεν χρόνος,
τεκοῦσ᾽ ἐν οἴκοις παῖδ᾽ ἀπήνεγκεν βρέφος
ἐς ταὐτὸν ἄντρον οὗπερ ηὐνάσθη θεῶι
Κρέουσα, κἀκτίθησιν ὡς θανούμενον
κοίλης ἐν ἀντίπηγος εὐτρόχωι κύκλωι,
προγόνων νόμον σώιζουσα τοῦ τε γηγενοῦς
Ἐριχθονίου. κείνωι γὰρ ἡ Διὸς κόρη
φρουρὼ παραζεύξασα φύλακε σώματος
δισσὼ δράκοντε, παρθένοις Ἀγλαυρίσι_
δίδωσι σώιζειν· ὅθεν Ἐρεχθείδαις ἐκεῖ
νόμος τις ἔστιν ὄφεσιν ἐν χρυσηλάτοις
L1[I] τρέφειν τέκν᾽. ἀλλ᾽ ἣν εἶχε παρθένος χλιδὴν
𝔸 τέκνωι προσάψασ᾽ ἔλιπεν ὡς θανουμένωι.
κἄμ᾽ ὢν ἀδελφὸς Φοῖβος αἰτεῖται τάδε·
Ὦ σύγγον᾽, ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐτόχθονα
κλεινῶν Ἀθηνῶν—οἶσθα γὰρ θεᾶς πόλιν—
λαβὼν βρέφος νεογνὸν ἐκ κοίλης πέτρας
αὐτῶι σὺν ἄγγει σπαργάνοισί θ᾽ οἷς ἔχει 2 (1C)
ἔνεγκε Δελφῶν τἀμὰ πρὸς χρηστήρια,
καὶ θὲς πρὸς αὐταῖς εἰσόδοις δόμων ἐμῶν.
τὰ δ᾽ ἄλλ᾽—ἐμὸς γάρ ἐστιν, ὡς εἰδῇς, ὁ παῖς—
ἡμῖν μελήσει. Λοξίαι δ᾽ ἐγὼ χάριν
πράσσων ἀδελφῶι πλεκτὸν ἐξάρας κύτος
ἤνεγκα, καὶ τὸν παῖδα κρηπίδων ἔπι
τίθημι ναοῦ τοῦδ᾽, ἀναπτύξας κύτος 2
ἑλικτὸν ἀντίπηγος, ὡς ὁρῶιθ᾽ ὁ παῖς.
κυρεῖ δ᾽ ἅμ᾽ ἱππεύοντος ἡλίου κύκλωι
προφῆτις ἐσβαίνουσα μαντεῖον θεοῦ·
ὄψιν δὲ προσβαλοῦσα παιδὶ νηπίωι
✦ ἐθαύμασ᾽ εἴ τις Δελφίδων τλαίη κόρη
λαθραῖον ὠδῖν᾽ ἐς θεοῦ ῥῖψαι δόμον,
ὑπέρ τε θυμέλας διορίσαι πρόθυμος ἦν·
Eur. οἴκτωι δ᾽ ἀφῆκεν ὠμότητα—καὶ θεὸς
Ἴων συνεργὸς ἦν τῶι παιδὶ μὴ ᾽κπεσεῖν δόμων—
τρέφει δέ νιν λαβοῦσα. τὸν σπείραντα δὲ
οὐκ οἶδε Φοῖβον οὐδὲ μητέρ᾽ ἧς ἔφυ,

ὃς τόνδ᾽ ἔσαιρε ναόν; οὗτός ἐσθ᾽ ὁ παῖς.| 795
ὄνομα δὲ ποῖον αὐτὸν ὀνομάζει πατήρ; 800
οἶσθ᾽, ἢ σιωπῆι τοῦτ᾽ ἀκύρωτον μένει;|
Ἴων᾽, ἐπείπερ πρῶτος ἤντησεν πατρί·|
μητρὸς δ᾽ ὁποίας ἐστὶν {...};| οὐκ ἔχω φράσαι.
φροῦδος δ᾽—ἵν᾽ εἰδῇς πάντα τἀπ᾽ ἐμοῦ, γέρον—
παιδὸς προθύσων ξένια καὶ γενέθλια
σκηνὰς ἐς ἱερὰς τῆσδε λαθραίως πόσις,
κοινὴν ξυνάψων δαῖτα παιδὶ τῶι νέωι.|
δέσποινα, προδεδόμεσθα—σὺν γὰρ σοὶ νοσῶ—
τοῦ σοῦ πρὸς ἀνδρός, καὶ μεμηχανημένως
ὑβριζόμεσθα δωμάτων τ᾽ Ἐρεχθέως
ἐκβαλλόμεσθα. καὶ σὸν οὐ στυγῶν πόσιν
λέγω, σὲ μέντοι μᾶλλον ἢ κεῖνον φιλῶν·
ὅστις σε γήμας ξένος ἐπεισελθὼν πόλιν
καὶ δῶμα καὶ σὴν παραλαβὼν παγκληρίαν,
ἄλλης γυναικὸς παῖδας ἐκκαρπούμενος
λάθρα_ πέφηνεν· ὡς λάθρα_ δ᾽, ἐγὼ φράσω.
ἐπεί σ᾽ ἄτεκνον ᾔσθετ᾽, οὐκ ἔστεργέ σοι
ὅμοιος εἶναι τῆς τύχης τ᾽ ἴσον φέρειν,
λαβὼν δὲ δοῦλα λέκτρα νυμφεύσας λάθρα_
τὸν παῖδ᾽ ἔφυσεν, ἐξενωμένον δέ τωι
Δελφῶν δίδωσιν ἐκτρέφειν. ὃ δ᾽ ἐν θεοῦ
δόμοισιν ἄφετος, ὡς λάθοι, παιδεύεται.
νεανίαν δ᾽ ὡς ᾔσθετ᾽ ἐκτεθραμμένον,
ἐλθεῖν σ᾽ ἔπεισε δεῦρ᾽ ἀπαιδίας χάριν. L1[I]
κᾆιθ᾽ ὁ θεὸς οὐκ ἐψεύσαθ᾽, ὅδε δ᾽ ἐψεύσατο 𝔸
πάλαι τρέφων τὸν παῖδα, κἄπλεκεν πλοκὰς
τοιάσδ᾽· ἁλοὺς μὲν ἀνέφερ᾽ ἐς τὸν δαίμονα, 827
τυραννίδ᾽ αὐτῶι περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς. 829
[καινὸν δὲ τοὔνομ᾽ ἀνὰ χρόνον πεπλασμένον
Ἴων, ἰόντι δῆθεν ὅτι συνήντετο.]|
οἴμοι, κακούργους ἄνδρας ὡς ἀεὶ στυγῶ,
οἳ συντιθέντες τἄδικ᾽ εἶτα μηχαναῖς
κοσμοῦσι. φαῦλον χρηστὸν ἂν λαβεῖν φίλον
θέλοιμι μᾶλλον ἢ κακὸν σοφώτερον.|
καὶ τῶνδ᾽ ἁπάντων ἔσχατον πείσηι κακόν·
ἀμήτορ᾽, ἀναρίθμητον, ἐκ δούλης τινὸς
γυναικὸς ἐς σὸν δῶμα δεσπότην ἄγειν.
ἁπλοῦν ἂν ἦν γὰρ τὸ κακόν, εἰ παρ᾽ εὐγενοῦς
μητρός, πιθών σε, σὴν λέγων ἀπαιδίαν,
ἐσώικισ᾽ οἴκους· εἰ δέ σοι τόδ᾽ ἦν πικρόν,
τῶν Αἰόλου νιν χρῆν ὀρεχθῆναι γάμων.
ἐκ τῶνδε δεῖ σε δὴ γυναικεῖόν τι δρᾶν.
[ἢ γὰρ ξίφος λαβοῦσαν ἢ δόλωι τινὶ
ἢ φαρμάκοισι σὸν κατακτεῖναι πόσιν
καὶ παῖδα, πρὶν σοὶ θάνατον ἐκ κείνων μολεῖν. Eur.
[εἰ γάρ γ᾽ ὑφήσεις τοῦδ᾽, ἀπαλλάξῃ βίου. Ἴων
δυοῖν γὰρ ἐχθροῖν εἰς ἓν ἐλθόντοιν στέγος,
ἢ θάτερον δεῖ δυστυχεῖν ἢ θάτερον.] 849

103 (70C)

ἔπαιρε σαυτὸν πρὸς θεοῦ χρηστήρια,
ὥς μοι συνησθῇς, εἴ τι Λοξίας ἄναξ
θέσπισμα παίδων ἐς γονὰς ἐφθέγξατο.
σὺν τοῖς φίλοις γὰρ ἡδὺ μὲν πράσσειν καλῶς·
ἃ μὴ γένοιτο δ', εἴ τι τυγχάνοι κακόν,
ἐς ὄμματ' εὔνου φωτὸς ἐμβλέψαι γλυκύ.
ἐγὼ δέ σ', ὥσπερ καὶ σὺ πατέρ' ἐμόν ποτε,
δέσποιν' ὅμως οὖσ' ἀντικηδεύω πατρός.|
ὦ θύγατερ, ἄξι' ἀξίων γεννητόρων
ἤθη φυλάσσεις, κοὐ καταισχύνασ' ἔχεις
τοὺς σούς παλαιούς, ἐκγόνους αὐτοχθόνας.
ἕλχ' ἕλκε πρὸς μέλαθρα καὶ κόμιζέ με.
αἰπεινά μοι μαντεῖα· τοῦ γήρως δέ μοι
συνεκπονοῦσα κῶλον ἰατρὸς γενοῦ.|
ἕπου νυν· ἴχνος δ' ἐκφύλασσ' ὅπου τίθης.|
τὸ τοῦ ποδὸς μὲν βραδύ, τὸ τοῦ δὲ νοῦ ταχύ.|
βάκτρωι δ' ἐρείδου περιφερῆ στίβον χθονός.|
καὶ τοῦτο τυφλόν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ.|
ὀρθῶς ἔλεξας· ἀλλὰ μὴ παρῇς κόπωι.|
οὔκουν ἑκών γε· τοῦ δ' ἀπόντος οὐ κρατῶ.|
γυναῖκες, ἱστῶν τῶν ἐμῶν καὶ κερκίδος
δούλευμα πιστόν, τίνα τύχην λαβὼν πόσις
βέβηκε παίδων, ὧνπερ οὕνεχ' ἥκομεν;
σημήναθ'· εἰ γὰρ ἀγαθά μοι μηνύσετε,
751 οὐκ εἰς ἀπίστους δεσπότας βαλεῖς χάριν.|
L2[O] 753 τὸ φροίμιον μὲν τῶν λόγων οὐκ εὐτυχές.|
𝔸 755 ἀλλ' ἦ τι θεσφάτοισι δεσποτῶν νοσῶ;|
εἶέν· τί δρῶμεν θάνατος ὧν κεῖται πέρι;|
{…} τίς ἥδε μοῦσα, χὠ φόβος τίνων πέρι;|
εἴπωμεν ἢ σιγῶμεν; ἢ τί δράσομεν;|
εἴφ'· ὡς ἔχεις γε συμφοράν τιν' εἰς ἐμέ.|
εἰρήσεταί τοι, κεἰ θανεῖν μέλλω διπλῆι.
οὐκ ἔστι σοι, δέσποιν', ἐπ' ἀγκάλαις λαβεῖν
762 τέκν' οὐδὲ μαστῶι σῶι προσαρμόσαι ποτέ.|
769 μήπω στενάξῃς| ἀλλὰ πάρεισι γόοι.|
771 εἰ ταὐτὰ πράσσων δεσπότης τῆς συμφορᾶς
κοινωνός ἐστιν, ἢ μόνη σὺ δυστυχεῖς.|
κείνωι μέν, ὦ γεραιέ, παῖδα Λοξίας
775 ἔδωκεν, ἰδίαι δ' εὐτυχεῖ ταύτης δίχα.|
778 πότερα δὲ φῦναι δεῖ γυναικὸς ἔκ τινος
τὸν παῖδ' ὃν εἶπας, ἢ γεγῶτ' ἐθέσπισεν;|
ἤδη πεφυκότ' ἐκτελῆ νεανίαν
781 δίδωσιν αὐτῶι Λοξίας· παρῆ δ' ἐγώ.|
785 ◆ κἄμοιγε. πῶς δ' ὁ χρησμὸς ἐκπεραίνεται,
σαφέστερόν μοι φράζε χὤστις ἔσθ' ὁ παῖς.|
787 ὅτωι ξυναντήσειεν ἐκ θεοῦ συθεὶς
789 πρώτωι πόσις σός, παῖδ' ἔδωκ' αὐτῶι θεός.|
792 τίς οὖν ἐχρήσθη; τῶι συνῆψ' ἴχνος ποδὸς
πόσις ταλαίνης; πῶς δὲ ποῦ νιν εἰσιδών;|
794 οἶσθ', ὦ φίλη δέσποινα, τὸν νεανίαν

ὁ παῖς τε τοὺς τεκόντας οὐκ ἐπίσταται.
νέος μὲν οὖν ὢν ἀμφὶ βωμίους τροφὰς
ἠλᾶτ' ἀθύρων· ὡς δ' ἀπηνδρώθη δέμας,
Δελφοί σφ' ἔθεντο χρυσοφύλακα τοῦ θεοῦ
ταμίαν τε πάντων πιστόν, ἐν δ' ἀνακτόροις
θεοῦ καταζῆι δεῦρ' ἀεὶ σεμνὸν βίον.
Κρέουσα δ' ἡ τεκοῦσα τὸν νεανίαν
Ξούθωι γαμεῖται συμφορᾶς τοιᾶσδ' ὕπο·
ἦν ταῖς Ἀθήναις τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις,
οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων·
ὃν συμπονήσας καὶ συνεξελὼν δορὶ
γάμων Κρεούσης ἀξίωμ' ἐδέξατο,
οὐκ ἐγγενὴς ὤν, Αἰόλου δὲ τοῦ Διὸς
γεγὼς Ἀχαιός. χρόνια δὲ σπείρας λέχη
ἄτεκνός ἐστι καὶ Κρέουσ'· ὧν οὕνεκα
ἥκουσι πρὸς μαντεῖ' Ἀπόλλωνος τάδε
ἔρωτι παίδων. Λοξίας δὲ τὴν τύχην
ἐς τοῦτ' ἐλαύνει, κοὐ λέληθεν, ὡς δοκεῖ·
δώσει γὰρ εἰσελθόντι μαντεῖον τόδε
Ξούθωι τὸν αὑτοῦ παῖδα, καὶ πεφυκέναι
κείνου σφε φήσει, μητρὸς ὡς ἐλθὼν δόμους
γνωσθῆι Κρεούσηι, καὶ γάμοι τε Λοξίου
κρυπτοὶ γένωνται παῖς τ' ἔχηι τὰ πρόσφορα.
Ἴωνα δ' αὐτόν, κτίστορ' Ἀσιάδος χθονός,
ὄνομα κεκλῆσθαι θήσεται καθ' Ἑλλάδα.
ἀλλ' ἐς δαφνώδη γύαλα βήσομαι τάδε, L2[O]
τὸ κρανθὲν ὡς ἂν ἐκμάθω παιδὸς πέρι. 𝔸
ὁρῶ γὰρ ἐκβαίνοντα Λοξίου γόνον
τόνδ', ὡς πρὸ ναοῦ λαμπρὰ θῆι πυλώματα
δάφνης κλάδοισιν. ὄνομα δ', οὗ μέλλει τυχεῖν,| 80
γενναιότης σοι, καὶ τρόπων τεκμήριον 237

3 (2C)

τὸ σχῆμ' ἔχεις τόδ', ἥτις εἶ ποτ', ὦ γύναι.
γνοίη δ' ἂν ὡς τὰ πολλά γ' ἀνθρώπου πέρι
τὸ σχῆμ' ἰδών τις εἰ πέφυκεν εὐγενής.
ἀλλ' ἐξέπληξάς μ', ὄμμα συγκλῄσασα σὸν
δακρύοις θ' ὑγράνασ' εὐγενῆ παρηίδα,
ὡς εἶδες ἁγνὰ Λοξίου χρηστήρια.
τί ποτε μερίμνης ἐς τόδ' ἦλθες, ὦ γύναι;

3

ὃ πάντες ἄλλοι γύαλα λεύσσοντες θεοῦ
χαίρουσιν, ἐνταῦθ' ὄμμα σὸν δακρυρροεῖ;|
ὦ ξένε, τὸ μὲν σὸν οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχει
ἐς θαύματ' ἐλθεῖν δακρύων ἐμῶν πέρι·
ἐγὼ δ' ἰδοῦσα τούσδ' Ἀπόλλωνος δόμους
μνήμην παλαιὰν ἀνεμετρησάμην τινά·
οἴκοι τὸν νοῦν ἔσχον ἐνθάδ' οὖσά που.
ὦ τλήμονες γυναῖκες· ὦ τολμήματα
θεῶν. τί δῆτα; ποῖ δίκην ἀνοίσομεν,
εἰ τῶν κρατούντων ἀδικίαις ὀλούμεθα;|
τί χρῆμ' ἀνερμήνευτα δυσθυμῆι, γύναι;|
οὐδέν· μεθῆκα τόξα· τἀπὶ τῶιδε δὲ 256

ἐγώ τε σιγῶ, καὶ σὺ μὴ φρόντιζ' ἔτι.|
τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς ἦλθες; ἐκ ποίας πάτρας
πέφυκας; ὄνομα τί σε καλεῖν ἡμᾶς χρεών;|
Κρέουσα μέν μοι τοὔνομ', ἐκ δ' Ἐρεχθέως
πέφυκα, πατρὶς γῆ δ' Ἀθηναίων πόλις.|
ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ γενναίων τ' ἄπο
τραφεῖσα πατέρων, ὥς σε θαυμάζω, γύναι.|
τοσαῦτα κεὐτυχοῦμεν, ὦ ξέν', οὐ πέρα.|
πρὸς θεῶν, ἀληθῶς, ὡς μεμύθευται βροτοῖς {...};|
τί χρῆμ' ἐρωτᾶις, ὦ ξέν', ἐκμαθεῖν θέλων;|
ἐκ γῆς πατρός σου πρόγονος ἔβλαστεν πατήρ;|
Ἐριχθόνιός γε· τὸ δὲ γένος μ' οὐκ ὠφελεῖ.|
ἦ καί σφ' Ἀθάνα γῆθεν ἐξανείλετο;|
ἐς παρθένους γε χεῖρας, οὐ τεκοῦσά νιν.|
δίδωσι δ', ὥσπερ ἐν γραφῆι νομίζεται {...};|
Κέκροπός γε σώιζειν παισὶν οὐχ ὁρώμενον.|
ἤκουσα λῦσαι παρθένους τεῦχος θεᾶς.|
τοιγὰρ θανοῦσαι σκόπελον ἥιμαξαν πέτρας.|
τί δαὶ τόδ'; ἆρ' ἀληθὲς ἢ μάτην λόγος {...}|
τί χρῆμ' ἐρωτᾶις; καὶ γὰρ οὐ κάμνω σχολῆι.|
πατὴρ Ἐρεχθεὺς σὰς ἔθυσε συγγόνους;|
ἔτλη πρὸ γαίας σφάγια παρθένους κτανεῖν.|
σὺ δ' ἐξεσώθης πῶς κασιγνήτων μόνη;|
βρέφος νεογνὸν μητρὸς ἦν ἐν ἀγκάλαις.|
πατέρα δ' ἀληθῶς χάσμα σὸν κρύπτει χθονός;|
L2[I] πληγαὶ τριαίνης ποντίου σφ' ἀπώλεσαν.|
𝔸 Μακραὶ δὲ χῶρός ἐστ' ἐκεῖ κεκλημένος;|
284 τί δ' ἱστορεῖς τόδ'; ὥς μ' ἀνέμνησάς τινος.|
287 τί δέ; στυγεῖς σὺ τοῦ θεοῦ τὰ φίλτατα;|
οὐδέν· ξύνοιδ' ἄντροισιν αἰσχύνην τινά.|
πόσις δὲ τίς σ' ἔγημ' Ἀθηναίων, γύναι;|
οὐκ ἀστός, ἀλλ' ἐπακτὸς ἐξ ἄλλης χθονός.|
τίς; εὐγενῆ νιν δεῖ πεφυκέναι τινά.|
Ξοῦθος, πεφυκὼς Αἰόλου Διός τ' ἄπο.|
καὶ πῶς ξένος σ' ὢν ἔσχεν οὖσαν ἐγγενῆ;|
Εὔβοι' Ἀθήναις ἔστι τις γείτων πόλις {...}|
ὅροις ὑγροῖσιν, ὡς λέγουσ', ὡρισμένη.|
ταύτην ἔπερσε Κεκροπίδαις κοινῶι δορί.|
ἐπίκουρος ἐλθών; κἆιτα σὸν γαμεῖ λέχος;|
φερνάς γε πολέμου καὶ δορὸς λαβὼν γέρας.|
σὺν ἀνδρὶ δ' ἥκεις ἢ μόνη χρηστήρια;|
σὺν ἀνδρί. σηκοὺς δ' ἐκστρέφει Τροφωνίου.|
πότερα θεατὴς ἢ χάριν μαντευμάτων;|
◆ κείνου τε Φοίβου θ' ἓν θέλων μαθεῖν ἔπος.|
καρποῦ δ' ὕπερ γῆς ἥκετ', ἢ παίδων πέρι;|
ἄπαιδές ἐσμεν, χρόνι' ἔχοντ' εὐνήματα.|
Eur. οὐδ' ἔτεκες οὐδὲν πώποτ', ἀλλ' ἄτεκνος εἶ;|
Ἴων ὁ Φοῖβος οἶδε τὴν ἐμὴν ἀπαιδίαν.|
ὦ τλῆμον, ὡς τἄλλ' εὐτυχοῦσ' οὐκ εὐτυχεῖς.|
150 308 σὺ δ' εἶ τίς; ὥς σου τὴν τεκοῦσαν ὤλβισα.|

104 (71C) ἐσθλοὺς δὲ μισεῖ κατθανεῖν φοβούμενος.
εἴποις ἂν ὡς ὁ χρυσὸς ἐκνικᾶι τάδε,
πλουτεῖν τε τερπνόν; οὐ φιλῶ ψόγους κλύειν
ἐν χερσὶ σώιζων ὄλβον οὐδ' ἔχειν πόνους· 631
ἃ δ' ἐνθάδ' εἶχον ἀγάθ' ἄκουσόν μου, πάτερ· 633
τὴν φιλτάτην μὲν πρῶτον ἀνθρώπωι σχολὴν
ὄχλον τε μέτριον, οὐδέ μ' ἐξέπληξ' ὁδοῦ
πονηρὸς οὐδείς· κεῖνο δ' οὐκ ἀνασχετόν,
εἴκειν ὁδοῦ χαλῶντα τοῖς κακίοσιν. 637
ὑπηρετῶν χαίρουσιν, οὐ γοωμένοις. 639
καὶ τοὺς μὲν ἐξέπεμπον, οἳ δ' ἧκον ξένοι,
ὥσθ' ἡδὺς αἰεὶ καινὸς ἐν καινοῖσιν ἦ.
ὃ δ' εὐκτὸν ἀνθρώποισι, κἂν ἄκουσιν ἦι,
δίκαιον εἶναί μ' ὁ νόμος ἡ φύσις θ' ἅμα
παρεῖχε τῶι θεῶι. ταῦτα συννοούμενος
κρείσσω νομίζω τἀνθάδ' ἢ τἀκεῖ, πάτερ.
ἔα δέ μ' αὐτοῦ ζῆν· ἴση γὰρ ἡ χάρις,
μεγάλοισι χαίρειν σμικρά θ' ἡδέως ἔχειν.|
καλῶς ἔλεξας, εἴπερ οὓς ἐγὼ φιλῶ
ἐν τοῖσι σοῖσιν εὐτυχήσουσιν φίλοις.|
παῦσαι λόγων τῶνδ', εὐτυχεῖν δ' ἐπίστασο·
θέλω γὰρ οὗπέρ σ' ηὗρον ἄρξασθαι, τέκνον,
κοινῆς τραπέζης, δαῖτα πρὸς κοινὴν πεσών,
θῦσαί θ' ἅ σου πρὶν γενέθλι' οὐκ ἐθύσαμεν.
καὶ νῦν μὲν ὡς δὴ ξένον ἄγων σ' ἐφέστιον
δείπνοισι τέρψω, τῆς δ' Ἀθηναίων χθονὸς L2[I]
ἄξω θεατὴν δῆθεν, _ ὡς οὐκ ὄντ' ἐμόν. 𝔸
καὶ γὰρ γυναῖκα τὴν ἐμὴν οὐ βούλομαι
λυπεῖν ἄτεκνον οὖσαν αὐτὸς εὐτυχῶν.
χρόνωι δὲ καιρὸν λαμβάνων προσάξομαι
δάμαρτ' ἐᾶν σε σκῆπτρα τἄμ' ἔχειν χθονός.
4 (3C) Ἴωνα δ' ὀνομάζω σε τῆι τύχηι πρέπον,
ὁθούνεκ' ἀδύτων ἐξιόντι μοι θεοῦ
ἴχνος συνῆψας πρῶτος. ἀλλὰ τῶν φίλων
πλήρωμ' ἀθροίσας βουθύτωι σὺν ἡδονῆι
πρόσειπε, μέλλων Δελφίδ' ἐκλιπεῖν πόλιν.
ὑμῖν δὲ σιγᾶν, δμωΐδες, λέγω τάδε,
ἢ θάνατον εἰπούσαισι πρὸς δάμαρτ' ἐμήν.|
4 στείχοιμ' ἄν. ἓν δὲ τῆς τύχης ἄπεστί μοι·
εἰ μὴ γὰρ ἥτις μ' ἔτεκεν εὑρήσω, πάτερ,
ἀβίωτον ἡμῖν. εἰ δ' ἐπεύξασθαι χρεών,
ἐκ τῶν Ἀθηνῶν μ' ἡ τεκοῦσ' εἴη γυνή,
ὥς μοι γένηται μητρόθεν παρρησία.
καθαρὰν γὰρ ἤν τις ἐς πόλιν πέσηι ξένος,
κἂν τοῖς λόγοισιν ἀστὸς ἦι, τό γε στόμα
δοῦλον πέπαται κοὐκ ἔχει παρρησίαν.| 675
♫ αὐτὴ δ' ἄπαις ἦι καὶ λελειμμένη τέκνων.| 680 Eur.
♫ νῦν δ' ἣ μὲν ἔρρει συμφοραῖς, ὃ δ' εὐτυχεῖ.| 699 Ἴων
ὦ πρέσβυ παιδαγώγ' Ἐρεχθέως πατρὸς 725
τοὐμοῦ ποτ' ὄντος, ἡνίκ' ἦν ἔτ' ἐν φάει, 726 400

Eur.
Ἴων

ἀλλ᾽ ἐκλιπὼν θεοῦ δάπεδ᾽ ἀλητείαν τε σὴν
ἐς τὰς Ἀθήνας στεῖχε κοινόφρων πατρί,
[οὗ σ᾽ ὄλβιον μὲν σκῆπτρον ἀναμένει πατρός,
πολὺς δὲ πλοῦτος· οὐδὲ θάτερον νοσῶν
δυοῖν κεκλήσηι δυσγενὴς πένης θ᾽ ἅμα,
ἀλλ᾽ εὐγενής τε καὶ πολυκτήμων βίου.]
σιγᾶις; τί πρὸς γῆν ὄμμα σὸν βαλὼν ἔχεις;
ἐς φροντίδας δ᾽ ἀπῆλθες, ἐκ δὲ χαρμονῆς
πάλιν μεταστὰς δεῖμα προσβάλλεις πατρί.|
οὐ ταὐτὸν εἶδος φαίνεται τῶν πραγμάτων
πρόσωθεν ὄντων ἐγγύθεν θ᾽ ὁρωμένων.
ἐγὼ δὲ τὴν μὲν συμφορὰν ἀσπάζομαι,
πατέρα σ᾽ ἀνευρών· ὧν δὲ γιγνώσκω, πάτερ,
ἄκουσον. εἶναί φασι τὰς αὐτόχθονας
κλεινὰς Ἀθήνας οὐκ ἐπείσακτον γένος,
ἵν᾽ ἐσπεσοῦμαι δύο νόσω κεκτημένος,
πατρός τ᾽ ἐπακτοῦ καὐτὸς ὢν νοθαγενής.
593 καὶ τοῦτ᾽ ἔχων τοὔνειδος, ἀσθενὴς μὲν_ ὢν
595 {…} ἢν δ᾽ ἐς τὸ πρῶτον πόλεος ὁρμηθεὶς ζυγὸν
ζητῶ τις εἶναι, τῶν μὲν ἀδυνάτων ὕπο
μισησόμεσθα· λυπρὰ γὰρ τὰ κρείσσονα·
ὅσοι δέ, χρηστοὶ δυνάμενοί τ᾽, ὄντες σοφοί,
σιγῶσι κοὐ σπεύδουσιν ἐς τὰ πράγματα,
γέλωτ᾽ ἐν αὐτοῖς μωρίαν τε λήψομαι
601 οὐχ ἡσυχάζων ἐν πόλει φόβου πλέαι.
L3[O] 603 ἐς ἀξίωμα βὰς πλέον φρουρήσομαι
ψήφοισιν. οὕτω γὰρ τάδ᾽, ὦ πάτερ, φιλεῖ·
οἳ τὰς πόλεις ἔχουσι κἀξιώματα,
τοῖς ἀνθαμίλλοις εἰσὶ πολεμιώτατοι.
ἐλθὼν δ᾽ ἐς οἶκον ἀλλότριον ἔπηλυς ὢν
γυναῖκά θ᾽ ὡς ἄτεκνον, ἣ κοινουμένη
τῆς συμφορᾶς σοι πρόσθεν, ἀπολαχοῦσα νῦν
αὐτὴ καθ᾽ αὑτὴν τὴν τύχην οἴσει πικρῶς,
πῶς οὐχ ὑπ᾽ αὐτῆς εἰκότως μισήσομαι,
ὅταν παραστῶ σοὶ μὲν ἐγγύθεν ποδός,
ἡ δ᾽ οὖσ᾽ ἄτεκνος τὰ σὰ φίλ᾽ εἰσορᾶι πικρῶς,
κᾆτ᾽ ἢ προδούς σύ μ᾽ ἐς δάμαρτα σὴν βλέπηις
ἢ τἀμὰ τιμῶν δῶμα συγχέας ἔχηις;
ὅσας σφαγὰς δὴ φαρμάκων ≤τε≥ θανασίμων
γυναῖκες ηὗρον ἀνδράσιν διαφθοράς.
ἄλλως τε τὴν σὴν ἄλοχον οἰκτίρω, πάτερ,
ἄπαιδα γηράσκουσαν· οὐ γὰρ ἀξία
πατέρων ἀπ᾽ ἐσθλῶν οὖσ᾽ ἀπαιδίαι νοσεῖν.
✦ τυραννίδος δὲ τῆς μάτην αἰνουμένης
τὸ μὲν πρόσωπον ἡδύ, τἀν δόμοισι δὲ
λυπηρά· τίς γὰρ μακάριος, τίς εὐτυχής,
ὅστις δεδοικὼς καὶ παραβλέπων βίον
αἰῶνα τείνει; δημότης ἂν εὐτυχὴς
ζῆν ἂν θέλοιμι μᾶλλον ἢ τύραννος ὤν,
627 ὧι τοὺς πονηροὺς ἡδονὴ φίλους ἔχειν,

105 (72C)
τοῦ θεοῦ καλοῦμαι δοῦλος εἰμί τ᾽, ὦ γύναι.|
ἀνάθημα πόλεως, ἤ τινος πραθεὶς ὕπο;|
οὐκ οἶδα πλὴν ἕν· Λοξίου κεκλήμεθα.|
ἡμεῖς σ᾽ ἄρ᾽ αὖθις, ὦ ξέν᾽, ἀντοικτίρομεν.|
ὡς μὴ εἰδόθ᾽ ἥτις μ᾽ ἔτεκεν ἐξ ὅτου τ᾽ ἔφυν.|
ναοῖσι δ᾽ οἰκεῖς τοισίδ᾽ ἢ κατὰ στέγας;|
ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ᾽, ἵν᾽ ἂν λάβηι μ᾽ ὕπνος.|
παῖς δ᾽ ὢν ἀφίκου ναὸν ἢ νεανίας;|
βρέφος λέγουσιν οἱ δοκοῦντες εἰδέναι.|
καὶ τίς γάλακτί σ᾽ ἐξέθρεψε Δελφίδων;|
οὐπώποτ᾽ ἔγνων μαστόν· ἣ δ᾽ ἔθρεψέ με {…}|
τίς, ὦ ταλαίπωρ᾽; ὡς νοσοῦσ᾽ ηὗρον νόσους.|
Φοίβου προφῆτις, μητέρ᾽ ὣς νομίζομεν.|
ἐς δ᾽ ἄνδρ᾽ ἀφίκου τίνα τροφὴν κεκτημένος;|
βωμοί μ᾽ ἔφερβον οὑπιών τ᾽ ἀεὶ ξένος.|
τάλαινά σ᾽ ἡ τεκοῦσα· τίς ποτ᾽ ἦν ἄρα.|
ἀδίκημά του γυναικὸς ἐγενόμην ἴσως.|
ἔχεις δὲ βίοτον· εὖ γὰρ ἤσκησαι πέπλοις.|
τοῖς τοῦ θεοῦ κοσμούμεθ᾽, ὧι δουλεύομεν.|
οὐδ᾽ ἦιξας εἰς ἔρευναν ἐξευρεῖν γονάς;|
ἔχω γὰρ οὐδέν, ὦ γύναι, τεκμήριον.|
πέπονθέ τις σῆι μητρὶ ταὔτ᾽ ἄλλη γυνή.|
τίς; εἰ πόνου μοι ξυλλάβοι, χαίροιμεν ἄν.|
ἧς οὕνεκ᾽ ἦλθον δεῦρο πρὶν πόσιν μολεῖν.|
ποῖόν τι χρήιζουσ᾽; ὡς ὑπουργήσω, γύναι.|
μάντευμα κρυπτὸν δεομένη Φοίβου μαθεῖν.| L3[O]
λέγοις ἄν· ἡμεῖς τἄλλα προξενήσομεν.|
ἄκουε δὴ τὸν μῦθον.—ἀλλ᾽ αἰδούμεθα.|
οὔ τἄρα πράξεις οὐδέν· ἀργὸς ἡ θεός.|
Φοίβωι μιγῆναί φησί τις φίλων ἐμῶν.|
Φοίβωι γυνὴ γεγῶσα; μὴ λέγ᾽, ὦ ξένη.|
5 (4C) καὶ παῖδά γ᾽ ἔτεκε τῶι θεῶι λάθρα_ πατρός.|
οὐκ ἔστιν· ἀνδρὸς ἀδικίαν αἰσχύνεται.|
οὔ φησιν αὐτή, καὶ πέπονθεν ἄθλια.|
τί χρῆμα δράσασ᾽, εἰ θεῶι συνεζύγη;|
τὸν παῖδ᾽ ὃν ἔτεκεν ἐξέθηκε δωμάτων.|
ὁ δ᾽ ἐκτεθεὶς παῖς ποῦ ᾽στιν; εἰσορᾶι φάος;|
οὐκ οἶδεν οὐδείς· ταῦτα καὶ μαντεύομαι.|
5 εἰ δ᾽ οὐκέτ᾽ ἔστι, τίνι τρόπωι διεφθάρη;|
θῆράς σφε τὸν δύστηνον ἐλπίζει κτανεῖν.|
ποίωι τόδ᾽ ἔγνω χρωμένη τεκμηρίωι;|
ἐλθοῦσ᾽ ἵν᾽ αὐτὸν ἐξέθηκ᾽ οὐχ ηὗρ᾽ ἔτι.|
ἦν δὲ σταλαγμὸς ἐν στίβωι τις αἵματος;|
οὔ φησι· καίτοι πόλλ᾽ ἐπεστράφη πέδον.|
χρόνος δὲ τίς τῶι παιδὶ διαπεπραγμένωι;|
σοὶ ταὐτὸν ἥβης, εἴπερ _, εἶχεν ἂν μέτρον.|
ἀδικεῖ νυν ὁ θεός· ἡ τεκοῦσα δ᾽ ἀθλία.|
οὔκουν ἔτ᾽ ἄλλον ≤γ᾽≥ ὕστερον τίκτει γόνον.|
τί δ᾽, εἰ λάθρα_ νιν Φοῖβος ἐκτρέφει λαβών;|
τὰ κοινὰ χαίρων οὐ δίκαια δρᾶι μόνος.| 358

οἴμοι· προσωιδὸς ἡ τύχη τὠμῶι πάθει.|
καὶ σε, ὦ ξέν', οἶμαι μητέρ' ἀθλίαν ποθεῖν.|
καὶ μή γ' ἐπ' οἶκτον μ' ἔξαγ' οὗ 'λελήσμεθα.|
σιγῶ· πέραινε δ' ὧν σ' ἀνιστορῶ πέρι.|
οἶσθ' οὖν ὃ κάμνει τοῦ λόγου μάλιστά σοι;|
τί δ' οὐκ ἐκείνηι τῆι ταλαιπώρωι νοσεῖ;|
πῶς ὁ θεὸς ὃ λαθεῖν βούλεται μαντεύσεται;|
εἴπερ καθίζει τρίποδα κοινὸν Ἑλλάδος.|
αἰσχύνεται τὸ πρᾶγμα· μὴ 'ξέλεγχέ νιν.|
ἀλγύνεται δέ γ' ἡ παθοῦσα τῆι τύχηι.|
οὐκ ἔστιν ὅστις σοι προφητεύσει τάδε.
ἐν τοῖς γὰρ αὑτοῦ δώμασιν κακὸς φανεὶς
Φοῖβος δικαίως τὸν θεμιστεύοντά σοι
δράσειεν ἄν τι πῆμα. ἀπαλλάσσου, γύναι.
τῶι γὰρ θεῶι τἀναντί' οὐ μαντευτέον.
[ἐς γὰρ τοσοῦτον ἀμαθίας ἔλθοιμεν ἄν,
εἰ τοὺς θεοὺς ἄκοντας ἐκπονήσομεν
φράζειν ἃ μὴ θέλουσιν, ἢ προβωμίοις
σφαγαῖσι μήλων ἢ δι' οἰωνῶν πτεροῖς.]
ἂν γὰρ βίαι σπεύδωμεν ἀκόντων θεῶν,
ἀκόντα κεκτήμεσθα τἀγάθ', ὦ γύναι·
ἃ δ' ἂν διδῶσ' ἑκόντες, ὠφελούμεθα.|
πολλαί γε πολλοῖς εἰσι συμφοραὶ βροτῶν,
μορφαὶ δὲ διαφέρουσιν· ἓν_ δ' ἂν εὐτυχὲς
μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπων βίωι.|
L3[I] ὦ Φοῖβε, κἀκεῖ κἀνθάδ' οὐ δίκαιος εἶ
A ἐς τὴν ἀποῦσαν, ἧς πάρεισιν οἱ λόγοι·
ὅς _ οὔτ' ἔσωσας τὸν σὸν ὃν σῶσαί σ' ἐχρῆν
οὔθ' ἱστορούσηι μητρὶ μάντις ὢν ἐρεῖς,
ὡς, εἰ μὲν οὐκέτ' ἔστιν, ὀγκωθῆι τάφωι,
389 ? εἰ δ' ἔστιν, ἔλθηι μητρὸς εἰς ὄψιν ποτέ
391 κωλυόμεσθα μὴ μαθεῖν ἃ βούλομαι.
ἀλλ', ὦ ξέν', εἰσορῶ γὰρ εὐγενῆ πόσιν
Ξοῦθον πέλας δὴ τόνδε, τὰς Τροφωνίου
λιπόντα θαλάμας, τοὺς λελεγμένους λόγους
σίγα πρὸς ἄνδρα, μή τιν' αἰσχύνην λάβω
διακονοῦσα κρυπτά, καὶ προβῆι λόγος
οὐχ ἧιπερ ἡμεῖς αὐτὸν ἐξειλίσσομεν.
τὰ γὰρ γυναικῶν δυσχερῆ πρὸς ἄρσενας,
κἂν ταῖς κακαῖσιν ἀγαθαὶ μεμειγμέναι
400 μισούμεθ'· οὕτω δυστυχεῖς πεφύκαμεν.|
402 λαβὼν ἀπαρχὰς χαιρέτω, σύ τ', ὦ γύναι.
μῶν χρόνιος ἐλθών σ' ἐξέπληξ' ὀρρωδίαι;|
◆ οὐδέν γ'· ἀφίκου δ' ἐς μέριμναν. ἀλλά μοι
λέξον, τί θέσπισμ' ἐκ Τροφωνίου φέρεις,
παίδων ὅπως νῶιν σπέρμα συγκραθήσεται;|
Eur. οὐκ ἠξίωσε τοῦ θεοῦ προλαμβάνειν
Ἴων μαντεύμαθ'· ἓν δ' οὖν εἶπεν· οὐκ ἄπαιδά με
πρὸς οἶκον ἥξειν οὐδὲ σὲ ἐκ χρηστηρίων.|
250 ὦ πότνια Φοίβου μῆτερ, εἰ γὰρ αἰσίως

106 (73C) ἔλθοιμεν, ἅ τε νῶιν συμβόλαια πρόσθεν ἦν
ἐς παῖδα τὸν σόν, μεταπέσοι βελτίονα.|
ἔσται τάδ'. ἀλλὰ τίς προφητεύει θεοῦ;|
ἡμεῖς τά γ' ἔξω, τῶν ἔσω δ' ἄλλοις μέλει, 414
Δελφῶν ἀριστῆς, οὓς ἐκλήρωσεν πάλος.| 416
καλῶς· ἔχω δὴ πάνθ' ὅσων ἐχρῄζομεν.
στείχοιμ' ἂν εἴσω· καὶ γάρ, ὡς ἐγὼ κλύω,
χρηστήριον πέπτωκε τοῖς ἐπήλυσι_
κοινὸν πρὸ ναοῦ· βούλομαι δ' ἐν ἡμέραι
τῆιδ' — αἰσία γάρ — θεοῦ λαβεῖν μαντεύματα.
σὺ δ' ἀμφὶ βωμούς, ὦ γύναι, δαφνηφόρους
λαβοῦσα κλῶνας, εὐτέκνους εὔχου θεοῖς
χρησμούς μ' ἐνεγκεῖν ἐξ Ἀπόλλωνος δόμων.|
ἔσται τάδ', ἔσται. Λοξίας δ' ἐὰν θέληι
νῦν ἀλλὰ τὰς πρὶν ἀναλαβεῖν ἁμαρτίας,
ἅπας μὲν οὐ γένοιτ' ἂν εἰς ἡμᾶς φίλος,
ὅσον δὲ χρῄζει — θεὸς γάρ ἐστι — δέξομαι.|
τί ποτε λόγοισιν ἡ ξένη πρὸς τὸν θεὸν
κρυπτοῖσιν αἰεὶ λοιδοροῦσ' αἰνίσσεται;
ἤτοι φιλοῦσά γ' ἧς ὕπερ μαντεύεται,
ἢ καί τι σιγῶσ' ὧν σιωπᾶσθαι χρεών;
ἀτὰρ θυγατρὸς τῆς Ἐρεχθέως τί μοι
μέλει; προσήκει γ' οὐδέν. ἀλλὰ χρυσέαις
πρόχοισιν ἐλθὼν εἰς ἀπορραντήρια
δρόσον καθήσω. νουθετητέος δέ μοι
Φοῖβος, τί πάσχει· παρθένους βίαι γαμῶν L3[I]
προδίδωσι; παῖδας ἐκτεκνούμενος λάθραι A
θνήισκοντας ἀμελεῖ; μὴ σύ γ'· ἀλλ', ἐπεὶ κρατεῖς,
ἀρετὰς δίωκε. καὶ γὰρ ὅστις ἂν βροτῶν
κακὸς πεφύκηι, ζημιοῦσιν οἱ θεοί.
πῶς οὖν δίκαιον τοὺς νόμους ὑμᾶς βροτοῖς
6 (5C) γράψαντας, αὐτοὺς ἀνομίαν ὀφλισκάνειν;
εἰ δ' — οὐ γὰρ ἔσται, τῶι λόγωι δὲ χρήσομαι —
δίκας βιαίων δώσετ' ἀνθρώποις γάμων
σὺ καὶ Ποσειδῶν Ζεύς θ' ὃς οὐρανοῦ κρατεῖ,
ναοὺς τίνοντες ἀδικίας κενώσετε.
τὰς ἡδονὰς γὰρ τῆς προμηθίας πάρος
σπεύδοντες ἀδικεῖτ'. οὐκέτ' ἀνθρώπους κακῶς
6 λέγειν δίκαιον, εἰ τὰ τῶν θεῶν καλὰ
μιμούμεθ', ἀλλὰ τοὺς διδάσκοντας τάδε.| 451
κοιναὶ μὲν ἡμῖν δωμάτων εὐπραξίαι· 566
ὅμως δὲ καὶ δέσποιναν ἐς τέκν' εὐτυχεῖν
ἐβουλόμην ἂν τούς τ' Ἐρεχθέως δόμους.|
ὦ τέκνον, ἐς μὲν σὴν ἀνεύρεσιν θεὸς
ὀρθῶς ἔκρανε, καὶ συνῆψ' ἐμοί τε σέ,
σύ τ' αὖ τὰ φίλταθ' ηὗρες οὐκ εἰδὼς πάρος.
ὃ δ' ἦιξας ὀρθῶς, τοῦτο κἀμ' ἔχει πόθος, Eur.
ὅπως σύ τ', ὦ παῖ, μητέρ' εὑρήσεις σέθεν, Ἴων
ἐγώ θ' ὁποίας μοι γυναικὸς ἐξέφυς.
χρόνωι δὲ δόντες ταῦτ' ἴσως εὕροιμεν ἄν. 300

EXCLUDED:

81 Ἴων' ἐγώ <νιν> πρῶτος ὀνομάζω θεῶν.
285 τιμᾶι σφε †Πύθιος† ἀστραπαί τε Πύθιαι.
286 †τιμᾶ τιμᾶ†· ὡς μήποτ' ὤφελόν σφ' ἰδεῖν.
390 †ἀλλ' ἐὰν χρὴ τάδ'†, εἰ πρὸς τοῦ θεοῦ
401 πρῶτον μὲν <ὁ> θεὸς τῶν ἐμῶν προσφθεγμάτων
415 οἳ πλησίον θάσσουσι τρίποδος <ὦ> ξένε,
594 †μηδὲν καὶ οὐδὲν ὢν† κεκλήσομαι
602 τῶν δ' †αὖ λογίων τε† χρωμένων τε τῆι πόλει
632 εἴη γ' ἐμοὶ <μὲν> μέτρια μὴ λυπουμένωι.
638 θεῶν δ' ἐν εὐχαῖς †ἢ γόοισιν ἦ† βροτῶν
770 πρὶν ἂν μάθωμεν | ἀγγελίαν τίνα μοι;
776 τόδ' ἐπὶ τῶιδε κακὸν ἄκρον ἔλακες <ἔλακες>
782 πῶς φήις; †ἄφατον ἄφατον† ἀναύδητον
828 †ἐλθὼν δὲ καὶ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων†
925 <ὦ> θύγατερ, οἴκτου σὸν βλέπων ἐμπίμπλαμαι
L1[O] 1035 ἰδίαι δέ, μὴ <τι> πᾶσι, χωρίσας ποτόν,
𝔹 1171 < > παρελθὼν πρέσβυς ἐς μέσον πέδον
1288 †ἀλλ' ἐγενόμεσθα, πατρὸς δ' οὐσίαν λέγω†.
1360 †σῶσαί θ'· ὅτου δ' ἐβούλεθ' οὕνεκ', οὐκ ἔχω [λέγειν]†.
1500 ἔκτεινά σ' ἄκουσ' | ἐξ ἐμοῦ τ' [οὐχ ὅσι'] ἔθνισκες.

INCLUDED:

999 Ἐριχθόνιον οἶσθ' ἢ <οὔ>; τί δ' οὐ μέλλεις, γέρον;
1002 τί χρῆμα; †μέλλον† γάρ τι προσφέρεις ἔπος.
1304 ἡμῖν †δέ γ' ἀλλὰ πατρὶ† γῆς οὐκ ἦν μέρος;
1424 τόδ' ἔσθ' ὕφασμα †θέσφαθ' ὡς εὑρίσκομεν†.

7

INTERLEAVABLE LAYOUT

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT II 1913)
typeface: Sea Hand Press 20

This **UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT** of this **PUBLIC DOMAIN TEXT** is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

ὡς τὸν θεὸν σώιζοντα τόν γ' αὑτοῦ γόνον.|
οἴμοι, δόμων σῶν ὄλβος ὡς χειμάζεται.|
τί κρᾶτα κρύψας, ὦ γέρον, δακρυρροεῖς;|
σὲ καὶ πατέρα σὸν δυστυχοῦντας εἰσορῶ_.|
τὰ θνητὰ τοιαῦτ'· οὐδὲν ἐν ταὐτῶι μένει.|
μή νυν ἔτ' οἴκτων, θύγατερ, ἀντεχώμεθα.|
τί γάρ με χρὴ δρᾶν; ἀπορία τὸ δυστυχεῖν.|
τὸν πρῶτον ἀδικήσαντά σ' ἀποτίνου θεόν.|
καὶ πῶς τὰ κρείσσω θνητὸς οὖσ' ὑπερδράμω;|
πίμπρη τὰ σεμνὰ Λοξίου χρηστήρια.|
δέδοικα· καὶ νῦν πημάτων ἅδην ἔχω.|
τὰ δυνατά νυν τόλμησον, ἄνδρα σὸν κτανεῖν.|
αἰδούμεθ' εὐνὰς τὰς τόθ' ἡνίκ' ἐσθλὸς ἦν.|
νῦν δ' ἀλλὰ παῖδα τὸν ἐπὶ σοὶ πεφηνότα.|
πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατόν· ὡς θέλοιμί γ' ἄν.|
ξιφηφόρους σοὺς ὁπλίσασ' ὀπάονας.|
στείχοιμ' ἄν· ἀλλὰ ποῦ γενήσεται τόδε;|
ἱεραῖσιν ἐν σκηναῖσιν, οὗ θοινᾶι φίλους.|
ἐπίσημον ὁ φόνος, καὶ τὸ δοῦλον ἀσθενές.|
ὤμοι, κακίζηι· φέρε, σὺ νῦν βούλευέ τι.|
καὶ μὴν ἔχω γε δόλια καὶ δραστήρια.|
ἀμφοῖν ἂν εἴην τοῖνδ' ὑπηρέτης ἐγώ.|
ἄκουε τοίνυν· οἶσθα γηγενῆ μάχην;|
οἶδ', ἣν Φλέγραι Γίγαντες ἔστησαν θεοῖς.|
ἐνταῦθα Γοργόν' ἔτεκε Γῆ, δεινὸν τέρας.|
ἦ παισὶν αὑτῆς σύμμαχον, θεῶν πόνον;| L1[O]
ναί· καί νιν ἔκτειν' ἡ Διὸς Παλλὰς θεά.| 𝔹
[ποῖόν τι μορφῆς σχῆμ' ἔχουσαν ἀγρίας;|
θώρακ' ἐχίδνης περιβόλοις ὡπλισμένον.]|
ἆρ' οὗτός ἐσθ' ὁ μῦθος ὃν κλύω πάλαι;|
ταύτης Ἀθάναν δέρος ἐπὶ στέρνοις ἔχειν.|
ἣν αἰγίδ' ὀνομάζουσι, Παλλάδος στολήν;|
τόδ' ἔσχεν ὄνομα θεῶν ὅτ' ἦιξεν ἐς δόρυ.|
τί δῆτα, θύγατερ, τοῦτο σοῖς ἐχθροῖς βλάβος;|
Ἐριχθόνιον οἶσθ' ἢ—<οὔ>; τί δ' οὐ μέλλεις, γέρον;|
ὃν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ;|
τούτωι δίδωσι Παλλὰς ὄντι νεογόνωι | {…}
τί χρῆμα; †μέλλον† γάρ τι προσφέρεις ἔπος.| 1002
δισσοὺς σταλαγμοὺς αἵματος Γοργοῦς ἄπο.|
ἰσχὺν ἔχοντας τίνα πρὸς ἀνθρώπου φύσιν;|
τὸν μὲν θανάσιμον, τὸν δ' ἀκεσφόρον νόσων.|
ἐν τῶι καθάψασ' ἀμφὶ παιδὶ σώματος;|
χρυσοῖσι δεσμοῖς· ὁ δὲ δίδωσ' ἐμῶι πατρί.|
κείνου δὲ κατθανόντος ἐς σ' ἀφίκετο;|
ναί· κἀπὶ καρπῶι γ' αὔτ' ἐγὼ χερὸς φέρω.|
πῶς οὖν κέκρανται δίπτυχον δῶρον θεᾶς;|
κοίλης μὲν ὅστις φλεβὸς ἀπέσταξεν φόνωι| {…}
τί τῶιδε χρῆσθαι; δύναμιν ἐκφέρει τίνα;|
νόσους ἀπείργει καὶ τροφὰς ἔχει βίου.|
ὁ δεύτερος δ' ἀριθμὸς ὧν λέγεις τί δρᾶι;|

κτείνει, δρακόντων ἰὸς ὢν τῶν Γοργόνος.| 108
ἐς ἓν δὲ κραθέντ' αὐτὸν ἢ χωρὶς φορεῖς;|
χωρίς· κακῶι γὰρ ἐσθλὸν οὐ συμμείγνυται.|
ὦ φιλτάτη παῖ, πάντ' ἔχεις ὅσων σε δεῖ.|
τούτωι θανεῖται παῖς· σὺ δ' ὁ κτείνων ἔσηι.|
ποῦ καὶ τί δράσας; σὸν λέγειν, τολμᾶν δ' ἐμόν.|
ἐν ταῖς Ἀθήναις, δῶμ' ὅταν τοὐμὸν μόληι.|
οὐκ εὖ τόδ' εἶπας· καὶ σὺ γὰρ τοὐμὸν ψέγεις.|
πῶς; ἆρ' ὑπείδου τοῦθ' ὃ κἄμ' ἐσέρχεται;|
σὺ παῖδα δόξεις διολέσαι, κεἰ μὴ κτενεῖς.|
ὀρθῶς· φθονεῖν γάρ φασι μητρυιὰς τέκνοις.|
αὐτοῦ νυν αὐτὸν κτεῖν', ἵν' ἀρνήσηι φόνους.|
προλάζυμαι γοῦν τῶι χρόνωι τῆς ἡδονῆς.|
καὶ σόν γε λήσεις πόσιν ἅ σε σπεύδει λαθεῖν.|
οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον· χειρὸς ἐξ ἐμῆς λαβὼν
χρύσωμ' Ἀθάνας τόδε, παλαιὸν ὄργανον,
ἐλθὼν ἵν' ἡμῖν βουθυτεῖ λάθρα_ πόσις,
δείπνων ὅταν λήγωσι καὶ σπονδὰς θεοῖς
μέλλωσι λείβειν, ἐν πέπλοις ἔχων τόδε
κάθες βαλὼν ἐς πῶμα τῶι νεανίαι {...}
τῶι τῶν ἐμῶν μέλλοντι δεσπόζειν δόμων.
κἄνπερ διέλθηι λαιμόν, οὔποθ' ἵξεται
κλεινὰς Ἀθήνας, κατθανὼν δ' αὐτοῦ μενεῖ.|
σὺ μέν νυν εἴσω προξένων μέθες πόδα·
ἡμεῖς δ' ἐφ' ὧι τετάγμεθ' ἐκπονήσομεν.
L1[I] ἄγ', ὦ γεραιὲ πούς, νεανίας γενοῦ L1[I]
𝔹 ἔργοισι, κεἰ μὴ τῶι χρόνωι πάρεστί σοι. 𝔹
ἐχθρὸν δ' ἐπ' ἄνδρα στεῖχε δεσποτῶν μέτα,
καὶ συμφόνευε καὶ συνεξαίρει δόμων.
τὴν δ' εὐσέβειαν εὐτυχοῦσι μὲν καλὸν
τιμᾶν· ὅταν δὲ πολεμίους δρᾶσαι κακῶς
θέληι τις, οὐδεὶς ἐμποδὼν κεῖται νόμος.| 8
κλεινήν, γυναῖκες, ποῦ κόρην Ἐρεχθέως,
δέσποιναν εὕρω; πανταχῆι γὰρ ἄστεως
{...} ζητῶν νιν ἐξέπλησα κοὐκ ἔχω λαβεῖν.|
τί δ' ἔστιν, ὦ ξύνδουλε; τίς προθυμία
ποδῶν ἔχει σε, καὶ λόγους τίνας φέρεις;|
θηρώμεθ'· ἀρχαὶ δ' ἀπιχώριοι χθονὸς
ζητοῦσιν αὐτήν, ὡς θάνηι πετρουμένη.| 8
οἴμοι, τί λέξεις; οὔτι που λελήμμεθα
κρυφαῖον ἐς παῖδ' ἐκπορίζουσαι φόνον;|
ἔγνως;—μεθέξεις δ' οὐκ ἐν ὑστάτοις κακοῦ.|
ὤφθη δὲ πῶς τὰ κρυπτὰ μηχανήματα;|
✦ [τὸ μὴ δίκαιον τῆς δίκης ἡσσώμενον]
ἐξηῦρεν ὁ θεός, οὐ μιανθῆναι θέλων.|
πῶς; ἀντιάζω σ' ἱκέτις ἐξειπεῖν τάδε.
πεπυσμέναι γάρ, εἰ θανεῖν ὅμως χρεών,
ἥδιον ἂν θάνοιμεν, εἴθ' ὁρᾶν φάος.|
ἐπεὶ θεοῦ μαντεῖον ᾤχετ' ἐκλιπὼν
πόσις Κρεούσης, παῖδα τὸν καινὸν λαβὼν 110

ἀλλ' ὡς νομίζηι 's οἶκον εὐγενέστατον.
ἐπεὶ δ' ἀνεῴχθη πρᾶγμα μηνυθὲν τόδε,
θανεῖν σε δείσας μητρὸς ἐκ βουλευμάτων
καὶ τήνδε πρὸς σοῦ, μηχαναῖς ἐρρύσατο.
ἔμελλε δ' αὐτὰ διασιωπήσας ἄναξ
ἐν ταῖς Ἀθήναις γνωριεῖν ταύτην τε σήν,
σέ θ' ὡς πέφυκας τῆσδε καὶ Φοίβου πατρός.
ἀλλ' ὡς περαίνω πρᾶγμα, καὶ χρησμοὺς θεοῦ,
ἐφ' οἷσιν ἔζευξ' ἅρματ', εἰσακούσατον.
λαβοῦσα τόνδε παῖδα Κεκροπίαν χθόνα
χώρει, Κρέουσα, κἀς θρόνους τυραννικοὺς
ἵδρυσον. ἐκ γὰρ τῶν Ἐρεχθέως γεγὼς
δίκαιος ἄρχειν τῆς γ' ἐμῆς ὅδε χθονός,
ἔσται δ' ἀν' Ἑλλάδ' εὐκλεής. οἱ τοῦδε γὰρ
παῖδες γενόμενοι τέσσαρες ῥίζης μιᾶς
ἐπώνυμοι γῆς κἀπιφυλίου χθονὸς
λαῶν ἔσονται, σκόπελον οἳ ναίουσ' ἐμόν.
Γελέων μὲν ἔσται πρῶτος· εἶτα δεύτερος
{...} Ὅπλητες Ἀργαδῆς τ', ἐμῆς ≤τ'≥ ἀπ' αἰγίδος
ἔμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορῆς. οἱ τῶνδε δ' αὖ
παῖδες γενόμενοι σὺν χρόνωι πεπρωμένωι
Κυκλάδας ἐποικήσουσι νησαίας πόλεις
χέρσους τε παράλους, ὃ σθένος τἠμῆι χθονὶ
δίδωσιν· ἀντίπορθμα δ' ἠπείροιν δυοῖν
πεδία κατοικήσουσιν, Ἀσιάδος τε γῆς
L2[O] Εὐρωπίας τε· τοῦδε δ' ὀνόματος χάριν
𝔹 Ἴωνες ὀνομασθέντες ἕξουσιν κλέος.
Ξούθωι δὲ καὶ σοὶ γίγνεται κοινὸν γένος,
Δῶρος μέν, ἔνθεν Δωρὶς ὑμνηθήσεται
πόλις κατ' αἶαν Πελοπίαν· ὁ δεύτερος
Ἀχαιός, ὃς γῆς παραλίας Ῥίου πέλας
τύραννος ἔσται, κἀπισημανθήσεται
κείνου κεκλῆσθαι λαὸς ὄνομ' ἐπώνυμος.
καλῶς δ' Ἀπόλλων πάντ' ἔπραξε· πρῶτα μὲν
ἄνοσον λοχεύει σ', ὥστε μὴ γνῶναι φίλους·
ἐπεὶ δ' ἔτικτες τόνδε παῖδα κἀπέθου
ἐν σπαργάνοισιν, ἁρπάσαντ' ἐς ἀγκάλας
Ἑρμῆν κελεύει δεῦρο πορθμεῦσαι βρέφος,
ἔθρεψέ τ' οὐδ' εἴασεν ἐκπνεῦσαι βίον.
νῦν οὖν σιώπα, παῖς ὅδ' ὡς πέφυκε σός,
ἵν' ἡ δόκησις Ξοῦθον ἡδέως ἔχηι,
σύ τ' αὖ τὰ σαυτῆς ἀγάθ' ἔχουσ' ἴηις, γύναι.
καὶ χαίρετ'· ἐκ γὰρ τῆσδ' ἀναψυχῆς πόνων
✦ εὐδαίμον' ὑμῖν πότμον ἐξαγγέλλομαι.|

109

πρὸς δεῖπνα θυσίας θ' ἃς θεοῖς ὡπλίζετο,
Ξοῦθος μὲν ᾤχετ' ἔνθα πῦρ πηδᾶι θεοῦ
βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πέτρας
δεύσειε δισσὰς παιδὸς ἀντ' ὀπτηρίων,
λέξας· Σὺ μὲν νῦν, τέκνον, ἀμφήρεις μένων
σκηνὰς ἀνίστη τεκτόνων μοχθήμασι_.
θύσας δὲ Γενέταις Θεοῖσιν ἢν μακρὸν χρόνον
μένω, παροῦσι δαῖτες ἔστωσαν φίλοις.
λαβὼν δὲ μόσχους ᾤχεθ'· ὁ δὲ νεανίας
σεμνῶς ἀτοίχους περιβολὰς σκηνωμάτων
ὀρθοστάταις ἱδρύεθ', ἡλίου βολὰς
καλῶς φυλάξας, οὔτε πρὸς μέσας φλογὸς
ἀκτῖνας, οὔτ' αὖ πρὸς τελευτώσας βίον,
πλέθρου σταθμήσας μῆκος εἰς εὐγωνίαν,
μέτρημ' ἔχουσαν τοὐν μέσωι γε μυρίων
ποδῶν ἀριθμόν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί,
ὡς πάντα Δελφῶν λαὸν ἐς θοίνην καλῶν.
λαβὼν δ' ὑφάσμαθ' ἱερὰ θησαυρῶν πάρα
κατεσκίαζε, θαύματ' ἀνθρώποις ὁρᾶν.
πρῶτον μὲν ὀρόφωι πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,
ἀνάθημα Δίου παιδός, οὓς Ἡρακλέης
Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν θεῶι.
ἐνῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί,
Οὐρανὸς ἀθροίζων ἄστρ' ἐν αἰθέρος κύκλωι·
ἵππους μὲν ἤλαυν' ἐς τελευταίαν φλόγα
Ἥλιος, ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος· L2[O]
μελάμπεπλος δὲ Νὺξ ἀσείρωτον ζυγοῖς 𝔹
ὄχημ' ἔπαλλεν, ἄστρα δ' ὡμάρτει θεᾶι·
Πλειὰς μὲν ἤιει μεσοπόρου δι' αἰθέρος
ὅ τε ξιφήρης Ὠρίων, ὕπερθε δὲ
Ἄρκτος στρέφουσ' οὐραῖα χρυσήρη πόλωι·
9
κύκλος δὲ πανσέληνος ἠκόντιζ' ἄνω
μηνὸς διχήρης, Ὑάδες τε, ναυτίλοις
σαφέστατον σημεῖον, ἥ τε φωσφόρος
Ἕως διώκουσ' ἄστρα. τοίχοισιν δ' ἔπι
ἤμπισχεν ἄλλα βαρβάρων ὑφάσματα·
εὐηρέτμους ναῦς ἀντίας Ἑλληνίσιν
καὶ μιξόθηρας φῶτας, ἱππείας τ' ἄγρας
9
ἐλάφων λεόντων τ' ἀγρίων θηράματα.
κατ' εἰσόδους δὲ Κέκροπα θυγατέρων πέλας
σπείραισιν εἱλίσσοντ', Ἀθηναίων τινὸς
ἀνάθημα· χρυσέους τ' ἐν μέσωι συσσιτίωι
κρατῆρας ἔστησ'. ἐν δ' ἄκροισι βὰς ποσὶ_
κῆρυξ ἀνεῖπε τὸν θέλοντ' ἐγχωρίων
ἐς δαῖτα χωρεῖν. ὡς δ' ἐπληρώθη στέγη,
στεφάνοισι κοσμηθέντες εὐόχθου βορᾶς
ψυχὴν ἐπλήρουν. ὡς δ' ἀνεῖσαν ἡδονήν, 1170
ἔστη, γέλων δ' ἔθηκε συνδείπνοις πολύν, 1172
πρόθυμα πράσσων· ἔκ τε γὰρ κρωσσῶν ὕδωρ
χεροῖν ἔπεμπε νίπτρα, κἀξεθυμία 1174

σμύρνης ἱδρῶτα χρυσέων τ' ἐκπωμάτων
ἦρχ', αὐτὸς αὑτῶι τόνδε προστάξας πόνον.
ἐπεὶ δ' ἐς αὐλοὺς ἧκον ἐς κρατῆρά τε
κοινόν, γέρων ἔλεξ'· Ἀφαρπάζειν χρεὼν
οἰνηρὰ τεύχη σμικρά, μεγάλα δ' ἐσφέρειν,
ὡς θᾶσσον ἔλθωσ' οἵδ' ἐς ἡδονὰς φρενῶν.
ἦν δὴ φερόντων μόχθος ἀργυρηλάτους
χρυσέας τε φιάλας· ὃ δὲ λαβὼν ἐξαίρετον,
ὡς τῶι νέωι δὴ δεσπότηι χάριν φέρων,
ἔδωκε πλῆρες τεῦχος, εἰς οἶνον βαλὼν
ὅ φασι δοῦναι φάρμακον δραστήριον
δέσποιναν, ὡς παῖς ὁ νέος ἐκλίποι φάος·
κοὐδεὶς τάδ' ᾔδειν. ἐν χεροῖν ἔχοντι δὲ
σπονδὰς μετ' ἄλλων παιδὶ τῶι πεφηνότι
βλασφημίαν τις οἰκετῶν ἐφθέγξατο·
ὁ δ', ὡς ἐν ἱερῶι μάντεσίν τ' ἐσθλοῖς τραφείς,
οἰωνὸν ἔθετο, κἀκέλευσ' ἄλλον νέον
κρατῆρα πληροῦν· τὰς δὲ πρὶν σπονδὰς θεοῦ
δίδωσι γαίαι, πᾶσί τ' ἐκσπένδειν λέγει.
σιγὴ δ' ὑπῆλθεν· ἐκ δ' ἐπίμπλαμεν δρόσου
κρατῆρας ἱεροὺς Βυβλίνου τε πώματος.
κἀν τῶιδε μόχθωι πτηνὸς ἐσπίπτει δόμοις
κῶμος πελειῶν—Λοξίου γὰρ ἐν δόμοις
ἄτρεστα ναίουσ'—ὡς δ' ἀπέσπεισαν μέθυ,
ἐς αὐτὸ χείλη πώματος κεχρημέναι
L2[I] καθῆκαν, εἷλκον δ' εὐπτέρους ἐς αὐχένας.
𝔹 καὶ ταῖς μὲν ἄλλαις ἄνοσος ἦν λοιβὴ θεοῦ·
ἣ δ' ἕζετ' ἔνθ' ὁ καινὸς ἔσπεισεν γόνος,
ποτοῦ τ' ἐγεύσατ', εὐθὺς εὔπτερον δέμας
ἔσεισε κἀβάκχευσεν, ἐκ δ' ἔκλαγξ' ὄπα
ἀξύνετον αἰάζουσ'· ἐθάμβησεν δὲ πᾶς
θοινατόρων ὅμιλος ὄρνιθος πόνους.
θνῄσκει δ' ἀπασπαίρουσα, φοινικοσκελεῖς
χηλὰς παρεῖσα. γυμνὰ δ' ἐκ πέπλων μέλη
ὑπὲρ τραπέζης ἧχ' ὁ μαντευτὸς γόνος,
βοᾶι δέ· Τίς μ' ἔμελλεν ἀνθρώπων κτενεῖν;
σήμαινε, πρέσβυ· σὴ γὰρ ἡ προθυμία,
καὶ πῶμα χειρὸς σῆς ἐδεξάμην πάρα.
εὐθὺς δ' ἐρευνᾶι γραῖαν ὠλένην λαβών,
ἐπ' αὐτοφώρωι πρέσβυν ὡς ἔχονθ' ἕλοι.
{…} ὤφθη δὲ καὶ κατεῖπ' ἀναγκασθεὶς μόγις
τόλμας Κρεούσης πώματός τε μηχανάς.
θεῖ δ' εὐθὺς ἔξω συλλαβὼν θοινάτορας
✦ ὁ πυθόχρηστος Λοξίου νεανίας,
κἀν κοιράνοισι Πυθικοῖς σταθεὶς λέγει·
Ὦ Γαῖα σεμνή, τῆς Ἐρεχθέως ὕπο,
Eur. ξένης γυναικός, φαρμάκοισι θνῄσκομεν.
Ἴων Δελφῶν δ' ἄνακτες ὥρισαν πετρορριφῆ
θανεῖν ἐμὴν δέσποιναν οὐ ψήφωι μιᾶι,
τὸν ἱερὸν ὡς κτείνουσαν ἔν τ' ἀνακτόροις

110 (74C) ὦ μεταβαλοῦσα μυρίους ἤδη βροτῶν
καὶ δυστυχῆσαι καὖθις αὖ πρᾶξαι καλῶς,
Τύχη, παρ' οἵαν ἤλθομεν στάθμην βίου
μητέρα φονεῦσαι καὶ παθεῖν ἀνάξια.
ἆρ' ἐν φαενναῖς ἡλίου περιπτυχαῖς
ἔνεστι πάντα τάδε καθ' ἡμέραν μαθεῖν;
φίλον μὲν οὖν σ' εὕρημα, μῆτερ, ηὕρομεν,
καὶ τὸ γένος οὐδὲν μεμπτόν, ὡς ἡμῖν, τόδε·
τὰ δ' ἄλλα πρὸς σὲ βούλομαι μόνην φράσαι.
δεῦρ' ἔλθ'· ἐς οὖς γὰρ τοὺς λόγους εἰπεῖν θέλω
καὶ περικαλύψαι τοῖσι πράγμασι σκότον.
ὅρα σύ, μῆτερ· μὴ σφαλεῖσ' ἃ παρθένοις
ἐγγίγνεται νοσήματ' ἐς κρυπτοὺς γάμους,
ἔπειτα τῶι θεῶι προστίθης τὴν αἰτίαν,
καὶ τοὐμὸν αἰσχρὸν ἀποφυγεῖν πειρωμένη,
Φοίβωι τεκεῖν με φῄς, τεκοῦσ' οὐκ ἐκ θεοῦ;|
μὰ τὴν παρασπίζουσαν ἁρμασίν ποτε
Νίκην Ἀθάναν Ζηνὶ γηγενεῖς ἔπι,
οὐκ ἔστιν ὅστις σοι πατὴρ θνητῶν, τέκνον,
ἀλλ' ὅσπερ ἐξέθρεψε, Λοξίας ἄναξ.|
πῶς οὖν τὸν αὑτοῦ παῖδ' ἔδωκ' ἄλλωι πατρὶ
Ξούθου τέ φησι παῖδά μ' ἐκπεφυκέναι;|
πεφυκέναι μὲν οὐχί, δωρεῖται δέ σε
αὑτοῦ γεγῶτα· καὶ γὰρ ἂν φίλος φίλωι
δοίη τὸν αὑτοῦ παῖδα δεσπότην δόμων.|
ὁ θεὸς ἀληθὴς ἢ μάτην μαντεύεται; L2[I]
ἐμοῦ ταράσσει, μῆτερ, εἰκότως φρένα.| 𝔹
ἄκουε δή νυν ἅμ' ἐσῆλθεν, ὦ τέκνον·
εὐεργετῶν σε Λοξίας ἐς εὐγενῆ
δόμον καθίζει· τοῦ θεοῦ δὲ λεγόμενος,
οὐκ ἔσχες ἄν ποτ' οὔτε παγκλήρους δόμους
10 (6C) οὔτ' ὄνομα πατρός. πῶς γάρ, οὗ γ' ἐγὼ γάμους
ἔκρυπτον αὐτὴ καί σ' ἀπέκτεινον λάθρα;
ὁ δ' ὠφελῶν σε προστίθησ' ἄλλωι πατρί.|
οὐχ ὧδε φαύλως αὔτ' ἐγὼ μετέρχομαι,
ἀλλ' ἱστορήσω Φοῖβον εἰσελθὼν δόμους,
εἴτ' εἰμὶ θνητοῦ πατρὸς εἴτε Λοξίου.
ἔα· τίς οἴκων θυοδόκων ὑπερτελὴς
10 ἀντήλιον πρόσωπον ἐκφαίνει θεῶν;
φεύγωμεν, ὦ τεκοῦσα, μὴ τὰ δαιμόνων
ὁρῶμεν—εἰ μὴ καιρός ἐσθ' ἡμᾶς ὁρᾶν.|
μὴ φεύγετ'· οὐ γὰρ πολεμίαν με φεύγετε
ἀλλ' ἔν τ' Ἀθήναις κἀνθάδ' οὖσαν εὐμενῆ.
ἐπώνυμος δὲ σῆς ἀφικόμην χθονὸς
Παλλάς, δρόμωι σπεύσασ' Ἀπόλλωνος πάρα,
ὃς ἐς μὲν ὄψιν σφῷν μολεῖν οὐκ ἠξίου,
μὴ τῶν πάροιθε μέμψις ἐς μέσον μόληι, Eur.
ἡμᾶς δὲ πέμπει τοὺς λόγους ὑμῖν φράσαι· Ἴων
ὡς ἥδε τίκτει σ' ἐξ Ἀπόλλωνος πατρός,
δίδωσι δ' οἷς ἔδωκεν, οὐ φύσασί σε,

παῖς γ', εἰ τόδ' ἐστὶ τοῖς τεκοῦσι φίλτατον.|
Eur. παῦσαι πλέκουσα.—λήψομαί σ' ἐγὼ καλῶς.|
Ἴων ἐς τοῦθ' ἱκοίμην, τοῦδε τοξεύω, τέκνον.|
κενὸν τόδ' ἄγγος ἢ στέγει πλήρωμά τι;|
σά γ' ἔνδυθ', οἷσί σ' ἐξέθηκ' ἐγώ ποτε.|
καὶ τοὔνομ' αὐτῶν ἐξερεῖς πρὶν εἰσιδεῖν;|
κἂν μὴ φράσω γε, κατθανεῖν ὑφίσταμαι.|
λέγ'· ὡς ἔχει τι δεινὸν ἥ γε τόλμα σου.|
σκέψασθ'· ὃ παῖς ποτ' οὖσ' ὕφασμ' ὕφην' ἐγώ.|
{...} ποῖόν τι; πολλὰ παρθένων ὑφάσματα.|
οὐ τέλεον, οἷον δ' ἐκδίδαγμα κερκίδος.|
μορφὴν ἔχον τίν'; ὥς με μὴ ταύτηι λάβηις.|
Γοργὼ_ μὲν ἐν μέσοισιν ἠτρίοις πέπλων.|
ὦ Ζεῦ, τίς ἡμᾶς ἐκκυνηγετεῖ πότμος;|
κεκρασπέδωται δ' ὄφεσιν αἰγίδος τρόπον.|
1424 τόδ' ἔσθ' ὕφασμα †θέσφαθ' ὡς εὑρίσκομεν†.|
ὦ χρόνιον ἱστῶν παρθένευμα τῶν ἐμῶν.|
ἔστιν τι πρὸς τῶιδ', ἢ μόνωι τόδ' εὐτυχεῖς;|
δράκοντες· ἀρχαῖόν τι πάγχρυσωι γένει,
δώρημ' Ἀθάνας, ἣ τέκν' ἐντρέφειν λέγει
{...} Ἐριχθονίου γε τοῦ πάλαι μιμήματα.|
τί δρᾶν, τί χρῆσθαι, φράζε μοι, χρυσώματι;|
δέραια παιδὶ νεογόνωι φέρειν, τέκνον.|
ἔνεισιν οἵδε· τὸ δὲ τρίτον ποθῶ μαθεῖν.|
στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε,
L3[O] ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελον εἰσηνέγκατο,
𝔹 ὅς, εἴπερ ἔστιν, οὔποτ' ἐκλείπει χλόην,
θάλλει δ', ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου γεγώς.|
ὦ φιλτάτη μοι μῆτερ, ἄσμενός σ' ἰδὼν
πρὸς ἀσμένας πέπτωκα σὰς παρηίδας.|
ὦ τέκνον, ὦ φῶς μητρὶ κρεῖσσον ἡλίου—
1440 συγγνώσεται γὰρ ὁ θεός—ἐν χεροῖν σ' ἔχω,|
1443 ἀλλ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἐν χεροῖν σέθεν
1444 ὁ κατθανών τε κοὐ θανὼν φαντάζομαι.|
1450 ἐμοὶ γενέσθαι πάντα μᾶλλον ἄν ποτε,
1451 μῆτερ, παρέστη τῶνδ', ὅπως σός εἰμ' ἐγώ.|
1453 μῶν οὐκ ἔχειν μ' ἔχουσα;|τὰς γὰρ ἐλπίδας|
1456 θεῖον τόδ'· ἀλλὰ τἀπίλοιπα τῆς τύχης
1457 εὐδαιμονοῖμεν, ὡς τὰ πρόσθε_ δυστυχῆ.|
1462 τοὐμὸν λέγουσα καὶ τὸ σὸν κοινῶς λέγεις.|
1468 μῆτερ, παρών μοι καὶ πατὴρ μετασχέτω
1469 τῆς ἡδονῆς τῆσδ' ἧς ἔδωχ' ὑμῖν ἐγώ.|
1473 ὤμοι· νόθον με παρθένευμ' ἔτικτε σόν;|
1477 ✦ αἰαῖ· πέφυκα δυσγενής. μῆτερ, πόθεν;|
1481 θάσσει {...}| λέγεις μοι δόλια κοὐ σαφῆ τάδε.|
1485 λέγ'· ὡς ἐρεῖς τι κεδνὸν εὐτυχές τέ μοι.|
1488 ὦ φίλτατ' εἰποῦσ', εἰ λέγεις ἐτήτυμα.|
1497 ὦ δεινὰ τλᾶσα μῆτερ. | ἐν φόβωι, τέκνον,
1510 μηδεὶς δοκείτω μηδὲν ἀνθρώπων ποτὲ
950 1511 ἄελπτον εἶναι πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.|

111 (75C) φόνον τιθεῖσαν. πᾶσα δὲ ζητεῖ πόλις
τὴν ἀθλίως σπεύσασαν ἀθλίαν ὁδόν· Eur.
παίδων γὰρ ἐλθοῦσ' εἰς ἔρον Φοίβου πάρα, Ἴων
τὸ σῶμα κοινῆι τοῖς τέκνοις ἀπώλεσεν.| 1228
ὦ ταυρόμορφον ὄμμα Κηφισοῦ πατρός, 1261
οἵαν ἔχιδναν τήνδ' ἔφυσας ἢ πυρὸς
δράκοντ' ἀναβλέποντα φοινίαν φλόγα,
ἧι τόλμα πᾶσ' ἔνεστιν, οὐδ' ἥσσων ἔφυ
Γοργοῦς σταλαγμῶν, οἷς ἔμελλέ με κτενεῖν.
λάζυσθ', ἵν' αὐτῆς τοὺς ἀκηράτους πλόκους
κόμης καταξήνωσι Παρνασοῦ πλάκες,
ὅθεν πετραῖον ἅλμα δισκηθήσεται.
ἐσθλοῦ δ' ἔκυρσα δαίμονος, πρὶν ἐς πόλιν
μολεῖν Ἀθηνῶν χὐπὸ μητρυιὰν πεσεῖν.
ἐν συμμάχοις γὰρ ἀνεμετρησάμην φρένας
τὰς σάς, ὅσον μοι πῆμα δυσμενής τ' ἔφυς·
ἔσω γὰρ ἄν με περιβαλοῦσα δωμάτων
ἄρδην ἂν ἐξέπεμψας εἰς Ἅιδου δόμους.
[ἀλλ' οὔτε βωμὸς οὔτ' Ἀπόλλωνος δόμος
σώσει σ'· ὁ δ' οἶκτος ὁ σὸς ἐμοὶ κρείσσων πάρα
καὶ μητρὶ τἠμῆι· καὶ γὰρ εἰ τὸ σῶμά μοι
ἄπεστιν αὐτῆς, τοὔνομ' οὐκ ἄπεστί πω.]
ἴδεσθε τὴν πανοῦργον, ἐκ τέχνης τέχνην
οἵαν ἔπλεξε· βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ,
ὡς οὐ δίκην δώσουσα τῶν εἰργασμένων.|
ἀπεννέπω σε μὴ κατακτείνειν ἐμὲ L3[O]
ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς τοῦ θεοῦ θ' ἵν' ἕσταμεν.| 𝔹
τί δ' ἐστὶ Φοίβωι σοί τε κοινὸν ἐν μέσωι;|
ἱερὸν τὸ σῶμα τῶι θεῶι δίδωμ' ἔχειν.|
κἄπειτ' ἔκαινες φαρμάκοις τὸν τοῦ θεοῦ;|
ἀλλ' οὐκέτ' ἦσθα Λοξίου, πατρὸς δὲ σοῦ.| 1287
11 (7C) οὐκοῦν τότ' ἦσθα· νῦν δ' ἐγώ, σὺ δ' οὐκέτι.| 1289
οὐκ εὐσεβεῖς γε· τἀμὰ δ' εὐσεβῆ τότ' ἦν.|
ἔκτεινά σ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς.|
οὔτοι σὺν ὅπλοις ἦλθον ἐς τὴν σὴν χθόνα.|
μάλιστα· κἀπίμπρης γ' Ἐρεχθέως δόμους.|
ποίοισι πανοῖς ἢ πυρὸς ποίαι φλογί;|
ἔμελλες οἰκεῖν τἄμ', ἐμοῦ βίαι λαβών.|
11 πατρός γε γῆν διδόντος ἣν ἐκτήσατο.|
τοῖς Αἰόλου δὲ πῶς μετῆν τῆς Παλλάδος;|
ὅπλοισιν αὐτὴν οὐ λόγοις ἐρρύσατο.|
ἐπίκουρος οἰκήτωρ γ' ἂν οὐκ εἴη χθονός.|
κἄπειτα τοῦ μέλλειν μ' ἀπέκτεινες φόβωι;|
ὡς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις.|
φθονεῖς ἄπαις οὖσ', εἰ πατὴρ ἐξηῦρέ με;|
σὺ τῶν ἀτέκνων δῆτ' ἀναρπάσεις δόμους;|
ἡμῖν †δέ γ' ἀλλὰ πατρι†κῆς οὐκ ἦν μέρος;| 1304
ὅσ' ἀσπὶς ἔγχος θ'· ἥδε σοι παμπησία.|
ἔκλειπε βωμὸν καὶ θεηλάτους ἕδρας.|
113 τὴν σὴν ὅπου σοι μητέρ' ἐστὶ νουθέτει.| 1307 800

112 (76C)

σὺ δ' οὐχ ὑφέξεις ζημίαν, κτείνουσ' ἐμέ;|
ἤν γ' ἐντὸς ἀδύτων τῶνδέ με σφάξαι θέλῃς.|
τίς ἡδονή σοι θεοῦ θανεῖν ἐν στέμμασι_;|
λυπήσομέν τιν', ὧν λελυπήμεσθ' ὕπο.|
δεινόν γε, θνητοῖς τοὺς νόμους ὡς οὐ καλῶς
ἔθηκεν ὁ θεὸς οὐδ' ἀπὸ γνώμης σοφῆς·
τοὺς μὲν γὰρ ἀδίκους βωμὸν οὐχ ἵζειν ἐχρῆν,
ἀλλ' ἐξελαύνειν· οὐδὲ γὰρ ψαύειν καλὸν
θεῶν πονηρᾶι χεῖρα· τοῖσι δ' ἐνδίκοις—
ἱερὰ καθίζειν, < > ὅστις ἠδικεῖτ', ἐχρῆν·
καὶ μὴ 'πὶ ταὐτὸ τοῦτ' ἰόντ' ἔχειν ἴσον
τόν τ' ἐσθλὸν ὄντα τόν τε μὴ θεῶν πάρα.|
ἐπίσχες, ὦ παῖ· τρίποδα γὰρ χρηστήριον
λιποῦσα θριγκοὺς τούσδ' ὑπερβάλλω πόδα
Φοίβου προφῆτις, τρίποδος ἀρχαῖον νόμον
σώιζουσα, πασῶν Δελφίδων ἐξαίρετος.|
χαῖρ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, οὐ τεκοῦσά περ.|
ἀλλ' οὖν λεγώμεθ'_· ἡ φάτις δ' οὔ μοι πικρά.|
ἤκουσας ὥς μ' ἔκτεινεν ἥδε μηχαναῖς;|
ἤκουσα· καὶ σὺ δ' ὠμὸς ὢν ἁμαρτάνεις.|
οὐ χρή με τοὺς κτείνοντας ἀνταπολλύναι;|
προγόνοις δάμαρτες δυσμενεῖς ἀεί ποτε.|
ἡμεῖς δὲ μητρυιαῖς γε πάσχοντες κακῶς.|
μὴ ταῦτα· λείπων ἱερὰ καὶ στείχων πάτραν|
{...} τί δή με δρᾶσαι νουθετούμενον χρεών;|
L3[I] καθαρὸς Ἀθήνας ἔλθ' ὑπ' οἰωνῶν καλῶν.|
𝔹 καθαρὸς ἅπας τοι πολεμίους δε ἂν κτάνηι.|
μὴ σύ γε· παρ' ἡμῶν δ' ἔκλαβ' οὓς ἔχω λόγους.|
λέγοις ἄν· εὔνους δ' οὖσ' ἐρεῖς ὅσ' ἂν λέγηις.|
ὁρᾶις τόδ' ἄγγος χερὸς ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς;|
ὁρῶ παλαιὰν ἀντίπηγ' ἐν στέμμασιν.|
ἐν τῆιδέ σ' ἔλαβον νεόγονον βρέφος ποτέ.| 12 (8C)
τί φῄς; ὁ μῦθος εἰσενήνεκται νέος.|
σιγῆι γὰρ εἶχον αὐτά· νῦν δὲ δείκνυμεν.|
πῶς οὖν ἔκρυπτες τόδε λαβοῦσ' ἡμᾶς πάλαι;|
ὁ θεός <σ'> ἐβούλετ' ἐν δόμοις _ἔχειν λάτριν.|
νῦν δ' οὐχὶ χρήιζει; τῶι τόδε γνῶναί με χρή;|
πατέρα κατειπὼν τῆσδέ σ' ἐκπέμπει χθονός.|
σὺ δ' ἐκ κελευσμῶν ἢ πόθεν σώιζεις τάδε;| 12
ἐνθύμιόν μοι τότε τίθησι Λοξίας.|
{...} τί χρῆμα δρᾶσαι; λέγε, πέραινε σοὺς λόγους.|
σῶσαι τόδ' εὕρημ' ἐς τὸν ὄντα νῦν χρόνον.|
ἔχει δέ μοι τί κέρδος {...} ἢ τίνα βλάβην;|
✦ ἐνθάδε κέκρυπται σπάργαν' οἷς ἐνῆσθα σύ.|
μητρὸς τάδ' ἡμῖν ἐκφέρεις ζητήματα;|
ἐπεί γ' ὁ δαίμων βούλεται· πάροιθε δ' οὔ.|
Eur. ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἥδ' ἡμέρα.|
Ἴων λαβὼν νυν αὐτὰ τὴν τεκοῦσαν ἐκπόνει.|
πᾶσάν γ' ἐπελθὼν Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους.|
γνώσηι τάδ' αὐτός. τοῦ θεοῦ δ' ἕκατί σε

ἔθρεψά τ', ὦ παῖ, καὶ τάδ' ἀποδίδωμί σοι,
ἃ κεῖνος ἀκέλευστόν μ' ἐβουλήθη λαβεῖν 1359
ἤιδει δὲ θνητῶν οὔτις ἀνθρώπων τάδε 1361
ἔχοντας ἡμᾶς, οὐδ' ἵν' ἦν κεκρυμμένα.
καὶ χαῖρ'· ἴσον γάρ σ' ὡς τεκοῦσ' ἀσπάζομαι.
[ἄρξαι δ' ὅθεν σὴν μητέρα ζητεῖν σε χρή·
πρῶτον μὲν εἴ τις Δελφίδων τεκοῦσά σε
ἐς τούσδε ναοὺς ἐξέθηκε παρθένος,
ἔπειτα δ' εἴ τις Ἑλλάς.—ἐξ ἡμῶν δ' ἔχεις
ἅπαντα Φοίβου θ', ὃς μετέσχε τῆς τύχης.]|
φεῦ φεῦ· κατ' ὄσσων ὡς ὑγρὸν βάλλω δάκρυ,
ἐκεῖσε τὸν νοῦν δούς, ὅθ' ἡ τεκοῦσά με
κρυφαῖα νυμφευθεῖσ' ἀπημπόλα λάθρα_
καὶ μαστὸν οὐκ ἐπέσχεν· ἀλλ' ἀνώνυμος
ἐν θεοῦ μελάθροις εἶχον οἰκέτην βίον.
τὰ τοῦ θεοῦ μὲν χρηστά, τοῦ δὲ δαίμονος
βαρέα· χρόνον γὰρ ὅν με _χρῆν ἐν ἀγκάλαις
μητρὸς τρυφῆσαι καί τι τερφθῆναι βίου,
ἀπεστερήθην φιλτάτης μητρὸς τροφῆς.
τλήμων δὲ χἠ τεκοῦσά μ'· ὡς ταὐτὸν πάθος
πέπονθε, παιδὸς ἀπολέσασα χαρμονάς.
καὶ νῦν λαβὼν τήνδ' ἀντίπηγ' οἴσω θεῶι
ἀνάθημ', ἵν' εὕρω μηδὲν ὧν οὐ βούλομαι.
εἰ γάρ με δούλη τυγχάνει τεκοῦσά τις,
εὑρεῖν κάκιον μητέρ' ἢ σιγῶντ' ἐᾶν.
ὦ Φοῖβε, ναοῖς ἀνατίθημι τήνδε σοῖς {...} L3[I]
καίτοι τί πάσχω; τοῦ θεοῦ προθυμίαι 𝔹
πολεμῶ, τὰ μητρὸς σύμβολ' ὃς σέσωκέ μοι.
ἀνοικτέον τάδ' ἐστὶ καὶ τολμητέον·
τὰ γὰρ πεπρωμέν' οὐχ ὑπερβαίην ποτ' ἄν.
ὦ στέμμαθ' ἱερά, τί ποτέ μοι κεκεύθατε,
καὶ σύνδεθ', οἷσι τἄμ' ἐφρουρήθη φίλα;
ἰδοὺ περίπτυγμ' ἀντίπηγος εὐκύκλου
ὡς οὐ γεγήρακ' ἔκ τινος θεηλάτου,
εὐρώς τ' ἄπεστι πλεγμάτων· ὁ δ' ἐν μέσωι
χρόνος πολὺς δὴ τοῖσδε θησαυρίσμασιν.|
τί δῆτα φάσμα τῶν ἀνελπίστων ὁρῶ;|
σίγα σύ· πῆμα καὶ πάροιθεν οἶσθά μοι {...}|
οὐκ ἐν σιωπῆι τἀμά· μή με νουθέτει.
ὁρῶ γὰρ ἄγγος οὗ 'ξέθηκ' ἐγώ ποτε {...}
σέ γ', ὦ τέκνον μοι, βρέφος ἔτ' ὄντα νήπιον,
Κέκροπος ἐς ἄντρα καὶ Μακρὰς πετρηρεφεῖς.
λείψω δὲ βωμὸν τόνδε, κεἰ θανεῖν με χρή.|
λάζυσθε τήνδε· θεομανὴς γὰρ ἥλατο
βωμοῦ λιποῦσα ξόανα· δεῖτε δ' ὠλένας.|
σφάζοντες οὐ λήγοιτ' ἄν· ὡς ἀνθέξομαι
καὶ τῆσδε καὶ σοῦ τῶν τε _σῶν κεκρυμμένων.| Eur.
τάδ' οὐχὶ δεινά; ῥυσιάζομαι λόγωι.| Ἴων
οὔκ, ἀλλὰ σοῖς φίλοισιν εὑρίσκηι φίλος.|
ἐγὼ φίλος σός; κᾆιτά μ' ἔκτεινες λάθρα_;|

Eur.
Ἱππ.

ἄνθρωπος οὖσα, κάρτα γ᾽ εὖ πράξειας ἄν. 113
  ἀλλ᾽, ὦ φίλη παῖ, λῆγε μὲν κακῶν φρενῶν,
λῆξον δ᾽ ὑβρίζουσ᾽· οὐ γὰρ ἄλλο πλὴν ὕβρις
τάδ᾽ ἐστί, κρείσσω δαιμόνων εἶναι θέλειν·
τόλμα δ᾽ ἐρῶσα· θεὸς ἐβουλήθη τάδε·
νοσοῦσα δ᾽ εὖ πως τὴν νόσον καταστρέφου.
εἰσὶν δ᾽ ἐπῳδαὶ καὶ λόγοι θελκτήριοι·
φανήσεταί τι τῆσδε φάρμακον νόσου.
✦ ἦ τἄρ᾽ ἂν ὀψέ γ᾽ ἄνδρες ἐξεύροιεν ἄν,
εἰ μὴ γυναῖκες μηχανὰς εὑρήσομεν.|
Φαίδρα, λέγει μὲν ἥδε χρησιμώτερα
πρὸς τὴν παροῦσαν ξυμφοράν, αἰνῶ δὲ σέ.
ὁ δ᾽ αἶνος οὗτος δυσχερέστερος λόγων
τῶν τῆσδε καὶ σοὶ μᾶλλον ἀλγίων κλύειν.|
τοῦτ᾽ ἔσθ᾽ ὃ θνητῶν εὖ πόλεις οἰκουμένας
δόμους τ᾽ ἀπόλλυσ᾽, οἱ καλοὶ λίαν λόγοι·
οὐ γάρ τι τοῖσιν ὠσὶ τερπνὰ χρὴ λέγειν
ἀλλ᾽ ἐξ ὅτου τις εὐκλεὴς γενήσεται.|
τί σεμνομυθεῖς; οὐ λόγων εὐσχημόνων
δεῖ σ᾽, ἀλλὰ τἀνδρός.—ὡς τάχος διοιστέον,
τὸν εὐθὺν ἐξειπόντας ἀμφὶ σοῦ λόγον.
εἰ μὲν γὰρ ἦν σοι μὴ ᾽πὶ συμφοραῖς βίος
τοιαῖσδε, σώφρων δ᾽ οὖσ᾽ ἐτύγχανες γυνή,
οὐκ ἄν ποτ᾽ εὐνῆς οὕνεχ᾽ ἡδονῆς τε σῆς
προῆγον ἄν σε δεῦρο· νῦν δ᾽ ἀγὼν μέγας
L1[O] σῶσαι βίον σόν, κοὐκ ἐπίφθονον τόδε.|
𝔸 ὦ δεινὰ λέξασ᾽, οὐχὶ συγκλῄσεις στόμα
καὶ μὴ μεθήσεις αὖθις αἰσχίστους λόγους;|
αἴσχρ᾽, ἀλλ᾽ ἀμείνω τῶν καλῶν τάδ᾽ ἐστί σοι·
κρεῖσσον δὲ τοὔργον, εἴπερ ἐκσώσει γέ σε,
ἢ τοὔνομ᾽, ᾧι σὺ κατθανῆι γαυρουμένη.|
καὶ μή σε πρὸς θεῶν—εὖ λέγεις γάρ, αἰσχρὰ δέ— 1
πέρα προβῇς τῶνδ᾽· ὡς ὑπείργασμαι μὲν εὖ
ψυχὴν ἔρωτι, τἀισχρὰ δ᾽ ἢν λέγῃς καλῶς,
ἐς τοῦθ᾽ ὃ φεύγω νῦν ἀναλωθήσομαι.|
εἴ τοι δοκεῖ σοι, χρῆν μὲν οὔ σ᾽ ἁμαρτάνειν·
εἰ δ᾽ οὖν, πιθοῦ μοι· δευτέρα γὰρ ἡ χάρις.
ἔστιν κατ᾽ οἴκους φίλτρα μοι θελκτήρια
ἔρωτος, ἦλθε δ᾽ ἄρτι μοι γνώμης ἔσω, 1
ἅ σ᾽ οὔτ᾽ ἐπ᾽ αἰσχροῖς οὔτ᾽ ἐπὶ βλάβηι φρενῶν
παύσει νόσου τῆσδ᾽, ἢν σὺ μὴ γένηι κακή.
  δεῖ δ᾽ ἐξ ἐκείνου δή τι τοῦ ποθουμένου
σημεῖον, ἢ λόγον τιν᾽ ἢ πέπλων ἄπο
λαβεῖν, συνάψαι τ᾽ ἐκ δυοῖν μίαν χάριν.|
πότερα δὲ χριστὸν ἢ ποτὸν τὸ φάρμακον;|
οὐκ οἶδ᾽. ὄνασθαι, μὴ μαθεῖν βούλου, τέκνον.|
δέδοιχ᾽ ὅπως μοι μὴ λίαν φανῇς σοφή.|
πάντ᾽ ἂν φοβηθεῖσ᾽ ἴσθι. δειμαίνεις δὲ τί;|
μή μοί τι Θησέως τῶνδε μηνύσῃς τόκωι.|
ἔασον, ὦ παῖ· ταῦτ᾽ ἐγὼ θήσω καλῶς. 115

350

E11

KEY: 🎶 within song
spoken by messenger
† **crux** †
| end of series of lines by same speaker
✦ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED:
first trimeter of new speaker.

Letters not underlined:
Murray (OCT I 1901) and
Diggle (OCT I 1984) agree.

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
428 BCE	1st	?	?

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E11

COMPANION TO

EURIPIDES

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ

METRICAL
TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-115	**1-100**		
116-361	**101-200**	928-1027	**601-700**
371-471	**201-300**	1028-1177	**701-800**
472-631	**301-400**	1178-1305	**801-900**
633-785	**401-500**	1306-1452	**901-1000**
786-927	**501-600**	1453-1461	**1001-1009**

2L 𝔸 1-691
2L 𝔹 692-1077
2L ℂ 1078-1461

PRINT
TWO-SIDED:
115 to **126**

Πολλὴ μὲν ἐν βροτοῖσι κοὐκ ἀνώνυμος
θεὰ κέκλημαι Κύπρις, οὐρανοῦ τ' ἔσω·
ὅσοι τε Πόντου τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν
ναίουσιν εἴσω φῶς ὁρῶντες ἡλίου,
τοὺς μὲν σέβοντας τἀμὰ πρεσβεύω κράτη,
σφάλλω δ' ὅσοι φρονοῦσιν εἰς ἡμᾶς μέγα.
ἔνεστι γὰρ δὴ κἀν θεῶν γένει τόδε·
τιμώμενοι χαίρουσιν ἀνθρώπων ὕπο.
✦ δείξω δὲ μύθων τῶνδ' ἀλήθειαν τάχα·
ὁ γάρ με Θησέως παῖς, Ἀμαζόνος τόκος,
Ἱππόλυτος, ἁγνοῦ Πιτθέως παιδεύματα,
μόνος πολιτῶν τῆσδε γῆς Τροζηνίας
λέγει κακίστην δαιμόνων πεφυκέναι,
ἀναίνεται δὲ λέκτρα κοὐ ψαύει γάμων·
Φοίβου δ' ἀδελφὴν Ἄρτεμιν, Διὸς κόρην,
τιμᾶι, μεγίστην δαιμόνων ἡγούμενος·
χλωρὰν δ' ἀν' ὕλην παρθένωι ξυνὼν ἀεὶ
κυσὶν ταχείαις θῆρας ἐξαιρεῖ χθονός,
μείζω βροτείας προσπεσὼν ὁμιλίας.
τούτοισι μέν νυν οὐ φθονῶ· τί γάρ με δεῖ;
ἃ δ' εἰς ἔμ' ἡμάρτηκε, τιμωρήσομαι
Ἱππόλυτον ἐν τῆιδ' ἡμέραι· τὰ πολλὰ δὲ
πάλαι προκόψασ'—οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ.
ἐλθόντα γάρ νιν Πιτθέως ποτ' ἐκ δόμων
σεμνῶν ἐς ὄψιν καὶ τέλη μυστηρίων
L1[I] Πανδίονος γῆν, πατρὸς εὐγενὴς δάμαρ
𝔸 ἰδοῦσα Φαίδρα καρδίαν κατέσχετο
ἔρωτι δεινῶι τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασιν.
καὶ πρὶν μὲν ἐλθεῖν τήνδε γῆν Τροζηνίαν,
πέτραν παρ' αὐτὴν Παλλάδος, κατόψιον
γῆς τῆσδε, ναὸν Κύπριδος ἐγκαθίσατο,
ἐρῶσ' ἔρωτ' ἔκδημον· Ἱππολύτωι δ' ἔπι
τὸ λοιπὸν ὠνομάζ' ἐνιδρῦσθαι θεάν.
ἐπεὶ δὲ Θησεὺς Κεκροπίαν λείπει χθόνα,
μίασμα φεύγων αἵματος Παλλαντιδῶν,
καὶ τήνδε σὺν δάμαρτι ναυστολεῖ χθόνα,
ἐνιαυσίαν ἔκδημον αἰνέσας φυγήν,
ἐνταῦθα δὴ στένουσα κἀκπεπληγμένη
κέντροις ἔρωτος ἡ τάλαιν' ἀπόλλυται
σιγῆι· ξύνοιδε δ' οὔτις οἰκετῶν νόσον.
ἀλλ' οὔτι ταύτηι τόνδ' ἔρωτα χρὴ πεσεῖν·
42 δείξω δὲ †Θησεῖ πρᾶγμα†, κἀκφανήσεται.
καὶ τὸν μὲν ἡμῖν πολέμιον νεανίαν
κτενεῖ πατὴρ ἀραῖσιν, ἃς ὁ πόντιος
ἄναξ Ποσειδῶν ὤπασεν Θησεῖ γέρας,
μηδὲν μάταιον ἐς τρὶς εὔξασθαι θεῶι.
ἡ δ' εὐκλεὴς μέν, ἀλλ' ὅμως ἀπόλλυται,
Φαίδρα· τὸ γὰρ τῆσδ' οὐ προτιμήσω κακὸν
τὸ μὴ οὐ παρασχεῖν τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐμοὶ
δίκην τοσαύτην ὥστ' ἐμοὶ καλῶς ἔχειν.

114 (78c) παρρησίαι θάλλοντες οἰκοῖεν πόλιν
κλεινῶν Ἀθηνῶν, μητρὸς οὕνεκ' εὐκλεεῖς.
δουλοῖ γὰρ ἄνδρα, κἂν θρασύσπλαγχνός τις ἦι,
ὅταν ξυνειδῆι μητρὸς ἢ πατρὸς κακά.
μόνον δὲ τοῦτό φασ' ἁμιλλᾶσθαι βίωι,
γνώμην δικαίαν κἀγαθήν, ὅτωι παρῆι·
κακοὺς δὲ θνητῶν ἐξέφην' ὅταν τύχηι,
προθεὶς κάτοπτρον ὥστε παρθένωι νέαι
χρόνος· παρ' οἷσι μήποτ' ὀφθείην ἐγώ.|
φεῦ φεῦ· τὸ σῶφρον ὡς ἁπανταχοῦ καλὸν
καὶ δόξαν ἐσθλὴν ἐν βροτοῖς καρπίζεται.|
δέσποιν', ἐμοί τοι συμφορὰ μὲν ἀρτίως
ἡ σὴ παρέσχε δεινὸν ἐξαίφνης φόβον·
νῦν δ' ἐννοοῦμαι φαῦλος οὖσα· κἀν βροτοῖς
αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι.
οὐ γὰρ περισσὸν οὐδὲν οὐδ' ἔξω λόγου
πέπονθας· ὀργαὶ δ' ἐς σ' ἀπέσκηψαν θεᾶς.
ἐρᾶις· τί τοῦτο θαῦμα; σὺν πολλοῖς βροτῶν·
κἄπειτ' ἔρωτος οὕνεκα ψυχὴν ὀλεῖς;
οὔ τἄρα λύει τοῖς ἐρῶσι τῶν πέλας,
ὅσοι τε μέλλουσ', εἰ θανεῖν αὐτοὺς χρεών·
Κύπρις γὰρ οὐ φορητός, ἢν πολλὴ ῥυῆι·
ἣ τὸν μὲν εἴκονθ' ἡσυχῆι μετέρχεται,
ὃν δ' ἂν περισσὸν καὶ φρονοῦνθ' εὕρηι μέγα,
τοῦτον λαβοῦσα—πῶς δοκεῖς;—καθύβρισεν.
φοιτᾶι δ' ἀν' αἰθέρ', ἔστι δ' ἐν θαλασσίωι L1[I]
κλύδωνι Κύπρις, πάντα δ' ἐκ ταύτης ἔφυ· 𝔸
ἥδ' ἐστὶν ἡ σπείρουσα καὶ διδοῦσ' ἔρον,
οὗ πάντες ἐσμὲν οἱ κατὰ χθόν' ἔγγονοι.
ὅσοι μὲν οὖν γραφάς τε τῶν παλαιτέρων
ἔχουσιν αὐτοί τ' εἰσὶν ἐν μούσαις ἀεί,
2 (1c) ἴσασι μὲν Ζεὺς ὥς ποτ' ἠράσθη γάμων
Σεμέλης, ἴσασι δ' ὡς ἀνήρπασέν ποτε
ἡ καλλιφεγγὴς Κέφαλον ἐς θεοὺς Ἕως
ἔρωτος οὕνεκ'· ἀλλ' ὅμως ἐν οὐρανῶι
ναίουσι κοὐ φεύγουσιν ἐκποδὼν θεούς,
στέργουσι δ', οἶμαι, ξυμφορᾶι νικώμενοι.
σὺ δ' οὐκ ἀνέξηι; χρῆν σ' ἐπὶ ῥητοῖς ἄρα
2 πατέρα φυτεύειν, ἢ 'πὶ δεσπόταις θεοῖς
ἄλλοισιν, εἰ μὴ τούσδε γε στέρξεις νόμους.
πόσους δοκεῖς δὴ κάρτ' ἔχοντας εὖ φρενῶν
νοσοῦνθ' ὁρῶντας λέκτρα μὴ δοκεῖν ὁρᾶν;
πόσους δὲ παισὶ πατέρας ἡμαρτηκόσι
συνεκκομίζειν Κύπριν; ἐν σοφοῖσι γὰρ
τόδ' ἐστὶ θνητῶν, λανθάνειν τὰ μὴ καλά.
οὐδ' ἐκπονεῖν τοι χρὴ βίον λίαν βροτούς·
†οὐδὲ στέγην γὰρ ἧς κατηρεφεῖς δόμοι
καλῶς ἀκριβώσειαν·† ἐς δὲ τὴν τύχην
πεσοῦσ' ὅσην σὺ πῶς ἂν ἐκνεῦσαι δοκεῖς;
ἀλλ', εἰ τὰ πλείω χρηστὰ τῶν κακῶν ἔχεις,

371 ♪ ἄσημα δ' οὐκέτ' ἐστὶν οἷ φθίνει τύχα|
Eur. 373 Τροζήνιαι γυναῖκες, αἳ τόδ' ἔσχατον
Ἱππ. οἰκεῖτε χώρας Πελοπίας προνώπιον,
ἤδη ποτ' ἄλλως νυκτὸς ἐν μακρῶι χρόνωι
θνητῶν ἐφρόντισ' ἧι διέφθαρται βίος.
καί μοι δοκοῦσιν οὐ κατὰ γνώμης φύσιν
πράσσειν κακίον_· ἔστι γὰρ τό γ' εὖ φρονεῖν
πολλοῖσιν· ἀλλὰ τῆιδ' ἀθρητέον τόδε·
◆ τὰ χρήστ' ἐπιστάμεσθα καὶ γιγνώσκομεν,
οὐκ ἐκπονοῦμεν δ', οἱ μὲν ἀργίας ὕπο,
οἱ δ' ἡδονὴν προθέντες ἀντὶ τοῦ καλοῦ
ἄλλην τιν'· εἰσὶ δ' ἡδοναὶ πολλαὶ βίου,
μακραί τε λέσχαι καὶ σχολή, τερπνὸν κακόν,
αἰδώς τε· δισσαὶ δ' εἰσίν, ἡ μὲν οὐ κακή,
ἡ δ' ἄχθος οἴκων· εἰ δ' ὁ καιρὸς ἦν σαφής,
οὐκ ἂν δύ' ἤστην ταὔτ' ἔχοντε γράμματα.
  ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ τυγχάνω φρονοῦσ' ἐγώ,
οὐκ ἔσθ' ὁποίωι φαρμάκωι διαφθερεῖν
ἔμελλον, ὥστε τοὔμπαλιν πεσεῖν φρενῶν.
λέξω δὲ καί σοι τῆς ἐμῆς γνώμης ὁδόν·
ἐπεί μ' ἔρως ἔτρωσεν, ἐσκόπουν ὅπως
κάλλιστ' ἐνέγκαιμ' αὐτόν. ἠρξάμην μὲν οὖν
ἐκ τοῦδε, σιγᾶν τήνδε καὶ κρύπτειν νόσον·
γλώσσηι γὰρ οὐδὲν πιστόν, ἣ θυραῖα μὲν
φρονήματ' ἀνδρῶν νουθετεῖν ἐπίσταται,
L2[O] αὐτὴ δ' ὑφ' αὑτῆς πλεῖστα κέκτηται κακά.
𝔸 τὸ δεύτερον δὲ τὴν ἄνοιαν εὖ φέρειν
τῶι σωφρονεῖν νικῶσα προυννοησάμην.
τρίτον δ', ἐπειδὴ τοισίδ' οὐκ ἐξήνυτον
Κύπριν κρατῆσαι, κατθανεῖν ἔδοξέ μοι,
κράτιστον—οὐδεὶς ἀντερεῖ—βουλευμάτων.
ἐμοὶ γὰρ εἴη μήτε λανθάνειν καλὰ
μήτ' αἰσχρὰ δρώσηι μάρτυρας πολλοὺς ἔχειν.
τὸ δ' ἔργον ἤιδη τὴν νόσον τε δυσκλεᾶ,
γυνή τε πρὸς τοῖσδ' οὖσ' ἐγίγνωσκον καλῶς,
μίσημα πᾶσιν· ὡς ὄλοιτο παγκάκως
ἥτις πρὸς ἄνδρας ἤρξατ' αἰσχύνειν λέχη
πρώτη θυραίους. ἐκ δὲ γενναίων δόμων
τόδ' ἦρξε θηλείαισι γίγνεσθαι κακόν·
ὅταν γὰρ αἰσχρὰ τοῖσιν ἐσθλοῖσιν δοκῆι,
ἦ κάρτα δόξει τοῖς κακοῖς γ' εἶναι καλά.
μισῶ δὲ καὶ τὰς σώφρονας μὲν ἐν λόγοις,
λάθραι δὲ τόλμας οὐ καλὰς κεκτημένας·
αἳ πῶς ποτ', ὦ δέσποινα ποντία Κύπρι,
βλέπουσιν ἐς πρόσωπα τῶν ξυνευνετῶν
οὐδὲ σκότον φρίσσουσι τὸν ξυνεργάτην
τέραμνά τ' οἴκων μή ποτε φθογγὴν ἀφῆι;
  ἡμᾶς γὰρ αὐτὸ τοῦτ' ἀποκτείνει, φίλαι,
ὡς μήποτ' ἄνδρα τὸν ἐμὸν αἰσχύνασ' ἁλῶ,
421 μὴ παῖδας οὓς ἔτικτον· ἀλλ' ἐλεύθεροι

115 (78C)
ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ τόνδε παῖδα Θησέως
στείχοντα, θήρας μόχθον ἐκλελοιπότα, Eur.
Ἱππόλυτον, ἔξω τῶνδε βήσομαι τόπων. Ἱππ.
πολὺς δ' ἅμ' αὐτῶι προσπόλων ὀπισθόπους
κῶμος λέλακεν, Ἄρτεμιν τιμῶν θεὰν
ὕμνοισιν· οὐ γὰρ οἶδ' ἀνεωιγμένας πύλας
Ἅιδου, φάος δὲ λοίσθιον βλέπων τόδε.| 57
σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου 73
λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω,
ἔνθ' οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ φέρβειν βοτὰ
οὔτ' ἦλθέ πω σίδαρος, ἀλλ' ἀκήρατον
μέλισσα λειμῶν' ἠρινὴ διέρχεται,
Αἰδὼς δὲ ποταμίαισι κηπεύει δρόσοις·
ὅσοις διδακτὸν μηδέν, ἀλλ' ἐν τῆι φύσει
τὸ σωφρονεῖν εἴληχεν ἐς τὰ πάνθ' ὁμῶς,
τούτοις δρέπεσθαι, τοῖς κακοῖσι δ' οὐ θέμις.
ἀλλ', ὦ φίλη δέσποινα, χρυσέας κόμης
ἀνάδημα δέξαι χειρὸς εὐσεβοῦς ἄπο.
μόνωι γάρ ἐστι τοῦτ' ἐμοὶ γέρας βροτῶν·
σοὶ καὶ ξύνειμι καὶ λόγοις ἀμείβομαι,
κλύων μὲν αὐδῆς, ὄμμα δ' οὐχ ὁρῶν τὸ σόν.
τέλος δὲ κάμψαιμ' ὥσπερ ἠρξάμην βίου.|
ἄναξ—θεοὺς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεών—
ἆρ' ἄν τί μου δέξαιο βουλεύσαντος εὖ;|
καὶ κάρτα γ'· ἦ γὰρ οὐ σοφοὶ φαινοίμεθ' ἄν.|
οἶσθ' οὖν βροτοῖσιν ὃς καθέστηκεν νόμος; {...}| L2[O]
οὐκ οἶδα· τοῦ δὲ καί μ' ἀνιστορεῖς πέρι;| 𝔸
μισεῖν τὸ σεμνὸν καὶ τὸ μὴ πᾶσιν φίλον.|
ὀρθῶς γε· τίς δ' οὐ σεμνὸς ἀχθεινὸς βροτῶν;|
ἐν δ' εὐπροσηγόροισιν ἔστί τις χάρις;|
πλείστη γε, καὶ κέρδος γε σὺν μόχθωι βραχεῖ.|
3 (2C) ἦ κἂν θεοῖσι ταὐτὸν ἐλπίζεις τόδε;|
εἴπερ γε θνητοὶ θεῶν νόμοισι χρώμεθα.|
πῶς οὖν σὺ σεμνός, δαίμον' οὐ προσεννέπων; {...}|
τίν'; εὐλαβοῦ δὲ μή τί σου σφαλῆι στόμα.|
τήνδ', ἣ πύλαισι σαῖς ἐφέστηκεν Κύπρις.|
πρόσωθεν αὐτὴν ἁγνὸς ὢν ἀσπάζομαι.|
σεμνός γε μέντοι κἀπίσημος ἐν βροτοῖς.|
3 ἄλλοισιν ἄλλος θεῶν τε κἀνθρώπων μέλει.|
εὐδαιμονοίης νοῦν ἔχων ὅσον σε δεῖ.|
οὐδείς μ' ἀρέσκει νυκτὶ θαυμαστὸς θεῶν.|
τιμαῖσιν, ὦ παῖ, δαιμόνων χρῆσθαι χρεών.|
χωρεῖτ', ὀπαδοί, καὶ παρελθόντες δόμους
σίτων μέλεσθε· τερπνὸν ἐκ κυναγίας
τράπεζα πλήρης· καὶ καταψήχειν χρεὼν
ἵππους, ὅπως ἂν ἅρμασιν ζεύξας ὕπο
βορᾶς κορεσθεὶς γυμνάσω τὰ πρόσφορα.
  τὴν σὴν δὲ Κύπριν πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω.|
ἡμεῖς δέ—τοὺς νέους γὰρ οὐ μιμητέον,
φρονοῦντας οὕτως—ὡς πρέπει δούλοις λέγειν

προσευξόμεσθα τοῖσι σοῖς ἀγάλμασιν,
δέσποινα Κύπρι· χρὴ δὲ συγγνώμην ἔχειν,
εἴ τίς σ' ὑφ' ἥβης σπλάγχνον ἔντονον φέρων
μάταια βάζει· μὴ δόκει τούτων κλύειν·
σοφωτέρους γὰρ χρὴ βροτῶν εἶναι θεούς.|
(267) γύναι γεραιά, βασιλίδος πιστὴ τροφέ,
Φαίδρας, ὁρῶμεν τάσδε δυστήνους τύχας,
ἄσημα δ' ἡμῖν ἥτις ἐστὶν ἡ νόσος·
◆ σοῦ δ' ἂν πυθέσθαι καὶ κλύειν βουλοίμεθ' ἄν.|
οὐκ οἶδ', ἐλέγχους'· οὐ γὰρ ἐννέπειν θέλει.|
οὐδ' ἥτις ἀρχὴ τῶνδε πημάτων ἔφυ;|
ἐς ταὐτὸν ἥκεις· πάντα γὰρ σιγᾶι τάδε.|
ὡς ἀσθενεῖ τε καὶ κατέξανται δέμας.|
πῶς δ' οὔ, τριταίαν γ' οὖσ' ἄσιτος ἡμέραν;|
πότερον ὑπ' ἄτης ἢ θανεῖν πειρωμένη;|
θανεῖν; ἀσιτεῖ γ' εἰς ἀπόστασιν βίου.|
θαυμαστὸν εἶπας, εἰ τάδ' ἐξαρκεῖ πόσει.|
κρύπτει γὰρ ἥδε πῆμα κοὔ φησιν νοσεῖν.|
ὃ δ' ἐς πρόσωπον οὐ τεκμαίρεται βλέπων;|
ἔκδημος ὢν γὰρ τῆσδε τυγχάνει χθονός.|
σὺ δ' οὐκ ἀνάγκην προσφέρεις, πειρωμένη
νόσον πυθέσθαι τῆσδε καὶ πλάνον φρενῶν;|
ἐς πάντ' ἀφῖγμαι κοὐδὲν εἴργασμαι πλέον·
οὐ μὴν ἀνήσω γ' οὐδὲ νῦν προθυμίας,
ὡς ἂν παροῦσα καὶ σύ μοι ξυμμαρτυρῆις
L2[I] οἵα πέφυκα δυστυχοῦσι δεσπόταις.
𝔸 ἄγ', ὦ φίλη παῖ, τῶν πάροιθε μὲν λόγων
λαθώμεθ' ἄμφω, καὶ σύ θ' ἡδίων γενοῦ
στυγνὴν ὀφρῦν λύσασα καὶ γνώμης ὁδόν,
ἐγώ θ' ὅπηι σοι μὴ καλῶς τόθ' εἱπόμην
μεθεῖσ' ἐπ' ἄλλον εἶμι βελτίω λόγον.
κεἰ μὲν νοσεῖς τι τῶν ἀπορρήτων κακῶν,
γυναῖκες αἵδε συγκαθιστάναι νόσον·
εἰ δ' ἔκφορός σοι συμφορὰ πρὸς ἄρσενας,
λέγ', ὡς ἰατροῖς πρᾶγμα μηνυθῆι τόδε.
εἶέν· τί σιγᾶις; οὐκ ἐχρῆν σιγᾶν, τέκνον,
ἀλλ' ἤ μ' ἐλέγχειν, εἴ τι μὴ καλῶς λέγω,
ἢ τοῖσιν εὖ λεχθεῖσι συγχωρεῖν λόγοις.
φθέγξαι τι, δεῦρ' ἄθρησον.—ὦ τάλαιν' ἐγώ,
γυναῖκες, ἄλλως τούσδε μοχθοῦμεν πόνους,
ἴσον δ' ἄπεσμεν τῶι πρίν· οὔτε γὰρ τότε
λόγοις ἐτέγγεθ' ἥδε νῦν τ' οὐ πείθεται.—
ἀλλ' ἴσθι μέντοι—πρὸς τάδ' αὐθαδεστέρα
γίγνου θαλάσσης—εἰ θανῆι, προδοῦσα σοὺς
παῖδας πατρῴων μὴ μεθέξοντας δόμων,
μὰ τὴν ἄνασσαν ἱππίαν Ἀμαζόνα,
Eur. ἣ σοῖς τέκνοισι δεσπότην ἐγείνατο,
Ἱππ. νόθον φρονοῦντα γνήσι', οἶσθά νιν καλῶς,
Ἱππόλυτον {...}| οἴμοι.| θιγγάνει σέθεν τόδε;|
(311) ἀπώλεσάς με, μαῖα, καί σε πρὸς θεῶν

116 (79C) τοῦδ' ἀνδρὸς αὖθις λίσσομαι σιγᾶν πέρι.|
ὁρᾶις; φρονεῖς μὲν εὖ, φρονοῦσα δ' οὐ θέλεις
παῖδάς τ' ὀνῆσαι καὶ σὸν ἐκσῶκαι βίον.|
φιλῶ τέκν'· ἄλληι δ' ἐν τύχηι χειμάζομαι.|
ἁγνὰς μέν, ὦ παῖ, χεῖρας αἵματος φορεῖς;|
χεῖρες μὲν ἁγναί, φρὴν δ' ἔχει μίασμά τι.|
μῶν ἐξ ἐπακτοῦ πημονῆς ἐχθρῶν τινος;|
φίλος μ' ἀπόλλυσ' οὐχ ἑκοῦσαν οὐχ ἑκών.|
Θησεύς τιν' ἡμάρτηκεν ἐς σ' ἁμαρτίαν;|
μὴ δρῶσ' ἔγωγ' ἐκεῖνον ὀφθείην κακῶς.|
τί γὰρ τὸ δεινὸν τοῦθ' ὅ σ' ἐξαίρει θανεῖν;|
ἔα μ' ἁμαρτεῖν· οὐ γὰρ ἐς σ' ἁμαρτάνω.|
οὐ δῆθ' ἑκοῦσά γ', ἐν δὲ σοὶ λελείψομαι.|
τί δρᾶις; βιάζηι χειρὸς ἐξαρτωμένη;|
καὶ σῶν γε γονάτων, κοὐ μεθήσομαί ποτε.|
κάκ' ὦ τάλαινά, σοι τάδ', εἰ πεύσηι, κακά.|
μεῖζον γὰρ ἤ σου μὴ τυχεῖν τί μοι κακόν;|
ὀλεῖς. τὸ μέντοι πρᾶγμ' ἐμοὶ τιμὴν φέρει.|
κἄπειτα κρύπτεις χρήσθ' ἱκνουμένης ἐμοῦ;|
ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν ἐσθλὰ μηχανώμεθα.|
οὔκουν λέγουσα τιμιωτέρα φανῆι;|
ἄπελθε πρὸς θεῶν δεξιᾶς τ' ἐμῆς μέθες.|
οὐ δῆτ', ἐπεί μοι δῶρον οὐ δίδως ὃ χρῆν.|
δώσω· σέβας γὰρ χειρὸς αἰδοῦμαι τὸ σόν.|
σιγῶιμ' ἂν ἤδη· σὸς γὰρ οὑντεῦθεν λόγος.|
ὦ τλῆμον, οἷον, μῆτερ, ἠράσθης ἔρον,| L2[I]
ὃν ἔσχε Ταύρου, τέκνον, ἢ τί φῂς τόδε;| 𝔸
σύ τ', ὦ τάλαιν' ὅμαιμε, Διονύσου δάμαρ,|
τέκνον, τί πάσχεις; συγγόνους κακορροθεῖς;|
τρίτη δ' ἐγὼ δύστηνος ὡς ἀπόλλυμαι.|
ἔκ τοι πέπληγμαι· ποῖ προβήσεται λόγος;|
4 (3C) ἐκεῖθεν ἡμεῖς, οὐ νεωστί, δυστυχεῖς.|
οὐδέν τι μᾶλλον οἶδ' ἃ βούλομαι κλύειν.|
πῶς ἂν σύ μοι λέξειας ἁμὲ χρὴ λέγειν;|
οὐ μάντις εἰμὶ τἀφανῆ γνῶναι σαφῶς.|
τί τοῦθ', ὃ δὴ λέγουσιν ἀνθρώπους, ἐρᾶν;|
ἥδιστον, ὦ παῖ, ταὐτὸν ἀλγεινόν θ' ἅμα.|
ἡμεῖς ἂν εἶμεν θατέρωι κεχρημένοι.|
4 τί φῄς; ἐρᾶις, ὦ τέκνον; ἀνθρώπων τίνος;|
ὅστις ποθ' οὗτός ἐσθ', ὁ τῆς Ἀμαζόνος {...}|
Ἱππόλυτον αὐδᾶις;| σοῦ τάδ', οὐκ ἐμοῦ, κλύεις.|
οἴμοι, τί λέξεις, τέκνον; ὥς μ' ἀπώλεσας.
γυναῖκες, οὐκ ἀνασχέτ', οὐκ ἀνέξομαι
ζῶσ'· ἐχθρὸν ἦμαρ, ἐχθρὸν εἰσορῶ φάος.
ῥίψω μεθήσω σῶμ', ἀπαλλαχθήσομαι
βίου θανοῦσα· χαίρετ'· οὐκέτ' εἴμ' ἐγώ.
οἱ σώφρονες γάρ, οὐχ ἑκόντες ἀλλ' ὅμως, Eur.
κακῶν ἐρῶσι. Κύπρις οὐκ ἄρ' ἦν θεός, Ἱππ.
ἀλλ' εἴ τι μεῖζον ἄλλο γίγνεται θεοῦ,
ἣ τήνδε κἀμὲ καὶ δόμους ἀπώλεσεν.| (361)

ἦ τἄρ' ὀλοίμην ἀκλεὴς ἀνώνυμος,
Eur. [ἄπολις ἄοικος, φυγὰς ἀλητεύων χθόνα,]
Ἱππ. καὶ μήτε πόντος μήτε γῆ δέξαιτό μου
σάρκας θανόντος, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ.
τί δ' ἥδε δειμαίνουσ' ἀπώλεσεν βίον
οὐκ οἶδ'· ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις πέρα λέγειν.
ἐσωφρόνησε δ' οὐκ ἔχουσα σωφρονεῖν,
ἡμεῖς δ' ἔχοντες οὐ καλῶς ἐχρώμεθα.|
◆ ἀρκοῦσαν εἶπας αἰτίας ἀποστροφήν,
ὅρκους παρασχών, πίστιν οὐ σμικράν, θεῶν.|
ἆρ' οὐκ ἐπωιδὸς καὶ γόης πέφυχ' ὅδε,
ὃς τὴν ἐμὴν πέποιθεν εὐοργησίαι
ψυχὴν κρατήσειν, τὸν τεκόντ' ἀτιμάσας;|
καὶ σοῦ γε ταῦτα κάρτα θαυμάζω, πάτερ·
εἰ γὰρ σὺ μὲν παῖς ἦσθ', ἐγὼ δὲ σὸς πατήρ,
ἔκτεινά τοί σ' ἂν κοὐ φυγαῖς ἐζημίουν,
εἴπερ γυναικὸς ἠξίουν σ' ἐμῆς θιγεῖν.|
ὡς ἄξιον τόδ' εἶπας· οὐχ οὕτω θανῆι.
ὥσπερ σὺ σαυτῶι τόνδε προύθηκας νόμον—
ταχὺς γὰρ Ἅιδης ῥᾶιστος ἀνδρὶ δυστυχεῖ·
ἀλλ' ἐκ πατρώιας φυγὰς ἀλητεύων χθονὸς
[ξένην ἐπ' αἶαν λυπρὸν ἀντλήσεις βίον·
[μισθὸς γὰρ οὗτός ἐστιν ἀνδρὶ δυσσεβεῖ.]|
οἴμοι, τί δράσεις; οὐδὲ μηνυτὴν χρόνον
δέξηι καθ' ἡμῶν, ἀλλά μ' ἐξελᾶις χθονός;|
L1[O] πέραν γε Πόντου καὶ τόπων Ἀτλαντικῶν,
𝔹 εἴ πως δυναίμην, ὡς σὸν ἐχθαίρω κάρα.|
οὐδ' ὅρκον οὐδὲ πίστιν οὐδὲ μάντεων
φήμας ἐλέγξας ἄκριτον ἐκβαλεῖς με γῆς;|
ἡ **δέλτος** ἥδε κλῆρον οὐ δεδεγμένη
κατηγορεῖ του πιστά· τοὺς δ' ὑπὲρ κάρα
φοιτῶντας ὄρνις πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω.| 5 (4C)
ὦ θεοί, τί δῆτα τοὐμὸν οὐ λύω στόμα,
ὅστις γ' ὑφ' ὑμῶν, οὓς σέβω, διόλλυμαι;
οὐ δῆτα· πάντως οὐ πίθοιμ' ἂν οὕς με δεῖ,
μάτην δ' ἂν ὅρκους συγχέαιμ' οὓς ὤμοσα.|
οἴμοι, τὸ σεμνὸν ὥς μ' ἀποκτενεῖ τὸ σόν.
οὐκ εἶ πατρώιας ἐκτὸς ὡς τάχιστα γῆς;|
ποῖ δῆθ' ὁ τλήμων τρέψομαι; τίνος ξένων 5
δόμους ἔσειμι, τῆιδ' ἐπ' αἰτίαι φυγών;|
ὅστις γυναικῶν λυμεῶνας ἥδεται
ξένους κομίζων καὶ ξυνοικούρους κακῶν.|
αἰαῖ, πρὸς ἧπαρ· δακρύων [τ'] ἐγγὺς τόδε,
εἰ δὴ κακός γε φαίνομαι, δοκῶ τε σοί.|
τότε στενάζειν καὶ προγιγνώσκειν σ' ἐχρῆν
ὅτ' ἐς πατρώιαν ἄλοχον ὑβρίζειν ἔτλης.|
ὦ δώματ', εἴθε φθέγμα γηρύσαισθέ μοι
καὶ μαρτυρήσαιτ' εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ.|
ἐς τοὺς ἀφώνους μάρτυρας φεύγεις σοφῶς·
750 1077 τὸ δ' ἔργον οὐ λέγον σε μηνύει κακόν.|

μόνον σύ μοι, δέσποινα ποντία Κύπρι,
συνεργὸς εἴης· τἄλλα δ' οἷ' ἐγὼ φρονῶ Eur.
τοῖς ἔνδον ἡμῖν ἀρκέσει λέξαι φίλοις.| 524 Ἱππ.
σιγήσατ', ὦ γυναῖκες· ἐξειργάσμεθα.| 565
τί δ' ἐστί, Φαίδρα, δεινὸν ἐν δόμοισί σοι;|
ἐπίσχετ', αὐδὴν τῶν ἔσωθεν ἐκμάθω.|
σιγῶ· τὸ μέντοι φροίμιον κακὸν τόδε.| 568
ὦ δυστάλαινα τῶν ἐμῶν παθημάτων.| 570
ἀπωλόμεσθα· ταῖσδ' ἐπιστᾶσαι πύλαις 575
ἀκούσαθ' οἷος κέλαδος ἐν δόμοις πίτνει.| 576
ὁ τῆς **φιλίππου παῖς** Ἀμαζόνος βοᾶι 581
Ἱππόλυτος, αὐδῶν δεινὰ πρόσπολον κακά.| 582
καὶ μὴν σαφῶς γε τὴν κακῶν προμνήστριαν, 589
τὴν δεσπότου προδοῦσαν ἐξαυδᾶι λέχος.| 590
ἀπώλεσέν μ' εἰποῦσα συμφορὰς ἐμάς, 596
φίλως, καλῶς δ' οὐ τήνδ' ἰωμένη νόσον.|
πῶς οὖν; τί δράσεις, ὦ παθοῦσ' ἀμήχανα;|
οὐκ οἶδα πλὴν ἕν· κατθανεῖν **ὅσον τάχος**,
τῶν νῦν παρόντων πημάτων ἄκος μόνον.|
ὦ γαῖα μῆτερ ἡλίου τ' ἀναπτυχαί,
οἵων λόγων ἄρρητον εἰσήκουσ' ὄπα.|
σίγησον, ὦ παῖ, πρίν τιν' αἰσθέσθαι βοῆς.|
οὐκ ἔστ' ἀκούσας δείν' ὅπως σιγήσομαι.|
ναὶ πρός σε τῆσδε δεξιᾶς εὐωλένου.|
οὐ μὴ προσοίσεις χεῖρα μηδ' ἅψηι πέπλων;|
ὦ πρός σε γονάτων, μηδαμῶς μ' ἐξεργάσηι.| L1[O]
τί δ', εἴπερ, ὡς φήις, μηδὲν εἴρηκας κακόν;| 𝔹
ὁ μῦθος, ὦ παῖ, κοινὸς οὐδαμῶς ὅδε.|
τά τοι κάλ' ἐν πολλοῖσι κάλλιον λέγειν.|
ὦ τέκνον, ὅρκους μηδαμῶς ἀτιμάσηις.|
ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος.|
ὦ παῖ, τί δράσεις; σοὺς φίλους διεργάσηι;|
ἀπέπτυσ'· οὐδεὶς ἄδικός ἐστί μοι φίλος.|
σύγγνωθ'· ἁμαρτεῖν εἰκὸς ἀνθρώπους, τέκνον.|
ὦ Ζεῦ, τί δὴ κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν
γυναῖκας ἐς φῶς ἡλίου κατώικισας;
εἰ γὰρ βρότειον ἤθελες σπεῖραι γένος,
οὐκ ἐκ γυναικῶν χρῆν παρασχέσθαι τόδε,
ἀλλ' ἀντιθέντας σοῖσιν ἐν ναοῖς βροτοὺς
ἢ χρυσὸν ἢ σίδηρον ἢ χαλκοῦ βάρος
παίδων πρίασθαι σπέρμα, του τιμήματος
τῆς ἀξίας ἕκαστον, ἐν δὲ δώμασιν
ναίειν ἐλευθέροισι θηλειῶν ἄτερ.
[νῦν δ' ἐς δόμους μὲν πρῶτον ἄξεσθαι κακὸν
μέλλοντες ὄλβον δωμάτων ἐκπίνομεν.]
τούτωι δὲ δῆλον ὡς γυνὴ κακὸν μέγα·
προσθεὶς γὰρ ὁ σπείρας τε καὶ θρέψας πατὴρ
φερνὰς ἀπώικισ', ὡς ἀπαλλαχθῆι κακοῦ.
ὁ δ' αὖ λαβὼν ἀτηρὸν ἐς δόμους φυτὸν
γέγηθε κόσμον προστιθεὶς ἀγάλματι 631 400

118 (81C)

καλὸν κακίστωι καὶ πέπλοισιν ἐκπονεῖ
δύστηνος, ὄλβον δωμάτων ὑπεξελών.
[ἔχει δ' ἀνάγκην, ὥστε κηδεύσας καλοῖς
γαμβροῖσι χαίρων σώιζεται πικρὸν λέχος,
ἢ χρηστὰ λέκτρα, πενθεροὺς δ' ἀνωφελεῖς
λαβὼν πιέζει τἀγαθῶι τὸ δυστυχές.]
ῥᾶιστον δ' ὅτωι τὸ μηδέν, ἀλλ' ἀνωφελὴς
εὐηθίαι κατ' οἶκον ἵδρυται γυνή.
◆ σοφὴν δὲ μισῶ· μὴ γὰρ ἔν γ' ἐμοῖς δόμοις
εἴη φρονοῦσα πλεῖον' ἢ γυναῖκα χρή.
τὸ γὰρ κακοῦργον μᾶλλον ἐντίκτει Κύπρις
ἐν ταῖς σοφαῖσιν· ἡ δ' ἀμήχανος γυνὴ
γνώμηι βραχείαι μωρίαν ἀφηιρέθη.
χρῆν δ' ἐς γυναῖκα πρόσπολον μὲν οὐ περᾶν,
ἄφθογγα δ' αὐταῖς συγκατοικίζειν δάκη
θηρῶν, ἵν' εἶχον μήτε προσφωνεῖν τινα
μήτ' ἐξ ἐκείνων φθέγμα δέξασθαι πάλιν.
νῦν δ' †αἱ μὲν ἔνδον †δρῶσιν αἱ κακαὶ† κακὰ
βουλεύματ', ἔξω δ' ἐκφέρουσι πρόσπολοι.
ὡς καὶ σύ γ' ἡμῖν πατρός, ὦ κακὸν κάρα,
λέκτρων ἀθίκτων ἦλθες ἐς συναλλαγάς·
ἁγὼ ῥυτοῖς νασμοῖσιν ἐξομόρξομαι
ἐς ὦτα κλύζων. πῶς ἂν οὖν εἴην κακός,
ὃς οὐδ' ἀκούσας τοιάδ' ἁγνεύειν δοκῶ;
εὖ δ' ἴσθι, τοὐμόν σ' εὐσεβὲς σώιζει, γύναι·
L1[I] εἰ μὴ γὰρ ὅρκοις θεῶν ἄφαρκτος ἡιρέθην,
𝔹 οὐκ ἄν ποτ' ἔσχον μὴ οὐ τάδ' ἐξειπεῖν πατρί.
νῦν δ' ἐκ δόμων μέν, ἔστ' ἂν ἔκδημος χθονὸς
Θησεύς, ἄπειμι· σῖγα δ' ἕξομεν στόμα.
θεάσομαι δὲ σὺν πατρὸς μολὼν ποδὶ
πῶς νιν προσόψηι καὶ σὺ καὶ δέσποινα σή.
[τῆς σῆς δὲ τόλμης εἴσομαι γεγευμένος.]
ὄλοισθε. μισῶν δ' οὔποτ' ἐμπλησθήσομαι
γυναῖκας, οὐδ' εἴ φησί τίς μ' ἀεὶ λέγειν·
ἀεὶ γὰρ οὖν πώς εἰσι κἀκεῖναι κακαί.
ἤ νύν τις αὐτὰς σωφρονεῖν διδαξάτω
668 ἢ κἄμ' ἐάτω ταῖσδ' ἐπεμβαίνειν ἀεί.|
675 ♪ τίς ἂν θεῶν ἀρωγὸς ἢ τίς ἂν βροτῶν|
680 φεῦ φεῦ, πέπρακται, κοὐ κατώρθωνται τέχναι,
δέσποινα, τῆς σῆς προσπόλου, κακῶς δ' ἔχει.|
ὦ παγκακίστη καὶ φίλων διαφθορεῦ,
οἷ' εἰργάσω με. Ζεύς σε γεννήτωρ ἐμὸς
πρόρριζον ἐκτρίψειεν οὐτάσας πυρί.
οὐκ εἶπον—οὐ σῆς προυννοησάμην φρενός;—
σιγᾶν ἐφ' οἷσι νῦν ἐγὼ κακύνομαι;
σὺ δ' οὐκ ἀνέσχου· τοιγὰρ οὐκέτ' εὐκλεεῖς
θανούμεθ'. ἀλλὰ δεῖ με δὴ καινῶν λόγων·
οὗτος γὰρ ὀργῆι συντεθηγμένος φρένας
ἐρεῖ καθ' ἡμῶν πατρὶ σὰς ἁμαρτίας,
691 ἐρεῖ δὲ Πιτθεῖ τῶι γέροντι συμφοράς,

κτανεῖν ἑαυτόν, ἀλλὰ κομπάζειν μάτην,
οὐδ' αἱ θαλάσσηι σύννομοι Σκιρωνίδες
φήσουσι πέτραι τοῖς κακοῖς μ' εἶναι βαρύν.|
οὐκ οἶδ' ὅπως εἴποιμ' ἂν εὐτυχεῖν τινα
θνητῶν· τὰ γὰρ δὴ πρῶτ' ἀνέστραπται πάλιν.|
πάτερ, μένος μὲν ξύντασις τε σῶν φρενῶν
δεινή· τὸ μέντοι πρᾶγμ' ἔχον καλοὺς λόγους,
εἴ τις διαπτύξειεν, οὐ καλὸν τόδε.
ἐγὼ δ' ἄκομψος εἰς ὄχλον δοῦναι λόγον,
ἐς ἥλικας δὲ κὠλίγους σοφώτερος·
ἔχει δὲ μοῖραν καὶ τόδ'· οἱ γὰρ ἐν σοφοῖς
φαῦλοι παρ' ὄχλωι μουσικώτεροι λέγειν.
ὅμως δ' ἀνάγκη, ξυμφορᾶς ἀφιγμένης,
γλῶσσάν μ' ἀφεῖναι. πρῶτα δ' ἄρξομαι λέγειν,
ὅθεν μ' ὑπῆλθες πρῶτον ὡς διαφθερῶν
οὐκ ἀντιλέξοντ'. εἰσορᾶις φάος τόδε
καὶ γαῖαν· ἐν τοῖσδ' οὐκ ἔνεστ' ἀνὴρ ἐμοῦ,
οὐδ' ἢν σὺ μὴ φῆις, σωφρονέστερος γεγώς.
ἐπίσταμαι γὰρ πρῶτα μὲν θεοὺς σέβειν,
φίλοις τε χρῆσθαι μὴ ἀδικεῖν πειρωμένοις,
ἀλλ' οἷσιν αἰδὼς μήτ' ἐπαγγέλλειν κακὰ
μήτ' ἀνθυπουργεῖν αἰσχρὰ τοῖσι χρωμένοις·
οὐκ ἐγγελαστὴς τῶν ὁμιλούντων, πάτερ,
ἀλλ' αὑτὸς οὐ παροῦσι κἀγγὺς ὢν φίλοις.
ἑνὸς δ' ἄθικτος, ὧι με νῦν ἑλεῖν δοκεῖς·
λέχους γὰρ ἐς τόδ' ἡμέρας ἁγνὸν δέμας· L1[I]
οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε πλὴν λόγωι κλύων 𝔹
γραφῆι τε λεύσσων· οὐδὲ ταῦτα γὰρ σκοπεῖν
πρόθυμός εἰμι, παρθένον ψυχὴν ἔχων.
καὶ δὴ τὸ σῶφρον τοὐμὸν οὐ πείθει σ'· ἴτω·
δεῖ δή σε δεῖξαι τῶι τρόπωι διεφθάρην.

6 (5C)

πότερα τὸ τῆσδε σῶμ' ἐκαλλιστεύετο
πασῶν γυναικῶν; ἢ σὸν οἰκήσειν δόμον
ἔγκληρον εὐνὴν προσλαβὼν ἐπήλπισα;
μάταιος ἆρ' ἦν, οὐδαμοῦ μὲν οὖν φρενῶν.
ἀλλ' ὡς τυραννεῖν ἡδὺ τοῖσι σώφροσιν;
†ἥκιστά γ', εἰ μὴ† τὰς φρένας διέφθορεν 1014
θνητῶν ὅσοισιν ἁνδάνει μοναρχία.

6

ἐγὼ δ' ἀγῶνας μὲν κρατεῖν Ἑλληνικοὺς
πρῶτος θέλοιμ' ἄν, ἐν πόλει δὲ δεύτερος
σὺν τοῖς ἀρίστοις εὐτυχεῖν ἀεὶ φίλοις.
πράσσειν τε γὰρ πάρεστι, κίνδυνός τ' ἀπὼν
κρείσσω δίδωσι τῆς τυραννίδος χάριν.
ἓν οὐ λέλεκται τῶν ἐμῶν, τὰ δ' ἄλλ' ἔχεις·
εἰ μὲν γὰρ ἦν μοι μάρτυς οἷός εἰμ' ἐγώ,
καὶ τῆσδ' ὁρώσης φέγγος ἠγωνιζόμην,
ἔργοις ἂν εἶδες τοὺς κακοὺς διεξιών·
νῦν δ' ὅρκιόν σοι Ζῆνα καὶ πέδον χθονὸς
ὄμνυμι τῶν σῶν μήποθ' ἅψασθαι γάμων
μηδ' ἂν θελῆσαι μηδ' ἂν ἔννοιαν λαβεῖν. 1027

Eur. Ἱππ.

δισσάς τε φωνὰς πάντας ἀνθρώπους ἔχειν,
Eur. τὴν μὲν δικαίαν, τὴν δ' ὅπως ἐτύγχανεν,
Ἱππ. ὡς ἡ φρονοῦσα τἄδικ' ἐξηλέγχετο
πρὸς τῆς δικαίας, κοὐκ ἂν ἠπατώμεθα.|
ἀλλ' ἦ τις ἐς σὸν οὖς με διαβαλὼν ἔχει
φίλων, νοσοῦμεν δ' οὐδὲν ὄντες αἴτιοι;
ἔκ τοι πέπληγμαι· σοὶ γὰρ ἐκπλήσσουσί με
λόγοι παραλλάσσοντες ἔξεδροι φρενῶν.|
◆ φεῦ τῆς βροτείας· ποῖ προβήσεται; φρενός.
τί τέρμα τόλμης καὶ θράσους γενήσεται;
εἰ γὰρ κατ' ἀνδρὸς βίοτον ἐξογκώσεται,
ὁ δ' ὕστερος τοῦ πρόσθεν εἰς ὑπερβολὴν
πανοῦργος ἔσται, θεοῖσι προσβαλεῖν χθονὶ
ἄλλην δεήσει γαῖαν, ἣ χωρήσεται
τοὺς μὴ δικαίους καὶ κακοὺς πεφυκότας.
σκέψασθε δ' ἐς τόνδ', ὅστις ἐξ ἐμοῦ γεγὼς
ἤισχυνε τἀμὰ λέκτρα κἀξελέγχεται
πρὸς τῆς θανούσης ἐμφανῶς κάκιστος ὤν.
δεῖξον δ', ἐπειδή γ' ἐς μίασμ' ἐλήλυθας,
τὸ σὸν πρόσωπον δεῦρ' ἐναντίον πατρί.
σὺ δὴ θεοῖσιν ὡς περισσὸς ὢν ἀνὴρ
ξύνει; σὺ σώφρων καὶ κακῶν ἀκήρατος;
οὐκ ἂν πιθοίμην τοῖσι σοῖς κόμποις ἐγὼ
θεοῖσι προσθεὶς ἀμαθίαν φρονεῖν κακῶς.
†ἤδη νυν αὔχει καὶ δι' ἀψύχου βορᾶς
L2[O] σίτοις† καπήλευ', Ὀρφέα τ' ἄνακτ' ἔχων
𝔹 βάκχευε πολλῶν γραμμάτων τιμῶν καπνούς·
ἐπεί γ' ἐλήφθης. τοὺς δὲ τοιούτους ἐγὼ
φεύγειν προφωνῶ πᾶσι· θηρεύουσι γὰρ
σεμνοῖς λόγοισιν, αἰσχρὰ μηχανώμενοι.
τέθνηκεν ἥδε· τοῦτό σ' ἐκσώσειν δοκεῖς;
ἐν τῶιδ' ἁλίσκηι πλεῖστον, ὦ κάκιστε σύ·
ποῖοι γὰρ ὅρκοι κρείσσονες, τίνες λόγοι
τῆσδ' ἂν γένοιντ' ἄν, ὥστε σ' αἰτίαν φυγεῖν;
μισεῖν σε φήσεις τήνδε καὶ τὸ δὴ νόθον
τοῖς γνησίοισι πολέμιον πεφυκέναι·
κακὴν ἄρ' αὐτὴν ἔμπορον βίου λέγεις,
εἰ δυσμενείαι σῆι τὰ φίλτατ' ὤλεσεν.
ἀλλ' ὡς τὸ μῶρον ἀνδράσιν μὲν οὐκ ἔνι,
γυναιξὶ δ' ἐμπέφυκεν; οἶδ' ἐγὼ νέους
οὐδὲν γυναικῶν ὄντας ἀσφαλεστέρους,
ὅταν ταράξηι Κύπρις ἡβῶσαν φρένα·
τὸ δ' ἄρσεν αὐτοὺς ὠφελεῖ προσκείμενον.
νῦν οὖν—τί ταῦτα σοῖς ἁμιλλῶμαι λόγοις
νεκροῦ παρόντος μάρτυρος σαφεστάτου;
ἔξερρε γαίας τῆσδ' ὅσον τάχος φυγάς,
καὶ μήτ' Ἀθήνας τὰς θεοδμήτους μόλῃς,
μήτ' εἰς ὅρους γῆς ἧς ἐμὸν κρατεῖ δόρυ.
εἰ γὰρ παθών γε σοῦ τάδ' ἡσσηθήσομαι,
οὐ μαρτυρήσει μ' Ἴσθμιος Σίνις ποτὲ

119 (82C) πλήσει τε πᾶσαν γαῖαν αἰσχίστων λόγων.
ὄλοιο καὶ σὺ χὤστις ἄκοντας φίλους Eur.
πρόθυμός ἐστι μὴ καλῶς εὐεργετεῖν.| Ἱππ.
δέσποιν', ἔχεις μὲν τἀμὰ μέμψασθαι κακά·
τὸ γὰρ δάκνον σου τὴν διάγνωσιν κρατεῖ·
ἔχω δὲ κἀγὼ πρὸς τάδ', εἰ δέξηι, λέγειν.
ἔθρεψά σ' εὔνους τ' εἰμί· τῆς νόσου δέ σοι
ζητοῦσα φάρμαχ' ηὗρον οὐχ ἁβουλόμην.
εἰ δ' εὖ γ' ἔπραξα, κάρτ' ἂν ἐν σοφοῖσιν ἦ·
πρὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα.|
ἦ γὰρ δίκαια ταῦτα κἀξαρκοῦντά μοι,
τρώσασαν ἡμᾶς εἶτα συγχωρεῖν λόγοις;|
μακρηγοροῦμεν· οὐκ ἐσωφρόνουν ἐγώ.
ἀλλ' ἔστι κἀκ τῶνδ' ὥστε σωθῆναι, τέκνον.|
παῦσαι λέγουσα· καὶ τὰ πρὶν γὰρ οὐ καλῶς
παρήινεσάς μοι κἀπεχείρησας κακά.
ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπελθε καὶ σαυτῆς πέρι
φρόντιζ'· ἐγὼ δὲ τἀμὰ θήσομαι καλῶς.
ὑμεῖς δέ, παῖδες εὐγενεῖς Τροζήνιαι,
τοσόνδε μοι παράσχετ' ἐξαιτουμένηι,
σιγῆι καλύψαθ' ἁνθάδ' εἰσηκούσατε.|
ὄμνυμι σεμνὴν Ἄρτεμιν, Διὸς κόρην,
μηδὲν κακῶν σῶν ἐς φάος δείξειν ποτέ.|
καλῶς ἐλέξας· ἓν δὲ †προτρέπουσ'†ἐγὼ†
εὕρημα δῆτα τῆσδε συμφορᾶς ἔχω,
ὥστ' εὐκλεᾶ μὲν παισὶ προσθεῖναι βίον, L2[O]
αὐτή τ' ὄνασθαι πρὸς τὰ νῦν πεπτωκότα. 𝔹
οὐ γάρ ποτ' αἰσχυνῶ γε Κρησίους δόμους,
οὐδ' ἐς πρόσωπον Θησέως ἀφίξομαι
αἰσχροῖς ἐπ' ἔργοις οὕνεκα ψυχῆς μιᾶς.|
μέλλεις δὲ δὴ τί δρᾶν ἀνήκεστον κακόν;|
7 (6C) θανεῖν· ὅπως δέ, τοῦτ' ἐγὼ βουλεύσομαι.|
εὔφημος ἴσθι.| καὶ σύ γ' εὖ με νουθέτει.
ἐγὼ δὲ Κύπριν, ἥπερ ἐξόλλυσί με,
ψυχῆς ἀπαλλαχθεῖσα τῆιδ' ἐν ἡμέραι
τέρψω· πικροῦ δ' ἔρωτος ἡσσηθήσομαι.
ἀτὰρ κακόν γε χἀτέρωι γενήσομαι
θανοῦσ', ἵν' εἰδῆι μὴ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς κακοῖς
7 ὑψηλὸς εἶναι· τῆς νόσου δὲ τῆσδέ μοι
κοινῆι μετασχὼν σωφρονεῖν μαθήσεται.| 731
βοηδρομεῖτε πάντες οἱ πέλας δόμων· 776
ἐν ἀγχόναις δέσποινα, Θησέως δάμαρ.|
φεῦ φεῦ, πέπρακται· βασιλὶς οὐκέτ' ἔστι δὴ
γυνή, κρεμαστοῖς ἐν βρόχοις ἠρτημένη.|
οὐ σπεύσετ'; οὐκ οἴσει τις ἀμφιδέξιον
σίδηρον, ὧι τόδ' ἅμμα λύσομεν δέρης;|
φίλαι, τί δρῶμεν; ἦ δοκεῖ περᾶν δόμους
λῦσαί τ' ἄνασσαν ἐξ ἐπισπαστῶν βρόχων;|
— τί δ'; οὐ πάρεισι πρόσπολοι νεανίαι;
τὸ πολλὰ πράσσειν οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ βίον.|

ὀρθώσατ' ἐκτείναντες ἄθλιον νέκυν·
πικρὸν τόδ' οἰκούρημα δεσπόταις ἐμοῖς.|
ὄλωλεν ἡ δύστηνος, ὡς κλύω, γυνή·
ἤδη γὰρ ὡς νεκρόν νιν ἐκτείνουσι δή.|
γυναῖκες, ἴστε τίς ποτ' ἐν δόμοις βοή;
791 †ἠχὼ βαρεῖα προσπόλων† ἀφίκετο.
οὐ γάρ τί μ' ὡς θεωρὸν ἀξιοῖ δόμος
πύλας ἀνοίξας εὐφρόνως προσεννέπειν.
◆ μῶν Πιτθέως τι γῆρας εἴργασται νέον;
πρόσω μὲν ἤδη βίοτος, ἀλλ' ὅμως ἔτ' ἂν
λυπηρὸς ἡμῖν τούσδ' ἂν ἐκλίποι δόμους.|
οὐκ ἐς γέροντας ἥδε σοι τείνει τύχη,
Θησεῦ· νέοι θανόντες ἀλγύνουσί σε.|
οἴμοι· τέκνων μοι μή τι συλᾶται βίος;|
ζῶσιν, θανούσης μητρὸς ὡς ἄλγιστά σοι.|
τί φῄς; ὄλωλεν ἄλοχος; ἐκ τίνος τύχης;|
βρόχον κρεμαστὸν, ἀγχόνης ἀνήψατο.|
λύπηι παχνωθεῖσ' ἢ ἀπὸ συμφορᾶς τίνος;|
τοσοῦτον ἴσμεν· ἄρτι γὰρ κἀγὼ δόμοις,
Θησεῦ, πάρειμι σῶν κακῶν πενθήτρια.|
αἰαῖ, τί δῆτα τοῖσδ' ἀνέστεμμαι κάρα
πλεκτοῖσι φύλλοις, δυστυχὴς θεωρὸς ὤν;
χαλᾶτε κλῇθρα, πρόσπολοι, πυλωμάτων,
810 γυναικός, ἥ με κατθανοῦσ' ἀπώλεσεν.|
813 ♪ τοσοῦτον ὥστε τούσδε συγχέαι δόμους.|
L2[I] 819 ♪ ὥς μοι βαρεῖα καὶ δόμοις ἐπεστάθης,
𝔹 820 ♪ κηλὶς ἄφραστος ἐξ ἀλαστόρων τινός.|
823 ♪ τοσοῦτον ὥστε μήποτ ἐκνεῦσαι πάλιν,
824 ♪ μηδ' ἐκπερᾶσαι κῦμα τῆσδε συμφορᾶς.|
825 ἐκλύεθ' ἁρμούς, ὡς ἴδω πικρὰν θέαν
828 ♪ ὄρνις γὰρ ὥς τις ἐκ χερῶν ἄφαντος εἶ,
829 ♪ πήδημ' ἐς Ἅιδου κραιπνὸν ὁρμήσασά μοι.|
834 οὐ σοὶ τάδ', ὦναξ, ἦλθε δὴ μόνωι κακά,
835 πολλῶν μετ' ἄλλων δ' ὤλεσας κεδνὸν λέχος.|
838 ♪ τῆς σῆς στερηθεὶς φιλτάτης ὁμιλίας·
839 ♪ ἀπώλεσας γὰρ μᾶλλον ἢ κατέφθισο.
842 ♪ εἴποι τις ἂν τὸ πραχθέν, ἢ μάτην ὄχλον
843 ♪ στέγει τυραννὸν δῶμα προσπόλων ἐμῶν;|
856 τί δή ποθ' ἥδε **δέλτος** ἐκ φίλης χερὸς
ἠρτημένη; θέλει τι **σημῆναι** νέον;
ἀλλ' ἦ λέχους μοι καὶ τέκνων **ἐπιστολὰς**
ἔγραψεν ἡ δύστηνος, ἐξαιτουμένη;
θάρσει, τάλαινα· **λέκτρα** γὰρ τὰ Θησέως
οὐκ ἔστι δῶμά θ' ἥτις εἴσεισιν γυνή.
καὶ μὴν τύποι γε σφενδόνης **χρυσηλάτου**
Eur. τῆς οὐκέτ' οὔσης οἵδε προσσαίνουσί με.
Ἱππ. φέρ', ἐξελίξας περιβολὰς **σφραγισμάτων**
ἴδω τί λέξαι **δέλτος** ἥδε μοι θέλει.|
866 φεῦ φεῦ, τόδ' αὖ νεοχμὸν ἐκδοχαῖς
550 871 [ὦ δαῖμον, εἴ πως ἔστι, μὴ σφήλῃς δόμους,

120 (83C) αἰτουμένης δὲ κλῦθί μου· πρὸς γάρ τινος
οἰωνὸν ὥστε μάντις εἰσορῶ κακοῦ.]|
οἴμοι· τόδ' οἷον ἄλλο πρὸς κακῶι κακόν,
οὐ τλητὸν οὐδὲ λεκτόν· ὦ τάλας ἐγώ.|
τί χρῆμα; λέξον, εἴ τί μοι λόγου μέτα.| 876
βάρος κακῶν; ἀπὸ γὰρ ὀλόμενος οἴχομαι,| 878
αἰαῖ, κακῶν ἀρχηγὸν ἐκφαίνεις λόγον.| 881
Ἱππόλυτος εὐνῆς τῆς ἐμῆς ἔτλη θιγεῖν 885
βίαι, τὸ σεμνὸν Ζηνὸς ὄμμ' ἀτιμάσας.
ἀλλ', ὦ πάτερ Πόσειδον, ἃς ἐμοί ποτε
ἀρὰς ὑπέσχου τρεῖς, μιᾶι κατέργασαι
τούτων ἐμὸν παῖδ', ἡμέραν δὲ μὴ φύγοι
τήνδ', εἴπερ ἡμῖν ὤπασας σαφεῖς ἀράς.|
ἄναξ, ἀπεύχου ταῦτα πρὸς θεῶν πάλιν·
γνώσηι γὰρ αὖθις ἀμπλακών· ἐμοὶ πιθοῦ.|
οὐκ ἔστι. καὶ πρός γ' ἐξελῶ σφε τῆσδε γῆς,
δυοῖν δὲ μοίραιν θατέραι πεπλήξεται·
ἢ γὰρ Ποσειδῶν αὐτὸν εἰς Ἅιδου δόμους
θανόντα πέμψει τὰς ἐμὰς ἀρὰς σέβων,
ἢ τῆσδε χώρας ἐκπεσὼν ἀλώμενος
ξένην ἐπ' αἶαν λυπρὸν ἀντλήσει βίον.|
καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς παῖς σὸς ἐς καιρὸν πάρα,
Ἱππόλυτος· ὀργῆς δ' ἐξανεὶς κακῆς, ἄναξ
Θησεῦ, τὸ λῷστον σοῖσι βούλευσαι δόμοις.|
κραυγῆς ἀκούσας σῆς ἀφικόμην, πάτερ,
σπουδῆι· τὸ μέντοι πρᾶγμ' ἐφ' ὧιτινι στένεις L2[I]
οὐκ οἶδα, βουλοίμην δ' ἂν ἐκ σέθεν κλύειν. 𝔹
ἔα, τί χρῆμα; σὴν δάμαρθ' ὁρῶ, πάτερ,
νεκρόν· μεγίστου θαύματος τόδ' ἄξιον·
ἣν ἀρτίως ἔλειπον, ἣ φάος τόδε
οὔπω χρόνος παλαιὸς εἰσεδέρκετο.
8 (7C) τί χρῆμα πάσχει; τῶι τρόπωι διόλλυται;
πάτερ, πυθέσθαι βούλομαι σέθεν πάρα.
σιγᾶις; σιωπῆς δ' οὐδὲν ἔργον ἐν κακοῖς.
[ἡ γὰρ ποθοῦσα πάντα καρδία κλύειν
κἀν τοῖς κακοῖσι λίχνος οὖσ' ἁλίσκεται.]
οὐ μὴν φίλους γε, κἄτι μᾶλλον ἢ φίλους,
κρύπτειν δίκαιον σάς, πάτερ, δυσπραξίας.|
8 ὦ πόλλ' ἁμαρτάνοντες ἄνθρωποι μάτην,
τί δὴ τέχνας μὲν μυρίας διδάσκετε
καὶ πάντα **μηχανᾶσθε** κἀξευρίσκετε,
ἓν δ' οὐκ ἐπίστασθ' οὐδ' ἐθηράσασθέ πω,
φρονεῖν διδάσκειν οἷσιν οὐκ ἔνεστι νοῦς;|
δεινὸν σοφιστὴν εἶπας, ὅστις εὖ φρονεῖν
τοὺς μὴ φρονοῦντας δυνατός ἐστ' ἀναγκάσαι.
ἀλλ' οὐ γὰρ ἐν δέοντι λεπτουργεῖς, πάτερ,
δέδοικα μή σου γλῶσσ' ὑπερβάλληι κακοῖς.| Eur.
φεῦ, χρῆν βροτοῖσι τῶν φίλων τεκμήριον Ἱππ.
σαφές τι κεῖσθαι καὶ διάγνωσιν φρενῶν,
ὅστις τ' ἀληθής ἐστιν ὅς τε μὴ φίλος, 927 600

εἴθ᾽ ἦν ἐμαυτὸν προσβλέπειν ἐναντίον
στάνθ᾽, ὡς ἐδάκρυσ᾽ οἷα πάσχομεν κακά.|
πολλῶι γε μᾶλλον σαυτὸν ἤσκησας σέβειν
ἢ τοὺς τεκόντας ὅσια δρᾶν δίκαιος ὤν.|
ὦ δυστάλαινα μῆτερ, ὦ πικραὶ γοναί·
μηδείς ποτ᾽ εἴη τῶν ἐμῶν φίλων νόθος.|
οὐχ ἕλξετ᾽ αὐτόν, δμῶες; οὐκ ἀκούετε
πάλαι ξενοῦσθαι τόνδε προυννέποντά με;|
κλαίων τις αὐτῶν ἆρ᾽ ἐμοῦ _τεθίξεται·
σὺ δ᾽ αὐτός, εἴ σοι θυμός, ἐξώθει χθονός.|
δράσω τάδ᾽, εἰ μὴ τοῖς ἐμοῖς πείσηι λόγοις·
οὐ γάρ τις οἶκτος σῆς μ᾽ ὑπέρχεται φυγῆς.|
ἄραρεν, ὡς ἔοικεν· ὦ τάλας ἐγώ·
ὡς οἶδα μὲν ταῦτ᾽, οἶδα δ᾽ οὐχ ὅπως φράσω.
ὦ φιλτάτη μοι δαιμόνων Λητοῦς κόρη,
σύνθακε, συγκύναγε, φευξούμεσθα δὴ
κλεινὰς Ἀθήνας. ἀλλὰ χαιρέτω πόλις
καὶ γαῖ᾽ Ἐρεχθέως· ὦ πέδον Τροζήνιον,
ὡς ἐγκαθηβᾶν πόλλ᾽ ἔχεις εὐδαίμονα,
χαῖρ᾽· ὕστατον γάρ σ᾽ εἰσορῶν προσφθέγγομαι.
ἴτ᾽, ὦ νέοι μοι τῆσδε γῆς ὁμήλικες,
προσείπαθ᾽ ἡμᾶς καὶ προπέμψατε χθονός·
ὡς οὔποτ᾽ ἄλλον ἄνδρα σωφρονέστερον
ὄψεσθε, κεἰ μὴ ταῦτ᾽ ἐμῶι δοκεῖ πατρί.| 1101
σπουδῆι σκυθρωπὸν πρὸς δόμους ὁρμώμενον.| 1152

L1[O] ℂ

ποῖ γῆς ἄνακτα τῆσδε Θησέα μολὼν
εὕροιμ᾽ ἄν, ὦ γυναῖκες; εἴπερ ἴστε μοι
σημήνατ᾽· ἆρα τῶνδε δωμάτων ἔσω;|
ὅδ᾽ αὐτὸς ἔξω δωμάτων πορεύεται.|
Θησεῦ, μερίμνης ἄξιον φέρω λόγον
σοὶ καὶ πολίταις οἵ τ᾽ Ἀθηναίων πόλιν
ναίουσι καὶ γῆς τέρμονας Τροζηνίας.|
τί δ᾽ ἔστι; μῶν τις συμφορὰ νεωτέρα
δισσὰς κατείληφ᾽ ἀστυγείτονας πόλεις;|
Ἱππόλυτος οὐκέτ᾽ ἔστιν, ὡς εἰπεῖν ἔπος·
δέδορκε μέντοι φῶς ἐπὶ σμικρᾶς ῥοπῆς.|
πρὸς τοῦ; δι᾽ ἔχθρας μῶν τις ἦν ἀφιγμένος
ὅτου κατήισχυν᾽ ἄλοχον ὡς πατρὸς βίαι;|
οἰκεῖος αὐτὸν ὤλεσ᾽ ἁρμάτων ὄχος
ἀραί τε τοῦ σοῦ στόματος, ἃς σὺ σῶι πατρὶ
πόντου κρέοντι παιδὸς ἠράσω πέρι.|
ὦ θεοί, Πόσειδόν θ᾽· ὡς ἄρ᾽ ἦσθ᾽ ἐμὸς πατὴρ
ὀρθῶς, ἀκούσας τῶν ἐμῶν κατευγμάτων.
πῶς καὶ διώλετ᾽; εἰπέ· τῶι τρόπωι Δίκης
ἔπαισεν αὐτὸν ῥόπτρον αἰσχύναντ᾽ ἐμέ;|
ἡμεῖς μὲν ἀκτῆς κυμοδέγμονος πέλας
ψήκτραισιν ἵππων ἐκτενίζομεν τρίχας
κλαίοντες· ἦλθε γάρ τις ἄγγελος λέγων
ὡς οὐκέτ᾽ ἐν γῆι τῆιδ᾽ ἀναστρέψοι πόδα
Ἱππόλυτος, ἐκ σοῦ τλήμονας φυγὰς ἔχων. 1177

9

9

EXCLUDED:

846 οὐ τλητὸν οὐδὲ ῥητόν. ἀλλ᾽ ἀπωλόμην·
847 ἔρημος οἶκος, καὶ τεκν᾽ ὀρφανεύεται.
877 βοᾶι βοᾶι δέλτος ἄλαστα· πᾶι φύγω

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT I 1901)
typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

ὁ δ’ ἦλθε ταὐτὸν δακρύων ἔχων μέλος 122
ἡμῖν ἐπ’ ἀκτάς· μυρία δ’ ὀπισθόπους
φίλων ἅμ’ ἔστειχ’ ἡλίκων <θ’> ὁμήγυρις.
χρόνωι δὲ δήποτ’ εἶπ’ ἀπαλλαχθεὶς γόων·
Τί ταῦτ’ ἀλύω; πειστέον πατρὸς λόγοις.
ἐντύναθ’ ἵππους ἅρμασι ζυγηφόρους,
δμῶες· πόλις γὰρ οὐκέτ’ ἔστιν ἥδε μοι.
τοὐνθένδε μέντοι πᾶς ἀνὴρ ἠπείγετο,
◆ καὶ θᾶσσον ἢ λέγοι τις ἐξηρτυμένας
πώλους παρ’ αὐτὸν δεσπότην ἐστήσαμεν.
μάρπτει δὲ χερσὶν ἡνίας ἀπ’ ἄντυγος,
αὐταῖσιν ἀρβύλαισιν ἁρμόσας πόδα.
καὶ πρῶτα μὲν θεοῖς εἶπ’ ἀναπτύξας χέρας·
Ζεῦ, μηκέτ’ εἴην, εἰ κακὸς πέφυκ’ ἀνήρ·
αἴσθοιτο δ’ ἡμᾶς ὡς ἀτιμάζει πατὴρ
ἤτοι θανόντας ἢ φάος δεδορκότας.
κἀν τῶιδ’ ἐπῆγε κέντρον ἐς χεῖρας λαβὼν
πώλοις ἁμαρτῆι· πρόσπολοι δ’ ὑφ’ ἅρματος
πέλας χαλινῶν εἱπόμεσθα δεσπότηι
τὴν εὐθὺς Ἄργους κἀπιδαυρίας ὁδόν.
ἐπεὶ δ’ ἔρημον χῶρον εἰσεβάλλομεν,
ἀκτή τις ἔστι τοὐπέκεινα τῆσδε γῆς
πρὸς πόντον ἤδη κειμένη Σαρωνικόν.
ἔνθεν τις ἠχὼ χθόνιος ὡς βροντὴ Διὸς
βαρὺν βρόμον μεθῆκε, φρικώδη κλύειν·
L1[I] ὀρθὸν δὲ κρᾶτ’ ἔστησαν οὖς τ’ ἐς οὐρανὸν L1[I]
ℂ ἵπποι· παρ’ ἡμῖν δ’ ἦν φόβος νεανικὸς ℂ
πόθεν ποτ’ εἴη φθόγγος. ἐς δ’ ἁλιρρόθους
ἀκτὰς ἀποβλέψαντες ἱερὸν εἴδομεν
κῦμ’ οὐρανῶι στηρίζον, ὥστ’ ἀφῃρέθη
Σκίρωνος ἀκτὰς ὄμμα τοὐμὸν εἰσορᾶν·
ἔκρυπτε δ’ Ἰσθμὸν καὶ πέτραν Ἀσκληπιοῦ.
κἄπειτ’ ἀνοιδῆσάν τε καὶ πέριξ ἀφρὸν
πολὺν καχλάζον ποντίωι φυσήματι
χωρεῖ πρὸς ἀκτάς, οὗ τέθριππος ἦν ὄχος.
αὐτῶι δὲ σὺν κλύδωνι καὶ τρικυμίαι
κῦμ’ ἐξέθηκε ταῦρον, ἄγριον τέρας·
οὗ πᾶσα μὲν χθὼν φθέγματος πληρουμένη
φρικῶδες ἀντεφθέγγετ’, εἰσορῶσι δὲ
κρεῖσσον θέαμα δεργμάτων ἐφαίνετο.
εὐθὺς δὲ πώλοις δεινὸς ἐμπίπτει φόβος·
καὶ δεσπότης μὲν ἱππικοῖσιν ἤθεσιν
πολὺς ξυνοικῶν ἥρπασ’ ἡνίας χεροῖν,
ἕλκει δὲ κώπην ὥστε ναυβάτης ἀνὴρ
ἱμᾶσιν ἐς τοὔπισθεν ἀρτήσας δέμας·
αἳ δ’ ἐνδακοῦσαι στόμια πυριγενῆ γνάθοις
βίαι φέρουσιν, οὔτε ναυκλήρου χερὸς
οὔθ’ ἱπποδέσμων οὔτε κολλητῶν ὄχων
μεταστρέφουσαι. κεἰ μὲν ἐς τὰ μαλθακὰ
γαίας ἔχων οἴακας εὐθύνοι δρόμον, 124

Eur. Ἱππ.

down two ὦ χαῖρε καὶ σύ, χαῖρε πολλά μοι, πάτερ.|

Eur. οἴμοι φρενὸς σῆς εὐσεβοῦς τε κἀγαθῆς.|

Ἱππ. up one τοιῶνδε παίδων γνησίων εὔχου τυχεῖν.|

μή νυν προδῷς με, τέκνον, ἀλλὰ καρτέρει.

κεκαρτέρηται τἄμ'· ὄλωλα γάρ, πάτερ.

κρύψον δέ μου πρόσωπον ὡς τάχος πέπλοις.|

1459 ὦ κλείν' †Ἀθῆναι Παλλάδος θ' ὁρίσματα,†

οἵου στερήσεσθ' ἀνδρός. ὦ τλήμων ἐγώ·

1461 ◆ ὡς πολλά, Κύπρι, σῶν κακῶν μεμνήσομαι.|

L2[O]

ℂ

123

προυφαίνετ' ἐς τὸ πρόσθεν, ὥστ' ἀναστρέφειν,
ταῦρος, φόβωι τέτρωρον ἐκμαίνων ὄχον· **Eur.**
εἰ δ' ἐς πέτρας φέροιντο μαργῶσαι φρένας, **Ἱππ.**
σιγῆι πελάζων ἄντυγι ξυνείπετο
ἐς τοῦθ' ἕως ἔσφηλε κἀνεχαίτισεν,
ἁψῖδα πέτρωι προσβαλὼν ὀχήματος.
σύμφυρτα δ' ἦν ἅπαντα· σύριγγές τ' ἄνω
τροχῶν ἐπήδων ἀξόνων τ' ἐνήλατα.
αὐτὸς δ' ὁ τλήμων ἡνίαισιν ἐμπλακεὶς
δεσμὸν δυσεξήνυστον ἕλκεται δεθείς,
σποδούμενος μὲν πρὸς πέτραις φίλον κάρα
θραύων τε σάρκας, δεινὰ δ' ἐξαυδῶν κλύειν·
Στῆτ', ὦ φάτναισι ταῖς ἐμαῖς τεθραμμέναι,
μή μ' ἐξαλείψητ'. ὦ πατρὸς τάλαιν' ἀρά·
τίς ἄνδρ' ἄριστον βούλεται σῶσαι παρών;
πολλοὶ δὲ βουληθέντες ὑστέρωι ποδὶ
ἐλειπόμεσθα. χὠ μὲν ἐκ δεσμῶν λυθεὶς
τμητῶν ἱμάντων οὐ κάτοιδ' ὅτωι τρόπωι
πίπτει, βραχὺν δὴ βίοτον ἐμπνέων ἔτι·
ἵπποι δ' ἔκρυφθεν καὶ τὸ δύστηνον τέρας
ταύρου λεπαίας οὐ κάτοιδ' ὅποι χθονός.
δοῦλος μὲν οὖν ἔγωγε σῶν δόμων, ἄναξ,
ἀτὰρ τοσοῦτόν γ' οὐ δυνήσομαί ποτε,
τὸν σὸν πιθέσθαι παῖδ' ὅπως ἐστὶν κακός·
οὐδ' εἰ γυναικῶν πᾶν κρεμασθείη γένος,
καὶ τὴν ἐν Ἴδηι γραμμάτων πλήσειέ τις **L2[O]**
πεύκην, ἐπεί νιν ἐσθλὸν ὄντ' ἐπίσταμαι.| ℂ
αἰαῖ, κέκρανται συμφορὰ νέων κακῶν,
οὐδ' ἔστι μοίρας τοῦ χρεών τ' ἀπαλλαγή.|
μίσει μὲν ἀνδρὸς τοῦ πεπονθότος τάδε
λόγοισιν ἥσθην τοῖσδε· νῦν δ' αἰδούμενος
11 θεούς τ' ἐκεῖνόν θ', οὕνεκ' ἐστὶν ἐξ ἐμοῦ,
οὔθ' ἥδομαι τοῖσδ' οὔτ' ἐπάχθομαι κακοῖς.|
πῶς οὖν; κομίζειν, ἢ τί χρὴ τὸν ἄθλιον
δράσαντας ἡμᾶς σῆι χαρίζεσθαι φρενί;
φρόντιζ'· ἐμοῖς δὲ χρώμενος βουλεύμασιν
οὐκ ὠμὸς ἐς σὸν παῖδα δυστυχοῦντ' ἔσηι.|
κομίζετ' αὐτόν, ὡς ἰδὼν ἐν ὄμμασιν
11 τὸν τἄμ' ἀπαρνηθέντα μὴ χρᾶναι λέχη. down one **1266**
λόγοις τ' ἐλέγξω δαιμόνων τε συμφοραῖς.| **1267**
ἄκουε, Θησεῦ, σῶν κακῶν κατάστασιν· **1296**
καίτοι προκόψω γ' οὐδέν, ἀλγυνῶ δέ σε·
ἀλλ' ἐς τόδ' ἦλθον, παιδὸς ἐκδεῖξαι φρένα
τοῦ σοῦ δικαίαν, ὡς ὑπ' εὐκλείας θάνηι,
καὶ σῆς γυναικὸς οἶστρον ἢ τρόπον τινὰ
γενναιότητα. τῆς γὰρ ἐχθίστης θεῶν
ἡμῖν, ὅσαισι παρθένειος ἡδονή,
δηχθεῖσα κέντροις παιδὸς ἠράσθη σέθεν.
γνώμηι δὲ νικᾶν τὴν Κύπριν πειρωμένη
τροφοῦ διώλετ' οὐχ ἑκοῦσα μηχαναῖς,

ἢ σῶι δι᾽ ὅρκων παιδὶ σημαίνει νόσον.
ὃ δ᾽, ὥσπερ ὢν δίκαιος, οὐκ ἐφέσπετο
λόγοισιν, οὐδ᾽ αὖ πρὸς σέθεν κακούμενος
ὅρκων ἀφεῖλε πίστιν, εὐσεβὴς γεγώς.
ἣ δ᾽ εἰς ἔλεγχον μὴ πέσηι φοβουμένη
ψευδεῖς γραφὰς ἔγραψε καὶ διώλεσεν
δόλοισι σὸν παῖδ᾽· ἀλλ᾽ ὅμως ἔπεισέ σε.|
δάκνει σε, Θησεῦ, μῦθος; ἀλλ᾽ ἔχ᾽ ἥσυχος,
τοὐνθένδ᾽ ἀκούσας ὡς ἂν οἰμώξηις πλέον.
ἆρ᾽ οἶσθα πατρὸς τρεῖς ἀρὰς ἔχων σαφεῖς;
ὧν τὴν μίαν παρεῖλες, ὦ κάκιστε σύ,
ἐς παῖδα τὸν σόν, ἐξὸν εἰς ἐχθρῶν τινα.
πατὴρ μὲν οὖν σοι πόντιος φρονῶν καλῶς
ἔδωχ᾽ ὅσονπερ χρῆν, ἐπείπερ ἤινεσεν·
σὺ δ᾽ ἔν τ᾽ ἐκείνωι κἀν ἐμοὶ φαίνηι κακός,
ὃς οὔτε πίστιν οὔτε μάντεων ὄπα
ἔμεινας, οὐκ ἤλεγξας, οὐ χρόνωι μακρῶι
σκέψιν παρέσχες, ἀλλὰ θᾶσσον ἤ σ᾽ ἐχρῆν
ἀρὰς ἀφῆκας παιδὶ καὶ κατέκτανες.|
δέσποιν᾽, ὀλοίμην.| δείν᾽ ἔπραξας, ἀλλ᾽ ὅμως
ἔτ᾽ ἔστι καί σοι τῶνδε συγγνώμης τυχεῖν·
Κύπρις γὰρ ἤθελ᾽ ὥστε γίγνεσθαι τόδε,
πληροῦσα θυμόν. θεοῖσι δ᾽ ὧδ᾽ ἔχει νόμος·
οὐδεὶς ἀπαντᾶν βούλεται προθυμίαι
τῆι τοῦ θέλοντος, ἀλλ᾽ ἀφιστάμεσθ᾽ ἀεί.
ἐπεί, σάφ᾽ ἴσθι, Ζῆνα μὴ φοβουμένη
οὐκ ἄν ποτ᾽ ἦλθον ἐς τόδ᾽ αἰσχύνης ἐγὼ
ὥστ᾽ ἄνδρα πάντων φίλτατον βροτῶν ἐμοὶ
θανεῖν ἐᾶσαι. τὴν δὲ σὴν ἁμαρτίαν
τὸ μὴ εἰδέναι μὲν πρῶτον ἐκλύει κάκης·
ἔπειτα δ᾽ ἡ θανοῦσ᾽ ἀνήλωσεν γυνὴ
λόγων ἐλέγχους ὥστε σὴν πεῖσαι φρένα.
μάλιστα μέν νυν σοὶ τάδ᾽ ἔρρωγεν κακά,
λύπη δὲ κἀμοί· τοὺς γὰρ εὐσεβεῖς θεοὶ
θνήισκοντας οὐ χαίρουσι· τούς γε μὴν κακοὺς
αὐτοῖς τέκνοισι καὶ δόμοις ἐξόλλυμεν.|
ὦ τλῆμον, οἵαι συμφοραῖ συνεζύγης·
τὸ δ᾽ εὐγενές σε τῶν φρενῶν ἀπώλεσεν.|
ὦ θεῖον ὀδμῆς πνεῦμα· καὶ γὰρ ἐν κακοῖς
ὢν ἠισθόμην σου κἀνεκουφίσθην δέμας·
ἔστ᾽ ἐν τόποισι τοισίδ᾽ Ἄρτεμις θεά.|
ὦ τλῆμον, ἔστι, σοί γε φιλτάτη θεῶν.|
ὁρᾶις με, δέσποιν᾽, ὡς ἔχω, τὸν ἄθλιον;|
ὁρῶ· κατ᾽ ὄσσων δ᾽ οὐ θέμις βαλεῖν δάκρυ.|
οὐκ ἔστι σοι κυναγὸς οὐδ᾽ ὑπηρέτης,|
οὐ δῆτ᾽· ἀτάρ μοι προσφιλής γ᾽ ἀπόλλυσαι.|
οὐδ᾽ ἱππονώμας οὐδ᾽ ἀγαλμάτων φύλαξ.|
Κύπρις γὰρ ἡ πανοῦργος ὧδ᾽ ἐμήσατο.|
ὤμοι· φρονῶ δὴ δαίμον᾽ ἥ μ᾽ ἀπώλεσεν.|
τιμῆς ἐμέμφθη σωφρονοῦντι δ᾽ ἥχθετο.|

τρεῖς ὄντας ἡμᾶς ὤλεσ᾽, ᾔσθημαι, Κυπρις.|
πατέρα γε καὶ σὲ καὶ τρίτην ξυνάορον.|
ὤιμωξα τοίνυν καὶ πατρὸς δυσπραξίας.|
ἐξηπατήθη δαίμονος βουλεύμασιν.|
ὦ δυστάλας σὺ τῆσδε συμφορᾶς, πάτερ.|
ὄλωλα, τέκνον, οὐδέ μοι χάρις βίου.|
στένω σε μᾶλλον ἢ ᾽μὲ τῆς ἁμαρτίας.|
εἰ γὰρ γενοίμην, τέκνον, ἀντὶ σοῦ νεκρός.|
ὦ δῶρα πατρὸς σοῦ Ποσειδῶνος πικρά.|
ὡς μήποτ᾽ ἐλθεῖν ὤφελ᾽ ἐς τοὐμὸν στόμα.|
τί δ᾽; ἔκτανές τἄν μ᾽, ὡς τότ᾽ ἦσθ᾽ ὠργισμένος.|
δόξης γὰρ ἦμεν πρὸς θεῶν ἐσφαλμένοι.|
εἴθ᾽ ἦν ἀραῖον δαίμοσιν βροτῶν γένος.|
ἔασον· οὐ γὰρ οὐδὲ γῆς ὑπὸ ζόφον
θεᾶς ἄτιμοι Κύπριδος ἐκ προθυμίας
ὀργαὶ κατασκήψουσιν ἐς τὸ σὸν δέμας
σῆς εὐσεβείας κἀγαθῆς φρενὸς χάριν.
ἐγὼ γὰρ αὐτῆς ἄλλον ἐξ ἐμῆς χερὸς
ὃς ἂν μάλιστα φίλτατος κυρῆι βροτῶν
τόξοις ἀφύκτοις τοῖσδε τιμωρήσομαι.
σοὶ δ᾽, ὦ ταλαίπωρ᾽, ἀντὶ τῶνδε τῶν κακῶν
τιμὰς μεγίστας ἐν πόλει Τροζηνίαι
δώσω· κόραι γὰρ ἄζυγες γάμων πάρος
κόμας κεροῦνταί σοι, δι᾽ αἰῶνος μακροῦ
πένθη μέγιστα δακρύων καρπουμένωι·
ἀεὶ δὲ μουσοποιὸς ἐς σὲ παρθένων
ἔσται μέριμνα, κοὐκ ἀνώνυμος πεσὼν
ἔρως ὁ Φαίδρας ἐς σὲ σιγηθήσεται.
σὺ δ᾽, ὦ γεραιοῦ τέκνον Αἰγέως, λαβὲ
σὸν παῖδ᾽ ἐν ἀγκάλαισι καὶ προσέλκυσαι·
ἄκων γὰρ ὤλεσάς νιν· ἀνθρώποισι δὲ
θεῶν διδόντων εἰκὸς ἐξαμαρτάνειν.
καὶ σοὶ παραινῶ πατέρα μὴ στυγεῖν σέθεν,
Ἱππόλυτ᾽· ἔχεις γὰρ μοῖραν ἧι διεφθάρης.
καὶ χαῖρ᾽· ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις φθιτοὺς ὁρᾶν
οὐδ᾽ ὄμμα χραίνειν θανασίμοισιν ἐκπνοαῖς·
ὁρῶ δέ σ᾽ ἤδη τοῦδε πλησίον κακοῦ.|
χαίρουσα καὶ σὺ στεῖχε, παρθέν᾽ ὀλβία·
μακρὰν δὲ λείπεις ῥαιδίως ὁμιλίαν.
λύω δὲ νεῖκος πατρὶ χρηιζούσης σέθεν·
καὶ γὰρ πάροιθε σοῖς ἐπειθόμην λόγοις.
αἰαῖ, κατ᾽ ὄσσων κιγχάνει μ᾽ ἤδη σκότος·
λαβοῦ πάτερ μου καὶ κατόρθωσον δέμας.|
οἴμοι, τέκνον, τί δρᾶις με τὸν δυσδαίμονα;|
ὄλωλα καὶ δὴ νερτέρων ὁρῶ πύλας.|
ἦ τὴν ἐμὴν ἄναγνον ἐκλιπὼν χέρα;|
οὐ δῆτ᾽, ἐπεί σε τοῦδ᾽ ἐλευθερῶ φόνου.|
τί φῄς; ἀφίης αἵματός μ᾽ ἐλεύθερον;|
τὴν τοξόδαμνον Ἄρτεμιν μαρτύρομαι.|
ὦ φίλταθ᾽, ὡς γενναῖος ἐκφαίνηι πατρί.|

τοὔνομα μὲν οὖν παῖδ' οἶδ' ὅτωι κατῄνεσας,
Eur. γένους δ' ὁποίου χὦπόθεν, μαθεῖν θέλω.|
Ἰφ. Α Αἴγινα θυγάτηρ ἐγένετ' Ἀσωποῦ πατρός.|
◆ ταύτην δὲ θνητῶν ἢ θεῶν ἔζευξε τίς;|
Ζεύς· Αἰακὸν δ' ἔφυσεν, Οἰνώνης πρόμον.|
τοῦ δ' Αἰακοῦ παῖς τίς κατέσχε δώματα;|
Πηλεύς· ὁ Πηλεὺς δ' ἔσχε Νηρέως κόρην.|
θεοῦ διδόντος, ἢ βίαι θεῶν λαβών;|
Ζεὺς ἠγγύησε καὶ δίδωσ' ὁ κύριος.|
γαμεῖ δὲ ποῦ νιν; ἦ κατ' οἶδμα πόντιον;|
Χείρων ἵν' οἰκεῖ σεμνὰ Πηλίου βάθρα.|
οὗ φασι Κενταύρειον ᾠκίσθαι γένος;|
ἐνταῦθ' ἔδαισαν Πηλέως γάμους θεοί.|
Θέτις δ' ἔθρεψεν ἢ πατὴρ Ἀχιλλέα;|
Χείρων, ἵν' ἤθη μὴ μάθοι κακῶν βροτῶν.|
σοφός γ' ὁ θρέψας χὠ διδοὺς σοφώτερος.|
τοιόσδε παιδὸς σῆς ἀνὴρ ἔσται πόσις.|
οὐ μεμπτός· οἰκεῖ δ' ἄστυ ποῖον Ἑλλάδος;|
Ἀπιδανὸν ἀμφὶ ποταμὸν ἐν Φθίας ὅροις.|
ἐκεῖσ' ἀπάξει σὴν ἐμήν τε παρθένον;|
κείνωι μελήσει ταῦτα, τῶι κεκτημένωι.|
ἀλλ' εὐτυχοίτην. τίνι δ' ἐν ἡμέραι γαμεῖ;|
ὅταν σελήνης ἐυτυχὴς ἔλθηι κύκλος.|
προτέλεια δ' ἤδη παιδὸς ἔσφαξας θεᾶι;|
μέλλω· 'πὶ ταύτηι καὶ καθέσταμεν τύχηι.|
L1[O] κἄπειτα δαίσεις τοὺς γάμους ἐς ὕστερον;|
𝔸 θύσας γε θύμαθ' ἃ ἐμὲ χρὴ θύσαι θεοῖς.|
ἡμεῖς δὲ θοίνην ποῦ γυναιξὶ θήσομεν;|
ἐνθάδε παρ' εὐπρύμνοισιν Ἀργείων πλάταις.|
καλῶς ἀναγκαίως τε· συνενέγκαι δ' ὅμως.|
οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον, ὦ γύναι· πιθοῦ δέ μοι.|
τί χρῆμα; πείθεσθαι γὰρ εἴθισμαι σέθεν.| 1
ἡμεῖς μὲν ἐνθάδ', οὗπέρ ἐσθ' ὁ νυμφίος|
{...} μητρὸς τί χωρὶς δράσεθ', ἃ ἐμὲ δρᾶν χρεών;|
ἐκδώσομεν σὴν παῖδα Δαναΐδων μέτα.|
ἡμᾶς δὲ ποῦ χρὴ τηνικαῦτα τυγχάνειν;|
χώρει πρὸς Ἄργος παρθένους τε τημέλει.|
λιποῦσα παῖδα; τίς δ' ἀνασχήσει φλόγα;|
ἐγὼ παρέξω φῶς ὃ νυμφίοις πρέπει.| 1
οὐχ ὁ νόμος οὗτος οὐδὲ φαῦλ' ἡγητέα.|
οὐ καλὸν ἐν ὄχλωι σ' ἐξομιλεῖσθαι στρατοῦ.|
καλὸν τεκοῦσαν τἀμά μ' ἐκδοῦναι τέκνα.|
καὶ τάς γ' ἐν οἴκωι μὴ μόνας εἶναι κόρας.|
ὀχυροῖσι παρθενῶσι φρουροῦνται καλῶς.|
πιθοῦ.| μὰ τὴν ἄνασσαν Ἀργείαν θεάν.
ἐλθὼν δὲ τἄξω πρᾶσσε, τὰν δόμοις δ' ἐγώ,
[ἃ χρὴ παρεῖναι νυμφίοισι παρθένοις.]|
οἴμοι· μάτην ἦιξ', ἐλπίδος δ' ἀπεσφάλην,
ἐξ ὀμμάτων δάμαρτ' ἀποστεῖλαι θέλων.
σοφίζομαι δὲ κἀπὶ τοῖσι φιλτάτοις

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
405 BCE	1st	Bacchae	?
		Alcmaeon in Corinth	
		Iph. in Aulis	

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E12

COMPANION TO

EURIPIDES

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΟΙΣ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
49-422	**1-100**		
423-524	**101-200**	1009-1177	**501-600**
525-694	**201-300**	1178-1405	**601-700**
695-844	**301-400**	1406-1565	**701-800**
845-1008	**401-500**	1566-1626	**801-854**

2L 𝔸 49-744
2L 𝔹 745-1457
1L ℂ 1458-1626

PRINT TWO-SIDED:
127 to **136**

49 ΕΓΕΝΟΝΤΟ Λήδαι Θεστιάδι τρεῖς παρθένοι,
Φοίβη Κλυταιμήστρα τ', ἐμὴ ξυνάορος,
Ἑλένη τε· ταύτης οἱ τὰ πρῶτ' ὠλβισμένοι
✦ μνηστῆρες ἦλθον Ἑλλάδος νεανίαι.
δειναὶ δ' ἀπειλαὶ καὶ κατ' ἀλλήλων φόνος
ξυνίσταθ', ὅστις μὴ λάβοι τὴν παρθένον.
τὸ πρᾶγμα δ' ἀπόρως εἶχε Τυνδάρεωι πατρί,
δοῦναί τε μὴ δοῦναί τε, τῆς τύχης ὅπως
ἅψαιτ' ἄριστα. καί νιν εἰσῆλθεν τάδε·
ὅρκους συνάψαι δεξιάς τε συμβαλεῖν
μνηστῆρας ἀλλήλοισι καὶ δι' ἐμπύρων
σπονδὰς καθεῖναι κἀπαράσασθαι τάδε·
ὅτου γυνὴ γένοιτο Τυνδαρὶς κόρη,
τούτωι ξυναμυνεῖν, εἴ τις ἐκ δόμων λαβὼν
οἴχοιτο τόν τ' ἔχοντ' ἀπωθοίη λέχους,
κἀπιστρατεύσειν καὶ κατασκάψειν πόλιν
Ἕλλην' ὁμοίως βάρβαρόν θ' ὅπλων μέτα.
ἐπεὶ δ' ἐπιστώθησαν—εὖ δέ πως γέρων
ὑπῆλθεν αὐτοὺς Τυνδάρεως πυκνῆι φρενί—
δίδως ἑλέσθαι θυγατρὶ μνηστήρων ἕνα,
ὅποι πνοαὶ φέροιεν Ἀφροδίτης φίλαι.
ἡ δ' εἵλεθ', ὅς σφε μήποτ' ὤφελεν λαβεῖν,
Μενέλαον. ἐλθὼν δ' ἐκ Φρυγῶν ὁ τὰς θεὰς
κρίνας ὅδ', ὡς ὁ μῦθος ἀνθρώπων ἔχει,
Λακεδαίμον', ἀνθηρὸς μὲν εἱμάτων στολῆι
L1[I] χρυσῶι τε λαμπρός, βαρβάρωι χλιδήματι,
𝔸 ἐρῶν ἐρῶσαν ὤιχετ' ἐξαναρπάσας
Ἑλένην πρὸς Ἴδης βούσταθμ', ἔκδημον λαβὼν
Μενέλαον. ὁ δὲ καθ' Ἑλλάδ' οἰστρήσας δρόμωι
ὅρκους παλαιοὺς Τυνδάρεω μαρτύρεται,
ὡς χρὴ βοηθεῖν τοῖσιν ἠδικημένοις.
τοὐντεῦθεν οὖν Ἕλληνες ἀΐξαντες δορί,
τεύχη λαβόντες στενόπορ' Αὐλίδος βάθρα
ἥκουσι τῆσδε, ναυσὶν ἀσπίσιν θ' ὁμοῦ
83 ἵπποις τε πολλοῖς ἅρμασίν τ' ἠσκημένοι.
85 εἵλοντο, σύγγονόν γε· τἀξίωμα δὲ
ἄλλος τις ὤφελ' ἀντ' ἐμοῦ λαβεῖν τόδε.
ἠθροισμένου δὲ καὶ ξυνεστῶτος στρατοῦ
ἥμεσθ' ἀπλοίαι χρώμενοι κατ' Αὐλίδα.
Κάλχας δ' ὁ μάντις ἀπορίαι κεχρημένοις
ἀνεῖλεν Ἰφιγένειαν ἣν ἔσπειρ' ἐγὼ
Ἀρτέμιδι θῦσαι τῆι τόδ' οἰκούσηι πέδον,
καὶ πλοῦν τ' ἔσεσθαι καὶ καταεσκαφὰς Φρυγῶν
θύσασι, μὴ θύσασι δ' οὐκ εἶναι τάδε.
κλυὼν δ' ἐγὼ ταῦτ', ὀρθίωι κηρύγματι
Ταλθύβιον εἶπον πάντ' ἀφιέναι στρατόν,
Eur. ὡς οὔποτ' ἂν τλὰς θυγατέρα κτανεῖν ἐμήν.
Ἰφ. A οὗ δή μ' ἀδελφὸς πάντα προσφέρων λόγον
ἔπεισε τλῆναι δεινά. κἀν δέλτου πτυχαῖς
99 γράψας ἔπεμψα πρὸς δάμαρτα τὴν ἐμὴν

126 (85C) ὦ πάτερ, ἐσεῖδόν σ' ἀσμένη πολλῶι χρόνωι.|
καὶ γὰρ πατὴρ σέ· τόδ' ἴσον ὑπὲρ ἀμφοῖν λέγεις.|
χαῖρ'· εὖ δέ μ' ἀγαγὼν πρὸς σ' ἐποίησας, πάτερ.|
οὐκ οἶδ' ὅπως φῶ τοῦτο καὶ μὴ φῶ, τέκνον.|
ὡς οὐ βλέπεις ἔκηλον ἄσμενός μ' ἰδών.|
πόλλ' ἀνδρὶ βασιλεῖ καὶ στρατηλάτηι μέλει.|
παρ' ἐμοὶ γενοῦ νῦν, μὴ 'πὶ φροντίδας τρέπου.|
ἀλλ' εἰμὶ παρὰ σοὶ νῦν ἅπας κοὐκ ἄλλοθι.|
μέθες νυν ὀφρὺν ὄμμα τ' ἔκτεινον φίλον.|
ἰδού, γέγηθά σ' ὡς γέγηθ' ὁρῶν, τέκνον.|
κἄπειτα λείβεις δάκρυ' ἀπ' ὀμμάτων σέθεν;|
μακρὰ γὰρ ἡμῖν ἡ 'πιοῦσ' ἀπουσία.| **651**
συνετὰ λέγουσα μᾶλλον εἰς οἶκτόν μ' ἄγεις.| **653**
ἀσύνετά νυν ἐροῦμεν, εἰ σέ γ' εὐφρανῶ.|
παπαῖ. τὸ σιγᾶν οὐ σθένω· σὲ δ' ἤινεσα.|
μέν', ὦ πάτερ, κατ' οἶκον ἐπὶ τέκνοις σέθεν.| **656**
ὄλοιντο λόγχαι καὶ τὰ Μενέλεω κακά.| **658**
ἄλλους ὀλεῖ πρόσθ' ἃ 'μὲ διολέσαντ' ἔχει.|
ὡς πολὺν ἀπῆσθα χρόνον ἐν Αὐλίδος μυχοῖς.|
καὶ νῦν γέ μ' ἴσχει δή τι μὴ στέλλειν στρατόν.|
ποῦ τοὺς Φρύγας λέγουσιν ὠικίσθαι, πάτερ;|
οὗ μήποτ' οἰκεῖν ὤφελ' ὁ Πριάμου Πάρις.|
μακρὰν ἀπαίρεις, ὦ πάτερ, λιπὼν ἐμέ.| **664**
σὺν μητρὶ πλεύσασ' ἢ μόνη πορεύσομαι;| **668**
μόνη, μονωθεῖσ' ἀπὸ πατρὸς καὶ μητέρος.|
οὔ πού μ' ἐς ἄλλα δώματ' οἰκίζεις, πάτερ;| **L1[I]**
ἐατέ'· οὐ χρὴ τοιάδ' εἰδέναι κόρας.| 𝔸
σπεῦδ' ἐκ Φρυγῶν μοι, θέμενος εὖ τἀκεῖ, πάτερ.|
θῦσαί με θυσίαν πρῶτα δεῖ τιν' ἐνθάδε.|
ἀλλὰ ξὺν ἱεροῖς χρὴ τό γ' εὐσεβὲς σκοπεῖν.|
εἴσηι σύ· χερνίβων γὰρ ἑστήξηι πέλας.|
2 (1C) στήτομεν ἄρ' ἀμφὶ βωμόν, ὦ πάτερ, χορούς;|
ζηλῶ σὲ μᾶλλον ἢ 'μὲ τοῦ μηδὲν φρονεῖν.
χώρει δὲ μελάθρων ἐντός—ὀφθῆναι κόραις
πικρόν—φίλημα δοῦσα δεξιάν τέ μοι,
μέλλουσα δαρὸν πατρὸς ἀποικήσειν χρόνον.
ὦ στέρνα καὶ παρῆιδες, ὦ ξανθαὶ κόμαι,
ὡς ἄχθος ἡμῖν ἐγένεθ' ἡ Φρυγῶν πόλις
2 Ἑλένη τε.—παύω τοὺς λόγους· ταχεῖα γὰρ
νοτὶς διώκει μ' ὀμμάτων ψαύσαντά σου.
ἴθ' ἐς μέλαθρα. σὲ δὲ παραιτοῦμαι τάδε,
Λήδας γένεθλον, εἰ κατωικτίσθην ἄγαν,
μέλλων Ἀχιλλεῖ θυγατέρ' ἐκδώσειν ἐμήν.
ἀποστολαὶ γὰρ μακάριαι μέν, ἀλλ' ὅμως
δάκνουσι τοὺς τεκόντας, ὅταν ἄλλοις δόμοις
παῖδας παραδιδῶι πολλὰ μοχθήσας πατήρ.|
οὐχ ὧδ' ἀσύνετός εἰμι, πείσεσθαι δέ με **Eur.**
καὐτὴν δόκει τάδ', ὥστε μή σε νουθετεῖν, **Ἰφ. A**
ὅταν σὺν ὑμεναίοισιν ἐξάγω κόρην·
ἀλλ' ὁ νόμος αὐτὰ τῶι χρόνωι συνισχνανεῖ. 694

οὐκ ἔστ' Ὀδυσσεὺς ὅ_τι σὲ κἀμὲ πημανεῖ.|
Eur. ποικίλος ἀεὶ πέφυκε τοῦ τ' ὄχλου μέτα.|
Ἰφ. A φιλοτιμίαι μὲν ἐνέχεται, δεινῶι κακῶι.|
✦ οὐκ_οὖν δοκεῖς νιν στάντ' ἐν Ἀργείοις μέσοις
λέξειν ἃ Κάλχας θέσφατ' ἐξηγήσατο,
κἄμ' ὡς ὑπέστην θῦμα, κἆιτ' ἐψευδόμην,
Ἀρτέμιδι θύσειν; οὐ ξυναρπάσας στρατόν,
σὲ κἄμ' ἀποκτείναντας Ἀργείους κόρην
σφάξαι κελεύσει; κἂν πρὸς Ἄργος ἐκφύγω,
ἐλθόντες αὐτοῖς τείχεσιν Κυκλωπίοις
συναρπάσουσι καὶ κατασκάψουσι γῆν.
τοιαῦτα τἀμὰ πήματ'· ὦ τάλας ἐγώ,
ὡς ἠπόρημαι πρὸς θεῶν τὰ νῦν τάδε.
ἕν μοι φύλαξον, Μενέλεως, ἀνὰ στρατὸν
ἐλθών, ὅπως ἂν μὴ Κλυταιμήστρα τάδε
μάθηι, πρὶν Ἅιδηι παῖδ' ἐμὴν προσθῶ λαβών,
ὡς ἐπ' ἐλαχίστοις δακρύοις πράσσω κακῶς.
542 ὑμεῖς δὲ σιγήν, ὦ ξέναι, φυλάσσετε.|
607 ὄρνιθα μὲν τόνδ' αἴσιον ποιούμεθα,
τὸ σόν τε χρηστὸν καὶ λόγων εὐφημίαν·
ἐλπίδα δ' ἔχω τιν' ὡς ἐπ' ἐσθλοῖσιν γάμοις
πάρειμι νυμφαγωγός. ἀλλ' ὀχημάτων
ἔξω πορεύεθ' ἃς φέρω φερνὰς κόρηι
καὶ πέμπετ' ἐς μέλαθρον εὐλαβούμενοι.
σὺ δ', ὦ τέκνον μοι, λεῖπε πωλικοὺς ὄχους,
L2[O] ἁβρὸν τιθεῖσα κῶλον ἀσθενές θ' ἅμα.
𝔸 ὑμεῖς δέ, νεάνιδές, νιν ἀγκάλαις ἔπι
δέξασθε καὶ πορεύσατ' ἐξ ὀχημάτων.
κἀμοὶ χερός τις ἐνδότω στηρίγματα,
θάκους ἀπήνης ὡς ἂν ἐκλίπω καλῶς.
αἱ δ' ἐς τὸ πρόσθεν στῆτε πωλικῶν ζυγῶν·
φοβερὸν γὰρ ἀπαράμυθον ὄμμα πωλικόν.
καὶ παῖδα τόνδε, τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον,
λάζυσθ', Ὀρέστην· ἔτι γάρ ἐστι νήπιος.
τέκνον, καθεύδεις, πωλικῶι δαμεὶς ὄχωι;
ἔγειρ' ἀδελφῆς ἐφ' ὑμέναιον εὐτυχῶς·
ἀνδρὸς γὰρ ἀγαθοῦ κῆδος αὐτὸς ἐσθλὸς ὢν
λήψηι, κόρης Νηρῆιδος ἰσοθέου γένος.
ἑξῆς κάθησο δεῦρό μου ποδός, τέκνον·
πρὸς μητέρ', Ἰφιγένεια, μακαρίαν δέ με
ξέναισι ταῖσδε πλησία σταθεῖσα δός,
καὶ—δεῦρο δὴ—πατέρα πρόσειπε σὸν φίλον.|
ὦ μῆτερ, ὑποδραμοῦσά σ'· ὀργισθῆις δὲ μή·
πρὸς στέρνα πατρὸς στέρνα τἀμὰ περιβαλῶ.|
ὦ σέβας ἐμοὶ μέγιστον, Ἀγαμέμνων ἄναξ,
ἥκομεν, ἐφετμαῖς οὐκ ἀπιστοῦσαι σέθεν.|
ἐγὼ δὲ βούλομαι τὰ σὰ στέρν', ὦ πάτερ,
636 ὑποδραμοῦσα προσβαλεῖν διὰ χρόνου·|
638 ἀλλ', ὦ τέκνον, χρή· φιλοπάτωρ δ' ἀεί ποτ' εἶ
639 μάλιστα παίδων τῶιδ' ὅσους ἐγὼ 'τεκον.|

127 (86C) πέμπειν Ἀχιλλεῖ θυγατέρ' ὡς γαμουμένην,
τό τ' ἀξίωμα τἀνδρὸς ἐκγαυρούμενος, Eur.
συμπλεῖν τ' Ἀχαιοῖς οὕνεκ' οὐ θέλοι λέγων, Ἰφ. A
εἰ μὴ παρ' ἡμῶν εἶσιν ἐς Φθίαν λέχος·
πειθὼ γὰρ εἶχον τήνδε πρὸς δάμαρτ' ἐμήν, 104
[μόνοι δ' Ἀχαιῶν ἴσμεν ὡς ἔχει τάδε 106
Κάλχας Ὀδυσσεὺς Μενέλεώς θ'. ἃ δ' οὐ καλῶς
ἔγνων τότ', αὖθις μεταγράφω καλῶς πάλιν 108
λύοντα καὶ συνδοῦντά μ' εἰσεῖδες, γέρον. 110
ἀλλ' εἶα χώρει τάσδ' ἐπιστολὰς λαβὼν
πρὸς Ἄργος. ἃ δὲ κέκευθε δέλτος ἐν πτυχαῖς,
λόγωι φράσω σοι πάντα τἀγγεγραμμένα·
πιστὸς γὰρ ἀλόχωι τοῖς τ' ἐμοῖς δόμοισιν εἶ.]| 114
Μενέλαε, τολμάις δείν', ἅ σ' οὐ τολμᾶν χρεών.| 303
ἄπελθε· λίαν δεσπόταισι πιστὸς εἶ.|
καλόν γέ μοι τοὔνειδος ἐξωνείδισας.|
κλαίοις ἄν, εἰ πράσσοις ἃ μὴ πράσσειν σε δεῖ.|
οὐ χρῆν σε λῦσαι δέλτον, ἣν ἐγὼ 'φερον.|
οὐδέ γε φέρειν σὲ πᾶσιν Ἕλλησιν κακά.|
ἄλλοις ἁμιλλῶ ταῦτ'. ἄφες δὲ τήνδ' ἐμοί.|
οὐκ ἂν μεθείμην.| οὐδ' ἔγωγ' ἀφήσομαι.|
σκήπτρωι τάχ' ἆρα σὸν καθαιμάξω κάρα.|
ἀλλ' εὐκλεές τοι δεσποτῶν θνήισκειν ὕπερ.|
μέθες· μακροὺς δὲ δοῦλος ὢν λέγεις λόγους.|
ὦ δέσποτ', ἀδικούμεσθα· σὰς δ' ἐπιστολὰς
ἐξαρπάσας ὅδ' ἐκ χερῶν ἐμῶν βίαι, L2[O]
Ἀγάμεμνον, οὐδὲν τῆι δίκηι χρῆσθαι θέλει.| 316 𝔸
δεινὸν κασιγνήτοισι γίγνεσθαι λόγους 376
μάχας θ', ὅταν ποτ' ἐμπέσεωσιν εἰς ἔριν.| 377
οἵδ' αὖ διάφοροι τῶν πάρος λελεγμένων 402 ?
μύθων, καλῶς δ' ἔχουσι, φείδεσθαι τέκνων.| 403
3 (2C) αἰαῖ, φίλους ἄρ' οὐχὶ _κεκτήμην τάλας.|
εἰ τοὺς φίλους γε μὴ θέλεις ἀπολλύναι.|
δείξεις δὲ ποῦ μοι πατρὸς ἐκ ταὐτοῦ γεγώς;|
συνσωφρονεῖν σοι βούλομ', ἀλλ' οὐ συννοσεῖν.|
ἐς κοινὸν ἀλγεῖν τοῖς φίλοισι χρὴ φίλους.|
εὖ δρῶν παρακάλει μ', ἀλλὰ μὴ λυπῶν ἐμέ.|
οὐκ ἄρα δοκεῖ σοι τάδε πονεῖν σὺν Ἑλλάδι;|
3 Ἑλλὰς δὲ σὺν σοὶ κατὰ θεὸν νοσεῖ τινα.|
σκήπτρωι νυν αὔχει, σὸν κασίγνητον προδούς.
ἐγὼ δ' ἐπ' ἄλλας εἶμι μηχανάς τινας
φίλους τ' ἐπ' ἄλλους.| ὦ Πανελλήνων ἄναξ,
Ἀγάμεμνον, ἥκω παῖδά σοι τὴν σὴν ἄγων,
ἣν Ἰφιγένειαν ὠνόμαζες ἐν δόμοις.
μήτηρ δ' ὁμαρτεῖ, σῆς Κλυταιμήστρας δέμας,
καὶ παῖς Ὀρέστης, ὥς σφε τερφθείης ἰδών,
χρόνον παλαιὸν δωμάτων ἔκδημος ὤν.
ἀλλ' ὡς μακρὰν ἔτεινον, εὔρυτον παρὰ
κρήνην ἀναψύχουσι θηλύπουν βάσιν
129 αὐταί τε πῶλοί τ'· ἐς δὲ λειμώνων χλόην 422

καθεῖμεν αὐτάς, ὡς βορᾶς γευσαίατο. 128 (87C)
ἐγὼ δὲ πρόδρομος σῆς παρασκευῆς χάριν
ἥκω· πέπυσται γὰρ στρατός—ταχεῖα γὰρ
διῇξε φήμη—παῖδα σὴν ἀφιγμένην.
πᾶς δ' ἐς θέαν ὅμιλος ἔρχεται δρόμωι,
σὴν παῖδ' ὅπως ἴδωσιν· οἱ δ' εὐδαίμονες
ἐν πᾶσι κλεινοὶ καὶ περίβλεπτοι βροτοῖς.
λέγουσι δ'. Ὑμέναιός τις ἢ τί πράσσεται;
ἢ πόθον ἔχων θυγατρὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ
ἐκόμισε παῖδα; τῶν δ' ἂν ἤκουσας τάδε·
Ἀρτέμιδι προτελίζουσι τὴν νεάνιδα,
Αὐλίδος ἀνάσσηι. τίς νιν ἄξεταί ποτε;
ἀλλ' εἶα, τἀπὶ τοισίδ' ἐξάρχου κανᾶ,
στεφανοῦσθε κρᾶτα, καὶ σύ, Μενέλεως ἄναξ,
ὑμέναιον εὐτρέπιζε καὶ κατὰ στέγας
λωτὸς βοάσθω καὶ ποδῶν ἔστω κτύπος·
φῶς γὰρ τόδ' ἥκει μακάριον τῆι παρθένωι.|
ἐπῄνεσ', ἀλλὰ στεῖχε δωμάτων ἔσω·
τὰ δ' ἄλλ' ἰούσης τῆς τύχης ἔσται καλῶς.
οἴμοι, τί φῶ δύστηνος; ἄρξωμαι πόθεν;
ἐς οἷ' ἀνάγκης ζεύγματ' ἐμπεπτώκαμεν.
ὑπῆλθε δαίμων, ὥστε τῶν σοφισμάτων
πολλῶι γενέσθαι τῶν ἐμῶν σοφώτερος.
ἡ δυσγένεια δ' ὡς ἔχει τι χρήσιμον·
καὶ γὰρ δακρῦσαι ῥαιδίως αὐτοῖς ἔχει
L2[I] ἅπαντά τ' εἰπεῖν· τῶι δὲ γενναίωι φύσιν
𝔸 ἄνολβα πάντα· προστάτην δὲ τοῦ βίου
τὸν ὄγκον ἔχομεν τῶι τ' ὄχλωι δουλεύομεν.
ἐγὼ γὰρ ἐκβαλεῖν μὲν αἰδοῦμαι δάκρυ,
τὸ μὴ δακρῦσαι δ' αὖθις αἰδοῦμαι τάλας,
ἐς τὰς μεγίστας συμφορὰς ἀφιγμένος.
εἶέν· τί φήσω πρὸς δάμαρτα τὴν ἐμήν; 4 (3C)
πῶς δέξομαί νιν; ποῖον ὄμμα συμβαλῶ;
καὶ γάρ μ' ἀπώλεσ' ἐπὶ κακοῖς ἅ μοι πάρος
ἐλθοῦσ' ἄκλητος. εἰκότως δ' ἅμ' ἕσπετο
θυγατρὶ νυμφεύσουσα καὶ τὰ φίλτατα
δώσουσ', ἵν' ἡμᾶς ὄντας εὑρήσει κακούς.
τὴν δ' αὖ τάλαιναν παρθένον—τί παρθένον;
Ἅιδης νιν, ὡς ἔοικε, νυμφεύσει τάχα— 4
ὡς ὤικτισ'· οἶμαι γάρ νιν ἱκετεύσειν τάδε·
Ὦ πάτερ, ἀποκτενεῖς με; τοιούτους γάμους
γήμειας αὐτὸς χὤστις ἐστί σοι φίλος.
παρὼν δ' Ὀρέστης ἐγγὺς ἀναβοήσεται
οὐ συνετὰ συνετῶς· ἔτι γάρ ἐστι νήπιος.
αἰαῖ, τὸν Ἑλένης ὥς μ' ἀπώλεσεν γάμον
γήμας ὁ Πριάμου Πάρις, ὃς εἴργασται τάδε.|
κἀγὼ κατῴκτιρ', ὡς γυναῖκα δεῖ ξένην
ὑπὲρ τυράννων συμφορᾶς καταστένειν.|
ἀδελφέ, δός μοι δεξιᾶς τῆς σῆς θιγεῖν.|
δίδωμι· σὸν γὰρ τὸ κράτος, ἄθλιος δ' ἐγώ.|

Πέλοπα κατόμνυμ', δε πατὴρ τοὐμοῦ πατρὸς
τοῦ σοῦ τ' ἐκλήθη, τὸν τεκόντα τ' Ἀτρέα,
ἦ μὴν ἐρεῖν σοι τἀπὸ καρδίας σαφῶς
καὶ μὴ 'πίτηδες μηδέν, ἀλλ' ὅσον φρονῶ.
ἐγώ σ' ἀπ' ὄσσων ἐκβαλόντ' ἰδὼν δάκρυ
ὤικτιρα καὐτὸς ἀνταφῆκά σοι πάλιν
καὶ τῶν παλαιῶν ἐξαφίσταμαι λόγων,
οὐκ ἐς σὲ δεινός· εἰμὶ δ' οὗπερ εἶ σὺ νῦν·
καί σοι παραινῶ μήτ' ἀποκτείνειν τέκνον
μήτ' ἀνθελέσθαι τοὐμόν· οὐ γὰρ ἔνδικον
σὲ μὲν στενάζειν, τἀμὰ δ' ἡδέως ἔχειν,
θνήισκειν τε τοὺς σούς, τοὺς δ' ἐμοὺς ὁρᾶν φάος.
τί βούλομαι γάρ; οὐ γάμους ἐξαιρέτους
ἄλλους λάβοιμ' ἄν, εἰ γάμων ἱμείρομαι;
ἀλλ' ἀπολέσας ἀδελφόν, ὅν μ' ἥκιστα χρῆν,
Ἑλένην ἕλωμαι, τὸ κακὸν ἀντὶ τἀγαθοῦ;
ἄφρων νέος τ' ἦ, πρὶν τὰ πράγματ' ἐγγύθεν
σκοπῶν ἐσεῖδον οἷον ἦν κτείνειν τέκνα.
ἄλλως τέ μ' ἔλεος τῆς ταλαιπώρου κόρης
ἐσῆλθε, συγγένειαν ἐννοουμένωι,
ἣ τῶν ἐμῶν ἕκατι θύεσθαι γάμων
μέλλει. τί δ' Ἑλένης παρθένωι τῆι σῆι μέτα;
ἴτω στρατεία διαλυθεῖσ' ἐξ Αὐλίδος,
σὺ δ' ὄμμα παῦσαι δακρύοις τέγγων τὸ σόν,
ἀδελφέ, κἀμὲ παρακαλῶν ἐς δάκρυα.
εἰ δέ τι κόρης σῆς θεσφάτων μέτεστι σοί, L2[I]
μὴ 'μοὶ μετέστω· σοὶ νέμω τοὐμὸν μέρος. 𝔸
ἀλλ' ἐς μεταβολὰς ἦλθον ἀπὸ δεινῶν λόγων;
εἰκὸς πέπονθα· τὸν ὁμόθεν πεφυκότα
στέργων μετέπεσον. ἀνδρὸς οὐ κακοῦ τροπαὶ
τοιαίδε, χρῆσθαι τοῖσι βελτίστοις ἀεί.|
γενναῖ' ἔλεξας Ταντάλωι τε τῶι Διὸς
πρέποντα· προγόνους οὐ καταισχύνεις σέθεν.|
αἰνῶ σε, Μενέλα', ὅτι παρὰ γνώμην ἐμὴν
ὑπέθηκας ὀρθῶς τοὺς λόγους σοῦ τ' ἀξίως.
ταραχὴ δ' ἀδελφῶν διά τ' ἔρωτα γίγνεται
πλεονεξίαν τε δωμάτων· ἀπέπτυσα
τοιάνδε συγγένειαν ἀλλήλοιν πικράν.
ἀλλ' ἥκομεν γὰρ εἰς ἀναγκαίας τύχας,
θυγατρὸς αἱματηρὸν ἐκπρᾶξαι φόνον.|
πῶς; τίς δ' ἀναγκάσει σε τήν γε σὴν κτανεῖν;|
ἅπας Ἀχαιῶν σύλλογος στρατεύματος.|
λάθοιμι τοῦτ' ἄν, ἀλλ' ἐκεῖν' οὐ λήσομεν.|
τὸ ποῖον; οὔτοι χρὴ λίαν ταρβεῖν ὄχλον.|
Κάλχας ἐρεῖ μαντεύματ' Ἀργείων στρατῶι.|
οὔκ, ἢν θάνηι γε πρόσθε· τοῦτο δ' εὐμαρές.|
τὸ μαντικὸν πᾶν σπέρμα φιλότιμον κακόν.|
ἐκεῖνο δ' οὐ δέδοικας ὃ ἔμ' ἐσέρχεται;|
ὃν μὴ σὺ φράζεις, πῶς ὑπολάβοιμ' ἂν λόγον;|
τὸ Σισύφειον σπέρμα πάντ' οἶδεν τάδε.|

ζηλῶ δὲ σοῦ μὲν Ἑλλάδ', Ἑλλάδος δὲ σέ.
129 (88C)
Eur.
εὖ γὰρ τόδ' εἶπας ἀξίως τε πατρίδος·
Ἰφ. A
τὸ θεομαχεῖν γὰρ ἀπολιποῦσ', ὅ σου κρατεῖ,
✦
ἐξελογίσω τὰ χρηστὰ τἀναγκαῖά τε.
μᾶλλον δὲ λέκτρων σῶν πόθος μ' ἐσέρχεται
ἐς τὴν φύσιν βλέψαντα· γενναία γὰρ εἶ.
ὅρα δ'· ἐγὼ γὰρ βούλομαί σ' εὐεργετεῖν
λαβεῖν τ' ἐς οἴκους· ἄχθομαι δ', ἴστω Θέτις,
εἰ μή σε σώσω Δαναΐδαισι διὰ μάχης
ἐλθών. ἄθρησον· ὁ θάνατος δεινὸν κακόν.|
ἡ Τυνδαρὶς παῖς διὰ τὸ σῶμ' ἀρκεῖ μάχας
ἀνδρῶν τιθεῖσα καὶ φόνους· σὺ δ', ὦ ξένε,
μὴ θνῆισκε δι' ἐμὲ μηδ' ἀποκτείνηις τινά,
ἔα δὲ σῶσαί μ' Ἑλλάδ', ἢν δυνώμεθα.|
ὦ λῆμ' ἄριστον, οὐκ ἔχω πρὸς τοῦτ' ἔτι
λέγειν, ἐπεί σοι τάδε δοκεῖ· γενναῖα γὰρ
φρονεῖς· τί γὰρ τἀληθὲς οὐκ εἴποι τις ἄν;
ὅμως δ', ἴσως γὰρ κἂν μεταγνοίης τάδε.
[ὡς οὖν ἂν εἰδῆις ταπ' ἐμοῦ λελεγμένα,]
ἐλθὼν τάδ' ὅπλα θήσομαι βωμοῦ πέλας,
ὡς οὐκ ἐάσων σ' ἀλλὰ κωλύσων θανεῖν.
χρήσηι δὲ καὶ σὺ τοῖς ἐμοῖς λόγοις τάχα,
ὅταν πέλας σῆς φάσγανον δέρης ἴδηις.
οὔκουν ἐάσω σ' ἀφροσύνηι τῆι σῆι θανεῖν·
ἐλθὼν δὲ σὺν ὅπλοις τοῖσδε πρὸς ναὸν θεᾶς
L1[O]
καραδοκήσω τὴν ἐκεῖ παρουσίαν.|
𝔹
μῆτερ, τί σιγῆι δακρύοις τέγγεις κόρας;|
ἔχω τάλαινα πρόφασιν ὥστ' ἀλγεῖν φρένα.|
παῦσαί· 'με μὴ κάκιζε· τάδε δέ μοι πιθοῦ.|
λέγ'· ὡς παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἀδικήσηι, τέκνον.|
μήτ' οὖν γε τὸν σὸν πλόκαμον ἐκτέμηις τριχός,
μήτ' ἀμφὶ σῶμα μέλανας ἀμπίσχηι πέπλους.|
5 (4C)
τί δὴ τόδ' εἶπας, τέκνον; ἀπολέσασά σε;|
οὐ σύ γε· σέσωμαι, κατ' ἐμὲ δ' εὐκλεὴς ἔσηι.|
πῶς εἶπας; οὐ πενθεῖν με σὴν ψυχὴν χρεών;|
ἥκιστ', ἐπεί μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται.|
βωμὸς θεᾶς μοι μνῆμα τῆς Διὸς κόρης.|
ἀλλ' ὦ τέκνον σοι πείσομαι· λέγεις γὰρ εὖ.|
ὡς εὐτυχοῦσά γ' Ἑλλάδος τ' εὐεργέτις.|
5
τί δὴ κασιγνήταισιν ἀγγελῶ σέθεν;|
μηδ' ἀμφὶ κείναις μέλανας ἐξάψηι πέπλους.|
εἴπω δὲ παρὰ σοῦ φίλον ἔπος τι παρθένοις;|
χαίρειν γε. Ὀρέστην δ' ἔκτρεφ' ἄνδρα τόνδε μοι.|
προσέλκυσαί νιν ὕστατον θεωμένη.|
ὦ φίλτατ', ἐπεκούρησας ὅσον εἶχες φίλοις.|
ἔσθ' ὅτι κατ' Ἄργος δρῶσά σοι χάριν φέρω;|
πατέρα τὸν ἀμὸν μὴ στύγει, πόσιν γε σόν.|
δεινοὺς ἀγῶνας διὰ σὲ δεῖ κεῖνον δραμεῖν.|
ἄκων μ' ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος διώλεσεν.|
δόλωι δ', ἀγεννῶς Ἀτρέως τ' οὐκ ἀξίως.|

τέχνας πορίζω, πανταχῆι νικώμενος.
ὅμως δὲ σὺν Κάλχαντι τῶι θυηπόλωι Eur.
κοινῆι τὸ τῆς θεοῦ φίλον, ἐμοὶ δ' οὐκ εὐτυχές, Ἰφ. A
ἐξευπορήσων εἶμι, μόχθον Ἑλλάδος.
χρὴ δ' ἐν δόμοισιν ἄνδρα τὸν σοφὸν τρέφειν
γυναῖκα χρηστὴν κἀγαθήν, ἢ μὴ τρέφειν.|
ποῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ὁ στρατηλάτης;
τίς ἂν φράσειε προσπόλων τὸν Πηλέως
ζητοῦντά νιν παῖδ' ἐν πύλαις Ἀχιλλέα;
οὐκ ἐξ ἴσου γὰρ μένομεν Εὐρίπου πέλας·
οἱ μὲν γὰρ ἡμῶν, ὄντες ἄζυγες γάμων,
οἴκους ἐρήμους ἐκλιπόντες ἐνθάδε
θάσσουσ' ἐπ' ἀκταῖς, οἱ δ' ἔχοντες εὔνιδας
ἄπαιδες· οὕτω δεινὸς ἐμπέπτωκ' ἔρως
τῆσδε στρατείας Ἑλλάδ' οὐκ ἄνευ θεῶν.
τοὐμὸν μὲν οὖν δίκαιον ἐμὲ λέγειν χρεών,
ἄλλος δ' ὁ χρῄζων αὐτὸς ὑπὲρ αὑτοῦ φράσει.
γῆν γὰρ λιπὼν Φάρσαλον ἠδὲ Πηλέα
μένω 'πὶ λεπταῖς ταισίδ' Εὐρίπου ῥοαῖς,
Μυρμιδόνας ἴσχων· οἱ δ' ἀεὶ προσκείμενοι
λέγουσ'· Ἀχιλλεῦ, τί μένομεν; πόσον χρόνον
ἔτ' ἐκμετρῆσαι χρὴ πρὸς Ἰλίου στολόν;
δρᾶ <γ'>, εἴ τι δράσεις, ἢ ἄπαγ' οἴκαδε στρατόν,
τὰ τῶν Ἀτρειδῶν μὴ μένων μελλήματα.|
ὦ παῖ θεᾶς Νηρῆιδος, ἔνδοθεν λόγων
τῶν σῶν ἀκούσασ' ἐξέβην πρὸ δωμάτων.| L1[O]
ὦ πότνι' αἰδώς, τήνδε τίνα λεύσσω ποτὲ 𝔹
γυναῖκα, μορφὴν εὐπρεπῆ κεκτημένην;|
οὐ θαῦμά σ' ἡμᾶς ἀγνοεῖν, οἷς μὴ πάρος
προσῆκες· αἰνῶ δ' ὅτι σέβεις τὸ σωφρονεῖν.|
τίς δ' εἶ; τί δ' ἦλθες Δαναΐδων ἐς σύλλογον,
γυνὴ πρὸς ἄνδρας ἀσπίσιν πεφαργμένους;|
Λήδας μέν εἰμι παῖς, Κλυταιμήστρα δέ μοι
ὄνομα, πόσις δέ μοὐστὶν Ἀγαμέμνων ἄναξ.|
καλῶς ἔλεξας ἐν βραχεῖ τὰ καίρια·
αἰσχρὸν δέ μοι γυναιξὶ συμβάλλειν λόγους.|
μεῖνον—τί φεύγεις;—δεξιάν τ' ἐμῆι χερὶ
σύναψον, ἀρχὴν μακαρίων νυμφευμάτων.|
τί φῄς; ἐγώ σοι δεξιάν; αἰδοίμεθ' ἂν
Ἀγαμέμνον', εἰ ψαύοιμεν ὧν μή μοι θέμις.|
θέμις μάλιστα, τὴν ἐμὴν ἐπεὶ γαμεῖς
παῖδ', ὦ θεᾶς παῖ ποντίας Νηρηΐδος.|
ποίους γάμους φῄς; ἀφασία μ' ἔχει, γύναι·
εἰ μή τι παρανοοῦσα καινουργεῖς λόγον;|
πᾶσιν τόδ' ἐμπέφυκεν, αἰδεῖσθαι φίλους
καινοὺς ὁρῶσι καὶ γάμων μεμνημένοις.|
οὐπώποτ' ἐμνήστευσα παῖδα σήν, γύναι,
οὐδ' ἐξ Ἀτρειδῶν ἦλθέ μοι λόγος γάμων.|
τί δῆτ' ἂν εἴη; σὺ πάλιν αὖ λόγους ἐμοὺς
θαύμαζ'. ἐμοὶ γὰρ θαύματ' ἐστὶ τὰ παρὰ σοῦ.|

εἴκαζε· κοινὸν < > ἐστὶν εἰκάζειν τάδε·
ἄμφω γὰρ οὐ ψευδόμεθα τοῖς λόγοις ἴσως.|
ἀλλ' ἦ πέπονθα δεινά; μνηστεύω γάμους
✦ οὐκ ὄντας, ὡς εἴξασιν· αἰδοῦμαι τάδε.|
ἴσως ἐκερτόμησε κἀμὲ καὶ σέ τις·
850 ἀλλ' ἀμελίαι δὸς αὐτὰ καὶ φαύλως φέρε.|
852 ψευδὴς γενομένη καὶ παθοῦσ' ἀνάξια.|
καὶ σοὶ τόδ' ἐστὶν ἐξ ἐμοῦ· πόσιν δὲ σὸν
854 στείχω ματεύσων τῶνδε δωμάτων ἔσω.|
917 δεινὸν τὸ τίκτειν καὶ φέρει φίλτρον μέγα,
πᾶσίν τε κοινόν ἐσθ' ὑπερκάμνειν τέκνων.|
ὑψηλόφρων μοι θυμὸς αἴρεται πρόσω·
ἐπίσταμαι δὲ τοῖς κακοῖσί τ' ἀσχαλᾶν
μετρίως τε χαίρειν τοῖσιν ἐξωγκωμένοις.
λελογισμένοι γὰρ οἱ τοιοίδ' εἰσὶν βροτῶν
ὀρθῶς διαζῆν τὸν βίον γνώμης μέτα.
ἔστιν μὲν οὖν ἵν' ἡδὺ μὴ λίαν φρονεῖν,
ἔστιν δὲ χὤπου χρήσιμον γνώμην ἔχειν.
ἐγὼ δ', ἐν ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου τραφεὶς
Χείρωνος, ἔμαθον τοὺς τρόπους ἁπλοῦς ἔχειν.
καὶ τοῖς Ἀτρείδαις, ἢν μὲν ἡγῶνται καλῶς,
πεισόμεθ', ὅταν δὲ μὴ καλῶς, οὐ πείσομαι.
ἀλλ' ἐνθάδ' ἐν Τροίαι τ' ἐλευθέραν φύσιν
παρέχων, Ἄρη τὸ κατ' ἐμὲ κοσμήσω δορί.
σὲ δ', ὦ σχέτλια παθοῦσα πρὸς τῶν φιλτάτων,
L1[I] ἃ δὴ κατ' ἄνδρα γίγνεται νεανίαν,
𝔹 τοσοῦτον οἶκτον περιβαλὼν καταστελῶ,
κοὔποτε κόρη σὴ πρὸς πατρὸς σφαγήσεται,
ἐμὴ φατισθεῖσ'· οὐ γὰρ ἐμπλέκειν πλοκὰς
ἐγὼ παρέξω σῶι πόσει τοὐμὸν δέμας.
τοὔνομα γάρ, εἰ καὶ μὴ σίδηρον ἤρατο,
τοὐμὸν φονεύσει παῖδα σήν. τὸ δ' αἴτιον
πόσις σός. ἁγνὸν δ' οὐκέτ' ἐστὶ σῶμ' ἐμόν,
εἰ δι' ἔμ' ὀλεῖται διά τε τοὺς ἐμοὺς γάμους
ἡ δεινὰ τλᾶσα κοὐκ ἀνεκτὰ παρθένος,
θαυμαστὰ δ' ὡς ἀνάξι' ἠτιμασμένη.
ἐγὼ κάκιστος ἦν ἄρ' Ἀργείων ἀνήρ,
ἐγὼ τὸ μηδέν, Μενέλεως δ' ἐν ἀνδράσιν,
ὡς οὐχὶ Πηλέως, ἀλλ' ἀλάστορος γεγώς,
εἴπερ φονεύει τοὐμὸν ὄνομα σῶι πόσει.
μὰ τὸν δι' ὑγρῶν κυμάτων τεθραμμένον
Νηρέα, φυτουργὸν Θέτιδος ἥ μ' ἐγείνατο,
οὐχ ἅψεται σῆς θυγατρὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ,
οὐδ' εἰς ἄκραν χεῖρ', ὥστε προσβαλεῖν πέπλοις·
ἢ Σίπυλος ἔσται πολύς, ὅρισμα βαρβάρων,
ὅθεν πεφύκασ' οἱ στρατηλάται γένος,
Eur. Φθίας δὲ τοὔνομ' οὐδαμοῦ κεκλήσεται.
Ἰφ. Α πικροὺς δὲ προχύτας χέρνιβάς τ' ἀνάξεται
Κάλχας ὁ μάντις. τίς δὲ μάντις ἔστ' ἀνήρ,
957 ὃς ὀλίγ' ἀληθῆ, πολλὰ δὲ ψευδῆ λέγει

130 (89C) τούτων ἐγὼ μὲν τῶν λόγων μνήμην ἔχω,
σὺ δ' ἐπιλέλησαι, καί μ' ἀποκτεῖναι θέλεις.
μή, πρός σε Πέλοπος καὶ πρὸς Ἀτρέως πατρὸς
καὶ τῆσδε μητρός, ἣ πρὶν ὠδίνουσ' ἐμὲ
νῦν δευτέραν ὠδῖνα τήνδε λαμβάνει.
τί μοι μέτεστι τῶν Ἀλεξάνδρου γάμων
Ἑλένης τε; πόθεν ἦλθ' ἐπ' ὀλέθρωι τὠμῶι, πάτερ;
βλέψον πρὸς ἡμᾶς, ὄμμα δὸς φίλημά τε,
ἵν' ἀλλὰ τοῦτο κατθανοῦσ' ἔχω σέθεν
μνημεῖον, ἢν μὴ τοῖς ἐμοῖς πεισθῆις λόγοις.
ἀδελφέ, μικρὸς μὲν σύ γ' ἐπίκουρος φίλοις,
ὅμως δὲ συνδάκρυσον, ἱκέτευσον πατρὸς
τὴν σὴν ἀδελφὴν μὴ θανεῖν· αἴσθημά τοι
κἀν νηπίοις γε τῶν κακῶν ἐγγίγνεται.
ἰδοὺ σιωπῶν λίσσεταί σ' ὅδ', ὦ πάτερ. 1245
ναί, πρὸς γενείου σ' ἀντόμεσθα δύο φίλω· 1247
ὃ μὲν νεοσσός ἐστιν, ἣ δ' ηὐξημένη.
ἓν συντεμοῦσα πάντα νικήσω λόγον·
τὸ φῶς τοδ' ἀνθρώποισιν ἥδιστον βλέπειν,
τὰ νέρθε δ' οὐδέν· μαίνεται δ' ὃς εὔχεται
θανεῖν· κακῶς ζῆν κρεῖσσον ἢ καλῶς θανεῖν.|
ὦ τλῆμον Ἑλένη, διὰ σὲ καὶ τοὺς σοὺς γάμους
ἀγὼν Ἀτρείδαις καὶ τέκνοις ἥκει μέγας.|
ἐγὼ τά τ' οἰκτρὰ συνετός εἰμι καὶ τὰ μή,
φιλῶ τ' ἐμαυτοῦ τέκνα· μαινοίμην γὰρ ἄν.
δεινῶς δ' ἔχει μοι ταῦτα τολμῆσαι, γύναι, L1[I]
δεινῶς δὲ καὶ μή· τοῦτο γὰρ πρᾶξαί με δεῖ. 𝔹
ὁρᾶθ' ὅσον στράτευμα ναύφαρκτον τόδε,
χαλκέων θ' ὅπλων ἄνακτες Ἑλλήνων ὅσοι,
οἷς νόστος οὐκ ἔστ' Ἰλίου πύργους ἔπι
εἰ μή σε θύσω, μάντις ὡς Κάλχας λέγει,
6 (5C) οὐδ' ἔστι Τροίας ἐξελεῖν κλεινὸν βάθρον.
μέμηνε δ' Ἀφροδίτη τις Ἑλλήνων στρατῶι
πλεῖν ὡς τάχιστα βαρβάρων ἐπὶ χθόνα,
παῦσαί τε λέκτρων ἁρπαγὰς Ἑλληνικῶν·
οἳ τὰς ἐν Ἄργει παρθένους κτενοῦσί μου
ὑμᾶς τε κἀμέ, θέσφατ' εἰ λύσω θεᾶς.
οὐ Μενέλεώς με καταδεδούλωται, τέκνον,
6 οὐδ' ἐπὶ τὸ κείνου βουλόμενον ἐλήλυθα,
ἀλλ' Ἑλλάς, ἧι δεῖ, κἂν θέλω κἂν μὴ θέλω,
θῦσαί σε· τούτου δ' ἥσσονες καθέσταμεν.
ἐλευθέραν γὰρ δεῖ νιν ὅσον ἐν σοί, τέκνον,
κἀμοὶ γενέσθαι, μηδὲ βαρβάρων ὕπο
Ἕλληνας ὄντας λέκτρα συλᾶσθαι βίαι.| 1275
ἐγὼ μὲν οἰκτίρω σε συμφορᾶς κακῆς 1336
τυχοῦσαν, οἵας μήποτ' ὤφελες τυχεῖν.| 1337
τὸ μὲν σόν, ὦ νεᾶνι, γενναίως ἔχει· 1402 Eur.
τὸ τῆς τύχης δὲ καὶ τὸ τῆς θεοῦ νοσεῖ.| Ἰφ. Α
Ἀγαμέμνονος παῖ, μακάριόν μέ τις θεῶν
ἔμελλε θήσειν, εἰ τύχοιμι σῶν γάμων.

1178 αὐτὸς κτανών, οὐκ ἄλλος οὐδ' ἄλληι χερί,
Eur. 1180 ἐπεὶ βραχείας προφάσεως ἔδει μόνον,
'Ιφ. Α ἐφ' ἧι σ' ἐγὼ καὶ παῖδες αἱ λελειμμέναι
✦ δεξόμεθα δέξιν ἥν σε δέξασθαι χρεών.
μὴ δῆτα πρὸς θεῶν μήτ' ἀναγκάσηις ἐμὲ
1184 κακὴν γενέσθαι περὶ σέ, μήτ' αὐτὸς γένηι.
1186 τί σοι κατεύξηι τἀγαθόν, σφάζων τέκνον;
νόστον πονηρόν, οἴκοθέν γ' αἰσχρῶς ἰών;
ἀλλ' ἐμὲ δίκαιον ἀγαθὸν εὔχεσθαί τί σοι;
οὐ τἄρ' ἀσυνετοὺς τοὺς θεοὺς ἡγοίμεθ' ἄν,
εἰ τοῖσιν αὐθένταισιν εὖ φρονήσομεν;
ἥκων δ' ἐς Ἄργος προσπεσῆι τέκνοισι σοῖς;
ἀλλ' οὐ θέμις σοι· τίς δὲ καὶ προσβλέψεται
παίδων σ', ἵν' αὐτῶν προσέμενος κτάνηις τινά;
ταῦτ' ἦλθες ἤδη διὰ λόγων, ἢ σκῆπτρά σοι
μόνον διαφέρειν καὶ στρατηλατεῖν μέλει;
ὃν χρῆν δίκαιον λόγον ἐν Ἀργείοις λέγειν·
Βούλεσθ', Ἀχαιοί, πλεῖν Φρυγῶν ἐπὶ χθόνα;
κλῆρον τίθεσθε παῖδ' ὅτου θανεῖν χρεών.
ἐν ἴσωι γὰρ ἦν τόδ', ἀλλὰ μή σ' ἐξαίρετον
σφάγιον παρασχεῖν Δαναΐδαισι παῖδα σήν,
ἢ Μενέλεων πρὸ μητρὸς Ἑρμιόνην κτανεῖν,
οὗπερ τὸ πρᾶγμ' ἦν. νῦν δ' ἐγὼ μὲν ἡ τὸ σὸν
σώιζουσα λέκτρον παιδὸς ἐστερήσομαι,
ἡ δ' ἐξαμαρτοῦσ', ὑπόροφον νεάνιδα
L2[O] Σπάρτηι κομίζουσ', εὐτυχὴς γενήσεται.
𝔹 1206 τούτων ἄμειψαί μ' εἴ τι μὴ καλῶς λέγω·
1208 τὴν σήν τε κἀμὴν παῖδα, καὶ σώφρων ἔσηι.|
πιθοῦ· τὸ γάρ τοι τέκνα συνσώιζειν καλόν,
Ἀγάμεμνον· οὐδεὶς πρὸς τάδ' ἀντερεῖ βροτῶν.|
εἰ μὲν τὸν Ὀρφέως εἶχον, ὦ πάτερ, λόγον,
πείθειν ἐπάιδουσ', ὥσθ' ὁμαρτεῖν μοι πέτρας,
κηλεῖν τε τοῖς λόγοισιν οὓς ἐβουλόμην,
ἐνταῦθ' ἂν ἦλθον· νῦν δέ, τἀπ' ἐμοῦ σοφά,
δάκρυα παρέξω· ταῦτα γὰρ δυναίμεθ' ἄν.
ἱκετηρίαν δὲ γόνασιν ἐξάπτω σέθεν
τὸ σῶμα τοὐμόν, ὅπερ ἔτικτεν ἥδε σοι,
μή μ' ἀπολέσηις ἄωρον· ἡδὺ γὰρ τὸ φῶς
βλέπειν· τὰ δ' ὑπὸ γῆς μή μ' ἰδεῖν ἀναγκάσηις.
πρώτη σ' ἐκάλεσα πατέρα καὶ σὺ παῖδ' ἐμέ·
πρώτη δὲ γόνασι σοῖσι σῶμα δοῦσ' ἐμὸν
φίλας χάριτας ἔδωκα κἀντεδεξάμην.
λόγος δ' ὁ μὲν σὸς ἦν ὅδ'. Ἀρά σ', ὦ τέκνον,
εὐδαίμον' ἀνδρὸς ἐν δόμοισιν ὄψομαι,
ζῶσάν τε καὶ θάλλουσαν ἀξίως ἐμοῦ;
οὑμὸς δ' ὅδ' ἦν αὖ περὶ σὸν ἐξαρτωμένης
γένειον, οὗ νῦν ἀντιλάζυμαι χερί·
Τί δ' ἆρ' ἐγὼ σέ; πρέσβυν ἆρ' ἐσδέξομαι
ἐμῶν φίλαισιν ὑποδοχαῖς δόμων, πάτερ,
650 πόνων τιθηνοὺς ἀποδιδοῦσά σοι τροφάς;

131 (90C) τυχών, ὅταν δὲ μὴ τύχηι, διοίχεται;
οὐ τῶν γάμων ἕκατι—μυρίαι κόραι Eur.
θηρῶσι λέκτρον τοὐμόν—εἴρηται τόδε· 'Ιφ. Α
ἀλλ' ὕβριν ἐς ἡμᾶς ὕβρισ' Ἀγαμέμνων ἄναξ.
χρῆν δ' αὐτὸν αἰτεῖν τοὐμὸν ὄνομ' ἐμοῦ πάρα,
θήραμα παιδός· ἡ Κλυταιμήστρα δ' ἐμοὶ
μάλιστ' ἐπείσθη θυγατέρ' ἐκδοῦναι πόσει.
ἔδωκά τἂν Ἕλλησιν, εἰ πρὸς Ἴλιον
ἐν τῶιδ' ἔκαμνε νόστος· οὐκ ἠρνούμεθ' ἂν
τὸ κοινὸν αὔξειν ὧν μέτ' ἐστρατευόμην.
νῦν δ' οὐδέν εἰμι, παρὰ δὲ τοῖς στρατηλάταις
ἐν εὐμαρεῖ με δρᾶν τε καὶ μὴ δρᾶν κακῶς.
τάχ' εἴσεται σίδηρος, ὃν πρὶν ἐς Φρύγας 970
εἴ τίς με τὴν σὴν θυγατέρ' ἐξαιρήσεται. 972
ἀλλ' ἡσύχαζε· θεὸς ἐγὼ πέφηνά σοι
μέγιστος, οὐκ ὤν· ἀλλ' ὅμως γενήσομαι.|
ἔλεξας, ὦ παῖ Πηλέως, σοῦ τ' ἄξια
καὶ τῆς ἐναλίας δαίμονος, σεμνῆς θεοῦ.|
πῶς ἄν σ' ἐπαινέσαιμι μὴ λίαν λόγοις,
μηδ' ἐνδεὴς τοῦδ' ἀπολέσαιμι τὴν χάριν;
αἰνούμενοι γὰρ οἱ ἀγαθοὶ τρόπον τινὰ
μισοῦσι τοὺς αἰνοῦντας, ἢν αἰνῶσ' ἄγαν.
αἰσχύνομαι δὲ παραφέρουσ' οἰκτροὺς λόγους,
ἰδίαι νοσοῦσα· σὺ δ' ἄνοσος κακῶν _ ἐμῶν.
ἀλλ' οὖν ἔχει τι σχῆμα, κἂν ἄπωθεν ἦι
ἀνὴρ ὁ χρηστός, δυστυχοῦντας ὠφελεῖν. L2[O]
οἴκτιρε δ' ἡμᾶς· οἰκτρὰ γὰρ πεπόνθαμεν· 𝔹
ἣ πρῶτα μέν σε γαμβρὸν οἰηθεῖσ' ἔχειν,
κενὴν κατέσχον ἐλπίδ'· εἶτά σοι τάχα
ὄρνις γένοιτ' ἂν τοῖσι μέλλουσιν γάμοις
θανοῦσ' ἐμὴ παῖς, ὃ σε φυλάξασθαι χρεών.
7 (6C) ἀλλ' εὖ μὲν ἀρχὰς εἶπας, εὖ δὲ καὶ τέλη·
σοῦ γὰρ θέλοντος παῖς ἐμὴ σωθήσεται.
βούληι νιν ἱκέτιν σὸν περιπτύξαι γόνυ;
ἀπαρθένευτα μὲν τάδ'· εἰ δέ σοι δοκεῖ,
ἥξει, δι' αἰδοῦς ὄμμ' ἔχουσ' ἐλεύθερον.
εἰ δ' οὐ παρούσης ταὐτὰ τεύξομαι σέθεν,
μενέτω κατ' οἴκους· σεμνὰ γὰρ σεμνύνεται.
7 ὅμως δ' ὅσον γε δυνατὸν αἰτεῖσθαι χρεών.|
σὺ μήτε σὴν παῖδ' ἔξαγ' ὄψιν εἰς ἐμήν,
μήτ' εἰς ὄνειδος ἀμαθὲς ἔλθωμεν, γύναι·
στρατὸς γὰρ ἀθρόος, ἀργὸς ὢν τῶν οἴκοθεν,
λέσχας πονηρὰς καὶ κακοστόμους φιλεῖ.
πάντως δέ μ' ἱκετεύοντέ θ' ἥξετ' εἰς ἴσον,
ἐπ' ἀνικετεύτος· εἷς ἐμοὶ γὰρ ἔστ' ἀγὼν
μέγιστος ὑμᾶς ἐξαπαλλάξαι κακῶν.
ὡς ἕν γ' ἀκούσασ' ἴσθι, μὴ ψευδῶς μ' ἐρεῖν·
ψευδῆ λέγων δὲ καὶ μάτην ἐγκερτομῶν,
θάνοιμι· μὴ θάνοιμι δ', ἢν σώσω κόρην.|
ὄναιο συνεχῶς δυστυχοῦντας ὠφελῶν.| 1008 500

ἄκουε δή νυν, ἵνα τὸ πρᾶγμ᾽ ἔχηι καλῶς.|
1010 τί τοῦτ᾽ ἔλεξας; ὡς ἀκουστέον γέ σου.|
1012 κακός τίς ἐστι καὶ λίαν ταρβεῖ στρατόν.|
✦ ἀλλ᾽ οἱ λόγοι γε καταπαλαίουσιν λόγους.|
ψυχρὰ μὲν ἐλπίς· ὅ τι δὲ χρή με δρᾶν φράσον.|
ἱκέτευ᾽ ἐκεῖνον πρῶτα μὴ κτείνειν τέκνα·
1016 ἢν δ᾽ ἀντιβαίνηι, πρὸς ἐμέ σοι πορευτέον.
1018 χωρεῖν· ἔχει γὰρ τοῦτο τὴν σωτηρίαν.
κἀγώ τ᾽ ἀμείνων πρὸς φίλον γενήσομαι
στρατός τ᾽ ἂν οὐ μέμψαιτό μ᾽, εἰ τὰ πράγματα
1021 λελογισμένως πράσσοιμι μᾶλλον ἢ σθένει.|
1024 ὡς σώφρον᾽ εἶπας· δραστέον δ᾽ ἅ σοι δοκεῖ.
ἢν δ᾽ αὖ τι μὴ πράσσωμεν ὧν ἐγὼ θέλω,
ποῦ σ᾽ αὖθις ὀψόμεσθα, ποῦ; χρή μ᾽ ἀθλίαν
ἐλθοῦσαν εὑρεῖν σὴν χέρ᾽ ἐπίκουρον κακῶν;|
ἡμεῖς σε, φύλακος οὗ χρεών, φυλάξομεν,
μή τίς σ᾽ ἴδηι στείχουσαν ἐπτοημένην
Δαναῶν δι᾽ ὄχλου. μηδὲ πατρῶιον δόμον
αἴσχυν᾽· ὁ γάρ τοι Τυνδάρεως οὐκ ἄξιος
κακῶς ἀκούειν· ἐν γὰρ Ἕλλησιν μέγας.|
1033 ἔστιν τάδ᾽· ἄρχε· σοί με δουλεύειν χρεών.
1035 ἐσθλῶν κυρήσεις. εἰ δὲ μή, τί δεῖ πονεῖν;|
1098 ἐξῆλθον οἴκων προσκοπουμένη πόσιν,
χρόνιον ἀπόντα κἀκλελοιπότα στέγας.
ἐν δακρύοισι δ᾽ ἡ τάλαινα παῖς ἐμή,
L2[I] πολλὰς ἱεῖσα μεταβολὰς ὀδυρμάτων,
𝔹 θάνατον ἀκούσασ᾽, ὃν πατὴρ βουλεύεται.
μνήμην δ᾽ ἄρ᾽ εἶχον πλησίον βεβηκότος
Ἀγαμέμνονος τοῦδ᾽, ὃς ἐπὶ τοῖς αὑτοῦ τέκνοις
ἀνόσια πράσσων αὐτίχ᾽ εὑρεθήσεται.|
Λήδας γένεθλον, ἐν καλῶι σ᾽ ἔξω δόμων
ηὕρηχ᾽, ἵν᾽ εἴπω παρθένου χωρὶς λόγους
οὓς οὐκ ἀκούειν τὰς γαμουμένας πρέπει.|
τί δ᾽ ἔστιν, οὗ σοι καιρὸς ἀντιλάζυται;|
ἔκπεμπε παῖδα δωμάτων πατρὸς μέτα·
ὡς χέρνιβες πάρεισιν εὐτρεπισμέναι,
προχύται τε βάλλειν πῦρ καθάρσιον χεροῖν,
μόσχοι τε, πρὸ γάμων ἃς θεᾶι πεσεῖν χρεών.
[Ἀρτέμιδι, μέλανος αἵματος φυσήματα.]|
τοῖς ὀνόμασιν μὲν εὖ λέγεις, τὰ δ᾽ ἔργα σου
οὐκ οἶδ᾽ ὅπως χρή μ᾽ ὀνομάσασαν εὖ λέγειν.
χώρει δέ, θύγατερ, ἐκτός—οἶσθα γὰρ πατρὸς
πάντως ἃ μέλλει—χὐπὸ τοῖς πέπλοις ἄγε
λαβοῦσ᾽ Ὀρέστην, σὸν κασίγνητον, τέκνον.
ἰδοὺ πάρεστιν ἥδε πειθαρχοῦσά σοι·
τὰ δ᾽ ἄλλ᾽ ἐγὼ πρὸ τῆσδε κἀμαυτῆς φράσω.|
Eur. τέκνον, τί κλαίεις, οὐδ᾽ ἔθ᾽ ἡδέως < > ὁράις,
Ἰφ. Α ἐς γῆν δ᾽ ἐρείσασ᾽ ὄμμα πρόσθ᾽ ἔχεις πέπλους;|
τίν᾽ ἂν λάβοιμι τῶν ἐμῶν ἀρχὴν κακῶν;
550 ἅπασι γὰρ πρώτοισι χρήσασθαι πάρα

132 (91C) κἂν ὑστάτοισι κἂν μέσοισι πανταχοῦ.|
τί δ᾽ ἔστιν; ὥς μοι πάντες εἰς ἓν ἥκετε,
σύγχυσιν ἔχοντες καὶ ταραγμὸν ὀμμάτων.|
εἴφ᾽ ἂν ἐρωτήσω σε γενναίως, πόσι.|
οὐδὲν κελευσμοῦ δεῖ σ᾽· ἐρωτᾶσθαι θέλω.|
τὴν παῖδα τὴν σὴν τήν τ᾽ ἐμὴν μέλλεις κτανεῖν;|
τλήμονά γ᾽ ἔλεξας, ὑπονοεῖς θ᾽ ἃ μή σε χρή.|
κἀκεῖνό μοι τὸ πρῶτον ἀπόκριναι πάλιν.|
σὺ δ᾽, ἤν γ᾽ ἐρωτᾶις εἰκότ᾽, εἰκότ᾽ ἂν κλύοις.|
οὐκ ἄλλ᾽ ἐρωτῶ, καὶ σὺ μὴ λέγ᾽ ἄλλα μοι.|
ὦ πότνια μοῖρα καὶ τύχη δαίμων τ᾽ ἐμός.|
κἀμός γε καὶ τῆσδ᾽, εἷς τριῶν δυσδαιμόνων.|
τί δ᾽ ἠδίκηται;| τοῦτ᾽ ἐμοῦ πεύθηι πάρα;
ὁ νοῦς ὅδ᾽ αὐτὸς νοῦν ἔχων οὐ τυγχάνει.|
ἀπωλόμεσθα· προδέδοται τὰ κρυπτά μου.|
πάντ᾽ οἶδα, καὶ πεπύσμεθ᾽ ἃ σὺ μέλλεις με δρᾶν·
αὐτὸ δὲ τὸ σιγᾶν ὁμολογοῦντός ἐστί σου
καὶ τὸ στενάζειν· πολλὰ μὴ κάμηις λέγων.|
ἰδοὺ σιωπῶ· τὸ γὰρ ἀναίσχυντον τί δεῖ
ψευδῆ λέγοντα προσλαβεῖν τῆι συμφορᾶι;|
ἄκουε δή νυν· ἀνακαλύψω γὰρ λόγους,
κοὐκέτι παρωιδοῖς χρησόμεσθ᾽ αἰνίγμασιν.
πρῶτον μέν, ἵνα τοι πρῶτα τοῦτ᾽ ὀνειδίσω,
ἔγημας ἄκουσάν με κἄλαβες βίαι,
τὸν πρόσθεν ἄνδρα Τάνταλον κατακτανών· 1150
μαστῶν βιαίως τῶν ἐμῶν ἀποσπάσας. 1152 L2[I]
καὶ τὼ Διός σε παῖδ᾽, ἐμὼ δὲ συγγόνω, 𝔹
ἵπποισι μαρμαίροντ᾽ ἐπεστρατευσάτην·
πατὴρ δὲ πρέσβυς Τυνδάρεώς σ᾽ ἐρρύσατο
ἱκέτην γενόμενον, τἀμὰ δ᾽ ἔσχες αὖ λεχη.
οὗ σοι καταλλαχθεῖσα περὶ σὲ καὶ δόμους
8 (7C) συμμαρτυρήσεις ὡς ἄμεμπτος ἦ γυνή,
ἔς τ᾽ Ἀφροδίτην σωφρονοῦσα καὶ τὸ σὸν
μέλαθρον αὔξουσ᾽, ὥστε σ᾽ εἰσιόντα τε
χαίρειν θύραζέ τ᾽ ἐξιόντ᾽ εὐδαιμονεῖν.
σπάνιον δὲ θήρευμ᾽ ἀνδρὶ τοιαύτην λαβεῖν
δάμαρτα. φλαύραν δ᾽ οὐ σπάνις γυναῖκ᾽ ἔχειν.
τίκτω δ᾽ ἐπὶ τρισὶ παρθένοισι παῖδά σοι
8 τόνδ᾽, ὧν μιᾶς σὺ τλημόνως μ᾽ ἀποστερεῖς.
κἄν τίς σ᾽ ἔρηται τίνος ἕκατί νιν κτενεῖς,
λέξον, τί φήσεις; ἢ ᾽μὲ χρὴ λέγειν τὰ σά; 1167
κακῆς γυναικὸς μισθὸν ἀποτεῖσαι τέκνα. 1169
τἄχθιστα τοῖσι φιλτάτοις ὠνούμεθα.
ἄγ᾽, εἰ στρατεύσηι καταλιπών μ᾽ ἐν δώμασιν,
κἀκεῖ γενήσηι διὰ μακρᾶς ἀπουσίας,
τίν᾽ ἐν δόμοις με καρδίαν ἕξειν δοκεῖς;
ὅταν θρόνους τῆσδ᾽ εἰσίδω πάντας κενούς, Eur.
κενοὺς δὲ παρθενῶνας, ἐπὶ δὲ δακρύοις Ἰφ. Α
μόνη κάθωμαι, τήνδε θρηνωιδοῦσ᾽ ἀεί·
Ἀπώλεσέν σ᾽, ὦ τέκνον, ὁ φυτεύσας πατήρ, 600

Eur. EXCLUDED:

Ἰφ. A 84 κἀμὲ στρατηγεῖν †κᾆτα† Μενέλεω χάριν†
✦ 105 ψευδῆ συνάψας †ἀντὶ παρθένου† γάμον.
515 οὔκ, ἤν νιν εἰς Ἄργος <γ'> ἀποστείληις πάλιν.
521 †κοὐδέν γ' ἄχρηστον οὐδὲ χρήσιμον παρόν.†
652 †οὐκ οἶδ' ὅτι φήις, οὐκ οἶδα, φίλτατ' ἐμοὶ πάτερ.†
657 θέλω γε, τὸ †θέλειν† δ' οὐκ ἔχων ἀλγύνομαι.
665 †ἐς ταὐτόν, ὦ θύγατερ, ἥξεις σῶι πατρί.†
666 εἴθ' ἦν καλόν †μοι σοί τ' ἄγειν σύμπλουν ἐμέ†.
667 ἔτ' ἔστι καὶ σοὶ πλοῦς, ἵν' ἀμ†μνήσηι† πατρός.
637 ποθῶ γὰρ ὄμμα <δὴ> σόν· ὀργισθῆις δὲ μή.
851 χαῖρ'· οὐ γὰρ ὀρθοῖς ὄμμασίν <σ'> ἔτ' εἰσορῶ,
971 ἐλθεῖν, †φόνου κηλῖσιν †αἵματι† χρανῶ,
1011 †πείθωμεν αὖτις† πατέρα βέλτιον φρονεῖν.
1017 †ἧι γὰρ τὸ χρῇζον ἐπίθετ'† οὐ τοὐμὸν χρεὼν
1022 †καλῶς δὲ κρανθέντων ~~καὶ~~ πρὸς ἡδονὴν φίλοις
1023 σοί τ' ἂν γένοιτο κἂν ἐμοῦ χωρὶς τάδε.†
1151 βρέφος τε τοὐμὸν †σῶι προσούδισας πάλωι†,
1168 Μενέλαος Ἑλένην ἵνα λάβηι. καλὸν †γένος†,
1179 †τοιόνδε μισθὸν καταλιπὼν πρὸς τοὺς δόμους†.
1207 εἰ δ' εὖ λέλεκται †νῶϊ μὴ δή γε† κτάνηις
1246 ἀλλ' αἴδεσαί με καὶ κατοίκτιρον †βίου†.

L1[O]
ℂ

within song (none)
spoken by messenger
† **crux** †
| end of series of lines by same speaker
✦ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED:
first trimeter of new speaker.

Letters not underlined:
Murray (OCT III 1913) and
Diggle (OCT III 1994) agree.

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT III 1913)
typeface: Sea Hand Press 20

This **UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT** of this **PUBLIC DOMAIN TEXT**
is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

Eur. Ἰφ. A

τίς μ' εἶσιν ἄξων πρὶν σπαράσσεσθαι κόμης;|
ἐγώ, μετά γε σοῦ {...}| μὴ σύ γ'· οὐ καλῶς λέγεις.|
πέπλων ἐχομένη σῶν.| ἐμοί, μῆτερ, πιθοῦ·
μέν'· ὡς ἐμοί τε σοί τε κάλλιον τόδε.
πατρὸς δ' ὀπαδῶν τῶνδέ τίς με πεμπέτω
Ἀρτέμιδος ἐς λειμῶν', ὅπου σφαγήσομαι.|
ὦ τέκνον, οἴχηι;| καὶ πάλιν γ' οὐ μὴ μόλω.|
λιποῦσα μητέρα;| ὡς ὁρᾶις γ', οὐκ ἀξίως.|
σχές, μή με προλίπηις.| οὐκ ἐῶ στάζειν δακρυ.
ὑμεῖς δ' ἐπευφημήσατ', ὦ νεάνιδες,
παιᾶνα τἠμῆι συμφορᾶι Διὸς κόρην
Ἄρτεμιν· ἴτω δὲ Δαναΐδαις εὐφημία.
κανᾶ δ' ἐναρχέσθω τις, αἰθέσθω δὲ πῦρ
προχύταις καθαρσίοισι, καὶ πατὴρ ἐμὸς
ἐνδεξιούσθω βωμόν· ὡς σωτηρίαν
Ἕλλησι δώσουσ' ἔρχομαι νικηφόρον.| **1474**
ὦ Τυνδαρεία παῖ, Κλυταιμήστρα, δόμων **1532**
ἔξω πέρασον, ὡς κλύηις ἐμῶν λόγων.|
φθογγῆς κλυοῦσα δεῦρο σῆς ἀφικόμην,
ταρβοῦσα τλήμων κἀκπεπληγμένη φόβωι·
μή μοί τιν' ἄλλην ξυμφορὰν ἥκεις φέρων
πρὸς τῆι παρούσηι;| σῆς μὲν οὖν παιδὸς πέρι
θαυμαστά σοι καὶ δεινὰ σημῆναι θέλω.|
μὴ μέλλε τοίνυν, ἀλλὰ φράζ' ὅσον τάχος.|
ἀλλ', ὦ φίλη δέσποινα, πᾶν πεύσηι σαφῶς.
λέξω δ' ἀπ' ἀρχῆς, ἤν τι μὴ σφαλεῖσά που
γνώμη ταράξηι γλῶσσαν ἐν λόγοις ἐμήν.
ἐπεὶ γὰρ ἱκόμεσθα τῆς Διὸς κόρης
Ἀρτέμιδος ἄλσος λείμακάς τ' ἀνθεσφόρους,
ἵν' ἦν Ἀχαιῶν σύλλογος στρατεύματος,
σὴν παῖδ' ἄγοντες, εὐθὺς Ἀργείων ὄχλος
ἠθροίζεθ'. ὡς δ' ἐσεῖδεν Ἀγαμέμνων ἄναξ
ἐπὶ σφαγὰς στείχουσαν εἰς ἄλσος κόρην,
ἀνεστέναξε, κἄμπαλιν στρέψας κάρα
δάκρυε, πρόσθεν ὀμμάτων πέπλον προθείς.
ἡ δὲ σταθεῖσα τῶι τεκόντι πλησίον
ἔλεξε τοιάδ'· Ὦ πάτερ, πάρειμί σοι·
τοὐμὸν δὲ σῶμα τῆς ἐμῆς ὑπὲρ πάτρας
καὶ τῆς ἁπάσης Ἑλλάδος γαίας ὕπερ
θῦσαι δίδωμ' ἑκοῦσα πρὸς βωμὸν θεᾶς
ἄγοντας, εἴπερ ἐστὶ θέσφατον τόδε.
καὶ τοὔπ' ἔμ' εὐτυχεῖτε· καὶ νικηφόρου
δώρου τύχοιτε πατρίδα τ' ἐξίκοισθε γῆν.
πρὸς ταῦτα μὴ ψαύσηι τις Ἀργείων ἐμοῦ·
σιγῆι παρέξω γὰρ δέρην εὐκαρδίως.
τοσαῦτ' ἔλεξε· πᾶς δ' ἐθάμβησεν κλυὼν
εὐψυχίαν τε κἀρετὴν τῆς παρθένου.
στὰς δ' ἐν μέσωι Ταλθύβιος, ὧι τόδ' ἦν μέλον,
εὐφημίαν ἀνεῖπε καὶ σιγὴν στρατῶι·
Κάλχας δ' ὁ μάντις ἐς κανοῦν χρυσήλατον

L1[O]
ℂ

ἔθηκεν ὀξὺ χειρὶ φάσγανον σπάσας 134
κολεῶν ἔσωθεν, κρᾶτά τ' ἔστεψεν κόρης.
ὁ παῖς δ' ὁ Πηλέως ἐν κύκλωι βωμὸν θεᾶς
✦ λαβὼν κανοῦν ἔβρεξε χέρνιβάς θ' ὁμοῦ,
ἔλεξε δ'· Ὦ παῖ Ζηνός, ὦ θηροκτόνε,
τὸ λαμπρὸν εἱλίσσουσ' ἐν εὐφρόνηι φάος,
1572 δέξαι τὸ θῦμα τόδ' ὅ γέ σοι δωρούμεθα
1574 ἄχραντον αἷμα καλλιπαρθένου δέρης,
καὶ δὸς γενέσθαι πλοῦν νεῶν ἀπήμονα
Τροίας τε πέργαμ' ἐξελεῖν ἡμᾶς δορί.
ἐς γῆν δ' Ἀτρεῖδαι πᾶς στρατός τ' ἔστη βλέπων.
[ἱερεὺς δὲ φάσγανον λαβὼν ἐπεύξατο,
λαιμόν τ' ἐπεσκοπεῖθ', ἵνα πλήξειεν ἄν·
ἐμοὶ δέ τ' ἄλγος οὐ μικρὸν εἰσήιει φρενί,
κἄστην νενευκώς· θαῦμα δ' ἦν αἴφνης ὁρᾶν.
πληγῆς κτύπον γὰρ πᾶς τις ἤισθετ' ἂν σαφῶς,
τὴν παρθένον δ' οὐκ οἶδεν οὗ γῆς εἰσέδυ.
βοάι δ' ἱερεύς, ἅπας δ' ἐπήχησε στρατός,
ἄελπτον εἰσιδόντες ἐκ θεῶν τινος
φάσμ', οὗ γε μηδ' ὁρωμένου πίστις παρῆν·
ἔλαφος γὰρ ἀσπαίρουσ' ἔκειτ' ἐπὶ χθονὶ
ἰδεῖν μεγίστη διαπρεπής τε τὴν θέαν,
ἧς αἵματι βωμὸς ἐραίνετ' ἄρδην τῆς θεοῦ.
κἀν τῶιδε Κάλχας πῶς δοκεῖς χαίρων ἔφη·
Ὦ τοῦδ' Ἀχαιῶν κοίρανοι κοινοῦ στρατοῦ,
L1[I] ὁρᾶτε τήνδε θυσίαν, ἣν ἡ θεὸς L1[I]
ℂ προύθηκε βωμίαν, ἔλαφον ὀρειδρόμον; ℂ
ταύτην μάλιστα τῆς κόρης ἀσπάζεται,
ὡς μὴ μιαίνῃ βωμὸν εὐγενεῖ φόνωι.
ἡδέως τε τοῦτ' ἐδέξατο, καὶ πλοῦν οὔριον
δίδωσιν ἡμῖν Ἰλίου τ' ἐπιδρομάς.
πρὸς ταῦτα πᾶς τις θάρσος αἶρε ναυβάτης 10
χώρει τε πρὸς ναῦν· ὡς ἡμέραι τῆιδε δεῖ
λιπόντας ἡμᾶς Αὐλίδος κοιλοὺς μυχοὺς
Αἴγαιον οἶδμα διαπερᾶν. ἐπεὶ δ' ἅπαν
κατηνθρακώθη θῦμ' ἐν Ἡφαίστου φλογί,
τὰ πρόσφορ' ηὔξαθ', ὡς τύχοι νόστου στρατός.
πέμπει δ' Ἀγαμέμνων μ' ὥστε τοι φράσαι τάδε,
λέγειν θ' ὁποίας ἐκ θεῶν μοίρας κυρεῖ 10
καὶ δόξαν ἔσχεν ἄφθιτον καθ' Ἑλλάδα.
ἐγὼ παρὼν δὲ καὶ τὸ πρᾶγμ' ὁρῶν λέγω·
ἡ παῖς σαφῶς σοι πρὸς θεοὺς ἀφίπτατο.
λύπης δ' ἀφαίρει καὶ πόσει πάρες χόλον·
ἀπροσδόκητα δὲ βροτοῖς τὰ τῶν θεῶν,
σῴζουσί θ' οὓς φιλοῦσιν· ἦμαρ γὰρ τόδε
θανοῦσαν εἶδε καὶ βλέπουσαν παῖδα σήν.|
Eur. ὡς ἥδομαί τοι ταῦτ' ἀκούσασ' ἀγγέλου· Eur.
'Ιφ. A 1614 ζῶν δ' ἐν θεοῖσι σὸν μένειν φράζει τέκος.| 'Ιφ. A
1621 γύναι, θυγατρὸς ἕνεκ' ὄλβιοι γενοίμεθ' ἄν·
1622 ἔχει γὰρ ὄντως ἐν θεοῖς ὁμιλίαν. 136

χρὴ δέ σε λαβοῦσαν τόνδε μόσχον νεαγενῆ
στείχειν πρὸς οἴκους· ὡς στρατὸς πρὸς πλοῦν ὁρᾶι.
καὶ χαῖρε· χρόνια γε τἀμά σοι προσφθέγματα
Τροίηθεν ἔσται· καὶ γένοιτό σοι καλῶς.|] 1626

θνήισκει θ' ὁμοίως· τὴν τύχην δ' ἐὰν χρεών. 135
Eur. ἡμᾶς δὲ μὴ θρήνει σύ· τὰς γὰρ ἐνθάδε
Ἰφ. Τ θυσίας ἐπιστάμεσθα καὶ γιγνώσκομεν.|
492 πότερος ἄρ' ὑμῶν †ἐνθάδ' ὠνομασμένος†
Πυλάδης κέκληται; τόδε μαθεῖν πρῶτον θέλω.|
ὅδ', εἴ τι δή σοι τοῦτ' ἐν ἡδονῆι μαθεῖν.|
ποίας πολίτης πατρίδος Ἕλληνος γεγώς;|
τί δ' ἂν μαθοῦσα τόδε πλέον λάβοις, γύναι;|
πότερον ἀδελφὼ μητρός ἐστον ἐκ μιᾶς;|
φιλότητί γ'· ἐσμὲν δ' οὐ κασιγνήτω, γύναι.|
σοὶ δ' ὄνομα ποῖον ἔθεθ' ὁ γεννήσας πατήρ;|
τὸ μὲν δίκαιον Δυστυχὴς καλοίμεθ' ἄν.|
οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ· τοῦτο μὲν δὸς τῆι τύχηι.|
ἀνώνυμοι θανόντες οὐ γελώιμεθ' ἄν.|
τί δὲ φθονεῖς τοῦτ'; ἦ φρονεῖς οὕτω μέγα;|
τὸ σῶμα θύσεις τοὐμόν, οὐχὶ τοὔνομα.|
οὐδ' ἂν πόλιν φράσειας ἥτις ἐστί σοι;|
ζητεῖς γὰρ οὐδὲν κέρδος, ὡς θανουμένωι.|
χάριν δὲ δοῦναι τήνδε κωλύει τί σε;|
τὸ κλεινὸν Ἄργος πατρίδ' ἐμὴν ἐπεύχομαι.|
πρὸς θεῶν, ἀληθῶς, ὦ ξέν', εἶ κεῖθεν γεγώς;|
ἐκ τῶν Μυκηνῶν <γ'>, αἵ ποτ' ἦσαν ὄλβιαι.|
φυγὰς <δ'> ἀπῆρας πατρίδος, ἢ ποίαι τύχηι;|
φεύγω τρόπον γε δή τιν' οὐχ ἑκὼν ἑκών.|
ἆρ' ἄν τί μοι φράσειας ὧν ἐγὼ θέλω;|
L1[O] ὡς ἐν παρέργωι τῆς ἐμῆς δυσπραξίας.|
𝔸 καὶ μὴν ποθεινός γ' ἦλθες ἐξ Ἄργους μολών.|
οὔκουν ἐμαυτῶι γ'· εἰ δὲ σοί, σὺ τοῦθ' ὅρα.|
Τροίαν ἴσως οἶσθ', ἧς ἁπανταχοῦ λόγος.|
ὡς μήποτ' ὤφελόν γε μηδ' ἰδὼν ὄναρ.|
φασίν νιν οὐκέτ' οὖσαν οἴχεσθαι δορί.|
ἔστιν γὰρ οὕτως οὐδ' ἄκραντ' ἠκούσατε.| 1
✦ Ἑλένη δ' ἀφῖκται δῶμα Μενέλεω πάλιν;|
ἥκει, κακῶς γ' ἐλθοῦσα τῶν ἐμῶν τινι.|
καὶ ποῦ 'στι; κἀμοὶ γάρ τι προυφείλει κακόν.|
Σπάρτηι ξυνοικεῖ τῶι πάρος ξυνευνέτηι.|
ὦ μῖσος εἰς Ἕλληνας, οὐκ ἐμοὶ μόνηι.|
ἀπέλαυσα κἀγὼ δή τι τῶν κείνης γάμων.|
νόστος δ' Ἀχαιῶν ἐγένεθ', ὡς κηρύσσεται;| 1
ὡς πάνθ' ἅπαξ με συλλαβοῦσ' ἀνιστορεῖς.|
πρὶν γὰρ θανεῖν σε, τοῦδ' ἐπαυρέσθαι θέλω.|
ἔλεγχ', ἐπειδὴ τοῦδ' ἐρᾶις· λέξω δ' ἐγώ.|
Κάλχας τις ἦλθε μάντις ἐκ Τροίας πάλιν;|
ὄλωλεν, ὡς ἦν ἐν Μυκηναίοις λόγος.|
ὦ πότνι', ὡς εὖ.—τί γὰρ ὁ Λαέρτου γόνος;|
οὔπω νενόστηκ' οἶκον, ἔστι δ', ὡς λόγος.|
ὄλοιτο, νόστου μήποτ' ἐς πάτραν τυχών.|
μηδὲν κατεύχου· πάντα τἀκείνου νοσεῖ.|
Θέτιδος δ' ὁ τῆς Νηρῆιδος ἔστι παῖς ἔτι;|
538 οὐκ ἔστιν· ἄλλως λέκτρ' ἔγημ' ἐν Αὐλίδι.| 137

KEY:
- 🎶 within song (none)
- spoken by messenger
- † **crux** †
- | end of series of lines by same speaker
- ✦ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED: first trimeter of new speaker.

Letters not underlined: Murray (OCT II 1913) and Diggle (OCT II 1981) agree.

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
414 -411 BCE	?	?	?

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E13

COMPANION TO

EURIPIDES

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART, WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-100	**1-100**		
101-313	**101-200**	802-961	**601-700**
314-488	**201-300**	962-1061	**701-800**
489-588	**301-400**	1062-1306	**801-900**
589-701	**401-500**	1307-1406	**901-1000**
702-801	**501-600**	1407-1489	**1001-1083**

2L 𝔸 1-538
2L 𝔹 539-1011
2L ℂ 1012-1489

PRINT TWO-SIDED: **137 to 148**

Πέλοψ ὁ Ταντάλειος ἐς Πῖσαν μολὼν 136 (92C)
θοαῖσιν ἵπποις Οἰνομάου γαμεῖ κόρην,
ἐξ ἧς Ἀτρεὺς ἔβλαστεν. Ἀτρέως δὲ παῖς
Μενέλαος Ἀγαμέμνων τε· τοῦ δ' ἔφυν ἐγώ,
τῆς Τυνδαρείας θυγατρὸς Ἰφιγένεια παῖς,
ἣν ἀμφὶ δίνας ἃς θάμ' Εὔριπος πυκναῖς
αὔραις ἑλίσσων κυανέαν ἅλα στρέφει,
ἔσφαξεν Ἑλένης οὕνεχ', ὡς δοκεῖ, πατὴρ
Ἀρτέμιδι κλειναῖς ἐν πτυχαῖσιν Αὐλίδος.
ἐνταῦθα γὰρ δὴ χιλίων νεῶν στόλον
Ἑλληνικὸν συνήγαγ' Ἀγαμέμνων ἄναξ,
τὸν καλλίνικον στέφανον Ἰλίου θέλων
λαβεῖν Ἀχαιοῖς τούς θ' ὑβρισθέντας γάμους
Ἑλένης μετελθεῖν, Μενέλεωι χάριν φέρων.
δεινῆς δ' ἀπλοίας πνευμάτων τε τυγχάνων,
ἐς ἔμπυρ' ἦλθε, καὶ λέγει Κάλχας τάδε·
Ὦ τῆσδ' ἀνάσσων Ἑλλάδος στρατηγίας,
Ἀγάμεμνον, οὐ μὴ ναῦς ἀφορμίσηι χθονός,
πρὶν ἂν κόρην σὴν Ἰφιγένειαν Ἄρτεμις
λάβηι σφαγεῖσαν· ὅτι γὰρ ἐνιαυτὸς τέκοι
κάλλιστον, ηὔξω φωσφόρωι θύσειν θεᾶι.
παῖδ' οὖν ἐν οἴκοις σὴ Κλυταιμήστρα δάμαρ
τίκτει—τὸ καλλιστεῖον εἰς ἔμ' ἀναφέρων—
ἣν χρή σε θῦσαι. καί μ' Ὀδυσσέως τέχναις
μητρὸς παρείλοντ' ἐπὶ γάμοις Ἀχιλλέως.
L1[I] ἐλθοῦσα δ' Αὐλίδ' ἡ τάλαιν' ὑπὲρ πυρᾶς
𝔸 μεταρσία ληφθεῖσ' ἐκαινόμην ξίφει·
ἀλλ' ἐξέκλεψεν ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου
Ἄρτεμις Ἀχαιοῖς, διὰ δὲ λαμπρὸν αἰθέρα
πέμψασά μ' ἐς τήνδ' ᾤκισεν Ταύρων χθόνα,
οὗ γῆς ἀνάσσει βαρβάροισι βάρβαρος
Θόας, ὃς ὠκὺν πόδα τιθεὶς ἴσον πτεροῖς 2 (1C)
◆ ἐς τοὔνομ' ἦλθε τόδε ποδωκείας χάριν.
ναοῖσι δ' ἐν τοῖσδ' ἱερέαν τίθησί με·
ὅθεν νόμοισιν τοῖσιν ἥδεται θεὰ
Ἄρτεμις, ἑορτῆς, τοὔνομ' ἧς καλὸν μόνον—
τὰ δ' ἄλλα σιγῶ, τὴν θεὸν φοβουμένη—
[θύω γὰρ ὄντος τοῦ νόμου καὶ πρὶν πόλει,
ὃς ἂν κατέλθηι τήνδε γῆν Ἕλλην ἀνήρ.] 2
κατάρχομαι μέν, σφάγια δ' ἄλλοισιν μέλει
[ἄρρητ' ἔσωθεν τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς].
ἃ καινὰ δ' ἥκει νὺξ φέρουσα φάσματα,
λέξω πρὸς αἰθέρ', εἴ τι δὴ τόδ' ἔστ' ἄκος.
ἔδοξ' ἐν ὕπνωι τῆσδ' ἀπαλλαχθεῖσα γῆς
οἰκεῖν ἐν Ἄργει, παρθένοισι δ' ἐν μέσαις
εὕδειν, χθονὸς δὲ νῶτα σεισθῆναι σάλωι,
Eur. φεύγειν δὲ κἄξω στᾶσα θριγκὸν εἰσιδεῖν
Ἰφ. T δόμων πίτνοντα, πᾶν δ' ἐρείψιμον στέγος
βεβλημένον πρὸς οὖδας ἐξ ἄκρων σταθμῶν.
50 μόνος δ' ἐλείφθη στῦλος, ὡς ἔδοξέ μοι,

λέγουσα τοιάδ'· Ὦ πάτερ, νυμφεύομαι
νυμφεύματ' αἰσχρὰ πρὸς σέθεν· μήτηρ δ' ἐμὲ
σέθεν κατακτείνοντος Ἀργεῖαί τε νῦν
ὑμνοῦσιν ὑμεναίοισιν, αὐλεῖται δὲ πᾶν
μέλαθρον· ἡμεῖς δ' ὀλλύμεσθα πρὸς σέθεν.
Ἅιδης Ἀχιλλεὺς ἦν ἄρ', οὐχ ὁ Πηλέως,
ὅν μοι προτείνας πόσιν, ἐν ἁρμάτων ὄχοις
ἐς αἱματηρὸν γάμον ἐπόρθμευσας δόλωι.
ἐγὼ δὲ λεπτῶν ὄμμα διὰ καλυμμάτων
ἔχουσ', ἀδελφὸν οὔτ' ἀνειλόμην χεροῖν,
—ὃς νῦν ὄλωλεν—οὐ κασιγνήτηι στόμα
συνῆψ' ὑπ' αἰδοῦς, ὡς ἰοῦσ' ἐς Πηλέως
μέλαθρα· πολλὰ δ' ἀπεθέμην ἀσπάσματα
ἐς αὖθις, ὡς ἥξουσ' ἐς Ἄργος αὖ πάλιν.
ὦ τλῆμον, εἰ τέθνηκας, ἐξ οἵων καλῶν
ἔρρεις, Ὀρέστα, καὶ πατρὸς ζηλωμάτων.
τὰ τῆς θεοῦ δὲ μέμφομαι σοφίσματα,
ἥτις βροτῶν μὲν ἤν τις ἅψηται φόνου,
ἢ καὶ λοχείας ἢ νεκροῦ θίγηι χεροῖν,
βωμῶν ἀπείργει, μυσαρὸν ὡς ἡγουμένη,
αὐτὴ δὲ θυσίαις ἥδεται βροτοκτόνοις.
οὐκ ἔσθ' ὅπως ἔτεκεν ἂν ἡ Διὸς δάμαρ
Λητὼ τοσαύτην ἀμαθίαν. ἐγὼ μὲν οὖν
τὰ Ταντάλου θεοῖσιν ἑστιάματα
ἄπιστα κρίνω, παιδὸς ἡσθῆναι βορᾶι,
τοὺς δ' ἐνθάδ', αὐτοὺς ὄντας ἀνθρωποκτόνους, L1[I]
ἐς τὴν θεὸν τὸ φαῦλον ἀναφέρειν δοκῶ· 𝔸
οὐδένα γὰρ οἶμαι δαιμόνων εἶναι κακόν.| 391
τὰ τῆς θεοῦ μὲν πρῶτον ὡς καλῶς ἔχηι 467
φροντιστέον μοι. μέθετε τῶν ξένων χέρας,
ὡς ὄντες ἱεροὶ μηκέτ' ὦσι δέσμιοι.
ναοῦ δ' ἔσω στείχοντες εὐτρεπίζετε
ἃ χρὴ 'πὶ τοῖς παροῦσι καὶ νομίζεται.
τίς ἆρα μήτηρ ἡ τεκοῦσ' ὑμᾶς ποτε
πατήρ τ'; ἀδελφή τ', εἰ γεγῶσα τυγχάνει {...}
οἵων στερεῖσα διπτύχων νεανιῶν
ἀνάδελφος ἔσται.—τὰς τύχας τίς οἶδ' ὅτωι
τοιαίδ' ἔσονται; πάντα γὰρ τὰ τῶν θεῶν
ἐς ἀφανὲς ἕρπει, κοὐδὲν οἶδ' οὐδεὶς †κακὸν† {...} 477
ἡ γὰρ τύχη παρήγαγ' ἐς τὸ δυσμαθές.
πόθεν ποθ' ἥκετ', ὦ ταλαίπωροι ξένοι;
ὡς διὰ μακροῦ μὲν τήνδ' ἐπλεύσατε χθόνα,
μακρὸν δ' ἀπ' οἴκων χρόνον ἔσεσθ' ἀεὶ κάτω.|
τί ταῦτ' ὀδύρηι, κἀπὶ τοῖς μέλουσι νῶιν
κακοῖσι λυπεῖς, ἥτις εἶ ποτ', ὦ γύναι;
οὔτοι νομίζω σοφόν, ὃς ἂν μέλλων κτενεῖν
οἴκτωι τὸ δεῖμα τοὐλέθρου νικᾶν θέληι, Eur.
οὐδ' ὅστις Ἅιδην ἐγγὺς ὄντ' οἰκτίζεται Ἰφ. T
σωτηρίας ἄνελπις· ὡς δύ' ἐξ ἑνὸς
κακὼ συνάπτει, μωρίαν τ' ὀφλισκάνει 488

φίλον δὲ θεραπείαισιν ἄνδρ' εὐεργετῶν. 137 (93C)
Eur. ἔμφρων δ' ἀνάιξας ὁ ξένος πεσήματος
Ἰφ. T ἔγνω κλύδωνα πολεμίων προσκείμενον
καὶ τὴν παροῦσαν συμφορὰν αὐτοῖν πέλας,
ᾤμωξέ θ'· ἡμεῖς δ' οὐκ ἀνίεμεν πέτροις
βάλλοντες, ἄλλος ἄλλοθεν προσκείμενοι.
οὗ δὴ τὸ δεινὸν παρακέλευσμ' ἠκούσαμεν·
Πυλάδη, θανούμεθ', ἀλλ' ὅπως θανούμεθα
κάλλισθ'· ἕπου μοι, φάσγανον σπάσας χερί.—
ὡς δ' εἴδομεν δίπαλτα πολεμίων ξίφη,
φυγῆι λεπαίας ἐξεπίμπλαμεν νάπας.
ἀλλ', εἰ φύγοι τις, ἅτεροι προσκείμενοι
ἔβαλλον αὐτούς· εἰ δὲ τούσδ' ὠσαίατο,
αὖθις τὸ νῦν ὑπεῖκον ἤρασσεν πέτροις.
ἀλλ' ἦν ἄπιστον· μυρίων γὰρ ἐκ χερῶν
οὐδεὶς τὰ τῆς θεοῦ θύματ' εὐτύχει βαλών.
μόλις δέ νιν τόλμηι μὲν οὐ χειρούμεθα,
κύκλωι δὲ περιβαλόντες ἐξεκλέψαμεν
πέτροισι χειρῶν φάσγαν', ἐς δὲ γῆν γόνυ
καμάτωι καθεῖσαν. πρὸς δ' ἄνακτα τῆσδε γῆς
κομίζομέν νιν. ὁ δ' ἐσιδὼν ὅσον τάχος
ἐς χέρνιβάς τε καὶ σφαγεῖ' ἔπεμπέ σοι.
ηὔχου δὲ τοιάδ', ὦ νεᾶνί, σοι ξένων
σφάγια παρεῖναι· κἂν ἀναλίσκηις ξένους
τοιούσδε, τὸν σὸν Ἑλλὰς ἀποτείσει φόνον
L2[O] δίκας τίνουσα τῆς ἐν Αὐλίδι σφαγῆς.|
𝔸 θαυμάστ' ἔλεξας τὸν μανένθ', ὅστις ποτὲ
Ἕλληνος ἐκ γῆς πόντον ἦλθεν ἄξενον.|
εἶέν· σὺ μὲν κόμιζε τοὺς ξένους μολών,
τὰ δ' ἐνθάδ' ἡμεῖς ὅσια φροντιούμεθα.
{…} ὦ καρδία τάλαινα, πρὶν μὲν ἐς ξένους
γαληνὸς ἦσθα καὶ φιλοικτίρμων ἀεί, 3 (2C)
◆ ἐς θοὐμόφυλον ἀναμετρουμένη δάκρυ,
Ἕλληνας ἄνδρας ἡνίκ' ἐς χέρας λάβοις.
νῦν δ' ἐξ ὀνείρων οἷσιν ἠγριώμεθα,
[δοκοῦσ' Ὀρέστην μηκέθ' ἥλιον βλέπειν,]
δύσνουν με λήψεσθ', οἵτινές ποθ' ἥκετε.
[καὶ τοῦτ' ἄρ' ἦν ἀληθές, ἠισθόμην, φίλαι·
οἱ δυστυχεῖς γὰρ τοῖσι δυστυχεστέροις 3
αὐτοὶ κακῶς πράξαντες οὐ φρονοῦσιν εὖ.]
ἀλλ' οὔτε πνεῦμα Διόθεν ἦλθε πώποτε,
οὐ πορθμίς, ἥτις διὰ πέτρας Συμπληγάδας
Ἑλένην ἀπήγαγ' ἐνθάδ', ἥ μ' ἀπώλεσεν,
Μενέλεών θ', ἵν' αὐτοὺς ἀντετιμωρησάμην,
τὴν ἐνθάδ' Αὖλιν ἀντιθεῖσα τῆς ἐκεῖ,
οὗ μ' ὥστε μόσχον Δαναΐδαι χειρούμενοι
ἔσφαζον, ἱερεὺς δ' ἦν ὁ γεννήσας πατήρ.
οἴμοι—κακῶν γὰρ τῶν τότ' οὐκ ἀμνημονῶ—
ὅσας γενείου χεῖρας ἐξηκόντισα
250 363 γονάτων τε τοῦ τεκόντος, ἐξαρτωμένη,

δόμων πατρῴων, ἐκ δ' ἐπικράνων κόμας
ξανθὰς καθεῖναι, φθέγμα δ' ἀνθρώπου λαβεῖν, Eur.
κἀγὼ τέχνην τήνδ' ἣν ἔχω ξενοκτόνον Ἰφ. T
τιμῶσ' ὑδραίνειν αὐτὸν ὡς θανούμενον,
κλαίουσα. τοὔναρ δ' ὧδε συμβάλλω τόδε·
τέθνηκ' Ὀρέστης, οὗ κατηρξάμην ἐγώ.
στῦλοι γὰρ οἴκων παῖδές εἰσιν ἄρσενες·
θνήισκουσι δ' οὓς ἂν χέρνιβες βάλωσ' ἐμαί.
[οὐδ' αὖ συνάψαι τοὔναρ ἐς φίλους ἔχω·
Στροφίωι γὰρ οὐκ ἦν παῖς, ὅτ' ὠλλύμην ἐγώ.]
νῦν οὖν ἀδελφῶι βούλομαι δοῦναι χοὰς
παροῦσ' ἀπόντι—ταῦτα γὰρ δυναίμεθ' ἄν—
σὺν προσπόλοισιν, ἃς ἔδωχ' ἡμῖν ἄναξ
Ἑλληνίδας γυναῖκας. ἀλλ' ἐξ αἰτίας
οὔπω τινὸς πάρεισιν; εἶμ' ἔσω δόμων
ἐν οἷσι ναίω τῶνδ' ἀνακτόρων θεᾶς.|
ὅρα, φυλάσσου μή τις ἐν στίβωι βροτῶν.|
ὁρῶ, σκοποῦμαι δ' ὄμμα πανταχῆι στρέφων.|
Πυλάδη, δοκεῖ σοι μέλαθρα ταῦτ' εἶναι θεᾶς
ἔνθ' Ἀργόθεν ναῦν ποντίαν ἐστείλαμεν;|
ἔμοιγ', Ὀρέστα· σοὶ δὲ συνδοκεῖν χρεών.|
καὶ βωμός, Ἕλλην οὗ καταστάζει φόνος;|
ἐξ αἱμάτων γοῦν ξάνθ' ἔχει τριχώματα.|
θριγκοῖς δ' ὑπ' αὐτοῖς σκῦλ' ὁρᾶις ἠρτημένα;|
τῶν κατθανόντων γ' ἀκροθίνια ξένων.
ἀλλ' ἐγκυκλοῦντ' ὀφθαλμὸν εὖ σκοπεῖν χρεών.| L2[O]
ὦ Φοῖβε, ποῖ μ' αὖ τήνδ' ἐς ἄρκυν ἤγαγες 𝔸
χρήσας, ἐπειδὴ πατρὸς αἷμ' ἐτεισάμην,
μητέρα κατακτάς, διαδοχαῖς δ' Ἐρινύων
ἠλαυνόμεσθα φυγάδες ἔξεδροι χθονὸς
δρόμους τε πολλοὺς ἐξέπλησα καμπίμους;
ἐλθὼν δέ σ' ἠρώτησα πῶς τροχηλάτου
μανίας ἂν ἔλθοιμ' ἐς τέλος πόνων τ' ἐμῶν,
[οὓς ἐξεμόχθουν περιπολῶν καθ' Ἑλλάδα]. {…}
σὺ δ' εἶπας ἐλθεῖν Ταυρικῆς μ' ὅρους χθονός,
ἔνθ' Ἄρτεμίς σοι σύγγονος βωμοὺς ἔχοι,
λαβεῖν τ' ἄγαλμα θεᾶς, ὅ φασιν ἐνθάδε
ἐς τούσδε ναοὺς οὐρανοῦ πεσεῖν ἄπο·
λαβόντα δ' ἢ τέχναισιν ἢ τύχηι τινί,
κίνδυνον ἐκπλήσαντ', Ἀθηναίων χθονὶ
δοῦναι—τὸ δ' ἐνθένδ' οὐδὲν ἐρρήθη πέρα—
καὶ ταῦτα δράσαντ' ἀμπνοὰς ἕξειν πόνων.
ἥκω δὲ πεισθεὶς σοῖς λόγοισιν ἐνθάδε
ἄγνωστον ἐς γῆν, ἄξενον. σὲ δ' ἱστορῶ,
Πυλάδη—σὺ γάρ μοι τοῦδε συλλήπτωρ πόνου—
τί δρῶμεν; ἀμφίβληστρα γὰρ τοίχων ὁρᾶις
ὑψηλά· πότερα δωμάτων προσαμβάσεις
ἐμβησόμεσθα; πῶς <ἂν> οὖν λάθοιμεν ἄν; 98
ἢ χαλκότευκτα κλῆιθρα λύσαντες μοχλοῖς—
†ὧν οὐδὲν ἴσμεν†; ἣν δ' ἀνοίγοντες πύλας 100 100

ληφθῶμεν ἐσβάσεις τε μηχανώμενοι,
θανούμεθ'. ἀλλὰ πρὶν θανεῖν, νεὼς ἔπι
φεύγωμεν, ᾗπερ δεῦρ' ἐναυστολήσαμεν.|
φεύγειν μὲν οὐκ ἀνεκτὸν οὐδ' εἰώθαμεν,
τὸν τοῦ θεοῦ δὲ χρησμὸν οὐκ κακιστέον·
ναοῦ δ' ἀπαλλαχθέντε κρύψωμεν δέμας
κατ' ἄντρ' ἃ πόντος νοτίδι διακλύζει μέλας,
νεὼς ἄπωθεν, μή τις εἰσιδὼν σκάφος
βαειλεῦσιν εἴπηι κᾆιτα ληφθῶμεν βίαι.
ὅταν δὲ νυκτὸς ὄμμα λυγαίας μόληι,
τολμητέον τοι ξεστὸν ἐκ ναοῦ λαβεῖν
ἄγαλμα πάσας προσφέροντε μηχανάς.
113 †ὅρα δέ γ' εἴσω τριγλύφων ὅποι κενὸν
114 δέμας καθεῖναι†· τοὺς πόνους γὰρ ἀγαθοὶ
τολμῶσι, δειλοὶ δ' εἰσὶν οὐδὲν οὐδαμοῦ.|
οὔ τοι μακρὸν μὲν ἤλθομεν κώπηι πόρον,
ἐκ τερμάτων δὲ νόστον ἀροῦμεν πάλιν.
ἀλλ' εὖ γὰρ εἶπας, πειστέον· χωρεῖν χρεὼν
ὅποι χθονὸς κρύψαντε λήσομεν δέμας.
οὐ γὰρ τὸ τοῦ θεοῦ γ' αἴτιον γενήσεται
πεσεῖν ἄχρηστον θέσφατον· τολμητέον.
122 μόχθος γὰρ οὐδεὶς τοῖς νέοις σκῆψιν φέρει.|
236 καὶ μὴν ὅδ' ἀκτὰς ἐκλιπὼν θαλασσίους
βουφορβὸς ἥκει σημανῶν τί σοι νέον.|
Ἀγαμέμνονός τε καὶ Κλυταιμήστρας τέκνον,
L2[I] ἄκουε καινῶν ἐξ ἐμοῦ κηρυγμάτων.|
𝔸 240 τί δ' ἔστι τοῦ παρόντος ἐκπλῆσσον λόγου;|
ἥκουσιν ἐς γῆν, κυανέαν Συμπληγάδα
πλάτηι φυγόντες, δίπτυχοι νεανίαι,
θεᾶι φίλον πρόσφαγμα καὶ θυτήριον
Ἀρτέμιδι. χέρνιβας δὲ καὶ κατάργματα
οὐκ ἂν φθάνοις ἂν εὐτρεπῆ ποιουμένη.|
◆ ποδαποί; τίνος γῆς σχῆμ' ἔχουσιν οἱ ξένοι;|
Ἕλληνες· ἓν τοῦτ' οἶδα κοὐ περαιτέρω.|
οὐδ' ὄνομ' ἀκούσας οἶσθα τῶν ξένων φράσαι;|
Πυλάδης ἐκλήιζεθ' ἅτερος πρὸς θατέρου.|
τῶι ξυζύγωι δὲ τοῦ ξένου τί τοὔνομ' ἦν;|
οὐδεὶς τόδ' οἶδεν. οὐ γὰρ εἰσηκούσαμεν.|
ποῦ δ' εἴδετ' αὐτοὺς κἀντυχόντες εἵλετε;|
ἄκραις ἐπὶ ῥηγμῖσιν ἀξένου πόρου {...}|
καὶ τίς θαλάσσης βουκόλοις κοινωνία;|
βοῦς ἤλθομεν νίψοντες ἐναλίαι δρόσωι.|
ἐκεῖσε δὴ 'πάνελθε, πῶς νιν εἵλετε
τρόπωι θ' ὁποίωι· τοῦτο γὰρ μαθεῖν θέλω.
[χρόνιοι γὰρ ἥκουσ'· οὐδέ πω βωμὸς θεᾶς
Ἑλληνικαῖσιν ἐξεφοινίχθη ῥοαῖς.]|
Eur. 260 ἐπεὶ τὸν ἐσρέοντα διὰ Συμπληγάδων
Ἰφ. Τ βοῦς ὑλοφορβοὺς πόντον εἰσεβάλλομεν,
ἦν τις διαρρὼξ κυμάτων πολλῶι σάλωι
150 263 κοιλωπὸς ἀγμός, πορφυρευτικαὶ στέγαι.

138 (94C)
ἐνταῦθα δισσοὺς εἶδέ τις νεανίας
βουφορβὸς ἡμῶν, κἀνεχώρησεν πάλιν
ἄκροισι δακτύλοισι πορθμεύων ἴχνος.
ἔλεξε δ'. Οὐχ ὁρᾶτε; δαίμονές τινες
θάσσουσιν οἵδε.—θεοσεβὴς δ' ἡμῶν τις ὢν
ἀνέσχε χεῖρα καὶ προσηύξατ' εἰσιδών·
Ὦ ποντίας παῖ Λευκοθέας, νεῶν φύλαξ,
δέσποτα Παλαῖμον, ἵλεως ἡμῖν γενοῦ,
εἴτ' οὖν ἐπ' ἀκταῖς θάσσετον Διοσκόρω,
ἢ Νηρέως ἀγάλμαθ', ὃς τὸν εὐγενῆ
ἔτικτε πεντήκοντα Νηρῄδων χορόν.
ἄλλος δέ τις μάταιος, ἀνομίαι θρασύς,
ἐγέλασεν εὐχαῖς, ναυτίλους δ' ἐφθαρμένους
θάσσειν φάραγγ' ἔφασκε τοῦ νόμου φόβωι,
κλύοντας ὡς θύοιμεν ἐνθάδε ξένους.
ἔδοξε δ' ἡμῶν εὖ λέγειν τοῖς πλείοσι,
θηρᾶν τε τῆι θεῶι σφάγια τἀπιχώρια.
κἀν τῶιδε πέτραν ἅτερος λιπὼν ξένοιν
ἔστη κάρα τε διετίναξ' ἄνω κάτω
κἀνεστέναξεν ὠλένας τρέμων ἄκρας,
μανίαις ἀλαίνων, καὶ βοᾶι †κυναγὸς ὥς†· 284
Πυλάδη, δέδορκας τήνδε; τήνδε δ' οὐχ ὁρᾶις
Ἅιδου δράκαιναν, ὥς με βούλεται κτανεῖν
δειναῖς ἐχίδναις εἰς ἔμ' ἐστομωμένη;
ἣ δ' ἐκ χιτώνων πῦρ πνέουσα καὶ φόνον
πτεροῖς ἐρέσσει, μητέρ' ἀγκάλαις ἐμὴν L2[I]
ἔχουσα—πέτρινον ὄχθον, ὡς ἐπεμβάληι. 𝔸
οἴμοι, κτενεῖ με· ποῖ φύγω; παρῆν δ' ὁρᾶν
οὐ ταὐτὰ μορφῆς σχήματ', ἀλλ' †ἠλλάσσετο† 292
φθογγάς τε μόσχων καὶ κυνῶν ὑλάγματα,
†ἃς φᾶσ'† Ἐρινῦς ἱέναι μιμήματα. 294
4 (3C)
ἡμεῖς δὲ συσταλέντες, ὡς θανουμένου,
σιγῆι καθήμεθ'· ὃ δὲ χερὶ σπάσας ξίφος,
μόσχους ὁρούσας ἐς μέσας λέων ὅπως,
παίει σιδήρωι λαγόνας ἐς πλευράς <θ'> ἱείς,
δοκῶν Ἐρινῦς θεὰς ἀμύνεσθαι τάδε,
ὥς αἱματηρὸν πέλαγος ἐξανθεῖν ἁλός.
κἀν τῶιδε πᾶς τις, ὡς ὁρᾶι βουφόρβια
4
πίπτοντα καὶ πορθούμεν', ἐξωπλίζετο,
κόχλους τε φυσῶν συλλέγων τ' ἐγχωρίους·
πρὸς εὐτραφεῖς γὰρ καὶ νεανίας ξένους
φαύλους μάχεσθαι βουκόλους ἡγούμεθα.
πολλοὶ δ' ἐπληρώθημεν οὐ μακρῶι χρόνωι.
πίπτει δὲ μανίας πίτυλον ὁ ξένος μεθείς,
στάζων ἀφρῶι γένειον· ὡς δ' ἐσείδομεν
προύργου πεσόντα, πᾶς ἀνὴρ εἶχεν πόνον
βάλλων ἀράσσων. ἅτερος δὲ τοῖν ξένοιν Eur.
ἀφρόν τ' ἀπέψη σώματός τ' ἐτημέλει Ἰφ. Τ
πέπλων τε προυκάλυπτεν εὐπήνους ὑφάς,
καραδοκῶν μὲν τἀπιόντα τραύματα, 313 200

ἔστην, ἐγὼ μὲν θάτερον λαβὼν βάθρον,
τὸ δ' ἄλλο πρέσβειρ' ἥπερ ἦν Ἐρινύων.
εἰπὼν <δ'> ἀκούσας θ' αἵματος μητρὸς πέρι,
Φοῖβός μ' ἔσωισε μαρτυρῶν, ἴσας δέ μοι
ψήφους διηρίθμησε Παλλὰς ὠλένηι·
νικῶν δ' ἀπῆρα φόνια πειρατήρια.
ὅσαι μὲν οὖν ἕζοντο πεισθεῖσαι δίκηι
ψῆφον παρ' αὐτὴν ἱερὸν ὡρίσαντ' ἔχειν·
ὅσαι δ' Ἐρινύων οὐκ ἐπείσθησαν νόμωι,
δρόμοις ἀνιδρύτοισιν ἠλάστρουν μ' ἀεί,
ἕως ἐς ἁγνὸν ἦλθον αὖ Φοίβου πέδον,
καὶ πρόσθεν ἀδύτων ἐκταθείς, νῆστις βορᾶς,
ἐπώμοσ' αὐτοῦ βίον ἀπορρήξειν θανών,
εἰ μή με σώσει Φοῖβος, ὅς μ' ἀπώλεσεν.
ἐντεῦθεν αὐδὴν τρίποδος ἐκ χρυσοῦ λακὼν
Φοῖβός μ' ἔπεμψε δεῦρο, διοπετὲς λαβεῖν
ἄγαλμ' Ἀθηνῶν τ' ἐγκαθιδρῦσαι χθονί.
ἀλλ' ἥνπερ ἡμῖν ὥρισεν σωτηρίαν,
σύμπραξον· ἢν γὰρ θεᾶς κατάσχωμεν βρέτας,
μανιῶν τε λήξω καὶ σὲ πολυκώπωι σκάφει
στείλας Μυκήναις ἐγκαταστήσω πάλιν.
ἀλλ', ὦ φιληθεῖσ', ὦ κασίγνητον κάρα,
σῶισον πατρῶιον οἶκον, ἔκσωισον δ' ἐμέ·
ὡς τἄμ' ὄλωλε πάντα καὶ τὰ Πελοπιδῶν,
οὐράνιον εἰ μὴ ληψόμεθα θεᾶς βρέτας.|
L1[O] δεινή τις ὀργὴ δαιμόνων ἐπέζεσε_
𝔹 πρὸς Ταντάλειον σπέρμα διὰ πόνων τ' ἄγει.|
τὸ μὲν πρόθυμον, πρίν σε δεῦρ' ἐλθεῖν, ἔχω
Ἄργει γενέσθαι καὶ σέ, σύγγον', εἰσιδεῖν.
θέλω δ' ἅπερ σύ, σέ τε μεταστῆσαι πόνων
νοσοῦντά τ' οἶκον, οὐχὶ τῶι κτανόντι με
993 θυμουμένη, πατρῶιον ὀρθῶσαι· †θέλω†·
◆ σφαγῆς τε γὰρ σῆς χεῖρ' ἀπαλλάξαιμεν ἂν
σώισαιμί τ' οἴκους. τὴν θεὸν δ' ὅπως λάθω
δέδοικα καὶ τύραννον, ἡνίκ' ἂν κενὰς
κρηπῖδας εὕρηι λαΐνας ἀγάλματος.
πῶς οὐ θανοῦμαι; τίς δ' ἔνεστί μοι λόγος;
999 ἀλλ', εἰ μὲν—†ἕν τι—τοῦθ' ὁμοῦ γενήσεται,†
ἄγαλμά τ' οἴσεις κἄμ' ἐπ' εὐπρύμνου νεὼς
ἄξεις, τὸ κινδύνευμα γίγνεται καλόν.
τούτου δὲ χωρισθεῖσ' {...} ἐγὼ μὲν ὄλλυμαι,
σὺ δ' ἂν τὸ σαυτοῦ θέμενος εὖ νόστου τύχοις.
οὐ μήν τι φεύγω γ', οὐδέ σ' εἰ θανεῖν χρεὼν
σώισασαν· οὐ γὰρ ἀλλ' ἀνὴρ μὲν ἐκ δόμων
θανὼν ποθεινός, τὰ δὲ γυναικὸς ἀσθενῆ.|
οὐκ ἂν γενοίμην σοῦ τε καὶ μητρὸς φονεύς·
ἅλις τὸ κείνης αἷμα· κοινόφρων δὲ σοὶ
καὶ ζῆν θέλοιμ' ἂν καὶ θανὼν λαχεῖν ἴσον.
ἄξω δέ σ', ἥνπερ καὐτὸς ἐντεῦθεν περῶ,
1011 πρὸς οἶκον, ἢ σοῦ κατθανὼν μενῶ μέτα.

5 (4C)

δόλια γάρ, ὡς ἴσασιν οἱ πεπονθότες.|
τίς εἶ ποθ'; ὡς εὖ πυνθάνηι τἀφ' Ἑλλάδος.| Eur.
ἐκεῖθέν εἰμι· παῖς ἔτ' οὖσ' ἀπωλόμην.| Ἰφ. T
ὀρθῶς ποθεῖς ἄρ' εἰδέναι τἀκεῖ, γύναι.|
τί δ' ὁ στρατηγός, ὃν λέγουσ' εὐδαιμονεῖν;|
τίς; οὐ γὰρ ὅν γ' ἐγὦιδα τῶν εὐδαιμόνων.|
Ἀτρέως ἐλέγετο δή τις Ἀγαμέμνων ἄναξ.|
οὐκ οἶδ'. ἄπελθε τοῦ λόγου τούτου, γύναι.|
μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλ' εἴφ', ἵν' εὐφρανθῶ, ξένε.|
τέθνηχ' ὁ τλήμων, πρὸς δ' ἀπώλεσέν τινα.|
τέθνηκε; ποίαι συμφοραῖ; τάλαιν' ἐγώ.|
τί δ' ἐστέναξας τοῦτο; μῶν προσῆκέ σοι;|
τὸν ὄλβον αὐτοῦ τὸν πάροιθ' ἀναστένω.|
δεινῶς γὰρ ἐκ γυναικὸς οἴχεται σφαγείς.|
ὦ πανδάκρυτος ἡ κτανοῦσα {...} χὠ θανών.|
παῦσαί νυν ἤδη μηδ' ἐρωτήσηις πέρα.|
τοσόνδε γ', εἰ ζῆι τοῦ ταλαιπώρου δάμαρ.|
οὐκ ἔστι· παῖς νιν ὃν ἔτεχ', αὐτὸς ὤλεσεν.|
ὦ συνταραχθεὶς οἶκος. ὡς τί δὴ θέλων;|
πατρὸς θανόντος τήνδε τιμωρούμενος.|
ὡς εὖ κακὸν δίκαιον εἰσεπράξατο.|
ἀλλ' οὐ τὰ πρὸς θεῶν εὐτυχεῖ δίκαιος ὤν.|
λείπει δ' ἐν οἴκοις ἄλλον Ἀγαμέμνων γόνον;|
λέλοιπεν Ἠλέκτραν γε παρθένον μίαν.|
τί δέ; σφαγείσης θυγατρὸς ἔστι τις λόγος;|
οὐδείς γε, πλὴν θανοῦσαν οὐχ ὁρᾶν φάος.| L1[O]
τάλαιν' ἐκείνη χὠ κτανὼν αὐτὴν πατήρ.| 𝔹
κακῆς γυναικὸς χάριν ἄχαριν ἀπώλετο.|
ὁ τοῦ θανόντος δ' ἔστι παῖς Ἄργει πατρός;|
ἔστ', ἄθλιός γε, κοὐδαμοῦ καὶ πανταχοῦ.|
ψευδεῖς ὄνειροι, χαίρετ'· οὐδὲν ἦτ' ἄρα.|
οὐδ' οἱ σοφοί γε δαίμονες κεκλημένοι
πτηνῶν ὀνείρων εἰσὶν ἀψευδέστεροι.
πολὺς ταραγμὸς ἔν τε τοῖς θείοις ἔνι
κἀν τοῖς βροτείοις· †ἓν δὲ λυπεῖται μόνον†, 573
ὃς οὐκ ἄφρων ὢν μάντεων πεισθεὶς λόγοις
ὄλωλεν—ὡς ὄλωλε τοῖσιν εἰδόσιν.|
φεῦ φεῦ. τί δ' ἡμεῖς οἵ τ' ἐμοὶ γεννήτορες;
ἆρ' εἰσίν; ἆρ' οὐκ εἰσί; τίς φράσειεν ἄν;|
ἀκούσατ'· ἐς γὰρ δή τιν' ἥκομεν λόγον,
ὑμῖν τ' ὄνησιν, ὦ ξένοι, σπεύδῃς_ ἅμα
κἀμοί. τὸ δ' εὖ μάλιστά †γ' οὕτω γίγνεται†, 580
εἰ πᾶσι ταὐτὸν πρᾶγμ' ἀρεσκόντως ἔχει.
θέλοις ἄν, εἰ σώσαιμί σ', ἀγγεῖλαί τί μοι
πρὸς Ἄργος ἐλθὼν τοῖς ἐμοῖς ἐκεῖ φίλοις,
δέλτον τ' ἐνεγκεῖν, ἥν τις οἰκτίρας ἐμὲ
ἔγραψεν αἰχμάλωτος, οὐχὶ τὴν ἐμὴν
φονέα νομίζων χεῖρα, τοῦ νόμου δ' ὕπο
θνήισκειν †σφε, τῆς θεοῦ τάδε δίκαι' ἡγουμένης†; 587
οὐδένα γὰρ εἶχον ὅστις ἀγγεῖλαι μολὼν 588

ἐς Ἄργος αὖθις, τάς <τ'> ἐμὰς ἐπιστολὰς
πέμψειε σωθεὶς τῶν ἐμῶν φίλων τινί.
σὺ δ' — εἶ γάρ, ὡς ἔοικας, οὔτι δυσμενὴς
καὶ τὰς Μυκήνας οἶσθα χοὓς κἀγὼ θέλω —
σώθητι, καὶ σὺ μισθὸν οὐκ αἰσχρὸν λαβών,
κούφων ἕκατι γραμμάτων σωτηρίαν.
οὗτος δ', ἐπείπερ πόλις ἀναγκάζει τάδε,
θεᾶι γενέσθω θῦμα χωρισθεὶς σέθεν.|
καλῶς ἔλεξας τἄλλα πλὴν ἕν, ὦ ξένη·
τὸ γὰρ σφαγῆναι τόνδε μοι βάρος μέγα.
ὁ ναυστολῶν γάρ εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς,
οὗτος δὲ συμπλεῖ τῶν ἐμῶν μόχθων χάριν.
οὔκουν δίκαιον ἐπ' ὀλέθρωι τῶι τοῦδ' ἐμὲ
χάριν τίθεσθαι καὐτὸν ἐκδῦναι κακῶν.
ἀλλ' ὣς γενέσθω· τῶιδε μὲν δέλτον δίδου·
πέμψει γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι καλῶς ἔχειν·
ἡμᾶς δ' ὁ χρήιζων κτεινέτω. τὰ τῶν φίλων
αἴσχιστον ὅστις καταβαλὼν ἐς ξυμφορὰς
αὐτὸς σέσωισται. τυγχάνει δ' ὅδ' ὢν φίλος,
ὃν οὐδὲν ἧσσον ἢ 'μὲ φῶς ὁρᾶν θέλω.|
ὦ λῆμ' ἄριστον, ὡς ἀπ' εὐγενοῦς τινος
ῥίζης πέφυκας τοῖς φίλοις τ' ὀρθῶς φίλος.
τοιοῦτος εἴη τῶν ἐμῶν ὁμοσπόρων
ὅσπερ λέλειπται. καὶ γὰρ οὐδ' ἐγώ, ξένοι,
ἀνάδελφός εἰμι, πλὴν ὅσ' οὐχ ὁρῶσά νιν.
L1[I] ἐπεὶ δὲ βούληι ταῦτα, τόνδε πέμψομεν
𝔹 δέλτον φέροντα, σὺ δὲ θανῆι· πολλὴ δέ τις
προθυμία σε τοῦδ' ἔχουσα τυγχάνει.|
θύσει δὲ τίς με καὶ τὰ δεινὰ τλήσεται;|
ἐγώ· θεᾶς γὰρ τήνδε προστροπὴν ἔχω.|
ἄζηλά γ', ὦ νεᾶνι, κοὐκ εὐδαίμονα.|
ἀλλ' εἰς ἀνάγκην κείμεθ', ἣν φυλακτέον.|
◆ αὐτὴ ξίφει θύουσα θῆλυς ἄρσενας;|
οὔκ, ἀλλὰ χαίτην ἀμφὶ σὴν χερνίψομαι.|
ὁ δὲ σφαγεὺς τίς, εἰ τάδ' ἱστορεῖν με χρή;|
ἔσω δόμων τῶνδ' εἰσὶν οἷς μέλει τάδε.|
τάφος δὲ ποῖος δέξεταί μ', ὅταν θάνω;|
πῦρ ἱερὸν ἔνδον χάσμα τ' εὐρωπὸν πέτρας.|
πῶς ἄν μ' ἀδελφῆς χεὶρ περιστείλειεν ἄν;|
μάταιον εὐχήν, ὦ τάλας, ὅστις ποτ' εἶ,
ηὔξω· μακρὰν γὰρ βαρβάρου ναίει χθονός.
οὐ μήν, ἐπειδὴ τυγχάνεις Ἀργεῖος ὤν,
ἀλλ' ὧν γε δυνατὸν οὐδ' ἐγὼ λείψω χάριν.
πολύν τε γάρ σοι κόσμον ἐνθήσω τάφωι,
633 ξανθῶι τ' ἐλαίωι σῶμα σὸν †κατασβέσω†,
καὶ τῆς ὀρείας ἀνθεμόρρυτον γάνος
Eur. ξουθῆς μελίσσης ἐς πυρὰν βαλῶ σέθεν.
Ἰφ. T ἀλλ' εἶμι δέλτον τ' ἐκ θεᾶς ἀνακτόρων
οἴσω. τὸ μέντοι δυσμενὲς μὴ 'μοι λαβῃς,
450 638 φυλάσσετ' αὐτούς, πρόσπολοι, δεσμῶν ἄτερ.

140 (96C) μηδέν μ' ἐπίσχηι γ'· οὐδ' ἀποστήσει λόγου,
πρῶτον πυθέσθαι τίνα ποτ' Ἠλέκτρα πότμον
εἴληχε βιότου· φίλα γὰρ †ἔστε πάντ' ἐμοί†.| 914
τῶιδε ξυνοικεῖ βίον ἔχους' εὐδαίμονα.|
οὗτος δὲ ποδαπὸς καὶ τίνος πέφυκε παῖς;|
Στρόφιος ὁ Φωκεὺς τοῦδε κλήιζεται πατήρ.|
ὁ δ' ἐστί γ' Ἀτρέως θυγατρός, ὁμογενὴς ἐμός;|
ἀνέψιός γε, μόνος ἐμοὶ σαφὴς φίλος.|
οὐκ ἦν τόθ' οὗτος ὅτε πατὴρ ἔκτεινέ με.|
οὐκ ἦν· χρόνον γὰρ Στρόφιος ἦν ἄπαις τινά.|
χαῖρ' ὦ πόσις μοι τῆς ἐμῆς ὁμοσπόρου.|
κἀμός γε σωτήρ, οὐχὶ συγγενὴς μόνον.|
τὰ δεινὰ δ' ἔργα πῶς ἔτλης μητρὸς πέρι;|
σιγῶμεν αὐτά· πατρὶ τιμωρῶν ἐμῶι.|
ἡ δ' αἰτία τίς ἀνθ' ὅτου κτείνει πόσιν;|
ἔα τὰ μητρός· οὐδὲ σοὶ κλύειν καλόν.|
σιγῶ· τὸ δ' Ἄργος πρὸς σὲ νῦν ἀποβλέπει;|
Μενέλαος ἄρχει· φυγάδες ἐσμὲν ἐκ πάτρας.|
οὔ που νοσοῦντας θεῖος ὕβρισεν δόμους;|
οὔκ, ἀλλ' Ἐρινύων δεῖμά μ' ἐκβάλλει χθονός.|
ταῦτ' ἆρ' ἐπ' ἀκταῖς κἀνθάδ' ἠγγέλλης μανείς;|
ὤφθημεν οὐ νῦν πρῶτον ὄντες ἄθλιοι.|
ἔγνωκα· μητρός <σ'> οὕνεκ' ἠλάστρουν θεαί.|
ὥσθ' αἱματηρὰ στόμι' ἐπεμβαλεῖν ἐμοί.|
τί γάρ ποτ' ἐς γῆν τήνδ' ἐπόρθμευσας πόδα;|
Φοίβου κελευσθεὶς θεσφάτοις ἀφικόμην.| L1[I]
τί χρῆμα δρᾶσειν; ῥητὸν ἢ σιγώμενον;| 𝔹
λέγοιμ' ἄν. ἀρχαὶ δ' αἵδε μοι πολλῶν πόνων·
ἐπεὶ τὰ μητρὸς ταῦθ' ἃ σιγῶμεν κακὰ
ἐς χεῖρας ἦλθε, μεταδρομαῖς Ἐρινύων
ἠλαυνόμεσθα φυγάδες, †ἔνθεν μοι πόδα 942
6 (5C) ἐς τὰς Ἀθήνας δῆτ'† ἔπεμψε Λοξίας, 943
δίκην παρασχεῖν ταῖς ἀνωνύμοις θεαῖς.
ἔστιν γὰρ ὁσία ψῆφος, ἣν Ἄρει ποτὲ
Ζεὺς εἵσατ' ἔκ του δὴ χερῶν μιάσματος.
ἐλθὼν δ' ἐκεῖσε {...} πρῶτα μέν <μ'> οὐδεὶς ξένων 947
ἑκὼν ἐδέξαθ' ὡς θεοῖς στυγούμενον·
οἳ δ' ἔσχον αἰδῶ, ξένια μονοτράπεζά μοι
6 παρέσχον, οἴκων ὄντες ἐν ταὐτῶι στέγει,
σιγῆι δ' ἐτεκτήναντ' ἀπρόσφθεγκτόν μ', ὅπως
δαιτός τ' γενοίμην πώματός τ' αὐτῶν δίχα,
ἐς δ' ἄγγος ἴδιον ἴσον ἅπασι βακχίου
μέτρημα πληρώσαντες εἶχον ἡδονήν.
κἀγὼ 'ξελέγξαι μὲν ξένους οὐκ ἠξίουν,
ἤλγουν δὲ σιγῆι κἀδόκουν οὐκ εἰδέναι,
μέγα στενάζων, οὕνεκ' ἦ μητρὸς φονεύς.
κλύω δ' Ἀθηναίοισι τἀμὰ δυστυχῆ Eur.
τελετὴν γενέσθαι, κἄτι τὸν νόμον μένειν, Ἰφ. T
χοῆρες ἄγγος Παλλάδος τιμᾶν λεών.
ὡς δ' εἰς Ἄρειον ὄχθον ἧκον, ἐς δίκην 961 700

ἔχουσ' ἀδελφόν, οὐ δοκοῦσ' ἕξειν ποτέ.|
ἐγώ σ' ἀδελφὸν τὸν ἐμόν; οὐ παύσῃ λέγων;
τό τ' Ἄργος αὐτοῦ μεστὸν ἥ τε Ναυπλία.|
οὐκ ἔστ' ἐκεῖ σός, ὦ τάλαινα, σύγγονος.|
ἀλλ' ἡ Λάκαινα Τυνδαρίς σ' ἐγείνατο;|
Πέλοπός γε παιδὶ παιδός, οὗ 'κπέφυκ' ἐγώ.|
τί φῄς; ἔχεις τι τῶνδέ μοι τεκμήριον;|
ἔχω· πατρῴων ἐκ δόμων τι πυνθάνου.|
οὔκουν λέγειν μὲν χρὴ σέ, μανθάνειν δ' ἐμέ;|
λέγοιμ' ἂν ἀκοῇ πρῶτον Ἠλέκτρας τάδε·
Ἀτρέως Θυέστου τ' οἶσθα γενομένην ἔριν;|
ἤκουσα· χρυσῆς ἀρνὸς ἦν νείκη πέρι.|
ταῦτ' οὖν ὑφήνασ' οἶσθ' ἐν εὐπήνοις ὑφαῖς;|
ὦ φίλτατ', ἐγγὺς τῶν ἐμῶν κάμπτεις φρενῶν.|
εἰκώ τ' ἐν ἱστοῖς ἡλίου μετάστασιν;|
ὕφηνα καὶ τόδ' εἶδος εὐμίτοις πλοκαῖς.|
καὶ λουτρ' ἐς Αὖλιν μητρὸς ἀνεδέξω πάρα;|
οἶδ'· οὐ γὰρ ὁ γάμος ἐσθλὸς ὤν μ' ἀφείλετο.|
τί γάρ; κόμας σὰς μητρὶ δοῦσα σῇ φέρειν;|
μνημεῖά γ' ἀντὶ σώματος τοὐμοῦ τάφωι.|
ἃ δ' εἶδον αὐτός, τάδε φράσω τεκμήρια·
Πέλοπος παλαιὰν ἐν δόμοις λόγχην πατρός,
ἣν χερσὶ πάλλων παρθένον Πισάτιδα
ἐκτήσαθ' Ἱπποδάμειαν, Οἰνόμαον κτανών,
ἐν παρθενῶσι τοῖσι σοῖς κεκρυμμένην.|
L2[O] ὦ φίλτατ', οὐδὲν ἄλλο, φίλτατος γὰρ εἶ,
𝔹 828 ἔχω τ', Ὀρέστα, †τηλύγετον [χθονὸς] ἀπὸ πατρίδος†|
831 κἀγώ σε τὴν θανοῦσαν, ὡς δοξάζεται.
833 τὸ σὸν νοτίζει βλέφαρον, ὡσαύτως δ' ἐμόν.|
838 ὦ κρεῖσσον ἢ λόγοισιν εὐτυχοῦσά μου|
841 τὸ λοιπὸν εὐτυχοῖμεν ἀλλήλων μέτα.|
843 δέδοικα δ' ἐκ χερῶν με μὴ πρὸς αἰθέρα
✦ 845 ἰὼ Κυκλωπὶς ἑστία, ἰὼ πατρίς,|
850 γένει μὲν εὐτυχοῦμεν, ἐς δὲ συμφοράς,
851 ὦ σύγγον', ἡμῶν δυστυχὴς ἔφυ βίος.|
855 οἴμοι· δοκῶ γὰρ οὐ παρών τ' ὁρᾶν ἐκεῖ.|
862 ᾤμωξα κἀγὼ τόλμαν ἣν ἔτλη πατήρ.|
866 εἰ σόν γ' ἀδελφόν, ὦ τάλαιν', ἀπώλεσας.|
ἐν τοῖσι θαυμαστοῖσι καὶ μύθων πέρα
τάδ' εἶδον αὐτὴ κοὐ κλύουσ' ἀπαγγελῶ.|
τὸ μὲν φίλους ἐλθόντας εἰς ὄψιν φίλων,
Ὀρέστα, χειρῶν περιβολὰς εἰκὸς λαβεῖν·
λήξαντα δ' οἴκτων κἀπ' ἐκεῖν' ἐλθεῖν χρεών,
ὅπως τὸ κλεινὸν ὄμμα τῆς σωτηρίας
λαβόντες ἐκ γῆς βησόμεσθα βαρβάρου.
[σοφῶν γὰρ ἀνδρῶν ταῦτα, μὴ 'κβάντας τύχης,
καιρὸν λαβόντας, ἡδονὰς ἄλλας λαβεῖν.]|
καλῶς ἔλεξας· τῇι τύχῃ δ' οἶμαι μέλειν
τοῦδε ξὺν ἡμῖν· ἢν δέ τις πρόθυμος ᾖι,
911 σθένειν τὸ θεῖον μᾶλλον εἰκότως ἔχει.|

141 (97C)

ἴσως ἄελπτα τῶν ἐμῶν φίλων τινὶ
πέμψω πρὸς Ἄργος, ὃν μάλιστ' ἐγὼ φιλῶ,
καὶ δέλτος αὐτῶι ζῶντας οὓς δοκεῖ θανεῖν
λέγουσ' ἀπίστους ἡδονὰς ἀπαγγελεῖ.| 642
οἶκτος γὰρ οὐ ταὖτ', ἀλλὰ χαίρετ', ὦ ξέναι.| 646
ἀζηλά τοι φίλοισι, θνῃσκόντων φίλων.| 650
Πυλάδη, πέπονθας ταὐτὸ πρὸς θεῶν ἐμοί;| 658
οὐκ οἶδ'· ἐρωτᾶις οὐ λέγειν ἔχοντά με.|
τίς ἐστὶν ἡ νεᾶνις; ὡς Ἑλληνικῶς
ἀνήρεθ' ἡμᾶς τούς τ' ἐν Ἰλίωι πόνους
νόστον τ' Ἀχαιῶν τόν τ' ἐν οἰωνοῖς σοφὸν
Κάλχαντ' Ἀχιλλέως τ' ὄνομα, καὶ τὸν ἄθλιον
Ἀγαμέμνον' ὡς ᾤκτιρ' ἀνηρώτα τέ με
γυναῖκα παῖδάς τ'. ἔστιν ἡ ξένη γένος
ἐκεῖθεν Ἀργεία τις· οὐ γὰρ ἄν ποτε
δέλτον τ' ἔπεμπε καὶ τάδ' ἐξεμάνθανεν,
ὡς κοινα πρασσοῦσ', Ἄργος εἰ πράσσει καλῶς.|
ἔφθης με μικρόν· ταὐτὰ δὲ φθάσας λέγεις,
πλὴν ἕν· τὰ γάρ τοι βασιλέων παθήματα
ἴσασι πάντες ὧν ἐπιστροφή τις ἦν.
ἀτὰρ διῆλθον χἄτερον λόγον τινά.|
τίν'; ἐς τὸ κοινὸν δοὺς ἄμεινον ἂν μάθοις.|
αἰσχρὸν θανόντος σοῦ βλέπειν ἡμᾶς φάος·
κοινῆι τ' ἔπλεύσα_ {...} δεῖ με καὶ κοινῆι θανεῖν.
καὶ δειλίαν γὰρ καὶ κάκην κεκτήσομαι
Ἄργει τε Φωκέων τ' ἐν πολυπτύχωι χθονί, L2[O]
δόξω δὲ τοῖς πολλοῖσι—πολλοὶ γὰρ κακοί— 𝔹
προδοὺς σεσῶσθαί σ' αὐτὸς εἰς οἴκους μόνος
ἢ καὶ φονεύσας ἐπὶ νοσοῦσι δώμασι_
ῥάψαι μόρον σοι σῆς τυραννίδος χάριν,
ἔγκληρον ὡς δὴ σὴν κασιγνήτην γαμῶν.
ταῦτ' οὖν φοβοῦμαι καὶ δι' αἰσχύνης ἔχω,
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ χρὴ συνεκπνεῦσαί μέ σοι
καὶ σὺν σφαγῆναι καὶ πυρωθῆναι δέμας,
φίλον γεγῶτα καὶ φοβούμενον ψόγον.|
εὔφημα φώνει· τἀμὰ δεῖ φέρειν κακά,
ἁπλᾶς δὲ λύπας ἐξόν, οὐκ οἴσω διπλᾶς.
ὃ γὰρ σὺ λυπρὸν κἀπονείδιστον λέγεις,
ταὔτ' ἔστιν ἡμῖν, εἴ σε συμμοχθοῦντ' ἐμοὶ
κτενῶ· τὸ μὲν γὰρ εἰς ἔμ' οὐ κακῶς ἔχει,
πράσσονθ' ἃ πράσσω πρὸς θεῶν, λῦσαι βίον.
σὺ δ' ὄλβιός τ' εἶ, καθαρά τ', οὐ νοσοῦντ', ἔχεις
μέλαθρ', ἐγὼ δὲ δυσσεβῆ καὶ δυστυχῆ.
σωθεὶς δέ, παῖδας ἐξ ἐμῆς ὁμοσπόρου
κτησάμενος, ἣν ἔδωκά σοι δάμαρτ' ἔχειν—
ὄνομά τ' ἐμοῦ γένοιτ' ἄν, οὐδ' ἄπαις δόμος
πατρῷος οὑμὸς ἐξαλειφθείη ποτ' ἄν.
ἀλλ' ἕρπε καὶ ζῆ καὶ δόμους οἴκει πατρός.
ὅταν δ' ἐς Ἑλλάδ' ἵππιόν τ' Ἄργος μόλῃς,
πρὸς δεξιᾶς σε τῆσδ' ἐπισκήπτω τάδε· 701

7 (6C)

7

τύμβον τε χῶσον κἀπίθες μνημεῖά μοι, [142 (98C)]
καὶ δάκρυ' ἀδελφὴ καὶ κόμας δότω τάφωι.
ἄγγελλε δ' ὡς ὄλωλ' ὑπ' Ἀργείας τινὸς
γυναικός, ἀμφὶ βωμὸν ἁγνισθεὶς φόνωι.
καὶ μὴ προδῶις μου τὴν κασιγνήτην ποτέ,
ἔρημα κήδη καὶ δόμους ὁρῶν πατρός.
καὶ χαῖρ'· ἐμῶν γὰρ φίλτατόν σ' ηὗρον φίλων,
ὦ συγκυναγὲ καὶ συνεκτραφεὶς ἐμοί,
ὦ πόλλ' ἐνεγκὼν τῶν ἐμῶν ἄχθη κακῶν.
  ἡμᾶς δ' ὁ Φοῖβος μάντις ὢν ἐψεύσατο·
τέχνην δὲ θέμενος ὡς προσώταθ' Ἑλλάδος
ἀπήλασ', αἰδοῖ τῶν πάρος μαντευμάτων.
ὧι πάντ' ἐγὼ δοὺς τἀμὰ καὶ πεισθεὶς λόγοις,
μητέρα κατακτὰς αὐτὸς ἀνταπόλλυμαι.|
ἔσται τάφος σοι, καὶ κασιγνήτης λέχος
οὐκ ἂν προδοίην, ὦ τάλας, ἐπεί σ' ἐγὼ
θανόντα μᾶλλον ἢ βλέπονθ' ἕξω φίλον.
ἀτὰρ τὸ τοῦ θεοῦ σ' οὐ διέφθορέν γέ πω
μάντευμα· καίτοι γ' ἐγγὺς ἕστηκας φόνου.
ἀλλ' ἔστιν, ἔστιν ἡ λίαν δυσπραξία
λίαν διδοῦσα μεταβολάς, ὅταν τύχηι.|
σίγα· τὰ Φοίβου δ' οὐδὲν ὠφελεῖ μ' ἔπη·
γυνὴ γὰρ ἥδε δωμάτων ἔξω περᾶι.|
ἀπέλθεθ' ὑμεῖς καὶ παρευτρεπίζετε
τἄνδον μολόντες τοῖς ἐφεστῶσι σφαγῆι.
L2[I] **δέλτου** μὲν αἵδε **πολύθυροι διαπτυχαί,**
𝔹 ξένοι, πάρεισιν· ἃ δ' ἐπὶ τοῖσδε βούλομαι,
ἀκούσατ'. οὐδεὶς αὑτὸς ἐν πόνοις <τ'> ἀνὴρ
ὅταν τε πρὸς τὸ θάρσος ἐκ φόβου πέσηι.
ἐγὼ δὲ ταρβῶ μὴ ἀπονοστήσας χθονὸς
θῆται παρ' οὐδὲν τὰς ἐμὰς ἐπιστολὰς
ὁ τήνδε μέλλων **δέλτον** εἰς Ἄργος φέρειν.| [8 (7C)]
◆ τί δῆτα βούλῃι; τίνος ἀμηχανεῖς πέρι;|
ὅρκον δότω μοι τάσδε πορθμεύσειν **γραφὰς**
πρὸς Ἄργος, οἷσι βούλομαι πέμψαι φίλων.|
ἦ κἀντιδώσεις τῶιδε τοὺς αὐτοὺς λόγους;|
τί χρῆμα δράσειν ἢ τί μὴ δράσειν; λέγε.|
ἐκ γῆς ἀφήσειν μὴ θανόντα βαρβάρου.|
δίκαιον εἶπας· πῶς γὰρ ἀγγείλειεν ἄν;| [8]
ἦ καὶ τύραννος ταῦτα συγχωρήσεται;|
πείσω σφε, καὐτὴ ναὸς εἰσβήσω σκάφος.|
ὄμνυ· σὺ δ' ἔξαρχ' ὅρκον ὅστις εὐσεβής.|
δώσω, λέγειν χρή, τήνδε τοῖσι σοῖς φίλοις.|
τοῖς σοῖς φίλοισι γράμματ' ἀποδώσω τάδε.|
κἀγὼ σὲ σώσω κυανέας ἔξω πέτρας.|
τίν' οὖν ἐπόμνυς τοισίδ' ὅρκιον θεῶν;|
Eur. Ἄρτεμιν, ἐν ἧσπερ δώμασιν τιμὰς ἔχω.|
Ἰφ. T ἐγὼ δ' ἄνακτά γ' οὐρανοῦ, σεμνὸν Δία.|
εἰ δ' ἐκλιπὼν τὸν ὅρκον ἀδικοίης ἐμέ;|
ἄνοστος εἴην· τί δὲ σύ, μὴ σώσασά με;|

μήποτε κατ' Ἄργος ζῶσ' ἴχνος θείην ποδός.|
ἄκουε δή νυν ὃν παρήλθομεν λόγον.|
ἀλλ' εὐθὺς ἔστω καινός, ἢν καλῶς ἔχηι.|
ἐξαίρετόν μοι δὸς τόδ', ἤν τι ναῦς πάθηι,
χἠ **δέλτος** ἐν κλύδωνι χρημάτων μέτα
ἀφανὴς γένηται, σῶμα δ' ἐκσώισω μόνον,
τὸν ὅρκον εἶναι τόνδε μηκέτ' ἔμπεδον.|
ἀλλ' οἶσθ' ὃ δράσω· πολλὰ γὰρ †πολλῶν† κυρεῖ.
τἀνόντα **κἀγγεγραμμέν'** ἐν δέλτου πτυχαῖς
λόγωι φράσω σοι πάντ' ἀναγγεῖλαι φίλοις.
ἐν ἀσφαλεῖ γάρ· ἢν μὲν ἐκσώισηις **γραφήν,**
αὐτὴ φράσει σιγῶσα **τἀγγεγραμμένα·**
ἢν δ' ἐν θαλάσσηι **γράμματ'** ἀφανισθῆι τάδε,
τὸ σῶμα σώισας τοὺς λόγους σώσεις ἐμοί.|
καλῶς ἔλεξας τῶν τε σῶν ἐμοῦ θ' ὕπερ.
σήμαινε δ' ὧι χρὴ τάσδ' ἐπιστολὰς φέρειν
πρὸς Ἄργος ὅ τι τε χρὴ κλύοντα σοῦ λέγειν.|
ἄγγελλ' Ὀρέστηι, παιδὶ τῶι Ἀγαμέμνονος·
ἡ 'ν Αὐλίδι σφαγεῖσ' ἐπιστέλλει τάδε
ζῶσ' Ἰφιγένεια, τοῖς ἐκεῖ δ' οὐ ζῶσ' ἔτι {...}|
ποῦ δ' ἔστ' ἐκείνη; κατθανοῦσ' ἥκει πάλιν;|
ἥδ' ἣν ὁρᾶις σύ· μὴ λόγων ἔκπλησσέ με.
Κόμισαί μ' ἐς Ἄργος, ὦ σύναιμε, πρὶν θανεῖν,
ἐκ βαρβάρου γῆς καὶ μετάστησον θεᾶς
σφαγίων, ἐφ' οἷσι ξενοφόνους τιμὰς ἔχω.|
Πυλάδη, τί λέξω; ποῦ ποτ' ὄνθ' ηὑρήμεθα;| L2[I]
ἢ σοῖς ἀραία δώμασιν γενήσομαι.| 𝔹
Ὀρέστα {...};| ἵν' αὖθις ὄνομα δὶς κλύων μάθηις.|
ὦ θεοί.| τί τοὺς θεοὺς ἀνακαλεῖς ἐν τοῖς ἐμοῖς;|
οὐδέν· πέραινε δ'· ἐξέβην γὰρ ἄλλοσε.
τάχ' οὖν ἐρωτῶν σ' εἰς ἄπιστ' ἀφίξομαι.|
λέγ' οὕνεκ' ἔλαφον ἀντιδοῦσά μου θεὰ
Ἄρτεμις ἔσωσέ μ', ἣν ἔθυσ' ἐμὸς πατήρ,
δοκῶν ἐς ἡμᾶς ὀξὺ φάσγανον βαλεῖν,
ἐς τήνδε δ' ὤικισ' αἶαν. αἵδ' ἐπιστολαί,
τάδ' ἐστὶ τἀν **δέλτοισιν ἐγγεγραμμένα.**|
ὦ ῥαιδίοις ὅρκοισι περιβαλοῦσά με,
κάλλιστα δ' ὀμόσασ', οὐ πολὺν σχήσω χρόνον,
τὸν δ' ὅρκον ὃν κατώμοσ' ἐμπεδώσομεν.
ἰδού, φέρω σοι **δέλτον** ἀποδίδωμί τε,
Ὀρέστα, τῆσδε σῆς κασιγνήτης πάρα.|
δέχομαι· παρεὶς δὲ **γραμμάτων διαπτυχὰς**
τὴν ἡδονὴν πρῶτ' οὐ λόγοις αἱρήσομαι.
  ὦ φιλτάτη μοι σύγγον', ἐκπεπληγμένος
ὅμως τ' ἀπίστωι περιβαλὼν βραχίονι
ἐς τέρψιν εἶμι, πυθόμενος θαυμάστ' ἐμοί.|
ξέν', οὐ δικαίως τῆς θεοῦ τὴν πρόσπολον Eur.
χραίνεις ἀθίκτοις περιβαλὼν πέπλοις χέρα.| Ἰφ. T
ὦ συγκασιγνήτη τε κἀκ ταὐτοῦ πατρὸς
Ἀγαμέμνονος γεγῶσα, μή μ' ἀποστρέφου,

EXCLUDED:

1441β τῶν νῦν παρόντων πημάτων ἀναψυχάς.

INCLUDED:

98 ἐμβησόμεσθα; πῶς <ἂν> οὖν λάθοιμεν ἄν;
100 †ὧν οὐδὲν ἴσμεν†; ἢν δ' ἀνοίγοντες πύλας
113 †ὅρα δέ γ' εἴσω τριγλύφων ὅποι κενὸν
114 δέμας καθεῖναι†· τοὺς πόνους γὰρ ἀγαθοὶ
284 μανίαις ἀλαίνων, καὶ βοᾶι †κυναγὸς ὥς†·
292 οὐ ταῦτα μορφῆς σχήματ', ἀλλ' †ἠλλάσσετο†
294 †ἃς φᾶσ'† Ἐρινῦς ἱέναι μιμήματα.
477 ἐς ἀφανὲς ἕρπει κοὐδὲν οἶδ' οὐδεὶς †κακόν†·
492 πότερος ἄρ' ὑμῶν †ἐνθάδ' ὠνομασμένος†
573 κἀν τοῖς βροτείοις· †ἓν δὲ λυπεῖται μόνον†,
580 κἀμοί. τὸ δ' εὖ μάλιστά †γ' οὕτω γίγνεται†,
587 θνήισκειν †τὰ τῆς θεοῦ ταῦτα δίκαι' ἡγουμένης†;
589 ἐς Ἄργος αὖθις τάς <τ'> ἐμὰς ἐπιστολὰς
633 ξανθῶι τ' ἐλαίωι σῶμα σὸν †κατασβέσω†
759 ἀλλ' οἶσθ' ὃ δράσω· πολλὰ γὰρ †πολλῶν† κυρεῖ.
L1[O] 828 ἔχω τ', Ὀρέστα, †τηλύγετον χθονὸς ἀπὸ πατρίδος†
ℂ 914 εἴληχε βιότου· φίλα γὰρ †ἔσται πάντ' ἐμοί†.
942 ἠλαυνόμεσθα φυγάδες, †ἔνθεν μοι πόδα
943 ἐς τὰς Ἀθήνας δή γ'† ἔπεμψε Λοξίας,
947 ἐλθὼν δ' ἐκεῖσε πρῶτα μέν <μ'> οὐδεὶς ξένων
993 θυμουμένη, πατρῶιον ὀρθῶσαι †θέλω†·
999 ἀλλ' εἰ μὲν †ἕν τι τοῦθ' ὁμοῦ γενήσεται†
◆ 1309 †ψευδῶς ἔλεγον αἵδε καί μ'† ἀπήλαυνον δόμων,
1346 †ταρσῶι κατήρει πίτυλον ἐπτερωμένον†,
1360 τίνος τίς ὢν <σὺ> τήνδ' ἀπεμπολᾶις χθονός;
1380 πρὸς γῆν, φόβος δ' ἦν <παρθένωι> τέγξαι πόδα)
1404 παιᾶνα, γυμνὰς ἐκ <πέπλων> ἐπωμίδας

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)

copy text: Murray (OCT II 1913)

typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

γνώμης δ' ἄκουσον· εἰ πρόσαντες ἦν τόδε
Ἀρτέμιδι, πῶς ἂν Λοξίας ἐθέσπισε_
κομίσαι μ' ἄγαλμα θεᾶς πόλισμ' ἐς Παλλάδος {...}
καὶ σὸν πρόσωπον εἰσιδεῖν; ἅπαντα γὰρ
συνθεὶς τάδ' εἰς ἓν νόστον ἐλπίζω λαβεῖν.|
πῶς οὖν γένοιτ' ἂν ὥστε μήθ' ἡμᾶς θανεῖν,
λαβεῖν θ' ἃ βουλόμεσθα; τῆιδε γὰρ νοσεῖ
νόστος πρὸς οἴκους· ἥδε βούλησις πάρα.|
ἆρ' ἂν τύραννον διολέσαι δυναίμεθ' ἄν;|
δεινὸν τόδ' εἶπας, ξενοφονεῖν ἐπήλυδας.|
ἀλλ', εἴ σε σώσει κἀμέ, κινδυνευτέον.|
οὐκ ἂν δυναίμην· τὸ δὲ πρόθυμον ἤινεσα.|
τί δ', εἴ με ναῶι τῶιδε κρύψειας λάθραι;|
[ὡς δὴ σκότον λαβόντες ἐκσωθεῖμεν ἄν;|
κλεπτῶν γὰρ ἡ νύξ, τῆς δ' ἀληθείας τὸ φῶς.]|
εἴσ' ἔνδον ἱεροῦ φύλακες, οὓς οὐ λήσομεν.|
οἴμοι, διεφθάρμεσθα· πῶς σωθεῖμεν ἄν;|
ἔχειν δοκῶ μοι καινὸν ἐξεύρημά τι.|
ποῖόν τι; δόξης μετάδος, ὡς κἀγὼ μάθω.|
ταῖς σαῖς ἀνίαις χρήσομαι σοφίσμασι_.|
δειναὶ γὰρ αἱ γυναῖκες εὑρίσκειν τέχνας.|
φονέα σε φήσω μητρὸς ἐξ Ἄργους μολεῖν.|
χρῆσαι κακοῖσι τοῖς ἐμοῖς, εἰ κερδανεῖς.|
ὡς οὐ θέμις γε λέξομεν θύειν θεᾶι,|
τίν' αἰτίαν ἔχουσ'; ὑποπτεύω τι γάρ.|
οὐ καθαρὸν ὄντα· τὸ δ' ὅσιον δώσω φόβωι.| L1[O]
τί δῆτα μᾶλλον θεᾶς ἄγαλμ' ἁλίσκεται;| ℂ
πόντου σε πηγαῖς ἁγνίσαι βουλήσομαι,|
ἔτ' ἐν δόμοισι βρέτας, ἐφ' ὧι πεπλεύκαμεν.|
κἀκεῖνο νίψαι, σοῦ θιγόντος ὥς, ἐρῶ.|
ποῖ δῆτα; πόντου νοτερὸν εἶπας_ ἔκβολον;|
οὗ ναῦς χαλινοῖς λινοδέτοις ὁρμεῖ σέθεν.|
σὺ δ' ἤ τις ἄλλος ἐν χεροῖν οἴσει βρέτας;|
ἐγώ· θιγεῖν γὰρ ὅσιόν ἐστ' ἐμοὶ μόνηι.|
Πυλάδης δ' ὅδ' ἡμῖν ποῦ τετάξεται πόνου;|
ταὐτὸν χεροῖν σοὶ λέξεται μίασμ' ἔχων.|
λάθρα_ δ' ἄνακτος ἢ εἰδότος δράσεις τάδε;|
πείσασα μύθοις· οὐ γὰρ ἂν λάθοιμί γε.|
καὶ μὴν νεώς γε πίτυλος εὐήρης πάρα.|
σοὶ δὴ μέλειν χρὴ τἄλλ' ὅπως ἕξει καλῶς.|
ἑνὸς μόνου δεῖ, τάσδε συγκρύψαι τάδε·
ἀλλ' ἀντίαζε καὶ λόγους πειστηρίους
εὕρισκ'· ἔχει τοι δύναμιν εἰς οἶκτον γυνή.
τὰ δ' ἄλλ' ἴσως—._ ἅπαντα συμβαίη καλῶς.|
ὦ φίλταται γυναῖκες, εἰς ὑμᾶς βλέπω,
καὶ τἄμ' ἐν ὑμῖν ἐστιν ἢ καλῶς ἔχειν
ἢ μηδὲν εἶναι καὶ στερηθῆναι πάτρας
φίλου τ' ἀδελφοῦ φιλτάτης τε συγγόνου.
καὶ πρῶτα μέν μοι τοῦ λόγου τάδ' ἀρχέτω·
γυναῖκές ἐσμεν, φιλόφρον ἀλλήλαις γένος,

σώιζειν τε κοινὰ πράγματ' ἀσφαλέσταται.
σιγήσαθ' ἡμῖν καὶ συνεκπονήσατε
φυγάς· καλόν τοι γλῶσσ' ὅτωι πιστὴ παρῆι.
ὁρᾶτε δ' ὡς τρεῖς μία τύχη τοὺς φιλτάτους
ἢ γῆς πατρώιας νόστος ἢ θανεῖν ἔχει.
σεωθεῖσα δ', ὡς ἂν καὶ σὺ κοινωνῆις τύχης,
σώσω σ' ἐς Ἑλλάδ'. ἀλλὰ πρός σε δεξιᾶς
σὲ καὶ σ' ἱκνοῦμαι, σὲ δὲ φίλης παρηίδος
γονάτων τε καὶ τῶν ἐν δόμοισι φιλτάτων
[μητρὸς πατρός τε καὶ τέκνων ὅτωι κυρεῖ].
τί φατε; τίς ὑμῶν φησιν ἢ τίς οὐ θέλειν—
φθέγξασθε—ταῦτα; μὴ γὰρ αἰνουσῶν λόγους
ὄλωλα κἀγὼ καὶ κασίγνητος τάλας.|
θάρσει, φίλη δέσποινα, καὶ σώιζου μόνον·
ὡς ἔκ γ' ἐμοῦ σοι πάντα σιγηθήσεται—
ἴστω μέγας Ζεύς—ὧν ἐπισκήπτεις πέρι.|
ὄναισθε μύθων καὶ γένοισθ' εὐδαίμονες.
σὸν ἔργον ἤδη καὶ σὸν ἐσβαίνειν δόμους·
ὡς αὐτίχ' ἥξει τῆσδε κοίρανος χθονός,
θυσίαν ἐλέγξων εἰ κατείργασται ξένων.
ὦ πότνι', ἥπερ μ' Αὐλίδος κατὰ πτυχὰς
δεινῆς ἔσωσας ἐκ πατροκτόνου χερός,
σῶσόν με καὶ νῦν τούσδε τ'· ἢ τὸ Λοξίου
οὐκέτι βροτοῖσι διὰ σ' ἐτήτυμον στόμα.
ἀλλ' εὐμενὴς ἔκβηθι βαρβάρου χθονὸς
L1[I] ἐς τὰς Ἀθήνας· καὶ γὰρ ἐνθάδ' οὐ πρέπει
ℂ 1088 ναίειν, παρόν σοι πόλιν ἔχειν εὐδαίμονα.|
1153 ποῦ ᾽σθ᾽ ἡ πυλωρὸς τῶνδε δωμάτων γυνὴ
Ἑλληνίς; ἤδη τῶν ξένων κατήρξατο;
[ἀδύτοις ἐν ἁγνοῖς σῶμα λάμπονται πυρί;]|
ἥδ' ἐστίν, ἥ σοι πάντ', ἄναξ, ἐρεῖ σαφῶς.|
τί τόδε μεταίρεις ἐξ ἀκινήτων βάθρων,
✦ Ἀγαμέμνονος παῖ, θεᾶς ἄγαλμ' ἐν ὠλέναις;|
ἄναξ, ἔχ' αὐτοῦ πόδα σὸν ἐν παραστάσιν.|
τί δ' ἔστιν, Ἰφιγένεια, καινὸν ἐν δόμοις;|
ἀπέπτυσ'· Ὁσίαι γὰρ δίδωμ' ἔπος τόδε.|
τί φροιμιάζηι νεοχμόν; ἐξαύδα σαφῶς.|
οὐ καθαρά μοι τὰ θύματ' ἠγρεύσασθ', ἄναξ.|
τί τοὐκδιδάξαν τοῦτό σ'; ἢ δόξαν λέγεις;|
βρέτας τὸ τῆς θεοῦ πάλιν ἕδρας ἀπεστράφη.|
αὐτόματον, ἤ νιν σεισμὸς ἔστρεψε χθονός;|
αὐτόματον· ὄψιν δ' ὀμμάτων ξυνήρμοσεν.|
ἡ δ' αἰτία τίς; ἦ τὸ τῶν ξένων μύσος;|
ἥδ', οὐδὲν ἄλλο· δεινὰ γὰρ δεδράκατον.|
ἀλλ' ἦ τιν' ἔκανον βαρβάρων ἀκτῆς ἔπι;|
οἰκεῖον ἦλθον τὸν φόνον κεκτημένοι.|
τίν'; εἰς ἔρον γὰρ τοῦ μαθεῖν πεπτώκαμεν.|
μητέρα κατειργάσαντο κοινωνῶι ξίφει.|
Ἄπολλον, οὐδ' ἐν βαρβάροις ἔτλη τις ἄν.|
πάσης διωγμοῖς ἠλάθησαν Ἑλλάδος.|

τὸ λοιπὸν ὑμνήσουσι Ταυροπόλον θεάν.
νόμον τε θὲς τόνδ'· ὅταν ἑορτάζηι λεώς,
τῆς σῆς σφαγῆς ἄποιν' ἐπισχέτω ξίφος
δέρηι πρὸς ἀνδρὸς αἷμά τ' ἐξανιέτω,
ὁσίας ἕκατι θεά θ' ὅπως τιμὰς ἔχηι.
σὲ δ' ἀμφὶ σεμνάς, Ἰφιγένεια, κλίμακας
Βραυρωνίας δεῖ τῆιδε κληιδουχεῖν θεᾶι·
οὗ καὶ τεθάψηι κατθανοῦσα, καὶ πέπλων
ἄγαλμά σοι θήσουσιν εὐπήνους ὑφάς,
ἃς ἂν γυναῖκες ἐν τόκοις ψυχορραγεῖς
λίπωσ' ἐν οἴκοις. τάσδε δ' ἐκπέμπειν χθονὸς
Ἑλληνίδας γυναῖκας ἐξεφίεμαι
γνώμης δικαίας οὕνεκ' {...} ἐκσώισα δὲ
καὶ πρίν σ' Ἀρείοις ἐν πάγοις ψήφους ἴσας
κρίνασ', Ὀρέστα· καὶ νόμισμ' ἔσται τόδε,
νικᾶν ἰσήρεις ὅστις ἂν ψήφους λάβηι.
ἀλλ' ἐκκομίζου σὴν κασιγνήτην χθονός,
Ἀγαμέμνονος παῖ.—καὶ σὺ μὴ θυμοῦ, Θόας.|
ἄνασσ' Ἀθάνα, τοῖσι τῶν θεῶν λόγοις
ὅστις κλύων ἄπιστος, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖ.
ἐγὼ δ' Ὀρέστηι τ', εἰ φέρων βρέτας θεᾶς
βέβηκ', ἀδελφῆι τ' οὐχὶ θυμοῦμαι· τί γάρ
[πρὸς τοὺς σθένοντας θεοὺς ἁμιλλᾶσθαι καλόν;]
ἴτωσαν ἐς σὴν σὺν θεᾶς ἀγάλματι
γαῖαν, καθιδρύσαιντό τ' εὐτυχῶς βρέτας.
πέμψω δὲ καὶ τάσδ' Ἑλλάδ' εἰς εὐδαίμονα L1[I]
γυναῖκας, ὥσπερ σὸν κέλευσμ' ἐφίεται. ℂ
παύσω δὲ λόγχην ἣν ἐπαίρομαι ξένοις
νεῶν τ' ἐρετμά, σοὶ τάδ' ὡς δοκεῖ, θεά.|
αἰνῶ· τὸ γὰρ χρεὼν σοῦ τε καὶ θεῶν κρατεῖ.
ἴτ', ὦ πνοαί, ναυσθλοῦσθε τὸν Ἀγαμέμνονος
παῖδ' εἰς Ἀθήνας· συμπορεύσομαι δ' ἐγὼ
σώιζουσ' ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς σεμνὸν βρέτας.|

χὠ μέν τις ἐς θάλασσαν ὡρμήθη ποσίν,
ἄλλος δὲ πλεκτὰς ἐξανῆπτεν ἀγκύλας.
κἀγὼ μὲν εὐθὺς πρὸς σὲ δεῦρ' ἀπεστάλην,
σοὶ τὰς ἐκεῖθεν σημανῶν, ἄναξ, τύχας.
ἀλλ' ἕρπε, δεσμὰ καὶ βρόχους λαβὼν χεροῖν·
εἰ μὴ γὰρ οἶδμα νήνεμον γενήσεται,
οὐκ ἔστιν ἐλπὶς τοῖς ξένοις σωτηρίας.
πόντου δ' ἀνάκτωρ Ἴλιόν τ' ἐπισκοπεῖ
σεμνὸς Ποσειδῶν, Πελοπίδαις ἐναντίος,
καὶ νῦν παρέξει τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον
σοὶ καὶ πολίταις, ὡς ἔοικεν, ἐν χεροῖν
λαβεῖν, ἀδελφήν θ', ἣ φόνου τὸν Αὐλίδι
ἀμνημόνευτον θεᾶι προδοῦσ' ἁλίσκεται.|
ὦ τλῆμον Ἰφιγένεια, συγγόνου μετὰ
θανῆι πάλιν μολοῦσα δεσποτῶν χέρας.|
ὦ πάντες ἀστοὶ τῆσδε βαρβάρου χθονός,
οὐκ εἶα πώλοις ἐμβαλόντες ἡνίας
παράκτιοι δραμεῖσθε κἀκβολὰς νεὼς
Ἑλληνίδος δέξεσθε, σὺν δὲ τῆι θεῶι
σπεύδοντες ἄνδρας δυσσεβεῖς θηράσετε,
οἱ δ' ὠκυπομποὺς ἕλξετ' ἐς πόντον πλάτας;
ὡς ἐκ θαλάσσης ἔκ τε γῆς ἱππεύμασι
✦ λαβόντες αὐτοὺς ἢ κατὰ στύφλου πέτρας
ῥίψωμεν, ἢ σκόλοψι πήξωμεν δέμας.
ὑμᾶς δὲ τὰς τῶνδ' ἵστορας βουλευμάτων,
L2[O] γυναῖκες, αὖθις, ἡνίκ' ἂν σχολὴν λάβω,
ℂ ποινασόμεσθα· νῦν δὲ τὴν προκειμένην
σπουδὴν ἔχοντες οὐ μενοῦμεν ἥσυχοι.|
ποῖ ποῖ διωγμὸν τόνδε πορθμεύεις, ἄναξ
Θόας; ἄκουσον τῆσδ' Ἀθηναίας λόγους.
παῦσαι διώκων ῥεῦμά τ' ἐξορμῶν στρατοῦ·
πεπρωμένος γὰρ θεσφάτοισι Λοξίου
✦ δεῦρ' ἦλθ' Ὀρέστης, τόν τ' Ἐρινύων χόλον
φεύγων ἀδελφῆς τ' Ἄργος ἐσπέμψων δέμας
ἄγαλμά θ' ἱερὸν εἰς ἐμὴν ἄξων χθόνα,
πρὸς μὲν σ' ὅδ' ἡμῖν μῦθος· ὃν δ' ἀποκτενεῖν
δοκεῖς Ὀρέστην ποντίωι λαβὼν σάλωι,
ἤδη Ποσειδῶν χάριν ἐμὴν ἀκύμονα
πόντου τίθησι νῶτα πορθμεύειν πλάτην.
μαθὼν δ', Ὀρέστα, τὰς ἐμὰς ἐπιστολὰς—
κλύεις γὰρ αὐδὴν καίπερ οὐ παρὼν θεᾶς—
χώρει λαβὼν ἄγαλμα σύγγονόν τε σήν.
ὅταν δ' Ἀθήνας τὰς θεοδμήτους μόληις,
χῶρός τις ἔστιν Ἀτθίδος πρὸς ἐσχάτοις
ὅροισι, γείτων δειράδος Καρυστίας,
ἱερός· Ἁλάς νιν οὑμὸς ὀνομάζει λεώς.
ἐνταῦθα τεύξας ναὸν ἵδρυσαι βρέτας,
ἐπώνυμον γῆς Ταυρικῆς πόνων τε σῶν,
οὓς ἐξεμόχθεις περιπολῶν καθ' Ἑλλάδα
οἴστροις Ἐρινύων. Ἄρτεμιν δέ νιν βροτοὶ

ἢ τῶνδ' ἕκατι δῆτ' ἄγαλμ' ἔξω φέρεις;|
σεμνόν γ' ὑπ'' αἰθέρ', ὡς μεταστήσω φόνου.|
μίασμα δ' ἔγνως τοῖν ξένοιν ποίωι τρόπωι;|
ἤλεγχον, ὡς θεᾶς βρέτας ἀπεστράφη πάλιν.|
σοφήν σ' ἔθρεψεν Ἑλλάς, ὡς ἤισθου καλῶς.|
καὶ μὴν καθεῖσαν δέλεαρ ἡδύ μοι φρενῶν.|
τῶν Ἀργόθεν τι φίλτρον ἀγγέλλοντέ σοι;|
τὸν μόνον Ὀρέστην ἐμὸν ἀδελφὸν εὐτυχεῖν.|
ὡς δή σφε σώισαις ἡδοναῖς ἀγγελμάτων;|
καὶ πατέρα γε ζῆν καὶ καλῶς πράσσειν ἐμόν.|
σὺ δ' ἐς τὸ τῆς θεοῦ γ' ἐξένευσας εἰκότως.|
πᾶσάν γε μισοῦσ' Ἑλλάδ', ἥ μ' ἀπώλεσεν.|
τί δῆτα δρῶμεν, φράζε, τοῖν ξένοιν πέρι;|
τὸν νόμον ἀνάγκη τὸν προκείμενον σέβειν.|
οὔκουν ἐν ἔργωι χέρνιβες ξίφος τε σόν;|
ἁγνοῖς καθαρμοῖς πρῶτά νιν νίψαι θέλω.|
πηγαῖσιν ὑδάτων ἢ θαλασσίαι δρόσωι;|
θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά.|
ὁσιώτεροι γοῦν τῆι θεῶι πέσοιεν ἄν.|
καὶ τἀμά γ' οὕτω μᾶλλον ἂν καλῶς ἔχοι.|
οὔκουν πρὸς αὐτὸν ναὸν ἐκπίπτει κλύδων;|
ἐρημίας δεῖ· καὶ γὰρ ἄλλα δράσομεν.|
ἄγ' ἔνθα χρήιζεις· οὐ φιλῶ τἄρρηθ' ὁρᾶν.|
ἁγνιστέον μοι καὶ τὸ τῆς θεοῦ βρέτας.|
εἴπερ γε κηλὶς ἔβαλέ νιν μητροκτόνος.|
οὐ γάρ ποτ' ἂν νιν ἠράμην βάθρων ἄπο.| L2[O]
δίκαιος ηὑσέβεια καὶ προμηθία.| ℂ
ὦ ναοφύλακες βώμιοί τ' ἐπιστάται,
Θόας ἄναξ γῆς τῆσδε ποῦ κυρεῖ βεβώς;
καλεῖτ' ἀναπτύξαντες εὐγόμφους πύλας
ἔξω μελάθρων τῶνδε κοίρανον χθονός.|
τί δ' ἔστιν, εἰ χρὴ μὴ κελευσθεῖσαν λέγειν;|
βεβᾶσι φροῦδοι δίπτυχοι νεανίαι
Ἀγαμεμνονείας παιδὸς ἐκ βουλευμάτων
φεύγοντες ἐκ γῆς τῆσδε καὶ σεμνὸν βρέτας
λαβόντες ἐν κόλποισιν Ἑλλάδος νεώς.|
ἄπιστον εἶπας μῦθον· ὃν δ' ἰδεῖν θέλεις
ἄνακτα χώρας, φροῦδος ἐκ ναοῦ συθείς.|
ποῖ; δεῖ γὰρ αὐτὸν εἰδέναι τὰ δρώμενα.|
οὐκ ἴσμεν· ἀλλὰ στεῖχε καὶ δίωκέ νιν
ὅπου κυρήσας τούσδ' ἀπαγγελεῖς λόγους.|
ὁρᾶτ', ἄπιστον ὡς γυναικεῖον γένος·
μέτεστι χὐμῖν τῶν πεπραγμένων μέρος.|
μαίνηι· τί δ' ἡμῖν τῶν ξένων δρασμοῦ μέτα;
οὐκ εἶ κρατούντων πρὸς πύλας ὅσον τάχος;|
οὔ, πρίν γ' ἂν εἴπηι τοὔπος ἑρμηνεὺς τόδε,
εἴτ' ἔνδον εἴτ' οὐκ ἔνδον ἀρχηγὸς χθονός.
ὠή, χαλᾶτε κλῆιθρα, τοῖς ἔνδον λέγω,
καὶ δεσπότηι σημήναθ' οὕνεκ' ἐν πύλαις
πάρειμι, καινῶν φόρτον ἀγγέλλων κακῶν.|

τίς ἀμφὶ δῶμα θεᾶς τόδ' ἵστησιν βοήν,
πύλας ἀράξας καὶ ψόφον πέμψας ἔσω;|
†πῶς ἔλεγον αἵδε, καί μ'† ἀπήλαυνον δόμων,
ὡς ἐκτὸς εἴης· σὺ δὲ κατ' οἶκον ἦσθ' ἄρα.|
τί προσδοκῶσαι κέρδος ἢ θηρώμεναι;|
αὖθις τὰ τῶνδε σημανῶ· τὰ δ' ἐν ποσὶ_
παρόντ' ἄκουσον. ἡ νεᾶνις ἣ 'νθάδε
βωμοῖς παρίστατ', Ἰφιγένει', ἔξω χθονὸς
σὺν τοῖς ξένοισιν οἴχεται, σεμνὸν θεᾶς
ἄγαλμ' ἔχουσα· δόλια δ' ἦν καθάρματα.|
πῶς φῄς; τί πνεῦμα συμφορᾶς κεκτημένη;|
σῴζουσ' Ὀρέστην· τοῦτο γὰρ σὺ θαυμάσῃ.|
τὸν ποῖον; ἆρ' ὃν Τυνδαρὶς τίκτει κόρη;|
ὃν τοῖσδε βωμοῖς θεὰ καθωσιώσατο.|
ὦ θαῦμα—πῶς σε μεῖζον ὀνομάσας τύχω;|
μὴ 'νταῦθα τρέψῃς σὴν φρέν', ἀλλ' ἄκουέ μου·
σαφῶς δ' ἀθρήσας καὶ κλύων ἐκφρόντισον
διωγμὸς ὅστις τοὺς ξένους θηράσεται.|
λέγ'· εὖ γὰρ εἶπας· οὐ γὰρ ἀγχίπλουν πόρον
φεύγουσιν, ὥστε διαφυγεῖν τοὐμὸν δόρυ.|
ἐπεὶ πρὸς ἀκτὰς ἤλθομεν θαλασσίας,
οὗ ναῦς Ὀρέστου κρύφιος ἦν ὡρμισμένη,
ἡμᾶς μέν, οὓς σὺ δεσμὰ συμπέμπεις ξένων
ἔχοντας, ἐξένευσ' ἀποστῆναι πρόσω
Ἀγαμέμνονος παῖς, ὡς ἀπόρρητον φλόγα
θύουσα καὶ καθαρμὸν ὃν μετῴχετο,
αὐτὴ δ' ὄπισθε δέσμ' ἔχουσα τοῖν ξένοιν
ἔστειχε χερσί. καὶ τάδ' ἦν ὕποπτα μέν,
ἤρεσκε μέντοι σοῖσι προσπόλοις, ἄναξ.
χρόνωι δ', ἵν' ἡμῖν δρᾶν τι δὴ δοκοῖ πλέον,
ἀνωλόλυξε καὶ κατῇδε βάρβαρα
μέλη μαγεύουσ', ὡς φόνον νίζουσα δή.
◆ ἐπεὶ δὲ δαρὸν ἦμεν ἥμενοι χρόνον,
ἐσῆλθεν ἡμᾶς μὴ λυθέντες οἱ ξένοι
κτάνοιεν αὐτὴν δραπέται τ' οἰχοίατο.
φόβωι δ' ἃ μὴ χρῆν εἰσορᾶν καθήμεθα
σιγῆι· τέλος δὲ πᾶσιν ἦν αὑτὸς λόγος,
στείχειν ἵν' ἦσαν, καίπερ οὐκ ἐωμένοις.
κἀνταῦθ' ὁρῶμεν Ἑλλάδος νεὼς σκάφος
†ταρσῶι κατήρει πίτυλον ἐπτερωμένον†,
ναύτας τε πεντήκοντ' ἐπὶ σκαλμῶν πλάτας
ἔχοντας, ἐκ δεσμῶν δὲ τοὺς νεανίας
ἐλευθέρους πρύμνηθεν ἑστῶτας νεώς.
κοντοῖς δὲ πρῷραν εἶχον, οἱ δ' ἐπωτίδων
ἄγκυραν ἐξανῆπτον, οἱ δέ, κλίμακας
σπεύδοντες, ἦγον διὰ χερῶν πρυμνήσια,
πόντωι διδόντες τῆι ξένηι καθίεσαν.
ἡμεῖς δ' ἀφειδήσαντες, ὡς ἐσείδομεν
δόλια τεχνήματ', εἰχόμεσθα τῆς ξένης
πρυμνησίων τε, καὶ δι' εὐθυντηρίας
οἴακας ἐξῃροῦμεν εὐπρύμνου νεώς.
λόγοι δ' ἐχώρουν· Τίνι λόγωι πορθμεύετε
κλέπτοντες ἐκ γῆς ξόανα καὶ θυηπόλους;
τίνος τίς ὢν ≤σὺ≥ τήνδ' ἀπεμπολᾷς χθονός;
ὁ δ' εἶπ' Ὀρέστης, τῆσδ' ὅμαιμος, ὡς μάθῃς,
Ἀγαμέμνονος παῖς, τήνδ' ἐμὴν κομίζομαι
λαβὼν ἀδελφήν, ἣν ἀπώλεσ' ἐκ δόμων.
ἀλλ' οὐδὲν ἧσσον εἰχόμεσθα τῆς ξένης
καὶ πρὸς τ' ἕπεσθαι διεβιαζόμεσθά νιν.
ὅθεν τὰ δεινὰ πλήγματ' ἦν γενειάδων·
κεῖνοί τε γὰρ σίδηρον οὐκ εἶχον χεροῖν
ἡμεῖς τε· πυγμαὶ δ' ἦσαν ἐγκροτούμεναι,
καὶ κῶλ' ἀπ' ἀμφοῖν τοῖν νεανίαιν ἅμα
ἐς πλευρὰ καὶ πρὸς ἧπαρ ἠκοντίζετο,
ὥς τῶι ξυνάπτειν καὶ συναποκαμεῖν μέλη.
δεινοῖς δὲ σημάντροισιν ἐσφραγισμένοι
ἐφεύγομεν πρὸς κρημνόν, οἱ μὲν ἐν κάραι
κάθαιμ' ἔχοντες τραύμαθ', οἱ δ' ἐν ὄμμασιν·
ὄχθοις δ' ἐπισταθέντες εὐλαβεστέρως
ἐμαρνάμεσθα καὶ πέτροις ἐβάλλομεν.
ἀλλ' εἶργον ἡμᾶς τοξόται πρύμνης ἔπι
σταθέντες ἰοῖς, ὥστ' ἀναστεῖλαι πρόσω.
κἀν τῷδε—δεινὸς γὰρ κλύδων ὤκειλε ναῦν
πρὸς γῆν, φόβος δ' ἦν <παρθένωι> τέγξαι πόδα—
λαβὼν Ὀρέστης ὦμον εἰς ἀριστερόν,
βὰς ἐς θάλασσαν κἀπὶ κλίμακος θορών,
ἔθηκ' ἀδελφὴν < > ἐντὸς εὐσέλμου νεώς,
τό τ' οὐρανοῦ πέσημα, τῆς Διὸς κόρης
ἄγαλμα. ναὸς <δ'> ἐκ μέσης ἐφθέγξατο
βοή τις· Ὦ γῆς Ἑλλάδος ναῦται, νεὼς
λάβεσθε κώπαις ῥόθιά τ' ἐκλευκαίνετε·
ἔχομεν γὰρ ὧνπερ οὕνεκ' ἄξενον πόρον
Συμπληγάδων ἔσωθεν εἰσεπλεύσαμεν.
οἱ δὲ στεναγμὸν ἡδὺν ἐκβρυχώμενοι
ἔπαισαν ἅλμην. ναῦς δ', ἕως μὲν ἐντὸς ἦν
λιμένος, ἐχώρει στόμια, διαπερῶσα δὲ
λάβρωι κλύδωνι συμπεσοῦσ' ἠπείγετο·
δεινὸς γὰρ ἐλθὼν ἄνεμος ἐξαίφνης νεὼς
ὠθεῖ παλίμπρυμν' ἱστί'· οἱ δ' ἐκαρτέρουν
πρὸς κῦμα λακτίζοντες· ἐς δὲ γῆν πάλιν
κλύδων παλίρρους ἦγε ναῦν. σταθεῖσα δὲ
Ἀγαμέμνονος παῖς ηὔξατ' Ὦ Λητοῦς κόρη
σῷσόν με τὴν σὴν ἱερέαν πρὸς Ἑλλάδα
ἐκ βαρβάρου γῆς καὶ κλοπαῖς σύγγνωθ' ἐμαῖς.
φιλεῖς δὲ καὶ σὺ σὸν κασίγνητον, θεά·
φιλεῖν δὲ κἀμὲ τοὺς ὁμαίμονας δόκει.
ναῦται δ' ἐπευφήμησαν εὐχαῖσιν κόρης
παιᾶνα, γυμνὰς ἐκ <πέπλων> ἐπωμίδας
κώπῃ προσαρμόσαντες ἐκ κελεύσματος.
μᾶλλον δὲ μᾶλλον πρὸς πέτρας ᾔει σκάφος·

σιγῶμεν ἐγκάψαντες αἰθέρα γνάθοις.|
Eur. ἄγε νυν ὅπως ἅψεσθε τοῦ δαλοῦ χεροῖν
Κύκ. ἔσω μολόντες· διάπυρος δ᾽ ἐστὶν καλῶς.|
οὐκοῦν σὺ τάξεις οὕστινας πρώτους χρεὼν
καυτὸν μοχλὸν λαβόντας ἐκκάειν τὸ φῶς
Κύκλωπος, ὡς ἂν τῆς τύχης κοινώμεθα;|
ἡμεῖς μέν ἐσμεν μακροτέρω πρὸ τῶν θυρῶν
ἑστῶτες ὠθεῖν ἐς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ πῦρ.|
ἡμεῖς δὲ χωλοί γ᾽ ἀρτίως γεγενήμεθα.|
ταὐτὸν πεπόνθατ᾽ ἆρ᾽ ἐμοί· τοὺς γὰρ πόδας
ἑστῶτες ἐσπάσθημεν οὐκ οἶδ᾽ ἐξ ὅτου.|
ἑστῶτες ἐσπάσθητε;| καὶ τά γ᾽ ὄμματα
μέστ᾽ ἐστὶν ἡμῖν κόνεος ἢ τέφρας ποθέν.|
ἄνδρες πονηροὶ κοὐδὲν οἵδε σύμμαχοι.|
ὁτιὴ τὸ νῶτον τὴν ῥάχιν τ᾽ οἰκτίρομεν
καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκβαλεῖν οὐ βούλομαι
τυπτόμενος, αὕτη γίγνεται πονηρία;
ἀλλ᾽ οἶδ᾽ ἐπῳδὴν Ὀρφέως ἀγαθὴν πάνυ,
ὥς αὐτόματον τὸν δαλὸν ἐς τὸ κρανίον
στείχονθ᾽ ὑφάπτειν τὸν μονῶπα παῖδα γῆς.|
πάλαι μὲν ᾔδη σ᾽ ὄντα τοιοῦτον φύσει,
✦ νῦν δ᾽ οἶδ᾽ ἄμεινον. τοῖσι δ᾽ οἰκείοις φίλοις
χρῆσθαί μ᾽ ἀνάγκη. χειρὶ δ᾽ εἰ μηδὲν σθένεις,
ἀλλ᾽ οὖν ἐπεγκέλευέ γ᾽, ὡς εὐψυχίαν
φίλων κελευσμοῖς τοῖσι σοῖς κτησώμεθα.|
L1[O] δράσω τάδ᾽· ἐν τῶι Καρὶ κινδυνεύσομεν.
𝔸 655 κελευσμάτων δ᾽ ἕκατι τυφέσθω Κύκλωψ.|
663 ὤμοι, κατηνθρακώμεθ᾽ ὀφθαλμοῦ σέλας.|
καλός γ᾽ ὁ παιάν· μέλπε μοι τόνδ᾽, ὦ Κύκλωψ.|
ὤμοι μάλ᾽, ὡς ὑβρίσμεθ᾽, ὡς ὀλώλαμεν.
ἀλλ᾽ οὔτι μὴ φύγητε τῆσδ᾽ ἔξω πέτρας
χαίροντες, οὐδὲν ὄντες· ἐν πύλαισι γὰρ 1
σταθεὶς φάραγγος τῆσδ᾽ ἐναρμόσω χέρας.|
τί χρῆμ᾽ ἀυτεῖς, ὦ Κύκλωψ;| ἀπωλόμην.|
αἰσχρός γε φαίνῃ.| κἀπὶ τοῖσδέ γ᾽ ἄθλιος.|
μεθύων κατέπεσες ἐς μέσους τοὺς ἄνθρακας;|
Οὖτίς μ᾽ ἀπώλεσ᾽.| οὐκ ἄρ᾽ οὐδείς ἠδίκει.|
673 Οὖτίς με τυφλοῖ βλέφαρον.| οὐκ ἄρ᾽ εἶ τυφλός.|
675 σκώπτεις. ὁ δ᾽ Οὖτις ποῦ ᾽στιν;| οὐδαμοῦ, Κύκλωψ.| 1
ὁ ξένος, ἵν᾽ ὀρθῶς ἐκμάθῃς, μ᾽ ἀπώλεσεν,
ὁ μιαρός, ὅς μοι δοὺς τὸ πῶμα κατέκλυσεν.|
δεινὸς γὰρ οἶνος καὶ παλαίεσθαι βαρύς.|
πρὸς θεῶν, πεφεύγασ᾽ ἢ μένουσ᾽ ἔσω δόμων;|
οὗτοι σιωπῆι τὴν πέτραν ἐπήλυγα
λαβόντες ἑστήκασι.| ποτέρας τῆς χερός;|
ἐν δεξιᾶι σου.| ποῦ;| πρὸς αὐτῆι τῆι πέτραι.|
ἔχεις;| κακόν γε πρὸς κακῶι· τὸ κρανίον
παίσας κατέαγα.| καί σε διαφεύγουσί γε.|
οὐ τῆιδ᾽· ἐπεὶ τῆιδ᾽ εἶπας;| οὔ· ταύτηι λέγω.|
550 686 πῆι γάρ;| περιάγου, κεῖσε, πρὸς τἀριστερά.|

KEY:
- within song (none)
- spoken by messenger (none)
- † **crux** †
- | end of series of lines by same speaker
- ✦ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED: first trimeter of new speaker.

Letters not underlined: Murray (OCT I 1901) and Diggle (OCT I 1984) agree.

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
408 BCE	?	**Orestes**	**Cyclops**
or 425 BCE	?	?	**Cyclops**

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E14

COMPANION TO

EURIPIDES

ΚΥΚΛΩΨ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-141	**1-100**	345-471	**301-400**
142-243	**101-200**	472-628	**401-500**
244-344	**201-300**	629-709	**501-572**

3L 𝔸 1-686
1L 𝔹 687-709

PRINT TWO-SIDED: **149** to **156**

Ὦ ΒΡΌΜΙΕ, διὰ σὲ μυρίους ἔχω πόνους 148 (101C)
νῦν χὤτ' ἐν ἥβηι τοὐμὸν εὐσθένει δέμας·
πρῶτον μέν, ἡνίκ' ἐμμανὴς Ἥρας ὕπο
Νύμφας ὀρείας ἐκλιπὼν ὤιχου τροφούς·
ἔπειτά γ' ἀμφὶ γηγενῆ μάχην δορὸς
ἐνδέξιος σῶι ποδὶ παρασπιστὴς γεγὼς
Ἐγκέλαδον ἰτέαν εἰς μέσην θενὼν δορὶ
ἔκτεινα — φέρ' ἴδω, τοῦτ' ἰδὼν ὄναρ λέγω;
οὐ μὰ Δί', ἐπεὶ καὶ σκῦλ' ἔδειξα Βακχίωι.
καὶ νῦν ἐκείνων μεῖζον' ἐξαντλῶ πόνον.
ἐπεὶ γὰρ Ἥρα σοι γένος Τυρσηνικὸν
ληιστῶν ἐπῶρσεν, ὡς ὁδηθείης μακράν,
<ἐγὼ> πυθόμενος σὺν τέκνοισι ναυστολῶ
σέθεν κατὰ ζήτησιν. ἐν πρύμνηι δ' ἄκραι
αὐτὸς λαβὼν ηὔθυνον ἀμφῆρες δόρυ,
παῖδες δ' ἐρετμοῖς ἥμενοι γλαυκὴν ἅλα
ῥοθίοισι λευκαίνοντες ἐζήτουν σ', ἄναξ.
ἤδη δὲ Μαλέας πλησίον πεπλευκότας
ἀπηλιώτης ἄνεμος ἐμπνεύσας δορὶ
ἐξέβαλεν ἡμᾶς τήνδ' ἐς Αἰτναίαν πέτραν,
ἵν' οἱ μονῶπες ποντίου παῖδες θεοῦ
◆ Κύκλωπες οἰκοῦσ' ἄντρ' ἔρημ' ἀνδροκτόνοι.
τούτων ἑνὸς ληφθέντες ἐσμὲν ἐν δόμοις
δοῦλοι· καλοῦσι δ' αὐτὸν ὧι λατρεύομεν
Πολύφημον· ἀντὶ δ' εὐίων βακχευμάτων
L1[I] ποίμνας Κύκλωπος ἀνοσίου ποιμαίνομεν.
A παῖδες μὲν οὖν μοι κλιτύων ἐν ἐσχάτοις
νέμουσι μῆλα νέα νέοι πεφυκότες,
ἐγὼ δὲ πληροῦν πίστρα καὶ σαίρειν στέγας
μένων τέταγμαι τάσδε, τῶιδε δυσσεβεῖ
Κύκλωπι δείπνων ἀνοσίων διάκονος.
καὶ νῦν, τὰ προσταχθέντ', ἀναγκαίως ἔχει 2 (1C)
σαίρειν σιδηρᾶι τῆιδέ μ' ἁρπάγηι δόμους,
ὡς τόν τ' ἀπόντα δεσπότην Κύκλωπ' ἐμὸν
καθαροῖσιν ἄντροις μῆλά τ' ἐσδεχώμεθα.
ἤδη δὲ παῖδας προσνέμοντας εἰσορῶ
ποίμνας. τί ταῦτα; μῶν κρότος σικινίδων
ὁμοῖος ὑμῖν νῦν τε χὤτε Βακχίωι
κῶμοι συνασπίζοντες Ἀλθαίας δόμους 2
40 προσῆιτ' ἀοιδαῖς βαρβίτων σαυλούμενοι;|
82 σιγήσατ', ὦ τέκν', ἄντρα δ' ἐς πετρηρεφῆ
ποίμνας ἀθροῖσαι προσπόλους κελεύσατε.|
χωρεῖτ'· ἀτὰρ δὴ τίνα, πάτερ, σπουδὴν ἔχεις;|
ὁρῶ πρὸς ἀκταῖς ναὸς Ἑλλάδος σκάφος
κώπης τ' ἄνακτας σὺν στρατηλάτηι τινὶ
στείχοντας ἐς τόδ' ἄντρον· ἀμφὶ δ' αὐχέσι
Eur. τεύχη φέρονται κενά, βορᾶς κεχρημένοι,
Κύκ. κρωσσούς θ' ὑδρηλούς. ὦ ταλαίπωροι ξένοι,
90 τίνες ποτ' εἰσίν; οὐκ ἴσασι δεσπότην
91 Πολύφημον οἷός ἐστιν, ἄξενόν στέγην 150

στέφανον ἴδω λαβόντα γεύσωμαί τ' ἔτι.| {...}
ὦ οἰνοχόος ἄδικος.| <οὐ> μὰ Δί', ἀλλ' ὦ οἶνος γλυκύς. 560
ἰδού, καθαρὸν τὸ χεῖλος αἱ τρίχες τέ μου.| 562
θές νυν τὸν ἀγκῶν' εὐρύθμως κᾆιτ' ἔκπιε,
ὥσπερ μ' ὁρᾶις πίνοντα — χὤσπερ οὐκ ἐμέ.|
ἆ ἆ, τί δράσεις;| ἡδέως ἠμύστισα.|
λάβ', ὦ ξέν', αὐτὸς οἰνοχόος τέ μοι γενοῦ.|
γιγνώσκεται γοῦν ἡ ἄμπελος τῆμῆι χερί.|
φέρ' ἔγχεόν νυν.| ἐγχέω, σίγα μόνον.|
χαλεπὸν τόδ' εἶπας, ὅστις ἂν πίνηι πολύν.|
ἰδού, λαβὼν ἔκπιθι καὶ μηδὲν λίπηις·
συνεκθανεῖν δὲ σπῶντα χρὴ τῶι πώματι.|
παπαῖ, σοφόν γε τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου.|
κἂν μὲν σπάσηις γε δαιτὶ πρὸς πολλῆι πολύν,
τέγξας ἄδιψον νηδύν, εἰς ὕπνον βαλεῖ,
ἢν δ' ἐλλίπηις τι, ξηρανεῖ σ' ὁ Βάκχιος.| 575
ὡς ἐξένευσα μόγις· ἄκρατος ἡ χάρις. 577
ὁ δ' οὐρανός μοι συμμεμιγμένος δοκεῖ
τῆι γῆι φέρεσθαι, τοῦ Διός τε τὸν θρόνον
λεύσσω, τὸ πᾶν τε δαιμόνων ἁγνὸν σέβας.
— οὐκ ἂν φιλήσαιμ'· — αἱ Χάριτες πειρῶσί με. —
ἅλις Γανυμήδη τόνδ' ἔχων ἀναπαύσομαι.
κάλλιστα, νὴ τὰς Χάριτας. — ἥδομαι δέ πως
τοῖς παιδικοῖσι μᾶλλον ἢ τοῖς θήλεσιν.|
ἐγὼ γὰρ ὁ Διός εἰμι Γανυμήδης, Κύκλωψ;|
ναὶ μὰ Δί', ὃν ἁρπάζω γ' ἐγὼ 'κ τῆς Δαρδάνου.| L1[I]
ἀπόλωλα, παῖδες· σχέτλια πείσομαι κακά.| A
μέμφηι τὸν ἐραστὴν κἀντρυφᾶις πεπωκότι;|
οἴμοι· πικρότατον οἶνον ὄψομαι τάχα.|
ἄγε δή, Διονύσου παῖδες, εὐγενῆ τέκνα,
ἔνδον μὲν ἀνήρ· τῶι δ' ὕπνωι παρειμένος
τάχ' ἐξ ἀναιδοῦς φάρυγος ὠθήσει κρέα. 592
παρευτρέπισται· κοὐδὲν ἄλλο πλὴν πυροῦν 594
Κύκλωπος ὄψιν· ἀλλ' ὅπως ἀνὴρ ἔσηι.|
πέτρας τὸ λῆμα κἀδάμαντος ἕξομεν.
χώρει δ' ἐς οἴκους, πρίν τι τὸν πατέρα παθεῖν
ἀπάλαμνον· ὥς σοι τἀνθάδ' ἐστὶν εὐτρεπῆ.|
Ἥφαιστ', ἄναξ Αἰτναῖε, γείτονος κακοῦ
λαμπρὸν πυρώκας ὄμμ' ἀπαλλάχθηθ' ἅπαξ,
σύ τ', ὦ μελαίνης Νυκτὸς ἐκπαίδευμ', Ὕπνε,
ἄκρατος ἐλθὲ θηρὶ τῶι θεοστυγεῖ,
καὶ μὴ 'πὶ καλλίστοισι Τρωϊκοῖς πόνοις 603
ὑπ' ἀνδρός, ὧι θεῶν οὐδὲν ἢ βροτῶν μέλει. 605
ἢ τὴν τύχην μὲν δαίμον' ἡγεῖσθαι χρεών,
τὰ δαιμόνων δὲ τῆς τύχης ἐλάσσονα.| 607
σιγᾶτε πρὸς θεῶν, θῆρες, ἡσυχάζετε, 624
συνθέντες ἄρθρα στόματος· οὐδὲ πνεῖν ἐῶ, Eur.
οὐ σκαρδαμύσσειν οὐδὲ χρέμπτεσθαί τινα, Κύκ.
ὡς μὴ 'ξεγερθῆι τὸ κακόν, ἔστ' ἂν ὄμματος
ὄψις Κύκλωπος ἐξαμιλληθῆι πυρί.| 628

Eur. Κύκ.

δεῖ γοῦν· μέγας γὰρ δαλός· οὗ ξυλληπτέον.|
ὡς κἂν ἁμαξῶν ἑκατὸν ἀραίμην βάρος,
εἰ τοῦ Κύκλωπος τοῦ κακῶς ὀλουμένου
ὀφθαλμὸν ὥσπερ σφηκιὰν ἐκθύψομεν.|
σιγᾶτε νῦν· δόλον γὰρ ἐξεπίστασαι·
χὤταν κελεύω, τοῖσιν ἀρχιτέκτοσι
πείθεσθ'. ἐγὼ γὰρ ἄνδρας ἀπολιπὼν φίλους
τοὺς ἔνδον ὄντας οὐ μόνος σωθήσομαι.
καίτοι φύγοιμ' ἂν κἀκβέβηκ' ἄντρου μυχῶν·
ἀλλ' οὐ δίκαιον ἀπολιπόντ' ἐμοὺς φίλους,
ξὺν οἷσπερ ἦλθον δεῦρο, σωθῆναι μόνον.|
Κύκλωψ, ἄκουσον· ὡς ἐγὼ τοῦ Βακχίου
τούτου τρίβων εἴμ', ὃν πιεῖν ἔδωκά σοι.|
ὁ Βάκχιος δὲ τίς θεὸς νομίζεται;|
μέγιστος ἀνθρώποισιν ἐς τέρψιν βίου.|
ἐρυγγάνω γοῦν αὐτὸν ἡδέως ἐγώ.|
τοιόσδ' ὁ δαίμων· οὐδένα βλάπτει βροτῶν.|
θεὸς δ' ἐν ἀσκῶι πῶς γέγηθ' οἴκους ἔχων;|
ὅπου τιθῆι τις, ἐνθάδ' ἐστὶν εὐπετής.|
οὐ τοὺς θεοὺς χρὴ σῶμ' ἔχειν ἐν δέρμασιν.|
τί δ', εἴ σε τέρπει γ'; ἢ τὸ δέρμα σοι πικρόν;|
✦ μισῶ τὸν ἀσκόν· τὸ δὲ ποτὸν φιλῶ τόδε.|
μένων νυν αὐτοῦ πῖνε κεὐθύμει, Κύκλωψ.|
οὐ χρή μ' ἀδελφοῖς τοῦδε προσδοῦναι ποτοῦ;|
ἔχων γὰρ αὐτὸς τιμιώτερος φανῆι.|
L2[O] διδοὺς δὲ τοῖς φίλοισι χρησιμώτερος.|
𝔸 πυγμὰς ὁ κῶμος λοίδορόν τ' ἔριν φιλεῖ.|
μεθύω μέν, ἔμπας δ' οὔτις ἂν ψαύσειέ μου.|
ὦ τᾶν, πεπωκότ' ἐν δόμοισι χρὴ μένειν.|
ἠλίθιος ὅστις μὴ πιὼν κῶμον φιλεῖ.|
ὃς δ' ἂν μεθυσθεὶς γ' ἐν δόμοις μείνηι, σοφός.|
τί δρῶμεν, ὦ Σιληνέ; σοὶ μένειν δοκεῖ;|
δοκεῖ· τί γὰρ δεῖ συμποτῶν ἄλλων, Κύκλωψ;|
καὶ μὴν λαχνῶδές γ' οὖδας ἀνθηρᾶς χλόης.|
{...} καὶ πρός γε θάλπος ἡλίου πίνειν καλόν.
κλίθητί νύν μοι πλευρὰ θεὶς ἐπὶ χθονός.|
τί δῆτα τὸν κρατῆρ' ὄπισθέ μου τίθης;|
ὡς μὴ παριών τις καταβάληι.| πίνειν μὲν οὖν
κλέπτων σὺ βούληι· κάτθες αὐτὸν ἐς μέσον.
σὺ δ', ὦ ξέν', εἰπὲ τοὔνομ' ὅ τι σε χρὴ καλεῖν.|
Οὖτιν· χάριν δὲ τίνα λαβὼν σ' ἐπαινέσω;|
πάντων σ' ἑταίρων ὕστερον θοινάσομαι.|
καλόν γε τὸ γέρας τῶι ξένωι δίδως, Κύκλωψ.|
οὗτος, τί δρᾶις; τὸν οἶνον ἐκπίνεις λάθραι;|
οὔκ, ἀλλ' ἔμ' οὗτος ἔκυσεν, ὅτι καλὸν βλέπω.|
κλαύσηι, φιλῶν τὸν οἶνον οὐ φιλοῦντα σέ.|
οὐ μὰ Δί', ἐπεί μού φησ' ἐρᾶν ὄντος καλοῦ.|
ἔγχει, πλέων δὲ τὸν σκύφον. δίδου μόνον.|
πῶς οὖν κέκραται; φέρε διασκεψώμεθα.|
ἀπολεῖς· δὸς οὕτως.| ναὶ μὰ Δί' οὐ πρὶν ἄν γέ σε

149 (102C)

τήνδ' ἐμβεβῶτες καὶ Κυκλωπίαν γνάθον
τὴν ἀνδροβρῶτα δυστυχῶς ἀφιγμένοι.
ἀλλ' ἥσυχοι γίγνεσθ', ἵν' ἐκπυθώμεθα
πόθεν πάρεισι Σικελὸν Αἰτναῖον πάγον.|
ξένοι, φράσαιτ' ἂν νᾶμα ποτάμιον πόθεν
δίψης ἄκος λάβοιμεν, εἴ τέ τις θέλει
βορὰν ὀδῆσαι ναυτίλοις κεχρημένοις;
—τί χρῆμα; Βρομίου πόλιν ἔοιγμεν ἐσβαλεῖν·
Σατύρων πρὸς ἄντροις τόνδ' ὅμιλον εἰσορῶ.
χαίρειν προσεῖπα πρῶτα τὸν γεραίτατον.|
χαῖρ', ὦ ξέν', ὅστις δ' εἶ φράσον πάτραν τε σήν.|
Ἴθακος Ὀδυσσεύς, γῆς Κεφαλλήνων ἄναξ.|
οἶδ' ἄνδρα, κρόταλον δριμύ, Σισύφου γένος.|
ἐκεῖνος αὐτός εἰμι· λοιδόρει δὲ μή.|
πόθεν Σικελίαν τήνδε ναυστολῶν πάρει;|
ἐξ Ἰλίου γε κἀπὸ Τρωϊκῶν πόνων.|
πῶς; πορθμὸν οὐκ ἤιδησθα πατρώιας χθονός;|
ἀνέμων θύελλαι δεῦρό μ' ἥρπασαν βίαι.|
παπαῖ· τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξαντλεῖς ἐμοί.|
ἦ καὶ σὺ δεῦρο πρὸς βίαν ἀπεστάλης;|
λῃστὰς διώκων οἳ Βρόμιον ἀνήρπασαν.|
τίς δ' ἥδε χώρα καὶ τίνες ναίουσί νιν;|
Αἰτναῖος ὄχθος Σικελίας ὑπέρτατος.|
τείχη δὲ ποῦ 'στι καὶ πόλεως πυργώματα;|
οὐκ ἔστ'· ἔρημοι πρῶνες ἀνθρώπων, ξένε.|
τίνες δ' ἔχουσι γαῖαν; ἢ θηρῶν γένος;| L2[O]
Κύκλωπες, ἄντρ' ἔχοντες, οὐ στέγας δόμων.| 𝔸
τίνος κλύοντες; ἢ δεδήμευται κράτος;|
νομάδες· ἀκούει δ' οὐδὲν οὐδεὶς οὐδενός.|
σπείρουσι δ'—ἢ τῶι ζῶσι;—Δήμητρος στάχυν;|
γάλακτι καὶ τυροῖσι καὶ μήλων βορᾶι.|
3 (2C) Βρομίου δὲ πῶμ' ἔχουσιν, ἀμπέλου ῥοαῖς;|
ἥκιστα· τοιγὰρ ἄχορον οἰκοῦσι χθόνα.|
φιλόξενοι δὲ χὤσιοι περὶ ξένους;|
γλυκύτατά φασι τὰ κρέα τοὺς ξένους φορεῖν.|
τί φής; βορᾶι χαίρουσιν ἀνθρωποκτόνωι;|
οὐδεὶς μολὼν δεῦρ' ὅστις οὐ κατεσφάγη.|
αὐτὸς δὲ Κύκλωψ ποῦ 'στιν; ἢ δόμων ἔσω;|
3 φροῦδος, πρὸς Αἴτνηι θῆρας ἰχνεύων κυσίν.|
οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον, ὡς ἀπαίρωμεν χθονός;|
οὐκ οἶδ', Ὀδυσσεῦ· πᾶν δέ σοι δρώιημεν ἄν.|
ὄδησον ἡμῖν σῖτον, οὗ σπανίζομεν.|
οὐκ ἔστιν, ὥσπερ εἶπον, ἄλλο πλὴν κρέας.|
ἀλλ' ἡδὺ λιμοῦ καὶ τόδε σχετήριον.|
καὶ τυρὸς ὀπίας ἔστι καὶ βοὸς γάλα.|
ἐκφέρετε· φῶς γὰρ ἐμπολήμασιν πρέπει.|
σὺ δ' ἀντιδώσεις, εἰπέ μοι, χρυσὸν πόσον;|
οὐ χρυσόν, ἀλλὰ πῶμα Διονύσου φέρω.|
ὦ φίλτατ' εἰπών, οὗ σπανίζομεν πάλαι.|
151 καὶ μὴν Μάρων μοι πῶμ' ἔδωκε, παῖς θεοῦ.|

ὃν ἐξέθρεψα ταῖσδ' ἐγώ ποτ' ἀγκάλαις;|
ὁ Βακχίου παῖς, ὡς σαφέστερον μάθηις.|
ἐν σέλμασιν νεώς ἐστιν, ἢ φέρεις σύ νιν;|
ὅδ' ἀσκός, ὃς κεύθει νιν· ὡς ὁρᾶις, γέρον.|
οὗτος μὲν οὐδ' ἂν τὴν γνάθον πλήσειέ μου.|
{...} _ δὶς <γὰρ> τόσον πῶμ' ὅσον ἂν ἐξ ἀσκοῦ ῥυῆι.|
καλήν γε κρήνην εἶπας ἡδεῖάν τ' ἐμοί.|
βούληι σε γεύσω πρῶτον ἄκρατον μέθυ;|
δίκαιον· ἦ γὰρ γεῦμα τὴν ὠνὴν καλεῖ.|
καὶ μὴν ἐφέλκω καὶ ποτῆρ' ἀσκοῦ μέτα.|
φέρ' ἐκπάταξον, ὡς ἀναμνησθῶ πιών.|
ἰδού.| παπαιάξ, ὡς καλὴν ὀσμὴν ἔχει.|
εἶδες γὰρ αὐτήν;| οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ὀσφραίνομαι.|
γεῦσαί νυν, ὡς ἂν μὴ λόγωι 'παινῆις μόνον.|
156 βαβαί· χορεῦσαι παρακαλεῖ μ' ὁ Βάκχιος.|
158 μῶν τὸν λάρυγγα διεκάναξέ σου καλῶς;|
ὥστ' εἰς ἄκρους γε τοὺς ὄνυχας ἀφίκετο.|
πρὸς τῶιδε μέντοι καὶ νόμισμα δώσομεν.|
χάλα τὸν ἀσκὸν μόνον· ἔα τὸ χρυσίον.|
ἐκφέρετέ νυν τυρεύματ' ἢ μήλων τόκον.|
δράσω τάδ', ὀλίγον φροντίσας γε δεσποτῶν.
ὡς ἐκπιεῖν γ' ἂν κύλικα μαινοίμην μίαν,
πάντων Κυκλώπων ἀντιδοὺς βοσκήματα,
ῥῖψαι τ' ἐς ἅλμην Λευκάδος πέτρας ἄπο,
ἅπαξ μεθυσθεὶς καταβαλών τε τὰς ὀφρῦς.
L2[I] ὡς ὅς γε πίνων μὴ γέγηθε μαίνεται·
𝔸 169 ἵν' ἔστι τουτί τ' ὀρθὸν ἐξανιστάναι
171 ψαῦσαι χεροῖν λειμῶνος, ὀρχηστύς θ' ἅμα
κακῶν τε λῆστις. εἶτ' ἐγὼ <οὐ> κυνήσομαι
τοιόνδε πῶμα, τὴν Κύκλωπος ἀμαθίαν
κλαίειν κελεύων καὶ τὸν ὀφθαλμὸν μέσον;|
ἄκου', Ὀδυσσεῦ· διαλαλήσωμέν τί σοι.|
καὶ μὴν φίλοι γε προσφέρεσθε πρὸς φίλον.|
✦ ἐλάβετε Τροίαν τὴν Ἑλένην τε χειρίαν;|
καὶ πάντα γ' οἶκον Πριαμιδῶν ἐπέρσαμεν.|
οὔκουν, ἐπειδὴ τὴν νεᾶνιν εἵλετε,
ἅπαντες αὐτὴν διεκροτήσατ' ἐν μέρει,
ἐπεί γε πολλοῖς ἥδεται γαμουμένη,
τὴν προδότιν, ἢ τοὺς θυλάκους τοὺς ποικίλους
περὶ τοῖν σκελοῖν ἰδοῦσα καὶ τὸν χρύσεον
κλωιὸν φοροῦντα περὶ μέσον τὸν αὐχένα
ἐξεπτοήθη, Μενέλεων ἀνθρώπιον
λῶιστον, λιποῦσα; μηδαμοῦ γένος ποτὲ
φῦναι γυναικῶν ὤφελ'—εἰ μὴ 'μοὶ μόνωι.|
ἰδού τάδ' ὑμῖν ποιμένων βοσκήματα,
ἄναξ Ὀδυσσεῦ, μηκάδων ἀρνῶν τροφαί,
Eur. πηκτοῦ γάλακτός τ' οὐ σπάνια τυρεύματα.
Κύκ. φέρεσθε· χωρεῖθ' ὡς τάχιστ' ἄντρων ἄπο,
βότρυος ἐμοὶ πῶμ' ἀντιδόντες εὐίου.
150 193 —οἴμοι· Κύκλωψ ὅδ' ἔρχεται· τί δράσομεν;|

150 (103C)

κἀπήινεσ' ἄρας χεῖρα· Φίλτατε ξένων, 418
καλὸν τὸ πῶμα δαιτὶ πρὸς καλῆι δίδως.
ἡσθέντα δ' αὐτὸν ὡς ἐπησθόμην ἐγώ,
ἄλλην ἔδωκα κύλικα, γιγνώσκων ὅτι
τρώσει νιν οἶνος καὶ δίκην δώσει τάχα.
καὶ δὴ πρὸς ὠιδὰς εἷρπ'· ἐγὼ δ' ἐπεγχέων
ἄλλην ἐπ' ἄλληι σπλάγχν' ἐθέρμαινον ποτῶι.
ἄιδει δὲ παρὰ κλαίουσι συνναύταις ἐμοῖς
ἄμουσ', ἐπηχεῖ δ' ἄντρον. ἐξελθὼν δ' ἐγὼ
σιγῆι, σὲ σῶσαι κἄμ', ἐὰν βούληι, θέλω.
ἀλλ' εἴπατ' εἴτε χρήιζετ' εἴτ' οὐ χρήιζετε
φεύγειν ἄμεικτον ἄνδρα καὶ τὰ Βακχίου
ναίειν μέλαθρα Δαναΐδων νυμφῶν μέτα.
ὁ μὲν γὰρ ἔνδον σὸς πατὴρ τάδ' ἤινεσεν.
ἀλλ' ἀσθενὴς γὰρ κἀποκερδαίνων ποτοῦ,
ὥσπερ πρὸς ἰξῶι τῆι κύλικι λελημμένος
πτέρυγας ἀλύει· σὺ δέ—νεανίας γὰρ εἶ—
σώθητι μετ' ἐμοῦ καὶ τὸν ἀρχαῖον φίλον
Διόνυσον ἀνάλαβ', οὐ Κύκλωπι προσφερῆ.|
ὦ φίλτατ', εἰ γὰρ τήνδ' ἴδοιμεν ἡμέραν,
Κύκλωπος ἐκφυγόντες ἀνόσιον κάρα.| 438
ἄκουε δή νυν ἣν ἔχω τιμωρίαν 441
θηρὸς πανούργου σῆς τε δουλείας φυγήν.|
λέγ', ὡς Ἀσιάδος οὐκ ἂν ἥδιον ψόφον
κιθάρας κλύοιμεν ἢ Κύκλωπ' ὀλωλότα.|
ἐπὶ κῶμον ἕρπειν πρὸς κασιγνήτους θέλει L2[I]
Κύκλωπας ἡσθεὶς τῶιδε Βακχίου ποτῶι.| 𝔸
ξυνῆκ'· ἔρημον ξυλλαβὼν δρυμοῖσί νιν
σφάξαι μενοινᾶις, ἢ πετρῶν ὦσαι κάτω.|
οὐδὲν τοιοῦτον· δόλιος ἡ 'πιθυμία.|
πῶς δαί; σοφόν τοί σ' ὄντ' ἀκούομεν πάλαι.|
4 (3C)
κῶμον μὲν αὐτὸν τοῦδ' ἀπαλλάξαι, λέγων
ὡς οὐ Κύκλωψι πῶμα χρὴ δοῦναι τόδε,
μόνον δ' ἔχοντα βίοτον ἡδέως ἄγειν.
ὅταν δ' ὑπνώσσηι Βακχίου νικώμενος,
ἀκρεμὼν ἐλαίας ἔστιν ἐν δόμοισί τις, 455
ἐς πῦρ καθήσω· κᾆιθ' ὅταν κεκαυμένον 457
ἴδω νιν, ἄρας θερμὸν ἐς μέσην βαλῶ
4
Κύκλωπος ὄψιν, ὄμμα τ' ἐκτήξω πυρί.
ναυπηγίαν δ' ὡσεί τις ἁρμόζων ἀνὴρ
διπλοῖν χαλινοῖν τρύπανον κωπηλατεῖ,
οὕτω κυκλώσω δαλὸν ἐν φαεσφόρωι
Κύκλωπος ὄψει καὶ συνανανῶ κόρας.| 463
γέγηθα, μαινόμεσθα τοῖς εὑρήμασιν.| 465
κἄπειτα καὶ σὲ καὶ φίλους γέροντά τε
νεὼς μελαίνης κοῖλον ἐμβήσας σκάφος
διπλαῖσι κώπαις τῆσδ' ἀποστελῶ χθονός.| Eur.
ἔστ' οὖν ὅπως ἂν ὡσπερεὶ σπονδῆς θεοῦ Κύκ.
κἀγὼ λαβοίμην τοῦ τυφλοῦντος ὄμματα
δαλοῦ; πόνου γὰρ τοῦδε κοινωνεῖν θέλω.| 471 400

ἀλλ' ἕρπετ' εἴσω, τῶι κατ' αὔλιον θεῶι
Eur. ἵν' ἀμφὶ βωμὸν στάντες εὐωχῆτέ με.|
Κύκ. αἰαῖ, πόνους μὲν Τρωϊκοὺς ὑπεξέδυν
θαλασσίους τε, νῦν δ' ἐς ἀνδρὸς ἀνοσίου
γνώμην κατέσχον ἀλίμενόν τε καρδίαν.
ὦ Παλλάς, ὦ δέσποινα Διογενὲς θεά,
νῦν νῦν ἄρηξον· κρείσσονας γὰρ Ἰλίου
πόνους ἀφῖγμαι κἀπὶ κινδύνου βάθρα.
σύ τ', ὦ φαεννῶν ἀστέρων οἰκῶν ἕδρας
Ζεῦ ξένι', ὅρα τάδ'· εἰ γὰρ αὐτὰ μὴ βλέπεις,
355 ἄλλως νομίζηι Ζεὺς τὸ μηδὲν ὢν θεός.|
375 ὦ Ζεῦ, τί λέξω, δείν' ἰδὼν ἄντρων ἔσω
κοὐ πιστά, μύθοις εἰκότ', οὐδ' ἔργοις βροτῶν;|
τί δ' ἔστ', Ὀδυσσεῦ; μῶν τεθοίναται σέθεν
φίλους ἑταίρους ἀνοσιώτατος Κύκλωψ;|
δισσούς γ' ἀθρήσας κἀπιβαστάσας χεροῖν,
οἳ σαρκὸς εἶχον εὐτραφέστατον πάχος.|
381 πῶς, ὦ ταλαίπωρ', ἦτε πάσχοντες τάδε;|
383 ἀνέκαυσε μὲν πῦρ πρῶτον, ὑψηλῆς δρυὸς
κορμοὺς πλατείας ἐσχάρας βαλὼν ἔπι,
τρισσῶν ἁμαξῶν ὡς ἀγώγιμον βάρος.
✦ ἔπειτα φύλλων ἐλατίνων χαμαιπετῆ
ἔστρωσεν εὐνὴν πλησίον πυρὸς φλογί.
κρατῆρα δ' ἐξέπλησεν ὡς δεκάμφορον,
μόσχους ἀμέλξας, λευκὸν ἐσχέας γάλα.
L3[O] σκύφος τε κισσοῦ παρέθετ' εἰς εὖρος τριῶν
𝔸 πήχεων, βάθος δὲ τεσσάρων ἐφαίνετο.
καὶ χάλκεον λέβητ' ἐπέζεσεν πυρί,
ὀβελούς τ', ἄκρους μὲν ἐγκεκαυμένους πυρί,
394 ξεστοὺς δὲ δρεπάνωι τἄλλα, παλιούρου κλάδων,
396 ὡς δ' ἦν ἕτοιμα πάντα τῶι θεοστυγεῖ
Ἅιδου μαγείρωι, φῶτε συμμάρψας δύο
ἔσφαζ' ἑταίρων τῶν ἐμῶν, ῥυθμῶι θ' ἑνὶ
τὸν μὲν λέβητος ἐς κύτος χαλκήλατον,
{...} τὸν δ' αὖ, τένοντος ἁρπάσας ἄκρου ποδός,
401 παίων πρὸς ὀξὺν στόνυχα πετραίου λίθου,
403 λάβρωι μαχαίραι σάρκας ἐξώπτα πυρί,
τὰ δ' ἐς λέβητ' ἐφῆκεν ἕψεσθαι μέλη.
ἐγὼ δ' ὁ τλήμων δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χέων
ἐχριμπτόμην Κύκλωπι κἀδιακόνουν·
ἄλλοι δ' ὅπως ὄρνιθες ἐν μυχοῖς πέτρας
πτήξαντες εἶχον, αἷμα δ' οὐκ ἐνῆν χροΐ.
ἐπεὶ δ' ἑταίρων τῶν ἐμῶν πλησθεὶς βορᾶς
ἀνέπεσε, φάρυγος αἰθέρ' ἐξιεὶς βαρύν,
ἐσῆλθέ μοί τι θεῖον· ἐμπλήσας σκύφος
Μάρωνος αὐτῶι τοῦδε προσφέρω πιεῖν,
λέγων τάδ'· Ὦ τοῦ ποντίου θεοῦ Κύκλωψ,
σκέψαι τόδ' οἷον Ἑλλὰς ἀμπέλων ἄπο
θεῖον κομίζει πῶμα, Διονύσου γάνος.
350 416 ὁ δ' ἔκπλεως ὢν τῆς ἀναισχύντου βορᾶς

151 (104C) ἀπολώλαμέν γάρ, ὦ γέρον· ποῖ χρὴ φυγεῖν;|
ἔσω πέτρας τῆσδ', οὗπερ ἂν λάθοιτέ γε.| Eur.
δεινὸν τόδ' εἶπας, ἀρκύων μολεῖν ἔσω.| Κύκ.
οὐ δεινόν· εἰσὶ καταφυγαὶ πολλαὶ πέτρας.|
οὐ δῆτ'. ἐπεὶ τἂν μεγάλα γ' ἡ Τροία στένοι,
εἰ φευξόμεσθ' ἕν' ἄνδρα, μυρίον δ' ὄχλον
Φρυγῶν ὑπέστην πολλάκις σὺν ἀσπίδι.
ἀλλ', εἰ θανεῖν δεῖ, κατθανούμεθ' εὐγενῶς,
ἢ ζῶντες αἶνον τὸν πάρος συσσώσομεν.|
ἄνεχε· πάρεχε· τί τάδε· τίς ἡ ῥαθυμία;
τί βακχιάζετ'; οὐχὶ Διόνυσος τάδε,
οὐ κρόταλα χαλκοῦ τυμπάνων τ' ἀράγματα.
πῶς μοι κατ' ἄντρα νεόγονα βλαστήματα;
ἦ πρός τε μαστοῖς εἰσι χὐπὸ μητέρων
πλευρὰς τρέχουσι, σχοινίνοις τ' ἐν τεύχεσιν
πλήρωμα τυρῶν ἐστιν ἐξημελγμένον;
τί φάτε, τί λέγετε; τάχα τις ὑμῶν τῶι ξύλωι
δάκρυα μεθήσει. βλέπετ' ἄνω καὶ μὴ κάτω.|
ἰδού· πρὸς αὐτὸν τὸν Δί' ἀνακεκύφαμεν,
καὶ τἄστρα καὶ τὸν Ὠρίωνα δέρκομαι.|
ἄριστόν ἐστιν εὖ παρεσκευασμένον;|
πάρεστιν· ὁ φάρυγξ εὐτρεπὴς ἔστω μόνον.|
ἦ καὶ γάλακτός εἰσι κρατῆρες πλέῳ;|
ὥστ' ἐκπιεῖν γέ σ', ἢν θέλῃς, ὅλον πίθον.|
μήλειον ἢ βόειον ἢ μεμιγμένον;|
ὧν ἂν θέλῃς σύ, μὴ 'μὲ καταπίῃς μόνον.| L3[O]
ἥκιστ'· ἐπεί μ' ἂν ἐν μέσηι τῆι γαστέρι 𝔸
πηδῶντες ἀπολέσαιτ' ἂν ὑπὸ τῶν σχημάτων.
ἔα· τίν' ὄχλον τόνδ' ὁρῶ πρὸς αὐλίοις;
λῃσταί τινες κατέσχον ἢ κλῶπες χθόνα;
ὁρῶ γέ τοι τούσδ' ἄρνας ἐξ ἄντρων ἐμῶν
5 (4C) στρεπταῖς λύγοισι σῶμα συμπεπλεγμένους,
τεύχη τε τυρῶν συμμιγῆ, γέροντά τε
πληγαῖς πρόσωπον φαλακρὸν ἐξῳδηκότα.|
ὤμοι, πυρέσσω συγκεκομμένος τάλας.|
ὑπὸ τοῦ; τίς ἐς σὸν κρᾶτ' ἐπύκτευσεν, γέρον;|
ὑπὸ τῶνδε, Κύκλωψ, ὅτι τὰ σ' οὐκ εἴων φέρειν.|
οὐκ ἦισαν ὄντα θεόν με καὶ θεῶν ἄπο;|
5 ἔλεγον ἐγὼ τάδ'· οἳ δ' ἐφόρουν τὰ χρήματα·
καὶ τόν γε τυρὸν οὐκ ἐῶντος ἤσθιον
τούς τ' ἄρνας ἐξεφοροῦντο· δήσαντες δὲ σὲ
κλῳῶι τριπήχει, κἆιτα τὸν ὀφθαλμὸν μέσον {...}
τὰ σπλάγχν' ἔφασκον ἐξαμήσεσθαι βίαι,
μάστιγί τ' εὖ τὸ νῶτον ἀποθλίψειν σέθεν,
κἄπειτα συνδήσαντες ἐς θἀδώλια
τῆς νηὸς ἐμβαλόντες ἀποδώσειν τινὶ
πέτρους μοχλεύειν, ἢ 's μυλῶνα καταβαλεῖν.|
ἄληθες; οὔκουν κοπίδας ὡς τάχιστ' ἰὼν
θήξεις μαχαίρας καὶ μέγαν φάκελον ξύλων
ἐπιθεὶς ἀνάψεις; ὡς σφαγέντες αὐτίκα 243 200

πλήσουσι νηδὺν τὴν ἐμὴν ἀπ' ἄνθρακος
θερμὴν ἔδοντος δαῖτα τῶι κρεανόμωι,
τὰ δ' ἐκ λέβητος ἑφθὰ καὶ τετηκότα.
ὡς ἔκπλεώς γε δαιτός εἰμ' ὀρεσκόου·
ἅλις λεόντων ἐστί μοι θοινωμένωι
ἐλάφων τε, χρόνιος δ' εἴμ' ἀπ' ἀνθρώπων βορᾶς.|
τὰ καινά γ' ἐκ τῶν ἠθάδων, ὦ δέσποτα,
ἡδίον' ἐστίν. οὐ γὰρ αὖ νεωστί γε
ἄλλοι πρὸς ἄντρα σοι ἐσαφίκοντο ξένοι.|
Κύκλωψ, ἄκουσον ἐν μέρει καὶ τῶν ξένων.
ἡμεῖς βορᾶς χρῄζοντες ἐμπολὴν λαβεῖν
σῶν ἆσσον ἄντρων ἤλθομεν νεὼς ἄπο.
τοὺς δ' ἄρνας ἡμῖν οὗτος ἀντ' οἴνου σκύφου
ἀπημπόλα τε κἀδίδου πιεῖν λαβὼν
ἑκὼν ἑκοῦσι, κοὐδὲν ἦν τούτων βίαι.
ἀλλ' οὗτος ὑγιὲς οὐδὲν ὧν φησιν λέγει,
ἐπεὶ κατελήφθη σοῦ λάθραι πωλῶν τὰ σά.|
ἐγώ; κακῶς γὰρ' ἐξόλοι'.| εἰ ψεύδομαι.|
μὰ τὸν Ποσειδῶ τὸν τεκόντα σ', ὦ Κύκλωψ,
μὰ τὸν μέγαν Τρίτωνα καὶ τὸν Νηρέα,
μὰ τὴν Καλυψὼ τάς τε Νηρέως κόρας,
◆ τά θ' ἱερὰ κύματ' ἰχθύων τε πᾶν γένος,
ἀπώμοσ', ὦ κάλλιστον ὦ Κυκλώπιον,
ὦ δεσποτίσκε, μὴ τὰ σ' ἐξοδᾶν ἐγὼ
ξένοισι χρήματ'. ἦ κακῶς οὗτοι κακοὶ
L3[I] οἱ παῖδες ἀπόλοινθ', οὓς μάλιστ' ἐγὼ φιλῶ.|
𝔸 αὐτὸς ἔχ'. ἔγωγε τοῖς ξένοις τὰ χρήματα
περνάντα σ' εἶδον· εἰ δ' ἐγὼ ψευδῆ λέγω,
ἀπόλοιθ' ὁ πατήρ μου· τοὺς ξένους δὲ μὴ ἀδίκει.|
ψεύδεσθ'. ἔγωγε τῷδε τοῦ Ῥαδαμάνθυος
μᾶλλον πέποιθα καὶ δικαιότερον λέγω.
θέλω δ' ἐρέσθαι· πόθεν ἐπλεύσατ', ὦ ξένοι;
ποδαποί; τίς ὑμᾶς ἐξεπαίδευσεν πόλις;|
Ἰθακήσιοι μὲν τὸ γένος, Ἰλίου δ' ἄπο,
πέρσαντες ἄστυ, πνεύμασιν θαλασσίοις
σὴν γαῖαν ἐξωσθέντες ἥκομεν, Κύκλωψ.|
ἦ τῆς κακίστης οἳ μετήλθεθ' ἁρπαγὰς
Ἑλένης Σκαμάνδρου γείτον' Ἰλίου πόλιν;|
οὗτοι, πόνον τὸν δεινὸν ἐξηντληκότες.|
αἰσχρὸν στράτευμά γ', οἵτινες μιᾶς χάριν
γυναικὸς ἐξεπλεύσατ' ἐς γαῖαν Φρυγῶν.|
θεοῦ τὸ πρᾶγμα· μηδέν' αἰτιῶ βροτῶν.
ἡμεῖς δέ σ', ὦ θεοῦ ποντίου γενναῖε παῖ,
ἱκετεύομέν τε καὶ λέγομεν ἐλευθέρως·
μὴ τλῇς πρὸς ἄντρα σοι ἐσαφιγμένους φίλους
κτανεῖν βοράν τε δυσσεβῆ θέσθαι γνάθοις·
οἳ τὸν σόν, ὦναξ, πατέρ' ἔχειν ναῶν ἕδρας
ἐρρυσάμεσθα γῆς ἐν Ἑλλάδος μυχοῖς·
ἱερεύς τ' ἄθραυστος Ταινάρου μένει λιμὴν
Μαλέας τ' ἄκροι κευθμῶνες ἥ τε Σουνίου

152 (105C)
δίας Ἀθάνας σῶς ὑπάργυρος πέτρα
Γεραίστιοί τε καταφυγαί· τά θ' Ἑλλάδος
ὧν καὶ σὺ κοινοῖ· γῆς γὰρ Ἑλλάδος μυχοὺς
οἰκεῖς ὑπ' Αἴτνηι, τῆι πυριστάκτωι πέτραι.
νόμος δὲ θνητοῖς, εἰ λόγους ἀποστρέφηι,
ἱκέτας δέχεσθαι ποντίους ἐφθαρμένους
ξένιά τε δοῦναι καὶ πέπλοις ἐπαρκέσαι,
οὐκ ἀμφὶ βουπόροισι πηχθέντας μέλη
ὀβελοῖσι νηδὺν καὶ γνάθον πλῆσαι σέθεν.
ἅλις δὲ Πριάμου γαῖ' ἐχήρωσ' Ἑλλάδα,
πολλῶν νεκρῶν πιοῦσα δοριπετῆ φόνον,
ἀλόχους τ' ἀνάνδρους γραῦς τ' ἄπαιδας ὤλεσεν
πολιούς τε πατέρας. εἰ δὲ τοὺς λελειμμένους
σὺ συμπυρώσας δαῖτ' ἀναλώσεις πικράν,
ποῖ τρέψεταί τις; ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ, Κύκλωψ·
πάρες τὸ μάργον σῆς γνάθου, τὸ δ' εὐσεβὲς
τῆς δυσσεβείας ἀνθελοῦ· πολλοῖσι γὰρ
κέρδη πονηρὰ ζημίαν ἠμείψατο.|
παραινέσαι τοι βούλομαι· τῶν γὰρ κρεῶν
μηδὲν λίπηις τοῦδ', ἢν δὲ τὴν γλῶσσαν δάκηις,
κομψὸς γενήσηι καὶ λαλίστατος, Κύκλωψ.|
ὁ πλοῦτος, ἀνθρωπίσκε, τοῖς σοφοῖς θεός,
τὰ δ' ἄλλα κόμποι καὶ λόγων εὐμορφίαι.
ἄκρας δ' ἐναλίας ἃς καθίδρυται πατὴρ
χαίρειν κελεύω· τί τάδε προυστήσω λόγωι;
Ζηνὸς δ' ἐγὼ κεραυνὸν οὐ φρίσσω, ξένε, L3[I]
οὐδ' οἶδ' ὅ τι Ζεύς ἐστ' ἐμοῦ κρείσσων θεός. 𝔸
οὔ μοι μέλει τὸ λοιπόν· ὡς δ' οὔ μοι μέλει,
ἄκουσον· ὅταν ἄνωθεν ὄμβρον ἐκχέηι,
ἐν τῆιδε πέτραι στέγν' ἔχων σκηνώματα,
ἢ μόσχον ὀπτὸν ἤ τι θήρειον δάκος
6 (5C) δαινύμενος, εὖ τέγγων τε γαστέρ' ὑπτίαν,
ἐπεκπιὼν γάλακτος ἀμφορέα, πέπλον
κρούω, Διὸς βρονταῖσιν εἰς ἔριν κτυπῶν.
ὅταν δὲ βορέας χιόνα Θρῄκιος χέηι,
δοραῖσι θηρῶν σῶμα περιβαλὼν ἐμὸν
καὶ πῦρ ἀναίθων—χιόνος οὐδέν μοι μέλει.
ἡ γῆ δ' ἀνάγκηι, κἂν θέληι κἂν μὴ θέληι,
6 τίκτουσα ποίαν τἀμὰ πιαίνει βοτά.
ἁγὼ οὔτινι θύω πλὴν ἐμοί, θεοῖσι δ' οὔ,
καὶ τῆι μεγίστηι, γαστρὶ τῆιδε, δαιμόνων.
ὡς τοὐμπιεῖν γε κἀμφαγεῖν τοὐφ' ἡμέραν,
Ζεὺς οὗτος ἀνθρώποισι τοῖσι σώφροσιν,
λυπεῖν δὲ μηδὲν αὑτόν. οἳ δὲ τοὺς νόμους
ἔθεντο ποικίλλοντες ἀνθρώπων βίον,
κλαίειν ἄνωγα· τὴν <δ'> ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ
οὐ παύσομαι δρῶν εὖ—κατεσθίων τε σέ.
ξένια δὲ λήψηι τοιάδ', ὡς ἄμεμπτος ὦ,
πῦρ καὶ πατρῷιον τόνδε λέβητά γ', ὃς ζέσας
σὴν σάρκα διαφόρητον ἀμφέξει καλῶς.

οἴμοι γελῶμαι· κερτομεῖτέ μ' ἐν κακοῖς.|
ἀλλ' οὐκέτ', ἀλλὰ πρόσθεν οὗτός ἐστί σου.|
ὦ παγκάκιστε, ποῦ ποτ' εἶ;| τηλοῦ σέθεν
φυλακαῖσι φρουρῶ σῶμ' Ὀδυσσέως τόδε.|
πῶς εἶπας; ὄνομα μεταβαλὼν καινὸν λέγεις.|
ὅπερ μ' ὁ φύσας ὠνόμαζ' Ὀδυσσέα.
δώσειν δ' ἔμελλες ἀνοσίου δαιτὸς δίκας·
καλῶς γὰρ ἂν Τροίαν γε διεπυρώσαμεν
εἰ μή σ' ἑταίρων φόνον ἐτιμωρησάμην.|
αἰαῖ· παλαιὸς χρησμὸς ἐκπεραίνεται·
τυφλὴν γὰρ ὄψιν ἐκ σέθεν σχήσειν μ' ἔφη
Τροίας ἀφορμηθέντος. ἀλλὰ καὶ σέ τοι
δίκας ὑφέξειν ἀντὶ τῶνδ' ἐθέσπισεν,
πολὺν θαλάσσηι χρόνον ἐναιωρούμενον.|
κλαίειν σ' ἄνωγα· καὶ δέδραχ' ὅπερ λέγεις.
ἐγὼ δ' ἐπ' ἀκτὰς εἶμι καὶ νεὼς σκάφος
ἥσω 'πὶ πόντον Σικελὸν ἔς τ' ἐμὴν πάτραν.|
οὐ δῆτ', ἐπεί σε τῆσδ' ἀπορρήξας πέτρας
αὐτοῖσι συνναύταισι συντρίψω βαλών.
ἄνω δ' ἐπ' ὄχθον εἶμι, καίπερ ὢν τυφλός,| 706
ἡμεῖς δὲ συνναῦταί γε τοῦδ' Ὀδυσσέως 708
ὄντες τὸ λοιπὸν Βακχίωι δουλεύσομεν.| 709

EXCLUDED:

170 μαστοῦ τε δραγμὸς καὶ †παρεσκευασμένου†
296 †δύσφρον' ὀνείδη Φρυξὶν οὐκ ἐδώκαμεν.†
382 ἐπεὶ πετραίαν τήνδ' †ἐσήλθομεν χθόνα,†
395 †Αἰτναῖά τε σφαγεῖα πελέκεων γνάθοις.†
402 ἐγκέφαλον ἐξέρρανε, καὶ †καθαρπάσας†
417 ἐδέξατ' ἔσπασέν <τ'> ἄμυστιν ἑλκύσας
439 ὡς διὰ μακροῦ γε †τὸν σίφωνα τὸν φίλον
440 χηρεύομεν.—τόν δ' οὐκ ἔχομεν κατ' αὖ φαγεῖν.†
561 ἀπομυκτέον δέ σοι ἐστιν ὡς λήψηι πιεῖν.
593 δαλὸς δ' ἔσωθεν αὐλίων †ὠθεῖ† καπνὸν
456 ὃν φασγάνωι <'γὼ> τῶιδ' ἀποξύνας ἄκρον
604 αὐτόν τε ναύ<τα>ς τ' ἀπολέσητ' Ὀδυσσέα
674 †ὡς δὴ σύ†—| καὶ πῶς σ' οὔτις ἂν θείη τυφλόν;
707 δι' ἀμφιτρῆτος τῆσδε †προσβαίνων ποδί.†

◆

L1[O]
𝔹

L1[O]
𝔹

7

7

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)

copy text: Murray (OCT I 1901)

typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

L1[I]
𝔹

L1[I]
𝔹

8

Eur.
Κύκ.

Eur.
Κύκ.

μέγαν γ' ἔρωτα· πιστὸς οὐκ ἔφυ φίλοις.| 154
Eur. ἴτω νυν, εἴπερ, ὡς λέγεις, ἐστὶν κακός.|
Μήδεια ἀνδρῶν τυράννων κῆδος ἠράσθη λαβεῖν.|
δίδωσι δ' αὐτῶι τίς; πέραινέ μοι λόγον.|
Κρέων, ὃς ἄρχει τῆσδε γῆς Κορινθίας.|
συγγνωστὰ μέν τἄρ' ἦν σε λυπεῖσθαι, γύναι.|
ὄλωλα· καὶ πρός γ' ἐξελαύνομαι χθονός.|
πρὸς τοῦ; τόδ' ἄλλο καινὸν αὖ λέγεις κακόν.|
Κρέων μ' ἐλαύνει φυγάδα γῆς Κορινθίας.|
ἐᾶι δ' Ἰάσων; οὐδὲ ταῦτ' ἐπήινεσα.|
λόγωι μὲν οὐχί, καρτερεῖν δὲ βούλεται.
ἀλλ' ἄντομαί σε τῆσδε πρὸς γενειάδος
γονάτων τε τῶν σῶν ἱκεσία τε γίγνομαι,
οἴκτιρον οἴκτιρόν με τὴν δυσδαίμονα
καὶ μή μ' ἔρημον ἐκπεσοῦσαν εἰσίδηις,
δέξαι δὲ χώραι καὶ δόμοις ἐφέστιον.
οὕτως ἔρως σοι πρὸς θεῶν τελεσφόρος
γένοιτο παίδων, καὐτὸς ὄλβιος θάνοις.
εὕρημα δ' οὐκ οἶσθ' οἷον ηὕρηκας τόδε·
παύσω γέ σ' ὄντ' ἄπαιδα καὶ παίδων γονὰς
σπεῖραί σε θήσω· τοιάδ' οἶδα φάρμακα.|
πολλῶν ἕκατι τήνδε σοι δοῦναι χάριν,
γύναι, πρόθυμός εἰμι, πρῶτα μὲν θεῶν,
ἔπειτα παίδων ὧν ἐπαγγέλληι γονάς·
ἐς τοῦτο γὰρ δὴ φροῦδός εἰμι πᾶς ἐγώ.
L1[O] οὕτω δ' ἔχει μοι· σοῦ μὲν ἐλθούσης χθόνα,
𝔸 πειράσομαί σου προξενεῖν δίκαιος ὤν.
[τόσον γε μέντοι σοι προσημαίνω, γύναι·
ἐκ τῆσδε μὲν γῆς οὔ σ' ἄγειν βουλήσομαι,]
αὐτὴ δ' ἐάνπερ εἰς ἐμοὺς ἔλθηις δόμους,
μενεῖς ἄσυλος κοὔ σε μὴ μεθῶ τινι·
ἐκ τῆσδε δ' αὐτὴ γῆς ἀπαλλάσσου πόδα· 1
ἀναίτιος γὰρ καὶ ξένοις εἶναι θέλω.|
ἔσται τάδ'· ἀλλὰ πίστις εἰ γένοιτό μοι
τούτων, ἔχοιμ' ἂν πάντα πρὸς σέθεν καλῶς.|
μῶν οὐ πέποιθας; ἢ τί σοι τὸ δυσχερές;|
πέποιθα· Πελίου δ' ἐχθρός ἐστί μοι δόμος
Κρέων τε. τούτοις δ' ὁρκίοισι μὲν ζυγεὶς
ἄγουσιν οὐ μεθεῖ' ἂν ἐκ γαίας ἐμέ· 3
λόγοις δὲ συμβὰς καὶ θεῶν ἀνώμοτος
738 †φίλος γένοι' ἂν τἀπικηρυκεύματα·—†
οὐκ ἂν πίθοιο· τἀμὰ μὲν γὰρ ἀσθενῆ,
τοῖς δ' ὄλβος ἐστὶ καὶ δόμος τυραννικός.|
741 †πολλὴν ἔλεξας ἐν λόγοις προμηθίαν·†
ἀλλ', εἰ δοκεῖ σοι, δρᾶν τάδ' οὐκ ἀφίσταμαι.
ἐμοί τε γὰρ τάδ' ἐστὶν ἀσφαλέστατα,
σκῆψίν τιν' ἐχθροῖς σοῖς ἔχοντα δεικνύναι,
τὸ σόν τ' ἄραρε μᾶλλον· ἐξηγοῦ θεούς.|
◆ ὄμνυ πέδον Γῆς, πατέρα θ' Ἥλιον πατρὸς
747 τοὐμοῦ θεῶν τε συντιθεὶς ἅπαν γένος.| 157

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
431 BCE	3rd	Philoctetes	Harvesters
		Dictys	
		Medea	

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E15

COMPANION TO

EURIPIDES

ΜΗΔΕΙΑ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART, WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-218	**1-100**		
219-318	**101-200**	803-944	**601-700**
319-461	**201-300**	945-1070	**701-800**
462-561	**301-400**	1071-1205	**801-900**
562-697	**401-500**	1206-1339	**901-1000**
698-802	**501-600**	1340-1388	**1001-1049**

3L 𝔸 1-747

3L 𝔹 748-1388

PRINT TWO-SIDED: **157 to 168**

Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος
Κόλχων ἐς αἶαν κυανέας Συμπληγάδας,
μηδ' ἐν νάπαισι Πηλίου πεσεῖν ποτε
τμηθεῖσα πεύκη, μηδ' ἐρετμῶσαι χέρας
ἀνδρῶν ἀρίστων, οἳ τὸ πάγχρυσον δέρας
Πελίαι μετῆλθον. οὐ γὰρ ἂν δέσποιν' ἐμὴ
Μήδεια πύργους γῆς ἔπλευσ' Ἰωλκίας
ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ' Ἰάσονος·
οὐδ' ἂν κτανεῖν πείσασα Πελιάδας κόρας
πατέρα κατῴκει τήνδε γῆν Κορινθίαν
ξὺν ἀνδρὶ καὶ τέκνοισιν, ἁνδάνουσα μὲν
12 †φυγῆι πολιτῶν† ὧν ἀφίκετο χθόνα,
αὐτῇ τε πάντα ξυμφέρουσ' Ἰάσονι·
ἥπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία,
ὅταν γυνὴ πρὸς ἄνδρα μὴ διχοστατῆι.
νῦν δ' ἐχθρὰ πάντα, καὶ νοσεῖ τὰ φίλτατα.
προδοὺς γὰρ αὑτοῦ τέκνα δεσπότιν τ' ἐμὴν
γάμοις Ἰάσων βασιλικοῖς εὐνάζεται,
γήμας Κρέοντος παῖδ', ὃς αἰσυμνᾶι χθονός·
Μήδεια δ' ἡ δύστηνος ἠτιμασμένη
βοᾶι μὲν ὅρκους, ἀνακαλεῖ δὲ δεξιᾶς,
πίστιν μεγίστην, καὶ θεοὺς μαρτύρεται
οἵας ἀμοιβῆς ἐξ Ἰάσονος κυρεῖ.
κεῖται δ' ἄσιτος, σῶμ' ὑφεῖσ' ἀλγηδόσι,
τὸν πάντα συντήκουσα δακρύοις χρόνον,
L1[I] ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ᾔσθετ' ἠδικημένη,
𝔸 οὔτ' ὄμμ' ἐπαίρουσ' οὔτ' ἀπαλλάσσουσα γῆς
πρόσωπον· ὡς δὲ πέτρος ἢ θαλάσσιος
κλύδων ἀκούει νουθετουμένη φίλων·
ἢν μή ποτε στρέψασα πάλλευκον δέρην
αὐτὴ πρὸς αὑτὴν πατέρ' ἀποιμώξηι φίλον
καὶ γαῖαν οἴκους θ', οὓς προδοῦσ' ἀφίκετο
μετ' ἀνδρὸς ὅς σφε νῦν ἀτιμάσας ἔχει.
ἔγνωκε δ' ἡ τάλαινα συμφορᾶς ὕπο
οἷον πατρῴας μὴ ἀπολείπεσθαι χθονός.
στυγεῖ δὲ παῖδας οὐδ' ὁρῶσ' εὐφραίνεται.
δέδοικα δ' αὐτὴν μή τι βουλεύσηι νέον·
[βαρεῖα γὰρ φρήν, οὐδ' ἀνέξεται κακῶς
πάσχουσ'· ἐγῷδα τήνδε, δειμαίνω τέ νιν
μὴ θηκτὸν ὤσηι φάσγανον δι' ἥπατος,
σιγῆι δόμους ἐσβᾶσ', ἵν' ἔστρωται λέχος,
ἢ καὶ τύραννον τόν τε γήμαντα κτάνηι,
κἄπειτα μείζω συμφορὰν λάβηι τινά.]
δεινὴ γάρ· οὔτοι ῥαιδίως γε συμβαλὼν
ἔχθραν τις αὐτῆι καλλίνικον οἴσεται.
ἀλλ' οἵδε παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι
Eur. στείχουσι, μητρὸς οὐδὲν ἐννοούμενοι
Μήδεια κακῶν· νέα γὰρ φροντὶς οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ.|
◆ παλαιὸν οἴκων κτῆμα δεσποίνης ἐμῆς,
τί πρὸς πύλαισι τήνδ' ἄγουσ' ἐρημίαν

155 (106C) λέγ'· ὡς ἕτοιμος ἀφθόνωι δοῦναι χερὶ
ξένοις τε πέμπειν σύμβολ', οἳ δράσουσί σ' εὖ.
καὶ ταῦτα μὴ θέλουσα μωρανεῖς, γύναι·
λήξασα δ' ὀργῆς κερδανεῖς ἀμείνονα.|
οὔτ' ἂν ξένοισι τοῖσι σοῖς χρησαίμεθ' ἂν
οὔτ' ἄν τι δεξαίμεσθα, μηδ' ἡμῖν δίδου·
κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει.|
ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν δαίμονας μαρτύρομαι,
ὡς πάνθ' ὑπουργεῖν σοί τε καὶ τέκνοις θέλω·
σοὶ δ' οὐκ ἀρέσκει τἀγάθ', ἀλλ' αὐθαδίαι
φίλους ἀπωθῆι· τοιγὰρ ἀλγυνῆι πλέον.|
χώρει· πόθωι γὰρ τῆς νεοδμήτου κόρης
αἱρῆι χρονίζων δωμάτων ἐξώπιος.
νύμφευ'· ἴσως γάρ—σὺν θεῶι δ' εἰρήσεται—
γαμεῖς τοιοῦτον ὥστε σ' ἀρνεῖσθαι γάμον.| **626**
Μήδεια, χαῖρε· τοῦδε γὰρ προοίμιον **663**
κάλλιον οὐδεὶς οἶδε προσφωνεῖν φίλους.|
ὦ χαῖρε καὶ σύ, παῖ σοφοῦ Πανδίονος,
Αἰγεῦ. πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπιστρωφᾶι πέδον;|
Φοίβου παλαιὸν ἐκλιπὼν χρηστήριον.|
τί δ' ὀμφαλὸν γῆς θεσπιωιδὸν ἐστάλης;|
παίδων ἐρευνῶν σπέρμ' ὅπως γένοιτό μοι.|
πρὸς θεῶν—ἄπαις γὰρ δεῦρ' ἀεὶ τείνεις βίον;|
ἄπαιδές ἐσμεν δαίμονός τινος τύχηι.|
δάμαρτος οὔσης, ἢ λέχους ἄπειρος ὤν;|
οὐκ ἐσμὲν εὐνῆς ἄζυγες γαμηλίου.| **L1[I]**
τί δῆτα Φοῖβος εἶπέ σοι παίδων πέρι;| 𝔸
σοφώτερ' ἢ κατ' ἄνδρα συμβαλεῖν ἔπη.|
θέμις μὲν ἡμᾶς χρησμὸν εἰδέναι θεοῦ;|
μάλιστ', ἐπεί τοι καὶ σοφῆς δεῖται φρενός.|
τί δῆτ' ἔχρησε; λέξον, εἰ θέμις κλύειν.|
2 (1C) ἀσκοῦ με τὸν προύχοντα μὴ λῦσαι πόδα— {...}|
πρὶν ἂν τί δράσηις ἢ τίν' ἐξίκηι χθόνα;|
πρὶν ἂν πατρῴαν αὖθις ἑστίαν μόλω.|
σὺ δ' ὡς τί χρήιζων τήνδε ναυστολεῖς χθόνα;|
Πιτθεύς τις ἔστι, γῆς ἄναξ Τροζηνίας. {...}|
παῖς, ὡς λέγουσι, Πέλοπος, εὐσεβέστατος.|
τούτωι θεοῦ μάντευμα κοινῶσαι θέλω.|
3 σοφὸς γὰρ ἀνὴρ καὶ τρίβων τὰ τοιάδε.|
κἀμοί γε πάντων φίλτατος δορυξένων.|
ἀλλ' εὐτυχοίης καὶ τύχοις ὅσων ἐρᾶις.|
τί γὰρ σὸν ὄμμα χρώς τε συντέτηχ' ὅδε;|
Αἰγεῦ, κάκιστός ἐστί μοι πάντων πόσις.|
τί φήις; σαφῶς μοι σὰς φράσον δυσθυμίας.|
ἀδικεῖ μ' Ἰάσων οὐδὲν ἐξ ἐμοῦ παθών.|
τί χρῆμα δράσας; φράζε μοι σαφέστερον.|
γυναῖκ' ἐφ' ἡμῖν δεσπότιν δόμων ἔχει.| **Eur.**
οὔ που τετόλμηκ' ἔργον αἴσχιστον τόδε;| **Μήδεια**
σάφ' ἴσθ'· ἄτιμοι δ' ἐσμὲν οἱ πρὸ τοῦ φίλοι.|
πότερον ἐρασθεὶς ἢ σὸν ἐχθαίρων λέχος;| 697

παῖδας δὲ θρέψαιμ' ἀξίως δόμων ἐμῶν
Eur. σπείρας τ' ἀδελφοὺς τοῖσιν ἐκ σέθεν τέκνοις
Μήδεια ἐς ταὐτὸ θείην, καὶ ξυναρτήσας γένος
εὐδαιμονοίην· σοί τε γὰρ παίδων τί δεῖ;
ἐμοί τε λύει τοῖσι μέλλουσιν τέκνοις
τὰ ζῶντ' ὀνῆσαι. μῶν βεβούλευμαι κακῶς;
οὐδ' ἂν σὺ φαίης, εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος.
ἀλλ' ἐς τοσοῦτον ἥκεθ' ὥστ' ὀρθουμένης
εὐνῆς γυναῖκες πάντ' ἔχειν νομίζετε,
ἢν δ' αὖ γένηται ξυμφορά τις ἐς λέχος,
τὰ λῷστα καὶ κάλλιστα πολεμιώτατα
τίθεσθε. χρῆν γὰρ ἄλλοθέν ποθεν βροτοὺς
παῖδας τεκνοῦσθαι, θῆλυ δ' οὐκ εἶναι γένος·
χοὔτως ἂν οὐκ ἦν οὐδὲν ἀνθρώποις κακόν.|
Ἰᾶσον, εὖ μὲν τούσδ' ἐκόσμησας λόγους·
ὅμως δ' ἔμοιγε, κεἰ παρὰ γνώμην ἐρῶ,
δοκεῖς προδοὺς σὴν ἄλοχον οὐ δίκαια δρᾶν.|
ἦ πολλὰ πολλοῖς εἰμι διάφορος βροτῶν.
ἐμοὶ γὰρ ὅστις ἄδικος ὢν σοφὸς λέγειν
πέφυκε, πλείστην ζημίαν ὀφλισκάνει·
γλώσσηι γὰρ αὐχῶν τἄδικ' εὖ περιστελεῖν,
τολμᾶι πανουργεῖν· ἔστι δ' οὐκ ἄγαν σοφός.
ὡς καὶ σὺ μή νυν εἰς ἔμ' εὐσχήμων γένηι
λέγειν τε δεινός· ἓν γὰρ ἐκτενεῖ σ' ἔπος.
χρῆν σ', εἴπερ ἦσθα μὴ κακός, πείσαντά με
L2[O] γαμεῖν γάμον τόνδ', ἀλλὰ μὴ σιγῆι φίλων.|
𝔸 καλῶς γ' ἄν, οἶμαι, τῶιδ' ὑπηρέτεις λόγωι,
εἴ σοι γάμον κατεῖπον, ἥτις οὐδὲ νῦν
τολμᾶις μεθεῖναι καρδίας μέγαν χόλον.|
οὐ τοῦτό σ' εἶχεν, ἀλλὰ βάρβαρον λέχος
πρὸς γῆρας οὐκ εὔδοξον ἐξέβαινέ σοι.|
εὖ νυν τόδ' ἴσθι, μὴ γυναικὸς οὕνεκα
γῆμαί με λέκτρα βασιλέων ἃ νῦν ἔχω,
ἀλλ', ὥσπερ εἶπον καὶ πάρος, σῶισαι θέλων
σέ, καὶ τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμοσπόρους
φῦσαι τυράννους παῖδας, ἔρυμα δώμασι.|
μή μοι γένοιτο λυπρὸς εὐδαίμων βίος
μηδ' ὄλβος ὅστις τὴν ἐμὴν κνίζοι φρένα.|
οἶσθ' ὡς μέτευξαι, καὶ σοφωτέρα φανῆι·
τὰ χρηστὰ μή τοι λυπρὰ φαίνεσθαί ποτε,
μηδ' εὐτυχοῦσα δυστυχὴς εἶναι δοκεῖν.|
ὕβριζ', ἐπειδὴ σοὶ μὲν ἔστ' ἀποστροφή,
ἐγὼ δ' ἔρημος τήνδε φευξοῦμαι χθόνα.|
αὐτὴ τάδ' εἵλου· μηδέν' ἄλλον αἰτιῶ.|
τί δρῶσα; μῶν γαμοῦσα καὶ προδοῦσά σε;|
ἀρὰς τυράννοις ἀνοσίους ἀρωμένη.|
καὶ σοῖς ἀραία γ' οὖσα τυγχάνω δόμοις.|
ὡς οὐ κρινοῦμαι τῶνδέ σοι τὰ πλείονα.
◆ ἀλλ', εἴ τι βούληι παισὶν ἢ σαυτῆι φυγῆι
προσωφέλημα χρημάτων ἐμῶν λαβεῖν,

156 (107C) ἕστηκας, αὐτὴ θρεομένη σαυτῆι κακά;
πῶς σοῦ μόνη Μήδεια λείπεσθαι θέλει;| Eur.
τέκνων ὀπαδὲ πρέσβυ τῶν Ἰάσονος, Μήδεια
χρηστοῖσι δούλοις ξυμφορὰ τὰ δεσποτῶν
κακῶς πίτνοντα, καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται.
ἐγὼ γὰρ ἐς τοῦτ' ἐκβέβηκ' ἀλγηδόνος,
ὥσθ' ἵμερός μ' ὑπῆλθε γῆι τε κοὐρανῶι
λέξαι μολούσηι δεῦρο δεσποίνης τύχας.|
οὔπω γὰρ ἡ τάλαινα παύεται γόων;|
ζηλῶ σ'· ἐν ἀρχῆι πῆμα κοὐδέπω μεσοῖ.|
ὦ μῶρος—εἰ χρὴ δεσπότας εἰπεῖν τόδε·
ὡς οὐδὲν οἶδε τῶν νεωτέρων κακῶν.|
τί δ' ἔστιν, ὦ γεραιέ; μὴ φθόνει φράσαι.|
οὐδέν· μετέγνων καὶ τὰ πρόσθ' εἰρημένα.|
μή, πρὸς γενείου, κρύπτε σύνδουλον σέθεν·
σιγὴν γάρ, εἰ χρή, τῶνδε θήσομαι πέρι.|
ἤκουσά του λέγοντος, οὐ δοκῶν κλύειν,
πεσσοὺς προσελθών, ἔνθα δὴ παλαίτεροι
θάσσουσι, σεμνὸν ἀμφὶ Πειρήνης ὕδωρ,
ὡς τούσδε παῖδας γῆς ἐλᾶν Κορινθίας
σὺν μητρὶ μέλλοι τῆσδε κοίρανος χθονὸς
Κρέων. ὁ μέντοι μῦθος εἰ σαφὴς ὅδε
οὐκ οἶδα· βουλοίμην δ' ἂν οὐκ εἶναι τόδε.|
καὶ ταῦτ' Ἰάσων παῖδας ἐξανέξεται
πάσχοντας, εἰ καὶ μητρὶ διαφορὰν ἔχει;|
παλαιὰ καινῶν λείπεται κηδευμάτων, L2[O]
κοὐκ ἔστ' ἐκεῖνος τοῖσδε δώμασιν φίλος.| 𝔸
ἀπωλόμεσθ' ἄρ', εἰ κακὸν προσοίσομεν
νέον παλαιῶι, πρὶν τόδ' ἐξηντληκέναι.|
ἀτὰρ σύ γ'—οὐ γὰρ καιρὸς εἰδέναι τόδε
δέσποιναν—ἡσύχαζε καὶ σίγα λόγον.|
3 (2C) ὦ τέκν', ἀκούεθ' οἷος εἰς ὑμᾶς πατήρ;
ὄλοιτο μὲν μή· δεσπότης γάρ ἐστ' ἐμός·|
ἀτὰρ κακός γ' ὢν ἐς φίλους ἁλίσκεται.
τίς δ' οὐχὶ θνητῶν; ἄρτι γιγνώσκεις τόδε,
ὡς πᾶς τις αὑτὸν τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ,
[οἱ μὲν δικαίως, οἱ δὲ καὶ κέρδους χάριν,]
εἰ τούσδε γ' εὐνῆς οὕνεκ' οὐ στέργει πατήρ.|
4 ἴτ'—εὖ γὰρ ἔσται—δωμάτων ἔσω, τέκνα.
σὺ δ' ὡς μάλιστα τούσδ' ἐρημώσας ἔχε
καὶ μὴ πέλαζε μητρὶ δυσθυμουμένηι.
ἤδη γὰρ εἶδον ὄμμα νιν ταυρουμένην
τοῖσδ', ὥς τι δρασείουσαν· οὐδὲ παύσεται
χόλου, σάφ' οἶδα, πρὶν κατασκῆψαί τινα. {...}
ἐχθρούς γε μέντοι, μὴ φίλους, δράσειέ τι.|
Κορίνθιαι γυναῖκες, ἐξῆλθον δόμων,
μή μοί τι μέμφησθ'· οἶδα γὰρ πολλοὺς βροτῶν
σεμνοὺς γεγῶτας, τοὺς μὲν ὀμμάτων ἄπο,
τοὺς δ' ἐν θυραίοις· οἱ δ' ἀφ' ἡσύχου ποδὸς
δύσκλειαν ἐκτήσαντο καὶ ῥαιθυμίαν.

δίκη γὰρ οὐκ ἔνεστ' ἐν ὀφθαλμοῖς βροτῶν,
ὅστις πρὶν ἀνδρὸς σπλάγχνον ἐκμαθεῖν σαφῶς
στυγεῖ δεδορκώς, οὐδὲν ἠδικημένος.
{…} χρὴ δὲ ξένον μὲν κάρτα προσχωρεῖν πόλει·
{…} οὐδ' ἀστὸν ἤινεσ' ὅστις αὐθαδὴς γεγὼς
πικρὸς πολίταις ἐστὶν ἀμαθίας ὕπο.
ἐμοὶ δ' ἄελπτον πρᾶγμα προσπεσὸν τόδε
ψυχὴν διέφθαρκ'· οἴχομαι δὲ καὶ βίου
χάριν μεθεῖσα κατθανεῖν χρῄζω, φίλαι.
ἐν ὧι γὰρ ἦν μοι πάντα γιγνώσκειν καλῶς,
κάκιστος ἀνδρῶν ἐκβέβηχ' οὑμὸς πόσις.
πάντων δ' ὅσ' ἔστ' ἔμψυχα καὶ γνώμην ἔχει
γυναῖκές ἐσμεν ἀθλιώτατον φυτόν·
ἃς πρῶτα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῆι
πόσιν πρίασθαι, δεσπότην τε σώματος
λαβεῖν· κακοῦ γὰρ τοῦτ' ἔτ' ἄλγιον κακόν.
κἀν τῶιδ' ἀγὼν μέγιστος, ἢ κακὸν λαβεῖν
ἢ χρηστόν. οὐ γὰρ εὐκλεεῖς ἀπαλλαγαὶ
γυναιξίν, οὐδ' οἷόν τ' ἀνήνασθαι πόσιν.
ἐς καινὰ δ' ἤθη καὶ νόμους ἀφιγμένην
δεῖ μάντιν εἶναι, μὴ μαθοῦσαν οἴκοθεν,
ὅτωι μάλιστα χρήσεται ξυνευνέτηι.
κἂν μὲν τάδ' ἡμῖν ἐκπονουμέναισιν εὖ
πόσις ξυνοικῆι μὴ βίαι φέρων ζυγόν,
ζηλωτὸς αἰών· εἰ δὲ μή, θανεῖν χρεών.
L2[I] ἀνὴρ δ', ὅταν τοῖς ἔνδον ἄχθηται ξυνών,
𝔸 ἔξω μολὼν ἔπαυσε καρδίαν ἄσης·
[ἢ πρὸς φίλον τιν' ἢ πρὸς ἥλικα τραπείς·]
ἡμῖν δ' ἀνάγκη πρὸς μίαν ψυχὴν βλέπειν.
λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον
ζῶμεν κατ' οἴκους, οἱ δὲ μάρνανται δορί·
κακῶς φρονοῦντες· ὡς τρὶς ἂν παρ' ἀσπίδα
στῆναι θέλοιμ' ἂν μᾶλλον ἢ τεκεῖν ἅπαξ.
ἀλλ' οὐ γὰρ αὑτὸς πρὸς σὲ κἄμ' ἥκει λόγος·
σοὶ μὲν πόλις θ' ἥδ' ἐστὶ καὶ πατρὸς δόμοι
βίου τ' ὄνησις καὶ φίλων συνουσία,
ἐγὼ δ' ἔρημος ἄπολις οὖσ' ὑβρίζομαι
πρὸς ἀνδρός, ἐκ γῆς βαρβάρου λελῃισμένη,
οὐ μητέρ', οὐκ ἀδελφόν, οὐχὶ συγγενῆ
μεθορμίσασθαι τῆσδ' ἔχουσα συμφορᾶς.
τοσοῦτον οὖν σου τυγχάνειν βουλήσομαι,
ἤν μοι πόρος τις μηχανή τ' ἐξευρεθῆι
πόσιν δίκην τῶνδ' ἀντιτείσασθαι κακῶν,
[τὸν δόντα τ' αὐτῶι θυγατέρ' ἥ_ τ' ἐγήματο]
σιγᾶν. γυνὴ γὰρ τἄλλα μὲν φόβου πλέα
κακή τ' ἐς ἀλκὴν καὶ σίδηρον εἰσορᾶν·
ὅταν δ' ἐς εὐνὴν ἠδικημένη κυρῆι,
οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μιαιφονωτέρα.|
✦ δράσω τάδ'· ἐνδίκως γὰρ ἐκτείσηι πόσιν,
Μήδεια. πενθεῖν δ' οὔ σε θαυμάζω τύχας.

εἰ φεύξομαί γε γαῖαν ἐκβεβλημένη,
φίλων ἔρημος, σὺν τέκνοις μόνη μόνοις—
καλόν γ' ὄνειδος τῶι νεωστὶ νυμφίωι,
πτωχοὺς ἀλᾶσθαι παῖδας ἥ τ' ἔσωσά σε.
ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν ὃς κίβδηλος ἦι
τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὤπασας σαφῆ,
ἀνδρῶν δ' ὅτωι χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι,
οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι;|
δεινή τις ὀργὴ καὶ δυσίατος πέλει,
ὅταν φίλοι φίλοισι συμβάλωσ' ἔριν.|
δεῖ μ', ὡς ἔοικε, μὴ κακὸν φῦναι λέγειν,
ἀλλ' ὥστε ναὸς κεδνὸν οἰακοστρόφον
ἄκροισι λαίφους κρασπέδοις ὑπεκδραμεῖν
τὴν σὴν στόμαργον, ὦ γύναι, γλωσσαλγίαν.
ἐγὼ δ', ἐπειδὴ καὶ λίαν πυργοῖς χάριν,
Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς ναυκληρίας
σώτειραν εἶναι θεῶν τε κἀνθρώπων μόνην.
σοὶ δ' ἔστι μὲν νοῦς λεπτός—ἀλλ' ἐπίφθονος
λόγος διελθεῖν, ὡς Ἔρως σ' ἠνάγκασε_
†τόξοις ἀφύκτοις† τοὐμὸν ἐκσῶισαι δέμας.
ἀλλ' οὐκ ἀκριβῶς αὐτὸ θήσομαι λίαν·
ὅπηι γὰρ οὖν ὤνησας, οὐ κακῶς ἔχει.
μείζω γε μέντοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας
εἴληφας ἢ δέδωκας, ὡς ἐγὼ φράσω.
πρῶτον μὲν Ἑλλάδ' ἀντὶ βαρβάρου χθονὸς
γαῖαν κατοικεῖς καὶ δίκην ἐπίστασαι L2[I]
νόμοις τε χρῆσθαι μὴ πρὸς ἰσχύος χάριν· 𝔸
πάντες δέ τ' ᾔσθοντ' οὖσαν Ἕλληνες σοφὴν
καὶ δόξαν ἔσχες· εἰ δὲ γῆς ἐπ' ἐσχάτοις
ὅροισιν ᾤκεις, οὐκ ἂν ἦν λόγος σέθεν.
εἴη δ' ἔμοιγε μήτε χρυσὸς ἐν δόμοις
μήτ' Ὀρφέως κάλλιον ὑμνῆσαι μέλος,
εἰ μὴ 'πίσημος ἡ τύχη γένοιτό μοι.
τοσαῦτα μέν σοι τῶν ἐμῶν πόνων πέρι
ἔλεξ'· ἅμιλλαν γὰρ σὺ προὔθηκας λόγων.
ἃ δ' ἐς γάμους μοι βασιλικοὺς ὠνείδισας,
ἐν τῶιδε δείξω πρῶτα μὲν σοφὸς γεγώς,
ἔπειτα σώφρων, εἶτα σοὶ μέγας φίλος
καὶ παισὶ τοῖς ἐμοῖσιν—ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος.
ἐπεὶ μετέστην δεῦρ' Ἰωλκίας χθονὸς
πολλὰς ἐφέλκων συμφορὰς ἀμηχάνους,
τί τοῦδ' ἂν εὕρημ' ηὗρον εὐτυχέστερον
ἢ παῖδα γῆμαι βασιλέως φυγὰς γεγώς;
οὐχ, ἧι σὺ κνίζηι, σὸν μὲν ἐχθαίρων λέχος,
καινῆς δὲ νύμφης ἱμέρωι πεπληγμένος,
οὐδ' εἰς ἅμιλλαν πολύτεκνον σπουδὴν ἔχων·
ἅλις γὰρ οἱ γεγῶτες οὐδὲ μέμφομαι·
ἀλλ' ὡς, τὸ μὲν μέγιστον, οἰκοῖμεν καλῶς
καὶ μὴ σπανιζοίμεσθα, γιγνώσκων ὅτι
πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκποδὼν φίλος,

μήτ' ἐνδεὴς του· πόλλ' ἐφέλκεται φυγὴ 158 (109C)
κακὰ ξὺν αὐτῆι. καὶ γὰρ εἰ σύ με στυγεῖς,
οὐκ ἂν δυναίμην σοὶ κακῶς φρονεῖν ποτε.|
ὦ παγκάκιστε, τοῦτο γάρ σ' εἰπεῖν ἔχω,
γλώσσηι μέγιστον εἰς ἀνανδρίαν κακόν·
ἦλθες πρὸς ἡμᾶς, ἦλθες ἔχθιστος γεγώς;
[θεοῖς τε κἀμοὶ παντί τ' ἀνθρώπων γένει;]
οὔτοι θράσος τόδ' ἐστὶν οὐδ' εὐτολμία,
φίλους κακῶς δράσαντ' ἐναντίον βλέπειν,
ἀλλ' ἡ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων
πασῶν, ἀναίδει'· εὖ δ' ἐποίησας μολών·
ἐγώ τε γὰρ λέξασα κουφισθήσομαι
ψυχὴν κακῶς σε καὶ σὺ λυπήσηι κλύων.
ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρῶτον ἄρξομαι λέγειν.
ἔσωισά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι
ταὐτὸν συνεισέβησαν Ἀργῶιον σκάφος,
πεμφθέντα ταύρων πυρπνόων ἐπιστάτην
ζεύγληισι καὶ σπεροῦντα θανάσιμον γύην·
δράκοντά θ', ὃς πάγχρυσον ἀμπέχων δέρας
σπείραις ἔσωιζε πολυπλόκοις ἄυπνος ὤν,
κτείνασ' ἀνέσχον σοι φάος σωτήριον.
αὐτὴ δὲ πατέρα καὶ δόμους προδοῦσ' ἐμοὺς
τὴν Πηλιῶτιν εἰς Ἰωλκὸν ἱκόμην
σὺν σοί, πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα·
Πελίαν τ' ἀπέκτειν', ὥσπερ ἄλγιστον θανεῖν,
L3[O] παίδων ὑπ' αὐτοῦ, πάντα τ' ἐξεῖλον δόμον.
καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν, ὦ κάκιστ' ἀνδρῶν, παθὼν
προύδωκας ἡμᾶς, καινὰ δ' ἐκτήσω λέχη—
παίδων γεγώτων· εἰ γὰρ ἦσθ' ἄπαις ἔτι,
συγγνώστ' ἂν ἦν σοι τοῦδ' ἐρασθῆναι λέχους.
ὅρκων δὲ φρούδη πίστις, οὐδ' ἔχω μαθεῖν
ἢ θεοὺς νομίζεις τοὺς τότ' οὐκ ἄρχειν ἔτι, 5 (4C)
ἢ καινὰ κεῖσθαι θέσμι' ἀνθρώποις τὰ νῦν,
ἐπεὶ σύνοισθά γ' εἰς ἔμ' οὐκ εὔορκος ὤν.
φεῦ δεξιὰ χείρ, ἧς σὺ πόλλ' ἐλαμβάνου,
καὶ τῶνδε γονάτων, ὡς μάτην κεχρώισμεθα
κακοῦ πρὸς ἀνδρός, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.
ἄγ'· ὡς φίλωι γὰρ ὄντι σοι κοινώσομαι
—δοκοῦσα μὲν τί πρός γε σοῦ πράξειν καλῶς; 6
ὅμως δ', ἐρωτηθεὶς γὰρ αἰσχίων φανῆι—
νῦν ποῖ τράπωμαι; πότερα πρὸς πατρὸς δόμους,
οὓς σοὶ προδοῦσα καὶ πάτραν ἀφικόμην;
ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας; καλῶς γ' ἂν οὖν
δέξαιντό μ' οἴκοις ὧν πατέρα κατέκτανον.
ἔχει γὰρ οὕτω· τοῖς μὲν οἴκοθεν φίλοις
ἐχθρὰ καθέστηχ', οὓς δέ μ' οὐκ ἐχρῆν κακῶς
δρᾶν, σοὶ χάριν φέρουσα πολεμίους ἔχω.
τοιγάρ με πολλαῖς μακαρίαν Ἑλληνίδων
ἔθηκας ἀντὶ τῶνδε· θαυμαστὸν δέ σε
ἔχω πόσιν καὶ πιστὸν ἡ τάλαιν' ἐγώ,

ὁρῶ δὲ καὶ Κρέοντα, τῆσδ' ἄνακτα γῆς,
στείχοντα, καινῶν ἄγγελον βουλευμάτων.|
σὲ τὴν σκυθρωπὸν καὶ πόσει θυμουμένην,
Μήδειαν, εἶπον τῆσδε γῆς ἔξω περᾶν
φυγάδα, λαβοῦσαν δισσὰ σὺν σαυτῆι τέκνα·
καὶ μή τι μέλλειν· ὡς ἐγὼ βραβεὺς λόγου
τοῦδ' εἰμί, κοὐκ ἄπειμι πρὸς δόμους πάλιν,
πρὶν ἄν σε γαίας τερμόνων ἔξω βάλω.|
αἰαῖ· πανώλης ἡ τάλαιν' ἀπόλλυμαι·
ἐχθροὶ γὰρ ἐξιᾶσι πάντα δὴ κάλων,
κοὐκ ἔστιν ἄτης εὐπρόσοιστος ἔκβασις.
ἐρήσομαι δὲ καὶ κακῶς πάσχουσ' ὅμως·
τίνος μ' ἕκατι γῆς ἀποστέλλεις, Κρέον;|
δέδοικά σ'—οὐδὲν δεῖ παραμπίσχειν λόγους—
μή μοί τι δράσηις παῖδ' ἀνήκεστον κακόν.
συμβάλλεται δὲ πολλὰ τοῦδε δείματος·
σοφὴ πέφυκας καὶ κακῶν πολλῶν ἴδρις,
λυπῆι δὲ λέκτρων ἀνδρὸς ἐστερημένη.
κλύω δ' ἀπειλεῖν σ', ὡς ἀπαγγέλλουσί μοι,
τὸν δόντα καὶ γήμαντα καὶ γαμουμένην
δράσειν τι. ταῦτ' οὖν πρὶν παθεῖν φυλάξομαι.
κρεῖσσον δέ μοι νῦν πρὸς σ' ἀπεχθέσθαι, γύναι,
ἢ μαλθακισθένθ' ὕστερον μέγα στένειν.|
οὐ νῦν με πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις, Κρέον,
ἔβλαψε δόξα μεγάλα τ' εἴργασται κακά.
χρὴ δ' οὔποθ' ὅστις ἀρτίφρων πέφυκ' ἀνὴρ L3[O]
παῖδας περισσῶς ἐκδιδάσκεσθαι σοφούς·
χωρὶς γὰρ ἄλλης ἧς ἔχουσιν ἀργίας
φθόνον πρὸς ἀστῶν ἀλφάνουσι δυσμενῆ.
σκαιοῖσι μὲν γὰρ καινὰ προσφέρων σοφὰ
δόξεις ἀχρεῖος κοὐ σοφὸς πεφυκέναι·
τῶν δ' αὖ δοκούντων εἰδέναι τι ποικίλον
κρείσσων νομισθεὶς ἐν πόλει λυπρὸς φανῆι.
ἐγὼ δὲ καὐτὴ τῆσδε κοινωνῶ τύχης.
σοφὴ γὰρ οὖσα, τοῖς μέν εἰμ' ἐπίφθονος,
[τοῖς δ' ἡσυχαία, τοῖς δὲ θατέρου τρόπου,]
τοῖς δ' αὖ προσάντης· εἰμὶ δ' οὐκ ἄγαν σοφή.
σὺ δ' οὖν φοβῆι με· μή τί πλημμελὲς πάθηις;
οὐχ ὧδ' ἔχει μοι—μὴ τρέσηις ἡμᾶς, Κρέον—
ὥστ' ἐς τυράννους ἄνδρας ἐξαμαρτάνειν.
σὺ γὰρ τί μ' ἠδίκηκας; ἐξέδου κόρην
ὅτωι σε θυμὸς ἦγεν. ἀλλ' ἐμὸν πόσιν
μισῶ· σὺ δ', οἶμαι, σωφρονῶν ἔδρας τάδε.
καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν οὐ φθονῶ καλῶς ἔχειν·
νυμφεύετ', εὖ πράσσοιτε· τήνδε δὲ χθόνα
ἐᾶτέ μ' οἰκεῖν. καὶ γὰρ ἠδικημένοι
σιγησόμεσθα, κρεισσόνων νικώμενοι.|
λέγεις ἀκοῦσαι μαλθάκ', ἀλλ' ἔσω φρενῶν
ὀρρωδία μοι μή τι βουλεύσηις κακόν,
τοσῶι δέ γ' ἧσσον ἢ πάρος πέποιθά σοι·

γυνὴ γὰρ ὀξύθυμος, ὡς δ' αὔτως ἀνήρ,
ῥάιων φυλάσσειν ἢ σιωπηλὸς σοφός.
ἀλλ' ἔξιθ' ὡς τάχιστα, μὴ λόγους λέγε·
ὡς ταῦτ' ἄραρε, κοὐκ ἔχεις τέχνην ὅπως
μενεῖς παρ' ἡμῖν οὖσα δυσμενὴς ἐμοί.|
μή, πρός σε γονάτων τῆς τε νεογάμου κόρης.|
λόγους ἀναλοῖς· οὐ γὰρ ἂν πείσαις ποτέ.|
ἀλλ' ἐξελᾶις με κοὐδὲν αἰδέσηι λιτάς;|
φιλῶ γὰρ οὐ σὲ μᾶλλον ἢ δόμους ἐμούς.|
ὦ πατρίς, ὥς σου κάρτα νῦν μνείαν ἔχω.|
πλὴν γὰρ τέκνων ἔμοιγε φίλτατον πολύ.|
φεῦ φεῦ, βροτοῖς ἔρωτες ὡς κακὸν μέγα.|
ὅπως ἄν, οἶμαι, καὶ παραστῶσιν τύχαι.|
Ζεῦ, μὴ λάθοι σε τῶνδ' ὃς αἴτιος κακῶν.
ἕρπ', ὦ ματαία, καί μ' ἀπάλλαξον πόνων.|
†πονοῦμεν ἡμεῖς κοὐ πόνων κεχρήμεθα.†|
τάχ' ἐξ ὀπαδῶν χειρὸς ὠσθήσηι βίαι.|
μὴ δῆτα τοῦτό γ', ἀλλά σ' αἰτοῦμαι, Κρέον {...}|
ὄχλον παρέξεις, ὡς ἔοικας, ὦ γύναι.|
φευξούμεθ'· οὐ τοῦθ' ἱκέτευσά σου τυχεῖν.|
τί δαὶ βιάζηι κοὐκ ἀπαλλάσσηι χερός;|
μίαν με μεῖναι τήνδ' ἔασον ἡμέραν
καὶ ξυμπερᾶναι φροντίδ' ἧι φευξούμεθα
παισίν τ' ἀφορμὴν τοῖς ἐμοῖς, ἐπεὶ πατὴρ
οὐδὲν προτιμᾶι μηχανήσασθαι τέκνοις.
L3[I] οἴκτιρε δ' αὐτούς· καὶ σύ τοι παίδων πατὴρ
𝔸 πέφυκας· εἰκὸς δ' ἐστὶν εὔνοιάν σ' ἔχειν.
τοὐμοῦ γὰρ οὔ μοι φροντίς, εἰ φευξούμεθα,
κείνους δὲ κλαίω συμφορᾶι κεχρημένους.|
ἥκιστα τοὐμὸν λῆμ' ἔφυ τυραννικόν,
αἰδούμενος δὲ πολλὰ δὴ διέφθορα·
καὶ νῦν ὁρῶ μὲν ἐξαμαρτάνων, γύναι,
ὅμως δὲ τεύξηι τοῦδε· προυννέπω δέ σοι,
εἴ σ' ἡ 'πιοῦσα λαμπὰς ὄψεται θεοῦ
καὶ παῖδας ἐντὸς τῆσδε τερμόνων χθονός,
θανῆι· λέλεκται μῦθος ἀψευδὴς ὅδε.
[νῦν δ', εἰ μένειν δεῖ, μίμν' ἐφ' ἡμέραν μίαν·
οὐ γάρ τι δράσεις δεινὸν ὧν φόβος μ' ἔχει.]|
κακῶς πέπρακται πανταχῆι· τίς ἀντερεῖ;
ἀλλ' οὔτι ταύτηι ταῦτα, μὴ δοκεῖτέ πω.
ἔτ' εἴσ' ἀγῶνες τοῖς νεωστὶ νυμφίοις
καὶ τοῖσι κηδεύσασιν οὐ σμικροὶ πόνοι.
δοκεῖς γὰρ ἄν με τόνδε θωπεῦσαί ποτε,
εἰ μή τι κερδαίνουσαν ἢ τεχνωμένην;
οὐδ' ἂν προσεῖπον οὐδ' ἂν ἡψάμην χεροῖν.
ὁ δ' ἐς τοσοῦτον μωρίας ἀφίκετο,
ὥστ' ἐξὸν αὐτῶι τἄμ' ἑλεῖν βουλεύματα
γῆς ἐκβαλόντι, τήνδ' ἐφῆκεν ἡμέραν
μεῖναί μ', ἐν ἧι τρεῖς τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν νεκροὺς
θήσω, πατέρα τε καὶ κόρην πόσιν τ' ἐμόν.

159 (110C) πολλὰς δ' ἔχουσα θανασίμους αὐτοῖς ὁδούς,
οὐκ οἶδ' ὁποίαι πρῶτον ἐγχειρῶ, φίλαι·
πότερον ὑφάψω δῶμα νυμφικὸν πυρί,
ἢ θηκτὸν ὤσω φάσγανον δι' ἥπατος,
σιγῆι δόμους ἐσβᾶσ', ἵν' ἔστρωται λέχος.
ἀλλ' ἕν τί μοι πρόσαντες· εἰ ληφθήσομαι
δόμους ὑπερβαίνουσα καὶ τεχνωμένη,
θανοῦσα θήσω τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς γέλων.
κράτιστα τὴν εὐθεῖαν, ἧι πεφύκαμεν
σοφαὶ μάλιστα, φαρμάκοις αὐτοὺς ἑλεῖν.
καὶ δὴ τεθνᾶσι· τίς με δέξεται πόλις;
τίς γῆν ἄσυλον καὶ δόμους ἐχεγγύους
ξένος παρασχὼν ῥύσεται τοὐμὸν δέμας;
οὐκ ἔστι. μείνασ' οὖν ἔτι σμικρὸν χρόνον,
ἢν μέν τις ἡμῖν πύργος ἀσφαλὴς φανῆι,
δόλωι μέτειμι τόνδε καὶ σιγῆι φόνον·
ἢν δ' ἐξελαύνηι ξυμφορά μ' ἀμήχανος,
αὐτὴ ξίφος λαβοῦσα, κεἰ μέλλω θανεῖν,
κτενῶ σφε, τόλμης δ' εἶμι πρὸς τὸ καρτερόν.
οὐ γὰρ μὰ τὴν δέσποιναν ἣν ἐγὼ σέβω
μάλιστα πάντων καὶ ξυνεργὸν εἱλόμην,
Ἑκάτην, μυχοῖς ναίουσαν ἑστίας ἐμῆς,
χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.
πικροὺς δ' ἐγώ σφιν καὶ λυγροὺς θήσω γάμους,
πικρὸν δὲ κῆδος καὶ φυγὰς ἐμὰς χθονός.
ἀλλ' εἶα· φείδου μηδὲν ὧν ἐπίστασαι, L3[I]
Μήδεια, βουλεύουσα καὶ τεχνωμένη· 𝔸
ἕρπ' ἐς τὸ δεινόν· νῦν ἀγὼν εὐψυχίας.
ὁρᾶις ἃ πάσχεις· οὐ γέλωτα δεῖ σ' ὀφλεῖν
τοῖς Σισυφείοις τοῖσδ' Ἰάσονος γάμοις,
γεγῶσαν ἐσθλοῦ πατρὸς Ἡλίου τ' ἄπο.
6 (5C) ἐπίστασαι δέ· πρὸς δὲ καὶ πεφύκαμεν
γυναῖκες, ἐς μὲν ἔσθλ' ἀμηχανώταται,
κακῶν δὲ πάντων τέκτονες σοφώταται.|
οὐ νῦν κατεῖδον πρῶτον ἄλλα πολλάκις
τραχεῖαν ὀργὴν ὡς ἀμήχανον κακόν.
σοὶ γὰρ παρὸν γῆν τήνδε καὶ δόμους ἔχειν
κούφως φερούσηι κρεισσόνων βουλεύματα,
7 λόγων ματαίων οὕνεκ' ἐκπεσῆι χθονός.
κἀμοὶ μὲν οὐδὲν πρᾶγμα· μὴ παύσηι ποτὲ
λέγουσ' Ἰάσον' ὡς κάκιστός ἐστ' ἀνήρ·
ἃ δ' ἐς τυράννους ἐστί σοι λελεγμένα,
πᾶν κέρδος ἡγοῦ ζημιουμένη φυγῆι.
κἀγὼ μὲν αἰεὶ βασιλέων θυμουμένων
ὀργὰς ἀφῄρουν καί σ' ἐβουλόμην μένειν·
σὺ δ' οὐκ ἀνίεις μωρίας, λέγουσ' ἀεὶ
κακῶς τυράννους· τοιγὰρ ἐκπεσῆι χθονός.
ὅμως δὲ κἀκ τῶνδ' οὐκ ἀπειρηκὼς φίλοις
ἥκω, τὸ σὸν δὲ προσκοπούμενος, γύναι,
ὡς μήτ' ἀχρήμων σὺν τέκνοισιν ἐκπέσῃς

τί χρῆμα δράσειν ἢ τί μὴ δράσειν; λέγε.|
μήτ' αὐτὸς ἐκ γῆς σῆς ἔμ' ἐκβαλεῖν ποτε,
μήτ' ἄλλος ἤν τις τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν ἄγειν
χρήιζηι, μεθήσειν ζῶν ἑκουσίωι τρόπωι.|
ὄμνυμι Γαῖαν φῶς τε λαμπρὸν Ἡλίου 752 ?
θεούς τε πάντας ἐμμενεῖν ἅ σου κλύω.|
ἀρκεῖ· τί δ' ὅρκωι τῶιδε μὴ 'μμένων πάθοις;|
ἃ τοῖσι δυσσεβοῦσι γίγνεται βροτῶν.|
χαίρων πορεύου· πάντα γὰρ καλῶς ἔχει.
κἀγὼ πόλιν σὴν ὡς τάχιστ' ἀφίξομαι,
πράξασ' ἃ μέλλω καὶ τυχοῦσ' ἃ βούλομαι.| 758
ὦ Ζεῦ Δίκη τε Ζηνὸς Ἡλίου τε φῶς, 764
νῦν καλλίνικοι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν, φίλαι,
γενησόμεσθα κεἰς ὁδὸν βεβήκαμεν·
νῦν [δ'] ἐλπὶς ἐχθροὺς τοὺς ἐμοὺς τείσειν δίκην.
οὗτος γὰρ ἀνὴρ ἧι μάλιστ' ἐκάμνομεν
λιμὴν πέφανται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων·
ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεσθα πρυμνήτην κάλων,
μολόντες ἄστυ καὶ πόλισμα Παλλάδος.
ἤδη δὲ πάντα τἀμά σοι βουλεύματα
λέξω· δέχου δὲ μὴ πρὸς ἡδονὴν λόγους.
πέμψασ' ἐμῶν τιν' οἰκετῶν Ἰάσονα
ἐς ὄψιν ἐλθεῖν τὴν ἐμὴν αἰτήσομαι·
μολόντι δ' αὐτῶι μαλθακοὺς λέξω λόγους,
†ὡς καὶ δοκεῖ μοι ταῦτά, καὶ καλῶς ἔχειν† 777
γάμους τυράννων οὓς προδοὺς ἡμᾶς ἔχει·
καὶ ξύμφορ' εἶναι καὶ καλῶς ἐγνωσμένα.
παῖδας δὲ μεῖναι τοὺς ἐμοὺς αἰτήσομαι,
οὐχ ὡς λιποῦσ' ἂν πολεμίας ἐπὶ χθονὸς
[ἐχθροῖσι παῖδας τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι,]
ἀλλ' ὡς δόλοισι παῖδα βασιλέως κτάνω.
πέμψω γὰρ αὐτοὺς δῶρ' ἔχοντας ἐν χεροῖν,
[νύμφηι φέροντας, τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα,]
λεπτόν τε πέπλον καὶ πλόκον χρυσήλατον·
κἄνπερ λαβοῦσα κόσμον ἀμφιθῆι χροΐ,
κακῶς ὀλεῖται πᾶς θ' ὃς ἂν θίγηι κόρης·
τοιοῖσδε χρίσω φαρμάκοις δωρήματα.
ἐνταῦθα μέντοι τόνδ' ἀπαλλάσσω λόγον·
ὤιμωξα δ' οἷον ἔργον ἔστ' ἐργαστέον
τοὐντεῦθεν ἡμῖν· τέκνα γὰρ κατακτενῶ
τἄμ'· οὔτις ἔστιν ὅστις ἐξαιρήσεται·
δόμον τε πάντα συγχέασ' Ἰάσονος
ἔξειμι γαίας, φιλτάτων παίδων φόνον
φεύγουσα καὶ τλᾶσ' ἔργον ἀνοσιώτατον.
οὐ γὰρ γελᾶσθαι τλητὸν ἐξ ἐχθρῶν, φίλαι.
[ἴτω· τί μοι ζῆν κέρδος; οὔτε μοι πατρὶς
οὔτ' οἶκος ἔστιν οὔτ' ἀποστροφὴ κακῶν.]
ἡμάρτανον τότ' ἡνίκ' ἐξελίμπανον
δόμους πατρώιους, ἀνδρὸς Ἕλληνος λόγοις
πεισθεῖσ', ὃς ἡμῖν σὺν θεῶι τείσει δίκην. 802

L1[O]
𝔹

🎶 within song
spoken by messenger
† crux †
| end of series of lines by same speaker
✦ row of last line

7

first word(s) of a line OUTLINED:
first trimeter of new speaker.

Letters not underlined:
Murray (OCT I 1901) and
Diggle (OCT I 1984) agree.

8

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT I 1901)
typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

✦

οὔτ' ἐξ ἐμοῦ γὰρ παῖδας ὄψεταί ποτε 161
ζῶντας τὸ λοιπὸν οὔτε τῆς νεοζύγου
νύμφης τεκνώσει παῖδ', ἐπεὶ κακῶς κακὴν
θανεῖν σφ' ἀνάγκη τοῖς ἐμοῖσι φαρμάκοις.
μηδείς με φαύλην κἀσθενῆ νομιζέτω
μηδ' ἡσυχαίαν, ἀλλὰ θατέρου τρόπου,
βαρεῖαν ἐχθροῖς καὶ φίλοισιν εὐμενῆ·
τῶν γὰρ τοιούτων εὐκλεέστατος βίος.|
ἐπείπερ ἡμῖν τόνδ' ἐκοίνωσας λόγον,
σέ τ' ὠφελεῖν θέλουσα, καὶ νόμοις βροτῶν
ξυλλαμβάνουσα, δρᾶν σ' ἀπεννέπω τάδε.|
οὐκ ἔστιν ἄλλως· σοὶ δὲ συγγνώμη λέγειν
τάδ' ἐστί, μὴ πάσχουσαν, ὡς ἐγώ, κακῶς.|
ἀλλὰ κτανεῖν σὸν σπέρμα τολμήσεις, γύναι;|
οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα δηχθείη πόσις.|
σὺ δ' ἂν γένοιό γ' ἀθλιωτάτη γυνή.|
ἴτω· περισσοὶ πάντες οὑν μέσωι λόγοι.
  ἀλλ' εἶα χώρει καὶ κόμιζ' Ἰάσονα·
ἐς πάντα γὰρ δὴ σοὶ τὰ πιστὰ χρώμεθα.
λέξηις δὲ μηδὲν τῶν ἐμοὶ δεδογμένων,
823 εἴπερ φρονεῖς εὖ δεσπόταις γυνή τ' ἔφυς.|
866 ἥκω κελευσθείς· καὶ γὰρ οὖσα δυσμενὴς
οὔ τἂν ἁμάρτοις τοῦδέ γ', ἀλλ' ἀκούσομαι
τί χρῆμα βούληι καινὸν ἐξ ἐμοῦ, γύναι.|
Ἰᾶσον, αἰτοῦμαί σε τῶν εἰρημένων
L1[I] συγγνώμον' εἶναι· τὰς δ' ἐμὰς ὀργὰς φέρειν **L1[I]**
𝔹 εἰκός σ', ἐπεὶ νῶιν πόλλ' ὑπείργασται φίλα. 𝔹
ἐγὼ δ' ἐμαυτῆι διὰ λόγων ἀφικόμην
κἀλοιδόρησα· Σχετλία, τί μαίνομαι
καὶ δυσμεναίνω τοῖσι βουλεύουσιν εὖ,
ἐχθρὰ δὲ γαίας κοιράνοις καθίσταμαι
πόσει θ', ὃς ἡμῖν δρᾶι τὰ συμφορώτατα, 8
γήμας τύραννον καὶ κασιγνήτους τέκνοις
ἐμοῖς φυτεύων; οὐκ ἀπαλλαχθήσομαι
θυμοῦ—τί πάσχω;—θεῶν πορίζόντων καλῶς;
οὐκ εἰσὶ μέν μοι παῖδες, οἶδα δὲ χθόνα
φεύγοντας ἡμᾶς καὶ σπανίζοντας φίλων;
ταῦτ' ἐννοήσασ' ἠισθόμην ἀβουλίαν
πολλὴν ἔχουσα καὶ μάτην θυμουμένη. 9
νῦν οὖν ἐπαινῶ· σωφρονεῖν τ' ἐμοὶ δοκεῖς
κῆδος τόδ' ἡμῖν προσλαβών, ἐγὼ δ' ἄφρων,
ἧι χρῆν μετεῖναι τῶνδε τῶν βουλευμάτων,
καὶ ξυγγαμεῖν σοι, καὶ παρεστάναι λέχει
νύμφην τε κηδεύουσαν ἥδεσθαι σέθεν.
ἀλλ' ἐσμὲν οἷόν ἐσμεν, οὐκ ἐρῶ κακόν,
γυναῖκες· οὔκουν χρῆν σ' ὁμοιοῦσθαι κακοῖς,
Eur. οὐδ' ἀντιτείνειν νήπι' ἀντὶ νηπίων. **Eur.**
Μήδεια παριέμεσθα, καί φαμεν κακῶς φρονεῖν **Μήδεια**
✦ τότ', ἀλλ' ἄμεινον νῦν βεβούλευμαι τάδε·
650 894 ὦ τέκνα τέκνα, δεῦτε, λείπετε στέγας,

ἔτλη ποθ', ὧν γε πρόσθεν ἠξίουν ἐγὼ
Eur. γῆμαι σέ, κῆδος ἐχθρὸν ὀλέθριόν τ' ἐμοί,
Μήδεια λέαιναν, οὐ γυναῖκα, τῆς Τυρσηνίδος
Σκύλλης ἔχουσαν ἀγριωτέραν φύσιν.
ἀλλ' οὐ γὰρ ἄν σε μυρίοις ὀνείδεσι_
δάκοιμι· τοιόνδ' ἐμπέφυκέ σοι θράσος·
ἔρρ', αἰσχροποιὲ καὶ τέκνων μιαιφόνε·
ἐμοὶ δὲ τὸν ἐμὸν δαίμον' αἰάζειν πάρα,
ὃς οὔτε λέκτρων νεογάμων ὀνήσομαι,
οὐ παῖδας οὓς ἔφυσα κἀξεθρεψάμην
ἕξω προσειπεῖν ζῶντας, ἀλλ' ἀπώλεσα.|
μακρὰν ἂν ἐξέτεινα τοῖσδ' ἐναντίον
λόγοισιν, εἰ μὴ Ζεὺς πατὴρ ἠπίστατο
οἷ' ἐξ ἐμοῦ πέπονθας οἷά τ' εἰργάσω.
σὺ δ' οὐκ ἔμελλες τἄμ' ἀτιμάσας λέχη
τερπνὸν διάξειν βίοτον ἐγγελῶν ἐμοί·
οὐδ' ἡ τύραννος, οὐδ' ὁ σοὶ προσθεὶς γάμους
Κρέων ἀνατεὶ τῆσδέ μ' ἐκβαλεῖν χθονός.
πρὸς ταῦτα καὶ λέαιναν, εἰ βούληι, κάλει
[καὶ Σκύλλαν ἣ Τυρσηνὸν †ὤικησεν πέδον·†]
τῆς σῆς γὰρ ὡς χρῆν καρδίας ἀνθηψάμην.|
καὐτή γε λυπῆι καὶ κακῶν κοινωνὸς εἶ.|
σάφ' ἴσθι· λύει δ' ἄλγος, ἢν σὺ μὴ 'γγελᾶις.|
ὦ τέκνα, μητρὸς ὡς κακῆς ἐκύρσατε.|
ὦ παῖδες, ὡς ὤλεσθε πατρώιαι νόσωι.|
L2[O] οὔτοι νιν ἡμὴ δεξιά γ' ἀπώλεσεν.|
𝔹 ἀλλ' ὕβρις, οἵ τε σοὶ νεοδμῆτες γάμοι.|
λέχους σφε κἠξίωσας οὕνεκα κτανεῖν;|
σμικρὸν γυναικὶ πῆμα τοῦτ' εἶναι δοκεῖς;|
ἥτις γε σώφρων· σοὶ δὲ πάντ' ἐστὶν κακά.|
οἵδ' οὐκέτ' εἰσί· τοῦτο γάρ σε δήξεται.|
οἵδ' εἰσίν, οἴμοι, σῶι κάραι μιάστορες.|
ἴσασιν ὅστις ἦρξε πημονῆς θεοί.|
ἴσασι δῆτα σήν γ' ἀπόπτυστον φρένα.|
στύγει· πικρὰν δὲ βάξιν ἐχθαίρω σέθεν.|
καὶ μὴν ἐγὼ σήν· ῥάδιοι δ' ἀπαλλαγαί.|
πῶς οὖν; τί δράσω; κάρτα γὰρ κἀγὼ θέλω.|
θάψαι νεκρούς μοι τούσδε καὶ κλαῦσαι πάρες.|
οὐ δῆτ', ἐπεί σφας τῆιδ' ἐγὼ θάψω χερί,
φέρουσ' ἐς Ἥρας τέμενος Ἀκραίας θεοῦ,
ὡς μή τις αὐτοὺς πολεμίων καθυβρίσηι,
τυμβοὺς ἀνασπῶν· γῆι δὲ τῆιδε Σισύφου
σεμνὴν ἑορτὴν καὶ τέλη προσάψομεν
τὸ λοιπὸν ἀντὶ τοῦδε δυσσεβοῦς φόνου.
αὐτὴ δὲ γαῖαν εἶμι τὴν Ἐρεχθέως,
Αἰγεῖ συνοικήσουσα τῶι Πανδίονος.
σὺ δ', ὥσπερ εἰκός, κατθανῆι κακὸς κακῶς,
Ἀργοῦς κάρα σὸν λειψάνωι πεπληγμένος,
✦ πικρὰς τελευτὰς τῶν ἐμῶν γάμων ἰδών.|

162

9

10

165

ἐξέλθετ', ἀσπάσασθε καὶ προσείπατε
πατέρα μεθ' ἡμῶν, καὶ διαλλάχθηθ' ἅμα Eur.
τῆς πρόσθεν ἔχθρας ἐς φίλους μητρὸς μέτα· Μήδεια
σπονδαὶ γὰρ ἡμῖν καὶ μεθέστηκεν χόλος.
λάβεσθε χειρὸς δεξιᾶς· οἴμοι, κακῶν
ὡς ἐννοοῦμαι δή τι τῶν κεκρυμμένων.
ἆρ', ὦ τέκν', οὕτω καὶ πολὺν ζῶντες χρόνον
φίλην ὀρέξετ' ὠλένην; τάλαιν' ἐγώ,
ὡς ἀρτίδακρύς εἰμι καὶ φόβου πλέα.
χρόνωι δὲ νεῖκος πατρὸς ἐξαιρουμένη
ὄψιν τέρειναν τήνδ' ἔπλησα δακρύων.|
κἀμοὶ κατ' ὄσσων χλωρὸν ὡρμήθη δάκρυ·
καὶ μὴ προβαίη μεῖζον ἢ τὸ νῦν κακόν.|
αἰνῶ, γύναι, τάδ', οὐδ' ἐκεῖνα μέμφομαι·
εἰκὸς γὰρ ὀργὰς θῆλυ ποιεῖσθαι γένος
†γάμου_ παρεμπολῶντος ἀλλοίου_ πόσει†.
ἀλλ' ἐς τὸ λῶιον σὸν μεθέστηκεν κέαρ,
ἔγνως δὲ τὴν νικῶσαν, ἀλλὰ τῶι χρόνωι,
βουλήν· γυναικὸς ἔργα ταῦτα σώφρονος. ~387-388
ὑμῖν δέ, παῖδες, οὐκ ἀφροντίστως πατὴρ
πολλὴν ἔθηκε σὺν θεοῖς σωτηρίαν·
οἶμαι γὰρ ὑμᾶς τῆσδε γῆς Κορινθίας
τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι σὺν κασιγνήτοις ἔτι.
ἀλλ' αὐξάνεσθε· τἄλλα δ' ἐξεργάζεται
πατήρ τε καὶ θεῶν ὅστις ἐστὶν εὐμενής.
ἴδοιμι δ' ὑμᾶς εὐτραφεῖς ἥβης τέλος L2[O]
μολόντας, ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν ὑπερτέρους. 𝔹
αὕτη, τί χλωροῖς δακρύοις τέγγεις κόρας,
στρέψασα λευκὴν ἔμπαλιν παρηίδα;
κοὐκ ἀσμένη τόνδ' ἐξ ἐμοῦ δέχηι λόγον;|
οὐδέν· τέκνων τῶνδ' ἐννοουμένη πέρι.|
θάρσει νυν· εὖ γὰρ τῶνδ' ἐγὼ θήσω πέρι.|
δράσω τάδ'· οὔτοι σοῖς ἀπιστήσω λόγοις·
γυνὴ δὲ θῆλυ κἀπὶ δακρύοις ἔφυ.|
τί δῆτα λίαν τοῖσδ' ἐπιστένεις τέκνοις;|
ἔτικτον αὐτούς· ζῆν δ' ὅτ' ἐξηύχου τέκνα,
ἐσῆλθέ μ' οἶκτος εἰ γενήσεται τάδε.
ἀλλ' ὧνπερ οὕνεκ' εἰς ἐμοὺς ἥκεις λόγους,
τὰ μὲν λέλεκται, τῶν δ' ἐγὼ μνησθήσομαι.
ἐπεὶ τυράννοις γῆς μ' ἀποστεῖλαι δοκεῖ—
κἀμοὶ τάδ' ἐστὶ λῶιστα, γιγνώσκω καλῶς,
μήτ' ἐμποδὼν σοι μήτε κοιράνοις χθονὸς
ναίειν· δοκῶ γὰρ δυσμενὴς εἶναι δόμοις—
ἡμεῖς μὲν ἐκ γῆς τῆσδ' ἀπαίρομεν φυγῆι,
παῖδες δ' ὅπως ἂν ἐκτραφῶσι σῆι χερί,
αἰτοῦ Κρέοντα τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα.|
οὐκ οἶδ' ἂν εἰ πείσαιμι, πειρᾶσθαι δὲ χρή.|
σὺ δ' ἀλλὰ σὴν κέλευσον ἄντεσθαι πατρὸς
γυναῖκα παῖδας τήνδε μὴ φεύγειν χθόνα.|
μάλιστα· καὶ πείσειν γε δοξάζω σφ' ἐγώ.|

εἴπερ γυναικῶν ἐστι τῶν ἄλλων μία.
συλλήψομαι δὲ τοῦδέ σοι κἀγὼ πόνου·
πέμψω γὰρ αὐτῆι δῶρ' ἃ καλλιστεύεται
τῶν νῦν ἐν ἀνθρώποισιν, οἶδ' ἐγώ, πολύ,
[λεπτόν τε πέπλον καὶ πλόκον χρυσήλατον]
παῖδας φέροντας. ἀλλ' ὅσον τάχος χρεὼν
κόσμον κομίζειν δεῦρο προσπόλων τινά.
εὐδαιμονήσει δ' οὐχ ἕν, ἀλλὰ μυρία,
ἀνδρός τ' ἀρίστου σοῦ τυχοῦσ' ὁμευνέτου
κεκτημένη τε κόσμον ὅν ποθ' Ἥλιος
πατρὸς πατὴρ δίδωσιν ἐκγόνοισιν οἷς.
λάζυσθε φερνὰς τάσδε, παῖδες, ἐς χέρας
καὶ τῆι τυράννωι μακαρίαι νύμφηι δότε
φέροντες· οὔτοι δῶρα μεμπτὰ δέξεται.|
τί δ', ὦ ματαία, τῶνδε σὰς κενοῖς χέρας;
δοκεῖς σπανίζειν δῶμα βασίλειον πέπλων,
δοκεῖς δὲ χρυσοῦ; σῶιζε, μὴ δίδου τάδε.
εἴπερ γὰρ ἡμᾶς ἀξιοῖ λόγου τινὸς
γυνή, προθήσει χρημάτων, σάφ' οἶδ' ἐγώ.|
μή μοι σύ· πείθειν δῶρα καὶ θεοὺς λόγος·
χρυσὸς δὲ κρείσσων μυρίων λόγων βροτοῖς.
κείνης ὁ δαίμων, κεῖνα νῦν αὔξει θεός,
νέα τυραννεῖ· τῶν δ' ἐμῶν παίδων φυγὰς
ψυχῆς ἂν ἀλλαξαίμεθ', οὐ χρυσοῦ μόνον.
ἀλλ', ὦ τέκν', εἰσελθόντε πλουσίους δόμους
L2[I] πατρὸς νέαν γυναῖκα, δεσπότιν δ' ἐμήν,
𝔹 ἱκετεύετ', ἐξαιτεῖσθε μὴ φεύγειν χθόνα,
κόσμον διδόντες—τοῦδε γὰρ μάλιστα δεῖ—
ἐς χεῖρ' ἐκείνην δῶρα δέξασθαι τάδε.
ἴθ' ὡς τάχιστα· μητρὶ δ' ὧν ἐρᾶι τυχεῖν
975 εὐάγγελοι γένοισθε πράξαντες καλῶς.|
1002 δέσποιν', ἀφεῖνται παῖδες οἵδε σοι φυγῆς,
καὶ δῶρα νύμφη βασιλὶς ἀσμένη χεροῖν
ἐδέξατ'· εἰρήνη δὲ τἀκεῖθεν τέκνοις.
τί συγχυθεῖσ' ἕστηκας ἡνίκ' εὐτυχεῖς;
[τί σὴν ἔστρεψας ἔμπαλιν παρηίδα
κοὐκ ἀσμένη τόνδ' ἐξ ἐμοῦ δέχηι λόγον;]|
τάδ' οὐ ξυνωιδὰ τοῖσιν ἐξηγγελμένοις.|
αἰαῖ μάλ' αὖθις.| μῶν τιν' ἀγγέλλων τύχην
οὐκ οἶδα, δόξης δ' ἐσφάλην εὐαγγέλου;|
ἤγγειλας οἷ' ἤγγειλας· οὐ σὲ μέμφομαι.|
τί δαὶ κατηφὲς ὄμμα καὶ δακρυρροεῖς;|
πολλή μ' ἀνάγκη, πρέσβυ· ταῦτα γὰρ θεοὶ
κἀγὼ κακῶς φρονοῦσ' ἐμηχανησάμην.|
θάρσει· κάτει τοι καὶ σὺ πρὸς τέκνων ἔτι.|
ἄλλους κατάξω πρόσθεν ἡ τάλαιν' ἐγώ.|
Eur. οὔτοι μόνη σὺ σῶν ἀπεζύγης τέκνων·
Μήδεια κούφως φέρειν χρὴ θνητὸν ὄντα συμφοράς.|
✦ δράσω τάδ'· ἀλλὰ βαῖνε δωμάτων ἔσω
750 καὶ παισὶ πόρσυν' οἷα χρὴ καθ' ἡμέραν.

163 (111C)
♫ δάμαρ νιν ἐξέπεμπε δωμάτων ἄληι· **1285**
♫ ἀκτῆς ὑπερτείνασα ποντίας πόδα, **1288**
♫ δυοῖν τε παίδοιν συνθανοῦσ' ἀπολλυται| **1289**
γυναῖκες, αἳ τῆσδ' ἐγγὺς ἕστατε στέγης, **1293**
ἆρ' ἐν δόμοισιν ἡ τὰ δείν' εἰργασμένη
Μήδεια τοῖσδ' ἔτ' μεθέστηκεν φυγῆι;
δεῖ γάρ νιν ἤτοι γῆς γε κρυφθῆναι κάτω,
ἢ πτηνὸν ἆραι σῶμ' ἐς αἰθέρος βάθος,
εἰ μὴ τυράννων δώμασιν δώσει δίκην·
πέποιθ' ἀποκτείνασα κοιράνους χθονὸς
ἀθῶιος αὐτὴ τῶνδε φεύξεσθαι δόμων;
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτῆς φροντίδ' ὡς τέκνων ἔχω·
κείνην μὲν οὓς ἔδρασεν ἔρξουσιν κακῶς,
ἐμῶν δὲ παίδων ἦλθον ἐκσώισων βίον,
μή μοί τι δράσωσ' οἱ προσήκοντες γένει,
μητρῶιον ἐκπράσσοντες ἀνόσιον φόνον.|
ὦ τλῆμον, οὐκ οἶσθ' οἷ κακῶν ἐλήλυθας,
Ἰᾶσον· οὐ γὰρ τούσδ' ἂν ἐφθέγξω λόγους.|
τί δ' ἔστιν; ἦ που κἄμ' ἀποκτεῖναι θέλει;|
παῖδες τεθνᾶσι χειρὶ μητρώιαι σέθεν.|
οἴμοι τί λέξεις; ὥς μ' ἀπώλεσας, γύναι.|
ὡς οὐκέτ' ὄντων σῶν τέκνων φρόντιζε δή.|
ποῦ γάρ νιν ἔκτειν'; ἐντὸς ἢ 'ξωθεν δόμων;|
πύλας ἀνοίξας σῶν τέκνων ὄψηι φόνον.|
χαλᾶτε κλῆιδας ὡς τάχιστα, πρόσπολοι,
ἐκλύεθ' ἁρμούς, ὡς ἴδω διπλοῦν κακόν L2[I]
[τοὺς μὲν θανόντας—τὴν δὲ τείσωμαι δίκην].| 𝔹
τί τάσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις πύλας,
νεκροὺς ἐρευνῶν κἀμὲ τὴν εἰργασμένην;
παῦσαι πόνου τοῦδ'. εἰ δ' ἐμοῦ χρείαν ἔχεις,
λέγ' εἴ τι βούληι, χειρὶ δ' οὐ ψαύσεις ποτέ·
10 (6C) τοιόνδ' ὄχημα πατρὸς Ἥλιος πατὴρ
δίδωσιν ἡμῖν, ἔρυμα πολεμίας χερός.|
ὦ μῖσος, ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι
θεοῖς τε κἀμοὶ παντί τ' ἀνθρώπων γένει,
ἥτις τέκνοισι σοῖσιν ἐμβαλεῖν ξίφος
ἔτλης τεκοῦσα, κἄμ' ἄπαιδ' ἀπώλεσας·
καὶ ταῦτα δράσασ' ἥλιόν τε προσβλέπεις
11 καὶ γαῖαν, ἔργον τλᾶσα δυσσεβέστατον;
ὄλοι'. ἐγὼ δὲ νῦν φρονῶ, τότ' οὐ φρονῶν,
ὅτ' ἐκ δόμων σε βαρβάρου τ' ἀπὸ χθονὸς
Ἕλλην' ἐς οἶκον ἠγόμην, κακὸν μέγα,
πατρός τε καὶ γῆς προδότιν ἥ σ' ἐθρέψατο.
τὸν σὸν δ' ἀλάστορ' εἰς ἔμ' ἔσκηψαν θεοί·
κτανοῦσα γὰρ δὴ σὸν κάσιν παρέστιον
τὸ καλλίπρωιρον εἰσέβης Ἀργοῦς σκάφος.
ἤρξω μὲν ἐκ τοιῶνδε· νυμφευθεῖσα δὲ **Eur.**
παρ' ἀνδρὶ τῶιδε καὶ τεκοῦσά μοι τέκνα, **Μήδεια**
εὐνῆς ἕκατι καὶ λέχους σφ' ἀπώλεσας. 1000
οὐκ ἔστιν ἥτις τοῦτ' ἂν Ἑλληνὶς γυνὴ 1339

ὤιμωξε δ' εὐθὺς καὶ περιπτύξας χέρας
Eur. κυνεῖ προσαυδῶν τοιάδ'· Ὦ δύστηνε παῖ,
Μήδεια τίς σ' ὧδ' ἀτίμως δαιμόνων ἀπώλεσε_;
τίς τὸν γέροντα τύμβον ὀρφανὸν σέθεν
τίθησιν; οἴμοι, συνθάνοιμί σοι, τέκνον.
ἐπεὶ δὲ θρήνων καὶ γόων ἐπαύσατο,
χρῄζων γεραιὸν ἐξαναστῆσαι δέμας
προσείχεθ' ὥστε κισσὸς ἔρνεσιν δάφνης
λεπτοῖσι πέπλοις, δεινὰ δ' ἦν παλαίσματα·
ὃ μὲν γὰρ ἤθελ' ἐξαναστῆσαι γόνυ,
ἣ δ' ἀντελάζυτ'. εἰ δὲ πρὸς βίαν ἄγοι,
σάρκας γεραιὰς ἐσπάρασσ' ἀπ' ὀστέων.
χρόνωι δ' ἀπέσβη καὶ μεθῆχ' ὁ δύσμορος
ψυχήν· κακοῦ γὰρ οὐκέτ' ἦν ὑπέρτερος.
κεῖνται δὲ νεκροὶ παῖς τε καὶ γέρων πατὴρ
[πέλας, ποθεινὴ δακρύοισι συμφορά].
καί μοι τὸ μὲν σὸν ἐκποδὼν ἔστω λόγου·
γνώσηι γὰρ αὐτὴ ζημίας ἀποστροφήν.
τὰ θνητὰ δ' οὐ νῦν πρῶτον ἡγοῦμαι σκιάν,
οὐδ' ἂν τρέσας εἴποιμι τοὺς σοφοὺς βροτῶν
δοκοῦντας εἶναι καὶ μεριμνητὰς λόγων
τούτους μεγίστην ζημίαν ὀφλισκάνειν.
θνητῶν γὰρ οὐδείς ἐστιν εὐδαίμων ἀνήρ·
ὄλβου δ' ἐπιρρυέντος εὐτυχέστερος
ἄλλου γένοιτ' ἂν ἄλλος, εὐδαίμων δ' ἂν οὔ.|
L3[O] ἔοιχ' ὁ δαίμων πολλὰ τῆιδ' ἐν ἡμέραι
𝔹 κακὰ ξυνάπτειν ἐνδίκως Ἰάσονι.
[ὦ τλῆμον, ὥς σου συμφορὰς οἰκτίρομεν,
κόρη Κρέοντος, ἥτις εἰς Ἅιδου δόμους
οἴχηι γάμων ἕκατι τῶν Ἰάσονος.]|
φίλαι, δέδοκται τοὔργον ὡς τάχιστά μοι
παῖδας κτανούσηι τῆσδ' ἀφορμᾶσθαι χθονός,
καὶ μὴ σχολὴν ἄγουσαν ἐκδοῦναι τέκνα
ἄλληι φονεῦσαι δυσμενεστέραι χερί.
πάντως σφ' ἀνάγκη κατθανεῖν· ἐπεὶ δὲ χρή,
ἡμεῖς κτενοῦμεν οἵπερ ἐξεφύσαμεν.
ἀλλ' εἶ' ὁπλίζου, καρδία. τί μέλλομεν
τὰ δεινὰ κἀναγκαῖα μὴ πράσσειν κακά;
ἄγ', ὦ τάλαινα χεὶρ ἐμή, λαβὲ ξίφος,
λάβ', ἕρπε πρὸς βαλβῖδα λυπηρὰν βίου,
καὶ μὴ κακισθῇς μηδ' ἀναμνησθῇς τέκνων,
ὡς φίλταθ', ὡς ἔτικτες· ἀλλὰ τήνδε γε
λαθοῦ βραχεῖαν ἡμέραν παίδων σέθεν,
κἄπειτα θρήνει· καὶ γὰρ εἰ κτενεῖς σφ', ὅμως
1250 φίλοι γ' ἔφυσαν—δυστυχὴς δ' ἐγὼ γυνή.|
1271 οἴμοι, τί δράσω; ποῖ φύγω μητρὸς χέρας;
1272 οὐκ οἶδ', ἀδελφὲ φίλτατ'· ὀλλύμεσθα γάρ.|
1277 ναί, πρὸς θεῶν, ἀρήξατ'· ἐν δέοντι γάρ.
1278 ◆ ὡς ἐγγὺς ἤδη γ' ἐσμὲν ἀρκύων ξίφους.|
1284 ♪ Ἰνὼ μανεῖσαν ἐκ θεῶν, ὅθ' ἡ Διὸς

164 (112C) ὦ τέκνα τέκνα, σφῷν μὲν ἔστι δὴ πόλις
καὶ δῶμ', ἐν ὧι λιπόντες ἀθλίαν ἐμέ, Eur.
οἰκήσετ' αἰεὶ μητρὸς ἐστερημένοι· Μήδεια
ἐγὼ δ' ἐς ἄλλην γαῖαν εἶμι δὴ φυγάς,
πρὶν σφῷν ὀνάσθαι κἀπιδεῖν εὐδαίμονας,
πρὶν λουτρὰ καὶ γυναῖκα καὶ γαμηλίους
εὐνὰς ἀγῆλαι λαμπάδας τ' ἀνασχεθεῖν.
ὦ δυστάλαινα τῆς ἐμῆς αὐθαδίας.
ἄλλως ἄρ' ὑμᾶς, ὦ τέκν', ἐξεθρεψάμην,
ἄλλως δ' ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις,
στερρὰς ἐνεγκοῦσ' ἐν τόκοις ἀλγηδόνας.
ἦ μήν ποθ' ἡ δύστηνος εἶχον ἐλπίδας
πολλὰς ἐν ὑμῖν, γηροβοσκήσειν τ' ἐμὲ
καὶ κατθανοῦσαν χερσὶν εὖ περιστελεῖν,
ζηλωτὸν ἀνθρώποισι· νῦν δ' ὄλωλε δὴ
γλυκεῖα φροντίς. σφῷν γὰρ ἐστερημένη
λυπρὸν διάξω βίοτον ἀλγεινόν τ' ἐμοί·
ὑμεῖς δὲ μητέρ' οὐκέτ' ὄμμασιν φίλοις
ὄψεσθ', ἐς ἄλλο σχῆμ' ἀποστάντες βίου.
φεῦ φεῦ· τί προσδέρκεσθέ μ' ὄμμασιν, τέκνα;
τί προσγελᾶτε τὸν πανύστατον γέλων;
αἰαῖ· τί δράσω; καρδία γὰρ οἴχεται,
γυναῖκες, ὄμμα φαιδρὸν ὡς εἶδον τέκνων.
οὐκ ἂν δυναίμην· χαιρέτω βουλεύματα
τὰ πρόσθεν· ἄξω παῖδας ἐκ γαίας ἐμούς.
τί δεῖ με πατέρα τῶνδε τοῖς τούτων κακοῖς L3[O]
λυποῦσαν αὐτὴν δὶς τόσα κτᾶσθαι κακά; 𝔹
οὐ δῆτ' ἔγωγε· χαιρέτω βουλεύματα.
καίτοι τί πάσχω; βούλομαι γέλωτ' ὀφλεῖν
ἐχθροὺς μεθεῖσα τοὺς ἐμοὺς ἀζημίους;
τολμητέον τάδ'· ἀλλὰ τῆς ἐμῆς κάκης,
11 (7C) τὸ καὶ προσέσθαι μαλθακοὺς λόγους φρενί.
χωρεῖτε, παῖδες, ἐς δόμους. ὅτωι δὲ μὴ
θέμις παρεῖναι τοῖς ἐμοῖσι θύμασιν,
αὐτῶι μελήσει· χεῖρα δ' οὐ διαφθερῶ.
μὴ δῆτα, θυμέ, μὴ σύ γ' ἐργάσηι τάδε·
ἔασον αὐτούς, ὦ τάλαν, φεῖσαι τέκνων·
ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν ζῶντες εὐφρανοῦσί σε.
12 μὰ τοὺς παρ' Ἅιδηι νερτέρους ἀλάστορας,
οὔτοι ποτ' ἔσται τοῦθ' ὅπως ἐχθροῖς ἐγὼ
παῖδας παρήσω τοὺς ἐμοὺς καθυβρίσαι.
[πάντως σφ' ἀνάγκη κατθανεῖν· ἐπεὶ δὲ χρή,
ἡμεῖς κτενοῦμεν οἵπερ ἐξεφύσαμεν.]
πάντως πέπρακται ταῦτα κοὐκ ἐκφεύξεται·
καὶ δὴ 'πὶ κρατὶ στέφανος, ἐν πέπλοισι δὲ
νύμφη τύραννος ὄλλυται, σάφ' οἶδ' ἐγώ.
ἀλλ', εἶμι γὰρ δὴ τλημονεστάτην ὁδὸν
καὶ τούσδε πέμψω τλημονεστέραν ἔτι,
παῖδας προσειπεῖν βούλομαι·—δότ', ὦ τέκνα,
δότ' ἀσπάσασθαι μητρὶ δεξιὰν χέρα.

ὦ φιλτάτη χείρ, φίλτατον δέ μοι στόμα
καὶ σχῆμα καὶ πρόσωπον εὐγενὲς τέκνων,
εὐδαιμονοῖτον, ἀλλ' ἐκεῖ· τὰ δ' ἐνθάδε
πατὴρ ἀφείλετ'. ὦ γλυκεῖα προσβολή,
ὦ μαλθακὸς χρὼς πνεῦμά θ' ἥδιστον τέκνων.
χωρεῖτε χωρεῖτ'· οὐκέτ' εἰμὶ προσβλέπειν
? 1077 οἵα τε †πρὸς ὑμᾶς†, ἀλλὰ νικῶμαι κακοῖς.
καὶ μανθάνω μὲν οἷα δρᾶν μέλλω κακά,
θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων,
ὅσπερ μεγίστων αἴτιος κακῶν βροτοῖς.|
1116 φίλαι, πάλαι τοι προσμένουσα τὴν τύχην
καραδοκῶ τἀκεῖθεν οἷ προβήσεται.
καὶ δὴ δέδορκα τόνδε τῶν Ἰάσονος
στείχοντ' ὀπαδῶν· πνεῦμα δ' ἠρεθισμένον
δείκνυσιν ὥς τι καινὸν ἀγγελεῖ κακόν.|
[ὦ δεινὸν ἔργον παρανόμως εἰργασμένη,]
Μήδεια, φεῦγε φεῦγε, μήτε ναΐαν
λιποῦσ' ἀπήνην μήτ' ὄχον πεδοστιβῆ.|
τί δ' ἄξιόν μοι τῆσδε τυγχάνει φυγῆς;|
ὄλωλεν ἡ τύραννος ἀρτίως κόρη
Κρέων θ' ὁ φύσας φαρμάκων τῶν σῶν ὕπο.|
κάλλιστον εἶπας μῦθον, ἐν δ' εὐεργέταις
τὸ λοιπὸν ἤδη καὶ φίλοις ἐμοῖς ἔσηι.|
τί φῄς; φρονεῖς μὲν ὀρθὰ κοὐ μαίνηι, γύναι,
ἥτις, τυράννων ἑστίαν ἠικισμένη,
L3[I] χαίρεις κλύουσα κοὐ φοβῆι τὰ τοιάδε;|
𝔹 ἔχω τι κἀγὼ τοῖσι σοῖς ἐναντίον
λόγοισιν εἰπεῖν· ἀλλὰ μὴ σπέρχου, φίλος,
λέξον δέ· πῶς ὤλοντο; δὶς τόσον γὰρ ἂν
τέρψειας ἡμᾶς, εἰ τεθνᾶσι παγκάκως.|
ἐπεὶ τέκνων σῶν ἦλθε δίπτυχος γονὴ
σὺν πατρί, καὶ παρῆλθε νυμφικοὺς δόμους,
ἥσθημεν οἵπερ σοῖς ἐκάμνομεν κακοῖς
δμῶες· δι' ὤτων δ' εὐθὺς ἦν πολὺς λόγος
σὲ καὶ πόσιν σὸν νεῖκος ἐσπεῖσθαι τὸ πρίν.
κυνεῖ δ' ὁ μέν τις χεῖρ', ὁ δὲ ξανθὸν κάρα
παίδων· ἐγὼ δὲ καὐτὸς ἡδονῆς ὕπο
στέγας γυναικῶν σὺν τέκνοις ἅμ' ἑσπόμην.
δέσποινα δ' ἣν νῦν ἀντὶ σοῦ θαυμάζομεν,
πρὶν μὲν τέκνων σῶν εἰσιδεῖν ξυνωρίδα,
πρόθυμον εἶχ' ὀφθαλμὸν εἰς Ἰάσονα·
ἔπειτα μέντοι προυκαλύψατ' ὄμματα
λευκήν τ' ἀπέστρεψ' ἔμπαλιν παρηίδα,
παίδων μυσαχθεῖσ' εἰσόδους· πόσις δὲ σὸς
ὀργάς τ' ἀφῄρει καὶ χόλον νεάνιδος
λέγων τάδ'· Οὐ μὴ δυσμενὴς ἔσηι φίλοις,
Eur. παύσηι δὲ θυμοῦ καὶ πάλιν στρέψεις κάρα,
Μήδεια φίλους νομίζουσ' οὕσπερ ἂν πόσις σέθεν,
◆ δέξηι δὲ δῶρα καὶ παραιτήσηι πατρὸς
φυγὰς ἀφεῖναι παισὶ τοῖσδ', ἐμὴν χάριν;

165 (113C) ἡ δ' ὡς ἐσεῖδε κόσμον, οὐκ ἠνέσχετο,
ἀλλ' ἤινεσ' ἀνδρὶ πάντα, καὶ πρὶν ἐκ δόμων
μακρὰν ἀπεῖναι πατέρα καὶ παῖδας [σέθεν]
λαβοῦσα πέπλους ποικίλους ἠμπέσχετο,
χρυσοῦν τε θεῖσα στέφανον ἀμφὶ βοστρύχοις
λαμπρῶι κατόπτρωι σχηματίζεται κόμην,
ἄψυχον εἰκὼ προσγελῶσα σώματος.
κἄπειτ' ἀναστᾶσ' ἐκ θρόνων διέρχεται
στέγας, ἁβρὸν βαίνουσα παλλεύκωι ποδί,
δώροις ὑπερχαίρουσα, πολλὰ πολλάκις
τένοντ' ἐς ὀρθὸν ὄμμασι σκοπουμένη.
τοὐνθένδε μέντοι δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν·
χροιὰν γὰρ ἀλλάξασα λεχρία πάλιν
χωρεῖ τρέμουσα κῶλα καὶ μόλις φθάνει
θρόνοισιν ἐμπεσοῦσα μὴ χαμαὶ πεσεῖν.
καί τις γεραιὰ προσπόλων, δόξασά που
ἢ Πανὸς ὀργὰς ἤ τινος θεῶν μολεῖν,
ἀνωλόλυξε, πρίν γ' ὁρᾶι διὰ στόμα
χωροῦντα λευκὸν ἀφρόν, ὀμμάτων τ' ἄπο
κόρας στρέφουσαν, αἷμά τ' οὐκ ἐνὸν χροΐ.
εἶτ' ἀντίμολπον ἧκεν ὀλολυγῆς μέγαν
κωκυτόν. εὐθὺς δ' ἡ μὲν ἐς πατρὸς δόμους
ὥρμησεν, ἡ δὲ πρὸς τὸν ἀρτίως πόσιν,
φράσουσα νύμφης συμφοράν· ἅπασα δὲ
στέγη πυκνοῖσιν ἐκτύπει δραμήμασιν.
ἤδη δ' ἀνέλκων κῶλον ἔκπλεθρον δρόμου L3[I]
ταχὺς βαδιστὴς τερμόνων ἂν ἥπτετο, 𝔹
ἡ δ' ἐξ ἀναύδου καὶ μύσαντος ὄμματος
δεινὸν στενάξασ' ἡ τάλαιν' ἠγείρετο.
διπλοῦν γὰρ αὐτῆι πῆμ' ἐπεστρατεύετο·
χρυσοῦς μὲν ἀμφὶ κρατὶ κείμενος πλόκος
12 (8C) θαυμαστὸν ἵει νᾶμα παμφάγου πυρός,
πέπλοι δὲ λεπτοί, σῶν τέκνων δωρήματα,
λεπτὴν ἔδαπτον σάρκα τῆς δυσδαίμονος.
φεύγει δ' ἀναστᾶσ' ἐκ θρόνων πυρουμένη,
σείουσα χαίτην κρᾶτά τ' ἄλλοτ' ἄλλοσε,
ῥῖψαι θέλουσα στέφανον· ἀλλ' ἀραρότως
σύνδεσμα χρυσὸς εἶχε, πῦρ δ', ἐπεὶ κόμην
13 ἔσεισε, μᾶλλον δὶς τόσως ἐλάμπετο.
πίτνει δ' ἐς οὖδας συμφορᾶι νικωμένη,
πλὴν τῶι τεκόντι κάρτα δυσμαθὴς ἰδεῖν·
οὔτ' ὀμμάτων γὰρ δῆλος ἦν κατάστασις
οὔτ' εὐφυὲς πρόσωπον, αἷμα δ' ἐξ ἄκρου
ἔσταζε κρατὸς συμπεφυρμένον πυρί,
σάρκες δ' ἀπ' ὀστέων ὥστε πεύκινον δάκρυ
γνάθμοις ἀδήλοις φαρμάκων ἀπέρρεον,
δεινὸν θέαμα. πᾶσι δ' ἦν φόβος θιγεῖν Eur.
νεκροῦ· τύχην γὰρ εἴχομεν διδάσκαλον. Μήδεια
πατὴρ δ' ὁ τλήμων συμφορᾶς ἀγνωσίαι
ἄφνω παρελθὼν δῶμα προσπίτνει νεκρῶι.

Eur.
Ὀρέστης

καλὸν πάρεργον δ᾽ αὐτὸ θήσομαι πόνων
ὧν οὕνεκ᾽ ἦλθον θυγατρὶ κοσμήσων τάφον.
μολὼν γὰρ εἰς ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον
ἑκοῦσαν οὐχ ἑκοῦσαν ἐπισείσω πόλιν
σοὶ σῆι τ᾽ ἀδελφῆι, λεύσιμον δοῦναι δίκην.
μᾶλλον δ᾽ ἐκείνη σοῦ θανεῖν ἔστ᾽ ἀξία,
ἣ τῆι τεκούσηι σ᾽ ἠγρίωσ᾽, ἐς οὓς ἀεὶ
πέμπουσα μύθους ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον,
ὄνειδος ἀγγέλλουσα τ<u>ὰ Ἀ</u>γαμέμνονος,
καὶ τοῦθ᾽ — ὃ μισήσειαν — Αἰγίσθου λέχος —
οἱ νέρτεροι θεοί· καὶ γὰρ ἐνθάδ᾽ ἦν πικρόν·
ἕως ὑφῆψε δῶμ᾽ ἀνηφαίστωι πυρί.
  Μενέλαε, σοὶ δὲ τάδε λέγω δράσω τε πρός·
εἰ τοὐμὸν ἔχθος ἐναριθμῆι κῆδός τ᾽ ἐμόν,
μὴ τῶιδ᾽ ἀμύνειν φόνον ἐναντίον θεοῖς·
[ἔα δ᾽ ὑπ᾽ ἀστῶν καταφονευθῆναι πέτροις,]
ἢ μὴ ᾽πίβαινε Σπαρτιάτιδος χθονός.
τοσαῦτ᾽ ἀκούσας ἴσθι, μηδὲ δυσσεβεῖς
ἕληι, παρώσας εὐσεβεστέρους φίλους·
ἡμᾶς δ᾽ ἀπ᾽ οἴκων ἄγετε τῶνδε, πρόσπολοι.|
στεῖχ᾽, ὡς ἀθορύβως οὑπιὼν ἡμῖν λόγος
πρὸς τόνδ᾽ ἵκηται, γῆρας ἀποφυγὼν τὸ σόν.
  Μενέλαε, ποῖ σὸν πόδ᾽ ἐπὶ συννοίαι κυκλεῖς,
διπλῆς μερίμνης διπτύχους ἰὼν ὁδούς;|
ἔασον· ἐν ἐμαυτῶι τι συννοούμενος
L1[O] ὅπηι τράπωμαι τῆς τύχης ἀμηχανῶ.|
𝔸 ◆ μή νυν πέραινε τὴν δόκησιν, ἀλλ᾽ ἐμοὺς
λόγους ἀκούσας πρόσθε, βουλεύου τότε.|
λέγ᾽· εὖ γὰρ εἶπας· ἔστι δ᾽ οὗ σιγὴ λόγου
κρείσσων γένοιτ᾽ ἄν. ἔστι δ᾽ οὗ σιγῆς λόγος.|
λέγοιμ᾽ ἂν ἤδη· τὰ μακρὰ τῶν σμικρῶν λόγων
ἐπίπροσθέν ἐστι καὶ σαφῆ μᾶλλον κλυεῖν. 1
ἐμοὶ σὺ τῶν σῶν, Μενέλεως, μηδὲν δίδου,
ἃ δ᾽ ἔλαβες ἀπόδος πατρὸς ἐμοῦ λαβὼν πάρα.
— οὐ χρήματ᾽ εἶπον· χρήματ᾽, ἢν ψυχὴν ἐμὴν
σώσηις, ἅπερ μοι φίλτατ᾽ ἐστὶ τῶν ἐμῶν. —
  ἀδικῶ· λαβεῖν χρή μ᾽ ἀντὶ τοῦδε τοῦ κακοῦ
ἄδικόν τι παρὰ σοῦ· καὶ γὰρ Ἀγαμέμνων πατὴρ
ἀδίκως ἀθροίσας Ἑλλάδ᾽ ἦλθ᾽ ὑπ᾽ Ἴλιον, 1
οὐκ ἐξαμαρτὼν αὐτός, ἀλλ᾽ ἁμαρτίαν
τῆς σῆς γυναικὸς ἀδικίαν τ᾽ ἰώμενος·
ἓν μὲν τόδ᾽ ἡμῖν ἀνθ᾽ ἑνὸς δοῦναί σε χρή·
ἀπέδοτο δ᾽, ὡς χρὴ τοῖς φίλοισι τοὺς φίλους,
τὸ σῶμ᾽ ἀληθῶς, σοὶ παρ᾽ ἀσπίδ᾽ ἐκπονῶν,
ὅπως σὺ τὴν σὴν ἀπολάβοις ξυνάορον.
ἀπότεισον οὖν μοι ταὐτὸ τοῦτ᾽ ἐκεῖ λαβών,
μίαν πονήσας ἡμέραν, ἡμῶν ὕπερ
σωτήριος στάς, μὴ δέκ᾽ ἐκπλήσας ἔτη.
  ἃ δ᾽ Αὐλὶς ἔλαβε σφάγι᾽ ἐμῆς ὁμοσπόρου,
550 ἐῶ σ᾽ ἔχειν ταῦθ᾽. Ἑρμιόνην μὴ κτεῖνε σύ·

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
408 BCE	?	**Orestes**	Cyclops?
		?	
		?	

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E16

COMPANION TO

EURIPIDES

ΟΡΕΣΤΗΣ

METRICAL
TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-100	**1-100**	711-926	**601-700**
101-268	**101-200**	927-1084	**701-800**
269-408	**201-300**	1085-1184	**801-900**
409-509	**301-400**	1185-1331	**901-1000**
510-609	**401-500**	1332-1604	**1001-1100**
610-710	**501-600**	1605-1681	**1101-1177**

3L 𝔸 1-659
2L 𝔹 660-1234
2L ℂ 1235-1681

PRINT
TWO-SIDED:
169 to **182**

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν ὧδ᾽ εἰπεῖν ἔπος
οὐδὲ πάθος οὐδὲ ξυμφορὰ θεήλατος,
ἧς οὐκ ἂν ἄραιτ᾽ ἄχθος ἀνθρώπου φύσις.
ὁ γὰρ μακάριος—κοὐκ ὀνειδίζω τύχας—
Διὸς πεφυκώς, ὡς λέγουσι, Τάνταλος
κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον
ἀέρι ποτᾶται· καὶ τίνει ταύτην δίκην,
ὡς μὲν λέγουσιν, ὅτι θεοῖς ἄνθρωπος ὤν,
κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ᾽ ἔχων ἴσον,
ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν, αἰσχίστην νόσον.
οὗτος φυτεύει Πέλοπα, τοῦ δ᾽ Ἀτρεὺς ἔφυ,
ὧι στέμματα ξήνασ᾽ ἐπέκλωσεν θεὰ
ἔριν; Θυέστηι πόλεμον ὄντι συγγόνωι
θέσθαι· τί τἄρρητ᾽ ἀναμετρήσασθαί με δεῖ;
[ἔδαισε δ᾽ οὖν νιν τέκν᾽ ἀποκτείνας Ἀτρεύς.]
Ἀτρέως δέ· τὰς γὰρ ἐν μέσωι σιγῶ τύχας·
ὁ κλεινός, εἰ δὴ κλεινός, Ἀγαμέμνων ἔφυ
Μενέλεώς τε Κρήσσης μητρὸς Ἀερόπης ἄπο.
γαμεῖ δ᾽ ὁ μὲν δὴ τὴν θεοῖς στυγουμένην
Μενέλαος Ἑλένην, ὁ δὲ Κλυταιμήστρας λέχος
ἐπίσημον εἰς Ἕλληνας Ἀγαμέμνων ἄναξ·
ὧι παρθένοι μὲν τρεῖς ἔφυμεν ἐκ μιᾶς,
Χρυσόθεμις Ἰφιγένειά τ᾽ Ἠλέκτρα τ᾽ ἐγώ,
ἄρσην δ᾽ Ὀρέστης, μητρὸς ἀνοσιωτάτης,
ἣ πόσιν ἀπείρωι περιβαλοῦσ᾽ ὑφάσματι
L1[I] ἔκτεινεν· ὧν δ᾽ ἕκατι, παρθένωι λέγειν
𝔸 ✦ οὐ καλόν· ἐῶ τοῦτ᾽ ἀσαφὲς ἐν κοινῶι σκοπεῖν.
Φοίβου δ᾽ ἀδικίαν μὲν τί δεῖ κατηγορεῖν;
πείθει δ᾽ Ὀρέστην μητέρ᾽ ἥ σφ᾽ ἐγείνατο
κτεῖναι, πρὸς οὐχ ἅπαντας εὔκλειαν φέρον·
ὅμως δ᾽ ἀπέκτειν᾽ οὐκ ἀπειθήσας θεῶι·
κἀγὼ μετέσχον, οἷα δὴ γυνή, φόνου.
[Πυλάδης θ᾽, ὃς ἡμῖν συγκατείργασται τάδε.]
ἐντεῦθεν ἀγρίαι συντακεὶς †νόσωι [νοσεῖ]
τλήμων Ὀρέστης ὅδε πεσὼν ἐν δεμνίοις†
κεῖται, τὸ μητρὸς δ᾽ αἷμά νιν τροχηλατεῖ
μανίαισιν· ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς
εὐμενίδας, αἳ τόνδ᾽ ἐξαμιλλῶνται φόβωι.
ἕκτον δὲ δὴ τόδ᾽ ἦμαρ ἐξ ὅτου σφαγαῖς
θανοῦσα μήτηρ πυρὶ καθήγνισται δέμας,
ὧν οὔτε σῖτα διὰ δέρης ἐδέξατο,
οὐ λουτρ᾽ ἔδωκε χρωτί· χλανιδίων δ᾽ ἔσω
κρυφθείς, ὅταν μὲν σῶμα κουφισθῆι νόσου,
ἔμφρων δακρύει, ποτὲ δὲ δεμνίων ἄπο
πηδᾶι δρομαῖος, πῶλος ὣς ὑπὸ ζυγοῦ.
ἔδοξε δ᾽ Ἄργει τῶιδε μήθ᾽ ἡμᾶς στέγαις,
μὴ πυρὶ δέχεσθαι, μηδὲ προσφωνεῖν τινα
μητροκτονοῦντας· κυρία δ᾽ ἥδ᾽ ἡμέρα
ἐν ἧι διοίσει ψῆφον Ἀργείων πόλις,
εἰ χρὴ θανεῖν νὼ λευσίμωι πετρώματι.

167 (114C) κακῶς ἐκείνην, ἐξερῶ· λέξω δ᾽ ὅμως.
[Αἴγισθος ἦν ὁ κρυπτὸς ἐν δόμοις πόσις.]
τοῦτον κατέκτειν᾽, ἐπὶ δ᾽ ἔθυσα μητέρα,
ἀνόσια μὲν δρῶν, ἀλλὰ τιμωρῶν πατρί.
ἐφ᾽ οἷς δ᾽ ἀπειλεῖς ὡς πετρωθῆναί με χρή,
ἄκουσον ὡς ἅπασαν Ἑλλάδ᾽ ὠφελῶ.
εἰ γὰρ γυναῖκες ἐς τόδ᾽ ἥξουσιν θράσους,
ἄνδρας φονεύειν, καταφυγὰς ποιούμεναι
ἐς τέκνα, μαστοῖς τὸν ἔλεον θηρώμεναι,
παρ᾽ οὐδὲν αὐταῖς ἦν ἂν ὀλλύναι πόσεις,
ἐπίκλημ᾽ ἐχούσαις ὅ τι τύχοι. δράσας δ᾽ ἐγὼ
δείν᾽, ὡς σὺ κομπεῖς, τόνδ᾽ ἔπαυσα τὸν νόμον.
μισῶν δὲ μητέρ᾽ ἐνδίκως ἀπώλεσα,
ἥτις μεθ᾽ ὅπλων ἄνδρ᾽ ἀπόντ᾽ ἐκ δωμάτων
πάσης ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος στρατηλάτην
προύδωκε κοὐκ ἔσωσ᾽ ἀκήρατον λέχος·
ἐπεὶ δ᾽ ἁμαρτοῦσ᾽ ᾔσθετ᾽, οὐχ αὑτῆι δίκην
ἐπέθηκεν, ἀλλ᾽, ὡς μὴ δίκην δοίη πόσει,
ἐζημίωσε πατέρα κἀπέκτειν᾽ ἐμόν.
πρὸς θεῶν—ἐν οὐ καλῶι μὲν ἐμνήσθην θεῶν,
φόνου δικαστῶν· εἰ δὲ δὴ τὰ μητέρος
σιγῶν ἐπήινουν, τί μ᾽ ἂν ἔδρασ᾽ ὁ κατθανών;
οὐκ ἄν με μισῶν ἀνεχόρευ᾽ Ἐρινύσιν;
ἢ μητρὶ μὲν πάρεισι σύμμαχοι θεαί,
τῶι δ᾽ οὐ πάρεισι, μᾶλλον ἠδικημένωι;
σύ τοι φυτεύσας θυγατέρ᾽, ὦ γέρον, κακὴν L1[I]
ἀπώλεσάς με· διὰ τὸ κείνης γὰρ θράσος 𝔸
πατρὸς στερηθεὶς ἐγενόμην μητροκτόνος.
[ὁρᾶις, Ὀδυσσέως ἄλοχον οὐ κατέκτανε
Τηλέμαχος· οὐ γὰρ ἐπεγάμει πόσει πόσιν,
μένει δ᾽ ἐν οἴκοις ὑγιὲς εὐνατήριον.]
2 (1C) ὁρᾶις δ᾽ Ἀπόλλων᾽, ὃς μεσομφάλους ἕδρας
ναίων βροτοῖσι στόμα νέμει σαφέστατον;
[ὧι πειθόμεσθα πάνθ᾽ ὅσ᾽ ἂν κεῖνος λέγηι·]
τούτωι πιθόμενος τὴν τεκοῦσαν ἔκτανον.
ἐκεῖνον ἡγεῖσθ᾽ ἀνόσιον καὶ κτείνετε·
ἐκεῖνος ἥμαρτ᾽, οὐκ ἐγώ. τί χρῆν με δρᾶν;
ἢ οὐκ ἀξιόχρεως ὁ θεὸς ἀναφέροντί μοι
2 μίασμα λῦσαι; ποῖ τις οὖν ἔτ᾽ ἂν φύγοι,
εἰ μὴ κελεύσας ῥύσεταί με μὴ θανεῖν;
ἀλλ᾽ ὡς μὲν οὐκ εὖ μὴ λέγ᾽ εἴργασται τάδε,
ἡμῖν δὲ τοῖς δράσασιν οὐκ εὐδαιμόνως.
[γάμοι δ᾽ ὅσοις μὲν εὖ καθεστᾶσιν βροτῶν,
μακάριος αἰών· οἷς δὲ μὴ πίπτουσιν εὖ,
τά τ᾽ ἔνδον εἰσὶ τά τε θύραζε δυστυχεῖς.]|
ἀεὶ γυναῖκες ἐμποδὼν ταῖς συμφοραῖς
ἔφυσαν ἀνδρῶν πρὸς τὸ δυστυχέστερον.|
ἐπεὶ θρασύνηι κοὐχ ὑποστέλληι λόγωι,
οὕτω δ᾽ ἀμείβηι μ᾽ ὥστε μ᾽ ἀλγῆσαι φρένα,
μᾶλλόν μ᾽ ἀνάψεις ἐπὶ σὸν ἐξελθεῖν φόνον·

κἄπειθ' ὁ κείνου γενόμενος φόνωι φόνον
Eur. λύσει, πέρας δὴ ποῖ κακῶν προβήσεται;
Ὀρέστης καλῶς ἔθεντο ταῦτα πατέρες οἱ πάλαι·
ἐς ὀμμάτων μὲν ὄψιν οὐκ εἴων περᾶν
οὐδ' εἰς ἀπάντημ', ὅστις αἷμ' ἔχων κυροῖ,
φυγαῖσι δ' ὁσιοῦν, ἀνταποκτείνειν δὲ μή.
ἀεὶ γὰρ εἷς ἔμελλ' ἐνέξεσθαι φόνωι,
τὸ λοίσθιον μίασμα λαμβάνων χεροῖν.
ἐγὼ δὲ μισῶ μὲν γυναῖκας ἀνοσίους,
πρώτην δὲ θυγατέρ', ἣ πόσιν κατέκτανεν·
Ἑλένην τε, τὴν σὴν ἄλοχον, οὔποτ' αἰνέσω
οὐδ' ἂν προσείποιμ'· οὐδὲ σὲ ζηλῶ, κακῆς
γυναικὸς ἐλθόνθ' οὕνεκ' ἐς Τροίας πέδον.
ἀμυνῶ δ' ὅσονπερ δυνατός εἰμι, τῶι νόμωι,
τὸ θηριῶδες τοῦτο καὶ μιαιφόνον
παύων, ὃ καὶ γῆν καὶ πόλεις ὄλλυσ' ἀεί.
ἐπεὶ τίν' εἶχες, ὦ τάλας, ψυχὴν τότε,
ὅτ' ἐξέβαλλε μαστὸν ἱκετεύουσά σε
μήτηρ; ἐγὼ μὲν οὐκ ἰδὼν τἀκεῖ κακά,
δακρύοις γέροντ' ὀφθαλμὸν ἐκτήκω τάλας.
ἓν <δ'> οὖν λόγοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμορροθεῖ·
μισῆι γε πρὸς θεῶν καὶ τίνεις μητρὸς δίκας,
μανίαις ἀλαίνων καὶ φόβοις. τί μαρτύρων
ἄλλων ἀκούειν δεῖ μ', ἅ γ' εἰσορᾶν πάρα;
ὡς οὖν ἂν εἰδῆις, Μενέλεως, τοῖσιν θεοῖς
L2[O] μὴ πράσσ' ἐναντί', ὠφελεῖν τοῦτον θέλων,
𝔸 ✦ ἔα δ' ὑπ' ἀστῶν καταφονευθῆναι πέτροις,
[ἢ μὴ 'πίβαινε Σπαρτιάτιδος χθονός.]
θυγάτηρ δ' ἐμὴ θανοῦσ' ἔπραξεν ἔνδικα·
ἀλλ' οὐχὶ πρὸς τοῦδ' εἰκὸς ἦν αὐτὴν θανεῖν.
ἐγὼ δὲ τἄλλα μακάριος πέφυκ' ἀνήρ,
πλὴν ἐς θυγατέρας· τοῦτο δ' οὐκ εὐδαιμονῶ.|
ζηλωτὸς ὅστις εὐτύχησεν ἐς τέκνα
καὶ μὴ 'πισήμους συμφορὰς ἐκτήσατο.|
ὦ γέρον, ἐγώ τοι πρὸς σὲ δειμαίνω λέγειν,
[ὅπου σε μέλλω σήν τε λυπήσειν φρένα.]
ἐγὦδ', ἀνόσιός εἰμι μητέρα κτανών,
ὅσιος δέ γ' ἕτερον ὄνομα, τιμωρῶν πατρί.
ἀπελθέτω δὲ τοῖς λόγοισιν ἐκποδὼν
τὸ γῆρας ἡμῖν τὸ σόν, ὅ μ' ἐκπλήσσει λόγου,
καὶ καθ' ὁδὸν εἶμι· νῦν δὲ σὴν ταρβῶ τρίχα.
τί χρῆν με δρᾶσαι; δύο γὰρ ἀντίθες δυοῖν·
πατὴρ μὲν ἐφύτευσέν με, σὴ δ' ἔτικτε παῖς,
τὸ σπέρμ' ἄρουρα παραλαβοῦσ' ἄλλου πάρα.
[ἄνευ δὲ πατρὸς τέκνον οὐκ εἴη ποτ' ἄν.
ἐλογισάμην οὖν τῶι γένους ἀρχηγέτηι
μᾶλλόν με φῦναι τῆς ὑποστάσης τροφάς.]
ἡ σὴ δὲ θυγάτηρ—μητέρ' αἰδοῦμαι λέγειν—
ἰδίοισιν ὑμεναίοισι κοὐχὶ σώφροσιν
ἐς ἀνδρὸς ἤιει λέκτρ'· ἐμαυτόν, ἣν λέγω

168 (115C) [ἢ φάσγανον θήξαντ' ἐπ' αὐχένος βαλεῖν.]
ἐλπίδα δὲ δή τιν' ἔχομεν ὥστε μὴ θανεῖν· Eur.
ἥκει γὰρ ἐς γῆν Μενέλεως Τροίας ἄπο, Ὀρέστης
λιμένα δὲ Ναυπλίειον ἐκπληρῶν πλάτηι
ἀκταῖσιν ὁρμεῖ, δαρὸν ἐκ Τροίας χρόνον
ἄλαισι πλαγχθείς· τὴν δὲ δὴ πολυστόνον
Ἑλένην, φυλάξας νύκτα, μή τις εἰσιδὼν
μεθ' ἡμέραν στείχουσαν, ὧν ὑπ' Ἰλίωι
παῖδες τεθνᾶσιν, ἐς πέτρων ἔλθηι βολάς,
προὔπεμψεν ἐς δῶμ' ἡμέτερον· ἔστιν δ' ἔσω
κλαίουσ' ἀδελφὴν συμφοράς τε δωμάτων.
ἔχει δὲ δή τιν' ἀλγέων παραψυχήν·
ἣν γὰρ κατ' οἴκους ἔλιφ', ὅτ' ἐς Τροίαν ἔπλει,
παρθένον ἐμῆι τε μητρὶ παρέδωκεν τρέφειν
Μενέλαος, ἀγαγὼν Ἑρμιόνην Σπάρτης ἄπο,
ταύτηι γέγηθε κἀπιλήθεται κακῶν.
βλέπω δὲ πᾶσαν εἰς ὁδόν, πότ' ὄψομαι
Μενέλαον ἥκονθ'· ὡς τά γ' ἄλλ' ἐπ' ἀσθενοῦς
ῥώμης ὀχούμεθ', ἤν τι μὴ κείνου πάρα
σωθῶμεν. ἄπορον χρῆμα δυστυχῶν δόμος.|
[ὦ παῖ Κλυταιμήστρας τε καὶ Ἀγαμέμνονος]
παρθένε μακρὸν δὴ μῆκος Ἠλέκτρα χρόνου,
πῶς, ὦ τάλαινα, σύ τε κασίγνητός τε σὸς
[τλήμων Ὀρέστης μητρὸς ὅδε φονεὺς ἔχει];
προσφθέγμασιν γὰρ οὐ μιαίνομαι σέθεν,
ἐς Φοῖβον ἀναφέρουσα τὴν ἁμαρτίαν. L2[O]
καίτοι στένω γε τὸν Κλυταιμήστρας μόρον, 𝔸
ἐμῆς ἀδελφῆς, ἥν, ἐπεὶ πρὸς Ἴλιον
ἔπλευσ' ὅπως ἔπλευσα θεομανεῖ πότμωι,
οὐκ εἶδον, ἀπολειφθεῖσα δ' αἰάζω τύχας.|
Ἑλένη, τί σοι λέγοιμ' ἂν ἅ γε παροῦσ' ὁρᾶις;
3 (2C) [ἐν συμφοραῖσι τὸν Ἀγαμέμνονος δόμον]
ἐγὼ μὲν ἄυπνος πάρεδρος ἀθλίωι νεκρῶι
—νεκρὸς γὰρ οὗτος οὕνεκα σμικρᾶς πνοῆς—
θάσσω· τὰ τούτου δ' οὐκ ὀνειδίζω κακά.
σὺ δ' εἶ μακαρία μακάριός θ' ὁ σὸς πόσις.
[ἥκετον ἐφ' ἡμᾶς ἀθλίως πεπραγότας]|
πόσον χρόνον δὲ δεμνίοις πέπτωχ' ὅδε;|
3 ἐξ οὗπερ αἷμα γενέθλιον κατήνυσεν.|
ὦ μέλεος· ἡ τεκοῦσά θ', ὡς διώλετο.|
οὕτως ἔχει τάδ', ὥστ' ἀπείρηκεν κακοῖς.|
πρὸς θεῶν, πίθοι' ἂν δητά μοί τι, παρθένε;|
ὅσ' ἄσχολός γε συγγόνου προσεδρίαι.|
βούληι τάφον μοι πρὸς κασιγνήτης μολεῖν; {...}|
μητρὸς κελεύεις τῆς ἐμῆς; τίνος χάριν;|
κόμης ἀπαρχὰς καὶ χοὰς φέρουσ' ἐμάς;|
σοὶ δ' οὐχὶ θεμιτὸν πρὸς φίλων στείχειν τάφον;|
δεῖξαι γὰρ Ἀργείοισι σῶμ' αἰσχύνομαι.|
ὀψέ γε φρονεῖς εὖ, τότε λιποῦσ' αἰσχρῶς δόμους.|
ὀρθῶς ἔλεξας, οὐ φίλως δ' ἐμοὶ λέγεις.|

αἰδὼς δὲ δή τίς σ' ἐς Μυκηναίους ἔχει;|
δέδοικα πατέρας τῶν ὑπ' Ἰλίωι νεκρῶν.|
δεινὸν γάρ· Ἄργει τ' ἀναβοᾶι διὰ στόμα.|
σύ νυν χάριν μοι τὸν φόβον λύσασα δός.|
οὐκ ἂν δυναίμην μητρὸς ἐσβλέψαι τάφον.|
αἰσχρόν γε μέντοι προσπόλους φέρειν τάδε.|
τί δ' οὐχὶ θυγατρὸς Ἑρμιόνης πέμπεις δέμας;|
ἐς ὄχλον ἕρπειν παρθένοισιν οὐ καλόν.|
καὶ μὴν τίνοι γ' ἂν τῆι τεθνηκυίαι τροφάς.|
[ὀρθῶς ἔλεξας, πείθομαί τέ σοι, κόρη.]
[καὶ πέμψομέν γε θυγατέρ'· εὖ γάρ τοι λέγεις.]
ὦ τέκνον, ἔξελθ', Ἑρμιόνη, δόμων πάρος
καὶ λαβὲ χοὰς τάσδ' ἐν χεροῖν κόμας τ' ἐμάς·
ἐλθοῦσα δ' ἀμφὶ τὸν Κλυταιμήστρας τάφον
μελίκρατ' ἄφες γάλακτος οἰνωπόν τ' ἄχνην,
καὶ στᾶσ' ἐπ' ἄκρου χώματος λέξον τάδε·
Ἑλένη σ' ἀδελφὴ ταῖσδε δωρεῖται χοαῖς,
φόβωι προσελθεῖν μνῆμα σόν, ταρβοῦσά τε
Ἀργεῖον ὄχλον. πρευμενῆ δ' ἄνωγέ νιν
ἐμοί τε καὶ σοὶ καὶ πόσει γνώμην ἔχειν
τοῖν τ' ἀθλίοιν τοῖνδ', οὓς ἀπώλεσεν θεός.
ἃ δ' εἰς ἀδελφὴν καιρὸς ἐκπονεῖν ἐμέ,
ἅπανθ' ὑπισχνοῦ νερτέρων δωρήματα.
ἴθ', ὦ τέκνον μοι, σπεῦδε καὶ χοὰς τάφωι
δοῦσ' ὡς τάχιστα τῆς πάλιν μέμνησ' ὁδοῦ.|
L2[I] ὦ φύσις, ἐν ἀνθρώποισιν ὡς μέγ' εἶ κακόν,
𝔸 ◆ [σωτήριόν τε τοῖς καλῶς κεκτημένοις].
εἴδετε παρ' ἄκρας ὡς ἀπέθρισεν τρίχας,
σώιζουσα κάλλος; ἔστι δ' ἡ πάλαι γυνή.
θεοί σε μισήσειαν, ὥς μ' ἀπώλεσας
καὶ τόνδε πᾶσάν θ' Ἑλλάδ'. ὦ τάλαιν' ἐγώ·
αἵδ' αὖ πάρεισι τοῖς ἐμοῖς θρηνήμασι
φίλαι ξυνωιδοί· τάχα μεταστήσουσ' ὕπνου
τόνδ' ἡσυχάζοντ', ὄμμα δ' ἐκτήξουσ' ἐμὸν
δακρύοις, ἀδελφὸν ὅταν ὁρῶ μεμηνότα.
[ὦ φίλταται γυναῖκες, ἡσύχωι ποδὶ
χωρεῖτε, μὴ ψοφεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος·
φιλία γὰρ ἡ σὴ πρευμενὴς μέν, ἀλλ' ἐμοὶ
τόνδ' ἐξεγεῖραι συμφορὰ γενήσεται.]|
ὄρα παροῦσα, παρθέν' Ἠλέκτρα, πέλας,
μὴ κατθανών σε σύγγονος λέληθ' ὅδε·
οὐ γάρ μ' ἀρέσκει τῶι λίαν παρειμένωι.|
ὦ φίλον ὕπνου θέλγητρον, ἐπίκουρον νόσου,
ὡς ἡδύ μοι προσῆλθες — ἐν δέοντί γε.
ὦ πότνια Λήθη τῶν κακῶν, ὡς εἶ σοφὴ
καὶ τοῖσι δυστυχοῦσιν εὐκταία θεός.
Eur. πόθεν ποτ' ἦλθον δεῦρο; πῶς δ' ἀφικόμην;
Ὀρέστης ἀμνημονῶ γάρ, τῶν πρὶν ἀπολειφθεὶς φρενῶν.|
ὦ φίλταθ', ὥς μ' ηὔφρανας εἰς ὕπνον πεσών.
βούληι θίγω σου κἀνακουφίσω δέμας;|

169 (116C) ἀπωλόμην, Μενέλαε· Τυνδάρεως ὅδε
στείχει πρὸς ἡμᾶς, οὗ μάλιστ' αἰδώς μ' ἔχει
ἐς ὄμματ' ἐλθεῖν τοῖσιν ἐξειργασμένοις.
καὶ γάρ μ' ἔθρεψε σμικρὸν ὄντα, πολλὰ δὲ
φιλήματ' ἐξέπλησε, τὸν Ἀγαμέμνονος
παῖδ' ἀγκάλαισι περιφέρων, Λήδα θ' ἅμα,
τιμῶντέ μ' οὐδὲν ἧσσον ἢ Διοσκόρω·
οἷς, ὦ τάλαινα καρδία ψυχή τ' ἐμή,
ἀπέδωκ' ἀμοιβὰς οὐ καλάς. τίνα σκότον
λάβω προσώπωι; ποῖον ἐπίπροσθεν νέφος
θῶμαι, γέροντος ὀμμάτων φεύγων κόρας;|
ποῦ ποῦ θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ἴδω πόσιν,
Μενέλαον; ἐπὶ γὰρ τῶι Κλυταιμήστρας τάφωι
χοὰς χεόμενος ἔκλυον ὡς ἐς Ναυπλίαν
ἥκοι σὺν ἀλόχωι πολυετὴς σεσωισμένος.
ἄγετέ με· πρὸς γὰρ δεξιὰν αὐτοῦ θέλω
στὰς ἀσπάσασθαι, χρόνιος εἰσιδὼν φίλον.|
ὦ πρέσβυ, χαῖρε, Ζηνὸς ὁμόλεκτρον κάρα.|
ὦ χαῖρε καὶ σύ, Μενέλεως, κήδευμ' ἐμόν.
ἔα· [τὸ μέλλον ὡς κακὸν τὸ μὴ εἰδέναι.]
ὁ μητροφόντης ὅδε πρὸ δωμάτων δράκων
στίλβει νοσώδεις ἀστραπάς, στύγημ' ἐμόν.
Μενέλαε, προσφθέγγηι νιν, ἀνόσιον κάρα;|
τί γάρ; φίλου μοι πατρός ἐστιν ἔκγονος.|
κείνου γὰρ ὅδε πέφυκε, τοιοῦτος γεγώς;|
πέφυκεν· εἰ δὲ δυστυχεῖ, τιμητέος.| L2[I]
βεβαρβάρωσαι, χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις.| 𝔸
Ἑλληνικόν τοι τὸν ὁμόθεν τιμᾶν ἀεί.|
καὶ τῶν νόμων γε μὴ πρότερον εἶναι θέλειν.|
πᾶν τοὐξ ἀνάγκης δοῦλόν ἐστ' ἐν τοῖς σοφοῖς.|
κέκτησό νυν σὺ τοῦτ', ἐγὼ δ' οὐ κτήσομαι.|
4 (3C) ὀργὴ γὰρ ἅμα σου καὶ τὸ γῆρας οὐ σοφόν.|
†πρὸς τόνδ' ἀγών τις σοφίας ἥκει πέρι;†
εἰ τὰ καλὰ πᾶσι φανερὰ καὶ τὰ μὴ καλά,
τούτου τίς ἀνδρῶν ἐγένετ' ἀσυνετώτερος,
ὅστις τὸ μὲν δίκαιον οὐκ ἐσκέψατο
οὐδ' ἦλθεν ἐπὶ τὸν κοινὸν Ἑλλήνων νόμον;
ἐπεὶ γὰρ ἐξέπνευσεν Ἀγαμέμνων βίον
4 †πληγεὶς θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπὲρ κάρα†,
αἴσχιστον ἔργον — οὐ γὰρ αἰνέσω ποτέ —
χρῆν αὐτὸν ἐπιθεῖναι μὲν αἵματος δίκην
ὁσίαν διώκοντ', ἐκβαλεῖν τε δωμάτων
μητέρα· τὸ σῶφρόν τ' ἔλαβεν ἀντὶ συμφορᾶς
καὶ τοῦ νόμου τ' ἂν εἴχετ' εὐσεβής τ' ἂν ἦν.
νῦν δ' ἐς τὸν αὐτὸν δαίμον' ἦλθε μητέρι.
κακὴν γὰρ αὐτὴν ἐνδίκως ἡγούμενος,
αὐτὸς κακίων μητέρ' ἐγένετο κτανών. Eur.
ἐρήσομαι δέ, Μενέλεως, τοσόνδε σε· Ὀρέστης
εἰ τόνδ' ἀποκτείνειεν ὁμόλεκτρος γυνή,
χὠ τοῦδε παῖς αὖ μητέρ' ἀνταποκτενεῖ,

οἶδ' ἃς ἔλεξας, ὀνομάσαι δ' οὐ βούλομαι.|
Eur. σεμναὶ γάρ· εὐπαίδευτα δ' ἀποτρέπου λέγειν.|
Ὀρέστης αὗταί σε βακχεύουσι συγγενῆ φόνον.|
οἴμοι διωγμῶν, οἷς ἐλαύνομαι τάλας.|
οὐ δεινὰ πάσχειν δεινὰ τοὺς εἰργασμένους.|
ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν ἀναφορὰ τῆς συμφορᾶς {...}|
μὴ θάνατον εἴπηις· τοῦτο μὲν γὰρ οὐ σοφόν.|
Φοῖβος, κελεύσας μητρὸς ἐκπρᾶξαι φόνον.|
ἀμαθέστερός γ' ὢν τοῦ καλοῦ καὶ τῆς δίκης.|
δουλεύομεν θεοῖς, ὅ τι ποτ' εἰσὶν οἱ θεοί.|
κἆιτ' οὐκ ἀμύνει Λοξίας τοῖς σοῖς κακοῖς;|
μέλλει· τὸ θεῖον δ' ἐστὶ τοιοῦτον φύσει.|
πόσον χρόνον δὲ μητρὸς οἴχονται πνοαί;|
ἕκτον τόδ' ἦμαρ· ἔτι πυρὰ θερμὴ τάφου.|
ὡς ταχὺ μετῆλθόν σ' αἷμα μητέρος θεαί.|
†οὐ σοφός, ἀληθὴς δ' ἐς φίλους <ἔφυν φίλος.>†|
πατρὸς δὲ δὴ τί σ' ὠφελεῖ τιμωρία;|
οὔπω· τὸ μέλλον δ' ἴσον ἀπραξίαι λέγω.|
τὰ πρὸς πόλιν δὲ πῶς ἔχεις δράσας τάδε;|
μισούμεθ' οὕτως ὥστε μὴ προσεννέπειν.|
οὐδ' ἥγνισαι σὸν αἷμα κατὰ νόμον χεροῖν;|
ἐκκλήιομαι γὰρ δωμάτων ὅποι μόλω.|
τίνες πολιτῶν ἐξαμιλλῶνταί σε γῆς;|
Οἴαξ, τὸ Τροίας μῖσος ἀναφέρων πατρί.|
συνῆκα· Παλαμήδους σε τιμωρεῖ φόνου.|
L3[O] οὗ γ' οὐ μετῆν μοι· διὰ τριῶν δ' ἀπόλλυμαι.|
𝔸 ◆ τίς δ' ἄλλος; ἦ που †τῶν ἀπ'† Αἰγίσθου φίλων;|
οὗτοί μ' ὑβρίζουσ', ὧν πόλις τὰ νῦν κλύει.|
Ἀγαμέμνονος δὲ σκῆπτρ' ἐᾶι σ' ἔχειν πόλις;|
πῶς, οἵτινες ζῆν οὐκ ἐῶσ' ἡμᾶς ἔτι;|
τί δρῶντες ὅ τι καὶ σαφὲς ἔχεις εἰπεῖν τί μοι;|
ψῆφος καθ' ἡμῶν οἴσεται τῆιδ' ἡμέραι.|
[φεύγειν πόλιν τήνδ'; ἢ θανεῖν ἢ μὴ θανεῖν;|
θανεῖν ὑπ' ἀστῶν λευσίμωι πετρώματι.]|
κἆιτ' οὐχὶ φεύγεις γῆς ὑπερβάλλων ὅρους;|
κύκλωι γὰρ εἱλισσόμεθα παγχάλκοις ὅπλοις.|
ἰδίαι πρὸς ἐχθρῶν ἢ πρὸς Ἀργείας χερός;|
πάντων πρὸς ἀστῶν, ὡς θάνω· βραχὺς λόγος.|
ὦ μέλεος, ἥκεις συμφορᾶς ἐς τοὔσχατον.|
ἐς σὲ ἐλπὶς ἡμὴ καταφυγὰς ἔχει κακῶν.
ἀλλ' ἀθλίως πράσσουσιν εὐτυχὴς μολὼν
μετάδος φίλοισι σοῖσι σῆς εὐπραξίας,
καὶ μὴ μόνος τὸ χρηστὸν ἀπολαβὼν ἔχε,
ἀλλ' ἀντιλάζου καὶ πόνων ἐν τῶι μέρει,
χάριτας πατρῴας ἐκτίνων ἐς οὕς σε δεῖ.
ὄνομα γάρ, ἔργον δ' οὐκ ἔχουσιν οἱ φίλοι
οἱ μὴ 'πὶ ταῖσι συμφοραῖς ὄντες φίλοι.|
καὶ μὴν γέροντι δεῦρ' ἁμιλλᾶται ποδὶ
ὁ Σπαρτιάτης Τυνδάρεως, μελάμπεπλος
κουρᾶι τε θυγατρὸς πενθίμωι κεκαρμένος.|

170 (117C) λαβοῦ λαβοῦ δῆτ', ἐκ δ' ὄμορξον ἀθλίου
στόματος ἀφρώδη πελανὸν ὀμμάτων τ' ἐμῶν.| Eur.
ἰδού· τὸ δούλευμ' ἡδύ, κοὐκ ἀναίνομαι Ὀρέστης
ἀδέλφ' ἀδελφῆι χειρὶ θεραπεύειν μέλη.|
ὑπόβαλε πλευροῖς πλευρά, καὐχμώδη κόμην
ἄφελε προσώπου· λεπτὰ γὰρ λεύσσω κόραις.|
ὦ βοστρύχων πινῶδες ἀθλίων κάρα,
ὡς ἠγρίωσαι διὰ μακρᾶς ἀλουσίας.|
κλῖνόν μ' ἐς εὐνὴν αὖθις· ὅταν ἀνῆι νόσος
μανιάς, ἄναρθρός εἰμι κἀσθενῶ μέλη.|
ἰδού· φίλον τοι τῶι νοσοῦντι δεμνίον,
ἀνιαρὸν ὂν τὸ κτῆμ', ἀναγκαῖον δ' ὅμως.|
αὖθίς μ' ἐς ὀρθὸν στῆσον, ἀνακύκλει δέμας·
δυσάρεστον οἱ νοσοῦντες ἀπορίας ὕπο.|
ἦ κἀπὶ γαίας ἁρμόσαι πόδας θέλεις,
χρόνιον ἴχνος θείς; μεταβολὴ πάντων γλυκύ.|
μάλιστα· δόξαν γὰρ τόδ' ὑγιείας ἔχει·
κρεῖσσον δὲ τὸ δοκεῖν, κἂν ἀληθείας ἀπῆι.|
ἄκουε δή νυν, ὦ κασίγνητον κάρα,
ἕως _ ἐῶσιν εὖ φρονεῖν Ἐρινύες.|
λέξεις τι καινόν· κεἰ μὲν εὖ, χάριν φέρεις·
εἰ δ' ἐς βλάβην τιν', ἅλις ἔχω τοῦ δυστυχεῖν.|
Μενέλαος ἥκει, σοῦ κασίγνητος πατρός,
ἐν Ναυπλίαι δὲ σέλμαθ' ὥρμισται νεώς.|
πῶς εἶπας; ἥκει φῶς ἐμοῖς καὶ σοῖς κακοῖς
ἀνὴρ ὁμογενὴς καὶ χάριτας ἔχων πατρός;| L3[O]
ἥκει—τὸ πιστὸν τόδε λόγων ἐμῶν δέχου— 𝔸
Ἑλένην ἀγόμενος Τρωϊκῶν ἐκ τειχέων.|
εἰ μόνος ἐσώθη, μᾶλλον ἂν ζηλωτὸς ἦν·
εἰ δ' ἄλοχον ἄγεται, κακὸν ἔχων ἥκει μέγα.|
ἐπίσημον ἔτεκε Τυνδάρεως †ἐς τὸν ψόγον†
5 (4C) γένος θυγατέρων δυσκλεές τ' ἀν' Ἑλλάδα.|
σύ νυν διάφερε τῶν κακῶν· ἔξεστι γάρ·
καὶ μὴ μόνον λέγ', ἀλλὰ καὶ φρόνει τάδε.|
οἴμοι, κασίγνητ', ὄμμα σὸν ταράσσεται,
ταχὺς δὲ μετέθου λύσσαν, ἄρτι σωφρονῶν.|
ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι
τὰς αἱματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας·
5 αὗται γὰρ αὗται πλησίον θρώισκουσί μου.|
μέν', ὦ ταλαίπωρ', ἀτρέμα σοῖς ἐν δεμνίοις·
ὁρᾶις γὰρ οὐδὲν ὧν δοκεῖς σάφ' εἰδέναι.|
ὦ Φοῖβ', ἀποκτενοῦσί μ' αἱ κυνώπιδες
γοργῶπες, ἐνέρων ἱέρεαι, δειναὶ θεαί.|
οὔτοι μεθήσω· χεῖρα δ' ἐμπλέξασ' ἐμὴν
σχήσω σε πηδᾶν δυστυχῆ πηδήματα.|
μέθες· μί' οὖσα τῶν ἐμῶν Ἐρινύων
μέσον μ' ὀχμάζεις, ὡς βάλῃις ἐς Τάρταρον.|
οἳ 'γὼ τάλαινα, τίν' ἐπικουρίαν λάβω,
ἐπεὶ τὸ θεῖον δυσμενὲς κεκτήμεθα;|
δὸς τόξα μοι κερουλκά, δῶρα Λοξίου,

οἷς μ' εἶπ' Ἀπόλλων ἐξαμύνεσθαι θεάς,
εἴ μ' ἐκφοβοῖεν μανιάσιν λυσσήμασιν.
βεβλήσεταί τις θεῶν βροτησίαι χερί,
εἰ μὴ 'ξαμείψει χωρὶς ὀμμάτων ἐμῶν.
οὐκ εἰσακούετ'; οὐχ ὁρᾶθ' ἑκηβόλων
τόξων πτερωτὰς γλυφίδας ἐξορμωμένας;
τί δῆτα μέλλετ'; ἐξακρίζετ' αἰθέρα
πτεροῖς· τὰ Φοίβου δ' αἰτιᾶσθε θέσφατα.
τί χρῆμ'; ἀλύω, πνεῦμ' ἀνεὶς ἐκ πλευμόνων;
ποῖ ποῖ ποθ' ἡλάμεσθα δεμνίων ἄπο;
ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλήν' ὁρῶ.
σύγγονε, τί κλαίεις κρᾶτα θεῖσ' ἔσω πέπλων;
αἰσχύνομαί σε, μεταδιδοὺς πόνων ἐμῶν
ὄχλον τε παρέχων παρθένωι νόσοις ἐμαῖς.
μὴ τῶν ἐμῶν ἕκατι συντήκου κακῶν·
σὺ μὲν γὰρ ἐπένευσας τάδ', εἴργασται δ' ἐμοὶ
μητρῶιον αἷμα· Λοξίαι δὲ μέμφομαι,
286 ὅστις μ' ἐπάρας †ἔργον ἀνοσιώτατον,†
τοῖς μὲν λόγοις ηὔφρανε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.
οἶμαι δὲ πατέρα τὸν ἐμόν, εἰ κατ' ὄμματα
ἐξιστόρουν νιν, μητέρ' εἰ κτεῖναι _ χρεών,
πολλὰς γενείου τοῦδ' ἂν ἐκτεῖναι λιτὰς
μήποτε τεκούσης ἐς σφαγὰς ὦσαι ξίφος,
εἰ μήτ' ἐκεῖνος ἀναλαβεῖν ἔμελλε φῶς,
ἐγώ θ' ὁ τλήμων τοιάδ' ἐκπλήσειν κακά.
L3[I] καὶ νῦν ἀνακάλυπτ', ὦ κασιγνήτη, κάρα
𝔸 ◆ ἐκ δακρύων τ' ἄπελθε, κεἰ μάλ' ἀθλίως
ἔχομεν. ὅταν δὲ τἄμ' ἀθυμήσαντ' ἴδηις,
σύ μου τὸ δεινὸν καὶ διαφθαρὲν φρενῶν
ἴσχναινε παραμυθοῦ θ'· ὅταν δὲ σὺ στένηις,
ἡμᾶς παρόντας χρή σε νουθετεῖν φίλα·
ἐπικουρίαι γὰρ αἵδε τοῖς φίλοις καλαί.
ἀλλ', ὦ τάλαινα, βᾶσα δωμάτων ἔσω
ὕπνωι τ' ἄυπνον βλέφαρον ἐκταθεῖσα δός,
σίτων τ' ὄρεξαι λουτρά τ' ἐπιβαλοῦ χροΐ.
εἰ γὰρ προλείψεις ἢ προσεδρίαι νόσον
κτήσηι τιν', οἰχόμεσθα· σὲ γὰρ ἔχω μόνην
ἐπίκουρον, ἄλλων, ὡς ὁρᾶις, ἔρημος ὤν.|
οὐκ ἔστι· σὺν σοὶ καὶ θανεῖν αἱρήσομαι
καὶ ζῆν· ἔχει γὰρ ταὐτόν· ἢν σὺ κατθάνηις,
γυνὴ τί δράσω; πῶς μόνη σωθήσομαι,
ἀνάδελφος ἀπάτωρ ἄφιλος; εἰ δὲ σοὶ δοκεῖ,
δρᾶν χρὴ τάδ'. ἀλλὰ κλῖνον εἰς εὐνὴν δέμας,
καὶ μὴ τὸ ταρβοῦν κἀκφοβοῦν σ' ἐκ δεμνίων
ἄγαν ἀποδέχου, μένε δ' ἐπὶ στρωτοῦ λέχους.
κἂν μὴ νοσῆι γάρ, ἀλλὰ δοξάζηι νοσεῖν,
κάματος βροτοῖσιν ἀπορία τε γίγνεται.|
ὦ δῶμα, τῆι μέν σ' ἡδέως προσδέρκομαι
Τροίαθεν ἐλθών, τῆι δ' ἰδὼν καταστένω·
κύκλωι γὰρ εἱλιχθεῖσαν ἀθλίως κακοῖς

171 (118C)
οὐπώποτ' ἄλλην μᾶλλον εἶδον ἑστίαν.
Ἀγαμέμνονος μὲν γὰρ τύχας ἠπιστάμην
[καὶ θάνατον, οἵωι πρὸς δάμαρτος ὤλετο,]
Μαλέαι προσίσχων πρῶιραν· ἐκ δὲ κυμάτων
ὁ ναυτίλοισι μάντις ἐξήγγειλέ μοι
Νηρέως προφήτης Γλαῦκος, ἀψευδὴς θεός,
ὅς μοι τόδ' εἶπεν ἐμφανῶς κατασταθείς·
Μενέλαε, κεῖται σὸς κασίγνητος θανών,
λουτροῖσιν ἀλόχου περιπεσὼν πανυστάτοις.
δακρύων δ' ἔπλησεν ἐμέ τε καὶ ναύτας ἐμοὺς
πολλῶν. ἐπεὶ δὲ Ναυπλίας ψαύω χθονός,
[ἤδη δάμαρτος ἐνθάδ' ἐξορμωμένης,]
δοκῶν Ὀρέστην παῖδα τὸν Ἀγαμέμνονος
φίλαισι χερσὶ περιβαλεῖν καὶ μητέρα,
ὡς εὐτυχοῦντας, ἔκλυον ἁλιτύπων τινὸς
τῆς Τυνδαρείας παιδὸς ἀνόσιον φόνον.
καὶ νῦν ὅπου 'στὶν εἴπατ', ὦ νεάνιδες,
Ἀγαμέμνονος παῖς, ὃς τὰ δείν' ἔτλη κακά.
βρέφος γὰρ ἦν τότ' ἐν Κλυταιμήστρας χεροῖν,
ὅτ' ἐξέλειπον μέλαθρον ἐς Τροίαν ἰών,
ὥστ' οὐκ ἂν αὐτὸν γνωρίσαιμ' ἂν εἰσιδών.|
ὅδ' εἰμ' Ὀρέστης, Μενέλεως, ὃν ἱστορεῖς.
ἑκὼν ἐγώ σοι τἀμὰ μηνύσω κακά·
τῶν σῶν δὲ γονάτων πρωτόλεια θιγγάνω
ἱκέτης, ἀφύλλους στόματος ἐξάπτων λιτάς·
σῶισόν μ'· ἀφῖξαι δ' αὐτὸς ἐς καιρὸν κακῶν.| L3[I]
ὦ θεοί, τί λεύσσω; τίνα δέδορκα νερτέρων;| 𝔸
εὖ γ' εἶπας· οὐ γὰρ ζῶ κακοῖς, φάος δ' ὁρῶ.|
ὡς ἠγρίωσαι πλόκαμον αὐχμηρόν, τάλας.|
οὐχ ἡ πρόσοψίς μ', ἀλλὰ τἄργ' αἰκίζεται.|
δεινὸν δὲ λεύσσεις ὀμμάτων ξηραῖς κόραις.|
6 (5C) τὸ σῶμα φροῦδον· τὸ δ' ὄνομ' οὐ λέλοιπέ με.|
ὦ παρὰ λόγον μοι σὴ φανεῖσ' ἀμορφία.|
ὅδ' εἰμὶ μητρὸς τῆς ταλαιπώρου φονεύς.|
ἤκουσα, φείδου δ'· ὀλιγάκις λέγων κακά.|
φειδόμεθ'· ὁ δαίμων δ' ἐς ἐμὲ πλούσιος κακῶν.|
τί χρῆμα πάσχεις; τίς σ' ἀπόλλυσιν νόσος;|
ἡ σύνεσις, ὅτι σύνοιδα δείν' εἰργασμένος.|
6 πῶς φῄς; σοφόν τοι τὸ σαφές, οὐ τὸ μὴ σαφές.|
λύπη μάλιστά γ' ἡ διαφθείρουσά με—| {...}
δεινὴ γὰρ ἡ θεός, ἀλλ' ὅμως ἰάσιμος.|
μανίαι τε, μητρὸς αἵματος τιμωρίαι.|
ἤρξω δὲ λύσσης πότε; τίς ἡμέρα τότ' ἦν;|
ἐν ἧι τάλαιναν μητέρ' ἐξώγκουν τάφωι.|
πότερα κατ' οἴκους ἢ προσεδρεύων πυρᾶι;|
νυκτὸς φυλάσσων ὀστέων ἀναίρεσιν.|
παρῆν τις ἄλλος, ὃς σὸν ὤρθευεν δέμας;| Eur.
Πυλάδης _, ὁ συνδρῶν αἷμα καὶ μητρὸς φόνον.| Ὀρέστης
ἐκ φασμάτων δὲ τάδε νοσεῖς· ποίων ὕπο;|
ἔδοξ' ἰδεῖν τρεῖς νυκτὶ προσφερεῖς κόρας.| 408 300

αὕτη βέβηκε πρὸς Κλυταιμήστρας τάφον.|{...} 172 (119c)
Eur. τί χρῆμα δράσουσ'; ὑποτίθης τίν' ἐλπίδα;|
Ὀρέστης χοὰς κατασπείσουσ' ὑπὲρ μητρὸς τάφωι.|
καὶ δὴ τί μοι τοῦτ' εἶπας ἐς σωτηρίαν;|
ξυλλάβεθ' ὅμηρον τήνδ', ὅταν στείχηι πάλιν.|
τίνος τόδ' εἶπας φάρμακον τρισσοῖς φίλοις;|
Ἑλένης θανούσης, ἤν τι Μενέλεώς σε δρᾶι
ἢ τόνδε κἀμέ—πᾶν γὰρ ἓν φίλον τόδε—
λέγ' ὡς φονεύσεις Ἑρμιόνην· ξίφος δὲ χρὴ
δέρηι πρὸς αὐτῆι παρθένου σπάσαντ' ἔχειν.
κἂν μέν σε σώιζη μὴ θανεῖν χρήιζων κόρην
[Ἑλένης Μενέλαος πτῶμ' ἰδὼν ἐν αἵματι,]
μέθες πεπᾶσθαι πατρὶ παρθένου δέμας·
ἢν δ' ὀξυθύμου μὴ κρατῶν φρονήματος
κτείνηι σε, καὶ σὺ σφάζε παρθένου δέρην.
καί νιν δοκῶ, τὸ πρῶτον ἢν πολὺς παρῆι,
χρόνωι μαλάξειν σπλάγχνον· οὔτε γὰρ θρασὺς
οὔτ' ἄλκιμος πέφυκε. τήνδ' ἡμῖν ἔχω
σωτηρίας ἔπαλξιν· εἴρηται λόγος.|
ὦ τὰς φρένας μὲν ἄρσενας κεκτημένη,
τὸ σῶμα δ' ἐν γυναιξὶ θηλείαις πρέπον,
ὡς ἀξία ζῆν μᾶλλον ἢ θανεῖν ἔφυς.
Πυλάδη, τοιαύτης ἆρ' ἁμαρτήσηι τάλας
γυναικὸς ἢ ζῶν μακάριον κτήσηι λέχος.|
εἰ γὰρ γένοιτο, Φωκέων δ' ἔλθοι πόλιν
L1[O] καλοῖσιν ὑμεναίοισιν ἀξιουμένη.|
𝔹 ✦ ἥξει δ' ἐς οἴκους Ἑρμιόνη τίνος χρόνου;
ὡς τἄλλα γ' εἶπας, εἴπερ εὐτυχήσομεν,
κάλλισθ', ἑλόντες σκύμνον ἀνοσίου πατρός.|
καὶ δὴ πέλας νιν δωμάτων εἶναι δοκῶ·
τοῦ γὰρ χρόνου τὸ μῆκος αὐτὸ συντρέχει.|
καλῶς· σὺ μέν νυν, σύγγον' Ἠλέκτρα, δόμων 7 (6c)
πάρος μένουσα παρθένου δέχου πόδα,
φύλασσε δ' ἤν τις, πρὶν τελευτηθῆι φόνος,
[ἢ ξύμμαχός τις ἢ κασίγνητος πατρός,]
ἐλθὼν ἐς οἴκους φθῆι, γέγωνέ τ' ἐς δόμους,
ἢ σανίδα παίσασ' ἢ λόγους πέμψασ' ἔσω·
ἡμεῖς δ' ἔσω στείχοντες ἐπὶ τὸν ἔσχατον
ἀγῶν' ὁπλιζώμεσθα φασγάνωι χέρας, 7
[Πυλάδη· σὺ γὰρ δὴ συμπονεῖς ἐμοὶ πόνους.]
ὦ δῶμα ναίων Νυκτὸς ὀρφναίας πάτερ,
καλεῖ σ' Ὀρέστης παῖς σὸς ἐπίκουρον μολεῖν
[τοῖς δεομένοισι· διὰ σὲ γὰρ πάσχω τάλας
ἀδίκως· προδέδομαι δ' ὑπὸ κασιγνήτου σέθεν,
δίκαια πράξας· οὗ θέλω δάμαρθ' ἑλὼν
κτεῖναι· σὺ δ' ἡμῖν τοῦδε συλλήπτωρ γενοῦ].|
ὦ πάτερ, ἱκοῦ δῆτ', εἰ κλύεις ἔσω χθονὸς
τέκνων καλούντων, οἳ σέθεν θνήισκουσ' ὕπερ.|
ὦ συγγένεια πατρὸς ἐμοῦ, κἀμὰς λιτάς,
Ἀγάμεμνον, εἰσάκουσον· ἔκσωισον τέκνα.|

δεῖ γάρ σ' ἐμοῦ πράσσοντος ὡς πράσσω τὰ νῦν
πλέον φέρεσθαι, κἀμὲ συγγνώμην ἔχειν. Eur.
ψυχὴν δ' ἐμὴν δὸς τῶι ταλαιπώρωι πατρί Ὀρέστης
[κἀμῆς ἀδελφῆς, παρθένου μακρὸν χρόνον·]
θανὼν γὰρ οἶκον ὀρφανὸν λείψω πατρός.
ἐρεῖς· ἀδύνατον. αὐτὸ τοῦτο· τοὺς φίλους
ἐν τοῖς κακοῖς χρὴ τοῖς φίλοισιν ὠφελεῖν·
ὅταν δ' ὁ δαίμων εὖ διδῶι, τί δεῖ φίλων;
ἀρκεῖ γὰρ αὐτὸς ὁ θεὸς ὠφελεῖν θέλων.
φιλεῖν δάμαρτα πᾶσιν Ἕλλησιν δοκεῖς·
κοὐχ ὑποτρέχων σε τοῦτο θωπείαι λέγω·
ταύτης ἱκνοῦμαί σ'—ὦ μέλεος ἐγὼ κακῶν,
ἐς οἷον ἥκω. τί δέ; ταλαιπωρεῖν με δεῖ·
ὑπὲρ γὰρ οἴκου παντὸς ἱκετεύω τάδε.
ὦ πατρὸς ὅμαιμε θεῖε, τὸν κατὰ χθονὸς
θανόντ' ἀκούειν τάδε δόκει, ποτωμένην
ψυχὴν ὑπὲρ σοῦ, καὶ λέγειν ἃ ἐγὼ λέγω,
[ταῦτ' ἔς τε δάκρυα καὶ γόους καὶ συμφοράς.]
εἴρηκα κἀπήιτηκα, τὴν σωτηρίαν,
θηρῶν ὃ πάντες κοὐκ ἐγὼ ζητῶ μόνος.|
κἀγώ σ' ἱκνοῦμαι καὶ γυνή περ οὖσ' ὅμως
τοῖς δεομένοισιν ὠφελεῖν· οἷός τε δ' εἶ.|
Ὀρέστ', ἐγώ τοι σὸν καταιδοῦμαι κάρα
καὶ ξυμπονῆσαι σοῖς κακοῖσι βούλομαι·
καὶ χρὴ γὰρ οὕτω τῶν ὁμαιμόνων κακὰ
ξυνεκκομίζειν, δύναμιν ἢν διδῶι θεός, L1[O]
θνήισκοντα καὶ κτείνοντα τοὺς ἐναντίους. 𝔹
τοῦ δ' αὖ δύνασθαι πρὸς θεῶν χρήιζω τυχεῖν·
ἥκω γὰρ ἀνδρῶν συμμάχων κενὸν δόρυ
ἔχων, πόνοισι μυρίοις ἀλώμενος,
σμικρᾶι σὺν ἀλκῆι τῶν λελειμμένων φίλων.
μάχηι μὲν οὖν ἂν οὐχ ὑπερβαλοίμεθα
Πελασγὸν Ἄργος· εἰ δὲ μαλθακοῖς λόγοις
δυναίμεθ', ἐνταῦθ' ἐλπίδος προσήκομεν.
[πόνοισιν; ἀμαθὲς καὶ τὸ βούλεσθαι τάδε.]
ὅταν γὰρ ἡβᾶι δῆμος εἰς ὀργὴν πεσών,
ὅμοιον ὥστε πῦρ κατασβέσαι λάβρον·
εἰ δ' ἡσύχως τις αὐτὸν ἐντείνοντι μὲν
χαλῶν ὑπείκοι καιρὸν εὐλαβούμενος,
ἴσως ἂν ἐκπνεύσειεν· ἢν δ' ἀνῆι πνοάς,
τύχοις ἂν αὐτοῦ ῥαιδίως ὅσον θέλεις.
[ἔνεστι δ' οἶκτος, ἔνι δὲ καὶ θυμὸς μέγας,
καραδοκοῦντι κτῆμα τιμιώτατον.]
ἐλθὼν δὲ _ Τυνδάρεων τέ σοι πειράσομαι
πόλιν τε πεῖσαι τῶι λίαν χρῆσθαι καλῶς.
[καὶ ναῦς γὰρ ἐνταθεῖσα πρὸς βίαν ποδὶ
ἔβαψεν, ἔστη δ' αὖθις, ἢν χαλᾶι πόδα.]
μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὰς ἄγαν προθυμίας,
μισοῦσι δ' ἀστοί· δεῖ δέ μ'—οὐκ ἄλλως λέγω—
σώιζειν σε σοφίαι, μὴ βίαι τῶν κρεισσόνων.

ἀλκῆι δέ σ' οὐκ ἄν, ἧι σὺ δοξάζεις ἴσως,
σώσαιμ' ἄν· οὐ γὰρ ῥάιδιον λόγχηι μιᾶι
στῆσαι τροπαῖα τῶν κακῶν ἅ σοι πάρα.
[οὐ γάρ ποτ' Ἄργους γαῖαν εἰς τὸ μαλθακὸν
προσηγόμεσθα· νῦν δ' ἀναγκαίως ἔχει.
[δούλοισιν εἶναι τοῖς σοφοῖσι τῆς τύχης.]|
ὦ πλὴν γυναικὸς οὕνεκα στρατηλατεῖν
τἄλλ' οὐδέν, ὦ κάκιστε, τιμωρεῖν φίλοις,
φεύγεις ἀποστραφείς με, τὰ δ' Ἀγαμέμνονος
φροῦδ'; ἄφιλος ἦσθ' ἄρ', ὦ πάτερ, πράσσων κακῶς.
οἴμοι, προδέδομαι, κοὐκέτ' εἰσὶν ἐλπίδες
ὅπηι τραπόμενος θάνατον Ἀργείων φύγω·
οὗτος γὰρ ἦν μοι καταφυγὴ σωτηρίας.
ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε φίλτατον βροτῶν
Πυλάδην δρόμωι στείχοντα Φωκέων ἄπο,
ἡδεῖαν ὄψιν· πιστὸς ἐν κακοῖς ἀνὴρ
κρείσσων γαλήνης ναυτίλοισιν εἰσορᾶν.|
γυναῖκες, ἦ που τῶνδ' ἀφώρμηται δόμων
τλήμων Ὀρέστης θεομανεῖ λύσσηι δαμείς;|
ἥκιστα· πρὸς δ' Ἀργεῖον οἴχεται λεών,
[ψυχῆς ἀγῶνα τὸν προκείμενον πέρι
δώσων, ἐν ὧι ζῆν ἢ θανεῖν ὑμᾶς χρεών.]|
οἴμοι· τί χρῆμ' ἔδρασε; τίς δ' ἔπεισέ νιν;|
Πυλάδης· ἔοικε δ' οὐ μακρὰν ὅδ' ἄγγελος
λέξειν τὰ κεῖθεν σοῦ κασιγνήτου πέρι.|
L1[I] [ὦ τλῆμον, ὦ δύστηνε τοῦ στρατηλάτου]
𝔹 ◆ Ἀγαμέμνονος παῖ, πότνι' Ἠλέκτρα, λόγους
ἄκουσον οὕς σοι δυστυχεῖς ἥκω φέρων.|
αἰαῖ, διοιχόμεσθα· δῆλος εἶ λόγωι.
[κακῶν γὰρ ἥκεις, ὡς ἔοικεν, ἄγγελος.]|
ψήφωι Πελασγῶν σὸν κασίγνητον θανεῖν
καὶ σέ, ὦ τάλαιν', ἔδοξε τῆιδ' ἐν ἡμέραι.|
οἴμοι· προσῆλθεν ἐλπίς, ἣν φοβουμένη
πάλαι τὸ μέλλον ἐξετηκόμην γόοις.
ἀτὰρ τίς ἀγών, τίνες ἐν Ἀργείοις λόγοι
καθεῖλον ἡμᾶς κἀπεκύρωσαν θανεῖν;
λέγ', ὦ γεραιέ· πότερα λευσίμωι χερὶ
ἢ διὰ σιδήρου πνεῦμ' ἀπορρῆξαί με δεῖ,
κοινὰς ἀδελφῶι συμφορὰς κεκτημένην;|
ἐτύγχανον μὲν ἀγρόθεν πυλῶν ἔσω
βαίνων, πυθέσθαι δεόμενος τά τ' ἀμφὶ σοῦ
τά τ' ἀμφ' Ὀρέστου· σῶι γὰρ εὔνοιαν πατρὶ
ἀεί ποτ' εἶχον, καί μ' ἔφερβε σὸς δόμος
πένητα μέν, χρῆσθαι δὲ γενναῖον φίλοις.
ὁρῶ δ' ὄχλον στείχοντα καὶ θάσσοντ' ἄκραν,
οὗ φασι πρῶτον Δαναὸν Αἰγύπτωι δίκας
Eur. διδόντ' ἀθροῖσαι λαὸν ἐς κοινὰς ἕδρας.
Ὀρέστης ἀστῶν δὲ δή τιν' ἠρόμην ἄθροισμ' ἰδών·
Τί καινὸν Ἄργει; μῶν τι πολεμίων πάρα
650 ἄγγελμ' ἀνεπτέρωκε Δαναϊδῶν πόλιν;

173 (120C) ὧν πατέρας ἔκτειν', ὧν δ' ἀπώλεσεν τέκνα,
νύμφας τ' ἔθηκεν ὀρφανὰς ξυναόρων.
ὀλολυγμὸς ἔσται, πῦρ τ' ἀνάψουσιν θεοῖς,
σοὶ πολλὰ κἀμοὶ κέδν' ἀρώμενοι τυχεῖν,
κακῆς γυναικὸς οὕνεχ' αἷμ' ἐπράξαμεν.
ὁ μητροφόντης δ' οὐ καλῆι ταύτην κτανών,
ἀλλ' ἀπολιπὼν τοῦτ' ἐπὶ τὸ βέλτιον πεσῆι,
Ἑλένης λεγόμενος τῆς πολυκτόνου φονεύς.
οὐ δεῖ ποτ', οὐ δεῖ Μενέλεων μὲν εὐτυχεῖν,
τὸν τὸν δὲ πατέρα καὶ σὲ κἀδελφὴν θανεῖν,
μητέρα τε {...} ἐῶ τοῦτ'· οὐ γὰρ εὐπρεπὲς λέγειν—
δόμους δ' ἔχειν σοὺς δι' Ἀγαμέμνονος δόρυ
λαβόντα νύμφην· μὴ γὰρ οὖν ζώιην ἔτι,
ἣν μὴ 'π' ἐκείνηι φάσγανον σπασώμεθα.
ἣν δ' οὖν τὸν Ἑλένης μὴ κατάσχωμεν φόνον,
πρήσαντες οἴκους τούσδε κατθανούμεθα.
ἑνὸς γὰρ οὐ σφαλέντες ἕξομεν κλέος,
καλῶς θανόντες ἢ καλῶς σεσωισμένοι.|
πάσαις γυναιξὶν ἀξία στυγεῖν ἔφυ
ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἣ κατήισχυνεν γένος.|
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρεῖσσον ἢ φίλος σαφής,
οὐ πλοῦτος, οὐ τυραννίς· ἀλόγιστον δέ τι
τὸ πλῆθος ἀντάλλαγμα γενναίου φίλου.
σὺ γὰρ τά τ' εἰς Αἴγισθον ἐξηῦρες κακὰ
καὶ πλησίον παρῆσθα κινδύνων ἐμοί,
νῦν τ' αὖ δίδως μοι πολεμίων τιμωρίαν L1[I]
κοὐκ ἐκποδὼν εἶ {...} παύσομαί σ' αἰνῶν, ἐπεὶ 𝔹
βάρος τι κἀν τῶιδ' ἐστίν, αἰνεῖσθαι λίαν.
ἐγὼ δὲ πάντως ἐκπνέων ψυχὴν ἐμὴν
δράσας τι χρήιζω τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς θανεῖν,
ἵν' ἀνταναλώσω μὲν οἵ με προὔδοσαν,
8 (7C) στένωσι δ' οἵπερ κἄμ' ἔθηκαν ἄθλιον.
Ἀγαμέμνονός τοι παῖς πέφυχ', ὃς Ἑλλάδος
ἦρξ' ἀξιωθείς, οὐ τύραννος, ἀλλ' ὅμως
ῥώμην θεοῦ τιν' ἔσχε· ὃν οὐ καταισχυνῶ
δοῦλον παρασχὼν θάνατον, ἀλλ' ἐλευθέρως
ψυχὴν ἀφήσω, Μενέλεων δὲ τείσομαι.
ἑνὸς γὰρ εἰ λαβοίμεθ', εὐτυχοῖμεν ἄν,
8 εἴ ποθεν ἄελπτος παραπέσοι σωτηρία
κτανοῦσι μὴ θανοῦσιν· εὔχομαι τάδε.
ὃ βούλομαι γάρ, ἡδὺ καὶ διὰ στόμα
πτηνοῖσι μύθοις ἀδαπάνως τέρψαι φρένα.|
ἐγώ, κασίγνητ', αὐτὸ τοῦτ' ἔχειν δοκῶ,
σωτηρίαν σοι τῶιδέ τ' ἐκ τρίτων τ' ἐμοί.|
θεοῦ λέγεις πρόνοιαν· ἀλλὰ ποῦ τόδε;
ἐπεὶ τὸ συνετόν γ' οἶδα σῆι ψυχῆι παρόν.|
ἄκουε δή νυν· καὶ σὺ δεῦρο νοῦν ἔχε.| Eur.
λέγ'· ὡς τὸ μέλλειν ἀγάθ' ἔχει τίν' ἡδονήν;| Ὀρέστης
Ἑλένης κάτοισθα θυγατέρ'; εἰδότ' ἠρόμην.|
176 οἶδ', ἣν < > ἔθρεψεν Ἑρμιόνην μήτηρ ἐμή.| 900

ἢ πολὺ λέλειψαι τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.
Eur. μήθ' αἷμά μου δέξαιτο κάρπιμον πέδον,
Ὀρέστης μὴ λαμπρὸς αἰθήρ, εἴ σ' ἐγὼ προδούς ποτε
ἐλευθερώσας τοὐμὸν ἀπολίποιμι σέ.
καὶ συγκατέκτανον γάρ, οὐκ ἀρνήσομαι,
καὶ πάντ' ἐβούλευσ' ὧν σὺ νῦν τίνεις δίκας·
καὶ ξυνθανεῖν οὖν δεῖ με σοὶ καὶ τῇιδ' ὁμοῦ.
ἐμὴν γὰρ αὐτήν, ἧς <γε> λέχος ἐπῄνεσα,
κρίνω δάμαρτα· τί γὰρ ἐρῶ καλόν ποτε
γῆν Δελφίδ' ἐλθὼν Φωκέων ἀκρόπτολιν,
ὃς πρὶν μὲν ὑμᾶς δυστυχεῖν φίλος παρῆ,
νῦν δ' οὐκέτ' εἰμὶ δυστυχοῦντί σοι φίλος;
οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν κἀμοὶ μέλει·
ἐπεὶ δὲ κατθανούμεθ', ἐς κοινοὺς λόγους
ἔλθωμεν, ὡς ἂν Μενέλεως συνδυστυχῇι.|
ὦ φίλτατ', εἰ γὰρ τοῦτο κατθάνοιμ' ἰδών.|
πιθοῦ νυν, ἀνάμεινον δὲ φασγάνου τομάς.|
μενῶ, τὸν ἐχθρὸν εἴ τι τιμωρήσομαι.|
σίγα νυν· ὡς γυναιξὶ πιστεύω βραχύ.|
μηδὲν τρέσηις τάσδ'· ὡς πάρεισ' ἡμῖν φίλαι.|
Ἑλένην κτάνωμεν, Μενέλεωι λύπην πικράν.|
πῶς; †τὸ γὰρ ἕτοιμον ἔστιν, εἴ γ' ἔσται καλῶς†.|
σφάξαντες· ἐν δόμοις δὲ κρύπτεται σέθεν.|
μάλιστα· καὶ δὴ πάντ' ἀποσφραγίζεται.|
ἀλλ' οὐκέθ', Ἅιδην νυμφίον κεκτημένη.|
L2[O] καὶ πῶς; ἔχει γὰρ βαρβάρους ὀπάονας.|
𝔹 ✦ τίνας; Φρυγῶν γὰρ οὐδέν' ἂν τρέσαιμ' ἐγώ.|
οἵους ἐνόπτρων καὶ μύρων ἐπιστάτας.|
τρυφὰς γὰρ ἥκει δεῦρ' ἔχουσα Τρωϊκάς;|
ὥσθ' Ἑλλὰς αὐτῆι σμικρὸν οἰκητήριον.|
οὐδὲν τὸ δοῦλον πρὸς τὸ μὴ δοῦλον γένος.|
καὶ μὴν τόδ' ἔρξας δὶς θανεῖν οὐχ ἅζομαι.|
ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μήν, σοί γε τιμωρούμενος.|
τὸ πρᾶγμα δήλου καὶ πέραιν', ὅπως λέγεις.|
ἔσιμεν ἐς οἴκους δῆθεν ὡς θανούμενοι.|
ἔχω τοσοῦτον, τἀπίλοιπα δ' οὐκ ἔχω.|
γόους πρὸς αὐτὴν θησόμεσθ' ἃ πάσχομεν.|
ὥστ' ἐκδακρῦσαί γ' ἔνδοθεν κεχαρμένην.|
καὶ νῶιν παρέσται ταῦθ' ἅπερ κείνηι τότε.|
ἔπειτ' ἀγῶνα πῶς ἀγωνιούμεθα;|
κρύπτ' ἐν πέπλοισι τοισίδ' ἕξομεν ξίφη.|
πρόσθεν δ' ὀπαδῶν τίς ὄλεθρος γενήσεται;|
ἐκκλῄσομέν σφας ἄλλον ἄλλοσε στέγης.|
καὶ τόν γε μὴ σιγῶντ' ἀποκτείνειν χρεών.|
εἶτ' αὐτὸ δηλοῖ τοὔργον οἷ τείνειν χρεών.|
Ἑλένην φονεύειν· μανθάνω τὸ σύμβολον.|
ἔγνως· ἄκουσον δ' ὡς καλῶς βουλεύομαι.
εἰ μὲν γὰρ ἐς γυναῖκα σωφρονεστέραν
ξίφος μεθεῖμεν, δυσκλεὴς ἂν ἦν φόνος·
νῦν δ' ὑπὲρ ἁπάσης Ἑλλάδος δώσει δίκην,

174 (121C) ὁ δ' εἶπ'· Ὀρέστην κεῖνον οὐχ ὁρᾶις πέλας
στείχοντ', ἀγῶνα θανάσιμον δραμούμενον; Eur.
ὁρῶ δ' ἄελπτον φάσμ', ὃ μήποτ' ὤφελον, Ὀρέστης
Πυλάδην τε καὶ σὸν σύγγονον στείχονθ' ὁμοῦ,
τὸν μὲν κατηφῆ καὶ παρειμένον νόσωι,
τὸν δ' ὥστ' ἀδελφὸν ἴσα φίλωι λυπούμενον,
νόσημα κηδεύοντα παιδαγωγίαι.
ἐπεὶ δὲ πλήρης ἐγένετ' Ἀργείων ὄχλος,
κῆρυξ ἀναστὰς εἶπε· Τίς χρῄζει λέγειν,
πότερον Ὀρέστην κατθανεῖν ἢ μὴ χρεών,
μητροκτονοῦντα; κἀπὶ τῶιδ' ἀνίσταται
Ταλθύβιος, ὃς σῶι πατρὶ συνεπόρθει Φρύγας·
ἔλεξε δ', ὑπὸ τοῖς δυναμένοισιν ὢν ἀεί,
διχόμυθα, πατέρα μὲν σὸν ἐκπαγλούμενος,
σὸν δ' οὐκ ἐπαινῶν σύγγονον, καλοὺς κακοὺς
λόγους ἑλίσσων, ὅτι καθισταίη νόμους
ἐς τοὺς τεκόντας οὐ καλούς· τὸ δ' ὄμμ' ἀεὶ
φαιδρωπὸν ἐδίδου τοῖσιν Αἰγίσθου φίλοις.
[τὸ γὰρ γένος τοιοῦτον· ἐπὶ τὸν εὐτυχῆ
πηδῶσ' ἀεὶ κήρυκες· ὅδε δ' αὐτοῖς φίλος,
ὃς ἂν δύνηται πόλεος ἔν τ' ἀρχαῖσιν ἦι.]
ἐπὶ τῶιδε δ' ἠγόρευε Διομήδης ἄναξ.
οὗτος κτανεῖν μὲν οὔτε σε οὔτε σύγγονον
εἴα, φυγῆι δὲ ζημιοῦντας εὐσεβεῖν.
ἐπερρόθησαν δ' οἱ μὲν ὡς καλῶς λέγοι.
οἱ δ' οὐκ ἐπῄνουν. κἀπὶ τῶιδ' ἀνίσταται L2[O]
ἀνήρ τις ἀθυρόγλωσσος, ἰσχύων θράσει, 𝔹
[Ἀργεῖος οὐκ Ἀργεῖος, ἠναγκασμένος,
θορύβωι τε πίσυνος κἀμαθεῖ παρρησίαι,
πιθανὸς ἔτ' αὐτοὺς περιβαλεῖν κακῶι τινι.
[ὅταν γὰρ ἡδύς τις λόγοις φρονῶν κακῶς
9 (8C) πείθηι τὸ πλῆθος, τῇ πόλει κακὸν μέγα·
ὅσοι δὲ σὺν νῶι χρηστὰ βουλεύουσ' ἀεί,
κἂν μὴ παραυτίκ', αὖθίς εἰσι χρήσιμοι
πόλει. θεᾶσθαι δ' ὧδε χρὴ τὸν προστάτην
ἰδόνθ'· ὅμοιον γὰρ τὸ χρῆμα γίγνεται
τῶι τοὺς λόγους λέγοντι καὶ τιμωμένωι.]
ὃς εἶπ' Ὀρέστην καὶ σε ἀποκτεῖναι πέτροις
9 βάλλοντας· ὑπὸ δ' ἔτεινε Τυνδάρεως λόγους
[τῶι σφῶ κατακτείνοντι τοιούτους λέγειν.]
ἄλλος δ' ἀναστὰς ἔλεγε τῶιδ' ἐναντία,
μορφῆι μὲν οὐκ εὐωπός, ἀνδρεῖος δ' ἀνήρ,
ὀλιγάκις ἄστυ κἀγορᾶς χραίνων κύκλον,
αὐτουργός—οἵπερ καὶ μόνοι σώιζουσι γῆν—
ξυνετὸς δέ, χωρεῖν ὁμόσε τοῖς λόγοις θέλων,
ἀκέραιον, ἀνεπίπληκτον ἠσκηκὼς βίον·
ὃς εἶπ' Ὀρέστην παῖδα τὸν Ἀγαμέμνονος
στεφανοῦν, ὃς ἠθέλησε τιμωρεῖν πατρί,
κακὴν γυναῖκα κἄθεον κατακτανών,
ἣ κεῖν' ἀφῄρει, μήθ' ὁπλίζεσθαι χέρα

μήτε στρατεύειν ἐκλιπόντα δώματα,
εἰ τἄνδον οἰκουρήμαθ' οἱ λελειμμένοι
φθεροῦσιν, ἀνδρῶν εὔνιδας λωβώμενοι.
καὶ τοῖς γε χρηστοῖς εὖ λέγειν ἐφαίνετο.
κοὐδεὶς ἔτ' εἶπε· σὸς δ' ἐπῆλθε σύγγονος,
ἔλεξε δ'. Ὦ γῆν Ἰνάχου κεκτημένοι,
[πάλαι Πελασγοί, Δαναΐδαι δεύτερον,]
ὑμῖν ἀμύνων οὐδὲν ἧσσον ἢ πατρὶ
ἔκτεινα μητέρ'· εἰ γὰρ ἀρσένων φόνος
ἔσται γυναιξὶν ὅσιος, οὐ φθάνοιτ' ἔτ' ἂν
θνήισκοντες, ἢ γυναιξὶ δουλεύειν χρεών·
[τοὐναντίον δὲ δράσετ' ἢ δρᾶσαι χρεών.
νῦν μὲν γὰρ ἡ προδοῦσα λέκτρ' ἐμοῦ πατρὸς
τέθνηκεν· εἰ δὲ δὴ κατακτενεῖτ' ἐμέ,
ὁ νόμος ἀνεῖται, κοὐ φθάνοι θνήισκων τις ἄν·
ὡς τῆς γε τόλμης οὐ σπάνις γενήσεται.]
ἀλλ' οὐκ ἔπειθ' ὅμιλον, εὖ δοκῶν λέγειν·
νικᾶι δ' ἐκεῖνος ὁ κακὸς ἐν πλήθει λέγων,
ὃς ἠγόρευσε σύγγονον σέ τε κτανεῖν.
μόλις δ' ἔπεισε μὴ πετρούμενος θανεῖν
τλήμων Ὀρέστης· αὐτόχειρι δὲ σφαγῆι
ὑπέσχετ' ἐν τῆιδ' ἡμέραι λείψειν βίον
σὺν σοί. πορεύει δ' αὐτὸν ἐκκλήτων ἄπο
Πυλάδης δακρύων· σὺν δ' ὁμαρτοῦσιν φίλοι
κλαίοντες, οἰκτίροντες· ἔρχεταί δέ σοι
L2[I] πικρὸν θέαμα καὶ πρόσοψις ἀθλία.
𝔹 ✦ ἀλλ' εὐτρέπιζε φάσγαν' ἢ βρόχον δέρηι·
ὡς δεῖ λιπεῖν σε φέγγος· ἡ εὐγένεια δὲ
οὐδέν σ' ἐπωφέλησεν, οὐδ' ὁ Πύθιον
τρίποδα καθίζων Φοῖβος, ἀλλ' ἀπώλεσεν.|
[ὦ δυστάλαινα παρθέν', ὡς ξυνηρεφὲς
πρόσωπον ἐς γῆν σὸν βαλοῦσ' ἄφθογγος εἶ,
ὡς ἐς στεναγμοὺς καὶ γόους δραμουμένη.]|
οἲ ἐγώ· πρὸ τύμβου γάρ σ' ὁρῶσ' ἀναστένω,
ἀδελφέ, καὶ πάροιθε νερτέρου πυρᾶς.
οἲ ἐγὼ μάλ' αὖθις· ὥς σ' ἰδοῦσ' ἐν ὄμμασιν
πανυστάτην πρόσοψιν ἐξέστην φρενῶν.|
οὐ σῖγ' ἀφεῖσα τοὺς γυναικείους γόους
στέρξεις τὰ κρανθέντ'; οἰκτρὰ μὲν τάδ', ἀλλ' ὅμως
[φέρειν σ' ἀνάγκη τὰς παρεστώσας τύχας].|
καὶ πῶς σιωπῶ; φέγγος εἰσορᾶν θεοῦ
τόδ' οὐκέθ' ἡμῖν τοῖς ταλαιπώροις μέτα.|
σὺ μή μ' ἀπόκτειν'· ἅλις ὑπ' Ἀργείας χερὸς
τέθνηχ' ὁ τλήμων· τὰ δὲ παρόντ' ἔα κακά.|
ὦ μέλεος ἥβης σῆς, Ὀρέστα, καὶ πότμου
θανάτου τ' ἀώρου· ζῆν ἐχρῆν σ', ὅτ' οὐκέτ' εἶ.|
Eur. μὴ πρὸς θεῶν μοι περιβάλῃς ἀνανδρίαν,
Ὀρέστης ἐς δάκρυα πορθμεύουσ' ὑπομνήσει κακῶν.|
θανούμεθ'· οὐχ οἷόν τε μὴ στένειν κακά·
πᾶσιν γὰρ οἰκτρὸν ἡ φίλη ψυχὴ βροτοῖς.|

175 (122C) τόδ' ἦμαρ ἡμῖν κύριον· δεῖ δ' ἢ βρόχους
ἅπτειν κρεμαστοὺς ἢ ξίφος θήγειν χερί.|
σύ νύν μ', ἀδελφέ, μή τις Ἀργείων κτάνηι,
ὕβρισμα θέμενος τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον.|
ἅλις τὸ μητρὸς αἷμ' ἔχω· σὲ δ' οὐ κτενῶ,
ἀλλ' αὐτόχειρι θνῆισχ' ὅτωι βούληι τρόπωι.|
ἔσται τάδ'· οὐδὲν σοῦ ξίφει λελείψομαι·
ἀλλ' ἀμφιθεῖναι σῆι δέρηι θέλω χέρας.|
τέρπου κενὴν ὄνησιν, εἰ τερπνὸν τόδε,
θανάτου πέλας βεβῶσι, περιβαλεῖν χέρας.|
ὦ φίλτατ', ὦ ποθεινὸν ἥδιστόν τ' ἔχων
†τῆς σῆς ἀδελφῆς ὄνομα† καὶ ψυχὴν μίαν.|
ἔκ τοί με τήξεις· καί σ' ἀμείψασθαι θέλω
φιλότητι χειρῶν· τί γὰρ ἔτ' αἰδοῦμαι τάλας;
[ὦ στέρν' ἀδελφῆς, ὦ φίλον πρόσπτυγμ' ἐμόν,
τάδ' ἀντὶ παίδων καὶ γαμηλίου λέχους {…}
[προσφθέγματ' ἀμφοῖν τοῖς ταλαιπώροις πάρα].|
πῶς ἂν ξίφος νὼ ταὐτόν, εἰ θέμις, κτάνοι
καὶ μνῆμα δέξαιθ' ἕν, κέδρου τεχνάσματα;|
ἥδιστ' ἂν εἴη ταῦθ'· ὁρᾶις δὲ δὴ φίλων
ὡς ἐσπανίσμεθ', ὥστε κοινωνεῖν τάφου.|
οὐδ' εἶφ' ὑπὲρ σοῦ, μὴ θανεῖν σπουδὴν ἔχων,
Μενέλαος ὁ κακός, ὁ προδότης τοὐμοῦ πατρός;|
οὐδ' ὄμμ' ἔδειξεν, ἀλλ' ἐπὶ σκήπτροις ἔχων
τὴν ἐλπίδ' ηὐλαβεῖτο μὴ σώιζειν φίλους.
ἀλλ' εἶ' ὅπως γενναῖα καὶ Ἀγαμέμνονος L2[I]
δράσαντε κατθανούμεθ' ἀξιώτατα. 𝔹
κἀγὼ μὲν εὐγένειαν ἀποδείξω πόλει,
παίσας πρὸς ἧπαρ φασγάνωι· σὲ δ' αὖ χρεὼν
ὅμοια πράσσειν τοῖς ἐμοῖς τολμήμασιν.
Πυλάδη, σὺ δ' ἡμῖν τοῦ φόνου γενοῦ βραβεύς,
10 (9C) καὶ κατθανόντοιν εὖ περίστειλον δέμας
θάψον τε κοινῆι πρὸς πατρὸς τύμβον φέρων.
καὶ χαῖρ'· ἐπ' ἔργον δ', ὡς ὁρᾶις, πορεύομαι.|
ἐπίσχες· ἓν μὲν πρῶτά σοι μομφὴν ἔχω,
εἰ ζῆν με χρήιζειν σοῦ θανόντος ἤλπισας.|
τί γὰρ προσήκει κατθανεῖν σ' ἐμοῦ μέτα;|
ἤρου; τί δὲ ζῆν σῆς ἑταιρίας ἄτερ;|
10 οὐκ ἔκτανες σὺ μητέρ', ὡς ἐγὼ τάλας.|
σὺν σοί γε κοινῆι· ταὐτὰ καὶ πάσχειν με δεῖ.|
ἀπόδος τὸ σῶμα πατρί, μὴ σύνθνῃσκέ μοι.
σοὶ μὲν γάρ ἐστι πόλις, ἐμοὶ δ' οὐκ ἔστι δή,
καὶ δῶμα πατρὸς καὶ μέγας πλούτου λιμήν.
γάμων δὲ τῆς μὲν δυσπότμου τῆσδ' ἐσφάλης,
ἥν σοι κατηγγύησ' ἑταιρίαν σέβων·
σὺ δ' ἄλλο λέκτρον παιδοποίησαι λαβών,
κῆδος δὲ τοὐμὸν καὶ σὸν οὐκέτ' ἔστι δή. Eur.
ἀλλ', ὦ ποθεινὸν ὄμμ' ὁμιλίας ἐμῆς, Ὀρέστης
χαῖρ'· οὐ γὰρ ἡμῖν ἐστι τοῦτο, σοί γε μήν·
οἱ γὰρ θανόντες χαρμάτων τητώμεθα.|

EXCLUDED:

960 𝅘𝅥𝅮 κατάρχομαι στεναγμόν, ὦ Πελασγία,
961 𝅘𝅥𝅮 τιθεῖσα λευκὸν ὄνυχα διὰ παρηΐδων,
963 𝅘𝅥𝅮 κτύπον τε κρατός, ὃν ἔλαχ' ἁ κατὰ χθονὸς
971 𝅘𝅥𝅮 βέβακε γὰρ βέβακεν, οἴχεται τέκνων
972 𝅘𝅥𝅮 πρόπασα γέννα Πέλοπος ὅ τ' ἐπὶ μακαρίοις
974 𝅘𝅥𝅮 φθόνος νιν εἷλε θεόθεν, ἅ τε δυσμενὴς
977 𝅘𝅥𝅮 ἔθνη πολύπονα, λεύσσεθ', ὡς παρ' ἐλπίδας
990 𝅘𝅥𝅮 πελάγεσι δεδίγρευσε, Μυρτίλου φόνον
997 𝅘𝅥𝅮 [λόχευμα ποιμνιοισι Μαιάδος τόκου,]
1413 𝅘𝅥𝅮 τὸ κεῖθεν, ἄλλος ἄλλοθεν πεφραγμένοι
1418 𝅘𝅥𝅮 προσεῖπε δ' ἄλλος ἄλλον ἐν φόβωι πεσών,
1541 ? 𝅘𝅥𝅮 ἴδε πρὸ δωμάτων ἴδε προκηρύσσει|

L1[O]
ℂ ✦

𝅘𝅥𝅮 within song
spoken by messenger
† **crux** †
| end of series of lines by same speaker
✦ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED:
first trimeter of new speaker.

Letters not underlined:
Murray (OCT III 1913) and
Diggle (OCT III 1994) agree.

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT III 1913)
typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

ἔκτεινα μητέρ'{...}| ἠψάμην δ' ἐγὼ ξίφους {...}|
ἐγὼ δέ _ †ἐπεβούλευσα† κἀπέλυσ' ὄκνου {...}|
σοί, πάτερ, ἀρήγων.| οὐδ' ἐγὼ προύδωκά σε.|
οὔκουν ὀνείδη τάδε κλυὼν ῥύσηι τέκνα;|
δακρύοις κατασπένδω σ'.| ἐγὼ δ' οἴκτοισί γε.|
παύσασθε, καὶ πρὸς ἔργον ἐξορμώμεθα.
εἴπερ γὰρ εἴσω γῆς ἀκοντίζουσ' ἀραί,
κλύει. σὺ δ', ὦ Ζεῦ πρόγονε καὶ Δίκης σέβας,
δότ' εὐτυχῆσαι τῶιδ' ἐμοί τε τῆιδέ τε·
τρισσοῖς φίλοις γὰρ εἷς ἀγών, δίκη μία
[ἢ ζῆν ἅπασιν ἢ—θανεῖν ὀφείλεται].| 1245
𝅘𝅥𝅮 στῆθ' αἱ μὲν ὑμῶν τόνδ' ἁμαξήρη τρίβον, 1251
𝅘𝅥𝅮 αἱ δ' ἐνθάδ' ἄλλον οἶμον ἐς φρουρὰν δόμων.| 1252
𝅘𝅥𝅮 χωρεῖτ', ἐπειγώμεσθ'· ἐγὼ μὲν οὖν τρίβον 1258
𝅘𝅥𝅮 τόνδ' ἐκφυλάξω τὸν πρὸς ἡλίου βολάς.|
𝅘𝅥𝅮 καὶ μὴν ἐγὼ τόνδ', ὃς πρὸς ἑσπέραν φέρει.| 1260
𝅘𝅥𝅮 ἀπωλόμεσθ' ἄρ', ὦ φίλαι· κεκρυμμένους 1271 ?
𝅘𝅥𝅮 θῆρας ξιφήρεις αὐτίκ' ἐχροῖσιν φανεῖ.| 1272 ?
𝅘𝅥𝅮 καλῶς τά γ' ἐνθενδ'. ἀλλὰ τἀπὶ σοῦ σκόπει· 1278 ?
𝅘𝅥𝅮 ὡς οὔτις ἡμῖν Δαναϊδῶν πελάζεται.| 1279 ?
𝅘𝅥𝅮 ἐς ταὐτὸν ἥκεις· καὶ γὰρ οὐδὲ τῆιδ' ὄχλος.| 1280 ?
οὐκ εἰσακούουσ'· ὦ τάλαιν' ἐγὼ κακῶν. 1286
ἆρ' ἐς τὸ κάλλος ἐκκεκώφηται ξίφη;| 1287
σκέψασθέ νυν ἄμεινον· οὐχ ἕδρας ἀγών· 1291
ἀλλ' αἱ μὲν ἐνθάδ', αἱ δ' ἐκεῖσε ἑλίσσετε.| 1292
ἰὼ Πελασγὸν Ἄργος, ὄλλυμαι κακῶς.| 1296 L1[O]
ἠκούσαθ'; ἄνδρες χεῖρ' ἔχουσιν ἐν φόνωι·| ℂ
Ἑλένης τὸ κώκυμ' ἐστίν, ὡς ἀπεικάσαι.| 1298
Μενέλαε, θνήισκω· σὺ δὲ παρών μ' οὐκ ὠφελεῖς.| 1301
σιγᾶτε σιγᾶτ'· ἠισθόμην κτύπου τινὸς 1311
κέλευθον ἐσπεσόντος ἀμφὶ δώματα.|
11
ὦ φίλταται γυναῖκες, ἐς μέσον φόνον
ἥδ' Ἑρμιόνη πάρεστι· παύσωμεν βοήν.
στείχει γὰρ ἐσπαίσουσα δικτύων βρόχους·
καλὸν τὸ θήραμ', ἢν ἁλῶι, γενήσεται.
πάλιν κατάστηθ' ἡσύχωι μὲν ὄμματι,
χροιᾶι δ' ἀδήλωι τῶν δεδραμένων πέρι·
κἀγὼ σκυθρωποὺς ὀμμάτων ἕξω κόρας,
ὡς δῆθεν οὐκ εἰδυῖα τἀξειργασμένα.
11
ὦ παρθέν', ἥκεις τὸν Κλυταιμήστρας τάφον
στέψασα καὶ σπείσασα νερτέροις χοάς;|
ἥκω λαβοῦσα πρευμένειαν. ἀλλά μοι
φόβος τις εἰσελήλυθ', ἥντιν' ἐν δόμοις
τηλουρὸς οὖσα δωμάτων κλύω βοήν.|
τί δ'; ἄξι' ἡμῖν τυγχάνει στεναγμάτων.|
εὔφημος ἴσθι· τί δὲ νεώτερον λέγεις;|
θανεῖν Ὀρέστην κἄμ' ἔδοξε τῆιδε γῆι.|
μὴ δῆτ', ἐμούς γε συγγενεῖς πεφυκότας.|
ἄραρ'· ἀνάγκης δ' ἐς ζυγὸν καθέσταμεν.|
ἦ τοῦδ' ἕκατι καὶ βοὴ κατὰ στέγας;| 1331 1000

ἱκέτης γὰρ Ἑλένης γόνασι προσπεσὼν βοᾶι {...}| 177
τίς; οὐδὲν οἶδα μᾶλλον, ἢν σὺ μὴ λέγηις.|
τλήμων Ὀρέστης· μὴ θανεῖν, ἐμοῦ θ' ὕπερ.|
ἐπ' ἀξίοισί τἄρ' ἀνευφημεῖ δόμος.|
περὶ τοῦ γὰρ ἄλλου μᾶλλον ἂν φθέγξαιτό τις;
ἀλλ' ἐλθὲ καὶ μετάσχες ἱκεσίας φίλοις,
σῆι μητρὶ προσπεσοῦσα τῆι μέγ' ὀλβίαι,
Μενέλαον ἡμᾶς μὴ θανόντας εἰσιδεῖν.
ἄλλ', ὦ τραφεῖσα μητρὸς ἐν χεροῖν ἐμῆς,
οἴκτιρον ἡμᾶς κἀπικούφισον κακῶν.
ἴθ' εἰς ἀγῶνα δεύρ', ἐγὼ δ' ἡγήσομαι·
σωτηρίας γὰρ τέρμ' ἔχεις ἡμῖν μόνη.|
ἰδού, διώκω τὸν ἐμὸν ἐς δόμους πόδα.
σώθηθ' ὅσον γε τοὐπ' ἔμ.| ὦ κατὰ στέγας
φίλοι ξιφήρεις, οὐχὶ συλλήψεσθ' ἄγραν;|
οἳ ἐγώ. τίνας τούσδ' εἰσορῶ;| σιγᾶν χρεών·
ἡμῖν γὰρ ἥκεις, οὐχὶ σοί, σωτηρία.]|
ἔχεσθ' ἔχεσθε· φάσγανον δὲ πρὸς δέρηι
βαλόντες ἡσυχάζεθ', ὡς εἰδῆι τόδε
Μενέλαος, οὕνεκ' ἄνδρας, οὐ Φρύγας κακούς,
1352 εὑρὼν ἔπραξεν οἷα χρὴ πράσσειν κακούς.|
1355 ♪♪ μὴ δεινὸν Ἀργείοισιν ἐμβάληι φόβον,
1356 ♪♪ βοηδρομῆσαι πρὸς δόμους τυραννικούς,
1359 ♪♪ ἢ καὶ λόγον του προσπόλων πυθώμεθα·
1360 ♪♪ τὰ μὲν γὰρ οἶδα συμφοράς, τὰ δ' οὐ σαφῶς.|
L1[I] 1366 [♪♪ ἀλλὰ κτυπεῖ γὰρ κλῆιθρα βασιλείων δόμων, L1[I]
ℂ ✦ ♪♪ σιγήσατ'· ἔξω γάρ τις ἐκβαίνει Φρυγῶν, ℂ
1368 ♪♪ οὗ πευσόμεσθα τἀν δόμοις ὅπως ἔχει.]|
1380 ♪♪ τί δ' ἐστίν, Ἑλένης πρόσπολ'. Ἰδαῖον κάρα;|
1393 ♪♪ σαφῶς λέγ' ἡμῖν αὖθ' ἕκαστα τἀν δόμοις.
1394 [♪♪ τὰ μὲν γὰρ οὐκ εὔγνωστα συμβαλοῦσ' ἔχω.]|
1425 ♪♪ σὺ δ' ἦσθα ποῦ τότ'; ἢ πάλαι φεύγεις φόβωι,| 12
1448 ♪♪ Οὐκ ἐκποδὼν ἴτ'; †ἀλλ' ἀεὶ† κακοὶ Φρύγες.|
1452 ♪♪ τί τοὐπὶ τῶιδε συμφορᾶς ἐγίγνετο;|
?? 1471 ♪♪ ὤμοις ἀριστεροῖσιν ἀνακλάσας δέρην,|
1473 ♪♪ ποῦ δ' ἦτ' ἀμύνειν οἱ κατὰ στέγας Φρύγες;|
? 1474 ♪♪ μοχλοῖσιν ἐκβαλόντες, ἔνθ' ἐμίμνομεν,
? 1475 ♪♪ βοηδρομοῦμεν ἄλλος ἄλλοθεν στέγης,
1477 ♪♪ ὃ δὲ ξίφος πρόκωπον ἐν χεροῖν ἔχων. 12
1489 ♪♪ νεκροὶ δ' ἔπιπτον, οἳ δ' ἔμελλον, οἳ δ' ἔκειντ'.
? 1493 ♪♪ ξυνήρπασαν· πάλιν δὲ τὰν Διὸς κόραν
? 1499 ♪♪ πέτην γὰρ ἐξέκλεπτον ἐκ δόμων πόδα.|
1503 ♪♪ καὶ μὴν ἀμείβει καινὸν ἐκ καινῶν τόδε·
♪♪ ξιφηφόρον γὰρ εἰσορῶ πρὸ δωμάτων
1505 ♪♪ βαίνοντ' Ὀρέστην ἐπτοημένωι ποδί.|
1539 τί δρῶμεν; ἀγγέλλωμεν ἐς πόλιν τάδε;
Eur. 1540 ἢ σῖγ' ἔχωμεν; ἀσφαλέστερον, φίλαι.| Eur.
Ὀρέσ. 1543 ἅπτουσι πεύκας, ὡς πυρώτοντες δόμους Ὀρέστης
1544 τοὺς Τανταλείους, οὐδ' ἀφίστανται φόνου.|
1554 ἥκω κλυὼν τὰ δεινὰ καὶ δραστήρια 180

178 δισσοῖν λεόντοιν· οὐ γὰρ ἄνδρ' αὐτὼ καλῶ.
Eur. [ἤκουσα γὰρ δὴ τὴν ἐμὴν ξυνάορον Eur.
Ὀρέστης ὡς οὐ τέθνηκεν, ἀλλ' ἄφαντος οἴχεται— Ὀρέστης
κενὴν ἀκούσας βάξιν, ἣν φόβωι σφαλεὶς
ἤγγειλέ μοί τις. ἀλλὰ τοῦ μητροκτόνου
τεχνάσματ' ἐστὶ ταῦτα καὶ πολὺς γέλως.]
  ἀνοιγέτω τις δῶμα· προσπόλοις λέγω
ὠθεῖν πύλας τάσδ', ὡς ἂν ἀλλὰ παῖδ' ἐμὴν
ῥυσώμεθ' ἀνδρῶν ἐκ χερῶν μιαιφόνων,
[καὶ τὴν τάλαιναν ἀθλίαν δάμαρτ' ἐμὴν
λάβωμεν, ἧι δεῖ ξυνθανεῖν ἐμῆι χερὶ
τοὺς διολέσαντας τὴν ἐμὴν ξυνάορον.]|
οὗτος σύ, κλήιθρων τῶνδε μὴ ψαύσηις χερί·
Μενέλαον εἶπον, ὃς πεπύργωσαι θράσει·
ἢ τῶιδε θριγκῶι κρᾶτα συνθραύσω σέθεν,
ῥήξας παλαιὰ γεῖσα, τεκτόνων πόνον.
μοχλοῖς δ' ἄραρε κλῆιθρα, σῆς βοηδρόμου
σπουδῆς ἅ σ' εἴρξει, μὴ δόμων ἔσω περᾶν.|
ἔα, τί χρῆμα; λαμπάδων ὁρῶ σέλας,
δόμων δ' ἐπ' ἄκρων τούσδε πυργηρουμένους,
ξίφος δ' ἐμῆς θυγατρὸς ἐπίφρουρον δέρηι.|
πότερον ἐρωτᾶν ἢ κλύειν ἐμοῦ θέλεις;|
οὐδέτερ'· ἀνάγκη δ', ὡς ἔοικε, σου κλύειν.|
μέλλω κτανεῖν σου θυγατέρ', εἰ βούληι μαθεῖν.|
Ἑλένην φονεύσας ἐπὶ φόνωι πράσσεις φόνον;|
L2[O] εἰ γὰρ κατέσχον μὴ θεῶν κλεφθεὶς ὕπο.| L2[O]
ℂ ✦ ἀρνῆι κατακτὰς κἀφ' ὕβρει λέγεις τάδε;| ℂ
λυπράν γε τὴν ἄρνησιν· εἰ γὰρ ὤφελον {...}|
τί χρῆμα δρᾶσαι; παρακαλεῖς γὰρ ἐς φόβον.|
τὴν Ἑλλάδος μιάστορ' εἰς Ἅιδου βαλεῖν.|
ἀπόδος δάμαρτος νέκυν, ὅπως χώσω τάφωι.|
13 θεοὺς ἀπαίτει· παῖδα δὲ κτενῶ σέθεν.|
ὁ μητροφόντης ἐπὶ φόνωι πράσσεις φόνον;|
ὁ πατρὸς ἀμύντωρ, ὃν σὺ προύδωκας θανεῖν.]|
οὐκ ἤρκεσέν σοι τὸ παρὸν αἷμα μητέρος;|
οὐκ ἂν κάμοιμι τὰς κακὰς κτείνων ἀεί.|
ἦ καὶ σύ, Πυλάδη, τῶιδε κοινωνεῖς φόνου;|
φησὶν σιωπῶν· ἀρκέσω δ' ἐγὼ λέγων.|
13 ἀλλ' οὔτι χαίρων, ἤν γε μὴ φύγηις πτεροῖς.|
οὐ φευξόμεσθα· πυρὶ δ' ἀνάψομεν δόμους.|
ἦ γὰρ πατρῶιον δῶμα πορθήσεις τόδε;|
ὡς μή γ' ἔχηις σύ, τήνδ' ἐπισφάξας πυρί.|
κτεῖν'· ὡς κτανών γε τῶνδέ μοι δώσεις δίκην.|
[ἔσται τάδε.| ἆ ἆ, μηδαμῶς δράσηις τάδε.]|
σίγα νυν, ἀνέχου δ' ἐνδίκως πράσσων κακῶς.|
ἦ γὰρ δίκαιον ζῆν σε;| καὶ κρατεῖν γε γῆς.|
ποίας;| ἐν Ἄργει τῶιδε τῶι Πελασγικῶι.|
εὖ γοῦν θίγοις ἂν χερνίβων {...}| τί δὴ γὰρ οὔ;|
καὶ σφάγια πρὸ δορὸς καταβάλοι.| σὺ δ' ἂν καλῶς;|
181 ἁγνὸς γάρ εἰμι χεῖρας.| ἀλλ' οὐ τὰς φρένας.|

τίς δ' ἂν προσείποι σ';| ὅστις ἐστὶ φιλοπάτωρ.| 179
ὅστις δὲ τιμᾶι μητέρ;| εὐδαίμων ἔφυ.|
οὔκουν σύ γε.| οὐ γὰρ ἀνδάνουσιν αἱ κακαί.|
ἄπαιρε θυγατρὸς φάσγανον.| ψευδὴς ἔφυς.|
ἀλλὰ κτενεῖς μου θυγατέρ;| οὐ ψευδὴς ἔτ' εἶ.|
οἴμοι, τί δράσω;| πεῖθ' ἐς Ἀργείους μολὼν {...}|
πειθὼ τίνα;| ἡμᾶς μὴ θανεῖν· αἰτοῦ πόλιν.|
ἢ παῖδά μου φονεύσεθ';| ὧδ' ἔχει τάδε.|
ὦ τλῆμον Ἑλένη {...}| τἀμὰ δ' οὐχὶ τλήμονα;|
σὲ σφάγιον ἐκόμισά _ ἐκ Φρυγῶν {...}| εἰ γὰρ τόδ' ἦν.|
πόνους πονήσας μυρίους.| πλήν γ' εἰς ἐμέ.|
πέπονθα δεινά.| τότε γὰρ ἦσθ' ἀνωφελής.|
ἔχεις με.| σαυτὸν σύ γ' ἔλαβες κακὸς γεγώς.
ἀλλ' εἶ', ὕφαπτε δώματ', Ἠλέκτρα, τάδε
σύ τ', ὦ φίλων μοι τῶν ἐμῶν σαφέστατε,
Πυλάδη, κάταιθε γεῖσα τειχέων τάδε.|
ὦ γαῖα Δαναῶν ἱππίου τ' Ἄργους κτίται,
οὐχ εἶ' ἐνόπλωι ποδὶ βοηδρομήσετε;
πᾶσαν γὰρ ὑμῶν ὅδε βιάζεται πόλιν
ζῆν, αἷμα μητρὸς μυσαρὸν ἐξειργασμένος.|
Μενέλαε, παῦσαι λῆμ' ἔχων τεθηγμένον·
Φοῖβός σ' ὁ Λητοῦς παῖς ὅδ' ἐγγὺς ὢν καλῶ·
σύ θ' ὃς ξιφήρης τῆιδ' ἐφεδρεύεις κόρηι,
Ὀρέσθ', ἵν' εἰδῆις οὓς φέρων ἥκω λόγους.
Ἑλένην μὲν ἣν σὺ διολέσαι πρόθυμος ὢν
L2[I] ἥμαρτες, ὀργὴν Μενέλεωι ποιούμενος,
ℂ ✦ [ἥδ' ἐστίν, ἣν ὁρᾶτ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς,
σεσωισμένη τε κοὐ θανοῦσα πρὸς σέθεν.]
ἐγώ νιν ἐξέσωισα κἀπὸ φασγάνου
τοῦ σοῦ κελευσθεὶς ἥρπασ' ἐκ Διὸς πατρός.
Ζηνὸς γὰρ οὖσαν ζῆν νιν ἄφθιτον χρεών,
Κάστορί τε Πολυδεύκει τ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς 14
σύνθακος ἔσται, ναυτίλοις σωτήριος.
[ἄλλην δὲ νύμφην ἐς δόμους κτῆσαι λαβών,]
ἐπεὶ θεοὶ τῶι τῆσδε καλλιστεύματι
Ἕλληνας εἰς ἓν καὶ Φρύγας συνήγαγον,
θανάτους τ' ἔθηκαν, ὡς ἀπαντλοῖεν χθονὸς
ὕβρισμα θνητῶν ἀφθόνου πληρώματος.
τὰ μὲν καθ' Ἑλένην ὧδ' ἔχει· σὲ δ' αὖ χρεών, 14
Ὀρέστα, γαίας τῆσδ' ὑπερβαλόνθ' ὅρους
Παρράσιον οἰκεῖν δάπεδον ἐνιαυτοῦ κύκλον·
κεκλήσεται δὲ σῆς φυγῆς ἐπώνυμον
[Ἀζᾶσιν Ἀρκάσιν τ' Ὀρέστειον καλεῖν.]
ἐνθένδε δ' ἐλθὼν τὴν Ἀθηναίων πόλιν
δίκην ὑπόσχες αἵματος μητροκτόνου
Εὐμενίσι τρισσαῖς· θεοὶ δέ σοι δίκης βραβῆς
πάγοισιν ἐν Ἀρείοισιν εὐσεβεστάτην
ψῆφον διοίσουσ', ἔνθα νικῆσαί σε χρή.
ἐφ' ἧς δ' ἔχεις, Ὀρέστα, φάσγανον δέρηι,
γῆμαι πέπρωταί σ' Ἑρμιόνην· ὃς δ' οἴεται 182
Νεοπτόλεμος γαμεῖν νιν, οὐ γαμεῖ ποτε·
θανεῖν γὰρ αὐτῶι μοῖρα Δελφικῶι ξίφει,
δίκας Ἀχιλλέως πατρὸς ἐξαιτοῦντά με.
Πυλάδηι δ' ἀδελφῆς λέκτρον, ὥς ποτ' ἤινεσας,
δός· ὁ δ' ἐπιὼν νιν βίοτος εὐδαίμων μένει.
Ἄργους δ' Ὀρέστην, Μενέλεως, ἔα κρατεῖν,
ἐλθὼν δ' ἄνασσε Σπαρτιάτιδος χθονός,
φερνὰς ἔχων δάμαρτος, ἥ σε μυρίοις
πόνοις διδοῦσα δεῦρ' ἀεὶ διήνυσεν.
τὰ πρὸς πόλιν δὲ τῶιδ' ἐγὼ θήσω καλῶς,
ὅς νιν φονεῦσαι μητέρ' ἐξηνάγκασα.|
ὦ Λοξία μαντεῖε, σῶν θεσπισμάτων
οὐ ψευδόμαντις ἦσθ' ἄρ' ἀλλ' ἐτήτυμος.
καίτοι μ' ἐσήιει δεῖμα, μή τινος κλύων
ἀλαστόρων δόξαιμι σὴν κλύειν ὄπα.
ἀλλ' εὖ τελεῖται, πείσομαι δὲ σοῖς λόγοις·
ἰδού, μεθίημ' Ἑρμιόνην ἀπὸ σφαγῆς,
καὶ λέκτρ' ἐπήινεσ', ἡνίκ' ἂν διδῶι πατήρ.|
ὦ Ζηνὸς Ἑλένη χαῖρε παῖ· ζηλῶ δέ σε
θεῶν κατοικήσουσαν ὄλβιον δόμον.
Ὀρέστα, σοὶ δὲ παῖδ' ἐγὼ κατεγγυῶ,
Φοίβου λέγοντος· εὐγενὴς δ' ἀπ' εὐγενοῦς
γήμας ὄναιο καὶ σὺ χὠ διδοὺς ἐγώ.|
χωρεῖτέ νυν ἕκαστος οἷ προστάσσομεν
νείκους τε διαλύεσθε.| πείθεσθαι χρεών.|
κἀγὼ τοιοῦτος· σπένδομαι δὲ συμφοραῖς, L2[I]
Μενέλαε, καὶ σοῖς, Λοξία, θεσπίσμασιν.| ℂ

180

E17

Eur. Ῥῆσος

πρὸς οἶκον εἶμι, συντεμὼν τοὺς σοὺς πόνους.
ὑμῶν δὲ μή τις ἀσπίδ' ἄρηται χερί·
ἐγὼ γὰρ †ἕξω† τοὺς μέγ' αὐχοῦντας δορὶ
453 πέρσας Ἀχαιούς, καίπερ ὕστερος μολών.|
467 τοιαῦτα μέν τοι τῆς μακρᾶς ἀπουσίας
πρᾶξαι παρέξω—σὺν δ' Ἀδραστείαι λέγω—
ἐπειδὰν ἐχθρῶν τήνδ' ἐλευθέραν πόλιν
θῶμεν θεοῖσί τ' ἀκροθίνι' ἐξέληις,
ξὺν σοὶ στρατεύειν γῆν ἐπ' Ἀργείων θέλω
καὶ πᾶσαν ἐλθὼν Ἑλλάδ' ἐκπέρσαι δορί,
ὡς ἂν μάθωσιν ἐν μέρει πάσχειν κακῶς.|
εἰ τοῦ παρόντος τοῦδ' ἀπαλλαχθεὶς κακοῦ
πόλιν νεμοίμην ὡς τὸ πρίν ποτ' ἀσφαλῆ,
ἦ κάρτα πολλὴν θεοῖς ἂν εἰδείην χάριν.
τὰ δ' ἀμφί τ' Ἄργος καὶ νομὸν τὸν Ἑλλάδος
οὐχ ὧδε πορθεῖν ῥάιδι', ὡς λέγεις δορί.|
οὐ τούσδ' ἀριστέας φασὶν Ἑλλήνων μολεῖν;|
κοὐ μεμφόμεσθά γ', ἀλλ' ἄδην ἐλαύνομεν.|
οὐκ οὖν κτανόντες τούσδε πάντ' εἰργάσμεθα;|
μή νυν τὰ πόρρω τἀγγύθεν μεθεὶς σκόπει.|
ἀρκεῖν ἔοικέ σοι παθεῖν, δρᾶσαι δὲ μή.|
πολλῆς γὰρ ἄρχω κἀνθάδ' ὢν τυραννίδος.
ἀλλ' εἴτε λαιὸν εἴτε δεξιὸν κέρας
εἴτ' ἐν μέσοισι συμμάχοις πάρεστί σοι
πέλτην ἐρεῖσαι καὶ καταστῆσαι στρατόν.|
L1[O] μόνος μάχεσθαι πολεμίοις, Ἕκτορ, θέλω.
A εἰ δ' αἰσχρὸν ἡγῆι μὴ συνεμπρῆσαι νεῶν
πρύμνας, πονήσας τὸν πάρος πολὺν χρόνον,
τάξον μ' Ἀχιλλέως καὶ στρατοῦ κατὰ στόμα.|
οὐκ ἔστ' ἐκείνωι θοῦρον ἐντάξαι δόρυ.|
καὶ μὴν λόγος γ' ἦν ὡς ἔπλευσ' ἐπ' Ἴλιον.|
ἔπλευσε καὶ πάρεστιν· ἀλλὰ μηνίων 1
στρατηλάταισιν οὐ συναίρεται δόρυ.|
τίς δὴ μετ' αὐτὸν ἄλλος εὐδοξεῖ στρατοῦ;|
Αἴας ἐμοὶ μὲν οὐδὲν ἡσσᾶσθαι δοκεῖ
χὠ Τυδέως παῖς· ἔστι δ' αἱμυλώτατον
κρότημ' Ὀδυσσεύς, λῆμά τ' ἀρκούντως θρασὺς
καὶ πλεῖστα χώραν τήνδ' ἀνὴρ καθυβρίσας·
✦ ὃς εἰς Ἀθάνας σηκὸν ἔννυχος μολὼν 1
κλέψας ἄγαλμα ναῦς ἐπ' Ἀργείων φέρει.
ἤδη δ' ἀγύρτης πτωχικὴν ἔχων στολὴν
ἐσῆλθε πύργους, πολλὰ δ' Ἀργείοις κακὰ
ἠρᾶτο, πεμφθεὶς Ἰλίου κατάσκοπος·
κτανὼν δὲ φρουροὺς καὶ παραστάτας πυλῶν
ἐξῆλθεν· αἰεὶ δ' ἐν λόχοις εὑρίσκεται
Θυμβραῖον ἀμφὶ βωμὸν ἄστεως πέλας
θάσσων· κακῶι δὲ μερμέρωι παλαιόμεν.|
οὐδεὶς ἀνὴρ εὔψυχος ἀξιοῖ λάθραι
κτεῖναι τὸν ἐχθρόν, ἀλλ' ἰὼν κατὰ στόμα.
350 512 τοῦτον δ' ὃν ἵζειν φῂς σὺ κλωπικὰς ἕδρας 183

KEY:
- 𝅘𝅥𝅮 within song
- spoken by messenger
- † **crux** †
- | end of series of lines by same speaker
- ✦ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED: first trimeter of new speaker.

Letters not underlined: Murray (OCT III 1913) and Diggle (OCT III 1994) agree.

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
?	?	?	?

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E17

COMPANION TO

EURIPIDES

ΡΗΣΟΣ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART, WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
52-157	**1-100**		
158-303	**101-200**	601-764	**401-500**
304-449	**201-300**	765-877	**501-600**
450-600	**301-400**	878-902	**601-689**

2L A 52-512
2L B 513-992

PRINT TWO-SIDED: **183** to **190**

ΕΣ ΚΑΙΡΟΝ ἥκεις, καίπερ ἀγγέλλων φόβον·
ἄνδρες γὰρ ἐκ γῆς τῆσδε νυκτέρωι πλάτηι
λαθόντες ὄμμα τοὐμὸν ἀρεῖσθαι φυγὴν
μέλλουσι· σαίνει μ’ ἔννυχος φρυκτωρία.
ὦ δαῖμον, ὅστις μ’ εὐτυχοῦντ’ ἐνόσφισας
θοίνης λέοντα, πρὶν τὸν Ἀργείων στρατὸν
σύρδην ἅπαντα τῶιδ’ ἀναλῶσαι δορί.
εἰ γὰρ φαεννοὶ μὴ †ξυνέσχον† ἡλίου
λαμπτῆρες, οὔτἂν ἔσχον εὐτυχοῦν δόρυ,
πρὶν ναῦς πυρῶσαι καὶ διὰ σκηνῶν μολεῖν
κτείνων Ἀχαιοὺς τῆιδε πολυφόνωι χερί.
κἀγὼ μὲν ἦ πρόθυμος ἱέναι δόρυ
ἐν νυκτὶ χρῆσθαί τ’ εὐτυχεῖ ῥύμηι θεοῦ·
ἀλλ’ οἱ σοφοί με καὶ τὸ θεῖον εἰδότες
μάντεις ἔπεισαν ἡμέρας μεῖναι φάος
κἄπειτ’ Ἀχαιῶν μηδέν’ ἐν χέρσωι λιπεῖν.
οἱ δ’ οὐ μένουσι τῶν ἐμῶν θυοσκόων
βουλάς· ἐν ὄρφνηι δραπέτης μέγα σθένει.
ἀλλ’ ὡς τάχιστα χρὴ παραγγέλλειν στρατῶι
τεύχη πρόχειρα λαμβάνειν λῆξαί θ’ ὕπνου,
ὡς ἄν τις αὐτῶν καὶ νεὼς θρώισκων ἔπι
νῶτον χαραχθεὶς κλίμακας ῥάνηι φόνωι,
οἱ δ’ ἐν βρόχοισι δέσμιοι λελημμένοι
Φρυγῶν ἀρούρας ἐκμάθωσι γαπονεῖν.|
Ἕκτορ, ταχύνεις πρὶν μαθεῖν τὸ δρώμενον·
ἄνδρες γὰρ εἰ φεύγουσιν οὐκ ἴσμεν τορῶς.|
τίς γὰρ πύρ’ αἴθειν πρόφασις Ἀργείων στρατόν;|
οὐκ οἶδ’· ὕποπτον δ’ ἐστὶ κάρτ’ ἐμῆι φρενί.|
πάντ’ ἂν φοβηθεὶς ἴσθι, δειμαίνων τόδε.|
οὔπω πρὶν ἧψαν πολέμιοι τοσόνδε φῶς.|
οὐδ’ ὧδέ γ’ αἰσχρῶς ἔπεσον ἐν τροπῆι δορός.|
σὺ ταῦτ’ ἔπραξας· καὶ τὰ λοιπὰ νῦν σκόπει.|
ἁπλοῦς ἐπ’ ἐχθροῖς μῦθος ὁπλίζειν χέρα.|
καὶ μὴν ὅδ’ Αἰνέας καὶ μάλα σπουδῆι ποδὸς
στείχει, νέον τι πρᾶγμ’ ἔχων φίλοις φράσαι.|
Ἕκτορ, τί χρῆμα νύκτεροι κατὰ στρατὸν
τὰς σὰς πρὸς εὐνὰς φύλακες ἐλθόντες φόβωι
νυκτηγοροῦσι καὶ κεκίνηται στρατός;|
Αἰνέα, πύκαζε τεύχεσιν δέμας σέθεν.|
τί δ’ ἔστι; μῶν τις πολεμίων ἀγγέλλεται
δόλος κρυφαῖος ἑστάναι κατ’ εὐφρόνην;|
φεύγουσιν ἄνδρες κἀπιβαίνουσιν νεῶν.|
τί τοῦδ’ ἂν εἴποις ἀσφαλὲς τεκμήριον;|
αἴθουσι πᾶσαν νύκτα λαμπάδας πυρός·
καί μοι δοκοῦσιν οὐ μενεῖν ἐς αὔριον,
ἀλλ’ ἐκκέαντες πύρσ’ ἐπ’ εὐσέλμων νεῶν
φυγῆι πρὸς οἴκους τῆσδ’ ἀφορμήσειν χθονός.|
σὺ δ’ ὡς τί δράσων πρὸς τάδ’ ὁπλίζηι χέρας;|
φεύγοντας αὐτοὺς κἀπιθρώισκοντας νεῶν
λόγχηι καθέξω κἀπικείσομαι βαρύς·

οὐκ ἦλθες οὐδ’ ἤμυνας οὐδ’ ἐπεστράφης.
τίς γάρ σε κῆρυξ ἢ γερουσία Φρυγῶν
ἐλθοῦσ’ ἀμύνειν οὐκ ἐπέσκηψεν πόλει;
ποῖον δὲ δώρων κόσμον οὐκ ἐπέμψαμεν;
σὺ δ’ ἐγγενὴς ὢν βάρβαρός τε βαρβάρους
Ἕλλησιν ἡμᾶς προὔπιες τὸ σὸν μέρος.
καίτοι σε μικρᾶς ἐκ τυραννίδος μέγαν
Θρηικῶν ἄνακτα τῆιδ’ ἔθηκ’ ἐγὼ χερί,
ὅτ’ ἀμφὶ Πάγγαιόν τε Παιόνων τε γῆν
Θρηικῶν ἀρίστοις ἐμπεσὼν κατὰ στόμα
ἔρρηξα πέλτην, σοὶ δὲ δουλώσας λεὼν
παρέσχον· ὧν σὺ λακτίσας πολλὴν χάριν,
φίλων νοσούντων ὕστερος βοηδρομεῖς.
οἱ δ’ οὐδὲν ἡμῖν ἐν γένει πεφυκότες,
πάλαι παρόντες, οἳ μὲν ἐν χωστοῖς τάφοις
κεῖνται πεσόντες, πίστις οὐ σμικρὰ πόλει,
οἳ δ’ ἔν θ’ ὅπλοισι καὶ παρ’ ἱππείοις ὄχοις
ψυχρὰν ἄησιν δίψιόν τε πῦρ θεοῦ
μένουσι καρτεροῦντες, οὐκ ἐν δεμνίοις
πυκνὴν ἄμυστιν ὡς σὺ δεξιούμενοι.
ταῦθ’, ὡς ἂν εἰδῆις Ἕκτορ’ ὄντ’ ἐλεύθερον,
καὶ μέμφομαί σοι καὶ λέγω κατ’ ὄμμα σόν.|
τοιοῦτός εἰμι καὐτός, εὐθεῖαν λόγων
τέμνων κέλευθον, κοὐ διπλοῦς πέφυκ’ ἀνήρ.
ἐγὼ δὲ μεῖζον ἢ σὺ τῆσδ’ ἀπὼν χθονὸς
λύπηι πρὸς ἧπαρ δυσφορῶν ἐτειρόμην.
ἀλλ’ ἀγχιτέρμων γαῖά μοι, Σκύθης λεώς,
μέλλοντι νόστον τὸν πρὸς Ἴλιον περᾶν
ξυνῆψε πόλεμον· Εὐξένου δ’ ἀφικόμην
πόντου πρὸς ἀκτάς, Θρῆικα πορθμεύσων στρατόν.
ἔνθ’ αἱματηρὸς πελανὸς ἐς γαῖαν Σκύθης
ἠντλεῖτο λόγχηι Θρήιξ τε συμμιγὴς φόνος.
τοιάδε τοί μ’ ἀπεῖργε συμφορὰ πέδον
Τροίας ἱκέσθαι σύμμαχόν τέ σοι μολεῖν.
ἐπεὶ δ’ ἔπερσα, τῶνδ’ ὁμηρεύσας τέκνα,
τάξας <τ’> ἔτειον δασμὸν ἐς δόμους φέρειν,
ἥκω περάσας ναυσὶ πόντιον στόμα,
τὰ δ’ ἄλλα πεζὸς γῆς περῶν ὁρίσματα—
οὐχ ὡς σὺ κομπεῖς τὰς ἐμὰς ἀμύστιδας
οὐδ’ ἐν ζαχρύσοις δώμασιν κοιμώμενος,
ἀλλ’ οἷα πόντον Θρήικιον φυσήματα
κρυσταλλόπηκτα Παιόνας τ’ ἐπεζάρει
ξὺν τοῖσδ’ ἄυπνος οἶδα τλὰς πορπάμασιν.
ἀλλ’ ὕστερος μὲν ἦλθον, ἐν καιρῶι δ’ ὅμως·
σὺ μὲν γὰρ ἤδη δέκατον αἰχμάζεις ἔτος
κοὐδὲν περαίνεις, ἡμέραν δ’ ἐξ ἡμέρας
πίπτεις κυβεύων τὸν πρὸς Ἀργείους Ἄρη·
ἐμοὶ δὲ φῶς ἓν ἡλίου καταρκέσει
πέρσαντι πύργους ναυστάθμοις ἐπεσπεσεῖν
κτεῖναί τ’ Ἀχαιούς· θατέραι δ’ ἀπ’ Ἰλίου

πώλων ἔκληιε χιόνος ἐξαυγεστέρων. 182 (124C)
Eur. πέλτη δ' ἐπ' ὤμων χρυσοκολλήτοις τύποις
Ῥῆσος ἔλαμπε· Γοργὼν δ' ὡς ἐπ' αἰγίδος θεᾶς
χαλκῆ μετώποις ἱππικοῖσι πρόσδετος
πολλοῖσι σὺν κώδωσιν ἐκτύπει φόβον.
στρατοῦ δὲ πλῆθος οὐδ' ἂν ἐν ψήφου λόγωι
θέσθαι δυναίμην, ὡς ἄπλατον ἦν ἰδεῖν,
πολλοὶ μὲν ἱππῆς, πολλὰ πελταστῶν τέλη,
πολλοὶ δ' ἀτράκτων τοξόται, πολὺς δ' ὄχλος
γυμνὴς ὁμαρτῆι, Θρηικίαν ἔχων στολήν.
τοιόσδε Τροίαι σύμμαχος πάρεστ' ἀνήρ,
ὃν οὔτε φεύγων οὔθ' ὑποσταθεὶς δορὶ
ὁ Πηλέως παῖς ἐκφυγεῖν δυνήσεται.|
ὅταν πολίταις εὐσταθῶσι δαίμονες,
ἕρπει κατάντης ξυμφορὰ πρὸς τἀγαθά.|
πολλούς, ἐπειδὴ τοὐμὸν εὐτυχεῖ δόρυ
καὶ Ζεὺς πρὸς ἡμῶν ἐστιν, εὑρήσω φίλους.
ἀλλ' οὐδὲν αὐτῶν δεόμεθ', οἵτινες πάλαι
μὴ ξυμπονοῦσιν, ἡνίκ' ἐξώστης Ἄρης
ἔθραυε λαίφη τῆσδε γῆς μέγας πνέων.
Ῥῆσος δ' ἔδειξεν οἷος ἦν Τροίαι φίλος·
ἥκει γὰρ ἐς δαῖτ', οὐ παρὼν κυνηγέταις
αἱροῦσι λείαν οὐδὲ συγκαμὼν δορί.|
ὀρθῶς ἀτίζεις κἀπίμομφος εἶ φίλοις·
δέχου δὲ τοὺς θέλοντας ὠφελεῖν πόλιν.|
L2[O] ἀρκοῦμεν οἱ σῴζοντες Ἴλιον πάλαι.|
𝔸 πέποιθας ἤδη πολεμίους ᾑρηκέναι;|
πέποιθα· δείξει τοὐπιὸν σέλας θεοῦ.|
ὅρα τὸ μέλλον· πόλλ' ἀναστρέφει θεός.|
μισῶ φίλοισιν ὕστερον βοηδρομεῖν.|
down 4 ἄναξ, ἀπωθεῖν συμμάχους ἐπίφθονον.|
down 4 φόβος γένοιτ' ἂν πολεμίοις ὀφθεὶς μόνον.| 3 (2C)
ὃ δ' οὖν, ἐπείπερ ἦλθε, σύμμαχος μὲν οὔ,
ξένος δὲ πρὸς τράπεζαν ἡκέτω ξένων·
χάρις γὰρ αὐτῶι Πριαμιδῶν διώλετο.|
σύ τ' εὖ παραινεῖς καὶ σὺ καιρίως σκοπεῖς.
ὁ χρυσοτευχὴς δ' οὕνεκ' ἀγγέλου λόγων
341 Ῥῆσος παρέστω τῆιδε σύμμαχος χθονί.|
388 ◆ χαῖρ', ἐσθλὸς ἐσθλοῦ παῖς, τύραννε τῆσδε γῆς, 3
Ἕκτορ· παλαιάι σ' ἡμέραι προσεννέπω.
χαίρω δέ σ' εὐτυχοῦντα καὶ προσήμενον
πύργοισιν ἐχθρῶν· συγκατασκάψων δ' ἐγὼ
τείχη πάρειμι καὶ νεῶν πρήσων σκάφη.|
παῖ τῆς μελωιδοῦ μητέρος Μουσῶν μιᾶς
Θρηικός τε ποταμοῦ Στρυμόνος, φιλῶ λέγειν
τἀληθὲς αἰεὶ κοὐ διπλοῦς πέφυκ' ἀνήρ.
πάλαι πάλαι χρῆν τῆιδε συγκάμνειν χθονὶ
ἐλθόντα, καὶ μὴ τοὐπὶ σ' Ἀργείων ὕπο
Τροίαν ἐᾶσαι πολεμίωι πεσεῖν δορί.
399 οὐ γάρ τι λέξεις ὡς ἄκλητος ὢν φίλοις

αἰσχρὸν γὰρ ἡμῖν, καὶ πρὸς αἰσχύνηι κακόν,
θεοῦ διδόντος πολεμίους ἄνευ μάχης Eur.
φεύγειν ἐᾶσαι πολλὰ δράσαντας κακά.| Ῥῆσος
εἴθ' ἦσθ' ἀνὴρ εὔβουλος ὡς δρᾶσαι χερί.
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πάντ' ἐπίστασθαι βροτῶν
πέφυκεν· ἄλλωι δ' ἄλλο πρόσκειται γέρας,
σὲ μὲν μάχεσθαι, τοὺς δὲ βουλεύειν καλῶς·
ὅστις πυρὸς λαμπτῆρας ἐξῄρθης κλύων
φλέγειν Ἀχαιούς, καὶ στρατὸν μέλλεις ἄγειν
τάφρους ὑπερβὰς νυκτὸς ἐν καταστάσει.
καίτοι περάσας κοῖλον αὐλώνων βάθος,
εἰ μὴ κυρήσεις πολεμίους ἀπὸ χθονὸς
φεύγοντας ἀλλὰ σὸν βλέποντας ἐς δόρυ,
νικώμενος μὲν οὔτι μὴ μόληις πάλιν·
πῶς γὰρ περάσει σκόλοπας ἐν τροπῆι στρατός;
πῶς δ' αὖ γεφύρας διαβαλοῦσ' ἱππηλάται,
ἢν ἄρα μὴ θραύσαντες ἀντύγων χνόας;
νικῶν δ' ἔφεδρον παῖδ' ἔχεις τὸν Πηλέως,
ὅς σ' οὐκ ἐάσει ναυσὶν ἐμβαλεῖν φλόγα,
οὐδ' ὧδ' Ἀχαιούς, ὡς δοκεῖς, ἀναρπάσαι·
αἴθων γὰρ ἀνὴρ καὶ πεπύργωται χερί.
ἀλλὰ στρατὸν μὲν ἥσυχον παρ' ἀσπίδας
εὕδειν ἐῶμεν ἐκ κόπων ἀρειφάτων,
κατάσκοπον δὲ πολεμίων, ὃς ἂν θέληι,
πέμπειν δοκεῖ μοι· κἂν μὲν αἴρωνται φυγήν,
στείχοντες ἐμπέσωμεν Ἀργείων στρατῶι· L2[O]
εἰ δ' ἐς δόλον τιν' ἥδ' ἄγει φρυκτωρία, 𝔸
μαθόντες ἐχθρῶν μηχανὰς κατασκόπου
βουλευσόμεσθα· τήνδ' ἔχω γνώμην, ἄναξ.| 130
νικᾶτ', ἐπειδὴ πᾶσιν ἁνδάνει τάδε. 137
στείχων δὲ κοίμα συμμάχους· τάχ' ἂν στρατὸς
κινοῖτ' ἀκούσας νυκτέρους ἐκκλησίας.
ἐγὼ δὲ πέμψω πολεμίων κατάσκοπον.
κἂν μέν τιν' ἐχθρῶν μηχανὴν πυθώμεθα,
σὺ πάντ' ἀκούσηι καὶ παρὼν εἴσηι λόγον·
ἐὰν δ' ἀπαίρωσ' ἐς φυγὴν ὁρμώμενοι,
σάλπιγγος αὐδὴν προσδοκῶν καραδόκει,
ὡς οὐ μενοῦντά μ'· ἀλλὰ προσμείξω νεῶν
ὁλκοῖσι νυκτὸς τῆσδ' ἐπ' Ἀργείων στρατῶι.|
πέμφ' ὡς τάχιστα· νῦν γὰρ ἀσφαλῶς φρονεῖς.
σὺν σοὶ δ' ἔμ' ὄψηι καρτεροῦνθ', ὅταν δέηι.|
τίς δῆτα Τρώων οἳ πάρεισιν ἐν λόγωι
θέλει κατόπτης ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν;
τίς ἂν γένοιτο τῆσδε γῆς εὐεργέτης;
τίς φησιν; οὔτοι πάντ' ἐγὼ δυνήσομαι
πόλει πατρῴαι συμμάχοις θ' ὑπηρετεῖν.|
ἐγὼ πρὸ γαίας τόνδε κίνδυνον θέλω
ῥίψας κατόπτης ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν,
καὶ πάντ' Ἀχαιῶν ἐκμαθὼν βουλεύματα
ἥξω· 'πὶ τούτοις τόνδ' ὑφίσταμαι πόνον.| 157

ἐπώνυμος μὲν κάρτα καὶ φιλόπτολις 183 (125C)
Δόλων· πατρὸς δὲ καὶ πρὶν εὐκλεᾶ δόμον
νῦν δὶς τόσως ἔθηκας εὐκλεέστερον.|
οὔκουν πονεῖν μὲν χρή, πονοῦντα δ’ ἄξιον
μισθὸν φέρεσθαι; παντὶ γὰρ προσκείμενον
κέρδος πρὸς ἔργωι τὴν χάριν τίκτει διπλῆν.|
ναί, καὶ δίκαια ταῦτα κοὐκ ἄλλως λέγω.
τάξαι δὲ μισθόν, πλὴν ἐμῆς τυραννίδος.|
οὐ σῆς ἐρῶμεν πολιόχου τυραννίδος.|
σὺ δ’ ἀλλὰ γήμας Πριαμιδῶν γαμβρὸς γενοῦ.|
οὐδ’ ἐξ ἐμαυτοῦ μειζόνων γαμεῖν θέλω.|
χρυσὸς πάρεστιν, εἰ τόδ’ αἰτήσεις γέρας.|
ἀλλ’ ἔστ’ ἐν οἴκοις· οὐ βίου σπανίζομεν.|
τί δῆτα χρῄζεις ὧν κέκευθεν Ἴλιος;|
ἑλὼν Ἀχαιοὺς δῶρά μοι ξυναίνεσον.|
δώσω· σὺ δ’ αἴτει πλὴν στρατηλάτας νεῶν.|
κτεῖν’, οὔ σ’ ἀπαιτῶ Μενέλεω σχέσθαι χέρα.|
οὐ μὴν τὸν Ἰλέως παῖδά μ’ ἐξαιτῆι λαβεῖν;|
κακαὶ γεωργεῖν χεῖρες εὖ τεθραμμέναι.|
τίν’ οὖν Ἀχαιῶν ζῶντ’ ἀποινᾶσθαι θέλεις;|
καὶ πρόσθεν εἶπον· ἔστι χρυσὸς ἐν δόμοις.|
καὶ μὴν λαφύρων γ’ αὐτὸς αἱρήσηι παρών.|
θεοῖσιν αὐτὰ πασσάλευε πρὸς δόμοις.|
τί δῆτα μεῖζον τῶνδέ μ’ αἰτήσεις γέρας;|
ἵππους Ἀχιλλέως· χρὴ δ’ ἐπ’ ἀξίοις πονεῖν
L2[I] ψυχὴν προβάλλοντ’ ἐν κύβοισι δαίμονος.|
𝔸 καὶ μὴν ἐρῶντί γ’ ἀντερᾶις ἵππων ἐμοί·
ἐξ ἀφθίτων γὰρ ἄφθιτοι πεφυκότες
τὸν Πηλέως φέρουσι θούριον γόνον·
δίδωσι δ’ αὐτὸς πωλοδαμνήσας ἄναξ
Πηλεῖ Ποσειδῶν, ὡς λέγουσι, πόντιος.
ἀλλ’ οὔ σ’ ἐπάρας ψεύσομαι· δώσω δέ σοι, 4 (3C)
κάλλιστον οἴκοις κτῆμ’, Ἀχιλλέως ὄχον.|
αἰνῶ· λαβὼν δ’ ἂν φημι κάλλιστον Φρυγῶν
δῶρον δέχεσθαι τῆς ἐμῆς εὐσπλαγχνίας.
σὲ δ’ οὐ φθονεῖν χρή· μυρί’ ἐστὶν ἄλλα σοι
194 ἐφ’ οἷσι τέρψηι τῆσδ’ ἀριστεύων χθονός.|
201 στείχοιμ’ ἂν· ἐλθὼν <δ’> ἐς δόμους ἐφέστιος
◆ σκευῆι πρεπόντως σῶμ’ ἐμὸν καθάψομαι, 4
κἀκεῖθεν ἥσω ναῦς ἐπ’ Ἀργείων πόδα.|
ἐπεὶ τίν’ ἄλλην ἀντὶ τῆσδ’ ἕξεις στολήν;|
πρέπουσαν ἔργωι κλωπικοῖς τε βήμασι_.|
σοφοῦ παρ’ ἀνδρὸς χρὴ σοφόν τι μανθάνειν·
λέξον, τίς ἔσται τοῦδε σώματος σαγή;|
λύκειον ἀμφὶ νῶτ’ ἐνάψομαι δορὰν
καὶ χάσμα θηρὸς ἀμφ’ ἐμῶι θήσω κάραι,
Eur. βάσιν τε χερσὶ προσθίαν καθαρμόσας
Ῥῆσος καὶ κῶλα κώλοις, τετράπουν μιμήσομαι
λύκου κέλευθον πολεμίοις δυσεύρετον,
150 213 τάφροις πελάζων καὶ νεῶν προβλήμασιν.

ὅταν δ’ ἔρημον χῶρον ἐμβαίνω ποδί,
δίβαμος εἶμι· τῆιδε σύγκειται δόλος.|
ἀλλ’ εὖ σ’ ὁ Μαίας παῖς ἐκεῖσε καὶ πάλιν
πέμψειεν Ἑρμῆς, ὅς γε φηλητῶν ἄναξ.
ἔχεις δε τοὔργον· εὐτυχεῖν μόνον σε δεῖ.|
σωθήσομαί τοι καὶ κτανὼν Ὀδυσσέως
οἴσω κάρα σοι—σύμβολον δ’ ἔχων σαφὲς
φήσεις Δόλωνα ναῦς ἐπ’ Ἀργείων μολεῖν—
ἢ παῖδα Τυδέως· οὐδ’ ἀναιμάκτωι χερὶ
ἥξω πρὸς οἴκους πρὶν φάος μολεῖν χθόνα.| 223
ἄναξ, τοιούτων δεσπόταισιν ἄγγελος 264
εἴην τὸ λοιπὸν οἷά σοι φέρω μαθεῖν.|
ἦ πόλλ’ ἀγρώταις σκαιὰ πρόσκειται φρενί·
καὶ γὰρ σὺ ποίμνας δεσπόταις τευχεσφόροις
ἥκειν ἔοικας ἀγγελῶν ἵν’ οὐ πρέπει.
οὐκ οἶσθα δῶμα τοὐμὸν ἢ θρόνους πατρός,
οἷ χρῆν γεγωνεῖν σ’ εὐτυχοῦντα ποίμνια;|
σκαιοὶ βοτῆρές ἐσμεν· οὐκ ἄλλως λέγω.
ἀλλ’ οὐδὲν ἧσσόν σοι φέρω κεδνοὺς λόγους.|
παῦσαι λέγων μοι τὰς προσαυλείους τύχας·
μάχας πρὸ χειρῶν καὶ δόρη βαστάζομεν.|
τοιαῦτα κἀγὼ σημανῶν ἐλήλυθα·
ἀνὴρ γὰρ ἀλκῆς μυρίας στρατηλατῶν
στείχει φίλος σοι σύμμαχός τε τῆιδε γῆι.|
ποίας πατρώιας γῆς ἐρημώσας πέδον;|
Θρῄκης· πατρὸς δὲ Στρυμόνος κικλήσκεται.| L2[I]
Ῥῆσον τιθέντ’ ἔλεξας ἐν Τροίαι πόδα;| 𝔸
ἔγνως· λόγου δὲ δὶς τόσου μ’ ἐκούφισας.|
καὶ πῶς πρὸς Ἴδης ὀργάδας πορεύεται,
πλαγχθεὶς πλατείας πεδιάδος θ’ ἁμαξιτοῦ;|
οὐκ οἶδ’ ἀκριβῶς· εἰκάσαι γε μὴν πάρα.
νυκτὸς γὰρ οὔτι φαῦλον ἐσβαλεῖν στρατόν,
κλυόντα πλήρη πεδία πολεμίας χερός.
φόβον δ’ ἀγρώσταις, οἳ κατ’ Ἰδαῖον λέπας
οἰκοῦμεν αὐτόρριζον ἑστίαν χθονός,
παρέσχε δρυμὸν νυκτὸς ἔνθηρον μολών.
πολλῆι γὰρ ἠχῆι Θρῄκιος ῥέων στρατὸς
ἔστειχε· θάμβει δ’ ἐκπλαγέντες ἵεμεν
ποίμνας πρὸς ἄκρας, μή τις Ἀργείων μόληι
λεηλατήσων καὶ σὰ πορθήσων σταθμά,
πρὶν δὴ δι’ ὤτων γῆρυν οὐχ Ἑλληνικὴν
ἐδεξάμεσθα καὶ μετέστημεν φόβον.
στείχων δ’ ἄνακτος προυξερευνητὰς ὁδοῦ
ἀνιστόρησα Θρηικίοις προσφθέγμασι_,
Τίς ὁ στρατηγὸς καὶ τίνος κεκλημένος
στείχει πρὸς ἄστυ Πριαμίδαισι σύμμαχος;
καὶ πάντ’ ἀκούσας ὧν ἐφιέμην μαθεῖν, Eur.
ἔστην· ὁρῶ δὲ Ῥῆσον ὥστε δαίμονα Ῥῆσος
ἑστῶτ’ ἐν ἵπποις Θρηικίοις τ’ ὀχήμασι_.
χρυσῆ δὲ πλάστιγξ αὐχένα ζυγηφόρον 303 200

καὶ μηχανᾶσθαι, ζῶντα συλλαβὼν ἐγὼ
πυλῶν ἐπ' ἐξόδοισιν ἀμπείρας ῥάχιν
στήσω πετεινοῖς γυψὶ θοινατήριον.
ληιστὴν γὰρ ὄντα καὶ θεῶν ἀνάκτορα
συλῶντα δεῖ νιν τῶιδε κατθανεῖν μόρωι.|
νῦν μὲν καταυλίσθητι· καὶ γὰρ εὐφρόνη.
δείξω δ' ἐγώ σοι χῶρον, ἔνθα χρὴ στρατὸν
τὸν σὸν νυχεῦσαι τοῦ τεταγμένου δίχα.
ξύνθημα δ' ἡμῖν Φοῖβος, ἤν τι καὶ δέηι·
μέμνησ' ἀκούσας, Θρηικί τ' ἄγγειλον στρατῶι.
ὑμᾶς δὲ βάντας χρὴ προταινὶ τάξεων
φρουρεῖν ἐγερτὶ καὶ νεῶν κατάσκοπον
δέχθαι Δόλωνα· καὶ γάρ, εἴπερ ἐστὶ σῶς,
ἤδη πελάζει στρατοπέδοισι Τρωϊκοῖς.| **526**
Διόμηδες, οὐκ ἤκουσας—ἢ κενὸς ψόφος **565**
στάζει δι' ὤτων;—τευχέων τινὰ κτύπον;|
οὔκ, ἀλλὰ δεσμὰ πωλικῶν ἐξ ἀντύγων
κλάζει σιδήρου· κἀμέ τοι, πρὶν ᾐσθόμην
δεσμῶν ἀραγμὸν ἱππικῶν, ἔδυ φόβος.|
ὅρα κατ' ὄρφνην μὴ φύλαξιν ἐντύχηις.|
φυλάξομαί τοι κἂν σκότωι τιθεὶς πόδα.|
ἢν δ' οὖν ἐγείρηις, οἶσθα σύνθημα στρατοῦ;|
Φοῖβον Δόλωνος οἶδα σύμβολον κλύων.|
εὐνὰς ἐρήμους τάσδε πολεμίων ὁρῶ.|
καὶ μὴν Δόλων γε τάσδ' ἔφραζεν Ἕκτορος
L1[O] κοίτας, ἐφ' ὧιπερ ἔγχος εἵλκυσται τόδε.| **L1[O]**
𝔹 τί δῆτ' ἂν εἴη; μῶν λόχος βέβηκέ ποι;| 𝔹
ἴσως ἐφ' ἡμῖν μηχανὴν στήσων τινά.|
θρασὺς γὰρ Ἕκτωρ νῦν, ἐπεὶ κρατεῖ, θρασύς.|
τί δῆτ', Ὀδυσσεῦ, δρῶμεν; οὐ γὰρ ηὕρομεν
τὸν ἄνδρ' ἐν εὐναῖς, ἐλπίδων δ' ἡμάρτομεν.|
στείχωμεν ὡς τάχιστα ναυστάθμων πέλας.
σώιζει γὰρ αὐτὸν ὅστις εὐτυχῆ θεῶν
τίθησιν· ἡμῖν δ' οὐ βιαστέον τύχην.|
οὐκ οὖν ἐπ' Αἰνέαν ἢ τὸν ἔχθιστον Φρυγῶν
Πάριν μολόντε χρὴ καρατομεῖν ξίφει;|
πῶς οὖν ἐν ὄρφνηι πολεμίων ἀνὰ στρατὸν
ζητῶν δυνήσηι τούσδ' ἀκινδύνως κτανεῖν;|
αἰσχρόν γε μέντοι ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν
δράσαντε μηδὲν πολεμίους νεώτερον.|
πῶς δ' οὐ δέδρακας; οὐ κτανόντε ναυστάθμων
κατάσκοπον Δόλωνα σώιζομεν τάδε
σκυλεύματ'; ἢ πᾶν στρατόπεδον πέρσειν δοκεῖς;|
πείθεις· πάλιν στείχωμεν· εὖ δ' εἴη τυχεῖν.|
ποῖ δὴ λιπόντε Τρωϊκῶν ἐκ τάξεων
χωρεῖτε, λύπηι καρδίαν δεδηγμένοι,
εἰ μὴ κτανεῖν σφῶιν Ἕκτορ' ἢ Πάριν θεὸς
δίδωσιν; ἄνδρα δ' οὐ πέπυσθε σύμμαχον
Τροίαι μολόντα Ῥῆσον οὐ φαύλωι τρόπωι.
ὃς εἰ διοίσει νύκτα τήνδ' ἐς αὔριον,

INCLUDED:
59 εἰ γὰρ φαεννοὶ μὴ †ξυνέσχον† ἡλίου
847 τίς οὖν τέτρωται, τίς τέθνηκε †συμμάχων†
875 ὄλοιθ' ὁ δράσας· οὐ γὰρ †εἰς σὲ τείνεται†

◆

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT III 1913)
typeface: Sea Hand Press 20

This **UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT** of this **PUBLIC DOMAIN TEXT** is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

Eur.
Ῥῆσος

οὔτ' ἄν σφ' Ἀχιλλεὺς οὔτ' ἂν Αἴαντος δόρυ
μὴ πάντα πέρσαι ναύσταθμ' Ἀργείων σχέθοι,
τείχη κατασκάψαντα καὶ πυλῶν ἔσω
λόγχηι πλατεῖαν ἐσδρομὴν ποιούμενον.
τοῦτον κατακτὰς πάντ' ἔχεις· τὰς δ' Ἕκτορος
εὐνὰς ἔασον καὶ καρατόμους σφαγάς·
ἔσται γὰρ αὐτῶι θάνατος ἐξ ἄλλης χερός.|
δέσποιν' Ἀθάνα, φθέγματος γὰρ ἠισθόμην
τοῦ σοῦ συνήθη γῆρυν· ἐν πόνοισι γὰρ
παροῦσ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς ἀεί ποτε.
τὸν ἄνδρα δ' ἡμῖν, ποῦ κατηύνασται, φράσον·
πόθεν τέτακται βαρβάρου στρατεύματος;|
ὅδ' ἐγγὺς ἧσται κοὐ συνήθροισται στρατῶι,
ἀλλ' ἐκτὸς αὐτὸν τάξεων κατηύνασεν
Ἕκτωρ, ἕως ἂν νύκτ' ἀμείψηται φάος.
πέλας δὲ πῶλοι Θρηικίων ἐξ ἁρμάτων
λευκαὶ δέδενται, διαπρεπεῖς ἐν εὐφρόνηι·
στίλβουσι δ' ὥστε ποταμίου κύκνου πτερόν.
ταύτας, κτανόντε δεσπότην, κομίζετε,
κάλλιστον οἴκοις σκῦλον· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου
τοιόνδ' ὄχημα χθὼν κέκευθε πωλικόν.|
Διόμηδες, ἢ σὺ κτεῖνε Θρήικιον λεών,
ἢ 'μοὶ πάρες γε, σοὶ δὲ χρὴ πώλους μέλειν.|
ἐγὼ φονεύσω, πωλοδαμνήσεις δὲ σύ·
τρίβων γὰρ εἶ τὰ κομψὰ καὶ νοεῖν σοφός.
L1[I] χρὴ δ' ἄνδρα τάσσειν οὗ μάλιστ' ἂν ὠφελοῖ.|
𝔹 καὶ μὴν καθ' ἡμᾶς τόνδ' Ἀλέξανδρον βλέπω
στείχοντα, φυλάκων ἔκ τινος πεπυσμένον
δόξας ἀσήμους πολεμίων μεμβλωκότων.|
πότερα σὺν ἄλλοις ἢ μόνος πορεύεται;|
μόνος· πρὸς εὐνὰς δ', ὡς ἔοικεν, Ἕκτορος
χωρεῖ, κατόπτας σημανῶν ἥκειν στρατοῦ.|
οὐκ οὖν ὑπάρχειν τόνδε κατθανόντα χρή;|
οὐκ ἂν δύναιο τοῦ πεπρωμένου πλέον·
τοῦτον δὲ πρὸς σῆς χειρὸς οὐ θέμις θανεῖν.
ἀλλ' ὧιπερ ἥκεις μορσίμους φέρων σφαγάς,
τάχυν'· ἐγὼ δὲ τῶιδε σύμμαχος Κύπρις
δοκοῦσ' ἀρωγὸς ἐν πόνοις παραστατεῖν,
✦ σαθροῖς λόγοισιν ἐχθρὸν ἄνδρ' ἀμείψομαι.
καὶ ταῦτ' ἐγὼ μὲν εἶπον· ὃν δὲ χρὴ παθεῖν,
οὐκ οἶδεν οὐδ' ἤκουσεν ἐγγὺς ὢν λόγου.|
σὲ τὸν στρατηγὸν καὶ κασίγνητον λέγω,
Ἕκτορ, καθεύδεις; οὐκ ἐγείρεσθαί σε χρῆν;
ἐχθρῶν τις ἡμῖν χρίμπτεται στρατεύματι,
ἢ κλῶπες ἄνδρες ἢ κατάσκοποί τινες.|
θάρσει· φυλάσσω σ' ἥδε πρευμενὴς Κύπρις.
μέλει δ' ὁ σός μοι πόλεμος, οὐδ' ἀμνημονῶ
τιμῆς, ἐπαινῶ δ' εὖ παθοῦσα πρὸς σέθεν.
καὶ νῦν ἐπ' εὐτυχοῦντι Τρωϊκῶι στρατῶι
ἥκω πορεύουσ' ἄνδρα σοι μέγαν φίλον,

ἐγὼ δὲ γῆς ἔφεδρον Ἑλλήνων στρατὸν
λεύσσων, τί μὴν ἔμελλον οὐ πέμψειν φίλοις
κήρυκας, ἐλθεῖν κἀπικουρῆσαι χθονί;
ἔπεμψ'· ὀφείλων δ' ἦλθε συμπονεῖν ἐμοί.
οὐ μὴν θανόντι γ' οὐδαμῶς συνήδομαι·
καὶ νῦν ἕτοιμος τῶιδε καὶ τεῦξαι τάφον
καὶ ξυμπυρῶσαι μυρίαν πέπλων χλιδήν·
φίλος γὰρ ἐλθὼν δυστυχῶς ἀπέρχεται.|
οὐκ εἶσι γαίας ἐς μελάγχιμον πέδον·
τοσόνδε Νύμφην τὴν ἔνερθ' αἰτήσομαι,
τῆς καρποποιοῦ παῖδα Δήμητρος θεᾶς,
ψυχὴν ἀνεῖναι τοῦδ'· ὀφειλέτις δέ μοι
τοὺς Ὀρφέως τιμῶσα φαίνεσθαι φίλους.
κἀμοὶ μὲν ὡς θανών τε κοὐ λεύσσων φάος
ἔσται τὸ λοιπόν· οὐ γὰρ ἐς ταὐτόν ποτε
ἔτ' εἶσιν οὐδὲ μητρὸς ὄψεται δέμας·
κρυπτὸς δ' ἐν ἄντροις τῆς ὑπαργύρου χθονὸς
ἀνθρωποδαίμων κείσεται βλέπων φάος,
Βάκχου προφήτης ὥστε Παγγαίου πέτραν
ὤικησε, σεμνὸς τοῖσιν εἰδόσιν θεός.
ῥᾶιον δὲ πένθος τῆς θαλασσίας θεοῦ
οἴσω· θανεῖν γὰρ καὶ τὸν ἐκ κείνης χρεών.
θρήνοις δ' ἀδελφαὶ πρῶτα μὲν σ' ὑμνήσομεν,
ἔπειτ' Ἀχιλλέα Θέτιδος ἐν πένθει ποτέ.
οὐ ῥύσεταί νιν Παλλάς, ἥ σ' ἀπέκτανεν·
τοῖον φαρέτρα Λοξίου σώιζει βέλος. L1[I]
ὦ παιδοποιοὶ συμφοραί, πόνοι βροτῶν· 𝔹
ὡς ὅστις ὑμᾶς μὴ κακῶς λογίζεται,
ἄπαις διοίσει κοὐ τεκὼν θάψει τέκνα.|
οὗτος μὲν ἤδη μητρὶ κηδεύειν μέλει·
σὺ δ' εἴ τι πράσσειν τῶν προκειμένων θέλεις,
Ἕκτορ, πάρεστι· φῶς γὰρ ἡμέρας τόδε.|
χωρεῖτε, συμμάχους δ' ὁπλίζεσθαι τάχος
ἄνωχθε πληροῦν τ' αὐχένας ξυνωρίδων.
πανοὺς δ' ἔχοντας χρὴ μένειν Τυρσηνικῆς
σάλπιγγος αὐδήν· ὡς ὑπερβαλὼν στρατὸν
τείχη τ' 'Αχαιῶν ναυσὶν αἶθον ἐμβαλεῖν
πέποιθα Τρωσί θ' ἡμέραν ἐλευθέραν
ἀκτῖνα τὴν στείχουσαν ἡλίου φέρειν.|

186 (126C)

οὕτως ὅπως ἂν μὴ 'γκαλῆι πορσύνετε.
Eur. ὑμᾶς δ' ἰόντας τοῖσιν ἐν τείχει χρεὼν
Ῥῆσος Πριάμωι τε καὶ γέρουσι σημῆναι νεκροὺς
881 θάπτειν κελεύθου λεωφόρου πρὸς ἐκτροπάς.|
890 ὁρᾶν πάρεστι, Τρῶες· ἡ γὰρ ἐν σοφοῖς
τιμὰς ἔχουσα Μοῦσα συγγόνων μία
πάρειμι, παῖδα τόνδ' ὁρῶσ' οἰκτρῶς φίλον
θανόνθ' ὑπ' ἐχθρῶν· ὅν ποθ' ὁ κτείνας χρόνωι
894 δόλιος Ὀδυσσεὺς ἀξίαν τείσει δίκην.|
904 ὅσον προσήκει μὴ γένους κοινωνίαν
905 ἔχοντι λύπηι τὸν σὸν οἰκτίρω γόνον.|
915 ἦ πολλὰ μὲν ζῶν, πολλὰ δ' εἰς Ἅιδου μολών,
Φιλάμμονος παῖ, τῆς ἐμῆς ἥψω φρενός·
ὕβρις γάρ, ἥ σ' ἔσφηλε, καὶ Μουσῶν ἔρις
τεκεῖν μ' ἔθηκε τόνδε δύστηνον γόνον.
περῶσα γὰρ δὴ ποταμίους διὰ ῥοὰς
λέκτροις ἐπλάθην Στρυμόνος φυταλμίοις,
ὅτ' ἤλθομεν γῆς χρυσόβωλον ἐς λέπας
Πάγγαιον ὀργάνοισιν ἐξησκημέναι
Μοῦσαι μεγίστην εἰς ἔριν μελωιδίας
κεινῶι σοφιστῆι Θρηικί, κἀκτυφλώσαμεν
Θάμυριν, ὃς ἡμῶν πόλλ' ἐδέννασεν τέχνην.
κἀπεί σε τίκτω, συγγόνους αἰδουμένη
καὶ παρθενείαν, ἧκ' ἐς εὐύδρου πατρὸς
δίνας· τρέφειν δέ σ' οὐ βρότειον ἐς χέρα
L2[O] Στρυμὼν δίδωσιν, ἀλλὰ πηγαίαις κόραις.
𝔹 ἔνθ' ἐκτραφεὶς κάλλιστα Παρθένων ὕπο,
Θρῄκης ἀνάσσων πρῶτος ἦσθ' ἀνδρῶν, τέκνον.
καί σ' ἀμφὶ γῆν μὲν πατρίαν φιλαιμάτους
ἀλκὰς κορύσσοντ' οὐκ ἐδείμαινον θανεῖν·
Τροίας δ' ἀπηύδων ἄστυ μὴ κέλσαι ποτε,
εἰδυῖα τὸν σὸν πότμον· ἀλλά σ' Ἕκτορος 7 (4C)
πρεσβεύμαθ'' αἵ τε μυρίαι γερουσίαι
ἔπεισαν ἐλθεῖν κἀπικουρῆσαι φίλοις.
καὶ τοῦδ', Ἀθάνα, παντὸς αἰτία μόρου,
—οὐδὲν δ' Ὀδυσσεὺς οὐδ' ὁ Τυδέως τόκος
ἔδρασε δράσας—μὴ δόκει λεληθέναι.
καίτοι πόλιν σὴν σύγγονοι πρεσβεύομεν
✦ Μοῦσαι μάλιστα κἀπιχρώμεθα χθονί, 7
μυστηρίων τε τῶν ἀπορρήτων φανὰς
ἔδειξεν Ὀρφεύς, αὐτανέψιος νεκροῦ
τοῦδ' ὃν κατέκτεινας σύ· Μουσαῖόν τε, σὸν
σεμνὸν πολίτην κἀπὶ πλεῖστον ἄνδρ' ἕνα
ἐλθόντα, Φοῖβος συγγονοί τ' ἠσκήσαμεν.
καὶ τῶνδε μισθὸν παῖδ' ἔχουσ' ἐν ἀγκάλαις
θρηνῶ. σοφιστὴν δ' ἄλλον οὐκ ἐπάξομαι.|
μάτην ἄρ' ἡμᾶς Θρῄκιος τροχηλάτης
ἐδέννασ', Ἕκτορ, τῶιδε βουλεῦσαι φόνον.|
ἤιδη τάδ'· οὐδὲν μάντεων ἔδει φράσαι
953 Ὀδυσσέως τέχναισι τόνδ' ὀλωλότα.

τῆς ὑμνοποιοῦ παῖδα Θρῄκιον θεᾶς
[Μούσης· πατρὸς δε Στρυμόνος κικλήσκεται].| Eur.
αἰεί ποτ' εὖ φρονοῦσα τυγχάνεις πόλει Ῥῆσος
κἀμοί, μέγιστον δ' ἐν βίωι κειμήλιον
κρίνας σέ φημι τῆιδε προσθέσθαι πόλει.
ἥκω δ' ἀκούσας οὐ τορῶς—φήμη δέ τις
φύλαξιν ἐμπέπτωκεν—ὡς κατάσκοποι
ἥκουσ' Ἀχαιῶν. χὼ μὲν οὐκ ἰδὼν λέγει,
ὁ δ' εἰσιδὼν μολόντας οὐκ ἔχει φράσαι·
ὧν οὕνεκ' εὐνὰς ἤλυθον πρὸς Ἕκτορος.|
μηδὲν φοβηθῆις· οὐδὲν ἐν στρατῶι νέον·
Ἕκτωρ δὲ φροῦδος Θρῆικα κοιμήσων στρατόν.|
σύ τοί με πείθεις, σοῖς δὲ πιστεύων λόγοις
τάξιν φυλάξων εἶμ' ἐλεύθερος φόβου.|
χώρει· μέλειν γὰρ πάντ' ἐμοὶ δόκει τὰ σά,
ὥστ' εὐτυχοῦντας συμμάχους ἐμοὺς ὁρᾶν·
γνώσηι δὲ καὶ σὺ τὴν ἐμὴν προθυμίαν.
ὑμᾶς δ' ἀυτῶ τοὺς ἄγαν ἐρρωμένους,
Λαερτίου παῖ, θηκτὰ κοιμίσαι ξίφη.
κεῖται γὰρ ἡμῖν Θρῄκιος στρατηλάτης,
ἵπποι τ' ἔχονται, πολέμιοι δ' ᾐσθημένοι
χωροῦσ' ἐφ' ὑμᾶς. ἀλλ' ὅσον τάχιστα χρὴ
φεύγειν πρὸς ὁλκοὺς ναυστάθμων. τί μέλλετε
σκηπτοῦ 'πιόντος πολεμίων σῶσαι βίον;| 674
♫ ὅστις δι' ὄρφνης ἦλθ' ἀδειμάντωι ποδὶ 697
♫ ἢ νησιώτην σποράδα κέκτηται βίον;| 701 L2[O]
♫ ἆρ' ἔστ' Ὀδυσσέως τοὔργον ἢ τίνος τόδε; 704 𝔹
♫ εἰ τοῖς πάροιθε χρὴ τεκμαίρεσθαι· τί μήν;| 705
♫ μὴ κλωπὸς αἴνει φωτὸς αἱμύλον δόρυ.| 709
♫ βίον δ' ἐπαιτῶν εἷρπ' ἀγύρτης τις λάτρις, 715
♫ ἔβαζε δῆθεν ἐχθρὸς ὢν στρατηλάταις.| 719
♫ εἴτ' οὖν Ὀδυσσέως εἴτε μή, φόβος μ' ἔχει· 722
♫ Ἕκτωρ γὰρ ἡμῖν τοῖς φύλαξι μέμψεται.| 723
♫ οἳ τῆσδε νυκτὸς ἦλθον ἐς Φρυγῶν στρατόν.| 727
συμφορὰ βαρεῖα Θρῃκῶν.| συμμάχων τις ὁ στένων.| 732
τίς εἶ ποτ' ἀνδρῶν συμμάχων; κατ' εὐφρόνην 736
ἀμβλῶπες αὐγαὶ κοὔ σε γιγνώσκω τορῶς.| 737
κακὸν κυρεῖν τι Θρῃκίωι στρατεύματι 745
ἔοικεν, οἷα τοῦδε γιγνώσκω κλύων.| 746
τάδ' οὐκ ἐν αἰνιγμοῖσι σημαίνει κακά· 754
σαφῶς γὰρ αὐδᾶι συμμάχους ὀλωλότας.|
κακῶς πέπρακται κἀπὶ τοῖς κακοῖσι πρὸς
αἴσχιστα. καίτοι δὶς τόσον κακὸν τόδε·
θανεῖν γὰρ εὐκλεῶς μέν, εἰ θανεῖν χρεών,
λυπρὸν μὲν οἶμαι τῶι θανόντι—πῶς γὰρ οὔ;—
τοῖς ζῶσι δ' ὄγκος καὶ δόμων εὐδοξία.
ἡμεῖς δ' ἀβούλως κἀκλεῶς ὀλώλαμεν.
ἐπεὶ γὰρ ἡμᾶς ηὔνασ' Ἑκτόρεια χείρ,
ξύνθημα λέξας, ηὕδομεν πεδοστιβεῖ
κόποι δαμέντες, οὐδ' ἐφρουρεῖτο στρατὸς 764

φυλακαῖσι νυκτέροισιν, οὐδ' ἐν τάξεσιν 187 (127c)
ἔκειτο τεύχη, πλῆκτρά τ' οὐκ ἐπὶ ζυγοῖς
ἵππων καθήρμοσθ', ὡς ἄναξ ἐπεύθετο
κρατοῦντας ὑμᾶς κἀφεδρεύοντας νεῶν
πρύμναισι· φαύλως δ' ηὕδομεν πεπτωκότες.
κἀγὼ μελούσηι καρδίαι λήξας ὕπνου
πώλοισι χόρτον, προσδοκῶν ἑωθινὴν
ζεύξειν ἐς ἀλκήν, ἀφθόνωι μετρῶ χερί.
λεύσσω δὲ φῶτε περιπολοῦνθ' ἡμῶν στρατὸν
πυκνῆς δι' ὄρφνης· ὡς δ' ἐκινήθην ἐγώ,
ἐπτηξάτην τε κἀνεχωρείτην πάλιν·
ἤπυσα δ' αὐτοῖς μὴ πελάζεσθαι στρατῶι,
κλῶπας δοκήσας συμμάχων πλάθειν τινάς.
οἳ δ' οὐδέν· οὐ μὴν οὐδ' ἐγὼ τὰ πλείονα·
ηὗδον δ' ἀπελθὼν αὖθις ἐς κοίτην πάλιν.
καί μοι καθ' ὕπνον δόξα τις παρίσταται·
ἵππους γὰρ ἃς ἔθρεψα κἀδιφρηλάτουν
Ῥήσωι παρεστὼς εἶδον, ὡς ὄναρ δοκῶν,
λύκους ἐπεμβεβῶτας ἑδραίαν ῥάχιν·
θείνοντε δ' οὐρᾶι πωλικῆς ῥινοῦ τρίχα
ἤλαυνον, αἳ δ' ἔρρεγκον ἐξ ἀντηρίδων
θυμὸν πνέουσαι κἀνεχαίτιζον φόβωι.
ἐγὼ δ' ἀμύνων θῆρας ἐξεγείρομαι
πώλοισιν· ἔννυχος γὰρ ἐξώρμα φόβος.
κλύω δ' ἐπάρας κρᾶτα μυχθισμὸν νεκρῶν·
L2[I] θερμὸς δὲ κρουνὸς δεσπότου παρὰ σφαγαῖς
𝔹 βάλλει με δυσθνήισκοντος αἵματος νέου.
ὀρθὸς δ' ἀνάισσω χειρὶ σὺν κενῆι δορός·
καί μ' ἔγχος αὐγάζοντα καὶ θηρώμενον
παίει παραστὰς νεῖραν ἐς πλευρὰν ξίφει
ἀνὴρ ἀκμάζων· φασγάνου γὰρ ἠισθόμην
πληγῆς, βαθεῖαν ἄλοκα τραύματος λαβών. 8 (5c)
πίπτω δὲ πρηνής· οἳ δ' ὄχημα πωλικὸν
λαβόντες ἵππων ἵεσαν φυγῆι πόδα.
ὀδύνη με τείρει κοὐκέτ' ὀρθοῦμαι τάλας.
καὶ ξυμφορὰν μὲν οἶδ' ὁρῶν, τρόπωι δ' ὅτωι
τεθνᾶσιν οἱ θανόντες οὐκ ἔχω φράσαι,
οὐδ' ἐξ ὁποίας χειρός. εἰκάσαι δέ μοι
◆ πάρεστι λυπρὰ πρὸς φίλων πεπονθέναι.| 8
ἡνίοχε Θρηικὸς τοῦ κακῶς πεπραγότος,
μηδὲν δυσοίζου· πολέμιοι 'δρασαν τάδε.
Ἕκτωρ δὲ καὐτὸς συμφορᾶς πεπυσμένος
χωρεῖ· συναλγεῖ δ', ὡς ἔοικε, σοῖς κακοῖς.|
πῶς, ὦ μέγιστα πήματ' ἐξειργασμένοι,
μολόντες ὑμᾶς πολεμίων κατάσκοποι
λήθουσιν αἰσχρῶς, καὶ κατεσφάγη στρατός,
κοὔτ' εἰσιόντας στρατόπεδ' ἐξαπώσατε
οὔτ' ἐξιόντας; τῶνδε τίς τείσει δίκην
πλὴν σοῦ; σὲ γὰρ δὴ φύλακά φημ' εἶναι στρατοῦ.
φροῦδοι δ' ἄπληκτοι, τῆι Φρυγῶν κακανδρίαι
πόλλ' ἐγγελῶντες τῶι στρατηλάτηι τ' ἐμοί.
εὖ νυν τόδ' ἴστε—Ζεὺς ὀμώμοται πατήρ—
ἤτοι μάραγνά γ' ἢ καρανιστὴς μόρος
μένει σε δρῶντα τοιάδ', ἢ τὸν Ἕκτορα
τὸ μηδὲν εἶναι καὶ κακὸν νομίζετε.|
τί τοῖσδ' ἀπειλεῖς βάρβαρός τε βαρβάρου
γνώμην ὑφαιρῆι τὴν ἐμήν, πλέκων λόγους;
σὺ ταῦτ' ἔδρασας· οὐδέν' ἂν δεξαίμεθα
οὔθ' οἱ θανόντες οὔτ' ἂν οἱ τετρωμένοι
ἄλλον· μακροῦ γε δεῖ σε καὶ σοφοῦ λόγου,
ὅτωι με πείσεις μὴ φίλους κατακτανεῖν,
ἵππων ἐρασθείς, ὧν ἕκατι συμμάχους
τοὺς σοὺς φονεύεις, πόλλ' ἐπισκήπτων μολεῖν.
ἦλθον, τεθνᾶσιν· εὐπρεπέστερον Πάρις
ξενίαν κατήισχυν' ἢ σὺ συμμάχους κτανών.
μὴ γάρ τι λέξηις ὥς τις Ἀργείων μολὼν
διώλεσ' ἡμᾶς· τίς ἂν ὑπερβαλὼν λόχους
Τρώων ἐφ' ἡμᾶς ἦλθεν, ὥστε καὶ λαθεῖν;
σὺ πρόσθεν ἡμῶν ἧσο καὶ Φρυγῶν στρατός.
τίς οὖν τέτρωται, τίς τέθνηκε †συμμάχων†
τῶν σῶν, μολόντων ὧν σὺ πολεμίων λέγεις;
ἡμεῖς δὲ καὶ τετρώμεθ', οἳ δὲ μειζόνως
παθόντες οὐχ ὁρῶσιν ἡλίου φάος.
ἁπλῶς δ' Ἀχαιῶν οὐδέν' αἰτιώμεθα.
τίς δ' ἂν χαμεύνας πολεμίων κατ' εὐφρόνην
Ῥήσου μολὼν ἐξηύρεν, εἰ μή τις θεῶν L2[I]
ἔφραζε τοῖς κτανοῦσιν; οὐδ' ἀφιγμένον 𝔹
τὸ πάμπαν ἦισαν· ἀλλὰ μηχαναὶ τάδε.|
χρόνον μὲν ἤδη συμμάχοισι χρώμεθα
ὁσόνπερ ἐν γῆι τῆιδ' Ἀχαιικὸς λεώς,
κοὐδὲν πρὸς αὐτῶν οἶδα πλημμελὲς κλυών·
ἐν σοὶ δ' ἂν ἀρχοίμεσθα. μή μ' ἔρως ἕλοι
τοιοῦτος ἵππων ὥστ' ἀποκτείνειν φίλους.
καὶ ταῦτ' Ὀδυσσεύς· τίς γὰρ ἄλλος ἄν ποτε
ἔδρασεν ἢ 'βούλευσεν Ἀργείων ἀνήρ;
δέδοικα δ' αὐτὸν καί τί μου θράσσει φρένας,
μὴ καὶ Δόλωνα συντυχὼν κατακτάνηι·
χρόνον γὰρ ἤδη φροῦδος ὢν οὐ φαίνεται.|
οὐκ οἶδα τοὺς σοὺς οὓς λέγεις Ὀδυσσέας·
ἡμεῖς δ' ὑπ' ἐχθρῶν οὐδενὸς πεπλήγμεθα.|
σὺ δ' οὖν νόμιζε ταῦτ', ἐπείπερ σοι δοκεῖ.|
ὦ γαῖα πατρίς, πῶς ἂν ἐνθάνοιμί σοι;|
μὴ θνῆισχ'· ἅλις γὰρ τῶν τεθνηκότων ὄχλος.|
ποῖ δὴ τράπωμαι δεσπότου μονούμενος;|
οἶκός σε κεύθων οὑμὸς ἐξιάσεται.|
καὶ πῶς με κηδεύσουσιν αὐθεντῶν χέρες;|
ὅδ' αὖ τὸν αὐτὸν μῦθον οὐ λήξει λέγων;|
ὄλοιθ' ὁ δράσας· οὐ γὰρ †ἐς σὲ τείνεται†
γλῶσσ', ὡς σὺ κομπεῖς· ἡ Δίκη δ' ἐπίσταται.|
λάζυσθ'· ἄγοντες <δ'> αὐτὸν ἐς δόμους ἐμούς,

Eur.
Τρωάδες

αἰαῖ, τέκνον, σῶν ἀνοσίων προσφαγμάτων·
αἰαῖ μάλ' αὖθις, ὡς κακῶς διόλλυσαι.|
ὄλωλεν ὡς ὄλωλεν· ἀλλ' ὅμως ἐμοῦ
ζώσης γ' ὄλωλεν εὐτυχεστέρωι πότμωι.|
οὐ ταὐτόν, ὦ παῖ, τῶι βλέπειν τὸ κατθανεῖν·
τὸ μὲν γὰρ οὐδέν, τῶι δ' ἔνεισιν ἐλπίδες.|
[ὦ μῆτερ, †ὦ τεκοῦσα†, κάλλιστον λόγον
ἄκουσον, ὥς σοι τέρψιν ἐμβάλω φρενί.]
τὸ μὴ γενέσθαι τῶι θανεῖν ἴσον λέγω,
τοῦ ζῆν δὲ λυπρῶς κρεῖσσόν ἐστι κατθανεῖν.
†ἀλγεῖ γὰρ οὐδὲν †τῶν κακῶν ᾐσθημένος·†
ὁ δ' εὐτυχήσας ἐς τὸ δυστυχὲς πεσὼν
ψυχὴν ἀλᾶται τῆς πάροιθ' εὐπραξίας.
κείνη δ', ὁμοίως ὥσπερ οὐκ ἰδοῦσα φῶς,
τέθνηκε κοὐδὲν οἶδε τῶν αὑτῆς κακῶν.
ἐγὼ δὲ τοξεύσασα τῆς εὐδοξίας
λαχοῦσα πλεῖστον τῆς τύχης ἡμάρτανον.
ἃ γὰρ γυναιξὶ σώφρον' ἔσθ' ηὑρημένα,
ταῦτ' ἐξεμόχθουν Ἕκτορος κατὰ στέγας.
πρῶτον μέν, ἔνθα—κἂν προσῆι κἂν μὴ προσῆι
ψόγος γυναιξίν—αὐτὸ τοῦτ' ἐφέλκεται
κακῶς ἀκούειν, ἥτις οὐκ ἔνδον μένει,
τούτου παρεῖσα πόθον ἔμιμνον ἐν δόμοις·
ἔσω τε μελάθρων κομψὰ θηλειῶν ἔπη
οὐκ εἰσεφρούμην, τὸν δὲ νοῦν διδάσκαλον
L1[O] οἴκοθεν ἔχουσα χρηστὸν ἐξήρκουν ἐμοί.
𝔸 γλώσσης τε σιγὴν ὄμμα θ' ἥσυχον πόσει
παρεῖχον· ᾔδη δ' ἅμε χρῆν νικᾶν πόσιν,
κείνωι τε νίκην ὧν ἐχρῆν παριέναι.
καὶ τῶνδε κληδὼν ἐς στράτευμ' Ἀχαιικὸν
ἐλθοῦσ' ἀπώλεσέν μ'· ἐπεὶ γὰρ ἡιρέθην,
Ἀχιλλέως με παῖς ἐβουλήθη λαβεῖν 1
δάμαρτα· δουλεύσω δ' ἐν αὐθεντῶν δόμοις.
κεἰ μὲν παρώσασ' Ἕκτορος φίλον κάρα
πρὸς τὸν παρόντα πόσιν ἀναπτύξω φρένα,
κακὴ φανοῦμαι τῶι θανόντι· τόνδε δ' αὖ
στυγοῦσ' ἐμαυτῆς δεσπόταις μισήσομαι.
καίτοι λέγουσιν ὡς μί' εὐφρόνη χαλᾶι
τὸ δυσμενὲς γυναικὸς εἰς ἀνδρὸς λέχος· 1
ἀπέπτυσ' αὐτήν, ἥτις ἄνδρα τὸν πάρος
καινοῖσι λέκτροις ἀποβαλοῦσ' ἄλλον φιλεῖ.
ἀλλ' οὐδὲ πῶλος ἥτις ἂν διαζυγῆι
τῆς συντραφείσης, ῥαιδίως ἕλκει ζυγόν.
καίτοι τὸ θηριῶδες ἄφθογγόν τ' ἔφυ
ξυνέσει τ' ἄχρηστον τῆι φύσει τε λείπεται.
σὲ δ', ὦ φίλ' Ἕκτορ, εἶχον ἄνδρ' ἀρκοῦντά μοι
ξυνέσει γένει πλούτωι τε κἀνδρείαι μέγαν·
ἀκήρατον δέ μ' ἐκ πατρὸς λαβὼν δόμων
◆ πρῶτος τὸ παρθένειον ἐζεύξω λέχος.
350 677 καὶ νῦν ὄλωλας μὲν σύ, ναυσθλοῦμαι δ' ἐγὼ

191

KEY:
- 🎶 within song (none)
- spoken by messenger
- † **crux** †
- | end of series of lines by same speaker
- ✦ row of last line

first word(s) of a line **OUTLINED**:
first trimeter of new speaker.

Letters not underlined:
Murray (OCT II 1913) and
Diggle (OCT II 1981) agree.

PREMIERE	PRIZE	TRILOGY	SATYR PLAY
415 BCE	2nd	Alexander	Sisyphys
		Palamedes	
		Trojan Women	

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY: LINK

E18

COMPANION TO

EURIPIDES

ΤΡΩΙΑΔΕΣ

METRICAL
TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-238	**1-100**	728-905	**401-500**
240-412	**101-200**	906-1005	**501-600**
413-627	**201-300**	1006-1168	**601-700**
628-727	**301-400**	1169-1326	**701-799**

2L 𝔸 1-677
1L 𝔹 678-955
2L ℂ 956-1326

PRINT
TWO-SIDED:
191 to **200**

189 (128C)

L1[I] A

Ἥκω λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος
πόντου Ποσειδῶν, ἔνθα Νηρήιδων χοροὶ
κάλλιστον ἴχνος ἐξελίσσουσιν ποδός.
ἐξ οὗ γὰρ ἀμφὶ τήνδε Τρωϊκὴν χθόνα
Φοῖβός τε κἀγὼ λαΐνους πύργους πέριξ
ὀρθοῖσιν ἔθεμεν κανόσιν, οὔποτ᾽ ἐκ φρενῶν
εὔνοι᾽ ἀπέστη τῶν ἐμῶν Φρυγῶν πόλει·
ἣ νῦν καπνοῦται καὶ πρὸς Ἀργείου δορὸς
ὄλωλε πορθηθεῖσ᾽. ὁ γὰρ Παρνάσιος
Φωκεὺς Ἐπειὸς μηχαναῖσι Παλλάδος
ἐγκύμον᾽ ἵππον τευχέων ξυναρμόσας,
πύργων ἔπεμψεν ἐντὸς ὀλέθριον βρέτας·
[ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὑστέρων κεκλήσεται
Δούρειος Ἵππος, κρυπτὸν ἀμπισχὼν δόρυ.]
ἔρημα δ᾽ ἄλση καὶ θεῶν ἀνάκτορα
φόνωι καταρρεῖ· πρὸς δὲ κρηπίδων βάθροις
πέπτωκε Πρίαμος Ζηνὸς ἑρκείου θανών.
πολὺς δὲ χρυσὸς Φρύγιά τε σκυλεύματα
πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν πέμπεται· μένουσι δὲ
πρύμνηθεν οὖρον, ὡς δεκασπόρωι χρόνωι
ἀλόχους τε καὶ τέκν᾽ εἰσίδωσιν ἄσμενοι,
οἳ τήνδ᾽ ἐπεστράτευσαν Ἕλληνες πόλιν.
ἐγὼ δέ—νικῶμαι γὰρ Ἀργείας θεοῦ
Ἥρας Ἀθάνας θ᾽, αἳ συνεξεῖλον Φρύγας—
λείπω τὸ κλεινὸν Ἴλιον βωμούς τ᾽ ἐμούς·
ἐρημία γὰρ πόλιν ὅταν λάβηι κακή,
νοσεῖ τὰ τῶν θεῶν οὐδὲ τιμᾶσθαι θέλει.
πολλοῖς δὲ κωκυτοῖσιν αἰχμαλωτίδων
βοᾶι Σκάμανδρος δεσπότας κληρουμένων.
καὶ τὰς μὲν Ἀρκάς, τὰς δὲ Θεσσαλὸς λεὼς
εἴληχ᾽ Ἀθηναίων τε Θησεῖδαι πρόμοι.
ὅσαι δ᾽ ἄκληροι Τρωιάδων, ὑπὸ στέγαις
ταῖσδ᾽ εἰσί, τοῖς πρώτοισιν ἐξῃρημέναι
στρατοῦ, σὺν αὐταῖς δ᾽ ἡ Λάκαινα Τυνδαρὶς
Ἑλένη, νομισθεῖσ᾽ αἰχμάλωτος ἐνδίκως.
τὴν δ᾽ ἀθλίαν τήνδ᾽ εἴ τις εἰσορᾶν θέλει,
πάρεστιν, Ἑκάβην κειμένην πυλῶν πάρος,
δάκρυα χέουσα πολλὰ καὶ πολλῶν ὕπερ·
ἧι παῖς μὲν ἀμφὶ μνῆμ᾽ Ἀχιλλείου τάφου
λάθρα τέθνηκε τλημόνως Πολυξένη·
φροῦδος δὲ Πρίαμος καὶ τέκν᾽· ἣν δὲ παρθένον
μεθῆκ᾽ Ἀπόλλων δρομάδα Κασάνδραν ἄναξ,
τὸ τοῦ θεοῦ τε παραλιπὼν τό τ᾽ εὐσεβὲς
γαμεῖ βιαίως σκότιον Ἀγαμέμνων λέχος.
ἀλλ᾽, ὦ ποτ᾽ εὐτυχοῦσα, χαῖρέ μοι, πόλις
ξεστόν τε πύργωμ᾽· εἴ σε μὴ διώλεσεν
Παλλὰς Διὸς παῖς, ἦσθ᾽ ἂν ἐν βάθροις ἔτι.|
ἔξεστι τὸν γένει μὲν ἄγχιστον πατρὸς
μέγαν τε δαίμον᾽ ἐν θεοῖς τε τίμιον,
λύσασαν ἔχθραν τὴν πάρος, προσεννέπειν;|

καὶ τὸν φυτουργὸν Πρίαμον οὐκ ἄλλων πάρα
κλύουσ᾽ ἔκλαυσα, τοῖσδε δ᾽ εἶδον ὄμμασιν
αὐτὴ κατασφαγέντ᾽ ἐφ᾽ ἑρκείωι πυρᾶι,
πόλιν θ᾽ ἁλοῦσαν. ἃς δ᾽ ἔθρεψα παρθένους
ἐς ἀξίωμα νυμφίων ἐξαίρετον,
ἄλλοισι θρέψασ᾽ ἐκ χερῶν ἀφηιρέθην·
κοὔτ᾽ ἐξ ἐκείνων ἐλπὶς ὡς ὀφθήσομαι,
αὐτή τ᾽ ἐκείνας οὐκέτ᾽ ὄψομαί ποτε.
τὸ λοίσθιον δέ, θριγκὸς ἀθλίων κακῶν,
δούλη γυνὴ γραῦς Ἑλλάδ᾽ εἰσαφίξομαι.
ἃ δ᾽ ἐστὶ γήραι τῶιδ᾽ ἀσυμφορώτατα,
τούτοις με προσθήσουσιν, ἢ θυρῶν λάτριν
κλῆιδας φυλάσσειν, τὴν τεκοῦσαν Ἕκτορα,
ἢ σιτοποιεῖν, κἀν πέδωι κοίτας ἔχειν
ῥυσοῖσι νώτοις, βασιλικῶν ἐκ δεμνίων,
τρυχηρὰ περὶ τρυχηρὸν εἱμένην χρόα
πέπλων λακίσματ᾽, ἀδόκιμ᾽ ὀλβίοις ἔχειν.
οἲ ᾽γὼ τάλαινα, διὰ γάμον μιᾶς ἕνα
γυναικὸς οἵων ἔτυχον ὧν τε τεύξομαι.
ὦ τέκνον, ὦ σύμβακχε Κασάνδρα θεοῖς,
οἵαις ἔλυσας συμφοραῖς ἅγνευμα σόν.
σύ τ᾽, ὦ τάλαινα, ποῦ ποτ᾽ εἶ, Πολυξένη;
ὡς οὔτε μ᾽ ἄρσην οὔτε θήλεια σπορὰ
πολλῶν γενομένων τὴν τάλαιναν ὠφελεῖ.
τί δῆτά μ᾽ ὀρθοῦτ᾽; ἐλπίδων ποίων ὕπο;
ἄγετε τὸν ἁβρὸν δή ποτ᾽ ἐν Τροίαι πόδα,
νῦν δ᾽ ὄντα δοῦλον, στιβάδα πρὸς χαμαιπετῆ
πέτρινά τε κρήδεμν᾽, ὡς πεσοῦσ᾽ ἀποφθαρῶ
δακρύοις καταξανθεῖσα. τῶν δ᾽ εὐδαιμόνων
μηδένα νομίζετ᾽ εὐτυχεῖν, πρὶν ἂν θάνηι.| 510
ὡς ἡδὺ δάκρυα τοῖς κακῶς πεπραγόσι 608
θρήνων τ᾽ ὀδυρμοὶ μοῦσά θ᾽ ἣ λύπας ἔχει.|
2 (1C)
ὦ μῆτερ ἀνδρός, ὅς ποτ᾽ Ἀργείων δορὶ
πλείστους διώλεσ᾽, Ἕκτορος, τάδ᾽ εἰσορᾶις;|
ὁρῶ τὰ τῶν θεῶν, ὡς τὰ μὲν πυργοῦσ᾽ ἄνω
τὸ μηδὲν ὄντα, τὰ δὲ δοκοῦντ᾽ ἀπώλεσαν.|
ἀγόμεθα λεία σὺν τέκνωι· τὸ δ᾽ εὐγενὲς
ἐς δοῦλον ἥκει, μεταβολὰς τοσάσδ᾽ ἔχον.|
2
τὸ τῆς ἀνάγκης δεινόν· ἄρτι κἀπ᾽ ἐμοῦ
βέβηκ᾽ ἀποσπασθεῖσα Κασάνδρα βίαι.|
ἄλλος τις Αἴας, ὡς ἔοικε, δεύτερος
παιδὸς πέφηνε σῆς· νοσεῖς δὲ χἄτερα.|
ὧν γ᾽ οὔτε μέτρον οὔτ᾽ ἀριθμός ἐστί μοι·
κακῶι κακὸν γὰρ εἰς ἅμιλλαν ἔρχεται.|
τέθνηκέ σοι παῖς πρὸς τάφωι Πολυξένη
σφαγεῖσ᾽ Ἀχιλλέως, δῶρον ἀψύχωι νεκρῶι.|
οἲ ᾽γὼ τάλαινα· τοῦτ᾽ ἐκεῖν᾽ ὅ μοι πάλαι
Ταλθύβιος αἴνιγμ᾽ οὐ σαφῶς εἶπεν σαφές.|
εἶδόν νιν αὐτή, κἀποβᾶσα τῶνδ᾽ ὄχων
ἔκρυψα πέπλοις κἀπεκοψάμην νεκρόν.| 627

50 300

Eur. Τρωάδες

ὁ γὰρ μέγιστος τῶν Πανελλήνων ἄναξ,
Ἀτρέως φίλος παῖς, τῆσδ' ἔρωτ' ἐξαίρετον
μαινάδος ὑπέστη· καὶ πένης μέν εἰμ' ἐγώ,
ἀτὰρ λέχος γε τῆσδ' ἂν οὐκ ἐκτησάμην.
καὶ σοὶ μέν—οὐ γὰρ ἀρτίας ἔχεις φρένας—
Ἀργεῖ' ὀνείδη καὶ Φρυγῶν ἐπαινέσεις
ἀνέμοις φέρεσθαι παραδίδωμ'· ἕπου δέ μοι
πρὸς ναῦς, καλὸν νύμφευμα τῶι στρατηλάτηι.
σὺ δ', ἡνίκ' ἄν σε Λαρτίου χρήζηι τόκος
ἄγειν, ἕπεσθαι· σώφρονος δ' ἔσηι λάτρις
γυναικός, ὥς φασ' οἱ μολόντες Ἴλιον.|
ἦ δεινὸς ὁ λάτρις. τί ποτ' ἔχουσι τοὔνομα
κήρυκες, ἓν ἀπέχθημα πάγκοινον βροτοῖς,
οἱ περὶ τυράννους καὶ πόλεις ὑπηρέται;
σὺ τὴν ἐμὴν φῂς μητέρ' εἰς Ὀδυσσέως
ἥξειν μέλαθρα; ποῦ δ' Ἀπόλλωνος λόγοι,
οἵ φασιν αὐτὴν εἰς ἔμ' ἡρμηνευμένοι
αὐτοῦ θανεῖσθαι; {…} τἄλλα δ' οὐκ ὀνειδιῶ.
δύστηνος, οὐκ οἶδ' οἷά νιν μένει παθεῖν·
ὡς χρυσὸς αὐτῶι τἀμὰ καὶ Φρυγῶν κακὰ
δόξει ποτ' εἶναι. δέκα γὰρ ἐκπλήσας ἔτη
πρὸς τοῖσιν ἐνθάδ', ἵξεται μόνος πάτραν
435 {…} †οὗ δὴ στενὸν δίαυλον ὤικισται πέτρας†
δεινὴ Χάρυβδις, ὠμοβρώς τ' ὀρειβάτης
Κύκλωψ, Λιγυστίς θ' ἡ συῶν μορφώτρια
L2[O] Κίρκη, θαλάσσης θ' ἁλμυρᾶς ναυάγια,
𝔸 λωτοῦ τ' ἔρωτες, Ἡλίου θ' ἁγναὶ βόες,
αἳ σαρξὶ φοινήεσσαν ἥσουσίν ποτε,
πικρὰν Ὀδυσσεῖ γῆρυν. ὡς δὲ συντέμω,
ζῶν εἶσ' ἐς Ἅιδου κἀκφυγὼν λίμνης ὕδωρ
443 κάκ' ἐν δόμοισι μυρί' εὑρήσει μολών.|
462 Ἑκάβης γεραιᾶς φύλακες, οὐ δεδόρκατε
δέσποιναν ὡς ἄναυδος ἐκτάδην πίτνει;
οὐκ ἀντιλήψεσθ'; ἢ μεθήσετ', ὦ κακαί,
γραῖαν πεσοῦσαν; αἴρετ' εἰς ὀρθὸν δέμας.|
ἐᾶτέ μ'—οὔτοι φίλα τὰ μὴ φίλ', ὦ κόραι—
κεῖσθαι πεσοῦσαν· πτωμάτων γὰρ ἄξια
πάσχω τε καὶ πέπονθα κἄτι πείσομαι.
ὦ θεοί {…} κακοὺς μὲν ἀνακαλῶ τοὺς συμμάχους,
ὅμως δ' ἔχει τι σχῆμα κικλήσκειν θεούς,
ὅταν τις ἡμῶν δυστυχῆ λάβηι τύχην.
πρῶτον μὲν οὖν μοι τἀγάθ' ἐξᾆσαι φίλον·
τοῖς γὰρ κακοῖσι πλείον' οἶκτον ἐμβαλῶ.
ἦμεν τύραννοι κὰς τύρανν' ἐγημάμην,
κἀνταῦθ' ἀριστεύοντ' ἐγεινάμην τέκνα,
οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως, ἀλλ' ὑπερτάτους Φρυγῶν·
οὓς Τρωιὰς οὐδ' Ἑλληνὶς οὐδὲ βάρβαρος
γυνὴ τεκοῦσα κομπάσειεν ἄν ποτε.
✦ κἀκεῖνά τ' εἶδον δορὶ πεσόνθ' Ἑλληνικῶι
τρίχας τ' ἐτμήθην τάσδε πρὸς τύμβοις νεκρῶν,

Eur. Τρωάδες

190 (129C) ἔξεστιν· αἱ γὰρ συγγενεῖς ὁμιλίαι,
ἄνασσ' Ἀθάνα, φίλτρον οὐ σμικρὸν φρενῶν.|
ἐπῄνεσ' ὀργὰς ἠπίους· φέρω δὲ σοὶ
κοινοὺς ἐμαυτῆι τ' ἐς μέσον λόγους, ἄναξ.|
μῶν ἐκ θεῶν του καινὸν ἀγγέλλεις ἔπος,
ἢ Ζηνὸς ἢ καὶ δαιμόνων τινὸς πάρα;|
οὔκ, ἀλλὰ Τροίας οὕνεκ', ἔνθα βαίνομεν,
πρὸς σὴν ἀφῖγμαι δύναμιν, ὡς κοινὴν λάβω.|
ἦ πού νιν, ἔχθραν τὴν πρὶν ἐκβαλοῦσα, νῦν
ἐς οἶκτον ἦλθες πυρὶ κατηιθαλωμένης;|
ἐκεῖσε πρῶτ' ἄνελθε· κοινώσηι λόγους
καὶ συνθελήσεις ἃν ἐγὼ πρᾶξαι θέλω;|
μάλιστ'· ἀτὰρ δὴ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν·
πότερον Ἀχαιῶν ἦλθες οὕνεκ' ἢ Φρυγῶν;|
τοὺς μὲν πρὶν ἐχθροὺς Τρῶας εὐφρᾶναι θέλω,
στρατῶι δ' Ἀχαιῶν νόστον ἐμβαλεῖν πικρόν.|
τί δ' ὧδε πηδᾶις ἄλλοτ' εἰς ἄλλους τρόπους
μισεῖς τε λίαν καὶ φιλεῖς ὃν ἂν τύχηις;|
οὐκ οἶσθ' ὑβρισθεῖσάν με καὶ ναοὺς ἐμούς;|
οἶδ', ἡνίκ' Αἴας εἷλκε Κασάνδραν βίαι.|
κοὐδέν γ' Ἀχαιῶν ἔπαθεν οὐδ' ἤκουσ' ὕπο.|
καὶ μὴν ἔπερσάν γ' Ἴλιον τῶι σῶι σθένει.|
τοιγάρ σφε σὺν σοὶ βούλομαι δρᾶσαι κακῶς.|
ἕτοιμ' ἃ βούληι τἀπ' ἐμοῦ. δράσεις δὲ τί;|
δύσνοστον αὐτοῖς νόστον ἐμβαλεῖν θέλω.|
ἐν γῆι μενόντων ἢ καθ' ἁλμυρὰν ἅλα;| L2[O]
ὅταν πρὸς οἴκους ναυστολῶσ' ἀπ' Ἰλίου. 𝔸
καὶ Ζεὺς μὲν ὄμβρον καὶ χάλαζαν ἄσπετον
πέμψει, δνοφώδη τ' αἰθέρος φυσήματα·
ἐμοὶ δὲ δώσειν φησὶ πῦρ κεραύνιον,
βάλλειν Ἀχαιοὺς ναῦς τε πιμπράναι πυρί.
3 (2C) σὺ δ' αὖ, τὸ σόν, παράσχες Αἰγαῖον πόρον
τρικυμίαις βρέμοντα καὶ δίναις ἁλός,
πλῆσον δὲ νεκρῶν κοῖλον Εὐβοίας μυχόν,
ὡς ἂν τὸ λοιπὸν τἄμ' ἀνάκτορ' εὐσεβεῖν
εἰδῶσ' Ἀχαιοί, θεούς τε τοὺς ἄλλους σέβειν.|
ἔσται τάδ'· ἡ χάρις γὰρ οὐ μακρῶν λόγων
δεῖται· ταράξω πέλαγος Αἰγαίας ἁλός.
3 ἀκταὶ δὲ Μυκόνου Δήλιοί τε χοιράδες
Σκῦρός τε Λῆμνός θ' αἱ Καφήρειοί τ' ἄκραι
πολλῶν θανόντων σώμαθ' ἕξουσιν νεκρῶν.
ἀλλ' ἕρπ' Ὄλυμπον καὶ κεραυνίους βολὰς
λαβοῦσα πατρὸς ἐκ χερῶν καραδόκει,
ὅταν στράτευμ' Ἀργεῖον ἐξιῆι κάλως.
μῶρος δὲ θνητῶν ὅστις ἐκπορθεῖ πόλεις,
ναούς τε τύμβους θ', ἱερὰ τῶν κεκμηκότων,
ἐρημίαι δοὺς <σφ'> αὐτὸς ὤλεθ' ὕστερον.| 97
ἐλθόντα κήρυκ' ἐξ Ἀχαιικοῦ στρατοῦ, 236
ἐγνωσμένος δὴ καὶ πάροιθέ σοι, γύναι,
193 Ταλθύβιος ἥκω καινὸν ἀγγελῶν λόγον.| 238

240 ἤδη κεκλήρωσθ’, εἰ τόδ’ ἦν ὑμῖν φόβος.|
243 κατ’ ἄνδρ’ ἑκάστη κοὐχ ὁμοῦ λελόγχατε.|
246 οἶδ’· ἀλλ’ ἕκαστα πυνθάνου, μὴ πάνθ’ ὁμοῦ.|
249 ἐξαίρετόν νιν ἔλαβεν Ἀγαμέμνων ἄναξ.|
251/2 οὔκ, ἀλλὰ λέκτρων σκότια νυμφευτήρια.|
255 ἔρως ἐτόξευσ’ αὐτὸν ἐνθέου κόρης.|
259 οὐ γὰρ μέγ’ αὐτῆι βασιλικῶν λέκτρων τυχεῖν;|
268 εὐδαιμόνιζε παῖδα σήν· ἔχει καλῶς.|
270/1 ἔχει πότμος νιν, ὥστ’ ἀπηλλάχθαι πόνων.|
274 καὶ τήνδ’ Ἀχιλλέως ἔλαβε παῖς ἐξαίρετον.|
275 ἐγὼ δὲ τῶι πρόσπολος ἁ τριτοβάμονος|
277 Ἰθάκης Ὀδυσσεὺς ἔλαχ’ ἄναξ δούλην σ’ ἔχειν.|
292 τὸ μὲν σὸν οἶσθα, πότνια, τὰς δ’ ἐμὰς τύχας
τίς ἆρ’ Ἀχαιῶν ἢ τίς Ἑλλήνων ἔχει;|
ἴτ’, ἐκκομίζειν δεῦρο Κασάνδραν χρεὼν
ὅσον τάχιστα, δμῶες, ὡς στρατηλάτηι
ἐς χεῖρα δούς νιν, εἶτα τὰς εἰληγμένας
καὶ τοῖσιν ἄλλοις αἰχμαλωτίδων ἄγω.
ἔα· τί πεύκης ἔνδον αἴθεται σέλας;
πιμπρᾶσιν—ἢ τί δρῶσι—Τρωιάδες μυχούς,
ὡς ἐξάγεσθαι τῆσδε μέλλουσαι χθονὸς
πρὸς Ἄργος, αὑτῶν τ’ ἐκπυροῦσι σώματα
θανεῖν θέλουσαι; κάρτα τοι τοὐλεύθερον
ἐν τοῖς τοιούτοις δυσλόφως φέρει κακά.
ἄνοιγ’ ἄνοιγε, μὴ τὸ ταῖσδε πρόσφορον
L2[I] ἐχθρὸν δ’ Ἀχαιοῖς εἰς ἔμ’ αἰτίαν βάληι.|
𝔸 οὐκ ἔστιν· οὐ πιμπρᾶσιν, ἀλλὰ παῖς ἐμὴ
307 μαινὰς θοάζει δεῦρο Κασάνδρα δρόμωι.|
342 βασίλεια, βακχεύουσαν οὐ λήψηι κόρην,
μὴ κοῦφον ἄρηι βῆμ’ ἐς Ἀργείων στρατόν;|
Ἥφαιστε, δαιδουχεῖς μὲν ἐν γάμοις βροτῶν,
ἀτὰρ λυγράν γε τήνδ’ ἀναιθύσσεις φλόγα
ἔξω τε μεγάλων ἐλπίδων. οἴμοι, τέκνον,
ὡς οὐχ ὑπ’ αἰχμῆς <σ’> οὐδ’ ὑπ’ Ἀργείου δορὸς
γάμους γαμεῖσθαι τούσδ’ ἐδόξαζόν ποτε.
παράδος ἐμοὶ φῶς· οὐ γὰρ ὀρθὰ πυρφορεῖς
μαινὰς θοάζουσ’, οὐδέ σ’ αἱ τύχαι, τέκνον,
†ἐσωφρόνηκασ’†, ἀλλ’ ἔτ’ ἐν ταὐτῶι μένεις.
ἐσφέρετε πεύκας, δάκρυά τ’ ἀνταλλάξατε
τοῖς τῆσδε μέλεσι, Τρωιάδες, γαμηλίοις.|
μῆτερ, πύκαζε κρατ’ ἐμὸν νικηφόρον
καὶ χαῖρε τοῖς ἐμοῖσι βασιλικοῖς γάμοις·
καὶ πέμπε, κἂν μὴ τἀμά σοι πρόθυμά γ’ ἦι,
ὤθει βιαίως· εἰ γὰρ ἔστι Λοξίας,
Ἑλένης γαμεῖ με δυσχερέστερον γάμον
ὁ τῶν Ἀχαιῶν κλεινὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Eur. κτενῶ γὰρ αὐτόν, κἀντιπορθήσω δόμους
Τρωάδες ποινὰς ἀδελφῶν καὶ πατρὸς λαβοῦσ’ ἐμοῦ.
{...} ◆ ἀλλ’ αὔτ’ ἐάσω· πέλεκυν οὐχ ὑμνήσομεν,
362 ὃς ἐς τράχηλον τὸν ἐμὸν εἶσι χἀτέρων·

191 (130C) μητροκτόνους τ’ ἀγῶνας, οὓς οὑμοὶ γάμοι
θήσουσιν, οἴκων τ’ Ἀτρέως ἀνάστασιν.
πόλιν δὲ δείξω τήνδε μακαριωτέραν
ἢ τοὺς Ἀχαιούς, ἔνθεος μέν, ἀλλ’ ὅμως
τοσόνδε γ’ ἔξω στήσομαι βακχευμάτων·
οἳ διὰ μίαν γυναῖκα καὶ μίαν Κύπριν,
θηρῶντες Ἑλένην, μυρίους ἀπώλεσαν.
ὁ δὲ στρατηγὸς ὁ σοφὸς ἐχθίστων ὕπερ
τὰ φίλτατ’ ὤλεσ’, ἡδονὰς τὰς οἴκοθεν
τέκνων ἀδελφῶι δοὺς γυναικὸς οὕνεκα,
καὶ ταῦθ’ ἑκούσης κοὐ βίαι λελησμένης.
ἐπεὶ δ’ ἐπ’ ἀκτὰς ἤλυθον Σκαμανδρίους,
ἔθνῃσκον, οὐ γῆς ὅρι’ ἀποστερούμενοι
οὐδ’ ὑψίπυργον πατρίδ’· οὓς δ’ Ἄρης ἕλοι,
οὐ παῖδας εἶδον, οὐ δάμαρτος ἐν χεροῖν
πέπλοις συνεστάλησαν, ἐν ξένηι δὲ γῆι
κεῖνται. τὰ δ’ οἴκοι τοῖσδ’ ὅμοι’ ἐγίγνετο·
χῆραί γ’ ἔθνῃσκον, οἱ δ’ ἄπαιδες ἐν δόμοις
ἄλλοις τέκν’ ἐκθρέψαντες· οὐδὲ πρὸς τάφοις
ἔσθ’ ὅστις αὐτῶν αἷμα γῆι δωρήσεται.
[ἦ τοῦδ’ ἐπαίνου τὸ στράτευμ’ ἐπάξιον.—
σιγᾶν ἄμεινον τἀισχρά, μηδὲ μοῦσά μοι
γένοιτ’ ἀοιδὸς ἥτις ὑμνήσει κακά.]
Τρῶες δὲ πρῶτον μέν, τὸ κάλλιστον κλέος,
ὑπὲρ πάτρας ἔθνῃσκον· οὓς δ’ ἕλοι δόρυ,
νεκροί γ’ ἐς οἴκους φερόμενοι φίλων ὕπο L2[I]
ἐν γῆι πατρώιαι περιβολὰς εἶχον χθονός, 𝔸
χεροῖν περισταλέντες ὧν ἐχρῆν ὕπο·
ὅσοι δὲ μὴ θάνοιεν ἐν μάχηι Φρυγῶν,
ἀεὶ κατ’ ἦμαρ σὺν δάμαρτι καὶ τέκνοις
ὤικουν, Ἀχαιοῖς ὧν ἀπῆσαν ἡδοναί.
4 (3C) τὰ δ’ Ἕκτορός σοι λύπρ’ ἄκουσον ὡς ἔχει·
δόξας ἀνὴρ ἄριστος οἴχεται θανών,
καὶ τοῦτ’ Ἀχαιῶν ἵξις ἐξεργάζεται·
εἰ δ’ ἦσαν οἴκοι, χρηστὸς ὢν ἐλάνθανεν.
Πάρις δ’ ἔγημε τὴν Διός· γήμας δὲ μή,
σιγώμενον τὸ κῆδος εἶχεν ἐν δόμοις.
φεύγειν μὲν οὖν χρὴ πόλεμον ὅστις εὖ φρονεῖ·
4 εἰ δ’ ἐς τόδ’ ἔλθοι, στέφανος οὐκ αἰσχρὸς πόλει
καλῶς ὀλέσθαι, μὴ καλῶς δὲ δυσκλεές.
ὧν οὕνεκ’ οὐ χρή, μῆτερ, οἰκτίρειν σε γῆν,
οὐ τἀμὰ λέκτρα· τοὺς γὰρ ἐχθίστους ἐμοὶ
καὶ σοὶ γάμοισι τοῖς ἐμοῖς διαφθερῶ.|
ὡς ἡδέως κακοῖσιν οἰκείοις γελᾶις,
μέλπεις θ’ ἃ μέλπουσ’ οὐ σαφῆ δείξεις ἴσως.|
εἰ μή σ’ Ἀπόλλων ἐξεβάκχευεν φρένας,
οὔ τἂν ἀμισθὶ τοὺς ἐμοὺς στρατηλάτας Eur.
τοιαῖσδε φήμαις ἐξέπεμπες ἂν χθονός. Τρωάδες
ἀτὰρ τὰ σεμνὰ καὶ δοκήμασιν σοφὰ
οὐδέν τι κρείσσω τῶν τὸ μηδὲν ἦν ἄρα. 412

ἄκουσον αὐτῆς, μὴ θάνηι τοῦδ' ἐνδεής,
Μενέλαε, καὶ δὸς τοὺς ἐναντίους λόγους
ἡμῖν κατ' αὐτῆς· τῶν γὰρ ἐν Τροίαι κακῶν
οὐδὲν κάτοισθα. συντεθεὶς δ' ὁ πᾶς λόγος
κτενεῖ νιν οὕτως ὥστε μηδαμοῦ φυγεῖν.|
σχολῆς τὸ δῶρον· εἰ δὲ βούλεται λέγειν,
ἔξεστι. τῶν σῶν δ' οὕνεχ'—ὡς μάθηι—λόγων
δώσω τόδ' αὐτῆι· τῆσδε δ' οὐ δώσω χάριν.|
ἴσως με, κἂν εὖ κἂν κακῶς δόξω λέγειν,
οὐκ ἀνταμείψηι πολεμίαν ἡγούμενος.
ἐγὼ δ', ἅ σ' οἶμαι διὰ λόγων ἰόντ' ἐμοῦ
κατηγορήσειν, ἀντιθεῖσ' ἀμείψομαι
[τοῖς σοῖσι τἀμὰ καὶ τὰ σ' αἰτιάματα].
πρῶτον μὲν ἀρχὰς ἔτεκεν ἥδε τῶν κακῶν,
Πάριν τεκοῦσα· δεύτερον δ' ἀπώλεσε
Τροίαν τε κἄμ' ὁ πρέσβυς οὐ κτανὼν βρέφος,
δαλοῦ πικρὸν μίμημ', Ἀλέξανδρον τότε.
ἐνθένδε τἀπίλοιπ' ἄκουσον ὡς ἔχει.
ἔκρινε τρισσὸν ζεῦγος ὅδε τριῶν θεῶν·
καὶ Παλλάδος μὲν ἦν Ἀλεξάνδρωι δόσις
Φρυξὶ στρατηγοῦνθ' Ἑλλάδ' ἐξανιστάναι,
Ἥρα δ' ὑπέσχετ' Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους
τυραννίδ' ἕξειν, εἴ σφε κρίνειεν Πάρις·
Κύπρις δὲ τοὐμὸν εἶδος ἐκπαγλουμένη
δώσειν ὑπέσχετ', εἰ θεὰς ὑπερδράμοι
κάλλει. τὸν ἔνθεν δ' ὡς ἔχει σκέψαι λόγον·
νικᾶι Κύπρις θεάς, καὶ τοσόνδ' οὑμοὶ γάμοι
ὤνησαν Ἑλλάδ'· οὐ κρατεῖσθ' ἐκ βαρβάρων,
οὔτ' ἐς δόρυ σταθέντες, οὐ τυραννίδι.
ἃ δ' εὐτύχησεν Ἑλλάς, ὠλόμην ἐγὼ
εὐμορφίαι πραθεῖσα, κὠνειδίζομαι
ἐξ ὧν ἐχρῆν με στέφανον ἐπὶ κάραι λαβεῖν.
οὔπω με φήσεις αὐτὰ τἀν ποσὶν λέγειν,
ὅπως ἀφώρμητ' ἐκ δόμων τῶν σῶν λάθραι.
ἦλθ' οὐχὶ μικρὰν θεὸν ἔχων αὑτοῦ μέτα
ὁ τῆσδ' ἀλάστωρ, εἴτ' Ἀλέξανδρον θέλεις
ὀνόματι προσφωνεῖν νιν εἴτε καὶ Πάριν·
ὅν, ὦ κάκιστε, σοῖσιν ἐν δόμοις λιπὼν
Σπάρτης ἀπῆρας νηὶ Κρησίαν χθόνα.
οὐ σέ, ἀλλ' ἐμαυτὴν τοὐπὶ τῶιδ' ἐρήσομαι·
τί δὴ φρονοῦσά γ' ἐκ δόμων ἅμ' ἑσπόμην
ξένωι, προδοῦσα πατρίδα καὶ δόμους ἐμούς;
τὴν θεὸν κόλαζε καὶ Διὸς κρείσσων γενοῦ,
ὃς τῶν μὲν ἄλλων δαιμόνων ἔχει κράτος,
κείνης δὲ δοῦλός ἐστι· συγγνώμη δ' ἐμοί.
ἔνθεν δ' ἔχοις ἂν εἰς ἔμ' εὐπρεπῆ λόγον·
ἐπεὶ θανὼν γῆς ἦλθ' Ἀλέξανδρος μυχούς,
χρῆν μ', ἡνίκ' οὐκ ἦν θεοπόνητά μου λέχη,
λιποῦσαν οἴκους ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν.
ἔσπευδον αὐτὸ τοῦτο· μάρτυρες δέ μοι

πρὸς Ἑλλάδ' αἰχμάλωτος ἐς δοῦλον ζυγόν.
ἆρ' οὐκ ἐλάσσω τῶν ἐμῶν ἔχει κακῶν
Πολυξένης ὄλεθρος, ἣν καταστένεις;
ἐμοὶ γὰρ οὐδ' ὃ πᾶσι λείπεται βροτοῖς
ξύνεστιν ἐλπίς, οὐδὲ κλέπτομαι φρένας
πράξειν τι κεδνόν· ἡδὺ δ' ἐστὶ καὶ δοκεῖν.|
ἐς ταὐτὸν ἥκεις συμφορᾶς· θρηνοῦσα δὲ
τὸ σὸν διδάσκεις μ' ἔνθα πημάτων κυρῶ.|
αὐτὴ μὲν οὔπω ναὸς εἰσέβην σκάφος,
γραφῆι δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι.
ναύταις γὰρ ἢν μὲν μέτριος ᾖι χειμὼν φέρειν,
προθυμίαν ἔχουσι σωθῆναι πόνων,
ὁ μὲν παρ' οἴαχ', ὁ δ' ἐπὶ λαίφεσιν βεβώς,
ὁ δ' ἄντλον εἴργων ναός· ἢν δ' ὑπερβάληι
πολὺς ταραχθεὶς πόντος, ἐνδόντες τύχηι
παρεῖσαν αὑτοὺς κυμάτων δραμήμασιν.
οὕτω δὲ κἀγὼ πόλλ' ἔχουσα πήματα
ἄφθογγός εἰμι καὶ παρεῖσ' ἔχω στόμα·
νικᾶι γὰρ οὑκ θεῶν με δύστηνος κλύδων.
ἀλλ', ὦ φίλη παῖ, τὰς μὲν Ἕκτορος τύχας
ἔασον· οὐ μὴ δάκρυά νιν σώσηι τὰ σά.
τίμα δὲ τὸν παρόντα δεσπότην σέθεν,
φίλον διδοῦσα δέλεαρ ἀνδρὶ σῶν τρόπων.
κἂν δρᾶις τάδ', ἐς τὸ κοινὸν εὐφρανεῖς φίλους
καὶ παῖδα τόνδε παιδὸς ἐκθρέψειας ἂν
Τροίαι μέγιστον ὠφέλημ', ἵν'—εἴ ποτε—
ἐκ σοῦ γενόμενοι παῖδες Ἴλιον πάλιν
κατοικίσειαν, καὶ πόλις γένοιτ' ἔτι.
ἀλλ' ἐκ λόγου γὰρ ἄλλος ἐκβαίνει λόγος,
τίν' αὖ δέδορκα τόνδ' Ἀχαιϊκὸν λάτριν
στείχοντα καινῶν ἄγγελον βουλευμάτων;|
Φρυγῶν ἀρίστου πρίν ποθ' Ἕκτορος δάμαρ,
μή με στυγήσηις· οὐχ ἑκὼν γὰρ ἀγγελῶ.
Δαναῶν τε κοινὰ Πελοπιδῶν τ' ἀγγέλματα.| {…}
τί δ' ἔστιν; ὥς μοι φροιμίων ἄρχηι κακῶν.|
ἔδοξε τόνδε παῖδα {…} πῶς εἴπω λόγον;|
μῶν οὐ τὸν αὐτὸν δεσπότην ἡμῖν ἔχειν;|
οὐδεὶς Ἀχαιῶν τοῦδε δεσπόσει ποτέ.|
ἀλλ' ἐνθάδ' αὐτὸν λείψανον Φρυγῶν λιπεῖν;|
οὐκ οἶδ' ὅπως σοι ῥαιδίως εἴπω κακά.|
ἐπῄνεσ' αἰδῶ, πλὴν ἐὰν λέγηις καλά.|
κτενοῦσι σὸν παῖδ', ὡς πύθηι κακὸν μέγα.|
οἴμοι, γάμων τόδ' ὡς κλύω μεῖζον κακόν.|
νικᾶι δ' Ὀδυσσεὺς ἐν Πανέλλησιν λέγων| {…}
αἰαῖ μάλ'· **οὐ γὰρ μέτρια πάσχομεν κακά.**|
λέξας ἀρίστου παῖδα μὴ τρέφειν πατρός| {…}
τοιαῦτα νικήσειε τῶν αὑτοῦ πέρι.|
ῥῖψαι δὲ πύργων δεῖν σφε Τρωϊκῶν ἄπο.
ἀλλ' ὣς γενέσθω, καὶ σοφωτέρα φανῆι·
μήτ' ἀντέχου τοῦδ', εὐγενῶς δ' ἄλγει κακοῖς,

193 (132C)

μήτε σθένουσα μηδὲν ἰσχύειν δόκει.
ἔχεις γὰρ ἀλκὴν οὐδαμῆι· σκοπεῖν δὲ χρή·
πόλις τ᾽ ὄλωλε καὶ πόσις, κρατῆι δὲ σύ,
ἡμεῖς δὲ πρὸς γυναῖκα μάρνασθαι μίαν
οἷοί τε. τούτων οὕνεκ᾽ οὐ μάχης ἐρᾶν
οὐδ᾽ αἰσχρὸν οὐδὲν οὐδ᾽ ἐπίφθονόν σε δρᾶν,
οὐδ᾽ αὖ σ᾽ Ἀχαιοῖς βούλομαι ῥίπτειν ἀράς.
εἰ γάρ τι λέξεις ὧν χολώσεται στρατός,
οὔτ᾽ ἂν ταφείη παῖς ὅδ᾽ οὔτ᾽ οἴκτου τύχοι.
σιγῶσα δ᾽ εὖ τε τὰς τύχας κεκτημένη
τὸν τοῦδε νεκρὸν οὐκ ἄθαπτον ἂν λίποις
αὐτή τ᾽ Ἀχαιῶν πρευμενεστέρων τύχοις.|
ὦ φίλτατ᾽, ὦ περισσὰ τιμηθεὶς τέκνον,
θανῆι πρὸς ἐχθρῶν μητέρ᾽ ἀθλίαν λιπών,
[ἡ τοῦ πατρὸς δέ σ᾽ εὐγένει᾽ ἀποκτενεῖ,
ἣ τοῖσιν ἄλλοις γίγνεται σωτηρία,]
τὸ δ᾽ ἐσθλὸν οὐκ ἐς καιρὸν ἦλθέ σοι πατρός.
ὦ λέκτρα τἀμὰ δυστυχῆ τε καὶ γάμοι,
οἷς ἦλθον ἐς μέλαθρον Ἕκτορός ποτε,
οὐ σφάγιον <υἱὸν> Δαναΐδαις τέξουσ᾽ ἐμόν,
ἀλλ᾽ ὡς τύραννον Ἀσιάδος πολυσπόρου.
ὦ παῖ, δακρύεις· αἰσθάνηι κακῶν σέθεν;
τί μου δέδραξαι χερσὶ κἀντέχηι πέπλων,
νεοσσὸς ὡσεὶ πτέρυγας ἐσπίτνων ἐμάς;
οὐκ εἶσιν Ἕκτωρ κλεινὸν ἁρπάσας δόρυ
L1[I] γῆς ἐξανελθὼν σοὶ φέρων σωτηρίαν,
𝔹 οὐ συγγένεια πατρός, οὐκ ἰσχὺς Φρυγῶν·
λυγρὸν δὲ πήδημ᾽ ἐς τράχηλον ὑψόθεν
πεσὼν ἀνοίκτως, πνεῦμ᾽ ἀπορρήξεις σέθεν.
ὦ νέον ὑπαγκάλισμα μητρὶ φίλτατον,
ὦ χρωτὸς ἡδὺ πνεῦμα· διὰ κενῆς ἄρα
ἐν σπαργάνοις σε μαστὸς ἐξέθρεψ᾽ ὅδε,
μάτην δ᾽ ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις.
νῦν—οὔποτ᾽ αὖθις—μητέρ᾽ ἀσπάζου σέθεν,
πρόσπιτνε τὴν τεκοῦσαν, ἀμφὶ δ᾽ ὠλένας
ἕλισσ᾽ ἐμοῖς νώτοισι καὶ στόμ᾽ ἅρμοσον.
ὦ βάρβαρ᾽ ἐξευρόντες Ἕλληνες κακά,
τί τόνδε παῖδα κτείνετ᾽ οὐδὲν αἴτιον;
ὦ Τυνδάρειον ἔρνος, οὔποτ᾽ εἶ Διός,
πολλῶν δὲ πατέρων φημί σ᾽ ἐκπεφυκέναι,
Ἀλάστορος μὲν πρῶτον, εἶτα δὲ Φθόνου,
Φόνου τε Θανάτου θ᾽ ὅσα τε γῆ τρέφει κακά.
οὐ γάρ ποτ᾽ αὐχῶ Ζῆνά γ᾽ ἐκφῦσαί σ᾽ ἐγώ,
πολλοῖσι κῆρα βαρβάροις Ἕλλησί τε.
ὄλοιο· καλλίστων γὰρ ὀμμάτων ἄπο
αἰσχρῶς τὰ κλεινὰ πεδί᾽ ἀπώλεσας Φρυγῶν.
<ἀλλ᾽> ἄγετε φέρετε ῥίπτετ᾽, εἰ ῥίπτειν δοκεῖ·
δαίνυσθε τοῦδε σάρκας. ἔκ τε γὰρ θεῶν
διολλύμεσθα, παιδί τ᾽ οὐ δυναίμεθ᾽ ἂν
777 θάνατον ἀρῆξαι. κρύπτετ᾽ ἄθλιον δέμας
καὶ ῥίπτετ᾽ ἐς ναῦς· ἐπὶ καλὸν γὰρ ἔρχομαι
ὑμέναιον, ἀπολέσασα τοὐμαυτῆς τέκνον.|
τάλαινα Τροία, μυρίους ἀπώλεσας
μιᾶς γυναικὸς καὶ λέχους στυγνοῦ χάριν.| 781
ὦ καλλιφεγγὲς ἡλίου σέλας τόδε, 860
ἐν ὧι δάμαρτα τὴν ἐμὴν χειρώσομαι
[†Ἑλένην· ὁ γὰρ δὴ πολλὰ μοχθήσας ἐγὼ
Μενέλαός εἰμι καὶ στράτευμ᾽ Ἀχαικόν].†
ἦλθον δὲ Τροίαν οὐχ ὅσον δοκοῦσί με
γυναικὸς οὕνεκ᾽, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἄνδρ᾽ ὃς ἐξ ἐμῶν
δόμων δάμαρτα ξεναπάτης ἐλῄσατο.
κεῖνος μὲν οὖν δέδωκε σὺν θεοῖς δίκην
αὐτός τε καὶ γῆ δορὶ πεσοῦσ᾽ Ἑλληνικῶι.
ἥκω δὲ τὴν τάλαιναν—οὐ γὰρ ἡδέως
ὄνομα δάμαρτος ἥ ποτ᾽ ἦν ἐμὴ λέγω—
ἄξων· δόμοις γὰρ τοῖσδ᾽ ἐν αἰχμαλωτικοῖς
κατηρίθμηται Τρῳάδων ἄλλων μέτα.
οἵπερ γὰρ αὐτὴν ἐξεμόχθησαν δορί,
κτανεῖν ἐμοί νιν ἔδοσαν, εἴτε μὴ κτανὼν
θέλοιμ᾽ ἄγεσθαι πάλιν ἐς Ἀργείαν χθόνα.
ἐμοὶ δ᾽ ἔδοξε τὸν μὲν ἐν Τροίαι μόρον
Ἑλένης ἐᾶσαι, ναυπόρωι δ᾽ ἄγειν πλάτηι
Ἑλληνίδ᾽ ἐς γῆν κἆιτ᾽ ἐκεῖ δοῦναι κτανεῖν,
ποινὰς ὅσοις τεθνᾶσ᾽ ἐν Ἰλίωι φίλοι.
ἀλλ᾽ εἶα χωρεῖτ᾽ ἐς δόμους, ὀπάονες,
κομίζετ᾽ αὐτὴν τῆς μιαιφονωτάτης L1[I]
κόμης ἐπισπάσαντες· οὔριοι δ᾽ ὅταν 𝔹
πνοαὶ μόλωσι, πέμψομέν νιν Ἑλλάδα.|
ὦ γῆς ὄχημα κἀπὶ γῆς ἔχων ἕδραν,
ὅστις ποτ᾽ εἶ σύ, δυστόπαστος εἰδέναι,
Ζεύς, εἴτ᾽ ἀνάγκη φύσεος εἴτε νοῦς βροτῶν,
6 (5C)
προσηυξάμην σε· πάντα γὰρ δι᾽ ἀψόφου
βαίνων κελεύθου κατὰ δίκην τὰ θνήτ᾽ ἄγεις.|
τί δ᾽ ἔστιν; εὐχὰς ὡς ἐκαίνισας θεῶν.|
αἰνῶ σε, Μενέλα᾽, εἰ κτενεῖς δάμαρτα σήν.
ὁρᾶν δὲ τήνδε φεῦγε, μή σ᾽ ἕληι πόθωι.
αἱρεῖ γὰρ ἀνδρῶν ὄμματ᾽, ἐξαιρεῖ πόλεις,
πίμπρησιν οἴκους· ὧδ᾽ ἔχει κηλήματα.
6
ἐγώ νιν οἶδα, καὶ σύ, χοἰ πεπονθότες.|
Μενέλαε, φροίμιον μὲν ἄξιον φόβου
τόδ᾽ ἐστίν· ἐν γὰρ χερσὶ προσπόλων σέθεν
βίαι πρὸ τῶνδε δωμάτων ἐκπέμπομαι.
ἀτὰρ σχεδὸν μὲν οἶδά σοι μισουμένη,
ὅμως δ᾽ ἐρέσθαι βούλομαι· γνῶμαι τίνες
Ἕλλησι καὶ σοὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι;|
οὐκ εἰς ἀκριβὲς ἦλθεν, ἀλλ᾽ ἅπας στρατὸς
κτανεῖν ἐμοί σ᾽ ἔδωκεν, ὅνπερ ἠδίκεις.|
ἔξεστιν οὖν πρὸς ταῦτ᾽ ἀμείψασθαι λόγωι,
ὡς οὐ δικαίως, ἢν θάνω, θανούμεθα;|
οὐκ ἐς λόγους ἐλήλυθ᾽, ἀλλὰ σε κτενῶν.|

Eur.
Τρωάδες

πύργων πυλωροὶ κἀπὸ τειχέων σκοποί,
οἳ πολλάκις μ᾽ ἐφηῦρον ἐξ ἐπάλξεων
πλεκταῖσιν ἐς γῆν σῶμα κλέπτουσαν τόδε.|
[βίαι δ᾽ ὁ καινός μ᾽ οὗτος ἁρπάσας πόσις
Δηίφοβος ἄλοχον εἶχεν ἀκόντων Φρυγῶν.]
πῶς οὖν ἔτ᾽ ἂν θνῄσκοιμ᾽ ἂν ἐνδίκως, πόσι, {…}
πρὸς σοῦ δικαίως, ἣν ὁ μὲν βίαι γαμεῖ,
τὰ δ᾽ οἴκοθεν κεῖν᾽ ἀντὶ νικητηρίων
πικρῶς ἐδούλευσ᾽; εἰ δὲ τῶν θεῶν κρατεῖν
βούληι, τὸ χρῄζειν ἀμαθές ἐστί σου τόδε.
βαείλει᾽, ἄμυνον σοῖς τέκνοισι καὶ πάτραι
πειθὼ διαφθείρουσα τῆσδ᾽, ἐπεὶ λέγει
καλῶς κακοῦργος οὖσα· δεινὸν οὖν τόδε.|
ταῖς θεαῖσι πρῶτα σύμμαχος γενήσομαι
καὶ τήνδε δείξω μὴ λέγουσαν ἔνδικα.
ἐγὼ γὰρ Ἥραν παρθένον τε Παλλάδα
οὐκ ἐς τοσοῦτον ἀμαθίας ἐλθεῖν δοκῶ,
ὥσθ᾽ ἡ μὲν Ἄργος βαρβάροις ἀπημπόλα,
Παλλὰς δ᾽ Ἀθήνας Φρυξὶ δουλεύειν ποτέ,
εἰ παιδιαῖσι καὶ χλιδῆι μορφῆς πέρι
ἦλθον πρὸς Ἴδην· τοῦ γὰρ οὕνεκ᾽ ἂν θεὰ
Ἥρα τοσοῦτον ἔσχ᾽ ἔρωτα καλλονῆς;
πότερον ἀμείνον᾽ ὡς λάβηι Διὸς πόσιν;
ἢ γάμον Ἀθάνα θεῶν τινος θηρωμένη—
ἢ παρθένειαν πατρὸς ἐξῃτήσατο,
φεύγουσα λέκτρα; μὴ ἀμαθεῖς ποίει θεὰς
L1[O] ℂ
τὸ σὸν κακὸν κοσμοῦσα, μὴ ≤οὐ≥ πείσῃς σοφούς.
Κύπριν δ᾽ ἔλεξας—ταῦτα γὰρ γέλως πολύς—
ἐλθεῖν ἐμῶι ξὺν παιδὶ Μενέλεω δόμους.
οὐκ ἂν μένουσ᾽ ἂν ἥσυχός σ᾽ ἐν οὐρανῶι
αὐταῖς Ἀμύκλαις ἤγαγεν πρὸς Ἴλιον;
7 ἦν οὑμὸς υἱὸς κάλλος ἐκπρεπέστατος,
ὁ σὸς δ᾽ ἰδών νιν νοῦς ἐποιήθη Κύπρις·
τὰ μῶρα γὰρ πάντ᾽ ἐστὶν Ἀφροδίτη βροτοῖς,
καὶ τοὔνομ᾽ ὀρθῶς ἀφροσύνης ἄρχει θεᾶς.
ὃν εἰσιδοῦσα βαρβάροις ἐσθήμασι_
χρυσῶι τε λαμπρὸν ἐξεμαργώθης φρένας.
ἐν μὲν γὰρ Ἄργει _μίκρ᾽ ἔχουσ᾽ ἀνεστρέφου,
7 Σπάρτης δ᾽ ἀπαλλαχθεῖσα τὴν Φρυγῶν πόλιν
χρυσῶι ῥέουσαν ἤλπισας κατακλύσειν
δαπάναισιν· οὐδ᾽ ἦν ἱκανά σοι τὰ Μενέλεω
μέλαθρα ταῖς σαῖς ἐγκαθυβρίζειν τρυφαῖς.
εἶέν· βίαι γὰρ παῖδα φῂς <σ᾽> ἄγειν ἐμόν·
τίς Σπαρτιατῶν ᾔσθετ᾽; ἢ ποίαν βοὴν
ἀνωλόλυξας—Κάστορος νεανίου
τοῦ συζύγου τ᾽ ἔτ᾽ ὄντος, οὐ κατ᾽ ἄστρα πω;
ἐπεὶ δὲ Τροίαν ἦλθες Ἀργεῖοί τέ σου
κατ᾽ ἴχνος, ἦν δὲ δοριπετὴς ἀγωνία,
εἰ μὲν τὰ τοῦδε κρείσσον᾽ ἀγγέλλοιτό σοι,
Μενέλαον ᾔνεις, παῖς ὅπως λυποῖτ᾽ ἐμὸς

L1[O] ℂ

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT II 1913)
typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

ἔχων ἔρωτος ἀνταγωνιστὴν μέγαν· 195
εἰ δ᾽ εὐτυχοῖεν Τρῶες, οὐδὲν ἦν ὅδε.
ἐς τὴν τύχην δ᾽ ὁρῶσα τοῦτ᾽ ἤσκεις, ὅπως
ἕποι᾽ ἅμ᾽ αὐτῆι, τῆι ἀρετῆι δ᾽ οὐκ ἤθελες.
κἄπειτα πλεκταῖς σῶμα σὸν κλέπτειν λέγεις
πύργων καθιεῖσ᾽, ὡς μένουσ᾽ ἀκουσίως.
ποῦ δῆτ᾽ ἐλήφθης ἢ βρόχοις ἀρτωμένη
ἢ φάσγανον θήγουσ᾽, ἃ γενναία γυνὴ
δράσειεν ἂν ποθοῦσα τὸν πάρος πόσιν;
καίτοι σ᾽ ἐνουθέτουν γε πολλὰ πολλάκις·
Ὦ θύγατερ, ἔξελθ᾽· οἱ δ᾽ ἐμοὶ παῖδες γάμους
ἄλλους γαμοῦσι, σὲ δ᾽ ἐπὶ ναῦς Ἀχαιϊκὰς
πέμψω συνεκκλέψασα· καὶ παῦσον μάχης
Ἕλληνας ἡμᾶς τ᾽. ἀλλὰ σοὶ τόδ᾽ ἦν πικρόν.
ἐν τοῖς Ἀλεξάνδρου γὰρ ὕβριζες δόμοις
καὶ προσκυνεῖσθαι βαρβάρων ὕπ᾽ ἤθελες·
μεγάλα γὰρ ἦν σοι.—κἀπὶ τοῖσδε σὸν δέμας
ἐξῆλθες ἀσκήσασα κἄβλεψας πόσει
τὸν αὐτὸν αἰθέρ᾽, ὦ κατάπτυστον κάρα·
ἣν χρῆν ταπεινὴν ἐν πέπλων ἐρειπίοις,
φρίκηι τρέμουσαν, κρᾶτ᾽ ἀπεσκυθισμένην
ἐλθεῖν, τὸ σῶφρον τῆς ἀναιδείας πλέον
ἔχουσαν ἐπὶ τοῖς πρόσθεν ἡμαρτημένοις.
  Μενέλα᾽, ἵν᾽ εἰδῆις οἷ τελευτήσω λόγον,
στεφάνωσον Ἑλλάδ᾽ ἀξίως τήνδε κτανὼν
L1[I] σαυτοῦ, νόμον δὲ τόνδε ταῖς ἄλλαισι θὲς L1[I]
ℂ γυναιξί, θνήισκειν ἥτις ἂν προδῶι πόσιν.| ℂ
Μενέλαε, προγόνων τ᾽ ἀξίως δόμων τε σῶν
τεῖσαι δάμαρτα κἀφελοῦ πρὸς Ἑλλάδος
ψόγον τὸ θῆλύ τ᾽, εὐγενὴς ἐχθροῖς φανείς.|
ἐμοὶ σὺ συμπέπτωκας ἐς ταὐτὸν λόγου,
ἑκουσίως τήνδ᾽ ἐκ δόμων ἐλθεῖν ἐμῶν 8
ξένας ἐς εὐνάς· χἠ Κύπρις κόμπου χάριν
λόγοις ἐνεῖται.—βαῖνε λευστήρων πέλας
πόνους τ᾽ Ἀχαιῶν ἀπόδος ἐν μικρῶι μακροὺς
θανοῦσ᾽, ἵν᾽ εἰδῆις μὴ καταισχύνειν ἐμέ.|
μή, πρός σε γονάτων, τὴν νόσον τὴν τῶν θεῶν
προσθεὶς ἐμοὶ κτάνηις με, συγγίγνωσκε δέ.|
μηδ᾽ οὓς ἀπέκτειν᾽ ἥδε συμμάχους προδῶις· 8
ἐγὼ πρὸ κείνων καὶ τέκνων σε λίσσομαι.|
παῦσαι, γεραιά· τῆσδε δ᾽ οὐκ ἐφρόντισα.
λέγω δὲ προσπόλοισι πρὸς πρύμνας νεῶν
τήνδ᾽ ἐκκομίζειν, ἔνθα ναυστολήσεται.|
μή νυν νεὼς σοὶ ταὐτὸν ἐσβήτω σκάφος.|
τί δ᾽ ἔστι; μεῖζον βρῖθος ἢ πάροιθ᾽ ἔχει;|
οὐκ ἔστ᾽ ἐραστὴς ὅστις οὐκ ἀεὶ φιλεῖ.|
 ὅπως ἂν ἐκβῆι τῶν ἐρωμένων ὁ νοῦς. Eur.
 ἔσται δ᾽ ἃ βούληι· ναῦν γὰρ οὐκ ἐσβήσεται Τρωάδες
✦ ἐς ἥνπερ ἡμεῖς· καὶ γὰρ οὐ κακῶς λέγεις·
 ἐλθοῦσα δ᾽ Ἄργος ὥσπερ ἀξία κακῶς 198

κακὴ θανεῖται καὶ γυναιξὶ σωφρονεῖν
πάσαισι θήσει. ῥάιδιον μὲν οὐ τόδε·
ὅμως δ' ὁ τῆσδ' ὄλεθρος ἐς φόβον βαλεῖ
τὸ μῶρον αὐτῶν, κἂν ἔτ' ὦσ' ἐχθίονες.|
Ἑκάβη, νεὼς μὲν πίτυλος εἷς λελειμμένος
λάφυρα τἀπίλοιπ' Ἀχιλλείου τόκου
μέλλει πρὸς ἀκτὰς ναυστολεῖν Φθιώτιδας·
αὐτὸς δ' ἀνῆκται Νεοπτόλεμος, καινάς τινας
Πηλέως ἀκούσας συμφοράς, ὥς νιν χθονὸς
Ἄκαστος ἐκβέβληκεν, ὁ Πελίου γόνος.
οὗ θᾶσσον οὕνεκ', ἢ χάριν μονῆς ἔχων,
φροῦδος, μετ' αὐτοῦ δ' Ἀνδρομάχη, πολλῶν ἐμοὶ
δακρύων ἀγωγός, ἡνίκ' ἐξώρμα χθονός,
πάτραν τ' ἀναστένουσα καὶ τὸν Ἕκτορος
τύμβον προσεννέπουσα. καί σφ' ᾐτήσατο
θάψαι νεκρὸν τόνδ', ὃς πεσὼν ἐκ τειχέων
ψυχὴν ἀφῆκεν Ἕκτορος τοῦ σοῦ γόνος·
φόβον τ' Ἀχαιῶν, χαλκόνωτον ἀσπίδα
τήνδ', ἣν πατὴρ τοῦδ' ἀμφὶ πλευρ' ἐβάλλετο,
μή νιν πορεῦσαι Πηλέως ἐφ' ἑστίαν,
μηδ' ἐς τὸν αὐτὸν θάλαμον, οὗ νυμφεύσεται
[μήτηρ νεκροῦ τοῦδ' Ἀνδρομάχη, λύπας ὁρᾶν],
ἀλλ' ἀντὶ κέδρου περιβόλων τε λαΐνων
ἐν τῆιδε θάψαι παῖδα· σὰς δ' ἐς ὠλένας
δοῦναι, πέπλοισιν ὡς περιστείληις νεκρὸν
L2[O] ℂ
στεφάνοις θ', ὅση σοι δύναμις, ὡς ἔχει τὰ σά·
ἐπεὶ βέβηκε, καὶ τὸ δεσπότου τάχος
ἀφείλετ' αὐτὴν παῖδα μὴ δοῦναι τάφωι.
ἡμεῖς μὲν οὖν, ὅταν σὺ κοσμήσηις νέκυν,
γῆν τῶιδ' ἐπαμπισχόντες ἀροῦμεν δόρυ·
σὺ δ' ὡς τάχιστα πρᾶσσε τἀπεσταλμένα.
9
ἑνὸς μὲν οὖν μόχθου σ' ἀπαλλάξας ἔχω·
Σκαμανδρίους γὰρ τάσδε διαπερῶν ῥοὰς
ἔλουσα νεκρὸν κἀπένιψα τραύματα.
ἀλλ' εἶμ' ὀρυκτὸν τῶιδ' ἀναρρήξων τάφον,
ὡς σύντομ' ἡμῖν τἀπ' ἐμοῦ τε κἀπὸ σοῦ
ἐς ἓν ξυνελθόντ' οἴκαδ' ὁρμήσηι πλάτην.|
θέσθ' ἀμφίτορνον ἀσπίδ' Ἕκτορος πέδωι,
9
λυπρὸν θέαμα κοὐ φίλον λεύσσειν ἐμοί.
ὦ μείζον' ὄγκον δορὸς ἔχοντες ἢ φρενῶν,
τί τόνδ', Ἀχαιοί, παῖδα δείσαντες φόνον
καινὸν διειργάσασθε; μὴ Τροίαν ποτὲ
πεσοῦσαν ὀρθώσειεν; οὐδὲν ἦτ' ἄρα,
ὅθ' Ἕκτορος μὲν εὐτυχοῦντος ἐς δόρυ
διωλλύμεσθα μυρίας τ' ἄλλης χερός,
πόλεως δ' ἁλούσης καὶ Φρυγῶν ἐφθαρμένων
βρέφος τοσόνδ' ἐδείσατ'· οὐκ αἰνῶ φόβον,
ὅστις φοβεῖται μὴ διεξελθὼν λόγωι.
ὦ φίλταθ', ὥς σοι θάνατος ἦλθε δυστυχής.
εἰ μὲν γὰρ ἔθανες πρὸ πόλεως ἥβης τυχὼν

γάμων τε καὶ τῆς ἰσοθέου τυραννίδος,
μακάριος ἦσθ' ἄν, εἴ τι τῶνδε μακάριον·
νῦν <δ'> αὔτ' ἰδὼν μὲν γνούς τε σῆι ψυχῆι, τέκνον,
οὐκ οἶσθ', ἐχρήσω δ' οὐδὲν ἐν δόμοις ἔχων.
δύστηνε, κρατὸς ὥς σ' ἔκειρεν ἀθλίως
τείχη πατρῷια, Λοξίου πυργώματα,
ὃν πόλλ' ἐκήπευσ' ἡ τεκοῦσα βόστρυχον
φιλήμασίν τ' ἔδωκεν, ἔνθεν ἐκγελᾶι
ὀστέων ῥαγέντων φόνος, ἵν' αἰσχρὰ μὴ λέγω.
ὦ χεῖρες, ὡς εἰκοὺς μὲν ἡδείας πατρὸς
κέκτησθ', ἐν ἄρθροις δ' ἔκλυτοι πρόκεισθέ μοι.
ὦ πολλὰ κόμπους ἐκβαλὸν φίλον στόμα,
ὄλωλας, ἐψεύσω μ', ὅτ' ἐσπίπτων πέπλους,
Ὦ μῆτερ, ηὔδας, ἦ πολύν σοι βοστρύχων
πλόκαμον κεροῦμαι, πρὸς τάφον θ' ὁμηλίκων
κώμους ἀπάξω, φίλα διδοὺς προσφθέγματα.
σὺ δ' οὐκ ἔμ', ἀλλ' ἐγὼ σὲ τὸν νεώτερον,
γραῦς ἄπολις ἄτεκνος, ἄθλιον θάπτω νεκρόν.
οἴμοι, τὰ πόλλ' ἀσπάσμαθ' αἵ τ' ἐμαὶ τροφαὶ
ὕπνοι τ' ἐκεῖνοι φροῦδά μοι. τί καί ποτε
γράψειεν ἄν σοι μουσοποιὸς ἐν τάφωι;
Τὸν παῖδα τόνδ' ἔκτειναν Ἀργεῖοί ποτε
δείσαντες;—αἰσχρὸν τοὐπίγραμμά γ' Ἑλλάδι.
ἀλλ' οὖν πατρῴων οὐ λαχὼν ἕξεις ὅμως
ἐν ἧι ταφήσηι χαλκόνωτον ἰτέαν.
L2[I] ὦ καλλίπηχυν Ἕκτορος βραχίονα
ℂ σώιζουσ', ἄριστον φύλακ' ἀπώλεσας σέθεν.
ὡς ἡδὺς ἐν πόρπακι σῶι κεῖται τύπος
ἴτυός τ' ἐν εὐτόρνοισι περιδρόμοις ἱδρώς,
ὃν ἐκ μετώπου πολλάκις πόνους ἔχων
ἔσταζεν Ἕκτωρ προστιθεὶς γενειάδι.
φέρετε, κομίζετ' ἀθλίωι κόσμον νεκρῶι
ἐκ τῶν παρόντων· οὐ γὰρ ἐς κάλλος τύχας
δαίμων δίδωσιν· ὧν δ' ἔχω, λήψηι τάδε.
θνητῶν δὲ μῶρος ὅστις εὖ πράσσειν δοκῶν
βέβαια χαίρει· τοῖς τρόποις γὰρ αἱ τύχαι,
ἔμπληκτος ὡς ἄνθρωπος, ἄλλοτ' ἄλλοσε
1206 πηδῶσι, †κοὐδεὶς αὐτὸς εὐτυχεῖ ποτε†.|
καὶ μὴν πρόχειρον αἵδε σοι σκυλευμάτων
Φρυγίων φέρουσι κόσμον ἐξάπτειν νεκρῶι.|
ὦ τέκνον, οὐχ ἵπποισι νικήσαντά σε
οὐδ' ἥλικας τόξοισιν, οὓς Φρύγες νόμους
1211 τιμῶσιν †οὐκ ἐς πλησμονὰς θηρώμενη†,
μήτηρ πατρός σοι προστίθησ' ἀγάλματα
Eur. τῶν σῶν ποτ' ὄντων· νῦν δέ σ' ἡ θεοστυγὴς
Τρωάδες ἀφείλεθ' Ἑλένη, πρὸς δὲ καὶ ψυχὴν σέθεν
1215 ἔκτεινε καὶ πάντ' οἶκον ἐξαπώλεσεν.|
1218 ἃ δ' ἐν γάμοισι χρῆν σε προσθέσθαι χροῒ
◆ Ἀσιατίδων γήμαντα τὴν ὑπερτάτην,
Φρύγια πέπλων ἀγάλματ' ἐξάπτω χροός.

197 (133C) σύ τ', ὦ ποτ' οὖσα καλλίνικε, μυρίων
μῆτερ τροπαίων, Ἕκτορος φίλον σάκος,
στεφανοῦ· θανῆι γὰρ οὐ θανοῦσα σὺν νεκρῶι·
ἐπεὶ σὲ πολλῶι μᾶλλον ἢ τὰ τοῦ σοφοῦ
κακοῦ τ' Ὀδυσσέως ἄξιον τιμᾶν ὅπλα.| 1225
τελαμῶσιν ἕλκη τὰ μὲν ἐγώ σ' ἰάσομαι, 1232
τλήμων ἰατρός, ὄνομ' ἔχουσα, τἄργα δ' οὔ·
τὰ δ' ἐν νεκροῖσι φροντιεῖ πατὴρ σέθεν.| 1234
†οὐκ ἦν ἄρ' ἐν θεοῖσι† πλὴν οὑμοὶ πόνοι 1240
Τροία τε πόλεων ἔκκριτον μισουμένη, ?
μάτην δ' ἐβουθυτοῦμεν. εἰ δὲ μὴ θεὸς
ἔστρεψε τἄνω περιβαλὼν κάτω χθονός,
ἀφανεῖς ἂν ὄντες οὐκ ἂν ὑμνηθεῖμεν ἂν
μούσαις ἀοιδὰς δόντες ὑστέρων βροτῶν.
χωρεῖτε, θάπτετ' ἀθλίωι τύμβωι νεκρόν·
ἔχει γὰρ οἷα δεῖ γε νερτέρων στέφη.
δοκῶ δὲ τοῖς θανοῦσι διαφέρειν βραχύ,
εἰ πλουσίων τις τεύξεται κτερισμάτων·
κενὸν δὲ γαύρωμ' ἐστὶ τῶν ζώντων τόδε.| 1250
αὐδῶ λοχαγοῖς, οἳ τέταχθ' ἐμπιμπράναι 1260
Πριάμου τόδ' ἄστυ, μηκέτ' ἀργοῦσαν φλόγα
ἐν χειρὶ σώιζειν, ἀλλὰ πῦρ ἐνιέναι,
ὡς ἂν κατασκάψαντες Ἰλίου πόλιν
στελλώμεθ' οἴκαδ' ἄσμενοι Τροίας ἄπο.
ὑμεῖς δ', ἵν' αὐτὸς λόγος ἔχηι μορφὰς δύο,
χωρεῖτε, Τρώων παῖδες, ὀρθίαν ὅταν L2[I]
σάλπιγγος ἠχὼ δῶσιν ἀρχηγοὶ στρατοῦ, ℂ
πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν, ὡς ἀποστέλλησθε γῆς.
σὺ δ', ὦ γεραιὰ δυστυχεστάτη γύναι,
ἕπου· μεθήκουσίν σ' Ὀδυσσέως πάρα
οἷδ', ὧι σε δούλην κλῆρος ἐκπέμπει πάτρας.|
10 οἲ 'γὼ τάλαινα· τοῦτο δὴ τὸ λοίσθιον
καὶ τέρμα πάντων τῶν ἐμῶν ἤδη κακῶν·
ἔξειμι πατρίδος, πόλις ὑφάπτεται πυρί.
ἀλλ', ὦ γεραιὲ πούς, ἐπίσπευσον μόλις,
ὡς ἀσπάσωμαι τὴν ταλαίπωρον πόλιν.
ὦ μεγάλα δή ποτ' ἀμπνέουσ' ἐν βαρβάροις
Τροία, τὸ κλεινὸν ὄνομ' ἀφαιρήσηι τάχα.
10 πιμπρᾶσί σ', ἡμᾶς δ' ἐξάγουσ' ἤδη χθονὸς
δούλας· ἰὼ θεοί· καὶ τί τοὺς θεοὺς καλῶ;
καὶ πρὶν γὰρ οὐκ ἤκουσαν ἀνακαλούμενοι.
φέρ' ἐς πυρὰν δράμωμεν· ὡς κάλλιστά μοι
σὺν τῆιδε πατρίδι κατθανεῖν πυρουμένηι.|
ἐνθουσιᾶις, δύστηνε, τοῖς σαυτῆς κακοῖς.
ἀλλ' ἄγετε, μὴ φείδεσθ'· Ὀδυσσέως δὲ χρὴ
ἐς χεῖρα δοῦναι τήνδε καὶ πέμπειν γέρας.| 1286
δούλειον ὑπὸ μέλαθρον.| ἐκ πάτρας γ' ἐμᾶς.| 1311 Eur.
ἰὼ θεῶν μέλαθρα καὶ πόλις φίλα,| 1317 Τρωάδες
ἔνοσις ἅπασαν ἔνοσις {...}| ἐπικλύσει πόλιν.| 1326

ἔχει γὰρ αὐτὰ καιρόν· ὁ δ' ἄδικος λόγος
Eur. νοσῶν ἐν αὑτῶι φαρμάκων δεῖται σοφῶν.
Φοίν. 473 ἐγὼ δὲ †πατρὸς δωμάτων† προυσκεψάμην
◆ τοὐμόν τε καὶ τοῦδ', ἐκφυγεῖν χρῄζων ἀρὰς
ἃς Οἰδίπους ἐφθέγξατ' εἰς ἡμᾶς ποτε,
ἐξῆλθον ἔξω τῆσδ' ἑκὼν αὐτὸς χθονός,
δοὺς τῶιδ' ἀνάσσειν πατρίδος ἐνιαυτοῦ κύκλον
[ὥστ' αὐτὸς ἄρχειν αὖθις ἀνὰ μέρος λαβὼν
καὶ μὴ δι' ἔχθρας τῶιδε καὶ φθόνου μολὼν
κακόν τι δρᾶσαι καὶ παθεῖν, ἃ γίγνεται.]
ὁ δ' αἰνέσας ταῦθ' ὁρκίους τε δοὺς θεοὺς,
ἔδρασεν οὐδὲν ὧν ὑπέσχετ', ἀλλ' ἔχει
τυραννίδ' αὐτὸς καὶ δόμων ἐμὸν μέρος.
καὶ νῦν ἕτοιμός εἰμι τἀμαυτοῦ λαβὼν
στρατὸν μὲν ἔξω τῆσδ' ἀποστεῖλαι χθονός,
486 οἰκεῖν δὲ τὸν ἐμὸν οἶκον ἀνὰ μέρος λαβὼν
488 καὶ μήτε πορθεῖν πατρίδα μήτε προσφέρειν
πύργοισι πηκτῶν κλιμάκων προσαμβάσεις,
ἃ μὴ κυρήσας τῆς δίκης πειράσομαι
δρᾶν. μάρτυρας δὲ τῶνδε δαίμονας καλῶ,
ὡς πάντα πράσσων σὺν δίκηι, δίκης ἄτερ
ἀποστεροῦμαι πατρίδος ἀνοσιώτατα.
ταῦτ' αὖθ' ἕκαστα, μῆτερ, οὐχὶ περιπλοκὰς
λόγων ἀθροίσας εἶπον, ἀλλὰ καὶ σοφοῖς
καὶ τοῖσι φαύλοις ἔνδιχ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.|
L1[O] ἐμοὶ μέν, εἰ καὶ μὴ καθ' Ἑλλήνων χθόνα
𝔸 τεθράμμεθ', ἀλλ' οὖν ξυνετά μοι δοκεῖς λέγειν.|
εἰ πᾶσι ταὐτὸν καλὸν ἔφυ σοφόν θ' ἅμα,
οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις·
νῦν δ' οὔθ' ὅμοιον οὐδὲν οὔτ' ἴσον βροτοῖς,
πλὴν ὀνόμασαι· τὸ δ' ἔργον οὐκ ἔστιν τόδε.
ἐγὼ γὰρ οὐδέν, μῆτερ, ἀποκρύψας ἐρῶ· 1
504 ἄστρων ἂν ἔλθοιμ' †ἡλίου† πρὸς ἀντολὰς
καὶ γῆς ἔνερθεν, δυνατὸς ὢν δρᾶσαι τάδε,
τὴν θεῶν μεγίστην ὥστ' ἔχειν Τυραννίδα.
τοῦτ' οὖν τὸ χρηστόν, μῆτερ, οὐχὶ βούλομαι
ἄλλωι παρεῖναι μᾶλλον ἢ σώιζειν ἐμοί·
ἀνανδρία γάρ, τὸ πλέον ὅστις ἀπολέσας
τοὔλασσον ἔλαβε. πρὸς δὲ τοῖσδ' αἰσχύνομαι, 1
ἐλθόντα σὺν ὅπλοις τόνδε καὶ πορθοῦντα γῆν
τυχεῖν ἃ χρῄζει· ταῖς γὰρ ἂν Θήβαις τόδε
γένοιτ' ὄνειδος, εἰ Μυκηναίου δορὸς
φόβωι παρείην σκῆπτρα τἀμὰ τῶιδ' ἔχειν.
χρὴν δ' αὐτὸν οὐχ ὅπλοισι τὰς διαλλαγάς,
μῆτερ, ποιεῖσθαι· πᾶν γὰρ ἐξαιρεῖ λόγος
ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἄν.
ἀλλ', εἰ μὲν ἄλλως τήνδε γῆν οἰκεῖν θέλει,
ἔξεστ'· ἐκεῖνο_ δ' οὐχ ἑκὼν μεθήσομαι.
◆◆ [ἄρχειν παρόν μοι τῶιδε δουλεύσω ποτέ;]
350 521 πρὸς ταῦτ' ἴτω μὲν πῦρ, ἴτω δὲ φάσγανα,

KEY:
within song
spoken by messenger
† **crux** †
| end of series of lines by same speaker
◆ row of last line

first word(s) of a line OUTLINED:
first trimeter of new speaker.

Letters not underlined:
Murray (OCT III 1913) and
Diggle (OCT III 1994) agree.

premiere	prize	trilogy	satyr play
411 -409 BCE	?	?	?

DRAMATIS PERSONAE & SUMMARY:: LINK

E19

EURIPIDES

ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ

METRICAL TRIMETERS

BARD LINES .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

LINE RANGE	BOOKLET RANGE	LINE RANGE	BOOKLET RANGE
1-101	**1-100**	924-1071	**601-700**
102-370	**101-200**	1072-1171	**701-800**
371-470	**201-300**	1172-1271	**801-900**
471-571	**301-400**	1272-1408	**901-1000**
572-773	**401-500**	1409-1610	**1001-1100**
774-923	**501-600**	1611-1710	**1101-1200**
		1715-1745	**1201-1204**

2L 𝔸 1-521
3L 𝔹 522-1358
2L ℂ 1359-1745

PRINT TWO-SIDED:
201 to 214

[Ὦ τὴν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνων ὁδὸν
καὶ χρυσοκολλήτοισιν ἐμβεβὼς δίφροις]
Ἥλιε, θοαῖς ἵπποισιν εἱλίσσων φλόγα,
ὡς δυστυχῆ Θήβαισι τῆι τόθ’ ἡμέραι
✦ ἀκτῖν’ ἐφῆκας, Κάδμος ἡνίκ’ ἦλθε γῆν
τήνδ’, ἐκλιπὼν Φοίνισσαν ἐναλίαν χθόνα·
ὃς παῖδα γήμας Κύπριδος Ἁρμονίαν ποτὲ
Πολύδωρον ἐξέφυσε, τοῦ δὲ Λάβδακον
φῦναι λέγουσιν, ἐκ δὲ τοῦδε Λάιον.
ἐγὼ δὲ παῖς μὲν κλῄζομαι Μενοικέως,
—Κρέων τ’ ἀδελφὸς μητρὸς ἐκ μιᾶς ἔφυ,—
καλοῦσι δ’ Ἰοκάστην με· τοῦτο γὰρ πατὴρ
ἔθετο. γαμεῖ δὲ Λάιός μ’· ἐπεὶ δ’ ἄπαις
ἦν χρόνια λέκτρα τἄμ’ ἔχων ἐν δώμασιν,
ἐλθὼν ἐρωτᾶι Φοῖβον ἐξαιτεῖ θ’ ἅμα
παίδων ἐς οἴκους ἀρσένων κοινωνίαν.
ὁ δ’ εἶπεν· Ὦ Θήβαισιν εὐίπποις ἄναξ,
μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίαι·
εἰ γὰρ τεκνώσεις παῖδ’, ἀποκτενεῖ σ’ ὁ φύς,
καὶ πᾶς σὸς οἶκος βήσεται δι’ αἵματος.
ὁ δ’ ἡδονῆι _δοὺς ἔς τε βακχείαν πεσὼν
γνοὺς τἀμπλάκημα τοῦ θεοῦ τε τὴν φάτιν,
λειμῶν’ ἐς Ἥρας καὶ Κιθαιρῶνος λέπας
δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖναι βρέφος
[σφυρῶν σιδηρᾶ κέντρα διαπείρας μέσον·
L1[I] ὅθεν νιν Ἑλλὰς ὠνόμαζεν Οἰδίπουν.]
𝔸 Πολύβου δέ νιν λαβόντες ἱπποβουκόλοι
φέρουσ’ ἐς οἴκους ἔς τε δεσποίνης χέρας
ἔθηκαν. ἡ δὲ τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον
μαστοῖς ὑφεῖτο καὶ πόσιν πείθει τεκεῖν.
ἤδη δὲ πυρσαῖς γένυσιν ἐξανδρούμενος
παῖς οὑμὸς ἢ γνοὺς ἤ τινος μαθὼν πάρα
ἔστειχε τοὺς φύσαντας ἐκμαθεῖν θέλων
πρὸς δῶμα Φοίβου, Λάιός θ’, οὑμὸς πόσις,
τὸν ἐκτεθέντα παῖδα μαστεύων μαθεῖν
εἰ μηκέτ’ εἴη. καὶ ξυνάπτετον πόδα
ἐς ταὐτὸν ἄμφω Φωκίδος σχιστῆς ὁδοῦ.
καί νιν κελεύει Λαΐου τροχηλάτης·
Ὦ ξένε, τυράννοις ἐκποδὼν μεθίστασο.
ὁ δ’ εἷρπ’ ἄναυδος, μέγα φρονῶν· πῶλοι δέ νιν
χηλαῖς τένοντας ἐξεφοίνισσον ποδῶν.
ὅθεν—τί τἀκτὸς τῶν κακῶν με δεῖ λέγειν;—
παῖς πατέρα καίνει καὶ λαβὼν ὀχήματα
Πολύβωι τροφεῖ δίδωσιν. ὡς δ’ ἐπεζάρει
Σφὶγξ ἁρπαγαῖσι πόλιν ἐμός τ’ οὐκ ἦν πόσις,
Κρέων ἀδελφὸς τἀμὰ κηρύσσει λέχη,
Eur. ὅστις σοφῆς αἴνιγμα παρθένου μάθοι,
Φοίν. τούτωι ξυνάψειν λέκτρα. τυγχάνει δέ πως
✦✦ μούσας ἐμὸς παῖς Οἰδίπους Σφιγγὸς μαθών,
51 [ὅθεν τύραννος τῆσδε γῆς καθίσταται]

199 (134C) στρωμνῆς ἐς ἀλκὴν οὕνεκ’ ἤλθομεν πέρι.|
ἐνταῦθα Ταλαοῦ παῖς συνῆκε θέσφατα;|
κἄδωκέ γ’ ἡμῖν δύο δυοῖν νεάνιδας.|
ἆρ’ εὐτυχεῖς οὖν τοῖς γάμοις ἢ δυστυχεῖς;|
οὐ μεμπτὸς ἡμῖν ὁ γάμος ἐς τόδ’ ἡμέρας.|
πῶς δ’ ἐξέπεισας δεῦρό σοι σπέσθαι στρατόν;|
δισσοῖς Ἄδραστος ὤμοσεν γαμβροῖς τόδε,
[Τυδεῖ τε κἀμοί, σύγγαμος γάρ ἐστ’ ἐμός·]
ἄμφω κατάξειν ἐς πάτραν, πρόσθεν δ’ ἐμέ.
πολλοὶ δὲ Δαναῶν καὶ Μυκηναίων ἄκροι
πάρεισι, λυπρὰν χάριν, ἀναγκαίαν δ’, ἐμοὶ
διδόντες· ἐπὶ γὰρ τὴν ἐμὴν στρατεύομαι
πόλιν. θεοὺς δ’ ἐπώμοσ’ ὡς ἀκουσίως
τοῖς φιλτάτοις ἑκοῦσιν ἠράμην δόρυ.
ἀλλ’ ἐς σὲ τείνει τῶνδε διάλυσις κακῶν,
[μῆτερ, διαλλάξασαν ὁμογενεῖς φίλους]
παῦσαι πόνων με καὶ σὲ _ πᾶσαν πόλιν.
[πάλαι μὲν οὖν ὑμνηθέν, ἀλλ’ ὅμως ἐρῶ·
τὰ χρήματ’ ἀνθρώποισι τιμιώτατα,
δύναμίν τε πλείστην τῶν ἐν ἀνθρώποις ἔχει.
ἁγὼ μεθήκω δεῦρο μυρίαν ἄγων
λόγχην· πένης γὰρ οὐδὲν εὐγενὴς ἀνήρ.]|
καὶ μὴν Ἐτεοκλῆς ἐς διαλλαγὰς ὅδε
χωρεῖ· σὸν ἔργον, μῆτερ Ἰοκάστη, λέγειν
τοιούσδε μύθους οἷς διαλλάξεις τέκνα.|
μῆτερ, πάρειμι· τὴν χάριν δὲ σοὶ διδοὺς L1[I]
ἦλθον. τί χρὴ δρᾶν; ἀρχέτω δέ τις λόγου· 𝔸
[ὡς ἀμφὶ τείχη καὶ ξυνωρίδας λόχων
τάσσων ἐπέσχον πόλιν, ὅπως κλύοιμί σου
κοινὰς βραβείας, αἷς ὑπόσπονδον μολεῖν
τόνδ’ εἰσεδέξω τειχέων πείσασά με.]|
2 (1C) ἐπίσχες· οὔτοι τὸ ταχὺ τὴν δίκην ἔχει,
βραδεῖς δὲ μῦθοι πλεῖστον ἀνύουσιν σοφόν.
σχάσον δὲ δεινὸν ὄμμα καὶ θυμοῦ πνοάς·
οὐ γὰρ τὸ λαιμότμητον εἰσορᾶις κάρα
Γοργόνος, ἀδελφὸν δ’ εἰσορᾶις ἥκοντα σόν.
σύ τ’ αὖ πρόσωπον πρὸς κασίγνητον στρέφε,
Πολύνεικες· ἐς γὰρ ταὐτὸν ὄμμασιν βλέπων
2 λέξεις τ’ ἄμεινον τοῦδέ τ’ ἐνδέξηι λόγους.
παραινέσαι δὲ σφῷν τι βούλομαι σοφόν·
ὅταν φίλος τις ἀνδρὶ θυμωθεὶς φίλωι
ἐς ἓν συνελθὼν ὄμματ’ ὄμμασιν διδῶι,
ἐφ’ οἷσιν ἥκει, ταῦτα χρὴ μόνον σκοπεῖν,
κακῶν δὲ τῶν πρὶν μηδενὸς μνείαν ἔχειν.
λόγος μὲν οὖν σὸς πρόσθε, Πολύνεικες τέκνον·
σὺ γὰρ στράτευμα Δαναϊδῶν ἥκεις ἄγων,
ἄδικα πεπονθώς, ὡς σὺ φῄς· κριτὴς δέ τις Eur.
θεῶν γένοιτο καὶ διαλλακτὴς κακῶν.| Φοίν.
ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ,
κοὐ ποικίλων δεῖ τἄνδιχ’ ἑρμηνευμάτων·

ἀλλ’ ἐκ γὰρ ἄλγους ἄλγος αὖ σὲ δέρκομαι 200 (135C)
Eur. [κάρα ξυρῆκες καὶ πέπλους μελαγχίμους]
Φοίν. ἔχουσαν, οἴμοι τῶν ἐμῶν ἐγὼ κακῶν.
✦ ὡς δεινὸν ἔχθρα, μῆτερ, οἰκείων φίλων
[καὶ δυσλύτους ἔχουσα τὰς διαλλαγάς].
τί γὰρ πατήρ μοι πρέσβυς ἐν δόμοισι δρᾶι,
σκότον δεδορκώς; τί δὲ κασίγνηται δύο;
ἦ που στένουσι τλήμονες φυγὰς ἐμάς;]|
κακῶς θεῶν τις Οἰδίπου φθείρει γένος·
οὕτω γὰρ ἤρξατ’, ἄνομα μὲν τεκεῖν ἐμέ,
κακῶς δὲ γῆμαι πατέρα σὸν φῦναί τε σέ.
ἀτὰρ τί ταῦτα; δεῖ φέρειν τὰ τῶν θεῶν.
ὅπως δ’ ἔρωμαι, μή τι σὴν δάκω φρένα,
δέδοιχ’, ἃ χρήιζω· διὰ πόθου δ’ ἐλήλυθα.|
ἀλλ’ ἐξερώτα, μηδὲν ἐνδεὲς λίπηις·
ἃ γὰρ σὺ βούληι, ταὔτ’ ἐμοί, μῆτερ, φίλα.|
[καὶ δή σ’ ἐρωτῶ πρῶτον ὧν χρήιζω τυχεῖν,]
τί τὸ στέρεσθαι πατρίδος; ἦ κακὸν μέγα;|
μέγιστον· ἔργωι δ’ ἐστὶ μεῖζον ἢ λόγωι.|
τίς ὁ τρόπος αὐτοῦ; τί φυγάσιν τὸ δυσχερές;|
ἓν μὲν μέγιστον, οὐκ ἔχει παρρησίαν.|
δούλου τόδ’ εἶπας, μὴ λέγειν ἅ τις φρονεῖ.|
τὰς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρειν χρεών.|
καὶ τοῦτο λυπρόν, συνασοφεῖν τοῖς μὴ σοφοῖς.|
ἀλλ’ ἐς τὸ κέρδος παρὰ φύσιν δουλευτέον.|
L2[O] αἱ δ’ ἐλπίδες βόσκουσι φυγάδας, ὡς λόγος.|
𝔸 καλοῖς βλέπουσαί γ’ ὄμμασιν, μέλλουσι δέ.|
οὐδ’ ὁ χρόνος αὐτὰς διεσάφησ’ οὔσας κενάς;|
ἔχουσιν Ἀφροδίτην τιν’ ἡδεῖαν κακῶν.|
πόθεν δ’ ἐβόσκου, πρὶν γάμοις εὑρεῖν βίον;|
ποτὲ μὲν ἐπ’ ἦμαρ εἶχον, εἶτ’ οὐκ εἶχον ἄν.|
φίλοι δὲ πατρὸς καὶ ξένοι σ’ οὐκ ὠφέλουν;| 3 (2C)
εὖ πρᾶσσε· τὰ φίλων δ’ οὐδέν, ἤν τις δυστυχῆις.|
οὐδ’ ηὑγένειά σ’ ἦρεν εἰς ὕψος μέγαν;|
κακὸν τὸ μὴ ’χειν· τὸ γένος οὐκ ἔβοσκέ με.|
ἡ πατρίς, ὡς ἔοικε, φίλτατον βροτοῖς.|
οὐδ’ ὀνομάσαι δύναι’ ἂν ὡς ἐστὶν φίλον.|
πῶς δ’ ἦλθες Ἄργος; τίν’ ἐπίνοιαν ἔσχεθες;|
ἔχρησ’ Ἀδράστωι Λοξίας χρησμόν τινα.| 3
ποῖον; τί τοῦτ’ ἔλεξας; οὐκ ἔχω μαθεῖν.|
κάπρωι λεοντί θ’ ἁρμόσαι παίδων γάμους.|
καὶ σοὶ τί θηρῶν ὀνόματος μετῆν, τέκνον;|
οὐκ οἶδ’. ὁ δαίμων μ’ ἐκάλεσεν πρὸς τὴν τύχην.|
σοφὸς γὰρ ὁ θεός· τίνι τρόπωι δ’ ἔσχες λέχος;|
νὺξ ἦν, Ἀδράστου δ’ ἦλθον ἐς παραστάδας.|
κοίτας ματεύων, ἧι φυγὰς πλανώμενος;|
ἦν ταῦτα· κᾆιτά γ’ ἦλθεν ἄλλος αὖ φυγάς.|
τίς οὗτος; ὡς ἄρ’ ἄθλιος κἀκεῖνος ἦν.|
✦✦ Τυδεύς, ὃν Οἰνέως φασὶν ἐκφῦναι πατρός.|
τί θηρσὶν ὑμᾶς δῆτ’ Ἄδραστος ἤικασεν;|

καὶ σκῆπτρ’ ἔπαθλα τῆσδε λαμβάνει χθονός.]
γαμεῖ δὲ τὴν τεκοῦσαν οὐκ εἰδὼς τάλας Eur.
οὐδ’ ἡ τεκοῦσα παιδὶ συγκοιμωμένη. Φοίν.
τίκτω δὲ παῖδας παιδὶ δύο μὲν ἄρσενας,
Ἐτεοκλέα κλεινήν τε Πολυνείκους βίαν,
κόρας τε δισσάς· τὴν μὲν Ἰσμήνην πατὴρ
ὠνόμασε, τὴν δὲ πρόσθεν Ἀντιγόνην ἐγώ.
μαθὼν δὲ τἀμὰ λέκτρα μητρώιων γάμων
ὁ πάντ’ ἀνατλὰς Οἰδίπους παθήματα
ἐς ὄμμαθ’ αὑτοῦ δεινὸν ἐμβάλλει φόνον
χρυσηλάτοις πόρπαισιν αἱμάξας κόρας.
ἐπεὶ δὲ τέκνων γένυς ἐμῶν σκιάζεται,
κλήιθροις ἔκρυψαν πατέρ’, ἵν’ ἀμνήμων τύχη
γένοιτο πολλῶν δεομένη σοφισμάτων·
ζῶν δ’ ἔστ’ ἐν οἴκοις. πρὸς δὲ τῆς τύχης νοσῶν
ἀρὰς ἀρᾶται παισὶν ἀνοσιωτάτας,
θηκτῶι σιδήρωι δῶμα διαλαχεῖν τόδε.
τὼ δ’ ἐς φόβον πεσόντε, μὴ τελεσφόρους
εὐχὰς θεοὶ κραίνωσιν οἰκούντων ὁμοῦ,
ξυμβάντ’ ἔταξαν τὸν νεώτερον πάρος
φεύγειν ἑκόντα τήνδε Πολυνείκη χθόνα,
Ἐτεοκλέα δὲ σκῆπτρ’ ἔχειν μένοντα γῆς,
ἐνιαυτὸν ἀλλάσσοντ’. ἐπεὶ δ’ ἐπὶ ζυγοῖς
καθέζετ’ ἀρχῆς, οὐ μεθίσταται θρόνων,
φυγάδα δ’ ἀπωθεῖ τῆσδε Πολυνείκη χθονός.
ὁ δ’ Ἄργος ἐλθών, κῆδος Ἀδράστου λαβών, L2[O]
πολλὴν ἀθροίσας ἀσπίδ’ Ἀργείων ἄγει· 𝔸
ἐπ’ αὐτὰ δ’ ἐλθὼν ἑπτάπυλα τείχη τάδε,
πατρῶι’ ἀπαιτεῖ σκῆπτρα καὶ μέρη χθονός.
ἐγὼ δ’ ἔριν λύουσ’ ὑπόσπονδον μολεῖν
ἔπεισα παιδὶ παῖδα πρὶν ψαῦσαι δορός.
ἥξειν δ’ ὁ πεμφθείς φησιν αὐτὸν ἄγγελος.
ἀλλ’, ὦ φαεννὰς οὐρανοῦ ναίων πτυχὰς
Ζεῦ, σῶσον ἡμᾶς, δὸς δὲ σύμβασιν τέκνοις.
χρὴν δ’, εἰ σοφὸς πέφυκας, οὐκ ἐᾶν βροτὸν
τὸν αὐτὸν αἰεὶ δυστυχῆ καθεστάναι.|
ὦ κλεινὸν οἴκοις Ἀντιγόνη θάλος πατρί,
ἐπεί σε μήτηρ παρθενῶνας ἐκλιπεῖν
μεθῆκε μελάθρων ἐς διήρες ἔσχατον
στράτευμ’ ἰδεῖν Ἀργεῖον ἱκεσίαισι σαῖς,
ἐπίσχες, ὡς ἂν προυξερευνήσω στίβον,
μή τις πολιτῶν ἐν τρίβωι φαντάζεται,
κἀμοὶ μὲν ἔλθηι φαῦλος ὡς δούλωι ψόγος,
σοὶ δ’ ὡς ἀνάσσηι· πάντα δ’ ἐξειδὼς φράσω
ἅ τ’ εἶδον εἰσήκουσά τ’ Ἀργείων πάρα,
σπονδὰς ὅτ’ ἦλθον σῶι κασιγνήτωι φέρων
ἐνθένδ’ ἐκεῖσε δεῦρό τ’ αὖ κείνου πάρα.
ἀλλ’ οὔτις ἀστῶν τοῖσδε χρίμπτεται δόμοις,
κέδρον παλαιὰν κλίμακ’ ἐκπέρα ποδί·
σκόπει δὲ πεδία καὶ παρ’ Ἰσμηνοῦ ῥοὰς

102 Δίρκης τε νᾶμα πολεμίων στράτευμ' ὅσον.|
106 ἰδού, ξύναψον, παρθέν'· ἐς καιρὸν δ' ἔβης·
κινούμενον γὰρ τυγχάνει Πελασγικὸν
108 ◆ στράτευμα, χωρίζουσι δ' ἀλλήλων λόχους.|
112 οὐ γάρ τι φαύλως ἦλθε Πολυνείκης χθόγα,
113 πολλοῖς μὲν ἵπποις, μυρίοις δ' ὅπλοις βρέμων.|
117 *θάρσει*· τά γ' ἔνδον ἀσφαλῶς ἔχει πόλις.
118 [ἀλλ' εἰσόρα τὸν πρῶτον, εἰ βούληι μαθεῖν.]|
125 οὗτος Μυκηναῖος μὲν αὐδᾶται γένος,|
131 τὸν δ' ἐξαμείβοντ' οὐχ ὁρᾶις Δίρκης ὕδωρ;|
133 *τίς δ' ἐστὶν οὗτος;*| παῖς μὲν Οἰνέως ἔφυ
134 Τυδεύς, Ἄρη δ' Αἰτωλὸν ἐν στέρνοις ἔχει.|
138 ♪ ὡς ἀλλόχρως ὅπλοισι, μειξοβάρβαρος.|
σακεσφόροι γὰρ πάντες Αἰτωλοί, τέκνον,
λόγχαις τ' ἀκοντιστῆρες εὐστοχώτατοι.|
σὺ δ', ὦ γέρον, πῶς αἰσθάνηι σαφῶς τάδε;|
σημεῖ' ἰδὼν τότ' ἀσπίδων ἐγνώρισα,
σπονδὰς ὅτ' ἦλθον σῶι κασιγνήτωι φέρων
ἃ προσδεδορκὼς οἶδα τοὺς ὡπλισμένους.]|
145 ♪ τίς δ' οὗτος ἀμφὶ μνῆμα τὸ Ζήθου περᾶι|
150 ὅδ' ἐστὶ Παρθενοπαῖος, Ἀταλάντης γόνος.|
151 ? ♪ ἀλλά νιν ἁ κατ' ὄρη μετὰ ματέρος
151 ? ♪ Ἄρτεμις ἱεμένα τόξοις δαμάσασ' ὀλέσειεν,
154 εἴη τάδ', ὦ παῖ. σὺν δίκηι δ' ἥκουσι γῆν·
155 ὃ καὶ δέδοικα μὴ σκοπῶσ' ὀρθῶς θεοί.|
L2[I] 158 ♪ ὦ φίλτατ', εἰπέ, ποῦ 'στι Πολυνείκης, γέρον;|
𝔸 ♪ ἐκεῖνος ἑπτὰ παρθένων τάφου πέλας
♪ Νιόβης Ἀδράστωι πλησίον παραστατεῖ.
♪ ὁρᾶις;| ὁρῶ δῆτ' οὐ σαφῶς, ὁρῶ δέ πως
162 ♪ μορφῆς τύπωμα στέρνα τ' ἐξεικασμένα.
168 ♪ ὅπλοισι χρυσέοισιν ἐκπρεπής, γέρον,|
170 ἥξει δόμους τούσδ', ὥστε σ' ἐμπλῆσαι χαρᾶς,
ἔνσπονδος.| οὗτος δ', ὦ γεραιέ, τίς κυρεῖ,
ὃς ἅρμα λευκὸν ἡνιοστροφεῖ βεβώς;|
ὁ μάντις Ἀμφιάραος, ὦ δέσποιν', ὅδε·
174 σφάγια δ' ἅμ' αὐτῶι, γῆι φιλαιμάτωι ῥοαί.|
179 ♪ ποῦ δ' ὃς τὰ δεινὰ τῆιδ' ἐφυβρίζει πόλει;|
♪ Καπανεύς; ἐκεῖνος προσβάσεις τεκμαίρεται
181 ♪ πύργων, ἄνω τε καὶ κάτω τείχη μετρῶν.|
193 ὦ τέκνον, ἔσβα δῶμα καὶ κατὰ στέγας
ἐν παρθενῶσι μίμνε σοῖς, ἐπεὶ πόθου
ἐς τέρψιν ἦλθες ὧν ἔχρηιζες εἰσιδεῖν.
ὄχλος γάρ, ὡς ταραγμὸς εἰσῆλθεν πόλιν,
χωρεῖ γυναικῶν πρὸς δόμους τυραννικούς·
φιλόψογον δὲ χρῆμα θηλειῶν ἔφυ,
σμικράς τ' ἀφορμὰς ἣν λάβωσι τῶν λόγων
Eur. πλείους ἐπεσφέρουσιν· ἡδονὴ δέ τις
Φοίν. 201 γυναιξὶ μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλας λέγειν.|
261 ◆◆ *τὰ μὲν* πυλωρῶν κλῇθρά μ' εἰσεδέξατο
150 262 δι' εὐπετείας τειχέων ἔσω μολεῖν.

201 (136C) ὃ καὶ δέδοικα μή με δικτύων ἔσω
λαβόντες οὐκ ἐκφρῶσ' ἀναίμακτον χρόα.
ὧν οὕνεκ' ὄμμα πανταχῆι διοιστέον
κἀκεῖσε καὶ τὸ δεῦρο, μὴ δόλος τις ἦι.
ὡπλισμένος δὲ χεῖρα τῶιδε φασγάνωι
τὰ πίστ' ἐμαυτῶι τοῦ θράσους παρέξομαι.
ὠή, τίς οὗτος; ἢ κτύπον φοβούμεθα;
ἅπαντα γὰρ τολμῶσι δεινὰ φαίνεται,
ὅταν δι' ἐχθρᾶς ποὺς ἀμείβηται χθονός.
πέποιθα μέντοι μητρὶ, κοὐ πέποιθ' ἅμα,
ἥτις μ' ἔπεισε δεῦρ' ὑπόσπονδον μολεῖν.
ἀλλ' ἐγγὺς ἀλκή· βώμιοι γὰρ ἐσχάραι
πέλας πάρεισι, κοὐκ ἔρημα δώματα.
φέρ' ἐς σκοτεινὰς περιβολὰς μεθῶ ξίφος
καὶ τάσδ' ἔρωμαι, τίνες ἐφεστᾶσιν δόμοις.
ξέναι γυναῖκες, εἴπατ', ἐκ ποίας πάτρας
Ἑλληνικοῖσι δώμασιν πελάζετε;|
Φοίνισσα μὲν γῆ πατρὶς ἡ θρέψασά με,
Ἀγήνορος δὲ παῖδες ἐκ παίδων δορὸς
Φοίβωι μ' ἔπεμψαν ἐνθάδ' ἀκροθίνιον.
μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινὸς γόνος
μαντεῖα σεμνὰ Λοξίου τ' ἐπ' ἐσχάρας—
ἐν τῶιδ' ἐπεστράτευσαν Ἀργεῖοι πόλιν.
σὺ δ' ἀντάμειψαί μ', ὅστις ὢν ἐλήλυθας
ἑπτάστομον πύργωμα Θηβαίας χθονός.|
πατὴρ μὲν ἡμῖν Οἰδίπους ὁ Λαΐου, L2[I]
ἔτικτε δ' Ἰοκάστη με, παῖς Μενοικέως· 𝔸
καλεῖ δὲ Πολυνείκη με Θηβαῖος λεώς.|
[ὦ συγγένεια τῶν Ἀγήνορος τέκνων,
ἐμῶν τυράννων, ὧν ἀπεστάλην ὕπο—] 292
♪ χρόνωι σὸν ὄμμα μυρίαις τ' ἐν ἁμέραις 305
4 (3C) ♪ ἄελπτα κἀδόκητα ματρὸς ὠλέναις. 311
♪ ὁ δ' ἐν δόμοισι πρέσβυς ὀμματοστερὴς 327
♪ κλύω ζυγέντα παιδοποιὸν ἀδονὰν| 338
δεινὸν γυναιξὶν αἱ δι' ὠδίνων γοναί, 355
καὶ φιλότεκνόν πως πᾶν γυναικεῖον γένος.|
μῆτερ, φρονῶν εὖ κοὐ φρονῶν ἀφικόμην
ἐχθροὺς ἐς ἄνδρας· ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει
4 πατρίδος ἐρᾶν ἅπαντας· ὃς δ' ἄλλως λέγει,
λόγοισι χαίρει, τὸν δὲ νοῦν ἐκεῖσ' ἔχει.
οὕτω δ' †ἐτάρβουν† ἐς φόβον τ' ἀφικόμην 361
μή τις δόλος με πρὸς κασιγνήτου κτάνηι,
ὥστε ξιφήρη χεῖρ' ἔχων δι' ἄστεως
κυκλῶν πρόσωπον ἦλθον. ἓν δέ μ' ὠφελεῖ,
σπονδαί τε καὶ σὴ πίστις, ἥ μ' ἐσήγαγε
τείχη πατρῷα· πολύδακρυς δ' ἀφικόμην,
χρόνιος ἰδὼν μέλαθρα καὶ βωμοὺς θεῶν Eur.
γυμνάσιά θ' οἷσιν ἐνετράφην Δίρκης θ' ὕδωρ· Φοίν.
ὧν οὐ δικαίως ἀπελαθεὶς ξένην πόλιν
ναίω, δι' ὄσσων νᾶμ' ἔχων δακρύρροον. 200

202 (137C)

Eur. Φοίν.

ὦ θύγατερ, ἔρρει σῶν κασιγνήτων βίος.|
πῶς εἶπας;| αἰχμὴν ἐς μίαν καθέστατον.|
οἲ 'γώ, τί λέξεις, μῆτερ;| οὐ φίλ', ἀλλ' ἕπου.|
◆ ποῖ, παρθενῶνας ἐκλιποῦσ';| ἀνὰ στρατόν.|
αἰδούμεθ' ὄχλον.| οὐκ ἐν αἰσχύνηι τὰ σά.|
δράσω δὲ δὴ τί;| συγγόνων λύσεις ἔριν.|
τί δρῶσα, μῆτερ;| προσπίτνουσ' ἐμοῦ μέτα.|
ἡγοῦ σὺ πρὸς μεταίχμι'· οὐ μελλητέον.|
ἔπειγ' ἔπειγε, θύγατερ· ὡς, ἢν μὲν φθάσω
1281 παῖδας πρὸ λόγχης, οὑμὸς ἐν φάει βίος·
1282/83 θανοῦσι δ' αὐτοῖς συνθανοῦσα κείσομαι.|
1310 [οἴμοι, τί δράσω; πότερ' ἐμαυτὸν ἢ πόλιν
στένω δακρύσας, ἣν πέριξ ἔχει νέφος
[τοιοῦτον ὥστε δι' Ἀχέροντος ἰέναι;]
ἐμός τε γὰρ παῖς γῆς ὄλωλ' ὑπερθανών,
τοὔνομα λαβὼν γενναῖον, ἀνιαρὸν δ' ἐμοί·
ὃν ἄρτι κρημνῶν ἐκ δρακοντείων ἑλὼν
αὐτοσφαγὴ δύστηνος ἐκόμισ' ἐν χεροῖν,
βοᾶι δὲ δῶμα πᾶν· ἐγὼ δ' ἥκω μετὰ
γέρων ἀδελφὴν γραῖαν Ἰοκάστην, ὅπως
λούσηι προθῆταί τ' οὐκέτ' ὄντα παῖδ' ἐμόν.
τοῖς γὰρ θανοῦσι χρὴ τὸν οὐ τεθνηκότα
τιμὰς διδόντα χθόνιον εὐσεβεῖν θεόν.|
βέβηκ' ἀδελφὴ σή, Κρέων ἔξω δόμων
κόρη τε μητρὸς Ἀντιγόνη κοινῶι ποδί.|
L1[O] ποῖ; κἀπὶ ποίαν συμφοράν; σήμαινέ μοι.|
𝔹 ἤκουσε τέκνα μονομάχωι μέλλειν δορὶ
ἐς ἀσπίδ' ἥξειν βασιλικῶν δόμων ὕπερ.|
πῶς φῄς; νέκυν τοι παιδὸς ἀγαπάζων ἐμοῦ
οὐκ ἐς τόδ' ἦλθον ὥστε καὶ τάδ' εἰδέναι.|
ἀλλ' οἴχεται μὲν σὴ κασιγνήτη πάλαι·
δοκῶ δ' ἀγῶνα τὸν περὶ ψυχῆς, Κρέον,
ἤδη πεπρᾶχθαι παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου.|
οἴμοι, τὸ μὲν σημεῖον εἰσορῶ τόδε,
σκυθρωπὸν ὄμμα καὶ πρόσωπον ἀγγέλου
1334 στείχοντος, ὃς πᾶν ἀγγελεῖ τὸ δρώμενον.]|
1342 [ὦ δώματ' εἰσηκούσατ' Οἰδίπου τάδε
παίδων ὁμοίαις συμφοραῖς ὀλωλότων;|
1344 ὥστ' ἂν δακρῦσαί γ', εἰ φρονοῦντ' ἐτύγχανεν.|
1346 [οἴμοι κακῶν δύστηνος ὦ τάλας ἐγώ.]|
εἰ καὶ τὰ πρὸς τούτοισί γ' εἰδείης κακά.|
καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τῶνδε δυσποτμώτερα;|
1349 τέθνηκ' ἀδελφὴ σὴ δυοῖν παίδοιν μέτα.|
1352 ὦ τλῆμον, οἷον τέρμον', Ἰοκάστη, βίου
γάμων τε τῶν σῶν Σφιγγὸς αἰνιγμοῖς ἔτλης.]
πῶς καὶ πέπρακται διπτύχων παίδων φόνος
ἀρᾶς τ' ἀγώνισμ' Οἰδίπου; σήμαινέ μοι.|
τὰ μὲν πρὸ πύργων εὐτυχήματα χθονὸς
◆◆ οἶσθ'. οὐ μακρὰν γὰρ τειχέων περιπτυχαί.
1358 [ὥστ' οὐχ ἅπαντά σ' εἰδέναι τὰ δρώμενα].

ζεύγνυσθε δ' ἵππους, πεδία πίμπλαθ' ἁρμάτων,
ὡς οὐ παρήσω τῶιδ' ἐμὴν τυραννίδα. Eur.
εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρή, τυραννίδος πέρι Φοίν.
κάλλιστον ἀδικεῖν, τἄλλα δ' εὐσεβεῖν χρεών.|
οὐκ εὖ λέγειν χρὴ μὴ 'πὶ τοῖς ἔργοις καλοῖς·
οὐ γὰρ καλὸν τοῦτ', ἀλλὰ τῆι δίκηι πικρόν.|
ὦ τέκνον, οὐχ ἅπαντα τῶι γήραι κακά,
Ἐτεόκλεες, πρόσεστιν· ἀλλ' ἡμπειρία
ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον.
τί τῆς κακίστης δαιμόνων ἐφίεσαι
Φιλοτιμίας, παῖ; μὴ σύ γ'· ἄδικος ἡ θεός·
πολλοὺς δ' ἐς οἴκους καὶ πόλεις εὐδαίμονας
ἐσῆλθε κἀξῆλθ' ἐπ' ὀλέθρωι τῶν χρωμένων·
ἐφ' ἧι σὺ μαίνηι. κεῖνο κάλλιον, τέκνον,
Ἰσότητα τιμᾶν, ἣ φίλους ἀεὶ φίλοις
πόλεις τε πόλεσι συμμάχους τε συμμάχοις
συνδεῖ· τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον ἀνθρώποις ἔφυ,
τῶι πλέονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται
τοὔλασσον ἐχθρᾶς θ' ἡμέρας κατάρχεται.
καὶ γὰρ μέτρ' ἀνθρώποισι καὶ μέρη σταθμῶν
Ἰσότης ἔταξε κἀριθμὸν διώρισεν,
νυκτός τ' ἀφεγγὲς βλέφαρον ἡλίου τε φῶς
ἴσον βαδίζει τὸν ἐνιαύσιον κύκλον,
κοὐδέτερον αὐτῶν φθόνον ἔχει νικώμενον.
εἶθ' ἥλιος μὲν νύξ τε δουλεύει βροτοῖς
σὺ δ' οὐκ ἀνέξηι δωμάτων ἔχων ἴσον L1[O]
[καὶ τῶιδε __νεῖμαι; κᾆτα ποῦ 'στιν ἡ δίκη;] 𝔹
τί τὴν τυραννίδ', ἀδικίαν εὐδαίμονα,
τιμᾶις ὑπέρφευ καὶ μέγ' ἥγησαι τόδε;
περιβλέπεσθαι τίμιον; κενὸν μὲν οὖν.
ἢ πολλὰ μοχθεῖν πόλλ' ἔχων ἐν δώμασι_
5 (4C) βούληι; τί δ' ἔστι τὸ πλέον; ὄνομ' ἔχει μόνον·
ἐπεὶ τά γ' ἀρκοῦνθ' ἱκανὰ τοῖς γε σώφροσιν.
[οὔτοι τὰ χρήματ' ἴδια κέκτηνται βροτοί,
τὰ τῶν θεῶν δ' ἔχοντες ἐπιμελούμεθα·
ὅταν δὲ χρῄζωσ', αὔτ' ἀφαιροῦνται πάλιν·
[ὁ δ' ὄλβος οὐ βέβαιος, ἀλλ' ἐφήμερος.]
ἄγ', ἤν σ' ἔρωμαι δύο λόγω προθεῖσ' ἅμα,
5 πότερα τυραννεῖν ἢ πόλιν σῶσαι θέλεις,
ἐρεῖς τυραννεῖν; ἢν δὲ νικήσηι σ' ὅδε
[Ἀργεῖά τ' ἔγχη δόρυ τὸ Καδμείων ἕληι,]
[ὄψηι δαμασθὲν ἄστυ Θηβαίων τόδε,
ὄψηι δὲ πολλὰς αἰχμαλωτίδας κόρας
βίαι πρὸς ἀνδρῶν πολεμίων πορθουμένας.]
ὀδυνηρὸς ἆρ' ὁ πλοῦτος, ὃν ζητεῖς ἔχειν,
[γενήσεται Θήβαισι, φιλότιμος δὲ σύ].
σοὶ μὲν τάδ' αὐδῶ. σοὶ δέ, Πολύνεικες, λέγω·
ἀμαθεῖς Ἄδραστος χάριτας ἐς σ' ἀνήψατο,
ἀσύνετα δ' ἦλθες καὶ σὺ πορθήσων πόλιν.
φέρ', ἢν ἕλῃς γῆν τήνδ' — ὃ μὴ τύχοι ποτέ — 571

πρὸς θεῶν, τροπαῖα πῶς ἀναστήσεις Διί;
πῶς δ' αὖ κατάρξηι θυμάτων, ἑλὼν πάτραν,
καὶ σκῦλα γράψεις πῶς ἐπ' Ἰνάχου ῥοαῖς;
Θήβας πυρώσας τάσδε Πολυνείκης θεοῖς
ἀσπίδας ἔθηκε; μήποτ', ὦ τέκνον, κλέος
τοιόνδε σοι γένοιθ' ὑφ' Ἑλλήνων λαβεῖν.
ἢν δ' αὖ κρατηθῆις καὶ τὰ τοῦδ' ὑπερδράμηι,
πῶς Ἄργος ἥξεις μυρίους λιπὼν νεκρούς;
ἐρεῖ δὲ δή τις· Ὦ κακὰ μνηστεύματα
Ἄδραστε προσθείς, διὰ μιᾶς νύμφης γάμον
ἀπωλόμεσθα. δύο κακὼ σπεύδεις, τέκνον,
κείνων στέρεσθαι τῶνδέ τ' ἐν μέσωι πεσεῖν.
μέθετον τὸ λίαν, μέθετον· ἀμαθία δυοῖν,
ἐς ταὔθ' ὅταν μόλητον, ἔχθιστον κακόν.|
ὦ θεοί, γένοισθε τῶνδ' ἀπότροποι κακῶν
καὶ ξύμβασίν τιν' Οἰδίπου τέκνοις δότε.|
χώρει σὺ καὶ κόμιζε τὸν Μενοικέως
Κρέοντ', ἀδελφὸν μητρὸς Ἰοκάστης ἐμῆς,
λέγων τάδ', ὡς οἰκεῖα καὶ κοινὰ χθονὸς
θέλω πρὸς αὐτὸν συμβαλεῖν βουλεύματα,
πρὶν ἐς μάχην τε καὶ δορὸς τάξιν μολεῖν.
καίτοι ποδῶν σῶν μόχθον ἐκλύει παρών·
ὁρῶ γὰρ αὐτὸν πρὸς δόμους στείχοντ' ἐμούς.]|
ἦ πόλλ' †ἐπῆλθον† εἰσιδεῖν χρήιζων σ', ἄναξ
Ἐτεόκλεες, πέριξ δὲ Καδμείων πύλας
φυλακάς τ' ἐπῆλθον σὸν δέμας θηρώμενος.|
καὶ μὴν ἐγὼ σ' ἔχρηιζον εἰσιδεῖν, Κρέον·
πολλῶι γὰρ ηὗρον ἐνδεεῖς διαλλαγάς
ὡς ἐς λόγους συνῆψα Πολυνείκει μολών.|
ἤκουσα μεῖζον αὐτὸν ἐς Θήβας φρονεῖν,
κήδει τ' Ἀδράστου καὶ στρατῶι πεποιθότα.
ἀλλ' ἐς θεοὺς χρὴ ταῦτ' ἀναρτήσαντ' ἔχειν·
ἃ δ' ἐμποδὼν μάλιστα, ταῦθ' ἥκω φράσων.|
τὰ ποῖα ταῦτα; τὸν λόγον γὰρ ἀγνοῶ.|
ἥκει τις αἰχμάλωτος Ἀργείων πάρα.|
λέγει δὲ δὴ τί τῶν ἐκεῖ νεώτερον;|
†μέλλειν [πέριξ πύργοισι Καδμείων πόλιν
ὅπλοις] ἑλίξειν αὐτίκ' Ἀργείων στρατόν.†|
ἐξοιστέον τἄρ' ὅπλα Καδμείων πόλει.|
ποῖ; μῶν νεάζων οὐχ ὁρᾶις ἃ χρή σ' ὁρᾶν;|
ἐκτὸς τάφρων τῶνδ', ὡς μαχουμένους τάχα.|
σμικρὸν τὸ πλῆθος τῆσδε γῆς, οἱ δ' ἄφθονοι.|
ἐγὦιδα κείνους τοῖς λόγοις ὄντας θρασεῖς.|
ἔχει τιν' ὄγκον τἄργος Ἑλλήνων πάρα.|
θάρσει· τάχ' αὐτῶν πεδίον ἐμπλήσω φόνου.|
θέλοιμ' ἄν· ἀλλὰ τοῦθ' ὁρῶ πολλοῦ πόνου.|
ὡς οὐ καθέξω τειχέων ἔσω στρατόν.|
καὶ μὴν τὸ νικᾶν < > ἐστι πᾶν εὐβουλία.|
βούληι τράπωμαι δῆθ' ὁδοὺς ἄλλας τινάς;|
πάσας γε, πρὶν κίνδυνον εἰς ἅπαξ μολεῖν.|

203 (138C) ἐς κοινὸν οἷον μήποτ' ὤφελον λόγον.
Ἐτεοκλέης δ' ὑπῆρξ' ἀπ' ὀρθίου σταθεὶς
πύργου, κελεύσας σῖγα κηρῦξαι στρατῶι·
[ἔλεξε δ'. Ὦ γῆς Ἑλλάδος στρατηλάται]
Δαναῶν ἀριστῆς, οἵπερ ἤλθετ' ἐνθάδε,
Κάδμου τε λαός, μήτε Πολυνείκους χάριν
ψυχὰς ἀπεμπολᾶτε μήθ' ἡμῶν ὕπερ.
ἐγὼ γὰρ αὐτὸς τόνδε κίνδυνον μεθεὶς
μόνος συνάψω συγγόνωι τὠμῶι μάχην·
κἂν μὲν κτάνω τόνδ', οἶκον οἰκήσω μόνος,
ἡσσώμενος δὲ τῶιδε παραδώσω μόνωι·
ὑμεῖς δ' ἀγῶν' ἀφέντες, Ἀργεῖοι, χθόνα
νίσεσθε, βίοτον μὴ λιπόντες ἐνθάδε,
Σπαρτῶν τε λαὸς ἅλις ὃς κεῖται νεκρός.
τοσαῦτ' ἔλεξε. σὸς δὲ Πολυνείκης γόνος
ἐκ τάξεων ὤρουσε κἀπήινει λόγους.
πάντες δ' ἐπερρόθησαν Ἀργεῖοι τάδε
Κάδμου τε λαὸς ὡς δίκαι' ἡγούμενοι.
ἐπὶ τοῖσδε δ' ἐσπείσαντο, κἀν μεταιχμίοις
ὅρκους συνῆψαν ἐμμενεῖν στρατηλάται.
ἤδη δ' ἔκρυπτον σῶμα παγχάλκοις ὅπλοις
δισσοὶ γέροντος Οἰδίπου νεανίαι·
φίλοι δ' ἐκόσμουν, τῆσδε μὲν πρόμον χθονὸς
Σπαρτῶν ἀριστῆς, τὸν δὲ Δαναϊδῶν ἄκροι.
ἔσταν δὲ λαμπρὼ χρῶμά τ' οὐκ ἠλλαξάτην
μαργῶντ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἱέναι δόρυ.
παρεξιόντες δ' ἄλλος ἄλλοθεν φίλων
λόγοις ἐθάρσυνόν τε κἀξηύδων τάδε·
Πολύνεικες, ἐν σοὶ Ζηνὸς ὀρθῶσαι βρέτας
τροπαῖον Ἄργει τ' εὐκλεᾶ δοῦναι λόγον·
Ἐτεοκλέα δ' αὖ· Νῦν πόλεως ὑπερμαχεῖς,
6 (5C) νῦν καλλίνικος γενόμενος σκήπτρων κρατεῖς.
τάδ' ἠγόρευον παρακαλοῦντες ἐς μάχην.
μάντεις δὲ μῆλ' ἔσφαζον, ἐμπύρους τ' ἀκμὰς
ῥήξεις τ' ἐνώμων ὑγρότητ' ἐναντίαν
ἄκραν τε λαμπάδ', ἣ δυοῖν ὅρους ἔχει,
νίκης τε σῆμα καὶ τὸ τῶν ἡσσωμένων.]
ἀλλ', εἴ τιν' ἀλκὴν ἢ σοφοὺς ἔχεις λόγους
6 ἢ φίλτρ' ἐπωιδῶν, στεῖχ', ἐρήτυσον τέκνα
δεινῆς ἁμίλλης· ὡς ὁ κίνδυνος μέγας·
[κἄπαθλα δεινὰ δάκρυά σοι γενήσεται
δισσοῖν στερείσηι τῆιδ' ἐν ἡμέραι τέκνοιν.]|
ὦ τέκνον ἔξελθ' Ἀντιγόνη δόμων πάρος.
[οὐκ ἐν χορείαις οὐδὲ παρθενεύμασι
νῦν σοι προχωρεῖ δαιμόνων κατάστασις,
ἀλλ' ἄνδρ' ἀρίστω καὶ κασιγνήτω σέθεν
ἐς θάνατον ἐκνεύοντε κωλῦσαί σε δεῖ
ξὺν μητρὶ τῆι σῆι μὴ πρὸς ἀλλήλοιν θανεῖν.]|
τίν', ὦ τεκοῦσα μῆτερ, ἔκπληξιν νέαν
φίλοις ἀυτεῖς τῶνδε δωμάτων πάρος;

Eur. Φοίν.

Καπανεὺς δὲ πῶς εἴποιμ' ἂν ὡς ἐμαίνετο;
μακραύχενος γὰρ κλίμακος προσαμβάσεις
ἔχων ἐχώρει, καὶ τοσόνδ' ἐκόμπασε_,
◆ μηδ' ἂν τὸ σεμνὸν πῦρ νιν εἰργαθεῖν Διὸς
τὸ μὴ οὐ κατ' ἄκρων περγάμων ἑλεῖν πόλιν.
καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε καὶ πετρούμενος
ἀνεῖρφ' ὑπ' αὐτὴν ἀσπίδ' εἱλίξας δέμας,
κλίμακος ἀμείβων ξέστ' ἐνηλάτων βάθρα.
ἤδη δ' ὑπερβαίνοντα γεῖσα τειχέων
βάλλει κεραυνῶι Ζεύς νιν· ἐκτύπησε δὲ
χθών, ὥστε δεῖσαι πάντας· ἐκ δὲ κλιμάκων
[ἐσφενδονᾶτο χωρὶς ἀλλήλων μέλη,
κόμαι μὲν εἰς Ὄλυμπον, αἷμα δ' ἐς χθόνα,
χεῖρες δὲ καὶ κῶλ' ὡς κύκλωμ' Ἰξίονος]
εἱλίσσετ'· ἐς γῆν δ' ἔμπυρος πίπτει νεκρός.
ὡς δ' εἶδ' Ἄδραστος Ζῆνα πολέμιον στρατῶι,
ἔξω τάφρου καθεῖσεν Ἀργείων στρατόν.
οἱ δ' αὖ παρ' ἡμῶν δεξιὸν Διὸς τέρας
ἰδόντες ἐξήλαυνον ἁρμάτων ὄχους
ἱππῆς ὁπλῖται, κἀς μέσ' Ἀργείων ὅπλα
συνῆψαν ἔγχη· πάντα δ' ἦν ὁμοῦ κακά·
ἔθνῃσκον ἐξέπιπτον ἀντύγων ἄπο,
τροχοί τ' ἐπήδων ἄξονές τ' ἐπ' ἄξοσι_,
νεκροί τε νεκροῖς ἐξεσωρεύονθ' ὁμού.
πύργων μὲν οὖν γῆς ἔσχομεν κατασκαφὰς
L2[O] ἐς τὴν παροῦσαν ἡμέραν· εἰ δ' εὐτυχὴς
𝔹 ἔσται τὸ λοιπὸν ἥδε γῆ, θεοῖς μέλει·
[καὶ νῦν γὰρ αὐτὴν δαιμόνων ἔσωισέ τις.]|
καλὸν τὸ νικᾶν· εἰ δ' ἀμείνον' οἱ θεοὶ
γνώμην ἔχουσιν—εὐτυχὴς εἴην ἐγώ.]|
καλῶς τὰ τῶν θεῶν καὶ τὰ τῆς τύχης ἔχει·
παῖδές τε γάρ μοι ζῶσι κἀκπέφευγε γῆ.
Κρέων δ' ἔοικε τῶν ἐμῶν νυμφευμάτων
τῶν τ' Οἰδίπου δύστηνος ἀπολαῦσαι κακῶν,
παιδὸς στερηθείς, τῆι πόλει μὲν εὐτυχῶς,
ἰδίαι δὲ λυπρῶς. ἀλλ' ἄνελθέ μοι πάλιν,
τί τἀπὶ τούτοις παῖδ' ἐμὼ δρασείετον.|
ἔα τὰ λοιπά· δεῦρ' ἀεὶ γὰρ εὐτυχεῖς.|
τοῦτ' εἰς ὕποπτον εἶπας· οὐκ ἐατέον.|
μεῖζόν τι χρήιζεις παῖδας ἢ σεσωισμένους;|
καὶ τἀπίλοιπά γ' εἰ καλῶς πράσσω κλυεῖν.|
μέθες μ'· ἔρημος παῖς ὑπασπιστοῦ σέθεν.|
κακόν τι κεύθεις καὶ στέγεις ὑπὸ σκότωι.|
κοὐκ ἄν γε λέξαιμ' ἐπ' ἀγαθοῖσί σοις κακά.|
ἢν μή γε φεύγων ἐκφύγῃς πρὸς αἰθέρα.|
αἰαῖ· τί μ' οὐκ εἴασας ἐξ εὐαγγέλου
φήμης ἀπελθεῖν, ἀλλὰ μηνῦσαι κακά;
τὼ παῖδε τὼ σὼ μέλλετον, τολμήματα
◆◆ αἴσχιστα, χωρὶς μονομαχεῖν παντὸς στρατοῦ.
1221 [λέξαντες Ἀργείοισι Καδμείοισί τε

204 (139C)

εἰ νυκτὸς αὐτοῖς προσβάλοιμεν ἐκ λόχου;|
εἴπερ σφαλείς γε δεῦρο σωθήσῃ πάλιν.|
ἴσον φέρει νύξ, τοῖς δὲ τολμῶσιν πλέον.|
ἐνδυστυχῆσαι δεινὸν εὐφρόνης κνέφας.|
ἀλλ' ἀμφὶ δεῖπνον οὖσι προσβάλω δόρυ;|
ἔκπληξις ἂν γένοιτο· νικῆσαι δὲ δεῖ.|
βαθύς γέ τοι Διρκαῖος ἀναχωρεῖν πόρος.|
ἅπαν κάκιον τοῦ φυλάσσεσθαι καλῶς.|
τί δ', εἰ καθιππεύσαιμεν Ἀργείων στρατόν;|
κἀκεῖ πέφρακται λαὸς ἅρμασιν πέριξ.|
τί δῆτα δράσω; πολεμίοισι δῶ πόλιν;|
μὴ δῆτα· βουλεύου δ', ἐπείπερ εἶ σοφός.||
τίς οὖν πρόνοια γίγνεται σοφωτέρα;|
ἕπτ' ἄνδρας αὐτοῖς φασιν, ὡς ἤκουσ' ἐγώ {...}|
τί προστετάχθαι δρᾶν; τὸ γὰρ σθένος βραχύ.|
†λόχων ἀνάσσειν† ἑπτὰ προσκεῖσθαι πύλαις.|
τί δῆτα δρῶμεν; ἀπορίαν γὰρ οὐ μενῶ.|
ἕπτ' ἄνδρας αὐτοῖς καὶ σὺ πρὸς πύλαις ἑλοῦ.|
λόχων ἀνάσσειν ἢ μονοστόλου δορός;|
λόχων, προκρίνας οἵπερ ἀλκιμώτατοι.|
ξυνῆκ'. ἀμύνειν τειχέων προσαμβάσεις.|
καὶ ξυστρατήγους <γ'> εἷς δ' ἀνὴρ οὐ πάνθ' ὁρᾶι.|
θάρσει προκρίνας ἢ φρενῶν εὐβουλίαι;|
ἀμφότερον· ἀπολειφθὲν γὰρ οὐδὲν θάτερον.|
ἔσται τάδ'· ἐλθὼν ἑπτάπυργον ἐς †πόλιν† 748
τάξω λοχαγοὺς πρὸς πύλαισιν, ὡς λέγεις, L2[O]
ἴσους ἴσοισι πολεμίοισιν ἀντιθείς. 𝔸
ὄνομα δ' ἑκάστου διατριβὴ πολλὴ λέγειν,
ἐχθρῶν ὑπ' αὐτοῖς τείχεσιν καθημένων.
ἀλλ' εἶμ', ὅπως ἂν μὴ καταργῶμεν χέρα.
[καί μοι γένοιτ' ἀδελφὸν ἀντήρη λαβεῖν
7 (6C) καὶ ξυσταθέντα διὰ μάχης ἑλεῖν δορὶ.
[κτανεῖν θ', ὃς ἦλθε πατρίδα πορθήσων ἐμήν.]
γάμους δ' ἀδελφῆς Ἀντιγόνης παιδός τε σοῦ
Αἵμονος, ἐάν τι τῆς τύχης ἐγὼ σφαλῶ,
σοὶ χρὴ μέλεσθαι· τὴν δόσιν δ' ἐχέγγυον
τὴν πρόσθε ποιῶ νῦν ἐπ' ἐξόδοις ἐμαῖς.
μητρὸς δ' ἀδελφὸς εἶ· τί δεῖ μακρηγορεῖν;
7 τρέφ' ἀξίως νιν σοῦ τε τήν τ' ἐμὴν χάριν.
πατὴρ δ' ἐς αὐτὸν ἀμαθίαν ὀφλισκάνει,
ὄψιν τυφλώσας· οὐκ ἄγαν σφ' ἐπῄνεσα·
ἡμᾶς δ' ἀραῖσιν, ἢν τύχῃ, κατακτενεῖ.]
ἓν δ' ἐστὶν ἡμῖν ἀργόν, εἴ τι θέσφατον
οἰωνόμαντις Τειρεσίας ἔχει φράσαι,
τοῦδ' ἐκπυθέσθαι ταῦτ'· ἐγὼ δὲ παῖδα σὸν
Μενοικέα, σοῦ πατρὸς αὐτεπώνυμον,
λαβόντα πέμψω δεῦρο Τειρεσίαν, Κρέον·
σοὶ μὲν γὰρ ἡδὺς ἐς λόγους ἀφίξεται,
ἐγὼ δὲ τέχνην μαντικὴν ἐμεμψάμην
ἤδη πρὸς αὐτόν, ὥστε μοι μομφὰς ἔχειν. 773

[πόλει δὲ καὶ σοὶ ταῦτ᾽ ἐπισκήπτω, Κρέον·
ἥνπερ κρατήσηι τἀμά, Πολυνείκους νέκυν
μήποτε ταφῆναι τῆιδε Θηβαίαι χθονί,
◆ θνήισκειν δὲ τὸν θάψαντα, κἂν φίλων τις ἦι.
[σοὶ μὲν τάδ᾽ εἶπον· προσπόλοις δ᾽ ἐμοῖς λέγω·]
ἐκφέρετε τεύχη πάνοπλά τ᾽ ἀμφιβλήματα,
ὡς εἰς ἀγῶνα τὸν προκείμενον δορὸς
[ὁρμώμεθ᾽ ἤδη ξὺν δίκηι νικηφόρωι.]
τῆι δ᾽ Εὐλαβείαι, χρησιμωτάτηι θεῶν,
783 προσευχόμεσθα τήνδε διασῶισαι πόλιν.|
834 ἡγοῦ πάροιθε, θύγατερ· ὡς τυφλῶι ποδὶ
ὀφθαλμὸς εἶ σύ, ναυβάταισιν ἄστρον ὥς.
δεῦρ᾽ ἐς τὸ λευρὸν πέδον ἴχνος τιθεῖσ᾽ ἐμόν,
πρόβαινε, μὴ σφαλῶμεν· ἀσθενὴς πατήρ·
κλήρους τέ μοι φύλασσε παρθένωι χερί,
οὓς ἔλαβον οἰωνίσματ᾽ ὀρνίθων μαθὼν
θάκοισιν ἐν ἱεροῖσιν, οὗ μαντεύομαι.
τέκνον Μενοικεῦ, παῖ Κρέοντος, εἰπέ μοι
πόση τις ἡ ᾽πίλοιπος ἄστεως ὁδὸς
πρὸς πατέρα τὸν σόν· ὡς ἐμὸν κάμνει γόνυ,
πυκνὴν δὲ βαίνων ἤλυσιν μόλις περῶ.|
θάρσει· πέλας γάρ, Τειρεσία, φίλοισι σοῖς
ἐξώρμισαι σὸν πόδα· λαβοῦ δ᾽ αὐτοῦ, τέκνον·
ὡς πᾶσ᾽ ἔτ᾽ ἀπήνη πούς τε πρεσβύτου φιλεῖ
χειρὸς θυραίας ἀναμένειν κουφίσματα.|
L2[I] εἶέν, πάρεσμεν· τί με καλεῖς σπουδῆι, Κρέον;|
𝔹 οὔπω λελήσμεθ᾽· ἀλλὰ σύλλεξαι σθένος
καὶ πνεῦμ᾽ ἄθροισον, αἶπος ἐκβαλὼν ὁδοῦ.|
κόπωι παρεῖμαι γοῦν Ἐρεχθειδῶν ἄπο
δεῦρ᾽ ἐκκομισθεὶς τῆς πάροιθεν ἡμέρας·
κἀκεῖ γὰρ ἦν τις πόλεμος Εὐμόλπου δορός,
οὗ καλλινίκους Κεκροπίδας ἔθηκ᾽ ἐγώ·
καὶ τόνδε χρυσοῦν στέφανον, ὡς ὁρᾶις, ἔχω
λαβὼν ἀπαρχὰς πολεμίων σκυλευμάτων.|
οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σὰ στέφη·
ἐν γὰρ κλύδωνι κείμεθ᾽, ὥσπερ οἶσθα σύ,
δορὸς Δαναϊδῶν, καὶ μέγας Θήβαις ἀγών.
βασιλεὺς μὲν οὖν βέβηκε κοσμηθεὶς ὅπλοις
ἤδη πρὸς ἀλκὴν Ἐτεοκλῆς Μυκηνίδα·
ἐμοὶ δ᾽ ἀπέσταλκ᾽ ἐκμαθεῖν σέθεν πάρα,
τί δρῶντες ἂν μάλιστα σώσαιμεν πόλιν.|
Ἐτεοκλέους μὲν οὕνεκ᾽ ἂν κλήισας στόμα
χρησμοὺς ἐπέσχον· σοὶ δ᾽, ἐπεὶ χρήιζεις μαθεῖν,
λέξω. νοσεῖ γὰρ ἥδε γῆ πάλαι, Κρέον,
[ἐξ οὗ ᾽τεκνώθη Λάιος βίαι θεῶν
πόσιν τ᾽ ἔφυσε μητρὶ μέλεον Οἰδίπουν·
Eur. αἵ θ᾽ αἱματωποὶ δεργμάτων διαφθοραὶ
Φοίν. θεῶν σόφισμα κἀπίδειξις Ἑλλάδι.
550 ◆◆ ἃ συγκαλύψαι παῖδες Οἰδίπου χρόνωι
873 χρήιζοντες, ὡς δὴ θεοὺς ὑπεκδραμούμενοι,

205 (140C) Τιτὰν Προμηθεὺς ἔφερεν ὡς πρήσων πόλιν.
ὁ σὸς δὲ Κρηναίαισι Πολυνείκης πύλαις
Ἄρη προσῆγε· Ποτνιάδες δ᾽ ἐπ᾽ ἀσπίδι
ἐπίσημα πῶλοι δρομάδες ἐσκίρτων φόβωι,
εὖ πως **στρόφιγξιν** ἔνδοθεν **κυκλούμεναι**
πόρπαχ᾽ ὑπ᾽ αὐτόν, ὥστε μαίνεσθαι δοκεῖν.
ὁ δ᾽ οὐκ ἔλασσον Ἄρεος ἐς μάχην φρονῶν
Καπανεὺς προσῆγε λόχον ἐπ᾽ Ἠλέκτραις πύλαις·
σιδηρονώτοις δ᾽ ἀσπίδος τύποις ἐπῆν
γίγας ἐπ᾽ ὤμοις γηγενὴς ὅλην πόλιν
φέρων μοχλοῖσιν ἐξανασπάσας βάθρων,
ὑπόνοιαν ἡμῖν οἷα πείσεται πόλις.
ταῖς δ᾽ ἑβδόμαις Ἄδραστος ἐν πύλαισιν ἦν,
ἑκατὸν ἐχίδναις ἀσπίδ᾽ ἐκπληρῶν γραφῆι,
[ὕδρας ἔχων λαιοῖσιν ἐν βραχίοσιν]
Ἀργεῖον αὔχημ᾽· ἐκ δὲ τειχέων μέσων
δράκοντες ἔφερον τέκνα Καδμείων γνάθοις.
παρῆν δ᾽ ἑκάστου τῶνδέ μοι θεάματα
ξύνθημα παραφέροντι ποιμέσιν λόχων.]
καὶ πρῶτα μὲν τόξοισι καὶ μεσαγκύλοις
ἐμαρνάμεσθα σφενδόναις θ᾽ ἑκηβόλοις
πέτρων τ᾽ ἀραγμοῖς· ὡς δ᾽ ἐνικῶμεν μάχηι,
ἔκλαγξε Τυδεὺς καὶ σὸς ἐξαίφνης γόνος·
Ὦ τέκνα Δαναῶν, πρὶν κατεξάνθαι βολαῖς,
τί μέλλετ᾽ ἄρδην πάντες ἐμπίπτειν πύλαις,
γυμνῆτες ἱππῆς ἁρμάτων τ᾽ ἐπιστάται; L2[I]
ἠχῆς δ᾽ ὅπως ἤκουσαν, οὔτις ἀργὸς ἦν· 𝔹
πολλοὶ δ᾽ ἔπιπτον κρᾶτας αἱματούμενοι,
ἡμῶν τ᾽ ἐς οὖδας εἶδες ἂν πρὸ τειχέων
πυκνοὺς κυβιστητῆρας ἐκπεπνευκότας·
ξηρὰν δ᾽ ἔδευον γαῖαν αἵματος ῥοαῖς.
8 (7C) ὁ δ᾽ Ἀρκάς, οὐκ Ἀργεῖος, Ἀταλάντης γόνος
τυφὼς πύλαισιν ὥς τις ἐμπεσὼν βοᾶι
πῦρ καὶ δικέλλας, ὡς κατασκάψων πόλιν·
ἀλλ᾽ ἔσχε μαργῶντ᾽ αὐτὸν ἐναλίου θεοῦ
Περικλύμενος παῖς, λᾶαν ἐμβαλὼν κάραι
ἁμαξοπληθῆ, γεῖσ᾽ ἐπάλξεων ἄπο·
ξανθὸν δὲ κρᾶτα διεπάλυνε καὶ ῥαφὰς
8 ἔρρηξεν ὀστέων, ἄρτι δ᾽ οἰνωπὸν γένυν
καθηιμάτωσεν· οὐδ᾽ ἀποίσεται βίον
τῆι καλλιτόξωι μητρὶ Μαινάλου κόρηι.
ἐπεὶ δὲ τάσδ᾽ ἐσεῖδεν εὐτυχεῖς πύλας,
ἄλλας ἐπήιει παῖς σός, εἱπόμην δ᾽ ἐγώ.
ὁρῶ δὲ Τυδέα καὶ παρασπιστὰς πυκνοὺς
Αἰτωλίσιν λόγχαισιν εἰς ἄκρον στόμα
πύργων ἀκοντίζοντας, ὥστ᾽ ἐπάλξεων
λιπεῖν ἐρίπνας φύλακας· ἀλλά νιν πάλιν Eur.
κυναγὸς ὡσεὶ παῖς σὸς ἐξαθροίζεται, Φοίν.
πύργοις δ᾽ ἐπέστησ᾽ αὖθις. ἐς δ᾽ ἄλλας πύλας 800
208 ἠπειγόμεσθα, τοῦτο παύσαντες νόσου. 1171

ὦ φίλτατ', οὔ που ξυμφορὰν ἥκεις φέρων 206 (141C)
Ἐτεοκλέους θανόντος, οὗ παρ' ἀσπίδα
βέβηκας αἰεὶ πολεμίων εἴργων βέλη;
◆ [τί μοί ποθ' ἥκεις καινὸν ἀγγελῶν ἔπος;]
τέθνηκεν ἢ ζῆι παῖς ἐμός; σήμαινέ μοι.|
ζῆι, μὴ τρέσηις, τοῦδ' ὥς <σ'> ἀπαλλάξω φόβου.|
τί δ' ἑπτάπυργοι πῶς ἔχουσι περιβολαί;|
ἑστάσ' ἄθραυστοι, κοὐκ ἀνήρπασται πόλις.|
ἦλθον δὲ πρὸς κίνδυνον Ἀργείου δορός;|
ἀκμήν γ' ἐπ' αὐτήν· ἀλλ' ὁ Καδμείων Ἄρης
κρείσσων κατέστη τοῦ Μυκηναίου δορός.|
ἓν εἰπὲ πρὸς θεῶν, εἴ τι Πολυνείκους πέρι
οἶσθ'· ὡς μέλει μοι καὶ τόδ', εἰ λεύσσει φάος.|
ζῆι σοι ξυνωρὶς ἐς τόδ' ἡμέρας τέκνων.|
εὐδαιμονοίης. πῶς γὰρ Ἀργεῖον δόρυ
πυλῶν ἀπεστήσασθε πυργηρούμενοι;
λέξον, γέροντα τυφλὸν ὡς κατὰ στέγας
ἐλθοῦσα τέρψω, τῆσδε γῆς σεσωισμένης.|
ἐπεὶ Κρέοντος παῖς ὁ γῆς ὑπερθανὼν
πύργων ἐπ' ἄκρων στὰς μελάνδετον ξίφος
λαιμῶν διῆκε, τῆιδε γῆι σωτήριον,
λόχους ἔνειμεν ἑπτὰ καὶ λοχαγέτας
πύλας ἐφ' ἑπτά, φύλακας Ἀργείου δορός,
σὸς παῖς, ἐφέδρους <δ'> ἱππότας μὲν ἱππόταις
ἔταξ', ὁπλίτας δ' ἀσπιδηφόροις ἔπι,
L3[O] ὡς τῶι νοσοῦντι τειχέων εἴη δορὸς
𝔹 ἀλκὴ δι' ὀλίγου. περγάμων δ' ἀπ' ὀρθίων
λεύκασπιν εἰσορῶμεν Ἀργείων στρατὸν
Τευμησὸν ἐκλιπόντα καὶ τάφρου πέλας
[δρόμωι ξυνῆψαν ἄστυ Καδμείας χθονός.]
παιὰν δὲ καὶ σάλπιγγες ἐκελάδουν ὁμοῦ
ἐκεῖθεν ἔκ τε τειχέων ἡμῶν πάρα. 9 (8C)
[καὶ πρῶτα μὲν προσῆγε Νηίταις πύλαις
λόχον πυκναῖσιν ἀσπίσιν πεφρικότα
ὁ τῆς κυναγοῦ Παρθενοπαῖος ἔκγονος,
ἐπίσημ' ἔχων οἰκεῖον ἐν μέσωι σάκει,
ἑκηβόλοις τόξοισιν Ἀταλάντην κάπρον
χειρουμένην Αἰτωλόν. ἐς δὲ Προιτίδας
πύλας ἐχώρει σφάγι' ἔχων ἐφ' ἅρματι 9
ὁ μάντις Ἀμφιάραος, οὐ σημεῖ' ἔχων
ὑβρισμέν', ἀλλὰ σωφρόνως ἄσημ' ὅπλα.
Ὠγύγια δ' ἐς πυλώμαθ' Ἱππομέδων ἄναξ
ἔστειχ' ἔχων σημεῖον ἐν μέσωι σάκει
στικτοῖς Πανόπτην ὄμμασιν δεδορκότα,
τὰ μὲν σὺν ἄστρων ἐπιτολαῖσιν ὄμματα
βλέποντα, τὰ δὲ κρύπτοντα δυνόντων μέτα,
ὡς ὕστερον θανόντος εἰσορᾶν παρῆν.
Ὁμολωίσιν δὲ τάξιν εἶχε πρὸς πύλαις
◆◆ Τυδεύς, λέοντος δέρος ἔχων ἐπ' ἀσπίδι
χαίτηι πεφρικός· δεξιᾶι δὲ λαμπάδα

ἥμαρτον ἀμαθῶς· οὔτε γὰρ γέρα πατρὶ
οὔτ' ἔξοδον διδόντες, ἄνδρα δυστυχῆ
ἐξηγρίωσαν· ἐκ δ' ἔπνευσ' αὐτοῖς ἀρὰς
δεινάς, νοσῶν τε καὶ πρὸς ἠτιμασμένος.
ἁγὼ τί <οὐ> δρῶν, ποῖα δ' οὐ λέγων ἔπη
ἐς ἔχθος ἦλθον παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου;
ἐγγὺς δὲ θάνατος αὐτόχειρ αὐτοῖς, Κρέον·]
πολλοὶ δὲ νεκροὶ περὶ νεκροῖς πεπτωκότες
Ἀργεῖα καὶ Καδμεῖα μείξαντες βέλη
πικροὺς γόους δώσουσι Θηβαίαι χθονί.
σύ τ' ὦ τάλαινα συγκατασκάπτηι πόλι,
εἰ μὴ λόγοισι __ τοῖς ἐμοῖς τὶς πείσεται.
[ἐκεῖνο μὲν γὰρ πρῶτον ἦν, τῶν Οἰδίπου
μηδένα πολίτην μηδ' ἄνακτ' εἶναι χθονός,
ὡς δαιμονῶντας κἀνατρέψοντας πόλιν.
ἐπεὶ δὲ κρεῖσσον τὸ κακόν ἐστι τἀγαθοῦ,
μί' ἔστιν ἄλλη μηχανὴ σωτηρίας.]
ἀλλ'—οὐ γὰρ εἰπεῖν οὔτ' ἐμοὶ τόδ' ἀσφαλὲς
πικρόν τε τοῖσι τὴν τύχην κεκτημένοις
πόλει παρασχεῖν φάρμακον σωτηρίας—
ἄπειμι. χαίρεθ'· εἷς γὰρ ὢν πολλῶν μέτα
τὸ μέλλον, εἰ χρή, πείσομαι· τί γὰρ πάθω;|
ἐπίσχες αὐτοῦ, πρέσβυ.| μὴ 'πιλαμβάνου.|
μεῖνον, τί φεύγεις;| ἡ τύχη σ', ἀλλ' οὐκ ἐγώ.|
φράσον πολίταις καὶ πόλει σωτηρίαν.|
βούληι σὺ μέντοι κοὐχὶ βουλήσηι τάχα.| L3[O]
καὶ πῶς πατρώιαν γαῖαν οὐ σῶισαι θέλω;| 𝔹
θέλεις ἀκοῦσαι δῆτα καὶ σπουδὴν ἔχεις;|
ἐς γὰρ τί μᾶλλον δεῖ προθυμίαν ἔχειν;|
[κλύοις ἂν ἤδη τῶν ἐμῶν θεσπισμάτων.]
πρῶτον δ' ἐκεῖνο βούλομαι σαφῶς μαθεῖν,
ποῦ 'στιν Μενοικεύς, ὅς με δεῦρ' ἐπήγαγεν;|
ὅδ' οὐ μακρὰν ἄπεστι, πλησίον δὲ σοῦ.|
ἀπελθέτω νυν θεσφάτων ἐμῶν ἑκάς.|
ἐμὸς πεφυκὼς παῖς ἃ δεῖ σιγήσεται.|
βούληι παρόντος δῆτά σοι τούτου φράσω;|
κλύων γὰρ ἂν τέρποιτο τῆς σωτηρίας.|
ἄκουε δή νυν θεσφάτων ἐμῶν ὁδόν·
[ἃ δρῶντες ἂν σώσαιτε Καδμείων πόλιν]
σφάξαι Μενοικέα τόνδε δεῖ σ' ὑπὲρ πάτρας,
σὸν παῖδ', ἐπειδὴ τὴν τύχην αὐτὸς καλεῖς.|
τί φῄς; τίν' εἶπας τόνδε μῦθον, ὦ γέρον;|
ἅπερ πέφηνε, ταῦτα κἀνάγκη σε δρᾶν.|
ὦ πολλὰ λέξας ἐν βραχεῖ χρόνωι κακά.|
σοί γ', ἀλλὰ πατρίδι μεγάλα καὶ σωτήρια.|
οὐκ ἔκλυον, οὐκ ἤκουσα· χαιρέτω πόλις.|
ἀνὴρ ὅδ' οὐκέθ' αὐτός· ἐκνεύει πάλιν.|
χαίρων ἴθ'· οὐ γὰρ σῶν με δεῖ μαντευμάτων.|
ἀπόλωλεν ἡ ἀλήθει', ἐπεὶ σὺ δυστυχεῖς;|
ὦ πρός σε γονάτων καὶ γερασμίου τριχὸς {…}|

τί προσπίτνεις με; δυσφύλακτ᾽ αἰτῆι κακά.|
σίγα· πόλει δὲ τούσδε μὴ λέξηις λόγους.|
ἀδικεῖν κελεύεις μ᾽· οὐ σιωπήσαιμεν ἄν.|
✦ τί δή με δράσεις; παῖδά μου κατακτενεῖς;|
ἄλλοις μελήσει ταῦτ᾽, ἐμοὶ δ᾽ εἰρήσεται.|
ἐκ τοῦ δ᾽ ἐμοὶ τόδ᾽ ἦλθε καὶ τέκνωι κακόν;|
[ὀρθῶς μ᾽ ἐρωτάις κεἰς ἀγῶν᾽ ἔρχηι λόγων.]
δεῖ τόνδε θαλάμαις, οὗ δράκων ὁ γηγενὴς
ἐγένετο Δίρκης ναμάτων ἐπίσκοπος,
σφαγέντα φόνιον αἷμα γῆι δοῦναι χοάς
Κάδμου, παλαιῶν Ἄρεος ἐκ μηνιμάτων,
ὃς γηγενεῖ δράκοντι τιμωρεῖ φόνον.
καὶ ταῦτα δρῶντες σύμμαχον κτήσεσθ᾽ Ἄρη.
χθὼν δ᾽ ἀντὶ καρποῦ καρπὸν ἀντί θ᾽ αἵματος
αἷμ᾽ ἢν λάβηι βρότειον, ἕξετ᾽ εὐμενῆ
γῆν, ἥ ποθ᾽ ἡμῖν χρυσοπήληκα στάχυν
σπαρτῶν ἀνῆκεν· ἐκ γένους δὲ δεῖ θανεῖν
τοῦδ᾽, ὃς δράκοντος γέννυος ἐκπέφυκε παῖς.
σὺ δ᾽ ἐνθάδ᾽ ἡμῖν λοιπὸς εἶ σπαρτῶν γένους
ἀκέραιος, ἔκ τε μητρὸς ἀρσένων τ᾽ ἄπο,
[οἱ σοί τε παῖδες. Αἵμονος μὲν οὖν γάμοι
σφαγὰς ἀπείργουσ᾽· οὐ γάρ ἐστιν ἤιθεος·
κεἰ μὴ γὰρ εὐνῆς ἥψατ᾽, ἀλλ᾽ ἔχει λέχος.]
οὗτος δὲ πῶλος τῆιδ᾽ ἀνειμένος πόλει
θανὼν πατρώιαν γαῖαν ἐκσώσειεν ἄν.
L3[I] πικρὸν δ᾽ Ἀδράστωι νόστον Ἀργείοισί τε
𝔹 θήσει, μέλαιναν κῆρ᾽ ἐπ᾽ ὄμμασιν βαλών,
κλεινάς τε Θήβας. τοῖνδ᾽ ἑλοῦ δυοῖν πότμοιν
τὸν ἕτερον· ἢ γὰρ παῖδα σῶισον ἢ πόλιν.
τὰ μὲν παρ᾽ ἡμῶν πάντ᾽ ἔχεις· ἡγοῦ, τέκνον,
πρὸς οἶκον. ὅστις δ᾽ ἐμπύρωι χρῆται τέχνηι,
μάταιος· ἢν μὲν πικρὰ σημήνας τύχηι,
ἐχθρὸς καθέστηχ᾽ οἷς ἂν οἰωνοσκοπῆι·
ψευδῆ δ᾽ ὑπ᾽ οἴκτου τοῖσι χρωμένοις λέγων
ἀδικεῖ τὰ τῶν θεῶν. Φοῖβον ἀνθρώποις μόνον
χρῆν θεσπιωιδεῖν, ὃς δέδοικεν οὐδένα.|
Κρέον, τί σιγᾶις γῆρυν ἄφθογγον σχάσας;
κἀμοὶ γὰρ οὐδὲν ἧσσον ἔκπληξις πάρα.|
τί δ᾽ ἄν τις εἴποι; δῆλον οἵ γ᾽ ἐμοὶ λόγοι.
ἐγὼ γὰρ οὔποτ᾽ ἐς τόδ᾽ εἶμι συμφορᾶς,
ὥστε σφαγέντα παῖδα προσθεῖναι πόλει.
πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποισι φιλότεκνος βίος,
οὐδ᾽ ἂν τὸν αὑτοῦ παῖδά τις δοίη κτανεῖν.
μή μ᾽ εὐλογείτω τἀμά τις κτείνων τέκνα·
αὐτὸς δ᾽—ἐν ὡραίωι γὰρ ἕσταμεν βίου—
θνήισκειν ἕτοιμος πατρίδος ἐκλυτήριον.
Eur. ἀλλ᾽ εἶα, τέκνον, πρὶν μαθεῖν πᾶσαν πόλιν,
Φοίν. ἀκόλαστ᾽ ἐάσας μάντεων θεσπίσματα,
✦✦ φεῦγ᾽ ὡς τάχιστα τῆσδ᾽ ἀπαλλαχθεὶς χθονός·
650 [λέξει γὰρ ἀρχαῖς καὶ στρατηλάταις τάδε,

207 (142C) [πύλας ἐφ᾽ ἑπτὰ καὶ λοχαγέτας μολών·]
κἂν μὲν φθάσωμεν, ἔστι σοι σωτηρία·
ἢν δ᾽ ὑστερήσηις, οἰχόμεσθα, κατθανῆι.|
ποῖ δῆτα φεύγω; τίνα πόλιν; τίνα ξένων;|
ὅπου χθονὸς τῆσδ᾽ ἐκποδὼν μάλιστ᾽ ἔσηι.|
οὔκουν σὲ φράζειν εἰκός, ἐκπονεῖν δ᾽ ἐμέ;|
Δελφοὺς περάσας {...}| ποῖ με χρή, πάτερ, μολεῖν;|
Αἰτωλίδ᾽ ἐς γῆν.| ἐκ δὲ τῆσδε ποῖ περῶ;|
Θεσπρωτὸν οὖδας.| σεμνὰ Δωδώνης βάθρα;|
ἔγνως.| τί δὴ τόδ᾽ ἔρυμά μοι γενήσεται;|
πόμπιμος ὁ δαίμων.| χρημάτων δὲ τίς πόρος;|
ἐγὼ πορεύσω χρυσόν.| εὖ λέγεις, πάτερ.
χώρει νυν· ὡς σὴν πρὸς κασιγνήτην μολών,
ἧς πρῶτα μαστὸν εἵλκυσ᾽, Ἰοκάστην λέγω,
μητρὸς στερηθεὶς ὀρφανός τ᾽ ἀποζυγείς—
[προσηγορήσας εἶμι καὶ σώισων βίον.]
ἀλλ᾽ εἶα χώρει· μὴ τὸ σὸν κωλυέτω.—
γυναῖκες, ὡς εὖ πατρὸς ἐξεῖλον φόβον,
κλέψας λόγοισιν, ὥσθ᾽ ἃ βούλομαι τυχεῖν·
ὅς μ᾽ ἐκκομίζει, πόλιν ἀποστερῶν τύχης,
καὶ δειλίαι δίδωσι. καὶ συγγνωστὰ μὲν
γέροντι, τοὐμὸν δ᾽ οὐχὶ συγγνώμην ἔχει,
προδότην γενέσθαι πατρίδος ἥ μ᾽ ἐγείνατο.
ὡς οὖν ἂν εἰδῆτ᾽, εἶμι καὶ σώισω πόλιν
ψυχήν τε δώσω τῆσδ᾽ ὑπερθανεῖν χθονός.
αἰσχρὸν γάρ· οἱ μὲν θεσφάτων ἐλεύθεροι L3[I]
κοὐκ εἰς ἀνάγκην δαιμόνων ἀφιγμένοι 𝔹
στάντες παρ᾽ ἀσπίδ᾽ οὐκ ὀκνήσουσιν θανεῖν,
πύργων πάροιθε μαχόμενοι πάτρας ὕπερ·
ἐγὼ δέ, πατέρα καὶ κασίγνητον προδοὺς
πόλιν τ᾽ ἐμαυτοῦ, δειλὸς ὣς ἔξω χθονὸς
10 (9C) ἄπειμ᾽· ὅπου δ᾽ ἂν ζῶ, κακὸς φανήσομαι;
μὰ τὸν μετ᾽ ἄστρων Ζῆν᾽ Ἄρη τε φοίνιον,
ὃς τοὺς ὑπερτείλαντας ἐκ γαίας ποτὲ
Σπαρτοὺς ἄνακτας τῆσδε γῆς ἱδρύσατο.
ἀλλ᾽ εἶμι καὶ στὰς ἐξ ἐπάλξεων ἄκρων
σφάξας ἐμαυτὸν σηκὸν ἐς μελαμβαθῆ
δράκοντος, ἔνθ᾽ ὁ μάντις ἐξηγήσατο,
10 ἐλευθερώσω γαῖαν· εἴρηται λόγος.
[στείχω δέ, θανάτου δῶρον οὐκ αἰσχρὸν πόλει
δώσων, νόσου δὲ τήνδ᾽ ἀπαλλάξω χθόνα.
εἰ γὰρ λαβὼν ἕκαστος ὅ τι δύναιτό τις
χρηστὸν διέλθοι τοῦτο κἀς κοινὸν φέροι
πατρίδι, κακῶν ἂν αἱ πόλεις ἐλασσόνων
πειρώμεναι τὸ λοιπὸν εὐτυχοῖεν ἄν.]|
ὠή, τίς ἐν πύλαισι δωμάτων κυρεῖ;
ἀνοίγετ᾽· ἐκπορεύετ᾽ Ἰοκάστην δόμων. Eur.
ὠὴ μάλ᾽ αὖθις. διὰ μακροῦ μέν, ἀλλ᾽ ὅμως. Φοίν.
[ἔξελθ᾽, ἄκουσον, Οἰδίπου κλεινὴ δάμαρ,
λήξασ᾽ ὀδυρμῶν πενθίμων τε δακρύων.]| 700

◆

ἐπεὶ δὲ χαλκέοις σῶμ' ἐκοσμήσανθ' ὅπλοις
οἱ τοῦ γέροντος Οἰδίπου νεανίαι,
ἔστησαν ἐλθόντ' ἐς μέσον μεταίχμιον
[δισσὼ στρατηγὼ καὶ διπλὼ στρατηλάτα]
ὡς εἰς ἀγῶνα μονομάχου τ' ἀλκὴν δορός.
βλέψας δ' ἐς Ἄργος ἧκε Πολυνείκης ἀράς·
Ὦ πότνι' Ἥρα—σὸς γάρ εἰμ', ἐπεὶ γάμοις
ἔζευξ' Ἀδράστου παῖδα καὶ ναίω χθόνα—
δός μοι κτανεῖν ἀδελφόν, ἀντήρη δ' ἐμὴν
καθαιματῶσαι δεξιὰν νικηφόρον·—
[αἴσχιστον αἰτῶν στέφανον, ὁμογενῆ κτανεῖν.
πολλοῖς δ' ἐπῄει δάκρυα τῆς εὐχῆς ὅση,
κἄβλεψαν ἀλλήλοισι διαδόντες κόρας.]
Ἐτεοκλέης δὲ Παλλάδος χρυσάσπιδος
βλέψας πρὸς οἶκον ηὔξατ'· Ὦ Διὸς κόρη,
δὸς ἔγχος ἡμῖν καλλίνικον ἐκ χερὸς
ἐς στέρν' ἀδελφοῦ τῆσδ' ἀπ' ὠλένης βαλεῖν
[κτανεῖν θ' ὃς ἦλθε πατρίδα πορθήσων ἐμήν].
ἐπεὶ δ' ἀφείθη πυρσὸς ὣς Τυρσηνικῆς
σάλπιγγος ἠχὴ σῆμα φοινίου μάχης,
ᾖξαν δράμημα δεινὸν ἀλλήλοις ἔπι·
κάπροι δ' ὅπως θήγοντες ἀγρίαν γένυν
ξυνῆψαν, ἀφρῶι διάβροχοι γενειάδας·
ᾖσσον δὲ λόγχαις· ἀλλ' ὑφίζανον κύκλοις,
ὅπως σίδηρος ἐξολισθάνοι μάτην.

L1[O] ℂ

εἰ δ' ὄμμ' ὑπερσχὸν ἴτυος ἅτερος μάθοι,
λόγχην ἐνώμα, στόματι προφθῆναι θέλων·
ἀλλ' εὖ προσῆγον ἀσπίδων κερχρώμασιν
ὀφθαλμόν, ἀργὸν ὥστε γίγνεσθαι δόρυ.
[πλείων δὲ τοῖς ὁρῶσιν ἐστάλασσ' ἱδρὼς
ἢ τοῖσι δρῶσι διὰ φίλων ὀρρωδίαν.]
11 Ἐτεοκλέης δὲ ποδὶ μεταψαίρων πέτρον
ἴχνους ὑπόδρομον, κῶλον ἐκτὸς ἀσπίδος
τίθησι· Πολυνείκης δ' ἀπήντησεν δορί,
πληγὴν σιδήρωι παραδοθεῖσαν εἰσιδών,
κνήμην τε διεπέρασεν Ἀργεῖον δόρυ·
στρατὸς δ' ἀνηλάλαξε Δαναϊδῶν ἅπας.
κἀν τῶιδε μόχθωι γυμνὸν ὦμον εἰσιδὼν
11 ὁ πρόσθε τρωθεὶς †στέρνα Πολυνείκους βίαι† 1397
διῆκε λόγχην, κἀπέδωκεν ἡδονὰς
Κάδμου πολίταις, ἀπὸ δ' ἔθραυσ' ἄκρον δόρυ.
ἐς δ' ἄπορον ἥκων δορὸς ἐπὶ σκέλος πάλιν
χωρεῖ, λαβὼν δ' ἀφῆκε μάρμαρον πέτρον
μέσον δ' ἄκοντ' ἔθραυσεν· ἐξ ἴσου δ' Ἄρης
ἦν, κάμακος ἀμφοῖν χεὶρ' ἀπεστερημένοιν.
ἔνθεν δὲ κώπας ἁρπάσαντε φασγάνων
ἐς ταὐτὸν ἧκον, συμβαλόντε δ' ἀσπίδας
πολὺν ταραγμὸν ἀμφιβάντ' εἶχον μάχης.
καί πως νοήσας Ἐτεοκλῆς τὸ Θεσσαλὸν
ἐσήγαγεν σόφισμ' ὁμιλίαι χθονός· 1408

1000

EXCLUDED:

22 ἔσπειρεν ἡμῖν παῖδα· καὶ σπείρας, †βρέφος†
129? ♪♪ γραφαῖσιν, οὐχὶ πρόσφορος ἁμερίωι γέννᾳ.|
132 [λοχαγόν;| ἄλλος ἄλλος ὅδε τευχέων τρόπος.]
296 ἰὼ ἰώ· πότνια πότνια, μόλε πρόδομος,|
487 καὶ τῶιδ' ἀφεῖναι τὸν ἴσον αὖθις <αὖ> χρόνον,
1281a [ἢν δ' ὑστερήσῃς, οἰχόμεσθα, κατθανῆι·]

INTERLEAVABLE

language: Greek (tragic trimeters)
copy text: Murray (OCT III 1913)
typeface: Sea Hand Press 20

This UNRESTRICTED INTERLEAVABLE LAYOUT of this PUBLIC DOMAIN TEXT is available for free at ARCHIVE.ORG (LINK).

◆◆

ἐξαλλαγεὶς γὰρ τοῦ παρεστῶτος πόνου, 209
λαιὸν μὲν ἐς τοὔπισθεν ἀναφέρει πόδα,
πρόσω τὰ κοῖλα γαστρὸς εὐλαβούμενος,
♦ προβὰς δὲ κῶλον δεξιὸν δι' ὀμφαλοῦ
καθῆκεν ἔγχος σφονδύλοις τ' ἐνήρμοσεν.
ὁμοῦ δὲ κάμψας πλευρὰ καὶ νηδὺν τάλας
σὺν αἱματηραῖς σταγόσι Πολυνείκης πίτνει.
ὃ δ', ὡς κρατῶν δὴ καὶ νενικηκὼς μάχηι,
ξίφος δικὼν ἐς γαῖαν ἐσκύλευέ νιν
τὸν νοῦν πρὸς αὑτὸν οὐκ ἔχων, ἐκεῖσε δέ.
ὃ καί νιν ἔσφηλ'· ἔτι γὰρ ἐμπνέων βραχύ,
σώιζων σίδηρον ἐν λυγρῶι πεσήματι,
μόλις μέν, ἐξέτεινε δ' εἰς ἧπαρ ξίφος
Ἐτεοκλέους ὁ πρόσθε Πολυνείκης πεσών.
γαῖαν δ' ὀδὰξ ἑλόντες ἀλλήλοιν πέλας
πίπτουσιν ἄμφω κοὐ διώρισαν κράτος.|
φεῦ φεῦ, κακῶν σῶν, Οἰδίπου, σ' ὅσον στένω·
τὰς σὰς δ' ἀρὰς ἔοικεν ἐκπλῆσαι θεός.|
ἄκουε δή νυν καὶ τὰ πρὸς τούτοις κακά.
ἐπεὶ τέκνω πεσόντ' ἐλειπέτην βίον,
1429 ἐν τῶιδε μήτηρ ἡ τάλαινα †προσπίτνει†
[σὺν παρθένωι τε καὶ προθυμίαι ποδός.]
τετρωμένους δ' ἰδοῦσα καιρίους σφαγὰς
ὤιμωξεν· Ὦ τέκν', ὑστέρα βοηδρόμος
πάρειμι. προσπίτνουσα δ' ἐν μέρει τέκνα
L1[I] ἔκλαι', ἐθρήνει, τὸν πολὺν μαστῶν πόνον L1[I]
ℂ στένουσ', ἀδελφή θ' ἡ παρασπίζουσ' ὁμοῦ· ℂ
Ὦ γηροβοσκὼ μητρόες, Ὦ γάμους ἐμοὺς
προδόντ' ἀδελφὼ φιλτάτω. στέρνων δ' ἄπο
1438 φύσημ' ἀνεὶς †δύσθνητον† Ἐτεοκλῆς ἄναξ
ἤκουσε μητρός, κἀπιθεὶς ὑγρὰν χέρα
φωνὴν μὲν οὐκ ἀφῆκεν, ὀμμάτων δ' ἄπο 12
προσεῖπε δακρύοις, ὥστε σημῆναι φίλα.
ὃ δ' ἦν ἔτ' ἔμπνους, πρὸς κασιγνήτην δ' ἰδὼν
γραῖάν τε μητέρ' εἶπε Πολυνείκης τάδε·
Ἀπωλόμεσθα, μῆτερ· οἰκτίρω δέ σε
καὶ τήνδ' ἀδελφὴν καὶ κασίγνητον νεκρόν·
φίλος γὰρ ἐχθρὸς ἐγένετ', ἀλλ' ὅμως φίλος.
θάψον δέ μ', ὦ τεκοῦσα, καὶ σύ, σύγγονε, 12
ἐν γῆι πατρώιαι, καὶ πόλιν θυμουμένην
παρηγορεῖτον, ὡς τοσόνδε γοῦν τύχω
χθονὸς πατρώιας, κεἰ δόμους ἀπώλεσα.
ξυνάρμοσον δὲ βλέφαρά μου τῆι σῆι χερί,
μῆτερ—τίθησι δ' αὐτὸς ὀμμάτων ἔπι—
καὶ χαίρετ'· ἤδη γάρ με περιβάλλει σκότος.
ἄμφω δ' ἅμ' ἐξέπνευσαν ἄθλιον βίον.
Eur. μήτηρ δ', ὅπως ἐσεῖδε τήνδε συμφοράν,
Φοίν. ὑπερπαθήσασ', ἥρπασ' ἐκ νεκρῶν ξίφος Eur.
1050 ♦♦ κἄπραξε δεινά· διὰ μέσου γὰρ αὐχένος Φοίν.
1458 ὠθεῖ σίδηρον, ἐν δὲ τοῖσι φιλτάτοις 212

1715 ? τέκνον, σύ μοι ποδαγὸς ἀθλία γενοῦ.|
Eur. 1717 ? γε δῆτα Θηβαιᾶν μάλιστα παρθένων.|
Φοίν. 1737 ποθεινὰ δάκρυα παρὰ φίλαισι παρθένοις
1745 ✦ μέλεος, ὅν, εἴ με καὶ θανεῖν, πάτερ, χρεών,|

210

θανοῦσα κεῖται περιβαλοῦσ' ἀμφοῖν χέρας.
ἀνῇξε δ' ὀρθὸς λαὸς εἰς ἔριν λόγων, Eur.
ἡμεῖς μὲν ὡς νικῶντα δεσπότην ἐμόν, Φοίν.
οἱ δ' ὡς ἐκεῖνον. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις,
[οἱ μὲν πατάξαι πρόσθε Πολυνείκη δορί,
οἱ δ' ὡς θανόντων οὐδαμοῦ νίκη πέλοι.
κἀν τῷιδ' ὑπεξῆλθ' Ἀντιγόνη στρατοῦ δίχα.]
οἱ δ' εἰς ὅπλ' ᾖισσον· εὖ δέ πως προμηθίαι
καθῆστο Κάδμου λαὸς ἀσπίδων ἔπι·
κἄφθημεν οὔπω τεύχεσιν πεφαργμένον
Ἀργεῖον ἐσπεσόντες ἐξαίφνης στρατόν.
κοὐδεὶς ὑπέστη, πεδία δ' ἐξεπίμπλασαν
φεύγοντες, ἔρρει δ' αἷμα μυρίον νεκρῶν
λόγχαις πιτνόντων. ὡς δ' ἐνικῶμεν μάχηι,
οἱ μὲν Διὸς τροπαῖον ἵστασαν βρέτας,
οἱ δ' ἀσπίδας συλῶντες Ἀργείων νεκρῶν
σκυλεύματ' εἴσω τειχέων ἐπέμπομεν.
ἄλλοι δὲ τοὺς θανόντας Ἀντιγόνης μέτα
νεκροὺς φέρουσιν ἐνθάδ' οἰκτίσαι φίλοις.
πόλει δ' ἀγῶνες οἱ μὲν εὐτυχέστατοι
τῇιδ' ἐξέβησαν, οἱ δὲ δυστυχέστατοι.| 1479
πολλῶν κακῶν κατῆρξεν Οἰδίπου δόμοις 1582
τόδ' ἦμαρ· εἴη δ' εὐτυχέστερος βίος.|
οἴκτων μὲν ἤδη λήγεθ', ὡς ὥρα τάφου
μνήμην τίθεσθαι· τόνδε δ', Οἰδίπου, λόγον
L2[O] ℂ ἄκουσον· ἀρχὰς τῆσδε γῆς ἔδωκέ μοι L2[O] ℂ
Ἐτεοκλέης παῖς σός, γάμων φερνὰς διδοὺς
Αἵμονι κόρης τε λέκτρον Ἀντιγόνης σέθεν.
οὐκ οὖν σ' ἐάσω τήνδε γῆν οἰκεῖν ἔτι·
σαφῶς γὰρ εἶπε Τειρεσίας οὐ μή ποτε
σοῦ τήνδε γῆν οἰκοῦντος εὖ πράξειν πόλιν.
13 ἀλλ' ἐκκομίζου. καὶ τάδ' οὐχ ὕβρει λέγω
οὐδ' ἐχθρὸς ὤν σοι, διὰ δὲ τοὺς ἀλάστορας
τοὺς σοὺς δεδοικὼς μή τι γῆ πάθηι κακόν.|
ὦ μοῖρ', ἀπ' ἀρχῆς ὥς μ' ἔφυσας ἄθλιον
καὶ τλήμον', εἴ τις ἄλλος ἀνθρώπων ἔφυ·
ὃν καὶ πρὶν ἐς φῶς μητρὸς ἐκ γονῆς μολεῖν,
ἄγονον Ἀπόλλων Λαΐωι μ' ἐθέσπισεν
13 φονέα γενέσθαι πατρός· ὦ τάλας ἐγώ.
ἐπεὶ δ' ἐγενόμην, αὖθις ὁ σπείρας πατὴρ
κτείνει με νομίσας πολέμιον πεφυκέναι·
χρῆν γὰρ θανεῖν νιν ἐξ ἐμοῦ· πέμπει δέ με
μαστὸν ποθοῦντα θηρεὶν ἄθλιον βοράν·
οὗ σωιζόμεσθα—Ταρτάρου γὰρ ὤφελεν
ἐλθεῖν Κιθαιρὼν εἰς ἄβυσσα χάσματα,
ὅς μ' οὐ διώλεσ' ἀλλὰ {...} δουλεῦσαί †τέ μοι† 1606
δαίμων ἔδωκε Πόλυβον ἀμφὶ δεσπότην.
κτανὼν δ' ἐμαυτοῦ πατέρ' ὁ δυσδαίμων ἐγὼ
ἐς μητρὸς ἦλθον τῆς ταλαιπώρου λέχος,
παῖδάς τ' ἀδελφοὺς ἔτεκον, οὓς ἀπώλεσα,

ἀρὰς παραλαβὼν Λαΐου καὶ παισὶ δούς.
οὐ γὰρ τοσοῦτον ἀσύνετος πέφυκ' ἐγὼ
ὥστ' εἰς ἔμ' ὄμματ' ἔς τ' ἐμῶν παίδων βίον
✦ ἄνευ θεῶν του ταῦτ' ἐμηχανησάμην.
εἶέν· τί δράσω δῆθ' ὁ δυσδαίμων ἐγώ;
τίς ἡγεμών μοι ποδὸς ὁμαρτήσει τυφλοῦ;
ἥδ' ἡ θανοῦσα; ζῶσά γ' ἂν σάφ' οἶδ' ὅτι.
ἀλλ' εὔτεκνος ξυνωρίς; ἀλλ' οὐκ ἔστι μοι.
ἀλλ' ἔτι νεάζων αὐτὸς εὕροιμ' ἂν βίον;
πόθεν; τί μ' ἄρδην ὧδ' ἀποκτείνεις, Κρέον;
ἀποκτενεῖς γάρ, εἴ με γῆς ἔξω βαλεῖς.
οὐ μὴν ἑλίξας γ' ἀμφὶ σὸν χεῖρας γόνυ
κακὸς φανοῦμαι· τὸ γὰρ ἐμόν ποτ' εὐγενὲς
οὐκ ἂν προδοίην, οὐδέ περ πράσσων κακῶς.|
σοί τ' εὖ λέλεκται γόνατα μὴ χρῴζειν ἐμά,
ἐγὼ δὲ ναίειν σ' οὐκ ἐάσαιμ' ἂν χθόνα.
νεκρῶν δὲ τῶνδε τὸν μὲν ἐς δόμους χρεὼν
ἤδη κομίζειν, τόνδε δ', ὃς πέρσων πόλιν
πατρίδα σὺν ἄλλοις ἦλθε, Πολυνείκους νέκυν
ἐκβάλετ' ἄθαπτον τῆσδ' ὅρων ἔξω χθονός.
κηρύξεται δὲ πᾶσι Καδμείοις τάδε·
ὃς ἂν νεκρὸν τόνδ' ἢ καταστέφων ἁλῶι
ἢ γῆι καλύπτων, θάνατον ἀνταλλάξεται.
[ἐᾶν δ' ἄκλαυτον, ἄταφον, οἰωνοῖς βοράν.]
σὺ δ' ἐκλιποῦσα τριπτύχους θρήνους νεκρῶν
L2[I] κόμιζε σαυτήν, Ἀντιγόνη, δόμων ἔσω
ℂ καὶ παρθενεύου τὴν ἐσιοῦσαν ἡμέραν
μένουσ', ἐν ἧι σε λέκτρον Αἵμονος μένει.|
ὦ πάτερ, ἐν οἵοις κείμεθ' ἄθλιοι κακοῖς.
ὡς σὲ στενάζω τῶν τεθνηκότων πλέον·
οὐ γὰρ τὸ μέν σοι βαρὺ κακῶν, τὸ δ' οὐ βαρύ,
ἀλλ' εἰς ἅπαντα δυστυχὴς ἔφυς, πάτερ.
ἀτὰρ σ' ἐρωτῶ τὸν νεωστὶ κοίρανον·
τί τόνδ' ὑβρίζεις πατέρ' ἀποστέλλων χθονός;
τί θεσμοποιεῖς ἐπὶ ταλαιπώρωι νεκρῶι;|
Ἐτεοκλέους βουλεύματ', οὐχ ἡμῶν, τάδε.|
ἄφρονά γε, καὶ σὺ μῶρος ὃς ἐπίθου τάδε.|
πῶς; τἀντεταλμέν' οὐ δίκαιον ἐκπονεῖν;|
οὔκ, ἢν πονηρά γ' ἦι κακῶς τ' εἰρημένα.|
τί δ'; οὐ δικαίως ὅδε κυσὶν δοθήσεται;|
οὐκ ἔννομον γὰρ τὴν δίκην πράσσεσθέ νιν.|
εἴπερ γε πόλεως ἐχθρὸς ἦν οὐκ ἐχθρὸς ὤν.|
οὔκουν ἔδωκε τῆι τύχηι τὸν δαίμονα;|
καὶ τῶι τάφωι νυν τὴν δίκην παρασχέτω.|
τί πλημμελήσας, τὸ μέρος εἰ μετῆλθε γῆς;|
ἄταφος ὅδ' ἀνήρ, ὡς μάθηις, γενήσεται.|
Eur. ἐγώ σφε θάψω, κἂν ἀπεννέπηι πόλις.|
Φοίν. σαυτὴν ἄρ' ἐγγὺς τῶιδε συνθάψεις νεκρῶι.|
1150 ✦✦ ἀλλ' εὐκλεές τοι δύο φίλω κεῖσθαι πέλας.|
λάζυσθε τήνδε κἀς δόμους κομίζετε.|

211 (143C) οὐ δῆτ', ἐπεὶ τοῦδ' οὐ μεθήσομαι νεκροῦ.|
ἔκριν' ὁ δαίμων, παρθέν', οὐχ ἃ σοὶ δοκεῖ.|
κἀκεῖνο κέκριται, μὴ 'φυβρίζεσθαι νεκρούς.|
ὡς οὔτις ἀμφὶ τῶιδ' ὑγρὰν θήσει κόνιν.|
ναί πρός σε τῆσδε μητρὸς Ἰοκάστης, Κρέον.|
μάταια μοχθεῖς· οὐ γὰρ ἂν τύχοις τάδε.|
σὺ δ' ἀλλὰ νεκρῶι λουτρὰ περιβαλεῖν μ' ἔα.|
ἓν τοῦτ' ἂν εἴη τῶν ἀπορρήτων πόλει.|
ἀλλ' ἀμφὶ τραύματ' ἄγρια τελαμῶνας βαλεῖν.|
οὐκ ἔσθ' ὅπως σὺ τόνδε τιμήσεις νέκυν.|
ὦ φίλτατ', ἀλλὰ στόμα γε σὸν προσπτύξομαι.|
οὐ μὴ ἐς γάμους σοὺς συμφορὰν κτήσηι γόοις.|
ἦ γὰρ γαμοῦμαι ζῶσα παιδὶ σῶι ποτε;|
πολλή σ' ἀνάγκη· ποῖ γὰρ ἐκφεύξηι λέχος;|
νὺξ ἆρ' ἐκείνη Δαναΐδων μ' ἕξει μίαν.|
εἶδες τὸ τόλμημ' οἷον ἐξωνείδισεν;|
ἴστω σίδηρος ὅρκιόν τέ μοι ξίφος.|
τί δ' ἐκπροθυμῆι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι γάμων;|
συμφεύξομαι τῶιδ' ἀθλιωτάτωι πατρί.
γενναιότης τοι, μωρία δ' ἔνεστί τις.|
καὶ ξυνθανοῦμαί γ', ὡς μάθηις περαιτέρω.|
ἴθ', οὐ φονεύσεις παῖδ' ἐμόν, λεῖπε χθόνα.|
ὦ θύγατερ, αἰνῶ μέν σε τῆς προθυμίας.|
ἀλλ' εἰ γαμοίμην, σὺ δὲ μόνος φεύγοις, πάτερ;|
μέν' εὐτυχοῦσα, τἄμ' ἐγὼ στέρξω κακά.|
καὶ τίς σε τυφλὸν ὄντα θεραπεύσει, πάτερ;| L2[I]
πεσὼν ὅπου μοι μοῖρα κείσομαι πέδωι.| ℂ
ὁ δ' Οἰδίπους ποῦ καὶ τὰ κλείν' αἰνίγματα;|
ὄλωλ'· ἓν ἦμάρ μ' ὤλβισ', ἓν δ' ἀπώλεσεν.|
οὔκουν μετασχεῖν κἀμὲ δεῖ τῶν σῶν κακῶν;|
αἰσχρὰ φυγὴ θυγατρὶ σὺν τυφλῶι πατρί.|
14 (10C) οὔ, σωφρονούσηι γ', ἀλλὰ γενναία, πάτερ.|
προσάγαγέ νύν με, μητρὸς ὡς ψαύσω σέθεν.|
ἰδού, γεραιᾶς φιλτάτης ψαῦσον χερί.|
ὦ μῆτερ, ὦ ξυνάορ' ἀθλιωτάτη.|
οἰκτρὰ πρόκειται, πάντ' ἔχουσ' ὁμοῦ κακά.|
Ἐτεοκλέους δὲ πτῶμα Πολυνείκους τε ποῦ;|
τώδ' ἐκτάδην σοι κεῖσθον ἀλλήλοιν πέλας.|
14 πρόσθες τυφλὴν χεῖρ' ἐπὶ πρόσωπα δυστυχῆ.|
ἰδού, θανόντων σῶν τέκνων ἅπτου χερί.|
ὦ φίλα πεσήματ' ἄθλι' ἀθλίου πατρός.|
ὦ φίλτατον δῆτ' ὄνομα Πολυνείκους ἐμοί.|
νῦν χρησμός, ὦ παῖ, Λοξίου περαίνεται.|
ὁ ποῖος; ἀλλ' ἦ πρὸς κακοῖς ἐρεῖς κακά;|
ἐν ταῖς Ἀθήναις κατθανεῖν μ' ἀλώμενον.|
ποῦ; τίς σε πύργος Ἀτθίδος προσδέξεται;|
ἱερὸς Κολωνός, δώμαθ' ἱππίου θεοῦ. Eur.
ἀλλ' εἶα, τυφλῶι τῶιδ' ὑπηρέτει πατρί, Φοίν.
ἐπεὶ προθυμῆι τῆσδε κοινοῦσθαι φυγῆς.| 1709 1200
♫ ἴθ' ἐς φυγὰν τάλαιναν· ὄρεγε χέρα φίλαν,| 1710